BIBLIOTHECÆ
ORIENTALIS
CLEMENTINO-VATICANÆ
TOMUS SECUNDUS

DE SCRIPTORIBUS SYRIS MONOPHYSITIS.

BIBLIOTHECA ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANA

IN QUA

Manuscriptos Codices Syriacos, Arabicos, Persicos, Turcicos, Hebraicos, Samaritanos, Armenicos, Æthiopicos, Græcos, Ægyptiacos, Ibericos, & Malabaricos,

JUSSU ET MUNIFICENTIA

CLEMENTIS XI.

PONTIFICIS MAXIMI

Ex Oriente conquisitos, comparatos, avectos, & Bibliothecæ Vaticanæ addictos

UNA CUM IIS

QUOS SANCTISSIMUS PATER

INNOCENTIUS XIII.

In eandem Bibliothecam inferri jussit:

Recensuit, digessit, & genuina scripta à spuriis secrevit,

ADDITA SINGULORUM AUCTORUM VITA,

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS

SYRUS MARONITA

Sacrosanctæ Basilicæ Vaticanæ Presbyter Beneficiatus, Sacræ Theologiæ Doctor, atque in eadem Bibliotheca Vaticana linguarum Syriacæ & Arabicæ Scriptor.

TOMUS SECUNDUS

DE SCRIPTORIBUS SYRIS MONOPHYSITIS.

ROMÆ, MDCCXXI. Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide.

SUPERIORUM PERMISSU.

SANCTISSIMO PATRI

INNOCENTIO XIII.

PONTIFICI MAXIMO

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS

PERPETUAM INCOLUMITATEM.

QUÆ *ad Orientalium Nationum sectas earumque Codices pertinent*, BEATISSIME PATER, *ea profectò scitu dignissima sunt, atque ad libranda ex vero &*

certo sensu judicia, quæ circa earundem controversias coram Apostolica Sede identidem moveri solent, plurimum momenti conferunt. Id scilicet fuit causæ, quum in eo argumento tùm veteres, tùm recentiores Viri doctissimi non sine magno operæ pretio atque laude versati sint, cur ego quoque delatam à Sanctissimo Pontifice CLEMENTE XI. BEATITUDINIS TUÆ *prædecessore nonnullam hujusce provinciæ partem neque ita gravatè receperim, & receptam, si minus cum apparatu & copia, certè cum fide curaque, Deo adjuvante, confecerim. Nec dubium, quin qui talem mihi laborem injunxerat, huic potissimùm laboris ejus & operæ fructus deberentur. Primus igitur Bibliothecæ meæ Tomus, in quo Syrorum Scriptorum Catalogum ex manuscriptis Orientalibus Codicibus ejus jussu & liberalitate in Apostolicam Bibliothecam Vaticanam illatis recensui, nomini ejusdem nuncupatus prodiit. Nunc quando ad Superos, ut sperare par est, ille decessit; quam nobis spem faciunt & confirmant eximiæ illæ & Apostolicæ virtutes, quibus sanctam Sedem & Ecclesiam universam illustravit, exhausti pro tuendis Sacrorum juribus diuturni labores, amplificata Ecclesiastica omnis generis studia, Christianaque religio latissimè propagata; alter ejusdem Operis Tomus Tibi,* BEATISSIME PATER, *qui in ejusdem locum & curas divino nutu successisti, optimo jure dicandus fuit: quum id rationi justitiæque maximè consentaneum esset, ut hanc laboris mei partem, quam ex manuscriptis Codicibus eidem Bibliothecæ Vaticanæ à* SANCTITATE TUA *magnificè addictis confeci, velut opes in tuo fundo collectas* TIBI *integra fide redhiberem. Id verò ut* SANCTITATI

TUÆ

TUÆ *gratum acceptumque fore confidam, facit quem dixi, amor erga literas tuus: faciunt artes virtutesque, quibus omnium gentium amorem promeruisti, ut jure optimo Orbis universus de tua in Summum Pontificem inauguratione sibi maximè gratuletur, nec eam sine manifesta Numinis dispensatione factam existimet: sic enim decebat, ut quem tanta animi magnitudo, tanta morum integritas, tantum honestarum disciplinarum studium, tot pro Religione atque Apostolica Sede suscepti confectique labores ad summum cœloque proximum dignitatis potestatisque gradum vocabant, suo etiam Roma suffragio cohonestaret, & quem maximum virtus fecerat, sacra Purpuratorum Patrum comitia promulgarent: Facit postremò, quod in ea,* SANCTISSIME PATER, *natus es Domo, ex qua velut ex Templo Virtutis & Religionis prodiere Pontifices de Christianis Orientalibus optimè meriti. Et verò quemadmodum qui siderum motus proprietatesque persequuntur, proprios ajunt habere singula Astra illapsus ex peculiari quadam Numinis destinatione certis definitisque terrarum spatiis salutares: ita* COMITUM *amplissimæ & clarissimæ Familiæ ex certa Dei Optimi Maximi dispensatione inditus videtur erga Christianos Orientis amor & beneficentia. Nam ut multa & eximia fuerint Regum, Imperatorum, Summorumque Pontificum in singulas & universas Christiani Orientis nationes merita; nulla tamen hactenus Familia exstitit augustæ* COMITUM *genti in hac laude par: nec enim ulla alia tot protulit Summos Pontifices, nec in amplissimo Summorum Pontificum censu extra illam reperire est tàm multos, qui pro tuenda Orienta-*

liu*m*

lium Christianorum libertate incolumitateque tam utiles tamque diuturnos labores susceperint. Superant adhuc in tabulariis præcipuarum Orientis Ecclesiarum illustria monumenta paternam erga eos populos providentiam testantia Tuorum, Beatissime Pater, *Majorum* Innocentii III. Gregorii IX. & Alexandri IV. *Sed & omnium tum recentium, tum veterum Scriptorum commentaria loquuntur, quibus quotve belli pacisque artibus ab inclytis ex* Comitum *gente Pontificibus, Ducibus, fortissimis Viris in Græcia, Armenia, Syria, atque Palæstina duorum ferè sæculorum spatio certatum sit pro conservanda Orientalibus Christianis religione atque libertate. Quum nempè sævus ille Saracenici belli turbo susque deque misceret omnia, atque hinc Græcorum Imperatorum astus, inde Soltanorum Ægypti furor universam Asiam perturbaret atque pessumdaret. Quoniam verò externa persequi Epistolæ brevitas non patitur, domestica proferam, eaque exploratissima. Equidem vix ambigo, quin Syrorum Maronitarum natio, utpote à priscis temporibus Romanæ Ecclesiæ obsequentissima, ab ejusdem Sedis Pontificibus multis affecta fuerit beneficiis. Qui tamen id præstiterit post S. Hormisdam, cujus ad Maronitas monachos literas amoris plenas exhibent Acta Constantinopolitanæ Synodi sub Menna, primus in Ecclesiæ Annalibus occurrit* Tuus, Beatissime Pater, Innocentius. *Tuus, inquam,* Innocentius *ex omnibus primus fuit, qui Maronitarum nationem per ea tempora Saracenorum Palæstinam & finitimas provincias infestantium armis pressam amantissimè complexus est, missisque legationibus, pecuniâ, armis juvit. Mox*

cuncta

coacta ad Lateranum generali Synodo, ad bellum sacrum adversùs Saracenos Christianorum in Syria tunc degentium cervicibus insultantes, Christianos Europæ Principes concitavit. Quanto verò animi sensu Optimus Pontifex Orientalium Christianorum calamitatibus indoleret, ejusdem in Concilio Lateranensi habita Oratio satis superque repræsentat. Rebus tandem humanis decedente INNOCENTIO, *relictam ab eo Nationum Orientalium, atque Syrorum præcipuè curam velut hæreditario jure suscepere gemina illa Familiæ tuæ sidera* GREGORIUS & ALEXANDER, *à quibus sub ipsa Pontificatus exordia è Sancti Francisci familia religiosorum Virorum manipuli in Syriam semel & iterùm missi, mirum quantùm pietatem & religionem inter homines Romanæ Ecclesiæ moribus cætera addictissimos amplificaverint. Itaque non aliis sequestribus & conciliatoribus gratiæ tuæ,* BEATISSIME PATER, *usus, quàm Tuis,* INNOCENTIO *nempè,* GREGORIO, & ALEXANDRO, *Syriacarum gentium amantissimis, hunc Syrorum Scriptorum Catalogum* SANCTITATI TUÆ *offero, consecroque; communibus interim Christianorum Orientalium votis Cælites omnes precor, ut* SANCTITATEM TUAM *diù sospitem & superstitem velint, servent, tueantur, dum Oriens Mahometicæ superstitionis jugum excutiat, atque gentes erroribus obsitas ad Catholicæ veritatis lumen, & Romanæ Sedis obedientiam adducas.*

CENSORUM JUDICIA.

TOMUM alterum Bibliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ ab eruditiſſimo Viro Joſepho Simonio Aſſemano conſcriptum, quem demandante Reverendiſſimo P. Fr. Gregorio Selleri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro, accurate perlegi, maximo uſui futurum puto, non iis modo, qui res & antiquitates Eccleſiaſticas cognoſcere & ſcrutari amant, verum illis etiam, qui ad propagandam Catholicam Religionem, atque ab erroribus revocandas Orientis nationes Jacobitarum hæreſi mancipatas, operam profitentur. Tam copioſe enim & luculenter, tantaque cum diligentia judicioque ſectæ illius origines, ſucceſſiones, divortia, turbas ac ſuperſtitiones ex ſuis ipſorum monumentis nunc demum è tenebris in publicum eruditorum commodum eductis, aperit & exponit, ut ad errores ſimul refutandos idonea ſubſidia & arma Evangelicis adminiſtris ſuppeditet, & ſacræ ac barbaræ hiſtoriæ, ſequioris præſertim temporis, plurimum lucis afferat. Quum igitur nihil in eo deprehenderim, quod ſanæ doctrinæ aut bonis moribus adverſetur, digniſſimum cenſeo, qui typis excudatur.

Romæ Idibus Decembris MDCCXXI.

Carolus Majellus Bibliothecæ Vaticanæ Præfectus.

BIBLIOTHECÆ Orientalis Clementino-Vaticanæ Tomum ſecundum juſſu Reverendiſſimi Patris Fratris Gregorii Selleri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtri maxima cum animi voluptate perlegi. Scriptorum enim, Patriarcharum, atque Epiſcoporum Monophyſitarum ſeriem, & res geſtas non ſolum ex Græcis, Latiniſque, verum etiam ex Syriacis, Arabiciſque monumentis, quæ nunc primum è tenebris emergunt, Clariſſimus Author recenſens, & illuſtrans, Jacobiticæ hæreſis completam hiſtoriam, quæ antea deſiderabatur, magna diligentia texuit. Quod dum præſtat, tam acri judicio hæreticorum fabulas rejicit, tantaque ubertate eorundem argumenta refellit, ut non minus ſani Critici, quam Catholici, eruditique Theologi partes eum expleviſſe æqui rerum æſtimatores intelligant. Quum igitur opus, quo nihil continetur, quod à Catholica veritate, atque à bonis moribus ſit alienum, inoffenſo pede percurri poſſit; illud non modo Literatis omnibus ſua varietate voluptatem, verum etiam iis, qui Apoſtolico munere in Oriente funguntur, utilitatem maximam allaturum confido. Ex eo enim ſicuti germana Jacobitarum placita, intimi eorundem ſenſus, & præcipua ſectæ fundamenta cognoſcent, ita firmiſſima argumenta omnia mutuabuntur, quibus hæreticos illos ad ſanitatem, & ad Apoſtolicæ Sedis ſinum reducere poterunt. Quare illud dignum cenſeo, quod Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide excudatur.

Romæ Idibus Decembris An. MDCCXXI.

Franciſcus Antonius de Simeonibus Abbas S. Philippi ad Rhegyum.

Quæ

QUæ de Scriptoribus Syris Heterodoxis hoc secundo Bibliothecæ Orientalis Tomo accuratè doctèque differit Author Joseph Assemanus, jussu Reverendissimi Patris Gregorii Selleri Palatii Apostolici Magistri diligenter evolvi: eaque Catholicæ doctrinæ non modò consona, sed & perutilia fore existimo. Nam quum nullum in omni Antiquitatè genus opinionis & sectæ tàm horrendum, tàm inusitatum, tàmque obsoletum extiterit, quod alicubi fautores aliquos & sectatores hoc tempore non habeat, ambigendum non est, quin utiles futuri sint Commentarii, in quibus illarum origines, progressiones, & exitus notantur: ex iis enim non earum modo notitiam adipiscimur, sed ad easdem etiam profligandas certa & validissima auxilia Theologis nostris parantur. Quo in genere quum multorum Scriptorum egregiè sit labor & cum laude versatus, in ea tamen parte, quæ Jacobitarum sive Monophysitarum hæresim spectat, sivè diligentia sivè ubertate eruditionis & copia, quem cum nostro Assemano conferam, reperio neminem: Quotquot enim Jacobitarum res hucusque tractarunt, ea solummodo, quæ Græci Latinive Scriptores tradidere in unum colligere atque referre contenti, intima ejus sectæ arcana vel ob inopiam Syriacorum Codicum, vel ob Syriaci sermonis inscitiam prætermittere coacti fuerunt. Noster contra Assemanus & Orientalium linguarum scientissimus, & idoneos Syriacarum rerum testes, ejusdem gentis nempe Antistites, Episcopos & Patriarchas nactus, acri judicio, invicto labore ejus sectæ causas, processus, statumque enucleatissimè exponit. Authores præterea fautoresque cumulatissimè recenset: Episcoporum, qui eidem præfuere, seriem: Episcopatuum numerum & fines, atque cætera hujusmodi Ecclesiasticam historiam & sacram doctrinam tractantibus quovis impendio comparanda, nobis repræsentat: opus sanè egregium, à nemine, quod sciam, hactenùs tentatum. Quamobrem illud publica luce dignissimum judico: in quorum fidem &c. Ex domo Professorum hac die 12. Decembris 1721.

Petrus Benedetti Societ. Jesu.

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendissimo Patri Magistro Sacri Palatii Apostolici.

T. Episcopus Heracleæ Vicesg.

IMPRIMATUR,

Fr. Gregorius Selleri Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii Apostolici Magister.

PRÆ-

PRÆFATIO.

I. Dei Optimi Maximi erga Catholicam Ecclesiam providentia.

QUUM multa sint, ob quæ Sapiens quisque sibi de Catholicæ Ecclesiæ communione gratuletur, illud profectò potissimum est, quod statim palamque se prodit cogitanti Divini Numinis erga eandem studium providentiamque maximè singularem. Enimverò etsi quæ summus ille Opifex condidit, pervigili & insomni oculo velut ex se pendentia perpetuò circumspiciat suamque majestatem usque ad apum formicarumque perfectionem curamque deducat: atque adeò in vilissimis quibusque culicibus omnes easque innumeras particulas & innumera organa accuratissimè disponat; ea tamen, quæ Ecclesiam Catholicam spectat, divinæ mentis cura tantum profectò cæteras ejusdem providentiæ partes superat, quantum ipse Piorum cœtus conditione dignitateque res omnes antecellit. Hoc enim dumtaxat hominum genus commoda quibus utitur, lucem qua fruitur, spiritum quem ducit, à Deo sibi impertiri intelligit, intelligendoque hunc mundum corporeum incorporeo modo refingere, suoque Conditori debito religionis officio redhibere consuevit. Quippe hoc rationi maximè consentaneum fuit, ut summum illud bonum quod mundi principium fuit, idem esset & finis, rerumque omnium naturas bonaque universa quæ moliebatur, simul in seipsum reciprocaret atque reduceret. Id verò quum bruta quidem animantia ob naturæ conditionem præstare nequeant; impii verò homines ob voluntatis perversitatem detrectent: consequens est, quod etiam sacræ literæ nos docent, ut omnia in bonum Credentium, ex quibus Ecclesia Catholica componitur, à Deo & primùm condita fuisse, & nunc mira providentia dirigi ordinarique credamus. Quod ut magnis manifestisque documentis pronum est demonstrare, illud maximè in rem præsentem juvat expendere, quod divino spiritu afflati Prophetæ de nostra Ecclesia olim prædixere: futurum videlicet, ut non modò exteræ gentes, sed illi ipsi, qui eam quovis impendio perditam optarant, (fuere autem Ethnici Romanorum Imperatores, & variarum sectarum Hæretici,) ad eandem augendam amplificandamque consilia, curas, operam, opesque suas aliquando conferrent. *Ædificabunt filii peregrinorum muros tuos*, ait Isaias [a], *& Reges eorum ministrabunt tibi. Gloria Libani ad te veniet. Abies, & Buxus, & Pinus simul ad ornandum locum sanctificationis meæ. Et venient ad te curvi filii eorum, qui humiliaverunt te, & adorabunt vestigia pedum*

[a] Cap. 60.

tuorum omnes qui detrahebant tibi. Stabunt Alieni [a], *& pascent pecora vestra: & filii peregrinorum agricolæ & vinitores vestri erunt.*

[a] Is. cap. 61.

II. Exterarū gentium opes in Ecclesiæ ornamentum usumque cedunt.

Enimverò quod ad exterarum gentium opes pertinet, quas Prophetæ in sinum Ecclesiæ confluxuras prænunciarunt, quàm exactè res ipsa vaticinio consentiat, vix alibi clarius demonstratur, quàm in hac ipsa Catholicæ Religionis Sede Roma. Equidem dum in hanc Urbem atque in omnem ejus partem oculos animumque converto, ejusque amplitudinem, majestatem, splendorem intueor, mihi videre videor Templum totius orbis terræ, uti est, in quod unum, ut Magnum Constantinum dixisse ferunt, vires omnes opifex rerum natura consumpserit. At hæ domus, hæc templa non ex præda provinciarum spoliatarum exstructa fuere: quum scilicet administrationis nomine pauper aliquis in divitem provinciam ingressus, provinciam pauperem dives relinquebat: sed ex collatis libenter operis, opibus, hæreditatibus, pecunia: & quidem ab illis ipsis Romanis, infestissimis quondam Ecclesiæ hostibus, ex illo Cæsarum ærario, quod congestis undique devictarum gentium opibus constabat, atque ex illarum ædium instrumento, ad quarum constructionem ornatumque Ægyptus, Græcia, & Syria eximia artis & naturæ miracula suppeditarunt. Pyramides, columnæ, statuæ, ipsaque Deorum inanium delubra, mirâ sed antea à Prophetis prænunciata conversione, in nostræ religionis ornamentum usumque cesserunt. Id nimirùm ab ipsis Romani Imperii primordiis disposuerat Dei providentia, ut à parvis initiis ad summum in terris dominatum Roma primùm exsurgeret, sicque demùm ibidem Ecclesiæ principatus & Religionis domicilium aliquando locaretur: ut unde omnes populi, & nationes tùm jura civilia, tùm nefarios ritus ac superstitiones paulò ante petierant, inde in omnia regna provinciasque sine ullo erroris metu benè beatèque vivendi verissima præcepta manarent.

III. Scientiæ Ethnicorum Artesque non modò Christianorum communes factæ, sed etiam propriæ.

Sed hæc externa fuerint & corporis bona, ac proinde minimi pendenda. Illa profectò longè præstant atque latiùs se pandunt, quæ animum ornant: Scientiæ nimirùm & Artes, quas ut præcipuum hominis bonum Ethnici maximè sibi vindicabant. Fuit aliquando, quum Philosophi præ se nostros contemnebant, quod contenti scire Christum eumque cruci suspensum, in lucro ponerent hominum disciplinas nescire, quæ tùm in Orbe Romano florebant, & quibus instructi, soli Sapientes censebantur; ut totos se religioni, rebusque divinis dederent. Et sanè quid aliud homines philosophico fastu pleni facerent suo genio congruentius, quàm humilitatem Ecclesiæ ridere, miserari, calumniis lacessere, traducere, vulgo invisam suis argutiis reddere? Quid ad hæc Deus, qui olim prædixerat, Sapientes ipsorum se astu comprehensurum? Christianorum quorumdam excitavit ingenia, ut ignotas ad id tempus in Ecclesia scientias, ignotiores linguas

per

per ſummam animi contentionem perque ſummos labores pertinaci ſtudio exquirerent, eâque felicitate aſſequerentur, ut jam Chriſtianos doctores nihil ſcientiæ naturalium rerum, nihil divinarum lateret. Horum præſtantium virorum, quorum deinceps in Eccleſia magnus proventus exſtitit, induſtriâ factum eſt, ut quæcumque in quolibet ſcientiarum artiumve genere à peritiſſimis variarum gentium magiſtris Ægyptiis, Græcis, Chaldæis, & Arabibus in Philoſophia, Matheſi, Aſtronomia, Rhetorica, Medicina inventa fuerant, non modo nobis communia fierent, ſed propria, doctiſſimis quondam nationibus in ſummam inſcitiam rerumque divinarum humanarumque ignorationem prolapſis: admirabili ſanè conſilio Deo per hunc modum regente & gubernante curſus exituſque rerum, ut quam ſibi pridem in Eccleſia moliebatur Sapientia domum, per occultas cauſas & inſperata incrementa ſenſim ad tectum faſtigiumque perduceret.

Reliquum erat, ut quoniam ad nos omnium gentium literæ commigrarant, eaſdem & codices, quibus illæ continebantur, ſequerentur: hoc enim in translatione dominii cujuſque rei jura perſcribunt. Id verò quanta copia, quanta felicitate à Sanctiſſimis Pontificibus, ac præſertim ab amantiſſimo literarum literatorumque CLEMENTE XI. confectum fuerit, in priori hujus mei Operis tomo pro mea tenuitate ſatis expoſui.

IV. **Hæreticorum malitia pro Eccleſia Catholica ex Dei conſilio militat.**

Jam verò ut hoc fuerit divinæ diſpenſationis opus admirandum, eſt tamen aliud, quod jure merito magis ſuſpiciamus, quodque poſteriore hoc tomo, ſed & ſequenti, in quo de Syro-Neſtorianis Scriptoribus agendum erit, Deo aſpirante demonſtrare conabor. Etenim quod de Judæorum gente non uno in loco expendit S. Auguſtinus, illud de heterodoxis Orientis nationibus affirmare poſſum: *Eorum nempè malitiam pro ſalute Eccleſiæ Catholicæ militare*. Et ſanè quantùm decebat Dei ſapientiſſimam æquitatem iniquis poſſeſſoribus opes auferre eaſdemque ſuæ Eccleſiæ tradere, tantùm ejus providentiæ conſentaneum fuit, ut eidem quampridem arma atque milites præpararet, quibus tam pretioſum depoſitum adversùs Hæreticos quandoque inſurrecturos tutaretur: nec alios profectò quàm ipſos: id enim Iſaias prædixerat fore: atque proinde admirabili diſpenſatione Ægyptios inter ſe committeret, Orientem hæreticum contra Occidentem eâdem peſte afflatum impelleret, teſtamque ſecundùm veterem parœmiam teſtæ collideret.

Decem ferè ſunt præcipua capita, de quibus inter Catholicos & Novatores diſceptatur. Primum, humani arbitrii libertas. II. Bonorum operum ad ſalutem neceſſitas, atque ad eadem efficienda æquè neceſſarius divinæ gratiæ concurſus. III. Suffragiorum pro defunctis collatorum utilitas. IV. Pœnitentiæ Sacramentum, & peccatorum in eo remiſſio. V. Sacroſanctum Miſſæ ſacrificium, & realis Chriſti in eo ſub panis & vini ſpeciebus latentis præſentia. VI. Sanctorum

in cœlo degentium invocatio, & reliquiarum atque imaginum eorundem veneratio. VII. Cœlibatus honor, & præ matrimonio excellentia. VIII. Votorum monasticorum sanctitas. IX. Jejunium, & ciborum quorundam usus certis diebus interdictus. X. Ecclesiæ auctoritas, Romanæque Sedis primatus. Affirmant Catholici, negant Novatores. Nunc verò Syrorum in hac Bibliotheca recensitorum catalogum à capite usque ad calcem percurramus, tot testes Catholicæ veritatis habemus, quot capita. Adeò nusquam est vel in Ægypto, vel in Syria, Mesopotamia, Perside, nullus apud amplissimas per Africam Asiamque dissitas Ecclesias Alexandrinis, vel Antiochenis Patriarchis subjectas, qui Novatorum circa prædictos fidei articulos commenta, blasphemias non impugnet, refellat, execretur: qui non contrariam istorum pseudomagistrorum dictatis doctrinam asserat, ac velut indubitabile certumque Apostolicæ Traditionis depositum communem Christianorum fidem non prædicet ac revereatur.

Nam etsi Orientales recentiores ab Ecclesiæ Catholicæ communione sejuncti quædam nunc affirment, quæ Novatoribus consona videantur, ut quum supremam Romani Pontificis auctoritatem negant; quum Sanctorum Animas non in cœlo nunc degere, sed in Paradiso terrestri usque ad communem resurrectionem detineri asserunt; quum Purgatorium explodunt; quum Azymum impugnant; quum Eucharistiam per Invocationem Spiritus Sancti, non verbis Christi consecrari dicunt; quum denique multiformes errores evomunt, quos in decursu Operis notabo; iidem tamen ipsi, qui ex privata sententia, vel ex concepto in Orthodoxam Ecclesiam odio errores illos propugnant, tam clarum alibi tamque evidens adversùs eosdem errores testimonium reddunt, ut hìc quidem incorruptæ & Apostolicæ Traditionis lumen cernere sit, ibi verò spiritum vertiginis & erroris, quo hæretici aguntur. Suppetunt præterea luculenta aliorum ejusdem sectæ Scriptorum, ac præsertim veterum testimonia, quibus ipsi gregales proditæ utrobique fidei convincuntur, quum & à suorum majorum, & ab Ecclesiæ Catholicæ doctrina recedunt. Age verò, quis Syros, ut in veteri adagio est, cum Phœnicibus tam arcto fœdere conjunxit? Quis camelos istos Pyrrhicam docuit? Erant tamen, hodieque sunt inter istos Episcopi, Primates, Patriarchæ, & summi suarum quisqe sectarum Antistites: quibus proinde optimè cognita perspectaque sunt propriæ Ecclesiæ disciplina, dogmata, traditiones. Magnæ igitur auctoritatis opus fuit, ut dissidentium inter se sectarum principes in unum convenirent, maximè verò in ejus rei concordiam, de qua quisque arrogare sibi plurimum solet, qualis est sapientia rerum divinarum in Episcopis. Ut ergo fuerit aliquod medium, quod eos in unum conjungeret, huic proculdubio subesse oportebat vim insuperabilem, & ineluctabile pondus, à magna aliqua auctorirate impressum: nec ab alia profectò, quàm ab Apostolica: nec enim alia suppetebat. Sint sane,

uti

uti sunt ferrei, omnes hæretici, sint pervicaces: iidem se in ipso ardore agitationeque disputandi ad resistendum acriùs fingant; tamen simul ac ad certos exploratosque doctrinæ Apostolicæ fontes perventum fuerit, jam non habent refractarii quid præfractè rejiciant, non habent pertinaces quid mordicùs teneant, non habent hæretici ubi diutius hæreant, nisi cum doctrina Apostolorum Apostolos simul ipsos unàcum Christo Apostolorum, ut quis dixerit, Catechista & pædagogo, & Spiritu Sancto eorum ductore & doctore, simul abjiciant: quod ne dicam Christiani Syri, Chaldæi, Ægyptii hactenus non fecere, sed nec ipsi novatores facerent, si oculos haberent, quibus antiquissimarum Christiani nominis gentium libros legerent, & Christianum Orbem de Christi doctrina testimonium dicentem circumspicerent, vel audirent. Et hæc quidem productis ipsorum hæreticorum autographis pronum est demonstrare. Prostant siquidem in Bibliothecis, quos ubique indicamus, Codices ante mille ac ducentos annos à Nestorianis & Jacobitis descripti, continentes prolixos tractatus de reali Christi in Eucharistia præsentia, de Pœnitentiæ sacramento, de Virginitatis & cœlibatus laudibus, de monastici instituti præstantia, de jejuniis, & alia ejusmodi. Nihil in illis est, quod Catholicæ doctrinæ non faveat. At oppidò quàm multa, quæ Novatorum hypothesim vel in ipsis capitum titulis, quos semper referre solemus, evertant. Quamobrem ut ut cæteras nobis veræ Ecclesiæ notas negent Novatores, illas profectò negare non possunt, quæ productis antiquissimis Codicibus oculari demonstratione evidentissimè patent, & in nostram Ecclesiam tantùm convenire possunt: sunt autem tres, quæ ante annos mille a Vincentio Lirinensi in ipso limine Commonitorii validissimè vindicantur, Antiquitas, Universalitas, & omnium Christianorum consensio. Antiquitatem quidem demonstramus prolata singulorum Codicum ætate. Universalitatem, productis omnium gentium Alexandrino & Antiocheno Patriarchatui subjectarum testimoniis. Consensionem denique, indicatis Christianorum hæreticorum (nam de Catholicis res ipsa loquitur,) Liturgiis, libris Ritualibus, Fidei professionibus, aliisque publicis privatisque documentis.

Quæ quum perspecta & explorata sint, planum fit, quàm verè S. Augustinus asseruerit, Catholicæ Ecclesiæ ex singulari Dei Optimi Maximi providentia omnia in lucrum cedere. *Hæc enim Ecclesia Catholica*, inquit lib. de vera Religione, [a] *per totum orbem validè latèque diffusa, omnibus errantibus utitur ad provectus suos, & ad eorum correctionem quum evigilare voluerint. Utitur enim Gentibus ad materiam operationis suæ: Hæreticis ad probationem doctrinæ suæ: Schismaticis ad documentum stabilitatis suæ. Judæis ad comparationem pulchritudinis suæ.* Videsis ipsum hoc argumentum magnificè tractantes S. Hieronymum epist. 84. S. Cyrillum in lib. de Adoratione in spiritu & veritate: & Rupertum Abbatem lib. 2. in Levit. cap. 23.

[a] *Edit. monachor. S. Mauri tom. 1. pag. 751.*

Et

V. Cur Hæreticorum Scriptorum Catalogus texitur.

Et hic quidem nostri laboris præcipuus fuit scopus. Alia aliunde ad scribendum incitamenta accessere. Sunt nimirùm Theologi, qui adversùs hæreses per hæc tempora in Oriente grassantes scribunt: sunt itidem Religiosi viri variorum Ordinum, qui Orientalium hæreticorum conversioni operam suam in Ægypto & in Syria piè addixerunt: quorum plerisque earum sectarum origines, progressus, mores non satis perspecti sunt: interest autem multum morbos curaturis, naturas eorundem, causas, statumque cognoscere. Nulla porrò tutior, planiorque via eò perveniendi patebat, quàm si prædictas hæreses ab ipsarum professoribus repeteremus: iisque non imperitis, non plebejis & privatis hominibus, sed Episcopis, Primatibus, & Patriarchis ex ipsa pestilentiæ cathedra loquentibus, aut in generalibus Synodis propriæ factionis dogmata promulgantibus. Non enim, ut in sequenti Dissertatione ostendam, Monophysitæ, de quibus in hoc tomo agimus, eandem in suo dogmate sententiam perpetuò tenuere, sed varias variis temporibus ejusdem erroris declarationes confessionesque edidere. Dissentiunt proinde à primis ejus erroris auctoribus Eutychianis antiqui Monophysitæ, atque ab utrisque recentiores Jacobitæ: nec Nestoriani Nestorium ubique sequuntur. Præstat itaque inductas in unaquaque hæresi mutationes novitatesque nosse: singularum præterea sectarum ritus & mores, cæteraque hujusmodi penitus introspecta explorataque habere, ne dum hostem ferire paras putasve, inanes umbras vanaque spectra stulto labore diverberes. Hæc porrò documenta aliunde petere, quàm ab ipsis Jacobitis & Nestorianis, idem propemodum fore arbitror, ac historiam Græcam extra Græciam quærere, aut Judæorum origines à Græcis repetere. Sapienter in rem præsentem monebat Dionysius Patriarcha Alexandrinus, libros hæreticorum quantumvis impios & execrandos, id tamen utilitatis habere, ut dogmata eorum percipiantur, perceptaque à viris Catholicis refutentur. *Ego verò*, inquit in Epistola [a] ad Philemonem Ecclesiæ Romanæ Presbyterum, *in libris & traditionibus hæreticorum cognoscendis operam posui; exsecrandis quidem illorum sententiis animum meum tantisper coinquinans: hanc tamen ex iis utilitatem percipiens, ut illos tacitus apud me refutarem, multoque magis quàm antea detestarer. Et quum frater quidam ex Presbyterorum ordine prohiberet me, veritus ne forte nequitiæ illorum cœno commiscerer: quippe animum meum contaminatum iri ajebat, & quidem verissimè ut ipsemet sentiebam: visione cœlitùs missà confirmatus sum. Et vox ad aures meas perlata disertè mihi præcepit hoc modo: Lege omnia quæcumque in manus venerint. Idoneus namque es qui singula disquiras & examines: hæcque primùm occasione ad Christi fidem impulsus es. Amplexus sum visionem illam, utpote quæ Apostolicæ voci consentiret robustissimos quosque ita compellanti: Estote periti nummularii.* Pauca deinde de universis hæresibus interloquutus,

[a] Apud Euseb. in histor. Eccles. lib. 7. cap. 7.

hæc

hæc ſubdit. *Hanc ego regulam & formam à Beatiſſimo Papa noſtro Heracla accepi. Eos enim qui ab hæreticis veniebant, tametſi defeciſſent; ſeù potiùs non defeciſſent illi quidem, ſed in ſpeciem cum fratribus communicantes, clam perverſæ doctrinæ magiſtros audire delati eſſent: ab Eccleſia ejectos, poſt multas tandem preces non prius admiſit, quàm quæcumque ab adverſariis audierant, palàm expoſuiſſent.*

VI. Proteſtatio de laudibus Hæreticorum, quæ in hoc Tomo quandoque occurrunt.

Cæterùm quia inſtituti operis ratio & methodus poſcebat, ut Auctorum, quorum Catalogum teximus, vitam, geſta, ſcriptaque, atque alia hujuſmodi exponeremus, nec iſta aliunde quàm ex lutulentis ipſorum Jacobitarum fontibus haurire licuerit; nemo, reor, adeò moroſus, adeò rigidus Cenſor fuerit, qui illud nobis vitio daturus ſit, ſiquando ad faciendam dictis fidem, Monophyſitarum aut Neſtorianorum teſtimonia producimus, qui de ſuis Doctoribus verba facientes, vel eos immeritis laudibus cumulant, vel etiam quædam ſuprà naturæ vires ab ipſis patrata confingunt. Raró quidem id facimus, nec unquam ſine cauſa: nam vel ad penitiorem perſonarum cognitionem ea teſtimonia manuducere viſa ſunt, (intereſt autem ſcire, quam famam quemve honoris locum quiſque Scriptor apud ſuos gregales obtineat,) vel quia ad inveniendam confirmandamve Catholicæ Traditionis veritatem inter ejuſmodi ſenticeta latentem facem nobis præferebant. Hujus generis occurrent quædam in hiſtoria inventionis reliquiarum S. Joannis in Vita [a] Barhebræi, & inſtitutionis Jejunii, quod Virginum appellant, in Vita Ananjeſu [b] Neſtorianorum Patriarchæ. Nihilominus ut etiam puſillis conſuleremus (*Sapientibus enim & inſipientibus debitores nos eſſe* monet Apoſtolus [c], lectori ſuis locis refricamus illud ejuſdem Apoſtoli [d] monitum: *Omnia probate: quod bonum eſt tenete*: & adjectâ etiam cenſurâ [e] errorem caſtigamus. Pulchrè Theodoretus Dial. 3. Polymorphi ſic monet. *Imitare Apes, ò vir bone, & ſacræ Scripturæ prata & Sanctorum Patrum pulchros flores mente circumvolans, fidei favos in te contexe. Quodſi alicubi herbam inveneris nec dulcem nec eſculentam, cujuſmodi eſt hic Apollinaris & Euſebius,* (idem de Monophyſitis & Neſtorianis dicam) *habet tamen aliquid utile ad mel conficiendum: non eſt alienum, quod bonum quidem eſt ſumere, quod verò noxium relinquere. Etenim apes ſæpe in venenoſis fructibus inſidentes, quod eſt quidem pernicioſum relinquunt, quod eſt verò ſibi accommodatum, accipiunt.*

a *Hoc tom. pag. 261.*
b *Ibid. pag. 426.*
c *Rom. 1. v. 14.*
d *Theſſ. 5. v. 21.*
e *Hoc tom. pag. 48. 63. & alibi frequenter.*

Frequenter Auctorum, qui extra Eccleſiæ Catholicæ communionem vixerunt, ſcripſerunt, laudamus ingenium, eruditionem, elucubrationum numerum, utilitatem. Laudavit etiam Sanctus Auguſtinus Juliani ingenium, & Fauſti eloquentiam. Bardeſanis, Tatiani, & Origenis ſcripta prædicavit Sanctus Hieronymus. Nulli tamen heterodoxo ſanctimoniæ prærogativam laudemve aſſerimus: aſſertam ab ejuſdem ſectæ Scriptoribus refellimus: ſine fide enim im-

poſſi-

possibile est placere Deo. Quod Hæreticorum vitium hìc semel indicasse sat erit: intolerabile enim foret eandem crambem ubique repetere. Nihil frequentius in Operis decursu occurrit illâ inanium titulorum *Religiosissimi*, *Mar*, *Raban*, *Sancti*, *Pii*, *Præstantissimi* farragine, quos ut Judæi, ita Jacobitæ & Nestoriani suis Doctoribus subscribere consueverunt. Sophista nempe Sophistæ placet, miles militi, potator potatori. Aptissimè in rem præsentem Alcimus apud Diogenem Laërtium.

> *Res mira non est, ista si sic proloquor,*
> *Ipsique nobis si placemus invicem,*
> *Pulchrèque nati si videmur: nam & cani*
> *Pulcherrimus canis videtur, bos bovi,*
> *Asinus asello pulcher est, & sus sui.*

Tu intereà benevole Lector, labores nostros & quam libenter pro te fecimus operam, boni consule, iisque communi cum fructu feliciter utere, fruere, & vale.

DIS-

DISSERTATIO
DE MONOPHYSITIS.

SUMMARIUM.

I. *Hujus hæreseos origo.*
II. *Progressus in Ægypto, in Syria, in Armenia, in Arabia, in Nubia, in Æthiopia.*
III. *Recentiorum Monophysitarum concordia & discordia.*
IV. *Veterum Sectæ.*
V. *Syrorum Jacobitarum errores.*
VI. *Eorundem Politia Ecclesiastica & sæcularis.*
VII. *De Patriarcha Jacobitarum.*
VIII. *De eorum Maphriano, seu Primate.*
IX. *De Episcopis.*
X. *De Presbyteris, Clericis, & Monachis.*

DE Monophysitis Scriptoribus Syris tractaturus, pretium operæ facturum me arbitror, si Dissertationem præmittam, in qua hujus Hæreseos primordia, progressus, statumque hodiernum persequar, ut uno veluti conspectu origo ejusdem erroris, nomina variæque sectæ, & multiformes uniuscujusque sectæ doctrinæ: controversiæ quoque inter ipsos Monophysitas agitatæ, quasque cum Ecclesia Catholica habuere: ritus denique & consuetudines, atque Ecclesiastica eorum Politia cognosci queant. Hæc enim omnia etsi in decursu Operis, prout occasio postulabat, fusè à me tractata sunt; hìc tamen summatim & ex ordine explicanda duxi, ut, quod suprà in Præfatione tetigi, plenior certiorque de his hæreticis cognitio à Viris Religiosis habeatur, qui in Ægyptum, Æthiopiam, Armeniam, & Syriam ad eandem gentem veritati Orthodoxæ subjiciendam à Sede Apostolica & à Sacra Congregatione de Propaganda Fide destinantur.

I. Origo Monophysitarum.

Monophysitas igitur, hoc est, unius naturæ in Christo Domino assertores, (quo nomine Jacobitæ Syri & Ægyptii seu Copti, nec non Æthiopes Armenique hodie intelliguntur,) Monophysitas, inquam, medio quinto sæculo Christiano exortos fuisse, Ecclesiastica docet Historia. Horum parens Eutyches Archimandrita fuit, quem licet major saniorque sectariorum pars in iis, quæ ad confusionem & permistionem Naturarum spectant, ab initio usque exortæ hæreseos [a] deseruerit, eumque anathemati subjicere verbo scriptisque ad hanc diem non dubitet; ejus tamen doctrinam primipili illius sectæ, Dioscorus

Eutyches Monophysitarum pater.

[a] *Henotic. Zenonis. Collat. Catholicorum cum Severianis sub Justiniano. Et hoc Tomo pag.4.*

scilicet Ægyptiorum & Barsumas [a] Syrorum subversores disertè approbarunt, ipsumque veluti orthodoxæ fidei propugnatorem à justissima S. Flaviani Constantinopolitanæ urbis Episcopi sententia injustissimè absolutum decrevere.

Altiora ejusdem erroris initia ponit Auctor [b] Breviculi historiæ Eutychianistarum. *Eutyches*, inquit, *non nova dogmata suæ perversitatis, sed nomina prodidit*. Nam ex Manichæi, Valentini, & Apollinaris caveis ac lustris eum suæ hæreseos monstra eduxisse, liquet ex historia Ecclesiastica Græca & Latina, ex gestis Synodalibus, & Sanctorum Patrum Epistolis. Occasionem verò ejusdem hæreseos prodendæ idem Auctor [c] affirmat immoderatum fuisse in Nestorii asseclas zelum. *Nam Nestorius*, inquit, *Photini & Pauli Samosateni sequutus errorem, Oasitano exilio meruit relegari, dicendo, sicut ab auctoribus suis didicit, Christum Dominum nostrum hominem tantummodò de Virgine Maria esse progenitum. Contra quem Eutyches post annos non plurimos æstimans disputandum, rectam tramitem tenere nesciens offendit, & in Apollinaris est raptus insaniam, in hæc verba prorumpens, quibus assereret, Christum verum hominem non fuisse, nec in eo duas Naturas credendas; sed unam tantummodò Dei Verbi, veruntamen incarnatam. Quam quidem non esse hominis perhibuit, sed humanam, ut similitudo magis humani corporis, quàm ipsa veritas suaderetur.*

II. Progressus Monophysismi. In Ægypto.

Hæc Eutyches Constantinopoli libro edito per monasteria disseminabat. Quæ consequutæ sunt per Dioscorum fautoresque ejus in Ægypto turbæ, & qualis fuerit, hodieque sit Alexandrinæ Ecclesiæ post confirmatam in ea regione operâ Monophysitarum Dioscori successorum hæresim status, ex Actis sacræ Chalcedonensis Synodi, & ex historiæ Ecclesiasticæ Scriptoribus Græcis, Syris, Arabibusque patent.

In Syria, Mesopotamia, & Armenia.

In Oriente Barsumas Archimandrita, qui Conciliabuli Ephesini pars haud exigua fuit, (Syrorum enim monachorum nomine ei interfuit,) postquam à Concilio Chalcedonensi justam damnationis sententiam excepit, in Syriam regressus, eandem hæresim popularibus suis propinavit: nec iis dumtaxat, sed & finitimis Armenis, ad quos Samuelem discipulum suum misit, ut ex Gregorio [d] Bar-hebræo notavi. Atque hæc fuere Monophysismi initia in Syria, Mesopotamia, & Armenia: auctore scilicet Barsuma, ejusque discipulis, qui eandem planè cum Eutyche opinionem tenebant, quidquid ad excusandum Barsumam dicat Bar-hebræus [e], qui Magistri errorem ad Samuelem discipulum traducere frustrà conatur, inquiens: *Fieri potuit, ut idem* Samuel *à Barsuma magistro ad Armenos missus, sicut ipsemet* in Vita Barsumæ *miraculo nonagesimo quinto narrat, Phantasiastarum errore fuerit depravatus. Quandoquidem plerique Armenorum doctrinam Juliani* Halicarnassæi *ad hoc usque tempus mordicus tenent.* Nam quando Samuel ad subvertendos Armenos à Barsuma allegatus fuit,

Julia-

a *Act. 1. Concil. Chalced. Pagius ad annum 451. num. 38. Et hoc Tomo pag. 3.*

b *Apud Labbæum tom. 4. Concil. p. 1079.*

c *Ibidem.*

d *Hoc tom. pag. 296.*

e *Ibidem.*

Julianus fortaſsè natus non fuerat, vel certè hæreſim ſuam nondum publicaverat, quum ea Samuelis ad Armenos miſſio circa annum Chriſti 460. contigerit; Julianus [a] verò eodem, quo Severus, anno Sede ſua deturbatus, in Alexandrinorum urbe circa annum 519. cum eodem Severo famoſam illam de Corruptibili & Incorruptibili controverſiam habuit, quæ eam ſectam in factiones, ut mox dicam, diviſit, nonnullis Julianum, pleriſque Severum propugnantibus. Narrat Joannes [b] Aſiæ Epiſcopus, Julianiſtas anno Chriſti 545. in Arabiam, Homeritidem, Ægyptum, Sophenem, Arzunitidem, & Armeniam pervaſiſſe. Hinc fortaſsè confirmati in eo errore Armeni, quem à Barſumæ diſcipulo pridem hauſerant, quem & ab ipſis ad hanc diem propugnari, auctor eſt [c] Petavius. Eum certè iiſdem exprobrant Jacobitæ Syri & Ægyptii, ut Gregorius [d] Bar-hebræus, & Petrus [e] Meligenſis.

a Liberatus in Breviario.

b Hoc tom. pag. 87.

c Lib. 1. de Incarn. cap. 17.

d Hoc tom. pag. 297.

e Tom. 1. Bibliothec. Oriental. pag. 626.

Ad Syros quod ſpectat, licet iis Barſumæ Eutychiſque ſententia ab initio placuerit, hanc tamen [f] paulò poſt rejecerunt: quando nimirùm Philoxenus Xenajas Mabugi ſeu Hierapoleos Epiſcopus, & Petrus Gnapheus Antiochenæ Sedis invaſor, nec non hæretici Imperatores Zeno atque Anaſtaſius aliud ejuſdem veneni temperamentum, quale apud Jacobitas hodieque viget, per Orientem diſſeminarunt. Severus ut eandem ſectam ſtabiliret, plurimum operæ contulit: cujus ſtudium æmulati ſunt diverſarum Syriæ, Ciliciæ, Meſopotamiæ, & Cappadociæ urbium Epiſcopi, quos Dionyſius Patriarcha [g] ex Joannis Chronico recenſet: Petrus nempè Apameæ, Conſtantinus Laodiceæ, Antoninus Alepi ſeu Berhœæ, Nonnus Seleuciæ, Iſidorus Kenneſrin, Maras Amidæ, Thomas Damaſci, Alexander Abilæ, Thomas Jabrudorum, Joannes Thodmor ſeu Palmiræ, Joannes Hurinorum, Sergius Cyri, Thomas Germaniciæ, Paulus Edeſſæ, Joannes Haran, Joannes Ammoriæ, Euſtathius Perrhorum, Petrus Rheſænæ, Nonnus Circiſii, Paulus Callinici, Marion Suræ, Joannes Telæ ſeu Conſtantinæ, Thomas Daræ, Aaron Arſamoſatæ, Antarchius Anazarbæ, Julius Hegarum, Joannes Mopſveſtiæ, Paulus Epiphaniæ, Joannes Irenopolis, Paulus Alexandriæ minoris, Proclus Coloniæ, Muſonius Thermæ, Nicephorus Sebaſtes: aliique ex Aſia & Caria complures, quos Juſtinus Imperator quòd Chalcedonenſe Concilium recipere detrectarent, ſedibus deturbavit: ſed in primis Jacobus Baradæus ſeu Zanzalus Edeſſenæ incubator Eccleſiæ, quem gregales [h] Oecumenicum Metropolitam appellant: cujus potiſſimùm operâ factum eſt, ut Monophyſitæ in Syria ab Eccleſia Catholica penitùs avulſi, proprios ſibi conſtituere cœperint Patriarchas, Sergium nimirùm Severi ſucceſſorem, Paulum, quem Baradæus [i] ipſe in Sergii locum ſubrogaſſe dicitur, Petrum Callinicenſem, cæteroſque, quorum Seriem & geſta in hoc [k] Tomo deſcripſi. Et quidem à Jacobo ſectam illam in Syria aliiſque Orientis regionibus ita propagatam fuiſſe, ut ex ipſo Jacobitarum

f Tom. 1. Bibliot. Orient. pag. 357.

g Hoc tom. pag. 54.

h Hoc tom. pag. 327.

i Hoc tom. pag. 63. & 331.

k Pag. 321. & 479.

tarum nomen, quod in præsentem usque diem Monophysitæ gerunt, derivatum sit, liquet ex dictis eodem [a] Tomo: quidquid sibi adblandiantur iidem Jacobitæ [b], qui ad propulsandam hujusce nominis invidiam, ex Jacob Patriarcha, vel ex S. Jacobo fratre Domini originem suam falsò petunt: idque nomen tàm Syris, quàm Ægyptiis commune esse, Scriptores [c] omnes cùm veteres, tùm recentiores tradunt: docent & ipsi Ægyptii, (de Syris enim nullus est ambigendi locus,) qui seipsos disertè *Jacobitas* appellant; tametsi Elmacinus [d] eam denominationem ex Dioscoro Alexandrino, qui in sæculo *Jacobus* dictus sit, trahere contendat; quod tamen, ut loc. cit. [e] notavi, adeò falsum est, ut nec Dioscorum appellatum fuisse Jacobum usquam legatur, nec ante Baradæi Jacobi ætatem vestigium nominis Jacobitarum in ullis tàm Monophysitarum, quàm Catholicorum monumentis appareat.

In Arabia, Nubia, & Æthiopia.

Ejusdem Baradæi studio, scribunt Jacobitæ, professionem unius Christi naturæ ad Arabas, Æthiopas, Nubasque pervenisse; fabulamque addunt, quam ex Noë [f] Libaniota Jacobitarum Patriarcha retuli. Verùm quod ad Nubarum Æthiopumque subversionem pertinet, ex Dionysii [g] & Barhebræi [h] Chronicis ostendi, id Theodosio Alexandrino Patriarchæ tribuendum, qui eas gentes olim ad Christi [i] fidem adductas Sedique Alexandrinæ subjectas, per Episcopos, quos illuc Patriarchæ Ægyptii destinare consueverant & ad hunc diem solent, ac præsertim per Julianum quendam Presbyterum, quem Episcopum posteà factum tradit Bar-hebræus [k], Monophysismo infecit. Arabas verò à Syris Episcopis, qui ipsis [l] præerant, & fortasse à Jacobo Baradæo dementatos fuisse, haud inverisimile puto, quum Bar-hebræus accuratus rerum Jacobiticarum Scriptor in Chronico Syriaco [m] eundem Baradæum narret finitimas Syriæ regiones lustrasse, & Episcopos, Presbyteros, Clericosque factionis suæ ubique locorum ordinasse; in Historia verò Dynastiarum [n] Arabas testetur sub Justiniano Imperatore nomen sectæ Jacobiticæ jam pridem dedisse: *Litis*, inquit, *inter Arabes, & Romanos causa fuit, quod Justinianus Patres persequeretur, qui unam naturam assererent, quum Arabes Christiani tunc temporis non aliam, quàm Jacobitarum confessionem amplecterentur.*

III.
Concordia & discordia recentiorum Monophysitarum.

Verùm licet Syri, Armeni, Ægyptii, Æthiopesque (Nubæ enim & Arabes cuncti Mahometana jam superstitione infecti sunt,) eandem hæresim circa Incarnationem Verbi tenuerint olim hodieque teneant; differunt tamen abinvicem ut regione, ita lingua, ritibus, & quibusdam aliis, quæ doctè exponit Naironus [o] in Evoplia, ubi peculiares harum Nationum errores referens, auctores nonnullos tùm recentiores, tùm veteres castigat [p], qui unam gentem cum altera confundentes, quod uni sectæ peculiare est delirium, ad alteram perperàm traducunt. Proprios quoque habent Patriarchas, quorum singuli supremum apud suos jus dicunt, & absolutam in subditos auctoritatem po-

testa-

a Pag. 65. 240. & 327.
b Joseph Abudacnus in histor. Jacobitarum.
c Anastasius Sinaita in Odegi. Nicephorus lib. 18. c. 52. Eutychius Alex. in Annal. Abulpharagius in Hist. Dynast. Morerius in Lexico, verbo Jacobitæ.
d Tom. 1. Chronic.
e Hoc tom. p. 65. & 66.
f Hoc tom. p. 63. & 64.
g Tom. 1. Bibl Orient. pag. 381.
h Hoc tom. pag. 329. & 330.
i Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 360.
k Hoc tom. pag. 326.
l Tom. 1. Bibl. Orient. p. 167.
m Hoc tom. pag. 327.
n Pag. 93.
o Par. 1. cap. 2. à num. 7.
p Ibid. num. 5. 6. 9. 11.

testatemque exercent, ita ut nemo alteri subjectus [a] sit, aut ab unius sententia ad alterius tribunal provocare liceat. Horum series jam prodiit; Armenorum scilicet apud Galanum [b], Syrorum [c] in hoc Tomo,& Ægyptiorum seù Coptorum in Chronico Orientali per cl. Abrahamum Ecchellensem edito, à quibus & Abissini seù Æthiopes [d] Metropolitam habere solent. Et quidem Armenos, qui olim Eutychiano morbo laborabant, cum Jacobitis Syris in Conciliabulo Thevinensi anno Christi 726. conjunctos fuisse, tùm Galanus [e], tùm Bar-hebreus [f] observant: quam tamen unionem exiguo temporis intervallo inter utramque sectam durasse, idem Barhebræus [g] tradit. Firmior fuit, manetque adhuc Syrorum cum Ægyptiis concordia, tametsi frequenter olim interrupta, ut latè hoc tomo [h] ostensum est, & Renaudotius [i] observavit, Nam sub Damiano quidem Alexandrino, qui trigesimus quintus à S. Marco numeratur, pax rupta est per Petrum Antiochenum. Anastasius Damiani successor dissidentes populos iterùm reconciliavit, scripta ad Athanasium, qui Petro post Julianum suffectus fuerat, epistola Synodica. Michaël quadragesimus sextus Synodicam suam circa annum Christi 746. Joanni II. Antiocheno denegavit, quod hunc inter & Episcopos suos in Syria constitutos propter illegitimam ordinationem discordia orta esset. Sub Cosma Alexandrino LVIII. & Joanne IV. Antiocheno circa annum Christi 920. redintegrata Alexandrinorum cum Antiochenis concordia duravit usque ad Joannem X. cognomento Barsusan Antiochenum, & Christodulum LXVI. Alexandrinum, quorum temporibus quæstio de pane Eucharistico sali & oleo commiscendo Syros à Coptis divisit. Eâ quæstione utcumque sopita, gravius exarsit dissidium circa Confessionis [k] Sacramentum Michaëlem inter Antiochenum & Marcum Zaraæ filium Alexandrinum anno Christi 1174., Syris id Sacramentum adversùs Coptos propugnantibus. Ignatius David [l] cum Cyrillo Laklaki Alexandrino de jurisdictione rixam habuit, quod scilicet Cyrillus limites Alexandrinæ Sedis transgressus fuisset. Compositâ demùm ea controversia, Syri cum Coptis in præsentem usque diem communicant, testesque mutuæ inter ipsos amicitiæ literas Synodicas, in quibus fidei seù potiùs hæreseos Monophysiticæ compendium continetur, statim ab ordinatione transmittunt. *Mos porrò*, ut rectè notat [m] Renaudotius, *ad ultima usque tempora inter illos Patriarchas observatus fuit, ut si quando novus Patriarcha ad alterum Synodicam non misisset, is inter Missarum solennia, nomen ejus ex Diptychis commemorari non patiebatur. Ne verò hæc omissio integram abscissionem communionis inducere videretur, sed eâ inter utramque Ecclesiam conservatâ, tamen ad novum Patriarcham, donec de ejus fide per literas Synodicas constaret, non pertineret, usus erat commemorandi ex Diptychis nomen defuncti Patriarchæ, inter vivos, quamvis esse desiisset. Ita Christodulus fecit, quum mortuo Joanne* [n] *nomen ejus ad altaria*

quasi

Unio Armenorum cum Syris Jacobitis. Posteà rupta.

Unio Syrorum Jacobitarum cum Ægyptiis.

a *Renaud. tom. 1. Lit. Orient. pag. 463.*
b *Tom. 1. Conciliat. Ecclesiæ Armenæ cum Romana.*
c *Pag. 321. & 479.*
d *Renaud. in Hist. Alexandrina: & tom. 1. Lit. Orient. pag. 372.*
e *Tom. 1. Concil. Eccl. Armen. cum Rom. pag. 201.*
f *Hoc Tomo pag. 296. & 297.*
g *Loc. cit.*
h *Pag. 126. 144. & 334.*
i *In histor. Patriarch. Alexan. & tom. 1. Lit. Orient. pag. 433. & tom. 2. p. 489.*
k *Hoc tom. pag. 366.*
l *Ibid. pag. 372.*
m *Tom. 1. Lit. Orient. pag. 434.*
n *Hoc to. p. 147.*

quasi viventis commemorari juberet, omisso Basilio ejus successore, quia Synodicam non scripserat.

Communio Syrorum Jacobitarum cum Catholicis & aliis hæreticis.

Quod spectat ad communionem Jacobitarum cum Catholicis aliisque hæreticis vel schismaticis, Orientalibus & Occidentalibus, jam observavi [a] Primatem ejus sectæ Gregorium Barhebræum in eo fuisse Politicorum errore, ut crederet, controversias Orientales inter & Occidentales, & inter Orientales ipsos circa Incarnationem Verbi agitatas, meras esse Theologorum opiniones, non hæresim constituere: quæ etiam videtur fuisse nonnullorum Orientalium opinio: nam, ut in Vita Barhebræi [b] narratum est, Nestoriani cum Jacobitis in eadem Ecclesia ad celebrandum Divina Officia convenerunt, & Barhebræo ipsi à Græcis, Armenis, Jacobitis, & Nestorianis simul parentatum fuit: &, si fides eidem Barhebræo [c] adhibenda est, defuncto in urbe Tripoli Ignatio Maphriano, Latini Presbyteri & monachi cum Jacobitis in Ecclesia S. Behenami exequias celebrarunt: quod tamen non facilè admiserim, quum à Romana id semper Ecclesia persanctè observatum sit, ut hæreticorum tàm viventium quàm defunctorum communionem, quales certè à priscis temporibus habiti sunt hodieque habentur Jacobitæ, vitandam esse factis dictisque testatum voluerit. Optarunt quidem Jacobitæ ad communionem Apostolicæ Sedis admitti, idque non semel per literas & legatos Summis Pontificibus significarunt: sed ne eorum votis fieret satis, effecit quod nunquam adduci potuerunt, ut hæresim seriò ejurarent. Moses Mardenus [d] anno Christi 1552. nomine Ignatii Patriarchæ sui coram Julio III. Papa Orthodoxæ fidei professionem emisit, quam tamen idem Ignatius ratam habere noluit, ut postmodùm compertum est: sed neque Davides Ignatius, qui Jacobitis posteà præfuit, catholicam veritatem, ex animo suscepit, licet eam se profiteri, missa etiam cum Leonardo Abel Episcopo Sidoniensi ad Gregorium XIII. fide sua, quæ in Biblioth. Vaticana [e] exstat, scripserit, ut narrat Petrus Stroza in Disputat. de Chaldæorum Dogmatibus, his verbis: *Legationis suæ successum parùm felicem Episcopus Sidoniensis reversus, infecta re, renunciavit posteà Sixto Quinto, commentario diligenter conscripto, in quo multa scitu digna leguntur de hac natione.* Summam ejus commentarii publicavit Thomas à Jesu lib. 7. de conversione omnium gentium procuranda Par. 1. cap. 14. ubi rationes exponit, quibus Ignatius David permotus, ab erroribus suis nequaquam recedere voluit: nimirùm propter Concilium Chalcedonense, & propter Dioscorum Alexandrinum, quorum primum Jacobitæ detestantur, alterum veluti hæreticum à nostris traduci minimè patiuntur. Syncera fuit Ignatii Nehemæ Patriarchæ ad Ecclesiam Catholicam conversio: sed is Patriarchatu suæ gentis, quòd Mahometicam superstitionem Christiana ejurata religione amplexus esset, jam exciderat, ut Tom. 1. Biblioth. Orient. [f] observavi. Nullus posteà Jacobitarum Patriarcha Romanam fidem suscepisse legi-

[a] *Hoc tom. pag.* 291.

[b] *Hoc tom. pag.* 250. *&* 267.

[c] *In Chron. Syr. fol.* 331. *& hoc tom. pag.* 378.

[d] *Tom.* 1. *Bibl. Orient. pag.* 536.

[e] *Cod. ms. Arab.* 169.

[f] *Pag.* 536.

legitur, donec Andreas [a] Achigian filius Abdalgal, Collegii Maronitarum de Urbe olim Alumnus, Jacobitis plurimis ad catholicam fidem conversis Patriarcha præfuit, quem & Petrus orthodoxus excepit: sub utroque tamen suos Jacobitæ Patriarchas hæreticos habuere habentque in præsentem usque diem, ut hoc Tomo [b] indicavi.

a *Hoc tom. pag.* 482.

b *Pag.* 325.

IV. Veterum Monophysitarum sectæ.

Hæc de recentioribus Monophysitis. Nunc ad multiplices eorum sectas venio, quæ ipsos olim hæreticos, & Catholicam Ecclesiam afflixere. Nomina veterum Monophysitarum variasque familias exponunt Liberatus Diaconus in Breviario, Leontius Byzantinus in libro de sectis, Timotheus Constantinopolitanus Presbyter in libro de receptione Hæreticorum, & S. Joannes Damascenus in Tractatu de hæresibus: ex quibus haud inutile erit quæ generalia hujus hæreseos sunt, & quæ particularia breviter describere.

Generali vocabulo dicti sunt Monophysitæ, Eutychiani, Dioscoriani, Severiani, Jacobitæ, Timotheani, Theodosiani, & Diacrinomeni seù Hæsitantes. *Monophysitæ* quidem, quod in eo convenirent, ut unicam in Christo naturam ponerent, duas negarent. *Eutychianorum* verò nomen commune omnibus Monophysitis fuit, etiam Jacobitis recentioribus, quod Eutyches hujus hæreseos auctor fuerit, non quod eundem cum Eutyche errorem teneant circa Incarnationem: nam recentiores ab Eutychianis abhorrere ostensum est suprà. *Dioscoriani* autem, *Severiani*, *Jacobitæ*, *Timotheani*, & *Theodosiani*, quod Dioscorum, Timotheum & Theodosium Patriarchas Alexandrinos, Severum Antiochenum, & Jacobum Baradæum admittunt. Demùm *Diacrinomeni*, seù *Hæsitantes*, ut seipsos nominant apud Barhebræum [c] & in Bibliotheca [d] Photii, quod Synodum Chalcedonensem rejicerent.

Monophysitæ. Eutychiani. Dioscoriani. Severiani. Jacobitæ. Timotheani. Theodosiani. Diacrinomeni, seù Hæsitantes.

c *Hoc tom. pag.* 329.

d *Cod.* 24.

Peculiares sunt hæ sectæ: nimirùm *Eutychianistæ*, *Acephali*, *Julianistæ*, *Theopaschitæ*, & *Severiani*: qui in plures alias factiones subdivisi sunt.

Eutychianistæ propriè dicti.

Eutychianistæ propriè dicti, qui negant veritatem humanæ naturæ in Christo conservari. *Phantasiastas* eos & *Docetas* adversarii appellant, quod phantasticam & apparentem humanitatem Christo tribuant. Hi Dioscorum cum Eutyche & Barsumam suscipiunt, ut liquet ex Actis Concilii Chalcedonensis. Reliqui autem Monophysitæ Dioscorum quidem & Barsumam admittunt, Eutychen nequaquam. Julianus Halicarnassæus cum asseclis huic hæresi adhæsit, quam & Armenos hodieque amplecti, suprà demonstratum est.

Acephali.

Acephali, qui Henoticum Zenonis non approbarunt: quia nempè non rejicit Concilium Chalcedonense, in quo rejiciendo unàcum Tomo S. Leonis Papæ, omnes Monophysitæ conveniunt. Dicti sunt *Acephali*, inquit Leontius lib. de sectis [e] *quod à capite, idest Patriarcha suo* (nimirùm Petro Mongo Alexandrino, qui Henoticum admiserat,) *disjuncti*, *seorsim congregabantur*. Perperàm Liberatus

e *Act.* 5.

in

in Breviario [a] illos putat Acephalorum auctores, qui concordiam Sancti Cyrilli cum Orientalibus & illorum principe Joanne Antiocheno minimè probantes, *neque Cyrillum habebant caput, neque quem sequerentur ostendebant*. Eorum abusus circa Sacramentum Baptismi & Eucharistiæ describit Timotheus Presbyter Constantinopolitanus apud Cotelerium [b]. Hi nimirùm erant rigidiores Monophysitæ, qui Henoticum Zenonis nequaquam probarunt: molliores dicti, qui illud recepere. Xenajas & Severus Henoticum licet admiserint, Synodum tamen Chalcedonensem cum tomo S. Leonis disertè reprobarunt: adeò inconstans est sibique repugnans hæreticorum opinio. Eadem cum Severo & Xenaja sentiunt recentiores Jacobitæ, qui tamen ab erroribus Acephalorum circa Baptismum & Eucharistiam abhorrent. Aliquando nomen Acephalorum fuit commune omnibus Monophysitis, ut observat [c] Petavius.

a Cap. 9. Natalis Alex. sæc. v. Part. 1. pag. 423.

b Tom. 3. p. 409.

c Lib. 1. de Incarn. cap. 17.

Anthropomorphitæ. Barsanuphitæ.

Porrò Acephali in tres alias sectas subdivisi sunt: in *Anthropomorphitas*, qui Deum dicunt humana forma esse præditum: in *Barsanuphitas* à Barsanuphio eorum Episcopo appellatos, quibus adversantur reliqui Acephali, tamquam à quibus facta fuerit illegitimè Barsanuphii ordinatio: demùm in *Esaianistas*, qui propter Esaiæ ordinationem ab aliis Acephalis sejuncti sunt, quod affirmarent, ab Epiphanio Pamphylo, qui Severum Presbyterum ordinavit, Esaiam fuisse ordinatum, reliquis non assentientibus, sed eum à mortuo ordinatum dicentibus, quum mortua videlicet Epiphanii manus ipsi imposita fuisset. Similis ordinatio à Julianistis facta hoc Tomo [d] occurrit.

Esajanistæ.

d Pag. 87.

Julianistæ.

Julianistæ à Juliano Halicarnassæo dicti, qui & *Cajanitæ* à Cajano Alexandrino. Eadem cum Eutyche sentientes, ajunt, Corpus Christi incorruptibile fuisse. In tres autem sectas divisi sunt. Prima eorum est, qui dicunt, Corpus Christi esse creatum, sed incorruptibile ex ipsa immaculata conceptione. Altera eorum, qui profitentur, Corpus Christi à momento immaculati conceptus non solùm incorruptibile esse, sed etiam increatum. Tertia denique eorum, qui asserunt Corpus Christi potuisse quidem corrumpi, sed nullatenus corruptum fuisse ob Verbi potentiam. Severus [e] Juliano, Damianus Cajano contradixit, asserendo, Corpus Christi corruptibile fuisse ante resurrectionem, hoc est, affectibus naturalibus obnoxium: eâque de re volumen integrum Severus composuit, quod Syriaco sermone exstat [f] in Bibliotheca Vaticana. Sectatores Severi & Damiani dicti sunt *Phtartolatræ*, & *Ctistolatræ*, idest, *corrupticolæ* & *creaticolæ*: Julianistæ vicissim *Aphtartodocetæ*, *Docetæ*, *Phantasiastæ*, & *Manichæi*: quorum excursiones in Homeritidem, Ægyptum, Sophenem, Arzunitidem, & & Armeniam narrat Joannes Asiæ Episcopus [g] apud Dionysium in Chronico. Eandem sectam Julianus quidam in Æthiopiam Nubiamque invexit, teste [h] Barhebræo. Proprium ipsis Patriarcham, eumque à Syris, Armenis, & Ægyptiis Monophysitis diversum, præfuisse

e Liber in Breviario.

f Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 569. & 570.

g Hoc tom. pag. 87.

h Hoc tom. pag. 326. & 329.

testa-

testatur idem [a] Barhebræus in Chronico Syriaco. *Anno Græcorum*, inquit, *millesimo centesimo nono* (idest, Christi 798.) *Gabriel Julianistarum Patriarcha Cyriacum* (Patriarcham Syrorum Jacobitarum) *adiit, rogans, ut gentem suam cum Jacobitis Severianis conjungeret, hac conditione, ut neque Juliano anathema dicerent, neque Severi nomen prædicarent; & qui alteri superviveret, utrique populo in Patriarchatu præficeretur. Cyriacus Gabrielem ad communionem admisit: sed ne unio illa perficeretur, effecerunt Episcopi, qui disertum anathema Juliano dici postulavere.* Nusquam postea occurrit Patriarchæ Julianistarum memoria: extincta enim paulò post hæc secta creditur, eorumque dogma, nisi ab Armenis, à nullis aliis recentioribus Monophysitis propugnatur.

a Hoc tom. pag. 342.

Theopaschitæ.

Theopaschitæ, qui passionem divinitati tribuunt, auctore Petro Gnapheo propter famosam illam ad hymnum Trisagium additionem, *Qui crucifixus es pro nobis*. Hunc errorem Armenis tribuit [b] Petavius: tribuerunt & Græci, [c] qui ab ipsis, ut additamentum illud expungeretur frequenter postularunt. At Jacobitas cùm veteres, tùm recentiores ab eo errore liberos esse, liquet ex dictis hoc Tomo, [d] & ex iis, quæ ex Severo, ex Barsalibæo, & ex Davide Episcopo in priori Tomo [e] notavi, ubi & Catholicos ostensum fuit eodem additamento olim usos fuisse hodieque uti, & Petrum ipsum Gnapheum ab eo errore liberum à viris doctis existimari.

b Lib. 1. de Incarn. cap. 17.
c Hoc tom. pag. 364. & apud Galanum tom. 1. pag. 331.
d Pag. 117. & 187.
e Pag. 518. & seqq.

Severiani.

Demùm *Severiani*, qui Severum quidem Antiochenum sequuti sunt, sed in quibusdam à communi sectatorum ejus sententia recessere. In novem autem turmas divisi sunt: nimirùm in Agnoëtas, Condobauditas, Paulianitas, Damianitas, Petritas, Cononitas, Tritheitas, Sergianos, & Niobitas.

Agnoëtæ, qui & Themistiani.

Agnoëtæ, quorum auctor Themistius Diaconus Alexandrinus, unde ipsis *Themistianorum* nomen impositum, ajunt à Deo Verbo cuncta cognosci; verùm ab unita ipsi secundùm hypostasim humanitate ignorari multa: hinc Agnoëtæ, hoc est, *Ignorantes* appellati. Theodosium Alexandrinum, à quo Themistius excommunicatus est, repudiant; Petrum verò Mongnm, Dioscorum juniorem, Severum ac Themistium recipiunt. A Jacobitis disertè rejiciuntur, ut liquet ex Professione Fidei, quæ in Pontificali Syriaco [f] ab ordinandis exigitur.

f Cod. Ecchellen. Syr. ms. 4. pag. 98.

Condobauditæ.

Condobauditæ, sic dicti, quod in loco Condobaudi appellato, Collectas Constantinopoli celebrarent, neque Themistium, neque Theodosium, neque Paulum Antiochenum cognomento Nigrum agnoscunt. Ignorantiam Christo tribuunt, & dogma de Trinitatis inæqualitate tenent, ob quod à Theodosio sunt excommunicati.

Paulianitæ.

Paulianitæ cum Theodosio, Severo, Petro Mongo & Dioscoro juniore, Paulum Nigrum (Beth-Uchame Syri appellant,) Antiochenum, cujus gesta [g] hoc Tomo retuli, admittunt; Damianum verò Alexandrinum rejiciunt. In doctrina de Patre, Filio, & Spiritu

g Pag. 331.

ſancto conſentiunt Condobauditis ; diſſentiunt in eo , quod recipiunt Theodoſium & Paulum , quos damnant Condobauditæ .

Damianitæ.

Damianitæ recipiunt Theodoſium , Severum , Petrum , Dioſcorum & Damianum ; rejiciunt Paulum Nigrum . Ajunt alium quidem eſſe Patrem , alium Filium , alium Spiritum ſanctum ; non eſſe autem horum quemque per ſe Deum naturâ , ſed communem habere Deum , ſive divinitatem inexiſtentem , per cujus participationem indiviſam unuſquiſque ſit Deus : Appellant verò Patrem , Filium , Spiritum ſanctum Hypoſtaſes ; commune eorum Deum , ſubſtantiam & naturam . Initio Paulum Nigrum pro Epiſcopo Antiocheno habuere ; deinde illum rejecerunt , quod communicaſſet Catholicæ Eccleſiæ Synodumque Chalcedonenſem approbaſſet ; tametſi quammaximè poſteà receſſerit à Catholica Eccleſia atque abnegaverit Concilium Chalcedonenſe . *Angelitæ* ab adverſariis dicti ex æde Alexandriæ, quam *Angelion* appellant, ubi Collectas celebrabant : Sabellianiſtæ etiam & Tetraditæ à Paulianitis appellati . Petavius [a] de Angelitarum nomine hæc ſcribit . *Sed Angelii propè Alexandriam locus nondum mihi occurrit* . Et mox Angelitarum nomen ab Angelicis arceſſit , de quibus S. Epiphanius : *Id nomen ſortiti ſunt ab loco aliquo , fortean trans Meſopotamiam ſito , qui Ingiline dicitur* . Demùm ſubjungit : *Ingilenæ gentis cujuſdam in Armenia ſit mentio in Codice Juſtiniani* . Verùm plana ſunt omnia ex hiſtoria Patriarcharum Alexandriæ à Severo Aſmonæorum Epiſcopo aliiſque Coptis hiſtoricis conſcripta , & per Renaudotium edita , ex qua liquet [b] *Angelium* Eccleſiam eſſe in Alexandrinorum urbe Angelis dicatam .

Angelitæ.

Petritæ.

Petritæ ſuſcipiunt Petrum ultimum Antiochenum , ideſt Callinicenſem , de quo latè in hoc [c] Tomo : Theodoſium quoque , Severum , Petrum Mongum , & Dioſcorum ; nequaquam Damianum , nec Paulum Nigrum , quorum doctrinæ repugnant . In libro Timothei Presbyteri [d] de receptione hæreticorum mendum obrepſit : nam pag. 408. Petritæ dicuntur *accedere Petro Antiocheno, non Petro Mongo , nec Damiano* ; pag. verò 412. præter Petrum Antiochenum ſuſcipere feruntur *Theodoſium* , *Severum* , *Dioſcorum* , *&* *Petrum* , utique Mongum , nam Antiocheni mentio ſuprà facta eſt . Confitentur Deum ex veritate , ſubſtantia & natura quemque per ſe ; Patrem , inquam , & Filium , & Spiritum ſanctum . Item profitentur tres hypoſtaſes , ac tres perſonas , & unamquamque hypoſtaſim Deum eſſe verè , ſubſtantialiter , & naturaliter . Unum Deum , unamque ſubſtantiam ac naturam Patrem , Filium , & Spiritum ſanctum dicunt non numero , ſed perfecta æqualitate . Hos Angelitæ & Paulianitæ Tritheitas appellant ; ipſi viceverſa illos interdum Sabellianos, interdum Tetraditas. Eadem de Petritis ſcribunt & recentiores Ægyptii , ut hoc [e] Tomo oſtendi . Verùm in hac materia quæ fuerit Petri ejuſque aſſeclarum ſententia , ex ejuſdem Opere quod in Bibliotheca Vaticana Syriacè proſtat , ſatis ſuper-

a *Lib. 1. de Incarn. cap. 17. num. 5.*

b *Renaud. in Hiſt. Alex. & tom. 1. Lit. Orient. pag. 415.*

c *Pag. 69. & 332.*

d *Apud Coteler. tom. 3.*

e *Pag. 70. & 332.*

perque [a] demonstravi. Ubi observandum, quod sive Petrus, sive Damianus in hac de Trinitate controversia erraverit, pace tamen Syros inter & Ægyptios postmodùm compositâ, tàm Ægyptii, qui Damianum, quàm Syri qui Petrum sequuti sunt, in doctrina de Trinitatis mysterio conformem Ecclesiæ Catholicæ sententiam tenent. Petri scripta Sergius Edessæ Episcopus unàcum fratre Joanne impugnavit, ut scribit [b] Barhebræus, qui addit, ambos, Sergium scilicet, & Joannem, à Juliano Syrorum Jacobitarum Patriarcha reprehensos fuisse, ac tandem, *postquam sententias, quibus offensi fuerant, illis exposuisset, ab inani & futili zelo se continuisse*. Damianum Jacobitæ hodieque rejiciunt, ut ex Pontificali [c] Syriaco palam fit, in quo nomen ejus inter hæreticos recensetur.

a Hoc tom. pag. 78.
b Hoc tom. pag. 333.
c Cod. Ecchell. 4. pag. 98.

Cononitæ.

Cononitæ Cononem Tarsi Episcopum cum Severo & Theodosio recipiunt; non Damianum, nec Paulum, nec ultimum Petrum. Joannem Philoponum primùm receperunt, sed postea repudiarunt ob doctrinam de resurrectione & de materia ac forma: nam Philoponus ait omnia corpora corrumpi & generari secundùm materiam & formam; Cononitæ verò secundùm materiam tantùm. In Trinitate ponunt tres substantias numero, vel naturas æquales. Hinc Tritheitæ à Damiani Paulique asseclis vocantur; ipsi verò illos appellant nunc Sabellianos, Montanistas, Photinianos, Noëtianos, Artemoniastas; nunc Tetraditas. Cononitarum partes Eugenius Seleuciæ in Isauria Episcopus adjuvit, quorum acta Disputationis cum Paulo ac Stephano initæ coram Joanne Constantinopolitano Patriarcha, Justino juniore imperante, refert Photius [d] in Bibliotheca. Summam exhibui ex Bar-hebræo in hoc [e] Tomo, ubi dicitur, convictis ea disputatione Tritheitis, hæresis quoque ejusmodi extincta penitùs fuisse.

d Cod. 24.
e Pag. 329.

Tritheitæ, seù Philoponiaci.

Tritheitæ, seù *Philoponiaci*, Joanne Grammatico Alexandrino, cui ab assiduitate laboris Philopono cognomen inditum, auctore; propagatorem dixerim, ex fide Barhebræi [f], qui Joannem alterum, cognomento Ascosnagum, ejusdem hæreseos parentem facit. Severum, Theodosium, & Joannem Philoponum recipiunt; necnon Episcopum quendam nomine Georgium, cujus libros admittunt: non Damianum, nec Paulum, nec ultimum Petrum, nec Cononem, nec Sergium, nec Stephanum. Tres numero naturas, & substantias in Trinitate admittunt, qua in re conueniunt cum Cononitis; dissentiunt in iis, quæ spectant ad consummationem visibilis mundi & ad resurrectionem mortuorum. Vocant Cononitas Græcos, Manichæos, Simonianos, Valentinianos, Marcionitas, Hermogeniastas & Origenistas. Vicissim à Cononitis dicuntur Sadducæi, Simoniani, Gentiles, Valentiniani, Marcionitæ, Manichæi, & Origenistæ. Summam doctrinæ Philoponi, quæ in Diathete & quibusdam aliis opusculis continetur, habemus in Codice [g] Syriaco, qui nuper in Bibliothecam Vaticanam ex Ægypto illatus est.

f Hoc tom. pag. 328.
g Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 613.

Sergiani. *Sergiani*, non à Sergio Antiocheno Monophysitarum Patriarcha Severi successore, sed ab eo, quem suprà commemoravi, Edesseno ejusdem sectæ Episcopo nuncupati, qui à Petri ultimi Antiocheni factione recedentes, propriam familiam constituerunt. Causam dissidii vide loco suprà citato.

Niobitæ. *Niobitæ* sectatores Stephani Sophistæ cognomento Niobi, cujus meminere Dionysius [a] in Chronico, Photius in Bibliotheca [b] & Cedrenus ad annum 12. Heraclii, ubi ejus vaticinium de Saracenis refert: inde fortasse *Niobi*, idest vates seu propheta appellatus: id enim *Nabi* Hebræorum, Syrorum, Arabumque sermone significat. Severum, Theodosium, & Stephanum Niobem admittunt: non Philoponum, nec Georgium, nec Cononem, nec alios, de quibus suprà dixi. In Trinitate eadem loquuntur ac Condobauditæ & Angelitæ. In Incarnatione à cæteris dissentiunt: *Etenim*, ut inquit Timotheus Presbyter, *omnes etsi in mysterio de Christo dicere penitus recusent duas post unionem naturas; attamen distinctionem naturarum post unionem confitentur; isti verò tùm duas naturas post unionem ponere refugiunt, tùm distinctionem naturarum servari post unionem non sustinent dicere*. Quæ Stephani hujus causâ Petrum inter Antiochenum & Probum ac Joannem Abbatem contigere dissidia, ex eodem Dionysio in hoc [c] tomo retuli: ubi & Synodi Gubensis nomine Petrus librum conscripsisse dicitur, *in quo Stephani quidem Sophistæ & Probi opinionem confutabat; Doctorum verò testimoniis ostendebat, reipsa existere & remanere differentiam naturarum, ex quibus est Christus, etiam post rationem Unionis; absque numero tamen, & sine divisione earundem naturarum*. Eadem est recentium Jacobitarum loquutio in Pontificali [d] Syriaco, in quo anathema iis dicunt, qui distinctionem naturarum post unionem remanere negant.

a Hoc tom. p. 72.
b Cod. 24.
c Pag. 72. ad pag. 77.
d Cod. Syr. Echell. 4. pag. 98.

Dioscoriani. Præter enumeratas Monophysitarum sectas, quædam aliæ ab Auctoribus recensentur, quæ nomine potiùs, quàm re à prædictis differunt *Dioscorianos* nominat Timotheus Presbyter, qui à Timotheo Æluro discesserunt, quòd quosdam è Proterii Clericis ipsius voluntati obsequutos recepisset. Harmasitæ. Nagranitæ. Semidalitæ. *Harmasitas*, *Nagranitas*, & *Semidalitas* commemorat Anastasius Sinaita in Odegi [e]: qui Arabes nimirùm sunt Nagranæ, & Persæ Harmasæ idest Hormuzæ incolæ, Monophysismo pridem infecti, ut suprà dictum est; Semidalitæ verò, quasi *similaginei*, ob similæ particulam, quam symbolis à Dioscoro acceptis ac per synaxes summo digito delibatis admiscebant. Ægyptii. Schematici. Damascenus in libro de hæresibus Monophysitas vulgò *Ægyptios* & *Schematicos* appellari solitos refert: Ægyptios quidem, quod ab ejus gentis hominibus, atque Alexandrinis ferè Præsulibus hæresis illa propagata firmataque fuerit; *Schematicos verò*, inquit Petavius [f], *puto dictos, quod Christi carnem sola figura & σχήματι constantem, non veram ac nostræ similem esse mentiti sunt*. Barsaniani. Idem Petavius *Barsanianos* Semidalitis conjun-

e Cap. 10. & 25.
f Lib. 1. de Incarn. cap. 17.

jungit, quos ait Theodosianorum decreta defendere.

Monothelitæ. Monophysitarum appendicula *Monothelitæ* sunt, hoc est, unius voluntatis in Christo assertores, quorum parens Paulus Monoculus [a] fuit, Severianorum in Armenia caput, qui anno Christi 622. habito Theodosiopoli cum Heraclio Imperatore colloquio, sese unam in Christo operationem voluntatemque profiteri testatus est. Alterum cum eodem Imperatore Heraclio Athanasii Jacobitarum Patriarchæ congressum ad annum Christi 629. memorant Ecclesiasticæ historiæ [b] scriptores, in quo ajunt Athanasium duas quidem in Christo naturas professum fuisse, sed quæstionem posuisse de voluntate & operatione Christi, duplicem ne credere oporteret, an unicam. Hæc quæstio quantum Orientalem postea Ecclesiam afflixit, ex Actis sextæ Synodi compertum est. Combefisius in historia hæresis Monothelitarum [c], & Pagius [d] ad annum Christi 629. ut fabulosum rejiciunt Athanasii cum Heraclio colloquium. At Combefisii quidem argumentis à Jacobo Goaro in Notis ad Theophanem [e] factum est satis. Ad argumentum verò Pagii, quo ut planè falsum affirmat Athanasium Jacobitarum fuisse Patriarcham, *ex eo nimirùm, quod Auctor Chronici Orientalis Patriarcharum Jacobitarum accuratum Catalogum scripserit, ejusque non meminerit*; ad id, inquam, Pagii argumentum facilè est respondere, negando in eo Chronico Syrorum Patriarcharum Catalogum texi. Texitur dumtaxat series Ægyptiorum seù Alexandrinorum Coptorum, non Syrorum seù Antiochenorum Jacobitarum, quorum nomina inter Alexandrinos quærere idem propemodum est, ac Romanos Pontifices ex serie Constantinopolitanorum, aut hos ex catalogo Hierosolymitanorum Antistitum petere. Consule Barsalibæi Catalogum, aut Chronicon Bar-hebræi, & Athanasium [f] Jacobitarum Patriarcham, cognomento Camelarium, Heraclii Imperatoris æqualem reperies. Quod idem Pagius subjungit, *Athanasium* scilicet *non Patriarcham, sed Catholicum, idest Primatem fuisse, atque idcircò Patriarchatum Antiochenum ambiisse*; Theophanis mentem nequaquam assequutus est scribentis: *Si modò Synodum Chalcedonensem* Athanasius *vellet admittere, Patriarcham Antiochiæ se eum constituturum Heraclius promisit*. Jacobitis enim Syris dumtaxat præerat Athanasius, non cæteris Antiocheni Throni Episcopis, quibus omnibus se eum præfecturum pollicitus est Heraclius, si ad Ecclesiæ Catholicæ communionem accedere voluisset.

Verùm quidquid de duabus Christi naturis & unica voluntate atque operatione senserit Athanasius; ejus tamen hac in re errorem nequaquam sequuti sunt Jacobitæ, qui unicam naturam, unicam operationem, & unicam Christi voluntatem communiter profitentur. Bar-hebræus [g] quidem in Symbolo duas naturas dixit, & unam voluntatem unamque operationem: verùm ibi dualitatem naturarum ante, non post unionem intelligit, ut symbolum ejusdem legenti appa-

ret,

a *Sergius Patriarcha Constantinopolitanus in epist. ad Honorium Papam. Cyrus Alex. in epist. ad Sergium Constantinopolitanum. Baronius & Pagius ad annum Christi 622.*

b *Theophanes ad annum Heraclii 20. Cedrenus & Auctor Miscellæ.*

Acta S. Maximi apud Combefisium.

c *Disp. 1. §. 6.*

d *Num. 3. 4. 5. & 6.*

e *Pag. 609.*

f *Hoc tom. pag. 325. 333. & 334.*

g *Hoc tom. pag. 277.*

ret: qui communis Monophysitarum loquendi modus fuit. Thomas etiam Haranita, Episcopus Caphartabensis, Monothelismum in Syria pridem extinctum circa annum Christi 1100. resuscitavit: sed is, ut Naironus [a] observat, à Jacobitica secta jam defecerat. Nestoriani omnium incohærentissimè duas Christi agnoscunt naturas, personas duas, & unicam voluntatem operationemque, ut testatur Elias [b] eorum Patriarcha apud Strozam: *Illi* (inquit, idest, Romani) *duas naturas Christi confitentur, duas virtutes & duas voluntates: nos autem* (idest, Chaldæi Nestoriani) *fatemur unam virtutem & unam voluntatem*. Et Bar-hebræus [c] in libro de Fundamentis Ecclesiasticis: *Nestoriani*, inquit, *duas voluntates liberè affirmant & negant: utroque enim pede claudicant, quum in antiquis eorum libris nil horum legatur, nosque plures ex eorum Sapientibus audivimus unam duabus naturis hypostasibusque voluntatem asserentes*. Nimirùm in his quæ ad Monothelismum spectant, Jacobitas, qui unam Christi naturam unamque voluntatem adstruunt, non malos Dialecticos dixeris, sed malos Theologos: Monothelitas verò, qui duas naturas & unicam voluntatem agnoscunt, malos Theologos malosque Dialecticos; Nestorianos autem, qui duas naturas duasque personas admittentes, unam iis voluntatem operationemque tribuunt, pessimos Theologos & pessimos Dialecticos.

a In differt. de origine Maronitarum pag. 70.
b Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 547.
c Hoc tom. pag. 292.

Nunc quando veteres quidem diversarum sectarum Monophysitæ extincti sunt, de recentioribus verò, qui adhuc vigent, Ægyptiis, inquam, seù Coptis, Æthiopibus seu Abissinis, Armenisque Galanus [d], Franciscus [e] Alvarez, Thomas [f] à Jesu, Jacobus [g] de Vitriaco, Prateolus [h], Renaudotius [i] aliique fusè disseruere; superest, ut de Syris Jacobitis agam, cujus gentis Scriptores in hoc Tomo recensui: & primùm quidem de erroribus eorum dicendum est: deinde de moribus & ritibus, quibus ab aliis Orientis nationibus discrepant: demùm de Politia Ecclesiastica & sæculari, deque dissidiis & schismatibus, quæ inter ipsos orta sunt.

d Tom. 1. & 2. Concil. Eccles. Arm. cum Romana.
e In hist. Æthiopica.
f Lib. 7. de conversione omniũ gentium procuranda.
g Histor. Orient. cap. 77.
h Lib. de hæresibus.
i Tom. 1. Liturg. Orient. à p. 365.

V. Syrorum Jacobitarum errores. De Christo.

Præcipuus Jacobitarum Syrorum error, qui eos à Catholica Ecclesia sejunxit, circa Verbi Incarnationem versatur: *Unam enim tantùm in Christo naturam profitentur ex Divinitate & humanitate compositam; conversionis tamen, confusionis, & commistionis expertem*: idque quo sensu intelligant, & quibus argumentis probare contendant, demonstravi hoc Tomo ex Xenaja [k] eorum primipilo, ex Elia [l] Patriarcha, ex Bar-hebræo [m] Primate, & ex literis Synodicis [n], quas utriusque Jacobitarum gentis, Antiocheni scilicet & Alexandrini Præsules, vicissim scribere consueverunt, quasque in unum volumen Paulus [o] Ebn Regia studiosè collegit. Consequenter ad hunc errorem damnatos quidem ab Ecclesia hæreticos recipiunt, ut Dioscorum, Barsumam, Timotheum, Xenajam, Severum, Jacobum, Theodosium, cæterosque ejusdem furfuris Monophysitas; Patres

k Pag. 25.
l Pag. 96.
m Pag. 288. 289. & 297.
n Pag. 126.
o Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 624.

verò,

verò, qui pro orthodoxa veritate decertarunt, rejiciunt, & in primis S. Leonem Papam, cujus Tomum ubique anathematizant unàcum sacra Chalcedonensi Synodo, pro qua Ephesinum secundum Conciliabulum admittunt. Atque hìc obiter notanda est Jacobi de Vitriaco hallucinatio, qui in histor. Orient. cap. 77. Jacobitas scribit *à multis jam temporibus à Constantinopolitano Patriarcha Dioscoro excommunicatos, & ab Ecclesia Græcorum sequestratos*: quum dicere debuisset, *propter Dioscorum Alexandrinum Patriarcham eos à communione Ecclesiæ Catholicæ segregatos*.

Et sanè veterum Monophysitarum de Christo hæc erat confessio, *ex duabus naturis, non in duabus*: idest, ex duabus in unam coalescentibus, non duabus remanentibus. At recentiores ulteriùs progressi, non modò Christum ex duabus naturis compositum dixere, sed etiam *ex duabus personis*. Primùm hæc loquutio occurrit apud Theodosium [a] Patriarcham Antiochenum in Epistola ad Michaëlem Alexandrinum. Eadem legitur in epistolis Joannis [b] Sarightæ ad Mennam, Athanasii [c] ad Philotheum, Dionysii [d] ad Sanuthium, in Pontificali Syriaco p. 145. & apud Barsalibæum [e] in expositione Missæ: id quod palam facit, Jacobitas *personam cum natura* confundere, ut prolatis Athanasii & Dionysii Patriarcharum verbis [f] observavi, & rectè ex Anastasio [g] Sinaita, & ex Morino [h] advertit Naironus [i] in Evoplia.

Thomas à Jesu [k] in libro de conversione omnium gentium procuranda, inter cæteros, quos circa Incarnationem Verbi tenent errores, hunc Jacobitis tribuit: *Errant, & sibi ipsis in eodem Catechismo contradicunt, asserentes formationem Corporis Christi non in instanti, sed quadraginta dierum spatio fuisse factam*. Verùm nonnullorum hic error fuit, non omnium Jacobitarum. Xenajas certè id docuit, ut ex Barsalibæo [l] notavi. *Verùm probati Doctores Græci* (verba sunt [m] ejusdem Barsalibæi) *unàcum tribus Jacobis, Sarugensi scilicet, Edesseno & Melitinensi, asserunt, simul & uno puncto temporis ad unionem in utero Virginis coiisse Verbum Deum, & animam, & corpus*. Et infrà [n]. *Nos autem Græcos Doctores sequimur. Ita & Moses Mosul* (Barcepha) *& Joannes Daræ* Episcopus *hanc posteriorem sententiam amplectuntur*.

De Trinitate.

In Trinitatis mysterio antesignani eorum haud sibi conveniunt. Nam Xenajas [o] & Bar-hebræus [p], ut & nonnulli recentiores, Spiritum sanctum ex Filio procedere negant. Affirmat Dionysius III. Patriarcha in Epistola [q] Synodica ad Mennam Alexandrinum, ubi ait: *Pater à nullo habet existentiam, sed per seipsum existit ingenitus: Filius est genitus à Patre ab æterno: Spiritus sanctus promanat ex Patre & Filio*. Enimverò, ut rectè advertit [r] Renaudotius, *reliqui magno numero Jacobitæ, quamvis additio FILIOQUE illis non probetur, non tamen Græcorum exemplo adversùs Latinos tàm acriter invehuntur: nam quæcumque inter utrosque hujus quæstionis occasione*

a Hoc tom. pag. 125.
b Hoc tom. pag. 137.
c Ibid. pag. 137.
d Ibid. pag. 152.
e Ibid. pag. 198.
f Ibid. pag. 137. & 152.
g Odeg. cap 6.
h In præfat. ad ordin. Nestor.
i Part. 1. cap. 2. num. 4. pag. 27.
k Lib 7. cap. 15. pag. 391.
l Hoc tom. pag. 158.
m Loc. cit.
n Hoc tom. pag. 159.
o Hoc tom. pag. 20.
p Ibid. pag. 287.
q Hoc tom. pag. 131.
r Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 72.

sione transacta sunt, Orientales penitùs ignoravere, nec ad se pertinere arbitrati sunt. In Liturgicis aliisque precibus, ubi de processione Spiritus sancti sermo est, vulgò dicunt, qui à te, Pater, procedit, & à Filio tuo accipit, *ut in Scriptura sacra legitur. Aliquando addunt*, accipit ea, quæ ad illius essentiam pertinent, *quæ sententia à Latinorum Theologia non multùm abit. Ita Dionysius Barsalibi in sua Liturgia, Matthæus Pastor* [a] *in sua: & in ea Xysti* [b] *idem legitur*. Sed & ea communis est apud Auctores Liturgiarum Syriacarum loquutio, ut in Liturgia Maruthæ [c] & Ignatii [d] Bar-Vahib Patriarchæ apud eundem Renaudotium videre est: cujus loquutionis vim enervare nequit indigna Theologo illa Bar-hebræi interpretatio, de temporali & externa Spiritus sancti per Filium manifestatione, ajentis [e]. *Quum processio sit proprietas Spiritus sancti, cur additur in Theologia, quod à Filio accipit? Dicimus, ratione manifestationis ad creaturas specialissimè dici, quod Spiritus à Filio accipit. Quod verò à nonnullis asseritur, ipsum scilicet virtutem, aut potestatem, aut voluntatem, aut aliud hujusmodi accipere, haud æqua est opinio*. Imò haud æqua est opinio ad temporalem externamque manifestationem traducere disertum & expressum de substantiali & æterna Spiritus sancti ex Filio processione testimonium Patrum, quorum auctoritas si alicubi magna, ibi certè maxima esse debet, quum Liturgici Codices communem Ecclesiæ Syriacæ confessionem repræsentant.

a *Tom. cit. pag.* 349.
b *Tom. cit. pag.* 136.
c *Tom. cit. pag.* 264.
d *Tom. cit. pag.* 533.
e *Hoc tom. pag.* 287.

Prateolus [f] ex Bernardo Luxemburgo, & ex Prateolo Gualterius [g] & Hofmannus [h] scribunt, *Jacobitas non credere Sanctam Trinitatem, sed unitatem solùm: in cujus rei significationem crucis signaculo uno digito se signare & munire*. Undenam id hauserint, non exprimunt. Merum esse commentum, demonstrant Synodicæ Patriarcharum ejus gentis ad Alexandrinos Antistites literæ, & Episcoporum Doctorumque opera Theologica, quæ hoc Tomo recensui; Liturgiæ denique Syriacæ, & Sacramentales ejusdem sectæ libri, in quibus nihil frequentius occurrit, quàm Trinitatis personarum & Unitatis naturæ divinæ confessio. Cur verò *uno digito signum Crucis faciant*, rationem reddit David Pauli filius Episcopus Jacobita in Dialogo de Trisagio [i] in hæc verba: *Quia Christus est unus, Verbum Dei, quod incarnatum est, & non sunt duo, & crucifixus est super una cruce, & crucifixus est unica vice; ideoque pingimus crucem unico digito*. Eandem ferè rationem ab ipsis Jacobitis redditam accepit Jacobus [k] de Vitriaco in histor. Orient. *Quum quærerem*, inquit, *quare uno tantùm digito se signarent, respondebant, quod unitate digiti unam divinam essentiam, tribus autem partibus Trinitatem designabant, in nomine Trinitatis & Unitatis signaculo crucis sese munientes. Græci tamen & Suriani eis objiciebant, quod propter unitatem naturæ, quam in Christo credebant, uno tantùm digito se signarent*. Vides, ne adversarios quidem Jacobitarum, quales sunt Græci & Suriani,

f *Lib. 9. de hæresibus, verbo Jacobitæ.*
g *In tabulis Chronographicis sæculo VI. cap. 9. de Jacobitis.*
h *In Lexico universali.*
i *Apud Naironum in Evopl. Part. 1. cap. 2. pag. 31.*
k *Cap. 77. de Jacobitis.*

riani, absurdissimum eis objicere errorem, quem Prateolus aliique suprà memorati auctores eisdem tribuunt. Ubi obiter observandum, *Surianorum* nomine, quorum mores erroresque Jacobus de Vitriaco toto capite 76. describit, non Syros Jacobitas intelligi, quos hodie vulgò *Surianos*, hoc est, Syros appellamus; sed Syros Melchitas, quibus eundem cum Græcis ritum esse eosdemque errores ibidem Jacobus tradit. Marinus Sanutus lib. 3. pag. 8. cap. 1. & Haitonus de Tartaris cap. 14. eadem de Surianis referunt.

De Sacramentis Ecclesiæ.

Ad Sacramenta quod spectat, septenarium eorum numerum, qualis ab Ecclesia Catholica agnoscitur, apud Jacobitas sacrosanctum esse liquet ex eorundem Ritualibus & Pontificalibus libris, quorum exemplar Michaëlis [a] Patriarchæ auctoritate editum habemus in Bibliotheca Vaticana. Longum autem hìc foret recensere innumera ejus gentis Scriptorum opera, qui Sacramenta Ecclesiæ & divina Officia doctis commentariis illustrarunt, ut Joannes [b] Darensis, Moses Barcepha [c], Dionysius [d] Barsalibæus, Jacobus [e] Tagritensis, Gregorius [f] Bar-hebræus, aliique.

DeEucharistia.

Et quidem orthodoxæ veritati consonant, si eum excipias errorem, quem apud gravissimos ejus sectæ Auctores circa Eucharistiam deprehendi: Barsalibæum [g], inquam, & [h] Bar-hebræum, qui quum ubique corpus Christi verum ac reale in Eucharistia se credere profiteantur; ejus tamen Arcani modum exponere volentes, Panem asserunt & Vinum ideò Corpus & Sanguinem Christi dici, non quod sint verum corpus & sanguis Christi, quæ ex Virgine Deipara Verbum assumpsit, sed propter hypostaticam, quam comminiscuntur, Verbi cum Pane & Vino unionem: qui fuit etiam Anastasii Sinaitæ & Ruperti Abbatis error, ut viri [i] docti observarunt, & anonymus quidam Syrus [k] eandem doctrinam ex professo tradit. An verò ad reliquos Jacobitas idem error traductus sit, incompertum. Recentiorum certè, præter communem cum Græcis circa Invocationem Spiritus sancti sententiam, nullum aliud in hoc Sacramento erratum deprehenditur.

De Invocatione Spiritus sancti in Liturgia.

Quod autem Jacobitæ, postquam ad illos quæstionis rumor pervenit, quæ adversùs Græcos ante & post Concilium Florentinum agitari cœpit de verborum Christi efficacia & de Invocatione Spiritus sancti, ipsi etiam eodem errore imbuti momentum consecrationis non ad Christi verba, sed ad Spiritus sancti invocationem referre cœperunt, eoque consilio verba Christi in quibusdam Syrorum Liturgiis, ut Naironus [l] conjicit, à librariis prætermissa, demonstravi hoc Tomo [m]; quidquid eos excusare conetur [n] Renaudotius, qui tàm in hoc, quàm in aliis Sacramentis eos ab omni prorsùs errore liberos pronunciat. Contrà Jacobus de Vitriaco, Prateolus, & Thomas à Jesu plures iis circa Sacramenta errores affingunt, à quibus certè quam maximè abhorrent.

Ajunt Jacobus [o] & Prateolus [p] Jacobitas ad Sacramentum Baptismi adjicere circumcisionem & adustionem quandam in fronte puerorum

a *Hoc tom. pag.* 155. *& tom.* 1. *pag.*573.
b *Hoc tom. pag.* 121.
c *Ibid. pag.* 131.
d *Ibid. pag.* 171. 176. *&* 211.
e *Ibid. pag.* 240.
f *Ibid. pag.* 300.
g *Ibid. pag.* 191.
h *Ibid. pag.* 293.
i *Bellarmin. de Scriptor. Eccles. Natalis Alex. sæc. XI. & XII.*
k *Hoc tom. pag.* 192.
l *In Evopl. à pag.*164.
m *Pag.* 194. *& seqq.*
n *Tom.*1. *Litur. Orient à p.* 238. *& tom.*2. *à pag.* 83.
o *Hist. Oriental. cap.*77.
p *Lib.*9. *de hær.*

rorum, vel in genis candenti ferro impressam; Confessionem autem omninò negare. Thomas à Jesu [a] affirmat, eos neque Sacramentum Extremæ Unctionis, neque Confirmationis agnoscere; Matrimonium verò ex levi causa dissolubile confiteri. Eadem quoad Extremam Unctionem tradit Michaël Fevre [b] in Theatro Turciæ, ubi addit, hoc Sacramentum à Jacobitis non dari, nisi Presbyteris, idque post mortem dumtaxat, antequam scilicet tumulo mandentur.

a *Lib. 7. de convers. gent. Par. 1. cap. 23. p. 416.*

b *Apud Moretium in Lexico, verbo Jacobitæ.*

De Baptismo.

Jam verò ut à Baptismo incipiam, tàm circumcisionem, quàm adustionem illam Ægyptiorum Æthiopumque, non Syrorum Jacobitarum, de quibus hìc sermo est, propriam esse, invictis argumentis ostendit Naironus in Evoplia [c]: convincit & vigens ad hanc diem consuetudo, qua Ægyptii, seu Copti (quamvis neque omnes) circumcisionem colunt; Æthiopes verò seù Abissini præter circumcisionem adhibent etiam ferrum candens, quo pueris notam inurunt: Syri autem solo Baptismo, instar cæterorum Christianorum, contenti sunt, cui pro Orientalium more Sacramentum Confirmationis adjungunt, & Eucharistiam demùm pueris porrigunt, ut ex Ritualibus [d] compertum est. Quamobrem non video unde Thomas hanc propositionem eruerit, *Jacobitæ Sacramentum Confirmationis non agnoscunt*: id enim agnoscunt Jacobitæ omnes cùm Syri, tùm Ægyptii Æthiopesque, & unàcum Sacramento Baptismi administrant: nisi fortassè in eorum Thomas opinione fuerit, qui existimant Orientales eo Sacramento carere, quod à simplici Presbytero conferri soleat; quibus tamen doctè respondet Arcudius [e] in libro de Sacramentis, & Naironus [f] in Evoplia. In idem Sacramentum commentarios habemus Joannis [g] Darensis, Jacobi [h] Tagritensis, & Gregorii [i] Bar-hebræi, ex quibus liquidò apparet illud à Jacobitis, non secùs atque Baptismum cæteraque Ecclesiæ Sacramenta, agnosci. Hìc tamen dissimulandus non est Mosis [k] Barcephæ, & Danielis monachi error, qui Sacramentum Confirmationis plus justo extollentes, Eucharistiam deprimunt, quum scribunt, in hac quidem figuram Corporis Christi esse, in Chrismate verò ipsum Spiritum sanctum. Qua in re quum à communi Jacobitarum ipsorum sententia recedant, eorum verba alibi referam.

De Confirmatione.

c *Part. 1. cap. 2.*

d *pag. 37.*

d *Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 573.*

e *Lib. 2. de Confirm. cap. 14. à pag 88.*

f *Par. 2. cap. 3. pag. 132.*

g *Hoc tom. pag. 121.*

h *Ibid. pag. 239.*

i *Ibid. pag. 300.*

k *Ibid. pag. 505.*

De Extrema Unctione.

Nec minus hallucinatur Thomas à Jesu, quum scribit, Jacobitas Sacramento Extremæ Unctionis carere; ejus enim, quem *Ordinem Lampadis* Syri appellant, ritum, uti ab ipsis Syris & Ægyptiis Jacobitis hodieque celebratur, habemus in Rituali [l] Syriacè & Arabicè. Quod verò Michaël Fevre de Unctione Presbyterorum post mortem narrat, id rituum Orientalium ignorantiam in eo arguit, qui unctionem illam à Sacramentali haud distinxit: utrobique enim Presbyteri apud Syros unguntur, ante scilicet, & post mortem: sed quæ antea fit unctio, Lampas dicitur estque Sacramentum, ut dixi; quæ post mortem, simplex, ut ajunt, ceremonia est, eique similis, qua cadavera

l *Tom. 1. Bibl. Orient. pag 624. & hoc tom. pag. 503.*

vera fidelium thure suffumigantur, aqua asperguntur, & abluuntur.

De matrimonio.

De matrimonio ejusque legibus fusè disserunt Bar-hebræus[a] & Benassalus[b] in Nomocanone, ubi causas exponunt, ob quas illud dissolvere fas est, non leves quidem, ut Thomas affirmat, sed graves, imò gravissimas: idque quoad thorum dumtaxat, ut ostendit Naironus[c] in Evoplia.

a Hoc tom. pag. 300.
b Tom. 1. p. 623.
c Par. 2. cap. 8. pag. 252. 253. & 254.

De Confessione.

Denique ritum Confessionis auricularis ex eorundem Jacobitarum Sacramentali publicavi hoc[d] tomo, in quo demonstratum est[e], Ægyptiorum quidem Patriarchas Marcum, Joannem & Cyrillum Pœnitentialem disciplinam per Ægyptum proscribere conatos fuisse; in Syria verò Barsalibæum & Michaëlem Patriarcham pro eo Sacramento acriter pugnasse.

d Pag. 172.
e Pag. 171. & 366.

De Ordine.

Renaudotius de validitate ordinationis Jacobitarum[f] dubium movet. *Antiocheni*, inquit, *Jacobitarum Patriarchæ, quamvis successionem habent propriorum ex sua hæresi Antistitum, ea tamen non adeò certa est, quum Severus Antiochenus & Jacobus Baradæus multas contra communem Ecclesiæ disciplinam ordinationes celebrassent, quarum validitas vocari in dubium poterat. Et sanè parùm commodè sensisse de illis Nestorianos, testantur Maris & Amrus, qui Jacobum Baradæum simplicem Sacerdotem fuisse scribunt: ordinasse tamen Episcopos & Sacerdotes bis millenos & ampliùs.* Confirmari potest hoc dubium ex praxi veterum Monophysitarum, quorum invalidas ordinationes suprà retuli, ut Barsanuphitarum, Esajanistarum, & Julianistarum. Verùm is fuit paucorum quorundam error, non omnium Monophysitarum, ut ibidem observavi, ex quo potiùs pro validitate ordinationis Jacobitarum conficitur argumentum: quia nimirùm hæc secta ab iis hæreticis promanavit eorumque doctrinam amplectitur, qui illas ordinationes tamquam illegitimas reprobarunt. Id verò quod Nestoriani de Jacobo Baradæo scribunt, merum commentum est, ex odio in Jacobitas excogitatum, cujus fortasse excogitandi occasionem præbuerunt illegitimæ illæ Julianistarum, Esajanistarum & Barsanuphitarum ordinationes, Nestorianis errores earum sectarum ad Jacobum & Jacobitas iniquè referentibus. Demùm Ecclesia Catholica ordinationes Jacobitarum semper ratas habuit, nec eorum quemquam Episcopum, aut Presbyterum, aut Diaconum, aut alios Clericos ab hæresi ad orthodoxam fidem conversos iterùm ordinari jussit: & jure quidem merito: nam, ut ex eorum Pontificali[g] Syriaco liquet, cum Ecclesia Græca, de qua circa ordinationum valorem nullus ambigendi locus, tàm in numero sacrorum ordinum, quàm in materia & forma adamussim conveniunt. Vide Naironum[h] in Evoplia. Scio Mosen Mardenum Syrum Presbyterum ab Ignatio Jacobitarum Patriarcha ad Paulum Juliumque III. Summos Pontifices missum, in epistola[i] ad Andream Masium de Romanis conquestum fuisse, quod ipsum denuò

f Tom. 1. Liturg. Orient. pag. 365.
g Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 573.
h Par. 2. cap. 7. à pag. 215. ad pag. 250.
i Prodiit Syriacè & Latinè per Andream Mul-

Sacerdotem ordinari voluerint. ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܢܐ ܠܐܘܠܨܢܐ ܟܠܗ ܐܡܪܘ ܠܝ
ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܟܗܢܘܬܐ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܡܟܗܢܝܢܢ
ܠܟ ܬܘܒ ܬܢܝܢܘܬ ܘܠܐܢܫ ܠܐ ܡܘܕܥܝܢܢ ܕܗܕܐ ܥܒܕܝܢ:

Et post omnem hanc molestiam, inquit, *dixerunt mihi* Romani: *non est vobis Sacerdotium. Si vis, creabimus te Sacerdotem denuò, nec hujusce rei conscium quemquam faciemus.* Verùm in hoc Mosen hallucinatum fuisse, nec Romanorum mentem assequutum, Andreas Masius in epistola [a] ad eundem declarat. *Venit heri*, inquit, *ad manus meas epistola tua, quam octavo die Haziran* (hoc est, Junii) *scripsisti, & vehementer obstupui, quòd Primates Romani te de novo Sacerdotem facere vellent. Arbitror enim, quod non soleant quemquam Sacerdotem denuò creare, sicuti non solent quemquam secundùm baptizare. Itaque puto, quod verba illorum non intellexeris, quum dicerent, si vis, faciemus te Sacerdotem denuò.* Fortassè ut de Mosis fide, ita & de ritu ordinationis ejus à Romanis periculum factum est; aut dimissoriales ab ipso literæ exactæ, quibus de ejus ordinatione constaret, & quod nullo impedimento canonico à celebratione Liturgiæ prohiberetur: quæ quum homo peregrinus Romanique moris imperitus non intelligeret, existimavit, de validitate Sacerdotii sui dubium motum fuisse; quod certè de Romanis suspicari nefas est, qui, ut benè notat Masius, ita sacras ordinationes à legitimo Episcopo collatas, ut & Baptismum iterare non solent: quidquid blateret Mullerus in notis ad laudatas Mosis & Masii [b] epistolas, ubi ministros Evangelicos cum Sacerdotibus Jacobitis comparans, illos ait *à Romanensibus pro Clericis non haberi, quod ab Episcopo*, Romanensi *scilicet, ordinem sacrum non acceperint*: quasi verò eam ob causam tamquam illegitimum ministrorum Evangelicorum Sacerdotium habeatur, & non potiùs ob defectum legitimæ ordinationis, idest, ob interruptam Episcoporum successionem.

lerum in Symbolis Syriacis.

[a] Apud eundem Mullerum p. 9.

[b] Pag. 23. & 36.

De statu Animarum corporibus exutarũ.

Ex dictis liquet, quàm immeritò Jacobitæ plurium circa Sacramenta errorum à nonnullis arguantur. Jure tamen arguuntur quoad statum Animarum corporibus exutarum, quas quidem si bonorum hominum sint, in Paradiso terrestri usque ad communem resurrectionem detineri affirmant; sin autem malorum, in partes quasdam extra terram habitabilem positas à malis spiritibus deportari, ibique manere usque ad communem resurrectionem: quæ ubi contigerit, tunc Beatorum quidem Animas, ajunt, è Paradiso terrestri in Cœlum, malorum autem in Gehennam, seù Infernum transferri. Sic Barsalibæus definit ex communi suorum sententiâ. *Separatâ*, inquit, [c] *à Corpore Christi Animâ, Corpus quidem in sepulcro est positum; ejus verò Anima rectà tendit ad Sciul* (hoc est, Inferos) *in inferiora terræ, ubi omnes animæ ab Adamo eatenus clausæ manserant, & eisdem prædicavit,*

[c] Hoc tom. pag. 167.

sicut

ſicut loquitur Petrus, [a] *& omnes animas in ipſum credentes ſuſtulit, & ab inferis eductas eodem feriæ ſextæ die cum anima Latronis in Paradiſum, ex quo Adam exularat, introduxit, & per hunc modum promiſſionem ſuam complevit: quandoquidem eo ipſo die cum illo fuit in Paradiſo. Animas autem, quæ in ipſum non credidere, inde ſimiliter eductas in aëre reliquit, unde à malis dæmonibus in partes quaſdam extra terram habitabilem deportatæ, ibidem uſque ad communem reſurrectionem commorantur. Atque ab illo die feriæ ſextæ & deinceps quælibet anima à corpore ſeparata, ſi juſta quidem eſt, cum Angelis in Paradiſum concedit; ſin autem iniqua, à malis ſpiritibus ad partes extra habitabilem terram poſitas deportatur*. Hæc ille. Addit quorundam opinionem, qui ajunt, *in Inferno animas, quæ in Chriſtum minimè crediderunt, relictas fuiſſe*. Conſentanea quoad animas Beatorum in Paradiſo terreſtri uſque ad communem reſurrectionem detentas docuerat [b] ſuprà, & ante ipſum Moſes [c] Barcepha eundem errorem tradiderat in Tractatu de Paradiſo Par. 1. cap. 18. & in libro [d] de Anima cap. 38. Nec meliora Barhebræus [e] in libro de Fundamentis Eccleſiaſticis, qui medium etiam quendam hominum ſtatum fingit, quos nec in cœlum cum Sanctis aſſumendos fore ſcribit, nec in Inferos cum damnatis detrudendos, ſed in Paradiſo terreſtri æternum victuros. *Haud fruſtra*, inquit, *creatus eſt Paradiſus, etſi Adam ex eo ſtatim pulſus & relegatus fuit: ſed initio quidem Adam & Heva in eo habitarunt; poſt eorum verò diſceſſum, Animæ Juſtorum, ut Patrum eorum, qui* Deo *placuere, Abraham nimirùm, & Iſaac, & Jacob, & Prophetarum, & Juſtorum, & Latronis dexteri, & Apoſtolorum, & Martyrum, & Confeſſorum, & Anachoretarum ibi habitarunt, & nunc habitant. Sed & Henoch, atque Elias ibidem corpore manent. Atque hi quidem uſque ad reſurrectionem. Poſt reſurrectionem verò, quum non omnes homines regno cœlorum digni ſint, nec omnes pœnis infernalibus & Diabolo paratis, hoc eſt, tenebris exterioribus tradantur, ſed medius plurium ſtatus ſit inter utrumque hoc extremum; haud inveriſimile eſt, nonnullos homines, qui nec in omnibus perfecti ſint, nec in omnibus imperfecti & impii, ad æternam Paradiſi* (utique terreſtris) *inhabitationem deſtinari*. Hæc Barhebræus.

De Purgatorio.

Ex quo colligi videtur, à Jacobitis Purgatorium nôn agnoſci, ut referunt Michaël Feure [f] & Thomas [g] à Jeſu: non enim expreſsè apud laudatos Auctores deſignatur medius quidam Paradiſum ſuum inter & Infernum locus, in quo Animæ levioribus culpis, quibus maculatæ ex hac vita deceſſere, purgentur, purgatæque ad Paradiſum tendant. Verùm expreſsè Purgatorium deſignavit Joannes Darenſis [h] lib. 4. de Reſurrectione corporum cap. 24. ubi poſtquam de Beatorum & Damnatorum animabus diſſeruit, ex S. Gregorii Nyſſeni Oratione in Macrinam hæc ſubjungit. *Si levibus alis prædita eſt anima in ſuo diſceſſu*

ad

a Epiſt. 1. cap. 3. v. 19.
b Hoc tom. pag. 166.
c Ibid pag. 120.
d Ibid. pag. 504.
e Ibid. pag. 294.
f In theatro Turciæ.
g Lib. 7. de converſ. gent. Par. 1. cap. 23.
h Apud Abr. Ecchellen. in notis ad Catalogum Ebedjeſu p. 172.

ad illum, qui eam attraxit, in lætitia perfecta erit; si verò onus passionum gestat, afflictionem patitur, non quòd odit, aut ulciscitur Creator, sed ut ad se attrahat purificatam, quemadmodum materiam, quæ commista est auro, in ignem immittunt, ut purificetur, quæ consumitur & dissipatur, puritas verò auri remanet; ita quoque malitia quum igne purificante omnia absumitur & dissipatur, necesse est etiam, ut anima, cui illa adhæsit, unà in igne sit, donec sordes, & malitia pravorum operum, quæ in ea congregata sunt, illo igne purificentur. Et infrà. *Ita etiam ab anima, quæ passionibus materialibus est inquinata, vi tormentorum isthæc abraduntur. Hæc autem afflictio non est ad damnationem, sed ad purgationem peccatorum & macularum.* Et paucis interjectis. *Scopus mentis divinæ is est, ut omnis perfectio sit naturæ nostræ. Sunt quippe, qui statim in hoc mundo à malitia purgantur; & sunt etiam, qui post hanc vitam per ignem juxta passiones suorum vulnerum curantur.* Quid clariùs de Purgatorio? Darensi consonat Barhebræus [a] in libro Radiorum, seù Summa Theologica, tractatu 7. cap. 3. sect. 3. *Animabus*, inquit, *Fidelium, nisi fædatæ existant, aliquod gaudium spirituale est mediantibus orationibus pro eis; &, si fædatæ existant, mediantibus orationibus pro ipsis, magis curabunt expolire sua specula à maculis, quæ illis adhærent, & naufragantium instar auxilium expectantium à suis sociis, movent se ad salutem. Ego enim maximum juvamen agnosco ex orationibus.* Huc tendunt omnia defunctorum officia, Liturgiæ, eleemosynæ, & suffragia, quibus in libris Jacobitarum, imò & Orientalium omnium cujusvis sectæ & religionis, nihil frequentius occurrit. Hæc autem suffragia iis dumtaxat prodesse, qui levibus, non gravibus culpis inquinati decedunt, liquet ex eorundem Jacobitarum libris Ecclesiasticis, in quibus [b] passim inculcatur, mortuos in peccato lethali nullis Fidelium precibus juvari: liquet & ex Darensi [c] atque Barhebræo, [d] qui nullum pœnis Inferni finem fore ex professo docent. Idem Barhebræus [e] de animarum statu post mortem differens, licet in eum errorem impingat, ut Purgatorii locum in Paradiso terrestri ponat, solas tamen eorum Animas, qui levibus culpis inquinati sunt, orationibus fidelium juvari affirmat, in hæc verba. ܢܦ̈ܫܐ ܠܗ̈ܝܢ ܕܝܗܒܬܐ ܐܝܟ ܕܗܘܘ
ܕܢܦܩ̈ܢ ܦܓܪ̈ܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܘܡܚܝܠܐ : ܚܛܗ̈ܝܗܘܢ ܕܩܠܝ̈ܠܐ : ܠܡܬܕܟܝܘܬܐ ܕܡܚܣܝܢܐ
ܘܐܬܚܡܝܘ ܒܗܢܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܡܬܟܢܫܢ. ܘܐܢܘܢ ܕܒܗܘܢ ܒܦܪܕܝܣܐ
ܟܠܗܘܢ ܐܝܟ ܗܘ ܕܚܛܗܐ ܘܐܘܒ : ܠܦܘܪܩܢܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܡܬܚܢܢܐ ܠܡܥܕܪܘܬܗ
ܡܬܦܪܥܢܐ . ܘܒܫܘܠܡܐ ܡܠܬܐ ܗܝ ܡܬܬܘܐܝܢ ܒܗ ܕܝܘܡܐ ܕܝܢܐ ܗܘܟܢܐ
ܠܕܪ̈ܐ ܡܬܟܘܠܐ ܡܬܕܟܝܢ ܒܡܪܕܘܬܐ . ܘܢܦܫܐ ܒܫܘܠܡܐ ܠܡܬܠܡܠܡܐ ܕܚܛܐ ܐܘܟܝܬ
ܠܫܪܟܐ ܕܬܪ̈ܝܢܬܐ ܘܒܝܕ ܨܠܘ̈ܬܐ ܕܡܗܝܡ̈ܢܐ ܘܒܟܠܝܐ ܟܠܠܐ ܡܬܕܟܝܢܐ
ܗܘ ܒܫܘܠܡܐ ܘܒܥܕܢ ܩܝܡܬܐ . ܘܡܛܠ ܕܗܘ ܡܢ ܒܬܪ ܐܘܪܚܐ : ܗܘ ܕܝܢ
ܒܬܪ

a *Apud Naironum in Evopl. Par. 3. cap. 3. pag. 316.*

b *Vide Steph. Edenen. in Vindiciis Maronitarum tom. 2. Apol. 3. cap. 4.*

c *Lib. 4. de resurrect. corporum cap. 20. & 21.*

d *Lib. Radiorum tract. 7. cap. 5. sect. 2.*

e *Lib. Radiorum tract. 5. cap. 5. sect. 3.*

ܡܛܪ ܐܬܬܣܝܡ : ܦܠܚܝܢ ܠܦܓܪܐ ܒܢܝܗ ܠܒܢܝܢܗ ܡܢܟܝܢ ܚܢܢܐ ܘܠܠܟܡ
ܠܡܘܚܡܬܢܘܬܐ ܠܡܫܡܫܢܘ ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܐܘ ܡܬܚܕܘܬܐ :

Anima bona si voluptati corporis minimè dedita sit, statim atque decedit, regno cœlorum, quod nubes est virtutum cœlestium, particeps fit: Sin autem corporeis voluptatibus implicita sit, ut Anima Latronis qui confessus est, in Paradisum Eden, cujus infrà mentio fiet, transfertur: ubi quum materialia omnia desideria paulatim contusa fuerint, ad gradum Regni in resurrectione elevabitur. Anima verò mala à malis Angelis, hoc est Dœmoniis capta, in foveas infernales detruditur, ibique malum in ea paulatim adolescit, cum eaque senescit. Quum verò ea quidem plurimum purgata fuerit, hæc autem plurimum inquinata, unaquæque socium corpus in propriam naturam transformans, unàcum ipso in æternum vel beata erit, vel misera. Iis igitur dumtaxat animabus secundùm Barhebræum suffragia fidelium prosunt, quæ *bonæ sunt*, & quæ *corporeis voluptatibus implicitæ*, hoc est levibus maculis inquinatæ decedunt: namque malas animas, idest, gravibus facinoribus pollutas, mali Angeli, eodem Barhebræo teste, in cavernas infernales deportant, ubi iniquitas earum unàcum illis senescit, & in æternum simul cum corporibus miseræ erunt.

De suffragiis pro Defunctis.

Id Thomas à Jesu non vidit, dum lib. 7. de conversione gentium procuranda Par. 1. cap. 22. de Jacobitis pronunciavit, *nec Purgatorium, nec pro Defunctis preces admittunt*: cujus mendacissimam assertionem Renaudotius [a] his verbis jure sugillat. *Illum errorem, de Beatitudine scilicet Sanctorum, non modò Græcis, sed etiam Jacobitis Syris nonnulli attribuunt, & inter illos præcipuus Orientalium accusator Thomas à Jesu, tamquam ex illorum Catechismo agnitum, quem tamen; ut erat linguarum imperitus, non nisi per interpretem legere potuerat. Inde concludit illos Purgatorium ignem non agnoscere: quod Coptitis pariter impingit; unde neque illos orare pro mortuis, temerè omninò affirmat. Quid de talibus Orientalium Christianorum accusatoribus existimandum sit, de Thoma illo præsertim, alibi dictum est: atque uno verbo, testimonia hominis linguarum & rerum imperitissimi, nemo adversùs illos facile admitti debere judicabit. Certissimè quippe constat omnes cujuscumque linguæ aut sectæ Christianos ex antiquissima disciplina orare pro mortuis in Liturgia, ut ex eo loco, quem illustramus, demonstratur: tùm etiam eo maximè confirmatur, quòd Liturgia nulla sit inter tam multas, quas habent Syri Jacobitæ, quæ mortuorum commemorationem non contineat.* Recentiores quosdam Jacobitas nil moror, qui Græcorum Schismaticorum erroribus imbuti, Purgatorium negant. Mihi satis est, quod & majores eorum hac in re cum Ecclesia Catholica convenerint, & quod ipsimet factis affirment, quæ verbis impudenter negant: Preces siquidem pro defunctis offerre, ut ipsi hodieque faciunt, nil aliud pro-

[a] *Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 104.*

fecto

A

fectò est, quàm Purgatorium profiteri. Aptè in rem præsentem [a] Echellensis. *Si quis*, inquit, *percontabitur à quocumque Orientali* Quid sit Purgatorium? *certè se ignorare respondebit, nisi in Orientalium & Occidentalium controversiis versatus sit, quod admodùm raro evenit. Ex simili responso homines illius sectæ Purgatorium negare colligunt oscitantes illi* Novatores. *Sed verò si sciscitatus esset, an sit locus aliquis, in quo Animæ defunctorum cruciantur; & an viventium suffragiis juvari possint, ut inde liberentur, statim didicisset, ita esse, & ab omnibus Orientalibus credi.*

De creatione Animarum.

Idem Thomas Jacobitas cæterosque Orientales circa Animarum creationem plurimum errare scribit [b] lib. 7. de conversione gentium procuranda Par. 2. cap. 6. Id nimirùm, ut demonstrat cl. Stephanus [c] Edenensis tom. 2. Vindiciarum Nationis Maronitarum, Apologia 1. Proposit. 1. & 2. id, inquam, ille mutuatus est ex Joanne Baptista Eliano, qui à Gregorio XIII. ad montem Libanum, ut Maronitarum fidem exploraret referretque, an utile foret, si pro eadem gente Seminarium instituendæ juventutis in Urbe erigeretur, delegatus, quantum pro modulo suo ex lectione aliquorum librorum haurire potuerat, & à quibusdam Maronitis fuerat edoctus, quos de ritibus suis consulebat, quaterniones aliquos congessit, quos & triginta post annis repertos Thomas à Jesu antiquatos jam atque penè obliteratos restituit typisque mandavit. In iis quaternionibus Elianus multa Maronitis tribuit quæ Jacobitarum propria sunt, vel ex eorum libris decerpta; quædam etiam Jacobitis, cæterisque Orientalibus refert, quæ ii ne somniarunt quidem, sed ipse descripsit vel ex ore virorum nulla fide dignorum, vel ex prava interpretatione quorumdam librorum, quos in Præfatione tomi citati recenset Edenensis. Ad rem nostram ut veniam, quatuor propositiones circa Animarum creationem Orientalibus tribuit Elianus & ex ejus fide Thomas: quarum prima hæc est, *Animam rationalem ex Dei substantia esse*: Altera, *ex quatuor elementis concretam & genitam*: Tertia, *ab animabus parentum originem ducere*: Quarta denique *omnes Animas creatas fuisse simul ab initio*. Verùm ut verbis ejusdem Edenensis [d] utar, *incompossibilia hæc esse sibique mutuo opposita nemo non videt: Animas scilicet ab invicem produci, simulque omnes ab initio fuisse concreatas: Animas ex elementorum contemperatione & conjunctione suboriri, & ante elementorum existentiam ab initio exstitisse; Animas denique ex substantia Dei, easque esse de nihilo conditas*. Neque Elianus, neque Thomas librum, aut Auctorem aliquem indicarunt, qui hæc de Animabus commenta prodidit. Contra habemus integrum Barcephæ [e] librum de Anima, in quo confutatis de ejus origine Philosophorum & Origenistarum fabulis, eas non ex Dei substantia, aut ex elementorum contemperatione, neque ex parentum animabus, sed de nihilo creari à Deo docet, idque non simul ab initio, sed unamquamque suo loco & tempore, hoc est, quum

cor-

[a] *Præfat. in Catalogum Ebed. pag. 23.*

[b] *Pag. 497.*

[c] *Opus ms. Arabicum exstat in Biblioth. Collegii Maronitarum de Urbe. In Latinum transtulit amicissimus idemque eruditissimus P. Petrus Benedictus Maronita, è Soc. Jesu.*

[d] *Tom. 2. Apol. 1. Propos. 2.*

[e] *Hoc tom. pag. 504.*

corpus in matris utero formatur. Ita ſentiunt ubique Barſalibæus, Barhebræus, aliique Scriptores Jacobitæ in operibus Theologicis & Philoſophicis, nec ullum hactenus reperire potui codicem, in quo vel veſtigium hujus erroris, cujus Orientales à Thoma & Eliano accuſantur, deprehendatur.

Eadem ferè de cæteris erroribus dici poſſunt, quos nonnulli Scriptores Jacobitis adſcribunt: nam vel id temerè & abſque fundamento ab ipſis aſſeritur; vel ſi verum eſt, in rudibus dumtaxat idiotiſque locum habet, non in iis, qui aliqua doctrinæ laude celebrantur. Quodſi hi quoque propoſitionem quampiam Eccleſiæ Catholicæ repugnantem tueri deprehenduntur, id ab iis fieri ex ignorantia potiùs & mala vocum Theologicarum intelligentia atque immoderato ſectæ ſuæ amore dicendum eſt, quum cæteroquin eorundem errorum confutatio, ut in Præfatione dixi, ex ipſorum principiis & ex iis quos admittunt, libris facilè peti queat. Hoc autem non idcircò dictum à me intelligas, ut eos excuſatos velim, aut ab hæreſi liberos pronunciem: ſunt enim verè hæretici, & acerrimi fidei Orthodoxæ hoſtes, ac præſertim recentieres Jacobitæ; ſed quia (ſi Monophyſiticam hæreſim excipias, qua verè infecti ſunt, tametſi eam temperare ſoleant, quum duplicem [a] Chriſti naturam dicunt) plures qui ipſis tribuuntur errores, vel ſingularium perſonarum, non totius ſectæ proprii ſunt; vel ab iiſdem ipſis, à quibus præfractè adversùs Catholicos propugnantur, implicitè & indirectè refelluntur: & quidem non ex privata, ſed ex publica ſectæ ſuæ auctoritate; libris ſcilicet Eccleſiaſticis, doctorum ſcriptis, & publicis documentis. Primi generis errores nonnullos in hoc Opere notavi, ut eſt ille Xenajæ [b] atque Severi de tollendis Imaginibus, ejuſdem Xenajæ [c] de momento creationis Animæ Chriſti, Joannis Darenſis [d] de viſione beatifica attributorum Dei, non divinæ eſſentiæ, atque alii hujuſmodi, quos cœtus Jacobitarum minimè admittit. Secundi generis ferè ſunt omnes Orientalium errores, qui factis ſcriptiſque rejicere facilè convincuntur, quæ buccis crepantibus adversùs Eccleſiam effutiunt.

Errores Jacobitarum ad Maronitas perperam traducti.

Certè nimis moroſus cenſor mihi videtur eſſe Thomas à Jeſu [e] qui erutos ex quodam libello ſex ſuprà triginta articulos, diſtributaſque in duodecim capita propoſitiones duodeſeptuaginta, Jacobitis & Maronitis nullo delectu, nullo examine attribuit. Nam libellus quidem ille Arabicus, quem Catechiſmi Jacobitarum nomine falsò inſcriptum in Bibliotheca Cardinalis S. Severinæ Latinè ſe legiſſe teſtatur, à Noë Libaniota conſarcinatus eſt, ut hoc [f] tomo oſtendi, nec fidem ullam in iis, quæ ad hiſtoriam vel religionem ſpectant, meretur: adeò fabuloſus eſt auctor, adeò inſipiens & imperitus. Quæ verò è quibuſdam libris Maronitarum, ut ait, dum à Legatis Apoſtolicis expurgarentur, excerptæ ſunt propoſitiones, (quas & aliis Nationibus Orientalibus communes affirmat,) nil aliud ferè ſunt, quàm aniles fa-

a *Hoc tom. pag. 25.*

b *Hoc tom. pag. 21.*

c *Ibid. pag. 158.*

d *Lib. 4. de resurrect. corporum cap. 19.*

e *Lib. 7. de converſ. gent. Part. 1. cap. 15 p. 38. & Part. 2. cap. 6. pag. 497.*

f *Pag. 68. 468. 473.*

bulæ ex vulgi ore acceptæ, vel Jacobitarum Græcorumque schismaticorum doctrinæ ad Maronitas perperàm traductæ, quas in quibusdam hæreticorum manuscriptis voluminibus Missi Apostolici legerant, ut rectè observat & ad singulas objectiones doctè respondet Stephanus Edenensis Antiochenus Maronitarum Patriarcha in cit. tom. 2. Vindiciarum suæ Nationis: idque viderat idem Thomas [a] à Jesu, quum de Maronitis hæc suprà retulit. *Cæterum apud Patriarcham* Maronitarum *diligenter asservantur diplomata Pontificia Romanæ Sedis, jam inde ab Innocentio III. ac deinceps à reliquis Pontificibus, qui ad eos vel Legatum aliquando Cardinalem S. Marcelli, vel alios miserunt. Quumque in literis Pontificiis olim admoniti fuissent Maronitæ unà cum Græcis, ne aliquos errores tenerent, sed abjicerent; factum est, ut à quibusdam, qui eò ex Vrbe commigraverant, existimaretur, iisdem Maronitas erroribus teneri, quibus plerique Græci implicarentur; nimirùm processionis Spiritus sancti à Patre dumtaxat, negationis Purgatorii, & aliorum ejusmodi dogmatum. At Maronitæ ingenuè non solùm testati sunt, ab iis erroribus se esse alienissimos; verùm etiam plura in suis libris ac Liturgiis demonstrarunt, quibus & catholica dogmata constanter tuentur, & reipsa in anniversariis defunctorum officiis crebri sunt. Quin etiam quum astu Jacobitarum, apud quos non paucæ sunt hæreses, varii libri disseminati fuissent inter Maronitas, accidit, ut qui eos reperit, dum ex Vrbe missus est* (uti certè fuit Joannes Baptista Elianus earum Propositionum, quas Thomas hìc congessit, consarcinator:) *putaret Maronitarum esse errores, qui revera sunt Jacobitarum.* Vide historiam P. Hieronymi [b] Dandini, ex quo Thomas ea quæ suprà descripsi, mutuatus est: & Naironum [c] in Dissertatione de Origine Maronitarum, ubi hanc rem fusè tractat. Quæ eò huc adduxi, ut qui peculiares Jacobitarum sint errores, pateat; neve quis proprias ejus sectæ propositiones ad alias Orientis nationes referat, aut (quod absurdissimum est) unam gentem cum altera confundat: Fuerunt enim qui scripsere [d] Maronitas nil aliud fuisse, quàm Jacobitas, hoc est, Eutychetis, ut ajunt, & Dioscori asseclas: quod à veritate quam longissimè distare, affines Maronitis lingua, ritu, & regione Jacobitæ ipsi testantur, qui eos velut à proprio grege extraneos semper computarunt, ut hoc [e] tomo demonstratum est. Occasionem de Maronitis ita sentiendi dederunt iidem Ecclesiastici Codices, quibus utraque natio utitur, eadem Syriaca lingua, idem Ritus, & cætera ferè eadem, præter enumeratos suprà errores, & præter Scriptores Monophysitas, quorum opera à Jacobitis, non à Maronitis admittuntur. Hinc putarunt Orientalium rerum imperiti, Maronitas nil aliud esse quàm Jacobitas, & viceversa.

Ritus & consuetudines peculiares Jacobitarum.

Verùm præterquàm quod Maronitæ à Jacobitis in Theologia rebusque ad fidem spectantibus dissonant, differunt etiam in aliquibus quoad Ritum. Nam primò Jacobitæ more Græcorum Ægyptiorumque

a *Lib. 7. de convers. gent. Par. 1. cap. 22. pag. 413.*

b *In missione ad montem Libanū cap. 18. & 26.*

c *A pag. 109. ad 119.*

d *Prateolus in Catal. hæres. Boterus in suis relat. Gualterius in Tab. Chronograph. Thomas à Jesu lib. 7. de convers. gent. Par. 1. cap. 22.*

e *Pag. 291. & 298.*

que in fermentato pane [a] Eucharistiam conficiunt: At Maronitæ [b] ut & Armeni, in Azymo: quam fuisse olim communem Syrorum omnium consuetudinem, ex Dionysii Chronico observavi [c] in priori tomo, & Jacobitas ipsos ante S. Joannis Damasceni tempora in azymis quoque Liturgiam celebrare consuevisse, notat Fabricius in Bibliographia. [d] Deinde Jacobitæ [e] Hostiarum numerum, præterquam si duæ sint, imparem esse debere volunt, & nisi recentem [f] & quotidianum, panem Eucharisticum non admittunt: Maronitæ [g] nec de numero Hostiarum, nec de recenti & quotidiano pane solliciti sunt. Tertiò Jacobitæ sal & oleum [h] Eucharistico pani admiscent: qua in re non modò Maronitas, verùm & Symmistas suos Ægyptios [i] adversarios experti sunt. Denique præter omnium Orientalium [k] consuetudinem, post solis occasum feria quarta & sexta carnes comedunt: quod *ex relaxatione disciplinæ nec alia de causa ab eis usurpari* notat eorum Primas [l] Barhebræus.

VI. Jacobitarum Politia Ecclesiastica & sæcularis.

Jam ad Politiam eorum tùm Ecclesiasticam, tùm sæcularem. Status Monophysitarum ab initio exortæ hæreseos tàm in Syria, quàm in Ægypto finitimisque regionibus varius fuit. Nam, ut ex historiæ Ecclesiasticæ Scriptoribus liquet, fautores sibi nonnullos Principes nacti sunt, ut Zenonem & Anastasium: plerosque inimicos, ut Marcianum, Leonem, Justinum, ac cæteros ferè post ipsum Orientis Imperatores. Justinianus quinque collationes Byzantii indixit, ut eos cum Ecclesia Catholica conjungeret, quarum prior [m] ab Innocentio Maroniæ Episcopo describitur, quatuor posteriores à Joanne [n] Asiæ Episcopo apud Dionysium Patriarcham in Chronico. Romanos quoque Pontifices [o] qua legationibus ad Orientem missis, qua Epistolis refractarios ab hæresi ad Orthodoxam fidem adducere conati sunt. Verùm quum vanus fuisset tàm Summorum Pontificum, quàm Episcoporum Catholicorum Orientis, & Imperatorum ipsorum in procuranda eorum conversione labor; ipsi verò in Ægypto, in Palæstina, in Syria tumultuari non desisterent; pœnis adversùs hæreticos in utroque Jure latis in eos animadversum fuit. Hinc primarii eorum Antistites in exilium pulsi, vel in monasteriis latitare coacti: Episcopi absque Ecclesiis, absque certa Sede, laicorum in morem, per civitates perque villas circumcursare: Presbyteri denique in privatis ædibus occultas Collectas facere. Porrò Ægyptiis facile fuit à Græcorum vexationibus se expedire: proditâ nimirùm Mahometanis tyrannis circa annum Christi 640. Ægypto, sub quibus nonnullam in servitute libertatem perceperunt, ut in historia Alexandrina refert Renaudotius. Æthiopes ad hanc diem proprios Reges habuere, quorum patrocinio Ægyptii à tyrannide Chalipharum aliquando respirarunt, ut in eadem Renaudotii historia legitur. Armeni modò Persarum, modò Græcorum dominio subjecti, suis etiam per aliquod tempus Regibus in Cilicia usi sunt. At Syri Jacobitæ (si Aretham, [p] Monderum, & Naamanum Arabum dynastas excipias, quos Barhebræus ei sectæ impensiùs faviſ-

a *Barsalibæus in expos. missæ. Vide hoc tom. pag.* 182.
b *Naironus in Evopl. Part.* 2. *cap.* 4. *à p.* 168.
c *Pag.* 409.
d *Cap.* 11. *num.* 26. *pag* 402. *Vide hoc tom. pag.* 182.
e *Hoc tom. pag.* 180. & 181.
f *Hoc tom. pag.* 183.
g *Hoc tom. pag.* 184.
Edenensis in Vindiciis Maronitarum lib. 2. *Apol.* 6.
h *Hoc tom. pag.* 144. 153. 182. & 356.
i *Hoc tom. pag.* 153. 356.
k *Hoc tom. pag.* 285.
l *Lib. de Fundam. Eccles. Fundamento* 2. *cap.* 3. *sect.* 1. *scopo* 6.
m *Tom. Concil. Labb. pag.*
n *Hoc tom. pag.* 89.
o *In Tom. Concil.*
p *Hoc tom. pag.* 64. 331. & 415.

se scribit,) ubique servi, ubique malè habiti, ut ex ejusdem Bar-hebræi Chronico, & ex historia Dionysii Patriarchæ colligitur. Pauca hìc proferam exempla, quibus eorum conditio tàm sub Græcis, quàm sub Mahometanis Principibus cognoscitur. Abdalmalechus [a] Meruani filius anno Christi 692. capitalem censum iis indixit. Jazidus [b] anno 725. gravissimam in eosdem & in cunctos suæ ditionis Christianos persecutionem movens, edixit, ne Christiani adversùs Saracenum testimonium admittatur, utque Saraceni hominis pretium duplo majus quàm Christiani esset. Moses [c] Musaabus Abdallæ Chaliphæ vicarius in Mosulanos aliosque Mesopotamiæ incolas per Vicarios suos anno 770. immaniter desævitt. Idem [d] Abdallas Christianos Hebræosque circa eadem tempora manus inscriptas gerere compulit. Anno 837. Saraceni [e] Christianos intolerandis exactionibus afflixere. Græcorum verò Imperator Constantinus [f] quos Theodosiopoli & Melitinæ Syros Armenosque invenit, in Thraciam anno 750. captivos transtulit. Nicephorus [g] Phocas Joannem Sarightam Jacobitarum Patriarcham, Romanus [h] verò Joannem alterum cognomento Abdonem, Byzantium perductos carceri manciparunt: eâque in illos hæreticos usi sunt severitate, ut Mahometanorum tyrannidem Imperio Græcorum [i] Jacobitæ prætulerint; ac præsertim quum Athanasius VI. [k] in cœnobium Eudoxii, jubente Imperatore relegatus fuit. Mitiores experti sunt Francos [l] in Mesopotamia, in Syria, in Palæstina, in Cypro. Eorum denique statum hodierno ferè similem Leonardus Sidonis Episcopus Nuncius atque Visitator Apostolicus à Gregorio XIII. Summo Pontifice ad Orientales missus apud Thomam [m] à Jesu describit in hæc verba. *Natio Jacobitica dispersa est per civitates, terras, & oppida Syriæ, Mesopotamiæ, & Babyloniæ, mixta aliis nationibus; numerum quinquaginta millium domuum obtinens, cujus præcipua pars paupercula est, quotidianoque labore victum quæritat. In Alepo, & Caramit* (hoc est, Amida) *multæ sunt divites & honestarum facultatum familiæ, aliæque in commercio & mercatura vitam ducentes. Ecclesia Patriarchalis hujus nationis est in Mesopotamia extra civitatem Moradim* (idest, Marden) *in monasterio Zafram* (Zapharanensi nimirùm, quod cœnobium Sancti Ananiæ dicitur:) *sed Patriarcha residet in civitate Caramit ad majorem sui commoditatem & quietem. Hæc natio subdita est Patriarchæ David: sed ab Episcopo Thoma Vicario generali fratreque majori ipsius Patriarchæ gubernatur. Sub cujus obedientia modernè vivunt inferiores Prælati, Joannes Metropolitanus Hierosolymitanus, à Jacobitis dictus quintus Patriarcha: Michaël Archiepiscopus Edessæ dictæ Orpha, vel Raba: Minas Archiepiscopus Saur: Ephræm Archiepiscopus in eadem provincia: Jacobus Archiepiscopus Bisuairiæ: Abraham Episcopus Aatafræ: Melchez Episcopus Sancti Melchi in Tur: Jesu Episcopus monasterii Deiriloomor: Abelmedich in provincia Tur: Elias Episcopus in Salach:*

[a] Hoc tom. pag. 104.
[b] Ibid. pag. 105.
[c] Ibid. pag. 114.
[d] Ibid. pag. 115.
[e] Ibid. pag. 347.
[f] Ibid. pag. 109.
[g] Ibid. pag. 133.
[h] Ibid. pag. 353.
[i] Ibid. pag. 355.
[k] Ibidem.
[l] Ibid. pag. 359. Willelm. Tyrius de bello sacro. Jacob. de Vitr. in hist. Orient.
[m] Lib. 7. de convers. gent. Par. 1. cap. 14. pag. 386.

Elias Episcopus in monasterio Sanctæ Crucis in Zaz: Gazal Episcopus in Tarach: David Episcopus in Maaden: Pilatus metropolitanus in Musal & Oriente: Gazel Archiepiscopus de Miapherichin..... Archiepiscopus monasterii de mar Abibai: Ananias Episcopus sancti Bertoniæ: Joannes Episcopus de Hartbert: Isaac Archiepiscopus Cypri: Simeon Archiepiscopus Caramitanus: Habib Episcopus. Hæc Leonardus: cui consonat Naironus in Evoplia [a] ubi quinque Metropolitas Patriarchæ Jacobitarum subjectos enumerat; *Amidensem* scilicet, *Mosulanum*, *Maadanensem*, *Alepensem*, & *Hierosolymitanum*: Episcopos verò sex: nimirùm *Mardensem*, cui & Nisibenam diœcesim adjectam dicit, *Edessenum*, *Gezirensem*, *Gargarensem*, *Tagritensem*, & *Damascenum*, præter illos, quos ait in regione Tur-abdin exstare.

a Part. 1. cap. 2. num. 18. à pag. 44.

VIII. De Patriarcha Jacobitarum.

Id verò de hodierno Ecclesiæ Jacobitarum statu dictum intelligas. Majorem enim Syrorum Jacobitarum numerum olim fuisse, ampliorem que ejus gentis Patriarchæ jurisdictionem, & plures sub eodem constitutos Episcopos, ex relatis in hoc Tomo Chronicis palam fit. Et quidem ad Patriarcham quod spectat, quum Jacobitæ duorum Patriarchatuum titulos servaverint, Alexandrini scilicet atque Antiocheni, Alexandrinus autem Æthiopiam, Thebaidem, Ægyptumque usque ad Palæstinæ terminos obtinuerit: reliquas Orientis regiones ad Antiochenum ejusdem sectæ Thronum pertinere decreverunt. *Patres nostri antiqui*, inquit [b] Bar-hebræus, *statuerunt terminum utriusque Sedis, Antiochenæ scilicet & Alexandrinæ, locum esse, quem Ares* (hoc est, Laris seù Larissam, cujus Gulielmus Tyrius [c] meminit,) *appellant*. Hinc orta Cyrillum inter Laklakum Alexandrinum, & Ignatium Davidem Antiochenum contentio, eo quod Cyrillus Metropolitam Hierosolymorum ordinasset. Cyrillus quidem ex veteri quodam jure Patriarcharum Alexandrinorum contendebat Palæstinam suæ Sedi subjectam esse, atque adeò Hierosolymitani Metropolitæ ordinationem ad se pertinere. Contrà Ignatius antiquam consuetudinem allegabat, quæ apud Monophysitas à multis sæculis invaluerat, ut Hierosolymitana scilicet Ecclesia Antiochenæ subderetur: cujus rei exemplum habemus in Chronico Bar-hebræi [d] ad annum Christi 595. ubi in ordinatione Athanasii Antiocheni Patriarchæ Severus Hierosolymorum Episcopus tamquam Antiochenæ Sedis Episcoporum senior interfuisse dicitur, manumque eidem Athanasio imposuisse: quo Bar-hebræi testimonio libenter emendamus quæ de Hierosolymitanorum ejus sectæ Antistitum [e] institutione scripsimus in hæc verba: *Quin & Syri ipsi Jacobitæ nullum Hierosolymæ Episcopum habuerunt, antequam Franci ea urbe potiti essent*. Causa tandem pro Ignatio adversùs Cyrillum definita fuit, communibus etiam Ægyptiorum suffragiis, qui inter alias conditiones hanc eidem Cyrillo pro bono pacis [f] proposuere: *ut scilicet nihil innovaret adversùs jura Antiocheni Patriarchæ, sed Metropolita nuper Hierosolymis institutus, ultra Ga-*

Limites Patriarchatus Antiocheni & Alexandrini Jacobitarum.

b Hoc tom. pag. 373.

c Renaud. tom. 1. Lit. Orient. pag. 448.

d Hoc tom. pag. 334.

e Hoc tom. pag. 374.

f Renaud. in hist. Alex. pag. 581.

zam, quæ erat limes dominii Ægyptiaci, nullam auctoritatem usurparet: Etsi posteà, ut observat [a] Renaudotius, *quum mutatio maxima rerum facta fuerit, nullaque fermè in Oriente secta aliquam Ecclesiam in urbe sancta non habeat, servata est consuetudo, ut proprium omnes habeant Episcopum: Nestoriani scilicet, Syri, Ægyptii, & Armeni; præter Græcum & Latinum, qui Patriarchæ dicti sunt.*

a Tom. 1. Litur. Orient. p 444.

MaphrianiEpiscoporumque ordinatio, & Chrismatis cōsecratio novo jure ad Patriarcham spectāt.

Hi limites fuere Antiocheni atque Alexandrini Jacobitarum Throni. Jurisdictio in subditos Episcopos utrobique ferè eadem. *Nam sicuti omnium*, ut notat [b] Renaudotius, *Episcoporum ordinatio ad solum Patriarcham Alexandrinum spectabat, neque alii comprovinciales Episcopi aut in vacantibus sedibus eos constituere, aut illis manum imponere poterant*; ita Antiochenus absolutam Episcopos ordinandi potestatem sibi vendicavit. Et quemadmodum Alexandrinus Antistes Metropolitam [c] Æthiopiæ creat; ita Antiochenus Maphrianum seu Primatem Orientis. Ut denique sacrum Chrisma solus Alexandrinus conficit confectumque subditis Episcopis distribuit: ita & Antiochenus. Nam licet Episcopi Syri illud olim in suis Ecclesiis consecrare consueverunt, ut Cyrus Edessæ [d] Episcopus, & Joannes [e] Mardæ, qui tredecim vicibus id confecisse dicitur, & Nicon [f] Abbas in Typico epist.37. ad Gerasimum conficiendi ubique locorum Chrismatis potestatem à Patribus Concilii Chalcedonensis factam scribit; Dionysius quoque Patriarcha [g] decrevit, ut quum Maphrianus Orientis feria quinta majoris hebdomadæ Chrisma consecraret, nomen Metropolitæ cœnobii S. Matthæi in ea functione commemoraretur; certum tamen est, recentiores Jacobitarum Patriarchas novo id sibi jure reservasse: quod & in ordinationibus Episcoporum contigit, quos olim Maphrianus in sua diœcesi, vel comprovinciales Episcopi instituebant, ut de Christophoro Armenorum Catholico legitur [h], qui Garmæum in locum Barsohedæ Metropolitam cœnobio S. Matthæi præfecit, & de Marutha [i] ejusque successoribus Maphrianis refert Bar-hebræus: ut ordinationes à Jacobo [k] Baradæo factas omittam; nunc verò solus Patriarcha eligit ordinatque, nulla habita Canonum vel antiquæ consuetudinis ratione.

b Tom. 1. Litur. Orient. pag. 458.

c Apud Bar-hebræum hoc tom. pag. 373.

d Apud Josue Stylitam tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 269.

e Hoc tom. pag. 225.

f Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 269.

g Hoc tom. pag. 347.

h Hoc tom. pag. 411.

i Hoc tom. à p. 419.

k Hoc tom. pag. 414.

Id primus omnium sibi arrogavit Theodorus Patriarcha, qui Denham Maruthæ successorem circa annum Christi 649. ordinavit. *Hic*, ut in Chronico Syriaco [l] scribit Bar-hebræus, *Maphrianum Orienti ordinare desiderans, quomodo Patriarcha Alexandriæ Abissinis Metropolitam instituit, literas hac de re ad Episcopos & primates Orientis dedit, postquam eos sibi conciliasset eorumque consensum habuisset. (Namque fœdus cum ipsis sanxerat literis systaticis & Episcoporum occidentalium testimoniis firmatum, quod quum Patriarcha decessisset, Maphrianus Electo manum imponeret: & sicuti absque Patriarcha Maphrianus, sic absque Maphriano Patriarcha haudquaquam eligeretur.) Tùm verò Tagritenses Denham Maruthæ*

l Hoc tom. pag. 421.

disci-

discipulum elegerunt, & ad Patriarcham Theodorum adduxere: qui eum Tagrito universoque Orienti Maphrianum ordinavit. Theodori exemplo Severus Bar-Maske [a] ejusdem successor cunctorum sibi ordinationem Episcoporum vendicare voluit: quumque repugnantes hac in re Sergium Zachonium atque Ananiam cœnobii Cartaminensis aliosque Mesopotamiæ Episcopos expertus esset, nec eorum quisquam à propria sententia recederet; Patriarcha Episcopos, hi Patriarcham anathemate perculere: duravitque hujusmodi dissidium per annos quatuor, donec Severus obiit. Episcopi à Joanne Orientis Maphriano cum Athanasio, qui Severum excepit, reconciliati sunt.

Porrò in Historia Jacobitarum exempla quædam prostant Maphrianorum & Episcoporum, qui ab aliis Episcopis, non à Patriarcha ordinati sunt. In primis Georgius Arabum Episcopus [b] duobus post præfati Athanasii Patriarchæ obitum mensibus à Sergio Zachonio Episcoporum seniore ordinatus dicitur. David [c] Abrahæ successor, & post hunc Joannes [d] atque Denha [e] & Basilius [f] ab Orientalibus Episcopis in Maphrianos ordinati fuere. Joannes [g] cognomento Bionita in Synodo quidem Orientalium Maphrianus proclamatus fuit, sed ad Georgium Patriarcham adductus, ut consecrationis munus ab eo acciperet. Hinc deinceps Patriarchæ non modò consecrationem Maphrianorum, sed etiam electionem ad se pertinere voluerunt: quod fecisse legitur Michaël Patriarcha, qui Gregorium [h] suum ex fratre nepotem insciis Orientalibus anno Christi 1189. Maphrianum instituit. Bar-hebræus [i] Metropolitas Æthiopiæ cum Maphrianis Orientis comparans: *ex quo*, inquit, *Abissini fidem Christianam acceperunt, nullum ex ipsis Metropolitam habuere; sed Ægyptium aliquem virum iis præfici oportuit, cui exactam obedientiam semper præstitere. Et hæc quidem consuetudo ei consonat, quæ in Oriente apud nos* (Jacobitas Syros) *viget, ubi Maphrianum Orientales nisi ex Occidente, ordinari sibi non admittunt*. Quid autem *Orientis* & *Occidentis* nomine hìc intelligat, dixi [k] hoc tomo. Quod verò Michaël Patriarcha insciis Orientalibus Maphrianum instituit, id à Jacobitis omnibus improbatum fuit, qui Orientalium consensum in hujusmodi ordinationibus requirunt, ut in Pontificali etiam præscribitur. Hinc idem Bar-hebræus [l] peractam sua ætate à schismaticis Episcopis ordinationem Dioscori Maphriani describens, *rem novam* eam vocat, & *peregrinam, & quæ à sæculo acta non fuerat: ut scilicet in Occidente absque Patriarcha ab Episcopis Occidentalibus sine Orientalium consensu Maphrianus crearetur*.

De electione Patriarchæ.

Nunc ad electionem Patriarchæ venio, cujus ordinationis Ritum habemus in Pontificali [m] Jacobitarum, ejusque exiguam partem è Syriaco Latinam fecit [n] Morinus. *Exiguam* dixi *partem*: nam, ut idem Morinus [o] notat, *breve compendium est ritus integri, quod olim ad Congregationem de Propaganda Fide ex Oriente missum est*. At quod

a *Hoc tom. pag.* 335.
b *Hoc tom. pag.* 335.
c *Hoc tom. pag.* 429.
d *Hoc tom. pag.* 430.
e *Ibidem.*
f *Hoc tom. pag.* 447.
g *Hoc tom. pag.* 432.
h *Hoc tom. pag.* 453.
i *Hoc tom. pag.* 373.
k *Pag.* 305.
l *Hoc tom. pag.* 380.
m *Tom. 1. Bibl. Orient. p.* 573. *Cod. ms. Syr. Ecchel.* 4. *à p.* 149.
n *De Sac. Ord. par. 2. pag.* 486.
o *Præfat. ad ri-*

quod in Bibliotheca nostra Vaticana Syriacum extat Pontificale, integrum ordinationis Syrorum ritum repræsentat, eumque uti in Ecclesia [a] Patriarchali observatur. Quod semel monuisse sufficiat, nequis talem Syrorum esse ritum suspicetur, qualem Morinus publicavit: nimirùm mutilum, in compendium redactum, rubricæ ferè expertem, & quod pejus est, materia & forma Sacramenti carentem, ut in eo quem edidit Maronitarum ritu perspicuum est, in quo pertinentes ad Diaconum preces cantusque describere contentus, benedictiones orationesque Pontificis ordinantis omisit. In eodem Pontificali [b] Syriaco describitur etiam ordo, quum novus Patriarcha possessionem, ut ajunt, suæ Sedis capit: qua occasione Barsalibæus [c] orationem habuit in Michaëlem Patriarcham, quum is cœnobium S. Ananiæ, Zapharanense nuncupatum, ubi Sedes Patriarchalis erat, ingressus est.

tum Ordinationis Jacobitarum pag.476.

a Hoc tom. pag. 155.

b Cod. ms. Syr. Ecchellen. 4. à pag.181.

c Tom.1.p.573. Et hoc tom.pag. 170. Exstat in Cod. Syr. ms. Ecchel. 4.pag.186.

Quinam ad electionem Patriarchæ conveniunt: & modus eandem perficiendi.

Qui verò ad electionem Patriarchæ convenirent, docet nos historia eorum Patriarcharum à Bar-hebræo conscripta, in qua id munus Maphriani & Episcoporum in Synodo collectorum proprium ubique dicitur, & in ordinationibus Ignatii Bar-Vahib [d] & Ignatii Ismaëlis Patriarcharum præter Jacobitas Præsules Episcopus quoque Armenorum interfuisse suumque suffragium dedisse legitur: quia nimirùm in urbe Marde, ubi Armeni frequentes erant, eæ peractæ sunt: docet & idem Pontificale Syriacum, ubi de ordinatione [e] Patriarchæ hæc præscribuntur: ܘܳܠܶܐ ܕܶܝܢ ܡܫܟܚܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܙܒܢܐ ܘܥܕܢܐ : ܟܠܗܘܢ ܕܒܟܠܕܘܟ
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ ܦܠܓܘ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܢܗܘܘܢ ܡܬܟܢܫܝܢ ܠܣܘܢܗܕܘܣ
ܐܘܟܝܬ ܠܟܢܘܫܝܐ . ܐܢ ܕܝܢ ܣܓܝܐܐ ܐܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ ܠܡܟܢܫܐ ܘܢܐܬܘܢ :
ܡܛܠ ܥܠܬܐ ܐܠܝܨܬܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܕܢܐܬܘܢ ܫܘܝܘܬ ܪܥܝܢܗܘܢ . ܘܟܕ
ܢܫܬܕܪ ܥܡ ܗܢܘܢ ܕܐܬܝܢ ܠܣܘܢܗܕܘܣ. ܟܕ ܡܬܟܢܫܝܢ ܗܟܝܠ ܪܝܫܐ ܕܣܘܢܗܕܘܣ
ܘܐܦܣܩܘܦܐ ܬܪܥܣܪ ܝܬܝܪ ܐܘ ܒܨܝܪ : ܟܕ ܡܬܚܘܝܐ ܫܘܝܘܬ ܪܥܝܢܐ ܕܫܪܟܐ
ܕܐܦܣܩܘܦܐ ܡܬܓܡܪܐ ܫܘܡܠܝܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܘܗܝ ܗܝ ܟܘܪܬܘܢܝܐ
ܒܗܢܝܢ ܨܠܘܬܐ ܘܬܫܡܫܬܐ : ܕܒܗܝܢ ܡܬܪܣܡ ܦܛܪܝܪܟܐ ܠܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܘܐܦܣܩܘܦܐ :

Oportet ut si fieri potest, tempusque & occasio id permittunt, omnes qui ubique locorum in Ecclesia Dei sunt Pontifices, ad Synodum seù Concilium accedant. Sin autem plures ex iis ob urgentes causas adesse nequeunt, consensus absentium unàcum eis qui ad Synodum veniunt transmittatur. Quum igitur Synodi Præses & duodecim plus minus Episcopi simul convenerint, exhibito reliquorum Pontificum consensu, ordinatio Patriarchæ peragitur, eaque eadem prorsùs chirotonia, hoc est, iisdem orationibus & officiis, quibus Patriarcha Metropolitas & Episcopos ordinat &c: Et quidem neque Maphrianum absque Patriarcha, neque Patriarcham absque Maphriano ordinari fas esse, pluribus apud Jacobitas canonibus statutum legitur. Theodorus [f] Patriarcha ex omnibus primus fuit, qui hanc legem tulit, ut suprà notavi. Joannes [g] Theo-

d Hoc tom. pag. 382.

e Cod. ms. Syr. Ecchell.IV. pag. 149.

f Hoc tom. pag. 421.

g Hoc tom. pag. 447.

Theodorus filius sororis Joannis Abdon facta cum Basilio Maphriano pace, confirmavit quod antea definitum fuerat, ne scilicet Patriarcha sine Maphriano, aut sine Patriarcha Maphrianus ordinaretur. Gregorius [a] Bar-hebræus oblatas sibi à Simeone Presbytero preces, ut Philoxenum nepotem suum ipso Bar-hebræo inconsulto in Patriarcham ordinatum reciperet, repulit inquiens: *Ab antiquis temporibus definivisse sanctos Patres, nec Patriarcham sine Maphriano, nec Maphrianum sine Patriarcha constitui fas esse*. Eadem ratione Matthæus [b] Maphrianus ordinationi Ignatii Ismaëlis assentiri noluit, quod absentibus & inconsultis Orientalibus peracta fuisset: *Hæc enim consuetudo*, inquit, *ab antiquis Patribus inducta est, ut quum Patriarcha ordinatur, Maphrianus ejus capiti manum imponat: idemque erga Maphrianum à Patriarcha agitur*. Huc spectat, quod in vita Michaëlis Magni refert [c] Barhebræus: *Quum ortum esset*, inquit, *inter Episcopos dissidium, ad quemnam consecrandi Patriarchæ munus spectaret, Synodi decreto sancitum est, ut Maphrianus quidem cum duodecim Episcopis manum ei imponeret; Edessenus verò, qui Synodo præerat, Liturgiam celebraret; Melitinensis Evangelium, Barsalibæus alteram lectionem legeret: Chisumensis* gratia divina *proclamaret: Gebonius denique & Gubensis orationes recitarent*. Qui ritus accuratè describitur in Pontificali [d] Jacobitarum, ejusdem Michaëlis Patriarchæ auctoritate edito, in quo hæc peculiaris ceremonia in ordinatione Patriarchæ [e] præscribitur. ܘܡܐ ܕܝܗܒܝܢ ܠܗ ܚܘܛܪܐ ܕܪܥܝܘܬܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܢܝܫܐ ܕܫܘܠܛܢܐ ܪܘܚܢܝܐ: ܟܠܗܘܢ ܐܚܕܝܢ ܠܗ ܟܠ ܚܕ ܚܕ ܐܝܟ ܩܕܡܘܬܗ. ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܐܚܕܝܢ ܠܗ ܠܐܝܕܗ ܕܝܡܝܢܐ ܕܗܘ ܕܡܬܬܣܝܡ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܡܪܝܡܝܢ ܠܗ ܠܥܠ ܡܢ ܐܝܕܝܐ ܕܟܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܐ ܐܚܝܕ ܪܝܫܗ ܕܚܘܛܪܐ ܘܗܟܢܐ ܡܫܬܡܠܝܐ:

Quum ei Baculum Pastoralem tradunt, qui potestatis spiritualis signum est, omnes illum tenent unusquisque secundùm suam antiquitatem: deinde manum ejus dexteram, qui in Patriarcham ordinatur, apprehendunt, & elevant illam super omnium manus; ita ut summum Baculi verticem is teneat: atque ita perficitur.

Nam etsi ab antiquis temporibus Patriarchæ ordinatio ad Seniorem Episcoporum pertinuit, cujus de jurisdictione & auctoritate hoc tomo [f] disserui; mox tamen primus locus Maphriano delatus fuit, ut Dionysius [g] Patriarcha anno Christi 835. sanxit, & in Synodo [h] Caphartutæ anno 869. à Joanne Patriarcha definitum est, in qua *octo Canones conditi, qui ad Patriarcham & Maphrianum spectant: ut scilicet Maphrianus primum à Patriarcha locum suprà omnes Pontifices Occidentales obtineat, utque ipse Electo Patriarchæ manum imponat.*

Exempla autem ordinationis Patriarcharum per Seniorem Episcopum

[a] Hoc tom. pag. 259.

[b] Hoc tom. pag. 383.

[c] Hoc tom. pag. 363.

[d] Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 573.

[e] Cod. ms. Syriaco Ecchell. IV. pag. 150.

[f] Pag. 339. & 340.

[g] Hoc tom. pag. 347.

[h] Hoc tom. pag. 437.

scopum peractæ hæc occurrunt. In primis Sergius [a] Telensis, qui Severum hæreticum excepit, à Joanne Anazarbæ Episcopo ordinatus dicitur. Paulus [b] Beth-Uchame, idest, Niger, à Thoma Edessæ Episcopo; vel secundùm alios, à Jacobo Zanzalo, & Eugenio. Petrus [c] Callinicensis à Josepho Amidæ Episcopo. Athanasius I. [d] à Severo Hierosolymorum. Joannes I. [e] ab Abraham Nisibis. Theodorus [f] ab Abraham Emesæ. Severus [g] à Joanne Tarsi. Athanasius II. [h] ab Anania Mardæ. Julianus [i] ab Athanasio Sarugi. Athanasius III. [k] à Theodosio Rhesænæ, vel ut alii scribunt, à Georgio Arabum Episcopo. Isaac [l] à Jacobo Reschiphæ. Cyriacus [m] à Theodosio Episcopo Baalbech. Dionysius I. [n] à Theodosio Callinici. Joannes III. [o] ab Abibo Tarsi. Ignatius I. [p] & Theodosius [q] à Timotheo Samosatæ. Dionysius II. [r] à Jacobo Emesæ. Joannes IV. [s] à Joanne Marhasensi. Basilius I. [t] ab Abibo Anazarbæ. Joannes V. [u] ab Athanasio Tarsi. Joannes VI. [x] & Dionysius III. à Jacobo Callinici. Abraham [y] à Job Zeugmatis. Joannes VII. [z] à Sergio Sarugi. Athanasius V. [a] à Lazaro Anazarbæ. Joannes VIII. [b] à Petro Haranita. Dionysius IV. [c] ab Abraham Callisuræ. Joannes IX. [d] ab Elia Zeugmatis. Basilius II. [e] ab Athanasio Edessæ. Joannes XII. [f] ab Ignatio Melitinæ. Athanasius [g] denique VII. à Timotheo Telpatriciæ.

[a] *Hoc tom. pag.* 324.
[b] *Ibid. pag.* 331.
[c] *Ibid. pag.* 332.
[d] *Ibid. pag.* 334.
[e] *Ibid. pag.* 335.
[f] *Ibidem.*
[g] *Ibidem.*
[h] *Ibidem.*
[i] *Ibid. pag.* 337.
[k] *Ibid. pag.* 338.
[l] *Ibid. pag.* 339.
[m] *Ibid. pag.* 342.
[n] *Ibid. pag.* 344.
[o] *Ibid. pag.* 348.
[p] *Ibidem.*
[q] *Ibid. pag.* 349.
[r] *Ibidem.*
[s] *Ibidem.*
[t] *Ibidem.*
[u] *Ibid. pag.* 350.
[x] *Ibidem.*
[y] *Ibid. pag.* 351.
[z] *Ibidem.*
[a] *Ibidem.*
[b] *Ibid. pag.* 352.
[c] *Ibid. pag.* 353.
[d] *Ibid. pag.* 354.
[e] *Ibid. pag.* 356.
[f] *Ibid. pag.* 357.
[g] *Ibid. pag.* 358.

Primus verò qui à Maphriano ordinatus legitur, Dionysius V. [h] est, cui Joannes Tagriti manum imposuit. Joannem quoque XIII. [i] Dionysius Maphrianus ordinasse fertur: verùm id contigisse notatur [k], *postquam Dionysius alter Chisumensis, qui Synodo præfuerat, obiisset.* Athanasium VIII. [l] idem Dionysius Maphrianus præsentibus duodecim Episcopis, in Patriarcham ordinavit: quæ posteà consuetudo in ordinatione Michaëlis ejusdem Athanasii successoris, communibus suffragiis stabilita fuit, ut suprà dixi. Auctor Appendicis ad Chronicon Bar-hebræi, quum obitum Philoxeni Syriæ Patriarchæ retulisset, hæc de Basilio ejus successore subjungit [m]: *Basilius autem, qui & Simeon Manemita, quum Alexandrinum Coptorum Patriarcham adiisset, ab eo in Patriarcham Syriæ in locum Philoxeni ordinatus fuit.* Verùm id in schismate factum, & à Jacobitis omnibus improbatum.

[h] *Ibid. pag.* 357.
[i] *Ibid. pag.* 360.
[k] *Ibidem.*
[l] *Ibid. pag.* 385.
[m] *Ibid. pag.* 361.

In ipsa verò Patriarchæ electione quinque observare licet, quæ ferè omnia Renaudotius [n] in sua dissertatione de Patriarcha Alexandrino notavit: I. Per sortem electio. II. Quod electus non sit Episcopus. III. Fidei professio. IV. Epistolæ Synodicæ ad Patriarcham Alexandrinum. V. Nominis mutatio.

[n] *Tom. I. Litur. Orient. à p.* 383.

Electio per sortem.

Electio per sortem tunc adhibebatur, quum Candidatorum nomina in schedulis describebantur: ex quibus eum Patriarcham proclamabant, cujus nomen extractum esset. Accuratè ex praxi Ecclesiæ Alexandrinæ Coptorum describitur à Renaudotio [o] tom. I. Liturg. Orient. *Si plures*, inquit, *candidati ab illis*, *ad quos pertinebat*, *nominati*

[o] *Pag.* 395.

minati reperirentur, per suffragia seligebantur ex eorum numero qui plura tulissent, cæteri excludebantur: atque, ut ex vita Sanutii Patriarchæ LXV. discimus, seligebantur ex omnibus monasteriis Ascetæ centum, qui dignitate cæteros anteirent. Ex primo isto numero eligebantur quinquaginta: & ex istis viginti quinque, mox decem: & in illo scrutinio, quod ultimum erat, tres qui plura puncta tulerant, reservabantur; & nisi aliqua subita acclamatione quasi per inspirationem, unus ex tribus proclamaretur, electioque omnium votis statim comprobaretur, sorti res committebatur .... Trium igitur illorum, in quibus pendebant hominum judicia, adeo ut quis magis idoneus foret, determinare non possent, nomina totidem chartulis inscribebantur: adjiciebatur quarta inscripta nomine Jesu Christi Pastoris boni: *& posteà omnes in urnam conjiciebantur, quæ sub altari collocabatur. Tum in eo ipso altari celebrabatur Liturgia, aliquando semel, aliquando per triduum, continuabanturque die & nocte preces in eadem Ecclesia ad implorandam divinam opem. Peractis precibus & sacrificiis, adducebatur infans ea ætate, quæ omnis peccati suspicione caret, ne fraus aliqua subesset* (Apud Nestorianos schedæ à sene & qui propè usum oculorum amiserat Episcopo eductæ leguntur apud eundem Renaudotium [a]) *jubebaturque manum in urnam immittere, unamque ex schedulis quatuor educere. Si trium alicujus designatorum nomine inscripta schedula educeretur, statim is Patriarcha salutabatur per repetitas acclamationes Episcoporum, Sacerdotum, reliquorum Clericorum, & Laicorum, neque contradicere quisquam audebat. Quod si schedula prodiret nomen habens Jesu Christi, ita apud se statuebant, neminem trium candidatorum Deo acceptum esse, atque ita rursùs ad electionem trium aliorum ex septem residuis post ultima suffragia procedebatur: eorum nomina schedis inscribebantur; preces & secunda sortitio fiebat, donec nomen alicujus educeretur.* Hæc erat nimirùm sortis Ecclesiasticæ ad eligendum Patriarcham Alexandrinum ratio, secundùm quam, teste [b] Renaudotio, electi fuerunt apud Coptos Patriarchæ Joannes XLVIII. & Michaël LXXI. At Syrorum sors expeditior fuit: candidatorum enim dumtaxat nomina in schedulis notabantur, nec ulla erat nomine Jesu Christi inscripta, quæ eorum electionem posset impedire. Primum autem apud eos per sortem electum invenio Joannem II. [c] de quo ex Bar-hebræi chronico hæc narrantur. *Quum Episcoporum Synodus tres candidatos, quorum Joannes unus erat, sorte eligi designasset, Athanasius* Maipheractæ Episcopus, *cui id munus Episcopi commiserant, in tribus schedulis unius Joannis nomen scribi fecit. Ter itaque extractum veluti ex miraculo, sed reverà quia solum in schedulis scriptum erat Joannis nomen.* Non absimilem Basilii II. [d] electionem fuisse dictitabant Joannis XI. fautores, qui hujus nomen quum ante Basilium sorte extractum esset, à Præside Synodi occultatum affirmabant. Sed tumultu caruere electiones Atha-

a *Tom. cit. pag.* 396.

b *Loc. cit.*

c *Hoc tom. pag.* 338.

d *Hoc tom. pag.* 356.

nasii VII. [a] Joannis XIII. [b] Athanasii VIII. [c] Michaëlis I. [d] & Athanasii IX. [e] per sortem factæ.

a Hoc tom. pag. 358.
b Ibid. pag. 360.
c Ibid. pag. 361.
d Ibid. pag. 363.
e Ibid. pag. 369.

Conditio requisita in Patriarcha, quod non sit Episcopus.

Inter præcipuas conditiones, quas olim in Patriarcha designando Syri Jacobitæ exigebant, hæc erat, ut scilicet *Episcopus non esset*. Nam etsi, ut inquit Renaudotius [f] *lex singularis nulla Jacobitis propria adversùs translationes Episcoporum perscripta sit, sed commune tantùm jus sequuntur, illius hac in parte observantissimi fuerunt*: nimirùm Ægyptii, apud quos, si Cyrillum filium Laklaki excipias, qui anno Christi 1234. ordinatus est, nullus Patriarcha occurrit, qui alium antea Episcopatum gesserit. Idem à Syris ferè observatum usque ad annum Christi 1222. quo ex Episcopis & plerumque ex Maphrianis Patriarchas eligere absque ulla antiquæ disciplinæ reverentia cœperunt. Et quidem anteà Monachos, Archimandritas, Presbyteros, aut Diaconos creare solebant. Monachi fuere Paulus [g], Julianus, Athanasius I. Joannes I. Theodorus, Athanasius II. Julianus, Georgius, Joseph, Cyriacus, Dionysius I. Joannes III. Ignatius I. Theodosius, Dionysius II. Joannes IV. Basilius I. Joannes V. Joannes VI. Dionysius III. Abraham, Joannes VII. Athanasius V. Joannes VIII. Joannes IX. Joannes X. Basilius II. Joannes XII. Athanasius VII. & Joannes XIV. Archimandritæ [h] Athanasius III. Dionysius IV. V. VI. Joannes XIII. Michaël I. Athanasius IX. & Ignatius III. Presbyter Sergius [i]. Diaconus Athanasius [k] VIII. Hos autem non per saltum, ut ajunt, ex Clericis aut monachis Patriarchas ordinabant, sed servatis sacrorum ordinum gradibus, ut ex ordinationibus Dionysii I. Joannis VIII. & Athanasii VIII. liquet. *Dionysius I.* (ut ex Bar-hebræi [l] chronico notavi) *Basilio Maphriano Tagritensi, Barbadbesciaba Margæ, Joanne Germaniciæ, Anastasio Damasci, cæterisque Episcopis libello electionis ejus se subscribentibus, Diaconus primùm ordinatur in monasterio de Columna feria sexta: deinde Sabbato Presbyter in cœnobio S. Zachæ; demùm Patriarcha feria prima Kalendis Augusti anni Græcorum* 1129. (Christi 818.) *in Ecclesia urbis Callinici, imponente ipsi manum Theodosio ejusdem urbis Episcopo.* Joannes verò VIII. cognomento Abdon *in Synodo* [m] *Episcoporum electus, anno Græcorum* 1315. (Christi 1004.) *die* 4. *Julii ordinatus fuit Diaconus, die sequenti Presbyter, & die* 6. *Patriarcha*. Athanasius denique VIII. cognomento Bar-Chetre, qui Diaconus sæcularis erat, *per* [n] *sortem electus, & in cœnobium Macronæ per Episcopos duos evocatus, ibidem monastico habitu indutus fuit..... mox in cœnobio Cancratæ Presbyter ab Episcopo Gargar, deinde in urbe Amida à Dionysio Maphriano præsentibus duodecim Episcopis Patriarcha ordinatus est die Dominico,* 4. *Decembris, in festo S. Barbaræ, anno Græcorum* 1450. Christi 1138. Adeò Ecclesiasticorum canonum robur etiam apud hæreticos vigebat.

f Tom. 1. Litur. Orient. pag. 403.
g Hoc tom. à pag. 331.
h Hoc tom. à pag. 338.
i Ibid. pag. 323.
k Ibid. pag. 361.
l Hoc tom. pag. 344.
m Ibid. pag. 352.
n Ibid. pag. 361.

De translatione Episcoporũ.

Primus qui apud Syros ex Episcopo in Patriarcham electus fuit,

Seve-

Severus Bar-Maske [a] occurrit, qui Amidensem Ecclesiam antea rexerat. Ejus exemplum sequuti sunt Elias [b] Episcopus Euphemiæ, Joannes [c] Hauræ seù Haran, Isaac [d] Haran, Athanasius Sandalensis [e] Maipheractæ, Joannes [f] Callinici, David [g] Daræ, Athanasius [h] Arsamosatæ, Joannes [i] Synnadæ, Dionysius Angur [k] Melitinæ: Philoxenus Nemrod [l] ejusdem urbis: Joseph Bar-Vahib [m] Mardæ; Joannes [n] Ismaël Amidæ: Abraham [o] Garib ejusdem urbis: Chaleph [p] Gozartæ: & Joannes [q] Barsila Amidæ.

Ignatius David [r] ad eandem dignitatem Maphrianis viam aperuit: quem imitati sunt Joannes Barmaadani, Behenamus [t] Hedlensis, Noë [u] Libaniota, & recentiores ferè omnes Maphriani. Nam etsi olim sacris repugnare canonibus judicatum fuerit, *ut Maphrianus [x] scilicet Orientalium ad dignitatem Patriarchæ Occidentalium eveheretur*; ex abusu tamen, & ambitione eorundem Maphrianorum postmodum factum est, ut propria eorum dignitas Patriarchalis censeretur. Hinc Auctor [y] Appendicis Chronici Syriaci Bar-hebræi, in vita Behenami Hedlensis, *morem esse affirmat, ut vel Maphrianus in Patriarcham constituatur, vel quemcumque is idoneum judicaret, ordinet.* Ita paulatim Maphrianus Patriarchæ, Patriarcha Maphriani limites transgressus est.

a Hoc tom. pag. 335.
b Ibid. pag. 337.
c Ibid. pag. 338.
d Ibid. pag. 339.
e Ibidem.
f Ibid. pag. 340.
g Ibidem.
h Ibid. pag. 354.
i Ibid. pag. 356.
k Ibid. pag. 376.
l Ibid. pag. 381.
m Ibidem.
n Ibid. pag. 382.
o Ibid. pag. 384.
p Ibid. pag. 385.
q Ibid. pag. 386.
r Ibid. pag. 371.
s Ibid. pag. 377.
t Ibid. pag. 384.
u Ibid. pag. 386.
x Ibid. pag. 454.
y Ibid. pag. 466.

Nec minus frequentes fuerunt apud Syros minorum Episcoporum translationes, quos Patriarchæ vel ab una Ecclesia ad alteram, vel ab Episcopatu ad Maphriani dignitatem evexere. Episcopi ab una ad alteram Ecclesiam translati, hi leguntur in Chronico Bar-hebræi. Dionysius [z] Bar-Maudiana è Gubensi Ecclesia ad Melitinensem ab Athanasio VII. Patriarcha promotus. Bar-Turca [a] à Joanne XIII. ex urbe Mabugo in Tel-Baser, deinde Synnadam, demùm Chaboram. Basilius [b] ab eodem Joanne è Chisumensi ad Episcopatum Edessenum, Timotheus è Gargarensi ad Samosatenum, Joannes è Mabugensi ad Carsenensem, & Timotheus è Carsenensi ad Mabugensem. Dionysius [c] Barsalibæus à Michaële I. ex urbe Mabugo Amidam, & Joannes Bar-Conon [d] è Callisura Melitinam. Dionysius Jeremiæ filius [e] ab Ignatio Davide ad Alepensem Ecclesiam, unde Melitinam translatus fuerat, revocatus. Athanasius Josue [f] ab eodem Ignatio è Lacabena Ptolemaidem, & Gregorius Bar-hebræus [g] è Guba ad Lacabenam promotus. Idem Bar-hebræus [h] ex Lacabena Alepum à Dionysio VII. & Gregorius [i] ex Hesen-Mansur Melitinam. Dionysius denique Matthæus [k] è Gumarum Sede ad Alepensem à Joanne Barmaadani translatus. Ex Episcopis ad Maphriani dignitatem ascenderunt Joannes [l] Episcopus S. Matthæi: Sarbelius [m] Episcopus Carsabachæ: Dionysius Saliba [n] Capharsaltensis Episcopus Gozartæ: Joannes [o] Barmaadani Episcopus Mardæ: Ignatius Basilius [p] Saliba Episcopus Alepi: Gregorius [q] Bar-hebræus Abulpharagius Episcopus ejusdem urbis: Dioscorus Barkainæus [r] Episcopus Damasci: Cyrillus [s] Joseph Episcopus Emesæ & Damasci: Noë demùm [t] Libaniota Episcopus Emesæ.

z Hoc tom. pag. 358.
a Ibid. pag. 360.
b Ibid. pag. 361.
c Ibid. pag. 363.
d Ibid. pag. 368.
e Ibid. pag. 374.
f Ibid. pag. 375.
g Ibidem.
h Ibid. pag. 378.
i Ibid. pag. 376.
k Ibid. pag. 377.
l Ibid. pag. 430.
m Ibid. pag. 434.
n Ibid. pag. 454.
o Ibidem.
p Ibid. pag. 455.
q Ibid. pag. 460.
r Ibid. pag. 461.
s Ibid. pag. 462.
t Ibidem.

Sed

Sed licet Jacobitæ in hujusmodi Sedium mutationibus à multis sæculis modum nullum teneant; priscis tamen temporibus eæ sine gravi tumultu vix fieri poterant. Dissidia ob translationem Episcoporum ad Patriarchalem dignitatem plura apud Renaudotium in historia Alexandrina & apud Barhebræum in Chronico Syriaco occurrunt. Quum Joannes ex Episcopo Hauræ [a] seù Haran ab Athanasio Sandalensi in Patriarcham electus esset, *nulla*, inquit Renaudotius [b] *inter ipsum & Antiochenos Jacobitas, quamdiu ille in vivis fuit, concordia coaluit*. Isaacus Joannis successor [c] quòd relicto Haranensi Episcopatu Sedem Patriarchalem favore Abugiaafari Almansoris Chaliphæ occupasset, non modò ab Episcopis suis vexatus est, verùm etiam ab Alexandrino Coptorum Patriarcha repudiatus. *Plura*, ut scribit Renaudotius [d] *leguntur in vita Chailis XLVI.* Coptorum Patriarchæ, *qui quum electionem, vel potiùs intrusionem Isaaci Episcopi Haranensis in Sedem Antiochenam comprobare juberetur ab Abdalla Abbasida, qui Metropolitas duos, quòd Isaaco, cui favebat, acriter pro tuenda disciplina resisterent, occiderat, nunquam adduci potuit, ut eam ratam haberet: asserens se anathema secundùm canones pronunciasse adversùs eos, qui favore Principum Ecclesiasticas dignitates ambirent, tùm qui ex Episcopis Patriarchæ fieri conarentur*. Sed omnium gravissima contentio in electione Athanasii VI. [e] fuit: quem quum Occidentales Episcopi ex Arsamosatæ Sede in Patriarcham ordinassent, *Orientales coacta Amidæ Synodo, factum Occidentalium improbantes, quod scilicet Athanasium ex Episcopali ad Patriarchalem dignitatem promovissent, in aliud longè gravius facinus prorupere, Josue Barsusan Joannis Patriarchæ syncellum ac discipulum ordinantes, qui & Joannis nomen assumpsit. Et hanc quidem in vulgus schismatis sui causam obtendebant, Joanne ipso Barsusan multos tractatus de illegitima Episcoporum translatione publicante. Athanasiani verò exemplis Episcoporum se tuebantur, qui ad majores Ecclesias translati fuerant, ut ad Antiochenam Meletii Sebastes, Eliæ Euphemiæ, & Joannis Haran: ad Constantinopolitanam Procli Cyzici, & Anthimi. Ad hæc respondit Barsusan, multa majoribus nostris licuisse, quæ sua ætate haud licerent, nec eorum facta, quæ Canonibus contraria sunt, in exemplum trahi oportere*. Hæc ille non tam ex zelo, quàm ex ambitione: nam, ut suprà dixi, ante Athanasii & Barsusan ætatem plures contigerant apud Jacobitas Episcoporum translationes absque ulla contentione.

Quis autem servari deberet in hujusmodi translationibus sacræ Ordinationis Ritus, accuratè notavit Barhebræus [f] in Vita Ignatii Davidis. *Hic*, inquit, *ex Maphriano in Patriarcham electus, in monasterio Barsumæ consecratus fuit anno Græcorum* 1533. (Christi 1222.) *Dominica Pentecostes, recitata super eum Oratione S. Clementis, quæ Patriarcharum propria est, & tradito ipsi Baculo Pastorali super Thro-*

[a] Hoc tom. pag. 338.
[b] Histor. Alex. pag. 217.
[c] Hoc tom. pag. 339.
[d] Tom. 1. Lit. Orient. p. 404.
[e] Hoc tom. pag. 354.
[f] Hoc tom. pag. 371.

Thronum in Ecclesia circumductus. Nam quum eadem Patriarchæ ac Episcoporum ordinatio in Pontificali præscribatur, qui consecrationis munus in Episcopatu jam acceperat, si in Patriarcham electus esset, eæ dumtaxat ceremoniæ in ejus consecratione suppleri debent, quæ Patriarcharum propriæ sunt: nimirùm *Oratio S. Clementis*, & *traditio Baculi Pastoralis*: de quibus hæc in Pontificali [a] Syriaco

a Cod. Ecchell. 4. pag. 149.

[illegible]

Quamobrem consecrationis Patriarchæ tria sunt propria: Primum, quod suffragio, hoc est consensu omnium Episcoporum eligitur: & hoc demonstrat, eum esse Patrem communem totius Ecclesiæ & Patrem Patrum. Secundum Invocatio Sancti Spiritus, quæ tribuitur Clementi, quam inferius describemus, & quæ super Patriarcham tantummodo ab Episcopis consecrantibus recitatur. Tertium Hasta, hoc est, Baculus, quæ tenenda est ab omnibus Episcopis simul & à singulis ex ordine juxta antiquitatem suam, & deinde assumitur manus ejus, qui in Patriarcham eligitur & super manus omnium collocatur: & hoc demonstrat, quod ex voluntate & consensu totius Ecclesiæ, in qua bene complacuit Spiritui sancto, tradita illi sit potestas singularis super omnes ordines sanctæ Ecclesiæ Dei. Ritus autem collocandi eum super Thronum & in Ecclesia circumducendi, in eodem Pontificali [b] describitur his verbis. [illegible]

b Pag. 175.

Tunc admovent Sedem seù Thronum, cui eum imponunt versâ facie ad occidentem; & apprehendunt Thronum Episcopi & Presbyteri, & elevant illum tribus vicibus, & Præside Synodi unaquaque vice incboante excipiunt alii dicentes: ἄξιος, *dignus, dignus*; & *clamat* popu-

populus totus : dignus dignus. Itaque improbata fuit quorumdam Patriarcharum Jacobitarum consecratio [a] *qui ex Episcopali ad Patriarchalem dignitatem evecti, integram tamen Patriarchæ ordinationem, qualis in Pontificali Syrorum exhibetur, quæque pro iis dumtaxat instituta est, qui ex Presbyteris in Patriarchas ordinantur, perperàm acceperunt*. Exemplum illegitimæ hujusce ordinationis habemus in vita Athanasii VI. [b] Dionysii Angur [c], Joannis Barmaadani [d], & aliorum. Barhebræus quum Dionysii Angur ordinationem descripsisset, hæc [e] subjungit. *Verùm altera ejus ordinatio non secùs ac illa Patriarchæ Hajæ* (nimirùm Athanasii VI.) *reprehendenda est, tamquam alterum Baptisma. Quum enim Episcopus in Patriarcham vocatur & eligitur, Enthronismus dumtaxat celebrari debet, tradito ipsi Baculo, ejusque manu supra omnes elevata*. Enthronismi ritus habetur in Pontificali [f] Syrorum, in quo post hymnos, cantus, & preces, processio in Ecclesia præscribitur, modusque imponendi Electum in Throno, unde Enthronismi nomen derivatum est.

a Hoc tom. pag. 371.
b Hoc tom. pag. 354.
c Ib. pag. 376.
d Ib. pag. 377.
e Ib. pag. 376.
f Pag. 181.

Fidei Professio.

In eodem Pontificali [g] Professio Fidei ab Electo exigitur : de qua hæc ante officium ordinationis præmittuntur. ܡܛܠܗܕܐ ܟܕ ܟܬܒ
ܒܐܝܕܘܗܝ ܘܩܪܐ ܒܓܠܝܐ ܟܬܒ ܫܘܕܥܗ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܬܘܕܝܬܐ ܬܪܝܨܬ ܫܘܒܚܐ
ܘܢܛܪ ܠܗܝܢ. ܘܟܐܢܘܬܐ ܘܬܪܝܨܘܬܐ ܕܙܕܩ ܗܘܐ ܕܢܛܪ. ܠܩܢܘܢܐ ܫܠܝܚܝܐ ܘܡܩܒܠ
ܠܐܒܗܬܐ ܒܚܝܪܐ ܘܡܫܒܚܐ ܘܠܬܠܬ ܣܘܢܗܕܘܣ ܘܢܚܪܡ ܠܗܪܛܝܩܘ ܡܫܡܗܐܝܬ ܘܫܪܟ.

Et ideo quando scribet manu sua, & publicè recitabit Syngrapham suam de more pro definitione confessionis orthodoxæ, quam servare debet, & quòd justum & æquum custodiet, sed & canones Apostolicos observabit, & Patres probatos celebresque suscipiet, & tres Synodos, & execrabitur hæreticos nominatim &c. Locus verò ejus confessionis edendæ post primum ordinationis officium assignatur [h].
ܘܒܬܪ ܩܪܝܢܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܝܬܒ ܪܫ ܣܘܢܗܕܘܣ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ
ܕܝܠܗ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܢܫ ܐܢܫ ܒܕܪܓܗ. ܘܡܩܪܒܝܢ ܠܗ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܗܘ ܕܗܘܐ
ܡܬܬܣܝܡ ܠܩܪܢܐ ܕܡܕܒܚܐ ܬܝܡܢܝܬܐ. ܘܒܦܘܩܕܢܐ ܕܪܫ
ܣܘܢܗܕܘܣ : ܩܪܐ ܗܘ ܠܛܘܡܣܐ ܕܗܘܡܘܠܘܓܝܐ ܕܗܘ ܟܬܒ ܒܐܝܕܗ.

Post lectionem Evangelii sedet Præses Synodi in Sede sua, & Episcopi unusquisque juxta gradum suum. Tunc Episcopi adducunt ordinandum ad cornu Altaris australe, & jubente Præside Synodi, legit Tomum Homologiæ, quem sua conscripsit manu. Formula ejus Fidei traditur in eodem Pontificali [i], in quo post trium Synodorum commemorationem, Patres qui suscipiuntur, & hæretici qui rejiciuntur, hi recensentur. Patres [k], Jacobus Apostolus Episcopus Hierusalem : Linus, Anacletus & Clemens Romæ : Timotheus Ephesi : Titus Cretæ : Ignatius Antiochiæ : Polycarpus Smyrnarum : Dionysius A-

g Pag. 150.
h In eodem Pontificali pag. 164.
i Pag. 81.
k Pag. 93.

thena-

thenarum: Hippolytus Romæ: Petrus, Alexander, & Achillas Alexandriæ: Gregorius Neocæsareæ: Athanasius Alexandriæ: Basilius Cæsareæ: Gregorius Nazianzi: Gregorius Nyssæ: Meletius Antiochiæ: Dionysius Alexandriæ: Eustathius Antiochiæ: Nectarius, Arsacius, & Joannes Constantinopoleos: Theophilus & Timotheus Alexandriæ: Amphilochius Iconii: Cyprianus Carthaginis: Cyrillus Alexandriæ: Proclus Constantinopoleos: Dioscorus Alexandriæ: Epiphanius Cypri: Theodotus Ancyræ: Alexander Constantinopoleos: Irenæus Lugduni: Methodius Olympi: Severus Antiochiæ: Philoxenus Mabugi: Anthimus Constantinopoleos: Theodosius Alexandriæ: Athanasius Antiochiæ: Jacobus Patriarcha: Jacobus Phasiltæ: Petrus uterque Antiochiæ: Julianus, & Theodorus Antiochiæ: Ephræm doctor: Isaac doctor: Jacobus Batnæ Sarugi: Jacobus Edessæ: & Barsumas anachoreta Senæ. Hæretici verò, Simon magus: Elymas: Menander: Saturnilus: Porphyrius: Basilides: Hymeneus: Alexander: Carpocrates: Ebion: Borbor: Symmachus: Photinus: Manes: Marcion: Origenes: Novatus: Valentinus: Bardesanes: Marcellus: Eunomius: Macedonius: Apollinaris: Arius: Eudoxius: Paulus Samosatenus: Andreas Samosatenus: Eusebius Nicomediæ: Diodorus: Theodorus: Nestorius: Theodoritus: Hibas Edessæ: Alexander Mabugi: Irenæus bigamus: Cyrus & Joannes Ægeates: Barsumas Persa cum impiis suis canonibus: Dorotheus Marciani concivis: Synodus Chalcedonensis & Leo Papa unàcum ejusdem Tomo: Eutyches: Julianus Halicarnassæus: Zabed impius: Messaliani: Joannes: Joannes alter, & Niphalius Grammaticus: Damianus Alexandriæ, & Stephanus Barsudaili: quibus in margine [a] additur Sergius Armenus.

Epistolæ Synodicæ ad Patriarcham Alexandrinum.

Hanc Fidei Formulam in Synodo Episcoporum novus Patriarcha edebat, quæ in Archivum Ecclesiæ Patriarchalis inferebatur, ut in Pontificali [b] præscribitur iis verbis. ܘܡܘܫܛ ܗܘ ܟܠ ܠܛܘܡܣܐ ܕܟܬܒ ܠܪܫܐ ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܢܛܪܝܘܗܝ *Tum tradit scriptum à se Tomum Præsidi Synodi, ut custodiatur.* Alteram ad Alexandrinum Coptorum Patriarcham statim post ordinationem suam transmittere solebat, quæ *Synodica Epistola* appellabatur, *quia primùm*, ut notat Renaudotius [c] *in Episcoporum Synodo atque ex communi illorum sententia scribebatur. Postmodùm verò etsi à solo Patriarcha scriberetur, quia tamen non suo solùm, sed totius Jacobiticæ* Syriæ *Ecclesiæ nomine loquebatur, Synodicæ ipsi nomen conservatum est.* In historia Patriarcharum Alexandriæ nonnulla harum Epistolarum exempla occurrunt: Eliæ scilicet [d] & Athanasii, qui ad Alexandrum XLIII. literas miserunt. Isaacus ad Chailem XLVI. Cyriacus ad Joannem XLVIII. Joannes ad Jusabum LII. Dionysius denique ad Christodulum LXVI. Synodicam scripsit, sed quæ nonnisi post ejus obitum successori ejusdem Cyrillo LXVII. reddita est. *Ita deinceps*, inquit Renaudotius [e] *in ea consuetudi-*

a In eodem Pontif. pag. 98.

b Pag. 164.

c Tom. 1. Lit. Orient. p. 432.

d Renaud. tom. cit. pag. 433.

e Loc. cit.

tudine perseveratum est à Patriarchis tàm Alexandrinis quàm Antiochenis, neque illa videtur interrupta fuisse, nisi occasione bellorum quæ toto Oriente per annos multos exarserunt. In vita Michaëlis I. [a] diserta illius consuetudinis fit mentio: *Hoc pacto*, inquit Barhebræus, *consecratus Michaël, libellum professionis Fideì per tres monachos ad Patriarcham Alexandrinum direxit.*

De mutatione nominis.

Nominis mutatio apud Jacobitas usque ab anno Christi 878. inducta fuit, quum *Josue* ejusdem gentis in Patriarcham electus, nomen *Ignatii* sibi adscivit, ut refert Barsalibæus [b] in serie eorum Patriarcharum: *Hic, inquit, Josue appellabatur, & ab eo deinceps cœperunt Patriarcharum & Episcoporum nomina prorsùs mutari.* Romanus [c] enim, qui Ignatio successit, nomen Theodosii assumpsit: Lazarus [d] Athanasii; Haje [e] Dionysii: Theodorus [f] Joannis: Haje [g] Athanasii: Josue [h] Joannis: Abdon [i] Joannis: Lazarus [k] Dionysii: Marcus [l] Dionysii: Abulpharagius [m] Athanasii: Maudiana [n] Joannis: Josue [o] Athanasii: Saliba [p] Athanasii: Josue [q] Michaëlis: Josue [r] Joannis: David [s] Ignatii: Josue [t] Ignatii: Philoxenus [u] Ignatii: & Joseph Bar-Vahib [x] Ignatii. Ex hoc ad successores Patriarchas nomen *Ignatii* derivatum est, ut hoc tomo [y] notavi: nam etsi plures ante Josephum Bar-Vahib exstiterint Jacobitarum Patriarchæ, quibus Ignatii nomen inditum fuerat, non tamen omnes idem nomen assumpsere, ut ex eorum serie liquet; qui verò Josephum excepere, omnes ex ordine id nomen ad hanc diem sibi adsciverunt; ut observat Naironus [z] in Evoplia, & Mullerus in Symbolis [a] Syriacis; idque non alia ratione, quàm propter schisma, quod sub eodem Ignatio Bar-Vahib Jacobiticam Ecclesiam afflixit, cui tres eodem tempore Patriarchæ præfuere, Ignatius nimirùm Bar-Vahib tamquam legitimus, Ignatius alter in Cilicia, & tertius Ignatius in Syria, ut latè hoc tomo [b] exposui: ubi demonstratum [c] est ab eodem Ignatio Bar-Vahib novum hujusce appellationis ordinem inchoatum fuisse. Hinc palàm fit, quo sensu accipienda sint ea Renaudotii [d] verba de *Ignatii* cognomine scribentis: *quod à nonnullis proditum est, omnes vulgò ita appellari, verum non est, quum plures habeamus aliter appellatos, ut ex variis Historiæ Alexandrinæ locis, in quibus Antiochenas res tractavimus, demonstratur*: id enim de prioribus verum est, non de posterioribus Patriarchis, qui omnes *Ignatii* nomen proprio præponere ad hanc diem consueverunt. *Antiocheni Patriarchæ titulum*, (de Syris loquitur Mullerus [e]) *nunc tandem unà duo sunt, qui gerant, neutro quidem Antiochiam habitante. Jacobiticus, qui Amidæ est, & Ignatius dicitur; Maroniticus, qui in monte Libano, & Petri semper nomen gerit.* Ex Alexandrinis Coptorum Patriarchis pauci nomen mutasse leguntur: ut [f] Cyrillus LXVII. qui antea Georgius appellabatur: Joannes LXXIV. qui Abulmeged: & Cyrillus ejus successor, qui ante ordinationem David dicebatur. Nestoriani recentiores [g] quum in duas factio-

a Hoc tom. pag. 363.
b Hoc tom. pag. 325.
c Ib. pag. 349.
d Ib. pag. 351.
e Ib. pag. 353.
f Ib. pag. 354.
g Ibidem.
h Ibidem.
i Ib. pag. 356.
k Ib. pag. 357.
l Ibidem.
m Ibidem.
n Ib. pag. 360.
o Ibidem.
p Ib. pag. 369.
q Ibidem.
r Ib. pag. 370.
s Ib. pag. 371.
t Pag. 379.
u Ib. pag. 381.
x Ib. pag. 382.
y Ibidem.
z Par. 1. cap. 2. pag. 44.
a Pag. 22.
b A pag. 382.
c Pag. 480.
d Tom. 2. Litur. Orient. pag. 343.
e In Symbolis Syriacis p. 23.
f Renaud. to. 1. Lit. Orient. pag. 431.
g Hoc tom. pag. 457.

factiones divisi sint, unus ex eorum Patriarchis *Simeonis* nomen, alter *Eliæ* semper assumit: Tertius ejusdem gentis orthodoxus Patriarcha *Josephus* appellatur.

Fuere tamen nonnulli Patriarchæ post inductam ab Ignatio Josue eam consuetudinem, qui nomen haudquaquam mutarunt, ut Dionysius II. [a] Joannes IV. Basilius I. Joannes V. & VI. Dionysius III. Abraham, Joannes VII. & VIII. Basilius II. Joannes XII. & Michaël I. Contrà alii bis nomina mutasse feruntur: quum scilicet ad Episcopatum assumerentur, & quum ex Episcopali ad Patriarchalem dignitatem ascenderent: ut Ignatius [b] V. dictus I. cognomento Bar-Vahib, qui antea Joseph & Bader Zache appellatus fuerat: Ignatius VI. dictus II. qui & Joannes, & Ismaël: Ignatius VIII. [c] dictus IV. qui & Cyrillus, & Abraham: Ignatius denique IX. dictus V. qui & Basilius, & Behenamus: quorum quidem nominum postremum ante Episcopatum gerebant, medium in Episcopatu, & primum in dignitate Patriarchali constituti.

a *Hoc tom. à p.* 349.

b *Hoc tom. pag.* 382.

c *Ib. p.* 384.

Sed hæc nominum mutatio in Episcopis ad Patriarchatum evectis communiter improbata fuit, non secùs atque iterata eorundem ordinatio. Auctor Appendicis ad Chronicon Syriacum Barhebræi quum Joannis Ismaëlis cognomento Magedi ex Episcopo Amidæ in Patriarcham assumpto Ignatii nomine ordinationem descripsisset, hæc [d] subjungit: *Actum illegitimum, non secùs atque illud quod attentatum fuerat à* Patriarcha Joanne *Bar-Maadani cum Basilio Alepi* Episcopo [e], *quem quum Maphrianum Orientis initiasset, mutato nomine Ignatium appellavit: quod nefas erat. Nam qui ex Episcopo aut Maphriano in Patriarcham eligitur, manus impositionem accipere nequaquam debet, sed enthronismum dumtaxat, hoc est, processionem, & orationem S. Clementis, quæ Patriarchæ propria est. Atque idcircò non debet nomen Episcopi mutari, quum in Patriarcham ordinatur.* Verùm hæc consuetudo per duplicem contrariam abrogata est: ex quo nimirùm Patriarchæ ex Episcopis aut Maphrianis eligi cœperunt, & Maphrianis ipsis atque Episcopis propria nomina imponi: nam, ut Naironus in Evoplia [f] notat, *omnes ferè Ecclesiæ apud eosdem tàm Metropolitanæ, quàm Episcopales nomina propria habent, cuilibet Ecclesiæ addicta, ita ut ad illas ordinati, nomina pariter suscipiant cuicumque Ecclesiæ præfixa. Metropolita Amedensis commutato* Dionysii *nomine, quo olim vocabatur, nunc illo* Timothei *insignitur; Metropolita Mausolanus illo* Basilii, *Madanensis* Cyrilli, *Alepensis* Dionysii, *& Hierosolymitanus* Gregorii: *Episcopus Mardinensis & Nisibensis nuncupatur* Athanasius, *Edessenus* Severus, *Gezirensis* Julius, *Gargarensis* .... *& Damascenus* Gregorius, *& sic ferè de singulis.*

d *Hoc tom. pag.* 383.

e *Hoc tom. pag.* 377.

f *Par. 1. cap. 2. pag.* 46.

Superest, ut de cæteris agam, quæ ad Patriarcham spectant. Tria autem sunt. I. Titulus. II. Sedes. III. Diploma regium.

Titulus Patriarchæ.

Titulus Patriarchæ Jacobitarum in Pontificali [a] exprimitur iis verbis, quibus Præses Synodi unàcum cæteris Archiepiscopis & Episcopis humi procumbens Electum Patriarcham compellat, inquiens:

ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܩܪܝܐ ܠܟ ܕܬܗܘܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܐܘܟܝܬ ܐܒܐ ܕܪܝܫܢܐ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܘܠܐܘܚܕܢܐ ܟܠܗ ܕܟܘܪܣܝܐ ܫܠܝܚܝܐ ܐܘܟܝܬ ܐܒܐ ܕܟܠܢ.

Spiritus Sanctus vocat te, ut sis Patriarcha, hoc est, Pater principum, urbi Antiochiæ, totique ditioni Sedis Apostolicæ, idest, Pater omnium nostrum. Nam, ut scribit Renaudotius [b], *Jacobitæ duorum Patriarchatuum titulos servaverunt: Alexandrini scilicet, atque Antiocheni. Alexandrinam verò diœcesim ita obtinuerunt, ut orthodoxis & plures essent quodammodo, & auctoritate superiores .... Antiochenum autem Patriarcham quasi Severi successorem legitimum agnoscunt ...... vocaturque inter eos, Papa Orientis*. Ita seipsum hodieque appellat in Epistolis: quibus nomen suum præfigit hunc in modum:

ܦܠ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܡܕܝܢܬ ܐܠܗܐ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܕܟܠܗ ܡܕܢܚܐ.

N. Patriarcha Theopolis Antiochiæ, totiusque Orientis. Nam etsi hæreticus hæreticorum successor sit, eos tamen non interrupta successione excipit, qui validam ordinationem habuere, quum impositionem manuum accepissent ab Episcopis legitimè ordinatis, antequam in hæresim prolapsi fuissent; idque in Antiochena Sede; quales fuere Severus ejusque successores, quorum seriem hoc tomo [c] descripsi: quidquid in contrarium scripserit Renaudotius [d], qui de certitudine successionis Antiochenorum Jacobiticæ gentis Patriarcharum dubium movet, ex hac solùm conjectura, quod *Severus Antiochenus*, ut ait, *& Jacobus Baradæus multas contra communem Ecclesiæ disciplinam ordinationes celebrassent, quarum validitas vocari in dubium poterat*. Naironus in Evoplia [e] alterum ab eo titulum geri scribit: *Horum Patriarcha*, inquit, *sibi Ignatii nomen assumit; unàcum titulo Patriarchæ* Antiochiæ, *cui etiam addit alium, nimirùm* Tur-Abdin, *hoc est*, Montis Devotorum, *quia undequaque Monachorum in illis montibus monasteria visuntur, & usque adhuc ibidem antiqua cœnobiorum rudera perspiciuntur ..... quæ regio* Tur-Abdin *nuncupata est satis ampla trans Tigrim, in qua non pauci numerantur Episcopatus sub ejusdem Patriarchæ jurisdictione*. Verùm is titulus in illo tantum schismate usurpatus fuit, quod ab anno Christi 1364. ad annum 1494. duravit: quum nimirùm Saba Basilius [f] Episcopus Salachensis, qui adversùs Ignatium VI. cognomento Ismaëlem in Patriarcham Turabdinensium proclamatus fuit, successoribus suis in cœnobio S. Jacobi Salachæ, quod in regione Tur-Abdin situm est, fixit. Per idem ferè tempus quum Jacobitica Syrorum natio in plures factiones divisa esset, ejusdem quoque Patriarchatus in plures scissus est. Nam qui legitimus Antiochenorum successor ab ipsis habebatur, Mardæ Sedem fixit, un-

de

[a] Cod. Ecchell. 4. p. 150.
[b] Tom. 2. Lit. Orient. p. 375.
[c] A pag. 321.
[d] Tom. 1. Lit. Orient. p. 365.
[e] Par. 1. cap. 2. pag. 44.
[f] Hoc tom. pag. 384.

de *Mardensis* [a] Patriarcha appellatus fuit; quem verò in Cilicia Occidentales Episcopi elegerunt, is Patriarcha *Sisidis* dictus est: qui autem in cœnobio Barsumæ apud Melitinam ab aliis Episcopis ordinatus fuit, Patriarchæ *Syriæ* titulum assumpsit: his & quartus Patriarcha *Turabdinensium*, quem mox dixi, additus est: schismate demùm anno Christi 1494. sublato, unus cunctis Jacobitis Patriarcha præfuit, qui rejectis illis factionum titulis solùm *Antiocheni* nomen retinuit.

a *Hoc tom. pag.* 382. 383. 480. & 481.

Sedes Patriarchæ.

Sedes antiquorum Jacobiticæ gentis Patriarcharum incerta fuit & satis obscura. Quum enim utroque Jure tamquam hæretici & illegitimi urbe Antiochiâ, in qua orthodoxi Patriarchæ Sedem habebant, exigerentur, per Syriæ atque Mesopotamiæ urbes, vicos, atque monasteria vagari cogebantur: atque ut plurimùm in cœnobiis latitabant; quorum in Chronico Syriaco Bar-hebræi frequens mentio, ut Kennesrinensis, [b] Eusebonæ, Malchi, Gubæ, & Teledæ. Saracenis Syriam occupantibus, caput extulere, Antiochiam ipsam ingressi, ut de Elia [c] legitur, qui anno Christi 711. *jussione à Valid Arabum rege accepta Antiochiam cum monachis & clericis ingressus novam Jacobitis Ecclesiam fundavit consecravitque*. Sed parùm in ea urbe substitere, Græcis qui in Syria plures erant plurimumque propter Imperatorum Orientis patrocinium poterant, apud Saracenos ejectionem eorum procurantibus. Inde pulsi, diversis in locis mansionem habuerunt: Mabugi [d] nimirùm, Rhesænæ, Haran, Callinici, Amidæ, Chisumæ, Reschipæ, & in Capharnabo, qui Sarugensis regionis pagus est. Joannes VII. cognomento Sarighta, primus è Saracenorum terris ad Græcorum ditionem profugisse dicitur: *Nam* [e] *à Nicephoro Imperatore è Syria Melitinam evocatus, cœnobium Bared, hoc est, Frigidum, ædificavit*: ubi successores ejus Athanasius V. [f] & Joannes VIII. [g] cognomento Abdon, habitarunt. Verùm Dionysius IV. [h] è Græcorum ditione in Arabum terras se conferens, Amidæ sedem fixit: *Joannes enim Abdon Patriarcha*, ut scribit Renaudotius [i], *paulo antequam è vita discederet, præcepit discipulo, ut suo nomine significaret successori in Cathedra Jacobitarum Antiocheno suo, ne in posterum Sedem in Græcorum provinciis figeret; verùm Amidæ, aut Edessæ resideret*: metu scilicet Græcorum Imperatorum, ne quod Joanni Abdon [k] & alteri Joanni contigerat, cæteri Jacobitarum Patriarchæ Byzantium abducerentur. Amidæ Sedem habuerunt & sequentes Patriarchæ, qui Dionysium excepere: nimirùm Joannes IX. [l] Athanasius VI. Joannes X. Basilius II. Joannes XI. Dionysius V. Joannes XII. Dionysius VI. Athanasius VII. Joannes XIII. & Athanasius VIII. quamquam [m] in cœnobio Bared, vel in cœnobio Barsumæ, quæ apud Melitinam sita sunt, quandoque habitasse dicuntur. Athanasius VIII. [n] in urbem Marden transferre Sedem voluit: verùm morte præventus est. Michaël I. [o] statim atque in Patriarcham electus fuit, *in cœnobium Ananiæ se contulit, ubi conditis undetriginta canonibus, Marden*

b *Hoc tom. p.* 74. 334. 335. 337. 350.
c *Ibid. pag.* 337.
d *Hoc tom. pag.* 338. 340. 342. 344. 349. 351. & 360.
e *Ibid. pag.* 351.
f *Ibidem*.
g *Ibid. pag.* 352.
h *Ibid. pag.* 353.
i *Hist. Alexan. pag.* 406.
k *Hoc tom. pag.* 351. & 353.
l *Hoc tom. pag.* 354. *ad p.* 360.
m *Ibid. p.* 357. 358. & 360.
n *Ibid. pag.* 363.
o *Ibidem*.

den pro Amida in Sedem Patriarchæ constituit. Illud cœnobium, quod nunc *Zapharanense* appellatur, Ignatius XI. [a] qui anteà Joannes Barsila dicebatur, *novis exstructis cellis*, *ductis aquis*, *comparatisque amœnis hortis mirificè exornavit*. Ibidem in præsentem usque diem Patriarcha Jacobitarum commoratur; etsi aliquando in ipsa Marde, [b] vel Amidæ, aut Alepi, aut in aliis Syriæ vel Mesopotamiæ urbibus habitare eum contingat.

a Hoc tom. pag. 386.

b Naironus Evopl. pag. 44.

Diploma regium.

Postquam Christianus Oriens tyrannidi Barbarorum succubuit, Electus Jacobitarum Patriarcha ab infideli Principe Diploma postulare cœpit, quo in dignitate confirmabatur, Christianique omnes jubebantur tamquam Patriarchæ suo ei obtemperare. *Sigilion* ܣܝܓܝܠܝܘܢ hoc est, *Sigillum* à Bar-hebræo [c] appellatur in Chronico Syriaco, in quo primus [d] id à Valid Arabum rege obtinuisse dicitur Elias Patriarcha. Abugiaphar Almansores [e] Isaacum, Athanasium Sandalensem, Joannem Callinicensem & Davidem Darensem concesso diplomate in Patriarchalem Sedem intrusit. Abraham [f] Antipatriarcha à Mamone Chalipha literas impetravit, quibus à Dionysii I. jurisdictione eximebatur: quod tamen [g] privilegium Abdallæ Callinici Ducis operâ paulò post abrogatum fuit. Athanasius VII. [h] ut Abdonis æmuli sui insidias evitaret, à Chalipha Abugiapharo diploma petiit. Athanasio [i] Rocnaddinus Melitinæ dominus simile diploma dedit, quo Michaële juniore ejecto, ipse in cœnobio Barsumæ Sedem figeret. Joannes XIV. [k] à Leone Armenorum rege commendatitias ad Ezzaddinum Cæsareæ Cappadociæ tyrannum literas impetravit, ut in Patriarcham ubique proclamaretur. Ignatius David [l] postquam Melitinæ optimatibus summam auri, quam pro ejus ordinatione postulaverant, persolvisset, ab Aladdino Chikobado ejusdem urbis rege perhonorificè exceptus est, sectæque suæ summus Præsul declaratus. Joannes [m] Barmaadani, & Dionysius Angur quum de Patriarchatu contenderent, suum quisque diploma à Mahometanis Damasci & Iconii tyrannis acceperunt. Idem Dionysius [n] in Tartarorum ditionem elapsus, Hulachum eorum regem adiit, *qui ei absolutam in cœnobium Barsumæ potestatem diplomate perpetuum valituro dedit*. Gregorius Bar-hebræus [o] eundem Hulachum de Ignatii III. Patriarchæ electione certiorem faciens, *ab eo tria diplomata*, *sibi scilicet*, *Patriarchæ*, *& Cæsareæ Episcopo*, *obtinuit*. Hulachi successor Abaka Ignatio IV. [p] Sungarnavini Tartarorum militiæ præfecti operâ electo *diploma confirmationis* concessit. Adelus [q] castri Cephæ dominus Ignatio I. Turabdinensium Patriarchæ. Aytonus Armenorum rex Ignatio [r] Michaëli. Eadem consuetudo à reliquis Patriarchis in præsentem diem observata, in legem transiit, qua nemini conceditur, ut Patriarchali jurisdictione fungatur, nisi obtento prius ab Aula Othomanica diplomate.

c Hoc tom. pag. 358.

d Ibid. pag. 337.

e Ibid. pag. 339. & 340.

f Ibid. pag. 345.

g Ibidem.

h Ibid. pag. 358.

i Ibid. pag. 370.

k Ibidem.

l Ibid. pag. 371.

m Ibid. pag. 377. & 378.

n Ibid. pag. 379.

o Ibid. pag. 380.

p Ibid. pag. 381.

q Ibid. pag. 384.

r Ibid. pag. 382.

De-

Depositio Patriarchæ.

Depositiones Patriarcharum etsi in Ecclesiis Orientalibus jam frequentissimæ sint; ex quo nimirùm insignis Turcarum avaritia quotidianis propè Antistitum Græcorum Armenorumque mutationibus occasionem dedit; in Alexandrina tamen Coptorum Ecclesia [a] nullum earum exemplum occurrit. Apud Nestorianos plures Sede ejecti dicuntur: ut Maanes [b], Marabochtes [c], Elisæus [d], Joseph [e], & Surinus [f]. Syri Jacobitæ in Pontificali [g] expressam habent constitutionem, quod Patriarcha ab Episcopis nisi propter hæresim, damnari nequit.

ܠܐ ܕܝܢ ܦܐܐ ܠܗ ܐܘ ܠܡܟܬܒ ܘܠܡܐܡܪ ܒܫܛܪܐ ܕܬܘܕܝܬܗ ܕܢܗܘܐ ܡܫܥܒܕ ܠܦܘܩܕܢܐ ܕܚܕ ܡܢ ܡܢܝܢܐ
ܕܡܣܝܡܝܢ ܠܗ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܠܫܘܠܛܢܗ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܡܢ ܐܢܫ
ܡܕܡ ܕܢܕܝܢܘܢܝܗܝ ܐܠܐ ܐܢ ܥܛܐ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܬܪܝܨܬ ܫܘܒܚܐ.

Indecens autem est, eum (idest, Patriarcham electum) *scribere aut dicere* in syngrapha suæ Professionis, *se subditum futurum mandato alicujus ex numero* Episcoporum *consecrantium illum, quemadmodum ipsi ejus jurisdictioni subjecti sunt. Quare nullo pacto possunt eum judicare, nisi à fide orthodoxa defecerit.* Hac ratione, nimirùm propter defectionem à secta Monophysitica, Paulus [h] cognomento Niger in Synodo Episcoporum, cujus Jacobus Baradæus pars præcipua fuit, sententiam depositionis excepit, ejusque loco Petrus [i] Callinicensis suffectus est. Ignatius XIII. [k] cognomento Josue, & Ignatius XVII. [l] qui antea Nehemes seù Nehemetalla dicebatur, eò quod Christiana religione ejurata, superstitionem Mahometanam amplexi fuissent, Patriarchali dignitate exciderunt, ad quam tamen Josue restitutus dicitur, postquam sceleris sui pœnitentiam egisset, ut scribit [m] Barsalibæus: *Hic*, inquit, *à fide deficiens; Hagarenus, hoc est, Saracenus factus est: deinde pœnitentia ductus, in Cyprum fugit, ubi summam sceleris sui pœnitentiam egit. Ferunt autem eum sic pœnituisse, ut præ foribus Ecclesiæ procumbens, collum pedibus populi ingredientis & exeuntis submitteret. Atque ita dignitati suæ restitutus, ex hac luce migravit.* Atque hæ quidem fuerunt Patriarcharum depositiones propter fidem. Aliæ factæ leguntur in Chronico Barhebræi propter alias causas, nimirùm ex ambitione Episcoporum, aut studio partium, aut in schismate. Sic Georgio dejecto nonnulli Episcopi Joannem [n] Callinicensem & Davidem Daræ pro Patriarchis habuere. Monachi [o] Gubenses quosdam Episcopos induxerunt, ut Cyriacum deponerent & Abrahamum ordinarent. Orientales [p] Athanasium VI. repudiantes, Joannem Barsusan in Patriarcham sibi constituerunt. Famosum fuit schisma inter Athanasium IX. [q] & Michaëlem II. & inter Dionysium Angur [r] & Joannem Bar-Maadani: sed omnium quotquot eam sectam afflixere, luctuosissimum, quod ab Ignatii [s] Bar-Vahib ordinatione usque ad Noë Libaniotam per annos bis centum duravit: quo tempore Patriarchatus Jacobiticus in plures divi-

a Renaud tom. 1. Liturg. Orient. pag. 464.
b Hoc tom. pag. 402.
c Ib. pag. 403.
d Ibid. pag. 409.
e Ibid. pag. 413.
f Ibid. pag. 431.
g Cod. Ecchell. 4. pag. 150.
h Hoc tom. pag. 332.
i Ibid. pag. 333.
k Ibid. pag. 481.
l Ibid. pag. 482.
m Ibid. pag. 325.
n Ibid. pag. 340.
o Ibid. pag. 342.
p Ibid. pag. 354.
q Ibid. pag. 369.
r Ibid. p. 376.
s Ibid. à p. 382.

divisus est, ut mox dixi. Joannes XI.[a] cognomento Abdon, qui Synnadæ olim Episcopus erat, quater ab Episcopis tamquam Sedis invasor depositus fuit: sed post mortem ab Athanasio VII.[b] absolutus: *ajebat enim, eum primatus quidem amore ductum fuisse, non tamen à fide aberrasse*. Multum tamen aberravit idem Athanasius, qui quum erga Joannem competitorem suum singulari benignitate usus fuisset, in Basilium Abugalebum Edessæ Episcopum adeò inclemens fuit, ut facinus præterea inauditum admitteret. Nam, ut ex Bar-hebræo notavi hoc[c] tomo, *quos Abugalebus Presbyteros & Diaconos ordinaverat, perinde ac si manus impositio irrita & inanis fuisset, Athanasius eos iterùm ordinavit. Quumque aliquando ordinationem Presbyteratus nonnullis iterasset, quin prius eis ordinem Diaconatus conferret, eo facto attonitus, & quid agendum esset ignorans, hoc imprudens consilium cepit, ut eis præciperet, ne Liturgiam nisi præsente Diacono celebrarent; quasi verò Diaconi præsentia illegitimam Presbyteri ordinationem supplere queat. Idem Athanasius Edessenam Ecclesiam propter Abugalebum interdixit. Tres insuper Episcopos censuris dum vixere, ligatos voluit, Dionysium scilicet Bar-Maudiana, qui Episcopatum per annos quinquaginta gessit, & Callisurensem, & Turabdinensem: nec ullis precibus adduci potuit, ut eos etiam morti proximos absolveret*. Nec minus irregulare fuit Episcoporum quorundam, & monachorum Matthæanorum factum, quorum primi[d] Severo Bar-Masche Patriarchæ, hi[e] Cyriaco anathema dixerunt. Ulteriùs progressus est Basilius II.[f] Maphrianus, qui antea Lazarus Stylita appellabatur. Hic enim cum Joanne Patriarcha, qui Dionysium Telmahasensem excepit, gravissimam contentionem habuit: adeò ut Tagritenses nomen Patriarchæ è diptychis expunxerint, & Maphrianus ipse tres iis Episcopos, Callinici scilicet, & Haran, & Rhesænæ, amotis quos Patriarcha ordinaverat, instituerit. Resque eò devenit, ut Synodum uterque in sua ditione coëgerit, in qua alter alterum deposuit. Sergius[g] Basilii post Melchisedechum successor, quòd ad Synodum, quæ pro ordinatione Ignatii Patriarchæ habita est, ab Episcopis Occidentalibus invitatus non fuisset, ejusdem Ignatii nomen prædicari in Oriente vetuit: duravitque hoc schisma Orientales inter & Occidentales, donec Maphrianus in vivis fuit.

[a] Hoc tom. à p. 356.
[b] Pag. 358.
[c] Pag. 359.
[d] Hoc tom. pag. 335.
[e] Ibid. pag. 343.
[f] Ibid. pag. 437.
[g] Ibid. pag. 439.

Schismata, quæ in Ecclesia Jacobitica exorta sunt.

Quoniam verò schismatis facta hìc mentio est, non abs re fore judico quæ sectam Jacobiticam afflixere, schismata breviter describere. Ea vel generalia fuerunt, vel particularia. Rursùs aut propter dogma, vel propter primatum & jurisdictionem. Schismata, quæ ex amore primatus vel propter jurisdictionem inter Jacobitas orta sunt, hæc in Bar-hebræi Chronico referuntur. In primis Severus[h] Patriarcha Theodori successor cum Sergio Zachonio, Anania, aliisque Mesopotamiæ Episcopis contentionem habuit, ad quemnam ordinatio Episcoporum ejus regionis pertineret, ad Patriarcham ne, an ad Metro-

[h] Hoc tom. pag. 335.

poli-

politas: & ille quidem exemplo Alexandrini Patriarchæ cunctorum ordinationem Episcoporum sibi vendicabat: Episcopi contra, Nicænos Canones allegabant, quibus definitur, ut Metropolita Episcopos suæ provinciæ ordinet: quumque nemo à propria sententia recedere voluisset, Patriarcha Episcopos, hi Patriarcham excommunicarunt: duravitque hujusmodi dissidium per annos quatuor, donec Severus obiit. Tùm verò Episcopi cum Athanasio Severi successore operâ Joannis Maphriani reconciliati sunt. Simile dissidium Julianus [a], qui hunc Athanasium excepit, cum Denha Maphriano aliisque Episcopis habuisse legitur. Post electionem Joannis II. [b] qui Episcopus Hauræ seù Haran fuerat, Episcopi in factiones divisi sunt, tùm propter illegitimam ejus, ut ajebant, ex Episcopatu ad Patriarchatum translationem, tùm propterea quod is Amidensem diœcesim in duas dividens, partem Severo ejusdem urbis Episcopo, & partem Esaiæ Aspharinensi adjudicaverat. Quamobrem Synodus in Tarmana Cyrensis regionis pago coacta fuit, in qua Joannes veluti legitimus Patriarcha susceptus est, & Athanasius Sandalensis ejus accusator veniam ab eodem petere compulsus: qui positas simultates mox resumens, Episcopos Telæ congregavit, à quibus ipse summus & Princeps Episcoporum ac Metropolita magnus proclamatus, Patriarchali pene æqualem auctoritatem accepit. Joannes contrà, Episcopos excommunicavit, qui Athanasio relicto, absolutionem à Patriarcha postularunt. Georgius [c], qui post Athanasium Sandalensem in Patriarcham ordinatus fuit, quum ex carcere, in quem jussu Abugiafari Chaliphæ conjectus fuerat, evasisset, amotis quos David intrusus Patriarcha ordinaverat, Episcopis, alios ipse constituit. Idem Georgius ut Tagritenses sibi conciliaret, Joannem [d] Bionitam, quem ii multorum criminum accusabant, substituto in ejus locum Josepho Maphriano deposuit. Cyriacus [e] Matthæanorum monachorum dissidium non ante componere potuit, quàm Metropolitæ titulum ejus cœnobii Episcopo concessisset: quam concessionem confirmavit Dionysius I. [f] ejusdem Cyriaci successor; hac tamen conditione, ut Metropolita S. Matthæi seù Mosul, Maphriano Tagritensi subjaceret. Schismatis inter Athanasium VI. [g] & Joannem X. & inter Joannem XI. [h] & quatuor subsequentes Patriarchas orti suprà memini. Ignatio [i] Josepho Bar-Vahib anno Christi 1293. in Patriarcham electo, Occidentales Episcopi ab Orientalibus diro schismate scissi sunt: Alios enim duos sibi Patriarchas instituerunt, Michaëlem scilicet hujus appellationis primum Siside in Cilicia, & Constantinum in Syria. Bar-Vahibo defuncto quum ad ordinationem Joannis Ismaëlis ejus successoris Matthæus [k] Maphrianus nequaquam invitatus fuisset, ad partes Michaëlis secundi Patriarchæ Sisidis accessit, hujusque nomen in Oriente per annos quatuor tamquam legitimi Patriarchæ proclamari curavit. Michaële Secundo Sisidis, & Constantino Syriæ Patriarchis decedentibus, Philoxenus [l] anno Christi

a Hoc tom. pag. 337.
b Ibid. pag. 338.
c Ibid. pag. 341.
e Ibid. pag. 342.
f Ibid. pag. 347.
g Ibid. pag. 354.
h Ibid. pag. 357.
i Ibid. pag. 382.
k Ibid. pag. 383.
l Ibidem.

1349. utramque diœcesim occupavit, quam successores ejus usque ad annum 1445. tenuere, quo post Basilii Simeonis obitum Behenamus Hedlensis [a] id schisma sustulit, quod per Syros & Mardenses Patriarchas inductum fuerat. Eodem Joanne Ismaële Patriarcha, Basilius Saba Salachensis [b] ab ejus obedientia discedens, Turabdinensium Patriarcha assumpto Ignatii nomine anno Christi 1364. proclamatus fuit, sedemque Salachæ in cœnobio S. Jacobi fixit, in qua novem successores habuit omnes ex ordine Ignatii nomen gerentes, donec Masudus, qui Ignatius decimus Turabdinensium fuit, abdicata [c] anno Christi 1494. dignitate in cœnobium quoddam se inclusit, his ad suos fautores relictis mandatis: *Ab hac die in posterum quisquis fidejussorem se præbuerit, aut Patriarcham novum Salachæ post me fecerit, anathema sit tàm ordinator, quàm ordinatus: à Sanctis Apostolis & à mea humilitate ne absolvitor. Quoniam unus est Syrorum Patriarcha: is nimirùm qui Mardæ commoratur: sicut ait Dominus noster in Evangelio, ut fiat unum ovile & unus Pastor.* Atque ita Jacobitæ ad unitatem Patriarchæ redierunt, quum Noë Libaniota [d] ipsis præfectus fuit.

a Hoc tom. pag. 385.
b Ibid. pag. 384.
c Ibid. pag. 386.
d Ibidem.

Schismata verò, quæ propter doctrinam aut disciplinam inter Jacobitas exarserunt, duo celeberrima ab eodem Bar-hebræo in chronico referuntur: alterum *Abrahamianorum*, *Hassassinitarum* alterum. Utrumque initium habuit ex ea quæstione, quæ sub Georgio Patriarcha circa annum Christi 790. moveri cœpta est de iis verbis, quæ in Liturgia Syriaca in fractione Hostiæ leguntur, *Panem cœlestem frangimus in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti*, quæ nonnulli tamquam usu recepta nullumque errorem continentia retinenda esse affirmabant; alii contrà tollenda contendebant, perinde ac si *Panem cœlestem*, qui certè nil aliud est, quàm corpus Christi, idest Christus ipse, à Verbo ac Filio Dei alium esse significent. Georgius [e] ea verba neque probans, neque improbans, permisit ut unusquisque quod sibi de iis videretur faceret, modò nulla contentio eorum causa in Ecclesia excitaretur. Cyriacus [f] eadem verba abrogare volens, Synodum hac de re in Beth-Botin, qui locus est ditionis Haran, celebravit. Obstitere tamen Episcopi, nequid in Liturgia innovaretur. Quare ex communi sententia decretum fuit, ut quisque pro suo libitu iis verbis uteretur. Gubenses monachi [g] in eundem Cyriacum indignati, quod pro Xenaja, quem ipsi in locum Bacchi Episcopum Alepinorum ordinari postulabant, Salomonem instituisset, non modò Patriarchæ nomen è diptychis expunxere, verùm etiam in apertum schisma prorumpentes, Episcopos quosdam in pago Scialaz congregatos induxerunt, ut duos sibi Episcopos consecrarent. Contrà Cyriacus in Gubrino, quod castrum Crustenorum, hoc est, Cyrrhensium est, Synodum coëgit, in qua tam Episcopos, quàm monachos illos Gubenses excommunicavit: qui ad extrema redacti, Abrahamum quen-

e Ibid. pag. 341.
f Ibid. pag. 342.
g Ibidem.

dam

dam Cartaminensem monachum, unde ipsis Abrahamianorum nomen impositum, sibi in Patriarcham institui curarunt; hanc schismatis sui causam in vulgus spargentes, quod Cyriacus ejusque asseclæ vocem illam Liturgiæ, *Panem cœlestem &c.* expunxissent. Vixit hic Abraham Antipatriarcha ab anno Christi 798. usque ad annum 837. quo obiit, ejusque in locum à schismaticis Episcopis Simeon [a] ipsius frater substitutus fuit, Philoxeno Nisibis Episcopo manum ei imponente. Porrò Philoxenus [b] iste quum à Nonno Archidiacono multorum criminum accusatus esset & in Synodo Rhesinensi à Dionysio I. Patriarcha damnatus, in Cyrrhesticam apud Abrahamum Antipatriarcham se receperat; unde schismaticos Nisibin deducens, eam ipsis Ecclesiam tradiderat. Hæc Gubenses in Cyrrhestica adversùs Patriarchas suos moliebantur. Nec minus Hassassinitæ [c], qui populi sunt ditionis Tagritensis, eandem ob quæstionem adversùs Maphrianum suum tumultuati sunt. Quum enim Athanasius anno Christi 887. Maphrianus ordinatus fuisset, eademque de iis Liturgiæ verbis ac Georgius, Cyriacus, Dionysius cæterique Patriarchæ sentiret; illi Gubensibus conjuncti, aliud schisma in ditionem Maphriani invexere, Zebinam quendam sibi in Patriarcham constituentes. Zebina Pheraam Metropolitam Hassassinitidis ordinat. Pheraa Barnasicham Moysis Barcephæ discipulum Episcopum Mosul instituit. Duravit id Hassassinitarum schisma usque ad annum 1178. quo [d] à Michaële I. Patriarcha cum Ecclesia Jacobitica reconciliati sunt; tametsi eorum causa aliud dissidium inter eundem Michaëlem & Joannem Maphrianum exortum sit, quod decennio post sublatum fuit, ut latè Bar-hebræus in vita [e] Joannis Sarugensis Maphriani.

a Hoc tom. pag. 347.
b Ibid. pag. 346.
c Ibid. pag. 440.
d Ibid. pag. 452.
e Ibidem.

VIII. **De Maphriano seu Primate Jacobitarum. Ejus dignitatis institutio.**

Nunc expeditis iis, quæ ad Patriarcham spectant, de Maphriano seu Primate Orientis, qui primum post Patriarcham in Ecclesia Jacobitica locum occupat, dicendum est. Ejus dignitatis institutionem ab Apostolorum discipulis Adæo, Achæo & Mari factam tradunt Syri & Chaldæi scriptores [f]; idque ex eo confirmant, quod à primis Ecclesiæ sæculis Christiani Orientis, Chaldæi nimirùm & Persæ, qui sub Regum Persarum dominio erant, Episcopos habuerint, horumque Primatem & Caput, qui in regiis urbibus Seleucia & Ctesiphonte, Antiocheno tamen Episcopo subjectus, residebat: cujus successores posteà *Patriarchæ*, *Catholici*, & *Maphriani* titulum sibi vendicarunt. Sub Justiniano Imperatore nomen & dignitatem *Catholici* primùm audiri cœpisse, observant viri [g] docti. Gregorius Bar-hebræus in Chronico [h] scribit, *Maphriani* Jacobitarum institutionem sub Jacobo Baradæo contigisse. *Quum enim Jacobus*, inquit, *in Orientem venisset*, *Achudemem ei regioni Metropolitam præfecit: ex quo tempore duo cœperunt esse in Oriente Primates: alter Nestorianorum, qui tùm Ezechiel erat*, successor nempè Catholicorum seù Metropolitarum Seleuciæ & Ctesiphontis, qui olim dicebantur Catholici Persidis, & ad

f Ibid. pag. 387. & seqq.
g Pagius ad annum 629. Renaudotius tomo 1. Lit. Orien. pag. 366.
h Hoc tom. pag. 414.

 extre-

extremum Nestoriana labe infecti, Patriarchæ Nestorianorum appellati sunt; *Monophysitarum alter, qui primus Achudemes fuit*: unde Bar-hebræus ipse initium Catalogi Maphrianorum seù Primatum gentis suæ ducit. Verùm, ut hoc tomo [a] adverti, neque Achudemes, neque successores ejus Kamjesu, & Samuel inter Maphrianos numerari debent, quum certam Sedem non habuerint; sed Maruthas [b] primus Jacobitarum Maphrianus statuendus est, qui in urbe Tagrito anno Christi 629. sub Athanasio cognomento Camelario Patriarchâ Primatialem Sedem fixit. Hunc enim Episcopi Orientales consentiente eodem Athanasio eligentes, Metropolitam magnum in urbe Tagrito ordinarunt, universam Orientalem ejus sectæ Ecclesiam ipsi committentes, facientesque potestatem, ut idem Metropolitam cœnobii S. Matthæi institueret, qui suprà cæteros Orientis Episcopos, & infrà ipsum Maphrianum sedem haberet.. Id videtur indicasse Renaudotius [c] quum de Primatis origine scribit: *A Muhamedanarum rerum initiis, quum pauci illic*, hoc est, in montanis Armeniæ, & vicinis provinciis, *admodum orthodoxi Græci superessent, Syri Jacobitæ in eas effusi, Catholici dignitatem, quæ sub Justiniano videtur instituta, in unum ex Episcopis Antiocheno Patriarchæ subjectis contulerunt, quem* Mophriano *appellaverunt, ejusque Sedem in urbe Takrit satis celebri constituerunt*.

Porrò Maruthas ea dignitate auctus, urbem Tagritum novis exstructis cœnobiis & Ecclesiis exornavit. *Quumque ejus temporibus*, ut refert Bar-hebræus [d], *regnum Persarum in Saracenos translatum esset, ipse arcem Tagritensem ultro iis aperuit, nequid detrimenti cives caperent. Quamobrem Jacobitarum numerus in Perside mirifice auctus est. Sed & ingens Edessenorum multitudo, qui in eam provinciam captivi abducti fuerunt, domicilium in Segestana & Chorasana fixere, quibus Maruthas duos Episcopos præfecit, alterum Segestanæ, Harnuæ alterum*: Anno Christi 1262. (ut idem Bar-hebræus narrat [e]) *invadentibus in Assyriam Mogulorum copiis, ex urbibus Mosul, Ninive, adjacentibusque locis ingens Jacobitarum multitudo Arbelam se recepit, ubi operâ Denhæ Nestorianorum ejusdem loci Metropolitæ Ecclesia sub nomine S. Behenami cum Episcopio & monachorum hospitio excitata est*. Per eandem occasionem Taurizum, Maragam, aliasque ditionis Mogulensium urbes Jacobitæ petierunt, quibus Maphriani Episcopos ordinavere, ut in vita Bar-hebræi narratur. Quæ autem à temporibus Maruthæ Episcopales Sedes sub Maphriani potestate institutæ sunt, hæ in Chronico Bar-hebræi recensentur. *Maruthas*, inquit [f], *& Metropolita cœnobii S. Matthæi cum sex illis Episcopis*, quorum priores quatuor ordinationem ejusdem Maruthæ procuraverant, reliquos duos idem Episcopos consecrarat, *in Orientem regressi sunt, & ordinaverunt duodecim diœceses sub potestate Maphriani Tagritensis. Nimirùm* 1. *Arabiæ*, cujus regionis

Epi-

Episcopatus Maphriano subjecti.

[a] Pag. 414.
[b] Hoc tom. pag. 419.
[c] Tom. 2. Lit. Orient. p. 508.
[d] Hoc tom. pag. 419.
[e] Ibid. pag. 455.
[f] Ibid. pag. 419.

Episcopus Sedem in urbe Akula, seu Cupha habuit: ejus enim civitatis Episcopus Bacchus sub Juliani Patriarchæ tempora vixisse fertur in Chronico [a] Bar-hebræi, qui addit, eandem diœcesim anno Christi 1165. à Joanne [b] Sarugensi in duas divisam fuisse. 2. *Sigaræ*. 3. *Maaltæ*. 4. *Arzuni*. 5. *Gumal*. 6. *Beth-Raman quæ & Beth-Razich*. 7. *Charmæ*. 8. *Gozartæ Carduchæ*: cui postmodùm [c] Maara, & Nisibis conjuncta fuit: hanc enim urbem, quæ ad Patriarchæ ditionem olim pertinebat, Dionysius VI. Patriarcha [d] Maphriano Joanni concessit. 9. *Nuhadræ*. 10. *Pheroz-Sapor*. 11. *Sciaharzul*. 12. *Arabum Christianorum, qui sunt Taalabenses Scenitæ. Metropolitæ autem cœnobii S. Matthæi, unam tantùm Ninives diœcesim assignarunt*. Alios Episcopatus processu temporis Maphriani instituerunt: ut Bagdadi [e], Gulmargæ [f], Beherini [g], Urmiæ [h], & Adorbiganæ [i]. Ad hanc ditionis amplitudinem à parvis initiis Maphrianus devenit; præsertim ob eam, quam dixi, Arabum Mogulensiumque in regnum Persarum excursionem, in qua Jacobitæ è Mesopotamia in terras Persidis finitimarumque provinciarum vel sponte se contulere, vel captivi abducti sunt: quo quidem tempore quantum Patriarchæ ejus sectæ jurisdictio diminuta fuerat, tantum Maphriani dignitas amplificata, ut merito Gregorius Bar-hebræus Maphrianus suam diœcesim Patriarchali prætulerit: sic enim Philoxenum Patriarcham alloquitur [k]. *In hac mea diœcesi, Dei gratia, in multa quiete dego, nihilque in ea mihi deest, ut ab ea fugiam, & ad aliam migrem, sicut qui in pace requieverunt prædecessores mei*. Et paucis interjectis. *Etsi Patriarchatum cuperem, sicut cæteri homines, attamen quum diœceses Occidentis*, quæ nimirùm sub ditione Patriarchæ sunt, *jam vastatæ fuerint, quid superest, quod in eis cupiam? An Antiochiæ desiderium me tenet, quam gemitus luctusque occupat? An diœcesis sacra Gumæ, in qua non remansit qui mingat ad parietem? An Berœæ, an Mabugi, aut Callinici, aut Edessæ, & Haran, quæ omnes desertæ sunt? An septem diœceseon circa Melitinam, in quibus nec una domus superest, Lacabenæ scilicet, & Arcæ, & Callisuræ, & Semchæ, & Gubæ, & Claudiæ, & Gargaræ*.

Tituli Maphriani.

Hæc de institutione & ditione Maphriani. Nunc de titulis ejus, de Sede, & de auctoritate in subjectos Episcopos. Tres ejus titulos apud Syros scriptores invenio: *Metropolitæ* scilicet, *Catholici*, & *Maphriani*. Athanasius Patriarcha [l] rogatus ab Episcopis Christophoro S. Matthæi, Georgio Sigaræ, Daniele Nuhadræ, Gregorio Beth-Raman, & Jazdephane Sciaharzul, ut Marutham, vel Aitallaham, vel Acham Orienti Primatem consecraret, postulatis eorum satisfacere recusavit, inquiens: *Synodi Nicænæ canone definitum est, ut defuncto* METROPOLITA MAGNO ORIENTIS, *ipsi Orientales Episcopi caput sibi patremque communem ordinarent*: quibus verbis Arabicus Canon 38. de dignitate Primatuque Seleuciensis Ecclesiæ designatur, de quo dixi

tom. I.

a Hoc tom. pag. 430.
b Ibid. pag. 452.
c Ibid. pag. 460.
d Ibid. pag. 357.
e Ibid. pag. 251. 346. 453. & 455.
f Ibid. pag. 432.
g Ibid. pag. 437.
h Ibid. pag. 453.
i Ibid. pag. 251.
k Ibid. pag. 259.
l Ibid. pag. 419.

tom. I. pag. 9. & hoc tom. pag. 369. In Codicibus Liturgicis [a] uterque titulus nomini Maruthæ præfixus legitur, *Catholici* nimirùm & *Metropolitæ Tagritenſis*. *Maphrianum Tagriti* Bar-hebræus [b] appellat loco ſuprà citato, ubi Epiſcopatus ipſi ſubjectos enumerat. Idem Bar-hebræus à ſuis Jacobitis modò [c] *Catholicus*, modò *Maphrianus* [d] *Orientis* dictus reperitur, quod & à cæteris ejus ſucceſſoribus in præſentem uſque diem obſervatur. Verùm Neſtoriani titulum quidem *Metropolitæ Maphrianique* Primatibus Jacobitarum concedunt; *Catholicos* autem eos dici nequaquam patiuntur: ſuo enim Patriarchæ id nomen proprium volunt. Quamobrem in vita Bar-hebræi narratur diſſidium ortum fuiſſe inter Patriarcham Neſtorianorum, & ipſum Bar-hebræum, propterea quod hic à Jacobitis *Catholicus* appellaretur. *Quum enim* (ut ſcribit idem Bar-hebræus in ſua vita [e]) *quidam Neſtoriani audiſſent, Maphrianum à Jacobitis* CATHOLICI *nomine in diptychis præconizari, idque ſuo Catholico* (nimirùm Machichæ Neſtorianorum Patriarchæ) *retuliſſent, invidia exarſit, & diſcordiarum cauſas captare cœpit*. Id etiam Renaudotius obſervavit in Notis [f] ad Liturgiam Bar-hebræi. *Quum Neſtoriani*, inquit, *Sedem Seleuciæ & Cteſiphontis ſub ultimis Perſarum regibus occupaſſent, & in ea caput ſectæ ſuæ, ſupremumque Antiſtitem conſtituiſſent, & ampliſſima ante alios Chriſtianos primi obtinuiſſent privilegia à Muhamedanis Principibus, abſtinuerunt aliquando Syri à nomine Catholici, ita forte ſatagentibus Neſtorianis, ne nomen honoris communicaretur Jacobitarum Antiſtitibus, vel ex ſectæ odio. Itaque* MOFRIAN *vocatus eſt, neque Antiochiæ, ubi Patriarcha integram auctoritatem habebat, ſed Takritæ in Armeniæ finibus vulgo Sedem habuit*. Idem Renaudotius [g] Pocockium jure arguit, quod titulum ܡܦܪܝܢܐ ܕܡܕܢܚܐ *Maphriani*, ſeù ut ipſe legit, *Mofrian Orientis*, latinè *Doctoris Orientis* reddiderit. Nam ejus etymon nequaquam petendum eſt à verbo ܐܠܦ *Aleph*, quod *docere* ſignificat, unde ܡܠܦܢܐ *Malphono*, *Doctor* dicitur; ſed à verbo ܐܦܪܝ *Aphri*, quo *fœcunditas* deſignatur: unde ܡܦܪܝܢܐ *Maphriono*, ſeu, ut Orientales Syri proferunt, *Maphriana*, ideſt, *fœcunditatem tribuens*: quia nimirùm Pater Patrum eſt, & Epiſcopus Epiſcoporum Orientis, quos ipſe ordinat, ac veluti filios pater gignit.

Sedes Maphriani.

Sedes Maphriani primùm in urbe Tagrit, quæ eadem ac Martyropolis eſt, in ipſa hujuſce dignitatis inſtitutione à Jacobitis fixa fuit, ut mox dixi. Maruthas [h] in ejuſdem urbis Arce Cathedralem Eccleſiam exſtruxit, in qua ipſe cum ſucceſſoribus ſuis Denha [i], Barjeſu, [k] & Paulo [l] conditus eſt. Alteram Tagriti Eccleſiam Barjeſu [m] Maphrianus ædificavit in honorem SS. Sergii & Bacchi, ubi ſepultos teſtatur Barhebræus Joannem ſenem [n], Athanaſium [o], Sergium, & Cyriacum [p] Ho-

a Renaud. to. 2. Lit. Orient. pag. 261.
b Hoc tom. pag. 419.
c Renaud. to. 2. Lit. Orient. pag. 456.
d Renaud. tom. cit. pag. 469.
e Hoc tom. pag. 250.
f Tom. 1. Litur. Orient. pag. 469.
g Loc. cit.
h Hoc tom. pag. 420.
i Ibid. pag. 421.
k Ibid. pag. 422.
l Ibid. pag. 430.
m Ibid. pag. 422.
n Ibid. pag. 430.
o Ibid. pag. 440.
p Ibid. pag. 442.

Horanum. Tertiam ibidem Ecclesiam [a] Achudemæ nuncupatam Denha Secundus Maphrianus excitasse legitur, quæ inter Catholicas, hoc est, Cathedrales ejus urbis celeberrima fuit, ubi & Denha ipse, successoresque ejus Daniel [b], Thomas [c], Denha [d] alter, Basilius [e] Secundus, & Joannes [f] tumulum habuere. Hac anno Græcorum 1400. Christi 1089. ab Arabibus direptâ, Joannes Saliba Maphrianus [g] Tagrito Mosulum abiit, ibique in Ecclesia Sancti Zainæ commoratus est. Dionysius [h] Moyses Joannis successor à Timotheo Sogde Metropolita cœnobii S. Matthæi & Abulpharagio Mosulano, qui Abusciacherum quendam Tagritensem Presbyterum ad Maphriani dignitatem evehere nequidquam conati fuerant, Ninive, Nisibi, finitimisque locis excedere coactus, Tagritum destructam urbem petiit, quam & permissu Chaliphæ novis ædificiis ornavit: ibique sepultus fuit in Ecclesia S. Georgii sub altari Barsumæ, quod ipse exstruxerat. Ignatius Lazarus [i] qui Dionysium excepit, Athanasium Patriarcham anno Christi 1152. rogavit, ut cœnobium S. Matthæi, cujus Metropolita per id tempus obierat, ad suam, hoc est, Maphriani jurisdictionem adjiceret: Niniven enim, & Mosul, & cœnobium illud, & Tagritum urbem in unam Maphriani diœcesim conjungi desiderabat. *Contrà Tagritenses*, ut scribit Barhebræus [k] *veriti, ne is in urbe Ninive, aut in Cœnobio Sedem figeret, antiqua Ecclesiarum jura servari postulabant. Athanasius inductum à Cyriaci Patriarchæ tempore morem, Metropolitam scilicet Ninives Cœnobiique à Maphriano diversum constituendi, infringi vetuit. Et hæc quidem Patriarchæ sententia fuit. Ignatius verò nihil intentatum reliquit, ut consilium suum ad exitum perduceret. Quum itaque ad Synodum à Joanne Mardæ Episcopo anno Græcorum* 1464. (Christi 1153.) *convocatam accessisset, ejusdem Joannis operâ, additis Mosulanæ urbis Præsidis mandatis, Ninivitas Cœnobitasque compulit, ut sibi tamquam eorum Metropolitæ obedientiam exhiberent. Atque ita Mosulanam diœcesim, qua Cœnobium & Ninive continebantur, Tagritensi copulavit: quam postea unionem idem Athanasius Patriarcha in Synodo anno Græcorum* 1466. (Christi 1155.) *in cœnobio Barsumæ coacta* [l] *confirmavit.* Hinc deinceps in cœnobio S. Matthæi Sedem Maphriani habere cœperunt, in quo & cadavera condita sunt Joannis [m] Sarugensis, Gregorii Jacobi [n], Gregorii Bar-hebræi senioris & junioris [o], & Gregorii [p] Matthæi: eâ enim, quam dixi, unione factâ, quum Tagritum quidem dirutum esset, in Mosulo autem seu nova Ninive Maphrianus ob infidelis Præsidis metum habitare nequeat, cœnobium S. Matthæi sibi in domicilium elegit; ita tamen, ut Tagriti, Ninives adjacentiumque locorum Diœceses tamquam sibi proprias retinuerit, & in præsentem usque diem retineat: quibus quidem locis Episcopos aliquando ab ipso præfectos legimus, tamquam suffraganeos, aut Vicarios, ut fuit Jacobus Severus Bar-Sciacco, de quo latè hoc tomo [q] disserui. Opta-

verat

a *Ibid. pag.* 430.
b *Ibid. pag.* 436.
c *Ibid. pag.* 441.
d *Ibidem.*
e *Ibid. pag.* 442.
f *Ibid. pag.* 443.
g *Ibid. pag.* 448.
h *Ibid. pag.* 449.
i *Ibid. pag.* 451.
k *Hoc tom pag.* 451.
l *Hoc tom. pag.* 362.
m *Ibid. pag.* 453.
n *Ibid. pag.* 454.
o *Ibid. pag.* 460.
p *Ibidem.*
q *Pag.* 237. & 455.

verat sanè Ignatius Bar-Chichi Maphrianus in urbe Bagdado Sedem figere: sed ne id perficeret, obstitit Joannes Nestorianorum Patriarcha, qui anno Hegiræ 394. hujusmodi edictum [a] à Chalipha obtinuit: *ut scilicet Solus Nestorianorum Catholicus Sedem Bagdadi perpetuò figeret; Jacobitarum verò Metropolita Tagriti sederet: sed quotiescumque id necessitas postularet, Bagdadum peteret, suosque populares visitaret, deinde ad suam Sedem se reciperet.* Bar-hebræus in Vita Ignatii Lazari ordinem describit, quo Matthæani cœnobitæ aliique subjecti oppidani Maphrianum novum excipere solent: quem ad sua tempora exactè observatum fuisse testatur. *Primùm*, inquit, *Maphrianus in cœnobium S. Matthæi pergit: deinde superiorem Danielis pagum petit, ubi mulam dono accipit: mox Beth-Chudidam: demùm Bartelam*: nam hæ præcipuæ sunt illius Diœceses. Alias enumerat Auctor Appendicis ad Vitas Maphrianorum, *Bagdadum* nimirùm, *Carmelisam*, & *Arbelam*, quas unàcum Mosul, Bartela, cœnobio Sancti Matthæi, & Tagrito Athanasius Abraham [b] anno Græcorum 1700. Christi 1389. ordinatis ubique Diaconis & Presbyteris lustrasse legitur.

a Hoc tom. pag. 444.

b Hoc tom. pag. 462.

Auctoritas Maphriani in subjectos Episcopos.

Auctoritas Maphrianorum in subjectos Episcopos eadem omninò fuit, ac Patriarchæ Jacobitarum in suos. Nam Episcopales Sedes, ut mox dixi, instituebant: Episcopos ordinabant, & deponebant: Chrisma consecrabant: omnia denique Pontificalia munia in Orientalibus Diœcesibus exercebant, quibus in Occidente Patriarcha fungebatur, exceptis Episcoporum ex una in aliam Sedem translationibus, quas nullibi à Maphrianis factas hucusque legi. Joannes Metropolita cœnobii S. Matthæi, quum post obitum Davidis Maphriani Sedes Tagritensis sex annis vacasset, à Cœnobitis rogatus, ut Pastores viduatis Orientis Ecclesiis præficeret, negavit sibi hanc potestatem esse, sed adhibendam ait apud Patriarcham ab ipsis operam, ut Maphrianus in locum Davidis crearetur, *ad quem* [c] *earum Ecclesiarum cura regimenque jure spectabat.* Hinc Denha Maphrianus in Chronico Barhebræi [d] Episcopos undecim consecrasse legitur: Basilius [e] Episcopos duodecim: Cyriacus [f] quatuordecim: Ignatius [g] quatuordecim: Athanasius [h] novem: Dionysius [i] novem: Gregorius [k] Barhebræus duodecim: & Gregorius [l] Matthæus duos. Joannes autem Bionita [m] Episcopali Sede ejecisse narratur Joannem Gulmargæ, & Thomas Tagritensis [n] Georgium Beherini. Atque hæc erant Maphrianorum antiqua privilegia, quibus ferè omnibus hodie exciderunt, & præter speciosum illum *Maphriani & Catholici seu Primatis Orientis* titulum, nihil ipsis remansit.

c Hoc tom. pag. 429.
d Ibid. pag. 441.
e Ibid. pag. 442.
f Ibidem.
g Ibid. pag. 443.
h Ibid. pag. 447.
i Ibid. pag. 449.
k Ibid. pag. 260. & 261.
l Ibid. pag. 460.
m Ibid. p. 432.
n Ibid. pag. 437.

IX. De Episcopis Jacobitarum.

Pauca de Episcopis subjungam, quæ suprà quum de Patriarcha & Maphriano sermonem feci, prætermissa sunt: de eorum scilicet ordinatione, ac depositione, & de Sedium Episcopalium ordine ac numero.

Ordi-

Ordinatio Episcoporum.

Ordinationis Episcoporum Ritus exhibetur in Pontificali [a] Syriaco, idemque est ac ille, quo Patriarcha consecratur, si pauca excipias, quæ tamquam hujus propria ex eodem Pontificali suprà notavi. Sivè autem Metropolita sit, sivè Episcopus, uno eodemque ritu perficitur, nisi quod, ut in Pontificali advertitur, debet Synodi Præses in hora ordinationis, & Proclamationis designare unumquemque nomine Dignitatis eidem convenientis. Octo autem [b] sunt quæ veluti Episcoporum peculiaria in eodem Pontificali recensenrur. ܣܘܓܐܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܬܡܢܝܐ . ܕܬܘܕܝܬܐ ܕܠܐ ܡܬܬܣܝܡ ܕܠܐ ܬܠܬܐ ܐܘ ܬܪܝܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܝܟ ܩܢܘܢܐ . ܘܕܠܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܫܡܫܝܢ ܒܣܝܡܘܬܗ . ܘܕܐ
ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܥܠ ܪܫܗ ܡܬܩܪܐ ܘܡܬܦܬܚ . ܘܡܐܢܐ ܕܠܒܫ . ܘܕܩܐܡ
ܟܪܘܙܘܬܐ ܐܚܪܬܐ . ܘܩܪܝܢܐ ܬܢܝܢܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ . ܘܚܘܛܪܐ ܕܪܥܝܘܬܐ ܕܢܣܒ .

I. Fidei Professio, quam ipse [c] Electus *scribit, legit, & prædicat. II. quod absque tribus aut duobus Episcopis secundùm canonem non ordinatur. III. quod* [d] *Episcopi in ejus consecratione ministrant*: idest, Diaconorum aliorumque Clericorum munere funguntur. *IV. quod Evangelium super ejus caput legitur, & aperitur. V. Paramenta, quibus induitur*: nimirùm [e] ܟܘܣܝܬܐ *Cuculla nigra* : [f] ܡܪܢܝܬܐ *Amictus phrygio opere* : ܦܝܢܐ *Planeta* in modum Pluvialis Latinorum : & ܐܘܪܪܐ *Orarium*, seù stola magna, loco Homophorii Græcorum, & Pallii Latinorum. Anulum autem in digito non gestant, nec crucem ad pectus, nec mitram in capite: quorum tamen usus apud Syros Maronitas usque ab initio octavi sæculi [g] inductus fuit, & apud eosdem Jacobitas ad Catholicam Ecclesiam conversos temporibus Andreæ Patriarchæ circa finem sæculi proximè elapsi. *VI. Altera Proclamatio*: quum scilicet Patriarcha Electum in fronte cruce signat inquiens: [h] *Ordinatur in Ecclesia sancta Dei N. Episcopus vel Metropolita Ecclesiæ sanctæ N.* Primam autem Proclamationem unus ex Episcopis assistentibus intonat dicens [i] *Gratia divina* &c. idque antequam Patriarcha manum Electo imponat: in quo Jacobitæ cum Coptis quidem conveniunt, apud quos [k] Archidiaconus dicit, *Gratia divina* &c. quum Episcopus Electo manum imponit; discrepant verò à Græcis & Maronitis, in quorum Pontificali ab Episcopo ordinante ea Proclamatio dicitur. *VII. Altera Evangelii lectio*, quæ ab Electo recitatur, postquam [l] Paramentis Pontificalibus indutus fuerit, & Throno Episopali impositus: nam primam ex Evangelio lectionem [m] Patriarcha ipse recitat, antequam ab Electo formulam fidei excipiat. *VIII. Demùm Baculus Pastoralis, quem* Electus *accipit*. Cæterùm Chrismatis unctio in ordinatione Presbyterorum & Episcoporum, quam cl. Stephanus Edenensis Patriarcha in præmissa ad ordinationes Syrorum

a Cod. Ecchell. 4. à pag. 151. Tom. 1. Bibliot. Orient. p. 573.

b In eodem Cod. Ecchell. 4. pag. 197.

c Ibid. pag. 164.

d In eodem Cod. Ecchell. p. 151.

e Ibidem.

f Ibid. pag. 175.

g Nairon. in dissertat. de origine Maronitarum pag. 32.

h In eod. Cod. Ecchell. p. 174.

i Ibid. pag. 169.

k Renaudotius tom. 1. Lit. Orient. pag. 473.

l In eodem Cod. Ecchell. p. 175.

m Ibid. p. 164.

Maronitarum epistola [a] encyclica tamquam amanuensium vitio abrasam conqueritur, & restituendam in Pontificali suæ Nationis præcipit; ut in ritu Græcorum, & Ægyptiorum, ita & apud Jacobitas Syros desideratur, ejusque in laudato Pontificali vestigium nullum deprehenditur.

Depositio Episcoporum.

Depositionis Episcoporum exempla non pauca occurrunt in historia Jacobitarum. Inprimis [b] Samuel & Jonas, quos Orientis Maphrianus Episcopos Amidæ & Telæ instituerat, ab Athanasio I. Patriarcha circa annum Christi 616. Sedibus illis dejecti, in Assyriam, unde venerant, redire compulsi sunt. Athanasius [c] Sandalensis antequam Patriarchatum invasisset, quum adhuc dignitatem senioris & principis Episcoporum gereret, amoto Elia Sigaræ Episcopo Josue Bacrum substituit. Dionysius I. [d] Lazarum Bagdadi Episcopum à civibus suis accusatum anno Christi 829. deposuit. Joannes Barsusan [e] circa annum 1063. quinque Episcopos ob varia crimina exauctoravit, aliis eorum in locum substitutis. Athanasius VII. [f] Basilium Abugalebum Edessæ, & Dionysium Melitinæ Episcopatu dejecit. Joannes XIII. [g] cognominem sibi Bar-Andream Mabugi Episcopum non aliud ob crimen, quàm quod sibi Mabugum advenienti nequaquam occurrisset, deposuit, substituto in ejus locum Bar-Turca. Idem Patriarcha [h] tertio postquam Mabugo præfecerat Bar-Turcam anno, cognitis ejus flagitiis Sede amovit, Bar-Andream dignitati suæ restituens. Basilius [i] Lacabenæ Episcopus ob fornicationis crimen depositus, quum injunctam sibi pœnitentiam egisset, ab Athanasio VIII. Patriarcha cœnobiis Zabar primùm præfectus, deinde in diœcesim Sababarchæ eadem de causa translatus, demùm post tres annos quum ejusdem flagitii accusatus fuisset, Episcopatu dejectus est. Sub eodem Patriarcha Athanasio [k] Aaron Hadithæ in Segestana Episcopus, quem Ignatius Maphrianus ordinaverat, pœnitentia ductus, quod Mahometanam sectam amplexus esset, quum dignitatem Episcopalem recuperare nequivisset, Constantinopolim abiit, & Græcorum religionem suscepit: mox in Syriam reversus, iterùm ad Mahometanos transiit: qua demùm secta ejurata, Hierosolymam pœnitentiæ causa primùm petiit, deinde ad montem Libanum apud Maronitas secessit, ubi & vita functus est. Gabriel cognomento Sciamabir [l] Episcopatu Sarugi ab eodem Patriarcha Athanasio ob lasciviam dejectus est: & Josephus [m] filius sororis & coadiutor Timothei Episcopi Gargar ob idem crimen in monasterium Macronæ detrusus. Idem Athanasii [n] eum abusum sustulit, quem nonnulli Episcopi induxerant, nepotes scilicet suos sibi in Episcopatu coadiutores constituendi: quamobrem nepotes Basilii Episcopi Gehon, & Dionysii Gubæ in tenera adhuc ætate Episcopos coadiutores ordinatos deposuit. Michaël Athanasii successor [o] eundem Gehonis Episcopum unàcum nepote ejus coadiutore ob varia, quorum accusabantur, crimina condemnavit: Joannem verò Denham [p] Callinici Episco-

[a] *Exstat ms. Arabicè in Collegio Maronitarum de Urbe.*
[b] *Hoc tom. pag. 334.*
[c] *Ibid. pag 338.*
[d] *Ibid. pag 346.*
[e] *Ibid. pag 355.*
[f] *Ibid. pag. 358. & 359.*
[g] *Hoc tom. pag. 360.*
[h] *Ibidem.*
[i] *Ibid. pag. 361.*
[k] *Ibid. pag. 362.*
[l] *Ibidem.*
[m] *Ibid pag. 362.*
[n] *Ibidem.*
[o] *Ibid. pag. 363.*
[p] *Ibid. pag. 366.*

ſcopum, quem olim Athanaſius Joſue Patriarcha in Synodo in cœnobio Ananiæ habita ab Epiſcopatus adminiſtratione removerat, cognitâ iterùm ejus causâ quum reum deprehendiſſet, dignitate qua fungebatur, & communione Jacobiticæ Eccleſiæ privavit, donec ipſum Patriarcham Antiochiæ commorantem is reſipiſcens adjit, à quo in montem Edeſſæ miſſus, ut quum illuc ipſe advenilſet, Eccleſiæ alicui præficeretur, ante Michaëlis adventum morte præventus fuit. Et hos quidem à Patriarchis Epiſcopos dejectos in hiſtoria Syriaca Barhebræi legimus. Idem à Maphrianis in ſua diœceſi peractum ex eodem Barhebræo diſcimus, qui duo nobis exempla reliquit: Primum Joannis Bionitæ [a] Maphriani, qui Jonam Gulmargæ Epiſcopatu dejecit: alterum Thomæ Tagritenſis, qui Georgium Beherini Epiſcopum damnaſſe dicitur, quod Charmæ diœceſim uſurpaſſet.

Ordo & numerus Epiſcopatuum.

Reliquum eſt, ut de ordine ac numero Sedium Epiſcopalium diſſeram. Utrumque nobis expreſſum repræſentant Notitiæ Veteres Patriarchatuum, & Subſcriptiones Patrum in Conciliis generalibus & provincialibus, ac præſertim in epiſtolis Epiſcoporum Antiochenæ diœceſeos reſponſivis ad encyclicas Leonis Imperatoris: ex quibus colligere licet privilegia uniuſcujuſque Eccleſiæ: quæ nam ſcilicet Metropolitana ſit, quæ Autocephala, quæ Primatialis, ſeù Catholici dignitate decorata, qui denique Epiſcopatus unicuique Archiepiſcopo ſubjecti. Sed quum hìc de Syris Jacobitis ſermo ſit, non de Catholicis Antiochenæ Eccleſiæ Epiſcopatibus; ex eorum dumtaxat monumentis notitiam Epiſcopalium Sedium petam; & quidem tàm earum quæ ad Antiochenum illius ſectæ Patriarcham, quàm quæ ad Maphrianum ſpectant. Seriem igitur dabo Epiſcopatuum omnium, quotquot in hiſtoria hujus gentis mihi hucuſque occurrerunt: idque ut alphabetico ordine faciam, duæ me cauſæ compellunt: primùm ut claritati conſulam: deinde quia à priſcis temporibus mos apud Jacobitas inductus fuit, ut primus poſt eorum Patriarcham Maphrianus eſſet, deinde ſenior Epiſcoporum, cujuſcumque tandem Eccleſiæ ſive Archiepiſcopalis ſive Epiſcopalis titulum is gerat: nullum enim aliud ex antiquis Eccleſiarum ſuarum privilegiis Præſules Jacobitæ hodie retinent, præter nudum *Metropolitæ* ſeù *Archiepiſcopi* titulum, quem etiam ab Epiſcopis geſtari videmus. Adeò cum orthodoxa fide vigor etiam ſacrorum canonum in Eccleſia Jacobitica corruit.

Notitia Epiſcopatuum Jacobitarum.

Patriarchæ Sedes & titulus *Antiochia* eſt, tametſi dejecto propter hæreſim Monophyſiticam Severo, nemo ex ejus ſucceſſoribus in ea urbe Sedem fixiſſe legitur præter Eliam, qui [b] anno Græcorum 1022. Chriſti 711. juſſionem à Valid Arabum Rege accepit, ut Antiochiæ novam Eccleſiam Jacobitis fundaret conſecraretque. Recuperata à Francis urbe gentem ſuam ibidem commorantem Patriarchæ viſitabant, ut de Athanaſio VII. [c] & [d] Michaële I. narratur. Ignatius [e] David circa annum Chriſti 1246. æſtatem Antiochiæ tranſegiſſe dicitur

a *Ibid. pag.* 432.

b *Hoc tom. pag.* 337.

c *Ibid. pag.* 359.

d *Ibid. pag.* 363.

e *Ibid. pag.* 374.

tur & in eadem urbe hortum à Francis emisse, ubi Ecclesiam & cellulas, in quibus Patriarcha manere posset, ædificavit. Pulsis inde Francis quum Saraceni Christianos quoque Orientales Antiochiâ excedere coëgissent, servato dumtaxat ejus urbis titulo, nec domicilium, nec Ecclesia Patriarchis Jacobitarum ad hanc diem ibi remansit.

Maphrianus seù Primas Orientis.

Maphriani, seù Primatis Orientis Sedes ab initio *Tagriti* fuit: deinde in *monasterio S. Matthæi*, postquam is *Niniviticam* seù *Mosulanam* diœcesim Tagritensi, ut supra dictum est, conjunxit.

Aatafra.

Aatafræ Episcopus Abraham sub Ignatio David Patriarcha ad annum Christi 1583. apud Thomam [a] à Jesu ex Leonardo Sidoniensi Præsule commemoratur. Corruptum ex *Natapha* nomen existimo, de qua infrà.

Abdin. Vide *Tur-Abdin*.

Abila.

Abila ܐܒܝܠܐ urbs Syriæ inter Heliopolim & Damascum, de qua [b] Ptolemæus, Polybius [c], & [d] Plinius: in Itinerario Antonini ab Heliopoli distat millibus passuum XXXII. à Damasco XVIII. Alexander ejus urbis Episcopus à Justino Imperatore quod Synodum Chalcedonensem admittere detrectasset, in exilium pulsus dicitur in Chronico Dionysii ad annum Græcorum 829. Christi 518.

Abu-Maria. Vide *Arabia*.

Ace seù Ptolemais.

Ace, seù *Aco* ܥܟܘ, quæ postmodùm *Ptolemais* ab Ægyptio rege appellata est, nunc vulgò *Acri*, non autem *Caipha*, ut autumat Postellus, Phœniciæ maritimæ urbs Episcopum Jacobitam habere cœpit, postquam Franci eam Saracenis eripuere. Ignatius David Patriarcha [e] Athanasium Josue discipulum suum ex Lacabenæ Episcopatu ad eamdem anno Christi 1246. transtulisse legitur. Per eadem tempora Jacobitæ Episcopos habebant Hierosolymis, Damasci, Tripoli, & Emesæ. Sed quum pulsis è Syria Francis numerus quoque Jacobitarum in Palæstina & Phœnice diminutus fuisset, duobus Episcopis contenti fuerunt, quorum alter Hierosolymis, alter Damasci vel Emesæ residebat. Ignatius Behenamus Patriarcha [f] quum Basilii Simeonis æmuli sui obitum anno Christi 1445. accepisset, Hierosolymam profectus, Jacobitas ejus urbis à novi Patriarchæ electione hoc pacto avertit, ut duos illis Episcopos ordinaret: Isam scilicet Hierosolymæ totiusque Palæstinæ, & Josephum Bar-Nisan Damasci atque Emesæ.

Adorbigana.

Adorbigana ܐܕܘܪܒܝܓܢ *Persiæ urbs*, inquit Masius [g], *dierum circiter octo itinere ab Ninive posita versus Orientem*. Tres illius loci Episcopi in Chronico Barhebræi commemorantur: Philoxenus scilicet [h] qui sùb Cyriaco Horano Maphriano circa annum Christi 970. in stupro cum muliere Mahometana deprehensus à Christiana fide defecit: & Joannes Denha [i] Severusque Josue, quos idem Barhebræus ex monachis

a Lib. 7. de convers. gent. pag. 386.

b Lib. 5. Geograph. cap. 15.
c Lib. 16.
d Lib. 5. cap. 18.

e Hoc tom. pag. 246. & 375.

f Hoc tom. pag. 385.

g In epist. ad Augerium à Busbeck, præmissa ad Anaphoram S. Basilii &c.

h Hoc tom. pag. 442.

i Ibid. pag. 251.

nachis cœnobii S. Matthæi Episcopos anno Christi 1265. & sequenti ordinavit. Maruthas circa annum 630. hunc Episcopatum instituit, ut idem Bar-hebræus in Chronico Syriaco narrat, cujus verba infra producam, quum de Harnua sermo erit.

Akula, seù Cupha.

Akula ܥܩܘܠܐ, quam Bar-hebræus eandem esse affirmat [a] cum *Cupha* celeberrima Arabiæ urbe, ad Euphratis ripam sita est, teste Geographo Nubiensi, [b] quinque mansionibus à Bagdado distans. Abulpheda [c] دير العاقول *Dair-Al-Akul* appellat eamque oppidulum facit apud Bagdadum decem parasangis à Modaina seù Seleucia distans, à Cupha tamen diversum. Bacchum Akulæ Episcopum laudat Bar-hebræus in Chronico [d] quem ait amoto Denha Maphriano circa annum Christi 706. à Juliano Patriarcha Primatem Orientis institutum fuisse. In eodem Bar-hebræi Chronico frequens fit mentio Episcoporum Jacobitarum, qui *Arabibus* præfuisse dicuntur. Eos in urbe Akula Sedem fixisse existimo, vel saltem in proxima Akulæ urbe Hirta Naamanis, ut infrà dicam.

a Hoc tom. pag. 319.
b Clim 3. Par. 6.
c In Tab. Geogr. in descript. Arak.
d Hoc tom. pag. 430.

Alepus, seù Beroea.

Alepus ܚܠܒ, seù *Chalepus*, ut legunt Joannes Zonaras [e] & Nicephorus [f] Callistus, ܒܝܪܘܐ *Berœa* Græcis Latinisque appellata, nobile Syriæ emporium, Jacobitas Episcopos usque in præsentem diem habet. Antoninus [g] Episcopus anno Christi 518. imperante Justino in exilium pulsus ob hæresim Monophysiticam. Matthæus [h] ejusdem loci Episcopus sub Joanne I. Jacobitarum Patriarcha anno Christi 644. floruit. Bacchus [i] anno 798. sub Cyriaco Patriarcha obiit, ejusque in locum ab eodem Cyriaco Salomon monachus cœnobii S. Jacobi apud urbem Cyrum substitutus fuit. Abraham Patriarcha Anastasium [k] præceptorem suum, qui cœnobii Circisii in regione Germaniciæ Archimandrita fuerat, anno 962. Episcopum Alepi instituit. Dionysius [l] Jeremiæ filius, qui ab Ignatio Davide ex ea Ecclesia Melitinam translatus fuerat, ejusdem Ignatii jussu circa annum 1345. Melitinâ Alepum revocatus est: eoque paulo post defuncto, Saliba [m] Vagius Jacobi Edesseni filius anno sequenti illius urbis Episcopatum, assumpto Basilii nomine, obtinuit. Idem Basilius quum anno 1253. à Joanne Bar-Maadani Patriarcha Maphrianus Orientis proclamatus fuisset, Dionysium Matthæum [n] successorem habuit, qui è Gumarum Sede Alepum translatus fuit. Gregorius Bar-hebræus [o] eandem Ecclesiam jussu Dionysii Angur Patriarchæ tenuit usque ad annum 1264. quo ad dignitatem Primatis ascendit. Dionysius [p] Sciocralla Jacobitis ejus urbis hodie præest.

e In Romano Lacapeno.
f Lib. 14. cap. 39.
g Apud Dionysium in Chronico, & hoc tom. pag. 327.
h Hoc tom. pag. 103. & 335.
i Ibid. pag. 342.
k Ibid. pag. 351.
l Ibid. pag. 374.
m Ibid. pag. 375.
n Ibid. pag. 377.
o Ibid. pag. 378.
p Ibid. pag. 170.

Alexandretta.

Alexandria minor ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܙܥܘܪܬܐ, nunc *Alexandretta*, vulgò *Scandarona*, Ptolemæo [q] *Alexandria ad Issicum Sinum*, Alepi portus, in Conciliis & Notitiis Ciliciæ adscribitur, hodie ad Alepi diœcesim unàcum finitimis locis, in quibus pauci Jacobitæ habitant,

q Lib. 5. cap. 15.

per-

pertinet. Dionysius in Chronico Paulum ejus urbis Episcopum inter Cilicum Præsules recenset, quos Justinus Imperator anno 518. sedibus deturbavit.

Amida.

Amida, Syriacè ܐܡܝܕ *Amid*, & *Amed*; Arabicè, *Amed*, *Emed*, & *Emet*; Ptolemæo *Ammæa*, olim *Constantia* dicta, quod [a] à Constantio Imperatore Constantini Magni filio, vel [b] à Constantino ipso ampliata fuerit; urbs munitissima Mesopotamiæ, nunc *Caramit*, seù *Caramida*, hoc est, *nigra Amida* appellatur, quod, teste Abulpheda [c] عليها حصن عظيم وسور من الحجارة السودا التى لا يعمل فيها الحديد ولا تضرها النار. *Arcem amplam habeat murosque ex nigris lapidibus, in quos nec ferrum valet nec ignis.* Idem Abulpheda [d] Amidam in regione ديار بكر *Diar-Bacr*, seù ut vulgo dicitur, *Diar-Bechir*, locat; unde etiam nomen urbi inditum est. Metropolis ab initio fuit, ut ex libris Conciliorum patet; postea Patriarcharum Jacobitarum Sedes usque ad annum Christi 1176. quo Michaël [e] Marden pro Amida in Sedem Patriarchæ elegit. Tùm verò Metropolitas iterùm habere cœpit ad hanc diem. Seriem eorum Episcoporum à Concilii Nicæni temporibus usque ad annum Christi 776. ex Dionysii Chronico descripsi [f] hoc tomo: cui ex Bar-hebræo unum hìc addo: Samuelem [g] nimirùm, quem circa annum 616. Chosroës Persarum Rex in eam Ecclesiam intrusit. Idem Bar-hebræus Josephum [h], qui Joannes apud Dionysium dicitur, ad annum 578. Petro Callinicensi Patriarchæ manum imposuisse scribit: Severum [i] autem Amidæ Episcopum sub Joanne Patriarcha ad annum circiter 754. commemorans, sub eo diœcesim Amidensem in duas divisam fuisse scribit, & partem unam eidem Severo, alteram Esaiæ Aspharinensi adjudicatam. Obiit autem hic Severus, Dionysio [k] teste, anno Græcorum 1076. Christi 765. die 14. Martii, feria sexta, postquam dignitatem suam, quam ab anno Christi 751. ad 755. tenuerat, Abæ spontè abdicasset. Præcessorem habuit Severum alterum, qui annum dumtaxat Amidæ præfuit post Sabam, qui ab anno 730. ad 750. sederat. Abas autem vixit ab anno 755. quo Severus abdicavit, ad annum 776. quo Dionysius Chronicon suum claudit, ut ex eodem Chronico palàm fit. Quamobrem Series Episcoporum Amidæ, quam hoc tomo [l] descripsi, à num. XIV. sic augenda & emendanda est: *XIII. Joannes* [m], *quem Bar-hebræus Josephum appellat, ab anno* 551. *ad* 578. *XIV. Cyriacus* [n] *ab anno* 578. *ad* 623. *XV. Thomas* [o] *ab anno* 623. *ad* 713. *XVI. Theodorus* [p] *ab anno* 713. *ad* 729. *quo abdicavit. XVII. Cosmas* [q] *ab anno* 729. *ad* 730. *XVIII. Sabas* [r] *ab anno* 730. *ad* 750. *XIX. Severus* [s] *ab anno* 750. *ad* 751. XX. *Severus* [t] *alter ab anno* 751. *ad* 755. *quo abdicavit. XXI. Abas* [u] *denique ab anno* 755. *ad annum* 776. *quo Dionysius Patriarcha scribebat.* In Chronico Bar-hebræi sequentes Episcopi laudantur. Cyrinus [x] à Joanne Abdone olim Synnadæ Episcopo

a *Tom. 1. Bibl. Orient. pag.* 196. & 395.
b *Ortelius ex Amm. Marcellino.*
c *In Tabul Geograph. num.* 260.
d *Loc. cit.*
e *Hoc tom. pag.* 363.
f *Pag.* 48.
g *Hoc tom. pag.* 332.
h *Ibid. pag.* 335.
i *Ibid. pag.* 338.
k *In Chron. Syr. ms. Tom. 1. Bibl. Orient. p.* 613.
l *Pag.* 48.
m *Hoc tom. pag.* 90.
n *Ibid. pag.* 90. 102. 302.
o *Ibid. pag.* 102.
p *Ibid. pag.* 105.
q *Ibid. pag.* 106.
r *Ibid. pag.* 107.
s *Ibidem.*
t *Ibidem.*
u *Ibid. pag.* 110. 111. 112. & 114.
x *Ibid. pag.* 357.

ſcopo circa annum 1076. Eccleſiæ Amidenſi præfectus, ibidem à Chriſtiana religione ad ſectam Mahometanam tranſiit. Baſilius Barſumna [a] ſub Joanne XIII. Patriarcha abdicato Chiſumæ Epiſcopatu, in Pheſchinenſi cœnobio per annos quinque commoratus eſt, donec ejuſdem Patriarchæ juſſu, qui Chiſumæ pro Amida Sedem fixerat, Amidæque eundem Baſilium Epiſcopum præfecerat, ad ſuam tandem Eccleſiam redire coactus fuit. Dionyſius [b] Barſalibæus anno 1166. à Michaële I. è Mabugenſi Eccleſia Amidam translatus, eandem per annos quinque rexit. Abraham [c] circa annum 1180. ex eorum Epiſcoporum numero fuit, qui conſpiratione in eundem Michaëlem facta, Theodorum Bar-Vehebun in Patriarcham ordinarunt. Mennas [d] Abrahæ ſucceſſor fautores Michaëlis ſecundi, qui apud infidelem Amidæ principem anno 1199. ejus ordinationem adversùs Athanaſium IX. procurabant, auctoritate qua apud omnes medicinæ cauſa pollebat, urbe excedere compulit. Idem [e] Joannem XIV. adversùs eundem Michaëlem II. anno 1208. in Patriarcham ordinavit, quod petitam à Michaële ad ſolvendum Amidæ tyranno tributum pecuniam haud impetraſſet. Joannes Saliba [f] cum Joanne altero Maipheractæ Epiſcopo diſcipulo ſuo anno 1253. quo Dionyſius Angur in Patriarcham proclamatus fuit, Alepum properavit, ut Joannis Barmaadani Maphriani conatus reprimeret, qui Patriarchalem dignitatem ambiebat. Cyrillus [g] Abraham Bar-garib ex Amidæ Epiſcopo in cœnobio Ananiæ poſt Ignatii Sciahâb mortem anno 1381. quartus Mardæ Patriarcha aſſumpto Ignatii nomine ordinatus, Joſephum [h] fratrem ſuum cognomento Dionyſium Amidenſi Eccleſiæ præfecit. Ignatius X. qui Chaleph antea dicebatur, anno 1471. adhibitis Azizi Patriarchæ Turabdinenſis & Georgii Epiſcopi Cartaminenſis conſiliis, Joannem [i] Barſilam Amidæ & Sauræ Epiſcopum ordinavit. Simeon [k] ſub Ignatio Davide à Leonardo Epiſcopo Sidonienſi ad annum 1583. poſt Iſaacum Cypri Archiepiſcopum & ante Habibum incerti loci Epiſcopum laudatur.

a *Ibid. pag.* 360.
b *Hoc tom. pag.* 363.
c *Ibid. pag.* 368.
d *Ibid. pag.* 369.
e *Ibid. pag.* 370.
f *Ibid. pag.* 376.
g *Ibid. pag.* 384.
h *Ibidem.*
i *Ibid. pag.* 385.
k *Apud Thomam à Jeſu lib.* 7. *pag.* 386.

Amoria.

Amoria ܐܡܘܪܝܐ, Meſopotamiæ urbs penes Euphratem, *Bethammaria* Ptolemæo [l]: ſolent enim Syri vocem *Beth*, nominibus civitatum præponere, ut Græci πόλιν poſtponunt: alia ab *Amoria* Armeniæ, & *Amorio* Phrygiæ, de quibus idem Ptolemæus [m], & Procopius [n]. Inter Monophyſitas Syriæ Epiſcopos, qui anno 518. Juſtini juſſu relegati ſunt, Joannes Amoriæ Epiſcopus in Chronico Dionyſii recenſetur. Vide *Himeria*.

l *Lib.* 5. *cap.* 15.
m *Lib.* 5. *cap.* 2.
n *Lib.* 3. *ædific.*

Anazarba.

Anazarba, ſeù *Anazarbus*; Syris nunc ܐܢܙܪܒܐ *Anazarba*, nunc ܥܢܕܪܒܗ *Indarbe*; Arabicè, teſte Abulpheda [o], عين زربة *Ain-Zarba*, hoc eſt, *Fons Zarbæ*, & ناورزا *Navarza*, quod ex voce *Anabarza* derivatum puto: ſic enim Zonaras [p], Nicephorus Phocas, & Cedrenus eam

o *In Tabul. Geograph. num.* 185.
p *Apud Cellar.*

urbem

urbem vocant: Ciliciæ urbs est ad Pyramum fluvium, quem idem Abulpheda جيحان *Gehonem* appellat, à Siside millibus passuum XXIV. distans. Antarchius [a] Anazarbæ Episcopus Monophysita anno 518. sub Justino Imperatore in exilium pulsus est. Abibus [b] ejusdem loci Episcopus Basilium I. Jacobitarum Patriarcham in Moriba Reschiphæ castro anno Christi 923. & Lazarus [c] Athanasium V. in Catin pago regionis Gehon anno 986. ordinarunt. Michaël I. circa annum 1166. Antiochiam ingressus, tres ibi Episcopos consecravit, quorum unus Athanasius [d] fuit, in locum Athanasii ipsius Patriarchæ patrui, qui Anazarbensem Ecclesiam tribus suprà triginta annis rexerat.

Geograph. antiq. tom. 2. pag. 257. & Ortel. in Thesaur.

a Apud Dionys. in Chronico.

b Hoc tom. pag. 349.

c Hoc tom. pag. 351.

d Ibid. pag. 363.

Anazeta.

Anazeta, Ptolemæo *Anzeta*, Syris ܐܢܙܝܛ *Anazit*, & cum aspiratione ܚܢܙܝܛ *Hanazit*, Armeniæ urbs ad radices montis Saii, teste Dionysio in Chronico, qui ad annum Græcorum 706. Christi 395. de Hunnorum irruptione in Syriam loquens, ait: ܐܚܪܒܘ ܐܬܪ̈ܘܬܐ ܟܠܗܘܢ ܕܣܘܪܝܐ ܕܒܫܦܘ̈ܠܘܗܝ ܕܛܘܪܐ ܕܣܐܝ ܝܬܒܢ : ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܪܙܘܢ ܘܡܝܦܪܩܛ ܘܐܡܝܕ ܘܚܢܙܝܛ ܘܫܡܝܫܛ : *Vastaverunt omnes Syriæ regiones, quæ ad radices montis Saii jacent: nempè Arzun, Maipheractam, Amidam, Hanazetam, & Samosatam.* Montis Saii meminit Masius [e] qui eum *Tura-Zaboïo*, *hoc est*, *montem aridum*, appellat. Is Taurus mons est, qui memoratis suprà urbibus imminet, diversisque in locis diversa vocabula ab indigenis sortitur; nam juxta Amidam & Marden, eodem Masio [f] teste, *Tora-d-Coros*, idest, *mons Cyri*, dicitur. Abraham Hanazetæ Episcopus in Chronico Dionysii ad annum Græcorum 836. Christi 525. floruisse dicitur, unaque cum illo apud Jacobitas innotuisse Maro Stylites in monasterio ܕܚܣܝܟܐ *Hasicha*, Simeon Inclusus, Sergius Simeonis discipulus in ܩܠܣ *Calas*, Mara Abbas cœnobii ܕܣܘܪܬܐ ܕܥܠ ܕܩܠܬ *Surtæ, quod ad Deglatam*, idest, *Tigrin situm est*; Adæus Periodeutes ex cœnobio ܕܦܪܕܝܣܐ *Paradisi*: & Joannes monachus cœnobii ܕܙܘܩܢܝܢ *Zucheninensis*, quod in ditione Amidæ positum est.

e Præf. in Barcepham.

f Præf. in Anaphoram S. Basilii.

Anbara. Vide *Pheroz-Sapor*.

Apamea.

Apamea Syriæ urbs, olim ܚܡܬ *Hemat*, deinde ܐܦܡܝܐ *Apamia* dicta; Arabes [g] حماه *Hamah* appellant. Petrum ejus urbis Episcopum Monophysitam, famosum Catholicæ Ecclesiæ cum Severo Antiocheno perturbatorem, Synodus Constantinopolitana sub Menna anathemate, Justinus Imperator exilio multavit. In novo Jacobitarum Jure Apamea Emesæ conjuncta fuit: utraque demùm Damasco, ut suprà dixi.

g Abulpheda in Tab. Geogr. num. 214.

Aphar. Vide *Tel-Aphar*.

Arabia.

Arabia ܒܝܬ ܥܪܒܝܐ, Episcopatus sub Maphriani [a] ditione à Maruthæ usque temporibus institutus. Duplex autem fuit: alter *Arabum* absolutè dictus, cujus Akula ut plurimum Sedes fuit, aliquando etiam *Balada*, & *Telaphar*: alter *Arabum Taalabensium Scenitarum*, cujus Sedes in *Hirta Naamanis*. Utriusque fit mentio apud Bar-hebræum in vita Maruthæ. Priorem Joannes Sarugensis Maphrianus anno Christi 1167. in duos divisit: mortuo enim Timotheo [b], qui illum Episcopatum rexerat, Rahedo quidem diœcesim ܕܒܝܬ ܥܪܒܝܐ ܘܒܠܕ ܘܕܝܪܐ ܕܡܥܠܩ *Arabum*, & *Baladæ*, & *cœnobii Moallak*, quod idem est ac cœnobium S. Sergii in monte Sajo positum, attribuit, imposito ei Joannis nomine: Abujaserum verò, qui Rahedi præceptor erat, Episcopum instituit ܠܬܠܥܦܪ *Tel-Aphar*, & ܠܐܒܘܡܪܝܐ *Abu-Mariæ*. Causam ejus divisionis exponit idem Bar-hebræus in vita ejusdem Joannis Sarugensis in hæc verba: ܟܕ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܢܫ ܕܫܡܗ ܐܒܘܓܥܦܪ ܕܝܪܝܐ ܡܝܬܪܐ ܘܡܠܦܢܐ ܫܐܠܝܢ ܗܘܘ : ܫܒܩܗ ܡܦܪܝܢܐ ܘܠܪܗܕ ܕܝܪܝܐ ܬܠܡܝܕܗ ܗܘܐ ܕܐܒܘܓܥܦܪ ܐܣܡܟܗ ܘܝܘܚܢܢ ܫܡܗ ܩܪܝܗ. ܘܐܬܚܝܒ ܠܦܘܠܓܗ ܟܠܗ ܥܡܐ ܘܠܐ ܩܒܠܘܗܝ. ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܕܝܢܗܘܢ ܠܒܝܬ ܫܘܠܛܢܐ ܘܐܬܐܠܨ ܗܘ ܡܦܪܝܢܐ ܘܐܣܡܟ ܐܦ ܠܗ ܠܐܒܘܓܥܦܪ :

Quum populus universus monachum quendam Abujaserum nomine, virum virtutibus & doctrina præditum postulasset, eo tamen Maphrianus rejecto, Rahedum monachum ejusdem Abujaseri discipulum, imposito ei Mar Joannis nomine, ordinavit. Quamobrem cuncti adversùs eum insurgentes, hominem recipere noluerunt. Causa itaque ad Principis tribunal deducta, compulsus fuit Maphrianus Abujaserum quoque ordinare: cui partem ex illa diœcesi, ut supra dixi, attribuit. Abujasero autem extincto, in pristinum statum diœcesis illa rediisse videtur: eique præfuisse in Appendice ad Bar-hebræi Chronicon dicuntur Behenamus Dioscorus [c] Sciatti, qui anno Christi 1412. Behenamo Hedlensi Patriarchæ manum imposuit, & Saba [d] Ignatius, qui anno 1482. in Patriarcham Turabdinensium electus fuit. Qui verò apud Dionysium & Bar-hebræum in Chronicis vulgò appellantur *Arabum Episcopi*, ut Theodorus, Joannes, & Georgius; ii non Akulæ aut Baladæ, sed Hirtæ Naamanis Sedem habebant, ut mox dicam.

Arca.

Arca ܥܪܩܐ, non ea, quam in Phœnicia Ptolemæus [e] & Socrates [f] Tripolim inter & Antaradum memorant, sed quæ in Antonini Itinerario à Melitina Armeniæ urbe millibus passuum XXVIII. distare dicitur: quam & Bar-hebræus [g] inter septem Episcopatus circa Melitinam positos recenset. Isaac [h] ejus loci Episcopus Jacobita unàcum

[a] Hoc tom. pag. 419.

[b] Hoc tom. pag. 452.

[c] Ibid. pag. 384.

[d] Ibid. pag. 386.

[e] Lib. 5. cap. 16.

[f] Lib. 7. cap. 36.

[g] Hoc tom. pag. 260.

[h] Ibid. pag. 353.

Joanne Abdone Patriarcha anno Christi 1029. Byzantium jussu Græcorum Imperatoris abductus, quum Synodum Chalcedonensem admisisset, à vinculis & exilio evasit: mox in Syriam regressus, porrecto supplici libello, ad communionem Jacobitarum admissus fuit. Basilius [a] conjunctis cum Dionysio Melitinensi Episcopo studiis Ignatium Davidem Patriarcham plurimum vexavit. Anno Christi 1283. Arcam unàcum Lacabena, Callisura, Semcha, Guba, Claudia, & Gargara destructam fuisse, testatur [b] Bar-hebræus.

a Hoc tom. pag. 371.

b Ibid. pag. 260.

Arsam. Vide *Beth-Arsam*.

Arsamosata,

Arsamosata ܐܪܫܡܫܛ urbs Armeniæ ad Arsaniam [c] fluvium, cui Aaron Episcopus, teste Dionysio, ab anno Christi 503. ad annum 518. præfuit, quo ob hæresim Monophysiticam à Justino Imperatore in exilium pulsus fuit.

c Ibid. pag. 113.

Arsania. Vide *Tela-Arsania*.

Arzun.

Arzun ܐܪܙܘܢ Armeniæ urbs, unde *Arzanena* regio Transtigritana apud Ammianum, *Arzaniorum oppidum* dicitur [d] Procopio: in Syria ad radices montis Saji locatur à [e] Dionysio: Abulpheda [f] ارزن *Arzan* appellat, & cum addito ارزن الروم *Arzan-al-Rum*, quia nimirùm ditionis Romæorum terminus erat, apud quam Euphratem fluvium nasci scribit. Jesujabi I. [g] Chaldæorum Patriarchæ patria fuit, unde illi Arzunitæ cognomen impositum. Quarto loco inter Episcopatus Maphriano subjectos [h] nominatur. Zacchæus [i] ejus Ecclesiæ Episcopus sub Dionysio Maphriano circa annum 1140. diœcesim Ninives invasisse dicitur; Simeon [k] verò anno 1180. partes Theodori Bar-Vehebun adversùs Michaëlem Patriarcham sustinuisse. Achæ Episcopi Arzun memoria colitur in Kalendario [l] Jacobitarum die 28. Junii.

d Persic. 2.

e In Chron. ad ann. Græc. 706. loc. suprà cit.

f In tab. Geogr. nu. 399. & 406.

g Hoc tom. pag. 415.

h Ibid. pag. 419.

i Ibid. pag. 449.

k Ibid. pag. 368.

l Cod. Syr. 32. hoc tom. p. 505.

Assassa, *Assassinitis*. Vide *Hassassinitis*.

Asia,

Asiæ ܐܣܝܐ unus Episcopus occurrit [m] Joannes, quem Bar-hebræus successorem Anthimi [n] in Episcopatu Constantinopolitano Monophysitarum appellat. Eum verò sectæ suæ in Asia minori, in Caria, in Lydia, & Phrygia præfuisse, ex ipsius Chronico [o] palàm fit. Dionysius in Chronico ad annum Græcorum 829. postquam Episcopos Ciliciæ, Cappadociæ, & Syriæ recensuisset, quos Justinus Imperator tamquam Chalcedonensis Concilii impugnatores sedibus deturbavit, duodeviginti alios subjungit Asiæ, Cariæ, & Phrygiæ Præsules, qui eandem ob causam relegati fuere. Sectariorum qui in iis provinciis remanserant, curam & regimen suscepit Joannes patriâ Amidensis, à Monophysita Syriæ Patriarcha illuc missus; maximè postquam dejecto Anthimo Constantinopolitano Patriarcha, res Monophysitarum in eo terrarum tractu cecidissent. Hinc Bar-hebræo is, qui simplex Episcopus erat, & hæretico Antiochenæ Sedis invasori subjectus, Anthimi Patriarchæ successor vocatur: quia nimirùm hæreticis omnibus illa-

m Ibid. pag. 83.

n Ibid. pag. 329.

o Ibid. pag. 85.

rum

rum provinciarum post Anthimi depositionem præfuit. Itaque in Constantinopolitano Patriarchatu per ea tempora id factum est, quod postea Hierosolymitano contigit, quem Monophysitæ, ut suprà dixi, Antiocheno Throno subjectum voluere: ob exiguum scilicet illius sectæ numerum, quæ in utraque diœcesi commorabatur, æquius visum iis fuit in locum Patriarchæ unum Episçopum substituere, quàm Patriarcham modicæ plebi præficere.

Aspharinum.

Aspharinum ܐܣܦܪܝܢ, aliàs rejecto Aleph ܣܘܦܪܝܢ *Suphrin*, unde *Syphrea* Marcellino [a], *Siphris* Procopio [b], & *Sipphara* Ptolemæo [c]: Amidâ distat, eodem Procopio teste, stadiis 350. sub Anastasio Imperatore Persis prodita, ut Josue Stylites [d] refert. Esaiam [e] Aspharini Episcopum sub Joanne Patriarcha ad annum Christi circiter 754. laudat [f] Bar-hebræus, eique partem diœcescos Amidensis ab eodem Patriarcha traditam affirmat in hæc verba: ܐܦ ܗܢܐ ܘܡܪܥܝܬܐ ܕܐܡܝܕ ܦܠܓܗ ܗܘܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܠܬܪܬܝܢ ܘܝܗܒ ܚܡܫܐ ܩܠܝܡܐ ܠܐܫܥܝܐ ܕܐܣܦܪܝܢ ܕܐܬܢܣܝܘܣ ܗܘܐ ܨܢܕܠܝܐ ܬܠܡܝܕܗ: ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܢ ܘܫܪܟܐ ܕܩܘܪܝܐ ܠܣܘܝܪܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܘܐܡܝܕܝܐ ܐܬܚܡܣܘ ܘܐܡܪܘ ܕܠܐ ܡܫܒܩܝܢܢ ܕܬܬܦܠܓ ܐܬܪܢ. ܘܟܕ ܠܐ ܐܬܡܨܝ ܠܡܥܒܕ ܠܗܘܢ ܩܛܝܪܐ ܦܛܪܝܪܟܐ: ܐܬܟܪܝ ܨܢܕܠܝܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܚܪܢܐ ܥܡܗ.

Diœcesim quoque Amidæ in duas Patriarcha dividens, climata quinque Esaiæ Aspharini Episcopo Athanasii *Sandalensis discipulo tradidit; civitatem verò & reliquos pagos Severo* ejusdem urbis Episcopo. *Id quod ægrè ferentes Amidenses, contradixerunt, ajentes: haudquaquam permittemus, ut regio nostra dividatur. Cùmque iis vim inferre Patriarcha nequiret, offensus est Sandalensis aliique Episcopi cum illo &c.*

a In Chron. Indict XII. ad consulatum Dexecrati & Volusiani.
b Lib. 1. de bell. Pers.
c Lib. 5. cap. 18.
d Tom 1. Bibl. Orient. pag. 276.
e Hoc tom. pag. 338.
f In Chron. Syr. fol. 277.

Baalbach.

Baalbach ܒܥܠܒܟ, seù ܒܝܬ ܫܡܫ *Beth-Semes*, vel ܡܕܝܢܬ ܫܡܫܐ *Medinat-Semsa*, hoc est, *Civitas Solis*, quam Græci *Heliopolim* dicunt, in Phœnice Libanisia posita, Episcopos Jacobitas à septimo usque sæculo habuit. Anthimus [g] ejus urbis Episcopus anno Christi 691. à Josepho Patriarcha ordinatus fuit. Theodosius [h] Anthimi successor anno 693. Cyriaco Patriarchæ, qui Josephum excepit, manum imposuit. Ejusdem urbis Episcopo subjecti fuere Jacobitæ, qui positas Damascum inter & Heliopolim terras incolebant, nimirùm صدد *Sadad*, قارا *Karam*, *Nabach* نبك & ديرمارموسى *cœnobium S. Moysis*: quæ postea in unam Damasci totiusque Phœniciæ diœcesim, ut supra dixi, coaluerunt.

g Hoc tom. pag. 341.
h Ibid. pag. 342.

Babylon. Vide *Bagdadum*.

Bagdadum.

Bagdadum ܒܓܕܕ, ex ruinis Seleuciæ & Ctesiphontis urbs ad Tigrim ab Almansore [i] Abbasidarum Chalipharum secundo condita, ab eodem دار السلام *Dar-assalam*, seu مدينة السلام *Medinat-assalam*,

i Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 10.

hoc est, *civitas pacis* appellata fuit: unde Syris dicitur ܡܕܝܢܬ ܫܠܡܐ *Medinat-Salama*, & Græcis Εἰρηνόπολις, teste Nilo Doxapatrio in notitia Patriarchatus Antiocheni. *Babel*, ܒܒܠ, seù *Babylon* recentioribus dicitur, etsi ab antiqua Babylone differat: hæc enim ad Euphratem, Bagdadum verò ad Tigris ripas positum est. Id nomen à monacho quodam Bagdado dicto, qui Ecclesiæ in illis pratis erectæ inserviebat, sortitam urbem scribunt [a] Ben-Casenus & Elmacinus [b]. Aliud etymon tradit [c] Abulpheda قال بعضهم ان بغ بالعجمية بستان وداد اسم رجل يعنى بستان داد .

Ajunt nonnulli, inquit, BAGH *sermone Persico Hortum significare*, & DAD *nomen proprium viri esse: adeoque Bagdadum Hortum Dadi sonat*. Idem Abulpheda hanc aliam opinionem de nomine Bagdadi [d] præmiserat: وانما سميت بغداد بهذا الاسم لان كسرى اهدى اليه خصى من المشرق فاقطعه بغداد وكان لهم صنم يعبدونه بالمشرق يقال له البغ فقال ذلك الخصى بغ داد يقول اعطاني الصنم والفقها يكرهون هذا الاسم من اجل هذا وسماها المنصور مدينة السلم لان دجلة كان يقال لها وادى السلم . وكان ابن المبارك يقول لا يقال بغداذ بالدال المعجمة فان بغ شيطان وداذ عطيته وانها شرك وانما يقال بغداد يعنى بالدالين المهملتين وبغدان ايضا .

Bagdadum eo appellatum est, quod Chosroi eunuchus quidam ex Oriente traditus sit, quem ille Bagdadum misit. Idolum autem in Oriente Bagh *nomine colebant. Ait igitur Eunuchus ille*, BAGHI DAD, *hoc est, dedit mihi idolum. Quamobrem Jurisperiti nomen illud execrantur. Eandem urbem Almansores Medinat-Assalam vocavit, quia Deglata* (Tigris) *Vadi-assalam*, hoc est, torrens pacis *dicebatur. Ajebat autem Ebnol-Mobarach, nequaquam dici debere Bagdadh cum puncto diacritico super ultimum D, quoniam* BAGH *Diabolus est*, & DAD *cum puncto diacritico donum ejus significat: quæ gentilium impietas esset: sed dicendum, Bagdad cum duobus D puncto diacritico carentibus*, & *Bagdan quoque cum N in fine*. Hæc Arabes de nomine Bagdad, quæ regia Chalipharum fuit, comminiscuntur. Chaldæi Nestoriani, qui plurimum apud Chaliphas poterant, Sedem Patriarchæ sui olim Seleuciæ & Ctesiphonte fixam, Bagdadum [e] transtulere. Græci ibidem Catholicum habebant, ut scribit Nilus [f] Doxapatrius: Sed Abraham [g] cognomento Abraza Nestorianorum Patriarcha anno Hegiræ 300. Joannem Græcorum Metropolitam, quem Elias ejusdem gentis Antiochenus Patriarcha Bagdadum allegaverat, ea urbe excedere coëgit, quum à Mahometanis diploma obtinuisset, ut adductus Bagdadum Elias Chirographo proprio se suosque successores ad has conditiones adigeret: [h] *Nimirùm non licere in posterum Catholico aut Metropolitæ Græco in urbe Bagdado permanere, aut Sedem figere: sed eum identidem Episcopum aliquem eò destinare debere, qui Græcos inibi commorantes visitet, eorum-*

que

a *Apud Gabriel. Sionitam & Jo. Hesronitam de urbibus & moribus Orientalium, cap. 2.*
b *Lib. 2. histor. Sarac. cap. 3.*
c *In descriptione Arak, fol. 76.*
d *Loc. cit.*
e *Hoc tom. pag. 441.*
f *In notit. Patriarch. Antiochen.*
g *Bar-hebræus in vita Athanasii Maphriani.*
h *Hoc tom. pag. 441.*

que necessitatibus consulat, deinde in regionem suam regrediatur. Idem à Nestorianis cum Jacobitis [a] actum, quorum Metropolitæ seù Maphriano Ignatio Barchichi Joannes Nestorianorum Patriarcha, ne Sedem Bagdadi figeret, obtento à Chalipha diplomate anno Hegiræ 394. impedimento fuit: non tamen efficere potuit, ut Episcopum Maphriano subjectum ibidem non haberent. Bar-hebræus in vita [b] sua narrat, se Bagdadi æstatem anni Christi 1265. exegisse, ibique quatuor Diaconos & Episcopum ordinasse Josue monachum cœnobii S. Ananiæ, cui Timothei nomen imposuit. Sed & antea Episcopos ejusdem urbis habuerant, ut idem Bar-hebræus refert in vita [c] Dionysii Patriarchæ, quem testatur anno Christi 829. Lazarum Babylonis seù Bagdadi Episcopum à civibus suis accusatum deposuisse, Mamone Chalipha, ad quem Lazarus provocaverat, sententiam Patriarchæ approbante, aliumque in ejus locum Bagdadensibus Episcopum substituisse. Hic autem Lazarus Barsabta est, quem Ecchellensis [d] *Eleazarum Babylonis Episcopum* vocat, quinque [e] in Codicibus Liturgicis *Basilii* & *Philoxeni* cognomen gessisse dicitur.

[a] Hoc tom. pag. 444.
[b] Ibid. pag. 251.
[c] Ib. pag. 346.
[d] In not. ad Catal. Ebed. p. 135.
[e] Cod Syr. Nitr. IV. fol. 218.

Baghedscia.

Baghedscia, seu *Begadscia* ܒܓܕܫܝܐ, *oppidum est regionis Mardæ juxta Caphartutam*, inquit Abraham [f] Presbyter ex eodem loco oriundus ad calcem libri S. Isaac, quem idem Abraham anno Christi 1210. descripsit. *Vicus* dicitur à Daniele Diacono [g] juxta Hasrai pagum & cœnobium Barsumæ in regione Mardæ positus. Ejusdem meminit Joannes [h] Mardæ Episcopus, qui Ecclesiam ibi condidisse fertur. Baghedsciæ Episcopus Joannes laudatur Abrahamo Presbytero ac monacho, qui ad calcem libri Sancti Isaac [i] sub Ignatio Salachensi, cognomento Azizo Barsabta, Turabdinensium Patriarcha anno Christi 1478. in cœnobio SS. Samuelis, Simeonis, & Gabrielis sedisse eum affirmat.

[f] Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 215.
[g] Ad calcem Codicis Syriaci XXXI. quem Daniel an. Christi 1234. exaravit. Hoc tom. p. 505.
[h] Hoc tom. pag. 222. & 228.
[i] Tom. 1. Bibl. Orient. p. 216.

Balada.

Balada ܒܠܕ, quam *Balat* [k] Masius appellat, Mosis Barcephæ [l] patria, urbs Mesopotamiæ ad Tigrin sita, sex circiter parasangis à Mosul distans, teste [m] Abulpheda. Ad diœcesim Episcopi Arabiæ apud Jacobitas pertinuit: sed à Joanne Sarugensi Maphriano Episcopus ei peculiaris anno Christi 1167. ordinatus fuit Joannes Rahedus, ut suprà dixi.

[k] In præfat. ad Barcepham.
[l] Hoc tom. pag. 219.
[m] In tab. geograph. n. 255.

Bartela.

Bartela ܒܪܛܠܐ, castrum regionis Niniviticæ, teste [n] Bar-hebræo, qui [o] illud inter præcipuas Maphriani diœceses in vita Ignatii Lazari ad annum Christi 1155. recenset. Pàtria fuit Severi Jacobi Bar-Sciacco, Episcopi Tagritensis, cujus opera hoc tomo [p] retuli.

[n] Hoc tom. pag. 261.
[o] Ibid. pag. 451.
[p] A pag. 237.

Bassora, seù Bosra.

Bassora ܒܨܪܐ, seù *Bosra*, ܒܘܨܪܐ, Græcis Βόσρα, Arabibus بصرة *Basra*, ad Tigrin versus occasum sita, Abulpheda [q] teste, qui [r] aliam Basram regionis حوران Huranæ, hoc est, Arabiæ Petreæ metropolim

[q] In tab. geogr. num. 292.
[r] Num. 188.

haud

haud procul à Damasco ponit. Syri ܒܘܨܪܐ *Bosar* quoque & ܦܪܬ ܡܝܫܢ *Perat-Maisan* appellant: sic enim Joannes [a] Jacobitarum & Salomon [b] Nestorianorum ejusdem urbis Episcopi dicuntur. Verùm, ut advertit [c] Abulpheda, ميسان هي بلدة باسفل ارض البصرة *Maisan regiuncula est in extremis finibus terræ Basræ*: Mesenen in Tigri fluvio insulam appellant [d] Plinius, Ammianus, & Stephanus.

Batnæ. Vide *Sarug*.

Begadscia. Vide *Baghedscia*.

a Hoc tom. pag. 97.
b Tom. 1. pag. 576.
c In descript. Arak, fol. 78.
d Cellar. in notitia orbis antiqui tom. 2. pag. 749.

Beherinum.

Beherinum ܒܗܪܝܢ, urbs Charmæ proxima sub Maphriani potestate constituta, Episcopum habuit Georgium [e], quem Thomas Maphrianus circa annum 844. damnasse dicitur, quod Charmæ diœcesim usurpasset. *Becerræ Episcopatus in Arabia* meminit Gulielmus [f] Tyrius: à quo Beherinum alium esse, Charmæ & Tagriti situs, quæ urbes Mesopotamiæ sunt, suadet.

Berœa. Vide *Alepus*.

Bethammaria. Vide *Amoria*.

e Hoc tom. pag. 437.
f In libro de bello Sacro. Apud Ortel. in Thesauro.

Beth-Arsam.

Beth-Arsam ܒܝܬ ܐܪܫܡ, pagus apud Seleuciam situs, teste [g] Bar-hebræo: urbem appellat Dionysius in Chronico ad annum Christi 510. eique Episcopum præfuisse Simeonem [h] testatur, quem sub Cavade Persarum Rege Nestorianis pro fide orthodoxa murum se se opposuisse affirmat [i] idem Bar-hebræus. *Diplomate regio munitus Simeon*, inquit, *quacumque pertransiit, Chirographum ex Armenis, Græcis, Syrisque accepit, profitentibus se à fide Nestorianorum alienos esse; literasque subscriptionibus singulorum firmatas ad Regem attulit, qui sigillo regio easdem firmavit: appellatæque sunt Codices confessionis, & in Ecclesia Tagriti urbis repositæ, quæ sola corruptionem Barsumæ* Nisibeni *evaserat*. Forte Arsames Persarum Rex, Darii pater, urbi nomen imposuit.

Beth-Cardu. Vide *Gozarta*.

g Hoc tom. pag. 409.
h Tom. 1. p. 341.
i Loc. cit.

Beth-Cudida.

Beth-Cudida ܒܝܬ ܩܘܕܝܕܐ, seù *Beth-Cudidia* ܒܝܬ ܩܘܕܝܕܝܐ (utroque enim modo appellatur à Bar-hebræo [k]) castrum est regionis Niniviticæ haud procul à cœnobio S. Matthæi, & à Bartela, in quo Maphrianus novus à Diœcesanis eo ritu excipitur, quem idem Bar-hebræus [l] in vita Ignatii Lazari describit. Patria fuit Joannis [m] Jobi Episcopi Nuhadræ ab eodem Bar-hebræo ordinati. Ex tecto Ecclesiæ ejusdem castri Joannes [n] Maphrianus delapsus interiit.

k Hoc tom. pag. 261. & 368.
l Ibid. pag. 451.
m Ibid. pag. 261.
n Ibid. pag. 368.

Beth-Chino, seù Beth-Chionia.

Beth-Chino [o] ܒܝܬ ܟܝܢܐ, seù *Beth-Chionia* [p] ܒܝܬ ܟܝܘܢܝܐ, urbs apud Mosul & Beth-Raman, cui Moses Barcepha Episcopus præfuit. Ex ea oriundus videtur Joannes [q] Maphrianus, cui *Bionitæ*, hoc est, Chio-

o Masius in pref. ad Barcepham.
p In vita Mosis Barcephæ. Hoc tom. p. 219.
q Ibid. pag. 432.

Chionitæ cognomentum: nam vitio amanuensis literam ܟ *Ch* in ܒ *B* mutatam fuisse existimo.

Beth-Daniel.

Beth-Daniel ܒܝܬ ܕܢܝܐܝܠ, idest, *Danielis domus*, ex tribus [a] castris unum erat, in quo novus Maphrianus possessionem dignitatis suæ capiebat.

x Ibid. pag. 451.

Beth-Manaëm.

Beth-Manaëm ܒܝܬ ܡܢܥܡ seu *Manaëm* ܡܢܥܡ, regionis Turabdinensis, quam ܗܝܬܡܡ *Haitamam* [b] vocant, pagus in schismate illo, quo Saba Salachensis [c] Turabdinensium Patriarcha proclamatus fuit, Episcopali dignitate decoratus est. Simeon [d] Zabdæ filius Manemita, idest, Manemitarum Episcopus, Philoxeno in Patriarcham Syriæ electo anno Christi 1387. manum imposuit. Lazarus [e] ex eodem loco monachus ac Presbyter Codicem Syriacum Evangeliorum, qui nunc in Bibliotheca Vaticana exstat, anno Christi 1211. Scetensi cœnobio largitus est.

b Ibid. pag. 385.
c Ibid. pag. 384.
d Ibidem.
e Ibid. pag. 236.

Beth-Nuhadra. Vide *Nuhadra*,

Beth-Raman seu Beth-Razich.

Beth-Raman ܒܝܬ ܪܡܢ, urbs ditionis Niniviticæ, inter Episcopales Maphriano subjectas [f] sexta. Moses Barcepha [g] circa annum Christi 900. ei præfuit. Gregorius Bar-hebræus [h] exeunte anno 1277. Michaëlem Mochlem ejusdem urbis Episcopum ordinavit. Olim ܒܝܬ ܪܙܝܟ *Beth-Razich* dicta fuit, teste eodem [i] Barhebræo: *Beth-Vazich* ܒܝܬ ܘܙܝܟ alii legunt: qua in regione S. Millesius cum sociis, & S. Daniel cum Varda Virgine martyrio coronatus est, ut ex Actis Martyrum Orientalium [k] retuli.

f Ibid. pag. 419.
g Ibid. pag. 218.
h Hoc tom. pag. 255.
i Ibid. pag. 419.
k Tom. 1. pag. 12. 186. & 187.

Beth-Garme. Vide *Garme*.

Beth-Saida.

Beth-Saida ܒܝܬ ܨܝܕܐ, non quidem Galilææ, sed Niniviticæ regionis oppidum, cui Gregorius Barhebræus [l] Basilium Abrahamum anno 1277. Episcopum præficiens, in cœnobio S. Matthæi sedere jussit. Etsi enim Ignatius Lazarus [m] Maphrianus usque ab anno 1155. Mosulanam diœcesim, qua cœnobium S. Matthæi & Ninive continebantur, Tagritensi copulavit; ejus tamen successores ut Episcoporum sibi subjectorum numerum augerent, suffraganeos quosdam Episcopos ad titulum adjacentium castrorum instituerunt, quos veluti Vicarios suos Tagriti, vel Maipheractæ, vel in cœnobio S. Matthæi Sedem figere jubebant: quales fuere juxta eundem Barhebræum [n] Severus Jacobus Bar-Sciacco, & Basilius Abrahamus, de quo suprà dixi.

l Hoc tom. pag. 255.
m Ibid. p. 451.
n Ibid. pag. 455.

S. Bertoniæ. Vide *monasterium S. Bertoniæ*.
Bosra. Vide *Bassora*.
Bisuairia. Vide *Suairia*.

Cæsarea.

Cæsarea ܩܣܪܝܐ Cappadociæ urbs notissima, sub Mahometanis

ejus-

ejusdem civitatis tyrannis sæculo duodecimo Jacobitis frequens, quibus ab anno Christi 1166. Episcopi præfuisse dicuntur. Basilius [a] nimirùm, quem anno prædicto Michaël Patriarcha cum Ignatio Gargarensi Episcopo socium Hierosolymitanæ peregrinationis adhibuit. Basilius alter [b] cognomento Damianus, qui ordinationibus Dionysii Angur Patriarchæ anno 1253. Ignatii Josue item Patriarchæ, & Gregorii Barhebræi Maphriani anno 1264. interfuit. Jacobus [c] denique, qui anno 1283. ordinationi Ignatii IV. Patriarchæ sese opposuit.

a Hoc tom. pag. 363.
b Ibid. pag. 247. 376. & 379.
c Ibid. pag. 381.

Callinicum.

Callinicum ܩܠܝܢܝܩܘܣ, urbs Mesopotamiæ in Osrhoëna ad Euphratis ripas, quam teste [d] auctore Chronici Alexandrini Seleucus Callinicus conditam de suo nomine *Callinicopolim* & *Callinicum* appellavit: Leo autem Imperator, ut [e] auctor Chronici Edesseni & Dionysius Patriarcha affirmant, anno Christi 466. imposito *Leontopolis* nomine instauravit: pacis tempore inter Persas & Romanos commercio destinata, ut habetur [f] in Codice Justinianeo. Episcopum habere cœpit, ex quo à Leone Imp., ut mox dixi, ampliata est, ut idem [g] Chronici Edesseni auctor affirmat. Paulus [h] ejus urbis Episcopus anno Christi 518. à Justino Imp. propter hæresim Sede pulsus, convertendis è Græco in Syriacum Severi libris, quos ille adversùs Julianum Halicarnassæum de Incorruptibilitate Corporis Christi composuerat, in cœnobio Seleuciæ apud Edessam operam dedit. Thomas [i] Callinici Episcopus Athanasii Patriarchæ & Jacobi Edesseni æqualis dicitur ad calcem Codicis Syriaci Nitriensis XXXI. qui anno Græcorum 1012. Christi 701. exaratus est. Joannes [k] è Callinicensi Episcopo ab Orientalibus in Patriarcham anno Græcorum 1067. Christi 756. adversùs Georgium proclamatus, vixit usque ad annum Christi 765. Theodosius [l] anno Christi 818. manum Dionysio Patriarchæ imposuit. Cyriacus [m] sub Joanne Patriarcha ad annum Christi 858. in Codice Nitr. XI. laudatur. Jacobus [n] anno 954. Joannem VI. tamquam Episcoporum senior ordinavit. Joannes [o] Denha ab Athanasio Josue Patriarcha in Synodo, quæ in cœnobio Ananiæ habita fuit, ab Episcopatus administratione amotus, à Michaële Athanasii successore anno 1172. primùm damnatus, deinde ad communionem admissus est. Ex eadem urbe ortum duxit Petrus junior Monophysitarum Patriarcha, quem idcircò ܩܠܝܢܝܩܝܐ *Callinicensem* appellari ex [p] Barsalibæo & Barhebræo hoc tomo observavi.

d Pag. 408.
e Tom. 1. Biblioth. Orient. p. 258. & 405.
f Leg. 4. de commerc. & mercat.
g Loc. cit.
h Hoc tom. pag. 46.
i Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 571.
k Hoc tom. pag. 111. 112. & 340.
l Ibid. pag. 344.
m Tom. 1. pag. 566.
n Hoc tom. pag. 350.
o Ibid. pag. 365.
p Pag. 69. 77. 332.

Callisura.

Callisura ܩܠܝܣܘܪܐ, urbs Episcopalis ex septem, quæ circa Melitinam sunt, teste Barhebræo [q] qui eam sua ætate desolatam scribit. Anno Christi 1034. Abraham [r] Episcopus ei præfuit, qui Dionysium IV. Patriarcham ordinavit. Anno 1193. Joannes [s] Bar-conon ex eadem ad Melitinæ Sedem translatus est. Anno 1274. Andreas [t] Phi-

q Hoc tom. pag. 260.
r Hoc tom. pag. 353.
s Ibid. pag. 368.
t Ibid. pag. 381.

loxeni Nemrod ordinationi, quem Ignatius III. in locum Athanasii Melitinensis subrogaverat, interfuit.

Cansarum & *Cansarinum* Vide *Kennesrin*.

Caphartuta.

Caphartuta ܟܦܪܬܘܬܐ oppidum Mesopotamiæ haud procul à Marde, quinque parasangis à Dara distans, teste Abulpheda [a] qui eam

في مستوٍ من الارض ذات اشجار وانهار وهي اكبر من دارا ؛

in planitie sitam, arboribus & fluminibus copiosam, Daraque majorem appellat. Mardensi Episcopatui conjuncta erat sub Anania [b] & Ignatio, qui temporibus Cyriaci Patriarchæ vixere. Joannes [c] ejusdem loci Episcopus Mardæ, Caphartutæ, Daræ, Haran, Nisibi, Chaboræ, ac Telbesmæ simul præfuisse legitur ab anno Christi 1125. ad annum 1165. Joannes Patriarcha [d] anno 869. Synodum ibidem celebravit, in qua Basilium Maphrianum absolvens, quos ille Callinici, Haran, & Rhesinæ Episcopos in schismate consecraverat, ad alias vacuas Sedes transtulit.

a *In tab. geograph. num.* 254.
b *Hoc tom. pag.* 217. 223. & 342.
c *Ibid. pag.* 216. & 227.
d *Ibid. pag.* 437.

Carcasin, *Carcasia*. Vide *Circesium*.
Cardu. Vide *Gozarta*.
Carma. Vide *Charma*.

Carsabaca.

Carsabaca ܟܪܣܒܟ, fortasse *Chorsabia* [e] Ptolomæi, Armeniæ minoris haud procul à Tagrito oppidum, cujus Sarbelius [f] Episcopus fuerat, antequam à Cyriaco Patriarcha ad Maphriani dignitatem eveheretur, quam postea sponte abdicavit, in cellula quadam Carsabachæ exstructa sese includens. Vide *Sababarca*.

e *Lib.* 5. *cap.* 7.
f *Hoc tom. pag.* 434.

Carsena.

Carsena ܟܪܫܢܐ, urbs Cyrrhesticæ apud Mabugum seu Hierapolim, Armenis Ciliciæ Regibus subjecta. Palutianus [g] Pheschinensis cœnobii ad ripas Euphratis siti fundator ex eadem regione ortum duxit. Timotheus [h] Carsenæ Episcopus anno Christi 1148. ad Mabugensem Ecclesiam transiit; sed paulò post, quum Bar-Andreas, qui Mabugo Carsenam commutaverat, cum Philarto ejusdem Carsenæ gubernatore Armeno dissidium habuisset, eaque urbe excedens, in Pheschinense cœnobium se contulisset, Timotheus ad suam Sedem Carsenam rediit.

g *Hoc tom. pag.* 359.
h *Ibid. pag.* 361.

Cartamina.

Cartamina ܩܪܬܡܝܢ antiquissimum Syrorum monachorum cœnobium apud Marden Mesopotamiæ urbem, ante annum Christi 500. conditum, in quo ut Zacharias Melitinensis [i] refert, asceticam vitam duxerat Joannes, antequam Episcopus Amidæ renunciatus fuisset: Vixit autem Joannes usque ad annum 502. quo Amida à Persis capta fuit, ut scribit Josue [k] Stylites. Ibidem monachum egit Simeon, qui Dionysio [l] teste, anno Christi 756. Haranitarum Episcopus erat. Medio sexto sæculo Episcopum habere cœpit, ut ex Chronico Barhebræi colligitur, qui ad annum Christi 578. obitum Joannis [m] *Cartaminensis cœnobii Episcopi* recitat: idque ex Orientalis Ecclesiæ more factum vi-

i *Ibid. pag.* 57.
k *Tom.* 1. *Bibl. Orient. pag.* 283.
l *Hoc tom. pag. pag.* 107.
m *Ibid. pag.* 332.

detur, quem Sozomenus [a] in historia Ecclesiastica laudat, dum scribit, *Barsen, Eulogium & Lazarum Episcopos fuisse non alicujus urbis, sed honoris dumtaxat causa, tamquam ad repensanda præclara ipsorum facinora in suis monasteriis ordinatos*: quo pacto institutos primùm fuisse tàm cœnobii Cartaminæ, quàm S. Matthæi apud Niniven Episcopatus existimo; etsi à Patriarchis Jacobitarum diœceses aliquot iis posteà adjectæ sint, ut de cœnobio S. Matthæi infrà dicam. Et Cartaminæ quidem Episcopum Mardensi urbi aliquando præfuisse, patet ex auctore Appendicis ad Chronicon Barhebræi, qui anno 1364. Joannem [b] Severinitam Cartaminæ Episcopum laudat: Anno verò 1421. Henochum Invardensem [c], & Cumam Severinitam Philoxenum anno 1445. ex Episcopis Cartaminæ & Mardæ in Patriarchas Turabdinensium electos commemorat: Anno demum 1461. Georgium Severinitam ejusdem factionis Mardæ & Cartaminæ Episcopum Philoxeno Azizo Bar-Sabtæ Patriarchæ manum imposuisse scribit. Quos verò Cartaminæ dumtaxat cœnobium Episcopos rexisse affirmat Bar-hebræus, præter laudatum Joannem Jacobi Zanzali æqualem, hi sunt. Ananias non quidem ille [d] junior Mardæ & Caphartutæ, de quo suprà dixi, sed [e] senior Cartaminæ Episcopus sub Severo Bar-Maske Patriarcha circa an. 680. Joannes [f] anno 988. ab Athanasio V. ordinatus, qui characteres Syriacos, vulgò Stronghylos, hoc est, rotundos, quorum usus jam ab annis centum sublatus fuerat, restituit. Ignatius [g] qui cognominis Bar-Vahibi Patriarchæ ordinationi anno 1293. interfuit. Denique [h] Daniel, cujus memoria in Kalendario Syrorum die 9. Dec. colitur.

a *Lib. 6. cap. 32.*
b *Hoc tom. pag. 383.*
c *Hoc tom. pag. 385.*
d *Hoc tom. pag. 342.*
e *Ibid. pag. 335.*
f *Ibid. pag. 352.*
g *Ibid. pag. 382.*
h *Cod. Syr. 32. hoc tom. p. 505.*

Cephæ castrum. Vide *Chipha*.

Cessunium. Vide *Chisuma*.

Chabura.

Chabura ܚܒܘܪܐ, χαβώρας *Chaboras* [i] Ptolemæo, الخابور *Al-Chabur* Abulphedæ [k] & Nubiensi, *Aborras* [l] Straboni, & [m] Procopio: *Aboras* [n] Zosimo & [o] Ammiano: *Abboras* Joanni [p] Malalæ: *Aburas* Isidoro [q] Characeno: fluvius, & oppidum Mesopotamiæ, cujus Episcopus Stephanus [r] ab anno Christi 755. ad annum 768. laudatur in Chronico Dionysii. Bar-turca [s] circa annum 1130. à Joanne XIII. è Synnadæ Ecclesia Chaboram translatus est. Daniel [t] Chaboræ Episcopus, Maphriani Joannis discipulus, ab Ignatio II. circa annum 1252. cellâ Patriarchali excedere jussus fuit, quod ejusdem Ignatii nomine epistolam ad Mardæ dominum calumniis plenam adversùs Maphrianum præceptorem suum scripsisset. Idem Daniel [u] Alepum profectus, quum apud Negemum Naxuanensem Mahometanorum antistitem profanis Arabum scientiis animum applicuisset, à Christiana fide ad Mahometanam superstitionem anno 1253. transiit, quod Episcopatum Alepensem consequi nequivisset. Sub Joanne [x] Episcopo ab anno 1125. ad annum 1165. Sedes Chaboræ cum Marde, Haran, Nisibi, Dara, Caphartuta ac Telbesme conjuncta fuit, ut suprà dixi.

i *Lib. 5. cap. 18.*
k *Tab. geograph. 256.*
l *Lib. 16. pag. 514.*
m *Lib. 2. de bell. Pers. cap. 5.*
n *Lib. 3. cap. 12.*
o *Lib. 23. cap. 11.*
p *In Juliano p. 17.*
q *Pag. 4.*
r *Hoc tom. pag. 111. & 114.*
s *Ibid. pag. 360.*
t *Ibid. pag. 375.*
u *Ibid. pag. 377.*
x *Hoc tom. pag. 216.*

Charma. *Charma* ܟܪܡܐ, inter Episcopatus Maphriano subjectos [a] urbs septima, eadem fortasse ac *Charmodara*, quæ suprà Samosatam ad Euphratem post XII. millia passuum est in Augustana tabula, quam Ptolemæus [b] *Cholmadaram* apud Euphratem appellat. Zacchæus [c] Charmæ Episcopus ad annum Christi 375. in Chronico Dionysii laudatur: & Basilius [d] ad annum 1264. apud Barhebræum, qui circa annum 840. dissidium [e] refert Charmenses inter, & Thomam Maphrianum ortum, quod hic Georgium Beherini Episcopum, qui Charmæ diœcesim invaserat, damnasset.

Charræ & *Charran*. Vide *Haran*.

Chionia. Vide *Beth-Chionia*.

Chipha, seu Cepha. *Chipha*, seù *Cepha castrum* ܚܨܢ ܟܐܦܐ quod Arabes حصن كيفا *Hesn-Chipha*, & per syncopen حصكيف *Has-Caphi* appellant teste [f] Abulpheda, urbs est Mesopotamiæ ad Tigrin inter [g] Gozartam & Maipherkin. Ad Episcopatum Maipheractæ spectat, de qua infrà.

Chisuma. *Chisuma* ܟܝܣܘܡ, *Cessunium* [h] Theoriano, Syriæ urbs Alepum inter & Edessam. Cœnobium S. Jacobi ibidem conditum, in quod Jacobus [i] Edessenus abdicato Episcopatu secessit: ubi & Dionysium Telmaharensem monachum egisse, auctor est [k] Bar-hebræus. Simeon [l] ejusdem urbis Episcopus partes Joannis XI. cum Athanasio Samosateno sustituit. Dionysius [m] anno 1129. Synodo Chisumæ habitæ præfuit, in qua Joannes XIII. electus fuit. Mortuo in eadem Synodo Dionysio Basilius [n] Barsuma substitutus, paulò post abdicato Episcopatu in Pheschinense cœnobium ad ripas Euphratis situm se contulit, ubi quinque annis moratus est, donec ejusdem Joannis XIII. Patriarchæ jussu, qui Chisumæ pro Amida Sedem fixerat, ad suam Ecclesiam redire coactus fuit. Anno 1141. idem [o] Barsuma congregatis in castro Mansur unàcum Joanne Bar-Andrea Mabugensi Episcopis Occidentalibus, libellum canonum condidit, & ad Athanasium VIII. Patriarcham Joannis successorem transmisit, hac conditione eum recepturus, si eos canones observaturum se promitteret. Duobus post annis Goselinus Edessæ Comes Basilium è Chisumensi ad Episcopatum Edessenum advocavit, cujus in locum Athanasius Patriarcha Eliam [p] monachum Chisumæ Episcopum instituit. Eliæ successit Joannes [q] doctrinâ apud Jacobitas celebris, qui conscriptum à Joanne Mardensi de divina Providentia libellum confutavit: disputationem [r] quoque cum Theoriano habuit sub Michaële I. Patriarcha & Manuele Comneno Imperatore anno Christi 1170. Idem [s] Joannes anno 1155. Synodo in cœnobio Barsumæ sub Athanasio VIII. Michaëlis præcessore habitæ interfuit, in qua Roabani [t] diœcesis ad Chisumensem adjecta est.

Circesium, Carcasin, seù Carchisia. *Circesium* Procopio [u] Evagrio [x] & Zosimo [y]: *Circesum* Eutropio [a] & Sexto [a] Rufo: *Cercusium* Ammiano [b]: *Circeium* Capitolino:

a Ibid. pag. 419.
b Lib. 5. cap. 15.
c Hoc tom. pag. 111.
d Ibid. pag. 379.
e Ibid. pag. 437.
f Tab. geograph. 244.
g Ibidem: & Masius in præfat. ad Anaphoram S. Basilii.
h In Disp. cum Nierse Armenorum Patriarcha.
i Hoc tom. pag. 336.
k Ibid. pag. 344.
l Ibid. pag. 356.
m Ibid. pag. 360.
n Ibidem.
o Ibid. pag. 361.
p Ibidem.
q Ibid. pag. 208. & 361.
r Ibid. pag. 364.
s Ibid pag. 362.
t Ibid. pag. 209. & 362.
u Lib. 2. de bell. Pers. cap. 5.
x Lib. 5. hist. Eccl. cap. 9.
y Lib. 3 cap. 12.
z Lib. 9. cap 2.
a Cap. 13.
b Lib. 23. cap. 11.

no: ܩܪܩܝܣܝܢ [a] *Carcasin* & ܟܪܟܒܣܝܘܢ [b] *Charchesion* Syris: Arabibus [c] قرقيسيا *Carchisia*; oppidum est Osrhoënæ regionis, cujus mœnia Aboras & Euphrates flumina ambiunt. Nonnus [d] Circesii Episcopus Monophysita anno Christi 518. Justini jussu Sede pulsus in exilio interjit: *Ceresinæ* [e] *Episcopus* dicitur in collatione Catholicorum cum Severianis habita Constantinopoli anno 533.

a In Chronico Dionysii.
b In epitome Canonum Ebedjesu tom. 1. Bibl. Orient. pag. 169.
c Abulpheda tab. geograph. 245.
d Dionysius in Chronico Syriaco.
e Hoc tom. pag. 89.

Claudia.

Claudia ܩܠܘܕܝܐ, Bar-hebræo [f] una ex septem Episcopatibus qui circa Melitinam Armeniæ minoris urbem sunt: Ptolemæo [g] *juxta Euphratem fluvium ad præfecturam Lavianam olim spectans*: quam hodie *Castamenam* vocari tradit Marius Niger [h] apud Ortelium: sed Castamenæ, seù ut Arabes proferunt, قسطمونية & كستمونية *Castamuniæ* situs à Claudia differt: nam Abulpheda [i] teste, بين قسطمونية وانكورية خمسة ايام وقسطمونية فى الشرق عن انكورية i *Castamuniam inter & Ancyram iter quinque dierum est, Castamunia ad ortum Ancyræ posita*. Cœnobium Modik, & cœnobium Barsumæ in regione Claudiæ sita esse, liquet ex [k] Chronico Barhebræi. Aliud monasterium in eadem regione [l] à Gajasa conditum. Thomas [m] Claudiæ Episcopus circa annum Christi 990. sub Joanne Abdon Patriarcha vixisse dicitur ad calcem vetustissimi Codicis Syriaci, qui nuper in Bibliothecam Vaticanam illatus est. Dionysius Saliba [n] cognomento Haripha, ab anno 1224. ad 1273. eandem Ecclesiam rexisse fertur.

f Hoc tom. pag. 260.
g Lib. 5. cap. 7.
h In Thesauro geograph.
i In Tab. geogr. num. 400.
k Hoc tom. pag. 234. & 341.
l Ibid. pag. 350.
m Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 614.
n Hoc tom. pag. 373. 376. 380. & 381.

Cœnobiorum Episcopi. Vide *Monasterium*.
Constantina. Vide *Tela*.
Cudidia. Vide *Beth-Cudidia*.
S. Crucis cœnobium in Zaz. Vide *Zaz*.

Cyprus.

Cyprus ܩܘܦܪܘܣ, maris mediterranei Insula notissima. Post tertiam & quartam Synodum quum Oriens in factiones divisus esset, tres Cypri partes Syriacum ritum amplexæ sunt, ut [o] notavi tom. 1. nimirùm Maronitæ, Jacobitæ, & Nestoriani, qui suos ibidem Episcopos habebant. Jacobus Edessenus, qui [p] anno Christi 708. obiit, in epistola ad Adæum Presbyterum de Benedictione [q] Aquæ in nocte Epiphaniæ, Proclum Cypri Episcopum laudat, eumque auctorem Orationis illius Syrorum, *magnus es Domine* &c. agnoscit. Paulus ejusdem Insulæ Episcopus anno Græcorum 935. Christi 624. triginta S. Gregorii Nazianzeni Homilias è Græco in Syriacum sermonem convertit, ut liquet ex annotatione, quam ex Codice Nitriensi tom. 1. descripsi. An uterque Jacobita fuerit, non constat. Constat tamen Jacobitis anno Christi 1264. Episcopum præfuisse [r] Athanasium, qui in Chronico Bar-hebræi ordinationi Ignatii III. Patriarchæ interfuisse dicitur. In Appendice ad idem Chronicon [s] narratur, Episcopum Cypri unàcum Episcopis Hierosolymæ, Gargar, & Alepi anno Christi 1349. Sisidem Ciliciæ urbem petiisse, ibique Philoxenum Damasci Episcopum

o Pag. 171.
p Hoc tom. pag. 337.
q Cod. Ecchell. Syr. 4. pag. 274.
r Hoc tom. pag. 379.
s Ibid. pag. 383.

in

in Patriarcham Antiochiæ & Syriæ adversùs Ignatium Ismaëlem, qui Mardæ sedebat, instituisse. Quum autem Leonardus Abel Nuncius Apostolicus Ignatium Davidem Jacobitarum Patriarcham anno Christi 1583. visitavit, Isaacus [a] Cypri ejusdem sectæ Archiepiscopatum tenebat. Dionysius [b] ad annum Christi 1454. & 57. & Athanasius [c] Cypri Episcopi in Pontificali Syrorum Jacobitarum laudantur: & Dionysius quidem ordinasse dicitur Salomonem Diaconum & Joannem Presbyterum in Ecclesia S. Behenami Magusæ anno Græcorum 1765. & Abrahamum Diaconum in Ecclesia Deiparæ Licosiæ anno Græcorum 1768. Athanasius verò in eadem Deiparæ Ecclesia Presbyteros Jacobum, Aaron, Joannem; Diaconos Aaron, Isam, Constantinum, Mamam, Ephræm: in Ecclesia autem S. Georgii Diaconos Davidem, Barsumam, Taliam, & Abdelmessiam, ut in laudato Pontificali adnotatur. Est autem *Magusa* ܡܓܘܣܐ Cypri urbs, vulgò *Famagosta*, olim *Arsinoë* [d] ad Α᾽μμόχωστον promontorium, unde corruptum *Famagostæ* & *Magusæ* nomen puto. *Licosia* verò, seù ut Syri scribunt, ܠܦܩܘܣܝܐ *Lephcosia*, vulgò *Nicosia*, vetus *Ledrum*, seu *Leuteon* est, mediterranea Cypri civitas, teste Stephano Lusignano, cujus meminit Sozomenus [e] & S. Hieronymus [f].

Cyrus.

Cyrus ܩܘܪܘܣ Syriæ urbs, *Cyrrhus* & *Cyrrus* [g] nonnullis dicta; caput regionis Cyrrhesticæ, quam Syri ܐܬܪܐ ܕܩܘܪܘܣܛܝܐ *regionem Crustensium* appellant: ut enim ex ܕܪܡܣܘܩ *Darmsuk* Damascus, derivant ܕܪܡܣܘܩܝܐ *Darmuskojo* Damascenus; sic ex ܩܘܪܘܣ *Curos* Cyrus, ܩܘܪܘܣܛܝܐ *Crustojo* Cyrensis. In Chronico Dionysii unus Cyri Episcopus Monophysita occurrit Sergius, qui anno Christi 518. à Justino Imperatore in exilium pulsus est. Vivebat [h] anno Christi 533. quo ex parte Severianorum adfuit in Collatione habita Constantinopoli sub Justiniano Imperatore. Cyrrhensium seù Crustenorum Jacobitarum schisma, ex Bar-hebræi Chronico fusè descripsi [i] hoc tomo.

Damascus.

Damascus ܕܪܡܣܘܩ, notissima Syriæ civitas. Thomas [k] Episcopus Monophysita ei præerat anno Christi 518. quo in exilium pulsus est. Anastasius [l] anno 818. ordinationi Dionysii Patriarchæ interfuit. Timotheus [m] Synodicam Joannis Antiocheni ad Jusabum Alexandrinum anno 846. attulit. Joannes [n] anno 1211. legatione functus est Joannis Antiocheni Jacobitarum Patriarchæ ad cognominem Alexandrinum Patriarcham, ut ad calcem Codicis [o] Nitriensis II. refertur. Joannes [p] alter Damasci Episcopus in cœnobio Gavicatæ, quod apud Mopsvestiam Ciliciæ urbem situm est, unàcum reliquis Episcopis Jacobitis anno 1264. adfuit, quum Ignatius III. Patriarcha ordinatus est. Philoxenus [q] ex ejusdem urbis Episcopo in Patriarcham

Syriæ

a *Thomas à Jesu lib. 7. de convers. gent. pag. 386.*
b *Cod. Ecchell. 4. pag. 80.*
c *Ibid. pag. 80. & 97.*
d *Vide Cellar. in Geogr. antiq. tom. 2. pag. 271.*
e *Lib. 2. histor. Eccl. cap. 2.*
f *Catal. Script. Ecclesiast. in Triphyllio.*
g *Vide Cellar. geograph. antiq. tom. 2. pag. 426.*
h *Hoc tom. pag. 89.*
i *A pag. 342.*
k *Hoc tom. pag. 327.*
l *Ibid. pag. 344.*
m *Ibid. pag. 348.*
n *Ibid. pag. 236.*
o *Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 561.*
p *Hoc tom. pag. 379.*
q *Ibid. pag. 383.*

Syriæ anno 1349. à schismaticis electus fuit. Dioscorus Jacobus [a] Barkainæus Damasci Episcopatum usque ad annum 1360. tenuit, quo dignitatem Maphriani usurpavit. Joseph [b] Bar-Nisan anno 1445. ab Ignatio Behenamo Patriarcha Damascum, Emesam, totamque Phœniciam regendam suscepit: ex quo tempore unus Jacobitarum Episcopus præesse cœpit diœcesibus Damasci, Heliopoleos, Caræ, Sadad, Nabachæ, Tripolis, Emesæ, & Apameæ. Idem Joseph [c] anno 1458. à Patriarcha Chaleph Maphrianus Orientis assumpto Cyrilli nomine creatus, paucis post mensibus Emesæ decessit. Antequam verò ad Maphriani dignitatem evectus esset, quum adhuc Basilius Maadani Maphrianus viveret, è Syria in Mesopotamiam profectus, vacuam Sedem Dioscoro cognomento Ebn-Dsau Nabachæo reliquit, qui ad calcem Codicis [d] Arabici XL. anno Christi 1454. die 24. Novembris Damascenæ Ecclesiæ præfuisse dicitur. Dioscoro successit Noë Libaniota [e], etsi Emesæ Episcopus passim dicatur: qui anno 1489. Maphrianus, & anno 1494. Patriarcha Jacobitarum creatus est. Sub Ignatio Davide anno 1583. Jesu [f] Damascenus Jacobitarum Episcopus in cœnobio Deiriloomor, quod apud Heliopolim situm est, Sedem habebat, ut infrà dicam. Postremus Jacobitarum Damasci Episcopus Gregorius Abdalazal paucis abhinc annis excedere urbe compulsus est: eamque Ecclesiam hæretico Pastore vacuam, annuente Sacra Congregatione de Propaganda Fide, accepit catholicus Syrorum Episcopus Petrus Messercia: quo paulò post defuncto, ab eadem Sacra Congregatione nuper substitutus fuit Nehemes, quem olim conspirantes Jacobitæ ex urbe Alepo Adanam unàcum Petro Patriarcha, aliisque orthodoxis ejusdem Syrorum nationis Episcopis in exilium miserant.

Danielis oppidum. Vide *Beth-Daniel*.

Dara.

Dara دارا, Mesopotamiæ urbs, Nisibi distans, teste Procopio [g], stadiis centum minus duobus, à limite autem utriusque Imperii, Romanorum scilicet & Persarum, stadiis circiter triginta septem. Anno Christi 506. ex vico urbs facta, ut scribunt Josue Stylites [h], Dionysius Patriarcha, & Zacharias Melitinensis [i]: qui addit primum Daræ Episcopum à Thoma Amidensi ordinatum fuisse Eutychianum: deinde Thomam Abdiæ filium, qui Justini jussu in exilium pulsus, quod Synodum Chalcedonensem recipere noluisset, anno Christi 540. obiit. Urbe autem in Saracenorum potestatem anno 641. redacta, Darensis Sedes ab Amidensis Metropolitæ jurisdictione exempta fuit, imò in Archiepiscopalem erecta, ut hoc tomo [k] observavi. David Daræ [l] Episcopus ad annum Christi 755. in Chronico Dionysii laudatur, & anno 775. Patriarchalem dignitatem usurpasse dicitur. Joannes [m] ejusdem urbis Episcopus, qui doctissima commentaria in S. Dionysium reliquit, sub Dionysio Patriarcha circa annum 830.

cla-

a Hoc tom. pag. 461.
b Ibid. pag. 385.
c Ibidem.
d Ibid. pag. 509.
e Ibid. pag. 462.
f Thomas à Jesu lib. 7. pag. 386.
g Lib. 1. de bell. Pers. cap. 10.
h Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 281.
i Hoc tom. pag. 58.
k Ibid. pag. 119.
l Ibid. pag. 110. 111. & 112.
m Ibid. pag. 219. & 347.

claruit. Sub Joanne Mardæ [a] Episcopo circa annum 1130. ea Ecclesia conjuncta erat Mardæ, Nisibi, Haran, Chaboræ, & Caphartutæ, ut suprà observavi.

[a] Hoc tom. pag. 216.

Deiriloomor. Vide *monasterium Deiriloomor*.

Dolucha, Doliche, seù Dulichia.

Dolucha ܕܘܠܘܟ, Ptolemæo *Doliche*, aliis *Dulichium*, & *Dulichia* urbs Syriæ, XLI. millibus passuum à Samosatis distans. In Collatione Catholicorum cum Severianis habita Constantinopoli sub Justiniano anno 533. Philoxenus ejus urbis Episcopus dicitur à Monophysitica hæresi ad orthodoxam fidem conversus; quem Bar-hebræus [b] Philoxenum minorem nepotem ex sorore Philoxeni Mabugensis appellat.

[b] Hoc tom. pag. 327.

Edessa.

Edessa ܐܘܪܗܝ, aliàs ܐܘܪܗܘܢ *Orrhoa*, & ܐܪܟ *Arach*, teste [c] S. Ephræm: Arabibus الرها *Raha*, & ارفا *Orpha*: nonnullis *Roha*: urbs Mesopotamiæ insignis. Episcoporum ejus seriem ab anno Christi 313. ad annum 769. ex Chronico Dionysii [d] tom. 1. descripsi. Quæ ad Jacobitas spectant, huc revoco. Paulus [e] Edessæ Episcopus Monophysita anno Christi 522. die 27. Julii Euchaita in exilium pulsus est, quod Synodum Chalcedonensem minimè admitteret. Asclepius [f] Catholicus in ejus locum substitutus, obiit anno 525. quo defuncto Paulus pœnitentia [g] ductus, supplicem libellum Euphrasio Patriarchæ obtulit, suamque Sedem recuperavit, quam tenuit usque ad diem 30. Octobris anni 526. Andreas [h] Pauli successor vixit ad finem anni 532. Adæus [i] ab anno 533. Edessenam Ecclesiam regendam suscepit. Eulalium [k] Cedrenus scribit Edessæ Episcopum fuisse, quum Imago Achiropœta inventa fuit. Amazonium [l] Catholicis præfuisse testatur Bar-hebræus, quo tempore hæreticorum Episcopus erat Theodorus. Nec dubium quin subsequutis etiam temporibus suum orthodoxi Episcopum habuerint. Sed ut ad Jacobitas revertar, Jacobus Baradæus seù Zanzalus, cognomento Phasilta [m] apud Dionysium sedisse legitur usque ad annum Christi 578. Bar-hebræus [n] eum non Edessæ Episcopum, sed Metropolitam œcumenicum appellat; idest, nulli Sedi addictum, sed ubique apud suos gregales Metropolitico jure fungentem. *Phasilta* autem nomen cœnobii est, in quo Jacobus monachum egerat antequam Episcopus Edessenus fieret. In perversto Sanctorum [o] Kalendario, quod Saliba Barchiron Presbyter ad calcem Codicis Syriaci XXXII. exaravit, Jacobus Phasilta à Baradæo distinguitur: Sic enim habetur ad diem 2. Julii: ܡܥܢܝܚܘܬܗ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܣܪܓܝܣ

ܕܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܝܘܢܝܐ ܩܡ ܒܬܪ ܝܥܩܘܒ ܒܪܕܥܝܐ :

Sergii, qui successit Jacobo Baradæo (idest in Patriarchatu) *anno* Græcorum *nongentesimo secundo*: & ad diem 31. ejusdem mensis:

ܕܒܫܢܬ ܦܫܦܫܐ ܘܦܘܠܚܢܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܪܢܝܬܐ ܘܐܡܪܐ .

ܐܬܬܢܝܚ ܠܩܕܝܫܐ ܘܕܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܝܘܢܝܐ :

Ja-

[c] Tom. 1. p. 26.
[d] Pag. 424.
[e] Tom. 1. p 411.
[f] Ibidem.
[g] Ibid. pag. 413.
[h] Ibid. pag. 414.
[i] Ibid. pag. 424.
[k] In Compendio pag. 177.
[l] Hoc tom. pag. 325.
[m] Tom. 1. pag. 424.
[n] Hoc tom. pag. 327.
[o] Ibid. pag. 505.

Jacobi Episcopi Phasiltæ ex Umka Izalæ oppido, qui fuit discipulus Jacobi magni cognomento Baradæi: quod & indicatur in Formula Fidei [a], quam electus Patriarcha vel Episcopus ante consecrationem coram Præside Synodi emittere solet apud Jacobitas, ubi præter S. Jacobum Apostolum duo alii Jacobi recensentur, nimirum ܝܥܩܘܒ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܝܥܩܘܒ ܦܣܝܠܬܐ: *Jacobus Patriarcha, & Jacobus Phasiltæ*: quasi prior Jacobus Baradæus sit, à posteriori Jacobo Phasiltæ distinctus. Verùm tàm Bar-hebræus [b] & Jacobus [c] Tagritensis, quàm Codices Liturgici Baradæum cum Jacobo Phasiltæ unum eundemque faciunt. Idem Bar-hebræus quo tempore Jacobus Baradæus in vivis erat, duos Edessæ Episcopos memorat, quos Dionysius in Chronico prætermisit: Theodorum scilicet [d] sub Sergio Patriarcha circa annum 540. & Thomam [e] ad annum 542. quo Paulus Niger Patriarcha ordinatus fuit. Baradæo [f] autem anno 578. die 30. Julii defuncto, Severus [g] Jacobitis Edessæ commorantibus præfuisse dicitur in Chronico Dionysii ad annum Christi 603. Sergium [h] Severo præmittit Bar-hebræus, qui circa annum 591. in scripta Petri Patriarchæ insurgens, propriam sectam constituit, ut suprà dixi, quum de Sergianis hæreticis sermonem feci. Post Severum Esaias [i] à Chosroë Persarum Rege circa annum 604. eodem Bar-hebræo teste, in Edessenam Ecclesiam intrusus fuit. Simeon [k] anno 650. obiit. Cyriacus Simeoni [l] anno 651. suffectus est. Jacobus [m] cognomento Interpres librorum, vulgò Edessenus, anno 677. Cyriacum excepit, teste Dionysio: cui [n] Bar-hebræus repugnat, quum hunc Jacobum dicat ab Athanasio Patriarcha ordinatum Episcopum; Athanasium verò ab anno Christi 684. ad annum 687. Patriarcham fuisse. Abdicante Jacobo Episcopatum suscepit Abibus sub Juliano Patriarcha, ut asserit [o] Bar-hebræus, qui defuncto paulò post Abibo Jacobum ad suam Sedem redire coactum affirmat, eamque mensibus quatuor dumtaxat tenuisse: idest, usque ad diem 5. Junii anni Christi 708. quo mortuus est. Rem aliter narrans [p] Dionysius, Jacobum scribit ab anno 677. ad annum 710. sedisse: Abibum verò [q] defuncto Jacobo ab anno 710. ad annum 729. Constantinus [r] Abibo successit vixitque usque ad annum 754. Timotheus ab anno 754. ad annum 761. Simeon [s] ab anno 761. ad 762. quo abdicavit. Zacharias [t] Stylites ab anno 762. ad annum 769. quo Edessa ejectus fuit. Elias [u] Zachariæ substitutus anno 769. Theodosius [x] Dionysii Patriarchæ frater, qui librum Carminum S. Gregorii Nazianzeni è Græco Syriacum fecit, circa annum 825. Edessenam Ecclesiam regebat. Constantinus [y] ad annum Græcorum 1172. Christi 861. sub Joanne Patriarcha floruisse dicitur ad calcem Codicis Syriaci III. Athanasius [z] anno 1074. Basilio Patriarchæ manum imposuit. Basilius [a] Abugalebus, cognomento Barsabuni, ab Athanasio VII. anno 1094. ordinatus, quadragesimo post

a *In Pontificali Syr. pag.* 94.
b *Hoc tom. pag.* 327.
c *Ibid. pag.* 240.
d *Ibid. pag.* 325.
e *Ibid. pag.* 331.
f *Ibid. pag.* 332.
g *Tom.* 1. *p.* 425. *& hoc tom. pag.* 102.
h *Hoc tom. pag.* 333.
i *Ibid. pag.* 334.
k *Tom.* 1. *p.* 425. *Tom.* 2. *pag.* 103.
l *Loc. cit.*
m *Tom.* 1. *p.* 426.
n *Hoc tom. pag.* 335.
o *Ibid. pag.* 336. *&* 337.
p *Tom.* 1. *p.* 426.
q *Tom.* 1. *p.* 426. *&* 428. *Tom.* 2. *pag.* 105.
r *Tom.* 1. *p.* 428. *Tom.* 2. *pag.* 105. 107.
s *Loc cit.*
t *Tom.* 1. *p.* 428. *Tom.* 2. *pag.* 111.
u *Tom.* 1. *p.* 428. *Tom.* 2. *pag.* 112. *&* 114.
x *Loc. cit.*
y *Hoc tom. pag.* 345.
z *Tom.* 1. *p.* 607.
a *Hoc tom. pag.* 356
b *Hoc tom. pag.* 212. *&* 358.

dic ab eodem depositus fuit: qui idem fortasse est cum Basilio Edesseno Episcopo, quem [a] Bar-hebræus tria carmina metro S. Jacobi, hoc est, dodecasyllabo, de Edessæ expugnatione composuisse testatur. Basilius [b] alter, cognomento Barsumna, è Chisumensi ad Episcopatum Edessenum anno 1143. evectus, obiit circa annum 1169. Athanasius [c] Denha à Michaële Patriarcha anno 1169. ex Ecclesiæ Edessenæ Archidiacono in Episcopum ordinatus. Theodorus [d] cognomento Sukair, anno 1207. Joannis XIV. partes adversùs Michaëlem juniorem adjuvit. Joannes [e] anno 1223. sub Ignatio Patriarcha laudatur in fine Codicis Syriaci VI. Michaëlis [f] meminit Thomas à Jesu ad annum 1583. Eliam Edessæ Jacobitarum Episcopum ineunte anno 1716. Alepo Tripolim socium itineris habui, qui jussu Isaaci ejusdem gentis Patriarchæ dispersos per Syriam, Phœniciam, & Palæstinam Jacobitas visitavit. Gabriel, Daniel, Aggæus, & Abdas Edesseni Episcopi laudantur in Kalendario [g] Syriaco Jacobitarum ad dies Januarii 9. Februarii 17. Aprilis 28. Julii 7. & Decembris 23.

a Hoc tom. pag. 317.
b Ibid. pag. 361.
c Ibid. pag. 364.
d Ibid. pag. 231. & 370.
e Tom. 1. p. 611.
f Lib. 7 de convers. gent. pag. 386.
g Cod. Syr. 32. hoc tom. p. 505.

Emesa.

Emesa ܚܡܨ, Ptolemæo & Ammiano *Emissa*, Stephano *Emisa*, Plinio *Hemesa*: Phœniciæ urbs in austrum Apameæ: nunc subjecta uni Jacobitarum in Phœnicia & Syria propriè dicta commorantium Episcopo, qui Damasci ut plurimùm sedet: olim suos Episcopos habuit; quos inter [h] Abraham in chronico Bar-hebræi anno 649. dicitur Theodoro Patriarchæ, & [i] Jacobus anno 897. Dionysio II. manum imposuisse. Noë Libaniota [k] ex Emesæ Episcopo anno 1489. Maphrianus ordinatus est.

h Hoc tom. pag. 335.
i Ibid. pag. 349.
k Ibid. pag. 462.

Euphemia.

Euphemia ܐܘܦܝܡܝܐ, Mesopotamiæ urbs, quam Josue Stylites [l] *Euphediam*, Abulpheda [m] فامية *Phamiam* appellat: à priscis temporibus Episcopos Jacobitas habuit. Joannes [n] Euphemiæ Episcopus, Jacobo Zanzalo æqualis, circa annum Christi 540. in chronico Bar-hebræi laudatur. Elias [o] anno 709. in Patriarcham electus fuit, postquam Euphemiæ Ecclesiam annis duodeviginti rexisset. Athanasius [p] ejusdem urbis Episcopatum anno 846. gerebat, quo à Joanne III. ad Jusabum Alexandrinum Patriarcham unàcum Timotheo Damasci Episcopo allegatus fuit. In Synodica [q] Joannis Patriarchæ ad Mennam, quæ anno Christi 969. scripta fuit, inter Episcopos, qui unàcum eodem Joanne in exilio erant, Sergius recensetur Euphemiæ Episcopus, non Apameæ, ut hoc tomo [r] observavi.

l Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 276.
m In tab. geog. 210.
n Hoc tom. pag. 324.
o Ibid. pag. 337.
p Ibid. pag. 348.
q Ibid. pag. 139.
r Pag. 478.

Gargar.

Gargar ܓܪܓܪ, castrum ad provinciam Amidæ spectans teste [s] Bar-hebræo, qui illud [t] inter septem diœceses enumerat Melitinæ urbi adjacentes. *Carcar* كركر appellatur [u] Abulphedæ, qui ipsum affirmat omnium ætatis suæ in Syria castrorum munitissimum fuisse ad occidentalem Euphratis partem positum apud كختا *Cachtam*, quam [x] bidui iter à Melitina distare suprà affirmaverat. Timotheus [y] Gargaren-

s Hoc tom. pag. 369.
t Ibid pag. 260.
u In tab. geogr. 217.
x In tab. geogr. 213.
y Hoc tom. pag. 361.

ſis Epiſcopus anno Chriſti 1138. Athanaſium VIII. Patriarcham in cœnobio Cancratæ Presbyterum ordinavit. Idem [a] Timotheus quinquennio poſt, operâ Goſelini Edeſſæ Comitis, ad Epiſcopatum Samoſatenum translatus eſt. Joſeph [b] nepos & coadjutor Timothei ab Athanaſio VIII. Abugalebi monachi & Joannis Epiſcopi Mardæ hortatu in cœnobium Macronæ circa annum 1160. detruſus. Ignatius [c] Timotheo ſucceſſit, & Michaëlis Patriarchæ anno 1167. itineris ſocius fuit, quum Edeſſa, Chiſuma, & cœnobio Bared luſtratis, Hieroſolymam petiit. Simeon Manemita [d] antequam factionis ſuæ Patriarchatum adeptus eſſet, Gargarenſi præfuerat Eccleſiæ uſque ad annum 1421.

a Hoc tom. pag. 361.
b Ibid. pag. 362.
c Ibid. pag. 363.
d Ibid. pag. 385.

Garme.

Garme ܓܪܡܐ, ſeù *Beth-Garme* ܒܝܬ ܓܪܡܐ, Arabibus [e] باجرمي *Bagerma*: Metaphraſti [f] *Betgerme*: Agathiæ [g] Scholaſtico *Germa*: regio Aſſyriæ, qua urbes Dakuka, Sciahar-Kadta, Buazicha, aliæque continentur, quas Elias [h] Damaſcenus Neſtorianorum Epiſcopus recenſet. Apud Jacobitas anno Chriſti 969. Epiſcopum [i] Conſtantinum habuit, qui cum Joanne Patriarcha juſſu Græcorum Imperatoris in exilium pulſus fuit.

e Renaud. to. 2. Liturg. Orient. pag 271.
f Apud Lipom. tom. 2. in vita S. Baiemi.
g Lib 4. p. 136.
h Hoc tom. pag. 459.
i Ibid. pag. 139.

Gehon.

Gehon ܓܝܚܘܢ, [k] regio Ciliciæ, quam fluvius جيحان *Gehon* [l], Græcis, *Pyramus* alluit. Baſilius [m] ejus loci Epiſcopus poſt obitum Joannis XIII. cujus in Cella propter elegantiſſimum characterem & propter rerum gerendarum peritiam morabatur, Patriarchali ejus Sigillo uſus anno 1148. Melitinenſem ſibi Epiſcopatum vendicavit, poſtquam nepotem ſuum Eccleſiæ Gehonis coadjutorem ſibi ſubſtituiſſet. Athanaſius [n] VIII. eodem anno Melitinâ eum in diœceſim ſuam excedere juſſit. Anno 1167. Michaël [o] Patriarcha tàm Baſilium, quàm ejus nepotem ob varia, quorum accuſabantur crimina, Epiſcopatu Gehonis dejecit. Anno verò 1169. in cœnobio [p] Barſumæ Concilium indixit, in quo Abugalebum monachum Gehonis Epiſcopum ordinavit.

k Ibid. pag. 351.
l Abulpheda num. 185. & fol. 66.
m Hoc tom. pag. 360.
n Ibid. pag. 361.
o Ibid. pag. 363.
p Ibidem.

Germanicia, ſeù Marhas.

Germanicia ܓܪܡܢܩܝܐ, Syris & Arabibus vulgò ܡܪܥܫ *Marhas* [q], Euphrateſiæ urbs, duodecim millibus paſſuum à ripis fluvii Gehonis diſtans, teſte [r] Abulpheda: quam *Baniciam* ܒܐܢܝܩܐ corrupto ex Germanicia nomine appellari ſcribit [ſ] Edenenſis; ſed cum [t] Mabugo, quæ eadem ac Hierapolis eſt, ex auctoritate cujuſdam anonymi Syri perperàm confundit. Thomas [u] ſenior Germaniciæ Epiſcopus hæreſim Monophyſitarum acriter propugnavit ab anno 518. quo Juſtini juſſu in exilium pulſus eſt, uſque ad annum 533. quo Collatio Catholicorum cum Severianis Conſtantinopoli habita fuit. Thomas alter, cognomento Heracleenſis, ejuſdem urbis Epiſcopatum geſſit ad annum 616. quo, [x] Bar-hebræo teſte, à *Domitiano Meliti-*

q Ibid. pag. 91.
r In tab. geogr. num. 209.
ſ Hoc tom. pag. 92.
t Ibid. & p. 91.
u Ibid. pag. 89. & 92.
x Ibid. pag. 334.

nenſi

nensi exagitatus, in Ægyptum profectus est, habitavitque in Anton Alexandriæ in sacro Antonianorum monasterio; ubi memorabili diligentia sacrum Evangeliorum Codicem & reliquos novi Testamenti libros admodùm exacta & accurata emendatione restituit post primam Versionem Philoxeni Mabugensis studio elaboratam. Idem Barhebræus [a] Thomam Mabugi Episcopum vocat, non quod Germanicia cum Mabugo eadem sit, sed quia utrique Thomas præfuit. Joannes [b] Germaniciæ Episcopus anno 818. electioni Dionysii I. interfuit. Joannes [c] alter anno 910. Joannem IV. Patriarcham in cœnobio Tel-Sephre ordinavit. Dionysius [d] Jacobus Barsalibi anno 1154. ab Athanasio VIII. Episcopus Marhasensis creatus est: anno 1155. Mabugensi diœcesi ab eodem auctus: demùm anno 1167. à Michaële Athanasii successore ad Ecclesiam Amidensem translatus.

Gezerta, *Gezira*. Vide *Gozarta*.

Giaaphar Castrum.

Giaaphar castrum ܚܣܢ ܓܥܦܪ, Abulphedæ [e] قلعة جعبر *Arx Giaabar*, olim دوسرية *Dusaria* appellata, quod à *Dusaro* Duce exercitus Naamanis filii Monderi, eodem Abulpheda teste, condita fuisset: mox *castri Giaabar* nomen accepit à Giaabaro, qui eâ potitus fuit. Inter Rakam & Balam juxta Euphratem ad austrum posita est. Athanasius VIII. anno 1148. quo in Patriarcham ordinatus est, Basilium [f] Amidæ Episcopum in castrum Giaaphar transtulit.

Gozarta, seù Gazarta.

Gozarta, seù *Gazarta* ܓܙܪܬܐ, hoc est, *Insula*, & cum addito ܓܙܪܬܐ ܕܩܪܕܘ *Gozarta* [g] *Cardu*, *Cardoa* scilicet, seù *Carduchia*, à proximis Carduchiis [h] montibus sic dicta: Nestorianis ܓܙܪܬܐ ܙܒܕܝܬܐ *Gozarta* [i] *Zebedæa*: Arabibus [k] جزيرة *Gezira*, & cum addito, جزيرة ابن عمر *Gezirat-Ebn-Omar*: *Bezabde*, & *Bizabda* dicitur [l] Ammiano: *Zabdicene* [m] Hieronymo: *Gezerta* denique Masio [n], qui eam *Tigris Insulam* vocat, *XII. circiter passuum millibus suprà Mozal* (Mosul) *positam, decem ferè millia passuum suo ambitu continentem, muris undique cinctam, & à paucis aliis, quàm Christianis hominibus habitatam.* Inter Episcopatus Maphriano subjectos [o] octavo loco recensetur. Basilius [p] Marcianus Geziræ Episcopus anno Christi 1172. ab Arabibus ejusdem Insulæ in carcerem detrusus, Jacobitarum operâ liber dimissus fuit. Dionysius [q] Capharsaltensis ejusdem loci Episcopatum ad annum 1222. tenuit, quo ab Ignatio Patriarcha in Maphrianum ordinatus est. Gregorium [r] Josephum anno 1243. Joannes Bar-Maadani Maphrianus Episcopum Geziræ instituit. Gregorius Bar-hebræus [s] item Maphrianus Joannem Vehebum, & Dioscorum Gabrielem Episcopos ejusdem urbis creavit, quorum prior ab anno 1266. ad annum 1280. vixit, alter anno 1285. ordinatus fuit, postquam ea Ecclesia ad quinquennium vidua mansisset. Ignatius [t] Chaleph eandem Ecclesiam rexit usque ad annum 1455. quo ad Patriarchalem dignitatem ascendit.

a Loc. cit.
b Hoc tom. pag. 344.
c Ibid. pag. 349.
d Ibid. pag. 208. 362. & 363.
e In tab. geogr. num. 234.
f Hoc tom. pag. 361.
g Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 540.
h Cellar. in geograph antiqu. tom. 2 pag. 775.
i Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 419.
k Abulph. num. 251.
l Lib. 20. cap. 15. & 16.
m In Chronic. ad annum XI. Constantis.
n In præfat. ad anaphoram Sancti Basilii.
o Hoc tom. pag. 419.
p Ibid. pag. 452.
q Ibid. pag. 375. & 454.
r Ibid. pag. 454.
s Ibid pag. 251. 256. & 262.
t Ibid. pag. 385.

Guba. *Guba* ܓܘܒܘܣ, una ex ſeptem diœceſibus Melitinæ proximis, quas Bar-hebræus [a] ejuſdem loci olim Epiſcopus recenſet. Dionyſius [b] Barmaudiana Gubæ Epiſcopatum uſque ad annum Chriſti 1096. rexit, quo ab Athanaſio VII. ad Melitinenſem Epiſcopatum evectus fuit. Lazarus [c] ante annum Chriſti 1246. ei Eccleſiæ præfuit. Gregorius [d] Bar-hebræus in locum Lazari ab Ignatio Patriarcha ſuffectus, anno 1247. ab eodem ex Guba in Lacabenam tranſlatus eſt. Barſuma [e] Lazari ex fratre nepos Bar-hebræum excepit.

a *Hoc tom. pag.* 260.
b *Ibid. pag.* 358.
c *Ibid. pag.* 246.
d *Ibid. pag.* 246. & 374.
e *Ibid. pag.* 246. & 375.

Gulmarga. *Gulmarga* ܓܘܠܡܪܓܐ, apud Sigaram urbs ad Maphriani ditionem olim ſpectans. Jonas [f] Gulmargæ Epiſcopus in Synodo Epiſcoporum Orientalium in monaſterio Canoſciæ ditionis Sigaræ habita damnatus, à Joanne Bionita Maphriano, quod decretum Synodi ſperneret, Epiſcopatu dejectus eſt.

f *Ibid. pag.* 432.

Gumæ. *Gumæ* ܓܘܡܝܐ, regio [g] agri Antiocheni, teſte Bar-hebræo, qui [h] eam inter Epiſcopatus Antiochenæ diœceſeos recenſet. *Giumam* جومه appellat Abulpheda [i] additque [k] aliàs الراوندان *Ravandan* nuncupari. Matthæus [l] ſub Joanne Barmaadani, Dionyſio Angur, & Ignatio III. Patriarchis ei Eccleſiæ præfuit ab anno 1255. ad annum 1264.

g *Ibid. pag.* 336.
h *Ibid. pag.* 260.
i *In deſcript. Syriæ fol.* 66.
k *Tab. geogr. num.* 220.
l *Hoc tom. pag.* 377. & 379.

Gumal. *Gumal* ܓܘܡܠ [m], urbs in regione Maragæ ſita, inter Epiſcopatus Maphriano ſubjectos quinto loco numeratur. Aitallaha [n] primus ejus loci Epiſcopus à Marutha Maphriano circa annum 629. ordinatus eſt.

m *Ibid. pag.* 419.
n *Ibidem.*

Haa. *Haa* ܚܐܚ, caſtrum [o] regionis Turabdinenſis, ex qua in Kalendario [p] Syriaco Jacobitarum ad diem 23. Januarii, 28. Aprilis, 16. Auguſti, 21. Septembris, & 18. Novembris, ortum duxiſſe dicuntur Saba, Phinees, Jazdinus, & Abæus Abbas Cartaminæ. In eodem Kalendario die 28. Septembris memoria colitur Jonæ Haæ Epiſcopi, qui in ܚܡܬ *Hemat* urbe martyrium ſubiiſſe fertur. Bar-hebræus [q] in Chronico ad annum 1174. meminit Ignatii Epiſcopi ejuſdem urbis, quem ait, quum ſuos Presbyteros & monachos apud infidelem principem accuſatum iret, à Curdis ad ſtipitem alligatum interiiſſe. Severus [r] Haæ Epiſcopus anno 1293. Synodo interfuit, quæ in ordinatione Ignatii Barvahibi Patriarchæ in cœnobio Ananiæ habita eſt. Cyrillus [s] Simeon Elianita unus ex Epiſcopis fuit, qui Ignatium Iſmaëlem Barvahibi ſucceſſorem anno 1332. ordinarunt. Philoxenus [t] Azizus Barſabta anno 1461. ex Epiſcopo Haæ in Patriarcham Turabdinenſium electus fuit.

o *Ibid. pag.* 501. *ad calcem Cod. Syr.* 24.
p *Ibid. pag.* 505. *Cod. Syr.* 32.
q *Ibid. pag.* 366.
r *Ibid. pag.* 382.
s *Ibid. pag.* 382. 383. & 501.
t *Ibid. pag.* 385.

Hadeth, & Haditha. *Hadeth* ܚܕܬ, ſeu *Hadatha* ܚܕܬܐ, Arabes حديثه *Haditham* appellant. Duplex hujus nominis civitas, teſte Abulpheda [u]: altera in Meſopo-

u *In tab. geogr. num.* 258. & 262.

ſopotamia ad Euphratem fluvium haud procul ab Anbara ſeù Pheroz-Sapor: altera extra Meſopotamiam ad Tigrim verſus ortum eo loco poſita, quo Zeba major Tigri miſcetur, quatuordecim paraſangis à Moſul diſtans. Haditham in Segeſtana [a] habet Bar-hebræus, cujus Epiſcopum Aaronem circa annum Chriſti 1155. ejurata Mahometana ſecta, quam amplexus fuerat, ad montem Libanum apud Maronitas pœnitentiæ cauſa receſſiſſe refert. Hadethæ [b] ad Tigrim Epiſcopatus Neſtorianorum ſub Metropolita Moſulano commemoratur in Tabula Eliæ. Ejuſdem urbis Epiſcopus Jacobita Abraham in Codice [c] Syriaco Nitrienſi II. laudatur. Joannes Hadethenſis [d] Epiſcopus anno 1029. unàcum Joanne Abdon Patriarcha Byzantium abductus, quod in erroribus Jacobitarum tuendis pertinax eſſet, vitam in vinculis reliquit.

a Hoc tom. pag. 362.
b Ibid. pag. 459.
c Tom. I. pag. 561.
d Hoc tom. pag. 353.

Hara. Vide *Harnua*.

Haran, Charan ſeù Charræ.

Haran ܚܪܢ, Arabibus [e] حران *Harran*, ſeù *Charran*: Græcis Κάῤῥαι, urbs Meſopotamiæ Craſſi clade notiſſima. Joannes Epiſcopus Haran Monophyſita anno 518. in exilium pulſus eſt, teſte Dionyſio in Chronico, ejuſque memoria in Kalendario [f] Jacobitarum ad diem 2. Decembris colitur. Sergius [g] in eodem Chronico ad annum Chriſti 546. unàcum Achudeme Perſarum Primate, Joanne Armeniæ Catholico, Eunomio Amidæ Epiſcopo, Joanne Pergami, Photio Smyrnæ, Joanne Kenneſrini, Joanne Callinici, Joanne Aſiæ, Joanne & Barſohede Perſarum Epiſcopis claruiſſe dicitur. Simeon [h] ad annum 617. & Simeon [i] alter ad annum 729. & 746. laudantur, quorum poſterior in cœnobio Cartaminæ monachum egiſſe dicitur: utriuſque autem mentio fit in Kalendario [k] Jacobitarum die 3. Januarii, & 2. Junii. Joannes [l] & Iſaac [m] ex Epiſcopis Haran anno 740. & 755. in Patriarchas electi fuere. Athanaſius Sandalenſis [n] qui Iſaaco in Patriarchatu ſucceſſit, ab Haranitis noctu ſuffocatus eſt, quod Abdinenſem quendam Iſaaci diſcipulum ipſis invitis Antiſtitem ordinare deliberaſſet. Dionyſius [o] anno 759. ſub Georgio Athanaſii ſucceſſore claruit. Idem Dionyſius [p] ante annum 755. Epiſcopus Haranitarum in Chronico Dionyſii per anteceſſum dictus fuit, quo tempore, ut ſuprà dixi, non ipſe, ſed Iſaac [q] ſub Joanne Patriarcha Haranitis præerat. Petrus [r] anno 1004. Joanni Abdoni Patriarchæ manum impoſuit. In laudato Jacobitarum Kalendario Iſidorus & Thomas Haranitarum Epiſcopi die 4. Febr. & 5. Jul. memorantur. Sub Joanne [s] anno 1125. Epiſcopatus Haran cum Mardæ, Chaboræ, Niſibis, Daræ, Caphartutæ, & Telbeſmæ conjunctus fuit, ut ſuprà dixi.

e Abulpheda num. 235.
f Hoc tom. pag. 505.
g In Chronico Dionyſii.
h Hoc tom. pag. 102.
i Ibid. pag. 105. & 107.
k Ibid. pag. 505.
l Ibid. pag. 338. & 355.
m Ibid. pag. 338. & 339.
n Ibid. pag. 110. & 111. & 339.
o Ibid. pag. 111.
p Ibid. pag. 110.
q Ibid. pag. 338.
r Hoc tom. pag. 352.
s Ibid. pag. 216.

Haretbaret.

Haret baret ܚܪܬ ܒܪܬ Armeniæ minoris oppidum, ut liquet ex Abulpheda [t] qui illud inter & Amidam, caſtrum ܫܡܫܛܡ *Semſatim* à Samoſata Euphrateſiæ urbe diverſum collocat. Idem Abulpheda [u] caſtrum Zaidi cum Haretbaret unum idemque facit: ſic enim de quarta Arme-

t Tab. geogr. n. 236.
u In deſcriptione Armeniæ fol. 94.

nia

Harnua, seù Hara. — *Hassassinitis.*

·*tia* scribit: والرابعة قرب حصن زياد وهو المسمى بخرت برت وخلاط وارزن الروم وما بين ذلك *Quarta complectitur castrum Zaidi, quod Chartbart dicitur, & Chalatam & Arzan Romæorum, & quidquid iis interjacet.* Barhebræus in historia Dynastiarum [a] refert, Saurnavinum Mogulensium ducem Melitinâ in خرتبرت *Haretbaret* profectum, ibidem operâ Aaronis medici ipsius Barhebræi genitoris amissam sanitatem recuperasse. Leonardus [b] Abel inter Episcopos Jacobitas, qui anno Christi 1583. sub Ignatio Davide Patriarcha vivebant, *Joannem Episcopum de Hartbert* numerat. Vide *Zaidi castrum*.

Harnua ܗܪܢܘܐ nobilis Chorasanæ urbs, quam Amrus [c] in historia Nestorianorum, & Abulpheda [d] in descriptione Chorasanæ هراة *Haram* appellant. Barhebræus [e] à Marutha Maphriano Episcopum Harnuæ institutum scribit. ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܣܓܝܘ ܐܪܬܕܘܟܣܘ ܒܦܪܣ : ܘܣܘܓܐܐ ܕܐܘܪܗܝܐ ܕܐܫܬܒܝܘ ܡܢ ܦܪܣܝܐ : ܐܬܒܘ ܒܣܓܣܬܢ ܘܒܟܘܪܣܢ ܘܫܕܪܘ ܠܘܬ ܡܪܘܬܐ ܡܦܪܝܢܐ ܘܒܥܘ ܕܢܣܡ ܠܗܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ : ܘܗܘ ܣܡ ܚܕ ܠܣܓܣܬܢ : ܘܐܚܪܢܐ ܠܗܪܢܘܐ ܘܬܠܝܬܝܐ ܠܐܕܘܪܒܝܓܢ . *Per idem tempus*, inquit [f], *Orthodoxorum* (ideſt Jacobitarum) *numerus in Perside auctus est: & ingens Edessenorum numerus, qui à Persis in captivitatem abducti fuerant, domicilium in Segestana, & Chorasana fixere: qui ad Marutham Maphrianum legationem miserunt, Episcopos sibi ordinari postulantes. At ille unum quidem Episcopum Segestanæ instituit, alterum Harnuæ, & tertium Adorbiganæ.*

Hassassinitis ܒܝܬ ܚܣܣܢܝܐ, seù ܚܣܣܢܝܬܐ, regio Tagritensis ditionis, quam Arabes حماسة *Hassassam* appellant, unde populi *Assassini*, seù *Assissini*, vel *Assassinitæ* dicti sunt; iique non modò Mahometani, quorum Gulielmus [g] Tyrius, Jacobus [h] de Vitriaco, & [i] Renaudotius meminere; verùm etiam Christiani Jacobitæ, quorum schisma suprà descripsi, & latè hoc tomo [k] exposui. Hassassinitarum Patriarcha circa annum 890. Zebina [l] fuit, Joannis legitimi Jacobitarum Patriarchæ discipulus: Metropolita seù Maphrianus, Pheraa [m] à Zebina ordinatus: Pheraa Barnasicham [n] Moysis Barcephæ discipulum Episcopum Mosul instituit. Ejusdem factionis Episcopum fuisse Matthæum [o] cognomento *Pastorem*, Anaphoræ Syriacæ auctorem existimo, quem ex Syrorum monumentis cl. Stephanus Edenensis [p] Hassassinitis præfuisse scribit: idque ut affirmem, non hac tantùm conjectura adducor, verùm etiam ex stylo ejusdem Anaphoræ Syriacæ, & ex more Episcoporum Syrorum ejusdem ætatis, Liturgias scilicet condendi. Sed de his alibi.

a Hoc tom. pag. 245.
b Apud Thomam à Jesu lib. 7. pag. 386.
c Hoc tom. pag. 458.
d Tab. geogr. n. 501.
e Hoc tom. pag. 420.
f In Vita Maruthæ, in Chron. Syr.
g Histor. bell. sacr. lib. 20. cap. 31.
h Hist. Hierosl. cap. 81.
i Hist. Alex. p. 320. & alibi.
k Pag. 215. 366. 440. & 452.
l Hoc tom. pag. 440.
m Ibidem.
n Ibidem.
o Ib. pag. 320.
p De Orthodoxis Liturgiarum Scriptoribus c. 2. num. 6.

Hatacha.

Hatacha ܚܬܟܐ, Abulphedæ [a] حتاخ *Hattach*, urbs regionis Diarbechir, hoc est Amidensis, haud procul [b] à Maipheracta. Simeon Hatachæ Episcopus anno 1293. Synodo interfuit, in qua Ignatius Bar-Vahib ejusdem præceptor in Patriarcham ordinatus est.

a In tab. geogr. num. 243.
b Hoc tom. pag. 454.

Haura.

Haura ܚܘܪܐ, Sarugensis ditionis pagus, teste Barhebræo [c] qui Jacobum doctorem antequam ad Episcopatum Batnæ ascenderet, Hauræ Periodeuten, seù Visitatorem fuisse scribit. Idem Barhebræus, [d] Joannem Zucheninensem monachum ex Episcopo Hauræ in Patriarcham circa annum 740. electum affirmat. Verùm quum idem Joannes ab eodem [e] Barhebræo & ab historiæ [f] Alexandrinæ Scriptoribus Episcopus *Haran* dicatur, consequens est, ut Hauræ simul & Haran Episcopatum rexerit.

c Ibid. pag. 322.
d Hoc tom. pag. 338.
e Ibid. pag. 355.
f Apud Renaud. in hist. Alex.

Heliopolis. Vide *Baalbach*.
Hesna, seù *Hesen Zaid*. Vide *Zaidi castrum*.
Hesen Chipha. Vide *Chiphæ Castrum*.
Hesen Mansur. Vide *Mansuri castrum*.

Hegon, seù Eges.

Hegon ܗܓܘܢ, seù ܐܓܝܣ *Eges*: Ptolemæo & Plinio *Ægæ*, aliis *Ægæa*, seù pluraliter *Ægææ*: Ciliciæ oppidum, de quo latè Cellarius [g]. Julius Hegon Episcopus anno 518. unàcum reliquis Episcopis Monophysitis à Justino Imp. in exilium pulsus est. In Professione [h] Fidei, quam Ordinandus coram Pontifice Jacobita emittit, Cyrus & Joannes Ægeatæ inter hæreticos damnantur.

g Tom. 2. geogr. antiq. pag. 246.
h In Pontif. Syr. Cod. Ecchell. 4. p. 95.

Epiphania.

Epiphania ܐܦܝܦܢܝܐ, Ciliciæ urbs non longè ab Isso, alia ab Epiphania Syriæ, quæ Evagrii Scholastici patria fuit. Paulus Epiphaniæ in Cilicia Episcopus à Dionysio inter eos recensetur, quos Justinus Imp. anno 518. exilio multavit.

Hierusalem.

Hierusalem ܐܘܪܫܠܡ: Græcis Latinisque Patriarchatus: Jacobitis, Coptis, Armeniis, & Nestorianis simplex Archiepiscopatus Patriarchæ eorum subjectus: etsi speciosum apud Jacobitas quinti Patriarchæ titulum ei Ecclesiæ delatum invenio in Relatione Leonardi [i] Abel. Post dejectionem Theodosii monachi, qui [k] Juvenalis Patriarchæ Hierosolymitani Sedem invaserat, primusque Monophysiticos errores in ea Ecclesia disseminarat, cœperunt Monophysitæ proprium ibi gregem constituere; accedente præsertim Zenonis & Anastasii Imperatorum patrocinio, qui plurimum iis favebant. Quoniam verò sub Justino Catholicus Oriens de hæreticis triumphavit, & monachorum S. Sabæ zelo Hierosolymitana Sedes à Monophysitarum faucibus præservata est, ii paulatim imminuti non Patriarcham, sed Episcopum sibi constituerunt, qui Antiocheno ipsorum Patriarchæ subesset: ea planè ratione, qua Anthimo Constantinopolitana Ecclesia dejecto, dispersos per eum Patriarchatum sectarios Joannes Asiæ Episcopus rege-

i Apud Thomam à Jesu p. 386.
k Hoc tom. pag. 55.
Evagr. lib. 2. c. 5.

bat,

bat, ut suprà notavi. Primus Hierosolymorum sectæ Jacobiticæ Episcopus in Chronico Bar-hebræi Severus [a] occurrit, qui anno Christi 595. vel juxta alios, anno 597. Athanasium I. Patriarcham in cœnobio Kennesrinensi ordinavit, Ignatius Romanus [b] ex Hierosolymitano Jacobitarum cœnobio, quod Magdalenæ [c] dicitur, in Barsumæ monasterium ab Athanasio VIII. circa annum 1140. evocatus, Sanctæ urbis Episcopatum accepit, quem [d] usque ad annum 1185. per integros quinque supra quadraginta annos tenuit. Dionysius Barsalibæus [e] suum de Liturgia Syriaca commentarium huic Ignatio nuncupavit. Athanasius [f] Michaëlis Patriarchæ frater Ignatio suffectus, à monachis ejus urbis nequaquam exceptus est: ad fratrem igitur regressus, Antiochiæ [g] obiit die 21. Octobris anno Græcorum 1504. Christi 1193. ejusque in locum ab eodem Michaële Patriarcha Ignatius Sahada cœnobii Duair archimandrita subrogatus est. Athanasius [h] Hierusalem Episcopus anno 1264. ordinationi Ignatii III. Patriarchæ in cœnobio Gavicathæ interfuit. Isa [i] Hierosolymæ totiusque Palæstinæ ab Ignatio Behenamo anno 1445. Episcopus ordinatus est. Gregorius [k] Jacobitarum Hierosolymæ commorantium Episcopus exaratum à Jacobo Abdallæ Syro Liturgiarum Codicem, & ab eodem amanuensi cœnobio S. Mariæ Syrorum in deserto Scetensi dono oblatum, die 13. Martii anno Christi 1516. propria subscriptione testatur, uti ad calcem Codicis Nitriensis III. adnotatur. Joannes [l] anno 1583. vivebat, quo Leonardus Abel Ignatium Davidem Jacobitarum Patriarcham visitavit. Gregorius denique, qui antea Josue appellabatur, unus ex Catholicis Episcopis fuit, qui cum Petro Patriarcha circa finem sæculi decimi septimi conspiratione Jacobitarum ex Palæstina & Syria pulsus, in Urbem se recepit.

Himeria.

Himeria, vel *Imeria* oppidum Osrhoënæ, seù Edessenæ regionis, cujus Uranius Episcopus in Concilio Chalcedonensi subscriptus legitur. *Amurin* ܐܡܘܪܝܢ Syris dicitur, ejusque loci Joannes [m] Episcopus anno 518. relegatus fuit, quod Chalcedonensem Synodum rejiceret. Vide *Amoria*.

Hirta.

Hirta ܚܐܪܬܐ & cum addito ܚܐܪܬܐ ܕܢܥܡܢ *Hirta Naamanis*, urbs Assyriæ apud Cupham, à qua tribus passuum millibus distat, teste Abulpheda [n] qui causam hanc subjungit, cur ad Naamanem referatur.

وكانت منازل النعمان ابن المنذر وبها تنصّر المنذر بن امرالقيس وبنى بها الكنايس العظيمة

Ibi, inquit, *Sedes erat Naamanis filii Monderi: ibique christianam religionem amplexus Monderus filius Amrilcaisi, magnificas Ecclesias exstruxit*. Patria fuit Honaini celeberrimi medici, cujus gesta ex Barhebræo [o] narravi. Ebedjesu discipulus Abdæ Durkonensis circa annum Christi 400. monasterium apud eam urbem ædificavit, [p] Amro teste, Nestoriani [q] Episcopum habent, qui Hirtæ simul & Akulæ præest,

[a] Hoc tom. pag. 334.
[b] Ibid. pag. 361.
[c] Ibid. pag. 363. & 371.
[d] Ibid. pag. 368.
[e] Ibid. pag. 176.
[f] Ibid. pag. 368.
[g] Ibid. pag. 368.
[h] Ibid. pag. 359.
[i] Ibid. pag. 385
[k] Tom. 1. pag. 562.
[l] Apud Thomam à Jesu pag. 386.
[m] In Chronico Dionysii.
[n] Tab. geogr. num. 270.
[o] Hoc tom. pag. 271. 438.
[p] Ibid. p. 400.
[q] Ibid. p. 459.

eſt, Patriarchæ eorum immediatè ſubjectus. Jacobitæ quoque ſuum in ea urbe Epiſcopum habuere, teſte Dionyſio in Chronico, qui ad annum Græcorum 862. Chriſti 551. Theodorum laudat *Hirtæ Naamanis Epiſcopum*. Nam Hirtæ vel Akulæ ſedebant Epiſcopi Jacobitæ, qui Arabum dicuntur; ut Theodorus [a] mox laudatus, & Joannes, qui eum excepit ab anno Chriſti 617. ad annum 650. Georgius [b], qui ab anno 686. ad annum 724. ſediſſe dicitur: & Achudemes [c] qui Arabibus præfuit, antequam Maphrianus fieret.

a Tom. 1. pag. 167.
b Hoc tom. pag. 335. & 338.
c Ibid. pag. 414.

Hurin.

Hurin ܚܘܪܝܢ, urbs Syriæ inter Palmyram & Damaſcum, quam Arabes hodieque حوران *Huran* appellant: alia ab Haran Meſopotamiæ oppido, de quo ſupra. Joannes Harduinus & Federicus Spanhemius apud Cellarium [d] præter Haran Meſopotamiæ, aliam ponunt apud Palmyram, quæ eadem cum Hurano eſt. Averiam Palmyrenæ oppidum agnoſcit [e] Ptolemæus. In Auguſtana Tabula, viâ quæ ab Apamea in deſerta Arabiæ loca exit, poſt Palmyram [f] *Haraë* ponitur. Joannes ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܚܘܪܝܢ *Hurini Epiſcopus* inter eos, quos anno 518. Juſtinus Imp. relegavit, poſt Epiſcopum Thadmor ſeù Palmyræ in Chronico Dionyſii recenſetur.

d Tom. 2. geogr. antiq. pag. 717. & 718.
e Lib. 5. cap. 15.
f Cellar. tom cit. pag. 436.

Jabruda.

Jabruda ܝܒܪܘܕ, Laodicenæ provinciæ in Syria oppidum, teſte Ptolemæo [g]: in Notitia [h] Epiſcopatuum *Jambruda* dicitur, & in Phœnicia Libaniſia collocatur. Thomas Jabrudæ Epiſcopus inter Monophyſitas Syriæ Epiſcopos, quos Juſtinus Imp. anno 518. Sedibus dejecit, poſt Alexandrum Abilæ & ante Joannem Palmyræ in Chronico Dionyſii nominatur.

g Lib. 5. cap. 15.
h Cellar. tom. cit. pag. 444.

Irenopolis.

Irenopolis ܐܝܪܢܘܦܘܠܝܣ, Ciliciæ ſecundæ urbs, quæ olim *Neronias* dicta fuit, teſte Theodorito [i]. Narciſſus ejus Epiſcopus [k] Sozomeno & [l] Socrati laudatur. Joannes in Chronico Dionyſii anno 518. Juſtini juſſu in exilium pulſus dicitur.

i Lib. 1. hiſtor. Eccl. cap. 7.
k Lib. 3. c. 10.
l Lib. 2. c. 26.

Kalliſura. Vide *Calliſura*.

Kenneſrin, ſeù Canſarinum.

Kenneſrin ܩܢܫܪܝܢ, aliàs *Kenneſre* ܩܢܫܪܐ, Abulphedæ [m] قنسرين *Kennaſrin*, nonnullis *Canſara*, & *Canſarinum*: urbs Syriæ ſatis ampla initio imperii Saracenici, teſte eodem Abulpheda, nunc pagus, poſtquam illius amplitudo Alepum tranſlata eſt; Covaico قويق Alepi fluvio alluitur; à qua parva manſione diſtat. Celeberrimum apud eam urbem cœnobium Joannis Baraphtonii, quod Kenneſrinenſe dicitur, in hiſtoria Jacobitarum [n] paſſim laudatur, ex quo prodiere Patriarchæ Julianus [o], Theodorus, Athanaſius I. & II. Julianus alter, Georgius, & Dionyſius I. Ibidem [p] Jacobus Edeſſenus & Athanaſius Baladenſis Patriarcha Græcam linguam edocti, interpretandis è Græco in Syriacum ſermonem libris incubuere. Dionyſius I. id cœnobium inſtauran-

m Tab. geogr. num. 222.
n Hoc tom. pag. 47. 54. 111.
o Ibid. pag. 333. 335. 337. 340. 344.
p Ibid. pag. 335. & 336.

di [a] jussionem ab Othmano duce obtinuit. Isidorus Kennesrinensis Episcopus Monophysita in Chronico ejusdem Dionysii ad annum Christi 518. nominatur. Severus [b] Sabocht ejusdem urbis Episcopus ad annum circiter 630. à philosophicis, mathematicis, & ecclesiasticis studiis in Chronico Barhebræi commendatur.

a *Ibid. pag.* 345.
b *Ibid. pag.* 335.

Lacabena.

Lacabena لاقبنا, una ex [c] septem urbibus circa Melitinam, quas ætate sua destructas fuisse scribit Barhebræus. Basilius Lacabenæ Episcopus eodem Barhebræo teste [d] circa annum 1143. ob fornicationis crimen ab Athanasio VIII. depositus, quum injunctam sibi pœnitentiam egisset, ab eodem Patriarcha cœnobiis Zabar primùm præfectus, deinde in diœcesim Sababarchæ eâdem de causa translatus, demùm post tres annos quum ejusdem flagitii accusatus fuisset, Episcopatu dejectus est. Eudoxius [e] Bar-Bitra anno 1222. ordinationi Ignatii Davidis Patriarchæ interfuit. Athanasius [f] Josue ejusdem Ignatii discipulus anno 1246. ex Lacabena ad Ecclesiam Ptolemaidis translatus est. Aaron Tanzig [g] Athanasii successor quum Lacabenæ Sedem per duos ferè annos rexisset, dimisso Episcopatu, Hierosolymam anno 1247. petiit, ubi & in cellula se clausit: cujus in locum idem Ignatius Patriarcha Gregorium [h] Barhebræum subrogavit. Gregorio autem [i] ex Lacabena Alepum translato, Athanasius Pharagus [k] Lacabenæ regimen suscepit, ex qua primùm à schismaticis Episcopis, deinde ab Ignatio III. Patriarcha Melitinam translatus, tandem anno 1273. ad primam suam Ecclesiam revocatus fuit.

c *Ibid. pag.* 260.
d *Ibid. pag.* 361.
e *Ibid. pag.* 371.
f *Ibid. pag.* 375.
g *Ibid. pag.* 246. *&* 375.
h *Ibidem.*
i *Ibid. pag.* 378.
k *Ibid. pag.* 380.

Laodicea.

Laodicea لاذقيّة, duplex Syriæ civitas, ut cæteras hujus appellationis Phrygiæ & Lycaoniæ omittam: altera [l] *ad Libanum*, quam Ptolemæus *Cabiosam* nuncupat, estque inter Emesam & Heliopolim, ab hac [m] M.P.LXIV. ab Emesa XVIII. distans: altera *ad mare*, Seleuciam inter & Gabalam, quam Abulpheda [n] ab Antiochia M.P.XLVIII. à Gabala XII. distare affirmat. Hujus Episcopus Constantinus à Dionysio & Barhebræo [o] inter acerrimos Monophysiticæ hæreseos propugnatores recensetur, quos Justinus Imp. anno 518. exilio multavit. Ejus memoriam colunt Jacobitæ in Kalendario [p] die 26. Junii, quod Saliba Barchiron Presbyter exaravit.

l *Strabo lib.* 16. *Plinius l.*5.*c.*23.
m *Itinerar. Antonini.*
n *Tab. geogr. n.* 201.
o *Hoc tom. pag.* 327.
p *Cod. Syr. ms.* 32. *Hoc tom. p.* 505.

Maadan.

Maadan معدن, Mesopotamiæ regio, ex qua Joannes cognomento *Bar-Maadani* Jacobitarum Patriarcha ortum duxit. Sermed pagus, & castrum S. Abel in ea regione nominantur à Joanne [q] Gargarensi calligrapho, & ab Ignatio [r] Xenaja Patriarcha. Idem [s] Joannes Gargarensis prædictum pagum Sermed apud urbem حيزان *Hizan* collocat. Hizan autem ab Abulpheda [t] in regione Mesopotamiæ, quæ Diar-bacr dicitur, montibus undique circumdata collocatur. Dionysius [u] David Episcopus Maadan sub Ignatio Davide Patriarcha anno Christi 1586. vivebat. Davidem, suppresso Dionysii nomine, eum

q *Ad calcem Cod.Syr.ms.* 29. *hoc tom. p.* 503.
r *In Chirographo venditionis quorundam librorum, ad calcem Cod.Syr.*28. *&* 32. *hoc tom. p.* 230.
s *Hoc tom. pag.* 503.
t *Tab. geogr. n.* 247.
u *Hoc tom. pag.* 503.

cum appellat Leonardus Abel in sua Relatione, quam Thomas [a] à Jesu libro 7. de conversione omnium gentium procuranda inseruit.

[a] Pag. 386.

Maalta.

Maalta seù *Maaltaja* ܡܥܠܬܐ ܐ, inter [b] subjectos Maphriano Episcopatus tertio loco recensetur à Barhebræo. In Geographia [c] Nubiensi معلثايا *Maaltaja* pagus Mesopotamiæ apud Singaram dicitur.

[b] Hoc tom. pag. 419.
[c] Clim. 4. Par. 6.

Maara.

Maara ܡܥܪܐ seù *Maarin* ܡܥܪܝܢ, Episcopatus Nisibi conjunctus. Ignatium VII. cognomento Sciahabum Patriarcham Episcopi Maaræ [d] & Maipheractæ anno 1365. ordinarunt. Gregorius Matthæus [e] Maphrianus, qui ab anno 1317. ad annum 1345. Orienti præfuit, Episcopos duos instituisse legitur, quorum alterum cœnobio S. Sergii in monte Saio & urbi Sigaræ præfecit; alterum Maaræ & Nisibi, & Gozartæ Cardoæ. In Cod. ms. 30. ad calcem [f] hujus tomi, exstat Arabica, sed Syriacis literis exarata Oratio Eliæ Hadethensis *ad Maarinenses, qui habitant apud Nisibin*. Aliam in Syria *Maaram*, seù *Moarram* commemorat Barhebræus [g], ex qua in Libanum montem Francos perrexisse scribit, ibique ingentem populi multitudinem ex iis, qui Nazaræi dicuntur, occidisse. Duplicem *Maaram* in Syria agnoscit Abulpheda: alteram dictam [h] معرة نصرين *Maarat-Nesrin*, seù معرة مصرين *Maarrat-Mesrin*: alteram absolutè [i] المعرة *Al-Maara*, seù cum addito معرة النعمان *Maarat-al-Naaman*.

[d] Hoc tom. pag. 384.
[e] Ibid. pag. 460.
[f] Pag. 503.
[g] Hoc tom. pag. 320.
[h] In descript. Syriæ fol. 64.
[i] In tab. geograph. num. 218.

Mabug, seù Hierapolis.

Mabug ܡܒܘܓ, Arabicè [k] منبج *Manbeg*: Syriæ Euphratesiæ urbs: Straboni [l], & Plinio [m] *Bambyce*: vulgò *Hierapolis*: alia à *Mamuga* [n] Ptolemæi, qui Hierapolim in Cyrrhestica & Mamugam in Cassiotide ponit: Plinius [o] *Bambyce*, inquit, *quæ alio nomine Hierapolis vocatur*, *Syris verò Magog*, (imò Mabog seù Mabug.) *Ibi prodigiosa Atargatis*, *Græcis autem Derceto dicta colitur*. Huc respexit Sanctus Jacobus Sarugensis, quum in serm. de Idolorum lapsu [p] scripsit: *Mabugum Sacerdotum Dearum urbem fecit* Diabolus, *eamque suo nomine nuncupavit, ut post idola in æternum aberraret*. Hierapolis enim *urbs sacra*, seù *Sacerdotalis* interpretatur. Idem Sarugensis [q] Deam ܬܪܥܬܐ *Taratam* non Mabugi tantùm, sed etiam in urbe Haran coli testatur: ex *Tarata* autem, seù *Targata* Atargatim & Derceto dictam Syrorum Deam, mihi certum est. An verò eadem illa sit cum Astarte sivè Astoreth, ut quidam [r] conjiciunt, aliis judicandum relinquo. Nunc ad Mabug ut revertar, dupliciter circa eam urbem Ortelius [s] erravit: primùm quum Bambycen Edessam Mesopotamiæ urbem esse scripsit; deinde quum Mamugam Ptolemæi, ex fide Andreæ Masii eandem cum Mabugo fecit. Nec meliora Auctor Vitæ Thomæ Heracleensis, qui [t] Germaniciam seù Marhas cum Mabugo confundit. Celeberrimus apud Jacobitas fuit Philoxenus, aliàs Xenajas, Mabugi Episcopus, quem Justinus Imp. anno 518. in exilium misit, ut latè hoc tomo [u] dictum est.

[k] Abulph. tab. geogr. num. 230.
[l] Lib. 16.
[m] Lib. 5. cap. 23.
[n] Lib. 5. cap. 15.
[o] Loc. cit.
[p] Tom. 1. Bibl. Orient. p. 328.
[q] Ibid. pag. 327.
[r] Vide Cellar. t. 2. geogr. antiq. p. 428.
[s] In Thesaur. geogr.
[t] Hoc tom. pag. 91.
[u] Pag. 19.

Joannes Bar-Andreas [a] anno 1129. Episcopatu ejusdem urbis à Joanne XIII. Patriarcha dejectus est, substituto in ejus locum Bar-Turca: Sed paulò post cum eodem Patriarcha reconciliatus Sedique suæ restitutus [b], anno 1148. Mabugum cum Carsena commutavit: qua etiam urbe excedens, in Pheschinense cœnobium se contulit. Anno 1155. Dionysio Barsalibæo Marhasensi Episcopo [c] diœcesis Mabugensis in Synodo, quæ in cœnobio Barsumæ habita fuit, adjecta: Bar-Andreas verò ad Ecclesiam Turabdinensem translatus, anno post in cœnobio Ananiæ obiit. Athanasius [d] Mabugi Episcopus anno 1264. vivebat, quo Ignatius III. Patriarcha ordinatus est.

Maipheracta, seù Maipherchin.

Maipheracta ܡܝܦܪܩܛ, vel ܡܝܦܪܩܬ *Maiphercat*, seù ܡܝܦܪܩܝܢ *Maipherchin*; Arabicè, ميافارقين *Majapharchin*, teste Abulpheda [e] ad austrum montis, quem Dionysius [f] in Chronico *Sajum* appellat; Mesopotamiæ urbs, septem dierum itinere à Mosul per castrum Chipha distans, octo autem à Mosul per Marden, eodem Abulpheda teste, qui eam brevitatis causa فارقى *Pharchi* etiam vocari testatur. *Macepracta* dicitur Ammiano, cujus locum Cellarius [g] illustrat. Eandem cum Tagrito seù Martyropoli facit Renaudotius [h], idque eâ conjectura, quod Maruthas qui Tagriti Episcopus fuit, Maipheractæ etiam præfuisse in nonnullis Syriacis Codicibus dicatur, ut notavi tom. 1. p. 174. & expressè legitur in Kalendario [i] Syriaco ad diem 17. Februarii. Verùm diversas urbes esse Tagritum, & Maipheractam, norunt qui Mesopotamiam lustrarunt: & disertè docet Abulpheda [k] qui Maipheractæ quidem pro sententiarum diversitate dat gradus Longitudinis 64. 65. 66. Latitudinis 33. Tagrito verò Longit. 68. 69. Latitud. 34. 35. Quod autem Maruthas & Maipheractæ, & Tagriti Episcopus dicatur, eò id factum, quod utrique Ecclesiæ præfuit, qua ratione Joannem Ecclesias Mardæ, Daræ, Nisibis, Haran, Caphartutæ, & Telbesmæ rexisse suprà dictum est. Athanasius [l] cognomento Sandalensis, ex monacho Cartaminensi Episcopus Maipheractæ erat anno Christi 746. deinde Patriarchalem Sedem invasit circa annum 755. Athanasius VIII. Patriarcha [m] quum anno 1141. Melitinâ in cœnobium S. Aaron Sigaræ se contulisset, Maipheractensi Episcopo Amidenam Sedem regendam dedit, Tarsensi verò Antiochiam. Is verò Athanasius erat, cujus obitum ad annum 1169. refert [n] Barhebræus, ejusque loco Ignatium Abugalebum Maipheractæ Episcopum à Michaële Patriarcha ordinatum testatur. Anno 1182. mortuo Abugalebo [o] subrogatus fuit Ignatius Gabriel ejusdem ex fratre nepos, monachus cœnobii Barsumæ. Jacobus [p] Severus, cognomento Bar-Sciacco, Gabrielem excepit, vixitque usque ad annum 1231. quo obiit. Etsi enim Episcopus Sancti Matthæi & Tagriti dicatur; in Pontificali tamen Jacobitarum, in quo Professio Fidei ab ipso edita legitur, Maipheractæ Episcopus disertè nuncupatur: nimirum à Maphriano, qui Maipheractam, Tagri-

tum,

[a] Ibid. pag. 360.
[b] Ibid. pag. 361.
[c] Ibid. pag. 361.
[d] Ibid. pag. 379.
[e] In descript. Mesopot. n. 241.
[f] Loc. suprà cit. ubi de Anazeta.
[g] Tom. 2. geogr. antiq. p. 719.
[h] Tom. 2. Lit. Orient. p. 271.
[i] Hoc tom. pag. 505.
[k] Tab. geogr. n. 241. & 266.
[l] Hoc tom. pag. 107. 110. 338. & 339.
[m] Ibid. pag. 361.
[n] Hoc tom. pag. 364.
[o] Ibid. pag. 368.
[p] Ibid. pag. 237. & 455.

tum, cœnobium S. Matthæi, & Mosulanam diœcesim usurpaverat, tamquam Vicarius & Suffraganeus eas Ecclesias regendas susceperat. Joannes [a] Maipheractæ Episcopus cum Joanne Saliba Amidensi præceptore suo in urbem Alepum anno 1252. properavit, ut schisma impediret, quod Joannes Barmaadani Maphrianus in Ecclesiam Jacobiticam inducere moliebatur. Malchus ejusdem urbis [b] Episcopus Synodo præfuit, quæ anno 1293. in ordinatione Ignatii Barvahibi Patriarchæ habita est. Anno 1365. Episcopi Maipheractæ [c] & Maaræ Ignatium Sciahabum Patriarcham ordinarunt. Gazel [d] denique *Archiepiscopus de Miapherichin* post Pilatum metropolitanum in Musal & Oriente, hoc est Maphrianum, anno 1583. à Leonardo Abel in sua Relatione collocatur.

a Ibid. pag. 376.
b Ibid. pag. 382.
c Ibid. pag. 384.
d Apud Thomam à Jesu pag. 386.

Manaëm, & *Manem*. Vide *Beth-manem*.

Mansur castrum.

Mansur castrum ܚܨܢܐ ܡܢܨܘܪ, Arabicè حصن منصور *Mesn Mansur* apud Samosatam, inquit [e] Abulpheda, ad ortum fluminis الازرق *Azrak*, & austrum Euphratis: monte ipsum inter & Melitinam ad occasum posito. Mansur Amerita sub Meruano Chalipharum Amiadum postremo id castrum exstruxit, eodem Abulpheda teste, qui illud sua ætate dirutum affirmat: scribebat autem Abulpheda anno Hegiræ 721. uti ad calcem Operis geographici adnotatur. Stephanus [f] castri Mansur Episcopus cum Menna Amidæ & Theodoro Edessæ conspiratione facta, Joannem XIV. adversùs Michaëlem II. anno 1208. Patriarcham ordinavit. Gregorius [g] ejusdem loci Episcopus anno 1252. ordinationi Dionysii VII. cognomento Angur, interfuit, à quo quum ad Ecclesiam Melitinæ translatus esset, Barsuma [h] diaconus Abibi Presbyteri filius, discipulus & consanguineus Ignatii Davidis Patriarchæ, assumpto Ignatii nomine, ab eodem Dionysio Angur Episcopus castri Mansur consecratus est.

e Tab. geogr. n. 224.
f Hoc tom. pag. 231. 370.
g Ibid. pag. 376.
h Ibid. pag. 376. 380. & 381.

Marde.

Marde ܡܪܕܐ seù ܡܪܕܝܢ *Mardin*, Arabicè ماردين *Maredin*, Onuphrio [i] & Masio [k] *Merdinum*: Joanni Alberto Widmanstadio *Meredin*: castrum munitissimum Mesopotamiæ in vertice montis positum, cujus altitudo duarum parasangarum est, inquit Abulpheda [l], Nisibi ad radices montis relictâ. *Marden ad Tigrim* habet Ptolemæus [m] qui eam inter oppida Assyriæ recenset. Urbis incrementa describit [n] Noë Libaniota. A Michaële I. Sedes [o] Patriarchæ Jacobitarum ibidem fixa: nimirùm in cœnobio Ananiæ, quod Zapharanense nuncupatur, & Mardæ proximum est. Episcopi Mardenses aliquando in cœnobio Cartaminæ habitarunt, ut suprà dixi, quum de Cartamina sermonem feci. Ananias [p] Mardæ & Caphartutæ Episcopus anno Græcorum 995. Christi 684. Athanasio Patriarchæ manum imposuit, Serguna [q] Mardæ Episcopus ab anno 755. ad annum 769. in Chronico Dionysii laudatur. Ananias [r] alter monachus cœnobii S. Matthæi anno Græcorum 1104. Christi 793. à Cyriaco Patriarcha Episcopus Mardæ & Caphar-

i In Vitis Pontificum.
k In præfat. ad Anaphoram Basilii
l Tab. geogr. n. 240
m Lib. 6. cap 1.
n Hoc tom. pag. 470. & 471.
o Ibid. pag. 363.
p Hoc tom. pag. 335.
q Ibid. pag. 110. 111. 112. 114.
r Ibid. pag. 222. & 342.

phartutæ ordinatus est. Ignatius [a] Ananiæ successit circa annum 816. Joannes [b] ab anno 1125. ad annum 1165. Ecclesias Mardæ, Caphartutæ, Telbesmæ, Daræ, Nisibis, Haran & Chaboræ rexit. Maudiana [c] à Michaële Patriarcha Episcopus Mardæ creatus, *paulò post quum ab iis civibus vexatus esset, Melitinensium consilio*, ut scribit Bar-hebræus, *Byzantium adiit, ubi suscepta Chalcedonensium religione, ad Maipheractensem diœcesim remissus est*. Joannes [d] Aaron Barmaadadani ex Marde Episcopo Maphrianus, deinde Patriarcha factus. Joseph [e] Bader Zache Barvahib Mardæ quoque Episcopus fuit, antequam in Patriarcham eligeretur. Timotheus [f] Elias ad annum 1589. à Presbytero Ebednura in fine Codicis Syriaci 23. sub Ignatio Patriarcha laudatur. Athanasius Saphar, Mardensis Episcopus catholicus, vir amicissimus, ante finem sæculi proximè elapsi in Urbem advenit, ubi in præsentem usque diem moratur.

Marga.

Marga ܡܪܓܐ, ditionis Mosulanæ pagus, teste Amro [g] in vita Abrahæ Nestorianorum Patriarchæ: alia à Maraga ܡܪܓܐ amplissima Adorbiganæ regionis civitate, quam describit [h] Abulpheda, quæque in chronico [i] Bar-hebræi frequenter memoratur. Barhadbesciaba [k] Margæ Episcopus libello electionis Dionysii I. Patriarchæ anno 818. se subscripsit.

Marbas. Vide *Germanicia*.

S. Matthæi cœnobium. Vide *monasterium S. Matthæi*.

Melitina.

Melitina ܡܠܝܛܝܢܐ, Græcis Latinisque *Melitene*, Arabibus *Malatia*. ملطيه وهى فى الجنوب عن سيواس وبينهما نحو ثلاث مراحل وهى فى الغرب عن كختا وكركر وبينهما نحو مرحلتين وهى شمالى زبطرة وبينهما مرحلة كبيرة . *Posita est ad austrum Sebastes*, inquit Abulpheda [l], *tribus circiter mansionibus ab ea distans: ad occasum Cachtæ & Gargaræ, duabus ferè mansionibus ab iisdem dissita: & ad aquilonem Zabatræ, à qua longa mansione distat*. Vide [m] Cellarium, qui ejusdem ortum & incrementum ex Procopio describit. Frequentes in ea Syros Jacobitas fuisse, constat ex chronico Dionysii & Bar-hebræi: testatur & Michaël Episcopus Taneos in vita Zachariæ Coptorum Patriarchæ apud Severum Mokaffæum, ex quo quæ ad Joannem Abdonem Jacobitarum Patriarcham spectant, hoc [n] tomo descripsi. Eandem nacti sunt patriam Patriarchæ Joannes VIII. & IX. Athanasius VIII. Michaël I. & II. Maphriani Gregorius Jacobus Michaëlis secundi frater & primi nepos: Gregorius Bar-hebræus, vulgò Abulpharagius, ejusque frater Gregorius Barsuma: Episcopus Dionysius Barsalibæus: aliique plurimi, quos Jacobitæ summis laudibus celebrant. Zacharias [o] & Jacobus [p] Melitinæ Episcopi laudantur à Barsalibæo commentar. in Evangelia, quorum prior anno Christi 540. vivebat. Elias [q] ex monacho

cœno-

a Ibid. pag. 223.
b Ibid. pag. 207. 208. 216. 361. & 362.
c Ibid. pag. 368.
d Ibid. pag. 454.
e Ibid. pag. 381.
f Ibid. pag. 500.
g Ibid. pag. 435.
h Tab. geogr. num. 417.
i Hoc tom. pag. 253. 264. 266. & 268.
k Ibid. pag. 344.
l Tab. geograph. num. 396.
m Tom. 2. geogr. antiq. pag. 353.
n A pag. 146.
o Hoc tom. pag. 53. 54.
p Ibid. pag. 158.
q Ibid. pag. 284. 350.

cœnobii Zucheninensis, quod apud Amidam situm est, Melitinæ Episcopatum anno Christi 958. regebat, quo monasterium Sergii in finibus regionis Gubensis fundatum fuit. Eliæ successit Ignatius Isaac [a] cognomento Cursor, qui [b] anno 969. cœnobium Deiparæ & majorem Melitinæ Ecclesiam, ex ejus nomine *Cursoris* dictam, ædificavit. Cursorem [c] anno 991. Joannes [d] excepit, qui cum septem monachis Jacobitis Byzantium abductus est, Græcis Melitinensem Ecclesiam, quæ Cursoris dicitur, occupantibus. Ignatius [e] anno 1029. cum Joanne Abdone Patriarcha & quinque aliis Episcopis sub Romano Imperatore Constantinopolim perductus, à Jacobitica secta ad Græcorum fidem transiit. Ignatius [f] alter Athanasii VI. ex fratre nepos, vir Græci & Syriaci sermonis peritus, quum à patruo Episcopus Melitinæ ordinatus esset, anno 1063. à Græcis unàcum præfato Patriarcha comprehensus, in cœnobium Eudoxii, quod suprà Melitinam est, detrusus fuit; ubi quinto post mense quum patruus obiisset, ipse Byzantium perductus, & in montem Macedoniæ relegatus, mortuo post tres annos Imperatore Duca, Melitinam repetiit: quumque [g] anno 1086. Joanni XII. Patriarchæ manum imposuisset, obiit anno 1095. quo ab Athanasio VII. ei suffectus fuit Joannes [h] Saidus Barsabuni. Interfecto post quadraginta dies Joanne, quum Melitina urbs, quæ à Turcis capta fuerat, septem annorum spatio Episcopo caruisset, idem Athanasius Patriarcha ad eum Episcopatum è Gubensi Ecclesia [i] Dionysium transtulit cognomento Barmaudiana, *qui scriptionem & lectionem librorum Ecclesiasticorum*, teste Bar-hebræo, *ibidem instauravit, postquam exactam divinorum officiorum ritum, qui in cœnobio Bar-Gaghæi observabatur, cœnobitas monasterii Barsumæ, apud quos destructâ Gubâ sese receperat, summo cum labore docuisset*. Idem Dionysius [k] quum pro Basilio Abugalebo Episcopo Edesseno apud eundem Athanasium Patriarcham precator accessisset, tantum abfuit, ut iratum Athanasium placaret, ut potiùs ab eodem Melitinæ Episcopatu dejectus fuerit, substituto in ejus locum Joanne [l] Elisæo cœnobii Bared archimandrita, quem tamen Melitinenses rejecerunt, postquam eum vino addictum esse cognovissent. Athanasius VIII. exeunte anno 1138. Amidæ in Patriarcham ordinatus, in cœnobium Barsumæ profectus est, ubi Theodorum [m] sororis suæ filium, imposito Ignatii nomine, Episcopum Melitinæ creavit. Theodori successor Dionysius [n] obiit ineunte anno 1193. eique à Michaële I. Joannes [o] Barconon ex Ecclesia Callisuræ translatus, substitutus est. Idem [p] Michaël Patriarcha anno 1172. Abulhasani Archidiaconi & Romani œconomi Melitinæ operâ instauravit majus ejusdem urbis Templum, quod Ignatius Cursor olim exstruxerat, perfectumque fuit ejusdem Templi ædificium anno 1177. Ignatius David quum adhuc Maphrianus esset, à Joanne Patriarcha [q] Ecclesiam Melitinæ regendam ad biennium suscepit: mortuo autem Joanne in Patriarcham electus,

ejus-

a Hoc tom. pag. 351.
b Ibid. pag. 465.
c Ibidem.
d Ibid. pag. 352.
e Ibid. pag. 353.
f Ibid. pag. 355.
g Ibid. pag. 357.
h Ibid. pag. 211. & 358.
i Ibid. pag. 358.
k Ibid. pag. 359.
l Ibid. pag. 359.
m Ibid. pag. 361.
n Ibid. pag. 368.
o Ibidem.
p Ibid. pag. 365.
q Ibid. pag. 454.

ejusdem Ecclesiæ Episcopum [a] Dionysium Jeremiæ filium anno 1222. creavit: qumque à Hierosolymitana peregrinatione, quam eodem Dionysio socio adhibito susceperat, Antiochiam rediisset, eundem Dionysium [b] tamquam acceptorum beneficiorum immemorem conspirationisque quam cœnobitæ Barsumæ in ipsum moliti fuerant, auctorem Melitinensi Episcopatu dejiciendum esse decrevit, & ad Alepensem Ecclesiam, unde Melitinam translatus fuerat, revocandum. Arias [c] juvenis in ejus locum Episcopus Melitinæ ordinatus est: cui intra anni spatium defuncto, Dionysius [d] Aaron cognomento Angur successit, cujus ordinatio in cœnobio Cursoris peracta. Ejus verò cœnobii Ecclesiam Deiparæ nuncupatam idem Ignatius David Patriarcha instauravit, ædificatis juxta cœnobium Xenodochiis duobus, altero pro Christianis, altero pro Mahometanis, qui fanum etiam suæ superstitionis ibidem excitari curarunt. Dionysius Angur anno 1253. in Patriarcham electus, Gregorium [e] Simeonem castri Mansur Episcopum ad Ecclesiam Melitinensem transtulit. Hic Gregorius [f] ordinationi Ignatii III. fratris sui anno 1264. interfuit, obiitque anno sequenti: cujus loco Ignatius Athanasio [g] Pharago, qui eam Sedem bis olim invaserat, Melitinæ Ecclesiam commendavit: Sed paulò post propter Melitinensium accusationes ex Maphriani consilio eodem Pharago Melitina amoto, Nemrodum [h] suum ex fratre nepotem in cœnobio Gavicathæ anno 1273. imposito Philoxeni nomine ordinavit. Idem Philoxenus Nemrod anno 1283. in Patriarcham consecratus, successorem sibi in Episcopatu Melitinensi Constantinum [i] instituit, quem schismatici Episcopi anno 1293. adversùs Ignatium Barvahibum & Ignatium Barsumam sibi in Patriarcham consecrarunt.

[a] Hoc tom. pag. 245. & 371.
[b] Ibid. pag. 374.
[c] Ibidem.
[d] Ibidem.
[e] Ibid. pag. 376.
[f] Ibid. pag. 377.
[g] Ibid. pag. 381.
[h] Ibidem.
[i] Ibid. pag. 382.

Moallak ܡܥܠܩܐ. Vide *monasterium Moallak*, & *S. Sergii*.
Mobadra. Vide *Seered*.

Modiad.

Modiad ܡܕܝܕ oppidum regionis Turabdinensis cis Tigrim. Cyrillus Modiadensis [k] Episcopus sub Ignatio Salachensi seù Azizo Barsabta, Turabdinensium Patriarcha, ad annum Græcorum 1789. Christi 1478. in fine cujusdam Codicis Syriaci, in quo opera S. Isaaci continentur, à Presbytero & monacho Abrahamo laudatur.

[k] Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 216.

Monasterium S. Abel.

Monasterium S. Abel ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܐܒܠ, in regione [l] Maadan, Sedes Episcopi Maadanensis. Vide *Maadan*.

[l] Hoc tom. pag. 224. 230. & 462.

Monasterium S. Ab-Hai.

Monasterium S. Ab-Hai ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܐܒܚܝ ad Euphratis ripas situm, teste [m] Bar-hebræo, qui Joannem Barsusan ibi Patriarchalem dignitatem, quam pridem abjecerat, suscipere coactum fuisse ab Episcopis refert, & coacta Synodo quatuor supra viginti canones de disciplina Ecclesiastica condidisse. Idem Bar-hebræus in vita [n] Athanasii VII. narrat, Davidem ejusdem cœnobii monachum unàcum Palu-

[m] Ibid. pag. 355.
[n] Ibid. pag. 359.

tiano fundatorem fuiſſe Pheſchinenſis monaſterii, quod juxta Samoſatam ad Euphratem poſitum eſt. Exſtat Syriaca S. Ab-Hai vita in Cod. 32. ad calcem hujus [a] tomi, quam Michaël Patriarcha emendaſſe dicitur. Archiepiſcopum hujus loci laudat Leonardus Abel in ſua Relatione ad annum Chriſti 1583. quam Thomas à Jeſu [b] deſcripſit. Eum *Samoſatæ* Epiſcopum fuiſſe exiſtimo, qui in cœnobio S. Ab-Hai Sedem habuerit, pro more Orientalium recentiorum, maximè Jacobitarum & Maronitarum, quorum Epiſcopi in cœnobiis extra urbes poſitis habitant. Eſt & aliud [c] Abæi, ſeù Abæ cœnobium in regione Suræ, quod ab Ignatio XI. inſtauratum dicitur.

a Pag. 505.
b Lib. 7. de converſ. gent. pag. 386.
c Hoc tom. pag. 386.

Monaſterium S. Ananiæ.

Monaſterium S. Ananiæ ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܚܢܢܝܐ, Zapharanenſe [d] nuncupatum, haud procul ab urbe Marde, ab Anania [e] Mardæ Epiſcopo & Ignatio Xenaja Patriarcha inſtauratum. Sedes Patriarchæ [f] Jacobitarum ab anno Chriſti 1166. uſque in præſentem diem. In Codice ms. 42. ad calcem hujus [g] tomi, id cœnobium dicatum dicitur *S. Ananiæ, Eugenio, & XII. millibus Sanctorum*. Joannes Mardæ Epiſcopus de æde, ſeù cœnobio S. Ananiæ [h] loquens, *nuſquam invenimus*, inquit, *quando, vel quomodo, & à quo nuncupata fuerit, neque nomen Sancti, de cujus nomine noſceretur ante Ananiam Epiſcopum*, quem anno Chriſti 793. à Cyriaco Patriarcha ordinatum ibidem affirmat. Sed ex Bar-hebræi Chronico [i] liquet, Ananiam alterum Mardæ Epiſcopum anno Chriſti 684. innotuiſſe, à quo fortaſſe id cœnobium exſtructum eſt; tametſi *Sanctis Ananiæ, Eugenio, & XII. millibus* à recentioribus nuncupatum dicatur.

d Ibid. pag. 386.
e Ibid. pag. 222. 229. & 386.
f Ibid. pag. 363.
g Ibid. pag 510.
h Ibid. pag. 222.
i Ibid. pag. 335.

Monaſterium Bared.

Monaſterium Bared ܕܝܪܐ ܕܒܪܘܕ, hoc eſt, *Frigidum*, à Joanne VII. cognomento Sarighta apud Melitinam urbem fundatum; in quo idem Joannes [k] ab anno 969. ad annum 985. habitavit. In eodem cœnobio Athanaſius [l] quoque Joannis ſucceſſor habitavit, qui & illud novis ædificiis auxit. Marcus [m] verò ejuſdem monaſterii archimandrita, aſſumpto Dionyſii nomine, in Patriarcham anno 1188. ordinatus fuit, cujus præceſſor Joannes XII. ibidem ſepultus dicitur.

k Ibid. pag. 351.
l Ibidem.
m Ibid. pag. 357.

Monaſterium Barſumæ.

Monaſterium Barſumæ ܕܝܪܐ ܕܒܪܨܘܡܐ apud Melitinam urbem, in quo digitum Barſumæ aſſervari teſtatur [n] Bar-hebræus: Reliquias inſuper Petri [o] Apoſtolorum Principis in theca dexteræ manus inſtar conformata auroque & gemmis ornata incluſas, quas Kalig-Arſelan Turcarum Rex è caſtris Imperatoris Græcorum ereptas, Michaëli Jacobitarum Patriarchæ dono dedit. Anno 1182. idem cœnobium [p] & Templum vetus Barſumæ igni concrematum, triennio poſt inſtauratum fuit: Eccleſia autem nova ſpatio duodecim annorum exſtructa, & duobus aliis annis picturis ornata. Octo ante annis idem Michaël Patriarcha [q] privilegium, quod ei cœnobio in Synodo poſt obitum Joannis Barſuſan habita conceſſum confirmaverat, ne ſcilicet juriſdi-

n Ibid. pag. 362.
o Ibid. pag. 368.
p Ibidem.
q Ibid. pag. 366.

ctioni Patriarchæ id cœnobium subesset, revocavit, postquam malo suo expertus est, inflatos eo privilegio monachos debitam Patriarchæ obedientiam excussisse. Simeon Presbyter [a] obtento à Tartarorum Rege bino diplomate dominium ejusdem cœnobii ab Ignatio III. in se transferre conatus est, donec Episcopis sequestribus pacem cum eodem Ignatio fecit. Præfecturam monachis ad tempus concedere consueverunt Patriarchæ, ut in vita [b] Joannis XIV. & Dionysii VII. narratur. Prodiere ex eo cœnobio [c] Joannes VIII. Basilius II. Dionysius V. Athanasius VII. Michaël I. Athanasius IX. Ibidem sederunt [d] Dionysius V. Athanasius IX. Dionysius VII. Ignatius III. & IV. Terræmotu [e] corruit sub eodem Ignatio IV. anno Christi 1285. Alia Barsumæ [f] cœnobia memorantur in Sena, in regione Claudiæ, apud cœnobium Ananiæ, & juxta pagos Tel-Cobab, & Begadsciam.

a *Hoc tom. pag.* 381.
b *Ibid. pag.* 233. 371. & 378.
c *Ibid. pag.* 352. 356. 357. 363. 369.
d *Ibid. pag.* 357. 370. 376. 381.
e *Ibid. pag.* 381.
f *Ibid. pag.* 154. 222. 226. 228. 341.

Monasterium Baraphtonii, seu Bertoniæ.

Monasterium Sancti Bertoniæ, cujus Episcopus Ananias ad annum 1583. à Leonardo [g] Abel apud Thomam à Jesu laudatur. Corruptum *Bertoniæ* nomen ex ܒܪ ܐܦܬܘܢܝܐ *Baraphtonio* existimo. Fuit autem Joannes [h] Aphtonius, seu Baraphtonius, Abbas cœnobii Seleuciæ S. Thomæ apud Kennesrin urbem: cujus de nomine cœnobium illud, quod aliàs [i] Kennesrinense dicitur, Aphtonii seu Baraphtonii nuncupatur. Kennesrinensis verò monasterii in Bar-hebræi Chronico frequens fit mentio: Ex quo prodiisse dicuntur Patriarchæ [k] Julianus I. Athanasius I. Theodorus, Athanasius II. Julianus II. Georgius, Dionysius I. qui Sedem ibi plerumque habuerunt.

g *Lib.* 7. *pag.* 386.
h *Hoc tom. pag.* 46. 47. 54.
i *Ibid. pag.* 333. 336. & 344.
k *Ibid. pag.* 333. 335. 337. 340. 344.

Monasterium Cartaminæ. Vide *Cartamina*.

Monasterium Chuchtæ. Vide *S. Matthæi*.

Monasterium S. Crucis in Zaz.

Monasterium S. Crucis in Zaz ܕܝܪܐ ܕܨܠܝܒܐ ܕܠܥܠ ܡܢ ܙܐܙ supra Haam [l] urbem situm. Sedes Episcopi Haæ. In Kalendario Syriaco [m] ad diem 1. Maji colitur memoria ܕܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܕܟܦܘܢܐ ܕܠܥܠ ܡܢ ܙܐܙ *S. Joannis Caphone suprà Zaz*. In Relatione Leonardi Abel apud Thomam [n] à Jesu *Elias Episcopus in monasterio Sanctæ Crucis in Zaz* ad annum 1583. laudatur. Vide *Haa*.

l *Ibid. pag.* 460.
m *Cod. ms.* 32. *hoc tom. p.* 505.
n *Lib.* 7. *pag.* 386.

Monasterium Deiriloomor.

Monasterium Deiriloomor ديرالاحمر, apud pagum, qui Deiriloomor dicitur, & Heliopoli Phœniciæ Libanisiæ urbi finitimus est. Sedes Episcopi Baalbach, seu Heliopoleos: nunc ad Damascenum pertinet, qui toti Phœniciæ, ut suprà dixi, tàm maritimæ, quàm mediterraneæ præest. *Jesu Episcopus monasterii Deiriloomor* à Leonardo [o] memoratur.

o *Apud Thomam à Jesu loc. cit.*

Monasterium Elphepb. Vide *S. Matthæi*.

Monasterium Eusebonæ.

Monasterium Eusebonæ ܕܝܪܐ ܕܐܘܣܒܘܢܐ, apud Teledam Antiocheni agri vicum ab Eusebona & Abibione conditum, teste Theodorito in Philotheo, cujus verba tom. 1. pag. 242. produxi: a temporibus S. Simeonis Stylitæ, qui monasticam vitam ibi professus est, satis celebre: Jacobitarum posteà monachorum domicilium, in quo

prio-

priores ejus sectæ Patriarchæ aliquandiu manserunt. Ex eo prodiit [a] Joannes I. cognomento Sedrarum. Jacobum Edessenum, postquam Episcopatu se abdicasset, è cœnobio S. Jacobi Chisumæ *monachi Eusebonæ* [b] *ad se arcessiverunt, apud quos*, teste Bar-hebræo, *per undecim annos Psalmos & Scripturarum Græcam lectionem docuit, Græcumque sermonem ferè jam exoletum restituit*. Dionysius I. jussionem [c] ab Othomano Duce obtinuit, monachos Eusebonæ, qui Abrahamo Antipatriarchæ parebant, sibi subjiciendi.

a Hoc tom. pag. 335.
b Ibid. pag. 337.
c Ibid. pag. 345.

Monasterium Gavicathæ.

Monasterium Gavicathæ ܕܝܪܐ ܕܓܘܝܟܬܐ apud Mopsvestiam [d] Ciliciæ urbem. Sedit in eo Ignatius III. qui ex ejusdem cœnobii Abbate in Patriarcham anno Christi 1264. electus fuit. In schismate, quod ab anno 1293. Jacobiticam Ecclesiam afflixit, Sedes [e] fuit Patriarcharum Sisidis, eorum nimirùm, qui Jacobitis in Cilicia & Syria commorantibus præerant.

d Ibid. pag. 370. & 379.
e Ibid. pag. 382. & seq.

Monasterium Gubæ.

Monasterium Gubæ Barajæ ܕܝܪܐ ܕܓܘܒܐ ܒܪܝܐ, ditionis Antiochenæ, in quo [f] Petrus Callinicensis in causa Probi & Joannis Abbatis Synodum habuit. Prodiere ex eo Paulus Niger [g], Elias, Athanasius & Joseph Patriarchæ, qui ibidem sederunt. Turbas à Gubensibus [h] monachis adversùs Cyriacum & Dionysium excitatas suprà descripsi.

f Ibid. pag. 74.
g Ibid. pag. 33. 337. 338 341.
h Ibid. pag. 342. & seqq.

Monasterium S. Jacobi in Salacha.

Monasterium S. Jacobi in Salacha ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܕܨܠܚ, in monte Abdino cis Tigrim. Sedes Episcopi Salachensis, qui postea in Patriarcham Turabdinensium proclamatus fuit, ut latè [i] hoc tomo.

i A pag. 384.

Monasterium S. Malchi.

Monasterium S. Malchi ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܡܠܟܐ, in monte Abdino, qui *Tur-Abdin*, seù absolute *Tur* appellatur. *Melchi* cœnobium dicitur Leonardo Abel, qui Melchez, idest Malchum ejusdem loci Episcopum ad annum 1583. laudat. Aliud *Malchi* [k] cœnobium in agro Antiocheno celebre est, in quo Athanasius Patriarcha interpretandis in Syriacum sermonem libris incubuit.

k Tom. 1. pag. 493. & hoc tom. pag. 335.

Monasterium Magdalenæ.

Monasterium S. Mariæ Magdalenæ ܕܝܪܐ ܕܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ, in urbe Hierusalem, ubi sub Ignatio Davide [l] septuaginta monachi Jacobitæ degebant. Sedes Episcopi Hierosolymorum illius sectæ.

l Hoc tom. pag. 371.

Monasterium S. Matthæi.

Monasterium S. Matthæi [m] *in monte Elpheph* ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܡܬܝ ܕܛܘܪܐ ܕܐܠܦܦ in Mesopotamia apud novam Niniven, quæ Mosul dicitur, olim ܕܝܪܐ ܕܩܘܩܬܐ *cœnobium* [n] *Chuchtæ*, Bar-hebræo teste, appellabatur, qui monachos duodecim ejusdem loci unàcum Barsohede Ninives Episcopo à Barsuma Nisibeno interfectos affirmat. *Lephephium montem* ܛܘܪܐ ܕܐܠܦܦ vocat Jesujabus Nestorianorum Patriar-

m Hoc tom. pag. 342. 403. & 460.
n Ibid. pag. 403.

cha, cujus epistola num. 17. exstat ad monachos ejusdem montis in Cod. Syr. 16. ad calcem hujus [a] tomi. Anno Christi 770. Giaapharus Abdallæ Chaliphæ filius quum supellectilem ejusdem cœnobii abstulisset, à malo dæmone correptus interiit, teste Dionysio [b], qui addit, ablata cœnobio bona postmodum fuisse restituta. Anno 1369. sub Athanasio Maphriano [c] à Curdis direptum est. Olim Sedes fuit [d] Metropolitæ Ninives, qui & *Metropolita S. Matthæi* dicebatur, & primum à Maphriano locum inter Orientales Episcopos tenebat: ad Maphriani [e] posteà diœcesim adjectum anno 1155. ut suprà ostensum est. Antequam Ninives Episcopatum adeptus fuisset, ei præfuit Isaac cognomento Ninivita, de quo latè tom. 1. à pag. 444. disserui. Ejusdem cœnobii Episcopi dicuntur à Bar-hebræo [f] Barsohedes, Garmæus, Tobias, Jesu-Zacha, Sahada, Simeon, & Christophorus, quorum prior, ut mox dixi, circa annum 470. sub Barsuma Nisibeno vivebat, tametsi cum Persidis Episcopum Dionysius in Chronico ad annum 546. appellet; Christophorus verò [g] cum Episcopis Sigaræ, Nuhadræ, Beth-Raman, & Sciaharzul circa annum 630. Marutham Maphrianum consecravit. Joannes [h] Saba postquam cœnobii S. Matthæi Episcopatum abjecisset, anno 686. Maphrianus Orientis initiatus est. Timotheus [i] Sogdes à Joanne Saliba Maphriano in Metropolitam ejusdem cœnobii electus, Dionysium [k] Joannis successorem anno 1112. Ninive, Nisibi, finitimisque locis, excedere coëgit. Sub eodem Dionysio Maphriano Zacchæus quidem Ninives Ecclesiam invasit; Barbutela verò cœnobii Archimandrita subornato Mosulano præside Maphrianum compulit, ut se ejusdem loci Metropolitam institueret. Redacto demùm in Maphriani potestatem cœnobio, suffraganeus Episcopus præfici consuevit, ut Severus [l] Jacobus Bar-Sciacco, Georgius [m] & Stephanus Severinita ejusdem Georgii discipulus, quorum prior sub Ignatio Patriarcha anno 1231. obiit; Stephanus verò in locum Georgii à Noë Libaniota anno 1496. suffectus fuit.

Monasterium Moallak. Vide *S. Sergii*.

Monasterium Nataphæ.

Monasterium Nataphæ ܕܝܪܐ ܕܢܛܦܐ apud Zapharanum [n] haud procul ab urbe Marde, quod Ananias [o] Mardæ Episcopus quum circa annum 793. instaurasset, collectis sacris omnis generis libris locupletavit. Saba [p] cœnobii Nataphæ Episcopus ordinationi Ignatii VI. Patriarchæ anno 1332. interfuit.

Monasterium Salachæ. Vide *S. Jacobi*.

Monasterium Saphyli.

Monasterium Saphyli ܕܝܪܐ ܕܣܦܘܠܝܣ apud Rhesinam [q] Mesopotamiæ urbem, quod [r] Athanasius IX. circa annum 1206. instauravit. Sedes fuit Joannis III. & Dionysii II. quorum cadavera ibidem condita sunt. Ex ejusdem loci monacho in Patriarcham electus est Basilius I.

a Hoc tom. pag. 497.
b Ibid. pag. 114.
c Ibid. pag. 462.
d Ibid. pag. 419.
e Ibid. pag. 451.
f Ibid. pag. 403. 411. 414.
g Ibid. pag. 419.
h Ibid. pag. 429. & 430.
i Ibid. pag. 448.
k Ibid. pag. 449.
l Ibid. pag. 455.
m Ibid. pag. 462.
n Ibid. pag. 384. & 460.
o Ibid. pag. 222. & 223.
p Ibid. pag. 382.
q Ibid. pag. 348. 349.
r Ibid. pag. 370.

Mo-

Monasterium Seleuciæ S. Thomæ. Vide *Sancti Bertoniæ*.

Monasterium S. Sergii.

Monasterium S. Sergii in monte Sajo ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܣܪܓܝܣ ܕܛܘܪܐ ܕܣܐܝܐ, cujus festum in Kalendario [a] Syriaco ad diem 14. & 23. Decembris celebratur, aliàs معلق *Moallak* dictum [b], è regione Baladæ urbis, quæ ad Tigrim fluvium sita est: ubi Moyses Barcepha monachum egit. Episcopatus Maphriano subjectus, quem Gregorius Matthæus Maphrianus [c] circa annum 1330. cum Episcopatu Sigaræ conjunxit. Sub Gregorio Bar-hebræo divisus erat: qui anno 1278. Joannem [d] Denham cœnobii S. Sergii, & Joannem Moysen Sigaræ Episcopos instituit.

a Cod. Syr. 32. hoc tom.. p. 505.
b Ibid. pag. 127. & 219.
c Ibid. pag. 460.
d Ibid. pag. 255.

Monasterium Teledæ.

Monasterium Teledæ ܕܝܪܐ ܕܬܠܥܕܐ sic appellatum à proximo Teledæ vico, qui in agro Antiocheno situs est. Eusebius & Ammianus id cœnobium condidere, ut ex Theodoreto tom. 1. pag. 242. dixi. Monachos ejus loci ineunte sæculo sexto hæresi Monophysitica infectos fuisse, liquet ex epistolis [e], quas ad eos Xenajas misit. Jacobus Edessenus rixas monachorum Eusebonæ fugiens, *ad magnum cœnobium Teledæ*, Bar-hebræo [f] teste, *migravit, ibique novennio commoratus, veteris Testamenti libros emendavit*. In eodem cœnobio ordinati sunt Sedemque habuere Patriarchæ [g] Joannes V. & VI. Dionysius III. & Abraham, quorum prior ibidem sepultus dicitur *in Arca Jacobi Edesseni*.

e Ibid. pag. 37.
f Ibid. pag. 337.
g Ibid. pag. 350. 351.

Monasteria Zabar.

Monasteria Zabar ܕܝܪ̈ܐ ܕܙܒܪ in regione Melitinensi, quibus Basilius [h] Lacabenæ Episcopus ab Athanasio VIII. Patriarcha præfectus fuit, postquam Lacabenæ Episcopatu dejectus est. Vide *Zabatra*.

h Ibid. pag. 361.

Monasterium S. Zachæ.

Monasterium S. Zachæ, hoc est, *Nicolai* ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܙܟܝ, apud Callinicum urbem, ubi [i] Dionysius I. & Joannes III. aliquandiu Sedem habuere. Ibidem Maruthas [k] antequam ad Maphriani dignitatem evectus fuisset, annos viginti transegit: & Aitallahas [l] Presbyter tractatum adversùs Nestorianos composuit, quem habemus in Codice Syr. 27. in catalogo, qui huic [m] tomo subjicitur.

i Ibid. pag. 344. 348.
k Ibid. pag. 416.
l Ibid. pag. 307.
m Ibid. pag. 502.

Monasterium Zapharani ܕܝܪܐ ܕܙܥܦܪܢ. Vide *S. Ananiæ*.
Monasterium Zaz. Vide *S. Crucis*.

Mopsvestia.

Mopsvestia ܡܨܝܨܬܐ, Arabicè مصيصه *Messissa*, teste [n] Abulpheda: Ciliciæ urbs notissima ad Pyramum fluvium, quem Gehonem hodieque ab indigenis appellari, ex eodem Abulpheda suprà notatum est. Gavicathæ cœnobium apud eam urbem situm esse, mox dixi. Ex adversa Gehonis fluminis parte oppidum كفربيا *Capharnabam* collocat idem Abulpheda, quod idem fortasse est cum Capharnabo Sarugensis regionis pago, in quo Joannem VII. cognomento Sarightam ordi-

n Tab. geogr. n. 179.

ordinatum fuisse affirmat [a] Bar-hebræus. Joannes Mopsvestiæ Episcopus Monophysita in Chronico Dionysii ad annum 518. laudatur.

a Hoc tom. pag. 351.

Mosul, seù Ninive.

Mosul ܡܘܨܠ, nova Ninive, nonnullis [b] *Mosal* & *Mozal*; Arabicè موصل *Mausel*, teste [c] Abulpheda, urbs ad Tigrim fluvium versus occasum, ideſt intra Mesopotamiam posita: distat à Maipherchin per Castrum Cepham itinere sex dierum, & à Marde septem dierum: ex adversa Tigris parte ad ortum est antiqua Ninive, quam nonnulli recentiores cum Mosul confundunt. Ad austrum Mosuli Zeba minor Tigri miscetur apud antiquam urbem اثور *Athur*, inquit [d] Abulpheda. Episcopi Mosulani Sedes in cœnobio S. Matthæi fuit, ut suprà dixi. Daniel [e] Episcopus Mosul titulum Metropolitæ à Cyriaco Patriarcha circa annum 817. obtinuit; hac tamen conditione, ut Maphriano Tagritensi subjaceret. Ignatius [f] Lazarus Maphrianus Mosulanam diœcesim Tagritensi copulavit anno 1155. Hinc deinceps omnes Maphriani titulum Archiepiscoporum Mosul, seù Ninives sibi vendicarunt. Pilatus [g] *Metropolitanus in Musal & Oriente* à Leonardo Abel ad annum 1583. laudatur: qui postmodum [h] in Patriarcham electus, Ignatius XIX. appellatus fuit. Basilius Isaac sub Petro postremo orthodoxorum Patriarcha Archiepiscopus Ninives, eodem Petro in exilium ob catholicam fidem pulso, Romam ineunte hoc sæculo se recepit: ubi convertendis in Arabicum sermonem Theologicis & Philosophicis libris operam dedit usque ad annum proximè elapsum, quo in vivis esse desiit. In schismate Hassassinitarum, Barnasicha [i] Barcephæ discipulus à Pheraa ejusdem factionis Primate circa annum 890. Episcopus Mosul institutus est.

b Mas. in præf. ad anaphoram S. Basilii.
c Tab. geograph. num. 257.
d Loc. cit.
e Hoc tom. pag. 343.
f Ibid. pag. 451.
g Apud Thomam à Jesu p. 386.
h Hoc tom. pag. 482.
i Ibid. pag. 440.

Ninive. Vide *Mosul*, & *monasterium S. Matthæi*.

Nisibis.

Nisibis ܢܨܝܒܝܢ, urbs Mesopotamiæ antiquissima juxta & nobilissima: *Achar* olim dicta, seù *Achad*, ut legit S. Hieronymus Quæst. in Genes. cap. 10. num. 10. ubi de Nemrod: *regnavit*, inquit, *& in Arach, hoc est in Edessa; & in Achad, quæ nunc dicitur Nisibis*: quem Scripturæ locum iisdem planè verbis ante S. Hieronymum exposuit [k] S. Ephræm: ܐܡܠܟ ܕܝܢ ܒܐܪܟ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܐܘܪܗܝ : ܘܒܐܟܪ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܢܨܝܒܝܢ . ܘܒܟܠܢܐ ܩܛܝܣܦܘܢ . ܘܪܚܒܘܬ ܚܕܝܐܒ . ܘܟܠܚ ܚܛܪܐ . ܘܪܣܢ ܪܝܫܥܝܢܐ .
Regnavit autem in Arach, quæ est Edessa: & in Achar, quæ est Nisibis: & in Calanne, quæ est Ctesiphon: & in Rebebot, quæ est Adiab (non Birta, ut autumat Bochartius [l]) *& in Calee, quæ est Chetra* (Chartaram vocat Ptolemæus [m]: Charta est in notitia Imperii: Chatram & Chataram rectius dixeris) *& in Rese, quæ est Rhesina*. Syris recentioribus ܨܘܒܐ *Soba* dicitur: Sic enim Ebedjesu Catalogi Syrorum Scriptorum auctor, qui Nisibenus fuit Episcopus, *Sobensis* ubique appel-

k Commentar. in Genes. Cod. Syr. ms. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 26.
l Lib. 4. cap. 21.
m Lib. 5. cap. 18.

appellatur. Arabes نصيبين *Naſibin* vocant, teſte [a] Abulpheda: quod & Stephanus [b] confirmat. *Neſibis* in nummis eſt. *Antiochiam Mygdoniæ* Græci dixere, ut Plutarchus [c] affirmat. Urbi ad aquilonem mons *Maſius* [d] imminet, quem Abulqheda جبل الجودى *montem Geudum* nuncupat; unde ܢܗܪ ܡܫܐ *fluvius Maſius*, Abulphedæ الهرماس *Hermas*, Andreæ [e] Maſio *Hormiz*, ſive *Saocora*, Juliano [f] *Mygdonius, inundans infunditur in adjacentem mœnibus campum*. S. Jacobus Niſibis [g] Epiſcopatum ad annum Chriſti 338. ſanctiſſimè rexit. Vologeſus [h] Jacobo ſucceſſit. Quum Neſtoriana lues Orientem infeciſſet, Eccleſiam illam Barſumas [i] invaſit, quem Neſtoriani Epiſcopi ad hanc diem excepere. Pauci ex Jacobitis in ea urbe relicti ſunt, quibus aliquando peculiares, ſæpiùs viciniarum Sedium Epiſcopi præfuere. Abraham [k] Niſibis Epiſcopus in Chronico Bar-hebræi ad annum Græcorum 942. Chriſti 631. laudatur, quo Joanni I. Jacobitarum Patriarchæ manum impoſuiſſe dicitur. Philoxenus [l] ejuſdem loci Epiſcopus circa annum 828. in Synodo Rheſinenſi ſub Dionyſio I. damnatus, in Cyrrheſticam apud Abrahamum Antipatriarcham ſe contulit: unde ſchiſmaticos Niſibin deducens, eam ipſis Eccleſiam tradidit. Idem Philoxenus [m] Cyriacum Patriarcham Dionyſii prædeceſſorem impulit, ut Simeonem Maphrianum deponeret. Dionyſius VI. ut Joannem Maphrianum ſibi conciliaret, Niſibenam [n] diœceſim circa annum 1094. eidem adjunxit: *Ex quo tempore*, inquit Bar-hebræus, *cœpit Niſibis ad Maphriani ditionem ſpectare*. Nihilominus Joannes [o] Mardæ Epiſcopus, qui certè Patriarchæ ſubjectus erat, ab anno 1125. ad annum 1165. Niſibin unàcum Haran, Chabora, Dara, Caphartuta & Telbeſme gubernavit: & Naironus in Evoplia [p] Mardenſem Epiſcopatum cum Niſibeno hodieque conjunctum affirmat. Verùm in Appendice ad Chronicon Bar-hebræi in vita [q] Gregorii Matthæi Maphriani, circa annum 1330. idem Gregorius dicitur Epiſcopum Maaræ, Niſibi, & Gozartæ Carduchiæ præfeciſſe. Varius itaque ejus urbis ſtatus fuit; maximè poſtquam ex priſtina amplitudine in præſentem ſtatum redacta eſt.

Nuhadra, ſeù Naarda.

Nuhadra ܢܘܗܕܪܐ, aliàs ܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ *Beth-Nuhadra*, Arabicè [r] بنيهودرا *Benibudra*; antiquis [s] *Naarda*, *Neerda*, & *Nearda*: recentioribus [t] Judæis, ܢܗܪܕܥܐ *Nabardeha*: ubi Hebræos ſatis celebrem ſcholam habuiſſe, refert Bartoloccius [u] in Biblioth. Rabbinica. Inter Epiſcopatus Maphriano ſubjectos [x] nono loco ponitur in Chronico Bar-hebræi: ubi Daniel Nuhadræ Epiſcopus Marutham Maphriannm circa annum 630. conſecraſſe dicitur. Jonas [y] ejuſdem urbis Epiſcopatum tenebat anno 755. quo Georgius Patriarcha ordinatus fuit, teſte Dionyſio, qui [z] addit, eundem Jonam anno 773. obiiſſe. Gregorius Bar-hebræus [a] in vita ſua narrat, ſe anno Chriſti 1265. feria quar-

[a] *Tab. geogr. num.* 249.
[b] *De Urbibus.*
[c] *In Lucullo.*
[d] *Dionyſius in Chronico ad anno Chriſti* 754. *Strabo lib.* 16.
[e] *Præf. ad anaphoram S. Baſilii.*
[f] *Orat.* 1.
[g] *Tom.* 1. *p.* 17.
[h] *Ibid. pag.* 18.
[i] *Ibid. pag.* 351.
[k] *Hoc tom. pag.* 335.
[l] *Ibid. pag.* 346.
[m] *Ibid. pag.* 434.
[n] *Ibid. pag.* 357.
[o] *Ibid. pag.* 216.
[p] *Part.* 1. *cap.* 2. *num.* 18. *pag.* 46.
[q] *Hoc tom. pag.* 460.
[r] *Apud Amrum in vita Patriarch. Neſtor.*
[s] *Ptolem. lib.* 5. *cap.* 18. *Joſeph. Antiqu. Jud. lib.* 18. *cap.* 12.
[t] *Benjamin Tudelen. in Itiner. Cellar. tom.* 2. *geogr. antiq. p.* 719.
[u] *Par.* 3. §. 13. *pag* 663.
[x] *Hoc tom. pag.* 419.
[y] *Ibid. pag.* 111.
[z] *Ibid. pag.* 115.
[a] *Ibid. pag.* 249.

quarta intermedia dominici Jejunii in Ecclesia superiori Danielis pagi, Behenamum monachum cognomento Barsummana, Episcopum Nuhadrensium instituisse, cui nomen Athanasii imposuit: Athanasio autem [a] anno 1279. defuncto, quinque post annis, idest, anno 1284. in urbe Ninive Jobum monachum [b] ex pago Cudidia, imposito Joannis nomine, substituisse.

a Hoc tom. pag. 255.
b Ibid. pag. 261.

Ormia. Vide *Urmia*.
Orpha, *Orrhoa*. Vide *Edessa*.
Palmyra. Vide *Thadmor*.

Perrhi.

Perrhi, seù *Perre*, Syris ܦܪܝܢ *Parin*, sive *Pharin*, oppidum in provincia Euphratensi, à Melitene Samosatam tendentibus in Itinerario Antonini traditur M. P. XXIV. abesse à Samosata. Differt à castro بارين *Barin*, de quo [c] Abulpheda in descriptione Syriæ: illud enim, eodem Abulpheda teste, una mansione abest ab Apamea versus occasum, idemque est cum antiqua رفنية *Raphanæa*, quæ à Ptolemæo inter Orontem & Antaradum collocatur. At *Parin* in Euphratesia est, ut mox dixi. In Chronico Dionysii ad annum Græcorum 821. Christi 510. *Parin*, seù *Perre* urbs Mesopotamiæ dicitur: nimirùm in finibus Euphratesiæ & Mesopotamiæ posita erat. Apud eandem urbem anno Christi 861. cœnobium erat Jacobitarum, septem Martyribus nuncupatum, uti ad calcem Codicis Syriaci tom. I. Biblioth. Orient. pag. 63. adnotatur. In eodem Dionysii Chronico [d] ad annum Christi 510. Gamalinus Perrhorum Episcopus laudatur, quod in profligandis quorundam pseudomonachorum erroribus egregiam operam navasset: Inter Episcopos verò Monophysitas quos Justinus Imperator anno 518. exilio multavit, Eustathius ejusdem urbis Episcopus recensetur.

c Tab. geograph. num. 205.
d Tom. I. pag. 409.

Pheroz-Sapor, seù Anbara.

Pheroz-Sapor ܦܝܪܘܙ ܫܒܘܪ, aliàs [e] ܐܢܒܪ *Anbara*, Judæis *Perùz Sciabbùr*, ubi nongenta fuisse ejus sectæ hominum millia jactant, teste [f] Bartoloccio in Biblioth. Rabbinica. Ad Euphratem sita est, ut scribit [g] Abulpheda, qui eam à Bagdado ad decem parasangas distare affirmat. Post Nuhadram in catalogo [h] Episcopatuum Maphriano subjectorum ponitur apud Barhebræum, qui asserit primum Pheroz-Saporis Episcopum Acham à Marutha Maphriano circa annum Christi 630. institutum.

e Pontific. Nestor. citat. hoc tom. pag. 459. & Cod. Syr. 20. ad calcem ejusdem tom. p. 498.
f Loc. suprà cit.
g Tab. geograph. num. 272.
h Hoc tom. pag. 419.

Raba. Vide *Edessa*.
Ramatua. Vide *Zabatra*.

Resaina.

Resaina ܪܫܥܝܢܐ aliàs *Resæna*, *Resina*, *Rhesina*, seù *Rhisina*: Arabibus راس عين *Ras-Ain*, idest, *caput fontis*, eo quod *tercentum & amplius fontes inde emanant*, *ex quibus* نهر الخابور *fluvius Chaboras coalescit*, ut affirmat [i] Abulpheda, qui eandem bidui iter ab Haran distare scribens, opinionem quorundam refellit, à quibus Tigris, non

i Tab. geogr. 239.

Cha-

Chaboras apud Rhesainam scaturire dicitur. Abulphedæ consentit Stephanus, qui *Resinam oppidum circa Aborum fluuium* collocat: & in Notitia Imperii sub Duce Osroëne, idest Edessenæ provinciæ, *equites sagittarii indigenæ primi Osroëni Rasin*. Duplicem Rhesinam [a] Ptolemæus statuit in Mesopotamia: alteram post Edessam sub gradu 73. alteram post Aphadanam sub gradu 74. Quæ verò in Genesi [b] *Rese* seù *Resen* [c] dicitur, extra Mesopotamiam in Assyria [d] est, inter Niniven & Chale, ut ibidem describitur: de qua intelligenda sunt S. Ephræmi verba, quæ suprà protuli, ubi de Nisibi: ut enim urbes inter fluvios positas Syri *Apameas*, hoc est, Interamnias dixere; ita eas, apud quas fontes vel amnes erumpunt, *Resainas*. Rhesinæ ad Chaboram civitatis Episcopus Petrus [e] in Dionysii & Barhebræi chronicis laudatur tamquam sectæ monophysiticæ propugnator, ob quam à Justino Imp. anno 518. in exilium pulsus est. Barhebræus in chronico Sergium [f] Rhesinensem Archiatrum memorat, qui Ascolium ejus urbis Episcopum, fortasse in locum Petri suffectum, apud Ephræmum Antiochiæ Patriarcham accusavit. Theodosius [g] ejusdem urbis Episcopatum tenebat anno 724. quo Athanasium III. Patriarcham ordinasse dicitur. Post obitum Severi Bar-maske in ordinatione Athanasii II. Synodus Rhesinæ [h] anno 684. habita fuit. Saphyli cœnobium apud eam urbem situm fuisse, suprà notavi.

a Lib. 5, cap. 18.
b Cap. 10. v. 12.
c In Textu hebraico.
d Apud Dionys. in chron. ad annum Christi 772.
e Hoc tom. pag. 327.
f Hoc tom. pag. 323.
g Ibid. pag. 338.
h Ibid. pag. 335

Reschipha.

Reschipha ܪܫܟܦܐ oppidum Mesopotamiæ ad Euphratem fluvium cujus meminit [i] Ptolemæus. Jacobus cœcus Reschiphæ Episcopus Isaacum intrusum Patriarcham [k] anno Christi 755. in urbe Rhesina ordinavit. Basilius I. Patriarcha [l] in Moriba Reschiphæ castro anno 923. consecratus est.

i Lib. 5. cap. 18.
k Hoc tom. pag. 339.
l Ibid. pag. 349.

Roabanum.

Roabanum ܪܥܒܢ oppidum Euphratesiæ haud procul à Chisuma, Episcopalis Sedes Jacobitarum, cui præerat Basilius [m] anno Christi 1253. quo morienti Ignatio Davidi Patriarchæ adstitit. In Synodo, quæ anno Christi 1155. in cœnobio Barsumæ sub Athanasio VIII. habita fuit, Roabani Ecclesiâ [n] Joannes Chisumensis auctus est.

m Ibid. pag. 376.
n Ibid. pag. 209. & 362.

Romanum castrum.

Romanum castrum, Syris ܚܨܢܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ *Hesna Romæorum*, Arabibus قلعة الروم *Kalat-al-Rum*, idest, *Arx Romæorum*, unde Barhebræi ܩܠܥܗ ܕܪܗܘܡܝܬܐ *Kala-Rumaita*, cis Euphratem situm est, teste [o] Abulpheda, ad occasum Birtæ, & ad austrum Edessæ urbis, à quibus æquali ferè mansione distat. In nupera Syriæ divisione secundùm Saracenos quidem ad provinciam Kennesrinensem spectabat, teste eodem Abulpheda: secundùm Armenos verò, qui longo tempore eo potiti sunt ad Ciliciam. Asraphus Rex Almansoris Clavuni Saracenorum Regis filius illud Armeniis eripuit, ut idem Abulpheda notat. Ibi Patriarchæ Armenorum Sedes aliquando fuit, teste Barhebræo, qui [p] ad annum Græcorum 1506. Christi 1295. Derasam Patriarcham

o Tab. geogr. num. 227.
p Hoc tom. pag. 368.

à Leone Ciliciæ Rege depositum eique Baidarum substitutum scribit; anno verò circiter 1182. Theodorum [a] Baryehebun Jacobitam factionis suæ Patriarcham in illud Castrum apud Armenorum Catholicum sese recepisse, ibique usque ad annum 1192. sedisse. Ignatius [b] David Patriarcha Ecclesiam in eodem Castro rogatu Josue Presbyteri, qui ingentem ibi populi Jacobitici multitudinem esse & Ecclesia carere significaverat, propriis sumptibus circa annum 1246. à fundamentis exstruxit. Idem Ignatius [c] in castro Romano, ubi ab Aytono Rege, à Constantino Patriarcha Armenorum, & à Jacobo Presbytero Josue ejusdem castri Presbyteri filio perhonorificè exceptus fuerat, anno Græcorum 1253. decessit, ad Orientalem majoris Armenorum Ecclesiæ partem sepultus. Dionysius VII. cognomento [d] Angur, ejusdem Ignatii successor, Alepo in illud castrum profectus, filios Josue Presbyteri inducere nequivit, ut nomen suum ad altare proclamarent: ajebant enim se Joanni Barmaadani Dionysii æmulo fidem suam obstrinxisse. Simeon [e] Presbyter ac medicus filius Josue Presbyteri ejusdem castri, magna pars fuit turbarum adversùs eundem Dionysium, & Ignatium III. ejus successorem, nec tumultuari destitit, donec Philoxenum Nemrodum suum ex fratre nepotem Melitinæ Episcopum, deinde Patriarcham gentis suæ vidit.

a Ibid. pag. 216.
b Ibid. pag. 376.
c Hoc tom. pag.
d Ibid. pag. 378.
e Ibid. pag. 379. 380. 381.

Sababarech. Vide *Sibabarcha*.

Salacha.

Salacha ܨܠܚ, oppidum in Tur-abdin seù monte Abdino cis, non trans Tigrim, ut Naironus in Evopl. pag. 45. affirmat. Patria fuit [f] Athanasii V. Patriarchæ, & Danielis [g] ejusdem urbis Episcopi, qui sub Jacobi Edesseni tempora vivebat. Sedes Episcoporum Salachæ [h] in cœnobio S. Jacobi fixa, ubi Patriarchæ Turabdinenses postmodum habitarunt, ab anno scilicet Christi 1364. ad annum 1494. Dioscorus Moyses Salachæ Episcopus anno 1293. ordinationi Ignatii Barvahibi interfuit. Barsuma ejusdem urbis Episcopus Synodo præfuit, quæ in cœnobio Ananiæ pro ordinatione Ignatii Ismaëlis anno 1322. congregata est. Basilius [i] Saba ab eodem Ismaële in locum Barsumæ subrogatus, propter cujusdam Georgii monachi calumnias excommunicatus fuit: quamobrem ab ejusdem Ismaëlis obedientia discessit, & novum Patriarchatum Turabdinensium in Salacha instituit. Anno 1583. *Elias Episcopus in Salach* [k] apud Thomam à Jesu commemoratur.

f Ibid. pag. 351.
g Tom. 1. pag. 495.
h Hoc tom. pag. 382.
i Ibid. pag. 383.
k L. b. 7. de convers. gent. pag. 386.

Samosata.

Samosata ܫܡܝܫܛ, Syriæ Comagenæ ad Euphratem urbs clarissima: سميساط *Somisata* [l] Abulphedæ, qui Romanum & Mansur castra non multum ab ea distare affirmat, hoc quidem ad austrum Samosatæ, castrum verò Romanum ad ortum. Idem Abulpheda aliam Samosatam in Mesopotamia ponit, quam [m] سمشاط *Semsat* appellat, positamque inter Amidam & Haret-Baret seù Zaidi castrum affirmat. Samosatæ in Comagena Episcopi laudantur in chronicis Dionysii & Barhebræi Severus & Constantinus; & Severus [n] quidem circa annum 597. ab Athe-

l Tab. geogr. nu. 221.
m Tab. geogr. n. 236.
n Hoc tom. pag. 334.

thanasio I. fratre ordinatus dicitur; Constantinus [a] ab anno 746. ad annum 755. claruisse. Theodorus [b] Constantini successor Georgium Syncellum habuit, qui anno 759. in Patriarcham electus est. Cyriacus Patriarcha circa annum 797. Severum [c] alterum Samosatæ Episcopum anathematizavit, quod sibi Samosatam advenienti fores Ecclesiæ in faciem occlusisset. Timotheus [d] anno 878. Ignatium I. & anno 887. Theodosium Patriarchas ordinavit. Thomas [e] sub Joanne Abdon Antiocheno & Zacharia Alexandrino Patriarchis circa annum 1000. vivebat, uti adnotatur ad calcem Codicis Syriaci 15. Athanasius [f] cum Simeone Chisumensi facta adversùs Basilium II. conspiratione, Joannem XI. cognomento Abdon è Synnadæ Episcopo circa annum 1074. Patriarcham consecravit. Timotheus [g] sub Athanasio VIII. è Gargarensi Episcopatu ad Samosatenum anno 1143. Goselini Edessæ comitis jussu translatus est. Proxima Samosatæ cœnobia apud Jacobitas celebrantur, *Herbaz*, [h] ubi Ignatius I. monachum egerat: *Mar-Ab-Hai* [i] ubi Sedes Episcopi Samosateni aliquando fuit: & *Pheschin* [k] cujus monachus David Archimandrita hanc regulam tradidit, ne quid scilicet possiderent.

- a Ibid. pag. 107. 110. & 111.
- b Ibid. pag. 340.
- c Ib. pag. 342.
- d Ibid. pag. 348. & 349.
- e Tom. 1. pag. 614.
- f Hoc tom. pag. 356.
- g Ibid. pag. 361.
- h Ibid. pag. 348.
- i Ibid. pag. 355.
- k Ibid. pag. 359.

Sarug.

Sarug ܣܪܘܓ, olim ܒܛܢܢ *Batnan*, Stephano *Batnæ*, Procopio [l] *Batne*, Mesopotamiæ oppidum ab Edessa M. P. X. distans, juxta Itinerarium Antonini, totidemque ab Haran & à Birta, teste [m] Abulpheda, qui illud sua ætate dirutum affirmat. De Sarugo, deque S. Jacobo ejusdem loci Episcopo disserui [n] toto capite 27. tomi 1. Ejusdem S. Jacobi Vitam describit Barhebræus in chronico, cujus verba hoc [o] tomo retuli. Athanasius [p] Sarugensis Episcopus anno 688. Julianum Patriarcham ordinavit. Georgius [q] ejusdem oppidi Episcopatum temporibus Jacobi Edesseni, idest, circa annum 700. regebat, ut liquet ex ejusdem Jacobi epistola, quæ Cod. Syr. 22. ad calcem [r] hujus tomi habetur. Sergius [s] Sarugi Episcopus anno 965. Joannem Sarightam Patriarcham in Capharnabo regionis Sarugensis pago ordinavit. Gabriel [t] cognomento Sciamabir ab Athanasio VIII. circa annum 1160. propter incontinentiam depositus fuit.

- l Lib. 1. de bell. Pers. cap. 12.
- m Tab. geogr n. 232.
- n A pag. 283.
- o A pag. 321.
- p Hoc tom. pag. 337
- q Tom. 1. pag. 285.
- r Pag. 499.
- s Hoc tom. pag. 351.
- t Ibid. pag. 362.

Saura.

Saura ܣܘܪܐ oppidum Mesopotamiæ apud Amidam urbem, cujus Episcopatui [u] anno 1471. conjuncta erat, quo Joannes Barsila ab Ignatio X. cognomento Chaleph, Amidæ & Sauræ Episcopus institutus est. Ab Amidensi Episcopatu disjuncta anno 1583. quo teste Thoma [x] à Jesu, Sauræ quidem Episcopus Minas erat, Amidæ verò Simeon. Idem Thomas in eadem Sauræ provincia Ephræmum tunc Episcopum fuisse affirmat. Differt à سورا *Sura*, quam Abulpheda [y] inter Bagdadum & Cupham collocat: hæc enim eadem est cum سورا *Sura* Assyriæ, de qua mox sermo erit: Saura verò ad Marden Mesopotamiæ urbem accedit, ut auctor est Joannes [z] Mardensis Episcopus, qui cœno-

- u Ibid. pag. 385.
- x Lib. 7. pag. 386.
- y In descript. Arak fol. 75
- z Hoc tom. pag. 221. & 228.

nobia SS. Abæ & Theodoti apud ܣܘܪ ܩܣܛܪܐ *Sur castrum* (ita Sauram vocat) sita instauravit.

Sciaharzul.

Sciabarzul ܫܗܪܙܘܠ, Episcopatuum Maphriano [a] subjectorum undecimus ante Maruthæ tempora institutus; Abulphedæ شهرزور *Sciahrazur* [b], urbs provinciæ الجبل *Al-Gebal*, hoc est, Montanæ Arak seù Assyriæ, à Maraga sex mansionibus dissita, ab Halavana duabus supra viginti parasangis, inter Mosul & Hamdanam, à Zur condita; *Sciabra* enim Persico sermone urbem significat, & *Zur* nomen conditoris, ut idem Abulpheda tradit. Jazdephanes [c] Episcopus Sciaharzul unus ex iis fuit, qui anno 630. Marutham Maphrianum ordinarunt.

a Ibid. pag. 419.
b Tab. geogr. n. 436.
c Hoc tom. pag. 419.

Seered, seù Mobadra,

Seered ܣܥܪܕ, aliàs ܡܥܕܪܐ *Mobadra*, Abulphedæ [d] سعرت *Seert* & اسعرد *Esseerd*: urbs Mesopotamiæ haud procul à Tigri flumine; à Maipherchin, teste eodem Abulpheda, distat iter unius diei cum dimidio, ab Amida quatuor dierum, à Mosul quinque dierum: ad ortum Mosuli, & ad austrum Maipherchin Amidæque posita. Philoxenus Seeredæ Episcopus [e] anno 1332. ordinationi Ignatii VI. Patriarchæ interfuit.

d Tab. geogr. n. 264.
e Hoc tom. pag. 382.

Segestana.

Segestana ܣܓܣܬܢ urbs Chorasanæ regionis, teste Abulpheda [f], qui Haram itinere undecim dierum ab ea distare affirmat. Episcopatus [g] à Marutha Maphriano circa annum 630. institutus, ut auctor est Barhebræus, qui Haditam Segestanæ provinciæ oppidum commemorat, ut suprà dictum est. Dionysius in Chronico ad annum Græcorum 1078. Christi 767. Georgium Patriarcham de iis, quos Joannes in schismate ordinaverat, ita loquentem inducit. ܘܕܡܢܗܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܐܘ ܠܩܫܝܫܘܬܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܢܬܬܣܝܡ ܠܗ ܕܢܐܙܠ ܠܐܬܪܘܬܐ ܠܬܚܬܝܐ ܕܣܓܣܬܢ ܘܕܗܪܒ. ܘܐܦ ܗܘܐ ܫܦܝܪ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ:

Ut Sacerdotium & Episcopatus ei conferatur, qui ad inferiores Segestanæ & Harabæ regiones pergere voluerit. Quod & Episcopis placuit.

f Tab. geogr. n. 401.
g Hoc tom. pag. 420.

Seleucia Isauriæ, Syriæ, & Babyloniæ.

Seleucia ܣܠܘܩܝܐ quadruplex in historia Jacobitarum occurrit. Prima *in Isauria*, cujus Episcopus Eugenius [h] dogma Tritheitarum cum Conone Tarsensi propugnavit, manumque Paulo Nigro Patriarchæ cum Jacobo Zanzalo imposuit. Altera *in Syria*, Pieria dicta, ubi Orontes in mare mediterraneum exit, cujus Episcopus Nonnus [i] anno 518. ob hæresim monophysiticam exilio multatus, Amidam, unde genus ducebat, se contulit, ibique post Thomæ obitum Episcopum egit. Tertia item in Syria, quæ *Seleucia Beli* seù *Seleucobelus*, appellatur, infrà Antiochiam ad meridiem, haud longè à Kennesrin urbe, apud quam

h Ibid. pag. 325. 329. & 331.
i Hoc tom. pag. 49.

quam cœnobium Bar-Aphtonii exstabat, quod [a] *monasterium Seleuciæ S. Thomæ* ad calcem Codicis Syriaci Nitriensis 29. dicitur. Quarta denique, novemque Seleuciarum, quibus Seleucum nomen imposuisse Appianus in Syriacis testatur, nobilissima in Babylonia est ex adversa Ctesiphontis parte, ubi Chaldæorum Patriarcham Sedem fixisse, hoc tomo [b] observavi: *Modainam* recentiores vocant.

[a] Ibid. pag. 46.
[b] Pag. 394. 395.

Semcha.

Semcha, seù *Semaha* ܣܡܚܐ, una ex septem diœcesibus, quas Barhebræus [c] circa Melitinam positas, suâque ætate desolatas affirmat. Trans Euphratem sita videtur ex ejusdem Barhebræi [d] testimonio, qui in Vita Dionysii III. Patriarchæ, Gajasam testatur ex Osna Adorbiganæ urbe in regionem Semcham profectum, primùm in cœnobio quodam apud Torsenam pagum habitasse, deinde Euphrate transmisso monasterium in regione Claudiæ juxta Gregorianum oppidum circa annum 958. condidisse. Simeon [e] cognomento Tabakan, ex eadem regione Semaha oriundus, Joannem XIV. Patriarcham cœnobio Barsumæ, cui olim is præfectus fuerat, excedere coëgit.

[c] Ibid. pag. 260.
[d] Ibid. pag. 350.
[e] Ibid. pag. 234.

S. Sergii. Vide *monasterium S. Sergii*.

Sibabarcha, seù Sababarech.

Sibabarcha, seù *Sababarech* ܣܒܒܪܟ Episcopatus, cis an trans Euphratem, adhuc mihi incompertum. Fortè eadem ac Carsabacha, ex qua ad Maphriani dignitatem Sarbelius [f] evectus fuit. Basilius [g] ab Athanasio VIII. ab Ecclesia Lacabenæ ad Sababarecham circa annum 1143. translatus, in Synodo anno 1155. habita utroque Episcopatu dejectus fuit, diœcesi Sababarechæ ad Edessenam adjectâ. Anno 1180. Episcopus [h] ejusdem loci unàcum Simeone Arzuni, Josue castri Zaidi, & Abrahamo Amidæ, Theodorum Bar-Vehebun adversùs Michaëlem Patriarcham ordinavit.

[f] Ibid. pag. 434.
[g] Ibid. pag. 361. & 362.
[h] Ibid. pag. 213.

Sigara.

Sigara ܫܝܓܪ Arabibus سنجار *Sengiar*, Græcis Latinisque Σίγγαρα *Singara*, urbs Mesopotamiæ, non Tigri adposita, ut contendit [i] Cellarius, sed tribus ferè mansionibus ab eo distans, ut ex ejusdem urbis civium relatione scribit [k] Abulpheda, qui illam totidem mansionibus à Mosul abesse affirmat, illam quidem ad occasum, Mosul verò ad ejus ortum. In proximo Sigaræ monte, qui Sozomeno [l] *Sigoron*, Ptolemæo *Singaras mons* dicitur, *cœnobium* fuit [m] *S. Aaron*, cujus in Chronico Barhebræi frequens mentio; idque à monasterio S. Aaronis apud Edessam sito diversum, quod in eodem Barhebræi [n] Chronico memoratur. Mares [o], seù Cares, Sigaræ Episcopus ex tot Monophysitis, quos Justinus Imp. exilio multavit, unus in Oriente superfuit, quem, teste Barhebræo, *Monophysitæ ex omnibus locis consulebant, impositionem manus ab eo accipientes*. Georgius [p] ejusdem urbis Episcopatum anno 630. regebat, quo Maruthas Maphrianus ordinatus est. Elias [q] *vir sapiens & doctor*, ut idem Barhebræus affirmat, *qui priorem S. Gregorii Theologi tomum mirificè exposuit*

illu-

[i] Tom. 2. geogr. antiq. pag. 721.
[k] Tab. geogr. n. 252.
[l] Lib. 6. cap. 23. cujus verba de monachis Mesopotamiæ retuli t. 1. pag. 274.
[m] Hoc tom. pag. 354. 355. 361.
[n] Ibid. pag. 284. 350. 351.
[o] Hoc tom. pag. 327. & 411.
[p] Ibid. pag. 419.
[q] Ibid. pag. 338. 339.

illustravitque, etsi ex Maphriani ditione esset (nam Sigara inter subjectos Maphriano Episcopatus [a] secundo loco nominatur) *eum tamen Athanasius Sandalensis substituto in ejus locum viro quodam flagitioso, qui Josue Bacr dicebatur, circa annum* 750. *condemnavit*. Idem Elias [b] Sigaræ Episcopus Synodo Mabugensi anno 759. in ordinatione Georgii Patriarchæ habitæ interfuit. Gregorius Matthæus Maphrianus [c] circa annum 1330. Episcopatum illum cum cœnobio S. Sergii in monte Sajo conjunxit.

a Ibid. pag. 419.
b Ibid. pag. 111.
c Ibid. pag. 460.

Sis.

Sis ܣܝܣ Ciliciæ urbs, Sedes Regis & Patriarchæ [d] Armenorum, inter Anazarbam & Mopsuestiam sita, ab utraque M.P.XXIV. distans, teste [e] Abulpheda, qui eam Arabicè سيس *Sis* & سيسية *Sisiam* appellari, conditamque à Leone Armenorum Rege affirmat. Ibi Concilium, quod *Sisense* dicitur, sub Leone III. Armeniæ Rege anno Christi 1307. celebratum: cujus Acta refert Galanus in Conciliat. Eccles. Arm. cum Romana Par. 1. cap. 28. pag. 445. Ignatius [f] David Patriarcha anno 1246. Ecclesiam Deiparæ in eadem urbe ad latus majoris Armenorum Ecclesiæ ædificavit. Eodem anno Isa medicus Edessenus alteram Jacobiticæ genti Ecclesiam Barsumæ nuncupatam exstruxit. Dionysius [g] Sisidis Jacobitarum Episcopus anno 1264. ordinationi Ignatii III. Patriarchæ interfuit. Idem Ignatius [h] paulò postquam consecratus est, ex Gavicathæ cœnobio *Sisidem cum Episcopis profectus, præsentibus Aytono rege, ejusque filiis, & magnatibus, & nonnullis Episcopis, & Doctoribus Armenorum cum magna populi multitudine, in catholica Deiparæ Ecclesia Gregorium Barhebræum* Orientis Primatem proclamavit, ut idem Barhebræus in Vita sua refert.

d Galan. in Concil. Eccl. Arm. Rom. Par. 1. cap. 19. num. 4. pag. 226
e Tab. geogr. n. 196.
f Hoc tom. pag. 375.
g Ibid. pag. 379.
h Ibid. pag. 247. & 379.

Suairia, seù Bisuairia.

Suairiæ, seù *Bisuairiæ* Episcopus Jacobus laudatur apud Thomam [i] à Jesu ad annum Christi 1583. Nomen corruptum puto ex ܣܘܪܐ *Sura*, seù ܒܝܬ ܣܘܪܐ *Beth-Sura*: hæc enim Syrorum compositio per *Ba*, *Be*, & *Bi*, Arabicè atque Latinè reddi solet, ut Beth-Garme [k] باجرمى *Bagermi*: Beth-Cherda باكردا *Bakerda*: Beth-Zabda [l] *Bezabde* & *Bizabda*. Sura autem duplex est: altera in Mesopotamia, cui Jacobus præfuisse videtur, ut mox sermo erit: altera in Babylonia, inter Bagdadum & Cupham posita, teste [m] Abulpheda, qui eam صورا *Suram* per literam ص *Sad*, & سورا *Suram* per literam س *Sin* appellari observat. *Sora*, & *Soria* hebræis dicitur, qui scholam ibi habuere, ut in Prologo [n] de Scriptoribus Syris dixi. Illius situm describit Cellarius [o] ex Itinerario Beniamini Tudelensis.

i Lib. 7. p. 386.
k Apud Ammarum in hist. Patriarch. Nestor.
l Ammian. lib. 20. cap. 15. & 26.
m In descript. Arak, idest Assyriæ fol. 75.
n Tom. 1. Bibl. Orient.
o Tom. 2. geogr. antiq. pag. 753.

Sura.

Sura ܣܘܪܐ, Syriæ urbs juxta Euphratem, teste [p] Ptolemæo, qui alteram Suram [q] de qua suprà dixi, in Assyria ponit. *Castrum* dicitur Josue [r] Stylitæ: *Surorum oppidum* [s] Procopio: expugnatum à Chosroë Persarum Rege unâcum Alepo, & Antiochia anno Christi

p Lib. 5. cap. 15.
q Lib. 6. cap. 1.
r Tom. 1. Bibl. Orient. p. 279.
s Lib. 2. de ædific. cap. 9.

540.

540. [a] in Chronico Edesseno. Marion Suræ Episcopus anno 518. in exilium propter hæresim Monophysiticam pulsus est, teste Dionysio in Chronico. Sergius [b] ejusdem urbis Episcopus tamquam illius Sectæ propugnator acerrimus sub Sergio Telensi Patriarcha à Barhebræo laudatur. An eadem sit cum ܫܘܪܐ *Sura*, cujus tria [c] cœnobia Ignatius XI. cognomento Barsila instauravit, mihi non liquet. Puto tamen diversam esse: nam hæc Sura in Syria cis Euphratem est, ut suprà ostendi; illa verò in Mesopotamia haud procul à Marde, ut ex hisce Auctoris Vitæ Ignatii XI. verbis demonstratur. ܬܠܬܐ ܕܝܪܐ ܚܕܬ ܒܫܘܪܐ ܘܨܒܬ ܐܢܘܢ ܒܩܠܝܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܠܗܘ ܕܡܪܝ ܐܒܝ: *Tria* (inquit) *Suræ monasteria instauravit, pulchrisque cellis exornavit, ac præsertim illud Mar Abæi &c.* Subjungit Auctor impensas in ornando Zapharanensi cœnobio ab eodem Ignatio Patriarcha collatas. Atqui Zapharani quidem monasterium apud Marden situm est, ut sæpè dixi: Abæi verò, seù Abæ cœnobium in Sura, idem omnino est ac illud, quod Joannes [d] Mardensis juxta *Sur castrum* positum affirmat, tametsi per literam ܨ *Sade* ibi scriptum sit, hìc autem per ܫ *Scin*. Vide quæ suprà de Saura disserui.

a Tom. 1. p. 416.
b Hoc tom. pag. 327.
c Ibid. pag. 386.
d Hoc Tom. pag. 221. 228.

Symnada, seù Synnada.

Symnada ܣܘܡܢܕܐ, vulgò *Synnada*, [e] & *Synnas*, Phrygiæ urbs Jacobitis olim frequens, quibus Episcopus præerat Jacobus [f] anno Christi 969. quo unàcum Joanne Sarighta Patriarcha jussu Græcorum Imperatoris Byzantium abductus fuit. Arabicum سمندو *Semnadu*, Renaudotius *Semenduam* legit. Abdon [g] ex familia Joannis Abdon Patriarchæ Abbas cœnobii Gaghæi apud Melitinam, à Basilio II. Episcopus Symnadæ ordinatus, Patriarchatum post ejus mortem invasit tenuitque ab anno 1075. ad annum circiter 1095. assumpto Joannis XI. nomine. Barturca [h] à Joanne XIII. ex Telbaser Symnadam translatus, inde Chaboram, quum ob flagitiosam vitam omnibus exosus esset, à quibusdam Armenis circa annum 1135. interemptus est.

e Cellar. tom. 2. geogr. antiq. p. 148.
f Hoc tom. pag. 139. & 351.
g Ibid. pag. 356.
h Ibid. pag. 360.

Taalabensium Arabum Scenitarum Episcopus.

Taalàbensium Arabum ܛܥܠܒܝܐ ܕܥܡܐ ܛܝܝܐ sive ut in chronico Barhebræi legitur ܠܬܓܠܒܝܐ *Taghibensium*, qui ܥܡܘܪܝ ܡܫܟܢܐ *Scenitæ*, hoc est, *tabernaculorum habitatores* dicuntur, Episcopus duodecimo [i] loco recensetur inter eos, qui sub Maphriani ditione sunt. In Hirta Naamanis Sedem habebat, ut suprà dixi. In historia Josue [k] Stylitæ diserta fit mentio Arabum *Taalabensium*, qui Romanis subjecti dicuntur, Arabumque Persis conjunctorum audaciam sæpius repressisse. Strabo [l] τὰς Σκηνὰς *Scenas* urbem Arabum Mesopotamiam australem & desertam inhabitantium commemorat, quos inde *Scenitas* dictos affirmat Stephanus. Idem Strabo Scenas *super fossam quandam*

i Ibid. pag. 419.
k Tom. 1. pag. 276.
l Lib. 16.

ad

ad Babyloniæ fines collocat, *à Seleucia schoenis decem & octo*. Quæ omnia cum Hirta conveniunt.

Tabriz. Vide *Tauriz*.

Tagrit, seù Tecrit.

Tagrit ܬܓܪܝܬ, Arabibus تكريت *Tecrit*, urbium Mesopotamiæ (inquit Abulpheda)[a] versùs Assyriam postrema, cis Tigrim, à Mosul itinere sex dierum abest, ad austrum ortumque fluvio alluitur, cui *Isaaco* nomen Isaacus Ibrahimi filius copiarum Al-Motuaccheli Chaliphæ ductor imposuit. Apud eandem urbem erumpit نهر الدجيل *fluvius Degila*, hoc est, *Deglata* seù *Tigris minor*, qui terras Samræ ad Bagdadum usque alluit. Dicitur etiam تكريت وابل *Tecrit Vajel*, propter sororem Bacri filii Vajel, ut idem Abulpheda affirmat, qui arcem urbis à Sapore Ardasciri filio Persarum rege conditam scribit: Proditam Saracenis à Marutha fatetur [b] Barhebræus, ut suprà dictum est. Tagritensem autem urbem à Maipherchin seù Martyropoli aliam esse, ostendi suprà. Sedes Maphriani seù Primatis Jacobitarum fuit ab anno 630. quo Maruthas ibidem ordinatus est: idque privilegium eo fortasse Tagritensibus concessum, quod ii Barsumæ Nisibeno Nestorianisque per Assyriam & Mesopotamiam debacchantibus fortiter restiterunt, teste [c] eodem Bar-hebræo, qui seriem eorum Maphrianorum ad suam ætatem perducit. Episcopatus anteà fuerat, ut liquet [d] ex Syriaco ms. Codice, in quo Georgius Tagriti Episcopus circa annum 580. dicitur. Desolatam urbem Dionysius [e] Maphrianus circa annum 1112. permissu Chaliphæ novis ædificiis ornavit. Ignatius [f] Saliba Maphrianus eidem Ecclesiæ Mosulanam dioecesim, qua Ninive & coenobium Sancti Matthæi continentur, anno 1155. adjunxit. Ab anno 1222. quo Ignatius [g] David ad Patriarchæ dignitatem ex Maphriano evectus est, usque ad annum 1278. quo Gregorius Barhebræus Tagritenses visitavit, nullus eam urbem [h] Maphrianus intraverat: sed suffraganeus Episcopus eò mitti solebat, qui Pontificalia munia loco Maphriani exerceret, qualis fuit inter alios Jacobus Severus Bar-sciacco [i], qui anno 1231. in vivis esse desiit.

a Tab. geogr. n. 266.
b Hoc tom. pag. 419.
c Hoc tom. pag. 409. 410.
d Tom. 1. p. 465.
e Hoc to. p. 449.
f Ibid. pag. 209. 362. 451.
g Ibid. pag. 454.
h Ibid. pag. 254.
i Hoc tom. pag. 237. & 455.

Tarach.

Tarach ܛܪܟ Episcopatus in Mesopotamia, quem anno 1583. Gazal tenebat, teste Thoma [k] à Jesu. Fortassè idem cum Episcopatu ܛܠܟ *Talach*, de quo Ebedjesu in Catalogo pag. 80. Talach autem ipsa est, quæ ܛܒܠ *Tabal* Garmæorum urbs Xenajæ patria dicitur Simeoni [l] Beth-Arsamensi in epistola de Nestorianis, & Auctori [m] vitæ Xenajæ.

k Lib. 7. p. 386.
l Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 352. 353.
m Hoc tom. pag. 10.

Tarsus.

Tarsus ܛܪܣܘܣ Ciliciæ urbs antiquissima juxta & nobilissima, Jacobitis olim frequens, quibus Joannes [n] Episcopus an. 668. præerat, quo Severum Bar-Maske Patriarcham ordinavit. Abibus [o] Tarsi Episcopus in coenobio S. Silæ apud Edessam anno 846. Joanni III. & Atha-

n Ibid. pag. 335.
o Ibid. pag. 348.

nasius [a] anno 936. Joanni VI. in Teleda castro ditionis Antiochenæ manum imposuere. Athanasius VIII. Patriarcha [b] Melitinâ Sigaram anno 1141. profecturus, Maipheractensi Episcopo Amidenam Sedem regendam dedit, Tarsensi verò Antiochenam. Athanasius [c] ejusdem urbis Episcopatum regebat anno 1264. quo Ignatius III. Patriarcha consecratus est.

a Ibid. pag. 350.
b Ibid. pag. 361.
c Ibid. pag. 379.

Tauriz seu Tabriz.

Tauriz ܛܘܪܝܙ, seù *Tabriz* ܛܒܪܝܙ Episcopatus Maphriano subjectus. Abulphedæ [d] *Teuriz* vel *Tebriz*: metropolis Adorbiganæ, ubi Hulachus Tartarorum [e] Rex Sedem habuit, eodem Abulpheda auctore: quod & Barhebræus testis præsens in vita Dionysii Angur Patriarchæ ad annum 1259. confirmat. *Ecbatanam Mediæ urbem* esse autumat Masius [f] *Judithæ historia nobilitatam*. Verùm Ecbatana illa juxta Ptolemæum [g] habet Gradus 88. 37. 45. Tauriz verò secundùm Abulphedam, Grad. Longit. 73. Lat. 39. Præterea Niger [h] verosimilius putat Ecbatanam eandem esse cum اكبتان *Ecbaban*, quæ Regis Persarum Sedes est, de qua idem [i] Abulpheda. Basilius [k] Tabrizi Episcopus anno Christi 1273. obiit, *qui Ecclesiam populo nostro*, inquit Barhebræus, idest *Jacobitis*, *religiosorum mercatorum ope instauravit. Supervenere interim monachi quidam ex cœnobio S. Matthæi, & Maphriano* (eidem scilicet Gregorio Barhebræo) *supplicarunt, illum Episcopatum petentes: quibus tamen haudquaquam satisfecit, quia doctrina non satis instructi erant, & moribus juvenes: sed eam Ecclesiam Severo ejusdem cœnobii archimandritæ commisit, qui sub diebus festi magni Resurrectionis illuc profectus, honorificè exceptus est, cœpitque urgere fabricam ædium ejusdem Ecclesiæ Tabrizi.* Anno Græcorum 1588. Christi 1277. *mortuus est Severus Episcopus Tabrizi* (ut idem Barhebræus [l] scribit,) *& contristati sunt valdè fideles* (nimirùm hæretici Jacobitæ) *ob ejus mortem: & suffragium commune dedere Josepho monacho ejus ex sorore nepoti, qui consecratus est in monasterio S. Matthæi ab eodem Maphriano diebus Jejunii quadragesimalis, & abjit, atque in Ecclesia Tabrizi resedit, appellatusque est Dionysius.* Anno 1282. idem Barhebræus quum ab Achmede Tartarorum Rege diploma pro ædificatione Ecclesiarum Adorbiganæ, Assyriæ, atque Mesopotamiæ accepisset, Tabrizum [m] petiit, *habitavitque in Ecclesia, & ædificium Oratorii ejus perfecit, atque januam eidem ex sectis lapidibus construxit. Cellas quoque super Oratorium Peregrinis ædificavit, & cœmeterium defunctis; quia præter ædiculam sub limine templi positam non erat pro Episcopi habitatione locus. Porticum præterea æstivam construxit, & domum hibernam, & caminum, omniaque perfecit pro viribus suis, quæcumque fieri potuerunt, quum reipsa frater ejus Barsuma Saphius hæc omnia facienda curaret.* Anno sequenti idem Barhebræus [n] duos medicos disci-

d Tab. geogr. n. 424.
e Hoc tom. pag. 379.
f Præfat. in Anaphoram Sancti Basilii.
g Lib. 6. geogr. cap. 2.
h Apud Ortelium in Thes. geogr.
i Tab. geogr. n. 459.
k Hoc tom. pag. 253.
l Ibid. pag. 254.
m Ibid. pag. 258.
n Ibid. pag. 260.

scipulos suos Tabrizum introduxit; & Abucairum quidem in ipsa Tabrizo habitare jussit, Joannem verò in Maraga.

Tela, seù Constantina.

Tela ܬܠܐ absolutè, vel cum addito ܬܠܐ ܕܡܘܙܠܬ *Tela-Mauzalat*, qua compositione ab aliis Syriæ ac Mesopotamiæ Telis dignoscitur: idem enim Syrorum sermone sonat *Tela*, ac *mons* seù *collis*. *Antipolis* olim dicta, teste auctore [a] Chronici Edesseni, qui eandem anno Græcorum 661. Christi 350. à Constantio Imp. instauratam *Constantinamque* appellatam affirmat. Pro *Antipoli* Tacitus [b] *Anthemusiada* habet. *Tiridates*, inquit, *volentibus Parthis*, *Nicephorium & Anthemusiada*, *cæterasque urbes*, *quæ*, *Macedonibus sitæ*, *Græca vocabula usurpant*, *recepit*. Stephano *Anthemus*: Ammiano [c], Straboni [d] & Plinio [e] *Anthemusia*. Cellarius [f] postquam allata suprà Taciti verba recitasset, Constantinæ nomen, quod Anthemusiadi debetur, Nicephorio tribuit, inquiens: *Posteriori ævo nomen mutavit* (de Nicephorio loquitur) *Constantina dicta secundùm Stephanum*, *aut Constantia secundùm Svidam*. Idem Cellarius [g] de situ Anthemusiæ longam quæstionem movet, quam uno verbo expedire potuisset, nisi Nicephorium cum Constantina confudisset. Constantinæ, quam eandem esse cum Tela, Antipoli seù Anthemusia ex Josue Stylita & Dionysii Chronico [h] tom. 1. demonstravi, situm describit Theophanes ad annum Anastasii 13. *Constantina*, inquit, *Nisibin ad occasum sex & quinquaginta stadiis*, *totidemque Amidam septentrionem versùs distantes habet*. Sophronius Constantinæ Episcopus, qui in Latrocinio Ephesino sub Dioscoro depositus fuit, & Baradatus, qui bello Persico circa annum 503. eandem urbem teste [i] Procopio Præsul regebat, *Telæ* Episcopi à Dionysio [k] & Josue [l] Stylita disertè vocantur: hujus scilicet Telæ seù Constantinæ, quæ in Mesopotamia sita est, ut suprà ostensum fuit, non autem in Phœnicia, uti eam Henr. Valesius [m] perperàm collocat. Joannes [n] ejusdem urbis Episcopus Monophysita in Dionysii chronico ad annum Christi 503. laudatur, anno 512. Sidoniensi concilio interfuisse dicitur, & anno 518. Justini Imp. jussu in exilium pulsus. Idem Joannes [o] à Barhebræo inter Canonistas, & propugnatores sectæ Monophysiticæ recensetur: cujus etiam nomen, inter Severianos Episcopos legitur [p] in collatione, quæ anno 533. tempore Justiniani Imperatoris Constantinopoli habita fuit. Jonas [q] à Chosroë Persarum Rege circa annum 616. Telam intrusus est. Annò 769. sub Georgio Patriarcha quum Joannes [r] Telâ excedere coactus fuisset, Sabinus ejus locum occupavit. Anno 710. Thomas Stylites ex eadem urbe oriundus à Dionysio in chronico laudatur.

Tela-Arsania.

Tela Arsania ܬܠܐ ܕܐܪܣܢܝܐ, seù ad Arsaniam fluvium Armeniæ inter Tigranocerta & Artaxata fluentem, de quo vide [s] Cellarium. Ignatius [t] hujus Telæ Episcopus anno Christi 1264. cum Dionysio Claudiæ, Dioscoro castri Zaidi, Athanasio Lacabenæ, Ignatio altero

castri

a Tom. 1. p. 273. & 395.
b Lib. 6. cap. 41.
c Lib. 14. c. 19.
d Lib. 16.
e Lib. 5. c. 24.
f Tom. 2. geogr. antiq. p. 714.
g Ibid. pag. 711. 730. 731.
h Pag. 273. 395.
i Lib. 2. de ædific cap. 13.
k In Chron. ad ann. Græc. 757. & 814.
l Tom. 1. Bibl. Orient. p. 277.
m Not. ad lib. 1. Evagr. pag. 58.
n Hoc tom. pag. 53.
o Ibid. pag. 54. 301. 327.
p Ibid. pag. 89.
q Ibid. pag. 334.
r Ibid. pag. 114.
s Tom. 2. geogr. antiq. p. 380.
t Hoc tom. pag. 380.

castri Mansur Episcopis, Theodoro Cuphlidensi Abbate cœnobii Barsumæ, & Jacobo castri Romani Presbytero, è Cilicia ubi Ignatius III. Patriarcha ordinatus fuerat, Arduam petiit, eundem Patriarcham ejusque ordinatores apud Regem Tartarorum accusaturus, quod ipso inconsulto ordinatio peracta fuisset.

Tel-Aphar.

Tel-Aphar ܬܠ ܥܦܪ, *Abulphedæ* [a] تل اعفر *Tel-aaphar*, castrum Mesopotamiæ, eodem Abulpheda teste, inter Singaram & Mosul situm, ad occasum Mosuli, ad Singaram propius accedens, à qua parasangis quinque distat: à Balada autem sex parasangis. Melchisedech [b] Maphrianus ex Ephræmia ditionis Tel-Aphar pago ortum duxit. Ignatius Lazarus [c] item Maphrianus, quod Presbyteris castri Tel-Aphar consulentibus de filia cujusdam Apostatæ, quam Christiana mater fideli viro desponsaverat, an in Ecclesia de more benedici deberet, nec ne; benedici eam oportere, si quidem Christiana esset, respondisset; exquisitis suppliciis à Mahometanis anno 1159. affectus fuit. Joannes Sarugensis [d] Melchisedechi successor, mortuo Timotheo Arabum Episcopo, eam diœcesim in duas dividens, Abujaferum quidem monachum castri Telaphar & Abumariæ Episcopum instituit; Rahedum verò Arabibus, Baladæ & cœnobio Sergii præfecit.

[a] Tab. geogr. n. 253.
[b] Hoc tom. pag. 437.
[c] Ibid. pag. 451.
[d] Ibid. pag. 452.

Tel-Baser.

Tel-Baser ܬܠ ܒܫܪ, castrum in Syria, de quo hæc [e] Abulpheda

حصن تل باشر على مرحلتين من حلب فيه المياه والبساتين .

Castrum Tel-Baser abest Alepo duabus mansionibus, aquis hortisque abundans. Ibi [f] Joannes XIII. quem Episcopi Patriarcham in Synodo Chisumæ elegerant, operâ Goselini Edessæ Comitis à Dionysio Maphriano in Ecclesia Francorum anno 1129. consecratus fuit. Idem Joannes anno 1155. [g] Barturcam, quem castro Telbaser Episcopum præfecerat, deinde Symnadam, demùm Chaboram transtulerat, propter flagitiosum quam ubique ducebat vitam, Episcopatu dejecit.

[e] In descript. Syriæ fol. 65.
[f] Hoc tom. pag. 360.
[g] Ibid. pag. 360. & 362.

Tel-Besme.

Tel-Besme ܬܠ ܒܣܡܐ, Joanni [h] Mardensi ܬܠܐ ܕܒܣܡܐ *Tela-d-Besme*, seù ܬܠ ܒܣܡܝ *Tel-Besmai*, ideſt, *collis aromatum*: Josue [i] Stylitæ, & Dionysio [k] Patriarchæ ܬܠ ܒܫܡܝ *Tel-Beſmai* cum litera *Scin*: Castellum haud procul ab urbe Marde, ejusdem Episcopatui conjunctum, juxta quod, eodem Josue teste, anno Christi 503. die 19. Novembris Olympius Telæ & Eugenius Melitinæ Romanorum duces, qui Persas primùm fuderant, ad urbem Telam colligendis manubiis occupati, à supervenientibus Persarum, Hunnorum, Arabumque copiis ingenti clade affecti sunt. Ibidem [l] Athanasius Sandalensis Maipheractæ primùm Episcopus, deinde Jacobitarum Patriarcha, cœnobium, Athanasii nuncupatum, condidit, quod Joannes Mardensis posteà instauravit. Joseph [m] tertius ab eodem Athanasio Patriarcha

[h] Ibid. pag. 221. 222. & 228.
[i] Tom. 1. pag. 273.
[k] Hoc tom. pag. 111. & tom. 1. pag. 274.
[l] Hoc tom. pag. 111. 221. 228.
[m] Ibid. pag. 341.

in eodem cœnobio mortuus est anno Christi 792. Joannes Mardensis, cujus modò facta est mentio, Telbesmæ, Mardæ, Caphartutæ, Daræ, Nisibis, Haran, & Chaboræ Episcopatum rexisse dicitur. Vide *Marde*.

Tel-Patricia.

Tel-Patricia ܬܠܦܛܪܝܩܝܐ castrum circa Melitinam, cujus Episcopi laudantur in Chronico Bar-hebræi Dionysius & Timotheus. Et [a] Dionysius quidem unàcum Joanne VIII. Patriarcha Byzantium anno Christi 1029. abductus, in Jacobitarum erroribus tuendis constans fuisse perhibetur, postque Romani Imperatoris obitum è carcere dimissus, ad suam Ecclesiam rediisse: Timotheus [b] verò anno 1090. Athanasium VII. in Ecclesia Cursoris Melitinæ ordinasse.

a *Hoc tom. pag.* 353.
b *Ibid. pag.* 358.

Thadmor, seù Palmyra.

Thadmor ܬܕܡܘܪ, Josepho [c] *Thadamora*, vulgò *Palmyra*, Syriæ urbs notissima, de qua vide [d] Cellarium. Joannes [e] Thadmoræ Episcopus Monophysita inter eos recensetur à Dionysio, quos Justinus Imperator anno 518. in exilium misit.

c *Lib. 8. Antiq. cap. 2.*
d *Tom. 2. geogr. antiq. pag.* 434.
e *Ad ann. Græcor.* 829.

Theodosiopolis.

Theodosiopolis ܬܐܘܕܘܣܝܘܦܘܠܝܣ Armeniæ urbs ad dextram Euphratis partem, quam Constantinus Senatorii ordinis vir Illyricarum copiarum ductor anno 502. Persis prodidit, ut scribunt [f] Evagrius, Theophanes, & Josue Stylites. Anno sequenti à Romanis receptam, Anastasius Imperator mœnibus validissimis cingi jussit, teste [g] Procopio. Anno 750. Saracenis [h] erepta fuit à Constantino Imperatore, qui Syros Armenosque ex ea urbe & ex Melitina in Thraciam transtulit. Petrus [i] Theodosiopolis Episcopus in collatione habita Constantinopoli anno Christi 533. unus ex sex Episcopis Monophysitis fuit, qui partes Severianorum adversus Catholicos propugnarunt.

f *Citati tom. 1. pag.* 272.
g *Lib. 1. de bell. Persf. cap.* 10.
h *Ex Dionys. Chron. hoc tom. pag.* 109.
i *Hoc tom. pag.* 89.

Tripolis.

Tripolis ܛܪܝܦܘܠܝܣ Phœniciæ maritimæ urbs notissima, de qua latè Abulpheda [k] & [l] Cellarius. Anno 1253. Josue Phersonis filius [m] Episcopus Jacobita Tripoli præerat, quem inter & Athanasium Ptolemaidis ejusdem sectæ Præsulem orta contentio à Joanne Bar-Maadani Patriarcha decisa fuit. Ibi [n] Gregorius Bar-hebræus & Saliba Vagius, ambo Jacobitæ, apud Jacobum quendam Nestorianum anno 1246. Rhetoricæ & Medicinæ operam navarunt: idemque [o] Saliba Vagius, quem Ignatius David Episcopum Alepi & Joannes Barmaadani Maphrianum Orientis instituerant, quum Dionysium Angur adversùs eundem Barmaadani in Patriarchatu confirmatum vidisset, abdicata Episcopali dignitate medicum egit, donec in vivis fuit. Ecclesia Jacobitarum in eadem urbe [p] S. Behenamo dicata erat. Nunc pauci admodùm Jacobitæ Tripoli habitant, quos Episcopus Phœniciæ regit, cujus Sedes Damasci ut plurimum fixa est.

k *Tab. geograph. num.* 184.
l *Tom. 2. geogr. ant. pag.* 446.
m *Hoc tom. pag.* 377.
n *Ibid. pag.* 374.
o *Ibid. pag.* 378.
p *Ibidem.*

Tur-Abdin.

Tur-Abdin ܛܘܪ ܥܒܕܝܢ, idest, *mons Abdinus*, quem indigenæ

ܛܘܪ

ܛܘܪ *Tur* absolutè appellant, regio cis Tigrim, qua multa oppida, pagi, & cœnobia tàm monachorum, quàm [a] Sanctimonialium continentur. Trans Tigrim Turabdini situm collocat [b] Naironus: sed fallitur. Olim unus Episcopus toti regioni præerat, qui Tur-Abdinensis dicebatur. Crevit posteà Episcoporum illius tractus numerus, ut Salachæ, Beth-Manaëm, & aliorum locorum: ac præsertim postquam Saba [c] è Salachensi Episcopo in Patriarcham Tur-Abdinensium adversùs Ignatium VI. legitimum Jacobitarum Patriarcham proclamatus fuit: quod schisma ab anno 1364. ad annum 1494. duravit. Cyriacus [d] Turabdini Episcopus in Chronico Dionysii ad annum 755. laudatur. Athanasius VII. circa [e] annum 1129. Turabdinensem Episcopum unàcum Callisurensi & Melitinensi censuris, dum vixit, ligatum voluit, nec ullis precibus adduci potuit, ut eum vel morti proximum absolveret. Anno 1155. Joannes [f] Bar-Andreas Mabugensis Episcopus Turabdinensem Ecclesiam occupavit, amoto seniore ejus loci Episcopo. Chamisius [g] Episcopatum illum usque ad annum 1222. tenuit, quo mortuus est. Anno 1583. sub Ignatio Davide Patriarcha Episcopos hosce Thomas [h] à Jesu commemorat: *Melchez*, idest Malchum *Episcopum S. Malchi in Tur*, & *Abelmedich*, seù Abdelmessiam, *Episcopum in eadem provincia Tur*. In Kalendario [i] Jacobitarum, quod Saliba Presbyter edidit, die 3. Januarii colitur memoria Lazari, & die 30. Septembris Ammoïs Episcoporum Turabdinensium. Ammoës autem, si benè conjicio, is videtur, qui carmen heptasyllabum de resurrectione, quum adhuc Presbyter & medicus esset, composuit, quod exstat Cod. Syr. 38. ad calcem [k] hujus tomi. Jacobi Edesseni epistola ad Moisen Turabdinensem citatur à Barsalibæo [l] Comment. in Evangel.

[a] Hoc tom. pag. 407.
[b] Evopl. Par. 1. pag. 45.
[c] Hoc tom. pag. 384.
[d] Ibid. pag. 111.
[e] Ibid. pag. 359.
[f] Ibid. pag. 209. 362.
[g] Ibid. pag. 371.
[h] Lib. 7. p. 386.
[i] Cod. Syr. 32. ad calcem hujus tomi p. 505.
[k] Pag. 502.
[l] Hoc tom. pag. 158.

Urima.

Urima ܐܘܪܝܡ castrum in Syria ad ripam Euphratis juxta Samosatam situm, quod Elias Jacobitarum Patriarcha anno Christi 718. unàcum reliquis Mesopotamiæ castris visitasse dicitur ad calcem [m] Codicis Nitriensis I. quo quatuor Evangelia anno Christi 548. Syriacè exarata continentur. Abramius Urimorum Episcopus Socrati [n] nominatur. David ejusdem Castri Episcopus erat anno Christi 845. sub Dionysio Jacobitarum Patriarcha, uti adnotatur in fine [o] Codicis ms. Syriaci, qui tomum primum operum S. Gregorii Nazianzeni complectitur.

[m] Tom. 1. Bibl. Orient. pag 561. Tom. 2. pag. 75.
[n] Lib. 3. histor. Eccl. cap. 25.
[o] Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 172.

Zabatra, seù Zabar.

Zabatra ܙܒܛܪܐ, seù ut Bar-hebræus [p] habet, ܙܒܪ *Zabar*, castrum Syriæ est à Melitina & castro Mansur æqualiter distans, cujus situm Abulpheda [q] describit in hæc verba: واما زبطرة فانها حصن من اقرب الثغور الى بلد الروم خربها الروم قال فى كتاب الاطوال ان موضوعها حيث الطول ما ك والعرض لون وزبطرة اليوم خراب خالية من الزرع والسكان ولم يبق منها غير رسم سورها وليس بالكثير وهى فى ارض مستوية والجبال تحيط بها والشعرة من جميع جهاتها على القرب منها وهى فى الجنوب من ملطيه على نحو مرحلتين وهى فى جهة الغرب عن حصن منصور على نحو مرحلتين ايضا وبينها وبين حصن

[p] Hoc tom. pag. 361.
[q] In descript. Syriæ fol. 67.

حصن منصور الجبل والدربند ولقد اختبرت بها في عام فتحنا ملطيه في المحرم سنة خمس عشرة وسبعمايه وكان شهر نيسان واصطدنا من ارض زبطره بين شجر البلوط ارانب كثيرة وهي ارانب كبار الى الغاية لا يوجد بالشام ارانب تقاربهن بالقدر.

Zabatra caſtrum eſt in finibus regionis Romæorum (quo nomine Armeniam & Cappadociam Abulpheda comprehendit) *à Romæis dirutum, cujus ſitus in libro Longitudinum dicitur eſſe Longitudinis graduum* 61. 20. *Latitudinis* 36. 50. *Nunc autem Zabatra deſolata eſt, & inculta, nec quidquam ex ea ſupereſt, præter murorum veſtigia, quæ etiam magna ex parte deſiderantur. Sita eſt in planitie, montibus & ſilvis undequaque circumdata; Abeſt autem à Melitina duabus ferè manſionibus, & à caſtro Manſur totidem manſionibus, eſtque ad auſtrum Melitinæ, & ad occaſum caſtri Manſur: quod inter & ipſam mons nemuſque eminet. Ejus notitiam hauſimus, quum Melitinam menſe Moharramo anni* Hegiræ *decimi quinti ſuprà ſeptingenteſimum, in quem menſis Niſan*, (ideſt Aprilis) *incidit, expugnavimus. Quo quidem menſe inter quercus in territorio Zabatræ lepores plurimos venati ſumus, quorum magnitudini pares nullos in Syria reperimus.* Ex literarum Arabicarum confuſione pro زبطره *Zabatra*, ابطوه *Abtuam* legit [a] Renaudotius; & رمطوه *Ramatuam* [b] habet Codex Arabicus 23. quo Fides Monophyſitarum Syrorum Ægyptiorumque continetur. Nam literæ ر cum ز, ر cum ز, & cum ه, in ſcriptione facilè confunduntur. Joannes Zabatræ [c] Epiſcopus in epiſtola Joannis Sarightæ ad Mennam Alexandrinum anno Chriſti 969. laudatur. Baſilius ex Lacabenæ Epiſcopo cœnobiis [d] Zabar ab Athanaſio VIII. circa annum 1143. præfectus fuit. Nimirùm quum Zabatra, ut ex Abulpheda mox dixi, diruta eſſet, non caſtro, ſed cœnobiis in ejus territorio poſitis Epiſcopus præfici potuit.

a *Hiſtor. Alex. pag.* 362.
b *Tom.* 1. *p.* 624. *Hoc tom p.* 139. & 351.
c *Loc. cit.*
d *Ibid. pag.* 361.

Zaid caſtrum.

Zaid caſtrum ܙܐܝܕ ܩܣܛܪܐ alias حرت برت *Haret-Baret* appellatum, teſte [e] Abulpheda, in quarta Armenia eſt, juxta ejuſdem Abulphedæ diviſionem, cujus verba ſuprà retuli. Athanaſius VIII. circa annum 1150. Amidâ digreſſus, ut refert [f] Bar-hebræus, *in caſtrum Zaid venit, ubi & tres annos manſit: ordinavit autem Sergium diſcipulum ſuum ejuſdem caſtri Epiſcopum, impoſito ei Joannis nomine*. Joſue [g] caſtri Zaidi Epiſcopus anno 1180. conjunctis cum Simeone Arzuni, Abrahamo Amidæ, & Epiſcopo Sababarchæ ſtudiis, Theodorum Bar-Vehebun in Patriarcham adverſùs Michaëlem ordinavit. Baſilius [h] eidem caſtro Epiſcopus præerat anno 1222. quo Ignatius David Patriarcha proclamatus eſt. Dioſcorus [i] circa annum 1255. libros ſacros à Michaële, qui à Chriſtiana fide ad Mahometanam ſectam tranſierat, redimens, Evangelium picturis exornatum, quod Zebina calligraphus exaraverat, Taurizenſi Eccleſiæ dono dedit. Idem Dioſcorus [k] facta adverſùs Ignatium III. conſpiratione, ex Epiſcopo caſtri Zaidi in Maphrianum à tumultuantibus Epiſcopis ele-

e *In deſcript. Armeniæ fol.* 94.
f *Hoc tom. pag.* 362.
g *Ibid. pag.* 213. 368.
h *Ibid. pag.* 371.
i *Ibid. pag.* 378.
k *Ibid. pag.* 380.

electus, hanc dignitatem paulò post abjecit, quum eidem Ignatio obedientiam exhibuisset. In finibus ejusdem castri cœnobium Zonicratæ S. Cyriaco nuncupatum Simeon [a] medicus ante annum 1222. exstruxit, quod anno 1255. à Michaële [b] Simeonis filio apostata in Xenodochium Mahometanorum conversum fuit. Ignatius II. Patriarcha [c] è cœnobio Barsumæ, ubi ordinatus fuerat, in illud monasterium anno 1222. se contulit.

a Hoc tom. pag. 371.
b Ibid. pag. 378.
c Ibid. pag. 371.

Zeugma.

Zeugma ܙܘܓܡܐ oppidum Syriæ Euphratesiæ, à Samosatis M. P. LXXII. distans, *transitu Euphratis nobile*, inquit [d] Plinius: ibi enim ponte Euphrates trajiciebatur; unde nomen oppido impositum: Ζεῦγμα enim pontem significat. Agar Zeugmatensium [e] vicus in historia Josue Stylitæ memoratur. Job [f] Zeugmatis Episcopus anno Christi 962. Abrahamum; Elias [g] anno 959. Joannem IX. Patriarcham consecravit.

d Lib. 5. cap. 24.
e Tom. 1. p. 278.
f Hoc tom pag. 351.
g Ibid. pag. 354.

Hæc de antiquis recentibusque Syrorum Jacobitarum Episcopatibus in Palæstina, Phœnicia, Syria, Cilicia, Armenia, Cappadocia, Phrygia, Asia, Mesopotamia, Assyria, Arabia, Perside, Chorasana, & Segestana. Nunc ad postremum hujus dissertationis caput accedo, quod est de Clero, & Monachis.

X.
De Presbyteris & Clericis.

Cleri nomine non totus Christianus populus intelligitur, ut Sacerdotii destructor Lutherus [h] blaterat, quem productis Syrorum testimoniis doctè confutat [i] Naironus: sed certæ dumtaxat ex populo selectæ personæ, quæ Ordinem aliquem Ecclesiasticum ab Episcopo per manus impositionem accipiunt. Ordines autem in Ecclesia Jacobitica, qui peculiarem habent consecrationem, hi sunt. I. ܦܣܠܛܘܣ ܐܘܟܝܬ ܡܙܡܪܢܐ [k] *Psaltes, id est Cantor*. II. ܐܢܓܢܘܣܛܝܣ ܐܘܟܝܬ ܩܪܘܝܐ *Anagnostes* [l], *id est, Lector*. III. ܗܘܦܘܕܝܩܢܘܣ ܐܘܟܝܬ ܦܠܓܘܬ ܡܫܡܫܢܐ *Hypodiaconus* [m], *id est, Subdiaconus*. IV. ܕܝܐܩܘܢ ܐܘܟܝܬ ܡܫܡܫܢܐ *Diaconus*, [n] *id est, Minister*. V. ܐܪܟܝܕܝܐܩܘܢ ܐܘܟܝܬ ܪܝܫ ܡܫܡܫܢܐ *Archidiaconus*, [o] *id est, princeps ministrorum*. VI. ܩܫܝܫܐ ܐܘܟܝܬ ܟܗܢܐ *Presbyter* [p], *seù Sacerdos*. VII. ܟܘܪܐܦܝܣܩܘܦܐ [q] *Chorepiscopus*. VIII. ܦܪܝܘܕܘܛܐ ܐܘܟܝܬ ܣܥܘܪܐ [r] *Periodeutes, seù Visitator*. IX. ܐܦܝܣܩܘܦܐ [s] *Episcopus*. X. ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ [t] *Metropolita*. XI. ܦܛܪܝܪܟܐ [u] *Patriarcha*. Sed Chorepiscopi & Periodeutæ una eademque est ordinatio. Item Episcopi, Metropolitæ & Patriarchæ: si pauca excipias, quæ tamquam ordinationi Patriarchæ peculiaria suprà notavi. Ordinationes itaque Syrorum Jacobitarum, ut in

h Lib. de instituendis ministris.
i Evopl. Par. 2. pag. 320.
k Pontific. Syr. ms. pag. 113.
l Ibid. pag. 114.
m Ibid pag. 116.
n Ibid. pag. 119.
o Ibid. pag. 138.
p Ibid. pag. 127.
q Ibid pag. 141.
r Ibidem.
s Ibid. pag. 149.
t Ibidem.
u Ibidem.

Pontificali exhibentur [a] quod Michaëlis I. Patriarchæ auctoritate editum in Bibliotheca Vaticana habemus, octo sunt: ordines verò, ut à Bar-hebræo [b] numerantur, sex: videlicet *Cantor*, *Lector*, *Hypodiaconus*, *Diaconus*, *Presbyter*, & *Episcopus*: Ex quibus tres quidem priores inter minores reputantur; reliqui *Majores* dicuntur, ut Darensis [c] lib.4. de Sacerdotio cap.2. tradit: quod & Cl. Stephanus Edenensis, Antiochenus Maronitarum Patriarcha fusè persequitur [d] in Tractatu de Chirotonia, & lib.2. Vindiciarum suæ nationis, Panophia 8. cap.1. ubi ostendit, *Subdiaconatum* apud tres Syrorum nationes, Maronitas scilicet, Jacobitas, & Nestorianos, inter minores ordines adhuc reputari: idque præter antiquos Laodicenæ & Antiochenæ Synodorum canones, vigentemque ad hæc usque tempora apud easdem gentes consuetudinem, ex ipso Syrorum Pontificali colligit, in quo *hypodiaconus* genu sinistrum flectens, extra cancellos Altaris, impositionem manus Episcopi super tempora, non super caput accipit: qua in re Ecclesiæ Græcæ consentiunt, quæ usque ad Trullanæ Synodi tempora Hypodiaconatum minoribus ordinibus accensuit. Vide Arcudium de Sacram. Ordinis lib. 6. cap. 9. Hallier. lib. 3. de Hierarch. Eccles. sect. 2. Habertum in Pontifical. Græcorum pag. 47. & Naironum in fine capitis 7. de Ordine.

Ordines minores apud Jacobitas sunt Cantor, Lector, & Hypodiaconus. Majores, Diaconus, Presbyter, & Episcopus.

[a] *Tom.1. p. 573.*
[b] *Nomocanon. cap.7.*
[c] *Hoc tom. pag. 122.*
[d] *Exstant Arabicè mss. in Bibliotb. Collegii Maronitarum de Urbe.*

Idem Naironus [f] in Evopl. Par. 2. *Tres*, inquit, *ordines minores*, *nempe* Ostiarii, seù *Janitoris*, *Acolyti*, *& Exorcistæ*, *quamvis peculiares* apud Syros *non habeant consecrationes*, *includuntur tamen nominatim primi duo in ordinatione Hypodiaconi*. Et paucis interjectis. *In ordinatione Psaltis seù Cantoris & Psalmistæ*, *duo videntur contineri*, *nimirùm primam Tonsuram & Exorcistatum*. Id quod ex Syriaco Maronitarum Pontificali rectè demonstrat. Verùm in Pontificali Jacobitarum nullum est *primæ Tonsuræ*, aut *Ostiariatus*, aut *Exorcistatus* vestigium: sed *Acolytatus* dumtaxat in consecratione Hypodiaconi exprimitur [g] his verbis: ܘܬܘܒ ܢܣܒ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܩܢܕܝܠܐ ܕܢܘܪܐ ܘܝܗܒ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܢܐ ܐܝܟ ܙܝܬܐ ܡܢ: *Item accipiens Episcopus cereum accensum*, *tradit ei* (idest Hypodiacono) *inquiens*: *ego sicut oliva &c.* Quod consulenti idem Pontificale, palàm fit: ubi in ordinationibus Cantoris, Lectoris & Hypodiaconi hæc apud Jacobitas observantur. In primis dicuntur preces cantusque tribus hisce Ordinibus communes. Deinde [h] legit ordinandus *Cantor*, seù alius ex Clericis pro eo, Psalmum, *In te Domine speravi &c.* quo absoluto introducitur ad Altare, & Episcopus recitat super eum hanc orationem: *Deus*, *qui per immensam gratiam tuam &c.* Deinde idem Episcopus dextra eum apprehendit, inquiens: *Det tibi Dominus &c.* Tùm traditur ei liber Psalmorum ad pectus gestandus. Mox osculatur Altare, dexteramque Pontificis, & ab adstantibus salutatur, demùm Eucharistiâ reficitur. Ordinandus *Lector* legit ex Ezechiele

De prima Tonsura, Ostiario, Acolyto, & Exorcista.

Ordinatio Cantoris.

Ordinatio Lectoris.

[e] *Evopl. par. 2. pag.250.*
[f] *Pag. 224. & 225.*
[g] *Pontific. Syr. pag.119.*
[h] *Ibid. pag. 113.*

Pro-

Propheta: *Et adduxit me ad portam, quæ respicit Orientem &c.* Episcopus orat: *Rogamus & deprecamur te &c.* Dat pacem populo, & subjungit hanc orationem: *Deus magne &c.* Ambas manus temporibus ordinandi imponit, inquiens: *Deus magne hominumque amator &c.* Dat ordinando Librum, quem ille gestans, osculatur altare, & cætera ut in ordinatione Cantoris. Ordinandus *Hypodiaconus* legit ex Isaià Propheta: *Hæc dicit Dominus qui fecit te & formavit te in utero &c.* Episcopus orat: *Domine Deus virtutum &c.* dat pacem populo: Archidiaconus proclamat: *Gratia Domini nostri Jesu Christi &c.* Episcopus: *Eja Domine, fac eum dignum vocatione Hypodiaconatus &c.* Populus, *Amen*. Episcopus manus imponit temporibus ordinandi, inquiens: *Deus, qui à sæculo es &c.* Dat pacem populo, & orat: *Respice in nos Domine &c.* Pollice signat eum in fronte tribus vicibus, dicens: *Ordinatus est in Sancta Dei Ecclesia N. Hypodiaconus pro S. Ecclesia S. N. in nomine Patris &c.* Deinde orat: *Gratias agimus tibi &c.* Imponit humero ejus orarium, inquiens: *Ad gloriam & honorem Sanctissimæ Trinitatis &c.* Dat ei cereum accensum, dicens: *Ego sicut oliva &c.* Ordinatus osculatur Altare &c. Quo in ritu, ut vides, nec Tonsura, neque Ostiariatus, aut Exorcistatus apparent.

Ordinatio Hypodiaconi.

Attamen qui ex Jacobitica secta ad orthodoxam Ecclesiam nuper conversi sunt Syri, Tonsuram in ordinatione Cantoris, & Ostiariatum in ordinatione Hypodiaconi ex Maronitarum Pontificali restituerunt. Restituerunt, inquam: nam Ostiariatus ab antiquis temporibus in Hypodiaconatu continebatur apud Syros, ut liquet ex hoc Cyriaci Amidensis Canone, quem refert [a] Bar-hebræus: ܬܫܡܫܬܐ ܕܗܘܦܘܕܝܩܢܐ ܒܥܕܬܐ ܗܕܐ ܗܝ. ܕܟܕ ܐܣܝܪ ܐܣܟܝܡܗ: ܢܛܪ ܬܪ̈ܥܐ ܕܥܕܬܐ ܒܙܒܢܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܘܢܬܒܛܠ ܥܠ ܢܗܝܪ̈ܐ: *Munus Hypodiaconi in Ecclesia est hoc: nimirùm, ut suo habitu indutus, custodiat fores Ecclesiæ tempore sacri ministerii, & lampadum curam gerat*. Exorcistæ verò disertam mentionem faciunt Bar-hebræus in Libro Radiorum Part. 7. cap. 3. & Daniel in Nomocanone cap. 6. sect. 8. quem tamen Syrorum gens veluti sacrum munus Sacerdotum, aut Diaconorum proprium agnoscit, non tamquam ordinem ab iis, quos supra ex laudato Jacobitarum Pontificali enumeravi, distinctum.

a In Nomocan. cap. 7. sect. 8.

Bar-hebræus [b] Exorcistatum non per ordinationem, sed per Episcopi deputationem conferri affirmans, canonem hunc ex Constitutionibus Apostolicis sub nomine Lebæi producit: ܠܐ ܢܗܘܐ ܒܣܝܡܝܕܐ ܗܘܐ ܡܘܡܝܢܐ: ܐܠܐ ܒܦܘܩܕܢܐ ܘܡܦܣܢܘܬܐ ܒܠܚܘܕ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ: *Exorcista non per chirotoniam fiat, sed jussu dumtaxat, & permissu Episcopi*. Verùm contrarium colligitur ex hisce canonibus, quos ibi-

b Loc. cit.

dem Bar-hebræus profert, Conciliorum Laodiceni: ܕܠܐ ܪ̈ܫܝܡܝܢ
ܐܝܕ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܐ ܐܬܬܣܝܡܘ ܡܫܒܥܢ̈ܐ : ܠܐ ܢܫܒܥܘܢ :
Qui ab Episcopo minimè ordinati sunt Exorcistæ, ne exorcizent: &
Antiocheni: ܗܘܦܘܕܝܩܢ̈ܐ ܘܩܪ̈ܘܝܐ ܘܡܫܒܥܢ̈ܐ ܐܦ ܡܢ ܦܪܝܘܕܘܛ̈ܐ ܡܬܬܣܝܡܝܢ
Hypodiaconi, Lectores, & Exorcistæ etiam à Periodevtis ordinantur.
Ubi Exorcista Lectoribus & Hypodiaconis æquiparatur, qui per ordinationem, non per simplicem deputationem fiunt. Quamquam, ut suprà dixi, Exorcistarum ordinatio in Ecclesia Syriaca jamdiu cessavit.

De Œconomo Ecclesiæ.

In eodem Jacobitarum Pontificali [a] post ordinationem Cantoris, electio *Oeconomi* describitur, iisdem precibus ab Episcopo quidem facienda, sed absque Psalterii traditione, ut in Rubrica declaratur in hæc verba: ܡܐ ܕܡܬܒܥܝܐ ܘܡܬܓܒܐ ܐܢܫ ܥܠܡܝܐ ܕܢܗܘܐ ܪܒ
ܒܝܬܐ ܠܥܕܬܐ : ܗܢܐ ܬܫܡܫܬܐ ܕܩܝܢܝܐ ܕܥܒܕܝܢ ܠܡܙܡܪܢܐ ܥܒܕ ܥܠܘܗܝ :
ܟܕ ܝܗܒ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܕܢܥܘܠ ܠܡܕܒܚܐ . ܨܠܘ̈ܬܐ ܕܝܢ ܟܠܗܝܢ ܐܡܪ ܥܠܘܗܝ :
ܣܛܪ ܡܢ ܗܕܐ ܕܠܐ ܡܫܠܡܝܢ ܠܗ ܕܢܛܥܘܢ ܟܬܒܐ ܕܡܙܡܘܪ̈ܐ . ܐܘ ܦܐܫ
ܕܢܫܩ ܠܡܕܒܚܐ ܠܡܩܒܠܘ ܐܘ ܕܢܣܒ ܩܘܪܒܢܐ ܡܢ ܡܕܒܚܐ :
Quando necessitas postulat, & vir secularis eligitur, ut Oeconomus Ecclesiæ fiat: hoc idem Officium (quod in ordinatione Cantoris peragitur) *convenit ut super eum Episcopus faciat, tradendo ei potestatem ingrediendi ad altare. Et omnes quidem super eum orationes recitabit, præterquàm quod nec ei Liber Psalmorum gestandus traditur, neque is ad osculum Altaris admittitur, aut Sacramenta ex Altari percipit.* Inter laicos itaque adhuc reputatur, qui nullo ex præfatis ordinibus insignitus est. Non enim omnis Episcoporum benedictio, quæ in Ecclesia fit, Clericos facit, ut ostenditur ex eodem [b] Pontificali, in quo eadem est Chorepiscopi, Periodevtæ, Abbatis, & Abbatissæ ordinatio, quum tamen primi duo inter Clericos recenseantur, (quia scilicet ad id munus nisi Presbyter, non assumitur,) Abbas verò & Abbatissa non item; tametsi Episcopus manus iis [c] imponat, quum preces super eos recitat.

De Diaconissa.

Diaconissarum quoque consecratio apud Syros exstat, etsi inter ordines minimè recenseantur. Earum munus describit Jacobus Edessenus hoc Canone, qui in Pontificali [d] Jacobitarum refertur.
ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܕܝܠܗ ܕܒܥܕܬܐ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܗ̇ : ܡܛܠ ܕܐܦ ܠܐ ܡܬܬܣܝܡܐ :
ܕܬܬܠ ܠܫܘܡ ܩܘܪܒܢܐ . ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܕܝܢ ܠܗ̇ ܗܢܐ . ܘܐܢ ܡܣܬܢܩ ܩܘܪܒܢܐ
ܘܠܝܬ ܟܗܢܐ ܬܡܢ ܕܢܬܠ ܠܡܪ̈ܥܐ . ܘܬܗܒ ܗܝ ܠܢܫ̈ܐ ܡܪ̈ܥܐ ܐܘ ܡܫܡܫܢܝܬܐ
ܕܒܝܬܗ . ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܗܕܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܩܕܝܫܐ ܐܢܬܬܐ ܕܠܝܬ ܩܫܝܫܐ ܐܘ
ܡܫܡܫܢܐ

a Pag. 113.
b Pag. 141.
c Pag. 143.
d Pag. 144.

[illegible]

Potestatem intra altare Diaconissa *nullam omninò habet: quoniam & quando ordinatur, in Ecclesia tantùm adstat* (idest, intra cancellos altaris minimè admittitur.) *Hæc autem est ejus potestas: ut scilicet Altare verrat, & lampades in Sanctuario accendat; idque tum, quum Presbyter aut Diaconus absint. Permissum est quoque ei in absentia Presbyteri & Diaconi, sacramenta ex theca in Sanctuario posita accipere mulieribusque & pueris tradere* (qui scilicet annum ætatis quintum non excesserint, ut exponit Joannes Telensis apud [a] Bar-hebræum;) *non tamen ea ex altari accipere, aut altari superimponere, aut mensam vitæ quoquo modo tangere. Quandò autem ad suscipiendum Baptismum mulieres adultæ accedunt, ipsa ungat illas jussu Sacerdotis: Item visitet, & ungat gratiâ mulieres ægrotantes. Hæc ejus potestas est, & res hujusmodi administrat: & hac de causa ordinatur, ut in sancta Ecclesia Dei coram Sacerdotibus & Pontificibus ministret.* Fusè de Diaconissis disserit Bar-hebræus in Nomocanone cap. 7. sect. 7. ubi præter Constitutiones Apostolorum, citat etiam Canones Conciliorum Laodicæni & Nicæni, Basilii Magni, & Severi, Joannis Telensis, & Jacobi Edesseni: quorum hæc summa est. Diaconissa ante annum ætatis quadragesimum ne ordinetur. Si post ordinationem nupserit, excommunicetur. Consuetudo in ditione Antiochena obtinuit, ut Abbatissa monialium Diaconissa fiat, subditisque monialibus Eucharistiam porrigat: idque Presbytero & Diacono absentibus dumtaxat. In eadem Antiochena ditione quum Diaconissa ordinatur, Orarium humero ejus instar Diaconorum imponitur. Quum menstrua patitur, ingressu Sanctuarii prohibetur ob reverentiam Altaris. Ad cujus titulum ordinata est, in eo Sanctuario dumtaxat ministrat. Ungit mulieres oleo catechumenorum, quum baptizantur. Ægrotas visitat, ungitque (quo oleo, non explicat Jacobus Edessenus. Sed de oleo benedicto, non de oleo Infirmorum loqui videtur.) Quum ipsa ægrotat, vices suas cuidam sorori in monasterio monialium committere potest, ut scilicet Sanctuarii curam gerat; non ut sacra mysteria contingat. Partem Eucharistiæ, ut facere solent Diaconi, in Calicem immittere nequit: permissu tamen Episcopi, vinum & aquam in calice miscere potest: & calicem etiam consecratum ministrare, quum id necessitas postulat. Hæc summatim ex Barhebræo.

[a] Nomocan. cap. 7. sect. 7.

124

De iisdem Diaconissis exstat Michaëlis Patriarchæ Canon in Pontificali [a] Syriaco, quod auctoritate ejus publicatum est.

[a] Loc. suprà cit.

ܟܝܪܘܛܘܢܝܐ ܐܘܟܝܬ ܣܝܡܐܝܕܐ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܒܙܒܢ ܐܘܟ ܠܡܫܡܫܢܝܬܐ.
ܡܛܠܗܕܐ ܡܫܬܟܚ ܛܟܣܐ ܕܥܠܝܗܝܢ ܒܟܬܒܐ ܥܬܝܩܐ. ܐܝܟ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܐܢܫ ܒܥܐ ܠܘܬ ܡܫܡܫܢܝܬܐ: ܡܛܠ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܢܫܐ. ܐܝܠܝܢ
ܓܝܪ ܕܡܢ ܚܢܦܐ ܐܘ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܡܬܦܢܝܢ ܗܘܘ ܠܟܪܝܣܛܝܢܘܬܐ
ܘܡܬܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ ܢܫܐ ܒܝܕ ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܡܫܚܝܢ ܗܘܘ ܟܗܢܐ
ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܢܫܐ ܟܕ ܡܬܥܡܕܢ. ܘܡܛܠܗܕܐ ܐܘܟ ܡܬܬܣܝܡܐܝܕܝܬܐ ܐܘܟܝܬ
ܟܝܪܘܛܘܢܝܐ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܡܬܓܒܝܐ ܗܘܬ ܕܬܗܘܐ ܡܫܡܫܢܝܬܐ. ܡܛܠ
ܕܝܢ ܕܡܫܡܫܢܝܬܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܒܥܕܬܐ ܗܘܬ ܡܢ ܕܒܛܠܬ: ܒܬܪ
ܕܫܟܚܢܢ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܠܛܠܝܐ ܐܝܠܝܢ ܕܛܠܝܢ: ܘܠܐ ܡܬܒܥܝܐ ܠܘܬ
ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܟܕ ܠܝܬ ܢܫܐ ܕܡܬܥܡܕܢ. ܘܡܛܠ ܐܚܪܢܝܬܐ ܥܠܠܐ: ܠܐ ܡܬܒܥܝܢ
ܗܘܝܢ ܠܡܟܬܒ ܛܟܣܐ: ܐܦܢ ܐܝܬ ܕܡܫܬܟܚ ܒܟܬܒܐ ܣܓܝܐܐ ܘܚܬܝܬܐ
ܡܫܡܠܝܐ ܘܡܬܩܢܐ. ܘܐܢ ܐܢܫ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܐܢܢܩܐ ܩܛܝܪܐ ܩܪܐ ܠܟܠܗ
ܙܒܢܐ ܕܢܣܝܡ ܡܫܡܫܢܝܬܐ: ܐܢܬܬܐ ܢܓܒܐ ܕܒܢܟܦܘܬܐ ܘܣܗܕܘܬܐ ܛܒܬ
ܠܣܝܒܘܬܐ ܢܩܪܒ. ܡܛܠ ܕܐܦ ܫܠܝܚܐ ܩܕܝܫܐ ܘܐܒܗܬܐ ܗܟܢܐ ܦܩܕܘ ܕܬܗܘܐ.

Chirotoniam, hoc est, ordinationem Diaconissarum olim faciebant: propter eaque in antiquis Codicibus ordo de iis descriptus exstat: nam Diaconissarum opera antiquitùs desiderabatur, ac præsertim pro Baptismo mulierum: quæ enim ex gentibus aut Judæis ad Christianam fidem conversæ mulieres, ad sacrum baptismum accedebant, eas Sacerdotes Pontificesque, quum baptizarentur, per Diaconissas ungebant. Atque idcircò eam ordinabant, quæ ut Diaconissæ munere fungeretur, eligebatur. Quia verò Diaconissas jamdiù in Ecclesia cessasse comperimus: eo nimirùm quod in tenera ætate constitutis baptismus jam confertur, nec ampliùs Diaconissis opus est, quum nullæ sint mulieres, quæ baptizentur; his aliisque de causis, quas referre supersedemus, hunc ordinem hìc minimè descripsimus, tametsi in pluribus exactisque voluminibus perfectè accurateque exaratus occurrat. Siquis autem Pontifex Diaconissam propter urgentem necessitatem aliquando ordinare voluerit, mulierem ordinet, cujus de castitate testimonium habeatur, quæque ad senectutem proximè accedat: quoniam & sancti Apostoli Patresque talem ordinari decreverunt. Vide Arcudium de Sacramentis lib. 6. cap. 10. ubi doctè probat, Diaconissas nullum habuisse Sacrum ordinem, sed ministerium Ecclesiæ dumtaxat. Porrò officium Diaconissarum in Ecclesia Syriaca diutiùs duravit, quàm in Græca, ut ex citato Michaëlis Patriarchæ testimonio liquet. Celebres autem apud Jacobitas præ aliis sunt, Olympias Diaconissa, cujus S. Joannes Chrysostomus frequenter meminit, & Anastasia, ad quam

Severus Patriarcha Antiochenus epiſtolam miſit, quam ſermone Ægyptiaco integram habemus in Bibliotheca Vaticana. Utriuſque memoria colitur in Kalendario Sanctorum, quod Saliba Presbyter deſcripſit.

Thomas à Jeſu circa Sacramentum Ordinis errorum quatuor Syros cùm Maronitas, tùm Jacobitas arguit. Primum quod in collatione ſacrorum Ordinum, ætatis ordinandorum rationem non habent, ſed ab illis pueri quarto aut quinto anno ad ſacros ordines promoventur. 2. quod à Sacerdotio minimè removetur mancus aut debilis, dummodo dignus ſit. 3. quod in ſacris conſtituti ad præſcriptum Horarum canonicarum penſum minimè adiguntur. 4. quod Diaconi & Presbyteri uxores habent.

Pro Maronitis doctam reſponſionem edidit cl. Stephanus Edenenſis lib. 2. Vindiciarum ejus gentis, apologia 8. Ad Jacobitas quod ſpectat, jam ſuprà obſervavi, ab iis inter minores ordines computari Cantorem, Lectorem, & Hypodiaconum; in quibus proinde ordinandis definita quædam ætas haud exigitur, ſed arbitrio Pontificis promoventur, poſtquam miniſterium ſuum implere didicerint. Barhebræus in ſuo Nomocanone [a] hæc habet de Hypodiaconis. ܦܘܩܕܢܐ. ܦܪ̈ܣܝܐ.

ܘܗܘ̇ ܕܗܕܝܘܛ ܘܠܐ ܝܕܘܥ ܐܢ ܠܐ ܝܠܦ ܕܢܩܪܐ ܟܠܗ ܕܘܝܕ: ܐܦܠܐ ܗܘܦܘܕܝܩܢܐ ܢܬܬܣܝܡ:

(De ætate ordinandorum.)

[a] Cap. 7. ſect. 8.

Canon Perſarum. Qui rudis eſt & ignarus, niſi Davidem totum legere didicerit, ne Hypodiaconus quidem ordinetur. Et infrà.

ܩܘܪܝܩܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ: ܗܘܦܘܕܝܩܢܐ ܒܨܝܪ ܡܢ ܥܣܪ ܫܢܝܢ ܠܐ ܢܗܘܐ.
ܘܗܕܐ ܟܕ ܡܫܡܠܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܙܡܘܪܘܗܝ ܕܕܘܝܕ.

Cyriaci Patriarchæ. Hypodiaconus decimo anno minor ne fiat: idque nonniſi poſtquam omnes Davidis Pſalmos percurrerit. Quem canonem Daniel [b] Barhebræi interpres & abbreviator ita Arabicè reddidit.

لا يجوز ان يصير ابودياقن من لم يبلغ من العمر عشرين سنة.

[b] Par. 6. cap. 8.

Hypodiaconum ordinari non licet, qui annum ætatis vigeſimum non attigerit. Verùm Cyriacus decimum annum habet, non vigeſimum. Qui verò in majoribus Ordinibus conſtituti ſunt, ut Diaconus, Presbyter, & Epiſcopus, juxta antiquos receptoſque ab iiſdem Jacobitis canones non in puerili ætate, ut Thomas aſſerit, ordinantur, ſed quemadmodum in Conciliis præſcribitur: nimirùm Diaconus anno ætatis [c] vigeſimo quinto, Presbyter [d] anno trigeſimo, & Epiſcopus [e] anno trigeſimo quinto: quamquam in hoc Patriarchæ eorum diſpenſaverint aliquando, ut quum Gregorius Barhebræus [f] anno ætatis vigeſimo Epiſcopus conſecratus eſt: & nunc quoad Diaconorum ordinationes ab antiqua diſciplina paſſim recedunt, quum eos decimo vel duodecimo anno ordinare ſoleant: quod tamen ex abuſu recentium Epiſcoporum con-

[c] Can. 6. Carthagin. & 26. Epiphanii.
[d] Can. 11. Neocæſarien.
[e] Canon. ſeptimæ Synodi.
[f] Hoc tom. pag. 263.

contingit, quàm ex aliqua apud ipsos receptâ lege: ut colligitur ex Synodo [a] Caphartutæ anno Græcorum 1180. Christi 869. sub Joanne III. Patriarcha habita, cujus [b] Canon XVI. de Presbyteris & Diaconis hic legitur. ليس يجب ان يقسم كاهن دون الثلثين وان كان من ضرورة يقسم ثلث وكذلك الشماس من العشرين ومن يقسم ثلث من الضرورة.

non oportet Sacerdotem trigesimo anno minorem ordinari: si autem id necessitas postulet, tribus ante annis fas esto. Similiter Diaconus ante annum vigesimum non ordinetur: sed propter urgentem necessitatem tribus annis minor ordinari permittitur.

De defectibus naturalibus,

Quoad defectus naturales ministrorum, verum est, quod Syris Thomas objicit: sed in casu necessitatis dumtaxat id locum habere ex eorumdem Syrorum libris demonstrat [c] Edenensis. Barhebræus [d] in Nomocanone quum hanc Apostolorum constitutionem citasset, ܐܢ ܐܢܫ ܡܚܝܠ ܐܘ ܚܕ ܥܝܢܐ ܐܘ ܚܓܝܪܐ. ܫܘܐ ܠܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ: ܢܗܘܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܘܡܐ ܕܦܓܪܐ ܡܛܘܫ ܠܗ ܐܠܐ ܛܘܠܫܐ ܕܢܦܫܐ.

Si quis debilis, aut monoculus, aut claudus, Episcopatu dignus sit, fiat: non enim corporis defectus deturpant hominem, sed sordes animi: subjungit: ܡܟܝܠ ܩܫܝܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܡܫܟܚ ܠܡܗܘܐ ܐܢ ܫܘܐ:

Itaque Presbyter & Diaconus fieri potest, si dignus sit. Excipit tamen surdum, & cæcum: de quibus hunc Apostolicum Canonem subnectens, ܚܪܫܐ ܐܘ ܣܡܝܐ ܠܐ ܢܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܠܘ ܡܛܠ ܕܛܡܐ ܐܠܐ ܕܠܐ ܢܬܒܛܠܢ ܒܗ ܥܕܬܢܝܬܐ.

Surdus, aut cæcus ne fiat Episcopus: idque non propterea quod immundus est, sed ne per ipsum Ecclesiastica officia impediantur: concludit: ܡܟܝܠ ܐܦܠܐ ܩܫܝܫܐ ܐܘ ܡܫܡܫܢܐ ܡܫܟܚ ܠܡܗܘܐ:

Itaque nec Presbyter, neque Diaconus fieri potest. In historia Patriarcharum Jacobitarum, *Jacobus* [e] *cœcus* Reschiphæ Episcopus Isaaco intruso manum imposuisse dicitur. Sed verosimilius est, cum post Episcopatum, quàm antea cœcum fuisse.

De Horis canonicis.

De Horis Canonicis latè Jacobus Tagritensis [f] in libro Thesaurorum Par. 2. cap. 39. & Barhebræus [g] in Nomocanone; ubi quum septenarium earum numerum exposuisset, subjungit: ܥܠܡܝܐ ܕܝܢ ܟܕ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܫܒܥ ܙܒܢܝܢ ܠܡܨܠܝܘ ܬܠܬ ܢܨܠܘܢ:

Seculares autem quum septies orare nequeant, ter orent: idest, mane, vespere, & meridie: quibus verbis Clericos ad septem Horas canonicas recitandas obstrictos subintelligit. Certè Diaconi, Presbyteri, & Episcopi apud Syrorum gentem muneri suo deesse censentur, si divinum Officium dictim haud persolvunt. Nam ii vel in suis Ecclesiis exi-

[a] Ibid. pag. 302. & 437.
[b] Ad calcem Nomocanonis Danielis.
[c] Lib. 2. Vindiciarum Maronit. apol. 8.
[d] Cap. 7. sect. 5.
[e] Hoc tom. pag. 339.
[f] Hoc tom. pag. 239.
[g] Cap. 5. sect. 5.

existunt, ad quarum titulum ordinati sunt: vel in itinere, aut demum in loco, ubi Ecclesiam sui Ritus habent. In itinere Officium Feriale, quod vulgò ܒܝܬ ܓܙܐ *Beth-gaza*, hoc est, thesaurus, dicitur, ex codice, & plerumque memoriter recitare solent. In Titulari verò, aut alia qualibet sui Ritus Ecclesia, Horarum canonicarum pensum in Choro persolvunt, ut præter consuetudinem, canones isti à Barhebræo [a] relati declarant.: ܦܘܩܕܢܐ. ܟܠ ܩܫܝܫܐ ܕܒܡܕܝܢܬܐ ܡܬܬܘܬܒ ܘܠܐ ܟܪܝܗ: ܐܢ ܒܥܕܢܐ ܕܨܠܘܬܐ ܠܐ ܡܫܬܟܚ ܥܡ ܚܒܪܘܗܝ: ܢܬܦܪܫ ܒܚܪܡܐ. ܗܟܘܬ ܐܦ ܡܫܡܫܢܐ ܘܗܘܦܕܝܩܢܐ.

Canon Persarum. *Omnis Presbyter qui in civitate moratur, nec infirmus est, si tempore orationis cum suis sociis non adfuerit, diris segregetur. Similiter Diaconi & Hypodiaconi.* ܦܘܩܕܢܐ. ܢܗܘܘܢ ܡܬܡܫܟܢܝܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܚܦܝܛܝܢ ܒܬܫܡܫܬܐ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܥܕܬܐ. ܘܠܐ ܢܒܛܠܘܢ ܡܢ ܥܕܢܐ ܕܨܠܘܬܐ ܘܕܡܙܡܘܪܐ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ.

Canon Rabulæ. *Sint assidui in oratione & diligentes in ministerio omnes Ecclesiastici: nec cessent ab horis orationum & Psalmorum nocte dieque.*: ܦܘܩܕܢܐ. ܟܕ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܩܫܝܫܐ ܫܠܝܛ ܠܡܫܡܫܢܐ ܕܢܪܡܐ ܬܫܡܫܬܐ: ܘܢܨܠܐ ܘܢܣܝܡ ܒܣܡܐ.

Canon [b] Jacobi Edesseni. *Absente Presbytero, fas est Diacono Officium indicere*, (idest, in Horis canonicis persolvendis Choro præesse) *orare, & incensum adolere.* ܦܘܩܕܢܐ. ܩܫܝܫܐ ܐܘ ܡܫܡܫܢܐ ܕܠܐ ܪܡܐ ܬܫܡܫܬܐ ܕܠܠܝܐ: ܠܐ ܢܥܘܠ ܠܡܕܒܚܐ: ܐܠܐ ܒܬܪܥܐ ܢܣܒ ܩܘܪܒܢܐ:

Canon [c] Persarum. *Presbytero, aut Diacono, qui orationem nocturnam haud persolvit, ingrediendi altare fas nequaquam esto, sed ad ejus fores Communionem accipiat.* In Pontificali Maronitarum Diaconus ab Episcopo immediatè post ordinationem admonetur his verbis: ܗܘܝ ܒܪܝ ܐܡܝܢܐ ܒܬܫܡܫܬܐ ܕܨܦܪܐ ܘܕܪܡܫܐ ܘܕܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ. ܘܠܐ ܬܡܐܢ ܗܘܢܟ ܡܢ ܐܓܘܢܟ. ܪܚܡ ܨܠܘܬܐ ܐܡܝܢܬܐ.

Esto, fili, assiduus in Officio mane, & vespere, & in media nocte; neve mens tua lassetur ab agone tuo: dilige orationem assiduam. Ubi Pontifex numerum precum Diacono non determinat, (ut cl. Edenensis [d] observat) quum ille ab antiquo fuerit stabilitus, & adeò notus, ut distinctè exprimi non fuerit necesse: sed eidem expressè inculcat preces matutinas, & vespertinas, & nocturnas, eò quod ad eas accedere soleat populus ad Ecclesiam: reliquas omisit Pontifex, quia & breviores sunt, & à sacris ministris recitari solent, ubi libuerit; ut re-

lata

[a] Loc. cit.

[b] Cap. 7. sect. 6.

[c] Cap. 4. sect. 2.

[d] Tom. 2. Vindic. Maron. apologia 8. object. 4.

lata Pontificis verba exponit Arabicus Interpres in eodem Maronitarum Pontificali: *esto, fili mi, in ministerio*, (hoc est, Officio) *frequens mane, & vespere, & media nocte: neve mens tua relaxetur ab agone. Attamen reliquas preces recita ubicumque te esse contigerit, in Ecclesia, sive domi, sive in labore tuo.* Eadem ferè in Pontificali [a] Jacobitarum in Admonitione ad Diaconos & Presbyteros, quam Jacobus Episcopus Maipheractæ composuit. Idque ex duplici canone sequitur, quem exactè observant Syri: in singulis scilicet Ecclesiis Horas canonicas singulis diebus canendi, & Clericos non nisi ad certam Ecclesiam certumque altare ordinandi.

a Pag. 106.

De matrimonio Sacerdotũ, & Diaconorũ.

Demùm quoad Diaconorum & Presbyterorum Jacobitarum matrimonium, quod Thomas accusat; neque id novum est, neque à recepta Orientalium consuetudine alienum: quinimò in Conciliis approbatum, & à Summis Pontificibus expressè permissum, modò ante sacrorum ordinum susceptionem contractum sit. Vide Arcudium de sacramentis lib. 7. à cap. 33. Conditionem hanc ex communi Orientalium sententia requirunt Joannes Darenses [b] & [c] Barhebræus: ut scilicet *Diaconus aut Presbyter Unicam & Virginem ante ordinationem duxerit, & post ejus mortem alteram non ducat.* Quibus verbis excluditur à sacris ordinibus suscipiendis [d]. *Digamus*, & qui *viduam* duxerit, aut *meretricem*, aut *repudiatam*, aut *servam*, vel qualibet infamia notatam fœminam: quam si quis duxerit, etsi Virginem, à sacris ordinibus suscipiendis arcetur. Diaconus verò aut Presbyter, qui post susceptos ordines ad primas vel secundas nuptias transierit; tamquam Apostolici illius mandati, *unius uxoris vir*, transgressor reprehenditur. Sed ut apud Græcos recentiores, ita & apud Jacobitas [e] hac pœna dumtaxat multatur, ut ad laicorum statum redigatur; cæterum ejus matrimonium tamquam validum ratumque habetur: quo de casu latè disserit Arcudius lib. 7. cap. 40. In Nomocanone Barhebræi [f] citatur hic Ignatii Patriarchæ Jacobitarum canon. ܡܫܡܫܢܐ ܕܡܟܝܪܬܗܘܢ ܡܢ ܠܐ ܫܢܝ ܠܘܬܗܘܢ ܒܡܫܘܬܦܘܬܐ ܐܘ ܒܢܘܫܩܬܐ: ܢܣܒܘܢ ܢܫܐ ܘܢܫܡܫܘܢ ܘܢܗܘܘܢ ܐܦ ܩܫܝܫܐ. *Diaconi, quorum sponsæ in vivis esse desierunt, antequam cum iis copulam habuerint, aut osculum eisdem fixerint; uxores ducant, & Diaconatu fungantur, & Presbyteri quoque fiant.* Ita nimirùm ab iis intelligitur ille Ancyrani canon: *Diaconi quicumque si in ipsa ordinatione fuissent protestati, se velle habere uxores, nec posse continere, si postea ad nuptias venerint, maneant in Ministerio.*

b Lib. 4. de Sacerd. c. 7.
c Nomocan. c. 8. sect. 5.
d Ibidem.
e Cap. 8. sect. 4.
f Ibid. sect. 6.

De Monachis Syris.

Instituti monastici origo in Palæstina & Syria.

Monachorum originem in Palæstina quidem *Hilarioni S.* Antonii Magni discipulo acceptam refert *S.* Hieronymus in ejusdem Vita: in Syria verò atque Mesopotamia *Aoni* Sozomenus, de quo lib. 6. hist. Eccles. cap. 33. hæc habet: *Aones domicilium habuit in Phadana.* Et paucis interjectis. *Hunc porrò Aonem primum apud Syros perinde ac Antonium apud Ægyptios, auctorem fuisse ferunt solitariæ &*

arctio-

arctioris philosophiæ. ܐܒܘܢ, *Abun*, & ܐܒܝ *Abi* seu ܐܒܐ *Aba* Syris Occidentalibus appellatur: quæ voces ab Orientalibus sic proferuntur, *Avun*, *Avi*, & *Ava*: unde Græci *Aonem* dixere. Cœnobium ejus nomini nuncupatum duplex mihi occurrit: alterum [a] in ditione Mardensi: in monte Libano alterum in Valle, quam *Sanctam* vocant. Ex utriusque, Hilarionis scilicet & Aonis, Schola prodiere tot monachorum agmina, quot ab eodem [b] Sozomeno, & à Theodorito [c] laudantur. Celebriores præ aliis antiquioresque instituti monastici propagatores hi feruntur: In Palæstina Hesychius, Epiphanius, qui postea Episcopus Cypri fuit, Ammonius & Silvanus. In Mesopotamia apud Nisibenos circa montem qui Sigoron dicitur, Jacobus Magnus, Batthæus, Eusebius, Barges, Halas, Abbo, Lazarus, Abdaleus, Zeno, Heliodorus: Apud Edessam, & apud urbes in circuitu Edessæ positas, Gadanas, Julianus, Ephræm Magnus, Barses, Eulogius, Protogenes, Eusebius. In Syria & Cilicia, Valentinus, Theodorus, Marosa, Bassus, Bassones, Paulus, Marcianus, Eusebius, Publius, Simeones priscus, Palladius, Aphraates, Petrus, Theodosius, Romanus, Zeno, Macedonius, Malchus, Mesymas, Acepsimas, Maro, ejusque discipuli Jacobus & Limnæus, Thalassius, Zebinas, Polychronius ejusque discipuli Moyses & Damianus, Abraham, Salamanus, Eusebius, Maris, Jacobus, Asclepius, Joannes, Moyses, Antiochus, Antonius, Baradatus, Thalelæus, & Simeon Stylites. Hæc monasticæ philosophiæ apud Syros initia & incrementa. *Disciplina verò*, ut verbis utar [d] Sozomeni, *communis hæc fuit pene omnibus: animæ quidem præcipuam curam gerere, eamque ad relinquenda hujus vitæ bona promptam ac paratam reddere, orando scilicet, jejunando, ac divinos hymnos canendo: & in his quidem rebus maximam temporis partem consumere. Pecuniam verò & curam civilium negotiorum, corporis item mollitiem & cultum prorsùs contemnere.*

Multiplex monachorum genus.

Sed non idem omnibus vitæ institutum. Alii enim in monasteriis sub Abbatis regimine simul vivebant, quos vulgò ܕܝܪܝܐ *Monachos* seù ܥܘܡܪܝܐ *Cœnobitas* dicimus: Alii solitariam vitam eligebant, quos ܝܚܝܕܝܐ *Solitarios* & ܡܕܒܪܝܐ *Eremicolas* appellamus: Alii denique vel in cella inclusi, vel suprà columnam positi: quorum primos ܚܒܝܫܐ *Inclusos*, alteros ܐܣܛܘܢܝܐ *Stylitas* vocamus. *Stylitarum* auctor Simeones fuit, quem non catholici modò plurimi imitati sunt, verùm etiam Monophysitæ, quorum fit [e] mentio in historia Jacobitica, eorumque institutum usque ad annum Christi 1400. durasse, liquet ex [f] Auctore Appendicis ad Barhebræum de Vitis Maphrianorum, qui Basilium Behenamum Hedlensem refert, antequam in Maphrianum electus fuisset, sub Jacobo Stylita in Turri quadam apud Severinum vicum

a *Hoc tom. pag.* 228. & 386.

b *Lib. 6. hist. Eccl. cap.* 32. 33. & 34.

c *In hist. Religiosa.*

d *Lib. 6. c.* 34.

e *Hoc tom. pag.* 105 226 349. 350. & 437.

f *Hoc tom. pag.* 462.

t cum

cum monachum egisse. *Inclusorum* primus Eusebius legitur apud [a] Sozomenum, qui eum scribit *juxta Carras sponte sua inclusum, monasticæ philosophiæ vacasse*: idque institutum hucusque à Syris observatur, apud quos in frequentioribus cœnobiis cellæ exstant seorsim à conventu monachorum pro iis, qui includere se volunt. Exstabant etiam *Columnæ* pro iis, qui Styliticam vitam adamarent, ut ex [b] Barhebræo liquet, qui narrat Joannem IV. & VI. *ex Columna cœnobii Curzachel ditionis Antiochenæ* ad Patriarchatum Jacobitarum raptos; Basilium autem II. *ex columna Beth-Batin ditionis Haran*, & Thomam *ex columna montis Edessæ* ad Maphriani dignitatem evocatos. *Eremitis* in Ægypto Paulus præivit: cujus exemplo in Syriæ Mesopotamiæque montibus innumeri Anachoretæ floruerunt: & Jacobitæ quoque suos eremitas habuere in *monte Nigro apud Antiochiam*, teste [c] Barhebræo: ex quorum numero fuisse perhibentur Patriarchæ Joannes V. VIII. & XII. Sozomenus [d] de eremitis Nisibenis hæc scribit. *Istos porrò vulgò Boscos, idest pascentes, vocabant, qui hoc philosophandi genus tunc primùm invexerant. Sic autem eos appellant, propterea quod nec domicilia habent ulla, nec pane aut obsonio vescuntur, nec vinum bibunt: sed in montibus degentes, Deum perpetuò celebrant; orationibus & hymnis, juxta Ecclesiæ ritum vacantes. Quumque vescendi tempus advenerit, singuli falce arrepta per montem vagantes, instar pascentium pecorum herbas comedunt.* Institutum hujusmodi quod olim frequentissimè colebatur, post ob incursiones Barbarorum in Syria & Mesopotamia ferè cessavit, quum monachi vix in cœnobiis securi essent.

Cœnobitæ ut apud Catholicos, ita & apud Syros Jacobitas viguerunt olim, vigentque usque in præsentem diem, quemadmodum ex iis, quæ hodieque supersunt monasteriis palam fit, & ex Jacobitica historia colligitur, in qua cœnobiorum mentio passim occurrit. Celebriora [e] hæc memorantur. *In Mesopotamia* quidem, monasterium Gaugalense [e] in monte Gaugalio apud Amidam: Senunense [f] apud Edessam, quod & [g] Senin dicitur. Apud [h] Haran, Telam, & Edessam monasteria Cubæ: Resmat in Taisapha: Cataræ: Hesmæ: S. Lazari: Beth-Maadæ: Sancti Abel: S. Millesii. Athanasii [i] in Telbesme: S. Abæ [k] prope Sur: Theodoti [l], quod & Kelat dicitur, apud idem Sur castrum: ejusdem [m] alterum apud vicum Coluc. Deiparæ [n] & S. Domitii in Beth-Tabita, apud Hur & Habar. S. Georgii [o] in Sciaaba & Bethese. S. Danielis [p] in monte Beriæ, & ad fluvium Chobar. S. Stephani [q] juxta Benebil & Rosemil. Barsumæ [r] apud Telcobab & Begadsciam. Nataphæ [s] apud Haam. S. Ananiæ [t], quod & Zapharani dicitur, apud Marden. Sancti Abel [u] in Maadan. Zoaræ [x] juxta fluvium Chobar. Sancti Eliæ [y] in Lehepha. Ananiæ [z] inter Balam & Callinicum. Cartaminense [a] apud Marden. Zucheninense [b] apud Amidam. Cœnobium Turrium [c] apud Edessam. Abugalebi [d] apud urbem Gargar.

Celebriora Syrorum monasteria.

a Hist. Eccl. lib. 6. cap. 33.
b Hoc tom. pag. 349. 350. 437. & 441.
c Ibid. pag. 350. 352. 357.
d Loc. cit.
e Hoc tom. pag. 37.
f Ibid. pag. 45.
g Ibid. pag. 110.
h Ibidem.
i Ibid. pag. 111.
k Ibid. pag. 221.
l Ibidem.
m Ibid. pag. 106.
n Ibid. & tom. 1. pag. 215.
o Ibidem.
p Ibidem.
q Ibidem.
r Ibidem.
s Ibid. pag. 222.
t Ibidem.
u Ibid. pag. 224.
x Ibid. pag. 226.
y Ibid. pag. 228.
z Ibid. pag. 332.
a Ibid. pag. 335.
b Ibid. pag. 98. & 338.
c Ibid. pag. 339.
d Ib. p. 365. 371.

Bezo-

Bezonæ, [a] quod & de Columna dicitur, in ditione Callinici. S. Zachæ, seù Nicolai [b] apud Callinicum. Hanikitarum [c] apud Baladam. Saphyli [d] apud Rhesinam. Beth-Batense [e] apud Haran. Beth-Batense alterum [f] in Aseth pago ditionis Sarugensis. Telsephre [g] apud Haran. S. Aaron [h] apud Edessam. Phares [i] in regione Hesen-Mansur. Cancratæ [k] apud Amidam. Siræ [l] apud eandem urbem. S. Jacobi [m] apud Salacham in regione Turabdini. Modiadense [n] in eadem regione. Inkenæ, & [o] Gavicathæ apud Tagritum. S. Matthæi [p] in monte Elphephio apud novam Niniven. Saporis [q] apud Akulam. Nardi [r] apud Nuhadram. Canosciæ [s] in ditione Sigaræ. Severi [t] in monte Edessæ. Aluch [u] in regione Tagritensi. S. Gabrielis [x] apud pagum Severinum, quod & [y] SS. Samueli & Simeoni nuncupatum dicitur. S. Sergii [z] in monte Sajo, quod & Moallak nuncupatur. S. Crucis [a] in Zaz apud Haam. Orientalium [b] monachorum apud Edessam. S. Thomæ [c] apud eandem urbem. S. Davidis [d]. S. Joannis [e] S. Barbaræ [f] in monte Edessæ. S. Jacobi [g] in monte Edessæ. S. Cyriaci [h]. Phasiltæ [i]. Deiparæ [k] in monte Edessæ. Barsumæ [l] in Sena. Malchi [m] in Turabdino. Birkumense [n] apud Baladam. Circisii [o].

In Syria verò, Palæstina, Cilicia, Euphratesia, Ægypto, & Armenia. Barsumæ [p] apud Samosatam. Teledæ [q] & Eusebonæ in ditione Antiochena. Joannis Baraphtonii [r] quod Kennesrinense, & S. Thomæ Seleuciæ dicitur. S. Danielis [f] in monte Sciulac, hoc est Seleuciæ. Gubæ [t] Barajæ. Licinii [u]. S. Elisæi [x]. Abibi [y] in Arzenun. Holæ [z] seù Arenæ. Tarilense [a] apud Berœam. Phaghimtæ [b]. Malchi [c] in ditione Antiochena. S. Jacobi [d] de Chisuma. Herbaz [e] in ditione Samosatæ. Curzachel [f] apud Antiochiam. S. Sergii [g] apud Gubam. Gaghæi [h] apud Melitinam. Bared [i] & Cursoris [k] apud eandem urbem. S. Aaron [l] apud Sigaram, quod ad Callisuræ ditionem spectare dicitur. Lazari [m] apud Gubam. Ab-Hai [n] ad Euphratem. Barsumæ [o] apud Melitinam. Zarnuchæ [p] in ditione Melitinæ. Duair [q] in ditione Antiochiæ. Pheschinense [r] ad Euphratem propè Samosatam. Macronæ [s] in Euphratesia, ut videtur. S. Mariæ Magdalenæ [t] in urbe Hierusalem. Zabar [u] seù Zabatræ apud Melitinam. Zonicratæ [x] apud castrum Zaidum. Baximatæ [y] in Cilicia. Gavicatæ [z] apud Mopsuestiam. Cuphlidæ [a] in Cilicia. Sarbelii [b] apud Carsabacam. S. Moysis [c] apud Nabach pagum ditionis Damascenæ. Salomonis [d] Dolichæ. S. Domitii in regione Claudiæ [e]. Garumitarum [f]. Demum S. Macarii [g], S. Pisois, & S. Mariæ in deserto Scetensi, in quibus Syri monachi cum Ægyptiis à priscis temporibus habitarunt.

Monachorum Moni liumque Tonsura.

Nec Monachi tantùm, sed & Moniales apud Syros Jacobitas flo-

a *Ibid. pag* 341. 342. & *tom.* 1. *pag.* 566.
b *Hoc tom. pag.* 344.
c *Ibid pag.* 346.
d *Ibid. pag.* 348.
e *Ibid. pag.* 342.
f *Ibid. pag.* 349.
g *Ibidem.*
h *Ibid. pag.* 351.
i *Ibid. pag.* 354.
k *Ibid. pag.* 361. & 365.
l *Ibid. pag.* 370.
m *Ibid. pag.* 384.
n *Ibid. pag.* 386.
o *Ibid. pag.* 414.
p *Ibid. pag.* 416. & *alibi passim.*
q *Ibid. pag.* 416.
r *Ibidem.*
s *Ibid. pag.* 430.
t *Ibid. pag.* 437. 439.
u *Ibid. pag.* 439.
x *Ibid. pag.* 448.
y *Tom.* 1 *p.* 216.
z *Hoc tom. pag.* 452. 460.
a *Ibid. pag.* 460.
b *Tom.* 1. *p.* 411.
c *Ibid. pag.* 561.
d *Ibid. pag.* 569.
e *Ibid. pag.* 572.
f *Ibid. pag* 607.
g *Ibid. pag.* 611.
h *Ibid. pag.* 612.
i *Hoc tom. pag.* 67.
k *Ibid. pag.* 111. & 112.
l *Ibid. pag.* 154.
m *Thomas à Jesu p.* 386.
n *Ibid. pag.* 346.
o *Ibid. pag.* 351.
p *Hoc tom. p.* 1.
q *Ibid. pag.* 37. 334. 337.
r *Ibid. pag.* 46. & *Tom.* 1. *pag.* 571. & *alibi frequenter.*
s *Tom.* 1. *p.* 565.
t *Hoc tom. pag.* 75. 331. 337.
u *Hoc tom. pag.* 83.
x *Ibidem.*
y *Ibid. pag.* 111.
z *Ibid. pag.* 324.
a *Ibid. pag.* 334. & 351.
b *Ibid. pag.* 335.
c *Ibid. pag.* 335.
d *Ibid. pag.* 336. & 344.
e *Ibid. pag.* 348.
f *Ibid. pag.* 349.

g *Ibid. pag.* 350. & 371. h *Ibid. pag.* 351. & 354. i *Ibidem.* k *Ibid. pag.* 352. 371. 374. l *Ibid. pag.* 351. & 500. & *alibi sæpe.* m *Ibid. pag.* 353. n *Ibid. pag.* 355. o *Ib. p.* 357. & *alibi frequenter.* p *Ibid. pag.* 357. 448. q *Ibid. pag.* 359. 360. & 368. r *Ibid. pag.* 359. s *Ib. p.* 361. 362. t *Ib.* & *p.* 371. u *Ib. p.* 361. x *Ibid. pag.* 370. 371. 378. y *Ib. p.* 370. z *Ib. p.* 370. 379. 384. a *Ib. p.* 371. b *Ib. p.* 434. c *Ib. p.* 509. d *Ib. p.* 350. e *Ib. p.* 353. f *Ib. p.* 334. g *Ib. p.* 386.

floruisse, liquet ex Chronico Barhebræi [a] qui in vita Acacii Primatis refert, *Sanctimoniales montis Abdini in Ecclesia* impium Barsumam Nisibenum *aggressas, clavibus cellarum interemisse*. In pervetusto Jacobitarum [b] Pontificali tàm monachorum, quàm monialium Tonsura accuratè describitur, cujus hæc summa est. Expletis precibus, cantibus, & lectionibus ex veteri & novo Testamento editaque à Novitio Professione fidei, Archimandrita signat eum pollice in fronte tribus vicibus; dicens, *signatur* &c. Novitius dat forficem Archimandritæ, qui eum tondet in crucis formam, inquiens: *Tondetur N.* &c. deinde exuit eum tunica seculari, inquiens: *Exuat te Dominus* &c. Induit tunica monastica, dicens: *Induat te* &c. Præcingit zona, inquiens: *Præcingat te* &c. Imponit capiti cucullum, dicens: *Virtus fortissima* &c. Pallio seù Amictu induit, inquiens: *Induat te pallio gloriæ* &c. Legit ex Zacharia Propheta: deinde aquam in pelui positam benedicit, lavatque Novitii pedes, dicens: *Aquæ viventes* &c. quod & cæteri adstantes faciunt. Abstergens pedes sindone, dicit: *Flumen pacis* &c. Calceum pedi sinistro imponit, inquiens: *Calceet te Dominus* &c. & pedi dextero, *Det tibi Dominus* &c. Novitius genu flectit ad orientem, occasum, aquilonem, & austrum, inquiens: *Benedic Domine*. Archimandrita dat ei Crucem gestandam, inquiens: *In confirmationem pactorum quæ pepigisti* &c. Novitius Crucem gestans, ad australem partem altaris adstat: Dant ei pacem: & Archimandrita gratiarum actionem persolvit. Atque ita monachus tondetur. Idem quoque est Tonsuræ monialum Ritus; sed Orationes, & Lectiones diversæ.

Tonsuram autem ܦܘܣܩܐ vocant, & ܠܐܣܟܡܐ ܕܕܝܪܝܘܬܐ *monastici habitus impositionem*, non *chirotoniam* ܟܝܪܘܛܘܢܝܐ aut *impositionem manus* ܣܝܡ ܐܝܕܐ: quoniam monachi monialesque extra Clerum sunt reputanturque: ut in Divinis Syrorum officiis passim indicatur iis verbis, quibus publicæ pro fidelibus preces exhibentur, ܥܕܬܐ ܘܕܝܪܬܐ ܘܥܡܐ ܡܗܝܡܢܐ *Ecclesiæ, monasteria, populusque fidelis*: idest, Clerici, Monachi, & Laici: & Canone hoc Apostolico declaratur, quem citat [c] Barhebræus: ܒܬܘܠܬܐ ܐܘ ܒܬܘܠܐ ܠܐ ܡܢ ܐܢܫ ܡܬܥܒܕ ܐܘ ܒܣܝܡ ܐܝܕܐ ܡܬܬܣܝܡ: *Utriusque sexus Virgo non à quoquam fit, aut per manus impositionem ordinatur*. Usus tamen in Oriente apud omnes Christianos, maximè Syros, ita invaluit, ut Monachatus ante Episcopatum, tamquam ordo sacer ante superiorem ordinem, necessario præmitti debeat. Exemplum habemus in [d] Athanasio VIII. Patriarcha Jacobitarum, qui quum ante electionem Diaconus secularis esset, monastico primùm ha-

a *Ibid. pag.* 407.

b *Ibid. pag.* 224. & 264.

c *Nomocan. c.* 8. *sect.* 10.

d *Hoc tom. pag.* 361.

habitu indutus fuit, deinde Presbyter, & Patriarcha ordinatus. Idem factum cum Maphrianis [a] Denha, Basilio, Cyriaco, Joanne, Ignatio, & Athanasio, qui ex Diaconis, Archidiaconis, aut Presbyteris secularibus ad Maphriani dignitatem evecti sunt, haud ambigo.

[a] Ibid. pag. 441. 442. 443. 447.

Abbatis & Abbatissæ consecratio.

In eodem [b] Jacobitarum Pontificali exstat Ritus Consecrationis Abbatis, & Abbatissæ, cujus summam accipe. Post preces, cantusque, & Lectionem ex Apostolo, Episcopus orat, inquiens: *Deus largitor* &c. Imponit manum capiti ejus d icens. *Det tibi Dominus* &c. & hymno dicto, Eucharistia eum reficit. Ubi notandum, Tonsuram monachorum monialiumque ab Archimandrita perfici; Archimandritæ verò & Abbatissæ consecrationem ab Episcopo: Antiquum enim Ecclesiæ Orientalis Jus est, quod hodieque viget, ut monachi Archimandritis, Archimandritæ Episcopis subjecti sint, quemadmodum statuitur in Concilio Chalcedonensi, cujus hunc canonem [c] Barhebræus, etsi Monophysita laudat: ܠܐ ܐ̱ܢܫ ܕܝܪܝܐ ܢܒܢܐ ܕܝܪܐ ܘܢܟܢܫ ܐܚ̈ܐ ܐܠܐ ܒܦܘܩܕܢܗ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ; ܟܠܗܘܢ ܕܝܪ̈ܝܐ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܢܫܬܥܒܕܘܢ.

[b] Pag. 141.

Monasteria Episcopis subjecta.

[c] Cap. 7. sect. 10.

Nequis monachus monasterium ædificet, Fratresque congreget, nisi Episcopi jussu. Omnes monachi Episcopo subjaceant. Georgius Patriarcha apud eundem Barhebræum. ܪܝܫܕܝܪܐ ܕܠܐ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܐ ܢܬܩܝܡ. ܪܝܫܕܝܪܐ ܕܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦܗ ܦܪܝܫ ܘܩܦܣ ܩܪܝܢܘܬܗ ܢܗܘܐ ܚܪܝܡ :

Archimandrita absque jussu Episcopi ne fiat. Archimandrita, qui à proprio Episcopo defecit, ejusque Proclamationem (hoc est, commemorationem ejus nominis in Liturgia & divinis Officiis) *sustulit, anathema sit.* Jacobus Edessenus: ܐܣܛܘܢܪܐ ܕܩܐܡ ܠܘܩܒܠ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܟܬܒ ܚܪ̈ܡܐ ܠܕܘ̈ܟܝܗ ܘܗܘ ܢܗܘܐ ܚܪܝܡ. ܘܟܠ ܕܡܩܒܠ ܚܘ̈ܪܡܘܗܝ ܢܗܘܐ ܚܪܝܡ. ܘܗܟܢܐ ܘܪܝܫܕܝܪܐ ܘܕܝܪ̈ܝܐ ܕܥܒܕܝܢ ܟܢܫ̈ܐ ܠܘܩܒܠ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܠܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ : ܢܬܦܪܫܘܢ. ܥܕܡܐ ܕܢܬܦܢܘܢ ܡܢ ܪ̈ܥܝܢܐ ܡܥܩܡܐ ܘܢܩܒܠܘܢ ܩܢܘܢܐ : ܢܬܩܒܠܘܢ.

Stylita, qui Episcopo restiterit, excommunicationesque ad ejus loca scripserit, anathema sit ipse, & qui ejus excommunicationes admiserit. Similiter & Præfectus monasterii, & monachi, qui conventus faciunt adversùs Episcopum eique haud obtemperant, segregentur, nec ante suscipiantur, quàm à prava ipsorum sententia recesserint, Canonemque admiserint. Idem à Georgio Patriarcha definitum hoc canone: ܪܝܫ ܕܝܪܐ ܐܘ ܐܣܛܘܢܪܐ ܕܠܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܝܠܗܘܢ ܐܘ ܕܝܪ̈ܝܐ ܐܘ ܕܡܬܚܪܝܢ ܢܗܘܘܢ ܚܪ̈ܝܡܐ ܠܡܫܬܘܬܦܘ ܩܘܪܒܢܐ :

Præfe-

Præfectis monasteriorum & Stylitis fas non est, epistolas decisionum, aut judiciorum, aut adhortationum ad urbes pagosve scribere. Michaël Patriarcha duodecim canones in cœnobio Ananiæ sub pœna interdicti & excommunicationis edidit, teste Barhebræo, ܘܦܘܩܕܢܐ ܘܕܝܪܝܐ ܕܡܬܝ ܢܫܬܥܒܕܘܢ ܠܡܦܪܝܢܐ ܘܕܠܐ ܦܘܩܕܢܗ ܠܐ ܡܕܡ ܢܥܒܕܘܢ ܐܢ ܪܒܬܐ ܐܘ ܙܥܘܪܬܐ ܢܗܘܐ. *ut*, scilicet, *Archimandrita & monachi Matthæani sub Maphriani potestate sint, ipsiusque injussu faciant nihil, sive magni sive parvi momenti sit.* Id tamen in iis dumtaxat cœnobiis locum habet, in quibus Sedes est Patriarchæ, Maphriani, aut Episcoporum. Nam cætera monasteria Episcopis quidem, ut suprà dixi, subjecta sunt; immediatum verò monachorum regimen ad Archimandritas spectat, quorum absque suffragiis monachos ordinari Cyriacus Patriarcha vetat hoc canone: ܦܘܩܕܢܐ ܕܠܐ ܡܫܡܠܝܐ ܘܕܝܪܐ ܐܓܪܬܐ: ܠܐ ܢܣܝܡ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܕܝܪܝܐ ܐܝܕܐ ܒܟܝܪܘܛܘܢܝܐ. *Sine Archimandritæ Fratrumque literis Episcopus ne monachis manum imponat in chirotonia.* Nonnulla quoque monasteria ab Episcoporum jurisdictione exempta esse voluerunt Patriarchæ Jacobitarum, quando vel disertum iis Privilegium conceditur, (quale est Græcorum Patriarcharum *Stauropegium*) vel cadavera eorum in ipsis tumulantur. Canon Persarum apud Barhebræum: ܠܕܝܪܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܐܘ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܩܒܝܪܝܢ ܒܗ: ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܐ ܢܫܬܠܛܘܢ: ܐܠܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܡܥܪܒܐ ܘܩܬܘܠܝܩܐ ܒܡܕܢܚܐ: *In cœnobia, in quibus Patriarcha, aut Catholicus sepulti sunt, potestatem non habeant Episcopi, sed Patriarcha in Occidente, & Catholicus in Oriente:* Eadem enim hac in re est Syrorum Jacobitarum, Nestorianorumque consuetudo. Michaël [a] Patriarcha subjectum prædecessoribus suis Barsumæ cœnobium anno 1174. sui juris fecit: hoc est, decrevit, ut à Patriarchæ jurisdictione exemptum proprio Archimandritæ subesset: quod Privilegium in Synodo post obitum Joannis Barsusan habita, ei cœnobio concessum fuerat; raro quidem & perniciosо exemplo, ut idem Michaël expertus didicit.

[a] Hoc tom. pag. 366.

Canones de monachorum instituto.

De monachorum Professione, Votis, & Regulis latè disserit Barhebræus in Nomocanone, ubi citat canones Apostolorum, Nicæni, Ancyrani, Chalcedonensis, Persarum, Basilii, Lisi, Rabulæ, Jacobi, Edesseni, Joannis Telensis: Patriarcharum Joannis, Georgii, Cyriaci, Dionysii & Michaëlis: ex quibus hosce seligo, qui institutum monasticum illustrant. *Persarum.* ܦܘܩܕܢܐ ܠܐ ܠܟܠܢܫ ܢܣܒ:

ܠܐܣܟܡܐ

[illegible]

De probatione Monachorum.

Præfectus monasterii ne secularem cito tondeat, sed post annum probationis. Eorundem: [illegible]

Presbyter, aut Diaconus, qui monasticum habitum *induere voluerit, annum unum in cancellis antea ministret: deinde induat. Sin autem frater est* (hoc est, Laicus), *in alio ministerio à Præfecto cœnobii constituatur per annum antequam induat.* Nicæni Canon 81. ex iis nimirùm, quos Arabicos vulgò dicimus. [illegible]

Monachi Monialesque caput radunt, & laneis nigris utuntur. Inclusi capillos nutriunt, & lorica ferrea induuntur.

Monachi ne capillos nutriant, sed totum caput radant, neve super id coronam ex capillis relinquant. Qua in re monachi Syri à Presbyteris differunt, qui *Coronam* ex capillis gerebant, geruntque hodie apud Maronitas; secùs apud Jacobitas, atque Nestorianos. *Rabulæ.* [illegible]

Monachi Inclusi dumtaxat capillos nutriant, & ferro induantur: Lorica nimirùm ferrea, qualem Barsumas [a] gestasse dicitur, unde cognomentum لباس الحديد *ferro induti* ei adhæsit. *Cyriaci Patriarchæ.* [illegible]

[a] Nairon. Evopl. par. 1. p. 53.

Non liceat per Deum mulieri Moniali balneum ingredi, aut corpus aqua abluere, neque vestimentis lineis aut aliis indui, præter lanam: neque capillos nutrire: sed tondeatur. Rabulæ. [illegible]

Monachi ab esu carnis abstinent.

Monachi & Moniales ab esu carnis abstineant: vino autem modico propter infirmitatem utantur. Persarum. [illegible]

Nihil proprii possident.

Monachus, qui carnem comedit, veluti mœchus, judicetur. Rabulæ. [illegible]

Nemo ex Fratribus quidquam sibi proprium possideat, sed omnia communia sint, & sub potestate Archimandritæ. Ancyrani. [illegible]

[Syriac text] :

Nubere nequeunt, si professi sunt.

Qui Virginitatem spoponderunt, & promissis nequaquam stant; sententiam eorum qui duas uxores duxere, impleant. Nicæni. [Syriac text].

De Monachis apostatis.

Qui semel mundo abrenunciarunt, deinde ad eum rediere, decennio in pœnitentia maneant. Et, si veram pœnitentiam in lacrymis ostenderint, tertio anno suscipiantur. Basilii. [Syriac text].

Qui seipsos in ordine Monachorum recensuerunt absque publica professione, si legaliter nupserint, ne reprehendantur. Chalcedonensis. [Syriac text]. *Monachi & Moniales, qui habitum exuerint, sub interdicto sint. Episcopus autem potestatem habet miserendi eorum.* Rabulæ. [Syriac text]. *Monachi & Moniales, qui habitum exuerint, pœnitentiam agant; alioquin excommunicentur unàcum eorum parentibus, si ipsis consentiant.* Ejusdem. [Syriac text]. *Secularis, qui filiam fœderis* (hoc est, Monialem) *desponsaverit, excommunicetur.* Jacobi Edesseni. [Syriac text].

Monachi apostatæ, qui uxores duxerint, ne monastico habitu induantur: quem tamen Canonem Joannes Patriarcha sic emendavit. [Syriac text]. *Monachus qui habitum deponens, uxorem duxit, si pœnitentiam egerit, permittatur ei, ut relicta ea muliere, ad schema* (hoc est, sacrum habitum) *redeat.* Rabulæ.

De conjugatis & servis, qui monachatum desiderant.

[Syriac text]. *Uxor absque viri consensu disciplinam* (monasticam) *ne suscipiat: neque vir absque voluntate conjugis.* Chalcedonensis. [Syriac text]: *Servus injussu domini ne monachus suscipiatur.* Rabulæ. [Syriac text].

Mo-

Habitus monachorum extra monasteria.

Monachi visitatores omnesque fratres extra monasteria ne laneis nigrisque vestibus induantur, ne scilicet schematis honor vilescat. In margine additur hæc nota: [Syriac text] : *Nimirùm habitu secularium utantur, aut vestibus albis laneis absque cucullo*: quod tamen postremum opponitur communi monachorum Syrorum consuetudini, qui cucullum ne in Liturgia quidem exuunt: opponitur & huic Persarum canoni: [Syriac text] : *Monachus, qui sacerdotio fungitur in Ecclesia civitatis aut pagi, vestes albas gerat supra schema*: ut faciunt & Episcopi Syri, qui cidarim cucullo superimponunt. Et inter Regulas, quas Angelus Sancto Pachomio [a] tradidisse fertur, hæc est: *ut scilicet accedentes ad communionem sacramentorum Christi, & cingulos solvant, & melotem deponant, cucullis utentes tantummodò*. Rabulæ. [Syriac text] :

Cucullum in capite perpetuò gerunt.

[a] *Apud Rosveidum in vit. Patrum lib. 1. pag. 120.*

Presbyter Monachis & Diaconissa Monialibus præsunt in Choro.

Monachi absque Presbytero, & Moniales absque Diaconissa ne pergant ad Synaxes: ut enim Presbyter Monachis, ita & Diaconissa Monialibus præest in Divinis Officiis. Ejusdem. [Syriac text] : *Monachi & Moniales ne cohabitent cum secularibus*. Ejusdem. [Syriac text] : *Mulieres intra fores monasteriorum ne ingrediantur*. Joannis Telæ, & Jacobi Edesseni. [Syriac text] *O Monachi, ne mulieres in vestra monasteria ingrediantur*. Persarum. [Syriac text] *Monachus autem monasterium sororum ne ingrediatur omninò*. Cyriaci Patriarchæ. [Syriac text] *Viro per Deum non liceat ingredi monasterium sororum, nisi Presbytero aut Diacono, qui eis Eucharistiam præbet*. Ejusdem. [Syriac text] *Moniales omnes in unum cœnobium congregentur ibique degant, & ex iis una, quæ ætate provecta sit, eligatur, ut necessaria iis subministret*. Rabulæ. [Syriac text]

Nec viris monasterium monialium, nec mulieribus monasterium virorum ingredi fas est, nec monachis cum secularibus cohabitare licet.

Moniales, quæ in urbibus pagisque sunt nec habent monasterium aut cœnobium sororum, binæ simul in una domo maneant, binæque ad Ecclesiam vadant. Persarum. [illegible]

Monachus excipi non debet absque dimissoria Archimandritæ.

Monachus in cella socii sui monachi ne dormiat. Sæculares autem, qui monasterium adeunt, in ædibus communibus dormiant. Rabulæ. [illegible]

Monachum ex uno ad alterum monasterium migrantem nequis suscipiat, nisi ex fide præfecti prioris monasterii. Ejusdem. [illegible]

Regulæ Monachorum extra monasterium.

Monachi ne pagos urbesque petant, sed Visitatores dumtaxat: iique in Ecclesia aut monasterio commorentur, nevè per domos vagentur. Ejusdem. [illegible]

Præfectus monasterii ne Fratribus permittat, ut consanguineos adeant, ne colloquiis vanis relaxentur. Jacobi Edesseni. [illegible]

Monachi ne pergant ad vigilias, aut commemorationes Martyrum, aut convivia, etsi causam prætendant, ut ibi orent. Dionysii Patriarchæ. [illegible] *Monachus qui ob necessitatem monasterio suo excedit, jussu Episcopi in civitate aut pago maneat.* Persarum. [illegible]

De Monachis, Stylitis & Inclusis, qui Sacerdotes sunt aut Diaconi.

Fratres injussu Archimandritæ ne exeant è monasterio. Eorundem. [illegible]

Monachus, qui studiorum causa civitatem ingreditur, in Ecclesia maneat, nec à jejunio aut oratione cesset: quodsi pauper sit, artem decentem exerceat. Rabulæ. [illegible] *Monachus qui neque Presbyter est, neque Diaconus, ne audeat Eucharistiam porrigere.* Ejusdem. [illegible]

[illegible]

ܘܢܫܡܫܘܢ ܒܕܘܟܝ̈ܐ ܒܦܘܩܕܢܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ . *Presbyteri & Diaconi monachi in locis, ubi Clerici non sunt, ministrare possunt jubente Episcopo.* Jacobi Edesseni. ܠܐ ܙܕܩ ܠܐܣܛܘܢܝ̈ܐ ܕܢܩܪܒܘܢ ܩܘܪܒܢܐ ܥܠ ܐܣܛܘܢܝܗܘܢ .

Non convenit, ut Stylitæ Liturgiam super columnis suis faciant. Ejusdem. ܠܐ ܙܕܩ ܐܦܠܐ ܠܚܒܝܫ̈ܐ ܕܢܩܪܒܘܢ ܩܘܪܒܢܐ ܐܠܐ ܡܢ ܐܢܢܩܐ . ܐܦܠܐ ܐܦ ܙܕܩ ܕܢܬܬܣܝܡ ܦܓܪܐ ܩܕܝܫܐ ܠܘܬ ܐܣܛܘܢܝ̈ܐ ܠܥܠ ܡܢ ܐܣܛܘܢܐ ܐܢ ܐܝܬ ܡܢ ܕܡܩܪܒ ܠܗܘܢ ܩܘܪܒܢܐ .

Indecens est, ut Inclusi Liturgiam celebrent, nisi ob necessitatem: neque ut sanctum Corpus apud Stylitas supra columnam ponatur, si adest, qui eis Eucharistiam porrigat. Rabulæ. ܕܝܪ̈ܝܐ ܡܙܡܘܪ̈ܐ ܢܐܠܦܘܢ

ܘܕܝܪ̈ܝܬܐ ܐܦ ܡܕܪ̈ܫܐ : *Monachi Psalmos discant, & Moniales etiam cantica.* Ejusdem. ܕܝܪ̈ܝܐ ܘܕܝܪ̈ܝܬܐ ܠܐ ܢܒܛܠܘܢ ܫܥܐ ܕܨܠܘܬܐ ܘܡܙܡܘܪ̈ܐ

ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ . *Monachi & moniales horas orationum impleant, Psalmosque recitent die nocteque.* Persarum.

ܠܠܝ̈ܐ ܕܚܕܒܫܒ̈ܐ ܐܢ ܡܫܟܚܐ ܢܥܒܪܘܢ ܐܚ̈ܐ ܒܬܫܡܫܬܐ .

Noctes dominicarum, si fieri potest, in officio Fratres transigant. Eorundem. ܕܝܪܝܐ ܕܚܕ ܒܠܚܘܕ ܡܙܡܘܪܐ ܝܕܥ : ܠܗܘ ܗܘ ܠܗܘ ܒܟܠܗܝܢ

ܨܠܘ̈ܬܐ ܢܬܢܝܘܗܝ . *Monachus, qui unum dumtaxat Psalmum novit, eundem in omnibus Orationibus repetat.* Eorundem.

ܕܝܪܝܐ ܕܨܒܐ ܠܡܨܠܝܘ ܒܩܠܝܬܗ : ܒܝܘܡ̈ܬܐ ܦܫܝ̈ܛܬܐ ܒܠܚܘܕ ܢܬܦܣܝܣ ܠܗ ܗܕܐ : ܘܠܐ ܒܥܐܕ̈ܐ ܘܒܚܕܒܫ̈ܒܐ .

Monachus, qui in cella sua orare voluerit, in diebus ferialibus dumtaxat id ei permittatur, non in festis, aut Dominicis. Rabulæ.

ܠܐ ܐܢܫ ܡܢ ܐܚ̈ܐ ܢܐܚܘܕ ܚܝ̈ܐ ܝܚܝܕܝ̈ܐ : ܐܠܐ ܐܢ ܕܒܘܚܢܐ

ܕܥܒܕ̈ܘܗܝ ܒܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܐܬܚܙܝ . *Nemo Fratrum solitariam vitam ducat, nisi cujus opera diu probata fuerint.* Persarum.

ܕܝܪܝܐ ܕܠܐ ܡܫܬܟܚ ܒܠܠܝܐ ܒܬܫܡܫܬܐ : ܠܐ ܢܬܒ ܥܡ ܐܚ̈ܐ ܥܠ ܦܬܘܪܐ .

Monachus, qui officio nocturno minimè interfuerit, ne fratribus ad mensam consideat. Eorundem. : ܟܕ ܡܬܡܠܟܝܢ ܐܚ̈ܐ : ܦܘܫܩܐ ܢܬܩܪܐ :

ܕܥܡ ܦܓܪܐ ܐܦ ܢܦܫܐ ܬܬܬܪܣܐ : *Quum Fratres vescuntur, commentarium legatur, ut unàcum corpore etiam anima nutriatur.* Eorundem. ܘܡܬܡܢܐ ܡܢ ܟܠܗ ܐܚ̈ܐ ܠܥܠ ܡܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܘܠܗܘ ܠܚܡܐ ܢܦܠܘܓ

De Psalmodia.

De mensa.

De opere manuum.

Præfectus monasterii quum fratres probaverit, unumquemque ei ministerio præficiat, cui aptus sit. Eorundem. ܘܪܝܫܐ ܕܝܢ ܕܕܝܪܐ ܟܕ ܒܩܐ ܠܐܚܐ ܠܟܠ ܚܕ ܢܣܝܡ ܒܬܫܡܫܬܐ ܕܐܝܟ ܕܡܬܚܙܐ ܠܗ. *Monachus quum ab opere manuum cessaverit, divinis libris vacet.* Eorundem. ܘܕܝܪܝܐ ܟܕ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܐܝܕܝܐ ܢܫܠܐ ܒܟܬܒܐ ܐܠܗܝܐ ܢܬܥܢܐ. *Donec monachus in ministerio communitatis erit, nihil pro se ipso poterit operari.* Eorundem. ܥܕܡܐ ܕܕܝܪܝܐ ܒܬܫܡܫܬܐ ܕܓܘܢܝܐ ܗܘ ܠܐ ܢܫܟܚ ܡܕܡ ܕܢܦܫܗ ܢܥܒܕ.

De cubitu.

ܐܚܐ ܥܠ ܚܨܝܪܐ ܘܥܠ ܡܫܘܝܬܐ ܢܕܡܟܘܢ: ܐܪܟܝܡܢܕܪܝܛܐ ܕܝܢ ܘܟܪܝܗܐ ܥܠ ܥܪܣܬܐ: ܟܕ ܠܐ ܚܨܝܗܘܢ ܢܫܪܘܢ ܐܘ ܠܒܘܫܝܗܘܢ ܢܫܠܚܘܢ. *Fratres super storeis stratisque cubent: Archimandrita verò & ægroti in lectulis: quin tamen lumbos solvant aut vestes exuant.* Rabulæ. ܓܠܘܣܩܡܐ ܕܒܗܘܢ ܕܝܪܝܐ ܡܬܩܒܪܝܢ ܒܐܪܥܐ ܢܬܛܫܘܢ. ܘܐܪܟܝܡܢܕܪܝܛܐ ܟܕ ܡܐܬ: ܐܚܐ ܒܫܬܝܩܘܬܐ ܢܩܒܪܘܢܝܗܝ ܘܠܐ ܢܬܟܢܫܘܢ ܥܠܡܝܐ ܠܠܘܝܐ ܕܝܠܗ.

De sepultura.

Arcæ, in quibus monachi sepeliuntur, in terra condantur. Archimandrita quum moritur, fratres eum cum silentio sepeliant, nec sæculares ad ejus funeris pompam congregentur.

De Jejuniis Jacobitarum Monachorum & sæcularium.

Denique de Jejuniis monachorum hæc Jacobus Edessenus [a] in epistola ad Joannem Stylitam: ܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܒܡܕܢܚܐ ܓܒܪܐ ܐܚܝܕܐ ܕܟܠܗ ܫܢܬܐ ܫܒܥܐ ܫܒܥܐ ܨܝܡܝܢ ܘܫܒܥܐ ܫܒܥܐ ܐܟܠܝܢ ܘܫܬܝܢ ܥܕܡܐ ܠܨܘܡܐ ܪܒܐ. *In Oriente viros Ascetas ego novi, qui per totum annum septenis hebdomadis jejunant, & septenis manducant & bibunt, donec Jejunium magnum auspicentur.* Quæ Jacobi verba quum Bar-hebræus [b] in libro Ethicorum Par. 1. cap. 6. sect. 6. retulisset, subjungit: ܐܝܬ ܕܝܢ ܐܚܝܕܐ ܕܟܠܗ ܙܒܢܐ ܕܚܝܝܗܘܢ ܨܝܡܝܢ. *Sunt & quidam Ascetæ, qui toto vitæ suæ tempore jejunant.* Id verò de susceptis sponte jejuniis intelligitur. At jejunia, quæ ex præcepto Ecclesiæ Jacobiticæ omnes adulti, ac præsertim monachi, observare tenentur, hæc ab eodem Bar-hebræo in Nomocanone cap. 5. sect. 2. & in libro Ethicorum loc. cit. numerantur: ܚܡܫܐ ܨܘܡܐ ܣܛܪ ܡܢ ܨܘܡܐ ܕܐܪܒܥܐ ܘܥܪܘܒܬܐ ܕܒܟܠܗ ܫܢܬܐ ܡܬܢܛܪܝܢ. ܨܘܡܐ ܪܒܐ ܕܐܪܒܥܝܢ. ܘܗܘ ܕܫܠܝܚܐ. ܘܗܘ ܕܫܘܢܝܗ ܕܝܠܕܬ ܐܠܗܐ. ܘܗܘ ܕܝܠܕܐ. ܘܗܘ ܕܢܝܢܘܝܐ.

Jejunium Quadragesimæ. Jejunium Apostolorum.

Quinque jejunia præter jejunium feriæ quartæ & sextæ per totum annum colimus. Jejunium magnum quadragesimæ: Jejunium Apostolorum: Jejunium migrationis Deiparæ: Jejunium Nativitatis; & Jejunium Niniviticum. Primum à feria secunda per octo suprà quadraginta dies ante Dominicam Resurrectionis protrahitur. Alterum Orientales quidem à feria secunda post Pentecosten usque ad

com-

[a] *Apud Bar-hebræum in Nomocanone cap. 5. sect. 2.*

[b] *Hoc tom. pag. 304.*

complementum quinquaginta dierum producunt; Occidentales verò die vigesima nona Junii solvunt, in qua festum Apostolorum Petri & Pauli celebratur; sed à nonnullis, ut loc. cit. advertit idem Bar-hebræus, feria secunda post Dominicam Pentecostes inchoatur: ab aliis feria secunda hebdomadæ sequentis. Tertium Jejunium à Kalendis Augusti ad festum Assumptionis Deiparæ colitur. De quarto Jejunio hæc idem Bar-hebræus. [illegible]

Jejunium Deiparæ.

Jejunium Nativitatis Ascetæ quidem à quintadecima Novembris per quadraginta dies deducunt: Seculares verò in Occidente à decima Decembris per duas hebdomadas, in Oriente à Kalendis ejusdem mensis. Quintum Jejunium, quod Ninivitarum dicitur, à feria secunda tertiæ ante jejunium quadragesimale hebdomadis, usque ad feriæ quintæ matutinum ejusdem hebdomadæ observant Orientales; Occidentales verò usque ad matutinum Sabbati. Quid verò in hisce jejuniis præstandum sit, Canones sequentes ab eodem Bar-hebræo citati docent. *Canon Cyriaci*[a] *Patriarchæ. Presbytero, aut Diacono, aut sexus utriusque fideli, qui vigesimum ætatis annum excedit, fas non esto solvendi jejunium feriæ quartæ & sextæ, exceptis quinquaginta diebus Pentecostes, præterquàm si morbo, aut pressurâ, aut vi aliqua detentus sit, aut mulier gravida, vel lactans.* Gregorii Bar-hebræi.

Jejunium Nativitatis Domini.

Jejunium Ninivitarum.

[a] Hoc tom. pag. 305.

De feria quarta & sexta.

[illegible]

Diebus nostris non omnibus diebus Pentecostes Syri Græcique feriam quartam & sextam solvunt, sed in hebdomada in Albis dumtaxat. De Syris Jacobitis loquitur. Nam Maronitæ antiquum Syrorum ritum hac in re à Paschate Resurrectionis usque ad festum Ascensionis observant. [illegible] *Jacobi Edesseni. Non licet Presbytero facultatem seculari dare, ut vinum cum amico bibat in Jejunio quadragesimæ.* [illegible]

Carnis, Lacticiniorum, Vini, Piscium, Oleique abstinentia in Jejunio.

Cyriaci Patriarchæ. Si quis utriusque sexus fidelis jejunium quadragesimale haud observaverit, ab Ecclesia segregetur. Similiter & quicumque vinum aut quodlibet vini genus biberit, suprà vigesimum ætatis annum constitutus. [illegible]

[illegible]

ܒܐܪܒܥܐ ܒܥܪܘܒܬܐ. ܐܘ ܚܡܪܐ ܫܬܝܢ ܒܨܘܡܐ ܪܒܐ. ܢܬܚܪܡܘܢ.
Joannis Patriarchæ. Qui feria sexta aut quarta carnem comedunt, aut vinum in Jejunio magno bibunt, interdicantur. Gregorii Bar-hebræi. ܐܦܠܐ ܒܝܥܐ ܐܘ ܚܠܒܐ ܘܓܒܬܐ ܡܬܐܟܠܝܢ ܒܐܪܒܥܐ ܒܥܪܘܒܬܐ. ܘܒܥܪܘܒܬܐ. ܡܢ ܚܡܪܐ ܕܝܢ ܘܢܘܢܐ ܒܨܘܡܐ ܪܒܐ ܒܠܚܘܕ ܡܬܟܠܝܢ ܡܗܝܡܢܐ. ܥܢܘܝܐ ܕܝܢ ܐܦ ܡܢ ܡܫܚܐ ܡܬܟܠܝܢ. ܘܒܫܘܚܠܦܐ ܦܫܝܛܐ ܕܨܘܡܐ ܪܒܐ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܫܝܚܝܐ ܕܢܫܪܐ ܨܘܡܐ ܩܕܡ ܫܥܬܐ ܬܫܥ: ܘܒܫܒܬܐ ܘܚܕܒܫܒܐ ܘܒܫܪܟܐ ܕܨܘܡܐ ܟܠܗܘܢ ܨܘܡܐ ܫܪܝܢ ܒܦܠܓܗ ܕܝܘܡܐ. ܘܒܐܪܒܥܐ ܕܝܢ ܘܥܪܘܒܬܐ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܗܝܡܢܐ ܕܢܬܦܢܩ ܒܡܐܟܘܠܬܐ ܩܕܡ ܡܥܪܒܝ ܫܡܫܐ. ܘܐܢ ܐܦܠܐ ܒܪܡܫܐ ܢܫܪܐ ܐܠܐ ܢܬܐܚܪ ܠܨܦܪܐ ܝܬܝܪ ܟܐܢܐ. ܡܛܠ ܕܢܘܗܪܐ ܫܪܝ ܐܠܗܐ ܒܒܪܝܬܐ ܘܠܐ ܡܢ ܚܫܘܟܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܒܡܟܬܒܢܘܬܢ ܚܘܝܢ.

Neque ova, aut lac, aut caseus quarta & sexta feriis comeduntur. A vino autem & piscibus in Jejunio magno dumtaxat fideles abstinere tenentur. Ascetæ verò etiam ab oleo se continent. Et in ferialibus quidem Jejunii magni diebus non licet Christiano ante horam nonam jejunium solvere: Sabbatis verò & Dominicis & in cæteris omnibus Jejuniis meridie. Feria autem quarta & sexta non licet fideli ante Solis occasum vetitis cibis uti (hoc est, lacticiniis vel carne:) *idque si à vespere ad matutinum differatur, æquius erit: quoniam à luce initium creationis fecit Deus, non à tenebris, ut in nostris tractatibus ostendimus*: Nimirùm in Candelabro Sanctorum, Fundamento 2. cap.3. sect.1. scopo 6. ubi Bar-hebræus gentis suæ morem sugillat, qui feria sexta & quarta statim post Solis occasum jejunium solvunt. Ejus verba hoc tomo [a] protuli. Quod autem de Ascetis observat Bar-hebræus, eos scilicet in Jejunio quadragesimali non modo à vino & piscibus, sed etiam ab oleo abstinere, hanc regulam seculares hodie ita amplexi sunt, ut jejunium solvi credant, si vel oleo utantur. Sic enim disciplina monachorum ad seculares transiit: *& seculo addicti homines & mulieres* (ut verbis utar doctissimi Allatii dissert.1. de libris Ecclesiasticis Græcorum num. 1. de Typico:) *abstinentias & jejunia Monachis, & similis sortis hominibus à Patribus præscripta ita amplectuntur atque iis obligantur, ut ab iis vel minimum quidem unguem recedere piaculum sit. Quare in tota Græcia* (addam ego & in Syria) *ferè secularium hominum ac monachorum vitæ institutum, si uxores tantùm subtrahas, à quibus monachi ex præcepto abstinent, quoad omnia unum idemque est.* Usque adeò severioris disciplinæ legis Orientalibus placuerunt.

[a] Pag.285.

Hæc de Syrorum Monachorum instituto ex ejusdem nationis monumentis huc ideò congessi, ut ex iis, quæ veteres de cœnobitis Syris scripsere, hodiernus eorundem status agnoscatur. Etsi enim

à Bar-

à Barsumæ temporibus celeberrima Syriæ Mesopotamiæque monasteria cœperunt paulatim hæresi Monophysitica infici, donec orthodoxa fides ab iis (maximè in Mesopotamia) omninò exciderit; monasticæ tamen disciplinæ vigor ad hanc diem in suo robore permansit; Deo ita disponente, ut ex ipsis Catholica Ecclesia hostibus suis testes haberet, quos Novatoribus istis opponeret, qui Monachatum annexaque ei vota, tamquam libidini suæ minimè consentanea, aversantur.

Qui plura de Syris monachis scire aveat, consulat Syros ipsos monachos, qui egregios de institutione monastica commentarios edidere: Isaacum [a], inquam, magnum, alterum cognomento Ninivitam, Joannem Sabam, Gregorium, Abrahamum, Joannem Apamensem: & Ananjesu Chaldæum, libri [b] *Paradisi* collectorem, in quo Græcorum, Ægyptiorum, Syrorumque Ascetarum opera continentur. Eaque è Syriæ Ægyptique angulis in Bibliothecam Vaticanam nuper illata sunt. Moses denique Barcepha [c] elegantem tractatum scripsit, in quo mysteria exponit, quæ in Tonsura Monachorum continentur, ubi hæc de Monachatus origine differit. [illegible]

Intellige itaque, Fili, & tecum auditores omnes noverint, quid sit Monachatus, & quæ sint mysticæ significationes hujus Instituti. Exercitationes siquidem monasticæ antecessere monasticum habitum. Nam veteres habitum hujusmodi carebant, quum tamen casta monachatus opera haberent, Henoch, inquam, & Noë, & Melchisedech, & Moises, & Josue filius Nun, & Elias, & Elisæus, & Jeremias, & Daniel, pluresque alii eorum similes: quorum temporibus etsi hic habitus nequaquam concessus fuisset; continentiam tamen, Ascesim, justitiam, æquitatem & sanctitatem colebant, & fue-

a Tom. 1. p. 567. 568. 569. 586. 607. 608.

b Hoc tom. pag. 492. 493.

c In Pontificali Syror. Jacobitar. pag. 257.

fuerunt ex iis etiam, qui virginitatem corporum suorum servavere. Quum autem servator omnium Christus apparuit, Joannes Baptista, & Sancti Apostoli, & Evangelistæ eorumque discipuli hoc idem Monachatus institutum amplexi, Deo vivebant. Tùm verò Dominus Deus inter cætera dona sua hanc etiam formam habitus monastici temporibus Antonii Magni concessit: omnesque qui eo induuntur, hoc est, qui eo digni sunt, Monachi appellantur, & ædes illorum Monasteria vocantur. Itaque ad Antonium Magnum originem suam nomenque Syri Ascetæ referunt, qui seipsos absolutè *monachos*, & aliquando cum addito *Antonianos* [a] appellant; sive ii Maronitæ sint, aut Nestoriani, vel Jacobitæ.

[a] *Tom.* 1. *pag.* 215.

Atque hæc de Syris Monophysitis in præsenti Dissertatione dicta sint satis.

INDEX CAPITUM
TOMI SECUNDI.

	Anno Christi.	Pagina
CAPUT I. *Barsumas Presbyter & Archimandrita.*	450.	1
CAP. II. *Xenajas Mabugensis, qui & Philoxenus Episcopus Hierapolis.*	518.	10
CAP. III. *Paulus Episcopus Callinici.*	518.	46
CAP. IV. *Maras Episcopus Amidæ.*	520.	48
CAP. V. *Joannes Episcopus Telæ.*	520.	53
CAP. VI. *Joannes Bar-Aphtonius Abbas Cansarensis.*	530.	54
CAP. VII. *Zacharias Episcopus Melitinæ.*	540.	54
Historiæ ejusdem Epitome.		55
CAP. VIII. *Jacobus Baradæus, seù Zanzalus, Episcopus Edessæ.*	550.	62
CAP. IX. *Petrus Junior, Patriarcha Antiochiæ Monophysitarum.*	578.	69
CAP. X. *Moyses Aghelæus, & Simeon Abbas.*	570.	82
CAP. XI. *Joannes Episcopus Asiæ.*	570.	83
Historiæ ejusdem Epitome.		85
CAP. XII. *Cyriacus Episcopus Amidæ.*	600.	90
CAP. XIII. *Thomas Heracleensis Episcopus Germaniciæ.*	610.	90
CAP. XIV. *Elias Patriarcha Jacobitarum.*	710.	95
CAP. XV. *Joannes Episcopus Bassoræ.*	650.	97
CAP. XVI. *Dionysius I. Patriarcha Jacobitarum, cognomento Telmaharensis.*	800.	98
Historiæ ejusdem Epitome.		101
CAP. XVII. *Cyriacus Patriarcha Jacobitarum.*	800.	116
CAP. XVIII. *Joannes Episcopus Daræ.*	830.	118
CAP. XIX. *Philoxenus Lazarus Episcopus Bagdadensis.*	830.	123
CAP. XX. *Theodosius Patriarcha Jacobitarum.*	890.	124
CAP. XXI. *Dionysius II. Patriarcha Jacobitarum.*	900.	125
CAP. XXII. *Basilius I. Patriarcha Jacobitarum.*	930.	126
CAP. XXIII. *Moyses Barcepha Episcopus Beth-Raman.*	900.	127

	Anno Christi.	Pagina.
CAP. XXIV. *Dionysius III. Patriarcha Jacobitarum.*	960.	131
CAP. XXV. *Joannes VII. cognomento Sarighta, Patriarcha Jacobitarum.*	970.	132
CAP. XXVI. *Athanasius V. Patriarcha Jacobitarum.*	1000.	141
CAP. XXVII. *Joannes X. qui & Barsusan, Patriarcha Jacobitarum.*	1060.	143
CAP. XXVIII. *Joannes VIII. cognomento Abdon, Patriarcha Jacobitarum.*	1010.	145
CAP. XXIX. *Dionysius IV. Patriarcha Jacobitarum.*	1040.	152
CAP. XXX. *Joannes IX. Patriarcha Jacobitarum.*	1050.	153
CAP. XXXI. *Michaël I. cognomento Magnus, Patriarcha Jacobitarum.*	1166.	154
CAP. XXXII. *Dionysius Jacobus Barsalibi, Episcopus Amidæ.*	1170.	156
CAP. XXXIII. *Joannes Saidus Barsabuni, Episc. Melitinæ.*	1094.	211
CAP. XXXIV. *Theodorus Joannes Bar-Vebebun Patriarcha Jacobit.*	1180.	213
CAP. XXXV. *Joannes Episcopus Mardæ.*	1160.	216
CAP. XXXVI. *Michaël II. Patr. Jacobit.*	1210.	230
CAP. XXXVII. *Joannes XIV. qui & Josue Pusillus, Patr. Jacobit.*	1215.	232
CAP. XXXVIII. *Jacobus Severus Episc. Tagritensis.*	1230.	237
CAP. XXXIX. *Joannes XV. cognomento Bar-Maadani, Patr. Jacobit.*	1252.	242
CAP. XL. *David Pauli, & Daniel Chettab.*		244
CAP. XLI. *Gregorius Barhebræus, vulgò Abulpharagius, Primas Orientis.*	1250.	244
CAP. XLII. *Patriarchæ & Primates seù Maphriani Syrorum tùm Jacobitarum, tùm Nestorianorum.*		321
CAP. XLIII. *Dioscorus Gabriel Episcopus Gezire.*	1285.	463
Dioscorus Bar-Kainæus Primas Jacobitarum.	1360.	463
Severus Episcopus Cansarensis.	640.	463
Joannes Saba ex Episcopo S. Matthæi, Primas Jacobitarum.	680.	463

CAP.

	Anno Christi.	Paginæ.
CAP. XLIV. *Daniel Presbyter.*		463.
CAP. XLV. *Ignatius V. qui & Joseph Bar-Vahib, Patriarcha Jacobitarum.*	1293.	464
CAP. XLVI. *Ignatius IX. qui & Behenamus Hedlensis, Patriarcha Jacobitarum.*	1412.	465
CAP. XLVII. *Ignatius XI. qui & Joannes, seù Ananias Xenajas, Patr. Jac.*	1484.	468
CAP. XLVIII. *Ignatius XII. qui & Noë Libaniota, Patr. Jacobitarum.*	1494.	468
Historia ejusdem.		469
Addenda & Corrigenda.		473
Catalogus Patriarcharum Jacobitarum.		479
Catalogus Primatum seù Maphrianorum Jacobitarum.		482
Index Codicum manuscriptorum.		485

SCRIPTORES SYRI,

QVORVM MENTIO

In hoc Tomo facta est.

1. PHARAADES, seù Aphraates Persa, cujus meminit Sobensis in Catalogo Scriptorum Syrorum pag. 55. *Librum paræneticum Syriacè edidit, duasque suprà viginti epistolas juxta ordinem Alphabeti*, inquit Gregorius Bar-hebræus Par. 3. Chronici Syriaci in vita Papæ Seleuciensis Episcopi, eumque circa annum Christi 320. floruisse refert. Vide hoc Tomo pag.398.

2. ACHÆUS sub Jezdegerbe Persarum Rege Episcopus Seleuciæ, scripsit historiam Martyrum, qui in Oriente sub Sapore passi sunt: item gesta S. Abdæ præceptoris sui. Hoc Tom. pag.401.

3. SAMUEL discipulus Barsumæ Archimandritæ, scripsit historiam præceptoris sui circa annum Christi 460. quæ Jacobitarum manibus teritur. Ejus meminit Bar-hebræus in libro, cui titulus Candelabrum Sanctorum, Fundam. 4. cap. 6. sect. 2. & 3. Vide hoc tomo pag.296.

4. MATTHÆANORUM monachorum Canones duo suprà viginti, conditi anno Græcorum 810. Christi 499. quos *eodem antiquo charactere ad suam usque ætatem in cœnobio S. Matthæi asservari* testatur Bar-hebræus in Chronici Syriaci Parte 3. in vita Acacii. Vide hoc tomo pag.408.

5. SIMEON Kokita, hoc est, ex Koka Assyriæ loco oriundus: claruit in agro Antiocheno in pago, quem Ghisiram dicunt, circa annum Christi 510. idemque, teste Bar-hebræo in Chron. Syr. Par. 2. in vita Severi Patriarchæ, auctor est Canticorum, quæ apud Syros *Kokensia* appellantur. Pag.323.

6. SERGIUS Rhesinensis Archiater, *primus fuit*, teste Bar-hebræo in Chronico Syriaco fol. 25. *qui libros Philosophicos & Medicos ex Græco in Syriacum traduxit*. Claruit, eodem Bar-hebræo teste, sub Ephræmo Patriarcha Antiocheno circa annum Christi 530. Pag. 323.

7. JULIANUS I. Patriarcha Petri Callinicensis Syncellus ac successor, scripsit librum pro eodem Petro adversùs Sergium Edessæ Episcopum, qui editum à Petro in Damianum Alexandrinum volumen reprehendebat. Obiit anno Christi 594. Pag.333.

8. JOANNES I. Patriarcha cognomento Sedrarum, jubente Amro Saadi filio Arabum Dynasta, Evangelia è Syriaco in Arabicum sermonem interpretatus est. Obiit anno Christi 649. Pag.335.

9. SEVERUS qui & Sabocht, Episcopus Kennesrinensis, à philosophicis, mathematicis & Ecclesiasticis studiis apud Bar-hebræum commendatus. Vivebat anno Christi 640. Pag.335.

10. MARUTHAS Maphrianus Jacobitarum fuit ab anno Christi 629. ad annum 649. In monasterio S. Matthæi *Ritus & Canones*, teste Bar-hebræo, *ordinavit*. Pag.416.

11. CHIDIDATUS Senorinus Amidensis claruit anno Christi 660. Versus Jambicos S. Gregorii Nazianzeni anno Græcorum 976. Christi 665. è Græco Syriacos fecit, quorum fragmentum habemus Cod. Syr. ms. 28. ad calcem hujus Tomi pag.502.

12. ATHANASIUS II. Patriarcha Jacobitarum, patria Baladensis, obiit anno Christi 687. Isagogen Porphyrii, Dialecticosque Aristotelis libros è Græco in Syriacum convertit anno Christi 956. in cœnobio Malchi, ubi monachum agebat. Vide Tom.1. pag. 493. & hoc Tom. pag.335.

13. ATHANASIUS III. Patriarcha Jacobitarum obiit anno 740. Synodum celebravit anno Græcorum 1037. Christi 726. in qua Armenos cum Syris Jacobitis conciliavit. Vide Galanum in Conciliatione Ecclesiæ Armenæ cum Romana Par. 1. pag. 105. & hoc tomo pag.296. & 338.

14. ELIAS Sigaræ Episcopus primam Partem S. Gregorii Nazianzeni commentariis illustravit. Circa annum 750. ab Athanasio Sandalensi depositus est, substituto in ejus locum Josue Bacro. Vide hoc Tom. pag.338. & 339.

15. THOMAS Diaconus scripsit Tractatum de Punctis & interpungendi ratione, quem citat Jacobus Edessenus in Onomastico ad calcem hujus Tomi pag.499. Cod. Syr.22. qui anno Græcorum 1291. Christi 980. exaratus esse dicitur. Obiit autem Jacobus Edessenus die 5. Junii anno Græcorum 1019. Christi 708. ut scribit Bar-hebræus, cujus verba retuli hoc Tom. pag.337.

16. GEORGIUS Patriarcha Jacobitarum obiit anno Christi 790. Quum in carcere esset, *scripsit*, Bar-hebræo teste, *elegantes Orationes, & Hymnos: sed & Canones 22. postquam inde exiit, constituit*. Commentaria in quatuor Evangelia per modum interrogationis & responsionis exstant in Bibliotheca Vaticana. Synodica ejusdem ad Joannem Alexandrinum Patriarcham XLVIII. laudatur à Renaudotio in Historia Alexandrina. Fragmentum epistolæ ad Guriam Diaconum Edessenum refertur à Bar-hebræo. Vide hoc Tomo pag.341.

17. THEODOSIUS ex Presbytero & monacho cœnobii Kennesrinensis, Episcopus Edessæ, frater Dionysii I. Patriarchæ Jacobitarum, anno Græcorum 1113. Christi 802. Homiliam S. Gregorii Nazianzeni de miraculis Eliæ è Græco Syriacam fecisse dicitur, in Codice Syr. 28. ad calcem hujus Tomi pag. 502. Ejus meminit Bar-hebræus in Chronico Syriaco Par. 2. in vita Dionysii I. hoc Tomo pag. 345.

ubi

ubi affirmat, eum Carmina Theologi in Syriacum tranſtuliſſe.

18. Paulus auctor verſionis τῶν ſeptuaginta apud Syros, Epiſcopus Telæ ſeù Conſtantinæ in Meſopotamia appellatur à Bar-hebræo hoc Tomo pag.279. Edeſſenus in Kalendario Jacobitarum dicitur, ut pag.47. obſervavi. De ejus ætate nihil certi affirmari poteſt, niſi quod elaborata ab eodem Syriaca veteris Teſtamenti verſio Heracleenſi quidem & Mabugenſi poſterior ſit; etſi ab antiquis Jacobitarum ſcriptoribus commendata.

19. Antonius Rhetor, monachus Tagritenſis, quinque Orationes ſcripſit, quas Rhetoricam Philoponi nuncupavit, ut Bar-hebræus teſtatur, qui eundem floruiſſe refert ſub Dionyſio I. Patriarcha circa annum Chriſti 825. Vide hoc Tomo pag.307. & 345.

20. Joannes III. Patriarcha ab anno Chriſti 846. ad annum 873. Jacobiticam Eccleſiam rexit. Anno verò Græcorum 1180. Chriſti 869. Synodum Caphartutæ celebravit, cujus octo Canones à Bar-hebræo laudantur hoc tom. pag. 302. ſex autem ſuprà viginti Arabicè exſtant ad calcem Nomocanonis Danielis.

21. Abibi Tagritenſis epiſtolam ad Chriſtianos Arabas, treſque alias de Sancta Trinitate laudat Joannes IX. Jacobitarum Patriarcha in Synodica ad Chriſtodulum Alexandrinum miſsâ anno Chriſti 1066. Vide hoc Tomo pag.154.

22. Jahia Abu-Zachariæ, Ebn-Adi, hoc eſt, Joannes pater Zachariæ, filius Adi, ſcriptor Jacobita, obiit, Bar-hebræo teſte in hiſtoria Dynaſtiarum, die 13. Auguſti anni Græcorum 1285. Chriſti 974. Scripſit multa opera, è quibus epiſtolam ad Alcaſemum Abil-Haſanum adversùs Neſtorianos laudat idem Joannes IX. Jacobitarum Patriarcha in epiſtola, cujus ſuprà memini.

23. Isa Abu-Ali, Zaraæ filius, filii Iſaac, filii Marci, Philoſophus Bagdadenſis Jacobita, natus eſt Bagdadi menſe undecimo anno Hegiræ 331. Chriſti 1008. Obiit die 19. menſis octavi anni Hegiræ 398. Chriſti 943. Quinque libros de Dialectica & Medicina Syriacè compoſuit; ſex autem è Syriaco in Arabicum tranſtulit. Pag.311. & 444.

24. Joannes Maro, non is qui Syris Maronitis Patriarcha præfuit, ſed alter Monachus Jacobita, qui quum cœnobio Gaghæi apud Melitinam ſito ab anno Chriſti 1001. ad annum 1013. præfuiſſet, ad monaſterium Aaronis in montem Edeſſæ profugiens, ibidem quatuor poſt annis deceſſit. Ejus commentaria in Sapientiam Salomonis citantur à Bar-hebræo. Pag.283. & 351.

25. Ignatius Barchichi Maphrianus Jacobitarum quum anno Chriſti 1016. à Chriſtiana fide ad Mahometanam ſuperſtitionem defeciſſet, Carmen de Pœnitentia ſcripſit, cujus initium ex Bar-hebræo produxi pag.443.

26. Joseph monachus tres ſermones ſcripſit de Petro Diacono,

quem

quem Barbari anno Græcorum 1369. Christi 1058. Melitinæ trucidarunt. Pag.317.

27. Basilius, qui & Abugalebus Barsabuni, Episcopus Edessæ, obiit anno 1129. Scripsit de expugnatione Edessæ tria Carmina metro S. Jacobi. Pag.317.

28. Joannes Bar-Andreas, hoc est, Andreæ filius, Episcopus Mabugensis obiit anno Christi 1156. Scripsit Tractatum de Divina Providentia adversùs Joannem Mardensem. Item Carmen sermone Armenico, quo Armenios Judaicorum rituum accusat. Denique Carmen Syriacum sub nomine Michaëlis monachi, quo Athanasium VIII. Patriarcham carpit, quod sacros ordines pecunia venderet. Citantur à Bar-hebræo hoc Tomo pag.208. 211. 360. 361. & 362.

29. Joannes Chisumæ Episcopus Bar-Andreæ æqualis, edito libello doctrinam Joannis Mardensis de Providentia Dei impugnavit. Pag.208. Idem cum Theoriano disputavit pro Michaële Jacobitarum Patriarcha anno Christi 1170. Vide pag.364.

30. Saliba Carigara Presbyter Jacobita, cui Dionysius Barsalibæus pleraque sua opera nuncupavit, obiit Melitinæ anno Christi 1164. Scripsit librum adversùs Joannem Mardensem. Pag.208. 361. & 362.

31. Athanasius VIII. Patriarcha Jacobitarum obiit anno Christi 1166. Habuit Synodum in cœnobio Barsumæ anno 1155. in qua Canones quadraginta conditi. Pag.362. 363.

32. Gregorius Barsuma Saphius, qui & Bar-hebræus junior, senioris Bar-hebræi Abulpharagii frater, Maphrianus Jacobitarum, obiit anno Christi 1308. Vitæ fratris ultimam manum apposuit, suamque ipse conscripsit, quæ exstat ad calcem Chronici Syriaci Bar-hebræi. Pag.460.

SCRIPTORES INCERTÆ ÆTATIS.

33. Elias Salamensis, qui & Aphtonius, Diatessaron Syriacum confecit: hoc est, ex quatuor Evangeliis unum digessit, cujus meminit Dionysius Barsalibæus hoc tomo pag.159.

34. Aitallahas Presbyter & monachus cœnobii S. Zachæ, hoc est, Nicolai apud urbem Callinicum, scripsit Disputationem adversùs Nestorianos, quæ exstat in Codice Syriaco 27. ad calcem hujus Tomi pag.502.

35. Eudochus, seù Eudoxius, Presbyter Melitinensis, scripsit Tractatum de Vocibus Æquivocis Syriacis, cujus Bar-hebræus meminit hoc Tomo pag.308.

36. Athanasius medicus Amidensis

37. Philagrius medicus Syrus: &

38. Gre-

38. GREGORIUS Episcopus & medicus: quos laudat Bar-hebræus in Chronico Syriaco hoc tomo pag. 315.

39. GEORGIUS Presbyter Regtensis inter historiographos à Bar-hebræo laudatur pag.314.

40. GOSIUS Alexandrinus Syntagma medicum Aaronis Presbyteri è Græco Syriacum fecit. Pag.315.

41. AMMOES Presbyter & medicus edidit Carmen Syriacum de resurrectione, quod exstat in Cod. Syr. 28. ad calcem hujus Tomi pag. 502.

42. DANIELIS monachi Tractatus, qua in re Chrisma differat ab Eucharistia. Exstat ad calcem hujus Tomi pag.505. in Codice Syriaco, qui exaratus esse dicitur anno Christi 1234. Alius proinde hic Daniel est ab eo, qui Nomocanonem Bar-hebræi abbreviavit: nam Bar-hebræus anno Christi 1226. natus est, & anno 1286. obiit.

43. JOSEPH Bar-Garib Metropolita, &

44. JOSUE Ben-Hebron monachus Nomocanonem scripsere: quos David Emesenus Gregorio Bar-hebræo & Daniele Presbytero priores fuisse testatur hoc Tomo pag.464.

45. DAVID Emesenus Nomocanonis Auctor, cujus loco mox citato facta est mentio.

46. LISUS scripsit de re Canonica, cujus testimonium Bar-hebræus in suo Nomocanone usurpat hoc Tomo pag.302.

47. CHRONICON Syriacum anonymum eidem Bar-hebræo memoratur in historia Dynastiarum, hoc tomo pag.310.

48. HISTORIAS Patrum, & Doctorum, & Martyrum apud Syros Jacobitas quinque suprà centum & viginti numerat Bar-hebræus. ibid. pag.303.

SCRIPTORES SYRI SABÆI.

49. THABETI Ben Korra opera de Sabæorum secta, & alia. Pag.311.316.

50. THABETI Ben Senan Historia. 311.317.

51. SENANI Ben Thabeti Astronomia. 311.

52. ABRAHAMI Ben Helal epistolæ. 311.

Scriptores Syri Nestoriani, quorum hic mentio fit, in Tomum sequentem rejiciuntur.

D. Muratori inv. et del. Frezza sculp. Romae sup. perm.

BIBLIOTHECÆ ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANÆ

TOMUS SECUNDUS.

De Scriptoribus Syris Monophysitis.

Caput I.

Barsumas Presbyter & Archimandrita.

I. Barsumæ patria, & institutum.

FUIT Barsumas patria Samosatenus ex vico ܐܘܛܢ *Autan*, ut Dionysius in chronico ad annum Græcorum 746. Christi 435. Michael Meligensis in Synaxario Coptorum die 9. Mechir, & Auctor Vitæ ejusdem Cod. nostro Syriaco XVI. tradunt. Adolescens in speluncam, monasticæ professionis amore ductus, juxta Euphratem fluvium se recepit, ubi & nonnullos discipulos, eodem Meligensi teste, habuit. *Quum enim*, inquit ille, *ad Dei cognitionem* Barsumas *pervenisset, relictis parentibus ad fluvium Euphratem se contulit, & sanctum quemdam virum, Abraham nomine, adivit: qui veritus parentum eius indignationem, in paternam ipsum domum reduxit. Tum Barsumas in rupe quadam domicilium quæsivit, ubi complures habuit sui instituti imitatores.*

فلما ولد ونشا ى معرفة الله هرب من ابايه واتي الى نهر الفرات واقام عند رجل قديس يقال له ابراهيم فمضى به الى الديارة خوفا من ابايه . فاتي الى شقيف وسكن هناك وصارت له تلاميذا .

Certè monachis eum præfuisse affirmant Acta Conciliabuli Ephesini lecta

lecta Chalcedone Act. 1. ubi *Presbyter*, & *Archimandrita* appellatur.

II. Ejusdem ficta miracula.

Pergit porrò Meligensis, & ratus insignem sanctimoniam miraculis carere non posse, quoniam nulla de suo Barsuma repererat, vel ipse comminiscitur, vel ab aliis Jacobitis conficta retexit, quum addit. *Amaram illius loci aquam precibus Barsumæ in dulcem Deus convertit. Multa insuper miracula per ipsum patrata sunt, è quibus hæc summatim delibare visum est. Quum aliquando Barsumas cum suis discipulis à cella procul abesset, fusis ad Christum precibus solem in occasum vergentem continuit, donec cellam ingressus est. Prætereà quum urbis Ragam incolæ ethnica hactenus superstitione impliciti, Deo eorundem impietatem justissimè vindicante, pluvia diu caruissent, eam calamitatem deprecaturi, ad sanctum virum adiere, à quo christianæ religionis mysteriis imbuti, quum se Christo nomen daturos spopondissent, si pluviam impetrassent, continuò Barsuma Christum orante largissimum imbrem nubes profudere: quo miraculo ethnici illi dissipata avitæ superstitionis caligine, divinæ fidei lumen acceperunt. Aliam quoque urbem ad Deum convertit, & plurima idolorum fana destruxit.* وكان مـا الموضع مـرا فصلى فابدله الرب حلوا . واجرى الرب على يديه ايات عظام . فمنها انه دفعة كان بعيدا من قلايته هو وتلاميذه وامسى عليهم النهار . فسال المسيح فمسك له الشمس الى ان وصل الى قلايته . ودفعة اخرى كانت مدينة راغام اهلها كفرة وامتنع المطر بامر الله ان لا ينزل عليهم . ولما ضاق بهم الامر قصدوا القديس . فوعظهم وقرر معهم ان يومنوا بالمسيح اذا ما اعانهم بالمطر . فسال المسيح ثم فنزل المطر فامنوا بالله . وكذلك مدينة اخرى ردها الى الله وهدم برابيا كثيرة : & paucis interjectis: وبشر في مدن السامرة وامنوا على يده لما ان صنع لهم ايات :

Sed & in civitatibus Samaritanorum prædicavit Evangelium, patratisque ibi plurimis miraculis, ad fidem eos perduxit. Hæc & alia permulta comminiscuntur Jacobitæ de Barsuma in Syriaca ejusdem Vita, cujus meminit Barhebræus in sua Theologia loco mox citando; callidè tamen, ut quod in rebus confictis studiosè vitari solet, nulla nota plerumque consignentur nomina personarum, aut temporum, aut locorum, nè fraus facilè possit deprehendi.

III. Jejunia, & hypocrisis.

De austerioris autem vitæ cultu, deque admirandis Barsumæ jejuniis idem Meligensis loco citato: وكان قد عمل له مكان يكون قايم فيه ولم يجلس فاقام قايما بغير جلوس اربعة وخمسين سنة . وكان اذا لزه النعاس ينام وهو قايم . وكان يصوم جمعة جمعة :

Locum sibi, inquit, *hoc pacto aptaverat, ut sedendi potestas non esset, sed rectus stare cogeretur: mansitque in eo situ quatuor supra quinquaginta annos; nec nisi rectus, si quando somnus oppressisset, dormiebat. Jejunium verò per integras hebdomadas protrahebat.* Hinc grande mysterium in ejus nomine agnoscunt sectarii: Barsumas enim Syrorum sermone ܒܪܨܘܡܐ *Bar-Sauma*, hoc est, *filius jejunii* interpretatur; quasi *jejunio natus*, ut dicitur in Syriaca ejusdem Vita Codice nostro XVI. & *jejunio educatus esset*: ܟܡܢܘܢܐ ܚܣܝܢ ܕܨܘܡܐ ܘܨܘܡܐ ܗܘܐ ܕܒܨܘܡܐ ܐܬܪܒܝ .

Similia nugatur quisquis est Auctor Professionis Fidei, quæ ab ordinandis apud Jacobitas exigitur Cod. Arab. Collegii Maronitarum de Urbe fol. 400. ubi Barsumæ jejunium ad integros quinquaginta quatuor annos ridiculè producit in hæc verba: مار برصوما سيد العباد وزين الناسكين الذى تم اربعة وخمسين سنة ما قعد على الارض ولا اكل خبزا ولا شرب ما :

Mar Barsumas monachorum dominus & Ascetarum decus, quatuor annos supra quinquaginta transegit, nec

nec unquam in terra ſedit, aut panem comedit, vel aquam bibit. Quod quis crederet, niſi inſenſatus Jacobita?

IV. S. Simeonem Stylitam conſulit.

Demum peregrinationem à Barſuma ad S. Simeonem Stylitam ſuſceptam narrat ſuprà laudatus Meligenſis. وكان هذا القديس في زمان سمعان العمودي فاشتهى ان يراه . فجا اليه هذا القديس وتباركا من بعضهم ثم عاد الى ديره .

Porro hic ſanctus, inquit, *æqualis erat Simeoni Stylitæ: quem videre cupiens, adiit, & alter alterius benedictione donatus eſt: mox ad ſuum cœnobium remigravit.* Hiſce nimirum fabulis primipilo Monophyſitarum Barſumæ auctoritatem ex ſanctiſſimi Stylitæ familiaritate mendicare ſectarii conantur; quum tamen Evagrii teſtimonio lib.2. cap.10. conſtet, S. Simeonem pro Synodo Chalcedonenſi, qua Barſumas damnatus eſt, graviſſimas ad Leonem Imperatorem, & ad Baſilium Antiochiæ Patriarcham literas dediſſe.

V. In Eutychianum errorem abripitur.

Hæc jejuniorum & ſingularis ſanctitatis fama, quam ſibi monachum hypocritam in aſceterio comparaſſe ſuprà dixi, fallendis populis opportuna fuit, & Eccleſiæ Syriacæ funeſtiſſima: quando egregium ille in Neſtorianos zelum prætendens, Eutychianam verè hæreſim primus in Meſopotamiam invexit. Exacto per Epheſinam Synodum Neſtorio, in duas Oriens ſciſſus erat factiones. Nonnulli pro decretis Synodi acriter, ut par erat, pugnabant, quos inter eximius Rabulæ Edeſſeni Epiſcopi ardor celebrabatur. Cæteri Joannem Antiochenum Patriarcham ſequuti, ex privato in S. Cyrillum odio ad impii Neſtorii defenſionem conſpiraverant: & hi quidem rurſus bifariam diviſi, partim damnatum Neſtorii errorem ad extremum uſque ſpiritum propugnarunt, plerique cum S. Cyrillo reconciliati ſunt. Non abſimili æſtu Clerici quoque & Monachi, ſuos quiſque æmulatus Antiſtites, ferebantur: ſed præ cæteris Chaldæi, Aſſyrii, Perſæ, atque hujuſce gentis in Edeſſena Schola Alumni, quos pro Neſtoriano dogmate adverſus communem Meſopotamenorum ſententiam ſtetiſſe notavi tom.1. pag.351. Hinc reliqui Syrorum Monachi, vel Epiſcopi, qui præfatos hæreticos, antequam Eutychiana hæreſis innoteſceret, impugnabant, apud univerſos Orientalium Eccleſiarum moderatores pro orthodoxis habebantur: necdum enim oppoſitam Neſtorianis doctrinam ad unius naturæ aſſertionem Eutyches contraxerat. Quamobrem Barſumas, obſcurus cæteroquin in angulo Euphrateſiæ monachus, inclareſcere in Syria cœpit, quaſi hoſtis Neſtorianorum acerrimus, ſed revera Neſtorianos ſimul & orthodoxos uno impetu feriens: namque Apollinaris & Manichæorum placitis imbutus, eadem Syris ipſe perſuadere conabatur, quæ Græcis Eutyches: *Ita enim* (ut verbis utar Auctoris Breviculi Hiſtoriæ Eutychianiſtarum tom.4. Concil. Labb. pag. 1079.) *Ita*, inquam, *nihil volunt Eutychianiſtæ inter ſe eſſe, atque Neſtorium, ut quicumque apud eos Eutychianiſta non fuerit, Neſtorianus prorſus habeatur. Quæ eſt calliditas omnium ferè novatorum*, inquit Pagius ad ann.451. num.45. *ut qui cum ipſis non deſipiunt, ſtatim præcipites ire dicant in dogma aliquod pravum, & hæreſim manifeſtam: quaſi media aliqua non ſit, & ſana doctrina.*

Et quidem Barſumam Eutychiana hæreſi laboraſſe, ex Synodo Chalcedonenſi Act. 1. conſtat, ubi ille in Latrocinio Epheſino ſententiam Dioſcori amplexus, Eutychetis fidei & abſolutioni ſubſcribit in hæc verba: *Barſumas Presbyter & Archimandrita per interpretem Euſebium monachum dixit. Et ego, ut filius, ſequor proprios patres, & teſtimonium perhibens catholicæ fidei ſanctiſſimi & religioſiſſimi archimandritæ Eutychis, conſentio & concordo, & gratulor, quoniam reſtituiſtis ei ſacerdotii gradum & principatum ſanctiſſimi ſui monaſterii.* Idem disertè tradit Gre-

Gregorius Barhebræus, vulgò Abulpharagius, Scriptor & ipſe Monophyſita, in libro Theologico, quem nuncupat ܕܙܠܝܩܐ *Radiorum*, par. 3. cap. 3. ſect. 2. ubi hoſce ſibi objicit refellitque Eutychiani erroris patronos. ܢܦܩ ܪܘܚܐ ܕܝܘܠܝܢܝܣܛܐ. ܕܐܦ ܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ ܠܚܫܘܗܝ ܕܡܪܢ ܨܒܝܢܝܐ ܘܠܐ ܟܝܢܝܐ ܡܫܘܕܥ. ܘܡܘܫܐ ܒܪ ܟܐܦܐ ܠܦܓܪܗ ܕܐܕܡ ܩܕܡ ܕܢܚܛܐ ܐܡܪ ܕܠܒܫ ܡܪܢ. ܘܒܬܫܥܝܬܐ ܕܡܪܝ ܒܪܨܘܡܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܦܓܪܐ ܗܘ ܕܐܢܫܐ ܦܓܪܗ ܕܡܪܢ ܡܫܝܚ. ܦܘܢܝܐ. ܣܓܝܐܐ ܐܢܘܢ ܕܠܗ ܘܝܬܝܪ ܡܠܦܢܐ: ܕܐܚܪܢܐܝܬ ܡܬܪܥܝܢ. ܩܕܝܫܐ ܓܝܪ ܒܣܝܠܝܘܣ ܐܡܪ ܐܢܐ ܘܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܘܝܘܚܢܢ ܘܐܡܦܝܠܘܟܝܘܣ ܘܣܪܘܓܝܐ ܘܐܘܪܗܝܐ. ܕܚܫܐ ܟܝܢܝܐ ܨܒܝܢܐܝܬ ܩܒܠ ܡܪܢ.

Defenſio Julianiſtarum. Philoxenus, inquiunt, paſſiones Domini voluntarias, non naturales agnoſcit. Moyſes quoque Barcepha corpus Adæ, antequam is peccaſſet, Dominum induiſſe teſtatur. Denique in hiſtoria Mar Barſumæ, corpus Domini noſtri haud inſtar corporis humani eſſe dicitur. Reſponſio. Longè plures ſunt, iique doctiores, qui ſecùs ſentiunt: Sanctus, inquam, Baſilius, & Gregorius, & Joannes, & Amphilochius, & Sarugenſis, & Edeſſenus, qui naturales Dominum paſſiones ſponte ſuſcepiſſe affirmant. Quibus verbis Barſumam verè Eutychianiſmo infectum fuiſſe, fatetur Barhebræus, negaturus certè, ſi falſò hæc de Barſuma narrari crediſſet. Quamobrem Jacobitarum Syriæ & Ægypti hæreticorum inconſtantiam mirari ſatis nequeo, qui quum Eutychen non ſecus atque Neſtorium execrentur, & in Eccleſiaſticis ipſorum libris paſſim veluti hæreſiarcham traducant, Barſumam tamen & Dioſcorum ejuſdem erroris, & majorum etiam criminum reos tamquam ſanctos colunt, ac veluti primarios ſectæ ſuæ auctores propugnatoreſque agnoſcunt: quodque magis mirandum eſt, idem Barſumas à Barhebræo, qui Eutychianos cæteroquin averſatur, Sanctus ſimul & Eutychianus uno eodemque loco appellatur. Id Severianis objecerunt Catholici in Collatione habita Conſtantinopoli anno Domini 533. tempore Juſtiniani Imperatoris circa initium in hæc verba: *Dicite nobis, qualem opinionem de Eutyche habetis? Orientales dixerunt: Tamquam hæreticus, magis autem princeps hæreſis. Reverendiſſimus Epiſcopus dixit: De Dioſcoro verò, & ſecundo in Epheſo Concilio, quod ab ipſo congregatum eſt, qualem? Orientales: Tamquam orthodoxorum. Epiſcopus dixit: Si Eutychen velut hæreticum condemnatis, quemadmodum Dioſcorum, & cum eo congregatos orthodoxos dicitis eſſe, qui Eutychen quidem hæreticum juſtificarunt, Flavianum verò & Euſebium condemnarunt?* &c.

VI. Conciliabulo Epheſino intereſt.

Excitatis igitur ab Eutyche circa naturas Chriſti in Eccleſia diſſidiis, quum S. Flavianus Conſtantinopolitanus Epiſcopus novaturientem hominem in Synodo compeſcuiſſet, ejuſque ſententiæ Jacobus Diaconus & Archimandrita Syrorum per Zoticum Monachum ſuum (ut in Act. 1. Concil. Chalced. legitur,) ſubſcripſiſſet; Barſumas tamen damnati Eutychetis patrocinium ſuſcepit, & Jacobum prædictum cæteroſque in civitatibus Orientis conſtitutos Epiſcopos, qui Eutychiano errori adverſabantur, quaſi Neſtorianæ hæreſeos fautores averſatus, Orientalium quorundam Archimandritarum nomine legationem in Urbem regiam obire coactus eſt. Indicta jam fuerat à Theodoſio Juniore Epheſina altera Synodus, in qua Eutychetis cauſa

ſa

ſà plenis Epiſcoporum ſuffragiis expenderetur. Huic ut ſibi intereſſe liceret, Barſumas Imperatori ſupplicavit, à quo tres epiſtolas in Concil. Chalced. Act. 1. relatas obtinuit. Alteram ad ipſum Barſumam, cujus initium *noſtram pietatem*: Alteram ad Dioſcorum Alexandrinum, *Pervenit ad noſtræ Serenitatis auditum*: Tertiam denique ad Juvenalem Hieroſolymitanum, cujus exemplar in Actis laudati Chalcedonenſis Concilii nequaquam inſertum eſt. Quibus in literis id bonus Theodoſius de catholicis Orientis Epiſcopis affirmat, quod mendaciſſimus Barſumas ipſi retulerat. *Noſtram*, inquit, *pietatem latere non potuit, in quali ſint certamine conſtituti per Orientem religioſiſſimi & ſanctiſſimi Archimandritæ, pro fide laborantes catholica, & quoſdam Epiſcopos in civitatibus Orientis conſtitutos, Neſtorianæ hæreſeos participes averſantes, collaborante etiam orthodoxo populo eiſdem religioſiſſimis Archimandritis*. Deinde Barſumam tamquam omnium Orientalium Monachorum legatum in Synodo locum habere jubet, his verbis ipſum alloquens. *Quoniam igitur & tua Sanctitas pro Catholica fide tantum laborem ſuſtinuit, ut ad noſtram perveniret pietatem, juſtum eſſe duximus, tuam Sanctitatem puritate vitæ & catholica fide probabilem ad Epheſinam pergere civitatem, & locum tenentem omnium religioſiſſimorum Archimandritarum Orientalium, conſidere ſanctæ Synodo, quæ ibidem diſpoſita eſt, convenire, & cum aliis ſanctis Patribus & Epiſcopis, quæ ſunt Domino placita, ordinare*.

Hinc ortum habuit fabula illa, quæ in Barſumæ Vita apud Meligenſem legitur loc. cit. his verbis:

ومضى الى الملك ثاودوسيوس الصغير وثبتـه على الايمان . فاعرض علـيـه اموال . فابى ان ياخذها . فكتب ان يكون لـه السلطان على جميع اساقفة كرسى انطاكية واعطاه خاتمه . ولما اجتمع المجمـع بافسس على قطع نسطور حضر هذا الاب وكتب له الملك بان يطيعوه كل روسا بلاد انطاكية فكان يكتب الى سـايرالمدن ويختم بخاتم الملك الذى اعطاه : فـتـعصبوا اقوام اشرار وسعوا فيه للملك انـه قد صار ياكل ويشرب ويلبس . فسير الملك بعض اصدقاه . فلما جا فلم يجد عليه شيا مما قالوا عنه . ثم احضره للملك . فلما وجده الملك لم يتغير عن اموره الروحانية فاكرمـه واعاده حيث كان .

Profectus autem ad Theodoſium Juniorem Imperatorem, in fide eum confirmavit, oblataſque ab ipſo ingentes opes recuſavit. Scripto igitur præcepit Theodoſius, ut in omnes Antiocheni Throni Epiſcopos poteſtatem Barſumas haberet, & anulum quoque ſuum ipſi tradidit. Quum autem Epheſina Synodus adverſus Neſtorium congregata eſſet, interfuit & hic Pater, cui Imperator ſcripta ſchedula conceſſit, ut omnes regionis Antiochenæ Præſules ei obtemperarent. Ille verò ſignatas Imperatoris anulo literas ad ſingulas urbes dabat. Quod fuit in cauſa, ut quidam flagitioſi homines conſpiratione facta Imperatorem adierint, & Barſumam ipſi detulerint, quaſi monaſticæ profeſſionis deſertorem, utpote qui abdicata veteris diſciplinæ ſeveritate commeſſationibus atque compotationibus operam daret, & pretioſis veſtibus uteretur. At miſſis Imperator quibuſdam familiaribus ſuis, qui rem accuratè perquirerent, quum nihil eorum, quæ de Barſuma jactabantur, deprehendiſſet, iterùm eundem ad ſe arceſſit, hominemque conſpicatus ex ſpiritualis vitæ propoſito nihil omninò remiſiſſe, ampliori ipſum honore affecit, & in locum ſuum abire juſſit. Ubi Auctor Monophyſita præterquam quod Latrocinium Epheſinum cum Oecumenica Synodo, quæ adversùs Neſtorium in eadem urbe habita fuerat, confundit, à laico etiam Principe poteſtatem in univerſos Antiocheni Throni Præſules Presbytero Barſumæ contra omnes Eccleſiæ Canones traditam, anulumque Imperatorium ad obſignandas ubique literas conceſſum nugatur: quum Barſumas reverà nil aliud, ut ſuprà vidimus, à Theo-

Theodosio in Eutychianos nimiùm propenso impetraverit, præter tres epistolas, quibus illi, ut Concilio Ephesi mox habendo interesse liceret, indultum est.

VII.
In S. Flaviani necem conspirat,

Quantum verò ea potestate Barsumas abusus fuerit, declarant Acta ejusdem Conciliabuli relecta Chalcedone. Nam primò Eutychetis doctrinæ & absolutioni subscripsit, ut suprà diximus num. 5. Deinde Flaviani damnationem ab impio Dioscoro decretam amplexus est, in hæc verba: *Barsumas Presbyter & Archimandrita, interpretante eum Eusebio monacho, dixit. Et ego sequens sanctos Patres, qui in Nicæa convenerunt, & qui in Ephesо prius, nunc verò vestram Sanctitatem, Flavianum quondam Constantinopolitanæ civitatis Episcopum & Eusebium damnatos à vobis condemnabo, sciens quæ à vestra Sanctitate acta sunt, secundùm Dei timorem esse confecta*. Demùm ex Anachoreta & Sacerdote satelles factus, valida monachorum manu in Synodum irrupit, & Flaviano ipsi necem molitus est: *Irruebant enim in Ecclesiam milites cum armis* (inquit Basilius Seleuciæ Isauriæ Episcopus Dioscorum increpans Act. 1. Concil. Chalced.) *& instabant monachi qui cum Barsuma, & parabolani, & multitudo alia grandis*: qui per summos terrores ac minas nolentium Episcoporum suffragia adversus Flavianum extorquentes, eosdem coëgerunt subscribere puris albisque membranis, in quibus describendum quid esset, ignorarent. Et Act. 4. Diogenes Cyzici Episcopus sacrilegum hominem inter refractarios monachos sacræ Synodo sese obtrudentem coarguens, *Barsumas*, inquit, *qui inter illos intravit, occidit B. Flavianum. Ipse instabat & dicebat, occide*. Quod scelus & Patres universi contestantes, exclamarunt: *Omnem Syriam Barsumas evertit: duxit super nos mille monachos*.

Atque hìc obiter notandus cl. Eusebii Renaudotii lapsus, qui tom. 2. Liturg. Orient. pag. 99. pro S. Flaviano Constantinopolitano Episcopo, quem à Barsuma interfectum fuisse mox vidimus, *Proterium* Alexandrinum ponit, in hæc verba: *At monstro simile, Barsomæ nomen, scelerati illius monachi, qui Proterium occidisse dictus fuit in Chalcedonensi Concilio, à quo anathemate perculsus, in Romana editione cum Sancti titulo reperiri*. Ubi doctissimus Vir quum acriter in Fr. Thomam de Terracina Missalis Chaldaici Censorem invehitur, quod Barsumæ nomen sanctis Martyribus Stephano & Georgio adjungi permisisset, eundem redarguens tamquam *Antiquitatum Ecclesiasticarum imperitum*, non advertit, hallucinationis censuram in se quoque retorqueri posse, qui Proterium Alexandrinum cum Flaviano Constantinopolitano nulla habita nominis, sedis, temporis, aut celeberrimi illius facti ratione confuderit. Præterquam quod si nuda Missalis Chaldaici verba expendantur, tantum abest, ut constet, Barsumam ibi expressum, monachum esse illum, quem Jacobitæ sectæ suæ propagatorem laudant, ut potiùs colligatur alterum Barsumam martyrem ibi designari: Stephano enim & Georgio martyri, ut suprà dixi, adjunctus est. Barsumam verò martyrem alium à monacho in Syria claruisse, notavi in priori tom. pag. 331. Celeberrimum nimirùm Edessæ Episcopum, sanctorum Sarbelii & Barbææ magistrum, quem Ecclesia Catholica in Martyrol. Rom. sub die 30. Jan. celebrat: ubi Syriacum nomen ܒܪܨܘܡܐ *Bar-Sauma*, ad Latini sermonis leges, ut solet, inflectens, in *Barsimæum* convertit: quemadmodum etiam ܫܪܒܝܠ *Sciarbel* ejusdem Barsumæ, ut modò dicebam, discipuli nomen ibidem in *Sarbelium* commutavit. Æquius igitur erat, ut Renaudotius Romanum Censorem de martyre Barsuma locum illum intellexisse crederet. Scio Jaco-

Jacobitas existimare hic & alibi non martyrem, sed monachum suum Barsumam intelligendum esse. At enim Romanus Censor errores non nisi in Libro, quem præ manibus habebat, expressos expurgare sui officii esse ducebat. Sed ad Barsumam.

VIII. In sacro Chalcedonensi Concilio damnatur.

Admissus in Concilium ut fidei suæ rationem redderet, nihil ad rem, quæ agitabatur, subdolus Barsumas respondit, sed supplicationi à monachis Synodo porrectæ subscribens, hanc fidem, quæ neutiquam exigebatur, obtrusit: *sic credo, quomodo trecenti decem & octo: & sic baptizatus sum in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, sicut ipsos Dominus docuit Apostolos*. Quasi verò Synodus aliter sentiret, aut Nicænam Synodum non perinde Nestoriani admitterent. Tergiversanti igitur cum sociis Barsumæ terminus ad ejurandum Eutychianum dogma præscribitur à Synodo Act. 4. his verbis: *Christi Domini benignitatem atque humanitatem imitans sancta hæc & universalis Synodus, probat laudatque magnificentissimos & gloriosissimos Judices, & sacrum Christique amantem Senatum, de condescensione erga monachos Carosum, Dorotheum, Barsumam, & qui cum ipsis sunt: ut memoratis ad deliberandum & ad obediendum sancto huic & Oecumenico Concilio, & iis, quæ ab eo de recta fide statuta sunt, darentur triginta dierum induciæ, idest, à 15. die præsentis Octobris usque ad Novembris 15.* Anni nimirùm Christi 451. quo Synodus habita est. Quid verò post hæc de Barsuma sociisque actum sit, ex Synodi gestis non liquet. Certum tamen videtur, eos Patribus obtemperare detrectantes, post præscriptam quintamdecimam diem Novembris, anathemate perculsos fuisse.

IX. Quid de ejus gestis & morte Jacobitæ.

Verùm audiamus Meligensem de Barsumæ gestis in Concilio Chalcedonensi, deque ejusdem exitu loco suprà citato sic de more fabulantem.

ولما جمع الملك مرقيان المجمع سالوا اصحاب الملك ان لا يحضرهم برصوما لعلمهم بالنعمة التى فيه . ولما انصرف المجمع بالقول بالطبيعتين غلبهم وابطل اقوالهم فكتبوا للملك فيه . فاستحضره ولم يستطيع ان يقاوم النعمة التى فيه . ثم انصرف داعيا على الملكة فلم تقيم الا يسيرا وماتت . وكانوا المخالفين يعاندوه ويكتبوا الى اهل البلاد ان لا يسمعوا له الشعب فلم يسمعوا منهم . واتفقت الفى رجل ومعهم اسقف وكمنوا له فى الطريق ان يقتلوه . ولما ان ارسلوا خلفه ليأتي معهم الى الكنيسة فلما جا اليهم وتوسطوا معه فى الطريق رجموه . فصارت حجارتهم تعود على وجوههم وانصرفوا خاربين . وبعد ذلك لما اراد الرب ان يخرجه من سجن هذا العالم فارسل اليه ملاكه ليعزيه ويعرفه ان الى اربعة ايام ينتقل من هذا العالم . فارسل تلميذه الى البلاد المجاورة لهم . فعزى كل المومنين وفيما طاف التلميذ وجا الى حيث راس يوحنا المعمدان فقبل الراس وبكى وساله فى مرقيان الملك . فجاء الصوت من الراس يقول لا تخاف فانه قد مات لان برصوما اشتكاه الى المسيح . فاما القديس فانه بارك على تلاميذه وتنيح وظهر عمود من نور قايما على باب القلاية . فراه المومنين من بعد فاتوا ووجدوا القديس قد تنيح . فتباركوا منه ودفنوه كما يجب ووضعوه فى قبر .

Mox congregata à Marciano Imperatore Synodo, rogarunt familiares ejusdem, ut Patrum consessu Barsumas excluderetur: noverant enim, quantam is à Deo nactus fuisset gratiam. Quumque duas in Synodo naturas asseruissent, opposuit se Barsumas, eorumque sententiam impugnare cœpit. At illi hominem apud Imperatorem detulere, qui omni ope contendit, ut ad suam opinionem Barsumam pertraheret: nihil tamen effecit: neque enim poterat resistere gratiæ, quæ in ipso inhabitabat. Quare dimisit eum: qui Imperatrici mala imprecatus, abjit. At illa paucis post diebus interiit. Hac ergo de causa adversarii in Barsumam insurrexerunt, datis ad provinciales literis admonentes, ut ab homine caverent. Verùm spe sua frustrati sunt: neque enim quisquam eis assen-

sus

sus est. Conspirarunt autem adversus Barsumam viri bis mille unacum Episcopo quodam, ut per insidias interceptum perimerent. Quumque illum invitassent, ut secum ad Ecclesiam pergeret, isque libenter annuisset, ex inopinato hominem infesti adoriuntur. At lapidibus, quibus hospitem obruere moliebantur, in eorundem capita recidentibus, rubore suffusi victique recedere coacti sunt. Posthæc volens Deus è carcere hujus sæculi Barsumam educere, misit ad eum Angelum suum, qui ipsum consolaretur, eique sequuturam quatuor post diebus mortem indicaret. Hoc ille accepto nuncio, discipulum suum ad vicinas circum regiones misit, ut fidelium animos confirmaret. Ille verò quum ad eum locum pervenisset, ubi caput Joannis Baptistæ servabatur, deosculans illud, flere cœpit, & de Marciano Imperatore conqueri: ad quem vox hujusmodi è sancti Præcursoris capite emissa est: ne timeas, inquit; periit enim Imperator, quia Barsumas illum apud Christum accusavit. Sanctus verò Barsumas discipulis suis benedixit, & requievit in pace. Et statim apparuit columna ignis super ostium cellæ, quam & reliqua fidelium multitudo procul videns, ad Sanctum virum confluxit, eumque honorificè extulit.

Hucusque Meligensis, vera falsis commiscens. Verum enim est, Barsumam à consessu Patrum Chalcedonensis Synodi non modò prohibitum, sed etiam velut S. Flaviani interfectorem & Dioscori satellitem diris devotum fuisse. Verum quoque est, S. Pulcheriam Marciani conjugem biennio post Concilium atque sospite adhuc marito, diem suum obiisse; quemadmodum etiam vero proximum existimo, catholicos Antistites ipsumque Marcianum in Barsumam Orientis perturbatorem totque scelerum reum pro Canonum æquissima severitate pœnas statuisse. Reliqua verò, quæ Meligensis suo Barsumæ appinxit, omnium ferè gentium historiis, traditionibus, atque omnis generis documentis repugnant. Causa, cur ista Auctor Jacobita mentiretur, illa ipsa fuit, qua Barsumas apud omnes Orientis populos laborabat, infamia, quam quum nullo alio pacto abstergere se posse confideret, ad consuetas hæreticorum artes confugit. Adeò istis persuasum est, veræ religionis notam omnium ferè clarissimam contestatissimamque esse miraculorum donum: quod tamen Jacobitarum aliorumque hæreticorum cætibus defuisse, & nunc deesse, tàm certum est, quàm haudquaquam posse à rerum Auctore vanam aliquam & mendacem vitæ instituendæ rationem ac Superos colendi formulam prodigiis commendari; imò nec permitti quidem, ut eadem à malo Dæmone præstigiis suis veluti signis adulterinis, quorum fraudem Deus non detegat, obsignetur. His præmuniendum lectorem duxi, ne si quando in progressu operis nostri hujus generis quædam occurrant, aliquam inde auctoritatem aut laudem à nobis quæri existimaret Scriptoribus heterodoxis, quorum non modò elucubrationes, sed præcipua etiam gesta exponere, nostra nos scribendi methodus & ratio cogit. Occurrent autem pauca, & nigro ubique theta notata, atque nonnisi necessitate cogente deprompta; ubi videlicet deficientibus certioribus atque sincerioribus documentis recurrendum erit ad Jacobitarum fontes, lutulentos illos quidem, sed qui de Jacobitarum rebus scribenti, quando nulli alii suppetunt puriores, minimè sint negligendi.

X. Ejus interitus, memoria apud Monophysitas, & Templum in Monte Libano.

Decessit ex hoc sæculo (ut notat Auctor Syrus vitæ ejusdem in Cod. nostro Syriaco XVI.) *Anno* Græcorum *septingentesimo sexagesimo nono*, Christi 458. *die prima Februarii, sepultusque fuit die tertia ejusdem mensis*:

ܢܦܩ ܕܝܢ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܒܫܢܬ
ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܫܥ ܒܚܕ
ܒܫܒܛ ܘܐܬܩܒܪ ܒܬܠܬܐ ܒܗ.

Hinc

Hinc festum Barsumæ apud Armenos quidem agitur Kal. Februar. ut in libro, quem Donazuiz appellant, impresso Constantinopoli Anno Armenorum 1150. Christi 1701. Apud Jacobitas verò cùm Syros, tùm Ægyptios die tertia ejusdem mensis, ut ex Kalendariis Syriacis & Arabicis liquet. Porrò memoria scelestissimi hujus pseudomonachi in omnibus ferè Monophysitarum Codicibus sacrum ministerium continentibus occurrit. Sed & ejus cultum apud Maronitas in Monte Libano propagare conatus est Dioscorus quidam cognomento ابن ضو *Ebn Dhau*, Jacobitarum Hierosolymis degentium Episcopus, cum Moise ابن عطيه *Ebn Athia*, & Noë Bacuphensi, aliisque, quorum meminit cl. Stephanus Edenensis in Chronico ad annum Christi 1487. Cod. nostro Arabico 82. Hi enim in oppido Besciara domicilium nacti, Abdalmonemum Libaniticæ provinciæ Præfectum in suum errorem pertraxere, Templumque ab eo sub nomine Barsumæ in eodem oppido extrui curarunt: cujus Templi mentionem facit Abdalmonemus ipse in ms. Cod. Syr. & Arab. Evangeliorum Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe fol. 9. in hæc verba:

لما كان في سنة الف وسبعماية واحد وسبعين من
سنين اسكندر اليوناني ابن فيليفوس اوقفوا
الانجيل الطاهر المقدمين وهم المقدم عبدالمنعم
ابن الزين والمقدم بدر ابن القمر عن انفسهم
وانفس والديهم وعن اولادهم وعن نفس المقدم
رزق الله وولده يعقوب اوقفوه للقديس الطاهر
الفاضل مار برصوما المعمور بقرية بشرى .
عبدالمنعم ابن الزين كتبه .

Anno Alexandri Philippi Græcorum Regis 1771. (Christi 1460.) *hunc sacri Evangelii Codicem Dux Abdalmonemus Zaini, & Dux Badrus Camari pro animabus suis, & pro animabus parentum suorum, & pro filiis suis, & pro anima Ducis Rescallæ & Jacobi ejus filii, legarunt sancto, puro ac præstantissimo Mar Barsumæ, cujus Templum situm est in oppido Besciara &c. Scripsit Abdalmonemus Zaini filius.* Objit hic Abdalmonemus, Edenensi teste in Chronico, anno Christi 1469. Templum vero Barsumæ in oppido Besciara excitatum fuerat ante annum 1460., ut ex præfata epigraphe constat. Fallitur ergo Edenensis, quum in eodem Chronico ad annum 1487. templi hujus conditorem alterum Abdalmonemum facit, quem anno Christi 1495. objisse refert. Nec minus deceptus fuit Michael Risius Maronitarum Patriarcha, dum Besciarense Templum Barsumæ martyri, non monacho dicatum fortasse existimans, hanc adnotationem in laudato Evangeliorum Cod. fol. 3. apposuit:

ܒܫܡ ܐܠܗܐ ܚܝܐ ܠܥܠܡ. ܦܛܪܘܣ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܡܪܘܢܝܐ.

فلما كان تاريخ سنة الف وثمانماية واثنين
وثمانين من سنين اسكندر اليوناني انتهبت الضيعة
قرية بشرى واخذوا انجيل مار برصوما وبقا سنة غايب
واشتراه القس سركيس ابن الخوري هارون من القرية
المذكورة بمبلغ اربعماية واوقفه للقديس المذكور .
واي من غيره يكون القديس مار برصوما خصمه .

In nomine Dei vivi in æternum. Petrus Patriarcha Maronitarum. Anno Alexandri Græcorum Regis 1882. (Christi 1571.) *direpto oppido Besciara, ablatus fuit etiam Codex Evangeliorum Mar Barsumæ: quumque per annum integrum desideratus fuisset, repertus tandem à Sergio Presbytero filio Aaron Archipresbyteri, de dicto oppido Besciara, redemptusque fuit quadringentis nummis, & legatus ab eodem fuit prædicto Sancto. Quisquis igitur ipsum distraxerit, sanctum Mar Barsumam experiatur ultorem.* Cæterùm constans apud Maronitas fama est, quam Edenensis in Chronico loc. cit. Gabriel Barclaius in suis epistolis ad Libaniotas tùm Jacobitarum fautores, tùm adversarios, & Syriacum ipsum Barsumæ Officium à Jacobitis in Monte Libano relictum confirmant, Barsumam, cui Templum Besciaræ dicatum erat,

non martyrem Edessenum, sed impium monachum Samosatenum fuisse.

XI. Epistolas aliquot conscripsit.

Inter Scriptores Syros Barsumæ locum damus ex iis, quæ Jacobitæ de suo antesignano prædicant: ipsum videlicet plures ad sectarios literas scripsisse, quæ hactenus in Mesopotamia circumferri dicuntur. Asceticas aliquot se legisse testatur amicissimus idem ac rerum Syriacarum doctissimus Isaac Archiepiscopus Ninives, qui à Jacobitis propter orthodoxam fidem exagitatus, in Urbem se recepit, ubi Philosophicis ac Theologicis libris è Latino in Arabicum convertendis strenuam operam etiamnum impendit: additque, se dudum de iis dubitasse, an genuinæ sint: Barsumam enim, inquit, à sanctitate quidem & miraculis ab antiquis Monophysitis plurimum; ab eruditione verò & doctrina nequaquam commendatum fuisse, ex omnibus ferè illorum hominum monumentis liquet.

XII. Alius à Barsuma Nisibeno, & Ægyptio.

Denique advertendum, duos alios exstitisse Barsumas, quorum frequens est apud Orientales memoria, ut rectè monet Renaudotius tom. 2. Lit. Orient. pag. 99. Alterum Nisibenum Metropolitam Nestorianismi apud Assyrios instauratorem, de quo dixi in priori tom. pag. 204. 346. & 351. Alterum Ægyptium Anachoretam *Nudum* cognomine, quem Copti in Synaxario die 5. mensis parvi referunt, in Ecclesia S. Mercurii in Cairo vetere, olim Babylone, asceticam vitam per annos viginti egisse: mox in carcerem à Mahometano Principe detrusum, deinde post septem dies libertate donatum, ad monasterium شهران *Sciabaran* perrexisse, quod iter unius diei à Cairo vetere Thebaidem versus distat, & mutato nomine دير برصوما العريان *monasterium Barsumæ nudi* ab indigenis modò appellatur: Ibi demum decessisse die ultima anni Martyrum 1033. hoc est, 27. Augusti anno Christi 1317. quem cum esse, qui لباس الحديد *ferro indutus* vocatur, contra Naironum Evopl. pag. 53. rectè conjicit Renaudotius tom. cit. p. 100.

CAPUT II.

Xenajas Mabugensis, qui & Philoxenus Episcopus Hierapolis.

I. Xenajæ patria.

XENAJAS genere Persa, in provincia Garmæorum in oppido *Tahal* natus est, ut ex Simeone Beth-Arsamensi demonstravi in priori tom. pag. 353. quod & confirmatur ex Anonymo Jacobita in Syriaca ejusdem Vita Cod. nostro Syr. 13. in hæc verba: ܦܝܠܘܟܣܢܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܒܘܓ ܚܟܝܡ ܒܐܠܗܐ ܘܢܨܝܚ ܒܝܕܥܬܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܡܪܝ ܐܟܣܢܝܐ ܕܫܡܗ ܡܫܬܡܗ ܒܟܬܒܐ ܡܦܩܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܬܚܠ ܩܪܝܬܐ ܒܐܬܪܐ ܕܦܪܣܝܐ: *Philoxenus Episcopus Mabugensis Deo sapiens & scientia illustris, idem est ac Mar Xenajas, cujus nomen ab editis voluminibus celebratur. Patriam habuit TAHAL oppidum in regione Persarum situm.*

II. Ejusdem conditio ex Theodoro Lectore.

Conditione *servum*, eumque *Divini Baptismatis exortem* facit Theodorus Lector in hist. Eccl. relatus in Septima Synodo, Nicæna II. Act. 5. his verbis: *Persa quidam Xenaias vocatus, quem tempore sacerdotii sui Calendio inveniens Ecclesiastica adulterare dogmata, & castella excitare* [1] *pellit*

NOTA.

[1] *Excitare*: Rectiùs *vicos evertere*, ut vertit Henr. Valesius pag. 569. *Vicos Antiochiæ viciniores nondum Baptismi lavacro expiatus, Clericum se fingens, à vero fidei sensu deturbabat*, inquit Theophanes ad annum Zenonis 17. & ex eo Cedrenus.

pellit à regione. De hoc multa, quæ à diversis audiens scrutatus sum, ex parte dicam. A Persarum enim regione proprium dominum fugiens, ad Romanorum pervenit. Et paulò post. *Hunc Petrus pro Cyro Hierapolienfium Ecclesiæ Episcopum transmittit; quem non post multum Episcopi à Perside venientes quasi vernulam arguebant, & ut divini exortem Baptismatis. Quo comperto Petrus quid oporteret fieri non curans, dixit sufficere illi Episcopi consecrationem ad supplementum divini Sacramenti.* Eadem ex Theodoro tradunt Theophanes, Cedrenus, Nicephorus, cæterique recentiores: sed & Tharasius Constantinopolitanus Patriarcha postquam in Concilio lectus est, quem supra descripsi, Theodori locus, sic Patres alloquutus est: *Audiamus, sacrati Viri, qui non receperunt venerabiles imagines, NON BAPTIZATI, Manichæi, & hi qui phantasiam prædicant in Christi dispensatione: ex quorum pollutionibus Christianos accusantis hæreseos introductores fomites susceperunt.*

III. Baptismus Xenajæ vindicatur.

Verùm Xenajam, scelestissimum cæteroquin hæreticum, Baptismo tamen nequaquam caruisse, nec Clericum se, quum ordinatus non fuisset, finxisse, rationibus haud contemnendis suaderi posse existimo: Tùm quia is in regione Garmæorum, antequam è Persarum ditione in Syriam erupisset, Nestoriano jam dogmati & Ibæ Edesseni Marisque Persæ conatibus, unàcum fratre Adæo, Papa Lapethensi, Bar-hadbesciaba Carduensi, Beniamino Assyrio, aliisque sese opposuerat, ut ex Simeone Beth-Arsamensi rerum Christianarum in Perside peritissimo notavi in priori tom. pag. 352. quæ omnia *vernulæ* homini & *nondum baptizato* haudquaquam conveniunt: Tùm quia ex ipsis Xenajæ scriptis, qualis is fuerit, deprehenditur: sic enim Zenonem Imperatorem alloquitur in Epist. *de Incarnatione Dei Verbi* Codice nostro Syr. 2. ܠܡܠܟܘܬܗ ܡܫܝܚܝܐ

ܒܪܐ ܚܕ ܡܢ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܝܚܝܕܝܐ
ܡܘܕܥ ܗܘ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܦܩܕ
ܠܬܠܡܝܕܘ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܘܥܡܕܘ
ܐܢܘܢ ܒܫܡ ܐܒܐ ܘܒܪܐ ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ .
ܒܫܡܗ ܗܟܝܠ ܗܘ ܕܡܝܬ ܥܡܕܬ .
ܘܗܘ ܕܒܫܡܗ ܥܡܕܬ : ܠܗ ܡܘܕܐ
ܐܢܐ ܕܡܝܬ ܚܠܦܝ . ܘܠܗܘ ܕܒܡܘܬܗ
ܒܫܡܗ ܘܒܡܘܬܗ : ܠܗ ܡܗܝܡܢ
ܐܢܐ ܕܠܒܫܬ ܡܢܗ ܡܥܡܘܕܝܬܐ .

Unigenitus Filius unus est de Trinitate, sicut ipse significat, quum ad Discipulos suos ait: Ite, docete omnes populos, & baptizate eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Igitur in ejus nomine BAPTIZATUS SUM, qui mortuus est: & illum, cujus in nomine BAPTIZATUS SUM, confiteor pro me mortuum fuisse: eum denique, cujus in nomine & morte BAPTIZATUS SUM, credo me ex BAPTISMO induisse. Quid clarius dicere potuisset, ut se baptismo initiatum significaret? Et in Tract. *de Trinitate & Incarnatione* Codice nostro Syriaco 10.

ܗܫܐ ܘܒܟܠܙܒܢ ܐܚܝܕܝܢ ܘܢܛܪܝܢ ܘܠܐ
ܡܚܒܠܝܢ ܚܕ ܡܢ ܦܘܪܣܝܢ ܐܘ ܛܒܥܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܐܘ ܚܬܡܐ ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ .

Nunc & semper retinemus, custodimus, nec ulla ratione corrumpimus aut signaculum fidei, aut sigillum Baptismatis: ubi loquitur Xenajas de Symbolo Nicæno, deque Forma, ut vocant, Baptismi: de qua profectò non ita sollicitus fuisset, si Baptismo caruisset. Tùm demùm quia Pontifices Orthodoxi, quales erant in Syria non pauci sub Petro Cnapheo, non baptizatum nec ritè ordinatum hominem in Episcopali dignitate nequaquam tulissent; eoque solo de crimine convictum Xenajam Flavianus sanctissimus Antiochiæ Presul omni honore spoliasset: nec ordina-

dinari se à Pastore ordinum sacrorum exorte permisissent Catholici Hierapolitæ, quos ipse Xenajas in Epist. *ad Monachos Senunenses* Codice Nitriensi 27. fol. 121. à se & Baptismo, & Ordinibus sacris initiatos refert in hæc verba: ܘܟܕ ܡܟܠܗܘܢ ܟܠܗ ܩܠܝܪܘܣ܆
ܣܛܪ ܡܢ ܚܕ ܩܒܠܘ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܘܠܐܚ̈ܐ
ܘܠܐܚ̈ܘܬܐ ܟܠܗܘܢ ܐܢܐ ܟܬܒܬ܆ ܘܐܝܟ
ܕܠܡܐܡܪ ܦܠܓܗ ܕܡܕܝܢܬܐ ܥܡܕܬ܆
ܘܡܢ ܗܠܝܢ ܐܢܐ ܐܓܪܐ: ܗܢܐ ܐܬܦܪܥܬ
ܕܐܝܟ ܚܕ ܗܪܛܝܩܐ ܕܐܚܪܡܘܢܝ
ܐܚܪܡܘܢܝ ܐܝܟ ܚܕ ܗܪܛܝܩܐ.

Quumque universus Clerus, uno dumtaxat excepto, impositionem manus à me susceperit, & fratres sororesque omnes ego descripserim, & dimidiam, ut ita dicam, civitatis partem baptizaverim; hæc tamen ab ipsis mihi merces reddita est, ut me veluti hæreticum anathematizarent.

Quare verosimilius puto cæteris Xenajæ flagitiis, quæ plurima erant & verissima, hoc aliud nequaquam verum de Baptismo non suscepto, ex fama, quæ res hujusmodi exagerare solet, ab orthodoxis in odium flagitiosissimi hominis adjectum fuisse: quod indicare videtur Theodorus Lector, quum scribit: *de hoc multa quæ à diversis audiens scrutatus sum, ex parte dicam*: non enim ex publico ille instrumento, aut de visu, sed ex auditu refert quod supra de Xenaja dictum est. Id verò, quod Tharasius narrationem Theodori confirmans in Synodo subjunxit, nullum in hac parte historiæ pondus addit; præsertim quum eundem Xenajam *Manichæum & qui phantasiam in Christi dispensatione prædicaverit*, afferat: à qua hæresi quantum Xenajas abhorruerit, constat ex multis voluminibus mox recensendis, in quibus Eutychianos ille & Manichæos disertè refellit. Nec mirum est, nec novum, ab aliquo etiam sanctissimo œcumenicarum Synodorum Patre ex privata sententia, vel ex vulgi rumore, aut ex alicujus Scriptoris auctoritate, id aliquando affirmatum fuisse, quod à veritate longe distaret. In eadem Act. 5. Concilii Nicæni II. Joannes Thessalonicensis Episcopus dum sacrarum Imaginum cultum vindicat, in hunc errorem labitur, ut Angelos & animas esse corporeas affirmet: quod doctissimus Binius in notis ad laudatam Synodum advertit his verbis: *Notandum, quod hac Actione (V.) Joannes Thessalonicensis ait, Angelos & animas esse corporeas, idemque cum Basilio & Athanasio universam Ecclesiam sentire, falsum est, & ab Ecclesia nequaquam receptum. Quod autem ex professo & instituto Synodi allegabat, Angelos & Animas pingi posse, judicio Ecclesiæ probatum est. Rationem quam ille ibidem intulit, Synodus non curavit: utpote quod de retinendo usu Imaginum dumtaxat in ea ageretur.* Vide Bellarminum to.2. Controv. lib. 2. de Conciliorum auctoritate cap. 12. ubi de erratis Episcoporum in his quæ ad fidem aut bonos mores non pertinent.

IV. Quo anno Episcopatum Hierapolis, seu Mabugi adeptus est, & Philoxenus appellatus.

Quo anno Xenajas Hierapolis Episcopus renunciatus sit, colligitur ex laudata ipsius Epistola ad monachos Senunenses, quam ex Philippopoli Thraciæ urbe scripsit, paulò postquam in exilium cum Severo pulsus fuit: nimirùm circa annum Christi 522. ut infra ostendam. In ea siquidem Epistola Hierapolitanam Ecclesiam per *quatuor supra triginta annos* se rexisse testatur, inquiens.

ܠܗܿ ܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ ܕܗܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܘ
ܡܟܝܠ ܕܐܦܣܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܩܕܡ ܗܘ
ܕܗܘܐ ܠܗܘܢ ܫܢܝܐ ܠܡܦܪܢܣܘ ܘܠܡܕܒܪܘ
ܕܠܒܢܝ ܕܐܠܗܘܬܐ ܕܐܚܘܬܐ ܘܡܥܕܢܢܐ
ܘܐܠܗܝܐ ܘܐܘܟܠܝ ܥܢܝܢ ܟܕ ܗܘܐ ܐܢܐ
ܥܠ ܫܢܝܐ ܬܠܬܝܢ ܘܐܪܒܥ ܠܗܘܢ
ܡܬܦܪܢܣ ܗܘܐ ܠܟܢܫܐ
ܘܐܠܗܝܐ ܘܪܘܚܢܝܐ ܡܢ ܥܕܬܐ:

Hujus

Hujus igitur (ideſt, Alexandri) *fidem amplecti juſſi ſunt Clerici & Monachi noſtræ civitatis ab eo, qui ipſis præeſt; noſtram autem fidem, quæ Patrum & Apoſtolorum eſt, & quam ego per annos triginta quatuor in omnibus Eccleſiaſticis conventibus ipſis prædicaveram, jubentur ab eodem, veluti Manichæorum hæreſim reputare.* Quare ſi ab anno 518. quo is in exilium pulſus, annos 34. retrogrediendo numeres, Epiſcopatum inierit, neceſſe eſt, anno Chriſti 485. ut Baronius rectè ſcribit, & conſtat ex Summario Synodi à Petro Fullone celebratæ tom. 4. Concil. Labb. pag. 1103. in quo legitur: *Zenon Calendione Antiocheno in exilium acto in Oaſim, Petrum Fullonem denuò reſtituit: qui hæretica convocata Synodo, ſacram Chalcedonenſem Synodum anathemate notavit, & multis cum ſceleribus Xenajam Hierapolis Epiſcopum deſignavit*: idque Theophanes innuit, de Petri Fullonis reſtitutione ad annum prædictum hæc ſcribens: *Imperator autem Zeno à tyrannis ſe opprimentibus liber, Calendionem Antiochenſium Eccleſia expulit, & Oaſim relegavit, atque Petrum Fullonem in Sedem reſtituit.* Et paucis interjectis: *Petrus autem Fullo Antiochiam ingreſſus, multa nefanda perpetravit, ut puta Synodi execrationes, Epiſcoporum abrogationes, noxiorum intruſiones, ordinationes illegitimas, & his ſimilia*: quibus verbis Xenajæ ordinationem proculdubio intelligit, de quo idem Theophanes ad annum Zenonis 17. laudatum Theodori Lectoris locum exſcribens, *& Calendion quidem*, inquit, *exitium exterminaverat*, (Xenajam ſcilicet expellendo;) *Petrus autem Fullo Hierapoleos Epiſcopum conſecratum appellaverat Philoxenum.*

Fallitur ergo Anonymus Vitæ Xenajæ Auctor, qui in cit. Cod. noſtro Syr. 13. eum *anno Chriſti* 488. Epiſcopatum iniiſſe refert, in hæc verba:

ܘܟܕ ܐܬܪܕܝ ܒܟܠܗ ܡܪܕܘܬܐ
ܕܣܘܪܝܝܐ ܘܣܘܟܠܐ ܡܠܝܐ ܕܪܘܚܐ
ܩܕܝܫܐ : ܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܒܘܓ
ܡܕܝܢܬܐ ܒܝܘܡܝ ܙܝܢܘܢ ܡܠܟܐ ܒܫܢܬ
ܕܝܘܢܝܐ ܬܡܢܡܐܐ ܐܘܟܝܬ ܫܢܬ
ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܡܢܐ
ܒܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܢ :

Quumque omnigena Syrorum eruditione imbutus eſſet, & ſcientia Spiritus Sancti abundè inſtructus, Mabugi urbis Epiſcopus factus eſt ſub Zenone Imperatore anno (Græcorum) *octingenteſimo, hoc eſt, quadringenteſimo octogeſimo octavo ab adventu Domini noſtri*. Nam præterquamquod Petrus Fullo, à quo Xenajas Epiſcopus ordinatus eſt, duobus ante annis perierat, ut vult Eminentiſſimus Baronius, vel ſaltem eodem anno Chriſti 488. ut demonſtrat Pagius, annus autem Græcorum octingenteſimus ex communiori Syrorum ſententia reſpondet anno Chriſti 489. non 488.; idem Anonymus in citata Xenajæ Vita ad calcem de tempore Epiſcopatus ejus hæc addit:

ܬܡܢܝܐ ܘܬܠܬܝܢ ܫܢܝܢ
ܕܒܪ ܠܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ :

duodequadraginta annis ſanctam rexit Eccleſiam: quæ tamen ſupputatio ſive ad exilii, ſive ad mortis ejus tempus referatur, nullo modo ſtare poteſt, ſi dicatur is anno 488. Epiſcopatum iniiſſe: relegatus enim fuiſſet, vel interiiſſet non anno Chriſti 518. vel circa 522. quibus exilium & mors ejus contigere, ſed anno 526. in quem neutrum cadere poteſt.

V. Catholicos exagitat, & Flavianum Antiochenum ad Henoticum Zenonis ſuſcipiendum adigere nititur.

Epiſcopatum adeptus Xenajas, in id totus incubuit, ut ſacram Chalcedonenſem Synodum abrogaret, ac Monophyſitarum hæreſim Henotico Zenonis veluti temperatam verbo ſcriptiſque confirmaret. Furenti ſuppetias tulere Petrus Fullo, ejuſque ſucceſſor Palladius, uterque in Catholicos infenſiſſimus. Quum autem Palladio hæretico Flavianus ortho-

thodoxus anno Christi 498. substitutus fuisset, Xenajas hominem exagitare cœpit, ut vel eum in suam sententiam induceret, vel sede dejiceret. Rem narrat Evagrius lib. 3. hist. Eccl. cap. 31. ex Epistola Monachorum Palæstinæ ad Alcysonem Nicopolis in Illyrico Episcopum. *In hoc*, inquit, *rerum statu quum essent totius orbis Ecclesiæ, Eutychiani & Dioscoriani ad exiguum prorsus numerum redacti sunt. Quumque brevi defecturi essent, ita ut amplius in terris non exstarent, Xenajas quidam verè nominis sui, idest, alienus à Deo, nescio quo consilio, nec qua de causa susceptas adversus Flavianum inimicitias exercens: prætextu tamen fidei ut plerique narrant, adversus eum commoveri, eumque tamquam Nestorianum calumniari cœpit. Sed quum ille Nestorium simul ejusque opinionem sub anathemate damnasset, Xenajas relicto Nestorio, ad Dioscorum* [1] *transgressus est, & ad Theodorum ac Theodoritum & Ibam ac Cyrum & Eleutherium* [2] *ac Joannem, aliosque nescio quos, nec unde collectos. Ex quibus quidam Nestorii dogma revera jectati fuerant: quidam verò quum in suspicionem ejus rei venissent, postea idem dogma sub anathemate damnaverant, & in Ecclesiæ communione extremum diem clauserant. Hos*, inquit, *omnes Nestoriani dogmatis assertores nisi anathematizaveris, Nestorianus es, licet Nestorium millies cum doctrina ipsius anathematizes. Scriptis etiam literis ad fautores Dioscori & Eutychis, eos concitavit, suadens eis, ut sibi adversus Flavianum auxilio essent, exigerentque ab eo, non quidem ut ipsam Synodum, sed ut eas dumtaxat personas quas suprà nominavi, sub anathemate damnaret. Quibus quum Flavianus Episcopus diu multumque restitisset, aliique rursus cum Xenaja adversus illum insurrexissent, Eleusinus scilicet Cappadociæ secundæ Episcopus, Nicias Laodiceæ quæ est in Syria, & ex aliis locis alii, quorum odii adversus Flavianum quænam causæ fuerint, haud nostrum est, sed aliorum exponere: tandem illos hoc facto quieturos esse arbitratus, cessit illorum contentioni. Quumque supradictas personas scripto anathematizasset, libellum suum ad Imperatorem misit: nam & hunc adversus Flavianum, tamquam Nestoriani dogmatis propugnatorem, commoverant. Sed neque hac re contentus Xenajas, exegit iterum à Flaviano, ut & Synodum ipsam, & eos qui duas naturas in Christo prædicaverant, alteram carnis, alteram Deitatis, anathemati subjiceret. Qui quum id facere recusasset, rursus Xenajas eum ut Nestorianum accusavit.* Et paucis interjectis. *Interea Xenajas & Dioscorus, multis Episcopis sibi adjunctis, intolerabiles erant, dum tumultus concitarent adversus eos, qui Synodum anathemati subjicere recusabant. Ex quibus eos, qui ad finem usque ipsis non cesserant, multis machinationibus in exilium ejici curarunt.* Sed de his infrà.

VI. Bis Constantinopolim proficiscitur.

Nequid vero Xenajas intentatum relinqueret, quo conceptam animo hæresim firmius stabiliret, bis in Urbem regiam ad Anastasium Imperatorem, qui Monophysitis impensè savebat, profectus est, ut ipse testatur in laudata ad Senunenses Epistola fol. 129. in hæc verba.

ܘܐܠܦܝܢ ܕܝܢ ܙܒܢܝܢ ܡܢ ܦܠܛܝܢܐ

ܣܒܪܬ

NOTÆ.

1 *Dioscorum*. Ita in omnibus Evagrii editionibus. Sed legendum puto *Diodorum*, quum hic de Nestorianis Episcopis, non de Eutychianis agatur, nec Dioscoro Xenajas aut seniori, aut juniori anathema unquam dixisse perhibeatur. Quod & confirmatur ex eo quia Theodoro, Theodorito, Ibæ aliisque qui hic nominantur, tùm à Catholicis tùm à Monophysitis præmitti aut conjungi solet *Diodorus* Tarsensis, non Dioscorus Alexandrinus, qui ab eis omnino abhorruit.

2 *Eleutherium*. Eutherium lego, qui fuit Tyanorum in Cappadocia secunda Metropolita, Nestorii familiaris, & pertinacissimus S. Cyrilli hostis.

ܕܡܢ ܦܠܒܝܢܘܣ ܘܡܢ ܡܩܕܘܢܝܣ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܕܡܕܝܢܬܐ
ܡܠܟܘܬܐ ܘܩܕܡܝܗܘܢ ܡܢ ܩܠܢܕܝܘܢ ܀
ܣܒܠܬ ܕܝܢ ܐܦ ܒܟܠܗܝܢ ܝܕܝܥܢ
ܘܡܫܬܥܝܢ. ܫܒܩ ܐܢܐ ܕܝܢ ܡܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܥܒܕ ܠܘܩܒܠܝ ܒܙܒܢܐ
ܕܩܪܒܐ ܕܦܪܣܝܐ ܠܘܬ ܪܘܪܒܢܐ ܡܢ
ܦܠܒܝܢܘܣ ܗܘ ܕܐܬܐܡܪ: ܗܪܛܝܩܐ
ܘܐܝܟܢܐ: ܘܡܢ ܗܠܝܢ ܕܓܕܫ
ܠܝ ܒܐܘܪܗܝ ܘܒܐܬܪܐ ܕܐܦܡܝܐ
ܘܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܟܕ ܐܝܬ ܗܘܝܬ
ܒܕܝܪܐ ܕܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܒܣܘܣ: ܘܡܢ
ܗܠܝܢ ܕܒܢܣܛܘܪܝܢܐ: ܘܗܠܝܢ ܕܝܢ ܣܩܒܠܬ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܡܠܟܬܐ ܙܒܢܝܢ ܬܪܬܝܢ
ܕܐܣܬܠܩܬ ܐܝܟ ܕܢܒܢܘܢ ܠܗ
ܡܢܗܘܢ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܢܣܛܘܪܝܢܐ:

Quæ autem à Flaviano & Macedonio Antiochiæ & regiæ Urbis Archiepiscopis, & ante hos à Calendione pertulerim, ubique locorum nota sunt & narrantur. Omitto quæ adversus me tempore belli Persici [1] *apud optimates molitus est prædictus Flavianus hæreticus, & quæ mihi acciderunt Edessæ* [2], *& in regione Apameensium, & Antiochenorum, quum essem in monasterio beati Mar* [3] *Bassi: & quas denique struxerunt mihi insidias hæretici Nestoriani, quum semel & iterum ad Urbem regiam profectus sum.* Utriusque Xenajæ profectionis meminerunt Ecclesiastici Scriptores. Et secundam quidem narrat Theophanes ad annum Anastasii 16. Christi 506. *Xenajam*, inquit, *Manichæorum sectatorem, Philoxenum alias dictum, utpote qui unà secum sentiret, Anastasius Byzantium accersivit. Macedonius autem Clero, Monachis, & populo propter eum tumultuantibus, neque communione, neque alloquii familiaritate dignatus est: quocirca clam eum Urbe subduxit Anastasius.* Primam verò profectionem refert Victor Tununensis in Chronico ad Consulatum Joannis Gibbi anno 499. gestum, his verbis: *Anastasius Imperator Flaviano Antiocheno & Philoxeno Hierapolitano Præsulibus, Constantinopoli Synodum congregat: & contra Diodorum Tarsensem, Theodorum Mopsvestenum cum scriptis, Theodoritum Cyri, Ibam Edessenum, Eucherium* (Eutherium) *Quirum* (Cyrum) *& Joannem Episcopos, cæterosque alios, qui in Christo duas prædicabant naturas duasque formas, & qui non confitentur Unum de Trinitate crucifixum, unàcum Leone Episcopo Romano, & eius Tomo, atque Chalcedonensi Synodo, inferre anathema persuasit.* Quæ Tununensis narratio, ut benè advertit Pagius ad ann. 498. num. 8. ex Theophane corrigenda est, qui scribit, *Macedonium Constantinopolitanum Episcopum Anastasii Imperatoris consilio Monasteria Urbis à præcipua Ecclesiæ communione ob Zenonis Concordiæ Sanctionem se dirimentia, studuisse reconciliare, & quum propositum non posset exsequi, de convocandis in unum* per

NOTÆ.

1 *Belli Persici*. Quod sub Anastasio Imperatore, & Cavade Persarum Rege gestum descripsi ex Josue Stylita in priori tomo à pag.272.

2 *Edessæ*. Josue Stylites in Chronico ad annum Græcorum 809. Christi 498. Xenajam refert Edessenorum licentiam pro concione increpasse. ܡܢ ܟܕ ܒܐܘܪܗܝ ܐܡܠܠ ܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܒܘܓ ܗܘ ܕܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܢ ܐܟܣܢܝܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܒܘܓ ܕܢܬܠ ܠܗܘܢ ܡܡܠܠܐ ܀ ܐܠܐ ܠܚܕ ܝܘܡܐ ܡܡܠܠܐ ܥܡܗܘܢ ܀

Quumque Mabugensis Episcopus Xenajas Edessæ versaretur cui inter alios potissimum convenire credebatur, ut per eam occasionem Doctoris partes assumeret, hac tamen de re (hoc est, de spectaculis abrogandis) *una dumtaxat die sermonem ad ipsos* (Edessenos) *habuit*.

3 *Bassi*. Recole quæ de monasterio Bassi notavi in priori tom. pag.243.

per Urbem peregrinantibus Episcopis, deque scripto firmandis, quæ Chalcedonensis Synodus recte decreverat, Imperatori auctorem fuisse: quod per actum scripturæ consignatum postea factum est: videlicet, ut idem Theophanes subjungit, *Monachis Dii, & Bassiani, & Insomnium atque Matronæ, qui ab iis qui Unionis Sanctionem admiserant, cætus Ecclesiasticos separatim agere proposuerant, in arrepto semel consilio constanter perseverantibus, illos potius suæ concedere voluntati decrevit Macedonius, quàm duriorem in eos ciere persecutionem.* Et hæc quidem Macedonius. Verùm Xenajam longe aliud Imperatori consilium suggessisse, credibile est: illud nimirum, quod ex Tununensi supra descripsi: à quo tamèn abhorruisse Flavianum constat, tùm ex iis, quæ ex Evagrio retuli: tùm quia nulla Episcoporum Synodus Constantinopoli habita est, ut affirmat Theophanes loc. cit. aut siqua habita fuisset, Macedonius ei potius, quàm Flavianus interesse debuisset. *Quis enim credat*, ut recte advertit Pagius, *Constantinopoli Synodum habitam, à qua abfuerit Macedonius Patriarcha Constantinopolitanus, & interfuerit Flavianus Patriarcha Antiochenus? Hoc procul dubio absurdum.*

VII. Sidoniensem Synodum congregari curat.

Hæc Xenajas Constantinopoli. At in Syriam reversus, ab anno 507. ad annum 510. frequentibus apud Anastasium Imperatorem calumniis Flavianum vexare non destitit, donec is Zenonis Henoticum [1] suscepit: *qui Episcoporum sibi subditorum congregata Synodo*, ut refert Theophanes, *prolixam scripsit Epistolam, Nicænam, Constantinopolitanam & Ephesinam admittens Synodos, Chalcedone verò actam silentio præteriit.* Et paucis interjectis: *Porrò Flavianus privatam Anastasio dedit Epistolam, qua in mentem ejus omninò concedit, quemadmodum etiam impius Xenajas, qui eò progressus est temeritatis, ut adversus divinissimum Leonem Romæ Episcopum, Synodum ipsam, & utriusque asseclas execrationes immitteret. Quin etiam Constantinus Seleuciæ Episcopus Sanctam Chalcedonensem Synodum anathemate percussit, eadem prorsùs ac Xenajas scribens. Flavianus autem, ac si ipsos eo nomine accusare maluisset, hæc omnia Imperatori per literas renunciavit. Imperator Flaviano succensuit; Constantinum autem atque Xenajam probavit amplius &c.*

Quo Anastasii favore abusus Xenajas, Sidone Synodum congregari postulavit, in qua Orientales & Palæstini Episcopi Chalcedonense Concilium palàm rejicerent. *At Anastasius Imperator*, ut scribit Cyrillus in Vita Sancti Sabæ edita per Cotelerium tom. 3. pag. 289. *effræni insania in Flavianum ac Eliam Patriarchas usus, præcipit Synodum Sidone Episcoporum Orientalium & Palæstinorum fieri, jussitque ut Synodo præessent Soterichus Cæsareæ Cappadociæ & Philoxenus Hierapolis, qui Episcopi decreta Concilii Chalcedonensis præcipue anathematizabant, nec non Eutychi, Dioscoro, eorumque pravæ alienæque doctrinæ patrocinabantur.* Meminit hujus Synodi Theophanes ad annum Anastasii 20. Auctor Libelli Synodici, Marcellinus in Chronico, & Dionysius Jacobitarum Patriarcha ad annum Græcorum 823. eamque anno Christi 512. inchoatam, & sequentis anni initio finitam, docte Pagius ostendit. Tantum verò abfuit ut in ea Synodo hæretici triumpharent, ut potiùs veritas catholica confirmata sit: operâ præsertim Eliæ Hierosolymitani Antistitis, qui Flaviano animum contra heterodoxos addidit, ut conqueritur Anastasius Imperator cum S. Saba ejusdem Eliæ legato in cit. tom. 3. Coteler. p. 300. *Ve-*

NOTA.

1 *Henoticum*. Vide quæ notavi in priori Tom. pag. 343. de SS. Flaviano & Elia Patriarchis, qui Henoticum Zenonis susceperunt.

Vester Archiepiscopus propugnatorem se fecit Chalcedonensis Synodi, quæ Nestorii dogmata confirmavit; neque hoc solum, sed etiam Antiochiæ Præsulem Flavianum labefactatum ad se pertraxit. Unde quum Chalcedonensis doctrina anathemate catholico & universali percutienda jam esset à Synodo, quæ nunc Sidone congregata est, ipse solus prohibuit, re unàcum Flaviano composita. Sed & Eutropius Tribunus utrique Præsuli adversus impios Xenajæ & Soterichi conatus suppetias tulit. Hic enim, ut narrat Theophanes, non modo laudatam Synodum *dicto citius dissipavit solvitque*, verùm etiam ea abrogata *Flaviano Antiochiæ & Eliæ Hierosolymorum, subjectisque ipsis Episcopis, ut quæ Sidone fuerant acta literis ad Imperatorem referrent, auctor fuit.*

VIII. **In Flaviani depositionē conspirat.**

Quare spe sua frustratus Xenajas, unàcum Soterícho impietatis socio ad Imperatorem rescribit, nisi Flavianus & Elias sedibus deturbati in exilium mittantur, cunctos Concilii Chalcedonensis propugnatores fore, turbarum quæ in toto Oriente excitabantur, ipsos auctores fuisse affirmans, ut scribit Theophanes loc. cit. cui consonat Cyrillus in Vita S. Sabæ pag.307. inquiens: *Itaque quum Flavianus & Elias Patriarchæ, sicut dictum est, Sidonem venissent, literasque blandas ac* [1] *dispensatorias ad Imperatorem misissent, Synodumque Sidoniam, quæ contra rectam fidem congregata fuerat, dissolvissent, atque ad proprias sedes essent reversi, indignati Soterichus & Philoxenus, ad effrænem iram concitaverunt Imperatorem, quasi per Patriarcharum astutiam, fraudem, & simulationem deceptus fuisset. Unde accepta quam volebant potestate, multum auri Antiochenæ plebi tribuendo, variis modis Flavianum affligentes, & quodammodo suffocantes, cogentesque Chalcedonensem Synodum anathemate ferire, eum ab Episcopatu expulsum exilio damnarunt.* Porrò quales tùm Xenajas in urbe Antiochena tumultus excitaverit, & quibus de criminibus Flavianum apud Imperatorem postulaverit, ex ore senum quorundam decrepitorum, *qui cuncta quæ in Flaviani ejectione acciderant, memoria tenebant*, describit Evagrius lib.3. cap.32.

IX. **Severum in Antiochena Synodo Episcopum ordinat.**

Ejecto Flaviano, Severus ad Episcopatum Antiochensis Ecclesiæ promotus est anno urbis Antiochiæ quingentesimo sexagesimo primo, mense Dio, Indictione sexta currentis tunc circuli, inquit Evagrius lib. cit. initio cap. 33. hoc est, mense Novembri anni Christi 512. ut late Eminentissimus Norisius dissert. 3. de Epochis Syro-Macedonum cap. 6. Xenajam autem in Severi intrusione primas gessisse, testatur Anonymus Vitæ ejusdem Auctor in laudato Cod. nostro Syriaco 13. ܗܘ ܐܟܣܢܝܐ ܗܘܐ ܪܫܐ ܕܣܘܢܗܕܘܣ ܕܒܗ ܐܬܬܣܝܡ ܡܪܝ ܣܘܝܪܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ. *Ipse*, inquit, *Xenajas præfuit Synodo, in qua ordinatus est Mar Severus Patriarcha.* Synodum verò pro Severi ordinatione habitam indicat Theophanes anno Incarnationis secundùm Alexandrinos 504. qui Kalendis Septembris anni Christi 511. inchoatur: *Consilium subinde dabant, qui ad eum* (Flavianum) *expellendum ab Imperatore missi fuerant Magistratus, ut ob enatos tumultus* (quos Monachi tùm Flaviano, tùm Xenajæ faventes in urbe Antiochia excitaverant, teste Evagrio loc. cit.) *ad breve tempus secederet. Illo itaque ad Platanos* (urbem Syriæ Antiochiam inter

ter

NOTA.

1 *Dispensatorias*. Hæ Flaviani & Eliæ literæ fuerunt in causa, ut à Theophane aliisque Scriptoribus tamquam proditæ religionis rei accusarentur; præsertim quum eas Monophysitæ depravassent, ut testantur Monachi Palæstinæ in Epist. ad Alcysonem apud Evagr. lib.3. cap.31.

ter & Laodiceam positam) *profectò, impium Severum in schismaticorum monasterio ad Gazæ Majumam priùs monachum agentem, confestim ordinaverunt Episcopum: Flavianum verò Petras simul cum aliis pluribus Episcopis, Clericis, & Monachis ferro onustos relegaverunt.* Sed clarius Dionysius in chronico ad annum Græcorum 823. Christi 512. postquam Sidoniensem Synodum descripsit, de Antiochena hæc subjungit: ܦܠܒܝܢܘܣ ܗܪܛܝܩܐ ܐܫܬܟܚ . ܡܠܟܐ ܕܝܢ ܐܢܣܛܣܝܘܣ ܦܩܕ ܕܬܬܟܢܫ ܬܘܒ ܣܘܢܗܘܕܘܣ ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܢܬܩܝܡ ܦܛܪܝܪܟܐ ܚܠܦ ܦܠܒܝܢܘܣ . ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܘ. ܥܒܕܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܚܕ ܕܝܪܝܐ ܕܫܡܗ ܣܘܝܪܘܣ ܡܢ ܕܝܪܐ ܕܬܐܘܕܘܪܐ .

Flaviano hæretico deprehenso, jussit Anastasius Imperator aliam Antiochiæ Synodum fieri, in qua Patriarcha in locum Flaviani substitueretur. Congregata igitur Synodo, ordinaverunt quemdam Monachum, Severum nomine, ex monasterio Theodori. Meminit ejusdem Antiochenæ Synodi Auctor Libelli Synodici Conc.Labb. tom. 5. pag. 1414. & Xenajas ipse in laudata Epistola ad Senunenses fol. 107. inquiens: ܠܐ ܐܝܟܢ ܕܟܕ ܩܕܝܡ ܥܕܡܐ ܠܡܚܫܒܬܐ ܡܫܬܠܛܢܝܬܐ ܘܫܘܬܦܘܬܗ ܗܝ ܕܩܘܪܝܢܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܗܕܐ ܕܡܛܠ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܗ ܩܠܝܠܐ ܐܝܬܝܗ ܐܢܛܝܘܟܝܐ. ܟܕ ܐܬܟܢܫܢܐ: ܘܗܢܝܢ ܕܡܬܚܫܒܢ ܠܗܘܢ ܐܦ ܐܦܝܣܩܘܦܐ

ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܟܠ ܕܘܟ ܗܘܘ ܡܢ ܫܢܝܐ ܐܪܒܥܝܢ ܟܕ ܚܬܡܝܢ ܗܘܘ ܒܟܬܒܐ ܕܗܢܘܛܝܩܘܢ ܘܡܚܪܡܝܢ ܠܣܘܢܗܘܕܘܣ ܕܟܠܩܕܘܢܐ ܘܠܛܘܡܣ ܕܠܐܘܢ .

Sed in omnibus consentimus & communicamus Synodo, quæ in ditione Ægyptiaca [1] *congregata est, & huic nostræ Orientali, quæ paulo ante habita fuit Antiochiæ: quibus & consensere omnes ubique locorum Episcopi quadraginta* [2] *ab hinc annis subscribentes libro Henotico, & anathema dicentes Synodo Chalcedonensi, & Tomo Leonis.* Ubi per Antiochenam Synodum, eam Philoxenus intelligit, quæ in ordinatione Severi habita fuit, cujus actorum pars legitur apud Dionysium in chronico ad annum citatum.

X. In Catholicos Syriæ secundæ debacchatur.

Quantum sub Severo in Catholicos debacchatus fuerit Xenajas, apparet ex Epistolis Monachorum Syriæ secundæ ad Hormisdam Papam, ad Joannem & Mennam Constantinopolitanos Patriarchas, & ad Quintam generalem Synodum, in quibus etsi nomen Xenajæ expressum non est, haud dubium tamen, quin ille conjunctis cum Severo Antiocheno & Petro Apameensi studiis Ecclesiam Dei tamquam ferus aper devastaverit.

XI. De Tyria Synodo à Severo & Xenaja celebrata, Dionysii testimonium expenditur.

Dionysius in Chronico Tyriam Synodum à Severo & Xenaja celebratam refert his verbis. ܟܢܫܐ ܕܨܘܪ ܐܬܟܢܫ ܡܢ ܣܘܝܪܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܩܣܢܝܐ ܕܡܒܘܓ ܘܐܚܪܡܘ ܗܢܘܢ ܘܡܕܡܐ ܐܦ ܐܢܘܢ ܕܩܕܝܡ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܟܠܗܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ

NOTÆ.

1 *Ægyptiaca.* Duæ Alexandrinæ Pseudo-Synodi nominantur in Libello Synodico Concil. Labb. tom.4. pag. 1151. & 1152. Altera sub Timotheo Æluro celebrata anno Christi 476. Altera sub Petro Mongo Æluri successore anno 482. quo Zeno Imperator Henoticum promulgavit, de qua hæc Auctor Synodici: *Zeno Imperator Petrum Mongum, dato ei suo Henotico, Alexandriam remisit: qui hæretica convocata Synodo, Chalcedonensem Sanctam Synodum anathemate notavit.* De hac intelligendum esse Xenaiam, colligitur ex sequentibus.

2 *Quadraginta abhinc annis,* hoc est, anno Christi 482. quo Zeno Imperator Decretum Henoticum promulgavit, cui plerique Orientalium subscripsere.

ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܕܢܚܝܐ ܘܕܐܦܡܝܐ
ܘܕܐܘܦܪܛܘܣܝܐ ܘܕܐܘܣܪܗܢܐ ܘܕܡܣܦܘܛܡܝܐ
ܘܕܐܪܒܝܐ ܘܕܦܘܢܝܩܐ ܕܠܒܢܘܢ.
ܘܩܕܡܘܗܝ ܕܝܢ ܕܗܘܐ ܣܘܢܗܕܘܣ
ܐܬܟܢܫܘ ܗܘܘ ܣܘܝܪܐ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܕܡܕܝܢܬܐ
ܡܠܟܬܐ ܒܝܕ ܢܛܘܪܝ ܕܝܠܗ. ܐܠܝܐ
ܕܐܘܪܫܠܡ ܒܝܕ ܢܛܘܪܝ ܕܝܠܗ.
ܝܘܚܢܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ.
ܣܘܡܟܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܪܘܡܝ.
ܦܝܠܘܟܣܢܘܣ ܕܡܒܘܓ. ܝܘܚܢܢ
ܕܬܠܐ. ܦܘܠܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܫܪܟܐ. ܣܘܝܪܐ
ܕܝܢ ܐܘܕܥ ܫܪܪܐ ܘܚܘܝ ܕܒܝܕ
ܗܢܘܛܝܩܘܢ ܕܙܢܘܢ ܡܠܟܐ
ܡܬܒܛܠܢ ܕܠܐ ܕܟܠܩܕܘܢܐ ܘܗܟܝܠ
ܐܚܪܡܘܗܝ ܠܗ ܒܓܠܝܐ ܥܡ ܬܘܣܦܬܐ ܗܘܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܒܗ ܡܥܒܕܢܘܬܐ.
ܘܐܟܪܙܘ ܫܪܪܐ ܐܝܟ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܐܬܟܢܫܘ ܥܡ ܣܘܝܪܐ ܘܦܝܠܘܟܣܢܐ.

Anno Græcorum 826. (Christi 515.) *jussu Anastasii Imperatoris congregata fuit Synodus Tyri, ubi convenerunt omnes Episcopi Orientales, & Apameæ, & Euphratesiæ, & Osrhoenæ, & Mesopotamiæ, & Arabiæ, & Phœniciæ Libani. Præfuerunt Synodo Severus Patriarcha Antiochiæ, Timotheus urbis regiæ per vicarios suos, Elias Hierosolymorum per vicarios suos, Joannes Patriarcha Alexandriæ, Symmachus Patriarcha Romæ, Philoxenus Mabugi, Joannes Telæ, Paulus Edessæ &c. At Severus veritatem declarans ostendit, per Henoticum Zenonis Imperatoris libellum res in Concilio Chalcedonensi gestas nequaquam abrogari. Quare anathema ipsi* (hoc est, Henotico) *palàm dixerunt unàcum additamento fidei facto, & veritatem omnem prædicarunt Episcopi, qui cum Severo & Xenaja convenerunt.* Hujus Pseudo-Synodi ne vestigium quidem apud Græcos Latinosque Scriptores. Quid quod anno Christi 515. quo hæc Tyria Synodus habita fuisse dicitur, nec Symmachus Papa in vivis erat (obiit enim anno 514.) nec Elias Hierosolymitanam Sedem regebat, (relegatus quippe fuit anno 513. ejusque in locum substitutus Joannes Marciani filius *tertio Septembris mensis, initio undecimæ Indictionis*, ut notat Cyrillus in Vita Sancti Sabæ pag. 310.) Videtur itaque Dionysius hoc impiorum Conciliabulum cum altera Synodo Tyria confudisse, quæ post fugam Severi pro fide orthodoxa stabilienda sub Epiphanio illius urbis Episcopo congregata fuit anno Christi 518. de qua consule doctissimos Baronium & Pagium.

XII. Xenajæ exilium & interitus.

Anastasio è vivis sublato quum Justinus senior gubernacula Imperii suscepisset, turbandæ Xenajas Ecclesiæ finem fecit. Nam, ut scribit Theophanes, non Severum dumtaxat Justinus, sed *Xenajam quoque, Philoxenum nomine, Hierapoleos Episcopum cum Manichæis sentientem, Petrumque Apameæ cum omnibus eodem contagio afflatis in exilium pius Imperator expulit.* Id contigit *mense Gorpiæo, quem Romani Septembrem vocant, anno Urbis Antiochiæ quingentesimo sexagesimo nono*, inquit Evagrius lib. 4. cap. 4. hoc est, anno Christi 518. ut late probat Eminentissimus Norisius de epochis Syro-Macedonum.

Quo Xenajas exulaverit, aut ubi diem clauserit, ex Latinis Græcisve Scriptoribus haud liquet. In urbem Thraciæ Philippopolim eum deportatum fuisse, constat ex Codice Nitriensi 27. in quo Epistolæ ejusdem ad Senunenses monachos titulum hunc amanuensis præfigit:

ܐܓܪܬܐ ܕܡܪܝ ܦܝܠܘܟܣܢܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܡܒܘܓ ܕܟܬܒ ܠܘܬ ܕܝܪܝܐ
ܕܣܢܘܢ ܟܕ ܡܬܪܕܦ ܗܘܐ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܕܚܢܦܐ

[illegible]

Ejusdem Mar Xenajæ Episcopi Mabugensis Epistola ad Monachos Senunenses de Incarnatione Domini nostri adversus duarum naturarum assertores, missa è Philippopoli Thraciæ urbe, quo relegatus fuit. Inde Gangra in Paphlagoniæ urbem translatum, ibique fumo suffocatum interiisse, testatur anonymus Vitæ ejusdem Auctor in cit. Cod. nostro Syr. 13. in hæc verba: [illegible]

Quum autem divina doctrina Ecclesiam implevisset & Scripturas exposuisset, fideique Nestorianæ impietatem libris quos adversus ejusdem assertores conscripsit, patefecisset, in urbem Gangra ab illis relegatus, ibidem fumo necatus est. Inclusus namque cænaculo, & excitatum in inferiori cubiculo fumum, accipere coactus foribus de industria occlusis suffocatus est: atque per hunc modum veræ confessionis coronam est consequutus. Nimirùm paulò post annum Christi 522. quo præfatam ad Senunenses Epistolam ex Thracia scripsit: nam à publicatione Henotici Zenonis, quæ anno 482. contigit, usque ad tempus datæ illius Epistolæ anni 40. numerantur, ut notavi suprà pag. 18. quod fuit secundum Xenajæ exilium, ut infrà ex ejusdem Epistolæ titulo patebit. De primi autem exilii loco nihil certi adhuc è Syrorum monumentis deprehendere licuit.

XIII. Ejusdem memoria apud Jacobitas.

Impium Catholicæ Ecclesiæ hostem *corona confessionis* donatum affirmat auctor heterodoxus, suæ sectæ decreta sequutus. Philoxeni enim memoriam colunt Jacobitæ die 10. Decembris, 18. Februarii, & 1. Aprilis, ut in Kalendario Cod. ms. Syr. Vatic. 25. Eundem in Liturgia Doctoribus adjungunt, & in Professione Fidei, quæ ab ordinandis exigitur, unàcum Apostolis & Sanctis Patribus se recipere protestantur, patremque suum & Doctorem appellant: Jacobiticæ enim hæreseos, cujus summam ex eodem infrà dabimus, ipse fuit apud Syros auctor & propagator acerrimus, cujus proinde judicium in difficilioribus quæstionibus sectarii consulere non dubitarunt, ut Severus Antiochenus non infimi cæteroquin apud Monophysitas subsellii, qui Xenajam controversiæ de corruptibili & incorruptibili judicem postulavit.

XIV. Xenajæ stylus, & errores.

Scripsit Syriacè, si quis alius, elegantissimè, atque adeò inter optimos hujusce linguæ scriptores à Jacobo Edesseno collocari meruit, ut notavi in priori Tom. pag. 475.

Errores ejus, præter Monophysismum, duo alii gravissimi deprehenduntur. Alter de Spiritus Sancti processione, quem ex Tractatu de Trinitate & Incarnatione Cod. Nitriensi 25. fol. 17. eruo in hæc verba:

[illegible]

Non enim sicut Filius ex Patre est, ita & Spiritus ex Filio, sed ambo ex Patre. Pater ens solummodò: Filius, Entis Filius: & Spiritus ex Ente. Ubi manifestè negat Spiritum Sanctum ex Filio procedere; incohærenter tamen ad principia, quæ suprà

prà statuerat de distinctione personarum his verbis: ܡܦܪܫ ܐܒܐ ܡܢ ܒܪܐ ܒܗܕܐ ܒܠܚܘܕ ܕܐܝܬܘܗܝ ܝܠܘܕܐ ܠܐ ܡܬܝܠܕܢܐ. ܘܗܟܢ ܒܪܐ ܡܢ ܐܒܐ ܒܗ ܕܡܬܝܠܕ ܘܠܐ ܐܘܠܕ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܪܘܚܐ ܡܢ ܐܒܐ ܘܒܪܐ ܒܗ ܕܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬܘܗܝ ܪܘܚܐ ܗܘ ܩܕܝܫܐ ܘܠܐ ܐܒܐ ܘܠܐ ܒܪܐ:

Pater in hoc dumtaxat distinguitur à Filio, quod sit genitor ingenitus: Filius item à Patre, quod sit genitus, non genitor: Ita & Spiritus à Patre & Filio, quod semper sit Spiritus Sanctus, numquam Pater aut Filius. Si enim Filius in eo duntaxat distinguitur à Patre, quod sit genitus, non genitor; sequitur manifestè eum cætera habere, quæ habet Pater, præter generandi fœcunditatem, atque adeò communem ipsi cum Patre esse virtutem spirativam Spiritus Sancti.

Alter Xenajæ error, idemque notissimus, est de tollendis Incorporeorum Imaginibus: cujus indicium habes in citato Tractatu de Trinitate & Incarnatione, ubi sic ille: ܠܐܠܗܐ ܠܐ ܕܡܘܬܐ ܗܘ ܒܚܙܘܢܘܬܐ ܕܝܠܢ ܒܕܡܘܬܐ ܡܬܚܘܝܐ. ܐܨܛܝܪ ܓܝܪ ܒܕܡܘܬܐ ܕܡܫܚܠܦܢ ܡܛܠ ܕܨܒܐ ܒܨܒܝܢܗ ܕܠܦܘܬ ܐܣܟܡܐ ܕܫܡܗܘܗܝ ܢܨܘܪ ܐܦ ܢܦܫܗ. ܠܗ ܕܝܢ ܡܢ ܒܪܝܬܐ ܕܢܨܘܪ ܠܐ ܐܫܟܚ:

Deus similitudinis expers est: in visionibus autem apud nos per similitudines ostenditur. Depictus est enim in variis similitudinibus, quia complacuit voluntati ejus, ut secundùm nominum suorum figuram seipsum quoque depingeret. Ipsum verò creatura nulla potuit depingere. Quæ verba etsi ad imagines in mente expressas commodè referri possint, ratio tamen cui Philoxeni thesis innititur, est illa ipsa, quam Iconoclastæ posteà usurparunt: *Corporeis* nempè *imaginibus incorporea depingi minime oportere.* Quamobrem merito ejus erroris accusatur Philoxenus à Joanne Diacrinomeno, hoc est, Hæsitante, è Monophysitarum secta scriptore, cujus hæc verba Act. 5. Concil. Nicæni II. referuntur. *Non enim licitum asserebat Xenajas, Angelos, quum incorporei sint, corpora facere, & quasi in humanis formis existentes corporeos formare. Sed nec illud existimare, honorem aut gloriam impendere Christo, imaginem ei per picturæ artem efficere: esse autem illi solam acceptabilem nosse in spiritu & veritate adorationem.* Et post alia. *Nosse autem dicit & illud esse puerilis sensus, fingere in Columbæ idolo sanctissimum & adorandum Spiritum; præsertim quum Evangelicæ nequaquam tradant literæ, quia factus est columba Spiritus, sed quia in specie columbæ apparuit aliquando: quia verò dispensatorie, non substantialiter semel ostensus est, non ideò aptum piis est corporis idolum faciendi. Hoc Philoxenus docens unàcum doctrina etiam opus patrabat. Crebrò namque Angelorum imagines quidem deponens delebat; eas verò quæ Christum figurabant, in abditis locis occultabat.* Eandem Xenajæ hæresim spirat anonymus Auctor Encomii in Jacobitas Cod. Arab. ms. Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe fol. 43. ubi in Latinos sic invehitur: ولليوم الافرنج يصوروا صورة الاب كزي شيخ وصورة الابن في حضنه وروح طالعة من فم الاب ونازلة على راس الابن ؛

Et usque in præsentem diem Franci [1] *depingunt imaginem Patris tamquam Senis, & imaginem Filii in sinu ejus, & Spiritum Sanctum ex ore Patris prodeuntem, & super caput*

N O T A.

[1] *Franci*. Ita Latinos appellare solent Syri Arabesque Scriptores, ut notavi in priori tom. pag. 499.

put Filii deſcendentem. Et fol. 87. فلا توصــف لك الاه قايم ولا الاه جالـس . اسمع قوله ايضا فى الانجيل انا والاب واحــد . اهرب يا حبيب القلب الروحــاني من تصويــر الافرنج اليوم واسمع قولــه ايضــا فى الانجيل الاقــدس ان مــن راني راى الاب ولا احــدا يعرف الابــن الا الاب الــذى ارســلــه ولا احــدا يعــرف الاب الا الابــــــــن ; *Tu verò noli deſcribere tibi Deum ſtantem, aut Deum ſedentem. Audi quid ipſe dixit in Evangelio: Ego & Pater unum ſumus. Fuge chariſſime in ſpiritu, fuge hodiernum depingendi Francorum morem, & audi quæ etiam in ſacro dixit Evangelio: Qui videt me, videt & Patrem: & nemo novit Filium, niſi Pater qui eum miſit; nec Filium quis novit, niſi Pater.* Hanc nimirùm doctrinam Jacobitis tradidere Xenajas & Severus, quos Iconoclaſtarum parentes fuiſſe, liquet ex Act. 5. ſeptimæ Synodi. Eidem tamen ſententiæ quoad Incorporeorum imagines nonnullos veteres Catholicos ſubſcripſiſſe, oſtendit Petavius lib. 15. de Incarn. cap. 14. non quod ab imaginibus, in quibus Deus ipſe Prophetis ſe ſpectandum adorandumque obtulerat, abhorrerent, ſed ut Anthropomorphitarum errorem per ea tempora graſſantem à Fidelium mentibus quam longiſſimè removerent. Ne autem Novatores Chriſtianos Orientales ipſis in hac parte conſentire credant, animadvertendum eſt, Jacobitas contrariam prædictis ſuis Doctoribus doctrinam cum Catholica Eccleſia retinuiſſe: quod perantiquæ imagines in eorum Eccleſiis depictæ, ejuſque ſectæ perpetuus & communis uſus manifeſtè declarant.

XV. In errorem Incorrupticolarum impegit.

Gregorius Bar-hebræus in Libro Radiorum par. 3. cap. 3. ſect. 2. eandem videtur Philoxeno cum Juliano Halicarnaſſæo de Chriſti corpore ſententiam tribuere. Verba ejus retuli ſuprà pag. 4. Hæc enim dictio, *paſſiones Domini voluntariæ*, duplicem ſenſum habere poteſt: primum orthodoxum, ut credamus Chriſtum ſua ſponte ſe obtuliſſe paſſioni & morti: alterum hæreticum & probabiliùs à Xenaja intentum, quod Chriſtus famem, ſitim, laſſitudinem & alias hujuſmodi naturales affectiones non ex naturali corporis indigentia, defectuque virium naturaliter contingenti ſentiret, ſed quod iſtas affectiones ſibi aſciſceret atque aptaret pro libito, eo modo quo poſt reſurrectionem ſuam manducaſſe & bibiſſe dicitur: quæ fuit Incorrupticolarum hæreſis ex Manichæorum placitis à Juliano adverſus Severum excogitata. Et in hoc ſenſu loquutum fuiſſe Xenajam, Bar-hebræus indicat loco ſupra citato ſcribens, ab illo contrariam Patribus ſententiam fuiſſe propugnatam: ex quo capite Manichæiſmum Xenajæ veteres objecere, etſi Manichæos ipſe in libris ſuis paſſim execretur: nam hæreticos in ſuis opinionibus inconſtantes fuiſſe, & ex veris principiis falſas quandoque theſes collegiſſe, ut cæteros taceam, liquet ex Monophyſitis & Monothelitis, quorum primi ex vera & hypoſtatica humanitatis ac divinitatis Chriſti unione commiſtionis atque converſionis experte unam tamen naturam, & ſecundi unam voluntatem unamque operationem incohærenter deducebant: *quippe* (inquit Petavius lib. 1. de Incarnat. cap. 14.) *ut errantium temerè incerta veſtigia ſunt, ſic hæreticorum incondite ac diſſonæ ſunt voces: nec minus diſcordes inter ſe, quàm cum veritate pugnantes*. An verò Xenajas Monothelismo etiam infectus fuerit, dicam infrà, ubi de ejus Profeſſione Fidei.

XVI. De Hierapoli, cui Xenajas Epiſcopus præfuit.

Ad Hierapolim quod ſpectat, cujus Epiſcopatum Xenajas geſſit, hanc Syri appellant ܡܒܘܓ *Mabug*, ܐܝܪܐܦܘܠܝܣ *Hierapolim*, & ܡܕܝܢܬܐ ܕܟܘܡܪܐ *Urbem Sacerdotalem*, ſeù *Sacram*: quæ enim Græcè Ἱεράπολις dicitur, hæc Syriaco ſermone ܡܕܝܢܬܐ ܩܘܕܫܐ *Urbs*

Urbs Sacerdotum, redditur. Pro *Mabug* Arabes منبج *Manbeg* proferunt, teste Abulpheda, Yacuto, aliisque Geographis. Hinc primo rejiciendus Ortelius, qui Mabugum à Hierapoli distinguens, *Mabuc Syris*, inquit, *Membich Saracenis*, *vocari civitatem quandam Hierapolitanorum ait Metaphrastes in Surii Sanctorum historia de imagine Domini nostri Jesu Christi*. Secundo audiendus non est Auctor Vitæ Thomæ Heracleensis, qui Cod. nostro Syr. 16. Germaniciam cum Mabugo confundit, inquiens: ܒܬܪܟܢ ܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܓܪܡܢܝܩܝ ܕܗܝ ܗܝ ܡܒܘܓ: *Postmodum Episcopus factus est Germaniciæ, quæ eadem est ac Mabug*. Tertio hallucinatur Edenensis, qui cap. 7. de hæreticis Anaphorarum auctoribus num. 10. Mabugum cum مرعش *Marhas*, eandem urbem facit. Denique fallitur Naironus, qui in Evopl. pag. 51. Berhœam cum Hierapoli confundit, contra expressam Procopii auctoritatem lib. 2. de bello Persico hæc scribentis: *Sic ea die Magnus Episcopus Antiochiam versùs, & Chosroës Berhœam ivere, quæ civitas inter Hierapolim & Antiochiam sita, iter diei expedito ab utrisque distat*.

Opera Xenajæ.

XVII. Scripta Xenajæ. 1. Commentaria in Scripturam.

Commentaria in Sacram Scripturam. ܦܘܫܩܐ ܕܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ. Citantur passim à Dionysio Barsalibæo in expositione Evangeliorum: à Gregorio Barhebræo in Horreo mysteriorum in Matth. cap. 20. 22. & ab Auctore Syro Expositionis in Evangelia per modum interrogationis & responsionis Cod. Syr. Vatic. Joannes Darensis Tract. 2. de Resurrect. corporum cap. 14. laudat Philoxeni expositionem in Matthæum.

2. Versio Evangeliorum.

Versio Sacrorum Evangeliorum. Hanc è Græco edidit Xenajas, teste Thoma Heracleensi in nota ad calcem Codicis Evangeliorum exarati anno Græcorum 927. Christi 616. qui in Bibliotheca Angelica S. Augustini de Urbe exstat: ubi hæc de Versione Philoxeni. ܐܬܦܫܩ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܐܪܒܥܐ ܐܘܢܓܠܣܛܐ ܩܕܝܫܐ ܩܕܡ ܒܡܒܘܓ ܡܕܝܢܬܐ ܒܝܘܡܝ ܕܚܣܝܐ ܡܪܝ ܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ ܡܘܕܝܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܝܠܗ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ. *Translatus fuit liber hic quatuor Evangelistarum primùm quidem in urbe Mabugo diebus religiosissimi Mar Philoxeni Confessoris ejusdem urbis Episcopi &c.* Tempus factæ Versionis designatur in Codice ms. Bibliothecæ Regiæ Parisiensis Syriaco membranaceo, qui Evangelia quatuor continet elegantissimè scripta anno Alexandri 1503. Christi 1192. ubi ad calcem hæc leguntur apud Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 389. *Hic est liber quatuor Evangeliorum Sanctorum, qui translatus est ex Græca lingua in Syriacam studio exactissimo maximoque labore, primo quidem in urbe Mabug sive Hierapoli anno* 819. *Alexandri Macedonis* (hoc est, Christi 508.) *tempore S. Philoxeni Confessoris & Episcopi ejusdem civitatis*. Cætera describam, ubi de Thoma Heracleensi. Laudat hanc Philoxeni Versionem Auctor Jacobita in Professione Fidei Cod. ms. Arabico Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe fol. 414. in hæc verba. فيلوكسينوس المنبجي مفسر الانجيل الى لغة السريانية الذى طيبه على كل من يقرا الانجيل بالسرياني من الملكية واليعاقبة والنساطرة والموارنة . واما السريان فعندنا نسخة الهرقل لثوما الهرقلى :

Phi-

Philoxenus Mabugensis, qui Evangelium in Syriacam linguam convertit. Ejus versione utuntur quotquot Evangelium Syriacè legunt: Melchitæ, inquam, Jacobitæ, Nestoriani, & Maronitæ. Nos verò Syri habemus editionem Heracleensem à Thoma Heracleensi elaboratam. Mentitur Jacobita: nam quatuor laudatæ Nationes non Philoxeniana Versione, sed ea, quam ܦܫܝܛܬܐ *Simplicem* appellant, quæque ab Apostolorum temporibus in Ecclesia Syriaca publicata est, utuntur: Soli Jacobitæ editam primum à Philoxeno, deinde ab Heracleensi correctam versionem in Ecclesia legunt.

Bar-hebræus in Horreo mysteriorum videtur Heracleensem cum Versione Philoxeni confundere, & ex duabus unam facere. Sic enim scribit in Præfatione ad Evangelia:

ܐܦܢ ܒܬܪܟܢ ܒܚܬܝܬܘܬܐ ܡܢ ܝܘܢܝܐ
ܠܣܘܪܝܝܐ ܐܬܦܫܩ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܕܡܒܘܓ ܒܝܘܡܝ ܚܣܝܐ
ܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ ܒܝܕ ܚܣܝܐ ܬܐܘܡܐ
ܕܚܪܩܠ ܒܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܢܛܘܢܝܢܐ.

Deinde accuratius è Græco in Syriacum translatum fuit (loquitur de Testamento Novo) *in urbe Mabug diebus religiosi Philoxeni per religiosum Thomam Heracleensem in sacro Antonianorum monasterio*. Mendum manifestum. Nam Philoxenus obiit circa annum Christi 520. Thomas verò editionem suam elaboravit anno 616. ut suprà vidimus. Quare Bar-hebræi locum amanuensis vitio fortassè corruptum, sic restituo.

ܒܝܘܡܝ ܚܣܝܐ ܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ. ܘܡܢ
ܒܬܪܟܢ ܐܬܦܚܡ ܠܘܬ ܨܚܚܐ ܕܝܠܗ
ܕܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ ܒܝܕ ܚܣܝܐ
ܬܐܘܡܐ ܕܚܪܩܠ ܘܬܪ:

Diebus religiosi Philoxeni: postea ad exemplar ipsius Philoxeni collatum fuit per religiosum Thomam Heracleensem &c.

3. Anaphora.

Anaphora ܐܢܐܦܘܪܐ. Exstat Cod. Nitr. 3. fol. 216. & Nitr. 4. fol. 185. Initium: ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܚܝܠܬܢܐ ܘܠܐ ܡܬܕܪܟܢܐ: *Domine Deus fortis & incomprehensibilis*: de qua sic Edenensis cap. 7. de hæreticis Anaphorarum auctoribus:

ܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܒܘܓ
ܕܗܘ ܡܪܒܫ ܣܝܡ ܠܗ ܐܢܐܦܘܪܐ ܕܡܫ
ܪܝܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܚܝܠܬܢܐ.

Philoxenus Episcopus Mabugi, quæ est Marbas, (hoc falsum, ut monui suprà p. 23.) *habet Anaphoram, quæ incipit, Domine Deus fortis*. Ejusdem meminit Schultingius tom. 3. p. 106. in Indice Liturgiarum num. 22. ubi in notam ætatis Philoxeni gravissimus error obrepsit: sic enim ille: *Sancti Philoxeni* (Liturgia) *Chaldaicè composita anno à nativitate Domini ducentesimo septuagesimo*. Prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. pag. 310. qui ex fide Codicis Colbertini 3922. alteram Philoxeno tribuit Anaphoram, cujus initium ܐܠܗܐ ܗܘ ܚܝܐ ܕܟܠ ܘܢܘܗܪܐ: *Deus vita omnium & lux*: eamque publicavit in cit. tom. pag. 301. Exstat sub ejusdem Philoxeni nomine in Cod. Ecchellensi 5. fol. 56. Sed eam Simeoni Persæ restituendam esse, demonstravi in priori tom. p. 345.

4. Precatio.

Precatio ܨܠܘܬܐ è Syriaco in Arabicum sermonem translata. Exstat ms. in Cod. Arab. Vatic. 52. fol. 65. & 53. fol. 54. & impressa charactere Syriaco in libro, quem appellant شحيم *Hebdomadarium*, seu Horas septem Canonicas, quæ à secularibus Maronitis recitari solent.

5. Ordo Baptismi.

Ordo Sacri Baptismi. ܛܟܣܐ ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ: Exstat Syriacè in Rituali Jacobitarum

rum Codice Ecchellen. 4. fol. 223. poſt Severi Antiocheni Ritum. Tres enim Baptiſmatis Ritus uſurpant Jacobitæ: Primum Apoſtolis, ſeu Jacobo fratri Domini adſcribunt in laudato Rituali fol. 199. Alterum Severo fol. 210. Tertium denique, eumque omnium breviſſimum, Philoxeno noſtro.

Scio, nonnullos Syros opinari, Anaphoram, Precationem, & Ordinem Baptiſmi, de quibus ſuprà, non Philoxeni noſtri hæretici fœtum eſſe, ſed alterius orthodoxi ejuſdem Hierapolitanæ urbis Epiſcopi, qui Nicæno Concilio interfuit, & ſubſcriptus legitur inter Patres ejuſdem Synodi, licet Philotimus in quibuſdam exemplaribus dicatur. Verùm non conſtat ſeniorem illum Philoxenum quidquam ſcripſiſſe; contra verò in laudatis operibus, ac præſertim in Anaphora, quædam ſunt quæ Xenajæ noſtri ingenium ætatemque redolent, ut illud de incarnatione Verbi ܘܠܐ ܫܘܚܠܦܐ *abſque mutatione* apud Renaud. to. 2. p. 311. & 312. quod in ejus ſcriptis adverſus Eutychianos frequenter occurrit: denique Jacobitæ, qui Xenajam ſuum optimè norunt, Ordinem Baptiſmi, Anaphoram & Precationem ſuprà memoratas, ad ipſum conſtanter referunt.

VI. Tractatus de Trinitate & Incarnatione.

De Trinitate & Incarnatione Tractatus III. ܡܐܡܪ̈ܐ ܬܠܬܐ ܥܠ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܘܥܠ ܡܬܒܣܪܢܘܬܐ : quorum primus *de Trinitate* inſcribitur, in quo de Deo trino & uno ampliſſimè diſſerit. Secundus *de Incarnatione Verbi*, in quo per octo capita (ܪ̈ܫܐ *ſententias* vocat) continuata oratione invehitur in Eutychianos, quos *Phantaſiaſtas* appellat, in Neſtorianos, & in Chalcedonenſes, unam ſtatuens in Chriſto perſonam unamque naturam: ſed & alios hæreticos confutat, qui malè de Incarnationis myſterio ſenſerunt, ut Manes, Marcion, Valentinus, Bardeſanes, Sabellius, Apollinaris, Photinus, Marcellus Galata, Arius, Aetius, & Theodorus Mopſveſtenus. Idem agit in tertio Tractatu quem in quinque Capita, ſeu ſententias partitur.

Et quidem in Tractatu de Trinitate nihil notatu dignum occurrit, ſi eum errorem excipias, quem circa Spiritus Sancti proceſſionem admittit Xenajas, ut notavi ſupra pag. 20. In Tractatu verò de Incarnatione nec orthodoxum gerit, nec Eutychianum, ſed mediam quandam init viam, quam Jacobitæ poſt ipſum tenuere & uſque in hodiernum diem tenent: unam ſcilicet in Chriſto eſſe naturam, ex Divinitate & humanitate compoſitam, converſionis tamen, confuſionis & commiſtionis omnino expertem. Sic enim ille de Incarnationis myſterio. Filius, inquit, qui unus ex Trinitate eſt, univit ſibi perſonaliter corpus anima rationali & mente præditum, in utero Deiparentis. Non ante formatum corpus, quàm Verbo unitum, ſed in puncto temporis & formatum & unitum. In hoc Chriſtus natus, in hoc enutritus, in hoc paſſus, in hoc mortuus. Divinitas Filii nec paſſa nec mortua. Hæc autem omnia non apparenter, non phantaſticè, ſed vere & naturaliter geſta. Denique Verbum non in carnem converſum, aut cum ea commiſtum, vel confuſum, neque ab ea diviſum, & viceverſa; ſed eo modo humanitati unitum, quo anima rationalis corpori: & quemadmodum ex anima rationali & corpore una conflatur humana natura; ita ex humanitate Chriſti & divinitate una conſurgit natura, non quidem ſimplex, ſed compoſita, ſeu, ut recentiores Jacobitæ loquuntur, ܚܕ ܟܝܢܐ ܟܦܝܠܐ *Una natura duplex*, vel ut Xenajas loquutione S. Cyrilli in epiſt. 1. ad Succeſſum abutitur, *poſt unitionem in Chriſto una tantummodò Verbi incarnata natura*. Nam

tribus omninò modis rem *componi*, ſeu ex duabus *unam effici* intelligebant Monophyſitæ, ut obſervat Petavius lib. 3. de Incarnatione cap. 6. (ſi phantaſticam apparitionem excipias, qualem Manichæi & nonnulli Eutychiani aſſeruere.) Aut nimirùm unâ pereunte & in alteram velut abſorptâ, incolumis & ſola iſta ipſa remanet; cujus generis exemplum habes in aquæ ſtilla, quæ in vini amphoram projecta, naturam mutat & in vinum convertitur: aut ex duabus mutatis fit aliqua tertia diſſimilis ambarum, ut in elementis apparet, ex quibus miſtorum corporum ſubſtantia conflatur: aut demùm ex duabus ſalvis & integris tertia itidem & diverſa componitur, ut videre eſt in anima & corpore, ex quibus hominis natura conſtat. Atqui Xenajas, ut ex hoc Tractatu colligitur, primi quidem & ſecundi generis compoſitionem rejicit, quam ſolos admiſiſſe ſtolidiores Eutychianos monet idem Petavius lib. 1. cap. 14. Tertium igitur compoſitionis genus probat, quod excogitarunt doctiores Monophyſitæ, qui aſſiduis Catholicorum diſputationibus irritati & calefacti, ad iſta ſubtilius enucleanda compulſi ſunt, ut notat Sophronius in epiſt. ad Sergium Act. 2. Synodi VI. Ejus verba, quæ in priori tom. pag. 81. Syriacè retuli, hæc ſunt: *Item quum ait Beatus Ephræm*, miſcuit [1] naturas tamquam pharmacum, *id pro* univit *intellexit*. *Non enim exiſtimavit Sanctus, eo modo naturas divinitatis & humanitatis ad commiſtionem veniſſe, quo aqua & vinum, aut cæteræ humidæ liquidæque naturæ, quæ naturarum ſuarum veritatem amittere ſolent, diverſumque ſaporem acquirere*. *Abſit, ut ita de Verbo ejuſque corpore aut Sanctus ille, aut alii eidem æquales, aut nos ipſorum diſcipuli ſentiamus, & dicamus, ea inſtar aquæ & vini permiſta fuiſſe*. Et paucis interjectis: ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܐܬܚܠܛ ܡܠܬܐ ܥܡ ܒܣܪܗ ܕܝܠܗ ܗܢܘ ܕܝܢ ܐܬܚܝܕ ܕܠܐ ܒܘܠܒܠܐ ܘܕܠܐ ܚܒܠܐ ܙܕܩ ܕܢܚܘܐ ܒܦܐܬܐ: ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܦܘܚܡܐ ܢܚܘܝܘܗܝ:

Quomodo autem Verbum cum ſua carne commiſtum, hoc eſt, unitum fuerit abſque confuſione & abſque corruptione, oportet ut exemplis demonſtremus &c. Plura autem exempla producit, ſed potiſſimùm unionis animæ cum corpore. Hinc ab Eutychianis ſimul & Catholicis Xenajas recedit: ab illis quidem, quia carnem Chriſti veram eſſe, & ex Virgine ſumptam, & divinitati citra confuſionem aut mutationem aut diviſionem unitam affirmat; à Catholicis verò, quia non duas aſſerit poſt unitionem manſiſſe naturas, ſed *ex duabus unam compoſitam*: quod animæ rationalis, & corporis exemplo, ut ſuprà dixi, oſtendere fruſtra conatur. Vide S. Thomam lib. 4. contra Gent. cap. 35. & Par. 3. quæſt. 2. art. 1. ubi iſtud *naturæ unius & compoſitæ* commentum evertit; & Petavium de Incarn. lib. 3. cap. 10. ubi rationem aſſignat, propter quam non fit in Chriſto natura una ex duabus in unum concurrentibus, fit autem ex duabus una partibus, ex quibus homo componitur.

Quàm verò inter ſe differant hæ duæ dictiones *natura duplex*, & *una natura duplex*, nemo non videt. Prima *in duabus Chriſtum naturis* ſecundùm Concilii Chalcedonenſis definitionem ſignificat: Altera *ex duabus unam Chriſti naturam compoſitam*, ut Dioſcorus Alexandrinus ajebat & poſt ipſum Monophyſitæ: Atque hæc compoſitio unum infert operationum & voluntatum Chriſti principium, quæ Monothelitarum hæreſis

NOTA.

[1] *Miſcuit*. Miſtionem pro Unione à Syris uſurpari, ibidem ex Philoxeno & Edeſſenſi demonſtravi.

refis fuit *Eutychianorum ac Monophyſitarum*, (ut recte eam nominat Petavius de Incarn. lib. 1. cap. 19.) *appendicula*. Id autem Monophyſitæ ſub *una natura duplici* ſubdolè intelligebant, quod poſteà Monothelitæ ſub *una Dei virili operatione*: quorum proinde loquendi formulam damnavit anathemate Synodus Lateranenſis ſub Martino I. Secretario 5. in hæc verba: *Siquis ſecundùm ſcelerosos hæreticos Dei virilem operationem, quod Græci dicunt* θεανδρικὴν, *unam operationem inſipienter ſuſcipit; non autem duplicem eſſe confitetur ſecundùm SS. Patres, hoc eſt, divinam & humanam; aut ipſam Deivirilis, quæ poſita eſt, novam vocabuli dictionem, unius eſſe deſignativam, ſed non utriuſque mirificæ & glorioſæ unitionis demonſtrativam, condemnatus ſit*. Vide Pagium ad annum 633. num. 5.

Quibus monachis opus ſuum nuncupaverit Xenajas, non liquet: nam primum Codicis noſtri folium deſideratur. Ad Syros verò homines, eoſque fortaſsè Neſtorianos ipſum ſcripſiſſe, colligi poteſt ex fol. 103. ubi hæc de Theodoro Mopſveſteno:

ܘܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܒܝܢܬܟܘܢ ܡܠܦܢܐ ܘܡܦܫܩܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ ܩܪܝ ܟܬܒܐ: ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܒܘܗ ܘܥܠܬܗ ܕܗܕܐ ܗܪܣܝܣ: ܘܠܐ ܐܬܒܗܬ ܠܡܣܡ ܬܪܝܢ ܒܢܝܢ ܫܡܗܐ:

Et is, qui inter vos Doctor nuncupatur & ab unoquoque Commentator Librorum vocitatur, Theodorus, inquam, hæreſeos hujuſce pater & cauſa, duos ponere filios non erubuit. Atqui ſub Xenaja apud ſolos Neſtorianos Theodorus tamquam Doctor habebatur ejuſque nomen in honore erat: quem proinde tùm Catholici, tùm Monophyſitæ unacum Neſtorio deteſtabantur.

Demum quod ſpectat ad noſtrum Codicem, is paucis poſt obitum Xenajæ annis exaratus eſt, videlicet anno Chriſti 564. ut liquet ex hac adnotatione quæ ad calcem ejuſdem fol. 160. apponitur. ܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܚܡܫ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܒܝܪܚ ܢܝܣܢ ܒܥܣܪܝܢ ܒܗ. *Abſolutus eſt hic liber anno Alexandri 875. (Chriſti 564.) menſe Aprili, die vigeſima*. Pertinuit olim ad Abraham & Jacobum Epiſcopos, uti legitur ibidem: ܕܐܒܪܗܡ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܛܝܝܐ ܠܫܢܝܐ ܣܓܝܐܬܐ; *Abrahami Arabum Epiſcopi ad multos annos*. Et mox ܐܝܬܘܗܝ ܟܬܒܐ ܕܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ ܕܡܒܘܓ ܘܕܚܣܝܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܒܘܓ: *Liber hic Philoxeni Mabugenſis ſpectat ad religioſum Mar Jacobum Epiſcopum Mabugenſem*: cujus ſermo de Jejunio &c. exſtat in Cod. Arab. Vatic. 67. pag. 248.

VII. De Uno ex Trinitate incarnato & paſſo.

De uno ex Trinitate incarnato & paſſo, Diſſertationes X. ܡܐܡܪ̈ܐ ܥܣܪܐ ܥܠ ܚܕ ܡܢ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܩܢܘܡܐ ܕܐܬܓܫܡ ܘܚܫ: Exſtant in Cod. Nitr. 26. qui annorum 900. ætatem præ ſe fert.

Subjungitur Reſponſio ad Anonymum, in qua Adverſarii errores in plura capita diſtributos refellit & objecta diluit in eodem Cod. fol. 114. initium: ܡܩܪܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܒܫܘܠܡܗ ܕܡܡܠܠܐ ܗܢܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܪ̈ܫܐ ܕܓܘܕܦܝܟ ܡܣܪܩܐ ܘܬܒܪܐ ܠܫܡܠܝܐ ܕܟܠܗܝܢ ܕܗܘܐ ܥܡܟ ܠܟܠܢܫ ܕܡܢ ܩܪܝܢܐ ܕܡܢܟ ܢܬܝܕܥܘܢ ܠܚܣܝܪ̈ܐ: ܘܟܠܗܘܢ ܐܦ ܗܘ ܕܠܚܒܪܐ ܕܐܬܟܪܝܬ ܡܢܟ ܠܘܩܒܠ ܕܚܘܫܒܝ ܐܬܚܒܠ ܗܠܝܢ ܒܫܘܪܪܐ. *Subjiciam autem in fine hujus Diſſertationis ipſa blaſphemiarum tuarum capita, eamque confutationem quam ad-*

adversus nostram doctrinam concinnasti: ut hoc pacto ex tuorum verborum lectione errorem tuum unusquisque per se comprehendere possit: Deinde epistolam quoque describam, quam ad monachos transmisi, quamque ejusmodi blasphemiis impugnasti.

Sequitur *Epistola ad monachos*, quæ fuit causa dissidii Xenajam inter & Adversarium, ibid. fol. 123. his verbis: ܚܪܡܐ ܠܢܣܛܘܪܝܣ ܘܠܐܘܛܘܟܐ ܘܠܝܘܠܦܢܗܘܢ ܘܠܬܠܡܝܕܝܗܘܢ ܘܠܟܠ ܕܫܠܡܝܢ ܠܗܘܢ: ܘܠܟܠ ܕܠܐ ܡܚܪܡܝܢ ܠܗܘܢ ܒܦܘܡܗܘܢ ܘܒܠܒܗܘܢ. ܘܠܟܠ ܕܠܐ ܡܘܕܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܠܗܐ ܡܠܬܐ ܚܕ ܡܢ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܐܣܬܠܒ ܚܠܦܝܢ. ܡܢ ܕܠܐ ܪܚܡ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܢܗܘܐ ܚܪܡ:

Anathema Nestorio & Eutycheti, & doctrinæ eorum, & discipulis eorum, & omnibus, qui ipsis consentiunt, & qui eos ore & corde non anathematizant, & qui non confitentur, Christum Deum Verbum unum ex Trinitate, pro nobis crucifixum. Qui non diligit Dominum nostrum Jesum Christum, anathema sit.

Demum sententiam suam Xenajas confirmat auctoritate Patrum, quos abundè congerit, ut demonstret, *Christum unum esse de Trinitate*, & rectè de eo dici, *Unus ex Trinitate incarnatus & passus*. *Ephræmi*, nimirùm, *Syri* ex Hymno cujus initium, *Gratia appropinquavit oribus blasphemis*, ex Hymno de Latrone: de Precibus: de Fide: de Sponsa Regis: de Saba Juliano: de Nicomedia; de Martyribus Nisibenis: de Thoma: de nativitate Domini: de Ecclesia: adversus Judæos & hæreticos: & in illud, *In principio erat Verbum*. *Chrysostomi* in Matth. & Joan. & Lib. de Sacerdotio: & in Psalmos. *Cyrilli* epist. ad Succensum Episc. Cæsarien. & ad Valerianum, & ad Nestorium, & Lib. de Fide. *Eusebii Emeseni* ex Lib. de Fide, & Homil. de novis mutationibus, & Homil. habita Beryti. *Alexandri* Alexandrini. *Theophili* Alexandrini. *Athanasii* epist. ad Epictetum. *Basilii* Magni. *Gregorii* Theologi, & *Attici* Episcopi Constantinopolitani.

Summam hujus controversiæ, quæ Orientalem Ecclesiam diu multumque divexavit, accipe. Scripserat Xenajas ad monachos quosdam Syros prolixam de Incarnationis mysterio epistolam, in qua propositionem hanc frequenter usurpabat, *Unus è Trinitate descendit de cœlo, incarnatus est, passus, crucifixus, mortuus, resurrexit, ascendit in cœlum*, & similia; notare volens tùm Nestorianos, qui humanitatem Christi à divinitate ac persona Verbi separabant, tùm Eutychianos, qui corpus phantasticum ab eodem Verbo assumptum opinabantur. Excepit illam cum risu Anonymus Nestorianus reprehendens maximè illam dictionem *Unus è Trinitate*, quasi duæ, non tres divinæ personæ remanserint in cœlo, si unus è Trinitate dicatur in terram descendisse, quæ sunt ipsius Anonymi verba à Xenaja initio Disputationis relata: aliaque subjungit absurda, quæ ex ea propositione sequi affirmat, sed maximum ait esse *Vocis illius novitatem*. Ad hæc Xenajas è Scriptura & Patribus demonstrat vocem illam nec novam esse, nec veteribus incognitam; ejus verò sensum explicat, ac veritatem ratione Patrumque testimoniis tuetur. Demùm objecta Adversarii diluens, has quinque Propositiones colligit, è quibus quid ipse circa Incarnationis mysterium senserit, liquido apparet. ܐ. ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ ܕܗܘܐ ܚܕ ܡܢ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܐܠܗܐ ܡܠܬܐ ܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܬܒܣܪ ܘܠܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܡܫܝܚܘܬܗ ܡܢ ܐܠܗܘܬܐ . ܒ. ܕܗܘ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ܒܗܘ ܡܫܝܚܘܬܗ ܗܘ ܐܬܝܠܕ ܡܢܗ ܡܢ ܒܬܘܠܬܐ ܡܢ ܒܣܪܗ ܘܢܦܫܗ

[illegible]

I. Ipſa Filii Perſona, Unus è Trinitate, Deus Verbum, deſcendit de cœlo incomprehenſibiliter, & in Virgine perſonaliter inhabitavit. II. Idem ille, qui in ea perſonaliter inhabitavit, ipſe ex eadem Virgine incarnatus eſt, ex carne ejus & ex oſſibus ejus perſonaliter abſque converſione & ineffabiliter: & factus eſt homo viſibilis, attrectabilis, & compoſitus, quum tamen, ut Deus, remanſerit in ſua ſpiritualitate, ſubtilitate ac ſimplicitate, prout Deum decet. Ipſum verò ejus corpus ex eodem Virginis corpore, non aliunde eſſe creditur. III. Si is qui incarnatus eſt, Deus eſt, Deus quoque erit qui natus eſt: & ſicuti qui in Virginem ingreſſus eſt, unus erat ſpiritualis, cujus ſpiritualis natura ex Patre eſt; ita idem ipſe unus ex eadem Virgine prodiit, cujus ex natura veritatem corporis ſui habet. Quamobrem rectè appellatur Virgo Dei genitrix, eò quod unam Dei incarnati perſonam ineffabiliter genuit. IV. Non eſt alius & alius,

& alius, neque proprietates alterius & alterius: neque alius infans qui videbatur, & alius sublimis & altissimus Deus Verbum. Neque alius qui ex ventre initium duxit, & alius qui ex Patre absque principio genitus est. Neque in binarium excrevit una illa Dei persona, qui homo factus est, neque alius Filius naturalis & Verbum extra Jesum Christum, de quo in Scripturis humana omnia prædicantur, sed in omnibus verbis, operibus, passionibus & miraculis, quæ ab invicem differunt, unus idemque est Deus Verbum, qui absque conversione homo factus est. V. Et quemadmodum opus passionis & mortis nomini Christi, aut Filii, aut Jesu, vel Unigeniti tribuitur; ita & vere ac fideliter de nomine Dei prædicatur: & sicuti reprehensione caret qui credit Christum & Filium passum fuisse; sic etiam qui affirmat, Deum aut Verbum crucifixum & mortuum: nam constat, unum illum Unigenitum, qui in mundo apparuit & in omnibus quæ homines pati solent, præter peccatum, tentatus fuit, ipsum esse Christum & Filium naturalem: constat insuper, eum qui natura Filius est, natura quoque Deum esse. Si igitur passus dicitur Filius, qui non per gratiam, sed per naturam Filius est, sequitur credi quoque oportere, Deum passum esse ac mortuum, non autem hominem ab ipso separatum, aut qui ipsum sequatur, aut in quo ipse, tamquam alius in alio, inhabitet. Hucusque Xenajas.

Qui plura de famosæ illius quæstionis origine & progressu scire desiderat, consulat Baronium ad annum 519. Petavium lib. 1. de Incarn. cap. 18. & lib. 5. cap. 2. & Norisium lib. 2. hist. Pelag. cap. 18. & singulari Dissertatione ea de re edita: ubi fusè de monachis Scythis, quos communis fert Scriptorum sententia, celeberrimam illam *de Uno ex Trinitate* quæstionem Constantinopoli circa annum Christi 519. primùm excitasse. At in Oriente eandem controversiam tàm inter catholicos & hæreticos, quàm inter hæreticos ipsos, Monophysitas scilicet & Nestorianos jamdiu agitari cæptam fuisse, liquet ex laudato Xenajæ libro: nimirùm, paulò postquam Petrus Fullo clausulam illam, *Qui crucifixus es pro nobis*, Trisagio addidit, quando occasione illius additamenti quæri cœptum est de veritate harum propositionum, *Christus unus est è Trinitate*, & *Unus è Trinitate passus, crucifixus, & mortuus.*

VIII. Epistola ad Abraham & Orestem Presbyteros Edessæ de Stephano Bar-Sudaili.

Epistola ad Abraham & Orestem Presbyteros Edessenos de Stephano Bar-Sudaili Edesseno. ܐܓܪܬܐ ܠܘܬ ܐܒܪܗܡ ܘܐܘܪܣܛܝܣ ܩܫܝܫܐ ܕܐܘܪܗܝ ܡܛܠ ܣܛܦܢܘܣ ܒܪ ܨܘܕܝܠܝ.

Exstat in Cod. Syr. Vat. XV. fol. 60.

Initium: ܣܛܦܢܐ ܣܦܪܐ ܗܘ ܚܟܝܡ ܐܝܠܢܐ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܠܘܬܟܘܢ ܡܥܡܪ ܗܘܐ ܗܫܐ ܕܝܢ ܒܐܬܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ: ܫܡܥܬ ܕܐܦ ܫܕܪ ܠܟܘܢ ܡܢ ܩܠܝܠ ܝܘܡܬܐ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܕܝܠܗ ܥܡ ܐܓܪܬܐ ܘܦܘܫܩܐ ܕܡܬܥܒܕܝܢ:

Stephanum illum virum doctum qui olim apud vos habitabat, nunc verò in Hierosolymorum regione moratur, accepi ad vos misisse paucis abhinc diebus quosdam è suis unàcum epistolis & commentariis à se editis. Hæc Stephani commentaria ut supprimantur, ne in publicum prodeant, & fidelium animos corrumpant, admonet laudatos Presbyteros Xenajas, inquiens: ܐܢ ܗܟܝܠ ܟܬܒ ܠܘܬܟܘܢ ܐܝܟ ܕܫܡܥܬ: ܐܘ ܫܕܪ ܠܟܘܢ ܟܬܒܐ ܕܓܘܕܦܝܗ: ܙܗܝܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܢܬܦܪܣܘܢ: ܘܢܬܩܪܘܢ ܠܘܬ ܐܢܫܐ ܕܫܦܝܪܝܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܠܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܡܬܬܚܒܠܝܢ ܘܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܥܬܩܘܢ ܠܦܫܝܛܐ:

Sive igitur ad vos scripsit, ut didici, sive libros blasphemiarum suarum vobis transmisit, illud omni studio vobis caven-

cavendum est, ne cui in manus veniant, ac præsertim monialium, quæ in Æde Ecclesiæ inhabitant, nequid detrimenti propter insitam fœminis simplicitatem atque levitatem, patiantur.

Deinde errores ejus exponens subjungit. [Syriac text]

Mendaces etiam Scripturas facit (Stephanus Bar-Sudaili) *& spem Christianis præcidit, docens cuique licere pro arbitratu peccare, prohibens catechismum, & Gentiles, Judeos Hæreticosque à Deo avertens: sed & sacrum Baptismum abrogat, & divinorum Sacramentorum dona tollit, & labores cursusque pro sectanda justitia abolet. Si enim juxta impium ipsius dogma, non modo judicium non erit, sed etiam ad unam eandemque retributionis mensuram unusquisque deventurus est, & eundem honorem recipient Petrus discipulus ac Simon magus, Paulus prædicator ac Judas proditor, cæterique Apostoli ac Evangelistæ: & quod summæ impietatis ac dementiæ est, omnia affirmat unius ejusdemque cum Deo naturæ effectum iri &c.* Et paucis interjectis. [Syriac text]

Sic ait: Quemadmodum Pater & Filius & Spiritus una sunt natura, & corpus Verbi consubstantiale est essentiæ ejusdem; ita & unaquæque creatura Divinitati futura est consubstantialis. Rursus idem Stephanus quod ab Apostolo scriptum est, [Syriac text] *erit Deus omnia in omnibus*, ad ejusdem trahit erroris argumentum, ut creaturas omnes unius cum Deo substantiæ futuras esse affirmet: id quod ex Origenis officina mutuatus est, cujus apud Theophilum Alexandrinum in epist. 1. Paschali relata à Theodoreto Dial. 2. ejusmodi sententia legitur, *quemadmodum Filius & Pater unum sunt: ita & anima, quam assumpsit Filius, & ipse unum sunt*: hoc est, ut Origenis verba idem Theophilus interpretatur, ejusdem cum divinitate substantiæ anima Christi est: & Sanctus Hieronymus in epist. ad Avitum scribit, Origenem dixisse, Deum & Angelos & animas, ac rationales adeo creaturas omnes quodammodo unius esse substantiæ. Vide Petavium lib. 1. de Incarn. cap. 15.

Pergit Xenajas deliramenta Bar-Sudaili referens: [Syriac text]

[Syriac text]

[Syriac text]

Reperi autem, inquit, *in eius commentariis*, *quod in Evangelio dicit Dominus*, Hodie & cras virtutes faciam, & tertia die consummabor, *ab ipso in commentum hujusmodi detortum*, *ut per feriam sextam hunc mundum intelligat*, *quem & malum appellat*; *per Sabbatum*, *requiem*, *quam post consummationem fore affirmat*; *per Dominicam verò perfectionem*, *qua Deus omnia in omnibus futurus est*, *nimirùm omnia in Deo futura sunt unius ejusdemque naturæ & essentiæ*. Triplicem videlicet mundi statum à Barsudaili distingui, scribit Xenajas: præsentem, quem malum ex Manichæorum sententia appellat: futurum post animæ à corpore separationem, in quo ex Millenariorum errore voluptuosæ cujusdam vitæ statum fingit: & æternum post mille annorum cursum, in quo ex Origenis fabulis cuncta creata ejusdem fore cum creatore naturæ comminiscitur. Subjungit Xenajas impietatem sceleratissimi hominis describens:

[Syriac text]

[Syriac text]

Venerunt ad me viri fide digni, *&* *dixerunt*, *se cellam ejus ingressos*, *parieti inscriptam reperisse hanc sententiam*, Omnis natura Divinitati consubstantialis est. *Quumque in blasphemiam acriter invecti essent*, *& res ad aliorum complurium notitiam perducta varios rumores excitasset*, *ille timore correptus scripturam quidem de pariete sustulit*, *in libris tamen suis eandem sententiam occultavit*. *Cuidam verò Judæo ad sepulcrum Patrum Abrahæ filiorum sedenti hæc idem*, *ut mihi narrarunt*, *ad ipsum accedens dixisse fertur*: *Ne timeas*, *neque mœrore conficiaris*, *quod crucifixor appelleris*: *fatum enim tuum cum Abraham est*: *ubi fatum dixit pro sorte*.

Antequam in apertam Stephanus hæresim incidisset, acceperat à Xenaja Epistolam, quam ille idcircò ostentabat, ut ejus nomine & auctoritate errores suos tueretur. Hoc itaque mendacium confutaturus Xenajas, exemplar ejusdem Epistolæ ad præfatos Presbyteros Edessenos transmittit, inquiens: [Syriac text]

[Syriac text]

[Syriac text illegible]

Memini, me olim Epistolam ad ipsum per quendam ejus discipulum Abraham nomine dedisse, cujus exemplar nunc ad vos transmisi, quum nondum mihi compertum fuerat in omnes ejusmodi blasphemias ipsum per summam audaciam prorupisse, ut in commentariis suis in Psalmos, quorum aliquot ad manus meas pervenere, de seipso visiones revelationesque superbè jactet, & dictitet sibi soli datum Scripturarum sensum accuratè percipere: ubi & Scripturas somnia vocat, commentaria autem sua, somniorum expositionem. Et paucis interjectis:

[Syriac text illegible]

Nam audivi, ipsum vobis dixisse, etiam Edessæ doctrinam suam admissam fuisse: jactare insuper, se summis laudibus à nobis attolli: donec incidit in manus quorundam Monachorum ibidem commorantium Epistola hæc, quam ego scripseram, cujus & exemplar vobis transmitto, intellexeruntque ipsum pluribus à me reprehendi.

Claudit Epistolam Xenajas, ad prædictos Presbyteros inquiens:

[Syriac text illegible]

Quum igitur has meas literas acceperitis, quod æquum & congruum esse noveritis, id ad ipsum scribite, hominemque non perfunctoriè, sed acriter reprehendite. Ego verò etiam Episcopo Hierosolymorum de ipso scripsissem, nisi & causa fidei obstaret, & quod sumus ab ejus communione separati. Quibus verbis Eliam orthodoxum Hierosolymorum Antistitem hæreticus Xenajas perstringit.

Porrò Stephanus Bar-Sudaili, quem Philoxenus in hac Epistola reprehendit, monachum egerat in Edessena regione, ubi & evolvendis sacræ Scripturæ Patrumque voluminibus sedulam operam navarat. Sed in errores Origenis lapsus, primum quidem de hominis fine, hoc est, de Paradisi & Gehennæ æternitate dubitare cœpit, ut notavi in priori tom. pag.303. ubi doctam S. Jacobi Sarugensis ad eundem epistolam retuli. Mox in apertam hæresim prorumpens, Origenianas fabulas palàm Edessenis venditare ausus fuit, à quibus rejectus, Hierosolymam se recepit, quò Origenistæ confluxerant, ut narrat Cyrillus in Vita Sancti Sabæ per Cotelerium edita p.274. ubi de Nonno Palæstino & tribus Sociis Monachis, qui novam Lauram occupantes, maximos tumultus in Palæstina sub Elia Patriarcha excitarunt. Ejusdem Bar-Sudaili memoriam damnant Jacobitæ in Professione fidei, quæ ab ordinandis exigitur Cod. Ecchell. 4.

9. Professio Fidei.

Professio Fidei. [Syriac text illegible] Exstat Syriacè in Cod. Berœensi 1. ubi Xenajas præter Monophysitarum errorem, Monothelismum etiam expressè adstruit, in hæc verba:

[Syriac text illegible]

Non agnoscimus in eo duos Filios, aut duas personas, aut DUAS VO-

VOLUNTATES, *aut duas naturas*, *unum Deum*, *& unum hominem*. Et infrà: ܟܠ ܕܡܗܘܐ ܒܚܕ ܝܚܝܕܝܐ ܬܪܝܢ ܩܢܘܡܝܢ ܐܘ ܬܪܝܢ ܨܒܝܢܝܢ ܐܘ ܠܒܪ ܦܘܪܫܢܐ ܕܩܢܘܡܐ ܡܢ ܒܬܪ ܚܝܕܝܘܬܐ ܕܒܓܘ ܟܪܣܐ ܗܘܬ ܢܗܘܐ ܚܪܡ: *Si quis in uno Unigenito duas crediderit personas, aut DUAS VOLUNTATES, aut personarum differentiam statuerit post unitionem in utero factam, anathema sit*. Certè Monophysitarum sectæ appendiculam fuisse Monothelitarum hæresim, quæ unicam in Christo voluntatem & operationem constituit, omnes docti norunt, & ex pravi dogmatis consequentia haud incohærenter deduxere illius erroris patroni Sergius, Cyrus, Pyrrhus, & Theodorus Pharanites, quorum pericopæ quædam lectæ sunt in sexta Synodo & in Lateranensi Concilio sub Martino I. ex quibus apparet, hos hæreticos ex præjactis *unius naturæ compositæ* fundamentis statuisse unum tantummodò in Christo principium actionum humanarum, cujus organum & instrumentum fuit anima rationalis & corpus, corporisque facultates, ut latè ostendit Petavius lib. 1. de Incarnat. cap. 20. Quidquod ex Jacobitis Xenajæ sectatoribus, & in ipsa Hierapoli urbe, cui olim Xenajas Episcopus præfuerat, pravum Monothelitarum dogma originem habuisse, refert Theophanes ad annum Heraclii 20. ubi de Athanasio Jacobitarum Patriarcha, qui quæstionem *de voluntate & actione Christi*, *duplicem ne*, *an unicam credere oporteret*, primus Heraclio Imperatori proposuit. Non igitur mirum est, in Xenajæ libris scintillas hæreseos contineri, quæ magnum postea in Ecclesia incendium excitarunt.

Exposito Trinitatis & Incarnationis mysterio, antiquiorum quidem hæreticorum opiniones in eadem Professione rejicit Xenajas; Recentioribus verò, præter Nestorianos, Eutychianos & Chalcedonenses, accenset *Barsudailum*, de quo suprà, *Acacium Persam*, cujus memini to. 1. pag. 197. 204. & 351. *Macedonium* Constantinopolitanum, & *Flavianum* Antiochenum, de quibus ille in epistola ad Senunenses pag. 15. Quod verò subjuncta ibidem leguntur nomina Severi, Anthimi, Petri, Petri alterius, Juliani Patriarchæ, Jacobi Episcopi (nimirùm Zanzali) & Philoxeni ipsius, id amanuensis Jacobitæ additamentum est, qui hominibus à Xenaja relatis reliquos ejusdem erroris patronos, licet tempore posteriores, pro genio sectæ suæ aggregavit, ut in Liturgiis tùm Catholicorum tùm hæreticorum factum observavi in priori tom. pag. 472.

10. Epistola ad Zenonem Imp.

Epistola ad Zenonem Imperatorem de Incarnatione Dei Verbi: ܠܙܢܘܢ ܡܠܟܐ ܕܟܠܗ ܡܗܝܡܢܐ ܥܠ ܡܬܓܫܡܢܘܬܗ ܘܡܬܒܣܪܢܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ:

Exstat in Codice nostro Syriaco 2. fol. 17. quam initio Episcopatus sui tamquam fidei formulam scripsit Xenajas, quando Zenonis Henoticum dumtaxat susceperat; Nestorianos enim & Eutychianos apertis verbis rejicit, inquiens: ܡܚܪܡ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܠܢܣܛܘܪܝܣ ܪܫܝܥܐ ܘܠܡܠܦܢܘܬܗ ܗܘ ܕܦܠܓ ܟܝܢܐ ܘܩܢܘܡܐ ܒܚܕ ܡܫܝܚܐ ܘܝܗܒ ܬܕܡܪܬܐ ܠܐܠܗܐ ܘܚܫܐ ܠܒܪܢܫܐ ܘܦܠܓ: ܠܟܠܗ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܘܡܠܬܐ ܘܐܬܒܣܪ. ܡܚܪܡ ܐܢܐ ܠܗ ܐܦ ܠܐܘܛܘܟܐ ܗܪܛܝܩܐ ܕܡܠܬܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܦܓܪܗ ܕܡܫܝܚܐ ܕܠܘ ܡܢ ܒܬܘܠܬܐ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܝܬܝܘܗܝ ܕܐܝܬܝ ܐܝܟ ܨܝܢܪܐ ܕܒܪܢܫܘܬܐ:

Anathematizo itaque impium Nestorium & doctrinam ejus, qui naturas & personas in uno Christo dividens, Deo miracula & passiones homini tribuit,

buit, & œconomiam Verbi incarnati palàm negavit: Cum quo & anathematizo Eutychetem hæreticum & ejus opinionem, qui veram Dei ex Virgine incarnationem oppugnans, phantasticum statuit Incarnationis mysterium. Synodum verò Chalcedonensem & S. Leonis Papæ Tomum, Henotico Zenonis adhærens, tacitus præterit: quo artificio reliqui etiam Monophysitæ sub eo Imperatore usi sunt, postquam Henoticum edictum promulgatum fuit. Demùm ad propulsandas Catholicorum æquè ac hæreticorum criminationes, eandem planè fidem se amplecti profitetur, quam Catholica tenet Ecclesia, & Baptismi præsertim meminit, quo ipsum caruisse nonnulli fortassè accusabant. Verba ejus retuli pag. 11.

quibus addit: ܘܥܡ ܗܠܝܢ ܡܠ̈ܦܢܐ
ܡܚܪܡ ܐܢܐ ܠܟܬܒ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܡܫܘܕܝܢܐ
ܐܢܐ ܘܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܗܘܐ ܐܢܐ
ܕܡܢܗܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܩܒܠܬ
ܐܢܐ ܕܒܐܝܕܝܗܘܢ ܐܬܥܡܕܬ ܥܡ
ܟܠܗܘܢ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ ܠܚܝ̈ܐ
ܘܠܚܐܪܘܬܐ ܘܠܣܝܡܘܬ ܒܢܝ̈ܐ ܫܘܝܬ:

Hæc dogmata (Nestorii & Eutychetis) *anathematizans, sacris Scripturis consentio, & traditioni Patrum inhæreo, à quibus veram fidem accepi, per quam unàcum omnibus baptizatis, vita, libertate & adoptione filiorum dignus factus sum.* Et concludit:

ܗܠܝܢ ܒܦܣܝܩܘܬܐ ܟܬܒܬ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬ
ܐܘ ܪܚܡ ܐܠܗܐ ܡܠܟܐ
ܠܡܟܣܢܘܬܐ ܕܗܪ̈ܛܝܩܐ ܕܥܩܒܝܢ ܥܠ
ܗܝܡܢܘܬܝ ܕܒܡܫܝܚܐ ܘܠܒܢܝܢܐ
ܕܐܝܠܝܢ ܕܐܟܘܬܝ ܪ̈ܢܝܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܡܢ ܚܘܒܐ ܐܠܗܝܐ
ܘܡܬܥܝܪܝܢ ܘܥܒܕܝܢ ܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܥܠܝ:

Hæc breviter scripsi, sicut præcepisti, religiosissime Imperator, tùm in reprehensionem hæreticorum, qui meam in Christum fidem accusant, tùm in ædificationem eorum, qui eadem mecum sentiunt, & divino amore incitati, pro me apologiam facere conantur.

Epistolæ duæ ad Monachos Gaugalenses. ܐܓܪ̈ܬܐ ܬܪ̈ܬܝܢ ܕܠܘܬ
ܕܝܪ̈ܝܐ ܕܒܝܬ ܓܘܓܠ:

VI. Epistolæ duæ ad Monachos Gaugalenses.

Altera exstat in Cod. nostro Syriaco XI. Altera in Cod. Nitriensi 27. In utraque Monophysiticum errorem adversus Nestorianos, Eutychianos, & Catholicos statuit eo sensu, quem suprà exposui pag. 25. Sed notandum quod in prima epistola de his dictionibus *Unus de Trinitate, & Deus passus* affirmat:

ܠܐ ܡܝܬ ܪܘܚܢܐ ܒܪܘܚ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܪܘܚܢܐ ܘܠܐ ܚܫ ܐܠܗܐ ܒܪܘܚ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܐ . ܚܫ ܕܝܢ ܡܛܠ
ܕܢܣܒ ܦܓܪܐ : ܡܝܬ
ܡܛܠ ܕܗܘܐ ܫܘܬܦܐ ܠܡܝܘܬܐ :

Nequaquam mortuus est, inquit, *spiritualis, ut spiritualis, neque passus est Deus, ut Deus. Passus est autem, quia corpus assumpsit: mortuus est, quia mortalium socius factus est.* In eandem sententiam loquitur in epist. 2. ad monachos Teledenses, ubi hæc de Trisagio hymno: ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ
ܟܠܗ ܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܬܫܒܘܚܬܐ
ܩܥܝܐ ܩܕܝܫ ܐܢܬ ܐܠܗܐ . ܩܕܝܫ
ܐܢܬ ܚܝܠܬܢܐ . ܩܕܝܫ ܐܢܬ ܠܐ ܡܝܘܬܐ .
ܕܐܨܛܠܒܬ ܚܠܦܝܢ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ .
ܘܗܟܢܐ ܡܫܘܕܥܐ ܥܕܬܐ ܕܗܕܐ ܗܘ ܗܟܢܐ
ܡܕܡ ܟܠܗܝܢ ܕܡܢ ܩܢܘܡܐ ܡܬܐܡܪܢ
ܕܗܘ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܠܐ ܡܝܘܬܐ ܡܝܬ
ܡܠܬܐ ܐܠܗܐ ܐܨܛܠܒ ܡܛܠܬܢ
ܒܣܪ ܡܠܐ ܡܠܬܐ ܡܛܠ ܐܢ ܗܘ ܕܒܪܢܫܐ
ܐܬܝܠܕ ܠܢ ܡܢܗ ܡܪܢ ܒܪܢܫܐ .

Quemadmodum & universa Dei Ecclesia in Hymno canit, Sanctus Deus, San-

Sanctus fortis, *Sanctus immortalis*, *qui crucifixus es pro nobis*, *miserere nobis*: *sic & vera credit Ecclesia*, *sic & linguæ*, *quas veritas movet*, *exclamant*, *eundem scilicet Deum Verbum*, *qui natura immortalis est*, *corpore pro omnibus crucifixum*, *non autem corpus*, *aut hominem extra ipsum in crucem sublatum*. Ex quibus liquet, non eodem sensu appendicem illam Trisagii reliquos Monophysitas accepisse, ac Petrum Cnapheum: hic enim quatuor errores in illa appendice occultabat, vel saltem ex eo additamento quatuor errorum in suspicionem vocari poterat à Catholicis, quibus ejus mens haud perspecta esset, ut ei exprobrant Felix Papa, Acacius Constantinopolitanus, aliique Episcopi, qui ad eundem acres literas miserunt. Primùm quod tribus personis passionem & in cruce suspensionem tribueret, dum Trinitati subjicit, *Qui crucifixus es pro nobis*. Deinde, quod Spiritum Sanctum passum ac mortuum esse pro nobis diceret, quum post verba illa *Sanctus immortalis*, quibus propriè Spiritus Sanctus exprimitur, proximè additur, *qui crucifixus es pro nobis*. Tertiò, quod duos Filios constitueret, alterum, qui medius inter Patrem & Spiritum ponitur: alterum, qui seorsim à tribus nominatus, pro nobis passus invocatur: qua ratione pro Trinitate quaternitas inducitur. Quartò denique, quod solum Filium, in quem totum illud carmen cum appendice sua redegit, passionis ac mortis legibus obnoxium faceret, sine ulla carnis & humanæ naturæ mentione: atque adeò Trinitatis consubstantialitatem dissolveret, quum Filii substantiam ipsam & patibilem & mortalem facit, quod negat de duabus aliis. At reliqui Monophysitæ, qui eandem Trisagii appendicem admisere, longè diversam à Cnapheo sententiam circa eum, qui passus & crucifixus dicitur, habebant, ut suprà ex Xenaja observavi: Id enim carmen ad Christum, non ad totam Trinitatem referentes, hunc non divinitate, sed corpore passum & crucifixum asserebant, ut explicat Severus homil. 125. Codd. Nitr. 33. & 34. Hinc etiam Catholici Antiochenæ Diœceseos idem additamentum usurparunt, ut scribit Ephræmius Patriarcha Antiochenus apud Photium Codice 228. ubi affirmat, sine ullo piaculo eos Trisagium hymnum cum appendice illa canere, quem de solo Filio intelligunt: Byzantinos verò, & Occidentales, quod Trisagium in totius honorem Trinitatis concini putent, abhorrere ab illa Petri Fullonis clausula: ac rectè utrosque facere, quum ex mente ac sensu, quem quisque adhibet, probanda vel repudianda sit ista sententia: nam, ut observat Petavius lib. 5. de Incarnat. cap. 4. *hæc in Trisagii appendice notata reprehensaque ab Catholicis errorum semina*, *magis ad corruptoris mentem venenis istis* (quatuor scilicet quæ suprà recensui) *aut omnibus*, *aut quibusdam imbutam referenda sunt*, *quàm ad ipsam verborum conceptionem*, *quæ vindicari per se facilè posset ab multiplici hac invidia dissidentium invicem hæreseωn*, *quas simul complecti dicitur*. Vide quæ notavi in priori tom. pag. 518. & seqq.

Gaugalenses verò monachos quoad Incarnationis mysterium, ejusdem cum Xenaja persuasionis fuisse, ex eadem epistola constat, in qua sic eos alloquitur: ܫܠܡܬܘܢ ܕܝܢ
ܠܟܬܝ̈ܒܬܗܘܢ ܘܫܪܪܬܘܢ ܐܝܟܐ
ܘܚܬܡܬܘܢ ܠܗ ܠܚܬܡܐ ܕܫܡܗ̈ܝܟܘܢ ܕܠܐ ܠܗ
ܠܚܕܬܐ ܘܢܘܟܪܝܐ ܐܠܐ ܠܗ :
Scriptis autem literis consensistis, *& subscriptione nominum vestrorum confirmastis non novum aliquod*, *aut à vero alienum dogma*, *sed eandem ipsam veritatem*, *quam profitemini*: Nimirùm Zenonis Henoticum suscipiendo, ut mox subjungit in hæc verba:

ܐܦ ܡܠܟܐ ܗܘ ܡܗܝܡܢܐ ܘܪܚܡ ܐܠܗܐ
ܙܢܘܢ ܕܐܦ ܗܢܘܛܝܩܘܢ ܕܝܠܗ ܡܩܒܠܝܢܢ
ܗܘܝܢ

ܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܫܕܪܬܘܢ ܐܢܦܘܪܣ
ܘܪܝܫ ܐܦܣܩܘܦܐ ܗܘ ܕܡܕܝܢܬ ܡܠܟܘܬܐ
ܚܠܦ ܕܒܨܠܘܬܟܘܢ ܗܘ ܐܘܕܝ ܓܠܝܐ
ܙܟܘܬܐ ܕܥܠ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܘܢܦܠ
ܐܓܪܐ ܣܓܝܐܐ ܚܠܦ ܥܡܠܐ ܕܥܠ ܫܝܢܐ
ܕܥܠ ܫܝܢܐ ܕܥܕܬܐ ܩܒܠܢ ܘܢܥܩܘܪ ܡܢܗܘܢ
ܠܓܡܪ ܠܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܕܨܠܝܒܐ

Sed & fidelis ac justus Imperator Zeno, & Archiepiscopus urbis regiæ (Acacius) *gratias vobis agunt pro his Anaphoris*, (oblationibus, seù Eulogiis) *quas misistis. Idem autem Christi amantissimus Imperator palàm confessus est, vestris precibus victoriam de inimicis suis* (nimirùm de Basilisco tyranno) *se retulisse, & paratus est satis amplam mercedem pro labore, quem ob pacem Ecclesiarum suscepimus, retribuere, atque hostes crucis ex iis funditùs extirpare.* Demùm invehitur in anonymum monachum, ejusdem fortasse monasterii, qui nec Zenonis Henotico subscribere, neque Xenajæ sententiam amplecti volebat.

Porrò ܓܘܓܠ *Gaugalius* mons est juxta Amidam Mesopotamiæ urbem, de quo hæc Sozomenus lib. 3. cap. 14. *Præter hunc aliis quoque multis Ecclesiasticis Philosophis regio illa inclaruit tùm in territorio Edesseno, tùm ad urbem Amidam circa montem Gaugalium* &c.

12. Epistola ad monachos Amidenses.

Epistola ad monachos Amidenses. ܐܓܪܬܐ ܠܘܬ ܕܝܪܝܐ ܐܡܝܕܝܐ :

Fragmentum ejus extat in Cod. nostro Syriaco 6. initium: ܕܝܪܝܐ
ܕܡܛܠ ܫܘܚܕܐ ܛܢܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܡܒܣܐ
ܡܫܬܘܬܦܐ ܗܘ
ܕܝܗܘܕܐ ܡܫܠܡܢܐ :

Monachus qui propter munera zelum fidei negligit, Judæ proditoris particeps est. In hanc sententiam in tota epistola differit. Videntur enim monachi Amidenses aut Monophysismo parùm favisse, aut à disputationibus & contentionibus abhorruisse, quos proinde Xenajas turbarum excitator acriter redarguit, tamquam inertes, rebusque Ecclesiæ parùm intentos. Eadem protestatur ad monachos Teledenses in epist. 2. de qua mox sermo erit, adhortans eos, ut ex cœnobiis in civitates ad tutandam fidem prosiliant: his verbis: ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܕܠܗܝܡܢܘܬܝ
ܘܗܝܡܢܘܬܝ ܒܓܘܝ ܢܛܪ ܐܢܐ : ܠܐ ܓܝܪ
ܡܬܢܛܪܐ ܠܘܬܟ ܗܕܐ ܕܚܙܐ ܐܢܬ
ܕܐܒܕܐ ܒܐܚܪܢܐ ܘܡܫܬܒܩܐ .

Neve quis dicat, fidem meam intra me conservo: non enim hæc apud te conservatur, si eam in aliis perire videas & negligas. Hoc consilio ex catholicis Aphraates relicta eremo Antiochiam perrexit, ut Arianis resisteret, teste Theodoreto lib. 4. cap. 36. & Daniel zelo fidei succensus è columna descendit, ut Monophysitis sese opponeret, apud Theodorum Lectorem hist. Eccl. lib. 1. & alii præstantissimi monachi in Ægypto, in Syria, & in Palæstina novis dogmatibus Arianorum, Nestorianorum, Monophysitarum, Monothelitarum, & Iconomachorum strenuè occurrerunt.

13. Epistolæ duæ ad monachos Teledenses.

Epistolæ duæ ad monachos Teledæ. ܐܓܪܬܐ ܬܪܬܝܢ ܠܘܬ ܕܝܪܝܐ ܕܬܠܥܕܐ :

Exstant in Cod. Nitr. 27. fol. 1. & fol. 29. In utraque de fide differit, ubi unam Christi naturam passim inculcat. Et primam quidem ab exilio se scripsisse testatur his verbis:

ܨܠܘ ܥܠܝ ܠܘ ܕܐܫܬܪܐ ܡܢ ܓܠܘܬܐ
ܐܠܐ ܕܐܬܬܪ ܒܗ ܒܓܠܘܬܐ ܘܬܗܘܐ ܠܝ
ܥܠܬܐ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ :

Orate pro me, non quidem ut ab exilio liber dimittar, sed ut eodem exilio proficiam, & ipsum mihi sit causa vitæ æter-

æternæ. Idem de secunda epistola significat, dum ait: ܫܡܥܬ ܓܝܪ ܕܒܬܪ ܕܦܪܩܬ ܡܢ ܠܘܬܟܘܢ ܟܬܒܘ ܥܠܝ ܨܘܪ̈ܥܬܐ ܘܡܛܥܝܢܐ ܩܪܐܘܢܝ܀

Audivi enim, postquam à vobis discessi, scripsisse illos adversus me convicia, meque seductorem appellasse. Nimirùm postquam in exilium pulsus fuit, & Syros subvertere desiit, è quorum numero Teledenses etiam monachos fuisse, idem Xenajas affirmat, inquiens, ܐܢ ܡܛܥܝܢܐ ܘܡܚܒܠܢܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ ܒܥܠܕܒܒܐ܀ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܡܢ ܐܢܬܘܢ܀

Si autem seductores & corruptores sumus, ut adversarii asserunt; vos quoque una nobiscum eritis: qui videlicet eandem doctrinam tenetis.

Missa fuit hæc secunda epistola per Ephræmum quemdam, cujus meminit Xenajas in hæc verba. ܗܠܝܢ ܕܒܡܠܬܐ ܩܒܠܬܘܢ ܒܐܓܪܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܐܦ ܠܘܬ ܪ̈ܚܡܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܕܥܕܟܝܠ ܒܦܓܪܐ ܠܐ ܚܙܝܬ ܐܢܘܢ ܫܕܪܬ ܒܝܕ ܡܘܒܠܗ ܕܐܓܪܬܐ ܐܦܪܝܡ. ܠܘܬ ܡܪܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܩܩ ܩܫܝܫܐ ܗܢܐ ܕܐܦ ܗܘ ܢܘܚܪܐ ܕܡܠܦܢܗ ܐܓܘܢܐ ܗܢܐ ܡܫܡܠܐ ܐܝܟ ܕܩܕܝܡ.

Quæ verbo accepistis, hæc per epistolam ad vos, & ad sanctos amicos, quos nondum in corpore vidi, transmisi per latorem hujus Ephræmum, ad Mar, inquam, Acacium Presbyterum (Teledæ fortasse Archimandritam) *qui præceptoris sui exemplo certamen hujusmodi jamdudum subjit*. Ubi verò situm fuerit Teledense cœnobium, dixi in priori tom. pag. 241. & seqq.

14. Epistola ad monachos Senunenses.

Epistola ad monachos Senunenses de Fide & Incarnatione ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܕܝܪ̈ܝܐ ܕܣܢܘܢ ܡܛܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܡܛܠ ܡܬܒܪܢܫܢܘܬܐ:

Exstat in Cod. Nitr. 27. à fol. 58. ad fol. 131. cui titulus hujusmodi præfigitur: ܬܘܒ ܕܝܠܗ ܕܗܘ ܕܝܠܗ ܕܦܝܠܘܟܣܢܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܒܘܓ ܠܘܬ ܕܝܪ̈ܝܐ ܕܢܟܦ̈ܐ ܕܣܢܘܢ ܡܛܠ ܡܬܒܪܢܫܢܘܬܐ ܕܝܚܝܕܝܐ ܘܡܛܠ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܠܘܩܒܠ ܗܢܘܢ ܕܦܠܓܝܢ ܟܝ̈ܢܐ ܘܡܥܒ̈ܕܢܘܬܐ ܡܢ ܒܬܪ ܚܘܝܕܐ ܘܦܪܫܝܢ ܠܗܘܢ ܠܬܕܡ̈ܪܬܐ ܠܐܠܗܐ ܘܚ̈ܫܐ ܠܒܪܢܫܐ. ܐܬܟܬܒܬ ܕܝܢ ܐܓܪܬܐ ܗܕܐ ܡܢ ܬܪܝܢܘܬܐ ܕܫܒܝܘܬܗ ܒܦܝܠܝܦܘܦܘܠܝܣ ܡܕܝܢܬܐ ܕܬܪܩܝܐ܀

Ejusdem Philoxeni Episcopi Mabugensis (Epistola) *ad castos monachos Senun de Incarnatione Unigeniti, & de Fide, adversùs eos, qui naturas & operationes post unitionem dividunt ac separant, miracula Deo tribuentes & passiones homini. Scripta autem fuit hæc epistola ex secundo exilio in urbe Thraciæ Philoppopoli*, circa annum Christi 522. ut ex ejusdem Xenajæ verbis collegi suprà pag. 20. In duas autem partes dividitur: Altera adversus Nestorianos pugnat, adversus Catholicos Chalcedonenses altera.

Et in prima quidem Epistolæ parte insignem habet locum de reali præsentia corporis Christi in Eucharistia fol. 61. ubi & pravum Nestorianorum dogma circa idem Sacramentum confutans, catholicæ veritati subscribit, Christumque non modò ut hominem, sed etiam ut Deum, in Eucharistia præsentem agnoscit, in hæc verba. ܐܘ ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܫܒܘܩ ܗܫܐ ܡܛܠ ܦܓܪܐ ܕܡܬܩܪܒ ܥܠ ܡܕܒܚܐ. ܘܐܡܪ ܠܢ ܐܝܢܐ ܗܘ ܦܓܪܐ ܗܢܐ ܕܡܬܩܪܒ ܡܢ ܕܐܬܒܪܝ ܐܘ ܡܢ ܕܒܪܐ ܘܐܬܒܪܝ

[Syriac text illegible]

Et est unus Filius ac Dominus quoad hæc duo: nimirùm & qua Deus est, & qua homo factus: mansitque unus etiam postquam factus est homo, sicut erat etiam antequam incarnaretur: nisi quod olim quidem unus erat carnis expers, novissimè verò ille idem unus habens corpus: ipsius enim est caro illa, quam ex nobis assumpsit, non alterius hominis ab ipso separati. Atque idcircò etiam vivum Dei vivi corpus confitemur nos accipere, non autem nudum & simplex hominis mortalis corpus: similiter & vivum vivi sanguinem in omnibus sacris haustibus accipimus, non nudum hominis corruptibilis nostri similis sanguinem, ut hæretici opinantur. Non enim panem sanctificatum corpus suum appellavit, neque vinum solummodo benedictione cumulatum, sacrum sanguinem suum nuncupavit, sed dixit unumquodque eorum vere suum corpus & sanguinem esse, sicut scriptum est, Accepit Jesus panem, & benedixit, & fregit, deditque discipulis suis, dicens: accipite & manducate: Hoc est corpus meum, quod pro vobis frangetur in remissionem peccatorum. Similiter accipiens calicem, gratias super eo egit, & dixit: accipite, & bibite ex eo omnes: Hic est sanguis meus, qui pro vobis effundetur in remissionem peccatorum. Ubi panem corpus, & vinum sanguinem appellavit, non quidem hominis alterius, sed suum. Ejusdem erroris post Xenajam, Nestorianos accusavit Dionysius Barsalibæus in expositione Missæ Syriacæ cap. 13. Cod. Ecchell. 36. inquiens:

[Syriac text illegible]

Oportet, ut hic inquiramus, corpus ne & sanguinem Verbi Dei manducamus

mus & bibimus, an hominis ex Maria, juxta sententiam Nestorianorum? Dicimus, Verbi Dei esse corpus, ut testatur Paulus inquiens, qui manducat corpus Domini & bibit ejus sanguinem: *& mox*: non dijudicans corpus Domini. *Ecce corpus & sanguinem Domini appellavit illud, non hominis. Itaque corpus & sanguinem Verbi Dei sumimus, non hominis*: quod fusius deinde exponit, ut observavit Renaudotius in not. ad Liturgiam Dioscori Episcopi Jacobitæ tom. 2. pag. 510.

Nestorium hæresiarcham à S. Leone Papa ad Synodum Chalcedonensem evocatum fuisse, in odium ejusdem Synodi comminiscitur Zacharias Rhetor apud Evagrium lib. 2. hist. Eccl. cap. 2. Hanc tamen fabulam è subdolo Xenajæ ingenio primùm prodiisse, colligitur ex hac epistola fol. 69. ubi sic de Nestorio.

[illegible]

[illegible]

Atque hæc gesta sunt sub exitum vitæ Nestorii, ad quem ferunt cuncta scripta & transmissa fuisse, quum in exilio esset, Acta scilicet coram Flaviano, & Epistolam Leonis. Et quidem nisi eum, antequam convocaretur Synodus, judicium Dei sustulisset, ipse quoque ad eandem cum reliquis Episcopis evocatus fuisset: id quod à me non ex solo auditu dictum, sed quia hæc verè ab eo didici, qui ad ipsum arcessendum missus fuit: & clarè etiam apparet ex ipsius epistola, quam ad homines suæ opinionis, qui tùm Constantinopoli morabantur, direxit: ubi cuncta, quæ à Flaviano & Leone scripta sunt, admiratur & laudat, eandem suam ac ipsorum doctrinam esse affirmans. Fragmentum verò, quod ex epistola Nestorii citat, est hujusmodi.

[illegible]

[illegible]

Comperta mihi sunt, quæ olim gessit Dei amantissimus Flavianus Episcopus Constantinopolitanus adversus Eutychen, & eos, qui eadem ante ipsum sensere: qui ausus fuit aliquando dicere, Divinitas conversa est, Deus incarnatus, & similis nobis factus, natus, & passus: *qui denique veræ fidei perpetuus est adversarius. Item audivi, quæ nuper gesta sunt à fidelissimo Leone Episcopo, qui pro prietate in Deum decertans, ei, quæ dicitur Synodus, se opposuit. Deum autem summo studio glorificavi, cunctosque dies in laudibus canendis transigo. Vobis igitur, qui docibiles Dei estis, hoc pro certo habendum, quæ à præfatis religiosissimis viris Flaviano & Leone definita sunt, meum ipsum fœtum esse, meamque, imo veræ in Deum religionis doctrinam. Itaque quum omnes sententiam meam teneant, & præsertim Clerici, cur ego solus per invidiam, tamquam hæreticus, condemnor, anathematizor, & odio habeor?* Et paucis interjectis:

[illegible]

[illegible]

Vos autem nolite illos admittere: (loquitur de Gregorio Thaumaturgo, Basilio, Athanasio, Cœlestino & Proclo:) *Sophistica enim sunt eorum verba, non vera: videlicet, hæresim Valentini, & Apollinaris, & Arii, & Manetis sapiunt eorum prava dogmata, quæ animas subvertunt, atque adeo digna sunt, quæ anathemate damnentur. Verùm sic credite, ut sancti comministri nostri Doctores Flavianus & Leo, & orate, ut Synodus œcumenica fiat, in qua doctrina mea, seu, ut verius dicam, cuncti orthodoxi in vero dogmate confirmentur. Confido autem, hoc si fiet, illud etiam Dei ope confectum iri.* Sic impius ille hæresiarcha ad extremum usque spiritum blasphemus: si tamen hæc scripsit Nestorius dissipatis per Eutychianos rumoribus deceptus, ut sunt pro suis votis credula hominum ingenia. Si autem, quod verius existimo, ea epistola ab ipsis Monophysitis Sancto Leoni & Concilio Chalcedonensi infestis conficta & Nestorio supposita fuit, ex ea impudentissimè arguit Xenajas, doctrinam ejus in Concilio Chalcedonensi fuisse confirmatam. *Namque rem aliter se habere*, ut verbis utar Evagrii lib. 2. cap. 2. hanc Monophysitarum calumniam explodentis, *ex eo liquet, quod Nestorius in illa Synodo passim anathemate damnatus est* &c.

In secunda Epistolæ parte, qua in Catholicos Xenajas invehitur, eos in primis Nestorianismi falsò accusat, consueto Monophysitarum artificio usus, quibus quotquot unam in Christo naturam dicere recusarent, Nestoriani appellabantur, ut suprà observavi pag. 3. Deinde in duas eos par-

partes divisos fuisse affirmat: in Romanos, de quibus hæc comminiscitur fol. 105. [illegible]

Ausi sunt palàm dicere, nec Virginem Mariam Deiparam appellari oportere, nec Christum, qui pro nobis crucifixus est, Unum de Trinitate: Et in Palæstinos, quos Eliæ Hierosolymorum Episcopo consentientes utrumque ait admittere, Mariam scilicet Deiparam, & Christum Unum è Trinitate. Ubi vera falsis de more Xenajas commiscet. Verum enim est, Romanos, hoc est, Occidentales hanc dictionem *Unus de Trinitate crucifixus* ob sermonis novitatem, & ancipitem sensum initio & suspectam habuisse, & disertè explosisse, ut ex Epistolis Felicis III. ad Petrum Fullonem, & Hormisdæ ad Possessorem Episcopum liquet: item verum est, Orientales, & Palæstinos præsertim, eam dictionem amplexos fuisse: at omnino falsum, Romanos negasse *Mariam esse Deiparam*. Hæc pura puta est Xenajæ calumnia, quam vel invitus posteà retractavit fol. 105. de eisdem Romanis scribens: [illegible]

Has duas voces posuerunt, Maria Virgo Dei genitrix, & Christus crucifixus unus è Trinitate: id quod non propriè fatentur, sed quasi per [1] *translationem.*

Subjungit de Legatis Romani Pontificis. [illegible]

Qui Româ venerunt, tamquam veri hæretici, & Nestoriana hæresi planè infecti, Primatu honoris freti, quem ex consuetudine habent, palàm impietatem tradidere, & Chalcedonense Concilium amplexi sunt. Et infrà fol. 130. de eisdem differens: [illegible]

Leonis quidem auctoritati innituntur, propter honorem Primatus, quem Sedes illa de more habet: Synodo verò Chalcedonensi, propter Episcoporum numerum, qui scripto definiere, duas cum Nestorio dicendas esse de Christo naturas post unitionem, cum operationibus unicuique convenientibus. Ubi Romanis Pontificibus infensissimus Xenajas, quoniam eorum in Catholica Ecclesia Primatum negare non poterat, minuere satagit, dum eum non lege divina ipsis delatum (quod tamen certissimum est) sed Ecclesiastica

NOTA.

1 *Translationem* interpretatur, quam Theologi communicationem Idiomatum appellant, quæ à Xenaja male intellecta veritati opponitur.

ſtica conſuetudine affirmat, ſextum Concilii Nicæni Canonem in hunc ſenſum perperàm interpretatus. Qui ſic de Romanæ Sedis auctoritate ſentiunt Novatores, videant cui hæretico adſtipulantur. Legati verò, quorum hìc mentio fit, ſunt Germanus Capuanus & Joannes Epiſcopi, Blandus Presbyter, Felix Diaconus, Dioſcorus item Diaconus, quos ab Hormiſda Papa, ut Orientalem Eccleſiam Apoſtolicæ Sedi reconciliarent, & ab Epiſcopis cæteriſque Catholicæ fidei profeſſionem, & Acacii, Petri Mongi, aliorumque Romani Pontificis ſententia proſcriptorum damnationem exigerent, Juſtino imperante circa annum Chriſti 519. miſſos fuiſſe, teſtatur idem Hormiſda epiſt. 32. & 34. Cum his Paulum Patriarcham Antiochenum communionem habuiſſe, affirmat Xenajas fol. 106. in hæc verba: ܦܘܠܘܣ ܓܝܪ ܗܪܛܝܩܐ ܗܘ ܕܐܫܬܕܪ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܗܘ ܘܐܦ ܡܢ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܦܘܠܐ ܝܗܘܕܝܐ ܡܫܬܡܗ: ܠܗܠܝܢ ܕܡܢ ܪܗܘܡܝ ܐܬܝܢ ܒܟܠܡܕܡ ܫܠܡ.

Paulus enim hæreticus, qui Antiochiam miſſus eſt, & ab Antiochenis Paulus Judæus appellatur, his qui Româ venerunt, in omnibus conſentit.

Et paucis interjectis. ܐܘ ܠܗܢܐ ܗܢܘ ܕܝܢ ܠܦܘܠܐ ܨܒܝܢ ܠܡܫܠܡܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܢܘܢ ܕܐܚܝܕܝܢ ܥܕܡܐ ܠܥܕܬܗܘܢ: ܐܘ ܠܗܘ ܕܗܫܐ ܪܫܐ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܐܘ ܠܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܡܢ ܪܗܘܡܝ: ܗܕܐ ܚܕܐ ܡܫܪܪܐ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܟܠܡ ܥܡ ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܡܫܬܘܬܦܐ ܘܒܗܝ ܗܪܣܝܣ ܕܝܠܗ ܡܫܘܝܢ ܓܠܝܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܟܦܪܝܢ: ܠܐ ܓܝܪ ܚܕ ܦܘܪܫܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܫܪܪܐ ܕܐܝܬ ܒܝܢܬ ܪܗܘܡܝܐ ܠܦܠܣܛܝܢܝܐ ܘܠܗܘ ܕܗܫܐ ܐܚܝܕ ܠܥܕܬܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ.

Sive igitur huic, hoc eſt, Paulo, conſentire volunt Epiſcopi, qui ſuas Eccleſias adhuc obtinent; ſive ei, qui nunc Hieroſolymæ præeſt, (hoc eſt, Joanni Patriarchæ, qui in locum Eliæ ſubſtitutus fuit, ut in Vita Sancti Sabæ apud Cotelerium tom. 3. pag. 310.) *ſive iis, qui Roma venerunt; hoc certiſſimum eſt, eos omnimodam communionem cum Neſtorio habere, & cum ejuſdem hæreſi planè convenire, fidemque palam abnegare. Re enim vera nullum eſt diſcrimen inter Romanos, & Palæſtinos, & inter eum, qui modò Antiochenam occupat Eccleſiam.* Quod notavi, ut apologiam ejuſdem Pauli à cl. Henr. Valeſio contra Nicephorum factam confirmarem: Nicephorus enim ex eo, quod Evagrius lib. 4. cap. 4. ſcripſerat, Paulum Severi ſucceſſorem, ſtatim ac *ad Epiſcopalem thronum promotus eſt, Chalcedonenſem Synodum palàm prædicare juſſum fuiſſe*, exiſtimavit, eundem Paulum occultè Eutychianiſmo laboraſſe: quod tamen falſum eſſe docet Liberatus in Breviario cap. 19. & Legati Sedis Apoſtolicæ in relatione ad Hormiſdam Papam, quam refert Eminentiſſimus Baronius anno Chriſti 519.

Demùm ut Monophyſiticæ perfidiæ ex ſectariorum numero fucum faciat, illam jactat fol. 120. ab omnibus ferè monachis ab urbe Antiochia uſque ad fines Perſarum propugnari: ſed & Antiochenos eandem doctrinam tueri affirmat adversùs proprium Paſtorem, eumque idcircò *Judæum* ab ipſis appellari: Edeſſenos quoque tùm laicos, tùm monachos teſtatur ejuſdem eſſe perſuaſionis: quæ omnia quam longè à veritate diſtent, apparet ex epiſtolis monachorum ſecundæ Syriæ, ex Actis Concilii Conſtantinopolitani ſub Joanne & Menna Patriarchis, ex Evagrio, aliiſque Eccleſiaſticis Scriptoribus, & ex ipſis hiſtoricis Monophyſitis, qui docent, Severo, Xenaja, Petro Apameenſi, cæteriſque ejuſdem fur-

suris Episcopis in exilium actis, catholicam fidem per totam Syriam, Phœniciam, atque Mesopotamiam obtinuisse: Justini præsertim religiosissimi Imperatoris opera, qui sanctas quatuor Synodos in toto Romano Imperio in Diptycha referri jussit, ut ex Chronico Edesseno observavi in priori tom. pag. 408. Vide Dionysium Patriarcham Jacobitarum, qui ad annum Græcorum 834. ex Joanne Monophysita Scriptore narrat, monachos Orientales eorumque Sodales cœnobitas, quod Chalcedonense Concilium respuerent, à militiæ Præfecto Pharesmane, Asclepii Episcopi Edesseni hortatu, è monasteriis suis ejectos fuisse. Certè Hierapolitas relictis, quos à Xenaja hauserant, erroribus, ad orthodoxam fidem rediisse, auctor est idem Xenajas, qui fol. cit. hæc de ipsis scribit. [Syriac]

Quumque ubique locorum essent, qui hac pro Christo confessione (sic pertinaciam in hæresi appellat) *digni habiti sunt, ea dumtaxat urbs, cujus pascendæ cura mihi obtigit, hoc exstitit indigna bono, ut oppositum taceam: nam quidam ex eis feruntur, persecutorum potius, quàm eorum, qui persecutionem patiuntur, numerum augere voluisse.* Et infrà: [Syriac]

[Syriac]

Nunc verò gestorum suorum immemores, ad eum, qui modò Antiochenæ incubat Ecclesiæ, ut mihi renunciatum est, scripsere, se tenebris obvolutos toto eo tempore, quo ipsis Pastores præfuimus, jacuisse, nunc verò in lucem translatos, postquam Synodum receperunt. Sed & antequam impius homo ex Hierapolitana Sede ejectus fuisset, à civibus illis se exagitatum religionis causa testatur fol. 129.

[Syriac]

Item in ea, inquit, *urbe, in qua Pastor fui (utinam verò numquam fuissem) sæpe mortem effugi, quam hæretici gentilibus conjuncti mihi machinabantur: nam lapidibus quidem, atque fustibus, & igne armati, adversus me assiduas coitiones faciebant: singulos verò judices, qui ad regendam Provinciam veniebant, omni studio inducere conabantur, ut me pœnis coërcerent, & Ecclesiam exactionibus vexarent.* Et paulò ante. [Syriac]

Quum enim in Cyresticam regionem profe-

profectus essem, ut beati Mar [1] *Bassi, qui ibi martyrio functus est, corpus tollerem, vos optime scitis, quæ & qualia mortis pericula evaserim.* Quæ licet à Xenaja ad exaggerandas res suas dicta esse scio, mendacii tamen eundem arguunt, qui sectam suam in toto Oriente dominantem affirmaverat.

Porrò *Senunense* cœnobium haud procul ab Edessa urbe situm fuisse, colligitur ex iis Xenajæ verbis fol. 120. ܘܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܗܘܝ ܡܢ ܣܢܐܝܗܘܢ ܒܡܗܝܡܢܘܬܐ ܐܘ ܡܒܪܟܬܐ ܗܝ ܘܐܝܬܝܗ ܡܕܝܢܬܐ ܐܘܪܗܝ ܡܗܝܡܢܬܐ ܐܘܕܢܝܟܘܢ : ܡܣܬܒܪ ܐܢܐ ܕܠܐ ܛܥܝ ܠܚܘܒܟܘܢ ܕܫܒܒܝܢ ܩܪܝܒܝܢ ܓܝܪ ܐܢܘܢ :

Quæ verò ab adversariis in benedicta & fideli urbe Edessa perpetrata sunt, dilectionis vestræ aures haudquaquam fugere existimo, quum finitimi vestri sint. Ubi Edessenis idcirco assentatur, quod Paulus eorumdem Episcopus Sede potius carere maluit, quàm Synodo Chalcedonensi subscribere, licet illam posteà mutata sententia amplexus fuerit, ut notavi tom. I. pag. 409.

15. Disputatio cum Nestoriano.

Disputatio cum quodam Nestorianorum doctore, in illud, Deus Domini nostri Jesu Christi Pater gloriæ. ܕܪܫܐ ܕܥܡ ܚܕ ܡܢ ܡܠܦܢܐ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܥܠ ܗܝ ܕܐܠܗܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܒܐ ܕܫܘܒܚܐ :

Exstat fol. 71. in Codice Syriaco Clementino-Vaticano XI. Duas autem continet partes: Primæ titulus, ut suprà, in qua Nestorianum anonymum rejicit, duas in Christo personas statuentem, alteram Verbi, hominis alteram, quarum hæc per eam dictionem *Pater gloriæ* idest, Pater Christi hominis, illa verò per antecedentia designetur. Secunda Disputationis pars hoc titulo inscribitur fol. 77. ܕܪܫܐ ܟܝܢܝܐ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܘܕܐܪܬܘܕܘܟܣܐ :

Disputatio naturalis Nestorianorum, & Orthodoxorum, ubi dogmata utriusque partis examinat.

16. Tractatus in Nestorianos, & Eutychianos.

Tractatus adversùs Nestorianos, & Eutychianistas. ܡܐܡܪܐ ܕܠܘܩܒܠ ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܘܠܘܩܒܠ ܐܘܛܝܟܝܢܐ :

Titulus hujus Operis in Codice Nitriensi 27. subjungitur epistolæ ad monachos Senunenses.

17. Tractatus de Fide.

Tractatus de Fide, in illud Simonis Petri *effatum*, Jesus Nazarenus vir à Deo. *Adversùs eos, qui putant, Jesum & Christum nomina esse hominis Deum sequentis, non Dei hominis facti.* ܡܐܡܪܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܕܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܓܒܪܐ ܡܢ ܐܠܗܐ . ܐܘܟܝܬ ܠܘܩܒܠ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܝܫܘܥ ܘܡܫܝܚܐ ܫܡܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܒܪܢܫܐ ܕܢܩܦ ܠܐܠܗܐ ܘܠܐ ܕܐܠܗܐ ܕܗܘܐ ܒܪܢܫܐ :

Hujus quoque operis titulus dumtaxat legitur in laudato Codice Nitriensi 27.

18. Epistola adversus Habibum.

Epistola adversùs Habibum. Fragmentum exstat in Cod. Syr. Clementino-Vaticano XI. fol. 88. de Incarnatione Verbi, cui titulus hujusmodi præfigitur: ܕܡܪܝ ܐܟܣܢܝܐ ܡܢ ܡܐܡܪܐ ܕܠܘܩܒܠ ܚܒܝܒ ܪܩܚܐ :

Mar Xenajæ ex libro adversùs Habib Aromotopolam.

19. Epistola ad Arzunitas.

Epistola ad Arzunitas. ܐܓܪܬܐ ܠܐܪܙܘܢܝܐ

NOTA.

1 *Bassi*. Alius est à Basso monacho, de quo Theodoretus in Philoth. cap. 26. Cosmas in Vita S. Simeonis, & nos in priori tom. pag. 243. & suprà pag. 15.

ܘܥܠ ܡܬܓܫܡܢܘܬܐ ܐܘܪܘܢܐ :

De mysterio Incarnationis. Fragmentum citatur in laudato Cod. Syr. XI, fol. 89.

20. Epistola ad monachum novitium.

Epistola ad monachum novitium, qui sæculo recens abrenunciaverat. ܠܐܚܐ ܕܐܬܬܠܡܕ ܠܡܫܝܚܐ ܙܥܘܪ ܠܐܢܫ ܘܫܒܩܗ ܠܥܠܡܐ ܡܢ ܩܠܝܠ ܥܠܡܐ :

Exstat in Cod. Nitr. 27. fol. 53.

21. Epistola ad Patricium Edessenum.

Epistola ad Patricium Edessenum de præceptis Dei observandis. ܠܘܬ ܦܛܪܝܩܝܣ ܐܘܪܗܝܐ ܥܠ ܢܛܘܪܘܬܐ ܕܦܘܩܕܢܐ ܐܠܗܝܐ :

Exstat inter opera ascetica S. Isaac Ninivitæ & Joannis Daliatensis in Cod. Nitr. 22. fol. 142.

22. Tractatus de castitate.

Tractatus de castitate, & de bello fornicationis. Fragmentum citatur fol. 259. in Cod. Syriaco Clementino-Vaticano 3.

23. De Interdicto & excommunicatione.

De eo, qui Sacerdotum interdictum voluntariè transgreditur. ܥܠ ܗܘ ܕܒܨܒܝܢܗ ܥܒܪ ܥܠ ܟܠܝܐ ܕܟܗܢܐ :

Exstat in Cod. Syr. Clementino-Vaticano 6.

Demùm in Cod. nostro Syr. 15. Xenajæ tribuitur *Cantus de nativitate Domini* ܡܕܪܫܐ ܕܥܠ ܡܘܠܕܗ ܕܡܪܢ, quem tamen amanuensis in corpore quidem Codicis *Severi* esse notat; in margine verò testatur, nonnullos eundem ad Joannem Bar-Aphtonium referre his verbis: ܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܕܗܢܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܕܝܘܚܢܢ ܒܪ ܐܦܬܘܢܝܐ ܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܕܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ :

Cantum hunc sunt qui dicunt Joannis Bar-Aphtonii fœtum esse, alii verò ipsum Philoxeno tribuunt.

CAPUT III.

Paulus Episcopus Callinici.

I. Paulus Callinici Episcopus.

PAULUS Callinici urbis in Osrhoëna Episcopus sexto sæculo ineunte claruit, teste Dionysio in Chronico ad annum 814. Christi 503. qui ad annum 830. refert, eum Sede sua à Justino Imp. deturbatum fuisse, quod Synodum Chalcedonensem rejiceret.

II. Severi libros in Syriacum convertit.

Callinico pulsus, in urbem Edessam confugit, ubi Severi libris è Græco in Syriacum sermonem vertendis operam impendit, ut ex hac nota colligitur, quæ ad calcem Codicis Nitriensis 29. apposita est.

ܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܒܝܪܚ
ܢܝܣܢ ܕܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ
ܕܝܘܢܝܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ
ܒܐܘܪܗܝ ܒܝܘܡܝ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܒܪ
ܐܦܬܘܢܝܐ ܪܝܫ ܕܝܪܐ ܕܕܝܪܐ ܕܣܠܘܩܝܐ
ܕܡܪܝ ܬܐܘܡܐ ܒܥܡܠܐ ܘܒܝܨܝܦܘܬܐ ܕܡܪܝ
ܦܘܠܘܣ ܩܠܝܢܝܩܝܐ ܗܘ ܕܡܢ ܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ
ܠܣܘܪܝܝܐ ܐܦܩ ܗܠܝܢ ܟܬܒܐ ܕܚܣܝܐ
ܘܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܣܘܝܪܐ ܦܛܪܝܪܟܐ : ܗܢܘ
ܕܝܢ ܕܠܘܩܒܠ ܝܘܠܝܢܘܣ : ܘܕܠܘܩܒܠ
ܬܘܣܦܬܐ : ܘܕܠܘܩܒܠ ܦܠܓܢܝܬܐ :

Absolutus est liber iste mense Aprili Anni Græcorum 839. (Christi 528.) *in urbe Mesopotamiæ Edessa, diebus Mar Joannis Bar-Aphtonii Archimandritæ monasterii Seleuciæ S. Thomæ: opera & studio Mar Pauli Callinicensis, qui è Græca lingua in Syriacam transferre curavit hos religiosi ac beati Mar Severi Patriarchæ libros: videlicet, magnum illum adversùs Julianum, & adversùs Appendicem, &* ad-

adversùs Manichæos, & *Philalethem*, seu Apologiam pro Philalethe, quem Severus adversùs Joannem Episcopum Cæsareensem conscripserat. Extant in laudato Codice Nitr. 29. ex quibus celeberrimæ controversiæ, quæ Severum inter ac Julianum de corruptibili agitata est, origo & status deprehenditur.

III. Ejus Præfatio in Librum Severi de Corruptione.

His *Præfationem* Paulus præmittit *de multiplici corruptionis significatu*, eum ferme in modum, quo Eusebius Thessalonicæ Episcopus apud Photium Cod. 162. quam claudit in hæc verba. ܗܐ ܡܢ ܟܬܒ̈ܐ ܐܠܗܝ̈ܐ ܕܪܘܚܢܝܐ
ܡܫܚܠܦܐܝܬ ܐܬܦܫܛ ܫܡܐ ܕܚܒܠܐ . ܠܐ
ܦܓܪܐ ܣܓܝܕܐ ܗܘ ܕܡܪܢ ܡܫܝܚܐ ܘܠܐ
ܗܘ ܕܚܛܝܬܐ ܠܚܒܠܐ ܕܫܘܪܝܐ ܡܢ ܐܢܫ
ܡܢ ܡܗܝܡ̈ܢܐ ܡܬܚܫܒ ܟܕ ܗܘܐ ܚܛܝܬܐ
ܘܥܒܕ . ܠܐ ܓܝܪ ܚܛܝܬܐ ܥܒܕ ܘܠܐ ܢܟܠܐ
ܐܫܬܟܚ ܒܦܘܡܗ ܐܦܠܐ ܒܣܪܗ ܚܙܐ
ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ .
ܡܛܠ ܗܕܐ ܘܡܚܪܡܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܐܝܢܐ
ܕܠܗ ܗܟܢܐ ܡܬܪܥܐ . ܡܛܠ ܕܝܢ ܗܘ
ܘܡܢ ܨܒܝܢܐ ܠܐ ܒܩܛܝܪܐ ܡܛܠܬܗ ܣܪܩܘܬܐ
ܫܠܡܘܬܐ ܘܒܣܪܐ ܕܡܬܚܒܠܢܘܬܐ ܘܚܫܐ
ܘܡܢ ܕܚܫ̈ܐ ܕܠܐ ܡܬܪܫܡ ܗܠܝܢ ܡܢ ܡܫܝܚܐ
ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ ܕܒܪܢܫܘܬܗ ܫܘܝܐ
ܢܦܫܗ ܘܒܚܘܒܐ ܘܒܬܘܕܝܬܐ ܕܐܬܐܢܫ
ܡܢ ܡܫܡܫ̈ܢܐ ܕܡܠܬܗ ܘܡܬܟܬܒܐ ܐܝܟܢܐ
ܕܒܗ ܠܐ ܡܬܐܡܢܘܬܐ ܢܦܠ ܥܡܗ ܐܢܫ
ܒܡܫܡܠܝܢܘܬܐ ܗܢܐ ܡܬܚܙܐ
ܒܥܘܕܪܢܐ ܕܐܠܗܐ :

En igitur ex inspiratis divinitus scripturis nomen corruptionis diversimodè usurpatur. At verò sacrosanctam Domini nostri carnem nemo fidelium credit aut peccati, aut plenæ resolutionis corruptioni obnoxiam fuisse: non enim peccatum fecit, neque dolus inventus est in ore ejus, neque caro ejusdem vidit corruptionem, sicut scriptum est: unde anathemati subjacet, qui aliter senserit. Dicendum ergo, Dei Verbi, qui seipsum voluntariè exinanivit, carnem corruptioni, quæ ex indetrectabilibus passionibus constituitur, subjacuisse, utpote quæ tùm nostræ carni æqualis erat, tùm affectionibus nostris similis, præter peccatum: atque ita cogitandum & sentiendum esse, ab ipsius Verbi ministris definitum est, quemadmodum opus hoc impigrè evolventi, Dei ope, constabit.

IV. Octoëchum Severi emendat, & nonnullos Cantus Syriacos condit.

Octoëchum insuper Severi, idest, Cantus tonis octo expressos, Paulus Syriacos fecit correxitque, ut colligitur ex Codice Syriaco Clementino-Vaticano XV. fol. 142.

ܐܬܟܢܫܘܢ ܡܢ ܩܘܠܐ ܦܠܘܣ
ܡܥܢܝܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܣܘܝܪܘܣ ܕܐܝܬ
ܒܟܬܒܐ ܗܢܐ ܡܬܐܡܪܝܢ ܘܐܝܟܢ ܡܢܝܢ .
ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܫܪܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܝܘܚܢܢ
ܒܪ ܐܦܬܘܢܝܐ ܪܝܫܕܝܪܐ ܕܩܢܫܪܝܢ
ܘܕܝܘܚܢܢ ܐܚܪܢܐ ܪܝܫܕܝܪܐ ܕܥܘܡܪܗ
ܘܕܐܚܪ̈ܢܐ ܕܫܡܗܐ ܘܠܐ ܡܬܝܕܥܝܢ
ܡܬܬܩܢܝܢ ܐܝܟ ܬܘܪܨܐ ܕܡܪܝ ܦܘܠܐ
ܘܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܘܪܗܝܐ :

Cantus autem Sancti Mar Severi, qui in hoc libro continentur, sunt universim bis centum nonaginta quinque. Reliqui verò sunt Joannis Bar-Aphtonii Abbatis Cansari, & Joannis alterius ejusdem Cœnobii Abbatis, aliorumque anonymorum, juxta emendationem Mar PAULI, & Mar Jacobi Edesseni. Tres demùm Cantus de *Sacro Chrismate* in eodem Codice nostro Syr. 15. nomen *Pauli* præferunt in margine, quem nostrum Callinicensem esse, ex suprà notatis liquet.

V. An sit Paulus ille, qui Librorum Interpres appellatur à Jacobitis.

Hinc Paulus apud Monophysitas *Interpretis Librorum* cognomentum meruit, ut legitur in Kalendario Jacobitarum ad diem 23. Augusti Cod. Syr. Vatic. 25. & 26. Textum retuli in priori tom. pag. 409. ubi id Paulo Epi-

Episcopo Edesseno à me tributum fuit, quod Callinicensi deberi mihi videtur: hunc enim libros è Græco in Syriacum interpretatum fuisse, ex supradictis constat: Edessenus verò an quid tale præstiterit, nondum comperi. Quod autem in Kalendario Paulus noster *Edessenus* appelletur, ad patriam ejus alludi existimo. Bar-hebræus in Horreo Mysteriorum Paulum quendam Telæ Episcopum laudat, quem Vetus Testamentum Syriacum fecisse testatur. An ille Edessenus etiam fuerit, & *Interpretis Librorum* titulum à Jacobitis acceperit, è Syrorum monumentis, quæ hactenus vidi, haud apparet.

CAPUT IV.

Maras Episcopus Amidæ.

I. Maras ob hæresim Monophysitarum Amida pulsus sub Justino Imp.

MARAS Amidensem [1] Ecclesiam post Nonnum occupavit anno Christi 520. ut ex Joanne Asiæ Episcopo refert Dionysius Patriarcha in Chronico, cujus verba etsi in iis, quæ Monophysitarum laudes, virtutes, & miracula continent, plane falsa sint, describere tamen nostra nos methodus cogit, ut & quæ sectarii de suis comminiscuntur, Apostolicæ Sedis Missi, qui in Orientem destinantur, agnoscant, & quæ ad Ecclesiasticam historiam in hac parte illustrandam faciunt, prudens lector mendaciis rejectis, apis instar, quæ ex venenatis herbis mel colligit, in suum usum transferre queat. Sic autem Joannes de Nonno & Mara scribit. ܟܕ ܕܝܢ ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܢܘܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܠܛܝܐ ܘܕܣܘܪܝܐ ܠܐܘܪܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܩܠܝܠ ܡܗܘܝܐ ܘܢܦܩ ܡܢ ܡܘܕܝܢܘܬܗ ܡܢܗ ܘܡܫܠܡܢܘܬܐ ܠܟܠ ܡܩܦܠܢܘܬܗ ܕܛܘܒܢܐ ܩܘܪܝܐ : ܡܛܠ ܕܡܢ ܐܡܬܝ ܕܡܛܠܬܐ ܐܬܡܗܝܢ ܗܘܐ ܗܘ ܛܘܒܢܐ ܚܘܪܐ : ܢܚܬ ܕܝܢ ܠܡܬܒ ܠܗ ܒܡܕܝܢܬܗ ܒܥܠܡܐ : ܐܝܟܢܐ ܕܡܢ ܥܘܡܩ ܘܛܘܒܢܐ ܠܐܡܝܕܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܐܝܟ ܒܥܕܢܐ ܪܒܐ ܘܪܘܚܢܝܐ ܘܓܘܫܡܢܝܐ ܬܪܬܝܢ ܡܩܝܡܐ ܘܡܬܢܣܒܢܐ ܢܦܩ ܡܢ ܒܥܠܡܐ : ܡܢ ܩܕܡ ܪܕܘܦܝܐ ܕܥܒܕ ܠܐܠܗܐ ܘܐܝܟ . ܘܒܬܪܗ ܠܐܬܪܐ ܣܠܝܩܝܐ ܐܬܐ ܠܐ ܡܛܘܠ ܘܫܘܟܢܐ ܡܘܗܒ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܘܐܬܬܩܢܗ ܠܝ ܠܡܬܒ ܘܪܕܦܐ ܘܐܬܡܠܟܘ ܠܐܬܪܐ ܗܢܐ : ܡܛܠ ܢܦܩ ܡܢܗ ܘܠܐ ܢܬܐ ܠܡܬܐ ܡܕܝܢܬܗ ܘܠܒܝܬ ܩܪܝܬܐ ܗܢ ܘܐܒܠܗ

NOTA.

1 *Amidensem Ecclesiam*, cujus sequentes Episcopi in Dionysii Chronico ab anno Christi 300. ad annum 776. enumerantur. I. *Simeon*, qui Nicæno Concilio interfuit, teste Hebedjesu in Epitome Canonum Par. 1. cap. 5. II. *Maras* unus è Patribus Concilii Constantinopolitani, qui ibidem *Mareas* appellatur. III. *Acacius*, de quo dixi in priori tom. p. 195. IV. *Asterius*, qui conciliabulo Ephesino sub Joanne Patriarcha Antiocheno anno 431. subscripsit. V. *Simeon*, qui Synodo Chalcedonensi interfuit anno 451. VI. *Maras*, qui ad Leonis Imperatoris Epistolam rescripsit, ut dixi tom. 1. pag. 256. VII. *Joannes*, qui circa annum 502. obiit, ut ex Josue Stylita notavi tom. 1. pag. 280. VIII. *Nonnus*, qui Thomæ insidiis Amidam relinquere coactus, ad Seleuciensem Ecclesiam à Flaviano Patriarcha translatus fuit: inde sub Paulo Patriarcha ejectus, Amidæ Episcopatum rursùs post Thomam occupavit. IX. *Thomas*, qui pulso Nonno Sedem illam favore Amidensium invasit. X. *Maras* noster. XI. *Abraham*, qui pulso Mara ordinatus fuit anno 520 XII. *Eunomius* anno 546. XIII. *Joannes* anno 551. XIV. *Cyriacus* anno 578. XV. *Thomas* an. 622. XVI. *Theodotus* anno 713. qui abdicavit anno 729. XVII. *Cosmas* anno 729. XVIII. *Sabas* anno .... XIX. *Severus* anno .... XX. *Severus* alter anno .... XXI. *Abas*, qui decessit anno 765. XXII. *Abas* alter, qui vivebat anno 776. quo Dionysius Chronicon suum claudit.

[illegible]

[illegible]

Quum igitur beatus Nonnus [1] *Seleuciæ in Syria Episcopus à Paulo Judæo pulsus Sedem suam Seleuciensem post*

NOTA.

[1] *Nonnus*. Ejus exiiium contigit exeunte anno Christi 519. quo Paulus in Severi locum subrogatus fuit. Nam Severus quidem Antiochiâ pulsus est mense Septembri anni 518. ut ex Evagrio lib.4. cap.4. Norisius & Pagius ostendunt: Paulus verò non nisi sequentis anni mense Junio ordinatus fuit, ut tradunt Legati Hormisdæ Papæ in Relatione data III. Kal. Jul. quam ex urbe Constantinopolitana Romam miserunt: ubi hæc: *Post multas afflictiones, & pene in tres menses à Patribus protracta certamina, piissimus Imperator* Justinus *sua auctoritate Paulum nomine Presbyterum de Ecclesia Constantinopolitana elegit Episcopum fieri in Ecclesia Antiochena.*: nimirùm *tribus* post *mensibus*, quàm Legati in Urbem Regiam pervenerunt, quos *Dominica majoris hebdomadæ*, hoc est, die 24. Mar-

post beati Severi ejectionem reliquisset, quoniam ex Amida urbe oriundus erat, in eandem civitatem se contulit, ubi privatam vitam ducebat. Accidit autem, ut beatus Thomas [1] *Amidae Episcopus, vir magnus & spiritualis, & monachus continens, sanctus & misericors, ex hoc saeculo decederet: qui ante-*

tii anni 519. eo pervenisse, testatur Dioscorus unus ex Legatis in Relatione apud Eminentissimum Baronium, additque in Epistola ad Hormisdam Papam: *Nunc de Antiochena Ecclesia tractatur, & ideo adhuc laboratur, quia nondum persona congrua est electa*: Et in alia Relatione ad eundem Hormisdam: *Nunc etsi post labores, etsi post intentiones plures, Antiochena Ecclesia ordinata est, electus est quidam Paulus nomine Presbyter Constantinopolitanae Ecclesiae*, qui in Synodo Antiochena ordinatus est mense Junio ejusdem anni 519. ut suprà ex Relatione Legatorum, cui consonat Dionysius in chronico, inquiens:

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ejecto Severo, mansit Antiochia absque Episcopo annum unum (non integrum, sed decem menses, qui à Septembri ad Junium fluxere.) *Postea electus fuit, eoque missus vas perditionis Paulus, qui Eutyches dicebatur, &, si fas est dicere, etiam Judaeus, qui Xenodochus fuerat in Xenodochio Eublorum in Regia urbe .... Hic induxit scripsitque Synodum Chalcedonensem primùm quidem in Ecclesia Antiochiae, deinde in omnibus Ecclesiis Antiochenae subditis. Quamobrem saevae persecutiones, & mala, & exilia omnium Episcoporum, quos suprà commemoravi* (nimirùm quatuor suprà quinquaginta, quorum nomina recitat Dionysius ad annum Graecorum 829. & cum eis Nonnum Seleuciensem nominat,) *& reliquorum monachorum relegationes contigere, eò quod Pauli Judaei impietati haud consentirent.* Sic impius Monophysita Dionysius de fortissimis Concilii Chalcedonensis propugnatoribus effutit.

1 *Thomas*. Quem hic Dionysius *virum magnum & spiritualem monachumque continentem, sanctum & misericordem appellat*, eum suprà ad annum Graecorum 816. *ambitiosum, insidiatorem, & Episcopatus Nonni invasorem* dixerat: verba ejus retuli tom. 1. pag. 280. Eadem de Thomae ambitu Josue Stylites in chronico his verbis: [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Joannes autem praestantissimus Amidae Episcopus è vivis priùs decesserat, quàm Persae eam urbem obsiderent. Clerici verò ejusdem civitatis ad sanctum, religiosissimum, divinis virtutibus praeditum, constantissimum, inclytumque Mar Flavianum Antiochiae Patriarcham profecti, eundem rogarunt, ut Episcopum sibi ordinaret: quos praestantissimus Nonnus Presbyter & ejusdem Amidensis Ecclesiae Oeconomus summo cum honore tamdiu apud se detinuit, donec Antiochiae commorati sunt, nimirùm usquedum à captivitate liberati sunt, (Amida à Romanis recuperata.) *Hunc ergo postulant Clerici à Patriarcha sibi Episcopum fieri, qui morem eis gessit. At praestantissimus Nonnus Episcopatum adeptus, Thomam Chorepiscopum suum Constantinopolim allegat, ut Amidenses ibidem commorantes in patriam reducat, & beneficium aliquod urbi ab Imperatore obtineat. Amidenses verò, qui ibi morabantur, conspiratione cum Thoma facta, Imperatorem rogarunt, ut is sibi Episcopus constitueretur: quorum precibus Imperator annuit, & ad Patriarcham rescripsit, ne eis vim inferret.* En egregium Thomam, cujus precum admirabilem virtutem praedicat Dionysius.

antequam eo persecutio perveniret, sic Deum oravit. Domine Deus fortis, qui sedes super Cherubim, & Seraphim juncti sunt ad currum majestatis tuæ: si persecutio usque ad hanc regionem perventura est, tolle animam meam, ne videant oculi mei perturbationem sanctæ Ecclesiæ tuæ, quam pretioso Unigeniti tui Domini nostri Jesu Christi sanguine redemisti. Atque ita absoluta hujusmodi oratione magnus Dei Thomas postera die ex hac vita decessit, & in pace sepultus fuit, omnibus virtutem orationis ejus admirantibus & Deo gratias agentibus: cujus post obitum Amidenses beatum Nonnum Seleuciæ Episcopum, qui in eadem urbe privatus commorabatur, rapientes, ad thronum Ecclesiæ Amidensis invitum reluctantemque evexere. At ille quum in Episcopatu Amidæ tres menses nondum egisset, in vivis esse desiit.

Et factus est post ipsum beatus Maras ex nobili & præclaro Constantii genere oriundus. Hic Episcopatum præclarè gessit: quumque annos [1] *aliquot Amidæ præfuisset, usque in regiones Mesopotamiæ persecutio pervasit: & comprehensus est beatus Maras, eique optio data, ut vel Synodum Chalcedonensem reciperet, vel suam Sedem relinqueret. At ille eiici cum orthodoxis & Sede carere maluit, quàm Sedis amore à veritate orthodoxæ & impollutæ fidei excidere. Atque hunc in modum pro Christi veritate exilium suscipiens in Petram Urbem, quæ in deserto Arabiæ Palestinæ sita est, unàcum duabus ipsius sororibus Virginibus Christi & Diaconissis Samona & Nonna, nec non cum beato Isidoro Cansarinorum Episcopo deportatur. Quumque in exilio quasi septem annos egissent, mortuus est inclytus Justinianus* [2] *qui cura orthodoxæ Theodoræ uxoris suæ motus, jussit beatos Isidorum & Maram ab illo durissimo Petræ urbis exilio Alexandriam transferri: quod & factum est. Eo igitur profecti, ex angustiis prioris exilii paululùm respirarunt, & non multo post ibidem vita functi sunt. Ossa verò sancti Maræ per beatas ejusdem sorores Amidam translata, in Templo* [3] *Silæ, quod ipse Maras exstruxerat, reposita fuere.*

II. Abraham Maræ Successor.

Hactenus Joannes Episcopus apud Dionysium de Maræ ordinatione, exilio, & interitu: qui de Abrahamo ejusdem successore, infenso, ut solet, in Chalcedonensis fidei propugnatores calamo hæc subjungit:

ܘܗܘܐ ܕܝܢ ܒܬܪܗ ܒܐܡܝܕ ܐܦܣܩܘܦܐ ܐܢܫ
ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܟܝܠܝ
ܡܫܡܫܢܐ ܕܟܘܪܐ ܕܒܝܬ ܢܫܝܗ ܐܠܗܘܬܗ
ܠܟܠܐ ܕܡܗܝܡܢܐ ܗܘܐ ܒܪ ܩܛܠܐ. ܗܢܐ
ܕܝܢ ܗܘܐ ܩܢܘܡ ܠܟܠܗܘܢ ܩܕܡ ܐܝܟܢ:
ܐܬܟܬܫ ܒܗ ܫܘܪܝܐ ܡܠܟܘܬܐ
ܘܐܬܪܕܦܘ ܠܒܪܘܣܐ ܫܒܩܐ ܘܠܐ ܘܫܡܥܘܢ
ܡܕܒܪܝܬܐ ܘܐܚܪܢܐ ܕܢܩܦܘܢ ܠܗ ܒܢܝ ܩܕܡ
ܩܘܪܝܐ

NOTÆ.

1 *Annos aliquot*. Imo vix unum annum, ut ex suprà notatis liquet: nam Nonnus Maræ decessor Amidensem Ecclesiam occupavit circa finem anni 519. quam & tribus mensibus tenuit: Maras verò in exilium pulsus fuit exeunte anno 520. quo edictum Justini Imperatoris de ejiciendis Monophysitis in Mesopotamia promulgatum est, ut testatur Auctor Chronici Edesseni de Paulo illius urbis Episcopo, quem vide tom. 1. pag. 409.

2 *Justinianus*. Locum amanuensis vitio corruptum sic restituo: ܘܡܝܬ ܝܘܣܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܝܘܣܛܝܢܝܢܘܣ ܩܣܪ, *& mortuus est Justinus Imperator, & imperavit post ipsum inclytus Justinianus* &c. nam in primis Theodora, quæ exilii locum Maræ & Isidoro permutasse dicitur, Justiniani, non Justini uxor fuit: deinde septem anni, qui ab exilio Maræ hìc memorantur, in annum mortis Justini, non Justiniani competunt: hic enim obiit anno 565. Justinus verò anno 527. ut historici tradunt. Demùm quum uno eodemque contextu Justinianus & mortuus dicatur, & precibus Theodoræ uxoris suæ Maram & Isidorum ab exilio Petræ revocasse, palam fit, non de uno, sed de duobus Imperatoribus ibi sermonem esse.

3 *Silæ*. Apud eandem Ecclesiam monasterium etiam exstructum fuisse, liquet ex Chronico Dionysii ad annum Græcorum 1017. cujus verba retuli tom. 1. pag. 468.

ܩܠܝܪܝܩܐ ܐܘ ܐܢܫܐ ܕܫܡܗ ܐܒܪܗܡ ܒܪܟܝܠܐ
ܕܥܕܬܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܝܠܗ ܘܡܢ ܬܠܐ ܥܡܡܗ
ܒܪܟܝܠܐ ܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܘܣܛܢܐ
ܐܬܚܫܒ ܗܘܐ ܒܗ ܘܡܫܚܠܦ.

Factus est autem Amidæ Episcopus quidam nomine Abraham, Clericus, ejusdem Ecclesiæ Diaconus, Telensis genere, qui Bar-Chili dicebatur. Hic post ordinationem ex urbe Antiochia Amidam profectus, Diabolo ipsum invadente, crudelem persecutionem movere cœpit, & rapinis animarumque perditioni præ omnibus, qui ipsum antecessere, vel subsequuti sunt, intentus, occidere etiam fideles, cruci affigere, & comburere barbarus & immisericors homo in deliciis habuit. Pergit Joannes infinita Abrahamo scelera appingere: quod nimirùm eos, qui Concilium Chalcedonense rejiciebant, apud Thomam Gothum, Amidæ tùm Ducem, tamquam rebelles deferens, eosdem in carcerem detrudi, verberibus plecti, & crucifigi, eorumque cadavera in campos projici curaverit: quod monachos omnes, qui circum Amidam morabantur & consentire ipsi recusabant, è cœnobiis suis expulerit: quod totius urbis ædes, domos, atria, & officinas diligentissimè descripserit, viros, mulieres, & parvulos ipsos sive natos, sive in utero adhuc clausos recensendo, ut illi quidem communionem in Ecclesia matrice de sua, vel suorum manu acciperent; fœtus verò statim atque in lucem prodirent, ipso sciente & permittente baptizarentur, gravissima in matres lata sententia, quæ incognitos Presbyteris suis abortus fecissent: quod Cyrum quendam ex oppido Lighin Presbyterum Monophysitam cum ipso communicare recusantem, & immissam per vim in ejus os Eucharistiam expuentem, feria quarta hebdomadæ majoris accenso rogo publicè comburi jusserit: quod denique in eorum domos, qui obtemperare ipsi detrectabant, binos ternosque milites immiserit, qui eorum bona expilarent, & Arianorum præsertim extra urbem in loco *Romani* appellato commorantium cohortem, gentem turpem ac fœtidam, qui corporis morumque deformitate homines adigerent ædibus ac bonis suis potiùs cedere, quàm cum eis conversari. Et hæc quidem omnia à se visa fuisse affirmat Joannes, inquiens:

ܘܒܗܠܝܢ ܕܟܬܒܢ ܠܐ ܐܣܛܝܢ ܡܢ
ܫܪܪܐ ܐܘ ܟܕܒܢ: ܡܪܝܐ ܣܗܕ ܠܢ.
ܘܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܒܗܘ ܙܒܢܐ ܗܘܘ
ܗܘ ܕܒܥܘܠܐ ܘܐܟܙܪܝܘܬܐ: ܐܦ ܒܟܠܗ
ܡܕܢܚܐ ܘܡܥܪܒܐ ܫܡܝܥܐ ܗܘܐ ܠܟܠܢܫ.
ܟܕ ܟܠܗܘܢ ܡܬܟܪܝܢ ܗܘܘ ܕܐܝܠܝܢ
ܐܣܟܝܡܐ ܗܘܐ ܕܟܗܢܘܬܐ: ܡܢ ܚܝܠܗ ܕܝܢ
ܕܣܒܪܢ. ܫܪܟܐ ܕܝܢ ܕܒܝܫܬܗ ܕܗܢܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܒܥܝܢܝܢ ܚܙܝܢ ܘܒܐܝܕܝܢ
ܓܫܢ ܐܦ ܒܐܕܢܝܢ ܫܡܥܢ ܐܢ ܢܨܒܐ
ܕܢܟܬܘܒܝܗܝ ܢܣܒܐ: ܠܟܬܒܐ
ܣܓܝܐܐ ܡܣܬܢܩܝܢ ܗܘܝܢ:

In iis autem, quæ descripsimus, neque nos à veritate declinasse, neque falsò quidquam retulisse, testem Dominum advocamus: sed & eos omnes, qui impio illi & crudeli facinori coævi fuere: id quod etiam in toto Oriente & Occidente pervulgatum est, cunctis hæc fieri ab hominibus, qui Sacerdotii schema, non virtutem portant, dolentibus. Reliqua verò hujusce flagitia, quæ oculis nostris vidimus, & manibus contrectavimus, auribusque audivimus, si literis commendare velimus, multis voluminibus opus esset. Sed ad Maram.

III. Maræ commentaria in Evangelium: ubi & historiæ Adulteræ mentionem facit.

Scripsit Maras *Commentaria in Evangelia*. Prologus exstat Cod. Syr. Vatic. 24. fol. 95. insertus Chronico Zachariæ Meletinensis Episcopi, qui fol. 97. notat, *historiam Adulteræ* in Evangelio S. Joannis cap. 8. relatam, ab eodem Mara in Codice suo

ſuo deſcriptam fuiſſe. [illegible]

[illegible]

Exſtat autem (inquit) *in Evangelio ejuſdem Sancti Maræ Epiſcopi, Canone octogeſimo nono, caput ſingulare Evangelii Joannis, quod in aliis exemplaribus non habetur. Eſt verò hujuſmodi: factum eſt quadam die quum doceret Jeſus, obtulerunt ei mulierem quandam &c.* Zachariæ locum citat Dionyſius Barſalibæus Commentar. in Evangelia Cod. Syr. Vat. 2. & Cod. Clementino-Vaticano Syr. 16. cujus verba in Joannem fol. 286. ſunt hæc:

[illegible]

Repertum eſt autem in Evangelio Maræ Amidæ Epiſcopi, qui Græci ſermonis peritus erat, ut Zacharias Rhetor & Epiſcopus Meletinenſis ſcribit, in Canone Evangelii octogeſimo nono caput ſingulare Joannis, quod non in omnibus exemplaribus exſtat, neque ipſum à quopiam Interprete illuſtratum vidimus. Quare viſum nobis eſt totum textum ſuo loco deſcribere. Et factum eſt quadam die, quum Jeſus doceret, obtulerunt ei Scribæ & Phariſæi mulierem quandam, quæ ex adulterio concepiſſe deprehenſa fuerat &c. Quæ quidem Maræ verſio diſcrepat ab ea, quam edidit Vvaltonus ex Codice Bibliothecæ Uſſerii in Polyglottis, & F. Naironus in Teſtamento novo impreſſo Romæ Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide anno 1703. ut conferenti utramque liquet: nec mirum, quum in Græcis etiam exemplaribus magna lectionis varietas appareat, ut in Synopſi Criticorum in cap. 8. Joan. adnotatur. Vide Bellarm. de Verbo Dei lib. 1. cap. 16. ubi hanc Evangelicam hiſtoriam à calumniis Eraſmi vindicat. Quod verò Barſalibæus *eandem hiſtoriam à nullo Interprete illuſtratam* dicit, de Syris fortaſſe Interpretibus loquitur, qui quum caput illud Joannis *non in omnibus Evangelii exemplaribus*, ut idem auctor affirmat, exſtare viderent, ejus tamquam dubii commentationem omiſere: cæterùm Patres Græci diſertam illius mentionem faciunt, ut Tatianus & Ammonius in Harmoniis, Athanaſius in Synopſi in compendio Evangelii Joannis, & Chryſoſtomus homil. 60. in Joannem.

CAPUT V.

Joannes Telæ Epiſcopus.

I. Joannes Epiſcopus Telæ.

IOANNES Telenſem Eccleſiam regebat an. Græcorum 823. Chriſti 512. quo eum Sidoniæ Synodo interfuiſſe refert Dionyſius in Chronico. Anno 519. in exilium, Juſtini juſſu, pulſus fuit, quod

quod Synodum Chalcedonensem recipere detrectaret, ut idem Dionysius narrat, qui ejus nomen inter quinquaginta quatuor Episcopos Monophysitas in exilium actos recensens, hæc addit: ܘܐܣܬܗܕ ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ ܡܢ ܐܦܪܝܡ ܐܡܕܝܐ *Et martyrio functus est Antiochiæ per Ephræm Amidensem*, tunc Orientis Comitem, qui in rebelles Ecclesiæ Catholicæ Episcopos, qualis erat Joannes, latas sacrorum Canonum pœnas religiosissimè exequutus est. Ejusdem tamquam martyris memoria occurrit in Kalendario Jacobitarum die 6. Februarii in Codd. Syr. Vat. 25. & 26.

II. Canones scripsit.

Conditos à Joanne *Canones* laudat Bar-hebræus in Libro, quem ܕܗܘܕܝܐ *Directionum* inscribit, (exstat autem in Bibliotheca secreta Medicea:) ubi ille Telam urbem, cui Joannes præfuit, ܬܠܐ ܕܡܘܙܠܬ *Telam Mauzalat* appellat, quam & *Constantinam* dictam fuisse, observavi in priori tom. pag. 395.

CAPUT VI.

Joannes Bar-Aphtonius Abbas Cansarensis.

I. Joannes Bar-Aphtonius Abbas Seleuciæ S. Thomæ apud Cansarinum.

JOANNES cognomento Bar-Aphtonius, Philoxeni & Severi partes adversùs Catholicos tuebatur anno Christi 515. teste Dionysio in Chronico, qui obitum ejusdem ad annum 538. consignat in hæc verba: ܫܢܬ
ܬܡܢܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܢܦܩ ܡܢ
ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܣܘܝܪܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ. ܒܬܡܢܝܐ ܒܫܒܛ
ܘܒܫܬܐ ܒܗ ܒܝܪܚܐ ܢܚ ܩܕܝܫܐ
ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܒܪܣܘܣ. ܘܒܐܪܒܥܐ
ܒܬܫܪܝܢ ܐܚܪܝ ܗܘ ܢܚ ܡܪܝ
ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܐܦܬܘܢܝܐ.
Anno Græcorum 849. *migravit ex hoc sæculo Sanctus Mar Severus Patriarcha Antiochiæ die octava Februarii. Sexta autem ejusdem mensis obiit Sanctus Mar Joannes Bar-Barsus. Quarta verò Novembris obiit Mar Joannes Bar-Aphtonius*. Præfuit *monasterio Seleuciæ S. Thomæ*, quod juxta urbem ܩܢܫܪܝܢ *Cansarinum* situm est, ut liquet ex duplici epigraphe apposita ad calcem Codicis Nitriensis 29. & Codicis Syriaci Clementino-Vaticani 15. quam suprà descripsi pag. 46. & 47.

II. Ejus Cantus.

Edidit *Cantus Syriacos de nativitate Domini*, & *de laudibus Severi Antiocheni*, qui in laudato Cod. Clement. Vat. 15. exstant, iisque subjungitur *Joannis* alterius *Cansarensis* Abbatis, cognomento *Psaltæ*, cantus in eundem Bar-Aphtonium.

CAPUT VII.

Zacharias Episcopus Meletinensis.

I. Zacharias Rhetor, Meletinæ in Armenia Episcopus.

ZACHARIAS Meletinæ in Armenia minore Episcopus, claruit sub Justiniano Imper. circa annum Christi 540. *Rhetorem* vocat Evagrius in Hist. Eccles. lib. 2. cap. 2. 8. 10. & lib. 3. cap. 5. 6. 7. & 18. *Malelam* ܡܡܠܠܐ, hoc est, Oratorem, seù Rhetorem, & *Meletinensem Episcopum* disertè appellat Barsalibæus, cujus verba retuli supra pag. 53.

II. Ejus historia Ecclesiastica.

Scripsit *Historiam Ecclesiasticam*, à *Constantini Magni Imperio usque*

ad

ad annum Justiniani vigesimum, quæ anonyma exstat in Cod. Syr. Vat. 24. Sed Auctoris nomen tùm ex collatione locorum, quæ ab Evagrio ex Zacharia citantur, tùm ex Barsalibæo, qui ejus nomen disertè prodidit, restituimus. Tres verò Partes continet. Prima est epitome Socratis: Altera Theodoreti: Tertia opus ipsius Zachariæ à Theodosio Juniore usque ad Justinianum.

Et prima quidem Pars Præfationem Socratis,& sequentia ejusdem capita complectitur: videlicet, Ex Libro I. cap. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. Ex Libro II. cap. 21. Iterùm ex Libro I. cap. 10. 11. 12. 13. 15. 17. 19. 20. 21. 22. 37. 38. 39. 40. Ex Libro III. cap. 8. 11. 12. 13. 14. 20. 21. 23. Ex Libro IV. cap. 11. 13. 16. 17. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 30. 36. Ex Libro V. cap. 6. 8. & 10.

Secunda Pars incipit fol. 65. continetque hæc Theodoreti capita: videlicet, ex Libro II. caput 16. 17. 30. Ex Libro IV. cap. 7. Ex Libro V. cap. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. Iterùm ex Libro IV. cap. 11. & 29.

Tertia denique Pars, unde Zacharias initium historiæ suæ ducit, incipit à fol. 78. mutila est autem, & ab amanuensi videtur in compendium redacta, vel potiùs capita quædam ex historia Zachariæ, quæ in octo libros dividebatur, ut infrà patebit, decerpta. Quæ autem in Codice nostro exstant, in capita quatuordecim distribuo.

Primum *de celebratione Concilii Chalcedonensis*, & de *obitu Nestorii*, fol. 78. ubi comminiscitur Zacharias, Nestorium & Dorotheum à Marciano Imp. ad Synodum Chalcedonensem per Joannem Tribunum evocatos, quum ab exilio Oasitano reduces in Deiparam blasphemias evomerent, morte præreptos fuisse, ne Synodo interessent: Joannem verò Tribunum literas Marciani Imperatoris, quibus ii ad Synodum invitabantur, Dioscoro & Juvenali tradidisse, eosque certiores fecisse de iis, quæ Nestorio ac Dorotheo contigerant. Hanc fabulam, quam & Xenajas in epistola ad Monachos Senunenses tradit, citat ex Zacharia refellitque Evagrius lib. 2. cap. 2. cujus verba suprà descripsi pag. 40. Addit Zacharias, Synodum Chalcedone coactam *anno Alexandri* 764. hoc est, Christi 453. eique *Episcopos* 564. interfuisse: quod tamen omnino falsum est: nam Synodum quidem duobus ante annis celebratam, ex ejusdem Actis liquet: Episcopos verò sexcentos ac triginta ei præsentes fuisse, testantur Marcellinus in Chronico, Liberatus Diaconus in Breviario, & Photius de septem Conciliis cap. 4.

Alterum caput *de Proterio Alexandrino* fol. 79. quem Dioscori Presbyterum fuisse asserit, eoque Gangra in exilium pulso Alexandrinam Sedem occupasse. Ubi verò Alexandriam tenuit, Dioscori nomen à Clero & populo in diptycha referri, & privatos ab eis conventus fieri, ægrè tulisse: refractarios partim in exilium pepulisse, partim diversis pœnis affecisse, militum præsertim opera, quibus Imperator, ut Proterio subsidio essent, præceperat. Hinc natas utrinque multas cædes affirmat, multosque etiam in Altari & Baptisterio interfectos. Sic Zacharias tumultus Alexandriæ à Monophysitis excitatos, in quibus & Proterius cecidit, in militares quosdam rejicit: cujus narrationem confutans Evagrius lib. 2. cap. 8. *Porrò Zacharias*, inquit, *hæc in historia sua narrans, horum pleraque ita, ut dixi, gesta esse fatetur, sed Proterii culpa, qui gravissimos tumultus in urbe Alexandria excitaverat: nec à populo, verùm à quibusdam militaribus ea perpetrata esse contendit.*

Tertium, *de Theodosio monacho, qui Juvenalis Sedem invasit*, fol. 80. Hunc ait, simul atque Juvenalis Chalcedonensi Concilio subscripsit, unà cum nonnullis pseudomonachis in Palæstinam reversum, cuncta, quæ ibi gesta fuerant, tumultuanti populo nunciasse, fidemque proditam conque-

queſtum, univerſos monachos concitaſſe, ut Juvenali à Synodo revertenti occurrentes, eum compellerent, ut ſententiam ſuam retractaret atque anathemate damnaret: qui quum nihil horum admittere voluiſſet, ad urbem regiam contendit. At monachi & clerici cum nonnullis Epiſcopis in unum coëuntes, de ſubſtituendo in Juvenalis locum Epiſcopo cogitabant, & alii quidem Romanum & Marcianum monachos (impios nimirùm Concilii Chalcedonenſis detrectatores, quorum fit mentio in Vita Sancti Euthymii apud Cotelerium tom. 2. pag. 273.) proponebant: alii alios: tandem huc omnium, inquit, devoluta eſt ſententia, ut Epiſcopum ordinarent Theodoſium, qui in Chalcedonenſi Concilio maximos tumultus excitaverat, primuſque ipſis de eodem Concilio nunciaverat. Ille verò ſtatim poſt ordinationem ſuam, plures in urbibus trium Palæſtinarum intrudit Epiſcopos, inter quos fuit Petrus quidam Iberus, cui Gazæ Epiſcopatus commiſſus eſt. Hæc iiſdem ferè verbis, ſuppreſſo Zachariæ nomine, narrat Evagrius lib. 2. cap. 5. qui tamen Petrum Iberum non Gazæ, ſed Majumæ Epiſcopum conſecratum affirmat: calami certè lapſu, quem idem lib. 3. cap. 33. corrigit, ubi de monaſterio Gazam inter & Majumam poſito, in quo Severus monachum egit, *hoc in loco*, inquit, *Petrus quoque Iberus, qui ejuſdem Gazæ Epiſcopus fuit &c.* Pergit Zacharias ejectionem Theodoſii referre. Juvenalis, inquit, ab Imperatore cum Dorotheo Comite & ingenti exercitu in Palæſtinam remittitur, ut Theodoſium quidem vinctum in urbem regiam perduceret, Epiſcopos verò ab eo ordinatos Sedibus ſuis dejiceret, præter Petrum Iberum, pro quo Imperatrix intercesſerat. Committitur acre bellum cum Theodoſianis: cæduntur ex his plurimi, Samaritanis maximè in ipſos debacchantibus. Theodoſius cum ſuis Epiſcopis pellitur, Petro Ibero excepto, quem Zacharias comminiſcitur, Angeli monitu exules ſponte ſequutum fuiſſe. Ubi verò Juvenalis Sedem recepit, Salomon monachus ad ipſum accedens, quaſi benedictionem petiturus, ſportam pulvere & cinere plenam, ut narrat, ſuper caput ejus effudit, coarguens, quod Synodo Chalcedonenſi ſubſcripſiſſet. Hæc ille: vide Cotelerium in vita S. Euthymii pag. 261. ubi ſacrilegi hominis maleficia deſcribuntur, & Evagrium loc. cit. qui Zachariæ hiſtoriam in compendium redigens, *hæc ubi comperit Marcianus*, inquit, *primò quidem Theodoſium ad ſe in comitatum perduci jubet. Deinde Juvenalem mittit, ut ea, quæ geſta fuerant, corrigeret: mandans, ut cunctos, qui à Theodoſio ordinati fuerant, expelleret. Poſt adventum igitur Juvenalis, multa triſtia atque acerba contigerunt, quum ex utraque parte fierent quæcumque furor ipſis ſuggerebat.*

Quartum *de obitu Zenonis Imperatoris, & de inauguratione Anaſtaſii*, fol. 82. ܟܕ ܐܡܠܟ ܙܝܢܘܢ ܫܢ̈ܝܢ ܝܙ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܠܥܠ ܒܡܐܡܪܐ ܕܫܬܐ ܘܒܪ̈ܝܫܐ ܕܒܗ : ܫܢܝ ܒܐܘܠܘܡܦܝܐܕܐ ܕܫܝܙ ܒܫܢܬ ܬܒ ܕܝܘ̈ܢܝܐ ܒܡܚܝܬܐ ܕܐܪܒܥܣܪܐ ܐܢܕܩܛܝܘܢ ܒܚܕ ܒܐܪܒܥܐ ܒܫܒܐ ܕܫܒܘܥܐ ܪܒܐ. ܘܐܡܠܟ ܐܢܣܛܣܝܘܣ ܐܝܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܩܘܪܝܘܢ ܣܝܠܢܛܝܪܐ ܗܘܐ :

Poſtquam imperaſſet Zeno, inquit, *annos 17. ſicut ſcriptum eſt ſuprà libro ſexto & capitibus in eo contentis, obiit Olympiade 317. anno Græcorum 802. Indictione 14. feria quarta hebdomadæ majoris: & imperavit Anaſtaſius, qui fuerat Decurio Silentiarius*, die nimirùm ſequenti, ut ex Chronico Alexandrino & Theophane obſervat Pagius ad annum 491. Quare corrigendus Dionyſius, qui in Chronico ſcribit, Anaſtaſium Imperii

perii gubernacula suscepisse anno Græcorum 808. Christi 497. Subjungit Zacharias *de Joanne Scholastico Amidensi*, quem Donati cujusdam fratrem fuisse scribit, & in urbem regiam propter Ecclesiæ Amidensis negotia profectum, ibidem Anastasio imperium prænunciasse.

Quintum *de expugnatione Amidæ*, ibid. Est autem caput quartum idemque integrum ex libro septimo Zachariæ, cui & quintum eadem de re subjungitur fol. 87. Convenit autem Zacharias in hac narratione cum iis, quæ ex Josue Stylita de Amidæ expugnatione notavi tom. 1. pag. 274. sed paulò diffusiùs res ibidem gestas describit, quas hìc non vacat in compendium redigere. Quatuor tamen observatu digna occurrunt. Primum, quod bellum Persarum cum Hunnis sub Pheroze Rege commissum dicitur *anno Anastasii decimo tertio*, in quo Pherozes ipse periit, & Cavades in locum ejus substitutus, in fines Romanorum invasit. Unde corrigendus Eustathius, qui apud Evagrium lib. 3. cap. 37. expugnationem Amidæ, quæ sub Cavade contigit, ad annum Anastasii decimum secundum refert. Alterum de Joanne Episcopo Amidæ, cujus virtutes & visionem describit fol. 84.

ܩܠܝܠ ܢܚ ܢܦܫܗ ܠܥܠܡܝܢ̈ܐ ܐܝܟ
ܡܕܟܝܐ ܘܢܟܦܐ ܗܘ ܕܢܝܚܘܬܗ ܕܚܒܪܐ.
ܠܗܢܐ ܐܬܝܗܒ ܡܠܘܐ ܕܚܠܬܗ ܘܩܐܡ
ܗܘ ܒܕܝܪܐ ܕܩܪܬܡܝܢ ܘܡܢ ܒܬܪ
ܐܬܘܬܒ ܥܠ ܡܬܠܗܝܐ ܘܒܨܘܡܐ
ܘܡܬܡܨܝܢܘܬܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܐܘ
ܐܦ ܝܘܡ ܕܒܨܘܡܐ. ܘܒܠܠܝܐ ܗܘ
ܠܬܫܡܫܬܐ ܗܘ ܡܬܢܬܠ ܗܘܐ ܝܘܡ ܟܠܗ
ܘܒܥܘܕܪܢܐ ܘܡܬܘܒ ܘܡܬܟܬܫ
ܗܘܐ ܒܨܠܘܬܐ :

Nam paucis ante diebus (quàm Amida expugnaretur à Persis) *è vivis discesserat Joannes Episcopus vir castus & purus & honestis moribus præditus. Hic è monasterio Cartaminensi ad Episcopatum evectus, jejunium, abstinentiam, & pristinos mores haud mutavit, sed noctu diuque in ministerio assiduus erat: divites autem civitatis admonebat tempore famis, & incursionis Arabum, & pestis, eosque adhortabatur, ut frumentum tempore angustiæ non absconderent, sed venderent, darentque egentibus, ne fortè ipsum pro hostibus servarent, ut ait Scriptura, quæ opere impleta est. Huic palam apparuit Angelus stans ad latus mensæ Altaris, eique adventum inimicorum prænunciavit, & quod ipse tamquam vir justus prius colligendus foret, quàm hostes in urbem invaderent. Quæ omnia ipse universo civitatis populo patefecit, ut pœnitentiam agerent, & flagellum evaderent.* De eodem Joanne Episcopo vide quæ ex Josue Stylita notavi tom. 1. pag. 280. & 283. Tertium, quod ex Zacharia post urbis expugnationem observandum, factum Cavadis Persarum Regis. Hunc, ut Zacharias narrat, Regulus quidam Christianus ܕܐܪܐܢ *regionis Aran* rogavit, ut à militum furore immunes esse juberet quotquot in majorem Amidæ Ecclesiam, quæ Martyribus Quadraginta dicata erat,

ܡܟܝܠ ܗܘܐ ܠܗ ܟܕ ܩܡ ܗܘ ܩܕܡ
ܡܕܒܚܐ ܡܠܐܟܐ ܕܐܬܚܙܝ ܠܗ
ܢܟܦܐ ܘܐܘܕܥܗ ܡܬܝܬܝܬܐ ܗܘܬ ܕܒܥܠ
ܕܒܒܐ ܘܕܗܘ ܐܝܟ ܙܕܝܩܐ ܩܕܡ
ܡܬܟܢܫ ܗܘܐ ܐܢܘܢ ܘܡܫܬܘܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܘܕܬܒܘܢ ܠܐ ܢܐܟܠܘܢ :
ܠܐ ܘܐܬܚܙܝ ܗܘܐ ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܕܐܡܝܕ ܘܠܟܠܗ. ܡܬܦܢܐ ܡܢ ܐܬܐ ܗܘܐ
ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܝܟ ܕܢܬܘܒܘܢ
ܒܥܕܢ ܡܥܠܝܬܐ ܘܟܦܢܐ ܘܡܘܬܢܐ
ܘܠܐ ܢܟܠܐ ܠܥܒܘܪܐ ܒܙܒܢܐ ܕܐܘܠܨܢܐ ܐܠܐ
ܢܙܒܢܘܢ ܘܢܬܠܘܢ ܠܡܣܟܢܐ ܕܠܡܐ ܢܛܪ

erat, confugiſſent. Annuit Cavades: quin & ipſe Eccleſiam ingredi voluit. ܘܟܕ ܚܙܐ ܨܠܡܐ ܡܨܝܪܐ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܕܐܝܟ ܕܓܠܝܠܝܐ ܡܨܝܪ ܗܘܐ
ܫܐܠ ܕܡܢܘ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܕܐܠܗܐ ܕܢܨܪܝܐ.
ܘܐܪܟܢ ܪܫܗ ܩܕܡܘܗܝ ܘܐܡܪ. ܗܢܐ
ܐܡܪ ܠܝ ܕܩܘܡ ܣܒ ܡܢܝ ܡܕܝܢܬܐ
ܘܥܡܘܪܝܗ ܕܚܛܘ ܠܝ.

Quumque ibi Domini noſtri Jeſu, qui inſtar Galilæi depictus erat, imaginem cerneret, percontatus eſt, cujuſnam eſſet. Illis autem Dei Nazarenorum eam eſſe reſpondentibus, inclinato ipſe coram ea capite, Hic, inquit, mihi dixit: mane, & accipe à me urbem ejuſque incolas, quia mihi peccaverunt. Subjungit, Cavadem abſtuliſſe ab ea Eccleſia aurum, argentum, & pretioſam ſupellectilem, quæ paucis ante annis ab Iſaac ܒܪ ܒܪܝ *Barai filio* conſulari viro ad eandem Eccleſiam ex hæreditate devenerant: ſed & optimum vinum, quod cum ſua fœce per ſeptem annos ad ſolem poſitum œconomi illius Eccleſiæ exſiccabant, & in lineis pannis in pulverem redactum, in calicem immittere conſueverant.

Quartum denique *de Amidæ redemptione*. Cavades, inquit, urbe potitus, Eglone ibi militiæ præfecto cum tribus militum millibus relicto, poſt exactam hyemem aliò ſecedit. Romani, Patricius nimirùm, Hypatius, Celer, Areobindus, & Juſtinus (qui poſtea ad Imperium evectus fuit) cum Perſis manus ſæpè conſerunt: nunquam tamen Amidam obtinere potuerunt. Tentant autem in urbem penetrare per portam ܕܡܬܩܪܝܐ ܕܡܪܝ ܙܥܘܪܐ *quæ Mar Zoaræ appellatur*: ſed à Perſis ſtrenuè repelluntur, qui tamen rerum omnium inopia intra Amidam laborant. Venator quidam, ܓܕܢܐ *Gadanas* nomine, ex vico ܕܐܟܒܪܐ *Achedorum*, Zachariæ ipſi notus, Eglonem Perſarum Ducem callidè ex urbe eductum Romanis prodit. Hi Eglonem interficiunt, traditiſque Cavadi undecim millibus pondo auri, Amidam recuperant, muroſque urbis inſtaurant. Tum Amidæ Thomas Epiſcopus præficitur, cujus ambitionem à Joſue Stylita & Dionyſio Patriarcha notatam diſſimulans Zacharias, ex conſilio Donati, qui plurimum apud Anaſtaſium pollebat, ejus electionem peractam narrat: Samuelem præterea quendam ex monaſterio ܕܩܛܪܐ *Catarorum* Amidam arceſſitum commemorat, qui Thomæ partes ſtrenuè adjuvabat.

Sextum *de ædificatione Daræ urbis*, fol. 88. Eſt autem caput ſextum libri ſeptimi Zachariæ, cujus hanc ſummam accipe. Recuperata à Romanis Amida, rogant Duces Anaſtaſium Imperatorem, ut urbem aliquam in confinio Perſarum muniret, vel Ammodiam, vel Daram, aut quamlibet aliam. Ille ad Thomam Amidæ Epiſcopum reſcribit, qui Daram cæteris locis præpoſuit. Conditur itaque Dara, ſubminiſtrante expenſas Anaſtaſio per Thomam Epiſcopum, qui hoſce Clericos ſuos operi præfecit: ܩܘܪܐ ܐܕܘܢ.
ܘܐܘܛܘܟܝܢܐ ܩܫܝܫܐ ܘܦܦܢܘܛܝܣ
ܘܣܪܓܝܣ ܘܝܘܚܢܢ ܡܫܡܫܢܐ:

Cyrum Adun, & Eutychianum Presbyteros, & Paphnutium, & Sergium, & Joannem Diaconos. Urbi conditæ primus ab ipſo Thoma Epiſcopus Eutychianus præficitur. Hic Joannem quendam Amidenſem, & Abrahamum Bar-chili (qui poſtmodum Amidæ Epiſcopatum tenuit) Presbyteros conſecrat: & Joanni quidem Xenodochii curam committit. Decedente verò Eutychiano, Thomas Rheſinenſis Abdiæ filius ſecundus Daræ Epiſcopus creatur. Hic, ut

refert

refert Zacharias, Sede sua pulsus, quod Synodum Chalcedonensem damnaret, unàcum Joanne Presbytero in decennali exilio vitam reliquit, sepultusque fuit [illegible Syriac] *in monasterio Tirensi*, quo tempore Chosroës Persarum Rex Antiochiam cepit, nimirùm anno Christi 540.

Septimum *de Marino Apameensi*, qui Anastasio Imperatori auctor fuit, ut Trisagium hymnum cum clausula illa, *Qui crucifixus es pro nobis*, in urbe regia cani juberet. Est pars capitis noni ex libro septimo Zachariæ. *Maximum* appellat Victor Tununensis, quem hìc *Marinum* Zacharias vocat. Ejusdem meminit & Marcellinus in chronico, inquiens: *Die Dominico, dum jubente Anastasio Cæsare, per Marinum, perque Platonem in Ecclesiæ pulpito consistentes, in hymnum Trinitatis Deipassianorum quaternitas additur &c.* Audi Zachariam fol. 90.

[illegible Syriac]

Post Macedonium Timotheus Constantinopolis Episcopus factus est, vir orthodoxus, (impius scilicet Eutychianus) *cujus nomini opera consentiunt: honorans enim Deum interpretatur.*

Ejus diebus Marinus quidam Apameensis exstitit, vir vigilans, dexter; operibus sagax, sapiens & doctus. Hic orthodoxam etiam fidem colebat, & Imperatoris amicus, à secretis, & à consiliis erat: qui quum per vicos urbis incederet, aut alicubi sederet, quidquid observatu dignum in mentem ipsi succurrebat, literis mandari jubebat. Præterea atramentarium ad lectulum appensum tenebat, accensa juxta pulvinar lucerna, ut cogitationes suas in charta describere posset, quas orto sole Imperatori significabat, eundem admonens, ut eas executioni mandaret. Et quoniam ex Antiochiæ provincia oriundus erat, quæ ab Eustathii Episcopi temporibus vocem, qui crucifixus es pro nobis, *primùm prædicare tentavit, ipse etiam omni studio Anastasium Imperatorem ad hoc idem peragendum sollicitabat. Quos hominis conatus quum hæretici quidam cognovissent, ipsum catervatim adorti: cur, inquiunt, terrenos homines inducere vis, ut faciant præter sanctum hymnum, quem Angeli Trinitati offerunt, dicentes, Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus fortis, cujus laudibus pleni sunt cœli & terra? Ad hæc Deus Verbum, qui pro nobis hominibus crucifixus est, in ore ejus apologiam hujusmodi statim præparavit: Angeli quidem hymnum confessionis suæ rectè ad colendam & consubstantialem Trinitatem dirigunt, eumque pro ipsis crucifixum nequaquam prædicant; nos verò in hymno confessionis nostræ crucifixum pro nobis hominibus illum justè dicimus: ex nobis enim, non ex Angelis corpus assumpsit. Atque ita illis quidem os obturavit; Imperatori verò sensum patefecit: qui particulam illam*, qui crucifixus es pro nobis, *sicut in Antiochena provincia, sic & in urbe regia prædicari jussit.* Hæc ideò ex Zacharia descripsi, ut causam tumultus Constantinopoli ob Trisagii additamentum excitati exponerem, quam neque Evagrius, neque Theophanes, aliive Scriptores indicarunt: Marinum scilicet Apameensem fuisse, qui Anastasio suggessit, ut ter sanctum hymnum cum novo additamento sic in urbe regia decantari juberet, ut Antiochiæ à Monophysitis canebatur, auctore, non quidem Eustathio Episcopo, ut Zacharias mentitur, sed Petro Fullone, qui primus usurpatum Eustathii fortasse temporibus in Ecclesia Antiochena Trisagium clausula illa corrupit. Quod verò Evagrius lib. 3. cap. 44. ex epistola Severi ad Soterichum scribit, *illius seditionis principem atque auctorem fuisse Macedonium & Clerum urbis Constantinopolitanæ*, id de priori tumultu intelligit, qui anno 511. sub Macedonio excitatus fuit, dum Severus adhuc Presbyterum ageret in urbe regia, ut apud Evagrium loc. cit. notatur; non de posteriori, qui anno sequenti sub Timotheo Constantinopolitano Episcopo contigit, de quo Zacharias, Theophanes, aliique scribunt.

Octavum *de obitu Ariadnæ Imperatricis*, fol. 90. Est pars capitis 13. ex libro 7. Zachariæ. Ariadne autem obiisse dicitur *anno Græcorum* 824. Christi 513. *postquam quadraginta annos in Imperio egisset*. Id contigisse duobus post annis refert Marcellinus in chronico, hoc est, sub Anthemio & Florentio Coss. anno Christi 515. & quidem non XL. sed *LX. annis in Palatio exactis*. Vide Pagium ad prædictum annum numero 4.

Nonum *de obitu Anastasii Imperatoris* fol. 91. Est pars capitis 14. lib. 7. Zachariæ. Obiisse dicitur *die* 9. *Julii*, ut ex Chronico Edesseno observavi in priori tom. pag. 408. Paulò antea narrat Zacharias, Hierosolymis in festo sanctæ Crucis die 14. Septembris homines canina rabie agi cœptos fuisse: Constantinopoli autem in locum Timothei Episcopum ordinatum Joannem, postquam is sex, vel septem annos eam Ecclesiam tenuisset.

Decimum *de Martyribus Homeritis*, eod. fol. 91. Est integra epistola Simeonis Episcopi Beth-Arsamensis ad Simeonem Gabulæ Archimandri-

dritam, quam retuli in priori tom. pag. 364.

Undecimum *de Mara Episcopo Amidæ*, fol. 95. Exscribit Zacharias Prologum ejusdem Maræ in quatuor Evangelia, & historiam Adulteræ, quam ipse Maras è Græco Syriacam reddidit; paraphrasticè tamen, ut conferenti Maræ versionem cum Græca, Latina, & Syriaca vulgata liquet. Verba Zachariæ retuli suprà, ubi de Mara Amidensi pag. 52.

Duodecimum *de pace Romanos inter & Persas inita sub Justiniano Imperatore, & Chosroë Persarum Rege Cavadis filio*, fol. 97. Est pars capitis sexti libri 8. ubi de Chosroæ matre à dæmone obsessa hæc Zacharias:

[illegible]

Hæc igitur missa fuit Indictione 4. (quæ incidit in ann. Christi 526.) *sub Liberio* (lege, Belisario) *Duce ad beatum Moysen, qui in Monasterio duobus ferè stadiis ab urbe Dara dissito morabatur, & famam sui nominis ubique diffuderat: quumque apud eum paucis diebus mansisset, curata est, & in terram suam rediit. Accepit autem ab hoc sancto Moyse ex Monasterio Tarmel nuncupato benedictionem ex ossibus Cyriaci martyris, quibus custodita atque protecta, ab immundi spiritus invasione libera esset: quæ secreto ædificavit in regione sua oratorium, ubi & ille colitur; memor verò beneficii ab hoc beato Moyse Tarmelensi accepti, Romanos pro occasione, quam infrà commemorabimus, adjuvit:* operam nimirùm suam pro stabilienda Romanos inter & Persas pace contulit, ut mox subjungit Zacharias in hæc verba. [illegible]

[illegible]

Ita-

Itaque missus fuit hic Rufinus & Hermogenes Magister Indictione [1] *cum Epistolis ad Chosroëm, quem pluribus alloquuti sunt. Et quoniam Rufinus iste notus ibi erat, utpote qui sæpe ad Cavadem allegatus fuerat, ejusque amorem sibi conciliaverat, & optimates regni multis muneribus affecerat; Regina verò Chosroæ mater summo eundem amore prosequebatur, eo quod consilium Cavadi dedisset, ut filio suo regnum traderet: gratiam insuper curationis suæ post Deum beato Moysi Tarmelensi debebat; idcircò filium suum pro pace enixè rogavit: qui quum auri summam à Justiniano Imperatore cum Rufino & Hermogene legatis sibi missam accepisset, pax facta est & scriptis obsignatisque libris confirmata: visaque sunt in cœlo sidera* [2] *exultantia, rem novam! Erat autem æstas* [3] *Indictionis: duravitque* (hæc pax) *sex vel septem annos usque ad tertiam* Indictionem, quæ in annum Christi 540. incidit: eo enim anno Chosroës rupto fœdere in fines Romanorum invasit, & Daram, Suram, Alepum, Antiochiam, Seleuciam, Daphnem, atque Apameam expugnavit, ut refert Evagrius lib. 4. cap. 25. & 26.

Decimum tertium *de controversia Julianum inter & Severum orta* circa corpus Christi, corruptibile ne, an incorruptibile dicendum sit, fol. 98. ubi Zacharias fragmentum ex utriusque epistolis recitat.

Denique *de Romæ expugnatione sub Totila Gothorum Rege* fol. 100. quæ contigit anno Justiniani vigesimo, Christi 546. ut ostendit Pagius ad annum 547. à num. 1.

Hucusque Zacharias in Codice Syriaco Vaticano 24. cui tres narrationes recentiori charactere subjiciuntur. Prima fol. 101. *de Daræ expugnatione sub Chosroë Persarum Rege anno Græcorum* 884. Christi 573. de qua Evagrius loc. cit. Theophanes ad annum Incarnationis secundum Alexandrinos 565. & Theophylactus lib. 3. cap. 10. Altera *de Apamea ab eodem Chosroë expugnata*, fol. 104. Tertia *de bis mille virginibus*, quæ ne in barbarorum manus devenirent, in rapidum flumen se præcipites egere, fol. 105. Quis autem harum narrationum auctor sit, non liquet.

CAPUT VIII.

Jacobus Baradæus Episcopus Edessæ.

I. Jacobus Baradæus ex Monacho Phasiltæ Episcopus Edessenus.

JACOBUS, Syris ܒܪܕܥܝܐ *Baradæus*, Græcis Ζάνζαλος *Zanzalus* nuncupatus, Edessenæ incubavit Ecclesiæ post Adæi mortem anno Græcorum 852. Christi 541. ut in priori tom. pag. 424. ex accuratissimis Syrorum Scriptoribus observavi. Monachum priùs egerat in Monasterio *Phasiltensi*, teste Dionysio in Chronico his verbis:

ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܡܫܬܡܗ ܝܥܩܘܒ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܡܢ ܕܝܪܐ ܕܦܣܝܠܬܐ :

Anno Græcorum 862. *claruit Jacobus Edessæ Episcopus, ex Monasterio Phasiltæ.*

Epi-

NOTÆ.

1 *Indictione*: nimirùm *decima*, ut ex Chronico Edesseno liquet, ubi id factum refertur anno Græcorum 843. Christi 532. in quem Indictio decima incidit. Vide tom. 1. pag. 416. Erat tùm sextus Justinianei Imperii annus, ut notat Procopius lib. 1. de bello Persico: cui repugnat Marcellinus in Chronico, dum pacem cum Persis sancitam affirmat *Justiniano III. Cos.* hoc est, anno 533.

2 *Sidera*. Eadem fere Theophanes ad annum 5. Justiniani.

3 *Æstas*. Mense *Elul*, seu Septembri id factum narratur in Chronico Edesseno: ex quo corrigendus Pagius, qui ad annum 533. num. 5. scribit pacem cum Persis initam *ante Kalendas Aprilis*.

II. Monophysitarum sectam mirifice propagat.

Episcopatum adeptus, Monophysitarum partes acerrimè propugnavit, adeò ut eosdem in varias factiones scissos diversaque nomina sortitos, in unam sectam colligere, deque suo nomine *Jacobitas* appellare potuerit. Præerat tùm Orthodoxis Antiochenus Patriarcha Ephræm Amidensis; Monophysitis verò Sergius, primus eorundem post Severum Patriarcha, quem ab anno Græcorum 850. ad annum 861. cathedram erroris tenuisse, affirmat Dionysius. Eo sublato, conveniunt sectarii, ut alterum Patriarcham sibi præficiant. Primas in hoc conciliabulo tenuit Baradæus, qui manu sua Paulum quendam ordinavit, uti adnotatur in fragmento historiæ Ecclesiasticæ Dionysii Patriarchæ ad calcem operum Joannis Philoponi Codice nostro Syr. 14. in hæc verba:

ܗܢܐ ܦܘܠܐ ܐܬܬܣܝܡ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܡܢ ܝܥܩܘܒ ܒܘܪܕܥܐ:

Hic Paulus Antiochiæ Patriarcha ordinatus fuit à Jacobo Baradæo: nec mirum: Edessenam enim Ecclesiam occupabat, primariam scilicet in Mesopotamia, ubi Syri à legitimo Antiochiæ Præsule desciverant, Sedem.

III. Quid de ipso Nestoriani.

Renaudotius ex Mari Salomonis filio, & ex Amro ejus abbreviatore Nestorianis historicis, paradoxa planè de Baradæo refert tom. 2. Lit. Orient. pag. 342. *Sublato*, inquit, *è vivis Severo, olim Antiochiæ Patriarcha, Baradæus mirificè sectam ejus per totam Syriam propagavit, ac præsertim Tagriti, quæ urbs est in Armeniæ finibus, & aliis in locis. Illic magnam Jacobitarum cædem fecit Pherozes Persarum Rex: & ex ea se surripuit Baradæus, habituque Sufii, sive Religiosi Persæ, evasit. Comites fugæ duos habuit, Georgium & Gregorium, quos ille Episcopos, illum ipsi Patriarcham ordinaverunt. Quumque passim ordinationes faceret, quocumque transibat, ajunt eum Sacerdotes & Diaconos octoginta mille ordinasse, longo vitæ decursu, quum septuaginta tres annos impleverit.* Nugæ Nestorianorum, qui Baradæum Jacobitis ipsis reclamantibus *Patriarcham* faciunt, quum Episcopus Edessæ decesserit: Cædem insuper orthodoxorum à Pheroze Rege, instigatione Barsumæ Nisibeni, factam, quam ex Beth-Arsamensi to. 1. pag. 351. descripsi, de Jacobitis perperàm intelligunt.

IV. Jacobitarum fabulæ de Baradæi gestis.

Nec minus nugantur Jacobitæ in ms. Codice Arabico Collegii Maronitarum de Urbe, *de laudibus Jacobitarum*, seù *de Fide Syrorum* inscripto, dum fol. 46. Jacobi sui gesta & obitum his verbis referunt, quæ licet pura puta sint commenta, in gratiam tamen studiosorum Antiquitatis Ecclesiasticæ, ut quid ea gens de suo primipilo fabuletur, compertum habeat, hic describere operæ pretium duco. ما لي ما امدح الملك الحارث البدوي الذي تعصب للامانة الارتذكسية ونهب مار يعقوب البرادعي من القسطنطينية وركبه على النياق المهدية واوصله الى مدينة المريان الرهاوية . ومضى من الرها وكرز لهم مطران . وسار في الدنيا كلها ودخل الى بلاد الشرق وكرز فيها قسوس كثير وشمامسة . ومضى ايضا الى بلاد الشام وكرز لهم مطران على المواحل كلها . وكان المطران يسما في كرازته ديوسقورس والى زماننا هذا عندنا تواريخ تشهد بذلك . وايضا دخل الى بلاد القبط وكرز لهم قسوس كثير وشمامسة وبطرك لاسكندرية وبطرك لانطكية . ودخل ايضا الى بلاد النوبة والى بلاد الحبشة . وجملة ما كرز من الكهنة والشمامسة ماية الف قسيس وشماس . وعشرين اسقف . ومطران . وبطركين . وبعد ذلك تنيح في برية الاسقيط بين القديسين في الدير الذي فيه جسد مار يوحنا المعمدان المنتقل من مدينة حمص الى برية الاسقيط . وهناك ايضا مدفون شعر مريم الخاطية التي دهنت اقدام سيدنا بالطيب ومسحتهما بشعر راسها . وكانت طايفة الملكية يبغضوا مار يعقوب لاجل دخوله الى بلاد الحبشة . واما يوسطنيان كان قد حبس ثمانماية اب اساقفة ومطارنة في السجن وكان يقول

لهم

لهم ارجعوا الى امانة مجمع خلقدونية التى بالمجمع الرابع فما فعلوا يرجعوا اليه ولا الى مقالته . فاما الابهات جميعهم لما راوا ان الامانة الارتدكسية اذا ماتوا الابهات فى الحبس فما كان يعود لامانة الارتدكسية خبر فطلبوا من الله ان يبقى لهم من اهل الامانة الارتدكسية فضلة . فتبقى مار يعقوب البرادعى وقد كان قسيس . فكرزوه الابهات جميعهم ثم كرزه ثاودميوس براى الملكة ثاودورة فى بيعة . ثم بعد ذلك ايدوه الابهات من طاقة الحبس واعطوه دستور يكرز فى جميع مواعيتهم . فاما الملكة ثاودورة امراة يوسطنيان القيطبية فلما سمعت ان مطران الحبشة مات وكرزوا الملكية واحدا غيرة على بلاد الحبشة فارسلت الى القبط واعلمتهم بذلك . فارسلوا الى ماريعقوب البرادعى واعلموه بذلك واعلموه ان ملك سواكين هو الذى ماسك باب الحبشة . فلما وصل اليه ذلك المطران الرومى الملكى ومعه الف خيال وهدايا تقال الخ .

Quibus encomiis celebrabo Aretbam Beduitam Regem, qui orthodoxæ fidei zelo ductus, Mar Jacobum Baradæum ex urbe Constantinopolitana rapuit, dromedariisque impositum in urbem Syrorum Edessam perduxit &c. Profectus est autem Edessâ, postquam Archiepiscopum ipsis ordinasset, perque universum mundum discurrens, Orientales regiones lustravit, ubi plurimos Presbyteros & Diaconos ordinavit. In Syriam quoque se contulit, & Archiepiscopum ibidem maritimis regionibus consecravit: erat autem nomen ejus, dum impositionem manus acciperet, Dioscorus: qua de re testes habemus Annales ad nostram usque ætatem perductos. Præterea adiit regionem Coptorum, quibus & complures Presbyteros & Diaconos instituit; Sed & Patriarcham Alexandriæ constituit, & alterum Patriarcham Antiochiæ. Nubiam insuper, & Æthiopiam perlustravit. Numerus autem eorum, qui ab ipso ordinati sunt, hic est. Presbyteri & Diaconi centum millia: Episcopi viginti: Archiepiscopus unus: Patriarchæ duo. Demùm inter sanctos requievit in deserto Scetensi in Monasterio, ubi est corpus Sancti Joannis Baptistæ ex urbe Emesa illuc translatum; ibi etiam servantur Capilli Mariæ peccatricis, quæ pedes Domini aromatibus unxit, & capillis capitis sui tersit. Gens autem Melchitarum in Mar Jacobum exarsit, quod in Æthiopiam pervasisset. Justinianus verò octingentos Patres Episcopos & Archiepiscopos in carcerem detruserat, persuadere eis conatus, ut ad Chalcedonensem quartæ Synodi fidem transirent. At illi sententiam ejus amplecti recusarunt. Timentes autem, ne si omnes in carcere morerentur, fides orthodoxa unà cum ipsis periret, enixè Deum rogarunt, ut reliquias religionis Catholicæ servaret. Superfuit igitur Mar Jacobus Baradæus, qui tùm Presbyter erat. Electus verò ab eorum Patrum cœtu, ordinationem jussu Theodoræ Imperatricis à Theodosio in Ecclesia suscepit: quam & posteà Patres ex fenestra carceris confirmarunt. Ab his autem facultatem obtinuit, ut prædicationis munus in cunctis eorum Diœcesibus exerceret. At Theodora Imperatrix Justiniani uxor, genere Ægyptia, quum accepisset Archiepiscopum Æthiopiæ è vivis decessisse, & alium in ejus locum à Melchitis ordinatum, misso ad Coptos nuncio, eosdem hac de re certiores reddidit. Illi verò Mar Jacobo Baradæo rem totam significant, subduntque Regem Suachinorum Æthiopiæ claves tenere, Reliqua retuli tom. 1. pag. 384. Perpetuæ ineptiæ, conficta Archiepiscopi Edesseni, qui dum Baradæus viveret, non alius certè præter ipsum fuit, ordinatio: nec minus fabulosa Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Presbyterorum, & Diaconorum institutio: quis enim ab homine Syro, qui nunquam Patriarcham egit, tot lustratas regiones, totque ordinationes factas crederet? & quidem sub Justiniano Imperatore in Monophysitas non bene animato. Quid quod res ab Alexandrinis Coptorum Patriarchis in Æthiopia gestas, de quibus ex Joanne Asiæ Episcopo Dionysius Jacobita-

bitarum Patriarcha ſcribit, in Baradæum ſuum mendaciſſimus hic ſcriptor confert, eumque à Theodoſio ordinatum comminiſcitur, quem à Sergio illius factionis in Syria Præſule impoſitionem manus accepiſſe conſtat: in deſerto verò Scetenſi eundem obiiſſe affirmat, qui Edeſſæ in Meſopotamia ex communi Jacobitarum ſententia mortuus & ſepultus fuiſſe dicitur. Illud præterea de corpore S. Joannis Baptiſtæ in Scetenſi cœnobio conſervato, Rufino repugnat, qui lib. 2. hiſt. Eccl. cap. 8. id ſub Juliano Apoſtata in Sebaſte Palæſtinæ urbe combuſtum narrat, ejuſque caput Sozomenus lib. 7. c. 21. ſub Valente Imperatore in Pantichium, qui locus eſt in agro Chalcedonenſium, & ſub Theodoſio magno Conſtantinopolim translatum fuiſſe teſtatur. Quod denique de Aretha Arabe ad ſolvendum è captivitate Jacobum Conſtantinopolim profecto dicitur, ex aliis recentiorum Jacobitarum hiſtoriis conſarcinatum eſt, & ad Baradæi tempora perperàm traductum. Nam Joannes Antiochenus illius gentis Patriarcha circa annum Chriſti 960. Byzantium à Romæorum Imperatore vinctus perductus fuiſſe perhibetur in Codice Arabico Clementino-Vaticano 23. qui *Fides Patrum* inſcribitur, tom. 1. Bibliothecæ noſtræ Orientalis pagina 625.

V.
Ejus obitus, & derivatum ab eo Jacobitarum nomen.

Obiit anno Græcorum 889. Chriſti 578. poſtquam Edeſſenam Sedem per annos 37. tenuiſſet, ut narrat Dionyſius in Chronico, cujus verba retuli tom. 1. pag. 424. Ejus memoriam colunt Jacobitæ in Kalendario ad diem 28. Nov. 21. Mart. & 31. Julii. Eundem in Divina Liturgia & in Profeſſione Fidei, quæ ab ordinandis exigitur, in Patrum Doctorumque numerum referunt, eoque veluti parente gloriantur: ab hoc enim Jacobo *Jacobitæ* ſunt dicti, uti adnotatur in Codice Syriaco Nitrienſi Clementino-Vaticano 3. fol. 153. & in Codice Syr. Vaticano 26. ad diem 31. Jul. in hæc verba:

ܝܥܩܘܒ ܒܘܪܕܥܝܐ ܗܘ ܕܡܢܗ ܡܫܡܗܝܢ
ܝܥܩܘܒܝ̈ܐ ܐܝܟ ܕܡܫܡܗܝܢܢ :

Jacobus Baradæus, à quo Jacobitæ nuncupati ſumus: & Nicephorus lib. 18. cap. 52. *Jacobitæ*, inquit, *ſunt nominati, propterea quod ei, quem dixi, Monophyſitarum hæreſis ſtudioſo Jacobo adhærerent*: quod & de Jacobitarum nomine tradunt, præter coævum Baradæo Anaſtaſium Synaitam, qui hujuſce hæreſeos frequenter meminit in *Odegi*, aliarum etiam Nationum Scriptores cùm antiqui, tùm recentiores.

Quare audiendi non ſunt Jacobitarum nonnulli, qui ad propulſandam hujuſce nominis invidiam, ex S. Jacobo Apoſtolo fratre Domini originem ſuam falsò petunt, ut notat F. Naironus in Evopl. pag. 40.

Georgius Elmacinus Homaidus to. 1. Chronicorum, quem Erpenius ineditum reliquit, tres de Jacobitarum denominatione opiniones referens, in eam demùm ſententiam concedit, ut dicat, id nomen ex Dioſcoro Alexandrino Patriarcha, qui in ſæculo *Jacobus* dicebatur, derivatum fuiſſe: ſic enim ſcribit Cod. Berœen. 7. pag. 734.

وقيل انما سميوا يعقوبية لان
ديوسقورس كان اسمه يعقوب فى العلمانيين فكان
يكتب الى المومنين وهو فى النفى ويوصيهم بان
يثبتوا على امانة المسكين المنفى يعقوب وقيل
انما كان له تلميذ اسمه يعقوب وكان هو فى النفى
يرسله الى الشعب ليثبتهم على الامانة . فنسبوا
اليه . وقيل ان يعقوب كان تلميذا لساويرس
بطريرك مدينة انطاكية وكانت امانته موافقة
لامانة ديوسقرس فكان الاب ساويرس يرسل
يعقوب تلميذه الى المومنين ويثبتهم على امانة
ديوسقرس فنسبوا اليه ؛

Dicuntur autem Jacobitæ, quod Dioſcorus nomen Jacobi apud ſæculares gereret. Nam quum in exilio eſſet, literas ad fideles dabat, monens eos, ut in fide pauperis & exulis Jacobi manerent. Alii ferunt, cum habuiſſe diſcipulum quendam, Jacobum no-

mine, quem ipse, dum exul esset, ad populum mittebat, ut eos in fide confirmaret: ab hoc autem Jacobo nomen illos traxisse. Alii denique censent, Jacobum Severi Patriarchæ Antiocheni discipulum fuisse, cujus fides Dioscorianæ consentanea erat, Et hunc quidem Jacobum, ajunt, Pater Severus ad fideles allegabat, ut eos in fide Dioscori corroboraret: Unde Jacobitarum nomen ipsis impositum. Et pag. 391. sententiam Eutychii Alexandrini refert & refellit, inquiens:

وقال سعيد ابن بطريق وكان لساويرس تلميذا
اسمه يعقوب البرادعى فكان يطوف البلاد ويرد
الناس الى مقالة ديوسقورس وساويرس. وقال
ان اليعاقبة منسوبين الى يعقوب هذا وليس
الامر كما قال. لان اليعاقبة سميوا يعاقبة من
عهد ديوسقورس وقد شرحنا ذلك متقدما :

Ait Said (Eutychius) *Patricii filius: Severus discipulum habebat nomine Jacobum Baradæum, qui omnes circumquaque regiones lustrabat, ut homines ad Dioscori & Severi sententiam traduceret. Ab hoc, inquit, Jacobo nomen Jacobitarum derivatum est. Verùm non ita se res habet: nam Jacobitæ à Dioscori usque temporibus nomen hujusmodi sortiti sunt*: quod tamen est adeò falsum, ut ante Baradæi Jacobi ætatem ne vestigium quidem Jacobitarum in ullis tàm Monophysitarum, quàm Catholicorum monumentis appareat.

VI. An Trinitatem personarum in divinis negaverit.

Prateolus lib. de sect. hæret. verbo *Jacobitæ* ex Bernardo Luxemburgo refert, *Jacobum Zanzalum Jacobitarum authorem sacrosanctam Trinitatem minimè credidisse, sed unam dumtaxat in divinis esse personam docuisse, adeoque Crucis signum digito uno pinxisse*. Verùm quum antiquorum Scriptorum nemo hunc errorem Baradæo tribuerit, non video, unde Luxemburgus & Prateolus illum eruerint. Qui è Monophysitis trinitatem naturarum in divinis asseruit Joannes Philoponus, ab omnibus illius ævi auctoribus notatus & exagitatus fuit. Jacobum ergo Sabellianæ impietati monophysiticam luem miscentem cur silentio præterjissent Ephræm, & Anastasius Antiocheni, Eulogius Alexandrinus, aliique, qui intima illius hæreseos receptacula rimati sunt, & nullum alium Jacobo ejusque asseclis errorem præter monophysismum adscripsere? Audi Nicephorum lib. 18. cap. 52. qui Baradæum circa mysterium quidem Incarnationis errasse, non circa Trinitatem personarum disertè affirmat. *Hic*, inquit, *Eutychetis, & Dioscori, Cnapheique Petri atque Severi dogmate recepto, magnopere id apud Syros propagare studuit*. Et infrà loquens de Jacobitis ejus sectariis: *Posteà verò aliud etiam hæresum examen ad se pertraxere, quæ Trinitatem consubstantialem credentes, unam naturam post unionem in Christo esse docuerunt*. Consule ejusdem Baradæi Liturgiam apud Renaudotium to. 2. pag. 333. ubi tres in Deo personas non uno in loco agnoscit. Prateoli hallucinatio inde orta, quod Crucis signum à Jacobitis unico digito formari audierit. Verùm id fieri ab ipsis ut unicam in Christo naturam, non ut unam in divinis personam designent, testis est locupletissimus David Pauli filius Episcopus Jacobita apud F. Naironum Evopl. pag. 30. cui adde Petrum Meligensem, Petrum alterum Abusciocrum Abicaramum, & Abulbarcatum ben-Cabar Ægyptios auctores in Cod. Arabic. Clementino-Vatican. 30. 31. & 2. in priori tom. Biblioth. nostræ p. 626. & 633.

VII. De Baradæi, & Zanzali cognomine.

Duplex Jacobi cognomen legitur apud Scriptores. Græci *Zanzalum* vocant, teste Nicephoro loc. cit. ubi hanc causam reddit, *Zanzalus dictus est, propter summam tenuitatem*; fortassè à voce ܙܠܝܠ *Zalil*, vel ܕܠܝܠ *Dhalil* cum Daleth tenui, quæ *pauperem* & *tenuem* inter alia significat apud Syros, atque Arabas. Syri ܒܘܪܕܥܝܐ *Burdojo*, & Arabes برادعى *Baradei* appellant: cujus cognominis

nis Etymon à voce ܒܘܪܕܥܬܐ *Burdaato*, & بردعه *Bardaa*, quæ *clitellam lacerumque pannum* designat, petendum est: *Baradai enim*, ut inquit Eutychius Alexandrinus tom. 2. Annal. pag. 147. *appellatus est, quod ei amictus erat è centonibus al-Baradai, seu dorsualium, quæ jumentis insterni solent*, ut indicant etiam verba Catechismi Jacobitici, quæ refert Naironus in Evoplia pag. 42. David Archiepiscopus Maronita in libro Constitutionum Cod. Arab. Clementino-Vatic. 76. ab urbe *Bardaa* Baradæum dictum existimat: sic enim ait cap. 1.

ثم اليعقوبيــة وهى المنسوبة الى يعقوب الذى كان من مدينة تدعى البردعــــة ولذلك يقال لــــه يعقوب البـــرادعى :

Tùm Jacobitica (secta) *quæ refertur ad Jacobum, qui erat ex urbe quadam nomine Bardaa, unde dictus est Jacobus Baradæus*. Hujus urbis meminit auctor Geographiæ Nubiensis Par. 6. Clim. 5. cujus verba refert Naironus Evopl. pag. 42. Verùm urbs *Bardaa* longè post Jacobum condita est, nimirùm circa annum Christi 705. sub Abdalmalecho Meruanis filio, teste Gelaleddino Asiutensi in Chronico Chalipharum Cod. Arab. Clem. Vat. 46. fol. 80. in hæc verba: وفى سنة خمس وثمانين بنيت مدينة اردبيل ومدينة بردعة بناهمـــا عبد العزيز بن حاتم بن النعــــمــــان الباهلى :

Anno Hegiræ 85. ædificata fuit urbs Ardabel, & urbs Bardaa, quas condidit Abdalazizus filius Hatemi filii Naaman Babelitæ.

VIII. Ejus Anaphora.

Scripsit *Anaphoram*, de qua hæc Edenensis cap. 7. num. 9. ܝܥܩܘܒ ܒܘܪܕܥܢܐ ܡܢ ܕܝܪܐ ܕܦܣܝܠܬܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ : ܡܢܗ ܡܫܬܡܗܐ ܥܕܬܐ ܕܝܥܩܘܒܝܐ : ܥܒܕ ܐܢܦܘܪܐ : ܕܫܘܪܝܗ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܫܝܢܐ ܗܘ ܩܕܝܫ ܟܠ.

Jacobus Baradæus ex monasterio Phasilta, Episcopus Edessæ, à quo gens Jacobitica nomen trahit, condidit Anaphoram, cujus initium, Deus Pater pacis sanctissime. Exstat ms. in Cod. Nitr. 3. fol. 153. prodiit autem Latinè per Renaudotium tom. 2. pag. 333.

IX. An sit Auctor Catechesis, Encomii in fidem Jacobitarum, & Homiliæ de Annunciatione B. V.

Abraham Ecchellensis, Faustus Naironus, & ex iis Gulielmus Cave tom. 2. hist. lit. pag. 110. Baradæo adjudicant *Catechesim*, quæ quasi totius fidei Jacobiticæ norma est, inquiunt, & fundamentum. Ex ea quædam profert Ecchellensis in Eutychio vindicato Par. 2. cap. 26. pagina 280. 283. Naironus Evopl. pagina 28. 29. 35. 41. & Differt. de Maronitis pag. 21. 38. & 39. Exstat Arabicè, Syriacis tamen literis exarata, in Biblioth. Collegii Maronitarum de Urbe, hoc titulo prænotata: هذه امانة اليعاقبة الذين يسمون السريـــان : *Hæc est fides Jacobitarum, qui Syri appellantur*. Initium: قال القديس مار يعقوب البرادعى راس امانة اليعاقبة السريان والقبط والحبش بعدما وقعت الاختلافـــات بين النـــصـــارى الخ :

Ait Sanctus Mar Jacobus Baradæus Archiepiscopus Jacobitarum, Syrorum, Coptorum, & Æthiopum: postquam dissidia inter Christianos oborta sunt &c.

Catechesi subnectitur in eodem Codice *Encomium in Jacobitas* fol. 36. ex quo Naironus Evopl. pag. 57. locum citat de processione Spiritus Sancti ex Patre Filioque: inscribitur ميمر على الامانة السريانـــيـــة : *Sermo de Fide Syrorum*. Initium: بدينا اشرح امانة اليعاقـــبـــة : *Fidem Jacobitarum exponere aggredior*.

Demùm in eodem Codice fol. 370. Baradæi nomine inscribitur Homilia Arabica de Annunciatione B. M. V. cujus titulus: ميمر من القديس مـــار يعقوب البرادعى صاحب الملة اليعقوبية قالـــه على

على البشارة المجيدة ويتضمن توحيد الطبيعــة ويشرح فيه تفسير فصل عيد البشارة الذى شرحه لوقا الانجيلى الذى اوله فى الشهر السادس ارسل جبرايل الملاك وفيه ايضا شرح امانة اليعاقبــة • قال وارسله الى انطاكيــــــــة كرسى الرسول العظــــــيــــــم بطرس ؛

Homilia Sancti Mar Jacobi Baradæi Jacobiticæ gentis auctoris, habita de gloriosa Annunciatione, in qua de unica natura disserit: exponit etiam caput Lucæ Evangelistæ de Annunciatione, cujus initium, mense sexto missus est Gabriel Angelus. Declarat insuper fidem Jacobitarum. Hanc verò homiliam misit Jacobus Antiochiam, ubi magni Apostoli Petri sedes est. Initium, بسم الاب البسيط والابن وهو الوســـيــــط وباسم الروح القدس الفارقلـــيــــط الالـــه الواحد ؛

In nomine Patris simplicis, & Filii mediatoris, & in nomine Spiritus Sancti Paracliti, unius Dei.

Verùm ut ab hac *Homilia* incipiam, etsi Baradæi nomen præfert, ejus tamen genuinum fœtum non esse, pluribus argumentis probatur: & primò quidem, quia sermone Arabico tàm eleganti, tàm ordinato conscripta est, vocibus etiam ad metrum Arabicum, quo maximè populi illi delectari solent, ita accommodatis, ut non ex Syriaco traducta, sed Arabicè primùm composita videatur. At Jacobus homo Syrus, & in Syriæ meditullio Edessa, Syriacè profectò scripsisset, non Arabicè, quum is sermo longè post Baradæi ætatem in Syriam invectus fuerit. Deinde exordio utitur pseudo-Jacobus Christianorum Arabum in morem conformato, qui Mahometanos Arabas imitantes ab invocatione divini nominis & distincta attributorum Dei enumeratione initium operibus suis facere solent, quod ab antiquis Scriptoribus Syris observatum haud facilè invenies. Præterea inter Arabicas voces in exordio Syriacum Dei epitheton miscet ܐܝܬܝܐ ܐܢܢܩܝܐ *ens necessarium*, quod statim Arabicè reddit, eum planè in modum, quo Italus concionator Latinis quandoque auctoritatibus utitur. Demùm quod in titulo promisit, *de unica* scilicet *Christi natura* sermonem hìc fieri, ejus in Homilia ne vestigium quidem apparet, in qua postquam auctor orthodoxam planè confessionem Trinitatis & Incarnationis edidit, Evangelium Lucæ exponere aggreditur absque ulla hæreseos nota, & in laudibus B. Virginis sermonem concludit: id quod catholicum aliquem, non Baradæum auctorem arguit.

Idem dicendum de *Encomio*, quod Homiliæ præmittitur: nam stylus Arabicus, quo conscriptum est, quæstiones de Marone, & Maronitis fol. 116. Baradæi ipsius laudes & Vita fol. 45. & Joannis Bar-Susan Jacobitarum Patriarchæ mentio fol. 51. convincunt, hujus sermonis auctorem circa sæculum duodecimum floruisse.

Pari ratione *Catechesis* ex Baradæi operibus rejicienda, tùm quia fol. 25. Jacobus Edessenus, qui integro post Baradæum sæculo vixit, laudatur, tùm quia fol. 33. ad Antiochenum Patriarcham spectare dicuntur Palæstina, Gaza, Azotus, Ascalon, & aliæ urbes, quæ ad Hierosolymitanam Sedem pertinent, & à recentioribus Jacobitis contra antiquos Ecclesiæ canones usurpatæ sunt.

Meminit hujus *Catechesis* Thomas à Jesu Biatiensis de conversione omnium gentium procuranda lib. 7. c. 15. in hæc verba: *breviter referam errores omnes, quos ex catechismo Jacobitarum, qui Romæ in Bibliotheca Cardinalis Sanctæ Severinæ tàm in Arabica, quàm in Latina lingua conscriptus habetur, colligere potui.* Colligit autem errores 36. qui in laudato Collegii Maronitarum Codice extant. Hæc ideò notavi, ut intelligat Renaudotius, Librum hunc à Maro-

Maronitis haudquaquam esse confictum: hujus enim criminis reum Naironum facere videtur tom. 2. Liturg. Orient. in Differt. de Syriacis Melchitarum, & Jacobitarum Liturgiis pag. 23. num. 36. ubi de Joanne Barsusan Patriarcha loquens, *Jacobitam*, inquit, *illum fuisse Naironus probat ex Catechesi quadam Jacobitarum, quem Librum nulla prætorquam Maronitarum Bibliotheca repræsentat, & cujus fides valdè suspecta est.*

CAPUT IX.

Petrus Junior Patriarcha Antiochiæ.

I. Petrus Junior, ex urbe Callinico oriundus, Severo æqualis.

PETRUS, ob Cnaphei comparationem Junior appellatus, tertius à Severo Jacobitarum Patriarcha, ex urbe Mesopotamiæ Callinico oriundus fuit: unde cognomen traxit ܩܠܘܢܝܩܝܐ *Clunicojo*, vel ܩܠܢܝܩܝܐ *Calinicojo*, hoc est, *Callinicensis*, uti appellatur à Dionysio Barsalibæo in libro adversùs hæreses c. 54. num. 58. cujus vocis etymon quum clar. Edenensis non bene intelligeret, existimavit Cnapheum seu Fullonem Petrum eà appellatione designari, ut infrà dicam, ubi de Callinicensis Anaphora. Adhuc monachus & Clericus, magnæ fuit apud Severum Antiochiæ Patriarcham existimationis: nam exstant hujus ad ipsum epistolæ duæ, quarum alteram citat Bar-hebræus in Lib. Ethicor. Differt. 6. de Anima c. 3. sect. 1. alteram idem Petrus laudat in libro adversùs Damianum cap. 31. fol. 117. Cod. Syr. Vatic. 17. his verbis: ܘܡܠܘ ܕܩܕܝܫܐ ܣܘܝܪܐ ܐܠܗܝܐ ܗܘ ܕܒܢܝܢ ܐܘܪܬܕܘܟܣܘܬܐ ܥܡܘܕܐ ܗܘ:

Ex ejusdem Severi epistola, quæ per Gerontium ad nos transmissa est. Ejusdem meminit, & *Juniorem Petrum* appellat coævus Auctor Libri de Hæsitantium sectis apud Timotheum Presbyterum Constantinopolitanum in Tractatu de receptione Hæreticorum, quem edidit Cotelerius to. 3. monument. Ecclesiæ Græcæ pag. 408. 412. 413. & 416.

II. Paulo Antiocheno Monophysitarum Patriarchæ substituitur.

Anno Christi 578. in locum Pauli Patriarcha Monophysitarum renunciatur, teste Dionysio in Chronico Cod. Syr. Clement. Vat. 13. fol. 122.

ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܫܥ ܚܠܦ
ܦܘܠܘܣ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܗܘܐ
ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܦܛܪܘܣ:

Anno, inquit, Græcorum 889. *pro Paulo Antiocheno factus est Sanctus Mar Petrus*: non quidem post Pauli obitum, sed post ejus depositionem, uti ad marginem Codicis Syriaci Clem. Vat. 14. adnotatur in hæc verba. ܦܘܠܐ ܗܘ ܕܐܬܬܣܝܡ ܡܢ
ܝܥܩܘܒ ܒܘܪܕܥܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܐܠܟܣܢܕܪܝܘܣ ܗܘܐ
ܒܓܢܣܐ. ܡܛܠ ܕܐܫܬܘܬܦ
ܥܡ ܝܘܚܢܢ ܟܠܩܝܕܘܢܝܐ ܒܩܘܪܒܢܐ ܡܛܠ
ܫܝܢܐ ܘܚܕܝܘܬܐ: ܐܬܚܪܡ ܘܐܫܬܠܝ.
ܘܐܦ ܡܛܠ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܐܣܝܡ
ܡܛܠܬܗ ܠܐܠܟܣܢܕܪܝܐ: ܒܛܘܫܝܐ
ܗܘܐ ܡܛܠ ܗܢܐ ܦܛܪܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܠܐܠܟܣܢܕܪܝܐ: ܘܐܙܠ ܘܫܩܠ
ܦܛܪܘܣ ܐܣܝܡ ܠܗܘܢ:

Paulus, qui à Jacobo Baradæo Antiochiæ Patriarcha ordinatus est, Alexandrinus genere, eò quod cum Joanne Chalcedonensi in Oblatione, pacis & unitatis causa, communicasset, damnatus depositusque fuit: necnon propterea quod Patriarcham Alexandrinis clam ordinasset. Idcirco enim Petrus Patriarcha in urbem Alexandrinorum

norum se contulit, *quia alium ipsis*, *Petrum nomine*, Paulus *ordinaverat*. Sic corruptum amanuensis vitio locum restituo, literam copulativam ܘ *Vau*, in causalem ܕ *Daleth* permutans: nam in cit. Codice pro ܕܐܚܪܢܐ *quia alium*, legitur ܘܐܚܪܢܐ *& alium*, *Petrum nomine*, *ipsis ordinavit*, quasi Petrus Alexandrinus à cognomine Antiocheno, non à Paulo hujus prædecessore ordinatus sit: quod tamen antecedentibus repugnat, ubi ex duobus Pauli criminibus, ob quæ depositus damnatusque fuit, unum fuisse dicitur, quod Patriarcham Alexandrinis clam instituisset, qui non alius certè fuit, præter Petrum Theodosii successorem, ut ex Chronico Orientali per Abr. Ecchellensem edito liquet. Eandem lectionem confirmant Dionysius Patriarcha in Chronico, & Dionysius alter Barsalibæus in serie Chronologica Patriarcharum Jacobitarum lib. adversùs hæreses cap. 54. qui Petri Alexandrini ordinationem non ad Petrum Callinicensem, sed ad Paulum ejus prædecessorem referunt: Ajunt enim, defuncto Sergio, quem Monophysitæ in locum Severi substituerant, Paulum anno Christi 551. ordinatum fuisse: quumque Paulus communionem Joannis Scholastici Patriarchæ Constantinopolitani amplexus fuisset, & mortuo Theodosio Alexandrino Petrum, qui in serie Patriarcharum Coptorum trigesimus quartus numeratur, intrusisset, iram cœterorum Monophysitarum in seipsum incitavit, & in primis Jacobi Baradæi, qui anno Christi 578. eundem Paulum Episcopatu dejecit, & Petrum Callinicensem in locum ejus subrogavit. Hic verò adepta dignitate, Alexandriam, ut suprà dictum est, adjit, ut ortos ibidem ob Petri Alexandrini ordinationem tumultus compesceret. Id contigit, quum pulso, vel mortuo Alexandrino Petro, Damianus Sedem illam occuparet, ut ex Dionysii historia mox ostendam.

Severus Mokaffæus Asmonæorum Episcopus in ms. historia Arabica Patriarcharum Alexandriæ, quam Renaudotius in compendium redactam Latinè publicavit, Antiochenos Monophysitarum Patriarchas post Severum mirificè confundit. Scribit enim defuncto Severo Sedi illi incubasse Theophanem, seu Theophilum: deinde Petrum, de quo hìc agitur, mox Athanasium, demùm Julianum. Verùm in his, quæ ad Syros spectant, Dionysio potiùs & Barsalibæo Syris hominibus, quàm Coptis Scriptoribus credendum. Nullus enim inter Jacobitarum Patriarchas Theophanes, vel Theophilus: nec Athanasius Juliano prior, sed posterior fuit: Paulus prætereà à Mokaffæo omittitur, qui Petrum Callinicensem antecessit.

III. A Severi Asmonæorum Episcopi calumniis vindicatur. Ejusdem cum Damiano Alexandrino controversia de Trinitatis mysterio.

Idem Mokaffæus Callinicensem Petrum accusat, quasi de Trinitatis mysterio non rectè senserit, eumque à Damiano Alexandrino hac de causa meritò reprehensum fuisse refert in hæc verba: ولما تنيح الاب البطرك ثاوفيلس ومضى الى الرب عمد اهل انطاكية الى رجل من اهل البيعة كاهن اسمه بطرس فجعلوه بطركا وكان غليظ القلب مظلم فى افكاره مضطرب الفعل مقاوم للامانة المستقيمة . ومن اجل الاتحاد الذى بين الكرسيين كتب بطرس رسالة سنوديقا الى الاب دميانس البطرك كما جرت العادة فلما وصل السنوديقا اليه فرح بها وجمع الاساقفة . وفيما هو يميز كلامه المنصوص فيها وجد فيه عثرة فى الاعتراف بالثالوث المقدس وطلب بحكمته ودعته ان يجذب اليه الاب بطرس المذكور برفق حتى لا تنقسم البيعة ولا يفترق الاتحاد الذى بين الكرسيين فكتب اليه ميمر يذكر فيه جميع المخالفين والتعليم الذى وضعه ساويرس البطرك غرضا فى ان يفهمه الامانة ليدبر عقله . لان بطرس قال بحكميته البرانية ان لا حاجة الى ذكر الثالوث وكانوا معلمى البيعة اجمعين وكيريلس الحكيم ومن جا بعده الى ايام هذا الاب دميانس فى كتبهم يعترفوا بالثالوث المقدس انه ثلثة اقانيم طبيعة واحدة لاهوت واحد خالق ليس فيه مخلوق وانه

وانه مفترق بالاقانيم متحد بالجوهر الخ . مثل هذا
الكلام كتب به دميانس البطرك الى بطرس بطرك
انطاكية . وكان بطرس المذكور مثل الافعة الصما
التى تسد اذنيها فلا تسمع كلام الحاوى ولا دوا
يصنعه حكيم بل بقى مدمن على فكره الضال
ويعترف بلسانه الذى يستحق القطع ما الحاجة
الى تسمية الثالوث وكان يقسم الثالوث الغير
منقسم فصار بين المصريين والمشرقيين خصومة
بسبب هذا . واقاموا هكذا عشرين سنة مختلفين
بغير اتفاق حتى رحم الله شعبه الذى هو مهتم
به فى كل حين وقصف عمر المخالف
وابادة من العالم :

Quum autem Pater Patriarcha Theophilus ad Dominum migrasset, congregati Antiocheni virum quendam de Ecclesia Sacerdotem, Petrum nomine, in Patriarcham elegerunt. Erat is gravi corde, obtusa mente, perturbatis operibus, rectæ fidei adversarius &c. De unitate autem inter duas Sedes scripsit Petrus epistolam Synodicam ad Patrem Damianum Patriarcham, ut consuetudo ferebat: quam quum ille accepisset, lætatus est, & Episcoporum Concilium indixit. Quum verò contentos in ea sermones examinaret, deprehendit, Petrum in confessione sanctæ Trinitatis offendisse. Qua igitur pollebat sapientia atque mansuetudine, conatus est prædictum Petrum ab errore revocare, ne divideretur Ecclesia, neve unitas, quæ inter duas Sedes viguerat, scinderetur. Scripsit autem ad eum sermonem, quo omnium hæreticorum catalogum recensens, traditam à Severo Patriarcha doctrinam exponebat, ut quæ quidem esset recta fides cognosceret, mentem verò suam à præconcepta falsa opinione avocaret. Nam Petrus extranea sapientia usus affirmabat, non oportere Trinitatis mentionem fieri, quum tamen omnes Ecclesiæ Doctores, & sapientissimus Cyrillus, quique ipsum usque ad hujus Patris Damiani tempora subsequuti sunt, oppositum constanter doceant, sacrosanctam Trinitatem in libris suis expressè confitentes tres esse personas & unam naturam, unam Deitatem creatricem, in qua nihil creatum, quæque in personis distincta sit, una in substantia &c. Hæc & similia scripsit Damianus Patriarcha ad Petrum Patriarcham Antiochiæ. At ille instar aspidis surdæ & obturantis aures suas, ne audiat vocem incantantis, & tamquam ægrotus, qui præscriptum à medico pharmacum aversatur, ab erronea sua cogitatione haudquaquam recedens, lingua quæ præcideretur digna, ajebat, non oportere Trinitatem nominare: indivisibilem enim Trinitatem dividebat. Quamobrem Ægyptios inter & Orientales dissensio nata est: manseruntque sic discordes viginti annos, donec misertus Deus populi sui, cujus curam semper gerit, refractarii illius vitam præcidit, eumque ex hoc sæculo sustulit. Hucusque Mokaffæus in cap. de Damiano, quem trigesimum quintum Patriarcham nominat. Eadem de Petro repetit cap. sequenti, ubi de Anastasio Damiani successore, quem scribit apud Athanasium Petro suffectum per literas egisse, ut dissentientes ab Ægyptiis ejusdem Petri causa Orientales conjungens, schisma illud, quod per annos viginti duraverat, tolleret, idque feliciter ipsum assequutum affirmat.

Verùm ea in controversia Damianum Alexandrinum, non Petrum Antiochenum à veritate aberrasse liquet ex singulari Opere mox citando, quod idem Petrus de Trinitate adversùs Damianum exaravit, ubi Damianus quidem manifesti erroris convincitur, dum personas cum proprietatibus in divinis confundit, Petrus verò orthodoxam hac in re doctrinam tuetur, ut infrà ostendam.

IV. Alia Petri cum Probo, Joanne, & Stephano controversia de Incarnatione.

Aliam Petrus eamque gravissimam quæstionem circa Incarnationis mysterium cum Stephano, Probo, & Joanne habuit, quæ multorum dissidiorum, & Gubensis etiam Concilii causa fuit. Hanc refert Dionysius Patriarcha in historia Ecclesiastica, cujus fragmentum ad calcem Codicis Syriaci Clementino-Vaticani 14. accipe.

Ex

ܡܢ ܐܩܠܣܝܣܛܝܩܝ ܕܕܝܘܢܘܣܝܘܣ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܥܠ ܡܪܕܘܬܗܘܢ ܕܦܪܘܒܐ
ܘܕܝܘܚܢܢ ܪܝܫܕܝܪܐ ܡܢ
ܗܝܡܢܘܬܐ.

[illegible]

Ex Ecclesiastica historia Dionysii Patriarchæ de Probi & Joannis Abbatis apostasia à fide.

Sophista quidam, Stephanus [1] *nomine, erat in urbe Alexandrinorum. Hic ajebat, post rationem unitionis non oportere dici, quod remaneat distinctio significationis naturalis earum rerum, ex quibus est Christus. Quumque pluribus hac de causa à Damiano Papa Alexandriæ admoneretur, ut ab hujusmodi opinione recederet, non tamen acquievit, sed multò magis contendebat, & majori cum petulantia turbas excitans, sententiam suam stabilire conabatur, ratus, fieri non posse, ut diversitas significationis naturalis rerum earum, ex quibus est Christus, remaneat, absque naturarum divisione & numero. Quocirca propter suam amentiam, & quia sacris Doctoribus contraria sentiebat, justè à Damiano cæterisque veritatis amatoribus damnatus rejectusque fuit. Per idem tempus accidit, ut Mar Petrus Patriarcha pro eorum, qui Pauli* [2] *sectatores erant, negotio, Alexandriam, sicut ipse retulit, se conferret. Sequuti sunt Petrum, præter cæteros, etiam Probus* [3] *& Joannes Barbur Archimandrita, utpote qui eruditi inprimis erant, & summa eloquentia præditi. Quum verò Sophistæ illius notitiam hausissent, doctrinæque ejus rationem comperissent, hominem Probus edito libello confutare constituit, in quo opinionem quidem ejus rejiciebat, inscitiæ verò eundem arguens, osten-*

NOTÆ.

1 *Stephanus*. Ejus meminit Photius in Biblioth. Cod. 24. his verbis. *Lectus liber acta continens disputationis initæ coram Joanne Regiæ Urbis Episcopo, Justino imperante, inter Cononem & Eugenium Tritheitas, & Paulum ac Stephanum, qui & ipsi Hæsitantium de numero erant*. Vide Cedren. ad ann. 12. Heraclii, ubi ejus Vaticinium de Saracenis refert.

2 *Pauli*. Hic ad marginem legitur adnotatio, quam suprà retuli pag. 63.

3 *Probus*. Inania hujus sophismata solvit Georgius Episcopus Tagritensis, ut notavi tom. 1. pag. 465. Idem Probus Græcas Athanasii & Cyrilli Anaphoras in Syriacum transtulisse dicitur apud Schultingium tom. 3. pag. 106. num. 15. & 16. in hæc verba: *quas duas missas superiores Chaldæas fecit eximius Doctor Ephroba*: ubi Joannes Trancosus Ignatii Jacobitarum Patriarchæ Interpres ex Probo Ephrobam, Syrorum & Arabum more reddidit.

[illegible]

ostendebat ipsum sanctis Patribus adversari,

[illegible]

Verùm quum res ibi præter ipsorum sententiam accidisset, nec votum suum ambo, Probus scilicet & Joannes Archimandrita, assequi potuissent (Episcopatum enim ambiebant,) eorum sese partibus adjunxere, qui inimicitias cum Patriarcha exercebant, & in id summo studio incubuerunt, ut sermonem cum Sophista illo miscerent, etsi Patriarcha Mar Petrus pluribus eos exhortatus fuerat, ut hominis commercium devitarent: prænoverat enim, illorum mentem ad ejus amplexendam sectam proclivem esse. At illi monita ejus spernentes, in Ægypto permansere, Sophistæ sermonibus capti; & statim eorum quæ adversùs ipsum scripserant, immemores, in turpem illius sententiam uterque transiit, & Probus quidem palàm & absque ambagibus; Archimandrita verò clam ad tempus.

[illegible]

Probus itaque Alexandriæ moras cum Sophista ac reliquis veritatis hostibus ducens, turbas plurimas data opera excitabat, & qua sermonibus, qua scriptis epistolis, id impudenter stabilire satagebat, quod anteà ad terram dejecerat. Archimandrita verò utroque, ut ajunt, pede claudicans, huc & illuc ferebatur, mentemque mutabat, prout eos sentire videbat, quos obvios haberet, excusans se, rationemque adducens, cur aliorum dementiam rejiceret. Quum autem Probus à Damiano pulsus in Orientem se contulisset, doctrinam Sophistæ summo studio ubique disseminabat. Quare

[illegible]

re tùm propter ipſius animi volubilitatem, tùm propter mentis ejus perverſitatem, ab Eccleſia ſegregatus depoſituſque fuit, Archimandrita ipſo ſententiæ in eum latæ conſentiente, eumque ſpecie tenus damnante. Et quidem Probum Archimandrita unàcum reliquis enixè deprecabatur, ut edita pro ſuo errore apologia, in communione Fidelium permaneret: ille verò noluit. Horum tamen omnium immemor Archimandrita, promiſſorum etiam oblitus, quibus ſe Patriarchæ de Probo penitus deſerendo obſtrinxerat, haudquaquam ipſum deſeruit, ſed fideles, & monachos, qui intra ovile erant, perturbare cœpit, quaſi injuſtè Probus ſegregatus fuiſſet, & ut Patriarchæ animum precibus, minisvè expugnarent, quo latam ſententiam revocaret: totis autem viribus in id incumbebat, ut Probum ipſum turpemque Sophiſtæ opinionem in ſanctam Eccleſiam induceret. Demùm quum nihil aut deprecando, aut perturbando profeciſſet, ſententiæ Probi atque Sophiſtæ patrocinium palàm ſuſcepit, ſcripſitque libellum Apologeticum, quem coram Epiſcoporum Synodo legi, & reſponſum ſibi ab eadem per literas dari rogabat.

[illegible]

[illegible]

Congregata eſt igitur ejus causâ Synodus in Guba [1] Baraja, ad quam & Archimandrita evocatus fuit. Venit ille, & Probum ſecum adduxit, ut ſibi in

NOTA.

1 *Guba*. Caſtrum eſt in Meſopotamia ad Euphratis ripam ſitum, ubi Patriarchæ Jacobitarum Sedem habuere circa annum Chriſti 700. ut liquet ex bina inſcriptione, quæ

[illegible]

in Synodo præsidio esset. Verùm Synodus Probum admittere noluit, utpote qui jam depositus fuerat, & ab Ecclesia segregatus. Contra Archimandrita contendebat, ut is secum ingrederetur. Cui Synodus: Si vis, inquit, ut Probus tecum ingrediatur, libellum uterque facite, in quo unius ejusdemque opinionis ac voluntatis vos esse testemini: tùm verò ille tecum in Synodum admittetur. Sin autem ab eius sententia recedis, tu solus ingredere, rationem ejus, quod à te requiretur, redditurus. Quibus verbis, quum vix tandem Joannes acquievisset, ingressus est, & ad pacis osculum à Patriarcha & Synodo libenter admissus. At lecto coram Synodo, quem is scripserat, libello, deprehenderunt hominem Sophistæ & Probi doctrina impietateque imbutum esse. Quare postquam pluribus eum adhortati essent, ut à proposito recederet, nec ille obtemperare vellet, (credibile est enim, eum à Probo subornatum fuisse,) sententiam damnationis in eum tulere, & ab omni Sacerdotali munere remotum, à fidelium etiam communione segregarunt ipsum cum Probo, cæterisque, qui eos sequerentur, aut eis adhærerent, vel cum ipsis communicarent.

[illegible]

quæ ad calcem Codicis Nitriensis I. apposita est in hæc verba: [illegible]

In nomine Domini, Dei, & Salvatoris nostri Jesu Christi, anno Græcorum 1029. *mense Ab* (Augusto) *divinâ voluntate hoc Castrum Mesopotamicum* (Uremam scilicet, de qua supra dixerat) *eique adjacentia Castra tertiò visitavit beatissimus, & à Deo honoratus Pater noster spiritualis Patriarcha Mar Elias ex custodito à Deo cœnobio Gubæ Barajæ &c.* Et infrà. [illegible]

Item in nomine Domini nostri Jesu Christi anno Græcorum 1039. diebus beatissimi, & à Deo honorati Patriarchæ Mar Athanasii ex eodem à Deo custodito cœnobio Gubæ Barajæ discipuli τῦ μακαρίτυ Patriarchæ Mar Eliæ, ejusque Sedis hæredis &c.

Et statim ipse Mar Petrus Patriarcha nomine totius Synodi Epistolam, hoc est, Librum conscripsit, in quo Sophistæ quidem & Probi opinionem confutabat; Doctorum verò testimoniis ostendebat, reipsa existere & remanere differentiam naturarum, ex quibus est Christus, etiam post rationem unitionis, absque numero tamen, & sine divisione earundem naturarum. Misit autem hunc librum ad cuncta monasteria & Ecclesias fidelium ditionis Orientalis, hoc est, totius Syriæ, cui præerat.

Tunc Archimandrita & Probus segregatos se ab universa Orthodoxorum Ecclesia cernentes, relicta Sophistæ opinione, pro qua tam acre certamen subierant, Chalcedonensis Synodi fidem amplexi sunt, & ad Anastasium Antiochiæ Patriarcham profecti, ei adhæserunt, & ab eodem suscepti fuere. Mox Archimandrita è suo monasterio ejectus, in aliud cœnobium perrexit, quod Sancti Eustathii in Artach dicebatur, ubi ipsum sibi in Abbatem, & Rectorem monachi illi constituerunt. Atque ita res eorum se habuit, donec Mar Petrus in vivis esse desiit. Complures verò eorundem causa, & integra etiam regionis Antiochenæ oppida à vera fide (hæresi scilicet Monophysitarum) *defecerunt, & ad Chalcedonensium partes transiere.*

Petro autem defuncto, resumptis illi viribus rogant Anastasium Antiochiæ Patriarcham, ut ex cunctis cœno-

[illegible]

cœnobiis Monachos Antiochiam convocari jubeat, quibuscum ipsi disceptarent, ostenderentque, novam à Mar Petro ejusque asseclis excogitatam fuisse fidem, quum differentiam quidem physicæ significationis naturarum, ex quibus est Christus, confiterentur; numerum verò earundem naturarum negarent. Collecti igitur ex eorum consilio Monachi, & in urbem Antiochenorum per vim adducti, sex integros menses ibidem detenti fuere: ubi Probus quidem & Joannes Archimandrita disputationes plurimas cum ipsis habuerunt, tomis octo adversùs eos editis: illi verò totidem tomis ad eorum objecta respondentes, ex ipsorummet libellis sermonibusque eos convicere, & præsertim Probum, arguentes eos inconstantiæ, mendacii, & volubilitatis, & quod tempori sese accommodarent.

[illegible]

Hucusque Dionysius Patriarcha in historia Ecclesiastica de Petro Callinicensi, ejusque adversariis Probo & Joanne Archimandrita. Pergit ibidem referre, Probum post eam disputationem è Syria Constantinopolim profectum, ab illo Patriarcha Episcopatum Chalcedonensem obtinuisse, quumque ad extremum vitæ terminum devenisset, relicta orthodoxa fide ad pristinum Monophysitarum errorem rediisse.

V. Ejus obitus.

Decessit Petrus anno Græcorum 902. Christi 591. teste eodem Dionysio in Chronico, successoremque habuit Julianum, de quo Barsalibæus in serie Chronologica Patriarcharum Jacobitarum.

VI. Ejusdem Anaphora.

Ex ejus scriptis, quæ edidit, duo habemus: *Anaphoram* scilicet, & *Librum adversùs Damianum*. Et de Anaphora quidem hæc apud Cornelium Schultingium tom. 3. num. 25. pag. 106. *Sancti Petri Patriarchæ Antiocheni, Chaldaicè composita Colonicæ* (idest, Callinici) *anno à nativitate Domini* 563. Initium: [illegible]: *Deus Pater, & altissimus in sæcula*. Meminit ejus, licet sub Petri Cnaphei nomine, Cl. Stephanus Edenensis in elucidatione Missæ Syriacæ tom. 2. Candelabro 7. Par. 4. Tract. 2. cap. 7. num. 4. ubi Syriacam vocem [illegible] *Clunicojo*, Arabicè [illegible] *Alcassar*, hoc est, Fullonem, perperàm interpretatur, & Petri Junioris opus ad Seniorem refert nullo teste, imò ipso Anaphoræ titulo refragante, in quo disertum *Callinicensis* nomen præfertur.

VII. Liber adversùs Damianum.

Liber adversùs Damianum in quatuor Partes dividitur, & unaquæque Pars in capita quinque supra viginti. Exstat mutilus in Codicibus Syriacis Vaticanis 15. & 17. & hic quidem con-

continet capita 25. nimirùm à vigesimo sexto ad quinquagesimum: Codex verò 15. fragmenta quædam complectitur ex capitibus 2. 3. 4. 5. 10. 11. 14. 15. 84. 88. Hunc autem titulum opus præfert: ܕܦܛܪܘܣ
ܪܝܫ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ
ܟܬܒܐ ܕܠܘܩܒܠ ܕܡܝܢܐ :

Petri Archiepiscopi Antiocheni Liber adversùs Damianum. Ad calcem laudati Codicis Vat. 17. bina legitur inscriptio, quam hìc referre operæ pretium duxi: Altera fol. 438. his verbis:

ܐܬܬܣܝܡ ܗܢܐ ܣܝܡܬܐ ܗܕܐ
ܪܘܚܢܝܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܘܡܢ ܕܝܠܗ
ܥܕܪܐ ܠܕܝܪܝܐ ܕܛܘܪܐ ܕܡܓܕܠܝܐ
ܕܩܦܝܣܐ ܒܝܘܡܬܐ ܚܣܝܐ ܘܩܕܝܫܐ
ܡܪܝ ܐܬܢܣܝܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܡܪܝ
ܬܐܘܡܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܒܝܬ ܒܛܝܠܘܬܐ
ܕܫܡܥܘܢ ܩܫܝܫܐ ܘܪܝܫܕܝܪܐ ܘܓܝܘܪܓܝ
ܩܫܝܫܐ ܘܒܪ ܟܕ ܒܫܝܒܐ ܩܫܝܫܐ ܘܕܢܝܐܝܠ
ܩܫܝܫܐ ܘܐܒܪܗܡ ܩܫܝܫܐ ܘܡܘܟܝܡ
ܩܫܝܫܐ ܥܡ ܫܪܟܐ ܕܩܫܝܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܘܟܠܗ ܐܚܘܬܐ ܢܛܝܪܬ ܐܠܗܐ :

Spiritualem hunc thesaurum de Dei munere deque suo reponi curavit pro monachis montis Magdalorum Caphisa diebus religiosi & sancti Mar Athanasii Patriarchæ (qui anno Christi 728. vivebat, ut liquet ex epigraphe, quàm suprà retuli pag. 75.) *& Mar Thomæ Episcopi, & studio Simeonis Presbyteri & Archimandritæ, & Georgii Presbyteri, & Bar-kad-besciabæ Presbyteri, & Danielis Presbyteri, & Abraham Presbyteri, & Mochimi Presbyteri, unàcum reliquis Presbyteris, & Diaconis, & universa à Deo custodita Fraternitate*. Altera fol. 439. ܡܬܝܗܒ
ܡܬܝܗܒ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ
ܦܛܪܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܠܕܝܪܐ ܩܕܝܫܬܐ

ܘܗܒܘ ܟܬܒܐ ܠܕܝܪܐ ܕܝܠܕܬ ܐܠܗܐ ܩܕܝܫܐ
ܕܒܐܣܩܝܛܝܣ ܕܡܨܪܝܢ ܕܒܗ ܥܡܝܪܝܢ
ܐܒܗܬܐ ܩܕܝܫܐ ܕܝܪܝܐ ܣܘܪܝܝܐ
ܩܘܪܝܩܘܣ ܘܦܘܠܘܣ ܘܬܐܘܡܐ ܒܢܝ
ܝܘܫܐ ܩܫܝܫܐ ܒܪ ܝܟܝܪ ܬܓܪܝܬܢܝܐ :

Hunc sancti Mar Petri Patriarchæ librum dono dederunt sancto Deiparæ monasterio, quod in sacro Scetes Ægypti deserto situm est, ubi sancti Patres monachi Syri habitant, Cyriacus, & Paulus, & Thomas filii Jojæ Presbyteri, filii Jachiri, Tagritenses. Anno nimirùm Christi 932. quo Moyses Nisibenus ducentos & quinquaginta Codices Syriacos pro laudato Scetensi cœnobio ex Mesopotamia comparavit, ut ex Nitriensium Codicum inscriptionibus tom. 1. Bibliothecæ nostræ relatis liquet.

Summa controversiæ Petrum inter & Damianum hæc est. Damianus Alexandriæ Patriarcha, à quo Damianitæ sunt denominati, quum doctrinam Joannis Grammatici cognomento Philoponi Tritheitarum parentis impugnaret, in hunc errorem præter alios incidit, ut *personas*, & *proprietates* in divinis unum idemque esse affirmaret, nimirùm ܠܐ ܡܬܝܠܕܢܘܬܐ
ܘܡܬܝܠܕܢܘܬܐ ܘܡܦܩܢܘܬܐ :
Innascibilitatem, generationem, ut vocant, *passivam*, & *processionem*, à persona Patris & Filii & Spiritus Sancti nullo modo distingui: idque tùm in Epistolis Paschalibus, tùm edito singulari Opere, cujus plura fragmenta à Petro referuntur, idem Damianus suadere conatus est; Patrum maximè adductis auctoritatibus, in quibus ܕܝܠܝܬܐ ܡܫܘܕܥܢܝܬܐ *proprietates characteristicæ* pro Personis sumuntur, ut apud Nazianzenum iis verbis Cod. 15. fol. 129. ܡܢ ܫܡܐ ܣܓܝܐ
ܕܝܠܝܬܐ ܠܐܠܗܐ ܡܫܘܕܥܢܝܬܐ
ܡܢ ܐܢܘܢ ܕܡܫܬܟܚ ܠܐܠܗܐ : ܗܘ ܡܢ
ܫܡܐ

[Syriac text]

Quum enim una substantia & tres personæ à nobis in Dei cultu dicuntur, illud quidem naturam Deitatis, hoc verò proprietates trium designat: ex quibus colligit Damianus,

[Syriac text]

Innascibilitatem, generationem passivam, & processionem personas esse: nam Theologus apertè docet, personarum nomine proprietates earum intelligi: & concludit: [Syriac text]

Non igitur doctrinæ Patrum consentaneum est existimare, non unam eandemque rem in his nomina significare. Excipit adversùs hanc Damiani doctrinam Petrus, Proprietates quidem aliquando pro Personis usurpari, non tamen cum iis unum idemque esse: alioquin quum plures Proprietates unaquæque persona habeat, (v. g. Pater innascibilitatem, generationem activam, & spirationem itidem activam,) in plures etiam personas eam dividi oporteret; & Christus, qui ut Filius à Patre, ut homo à matre Deipara genitus est, non una, sed duplex persona esset.

[Syriac text]

Etsi, inquit in cit. Codice fol. 129. *personæ & proprietatis nomen hoc loco pro una eademque re sumptum reperitur, ubi tamen de characteristicis personarum proprietatibus quæstio est, non unam eandemque rem personæ proprietatisque nomen significat*: & fol. 133. de duabus Christi nativitatibus, [Syriac text]

Nonne per hæc, inquit, *alteram quidem ex Deo & Patre nativitatem, alteram verò ex sancta Virgine doctor veritatis designavit? Quomodo igitur qui duas hasce nativitates pro personis accipiunt, non consentire dicuntur Nestorio ejusque similibus, qui adversùs veritatem, veritatisque propugnatores, ac præsertim sapientissimum Cyrillum decertarunt*, si innascibilitas & nativitas idem sunt ac personæ, ut affirmat Damianus?

In eandem sententiam toto Libro disputat, in quo quinque Damiani opera citat: nimirùm, Cod. 15. fol. 133. *Homiliam* ἐνθρονιστικὴν, hoc est, enthronisticam initio Episcopatus habitam, cujus initium:

[Syriac text]

Qui ferventi rectæ fidei amore æstuant. Ibidem *Epistolam Synodicam ad Jacobum* Baradæum, de qua sic Petrus: [Syriac text]

ܘܡܫܡܠܝܬܐ ܗܝܘܠܝܘܬܐ ܕܗܘܐ ܡܢܗ ܠܗܠܝܢ ܩܢܘܡܐ ܐܦ ܕܝܠܝܢ ܡܬܡܢܝܢ ܘܠܗܠܝܢ ܕܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܥܒܕܢܐ ܣܟܠܐ ܘܕܝܠܝܗ ܕܐܠܗܐ ܐܘܣܝܣ ܡܫܬܡܠܝܬܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܡܦܪܫܢܐ.

Hæc nullo ferè apice mutato scripsit & in Epistola Synodica, quam misit ad sanctum Patrem nostrum Jacobum, & ad universos sanctos ac religiosos Orientales Episcopos, Presbyteros, Diaconos, & reliquos. Cod. 17. pagina 48. *Epistolas Paschales.* Eodem Cod. pag. 305. *Epistolam ad Zachariam.* In utroque demùm Codice *opus de divinis proprietatibus & personis*, quod Petrus, ܐܓܪܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܡܘܪܟܬܐ *prolixam epistolam* appellat, & plura ex eo fragmenta passim adducit, ex quibus constat, Tritheitarum hæresim Damiano scribendi occasionem præbuisse: sic enim ait Damianus apud Petrum Cod. 17. pag. 213. ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܓܪܡܛܝܩܘܣ ܗܘ ܕܡܕܒܪܢܐ ܗܘܐ ܕܗܕܐ ܗܪܣܝܣ:

Ipse Joannes Grammaticus, qui hujus hæreseos director fuit &c. & Petrus de Damiano cit. Cod. pag. 217. hæc notat: ܢܚܘܐ ܠܗ ܕܩܪܒܐ ܕܠܘܩܒܠ ܬܠܬܐܠܗܝܐ ܢܩܫ ܐܝܟܢܐ ܕܒܗܢܐ ܢܟܠܐ ܕܒܥܠܘܬܐ: ܕܡܦܝܣܢܘܬܐ ܢܥܒܕ ܠܛܠܘܡܝܐ ܕܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܐܡܪ ܓܝܪ: ܗܟܝܠ ܐܝܟ ܐܒܗܬܐ ܠܡܗܝܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܐ ܠܟܠ ܚܕ ܘܠܐ ܢܦܘܠ ܬܚܝܬ ܟܘܢܝܐ ܕܬܠܬܐ ܐܠܗܐ:

Ostendit, se adversùs Tritheitas bellum gerere, ut impietatem in Deum hoc artificio persuasibiliorem faciat. Ait enim: Sic igitur secundùm Patres credendum est, unumquemque Deum esse, ita tamen ut justæ Tritheismi reprehensioni haud subjiciamur.

Præter Eustathii, Basilii, Nazianzeni, Nysseni, Chrysostomi, Cyrilli, aliorumque Patrum testimonia, quibus utitur Petrus, laudat etiam *Dionysii librum de divinis nominibus* in cit. Codice 17. pag. 282. 283. & 373. ubi eum ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܗܘ ܪܒܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܬܢܝܐ, *Dionysium Magnum, & Atheniensium Episcopum* discertè appellat. Sed & *Theodosii opus de Trinitate adversùs Tritheitas* commemorat in eod. Codice pag. 348. & 395. in quo Theodosius Areopagitæ quoque testimonio doctrinam suam comprobat. Prætereà *Petri Fullonis sermonem* citat eod. Cod. pag. 175. quem ab eo Antiochiæ habitum fuisse affirmat, quum primùm ad Sedem illam evectus fuit.

Denique ex Severo Antiocheno plura loca producit, quæ hìc indicare visum est: videlicet in Cod. 15. fol. 120. *Ex epistola ducentesima quinquagesima libri primi, quæ ante Episcopatum ad Theognostum scripta fuit.* fol. 127. *ex epistola ad Episcopos Orientales* Alexandriæ commorantes, cujus initium, ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܐܫܬܕܪ ܠܝ ܡܢ ܚܣܝܘܬܟܘܢ: *Ex iis, quæ mihi à religiositate vestra transmissa sunt*, uti adnotatur pagina 379. Cod. 17. in margine. Iterùm fol. 127. *ex capite quarto libri secundi adversùs Cæsarium*. Ibidem, & fol. 131. *ex libro primo, & secundo adversùs Grammaticum Cæsareensem*, ex quibus fragmenta multa in Cod. 17. profert. Fol. 134. *ex libro primo adversùs Julianum Halicarnassæum*, cujus *Apologiam*, & *Appendicem* impugnat Severus Cod. 17. pag. 68. 113. & 428. Iterùm fol. 134. *ex epistola ad orthodoxos Emesæ*, cujus initium: ܠܗܠܝܢ ܕܠܐ ܐܫܬܘܝܬܘܢ ܡܣܩܒܠܝܢ ܠܐܘܪܚܘܬܐ

Iis

lis, qui mente haudquaquam sapientes sunt. In Cod. 17. pag. 43. 227. 317. & 410. ex *Homiliis epithroniis* 67. 70. 109. 119. & 124. Pag. 64. & 161. *ex libro secundo & quinto adversùs Felicissimum*. Pag. 65. & 74. *ex epistola secunda & tertia ad Sergium Grammaticum*, ubi Eustathii Antiocheni locum examinat in exposit. Psal. 92. in quo Patrem & Filium ܚܕ ܩܢܘܡܐ *unam hypostasim* dixit. Pagina 117. *ex epistola ad ipsum Petrum per Gerontium missa*, cujus suprà memini. Pag. 227. *ex capite* 226. *Philalethes*. Ibid. *ex epistola ad Victorem Presbyterum*, cujus initium, [Syriac text]

Perjucunda mihi fuit sapientiæ tuæ Deum amantis epistola. Pag. 303. *ex epistola ad Isidorum Comitem*, cujus initium, [Syriac text]

Gavisus sum valde, quum præstantiæ tuæ Christum amantis literas accepi.

Sed præ cæteris observatu dignum est fragmentum, quod Petrus in Codice 15. fol. 118. profert *ex epistola vigesima sexta libri noni, quam Severus post exilium ad Thomam Germaniciæ Episcopum scripsit*: ubi insignem habet locum de Evangelio Matthæi cum corpore S. Barnabæ Apostoli in Cypro reperto. Verba Severi accipe. [Syriac text]

Quod autem latus Domini ac Dei nostri Jesu Christi, postquam spiritum tradidit, à milite lancea percussum sit & ex eo sanguis & aqua mirabiliter effluxerint, divinus Evangelista Joannes scribit: cujus quidem facti nemo alius meminit. Nonnulli verò Matthæi Evangelio vim palàm inferentes, id ibi obtrusere, quod contra Evangelistæ mentem est: ut scilicet ostenderent, Christi adhuc viventis latus à milite lancea prius percussum fuisse, quàm is spiritum tradidisset. Hæc res summo studio discussa est, quum mea tenuitas in urbe regia esset, Macedonii ejusdem urbis quondam Archiepiscopi causa. Producto igitur in medium

Matthæi Evangelio, quod magnificè descriptum erat & in regia æde summa cum veneratione servabatur, quodque imperante claræ memoriæ Zenone in urbe Cypri insulæ unàcum sancto Barnaba Pauli in lustrandis regionibus & in divinæ prædicationis muniis obeundis socio, repertum fuisse ferebant, eoque aperto, deprehensum est, hujusmodi historiæ militis & lanceæ additamentum in ipso haudquaquam exstare. Subjungit, antiquorum expositorum neminem hujusce rei meminisse, præter Chrysostomum & Cyrillum Alexandrinum, quorum in commentaria id additamentum obrepsit. Et quidem Chrysostomus homil. 89. in Matth. disertam illius facti mentionem facit, inquiens: *Alius autem accedens, lancea latus ejus aperuit* &c. perinde quasi ea verba in Matthæi Evangelio exstarent, ut meritò in edit. Paris. 1558. tom. 2. pag. 598. ad marginem sic adnotatum sit: *hæc suo loco posita esse non videntur, quæ habentur Jo.* 19. In Græcis verò Evangeliorum Codicibus, quod hactenus observavi, nihil tale apud Matthæum legitur, sed in Joannis dumtaxat Evangelio ea historia habetur. Quare dicendum est, Chrysostomum & Cyrillum in depravatum Codicem incidisse, in quo ea verba ex Joanne in Matthæum amanuensis vitio translata sunt, ut Severus probat, tùm ex collatione facta ad præstantissimum illum Codicem Barnabæ manu descriptum, tùm ex Patrum commentariis, qui in Matthæi Evangelio nullam ejus rei mentionem fecere, tùm denique ex canone Eusebii Pamphili, qui eam historiam tamquam singulare Joannis caput designat. Quod verò Severus de corporis sancti Barnabæ & Evangelii ab eo descripti inventione narrat, historiam Alexandri monachi à Surio ad diem 11. Junii relatam mirificè confirmat: Severus enim Zenonis temporibus vivebat, quibus id factum contigit, cujus proinde testimonium tanti ponderis hac in re debet esse, ut nullum de veritate illius historiæ ambigendi locum relinquatur; præsertim quum æqualis Severo Scriptor Theodorus Anagnostes eandem narrationem tradat lib. 2. hist. Eccl. non longè ab initio. Vide Emin. Baronium ad annum 485. ubi Nicephori oscitantiam notat, qui eam historiam ad Anastasii Imperatoris tempora perperàm refert.

CAPUT X.

Moyses Aghelæus, & Simeon Abbas.

I. Moyses Aghelæus Glaphyra S. Cyrilli Syriacè reddit.

MOYSES ex Aghel Mesopotamiæ oppido oriundus, claruit circa annum Christi 550. Hortatu Paphnutii *Glaphyra S. Cyrilli Alexandrini* è Græco in Syriacum convertit, quorum priora quinque folia dumtaxat supersunt in Codice Syriaco Vatic. 15. à fol. 65.

II. Ejus epistola ad Paphnutium.

Glaphyris duæ epistolæ præmittuntur: Altera *Paphnutii ad Moysem*, cujus initium, ܠܐܚܢܐ ܡܢ ܦܦܢܘܛܝ ܠܡܘܫܐ ܐܟܝܠܐ. ܒܡܘܫܚܬܐ ܘܒܢܝܢܐ ܘܒܢܝܐ ܡܫܬܠܗܝܢ ܡܫܬܟܚܝܢ ܐܘ ܡܫܬܚܕܘܢܐ *Diversa hominum studia esse comperimus, vir præstantissime*. Altera *Moysis ad Paphnutium*, init. ܦܦܢܘܛܝ ܪܚܡܢ ܕܫܪܪܐ *Paphnuti vere amice noster*. Ubi de sua Glaphyrorum versione hæc præfatur: ܡܦܩܬ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܦܪܘܫܐ ܕܢܣܒܬ ܒܥܠܬܐ ܕܡܠܘܗܝ ܕܪܘܚܢܐ ܗܢܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܒܬܘܠܐ. ܘܦܝܣܢܝ ܕܢܬܦܫܩܘܢ ܡܟܬܒܐ ܦܢܩܝܬܐ ܘܢܥܒܕ ܒܗ ܒܦܘܫܩܐ: ܠܐ ܢܦܩ ܐܠܐ ܡܠܬܐ ܠܡܠܬܐ ܕܦܫܝܩܐ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܡܫܬܠܡ ܡܫܟܚܬܐ ܘܡܬܪܓܡܢܘܬܐ ܕܒܗܠܝܢ

[illegible]

Lectorem rogo, ut textus huius verba attentè consideret: profunda sunt enim. Si qua verò ex sacris Scripturis petita testimonia in hac Versione occurrant, quæ Syriacis exemplaribus haud consentiant, ne animi pendeat: nam in Bibliorum versionibus magnam est reperire discrepantiam: idque palàm deprehendes, si versionem novi Testamenti & Davidis à Polycarpo claræ memoriæ Chorepiscopo ad beatum, fidelem, & doctorem Xenajam Mabugensem Syriacè elaboratam evolvas, ubi mirari est tot varietates, quæ in versione Syriaca è Græco confecta cernuntur. Nos autem, qui è sermone Græco in Syriacum, Christi ope, nunc interpretamur, ut erat in Græco textu, sic reddimus, & describi curamus ab hisce fratribus discipulis nostris tyronibus, à quibus siquid in syllabis aut in punctatione peccatum erit, prudentes lectores decet errata legendo corrigere.

Hactenus Moyses, cujus testimonio tria discimus: Primum, monachorum præfectum eum fuisse, quos *fratres discipulos suos tyrones* appellat. Alterum, Syriacam Bibliorum versionem antiquissimam fuisse, quam à Græca in multis discrepare affirmat. Tertium denique, *Polycarpum Chorepiscopum* rogante Xenaja Mabugensi Psalterium & novum Testamentum è Græco Syriacè reddidisse, quod de ea Versione intelligendum esse existimo, quæ eidem Xenajæ tribui solet, de qua suprà p. 23.

III. Simeonis Abbatis versio & expositio Psalmorum.

Aliam *Psalmorum* Versionem è Græco elaboravit *Simeon Abbas monasterii Licinii*, cujus epistola hac de re ad *Barlaam monachum in monasterio S. Elisæi*, & brevis aliquot Psalmorum expositio exstat in Cod. Syr. Clement. Vatic. XI. Vide tom. 1. Biblioth. nostræ pag. 612.

CAPUT XI.

Joannes Episcopus Asiæ.

I. Joannis Episcopi Asiæ historia Ecclesiastica.

JOANNES Asiæ Episcopus scripsit *historiam à Theodosii Junioris temporibus usque ad Justinianum Imperatorem*, de qua hæc Dionysius Jacobitarum Patriarcha in Chronico fol. 122.

[illegible]

A Theodosio autem juniore usque ad Justinianum Imp. ex sancto Joanne Episcopo Asiæ, hoc est, usque ad annum Græcorum *octingentesimum octogesimum quintum*, Christi 574.

II. Ejus patria & religio.

Ex Amida Mesopotamiæ urbe genus se duxisse idem Joannes testatur apud Dionysium in Chronico fol. 115. ubi de peste, quæ in Mesopotamia grassabatur, sic loquitur:

[illegible]

ܥܕܢܐ ܗܝ ܕܢܬܢܐ ܥܠ ܡܚܘܬܐ ܕܐܬܡܚܝܬ
ܐܡܝܕ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܪܒܝܢܘܬܢ :

Tempus nunc est de flagello referre, quo percussa est urbs educationis nostræ Amida cum reliquis finitimis civitatibus, Monophysitarum verò hæresi eundem infectum fuisse, liquet tùm ex iis, quæ de sacro Chalcedonensi Concilio narrat, ubi Dioscorianam factionem summis laudibus exornans, orthodoxorum Synodum passim perstringit; tùm ex verbis ejus ad annum Græcorum 865. ubi de Monophysitis à Justiniano Imp. ad urbem regiam pro pace Ecclesiarum convocatis hæc scribit: ܠܐ ܗܟܝܠ

ܡܫܟܚܝܢܢ ܕܢܬܢܐ ܐܝܟ ܡܫܡܠܝܐܝܬ
ܠܟܢܫܐ ܕܗܠܝܢ ܕܒܛܢܢܐ ܕܐܠܗܐ
ܡܛܠ ܫܠܡܐ ܕܥܕܬܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܐܬܟܢܫܘ
ܒܙܒܢܐ ܡܫܚܠܦܐ ܚܕ ܒܬܪ
ܚܕ ܕܪܗܛܘ ܗܘܘ.

Non igitur possumus accuratè & singillatim pro merito describere eorum conventum, qui zelo inflammati ad Imperatorem pro unione Ecclesiæ diversis temporibus unus post alium convolarunt. Ad annum verò 874. Justinianum ait sibi provinciam mandasse, ut ejus factionis monachos è Syria Constantinopolim arcesseret:

ܘܠܘܩܕܡ ܠܡܚܝܟܘܬܢ ܫܪܝ ܡܦܝܣ
ܕܐܝܟ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܕܝܪܐ ܕܐܬܪܐ ܕܣܘܪܝܐ
ܢܟܢܫ ܐܢܫܐ . ܚܢܢ
ܕܝܢ ܐܫܬܐܠܢ ܗܘܝܢ ܕܢܗܘܐ ܡܨܥܝܢܐ
ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܨܒܘܬܐ ܗܕܐ :

Ac primum quidem, inquit, *humilitatem nostram*, *Joannem scilicet Asiæ*, *hortari cœpit*, *ut ex universis Syriæ cœnobiis homines convocaremus*: *nos verò hujusmodi rei mediatores ac ministri esse recusavimus*. Causam reddit in hæc verba: ܘܕܚܠܝܢ ܗܘܝܢ

ܓܝܪ ܩܠܠܬܐ ܘܠܘܛܬܐ ܕܐܢܫܐ ܩܕܝܫܐ
ܘܓܡܝܪܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ :

Verebamur enim sanctorum horum perfectorumque virorum maledicta & imprecationes: ne scilicet, si laborem adeundi regiam urbem suscepissent, nec unitas Ecclesiarum è sententia successisset, in auctorem illius consilii diras congererent.

III. **Monophysitarum in Asia Episcopus.**

Cur autem *Asiæ Episcopus* dicatur, aut cujus Ecclesiæ gubernacula susceperit, non explicat Dionysius. Videtur tamen non unius certi loci, aut urbis, sed totius Asiæ minoris regimen apud suos Monophysitas accepisse: nam consueverunt hæretici, partium suarum Episcopos, ubi exiguus sectariorum numerus esset, integræ provinciæ, aut regno præficere. Sic legimus apud ipsum Joannem, Eutropium Julianistarum in Asia Episcopum fuisse, Sergium in regno Homeritarum, & alios alibi.

IV. **Alius à Joanne Rhetore, & à Joanne Epiphaniensi.**

Ex dictis liquet, Joannem hunc alium esse à Joanne Rhetore, cujus testimoniis utitur Evagrius in histor. Eccles. lib. 1. cap. 16. lib. 2. cap. 12. lib. 3. cap. 10. & 28. & Theodorus Lector lib. 2. nam Rhetorem Joannem sub Justino seniore historiam suam clausisse, auctor est idem Evagrius lib. 4. cap. 5. At Joannes Asiæ Episcopus Chronicon suum ad Justinianum usque perduxit. Neque admitti potest, eum esse Joannem civem & cognatum Evagrii, de quo hic lib. 5. cap. ult. sic loquitur: *Quæ autem deinceps subsecuta sunt, usque ad junioris Chosroïs fugam ad Romanos, & ejusdem restitutionem per Mauricium, scripserunt quidem Agathias Rhetor, & Joannes civis & cognatus meus*: *nondum tamen historias suas in lucem ediderunt*: Hic enim Joannes Epiphaniensis fuit, & historiam suam inde inchoavit, ubi desiit Amidensis Joannes, qui & Asiæ apud Monophysitas, ut suprà dixi, Episcopatum gessit.

V. **Specimen ex ejus historia.**

Quod verò ad ejus historiam spectat, plura continet, quæ ab aliis vel præ-

ubi singulari Græcorum epocha usus fuisse videtur.

prætermissa, vel levi manu tractata sunt. Præterea singulari annorum Alexandræorum epocha usus fuisse videtur, dum Justiniani Imperatoris vitam usque ad annum 885. protrahit, quem omnes decennio ante, hoc est, anno Græcorum 875. obiisse affirmant: Si enim communem Syrorum opinionem sequutus fuisset, qui Alexandræam æram trecentis novem, vel undecim, aut duodecim annis Christiana vulgari priorem faciunt, ut observavi tom. 1. pag. 83. 182. & 387. non utique Justinianum scripsisset anno Græcorum 885. sed 875. è vivis migrasse: quod & in reliquis Justiniani gestis observare licet, quæ ferè cuncta decennio post à Joanne, quàm ab aliis scriptoribus referuntur: quum tamen neque ipsum circa res sua ætate gestas adeò oscitantem fuisse, neque Evagrium, Theophanem, Cedrenum, aliosve gravissimos auctores in ea epocha consignanda errasse credibile sit. Ut verò omittam quæ ab ineunte Theodosii Imperio ab ipso narrantur, specimen dumtaxat quorundam gestorum sub Justiniano breviter exhibebo.

Anno Justiniani decimo nono, refert Joannes, commissum sibi fuisse ab Imperatore munus inquirendi in Ethnicos, qui in regia urbe latitabant; peracto autem diligenti examine, complures deprehensos fuisse hujus superstitionis homines nobilitate, opibus & eruditione insignes, ut Patricios, Grammaticos, Sophistas, Scholasticos, & Medicos. Ex his Phocas quidam, inquit, vir Patricia dignitate, quum intelligeret à conscìis illius criminis se Justiniano denunciatum, hausto veneno sibi mortem conscivit: cujus cadaver absque ullo sepulturæ honore in foveam quandam projici jussit Imperator: reliquos verò Paganos in Ecclesiam convenire, ubi Christiana religione per Joannem imbuerentur. Id Theophanes *ad annum Justiniani tertium Indictione octava* referens, disertam Phocæ mentionem facit, quem Crateri filium appellat, subditque, *Imperatorem solos Christianos, eosque recta in fide probatos ad communia & curialia munera sustinenda admitti, gentiles & hæreticos ab eis amoveri lata lege sanxisse; iisdem verò trimestre tempus ineundæ resipiscentiæ terminum ultimum præscripsisse.*

Anno Græcorum octingentesimo quinquagesimo tertio, scribit Joannes, se Justiniani jussu regiones Asiæ, Cariæ, Lydiæ, & Phrygiæ perlustrasse, & à gentilium erroribus ad Christianam fidem septuaginta hominum millia pertraxisse, quibus ab ipso baptismi gratiam collatam asserit, Justinianum verò necessaria ad id opus liberali manu suppeditasse, vasa nimirùm argentea & ænea, lineas vestes, & sacros libros pro nonaginta sex Ecclesiis, è quibus neophyti illi unam super quadraginta sumptibus propriis exstruxere, ceteræ ex ærario publico jussu Imperatoris conditæ.

Anno octingentesimo quinquagesimo quarto Cyzicum urbs terræmotu concussa est, & cometes ad occidentalem plagam apparuit.

Ab anno octingentesimo quinquagesimo quinto ad annum 858. describit Pestem, quæ sub Justiniano totum ferè orbem devastavit: cujus meminere Procopius lib. 2. de bell. Pers. cap. 22. Agathias ad annum Justiniani 5. lib. 4. Theophanes ad annum Incarnationis secundùm Alexandrinos 534. Indict. 5. & Evagrius lib. 4. cap. 29. ubi eam duobus & quinquaginta annis jam grassatam fuisse testatur, dum historiam suam publicavit. Videbantur, inquit Joannes, veluti cymbæ æneæ nigris nautis iisque truncato capite plenæ, per mare discurrere, eoque ferri, ubi morbus grassari incipiebat: & illum quidem in Ægypto originem habuisse refert, mox Gazam & Ascalonem infecisse, deinde Palæstinam, denique reliquas Orientis partes, Syriam videlicet, Ciliciam, Mesopotamiam, Mysiam, Lycaoniam, Bi-

Bithyniam, Asiam, Galatiam, Cappadociam, & regiam ipsam urbem. In Ægypto verò urbem quandam integram peste absumptam fuisse testatur, septem solis viris cum puero decenni superstitibus, hosque etiam, collecta è divitum ædibus ingenti auri argentique copia quum urbe excedere statuissent, repente exanimatos corruisse, præter puerum illum, qui sociorum infortunio territus, relictis opibus, fugit. Verùm ubi ad portas urbis pervenit, à spectro quodam comprehensus in eam domum, ubi socii perierant, invitus & reluctans retrahitur: quod postea hac ratione compertum fuit: nam quum procurator cujusdam viri opulentissimi, qui antequam pestis grassaretur, rusticatum iverat, in eam urbem cum nonnullis famulis ad auferendam supellectilem missus in puerum illum incidisset, ut ab urbe excederet hortatus est; uterque tamen ab eodem spectro retractus, ibidem pestifero morbo interiit, evadentibus dumtaxat famulis, qui rem hero suo narrarunt.

Aliam præterea in Palæstinæ finibus urbem fuisse scribit, in qua Dæmones in Angelos lucis sese transfigurantes civibus polliciti sunt, à pestilenti morbo immunes fore quicumque simulacrum quoddam æneum, quod ibidem asservabatur, adorarent. His promissis capti miseri, conveniunt in ædem, ut cultum simulacro exhiberent. Sed quum impias cæremonias inchoassent, repentino turbine simulacrum illud in altum ad mille cubitos elatum est, tantoque impetu terræ allisum, ut in pulverem abierit: homines verò peste correpti statim interiere.

Ea tempestate in Palæstina se fuisse memorat Joannes, qua lues ibidem grassabatur. Inde ad Mesopotamiam vitandæ pestis causâ, & ex Mesopotamia in regiam urbem sese contulisse, quin tamen locum aliquem, vel urbem à peste immunem repererit. Paulo verò antequam ea lues invasisset, Barbaros scribit in Imperium Romanum invasisse, & regiam ipsam urbem, in qua ipse morabatur, obsidione cinxisse: Antiochiam præterea à Persis captam & incensam. Constantinopoli autem singulis diebus quinque, aut septem, aut duodecim, quandoque etiam sexdecim hominum millia absumpta fuisse, ita ut extinctorum summa ad bis centum triginta millia ascenderit. Quumque cadaveribus sepulcra deessent, Justinianum Theodoro mandasse, ut paratis sexcentis lectulis in proximum montem extinctos efferret: qui pro singulis feretris quinque, aut sex, aut septem, & decem etiam denarios erogabat: atque ita à cadaverum fœtore urbs expurgata. Rumorem verò per urbem dissipatum fuisse memorat, projectis nempe è sublimi in terram amphoris pestem extinctum iri. Quamobrem videre erat omnes amphoris projiciendis intentos, & vacuos hominibus vicos, incolis fuga saluti consulentibus. Visos quoque esse narrat dæmonas per urbem discurrere sub specie Monachorum & Clericorum: id quod sacratis Deo viris summum contemptum peperit: nam inde ad duos usque annos quotiescumque Monachus, aut Diaconus, vel Presbyter, seu quilibet ex Clero in publicum prodibat, existimantes eum cacodæmonem esse, signabant se & clamabant, *Ego sum Deiparæ, vel Apostoli N. aut Martyris N.* vel alia hujusmodi.

Amidam patriam suam, ait Joannes ab anno 855. ad annum 858. peste oppressam fuisse. Ab anno 858. ad annum 866. summa annonæ difficultate laborasse. Anno 867. plerosque cives, ac præsertim utriusque sexus juvenes à dæmoniis vexatos fuisse, & Thomæ Apostoli ope liberatos. Anno 869. iterùm pestem in urbe recruduisse, quæ trium mensium spatio triginta quinque hominum millia absumpsit.

Anno 856. illegitimam Julianistarum Episcoporum ordinationem refert

fert hunc in modum. Procopius, inquit, Ephesi Episcopus, in hæresim Julianistarum, quam olim abjuraverat, relapsus, eandem ad extremum usque spiritum retinuit. Eo è vivis sublato conveniunt septem ejusdem hæreseos Presbyteri, ut Pontificem loco ipsius sibi præficiant. Quumque nullus superesset ejus factionis Episcopus, qui ordinationem rite faceret, ipsi Eutropium quemdam in medium producunt, ejusque capiti manum defuncti Procopii imponunt, orationes Chirotoniæ interim recitantes. Atque ita consecratus Eutropius, alios ipse solus decem Episcopos ordinavit, quos ad disseminandum in Oriente & Occidente errorem distribuit, Constantinopolim scilicet, Alexandriam, Antiochiam, in Arabiam, in Persidem, & usque ad Homeritas. Primus verò Homeritarum Pseudo-Episcopus Sergius fuit, qui substituto sibi Moyse, antequam annos quatuor impleret, interiit. Nonnulli verò ex ipsis in Sophenem, & Arzunitidem profecti sunt, & in Armeniam usque pervadentes, populos illos hæresi Julianistarum infecere. Vide quæ de Homeritis ex Joannis Chronico descripsi in priori tom. pag. 359. 381. & 385. ubi meri Presbyteri Episcopum ordinasse dicuntur.

Hoc factum Joannes Seldenus, si in nostrum Codicem incidisset, multo libentius, quàm periocham illam Eutychii Alexandrini, latinitate donatum commentariis suis adornasset, magnoque cum triumpho inter suos divulgasset, ut probaret nullum esse inter Episcopos & Presbyteros discrimen, & ordinationem Episcoporum à Presbyteris fieri posse, quod ex Eutychii narratione colligere conatus est. Verùm ut Eutychium ab hac Seldeni calumnia doctissimus Ecchellensis edito singulari opere vindicavit, ita ex ipsis Joannis verbis demonstratur eam Episcoporum Julianistarum ordinationem pro irrita & inani tùm à Catholicis, tùm à Monophysitis, è quorum grege Joannes erat, habitam fuisse. Audi Joannem de Eutropii, Sergii, & Moysis ordinatione sic differentem.

ܒܬܪ ܕܝܢ ܕܡܝܬ ܦܪܘܩܘܦܝܘܣ :
ܐܬܟܢܫܘ ܐܝܟ ܕܡܬܐܡܪ ܫܒܥܐ
ܩܫܝܫܐ ܗܠܝܢ ܕܐܦ ܦܪܝܫܐ ܗܘܘ
ܥܠܝܗܘܢ ܠܡܬܐܡܪ ܘܡܬܪܬܐ ܐܝܟܢܫܐ
ܘܐܝܬܝܘ ܐܢܫܘܗ ܡܢ ܗܢܘܢ ܘܐܬܟܢܫܘ
ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܒܪܘܚܐ ܡܕܒܪܢܝܬܐ
ܘܛܥܢܘܬܐ ܘܠܒܫ ܡܢ ܟܠܗ ܛܟܣܐ
ܘܩܢܘܢܐ ܕܒܝܬܐ ܐܠܗܝܐ . ܘܐܝܕܗ
ܠܐܢܫ ܐܚܪܢ ܕܚܪܝܢܐ ܕܡܣܒܘ
ܐܦܝܣܩܘܦܘ ܘܐܟܪܘܙܘܗܝ ܟܠܠܐ ܩܡ
ܗܟܢܐ ܗܘ ܘܐܬܟܠ ܐܫܬܘ ܕܗܘܐ ܡܕܡܐ
ܘܡܢܗܘ ܟܠܐ ܕܢܬܘ ܘܢܠܟ ܗܘܐ ܡܕܡܐ
ܗܘܝܘ ܟܡ ܐܬܐ ܕܟܠܗܘܢ ܪܟܫܐ
ܘܦܪܘܬܘܢܝܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ . ܘܗܘܐ
ܟܡ ܦܢܝܢ ܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܗܘ ܕܒܟܢ ܢܥܝܗܐ ܘܠܚܟܡܐ ܡܢ
ܦܠܘܓܝ ܕܟܠܗ ܒܓܝܢܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܗܘܐ
ܕܗܘܐ ܕܗܘܐ ܡܕܢܐ ܕܟܠܐ ܐܦܝܣܩܘܦܘ
ܠܐ ܫܩܠ ܟܗ ܫܢ ܐܕܢܐ ܘܚܫܘܬܐ
ܫܪܝܪܐ ܘܐܬܟܪܙܬܐ ܕܝܕܥܐ ܢܦܩܬܐ
ܕܐܝܟ ܕܐܫܟܚܢ ܕܡܢ ܐܢܫܐ ܕܡܕܡܐ
ܐܬܟܢܫ : ܐܠܐ ܘܐܦ ܐܬܟܢܘ ܐܦ ܗܘ
ܒܩܘܪܒܗ ܘܐܬܬܚܝܪ ܡܢ ܟܠܗ
ܦܘܪܫܢܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܢܝ ܗܘ ܡܢ
ܡܕܡ ܡܕܢܐ ܕܟܠܐ ܗܘܐ : ܐܦܝܣܩ
ܠܐܪܐ ܟܠܐ ܒܫܡܗ ܦܘܩܕܢܐ ܘܟܬܒ
ܡܢ ܒܬܪܐ ܦܫܝܩܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܝܠܗܘܢ
ܐܦ ܗܢܝܢ ܕܐܬܟܪܙܘ ܗܘܘ ܦܝ
ܛܟܣܗ ܠܡܫܒܠܐ ܗܘ ܕܗܘ ܕܡܝܬ
ܡܬܡܠܐ ܗܘܐ ܩܢܘܢ ܕܡܢ ܚܕ ܘܡܬܟܡ
ܕܢܬܟܪܝ ܗܘܐ ܠܟܠ : ܡܢ ܟܢܘܫܝܐ
ܐܦܣܩܘܦܐ

ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ . ܗܘ ܕܝܢ
ܗܘ ܐܝܟ ܗܘܐ ܠܗ ܕܢܚܦܪ ܘܢܬܟܠܐ
ܘܬܘܟܠܐ ܡܢܗ ܕܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ
ܢܥܒܕ ܘܢܣܝܡ ܐܦܝܣܩܘܦܐ : ܡܛܠ
ܕܡܢ ܐܝܕܐ ܕܡܝܬܐ ܗܘܐ . ܘܐܫܬܟܚ
ܐܦ ܗܘ ܠܛܟܣܐ ܥܕܬܢܝܐ ܡܝܬܐ
ܘܦܓܪܐ ܡܝܬܐ ܩܪܝܪܐ ܘܠܐ ܪܓܫܬܐ
ܪܘܚܢܝܬܐ ܗܘ ܘܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢܗ
ܡܢܗ ܘܠܗܠ ܗܘܝܢ ܡܢܗܘܢ .
ܘܣܗܕܐ ܕܗܠܝܢ ܚܢܢ ܘܟܠܗ ܐܣܝܐ
ܡܠܘܗܝ ܐܬܪܘܬܐ ܕܐܣܝܐ ܣܗܕܝܢ :

Postquam mortuus est Procopius, convenerunt, ut perhibetur, septem Presbyteri, de quibus verè dici potest, fel biberunt & inebriati sunt, & mente capti, & excæcatus est intellectus eorum spiritu stuporis & erroris, & contra omnem Ecclesiasticorum canonum ordinem consilium inierunt. Nam quendam monachum, Eutropium nomine, adducentes, eum super illud cadaver inclinant, & mortui manum attollentes, ejus capiti imponunt, orationes Chirotoniæ Episcopatus pro mortuo super ipsum recitantes: atque hoc pacto Pseudo-Episcopus ille ordinatus est præter legem, & Ecclesiasticis omnibus constitutionibus reclamantibus. Et quidem infelix hic & vas inane Eutropius non contentus una perditione, vanoque errore, & mercatura sacculi perforati, quam ex manu mortui se fecisse existimabat, obducta intellectui ejus caligine, nullaque regulæ, aut Ecclesiastici canonis habita ratione, quum ipse vas corruptionis per mortuum factus esset, priori malo novum adjecit, decem falsos Episcopos constituens, qui & ipsi phantastice facti sunt. Atqui meminisse debuerat, mortuum, quum adhuc vivus & incolumis esset, ab ordinatione Episcopi facienda abstinuisse, quod ab uno Episcopo eam fieri, contra canones esse duceret. Ejus igitur exemplo decebat Eutropium rubore suffundi, nec audere, quum solus esset, Episcopos instituere. Adde, quod ipse per mortui manum ordinatus est: atque adeo liquet tàm ipsum, quàm omnes ab eo ordinatos, quique in posterum ab eis ordinabuntur, Ecclesiasticis ordinibus mortuos esse, & ordinationis esse expertes, & frigida sensuque spirituali carentia cadavera. Cujus rei & nos, & omnes Asiæ regiones testes sumus. Hucusque Joannes: cujus verba non modo Seldenum & Presbyterianos non juvant, verùm etiam novam eorum doctrinam jugulant, ostenduntque tantum abesse, ut Orientales Presbyteratum Episcopali dignitate parem esse credant, ut potiùs contrarium expressè doceant.

Anno Græcorum 857. dissidium in Paschate fuisse refert Joannes tàm Alexandriæ, quàm in Oriente, & in ipsa regia urbe, ubi postquam populus hebdomadam unam jejunasset, facta rectius supputatione deprehensus fuit error, jussitque Imperator initium jejunii in alteram hebdomadam differri; carnes verò, quæ jam è foro sublatæ fuerant, in macellis iterùm venales exponi, quibus tamen nemo fuit, qui uteretur. Id à Theophane iisdem ferè verbis narratur ad annum Justiniani 19. quod Pagius rectè monet non anno Christi 545. sed 546. contigisse. Ubi obiter notanda est antiquissima Ecclesiæ disciplina in abstinentia à carnibus tempore Jejunii.

Anno 861. Tarsus Ciliciæ Metropolis exundante flumine obruta est.

Eodem anno ossa Montani, qui seipsum Paraclitum jactabat, & Caratæ [1], Maximillæ atque Priscillæ prophetissarum ejus, cura Joannis Epi-

NOTA

[1] *Caratæ* ܩܪܐܛܐ. Ita habet Codex Syriacus: quo nomine *Quintilla* fortassè designatur, una ex pseudoprophetissis Cataphrygum, de qua S. Epiphan. hæres. 49. In eodem Cod. Syr. pro *Prisca* Priscilla dicitur, de qua vide S. Epiphan. hæres. 48.

Epiſcopi Aſiæ è tumulo eruta, ignique tradita ſunt.

Anno 862. die 7. Auguſti, nocte ineuntis feriæ primæ urbs regia terræ motu concuſſa, & ſupplicatio publica ad Campum facta. Id refertur à Theophane ad annum Juſtiniani 27. Indict. 2. Auguſti 15. qui annus ſecundùm Pagium fuit Chriſti 554.

Anno 863. Juſtinianus Imp. in Judæos & Samaritanos, qui Chriſtianos Cæſareæ in Palæſtina trucidaverant, miſſo Amantio militiæ Orientis Præfecto, animadvertit. Pagius id ad annum Chriſti 530. refert.

Anno 864. menſe Junio urbes Phœniciæ Berytus, Tripolis, Tyrus, Sidon, Sarepta, Byblus, Antaradus, & aliæ terræmotu corruerunt.

Anno 865. Epiſcopi & Monachi quamplurimi è grege Monophyſitarum, Juſtiniani juſſu, in regiam urbem convocantur, ut de fide diſputarent. Idem rurſus factum an. 869. & anno 871. Denique anno 874. quadringenti viri è Monophyſitis ex Syria & Ægypto, ejuſdem Juſtiniani juſſu, congregati frequentes cum Catholicis diſputationes habent per anni ſpatium, quin tamen quiſquam à ſua opinione recederet. Exſtat *collatio Catholicorum cum Severianis habita Conſtantinopoli anno Domini* 533. *tempore Juſtiniani Imperatoris*, deſcripta ab Innocentio Maroniæ Epiſcopo, cui ex parte Severianorum adfuere Epiſcopi ſex, nimirùm Sergius Cyri, Thomas Germaniciæ, Petrus Theodoſiopolis, Joannes Conſtantinæ, Nonnus Cereſinæ, & Philoxenus Dulichii, quem ad orthodoxam fidem reverſum fuiſſe, in eadem collatione teſtatur Innocentius. Verùm quatuor collationes à Joanne relatæ, poſteriores ſunt ea, quæ in Tomo Conciliorum legitur.

Anno 866. Idolum ſolis in Heliopoli Phœniciæ urbe fulmine percuſſum, in cineres unàcum templo redactum fuit. Longum fuiſſe dicitur centum & quinquaginta cubitos, latum ſeptuaginta quinque.

Anno 867. Maii 3. magna Eccleſia urbis regiæ ex dimidio collapſa eſt, quam Juſtinianus in meliorem formam inſtauravit.

Anno 868. urbes Phœniciæ terræmotu concuſſæ ſunt; ad Botrum verò civitatem magna pars proximi promontorii, cui nomen ܦܪܨܘܦ ܕܟܐܦܐ λιθοπρόσωπος *facies ſaxi*, avulſa in mare projecta eſt, portumque effecit navibus recipiendis idoneum, quum urbs illa portu hactenus caruiſſet. Id à Theophane totidem verbis refertur die 9. Julii ad annum Juſtiniani 24. & à Pagio ad annum Chriſti 551. Indict. 14.

Anno 870. Berytus Phœniciæ urbs terræmotu corruit cum aliis Galilææ, Palæſtinæ, Arabiæ, & Phœniciæ civitatibus. In tota autem Phœnicia ad duo milliaria mare receſſit.

Anno 872. Juſtiniani 26. Quinta Synodus Conſtantinopoli habita. Sic Joannes Aſiæ Epiſcopus: quum tamen ex Actis ejuſdem Concilii conſtet, ipſum anno Chriſti 553. celebratum fuiſſe.

Anno 875. Septembris 6. hora 3. quum Evangelium in Eccleſia legeretur, Templum Cyzici urbis terræmotu quaſſatum cecidit, multoſque oppreſſit.

Anno 876. urbes Phœniciæ, Paleſtinæ, & Arabiæ terræmotu concutiuntur menſe Junio.

Anno 877. Junii 19. objit Theodoſius Patriarcha Alexandriæ, poſtquam in exilio annos triginta & unum cum dimidio egiſſet. In Chronico Orientali ſediſſe dicitur annos 31. dies 131. adeoque obiit anno Chriſti 568. nam Timotheus ejus prædeceſſor perierat an. Chriſti 537. ut oſtendit Pagius ad ann. 535. n. 10.

Anno 879. Januarii 14. illuceſcente feria 6. poſt mediam noctem ingenti terræmotu urbs regia quaſſata eſt, & duo ejuſdem muri, quorum alterum Conſtantinus, Theodoſius alterum condidit, collapſi ſunt. Id à Theophane narratur ad annum Ju-

ſtiniani 31. Indict. 6. die tamen Octobris 6. & Decembris 14. & à Pagio ad annum Chriſti 557.

Anno 882. apud Monophyſitas celebres habebantur Paulus Antiochiæ, Jacobus Phaſiltenſis Edeſſæ & Joannes Amidæ: Chalcedonenſibus verò præerant Vigilius Romæ, Anaſtaſius Antiochiæ, Apollinaris Alexandriæ, Eutychius Conſtantinopoleos, & Macarius Hieruſalem. Verùm ut cæteros omittam, Vigilius Papa ſexdecim ante annis, hoc eſt, anno Græcorum 866. Chriſti 555. è vivis deceſſerat, ut ex hiſtoricis liquet.

Anno 883. pulſo Eutychio, Joannes Sedem Conſtantinopolitanam occupat: quod initio anni Chriſti 565. factum Pagius oſtendit ad ann. 563. num. 3.

Anno 884. Juſtinianus in Julianiſtarum errorem incidit.

Anno 885. menſe Majo ignis in cœlo apparuit in lanceæ ſpeciem, à ſeptentrione ad Occidentem, qui poſt obitum Juſtiniani ſtatim diſparuit. Id à Theophane ad annum Juſtiniani 30. refertur.

Eodem anno moritur Juſtinianus, eique ſuccedit Juſtinus ſororis ejuſdem filius. Tam Juſtiniani lapſus in errorem Julianiſtarum, quàm ejus mors ad annum Græcorum 876. Chriſti 565. ab omnibus ferè hiſtoricis conſignatur.

Hucuſque ex Joanne Dionyſius Patriarcha in Chronico.

CAPUT XII.

Cyriacus Epiſcopus Amidæ.

I. Cyriacus Amidæ Epiſcopus.

CYRIACUS Joanni Amidenſium Epiſcopo anno Græcorum 889. ſuffectus fuit, ut refert Dionyſius Patriarcha in Chronico his verbis: ܒܗ ܒܫܢܬܐ ܐܬܡܢܝ

ܘܐܬܢܝܚ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܐܡܝܕ ܘܗܘܐ ܚܠܦܘܗܝ
ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܩܘܪܝܩܘܣ

Anno 889. (Chriſti 578.) *obiit Mar Joannes Epiſcopus Amidæ, ejuſque in locum ſubrogatus fuit ſanctus Mar Cyriacus.* Obiit anno Chriſti 623. poſtquam Eccleſiam illam quadraginta quinque annos tenuiſſet, eodem Dionyſio teſte in hæc verba: ܒܗ ܒܫܢܬܐ

ܘܐܬܢܝܚ ܘܐܘܪܚܐ ܡܪܝ ܡܪܝ
ܩܘܪܝܩܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܡܝܕ
ܘܗܘܐ ܚܠܦܘܗܝ ܡܪܝ ܬܐܘܡܐ:

Anno Græcorum 934. *mortuus eſt Mar Cyriacus Epiſcopus Amidæ, eique ſucceſſit Mar Thomas.*

II. Ejus Canones.

Scripſit *Canones*, quos laudat Gregorius Barhebræus in ſuo Nomocanone, ubi præter hunc Cyriacum, alios etiam citat Canoniſtas Syros, videlicet Epiſcopos Joannem Telæ, Rabulam & Jacobum Edeſſæ, Patriarchas Cyriacum, Michaëlem, & Ignatium.

CAPUT XIII.

Thomas Heracleenſis Epiſcopus Germaniciæ.

I. Thomæ Heracleenſis Vita, auctore anonymo Syro.

THOMÆ Heracleenſis vitam deſcribit anonymus in Codice Syriaco Clemen. Vat. 16. in hæc verba

ܬܐܘܡܐ ܚܪܩܠܝܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܓܪܡܢܝܩܝ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܡܢ ܚܪܩܠ ܩܪܝܬܐ ܕܦܠܣܛܝܢܝ
ܡܕܝܢܬܐ

ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܚܪܩܠܝܐ.
ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܠܡܕ ܒܕܝܪܐ ܕܛܪܥܝܠܐ ܘܐܬܕܪܫ
ܒܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܘܒܡܠܦܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ :
ܠܡܪܥܝܬ ܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ
ܕܓܪܡܢܝܩܝ ܕܗܝ ܗܝ ܡܒܘܓ
ܗܝܡܢܐ ܘܪܥܐ ܠܡܪܥܝܬܗ ܒܕܚܠܬܗ
ܐܘܪܚܐ ܕܐܠܗܐ . ܥܡܠ ܕܝܢ ܚܝܨܐܝܬ
ܘܫܩܠ ܥܡܠܐ ܪܒܐ ܘܦܫܩ ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܩܕܝܫܐ ܡܢ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܐ ܡܢ ܣܓܝܐܐ
ܠܦܘܚܡܐ ܒܟܠܗ ܫܘܚܠܦܐ ܒܕܝܪܐ
ܩܕܝܫܐ ܕܐܢܛܘܢܝܢܐ ܒܫܢܬ ܠܝܘܢܝܐ
ܗܘܐ ܘܥܣܪܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܕܐܬܦܫܩ ܩܕܡܐ
ܫܢܝܢ ܕܐܬܦܫܩ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܝܫܐ
ܦܝܠܟܣܝܢܘܣ ܡܘܕܝܢܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܒܘܓ . ܒܬܪ ܟܢ ܐܬܕܚܝ
ܡܢ ܟܠܩܕܘܢܝܐ ܠܓܠܘܬܐ
ܘܫܠܡ ܚܝܘܗܝ ܒܫܡܝܫܛ ܡܕܝܢܬܐ.

Thomas Harclensis Episcopus Germaniciæ, ex Harchel [1] *in regione Palæstinæ originem duxit, unde Thomæ Harcleni cognomentum inditum ipsi est. Quum autem in monasterio Tarilensi religiosam vitam professus esset, & in timore Dei, atque Ecclesiastica doctrina profecisset, ad Episcopatum Germaniciæ, quæ eadem est ac Mabug, evectus, gregem suum piè, ac religiosè gubernavit. Sed & summum laborem subiit, omnemque operam adhibuit, ut sacrum Evangelium è Græco in Syriacum plurimorum Codicum adhibita collatione peraccuratè traduceret: quod contigit in sacro Antonianorum monasterio anno Græcorum* [2] *nongentesimo vigesimo quarto, post unum & octoginta annos, quàm à sancto Philoxeno Confessore & ejusdem Mabugi urbis Episcopo collatum fuerat. Posteà in exilium à Chalcedonensibus pulsus, Samosatæ dies clausit.*

Hæc anonymus Syrus de Thoma: ubi tria affirmat, quæ omninò falsa sunt. In primis asserit, *Germaniciam eandem cum Mabugo urbem esse*, quam sententiam Cl. Stephanus Edenensis loco mox citando sequutus, Mabugum, Marhas, & Baniciam urbes ab invicem non differre arbitratur. At Mabug, seù Hierapolis, teste Evagrio lib. 6. cap. 19. Metropolis est provinciæ Euphratensis, cui Germanicia, quæ Syris hodie ܡܪܥܫ *Marhas*, & ܒܢܝܩܝܐ *Banicia* appellatur, subjacebat, *in confinio*, ut inquit Theodoretus lib. 2. hist. Eccl. cap. 25. *trium provinciarum, Ciliciæ, Syriæ, & Cappadociæ sita*. Deinde Philoxenianam inter versionem & Heracleensem *annos octoginta & unum* fluxisse testatur, quum *centum annos* dicere debuisset: nam Thomas qui-

NOTÆ.

1 *Harchel*. Ptolomæus in Geographia citatus in novo Lexico Baudrandii, Heracleam in Cyrrhestica regione ponit. Verba Baudrandii hæc sunt. *Heraclea Syriæ, Italica teste Bonacciolo, urbs in Cyrrhestica regione: Heraclium Straboni*. Alteram Baudrandius Heracleam Syriæ urbem memorat, ad Tauri montis radices ac Ciliciæ confinia positam. Evagrius lib. 5. hist. Eccl. cap. 10. *Heracleam* inter Antiochiam & Apamæam collocat, quam ab Addarmane Persarum sub Chosroë Duce incensam refert: hanc olim Heracleam, posteà *Gagalicen* appellatam fuisse testatur. Bonacciolus pro Gagalice *Italicam* perperàm scribit. Abulpharagius verò in historia Dynastiarum non *Heracleam*, sed *Racham* Arabicè vocat in Justiniano, ubi describens incursiones Persarum in ditionem Romanorum, de quibus Evagrius loco cit. sic ait:

وفي ايام يوسطينيانس فتحوا الفرس انطاكيــة وافاميــة والرافــة ودارا وحلب ؛

Temporibus Justiniani expugnarunt Persæ Antiochiam, Apamæam, Racham, Daram, & Alepum. Vero propius existimo, diversam à prædictis Heracleam hic ab Auctore designari: urbem nempe in Palæstina sitam: nam Palæstinæ vocabulo Syriam Euphratesiam, aut Cavam, aut aliam hìc indicari, vix adducor ut credam. Quamobrem Barhebræus in notis ad cap. 1. suæ Grammaticæ metricæ disertè Palæstinam à prædictis Syrorum provinciis distinguit.

2 *Nongentesimo vigesimo quarto*. Lege *vigesimo septimo*, ut ex infrà dicendis patebit.

quidem versionem suam anno Græcorum 927. Christi 616. elaborasse dicitur; Philoxenus verò, qui anno Christi 518. in exilium cum Severo Antiocheno pulsus fuit, aliquot id ante annis præstiterat. Denùm quod de Thomæ exilio ejusque Samosatæ obitu refert, non huic Heracleensi, sed alteri seniori ejusdem Germaniciæ Episcopo convenit, quem à Justino Imp. anno Græcorum 829. ob hæresim Monophysiticam Sede sua pulsum fuisse, disertè testatur Dionysius in Chronico his verbis: ܫܡܗܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܬܬܪܝܘ ܘܐܬܕܚܝܘ ܡܢ ܟܘܪܣܝܗܘܢ ܒܝܘܡܝ ܝܘܣܛܝܢܘܣ ܣܒܐ ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥ. ܬܐܘܡܐ ܕܓܪܡܢܝܩܝܐ ܕܫܢܝ ܒܫܡܝܫܛ.

Nomina Episcoporum, qui Sedibus suis depositi & in exilium ejecti fuere diebus Justini senioris anno octingentesimo vigesimo nono. Thomas Germaniciæ, qui obiit Samosatæ &c. cumque anno Christi 533. adhuc in vivis fuisse, liquet ex collatione Catholicorum cum Severianis Constantinopoli habita, cui Thomas interfuisse dicitur, ut suprà dixi pag. 89.

II. Ejus Anaphora.

Scripsit ܐܢܐܦܘܪܐ *Anaphoram*, de qua hæc Edenensis cap. 7. de hæreticis Liturgiarum Scriptoribus nu. 20. ܬܐܘܡܐ ܗܪܩܠܝܐ ܕܓܪܡܢܝܩܝܐ ܘܐܢܫܝܢ ܡܥܠܝܢ ܠܗ ܥܡ ܬܐܘܡܐ ܐܦܝܣܩ ܕܒܢܒܓ ܕܐܝܬܝܗ ܗܝ ܡܒܘܓ ܐܘ ܡܪܒܘܓ : ܥܒܕ ܐܢܦܘܪܐ ܕܐܝܬܝܗ ܒܐܠܦ ܒܝܬ ܨܠܘܬܗ : ܘܫܘܪܝܗ ܐܝܬܝܐ ܡܬܘܡܝܐ ܘܟܣܝܐ :

Thomas Heracleensis, Germaniciæ, quem alii eundem faciunt cum Thoma Episcopo Baniciæ, quæ est Mabug, aliàs Marbas, composuit Anaphoram, cujus preces ordine alphabetico dispositæ sunt, ejusque initium, Ens æternum & absconditum. Exstat ms. in Cod. Ecchellensi 5. fol. 94. ejusque meminit Abraham Ecchellensis in not. ad Catalogum Hebedjesu, ubi pro Germaniciensi *Giarmachitam* Thomam perperàm ponit. Prodiit autem latinè per Renaudotium tom. 2. pag. 383. in qua duo observanda. Primum, quod *hæc Liturgia*, ut monent Edenensis & Renaudotius loc. cit. *singulari apud Jacobitas Syros artificio commendatur, eò quod diversæ, quibus constat, orationes, Threnorum & Psalmorum Abecedariorum more incipiunt, & quod cultiori stylo scripta est.* Alterum, quod tàm in manuscriptis, quàm in eo, quod Renaudotius publicavit exemplari, *consecratoria Christi verba* desiderantur; non quidem Thomæ ipsius dolo malo, quasi consecrationis vim à verbis Christi ad invocationem Spiritus Sancti juxta errorem recentiorum Græcorum traduxerit, ut existimat Naironus in Evopl. pagina 164. & seq. sed fraude amanuensium Jacobitarum, qui Theologastros Græcos hac in re sequuti, recentissimum circa Invocationem Spiritus Sancti errorem auctoritate antiquarum Liturgiarum stabilire conati sunt, consecratoria Christi verba expungentes, ut indicat Renaudotius lib. cit. pag. 390.

Anaphoras etiam Gregorii Nazianzeni, Basilii Magni, Gregorii Nysseni, Dionysii Areopagitæ, & Joannis Chrysostomi, è Græco in Syriacum Thomas convertit, si credendum est Ignatio Jacobitarum Patriarchæ, cujus apud Cornelium Schultingium tom. 3. pag. 106. de laudatis Patrum Liturgiis hæc sunt verba: *quas quinque superiores missas Chaldæas fecit quidam Thomas Episcopus Merbaxensis*: nimirùm *Marbas*, seù Germaniciæ, ut suprà notavi.

III. Novum Testamentum è Græco in Syriacum vertit.

Denique celeberrima est *Novi Testamenti Versio*, quam è Græco in Syriacum Thomas elaboravit. *Heracleensem* ܗܪܩܠܝܬܐ Syri vocant: de

qua

qua in præstantissimo Evangeliorum Codice Bibliothecæ Angelicæ S. Augustini de Urbe fol. 139. hæc à Thoma ipso adnotata sunt, priori dumtaxat sententia ab amanuensi, qui Codicem illum exaravit, addita.

[illegible]

Collatus est liber hic ad duo accurata exemplaria. Translatus autem fuit liber hic quatuor sanctorum Evangelistarum è Græco sermone in Syriacum studio accuratissimo summoque cum labore, primùm quidem in urbe Mabug diebus religiosi Mar Philoxeni Confessoris ejusdem urbis Episcopi: postea verò collatus fuit studiosissimè à me paupere Thoma ad tria exemplaria Græca valde accurata correctaque in 1 *Anton magnæ urbis Alexandriæ in sacro Antonii monasterio, ubi & ipsum mihi exaravi pro peccatricis animæ meæ utilitate, & pro multorum beneficio, qui diligunt quæruntque utilem exactamque divinarum Scripturarum integritatem nosse & custodire. Scriptus autem collatusque fuit in loco, quem suprà memoravi, anno Alexandri nongentesimo vigesimo septimo, Indictione quarta* (hoc est, Christi 616.) *Quantum autem laboris & studii in ipso ejusque sociis* (reliquis nimirùm Novi Testamenti Libris) *subierim, solus Dominus novit, qui unicuique secundùm opera sua retributurus est in suo justo rectoque judicio* &c. Eadem epigraphe paucis mutatis legitur in aliis Evangeliorum Codicibus Versionis Heracleensis tùm Florentinis, tùm Regio-Parisiensibus: & quidem Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 389. ex Syriaco Codice ms. membranaceo Bibliothecæ Regiæ Parisiensis, quo Evangelia continentur à Josue filio Johanan Sacerdotis anno Græcorum 1503. Christi 1192. elegantissimè exarata, hanc adnotationem exhibet. *Hic est liber quatuor Evangeliorum Sanctorum, qui translatus est ex Græca lingua in Syriacam studio exactissimo, maximoque labore, primo quidem in urbe Mabug sive Hierapoli anno* 819. *Alexandri Macedonis* (Christi 508.) *tempore sancti Philoxeni Confessoris & Episcopi ejusdem civitatis. Deinde verò recogni-*

NOTA

1 *Anton*. Hac voce non *Tharum*, aut *Suburbium* Alexandriæ designatur, ut dixi tom. 1. pag. 41. sed monasterium ipsum Sancti Antonii, seù Antonianorum monachorum in urbe Alexandria situm, ut locum hunc interpretatur Greg. Bar-hebræus, cujus verba retuli suprà pag. 24.

gnitus summa cum diligentia à me Thoma paupere ad duo exemplaria Græca eximia & accuratissimè scripta Alexandriæ in civitate magna ad Sanctum Antonium, sive monasterium Religiosorum S. Antonii anno Alexandri 1327. *Christi* 515. Hucusque Renaudotius: ubi duo typographorum, vel amanuensis Syri menda corrigenda: primum, quod liber Evangeliorum *à Thoma ad duo exemplaria Græca* collatus fuisse dicitur, quum ipse Thomas tribus in ea collatione exemplaribus se usum fuisse disertè testetur, ut suprà notavi. Alterum, quod versio Thomæ elaborata & publicata fuisse dicitur *anno Alexandri* 1327. *Christi* 515. quum dicendum omnino sit, *anno Alexandri* 927. *Christi* 616. Annus enim Græcorum 1327. non Christi anno 515. sed 1016. respondet, in quem tamen Thomæ Heracleensis ætas competere nequit, quum hic, eodem Renaudotio teste p. 390. *ineunte septimo sæculo* claruerit. Auctor Syrus vitæ Thomæ, cujus historiam suprà retuli, pro anno Græcorum 927. quo Thomas versionem suam edidit, habet annum 924. Sed ex permutatione literarum alphabeti Syriaci is error facilè contingere potuit: nam pro ܙ *Zain* in hoc numero ܐܠܦܨܙ 927. litera ܕ *Daleth finalis* obrepsit, sic ܐܠܦܨܕ 924. Atque hìc obiter advertendum, adnotationem illam ad calcem Evangeliorum à Thoma appositam, tempus indicare, quo versio Heracleensis edita fuit, non epocham scripti Codicis à Josue filio Johanan, vel ab anonymo, qui librum Evangeliorum Bibliothecæ Angelicæ S. Augustini de Urbe exaravit, ut perperàm scripsi suprà pag. 23.

IV. De versione Heracleensi.

Heracleensis versionis frequens fit mentio apud Syros Scriptores, ac præsertim Jacobitas, qui ea in Divinis Officiis utuntur, ut asserit anonymus in Professione Fidei Codice ms. Arabico Collegii Maronitarum de Urbe, cujus verba retuli pag. 23. Laudatur passim à Gregorio Barhebræo in Horreo mysteriorum, videlicet in Lucam cap. 16. 17. 23. in Joannem cap. 1. 6. 8. 10. 14. 15. 16. 17. 18. 19. & 20. & in Præfatione ad idem Horreum, ubi de Syriacis Scripturæ versionibus agit, ejusque verba mutila supplevi pag. 24. Meminit ejusdem & Dionysius Barsalibæus in Commentar. in Evangelia frequenter: sed præsertim in Præfatione ad secundam Epistolam Petri apud Eduardum Pocockium, cujus in Præfatione de epistolis Judæ, 2. Petri, 2. & 3. Joannis ab ipso editis hæc verba recitat Vvaltonus Prolegomeno 13. de lingua Syriaca & Scripturæ versionibus Syriacis pag. 90. *A quo, aut quando in linguam Syriacam translatæ sunt hæ epistolæ, suprà vires meas disquisitio est. Unum tantùm monere licet, Dionysium quendam (ita se vocat)* (intellige Barsalibæum, quem Pocockius nec de nomine novit) *qui Commentariis Syriacis has unàcum cæteris Canonicis & Actis Apostolorum, & Apocalypsi illustravit, in Præfatione ad secundam Petri monere,*

ܕܐܓܪܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܦܛܪܘܣ ܡܘܗ :

Epistolam secundam Petri non fuisse versam in linguam Syram cum libris, qui diebus antiquis redditi sunt, ideoque non inveniri, nisi in Translatione Thomæ Episcopi, qui cognominatus est Heracleensis secundùm nomen Heracleæ civitatis suæ. Subjungit Pocockius: *Quis fuerit Thomas iste, vel qualis ejus versio, compertum non habeo*: Et Renaudotius pag. 389. *Quis ille Thomas Heracleensis Episcopus fuerit, haud facile est conjicere: Jacobita sane & Episcopus fuit. Sed qua ætate vixerit, huc usque assequi non potuimus.* Adeo Syriaca eruditio hucusque neglecta fuit, ut vel eos, qui rerum Orientalium doctissimi habiti sunt, id fugerit, quod apud Syros notissimum est.

Demùm, quod de voce Syriaca ܡܦܩܬܐ idem Renaudotius adversùs Pocockium observat pag. 390. quasi

hæc

hæc non *versionem* significet, sed *editionem*, seu recensionem, quam ad Græca exemplaria Thomam fecisse, non vertisse affirmat, id, inquam, falsum est: nam Thomas, ut ex suprà dictis liquet, novam totius Novi Testamenti versionem Syriacam è Græco elaboravit, quæ proinde non minus *editio*, seù *recensio* dicenda est, quàm Testamentum vetus Græcum à septuaginta Interpretibus ex Hebraicis fontibus editum.

Caput XIV.

Elias Patriarcha Jacobitarum.

I. Elias Jacobitarum Patriarcha.

Elias Sancti Joannis Damasceni & Jacobi Edesseni æqualis, claruit ineunte sæculo octavo. Mortuo Juliano, quem Dionysius Barsalibæus in serie Patriarcharum Jacobitarum à S. Petro ad suam usque ætatem perducta in libro adversùs hæreses cap. 54. sexagesimum quintum nominat, in ejus locum substituitur, ut refert Dionysius Patriarcha in Chronico his verbis:

ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܫܒܥܣܪܐ ܡܝܬ ܩܕܝܫܐ
ܡܪܝ ܝܘܠܝܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ
ܘܗܘܐ ܚܠܦܘܗܝ ܡܪܝ ܐܠܝܐ :

Anno Græcorum *millesimo decimo septimo*, Christi 706. *obiit S. Mar Julianus Patriarcha Antiochiæ*, *eique successit Mar Elias*: postquam, scilicet, ex lectione librorum Severi Patriarchæ Antiocheni aliorumque ejusdem hæreseos auctorum, ab orthodoxa fide ad Monophysitarum sectam transierat, ut idem de seipso testatur in Libro, de quo infrà sermo erit. Anno Christi 718. Uremam castrum aliaque Mesopotamiæ loca visitavit, ut discimus ex inscriptione Codicis Nitriensis I. quam suprà retuli pag.75. Decem post annis obiit, ut ex altera ejusdem Codicis epigraphe ibidem relata liquet, ubi Athanasius Eliæ discipulus & successor anno Græcorum 1039. Christi 728. Jacobitis præfuisse dicitur. Unde corrigendus Dionysius in Chronico, qui anno post, hoc est, anno Græc. 1040. obitum Eliæ consignat, his verbis:

ܒܬܪ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܗܘܐ ܩܕܝܫܐ ܐܬܢܐܣܝܘܣ :

Post sanctum Mar Eliam Antiochiæ Patriarcham factus est sanctus Athanasius. Nam Bar-had-besciaba Presbyter, qui eam inscriptionem ad calcem laudati Nitriensis Codicis apposuit, Athanasium Eliæ successorem vivum ac præsentem viderat, dum id scriberet. Vide tom. I. Biblioth. nostræ pag.561.

II. Scripsit Apologeticum Librum ad Leonem.

Scripsit *Librum adversùs Leonem Haranitarum Episcopum*, in quo rationem reddit, cur Monophysitarum religionem amplexus sit. Exstat in Biblioth. Vatic. Codice Syriaco ms. 24. hoc titulo prænotatus:

ܐܓܪܬܐ ܕܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܕܐܠܝܐ ܠܘܬ
ܠܐܘܢ ܕܡܘܕܐ ܟܝܢܐ ܬܪܝܢ ܕܡܛܠ ܡܢܐ ܫܒܩ
ܡܢ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܟܠܩܕܘܢܝܐ ܘܐܬܢܩܦ
ܠܗܠܝܢ ܕܚܕ ܟܝܢܐ ܕܡܠܬܐ ܐܠܗܐ
ܡܬܒܣܪܐ ܡܘܕܝܢ ܒܡܫܝܚܐ ܡܢ ܒܬܪ
ܚܘܝܕܐ ܘܢܛܪܝܢ ܕܝܠܝܬܐ . ܐܝܬ ܒܗ
ܕܝܢ ܐܦ ܫܪܝܐ ܕܫܘܐܠܐ
ܡܕܡ ܕܝܠܗ ܕܠܐܘܢ :

Epistola Apologetica Eliæ ad Leonem duarum naturarum assertorem, quam ob causam relicta Chalcedonensium communione iis adhæserit, qui unam Dei Verbi incarnati naturam in Christo post unionem, salvis proprietatibus, profitentur. Continet etiam solutionem nonnullorum ejusdem Leonis quæsitorum. Duodecim autem capitibus absolvitur, quorum postrema quinque è nostro Codice exciderunt, titulo dumtaxat in præfixo indice superstite. Summam totius libri paucis

acci-

accipe. In primo capite respondet Elias Leoni, cur ad ejus epistolam rescribere distulisset: quia videlicet eadem sero sibi reddita fuerat. Deinde respondere volentem, quadrimestri ægritudine se fuisse præpeditum: eademque depulsa, duas profectiones suscipere fuisse coactum. In secundo capite adblanditur Leoni, eumque proximi & veritatis amatorem appellat, quod is in sua ad ipsum epistola rogasset, ut mutatæ religionis causam sibi exponeret. Leonis verba citavi in priori tom. pag. 467. His præmissis ad rem propositam in tertio capite venit: & primo quidem exponit fidem, quam is tenebat, quum Chalcedonensium communionem amplectebatur: mox causam reddit, cur ab ea recessisset: eo scilicet, quod existimabat, Chalcedonenses inter duas Christi naturas solam distinctionem intellectualem ponere, ex quo sequi ait, ab iis naturas Christi confundi, easque non duas revera prædicari, sed unam: Eam verò Chalcedonensium sententiam fuisse, ostendere conatur ex iis, quæ pro Concilio Chalcedonensi scripserant Constantinus Haranitarum, & Georgius Tagritensium Episcopi, quorum opera adversùs Monophysitas, & potissimùm adversùs Joannem Philoponum & Probum Elias citat, ut notavi in priori tom. pag. 465. & 466. quæ tamen erat manifesta hæreticorum calumnia, Catholicos accusantium, vel quod duas Christi naturas cum Eutyche confunderent, vel quod eas cum Nestorio separarent: ita enim obcæcatam præjudiciis mentem habebant, ut naturam cum hypostasi seù persona, & distinctionem cum separatione in Christo confunderent, qui neutrum in augustissimæ Trinitatis mysterio sequi cæteroqui affirmabant. Pergit Elias, & Leonem ad tres Severi adversùs Joannem Grammaticum Cæsariensem libros remittit, in quibus Monophysiticæ ait fidei summam contineri. Mox Chalcedonensibus quatuor errores objicit: nimirùm Cap. 4. quod confusionem in Christo ponunt. Cap. 5. quod duæ naturæ, quas iidem in Christo esse, & intellectualiter ab invicem distingui asserunt, non unitæ sunt, sed separatæ: id quod Nestorianam hæresim sapit. Cap. 6. quod Chalcedonenses asserunt, unam illam Christi Personam non ex rebus, sed ex proprietatibus rerum compositam esse. Cap. 7. quod duæ naturæ, quas in Christo post unionem ponunt, reverà personæ sunt & Filii. Demùm Monophysitarum doctrinam de una Christi natura composita exponit in sequentibus Capitibus: videlicet cap. 8. quod una Verbi Dei incarnati natura eadem est ac una ejusdem Verbi incarnati persona, & quod Chalcedonenses, qui secùs sentiunt, Accidens esse dicunt Personam Christi. Cap. 9. quod non debent dici duæ naturæ post unionem. Cap. 10. Responsio ad tria quæsita Leonis. Cap. 11. quòd Leo in epistola sua abutitur auctoritate Patrum, dum probare contendit duas post unionem naturas. Cap. 12. quo sensu à Severo aliisque dicuntur in Christo duæ naturæ: nimirùm ante, non post unionem. Adversùs ejusmodi errores acriter pugnat S. Joannes Damascenus Eliæ coævus in libro de natura composita adversùs Acephalos.

III. Joanni Damasceno, Probo, & Joanni Philopono æqualis fuit.

Hucusque Elias, qui de Incarnatione eadem sentit, ac Jacobitæ recentiores, ut de Philoxeno notavi pag. 25. Ejus verò ætas præter allatum Dionysii utriusque testimonium, colligitur ex eo, quod tamquam sibi æquales laudat Leonem Haranitarum Episcopum, & Sanctum Joannem Damascenum. Et Leonem quidem asserit cap. 3. discipulum fuisse Georgii Episcopi Tagritensis, cujus librum adversus Probum & Joannem Philoponum laudat. Vixit autem Probus, ut ex Dionysii Chronico retuli suprà pag. 72. sub Petro Juniore Patriarcha circa annum Christi 580. Joannes verò Philoponus Trithcitarum parens in vivis erat sub Heraclio Imperatore,

ut

ut liquet ex ejus opere *de mundi creatione*, seù *in Hexaëmeron ad Sergium Constantinopolitanum Archiepiscopum*, & ex Nicephoro lib. 18. cap.48. ubi ait, eum fuisse æqualem Georgio Pisidio, qui varios libros de Imperio Heraclii & bello Persico ab eo gesto scripsit. De Joanne verò Damasceno scribit cap. 6. quod Tractatum pro Petro Archiepiscopo suo adversùs ipsum (Eliam nimirùm) composuit, ut in priori tom. p. 467. relatis Eliæ verbis observavi: ex quo sequitur Eliam vergente septimo Christiano sæculo claruisse: Mansures enim, qui S. Joannis Damasceni pater fuit, non avus (ut malè ex Goaro Pagius ad annum 734.) vivebat anno Hegiræ 14. Christi 635. quo Damascus Syriæ urbs à Mahometanis sub Omaro Duce capta fuit, seù potiùs ab ipso Mansure eis prodita, ut refert Nicon Græcus Abbas in Nomocanone Cod. Arab. Clem. Vat. 4. fol. 448. Joannes verò Damascenus editis adversùs Iconomachos libris clarus habebatur, Baronio teste, anno Christi 727. de quo vide Theophanem ad ann. Incarn. 721. & 734.

CAPUT XV.

Joannes Episcopus Basorensis.

I. Joannes Episcopus Basoræ.

JOANNES Basoræ, seù Bostrorum in Arabia Episcopus claruit ab anno Græcorum 928. ad ann. 961. quibus in Dionysii Chronico laudatur, ut dixi in priori tom. pag. 167. Obiit anno Christi 650. & in urbe Amida in templo S. Joannis Baptistæ sepultus fuit, ut ex eodem Dionysio notavi in cit. to. pag. 425.

II. Ejus Anaphora.

Edidit *Anaphoram*, quam Renaudotius latinè vertit tom. 2. Liturg. Orient. pag. 421. init. *Deus largitor caritatis & æquanimitatis*: ubi Joannes hæresim suam prodit pag. 424. de Incarnatione hæc scribens: *Illa verò omnia accepit, excepto solùm peccato non secundùm phantasticam aliquam speciem, aut opinionem, apparuit; neque in duabus naturis, aut in duobus cognitus, sed unum fuit, Verbum quod incarnatum est: unus Filius, unus Christus, una persona, una natura sive suppositum Verbi incarnati.* Meminit ejus Anaphoræ cl. Stephanus Edenensis circa finem capitis 7. de hæreticis Liturgiarum auctoribus in hæc verba: [illegible]

Exstant etiam aliæ præter enumeratas Anaphoræ, quas composuit Dioscorus Insulæ Cardoæ, Barkinæus, Severus Cansarinensis, & Joannes Basorensis. Laudatur & in Coptica S. Basilii Liturgia, in qua *Oratio fractionis*, seù *Præfatio ad Pater noster*, ex Joannis hujus Anaphora desumpta legitur, ut rectè advertit Renaudotius tom. 1. pag. 21. & tom. 2. pag. 435. qui nil aliud de hoc auctore se scire ingenuè fatetur.

III. An Commentaria in Scripturam sacram ediderit.

Eundem Joannem tamquam Scripturæ sacræ commentatorem citat Jacobus Bartelensis Episcopus Maiphercatæ, seu Martyropolis in libro Thesaurorum par. 4. cap. 1. Cod. Berœen. 1. ubi de creatione Angelorum sic differit: [illegible]

ܘܡܪܝ ܐܦܝܦܢܝܘܣ ܘܫܪܟܐ ܥܡܗܘܢ
ܐܡܪܝܢ ܕܐܝܪܘܗܝ ܡܠܐܟܐ ܥܡ ܫܡܝܐ
ܘܐܪܥܐ ܐܬܒܪܝܘ ܕܥܡ ܫܡܝܐ
ܘܐܪܥܐ ܠܡܛܠ ܟܠ ܥܠܡܐ :

Jacobus Sarugensis Homil. in Hexaëmeron, & S. Ephræm in expositione literali Geneseos, & Epiphanius in libro Traditionum, aliique cum ipsis asserunt Angelos unàcum cœlo terraque creatos fuisse. Gregorius verò Theologus Homil. de nativitate, & Gregorius Nyssenus & S. Joannes (Chrysostomus), *& Joannes Basorensis, & Jacobus Edessenus, & Moyses Barcepha tradunt, eos ante hunc mundum creatos.*

CAPUT XVI.

Dionysius Patriarcha Jacobitarum.

I. Dionysius Jacobitarum Patriarcha.

DIONYSIUS, primus hujus nominis Jacobitarum Patriarcha claruit anno Græcorum 1086. Christi 775. Domo fuit ܬܠܡܚܪܝܐ *Telmarensis*, teste Dionysio Barsalibæo Amidæ Episcopo, qui cum in serie Patriarcharum Antiochiæ à S. Petro ad suam ætatem, hoc est, ad annum Græcorum 1518. perducta, septuagesimo quinto loco collocat post Georgium, Josephum & Cyriacum his verbis: ܒܬܪܗ . ܘܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܬܠܡܚܪܝܐ . ܒܝܘܡܘܗܝ ܗܘܐ ܐܒܪܗܡ ܐܪܫܝܥܐ ܕܐܒܝܪܘܡ ܘܐܬܥܒܪ ܐܚܪܢܐ . ܗܢܐ ܕܡܫܟܠܐ ܗܘܐ ܘܐܬܥܒܕ

LXXV. Dionysius Telmarensis. Hujus ætate intrusus fuit impius Abraham, qui & Abirom, & mox depositus. Monachum egerat in cœnobio ܙܘܩܢܝܢ *Zuchenin*, quod apud Amidam urbem situm erat, ut idem de seipso testatur in Chronico ad annum Græcorum 1062. ubi loquens de peste & fame, quibus Mesopotamia eo anno laboravit, sic ait: ܡܝܬܘ ܕܝܢ ܒܗ ܒܫܢܬܐ ܗܕܐ ܡܢ ܕܝܪܐ ܕܝܠܢ ܕܙܘܩܢܝܢ ܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܠܒܪ ܡܢ ܐܟܣܢܝܐ :

mortui sunt hoc anno ex monasterio nostro Zucheninensi quadraginta duo viri absque exteris. Et ad annum 1057. ejusdem cœnobii situm indicans: ܒܐܡܕ ܕܝܢ ܒܬܪ ܩܘܙܡܐ ܗܘܐ ܒܗ ܡܪܝ ܣܒܐ ܡܢ ܕܝܪܐ ܩܕܝܫܬܐ ܕܙܘܩܢܝܢ ܕܣܝܡܐ ܒܬܚܘܡܗ ܕܡܕܝܢܬܐ .

Amidæ verò, inquit, *post Cosmam factus fuit Episcopus Mar Sabas ex sacro monasterio Zuchenin, quod in ejusdem urbis regione positum est*. Denique ad annum Græcorum 1062. laudat Joannem Syrorum in montanis Maipheractæ, seu Martyropolis habitantium ducem, quem suum consobrinum fuisse, & adversùs Arabas strenuè dimicasse affirmat.

II. Ejus Chronicon.

Scripsit *Annales ab orbe condito ad suam usque ætatem, nimirùm ad annum Græcorum* 1086. quorum duplex editio apud Syros circumfertur: Alii enim prolixiores sunt, & in modum historiæ Ecclesiasticæ Eusebii cæterorumque Scriptorum Græcorum compositi, ex quibus fragmentum de Petro Juniore Patriarcha, deque Probo & Joanne Archimandrita retuli suprà pag. 72. eorumque meminit quisquis indicem quorumdam mss. librorum Chaldaicorum texuit in Cod. ms. Latino-Vaticano 6429. pag. 133. iis verbis: *Dionysii Patriarchæ Antiocheni historiæ*. Alii breviores, & Chronici Eusebiani instar, in annos digesti, quorum exemplar pervetustum in Scetensi Deiparæ Syrorum monasterio nacti sumus, initio tamen & fine mutilum, quodque

ipsum

ipsum in eo monasterio exaratum arguit, Copticis abrasis literis, quibus membranæ à fol. 1. ad fol. 122. scriptæ erant, superinducta sunt verba Syriaca.

Id verò Chronicon Dionysius publicavit, quum nondum Episcopus esset: nam ejus scribendi finem facit in Patriarchatu Georgii, quem tertius ipse excepit; simplices verò Presbyteros, patres suos spirituales appellat in Præfatione fol. 2. in hæc verba: ܫܠܡ ܦܘܢܝ ܡܠܬܐ ܕܐܓܪܬܐ ܥܡ ܣܟܘܠܝܘܢ ܕܝܠܗ ܕܟܬܒܐ ܕܟܬܒ ܗܘ ܡܟܬܒܢܐ ܠܘܬ ܡܝܩܪ̈ܐ ܐܒܗ̈ܘܗܝ ܪܘܚܢܝ̈ܐ ܓܝܘܪܓܝܣ ܟܘܪܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܡܝܕ ܘܐܘܛܠܝܣ ܐܪܟܝܡܢܕܪܝܛܐ ܘܠܥܙܪ ܦܪܝܘܕܘܛܐ ܘܐܢܣܛܣܝܘܣ ܠܗܘܢ ܡܝܩܪܐ ܥܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܝܐ ܕܐܚ̈ܘܬܐ :

explicit responsiva epistola unàcum scholio ejusdem Libri, quam Auctor inscripsit venerabilibus patribus suis spiritualibus Georgio Chorepiscopo Amidæ, Eutelio Archimandritæ, Lazaro Periodeutæ, & venerabili Anastasio, unàcum universa Fraternitate. Quæ verba etsi à descriptore hujus Codicis apposita sunt, desumpta tamen videntur ex ipsa Dionysii Præfatione, cujus in nostro Codice postremum dumtaxat folium superest.

III. Chronici Dionysiani divisio.

Toto libro continentur gesta sex millium annorum, uti in fine Præfationis testatur Auctor, inquiens: ܡܣܬܟܠܝܢ ܒܗ ܒܟܬܒܐ ܐܝܟ ܕܒܣܟܘܡܐ ܫܢܝ̈ܐ ܡܢ ܒܪܝܬܗ ܕܥܠܡܐ ܘܥܕܡܐ ܠܗ ܠܙܒܢܐ ܕܒܗ ܐܬܟܬܒ ܕܐܝܬܝܗ ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܡܢܝܢ ܘܫܒܥ ܕܠܐܟܣܢܕܪܘܣ ܡܩܕܘܢܝܐ ܕܒܗ ܡܡܠܟ ܥܠ ܣܘܪ̈ܝܐ ܘܡܨܪ̈ܝܐ ܘܐܪܡܢ̈ܝܐ ܘܐܕܪܒܝܓܢ̈ܝܐ ܘܦܪ̈ܣܝܐ ܟܠܗܘܢ ܘܣܢܕ̈ܝܐ ܘܟܘܫ̈ܝܐ ܘܥܠ ܛܝ̈ܝܐ ܡܗܕܝ ܒܪ ܥܒܕܐܠܠܗ . ܥܠ ܝܘܢ̈ܝܐ ܕܝܢ ܡܡܠܟ ܠܐܘܢ ܒܪ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ . ܥܠ ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܕܝܢ ܡܡܠܟ ܦܦܘܣ . ܫܘܡܠܝܐ ܕܝܢ ܕܟܠܗܘܢ ܫܢ̈ܝܐ ܕܒܗ ܫܬܐ ܐܠܦ̈ܝܢ .

comprehenduntur in hoc Libro ab orbe condito ad id usque tempus, quo hæc scripta sunt, nimirùm ad annum Alexandri Macedonis 1087. quo Mohdius filius Abdallæ Syris, Ægyptiis, Armenis, Adarbigianis, Persis omnibus, Sindis, Chusanitis, & Arabibus imperat; Græcis verò Leo filius Constantini; Romanis autem [1] *Pepus: comprehenduntur, inquam, anni sex mille*. In quatuor autem Partes dividitur. Prima ab orbe condito ad Constantini Magni tempora decurrit, in qua Eusebium Pamphili Dionysius sequitur. Altera à Constantino ad Theodosium Juniorem, Socrate Duce. Tertia à Theodosio ad Justinianum, ubi Joannis Episcopi Asiæ Chronicon describit. Quarta denique à Justiniano ad suam usque ætatem. Audi Dionysium fol. 122.

ܡܫܪܐ ܕܝܢ ܫܘܡܠܝܐ ܗܘܐ ܠܐܘܣܒܝܣ ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܗܕܐ ܡܢ ܥܘܒܕܗ ܕܥܠܡܐ ܘܥܕܡܐ ܠܙܒܢܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܘܒܬܪܗ ܡܢ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܘܥܕܡܐ ܠܗ ܕܒܪܐ ܙܥܘܪܐ ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܣܘܩܪܛܝܣ ܡܕܒܪ ܗܘܐ ܠܢ . ܘܡܢ ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܘܥܕܡܐ ܠܝܘܣܛܝܢܝܢܘܣ ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܣܝܐ ܘܡܢ ܝܘܣܛܝܢܝܢܘܣ ܘܥܕܡܐ ܠܙܒܢܐ ܗܢܐ ܕܝܠܢ ܡܟܬܒܢܘܬܐ

NOTA.

1 *Pepus*. Pippinum intelligit Caroli Magni patrem, licet is anno Christi 768. obierit, cujus fortassè mors ad notitiam Dionysii haud pervenerat.

ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܗܘܐ ܒܪܘܡܝܐ ܠܟܡܢ
ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܡܗܝܡܢܐ. ܡܢ ܗܪܟܐ
ܕܝܢ ܡܕܒܪܢܐ ܥܕܡܐ ܠܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܙܥܘܪܐ
ܗܘܐ ܣܘܩܪܛܝܣ ܕܡܢ ܕܣܝܥܬܐ
ܕܢܘܒܛܝܢܘ. ܡܢ ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܕܝܢ
ܡܕܒܪܢܐ ܠܝܘܣܛܝܢܝܢܐ ܡܠܟܐ ܗܢܘ ܕܝܢ
ܩܕܝܫܐ ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܣܝܐ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܢܘ ܠܬܡܢܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ
ܘܚܡܫ. ܡܢ ܗܪܟܐ ܕܝܢ ܘܥܕܡܐ ܠܫܢܬܐ
ܗܕܐ ܕܒܗ ܐܝܬܝܢ ܗܫܐ ܕܐܝܬܝܗ
ܗܢܘ ܐܠܦܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܫܬ
ܕܠܡܫܠܡܢܘܬܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܗܢܘ ܡܐܐ
ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܡܢܐ ܠܐ ܐܫܟܚܢ ܠܢ ܕܟܬܒ
ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܐܝܟ ܩܕܡ̈ܝܐ
ܡܟܬܒܢܐ ܘܐܦܠܐ ܠܐ ܐܒܗ̈ܬܐ ܚܫ̈ܚܬܐ
ܘܥܒܕ̈ܐ ܕܒܙܒܢܗ ܒܓܠܝܐ ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܬܘܢ
ܐܢܫܝܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܩܕܝܡ: ܘܐܦܠܐ
ܠܐ ܐܝܟ ܗܢܐ ܕܐܬܚܙܝ ܘܡܣܪܐ ܕܡܢܐ
ܠܝ ܩܛܠܐ ܣܓܝܐܐ ܘܐܬܡܛܝ ܟܠܗܝܢ
ܠܬܘܟܐ ܘܒܙܢܬܐ ܠܐ ܐܢܫܝܢ ܐܝܟ
ܕܐܬܟܬܒ ܩܕܝܡ ܡܢܗ. ܕܝܢ ܕܝܢ ܒܕܘܟܬܐ
ܩܛܝܠܬܐ ܒܬܪܝܢ ܘܩܕܝܡ ܕܐܬܟܬܒ
ܫܡܫܬܐ ܠܐ ܐܢܫܝܢ ܐܠܐ ܕܩܕܝܡ
ܩܕܝܡ. ܘܐܦ ܕܫܩܠܢܢ ܠܗܘܢ ܡܢ
ܣܦܪ̈ܐ ܟܬܒ̈ܐ ܕܩܘܒܠ ܚܙܘ ܘܟܬܒܢ
ܠܟܠܗܘܢ. ܘܐܦ ܐܝܟܢ ܠܗܘܢ ܕܫܡܥܢ
ܘܩܒܠܢ ܚܙܝܐ ܘܟܠܗܘܢ ܕܫܘܒܚܪܐ
ܪܥܒܢ ܕܢܟܬܘܒ ܘܢܫܝܡ ܐܢܘܢ ܗܪܟܐ
ܒܠܡܪܐ ܐܝܟܐ ܒܟܬܒܐ ܗܢܐ. ܡܢ.
ܫܘܪܝܐ ܕܝܢ ܠܒܪܝܬܐ ܗܟܝܠ ܡܢܗ
ܠܡܫܠܡܢܘܬܐ ܘܠܡܠܟܘܬܐ ܘܡܠܟܐ:

Incipit hæc ſupputatio, ſeù Chronicon ab exordio mundi, & percurrit uſque ad ortum Abrahæ, regnumque Nini, qui Niniven condidit, regnavitque in ea annos duos ſupra quinquaginta: anno enim quadrageſimo ſecundo Nini natus eſt Abraham Patriarcha teſte Euſebio, ex quo iſthæc omnia deſcripſimus uſque ad ætatem fidelis Conſtantini. Hinc verò uſque ad Theodoſium juniorem, Socratem Novatianum ſequuti ſumus. A Theodoſio autem ad Juſtinianum Imp. hoc eſt, ad annum 885. *ducem habuimus S. Joannem Epiſcopum Aſiæ. Hinc verò uſque ad præſentem annum, in quo ſumus, ideſt, uſque ad annum Alexandri* 1086. *qui eſt Hegiræ* 158. *neminem nacti ſumus, qui antiquorum Scriptorum exemplo res à majoribus geſtas, calamitateſque tùm patrum noſtrorum memoria, tùm noſtra ætate ingruentes, hanc præſertim amaritudinis & tribulationis tempeſtatem, quam propter peccata noſtra ab Aſſyriis & Barbaris patimur, accuratè deſcripſerit &c. Quumque varia loca ipſi luſtraverimus, nullibi tamen exactam rerum hiſtoriam invenimus, ſed pauca dumtaxat ab aliquibus adnotata. Quæ itaque vel antiqui ſenes rerum ſpectatores nobis ore tradiderunt, vel nos ipſi viſu percepimus, ea placuit in unum librum collecta ordine ſuo literis mandare, &c. & initium quidem ſumimus ab anno octingenteſimo nonageſimo octavo*, hoc eſt, Chriſti 587. cui Dionyſius epocham Joannis Aſiæ Epiſcopi, de qua ſuprà pag. 85. ſequutus, obitum Juſtini junioris illigat contra communem hiſtoricorum auctoritatem. Vide Baronium ad annum 582. & Pagium ad annum 578. quibus Juſtinum obiiſſe ſcribunt. Ex prima autem parte, qua Dionyſius ut vidimus, Euſebium ſequitur, toti libro amanuenſis hunc titulum perperàm fecit: à tergo, ܐܩܠܣܝܣܛܝܩܝ ܕܐܘܣܒܝܘܣ *Eccleſiaſtica Euſebii*, & fol. 1. ܬܫܥܝܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܐܩܠܣܝܣܛܝܩܝ ܕܡܪܝ ܐܘܣܒܝܘܣ. ܡܢܝܢ ܫܢܝ̈ܐ ܠܥܠܡ ܕܫܘܪܝܐ ܘܫܘܠܡܐ:

Pri-

Primus quaternio Ecclesiasticæ (historiæ) *Mar Eusebii. Domine adesto famulo tuo, ut incipiat, & absolvat.*

IV. Epochæ Chronici Dionysiani.

Tribus Epochis in Chronico suo utitur Dionysius. *Epocha mundi* ab Adam ad Abraham. *Epocha Abrahæ* ab hujus ortu usque ad Constantinum Magnum. *Epocha* demùm *Alexandri* à Constantino usque ad Chronici finem. In annis verò Patrum enumerandis nunc sequitur Vulgatam Syriacam, quæ Hebraicis fontibus & Latinæ Vulgatæ adamussim respondet, præterquam in Thare, qui anno ætatis 75. non 70. Abrahamum genuisse dicitur: nunc Versionem septuaginta Interpretum: quandoque etiam ab utraque recedit, ut in serie Patrum, Judicum, & Regum cernere est, ubi Jared in Dionysii Chronico dicitur genuisse Enoch anno ætatis 122. (At in Vulgata Latina 162.) Mathusala genuisse Lamech anno 169. (In Vulg. 187.) Lamech Noë anno 188. (in Vulg. 182.) Sem Arphaxad anno 102. (in Vulg. 100.) Sarug Nachor an. 35. (in Vulg. 30.) Nachor Thare anno 79. (in Vulgata 29.) Isaac Jacob anno 60. (in Vulg. 40.) & sic in quibusdam aliis.

Ab Adam ad Diluvium numerat annos 2242. A Diluvio ad Abraham 942. Ab hoc ad Christum 2016. Alexandrum Macedonem natum fuisse ait anno Abrahæ 1662. regnare cœpisse anno ejusdem 1680. regnum tenuisse annos 12. menses 6. Christum natum anno Alexandri 309. ab orbe condito 5200. At sive annos Alexandri enumeres à die, qua regnum iniit, hoc est ab anno Abrahæ 1680. sive à die, qua obiit, nimirùm ab anno ejusdem Abrahæ 1692. cum mensibus sex, stare tamen nequit quod asserit Dionysius, Christum scilicet natum fuisse anno Abrahæ 2016. nam si annis Abrahæ 1680. aut 1692. addantur anni Alexandri 309. erunt ab Abraham ad Christum anni 1689. vel 2001. non autem 2016. Prætereà fol. 5. scripserat, Abraham natum fuisse anno ab orbe condito 3047. quod hac ratione statuerat. Thare natus est anno mundi 2977. Abraham verò post ann. 70. qui adjuncti annis 2977. efficiunt universim annos 3047. At fol. 6. & 26. affirmat, Abraham natum fuisse anno mundi 3184. Ab Adam enim numerat usque ad Diluvium annos 2242. & à Diluvio ad Abraham annos 942. qui summatim conficiunt annos 3184. Omitto alia non pauca hujus generis menda, quæ videre est ab exordio Chronici usque ad fol. 57. hoc est, usque ad annum Alexandri 610. Hinc enim ad finem usque Chronici in describendis Alexandri annis accuratior est, ac præsertim à postrema libri Parte, unde ipse historiam suam inchoat, si tempora Romanorum Imperatorum excipias, quæ ille, utpote in Syria sub Saracenico Imperio constitutus, plerumque confundit. Compendium Chronici Dionysiani accipe.

IV. Compendium Chronici Dionysiani.

Anno Græcorum 898. obiit Justinianus Imperator, eique successit Justinianus quartus, & Tiberius Cæsar. Anno 901. obiit Justinianus, & imperavit Tiberius solus. Anno 905. obiit Tiberius, & imperavit Mauricius. Anno 913. obiit Mauricius, & imperavit Phocas. Hæc Dionysius initio Chronici sui de Romanis Imperatoribus: ubi tria peccat: primum, quod obitum Justini junioris, quem Justinianum ex more Orientalium appellat, ad annum 898. differt, quum ille quinque, aut septem ante annis obierit, ut suprà dictum est. Deinde quia post Justini hujus obitum, Justinianum alterum obtrudit, qui numquam fuit: mortuo enim Justino seniore Tiberius solus imperavit, donec Mauricium Cæsarem creavit, id quod paucis antequam in vivis esse desineret, diebus contigit, ut ex Chronico Alexandrino Pagius ad annum Christi 582. num. 9. Fortassè Dionysius ex novi Constantini cognomine, quo Tiberius appellabatur, alium ab ipso Imperatorem fingendi occasionem accepit, pro Constantino Justinianum scribens. Demùm octo dumtaxat

xat imperii annos Mauricio tribuit, quem constat ab anno Christi 582. ad annum 602. per integros viginti annos & aliquot menses Romanum Imperium tenuisse.

Anno Christi 591.

Anno 902. obiit Petrus Patriarcha, quem anno 889. in locum Pauli subrogatum fuisse scripserat. Anno 915. Athanasius Petro successit.

Anno Christi 603.

Anno 914. Narses militiæ Persarum Præfectus Edessam expugnavit, & Severum ejusdem urbis Episcopum lapidibus obrui jussit. Eodem Græcorum anno, qui fuit Christi 603. initium belli Romanos inter & Persas describunt Theophylactus lib. 8. cap. ult. & Theophanes ad annum Incarnationis secundùm Alexandrinos 595. ejusque causam reddunt, quod Chosroes Persarum Rex illatam Mauricio Imperatori à Phoca mortem se ulcisci velle simulavit. Idem Dionysius in Chronico Edessam duobus post annis iterùm expugnatam refert. Theophanes verò ad annum Incarnationis secundùm Alexandrinos 599. qui mense Augusto anni Christi 607. absolvitur, Persarum irruptionem in Syriam narrans, *Persæ*, inquit, *Euphratem transgressi, Syriam universam, & Palæstinam atque Phœniciam populati sunt, ingentemque stragem atque prædam in Romanorum ditione fecere.*

Christi 617.

Anno 928. Phocas Imperator Judæos baptizari compulit. Per idem tempus florebant Jacob Judæus, Athanasius Patriarcha Jacobitarum, Joannes Episcopus Arabum, Simeon Episcopus Haran, & Cyriacus Episcopus Amidæ.

Christi 621.

Anno 932. Arabes Mahometo duce Palæstinam infestant. Hic est famosus Arabum Pseudo-propheta, quem Saraceni محمد *Mohammad* Arabicè proferunt, Græci Μωαμὲδ, Μωαμὲδ, & Μουχουμὲτ, Latini *Mahometum*, vel *Mahumetum*. Ab anno sequenti, qui fuit Christi 622. sumitur initium Hegiræ, seù Epochæ Mahometanorum. Vide Gregorium Abulpharagium in historia Dynastiarum, & Georgium Elmacinum Homaidum in historia Saracenica, qui ex Arabum Scriptorum fide testantur Mahometum genti suæ præfuisse annis lunaribus decem & diebus 71. hoc est, annis solaribus novem, & undecim mensibus, uno die excepto; & obiisse anno Hegiræ undecimo, die duodecimo mensis Rabii prioris, feria secunda, nimirùm anno Christi 632. die 17. Junii. At Dionysius septem dumtaxat imperii annos Mahometo tribuit, eumque periisse affirmat anno Græcorum 938. (Christi 627.)

Christi 623.

Anno 934. obiit Cyriacus Amidæ Episcopus, quem Dionysius ann. 889. Joanni substitutum fuisse scripserat, eique successit Thomas.

Christi 626.

Anno 937. visus est cometa in trabis formam, Arabum prænuncians imperium: quod Theophanes & Cedrenus ad annum Heraclii 23. hoc est, 2. post Mahometi mortem, referunt.

Christi 627.

Anno 938. Abubacrus Mahometo successit: præfuit Saracenis annos quinque: obiit anno 943. Theophanes & Cedrenus Abubacri mortem ad annum Heraclii 24. (Christi 633.) consignant, exactis duobus imperii cum dimidio annis. Pagius ex Elmacino scribit eum obiisse anno Hegiræ 13. feria 3. die 24. Gemadi posterioris, hoc est, 23. Augusti anni Christi 634. Abulvalidus Mohammad Ben-Sciochnæ in Chronico, quod *praxim speculationum de scientia priorum & posteriorum* appellat, Cod. Arab. Clem. Vat. 49. pro feria tertia *quartam illucescentem* habet, & pro die 24. Gemadi secundi *diem vigesimum secundum* ejusdem mensis: additque, Abubacrum regnasse *duobus annis, tribus mensibus, & decem diebus*, quod etiam asseritur in Chronico Orientali Petri Ebnarrahebi per Ecchellensem edito pag. 64.

Christi 629.

Anno 940. Heraclius Imperator majorem Amidæ Ecclesiam ædificari jubet.

Christi 632.

Anno 943. Umarus, seù Omarus Abubacro successit. Regnavit annos duodecim. Obiit anno 956. Pagius

ex Theophane obitum ejus ad annum Christi 645. mense Novembri refert. Arabes tamen historici cùm Christiani, tùm Mahometani Omarum interfectum scribunt anno Hegiræ 23. exeunte mense Dil-Hege, postquam regnasset annos lunares 10. menses 6. dies 8.

Christi 633. Anno 944. Heraclius Imperator Edessam venit, Persasque Mesopotamia excedere compulit.

Christi 637. Anno 948. Arabes (*Tajos* vocat Dionysius, *Saracenos* alii) Geziram infestis signis ingressi Romanorum exercitum fuderunt. Asus verò eorum Dux Edessam occupavit. *Jasdum* pro Aso habet Theophanes, qui Edessæ expugnationem ad annum Heraclii 29. refert. Idem Theophanes pro *Gezira*, quæ *Insulam*, seu Mesopotamiam significat, Armeniam ubique ponit, eam nempe, quæ Mesopotamiæ contermina erat.

Christi 641. Anno 952. Arabes Daram bello invadunt, & اوحصب Adabinum Armeniæ civitatem expugnant. Anno sequenti Cæsaream Palæstinæ. Anno 955. Valentinum Patricium Romanorum Ducem profligant. Eodem anno Procopius & Theodorus Batnam Sarugi depopulantur.

Christi 644. Anno 955. Athanasio Patriarchæ Joannes ejus discipulus succedit. Per idem tempus claruere Joannes Arabum Episcopus, Simeon Edessæ, Matthæus Alepi ex Monasterio Zuchenin, & Thomas Amidæ ex eodem monasterio.

Christi 645. Anno 956. Othmanus Omaro successit. Regnavit annos 12. Obiit anno 967. Ebnarrahebus in Chronico Orientali *die prima Moharrami* Othmanum inauguratum scribit; Abulvalidus verò *die* 3. ejusdem mensis anni Hegiræ 24. ejusque cædem refert anno Hegiræ 35. die 8. mensis Dil-hege, postquam imperasset annos lunares 12. diebus duodecim exceptis. Sub ejus principatu Mavias anno 960. in Cyprum expeditionem suscepit, eodemque anno Aradum expugnavit. Anno 963. apud Tripolim Phœniciæ urbem bellum cum Romanis commisit. Anno 964. Abibus in Geziram armata manu invasit. Eodem anno Procopius ab Imperatore allegatus est, ut pacem cum Arabibus componeret.

Christi 650. Anno 961. obiit Joannes Patriarcha, & sepultus fuit Amidæ in Templo sancti Zoaræ. Eodem anno obiit Joannes Arabum Episcopus, & sepultus fuit Amidæ in templo S. Joannis Baptistæ ejusdem urbis. Item eodem anno obiit Simeon Episcopus Edessæ, & sepultus fuit in templo S. Zoaræ in eadem urbe Amida. Anno sequenti pro Joanne factus fuit Patriarcha Theodorus, & pro Simeone Episcopus Edessæ Cyriacus.

Christi 656. Anno 967. mortuo Othmano dissidium inter Arabes exortum est. Mavias enim ab iis, qui provincias Occidentales (hoc est, Syriam & Ægyptum) incolebant, princeps inauguratus fuit: qui verò in Oriente & Gezira habitabant (Mesopotameni, scilicet, & Assyrii) Abbaso principatum detulere. Duravit hujusmodi diffidium annos circiter quinque. Anno 968. collatis utrinque signis confligitur. Anno 973. fer. 6. Abbasus dum flexis genibus oraret, à suis cæsus est, & Mavias summa rerum potitus, qui solus regnavit annos 16. universim à morte Othmani 21. obiit anno 988. Ebnarrahebus & Abulvalidus Maviæ annos 19. menses 3. assignant, eumque decessisse scribunt anno Hegiræ 60. qui anno Christi 679. die 12. Octobris inchoatus est. Pro Abbaso verò, quem Dionysius Maviæ æmulum facit, tàm Arabes, quàm Græci *Ali Ben-Abi-Taleb* habent, cui successisse referunt filios duos, nimirùm *Hasenum*, & *Hosainum*, quorum principatus universim duravit annos circiter quinque cum dimidio. Verùm quia Dionysius in Syria scribebat, Syri autem Maviæ, ut suprà dixi, adhærentes, memoriam Ali ejusque filiorum exosam habebant, ex illius nationis genio tàm Ali, quàm ejus filiorum nomina è nume-

ro

ro Chalipharum expunxere, eorumque annos ad Maviæ principatum retulerunt. *Abbasi* autem meminit Dionysius, tùm quia hoc nomine tota Ali familia apud Syros appellabatur, tùm quia unus ex filiis Ali, Haseni & Hosaini frater, fuit Abbasus, quem unàcum Hosaino anno Hegiræ 60. à Jazido Maviæ filio interfectum fuisse testatur Abulvalidus.

Christi 665. Anno 976. obiit Theodorus Patriarcha, eique successit Severus cognomento ܒܪ ܡܫܟܐ *Bar-Masche*, idest, *pincernæ filius*. Per idem tempus innotuit Aaron Persa, nuncupatus ܡܦܫܩܢܐ ܦܪܣܝܐ *Interpres Persa*.

Christi 677. Anno 988. obiit Cyriacus Edessæ Episcopus, eique suffectus fuit Jacobus cognomento *librorum Interpres*.

Eodem anno obiit Mavias Arabum Rex, cui subrogatus Jazidus regnavit annos tres cum dimidio.

Christi 679. Anno 990. die Dominico, tertia Aprilis, ingens & validus accidit terræmotus, quo Batna Sarugi, & vetus Edessæ Ecclesia cum ingenti populi clade corruerunt.

Christi 681. Anno 992. obiit Jazidus, ejusque in locum Meruanus substitutus, regnavit annum unum. Maviam Jazidi, & Abdallam Zobairi filios omittit Dionysius, eorumque imperii annos ad Meruani principatum refert. Vide Theophanem ad annum Constantini Pogonati 15. ubi ortos inter Arabes post Jazidi obitum tumultus narrat.

Christi 682. Anno 993. obiit Meruanus, eique successit Abdalmalechus ejus filius, quem Theophanes Abimelech vocat. Regnavit annos 21.

Ab anno 993. ad annum 1002. duravit dissidium de imperio Abdalmalechum inter & Abdallam Zobairi filium. Anno 1002. Abdalmalechus Abdallam, & reliquos Arabum Duces subjugavit.

Christi 692. Anno 1003. Abdalmalechus capitalem censum in tota sua ditione indixit, de quo sic Dionysius:

ܥܒܕ ܗܘ ܥܒܕ ܐܠܡܠܟ ܬܥܕܝܠ ܥܠ
ܣܘܪܝܝܐ ܒܢܡܘܣܐ ܚܣܝܢܐ ܕܢܦܩ
ܟܠ ܐܢܫ ܠܐܬܪܗ ܘܠܡܕܝܢܬܗ ܘܠܒܝܬ
ܐܒܘܗܝ ܘܢܟܬܘܒ ܫܡܗ ܘܫܡ ܐܒܗܘܗܝ
ܘܟܪܡܗ ܘܙܝܬܘܗܝ ܘܩܢܝܢܗ ܘܒܢܘܗܝ
ܘܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ . ܡܢ
ܗܪܟܐ ܫܪܝܬ ܓܙܝܬܐ ܕܩܪܩܦܠܬܐ ܡܢ
ܡܬܬܒܥܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ . ܡܢ ܗܪܟܐ ܫܪܝܘ
ܟܠܗܝܢ ܒܝܫܬܐ ܠܡܣܩ ܥܠ ܥܡܐ
ܕܟܪ̈ܝܣܛܝܢܐ . ܥܕܡܐ ܠܗܪܟܐ ܓܝܪ ܡܠܟܐ
ܕܐܪܥܐ ܫܩܠܝܢ ܗܘܘ ܡܕܐܬܐ ܠܐ ܡܢ
ܒܢܝ̈ܢܫܐ . ܘܡܢ ܗܪܟܐ ܫܪܝܘ ܒܢܝ̈
ܗܓܪ ܠܡܫܥܒܕܘ ܠܒܢܝ̈ ܐܪܡ
ܫܥܒܘܕܘܬ ܡܨܪܝܬܐ . ܐܠܐ ܘܝ ܠܢ ܕ
ܚܛܝܢ ܥܒܕ̈ܐ ܐܫܬܠܛܘ ܒܢ . ܗܢܐ
ܗܘܐ ܗܘ ܬܥܕܝܠܐ ܩܕܡܝܬܐ
ܕܥܒܕܘ ܛܝܝ̈ܐ :

Abdalmalechus Taadil, seù censum Syris indixit, gravi lege lata, ut unusquisque in regionem suam, & in oppidum suum, inque domum patris sui abiret, & proprium, parentumque suorum nomen describeret, vineam quoque suam, & olivas, & bona, & filios, & quidquid possideret. Hinc cœptum est tributum ex hominum capitibus exigi. Hinc cuncta populi Christiani mala originem duxere. Hucusque vectigal Regibus ex terra, non ex hominibus solvebatur. Ab hoc vero tempore cœperunt filii Hagar Ægyptiaca servitute filios Aram affligere. At væ nobis, quia peccavimus, servi dominati sunt nobis. Hoc primum Taadil, seu Tributum est, quod Arabes indixere. Taadil olim dictum fuit, quod *æquationem* significat: eo enim censu Christianorum res ad æquitatem juris revocari contendebant Principes Saraceni. *Charagium* nunc appellant, cujus institutio à Cedreno ad Umarum perpe-

ràm

râm refertur, iis verbis ad annum Heraclii 30. *Eo ipso tempore Umarus censum egit per omnes suas ditiones hominum, pecoris, & stirpium.* Id quod ex Theophane descripsit.

Christi 703. Anno 1014. obiit Abdalmalechus, eique successit Valid ejus filius, qui regnavit annos novem.

Christi 704. Anno 1015. obiit Athanasius Patriarcha, eique suffectus fuit Julianus.

Christi 705. Anno 1016. pestis grassata est in Mesopotamia, ac præsertim in territorio Sarugensi, ubi ex monasterio Sancti Silæ 72. viri perierunt.

Christi 706. Anno 1017. habita fuit Synodus in Monasterio Sancti Silæ, cui præfuere Julianus Patriarcha, Thomas Episcopus Amidæ, & Jacobus Edessæ.

Christi 708. Anno 1019. obiit Julianus Patriarcha, eique successit Elias.

Christi 710. Anno 1021. obiit Jacobus Episcopus Edessæ, eique suffectus fuit Abibus. Per idem tempus claruit Thomas Telensis Stylita.

Christi 712. Anno 1023. obiit Valid Arabum Rex, cujus mortem historici Arabes illigant anno Hegiræ 96. qui inchoatus fuit anno Christi 714. die 16. Septembris. Ei successit Solimanus, qui regnavit annos 2. cum dimidio. Obiit anno 1028. quum Masalmas urbem Constantinopolitanam obsidione cingeret, de quo vide Theophanem ad annum Incarnationis secundùm Alexandrinos 708. Elmacinus, Ebnarrahebus, aliique Solimani obitum narrant ad annum Hegiræ 99. hoc est, Christi 717. Quare non anno Græcorum 1023. sed 1025. regnum iniisse eum necesse est. Ei successit Omarus.

Christi 713. Anno 1024. obiit Thomas Episcopus Amidæ, eique Theodotus substitutus fuit.

Christi 718. Anno 1029. ingens terræmotus exstitit, & vetus Edessæ Ecclesia cum multis aliis templis & ædibus corruit.

Christi 721. Anno 1032. florebant Elias Patriarcha, Abibus Episcopus Edessæ, Simeon Haran, & Theodotus Amidæ. Eodem anno narrat Dionysius Abibi Edesseni factum, quod in priori tom. pag. 426. retuli.

Christi 723. Anno 1034. obiit Omarus, postquam annos 2. cum mensibus 4. regnasset. Ejus obitum scriptores Arabes consignant ad ann. Hegiræ 101. hoc est, Christi 720. Successorem habuit Jazidum, qui regnavit annos 4.

Christi 724. Anno 1035. Jazidus edictum de tollendis Imaginibus promulgavit, cujus occasio narratur in Concilio Nicæno 2. Act. 5. idque non extremo Jazidi anno contigit, ut ex corrupta laudati Concilii versione tradit Baronius ad ann. 723. quæ sic habet: *quum hoc egisset Ezidus, ultra annum cum dimidio non vixit*: sed secundo imperii ejus anno, ut habet altera emendatior versio, in qua sic legitur, *quum hoc egisset Ezidus, non plus quam duobus annis & dimidio vivens defunctus est*.

Christi 725. Annos 1036. canes albos, columbas, gallos, aliaque hujus coloris volatilia & animantia deleri jussit Jazidus. Item in Christianos persecutionem movit, edixitque, ne Christiani adversùs Saracenum testimonium recipiatur: id quod Theophanes & Cedrenus ad annum Leonis Isauri primum ab Omaro factum referunt. Demùm Saraceni pretium duplo majus, quàm Christiani statuit.

Christi 727. Anno 1038. obiit Jazidus, cujus interitus à Scriptoribus Arabibus ad annum Hegiræ 105. Christi 724. ponitur. Sub ejus imperio Ameras, seù Præfectus Mesopotamiæ fuit Aburin: quo deposito, Mardas; & Marda demùm ejecto, iterùm Aburin.

Christi 728. Anno 1039. regnum iniit Hisciamus Abdalmalechi filius, qui annos 19. menses 4. imperavit.

Christi 729. Anno 1040. obiit Abibus Edessæ Episcopus, & pro eo factus est Constantinus.

Eodem anno florebant Elias Patriarcha, Simeon Episcopus Haran, Constantinus Edessæ, & Theodotus Amidæ. Et hic quidem abdicato Episcopatu, in locum quendam Amidam inter & Daram secedens, ibi columnam ædificavit, & supra eam ascendit, Thomam Telensem Styli-

tam æmulatus. Cœnobium præterea ibidem exſtruxit, quod (inquit Dionyſius) in præſentem uſque diem viſitur apud pagum, quem ܟܘܠܘܟ *Coluc* appellant, ubi & diem clauſit. Ejus memoriam celebrant Jacobitæ ad diem 16. Auguſti, ubi eum *Amidæ Patriarcham* librarius perperàm vocat. Succeſſorem habuit Coſmam, virum antiqui moris, qui quum pagum ܬܠܐ ܕܩܘܡܡ *Tela-Comum* (in Itinerario Antonini *Thilaticomum*) appellatum viſitare voluiſſet, ab incolis rejectus, grandem ipſis calamitatem ſuſis ad Deum precibus arceſſivit, ut latè narrat Dionyſius, qui Coſmæ virtutes extollit.

Per id tempus obiit Elias Patriarcha, eique Athanaſius ſucceſſit.

Eodem anno Maſalmas Neocæſaream expugnavit, ejuſque incolas captivos abducens vendidit, præter Judæos, qui eam urbem ipſi prodiderant. Cæſaream Cappadociæ à Maſalma occupatam ad annum Leonis 10. refert Theophanes.

Chriſti 731. Anno 1042. Maſalmas Hunnos, ſeù Turcos in Armeniam invadentes armis aggreſſus eſt, eoſque ad pacem poſtulandam adegit. Eodem anno ad portas Caſpias, quibus ii claudebantur, penetravit. Anno ſequenti refectis, quas ii effregerant, portis, jusjurandum ab ipſis exegit, quod finibus ſuis numquam excederent. Quum autem nulla jurisjurandi habita ratione è Caſpiis portis iterùm proſiliiſſent, conſerto cum ipſis prælio, in fines ſuos recedere eos compulit, & Meruanum Mahometi filium Armeniæ præficiens, in Syriam regreſſus eſt. Hæc aliter à Theophane narrantur, qui ad annum Leonis 13. *Maſalmas*, inquit, *in Turcorum terras expeditionem ſuſcepit: conſertoque adinvicem prælio, plures ex utraque parte cecidere. Quare Maſalmas terrore proſtratus, fuga ſaluti conſulit, & per Chazariæ montes ad ſuos revertitur*. Et ad annum Leonis 15. *Hoc anno Maſalmas in Turciam exercitum duxit, & quum jam Caſpias portas attigiſſet, metu correptus, retro ceſſit.*

Per idem tempus Hiſciamus ܙܝܬܘܢ *Zaitun* fluvium deduxit, & plura oppida, pagoſque juxta ipſum exſtrui juſſit. *Zaita*, ſeù *Zeita* oppidum ſexaginta ſtadiis à Circeſio caſtro diſtans memoratur Zoſimo lib. 3. cap. 13. Hinc fortaſsè fluvio nomen inditum. Idem Hiſciamus fluvium alterum ܒܝܬ ܟܠܣ *Beth-Calas* nomine derivavit, cujus ad ripas Maſalmas ejus frater caſtella, pagoſque ædificavit.

Chriſti 734. Anno 1045. Solimanus in ditionem Romanorum invadens, caſtrum ܦܠܘܙܘܢܝܐ *Pelozonium* depopulatus eſt. *Ferreum* appellat Theophanes ad annum Leonis 22.

Eodem anno Artabaſus Conſtantini Imperatoris gener tyrannidem in urbe regia exercuit. Id factum Leone Iſauro & Conſtantino Copronymo Imperatoribus refert Dionyſius, à quibus ait, dum exercitum in Barbaros ducerent, Artabaſum Conſtantinopoli relictum fuiſſe, qui Imperium ſibi per eam occaſionem arripuit. Theophanes verò, & ex eo Pagius ad annum Chriſti 741. Artabaſum, ſeù Artabaſdum Imperatorem ſalutatum fuiſſe ſcribunt poſt obitum Leonis, quum Conſtantinus ſolus imperaret.

Chriſti 735. Anno 1046. Melich filius Sciabib Melitenes Ameras ſeù Dux, unàcum Abdalla Batal, cum copiis ſuis apud Synada urbem à Romanis ad internecionem deletus eſt, ita ut ex quinquaginta millibus vix quinque eorum millia evaſerint. Hæc narrat Theophanes ad annum Leonis 23.

Per idem tempus quidam Syrus ex territorio Mardenſi oriundus emerſit, qui Moyſen ſe eſſe mentitus, Hebræos ſeduxit: quumque eos expilaſſet, aufugit. Illi verò hominem ad Hiſciamum Arabum Regem detulere, qui eum ipſis puniendum tradidit.

didit. Eadem fere Theophanes ad annum 5. Leonis Isauri.

Christi 736. Anno 1047. Atichus in Hisciamum rebellans commisso apud Sigaram cum Caliu & Zohair Hisciami ducibus prælio, eos noctu adortus profligavit.

Christi 741. Anno 1052. obiit Leo Imp. anno imperii vigesimo quinto: inchoato nimirùm, non completo, ut scribit Theophanes, qui ait eum tenuisse Imperium annis viginti quatuor, mensibus duobus, diebus viginti quinque; obiisse verò Indictione 9. die 18. Junii, hoc est anno Christi 741.

Per idem tempus Hisciamus Arabum Rex pontem Euphrati è regione Callinici imposuit.

Christi 742. Anno 1053. illucescente feria prima terræmotus contigit. Hora autem oblationis, quum populus in Ecclesia ܡܪܩ *Marak* frequens esset, corruit Ecclesia, cunctosque oppressit, præter Sacerdotem celebrantem.

Christi 743. Anno 1054. pons Tigris apud Amidam urbem aquarum vi abruptus concidit: quem Hisciamus Arabum Rex advocatis architectis reparari jussit, sed morte præventus, imperfectum opus reliquit.

Eodem anno Edessa urbs exundante Desane fluvio obruta est. Id factum die 28. mensis Peritii anno Leonis Imp. 24. refert Theophanes.

Eodem anno ineunte Januario feria 6. Cometes in cœlo visus est: de quo Theophanes ad annum Incarn. secundùm Alexandrinos 736.

Christi 744. Anno 1055. obiit Hisciamus Arabum Rex, cujus mortem Theophanes ad annum Incarn. secundùm Alexandrinos 734. Constantini Imp. 2. recitat. Elmacinus verò aliique Arabes Scriptores ad annum Hegiræ 125. Christi 743.

Hisciamo successit Valid, regnavitque menses octo. Ebnarrahebus & Abulvalidus annum unum, mensesque tres ei consignant. In Validem insurrexere tyranni Jazid, Abbasus, & Ibrahim fratres unàcum Abdalazizo, cumque apud Core ܩܘܪܝ urbem interfecerunt. Quo sublato regnavit Jazidus menses sex. Deinde Ibrahimus Jazidi frater.

Per idem tempus fames & pestis per totum Orientem grassatæ sunt.

Christi 746. Anno 1057. Meruanes ex terra Turcorum egressus in Mesopotamiam invadit. Necaimus filius Tebith, Ibrahimi jussu, cum exercitu ei occurrit: in campo ܓܪܐ Gara pugnatur; Meruanus victo Necaimo, cum Solimano Hisciami filio confligit, & victoria potitus, Emesam urbem expugnat: effossum è tumulo Jazidi cadaver cruci affigit. Judæum quendam quadringentis auri millibus multat. Thesaurum denique regium ex Occidente, hoc est ex urbe Damasco, Charras in Mesopotamiam transfert. Eadem ferè Theophanes ad annum Constantini Copronymi 3.

Per idem tempus post Athanasium factus fuit Patriarcha Joannes. Celebres verò habebantur, Constantinus Episcopus Edessæ, Simeon Episcopus Haran ex monasterio Cartaminensi, Constantinus Episcopus Samosatæ, Athanasius cognomento Sandalensis, Episcopus Maipheractæ seù Martyropolis, qui postmodum Patriarcha fuit: Amidæ verò post Cosmam factus fuit Episcopus Saba ex monasterio Zuchenin, cui post annos viginti defuncto, subrogatus fuit Severus ex eodem monasterio. Hic post annum unum, quum Diœcesim visitaret, grassante ea, de qua supra dictum est, peste sublatus fuit, eique suffectus Severus alter ex eodem cœnobio. Eodem tempore ortum est schisma in Ecclesia propter Joannis Patriarchæ electionem, cui non omnes consentiebant.

Christi 747. Anno 1058. Dachacus ex monte Izla ܕܚܘܣ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܐܝܙܠܐ, unàcum Jacob, & Caibaro ܩܝܒܪܐ & Sakas-

beo ܕܚܟ , adversùs Meruanum in Mesopotamia rebellavit. Meruanus conserto cum eis in *Telmasrita* ܒܬܠ ܡܫܪܝܬܐ prælio, eos profligavit. *Aruritarum* principem Dachacum appellat Theophanes ad annum Incarn. secundùm Alexandrinos 736. Quid verò *Aruritæ* sint, idem Theophanes indicat ad annum Constantini Copronymi 26. ubi hæc de tumultu sub Abdela Arabum Rege exorto: *Aruritæ porrò, intellige Zelotas, seditionem ad Palmyrenum desertum inter eos excitarunt.* Sed clariùs Dionysius ad prædictum annum: ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܡܢܐ ܢܦܩ ܕܚܟ ܒܚܐܪܘܪܘܬܐ ܒܒܝܬ ܢܗܪܝܢ *Anno 1058. exiit Dachac in Arurajuto in Mesopotamia*: & suprà ad annum 1047. de Aticho scribens, ܟܕ ܕܝܢ ܗܢܐ ܥܛܝܟ ܡܪܕ ܘܢܦܩ ܒܚܐܪܘܪܘܬܐ ܐܝܟ ܕܥܕܝܕ ܠܡܦܩ ܠܛܝܝܐ ܕܫܒܩܝܢ ܢܫܝܗܘܢ ܘܟܠ ܕܩܢܝܢ ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܐܦ ܗܢܐ ܘܢܦܩ ܬܚܝܬ ܣܓܪܐ ܥܡ ܥܣܪܝܢ ܚܒܪܘܗܝ : *Quum Atichus iste rebellasset & exiisset in Arurojuto, ut exire solent Arabes, quum uxores suas & quidquid possident repudiant, sic fecit & iste, exiitque sub Sigara cum viginti sociis.* Ubi vox *Arurita* ex Syriaca *Arurojuto*, quæ *libertatem* significat desumpta est: relictis enim uxoribus & bonis Arabes pro libertate, seù potiùs *liberè* & absque impedimentis pugnabant. Hinc verbum ܚܘܪ *Avar* apud eundem Dionysium ex *Arurojuto* seù potius ܚܐܪܘܬܐ *Hiruto* (quod libertatem sonat) derivatum. ܚܘܪܘ ܕܝܢ ܛܝܝܐ ܘܩܛܠܘ ܡܢ ܦܪܣܝܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ : *Arabes, inquit ad annum 1061. zelo libertatis inflammati, ingentem ex Persis multitudinem interfecerunt.* Et ad annum 1065. ܡܥܪܒܝܐ ܘܟܠܗ ܛܝܝܐ ܕܓܙܪܬܐ ܕܠܘܬ ܒܪ ܥܠܝ ܗܘܘ ܫܐܠܘ ܠܗ ܡܠܟܐ ܘܚܘܪܘ ܟܠܗܘܢ ܘܢܦܩܘ ܒܬܪܗ : *Occidentales & universi Geziræ Arabes, filio Ali adhærentes, eum sibi Regem postularunt, & libertatis zelo cuncti accensi, ipsum sequuti sunt.* Ubi vox *Avar* non pro *albo*, aut *puro* (ut ubique apud omnes Auctores) sed pro actione, quam suprà ex Dionysio descripsi, sumitur. Fortasse etiam *Avar* voci *Uchama* (quæ nigrum significat) ibi opponitur; nam Persæ (ut mox ad annum 1060. & 1061. videbimus) *nigris* utebantur, Arabes *albis*: atque adeò factio quælibet, rebellio, aut Arabum dissidium, ea voce ab Auctoribus sequioris sæculi exprimitur.

Anno 1059. terræmotus per Syriam factus est; quumque Episcopus Mabugi urbis, qui erat Chalcedonensis, in Ecclesiam Deiparæ populum congregasset, collapsa Ecclesia cunctos oppressit. Meminit terræmotus & Theophanes ad annum Incarn. secundùm Alexandrinos 737. Christi 748.

Anno 1060. Persæ in Mesopotamiam invadunt, & commisso cum Meruano ad Zabam ܒܙܒܐ prælio, ejus exercitum delent, totaque Syria potiuntur. *Maurophoros* vocat Theophanes ad annum Incarn. secundùm Alexandrinos 741. & 742. eo scilicet quod nigris vestibus utebantur, ut inquit Dionysius: ܠܒܘܫܝܗܘܢ ܓܝܪ ܐܘܟܡܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܘܠܐ ܡܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܐܟܘܬ ܛܝܝܐ ܐܘܟܡܐ Christi 749.

ܐܘܟ̈ܡܐ ܐܦ̈ܝܐ ܘܡܐܢܝ̈ܗܘܢ ܐܘܟ̈ܡܐ ܗܘܘ
ܡܬܩܪܝܢ ܗܘܘ ܡܣܘܕܐ ܗܢܘ ܕܒܠܫܢܐ
ܣܘܪܝܝܐ ܡܬܬܪܓܡܝܢ ܐܘܟ̈ܡܐ.

Non atra modo facie, sed nigris etiam vestibus erant: atque adeò Mesuadi (Arabicè) *appellabantur, quæ vox apud Syros* Uchama, *hoc est, nigrum significat*. Et infrà: ܗܘܐ ܕܝܢ ܫܠܝܛܐ ܩܕܡܝܐ ܥܠ ܓܙܪܬܐ ܥܒܐܣ. ܘܐܣܩܘ ܢܡܘܣܐ ܕܟܠܗܘܢ ܡܫܠܡܢܐ ܢܠܒܫܘܢ ܐܘܟ̈ܡܐ: *Factus est autem primus Vicarius in Gezira* (hoc est Mesopotamia) *Achæus & lege lata sanxerunt, ut omnes Mosulmani atris uterentur.*

Christi 750. Anno 1061. Arabes albis induti adversùs Persas conspiratione facta, plurimos eorum cædunt, Buricha duce. Hinc *alborum* & *nigrorum* factio in Syria. Persæ nigris, albis Arabes utebantur.

Per idem tempus Constantinus Romanorum Imperator Melitenen urbem armata manu invadit, murisque ad terram dejectis, cives secum transfert. Idem de Gezira urbe factum. Quæ Theophanes ad annum Constantini Copronymi 5. referens, suppressis Melitenæ & Geziræ nominibus, Germaniciam & Dulichiam commemorat, inquiens: *Dum hæc geruntur, Constantinus Germaniciam invadit, exercitumque in Syriam & Dulichiam emittit, commodam ex Arabum bellis vincendi occasionem nactus. Arabes etiam ex eis urbibus inermes eductos & in fidem suam receptos, nec non patris consanguineos* (hoc est Isauros) *cum pluribus Syris Monophysitis hæreticorum nota inustis Byzantium transtulit*. Ad annum verò ejusdem Constantini 15. Melitenen disertè nominat, his verbis: *Imperator autem Constantinus, quos Theodosiopoli & Melitene Syros & Armenios eduxit, in Thraciam transtulit.*

Christi 751. Anno 1062. dissidium inter Arabes Maipheractæ exortum. Cyrus filius Tebith in locum, quem indigenæ ܩܠܝܡܐ ܕܩܘܠܥܒ *clima Culab* appellant, invadens, primores ejus cepit, septemque ex ipsis interfecit. Quo audito incolæ ܩܠܝܡܐ ܕܦܝܣ *climatis Phis*, oppidum suum communierunt, auctore ac duce Joanne Syro Dionysii consobrino, qui ex eodem loco genus ducebat. Severus quidam ex Phis ad Arabum castra transiens populares suos barbaris subjicere conatur. Joannes Phisensium dux proditorem debellat & innumeram hostium multitudinem delet. Vicarium etiam castri *Culab*, qui in Cyrum rebellans finitima loca ܐܠܘܠ ܘܦܣܦܣܛ *Elul* & *Phaspha-sat* armata manu occupaverat, commisso prælio fundit. Stephanum præterea Pauli filium, qui in vico ܚܕܪ *Hadar* conjunctis cum ܥܘܦ *Oph* Arabum duce copiis insidias sibi struxerat, hastatorum militum virtute fugat.

Per idem tempus Gregorius Iberus cum incolis ܕܢܗܪܐ ܕܚܪܐ *fluminis Haræ* bellum committit, & plurimos ex ipsis interficit: adeò ut quotquot in *monte Saio* ܒܛܘܪܐ ܕܣܥܝܐ habitabant, ad Joannem Phisensium ducem confugerent, ut è regione illa barbaros repelleret. In Oriente verò Buricha principatum sibi arripuit; Edessæ autem Abdalla Boctri filius, qui cœnobia juxta Edessam, Haran, & Telam sita destruxit, videlicet:

ܕܝܪܐ ܕܦܘܩܠ. ܕܝܪܐ ܕܡܩܣܛܐ ܕܐܝܬ
ܒܚܡܝܪܐ. ܕܝܪܐ ܕܩܦܪܐ. ܕܝܪܐ ܕܒܝܬܐ
ܕܢܩܦܣ. ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܙܟܪܝ. ܕܒܝܬ
ܡܬܪܐ: ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܗܢܢܝܐ. ܕܝܪܐ
ܕܡܪܝ ܡܠܟܐ. ܘܕܝܪܐ ܕܫܡܥܘܢ.

Mo-

Monasterium Cubæ : monasterium Resmat in Taisapha : monasterium Cataræ ; monasterium magnum Hesmæ : monasterium S. Lazari : Beth-Maadæ : monasterium S. Abel : monasterium S. Milles : & monasterium Senin.

Eodem anno nivibus & glacie, brucho & locustis annona absumpta est. Hinc fames ingens in Iberia, Armenia, & Mesopotamia; & in hac præsertim regione, in quam vitandæ famis causa, infinita Iberorum Armenorumque multitudo confluxerat.

Christi 752. Anno 1063. Persæ adversùs Arabes bellum instaurant, eosque apud *Mosul*, & *Akulam* ܡܘܨܠ ܘܥܩܘܠܐ ad internecionem delent. Abdalla Mohammad filius, Regis Persarum frater, apud Daram cum Buricha congressus, eundem profligat: Joannem verò Syrum, cujus præclara adversùs Arabas Maipheractæ gesta compererat, muneribus affectum genti Syrorum illius loci præficit. Idem Abdalla Ameras seù præfectus Mesopotamiæ à fratre Persarnm rege constituitur. Salich autem Sabichi filius ܨܠܝܚ ܒܪ ܨܒܝܚ totam Armeniam excurrens, obsides ex cunctis illius regionis urbibus Maipheractam ad Abdallam adducit. Maipheractenses Arabes cum Salicho agunt, ut Joannem Syrum qui obsides quosdam solutum venerat, dolo interimat: sed Abdallæ patrocinio imminentem mortem idem evadit. Stephanus Pauli filius in urbe Haran repentina morte perit.

Christi 753. Anno 1064. Persæ excursione in Syriam facta, illustriores urbes solo æquarunt: quod Theophanes ad annum Constantini Copronymi 9. refert, inquiens: *Porrò clades ista sub Maruam recepta per annos sex duravit, qua illustriorum omnium Syriæ civitatum mœnia in terram dejecta sunt, præter solius Antiochiæ, quod eam tutum sibi refugium victor destinasset.*

Christi 754. Anno 1065. Chusanus Arme[illegible]us ܩܘܫܢ ܐܪܡܢܝܐ, qui victo Meru[illegible] ad Romanorum partes transie[illegible], acceptis à Constantino Imp. co[illegible] septentrionales regiones, ac præsertim *Sajum* montem depopulatus est.

Eodem anno obiit Abdalla filius Mohammad Rex Persarum, qui pleno nomine السفاح عبدالله بن محمد بن على بن عبدالله بن العباس *Saphahus Abdalla filius Mohammad filii Ali, filii Abdallæ, filii Abbasi* appellabatur: ortumque est dissidium de principatu inter Abdallam ejus fratrem cognomento *Abugiafar Almansorem*, & inter Abdallam alterum filium Ali ejusdem consobrinum, Persis & Chorasanitis prioris Abdallæ partes suscipientibus; Arabibus verò, Mesopotamenis & reliquis Syriæ atque Ægypti incolis pro Abdalla filio Ali decertantibus; conserta verò manu ad fluvium *Masium* ܡܘܙ ܡܝܐ qui sub Nisibi est, Abumaslamus Persa Abdallæ Ali filii exercitum profligavit die 26. Tesri posterioris (Novembris) feria 3. vertente, & 4. illucescente: hoc est, anno Christi 754., quo dies 26. Novembris in feriam tertiam incidit. Vide Theophanem ad ann. Constantini Imp. 14.

Christi 755. Anno 1066. Chusanus armata Romanorum Iberorumque manu in ditionem Barbarorum iterùm invadit, quum Mesopotamiæ Ameras seu præfectus esset Achæus, cujus filium cum copiis Arabum Persarumque sibi occurrentem profligavit.

Per idem tempus florebant apud Monophysitas Joannes Patriarcha Antiochiæ, Michael Patriarcha Alexandriæ, Timotheus Episcopus Edessæ, Constantinus Samosatæ, Dionysius Haran, Serguna Mardæ, David Daræ, qui postmodùm ad Patriarchatum evectus fuit: Athanasius cognomento ܨܢܕܠܝܐ *Sandalensis*, Epi-

Episcopus Maipheractæ, qui ædificavit monasterium in monte *Telbesme* ܕܬܠܒܣܡܐ ܕܘܠܐܝܘܣ, quod cœnobium Mar Athanasii dicitur, & in Patriarcham demùm electus fuit: Aba denique ex monasterio Mar Abibi ܐܪܙܢܘܢܝܐ *Arzenunensis* Episcopus Amidæ, qui Severo eam dignitatem sponte abdicanti suffectus est.

Defuncto autem Joanne Patriarcha, Abdallas Mesopotamiæ Præfectus, qui posteà Rex Arabum & Persarum fuit, eligi in Patriarcham curavit monachum quendam, Isaac nomine, qui Edessæ cellam sibi construxerat, ubi chymicæ arti studebat; sed paulò post ab eodem Abdalla interemptus est.

Isaaco subrogatus Athanasius Sandalensis, paucis post diebus jussu ejusdem Abdallæ interiit: eique successit Georgius ex monasterio ܕܩܢܫܪܐ *Cansaræ*, electus in Synodo Mabugensi in Ecclesia S. Thomæ extra urbem posita. Ei autem Synodo interfuere Joannes Episcopus Callinici, Timotheus Edessæ, David Daræ, Aba Amidæ, Serguna Mardæ, Stephanus Chaburæ, Constantinus Samosatæ, Cyriacus ܕܛܘܪ ܥܒܕܝܢ Tur-Abdini, Dionysius Haran, Elias Sigar, Paulus Tagrit, Zachæus ܕܟܪܡܐ Charmæ, Jonas ܕܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ Be-Nuhadræ (quæ & Naarda, Nearda, & Neardea dicitur) aliique ex Syria benè multi. Quum verò absenti Georgio suffragium scripta manu dedissent, & consecrationis munus ipsi jam collaturi essent, Joannis cujusdam monachi impulsu schisma inter eos ortum est. Nam qui ex Insula Mesopotamena erant, ac præsertim Cartaminenses & Athanasiani, antequam Georgius ordinaretur, sese subduxere, factoque conventu Joannem Callinici Episcopum, qui primus omnium Georgio suffragium dederat, in Patriarcham constituunt. Et occidentales quidem omnes atque Mosulani Georgio parebant; Orientales verò Joannem sequebantur.

Anno 1067. die 3. Martii, feria 3. accidit terræmotus in regione Geziræ, & tria Chaburæ adjacentia oppida corruerunt. Christi 756.

Anno 1070. dissidium de Paschate in Oriente ortum est. Quidam enim Jejunium inchoarunt die 18. Februarii, solveruntque die 6. Aprilis: alii Jejunium die 25. Februarii, & Pascha die 13. Aprilis celebrarunt. Id Theophanes ad annum Constantini 20. (Christi 761.) refert, his verbis: *Hoc anno error in celebrando Paschatis festo admissus est, Orthodoxis per Orientales tractus mensis Aprilis die sexto, Hæreticis autem, quorum id fuit erratum, tertiodecimo solemnitatem illam agentibus*. Verùm, ut benè notat Pagius, *Theophanes rem hanc uno tardius narrat*. Non enim anno Constantini 3. qui Kalendis Septembris anni Christi 760. inchoatus est, sed præcedenti illud de Paschate dissidium contigit; Anno autem Græcorum 1070. quo Dionysius utitur, quique Kalendis Octobris anni Christi 759. inchoatur, dies Dominica incidit in diem 6. & 13. Aprilis. Christi 759.

Anno 1071. mense Martio Cometes in cœlo apparuit. Christi 760.

Eodem anno schisma in Ecclesia invaluit, Joannis causa, quem Orientales Patriarcham sibi constituerant.

Anno 1072. obiit Timotheus Edessæ Episcopus, ejusque in locum subrogatus fuit Simeon ex vico ܒܝܬ ܟܕܘܢܐ *Beth-Chedуna*, ubi inclusus asceticam vitam ducebat. Hic ab Edessenis ad Georgium Patriarcham vi pertractus, ut Episcopatus chirotoniam acciperet; adduci non potuit, ut in urbe maneret, aut Pontificalia munia obiret, sed tertio ab ordinatione sua die in montem Edessæ proximum secedens, cœnobium quod- Christi 761.

quoddam Deiparæ nuncupatum incoluit. Ut verò ab Episcopatus onere se penitus eximeret, Anastasium quendam Æthiopem, qui monachum in monasterio Zuchenin agebat, sibi subrogandum curavit. At ille è manibus Edessenorum fuga elapsus, ad suum cœnobium reversus est. Tùm Simeon Anastasii exemplo relicta Edessa, in montem Samosateni agri se recepit, ubi reliquum vitæ suę tempus in suscipiendis peregrinis impendit. Ejus in locum *Zacharias* suffectus fuit, quem Edesseni ex Columna ad Episcopatum pertraxere.

Eodem anno Abdalla Mohammad filius, Rex Persarum, cum ingentibus copiis Bar-Vahebum misit, ut Melitenen Cappadocum urbem instauraret, quæ octo annos diruta jacuerat.

Christi 763. Anno 1074. mense Martio Tigris fluvius exundans, omnia circum oppida, ac Mosul præsertim urbem vastavit.

Christi 764. Anno 1075. equi, pecora, cæteraque jumenta pestilenti morbo laborarunt.

Christi 765. Anno 1076. mense Canun posteriori (Januario) die 4. feria 6. stellæ quasi è cœlo decidere visæ sunt. Rem similem narrat Theophanes ad annum Constantini Copronymi 23. mense Martio.

Eodem anno mense Adar (Martio) die 14. feria 6. (ineunte, & feria 5. vergente) obiit Severus Episcopus Amidæ, & sepultus fuit in suo cœnobio.

Synodus autem Episcoporum Geziræorum, Mosulanorum, & Occidentalium in Sarug habita fuit post mortem Joannis Episcopi Callinici, quem Gezіræi in Patriarcham sibi elegerant. In ea Synodo omnes Georgio Patriarchæ consensere: decreverunt prætereà Episcopali honore amovendos esse, quotquot Joannes ordinaverat. Præfuit huic Synodo Georgius Patriarcha, præsentibus David Episcopo Daræ, Aba Episcopo Amidæ, Serguna Mardæ, & Constantino Samosatæ.

Per idem tempus Abbasus Geziræ Ameras, seù Præfectus in Manichæos, qui in urbe Haran morabantur, maleficiorum reos gravissimis pœnis animadvertit. Eorum flagitium hac ratione deprehensum. Habebant illi cœnobium ad orientem urbis Haran positum, mille circiter passus distans, in quo Pseudo-Episcopus cum nonnullis falsis monachis habitabat. Mos autem apud ipsos invaluerat, ut adventante Paschate hominem quempiam comprehenderent, & ad alterum Pascha mactandum servarent: interim eum, quem præcedenti anno comprehenderant, in ipsa profanæ solemnitatis die jugulabant, ejusque caput immisso in os nummo, & accensa coram lampade ad fenestram adorandum exponebant, quo posteà ad præstigias faciendas utebantur. Quum igitur sacrilegum Pascha ea qua dixi ratione celebraturi essent, prosiliens in forum urbis quidam ex eorum primoribus, virumque omnibus, quæ requirebantur, conditionibus præditum conspicatus, quantovis, inquit, pretio hanc epistolam ad Abbatem illius cœnobii properè deferto, & tandiù illic maneto, dum is per te responsum mihi mittat. Ille nil mali suspicatus, cœnobium adit, Abbati epistolam reddit, responsum rogat. Abbas verò, qui hominem ex condicto expectabat, lautè exceptum in intimum conclave introducit, ibique miserum claudit, ubi alter detinebatur, qui proximo Paschate sacrificandus erat. Verùm is opportuno socii consilio usus, qui Manichæos à sanguine contrectando abhorrere observaverat, quum miseri illius caput amputatum cruentumque vidisset, illico ipsum arripiens, atque hac & illac circumcursans, totum conclave sanguine aspergit, & inde circumstantes fugat, viamque sibi ad evadendum ex impio loco aperit. Mox Abbasum Geziræ præfectum consulit, quem de sacrilega hominum consuetudine certiorem reddit.

An-

Christi 766.

Anno 1077. Idibus Novembris *monasterium Arcæ super montes Cardoos situm* ܕܝܪܐ ܕܩܒܘܬܐ ܕܥܠ ܛܘܪܐ ܕܩܪܕܘ ܐܬܘܩܕ ܒܫܡܝܐ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܒܗ ubi populus Nestorianus festum diem de more celebrabat in loco, in quo Arca Noë consederat, fulmine de cœlo tactum in cineres redactum est cum Templo, & universa hominum multitudine, qui illuc convenerant.

Christi 767.

Anno 1078. Abdallas Arabum Persarumque Rex in Romanorum ditionem divisis trifariam copiis invadit, ducibus Abbaso ejusdem fratre, qui Geziræ præfectus erat, Hasano filio Caatabæ, & Bar-Asaad: milite verò ex omnibus gentibus & sectis collecto; videlicet, *Sindis* ܣܢܕܝܐ, *Alanis* ܐܠܢܝܐ, *Chazaris* ܟܙܪܝܐ, *Medis* ܡܕܝܐ, *Persis* ܦܪܣܝܐ, *Akulitis* ܥܩܘܠܝܐ, *Arabibus* ܛܝܝܐ, *Chosanitis* ܚܘܣܢܝܐ, & *Turcis* ܛܘܪܟܝܐ. Egressus verò ex Amida, Edessa, Abdino ܥܒܕܝܢ, & Tela-Como, in Septentrionales Romani Imperii partes irrumpit, & Castrum quoddam in finibus positum, nomine ܟܡܟ *Camachum*, per totam æstatem frustrà oppugnat: quare cum ignominia pedem referre coactus est. Vide Theophanem ad annum Constantini Copronymi 29.

Eodem anno indignati in Georgium Patriarcham Episcopi, quos ille in Synodo Sarugensi exauctoraverat, Abdallam Arabum Regem in urbe Bagdad adeunt, accusantes Georgium, quod tyrannidem in Syros exerceret. Abdallas conjecto in vincula Georgio, Episcopis dat facultatem, alium in ejus locum quem vellent Patriarcham substituendi. Communibus igitur suffragiis eligitur David Episcopus Daræ: qui licet eximiam in cunctos mansuetudinem præ se ferret, neminem tamen sibi obsequentem habuit, præter eos, qui ipsum ordinaverant: vertebatur autem ei in crimen, quod Georgium prodidisset. Hinc schisma ortum est inter Jacobitas, quorum nonnulli Davidem in Patriarcham agnoscebant, alii Georgii nomen, donec is in carcere vixit, prædicare in Ecclesia non destitere: alii denique neutrum sequebantur.

Christi 768.

Anno 1079. jubente Abbaso ædificatum fuit Castrum *Arsamosata ad Arsaniam fluvium* ܫܡܫܛ ܗܘ ܕܥܠ ܐܪܣܢܝܐ ܢܗܪܐ: instauratum potiùs: nam Ptolemæo, Plinio, aliisque hoc oppidum commemoratur, ut docet Cellarius to.2. Notitiæ orbis antiqui pag. 390. ubi illud à nonnullis *Armosata*, & *Arsamote* appellatum observat, sed procul ab Arsania flumine perperàm collocat pag. 787. Audi Dionysium: ܘܟܕ ܒܢܝܐ ܘܢܓܪܐ ܫܪܝܘ ܒܒܢܝܢܗ ܐܦ ܗܠܝܢ ܐܝܟ ܚܕܐ ܦܘܩܕܢܐ: ܠܐ ܚܝܠܐ ܗܘܐ ܕܗܘܡܢܐ ܘܢܦܩܘܢ ܠܐ ܡܢܗ ܕܢܗܘܐ ܠܐ ܒܢܝܢܗ ܘܡܠܟܗ ܕܫܡܝܐ. ܡܒܢܝܢ ܕܝܢ ܠܐ ܒܢܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܘܣܘܥܪܐ ܩܕܡܝܐ ܕܝܢ ܒܡܦܠ ܐܣܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܦܠܐ ܡܫܬܡܥ ܗܘܐ ܕܢܬܒܢܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܘ ܡܬܒܢܐ ܡܘܬܒܢܝܢܐ ܐܦ ܐܬܘ ܠܡܠܟܐ: ܡܛܠ ܠܡܠܟܐ ܡܢܗܘܢ ܘܡܠܘ ܕܣܘܥܪܢܐ ܡܬܡܪ ܡܕܢܚܐ. ܗܘܟܢܐ ܒܒܢܝܢܗ ܘܗܘܡܢܐ ܘܡܢܗܘܢ ܡܬܡܪ ܐܦ ܐܡܪܘ ܠܡܠܟܐ ܘܡܠܟܐ ܠܒܢܝܢܐ ܒܫܡܗ ܘܡܢܗܘܢ ܡܬܡܪ ܕܐܬܚܙܝ ܘܐܬܚܒ ܠܐܘܪܗܝ. ܘܐܬܐ ܐܠܗܐ ܠܡܠܟܐ ܘܐܘܕܥܢܐ ܡܠܟܐ ܘܒܢܝܢܗ.

Quumque architecti & fabri ipsum ca-

caſtrum ædificare cœpiſſent, & ſtructura ad unam circiter ſtaturam ſurrexiſſet, ſuperveniens validus Romanorum exercitus, ad collum fluminis juxta latus ejuſdem caſtri applicuit quidem, ſed fluvium tranſmittere noluit: erat enim ſanctus Dominicæ dies, nec in mandatis habebant, ut appropinquarent. Quum verò caſtra metati, Oblationem peregiſſent, & panem manducaſſent, omnis illius caſtri populus relictis omnibus fugam arripuit: Romani verò tranſmiſſo flumine omnia quæ invenerunt, diripuere, reliqua concremarunt, & inchoatum ædificium ad terram dejicientes, in regionem ſuam remearunt. Tùm Arabes cum architectis & fabris reverſi, caſtrum illud reædificarunt.

Eodem anno obiit Dionyſius Epiſcopus Haran, cui ſucceſſit Dionyſius alter, ex monaſterio Zuchenin. Item eodem anno obiit Stephanus Epiſcopus Chaburæ.

Chriſti 769. Anno 1080. Zacharias Epiſcopus Edeſſa exceſſit, & Jannes ܬܠܐ Tela. Pro Zacharia autem factus fuit Edeſſæ Epiſcopus Elias ex monaſterio Cartaminenſi, vir crudelis & flagitioſus, quique Deum ob oculos nequaquam haberet: Pro Janne verò Sabinus.

Per idem tempus clarebant David Patriarcha, Serguna Epiſcopus Mardæ, Abas Amidæ, Conſtantinus Samoſatæ, & Paulus Tagriti. Annonæ verò incredibilis fuit laxitas.

Eodem anno menſe Majo Cometes in cœlo inter Orientem & Septentrionem viſus eſt, & Zaidus ab Scythis ܙܘܙܐ nummum capitatim exegit. Lapidibus etiam nigris pluit, quæ (inquit Dionyſius) ad præſentem uſque diem viſuntur: & quidem in loco, ubi aliud hujuſmodi coloris ſaxum minimè reperire eſt.

Chriſti 770. Anno 1081. Abdallas Mohammad filius Vicarium in urbe Moſul conſtituit Moyſen Muſaabi ܡܘܫܐ ܒܪ ܡܘܨܥܒ, qui in Chriſtianos illius regionis per ſubſtitutos ſuos immaniter deſæviit: nam alios ipſe crudeliſſimos viros tribus quibuſque illius provinciæ civitatibus præfecit, qui populum bonis omnibus ſpoliabant: quos inter eam tyrannidem ſæviſſimè exercuit Adam Jazidi filius, cui Amida, Arzune, & Maipheracta obtigerant.

Eodem anno Abæ Amidæ Epiſcopi, Georgii Periodeutæ, & Thomæ Archidiaconi cura, major illius urbis Eccleſia, quam Heraclius Imperator exſtruxerat, inſtaurata eſt. Quidam verò monachus ex cœnobio S. Matthæi apud Moſul, nomine Zoaras, odio in illos monachos inflammatus, eoſdem apud Giaapharum ܓܥܦܪ Regis Abdallæ filium accuſavit, quod theſauros Hiſciami, Meruani, aliorumque Regum in cœnobio conditos haberent: argentum inſuper, & aurum, totamque ejus cœnobii ſupellectilem avaro Principi prodidit: qui armata manu in cœnobium invadens, monachos quidem tormentis ſubjecit, & quidquid ibi repertum eſt abſtulit: mox edictum promulgavit, ut cuncta Eccleſiarum, ac monaſteriorum Meſopotamiæ bona deſcriberentur. Sed paulò poſt à cacodæmone correptus interiit, ejuſque edictum revocatum fuit, & ablata cœnobio S. Matthæi bona reſtituta.

Per idem tempus quingenti circiter ex Mauris, Sindis, & Chazaris ſervi in urbe Haran rebellarunt, & facto agmine regium theſaurum diripere tentarunt. Sed ab ejus loci præfecto Abbaſo repulſi, partim fuga ſibi conſuluere, partim pœnas rebellionis dederunt. Abdallas verò Arabum Perſarumque Rex in Romanam ditionem invaſurus, Callinici urbis muros primum refecit: deinde præfectos in Sophenen, cæteraſque Syriæ ac Meſopotamiæ regiones miſit, ut capitalem cenſum ab omnibus ſubditis exigerent; eorumque cervicibus, frontibus, manibus, pectoribus, & humeris ſignum, tamquam ſer-

servis, inurerent: quod fuit in causa, ut multi in Romanam ditionem profugerent. Theophanes ad annum Constantini Copronymi 32. *Abdelas*, inquit, *Hierosolymam profectus jejunium celebravit: Christianosque & Hebræos manus inscriptas gerere compulit*. Hinc fortasse manavit consuetudo Orientalium, ac præsertim peregrinorum, qui Hierosolymam petunt, signa quædam manibus inscribendi.

Eodem anno perditissimus quidam nebulo ex regione Tagritensi, in vico natus, cui nomen ܪܡܐ *Rama*, postquam aliquot annos in cœnobio S. Matthæi apud Mosul urbem monachum egisset, relicto monastico habitu ad sæculum reversus, Mahometanam sectam amplexus est: postmodùm pœnitentia ductus, precibus & jejuniis vacare impensè visus est. Hinc ad Geziram in territorium Darense profectus, prophetæ nomen potestatemque sibi arrogare cœpit, ausus futura prædicere, subversionem urbium civibus, nisi pœnitentiam agerent, comminari: in Cathedra Episcopali sedere in Ecclesia, licet simplex Diaconus esset: Presbyteris ipsis benedictionem impertiri: oleum sputo admixtum consecrare, & populis velut potentissimum ad omne morborum genus remedium distribuere: quibus artibus ingentem auri summam corrogavit. Quæ quum Cyriacus ejusdem loci Episcopus ad Davidem Patriarcham detulisset, hic comprehensum hominem, in Haran urbem perduci, ibique in carcerem detrudi jussit.

Christi 772. Anno 1083. Mesopotameni defectu pluviæ laborarunt. Arabes verò Taalabitæ ܬܥܠܒܝܐ, & Maaddeni ܡܥܕܝܐ è finibus suis egressi cum camelis, jumentis & pecoribus, regiones Musal ܡܘܨܠ, Beth-Garme ܒܝܬ ܓܪܡܝ, Hezæ ܚܙܐ, Margæ ܡܪܓܐ, Canisapor ܟܢܝܫܦܘܪ, Resæ ܪܫܥ, Cochæ [1] ܟܘܟ, & Salachæ ܨܠܟ occuparunt.

Christi 773. Anno 1084. obiit Paulus Episcopus Tagrit, Zachæus Charmæ, & Jonas Neardæ: quorum in locum nemo suffectus fuit, dum Georgius Patriarcha in vinculis detineretur: Davidem enim pro legitimo Patriarcha haud agnoscebant.

Eodem anno Abdallas Hierosolymis Bagdadum reversus, pro Abbasso quidem Moysen Musaabi vicarium suum in tota Mesopotamia constituit; Akulæ vero castro incolarum sumptibus muros fieri jussit; Patricio autem Armeniæ majoris duce fraude interempto, incredibiles ejus opes, in thesaurum regium intulit. Eò denique avaritiæ ac impietatis homines devenerunt, ut spe auri sepulcra per totam Mesopotamiam effoderent.

Christi 774. Anno 1085. Fames per totam Mesopotamiam grassatur, adeò ut Christiani carnibus quadragesimali tempore vesci coacti fuerint. Famem subsequuta est pestis, quæ majorem ejus regionis incolarum partem absumpsit. Tanta autem fuit Moysis Musaabi ejusque Præfectorum in Christianos crudelitas, ut vel in monachos, Inclusos, & Stylitas sævierint

NOTA.

[1] *Cochæ*. An eadem sit cum ܟܘܟܐ *Coche* castro Seleuciæ & Ctesiphonti conjuncto, ubi Patriarcharum Chaldæorum Sedes fuisse dicitur in eorum Pontificali, non liquet. Puto diversam esse, nam diversis elementis scribitur: hæc enim ܟܘܟ *Kuk*, illa verò ܟܘܟܐ *Cuche* appellatur. Hinc ܟܘܟܝܐ *Kukoje*, idest, *viri ex Kuk oriundi*, quales fuisse auctores cantuum quorumdam apud Syros ex Barhebræo notavi tom. 1. pag. 121. & 166. verosimilius est, quàm etymon ibi allatum. De Coche verò apud Seleuciam vide Cellarium in Notitia orbis antiqui tom. 2. pag. 721. & 752.

rint, suisque è locis extractos in vincula conjecerint, quum tributo solvendo non essent. Theophanes ad annum Constantini 17. *Hoc anno*, inquit, *Abdelas imposita Christianis tributa auxit: adeò ut omnes sive monachi, sive Inclusi, sive Columnicolæ Deo sua vita placiti vectigales describerentur.*

Christi 775. Anno 1086. Abdallas Arabum Rex periit, eique successit Mahadius ejus filius. Eadem Theophanes ad annum Incarn. secundùm Alexandrinos 767. Erat hic Abdallas alterius Abdallæ Arabum Regis frater, quem anno Hegiræ 136. Christi 754. obiisse suprà notavi: pleno autem nomine appellabatur عبد الله بن محمد بن علي بن عبد الله بن العباس *Abdallas filius Mohammad, filii Ali, filii Abdallæ, filii Abbasi*; cognomine verò المنصور ابو جعفر *Al-Mansores Abu-Giaaphar*. Quod ideò notavi, quia Pagius ad annum Christi 775. Almansorem aliquando *Abdallam* nuncupatum fuisse negat, inquiens: *At licet verum sit, Almansorem Bagdadensium Saracenorum Chalipham diù regnasse, ab anno nempe Christi 754. ad præsentem (775.) & Christianos summoperè vexasse; falsum tamen eum* Abdelam *aliquando nuncupatum fuisse, & Septembri mense interiisse, ut liquet ex Elmacino lib. Hist. Sarac. & ex Abulpharagio in Historia Dynastiarum.* Esto enim, Abulpharagium & Elmacinum solo eum *Almansoris* cognomine appellasse; At Ebnarrahebus Chronici Orientalis Auctor pag. 72. *Abdallam* disertè nuncupat, licet ibi pro Almansore *filius Mansuri* perperàm dicatur.

Hucusque Dionysius, cujus Chronicon, ut initio dixi, in fine mutilum est.

CAPUT XVII.

Cyriacus Patriarcha Jacobitarum.

I. Cyriacus Jacobitarum Patriarcha præfati Dionysii prædecessor.

DIONYSIO Cyriacum subjicio, virum ætate quidem eo priorem, sed cujus mentionem inter Arabes Scriptores facere decreveram, quum Arabicam dumtaxat ejus epistolam hucusque vidissem. Verùm Catalogum Syriacarum Anaphorarum evolventi, quem Schultingius tom. 3. publicavit, occurrit vigesimo sexto loco nomen Cyriaci Patriarchæ, utique hujus, qui Dionysii prædecessor fuit: nam præter eum nemo alius hoc nomine in serie eorum Patriarcharum recensetur. Præterea Bar-hebræus in suo nomocanone Cyriacum inter antiquos Canonistas Syros refert, quos Syro sermone id genus opera, ac præsertim Liturgiam scripsisse, certum est: atque adeò epistolam quoque ejus, de qua mox sermo erit, Syriacè primùm conscriptam puto, quæ postmodum in Copticum sermonem, ac demum in Arabicum operâ Ebn-Regia Collectoris libri inscripti *Fides Patrum*, translata est.

II. Ejus ætas.

Fuit autem Cyriacus septuagesimus quartus Jacobitarum Patriarcha, teste Barsalibæo in libro adversùs hæreses cap. 54. Eam verò sectam regebat circa annum Christi 790. Exstat enim in laudato Codice Arabico Clemen. Vat. 23. qui *Fides Patrum* inscribitur, fol. 240. directa ad eum *Epistola Synodica Joannis quadragesimi octavi Alexandrini Coptorum Patriarchæ*, qui ab anno Martyrum 478. ad annum eorundem 502. hoc est, ab anno Christi 762. ad annum 786. sub Abdalla Abugiaafar Almansore & Mohammad Mahadio ejus filio Arabum Regibus Alexandrinæ Ecclesiæ præfuit, ut in Chro-

Chronico Orientali pag. 128.

III. Epistola Synodica.

Exstat Arabicè ejus *epistola Synodica* de Fide in Trinitatem & Incarnationem, *ad Marcum Patriarcham Alexandrinum*, *præfati Joannis successorem*, cujus initium in laudato Codice fol. 247. نحن ثابتين ونــنــادي بالاقرار بــالــثــالوت المقدس الخ *Constantes sumus, & prædicamus confessionem sanctissimæ Trinitatis &c.* ubi sententiam suam, seù potiùs Jacobitarum hæresim circa naturas Christi & voluntates prodit his verbis fol. 250. وهو ذو فعل واحد ومشية واحدة من غير اخــتــلاط ولا امتزاج ولا افتراق الى طبيعــتــين ولا اقنومين ؛ *Habetque unam operationem & unam voluntatem absque commistione, & absque confusione, aut divisione in duas naturas, vel in duas personas.* Christi enim unam esse *personam compositam* affirmat, & *unam naturam incarnatam* اقـــنـــوم واحد مركب وطـــبـــيـــعة واحدة متجسدة ؛ Severi Antiocheni & Theodosii Alexandrini errores sequutus, quos disertè laudat fol. 253. Phantasiastas verò, Manichæos, Nestorianos, & Chalcedonenses refellens, unam fuisse ostendit Coptorum Syrorumque Jacobitarum fidem à Severi temporibus ad eam usque diem, ut colligitur etiam ex epistolis Synodicis utriusque gentis Præsulum, quæ in citato Codice referuntur. Demùm ut Theopaschitarum insaniam à gente sua procul abesse demonstret, subjungit; ولاجل ان الجـــســـد هو من طبيعتنا فهو قـــابـــل الالام مثلنا وصبر بالحقيقـــة على الالام التي قبلها في جسده من اجلنا اعني كلمة الله ولم يقترب شيا منها الى لاهوته . لا يكون هذا جيدا . لانه كيف يكون الذي يبطل كل الالم وموت رهبة منه يخضع للموت . وانما ضبط الالام في جسده فقط الذي هو متحد بـــاللاهوت وهو جـــســـد الكلمة كما قلنا ، *Quoniam verò ex natura nostra corpus est, ipsum passiones, instar nostri, suscepit, & susceptas verè in corpore suo passiones sustinuit pro nobis Verbum Dei, quin aliquid horum Divinitatem affecerit, Absit hoc: quomodo enim qui passiones omnes & mortem ipsam destruxit, morti succumbat? sed passiones in corpore suo dumtaxat assumpsit, quod est divinitati conjunctum, estque corpus Verbi, ut diximus.* In eandem sententiam tùm Alexandrini, tùm Antiocheni Jacobitarum Patriarchæ in præfato Codice loquuntur.

IV. Canones.

Canones Citantur à Bar-hebræo in Nomocanone, ut suprà notavi pag. 90.

V. Liturgia.

Liturgia, cujus meminit Cornelius Schultingius tom. 3. p. 106. num. 26. ex fide Ignatii Jacobitarum Patriarchæ in hæc verba: *Cyriaci Patriarchæ Antiocheni, Chaldaicè composita in civitate nomine Teent, anno à nativitate Domini* 58. fortasè, 758. nam in eo Anaphorarum Catalogo plurima hujusmodi menda occurrunt.

Dionysius Barsalibæus in expositione Liturgiæ Syrorum Cod. ms. Ecchell. 36. cap. 12. *Cyriaci Patriarchæ* testimonio confirmat, Christum Dominum in sacra Cœna corpus suum & Sanguinem sumpsisse, ܩܘܪܝܩܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܒܪܟܐܦܐ ܘܐܦ ܡܠܦܝܢ ܦܓܪܗ ܐܟܠ ܡܫܝܚܐ ܘܕܡܗ ܐܫܬܝ ؛ *Cyriacus Patriarcha*, inquit, *& Barcepha docent, cum corpus suum manducasse, & sanguinem bibisse.* Non tamen Opus indicat, in quo hanc Cyriacus sententiam tradit. Fortasè in expositione Missæ, aut Commentar. in Evangelia, quales lucubrationes Syris Episcopis familiares fuere.

CA-

CAPUT XVIII.

Joannes Episcopus Daræ.

I. De ætate Joannis Darensis varia Auctorum judicia.

DE Joannis ætate variant Scriptores. Abraham Ecchellensis Not. in Hebedjesu pag. 132. eum sæculo quarto vixisse scribit. Naironus in Evopl. par. 2. pagina 115. inter quintum & sextum sæculum floruisse contendit. Joannes Morinus Not. in Syrorum Ordin. num. 22. pag. 422. ad sæculum septimum rejicit, & post annum Christi 692. scripsisse affirmat. Gulielmus denique Cave in hist. liter. to. 2. pag. 131. inter sextum & septimum sæculum collocat.

II. Inter octavum & nonum sæculum floruit.

Verùm nec eum ante annum Christi 700. floruisse, nec ultra annum 850. ætatem ejus extendi posse, duobus maximè argumentis ostenditur. Primum, quia is Philoxenum Hierapolitanum, Severum Antiochenum, Jacobum Sarugensem, Joannem Philoponum, & Hagarenos in opere suo nominat, quinti nimirùm, sexti, & septimi sæculi homines, quorum Philoponus, si Abulpharagii historiæ Dynastiarum credendum, in vivis erat, quum Amrus sub Omaro Saracenorum Rege anno Hegiræ 21. Christi 641. Alexandriam expugnavit. Alterum, quia ejus opera in vetustissimo Codice membranaceo descripta habemus, quem Moses Nisibenus, Abbas Scetensis, pro cœnobio suo se comparasse testatur anno Christi 932. ut ex sequenti adnotatione Codici præfixa colligitur.

[Syriac text]

In honorem, & decus, & exaltationem monasterii sanctæ Deiparæ Syrorum, quod in Scetensi deserto situm est, studiosè comparavit librum hunc unàcum aliis plurimis, videlicet bis centum & quinquaginta, humilis ac peccator Moyses Archimandrita, qui plerosque emit, & quosdam dono sibi oblatos accepit à nonnullis, quum in urbem Bagdadum pro negotiis hujus sacri deserti, & monachorum ibidem commorantium profectus est. Deus, cujus nominis pro gloria, & propter legentium in eis utilitatem, laborem hujusmodi suscepit, *parcat ipsi, & defunctis suis, & omnibus, qui partem in ipsis habent, & retribuat eis in regno cœlorum. Nulli autem hominum fas esto per vivum Dei verbum,* quem-

quemquam ex iis quoquomodo sibi arrogare, & in suum jus convertere, aut adnotationem hanc delere, vel expungere, aut abradere, aut eos cuipiam testamento legare, aut ex hoc cænobio extrahere. Qui secus ausus fuerit, anathema sit. Parce animæ tuæ miser. Accidit autem eorum adventus in hoc cænobium unàcum prædicto Moyse Archimandrita sexto post anno, nimirùm anno Græcorum millesimo ducentesimo quadragesimo tertio, Christi 932. Codex iste pertinuit olim ad cl. Abrahamum Ecchellensem, cujus mentionem is facit tùm in Notis ad Catalogum Hebedjesu pag. cit. tùm in Indice Auctorum, quorum testimonio usus fuit in suo Eutychio vindicato: nunc verò in Bibliotheca Vaticana servatur inter Codices Ecchellenses num. 16. qui quum ante annum Christi 932. scriptus fuerit, Auctorem octavo in nonum vergente sæculo claruisse, necesse est. Certè eum anno Christi 725. Liturgiam edidisse, observat Auctor Catalogi Liturgiarum apud Schultingium loco infrà citando.

III. De Urbis Daræ conditu, & primis Episcopis.

Ad Daram quod spectat, cui Joannes Episcopus præfuit, ejus situm describit Procopius lib. 1. de bello Persico cap. 10. *Distat Nisibi*, inquit, *stadiis centum minus duobus, à limite autem utriusque Imperii circiter triginta septem*. Quo verò tempore ex vico urbs facta sit, ibidem narrat Procopius, & Evagrius lib. 3. cap. 37. Anno nimirùm Anastasii Imp. 17. Christi 507. ut notat Theophanes. Id factum anno ante, scribunt Auctores Syri, Josue Stylites, Dionysius Patriarcha, & Zacharias Melitenensis: qui addit, primum Daræ Episcopum à Thoma Amidensi ordinatum fuisse Eutychianum: deinde Thomam Abdiæ filium, quem ait Justini jussu, quod Synodum Chalcedonensem recipere noluisset, in exilium pulsum, obiisse anno Christi 540. quo Dara à Chosroë Persarum Rege expugnata, teste Evagrio lib. 5. cap. 10. mox sub Mauricio Imp. à Romanis recepta, eodem Evagrio teste lib. 6. cap. 19. demùm in Saracenorum potestatem venit anno Græcorum 952. Christi 641. ut ex Dionysii Chronico retuli pag. 103. Tùm verò immutato per Jacobitas Ecclesiasticæ politiæ ordine, Darensis Sedes ab Amidensis Metropolitæ jurisdictione exempta fuit, imo in Archiepiscopalem erecta, ut ex vetustissimo Codice nostro liquet, ubi Joannes *Metropolita Daræ* ubique appellatur. Primus autem post occupatam à Saracenis urbem Episcopus in Dionysii Chronico occurrit David ad annum Christi 755. quem posteà contra Georgium in Patriarcham anno 775. electum fuisse, idem Dionysius affirmat.

IV. Scripta Joannis Darensis.

Scripta Joannis, quæ in laudato Codice exstant, hæc sunt.

1. Libri IV. de resurrectione corporum.

De Resurrectione corporum libri IV.

ܥܠ ܢܘܚܡܐ ܕܦܓܪ̈ܐ ܡܐܡܪ̈ܐ ܐܪܒܥܐ

quorum primus continet capita 11. alter capita 15. tertius capita 8. & quartus capita 24. Proponit autem Joannes primo loco, rejicitque eorum errorem, qui negant resurrectionem, videlicet, Ethnicorum, Simonis Magi, Bardesanis, Manetis, Marcionis, Mænandri, Carpocratis, Magorum, Valentini, Tatiani, Samaritanorum, Nicolai Diaconi, Joannis Philoponi, Origenis & Sadducæorum. Deinde probat veram fore corporum resurrectionem, respondetque ad objectiones, quæ contra adducuntur: mox qualitatem resurrectionis describit: quomodo videlicet corpora resurgent, quibus membris, qua mensura, & alia hujusmodi: denique agit de iis, quæ resurrectionem consequentur: nimirùm, de Judicio extremo, de Paradiso, & Inferno, deque horum perpetuitate: ubi millenariorum objecta solvit, & voluptuosum Hagarenorum Paradisum deridet. Hos verò Auctores citat: Lib. 1. cap. 6. 7. 8. *Jacobum Sarugensem* Homil. de consummatione sæculi, cujus initium: ܥܡ ܝܘܠܦܢܐ *cum doctrina*. Lib. 2. cap.

cap. 10. *Severum Antiochenum* epiſt. ad Solonem Seleuciæ in Iſauria Epiſcopum: cap. 13. eundem epiſt. ad Cæſarium: cap. 14. *Philoxenum Mabugenſem* Commentar. in Evangel. Matthæi. Lib. 4. cap. 1. *Methodium* Orat. de reſurrectione, & adversùs Origenem: cap. 4. *Severum* epiſt. ad Anaſtaſiam Diaconiſſam: cap. 9. *Jacobum Sarugenſem* Homil. de conſummatione, cujus initium,

ܐܬܥܝܪ ܒܝ ܡܪܝ

Excita in me Domine: & Homil. de ſepulcro Moyſis, quæ incipit,

ܐܝܬܝܐ ܟܣܝܐ *Ens abſconditum*.

Cap. 15. *Ephræm Syri & Jacobi Sarugenſis Hymnos*, in quibus de Sanctorum ſtatu in futuro ſæculo. Cap. 21. *Diodorum Tarſenſem* in libro de œconomia ܒܟܬܒܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ : ubi cum aſſerit, Paradiſo & Gehennæ finem imponere: idem affirmari ait in Libro,

ܗܘ ܕܡܬܟܬܒ ܪܐ
ܕܐܝܪܘܬܐܘܣ ܕܕܝܠܗ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܫܪܝܪܐܝܬ : ܡܢ ܐܢܫܐ ܕ
ܐܬܠܒܫ ܥܠ ܫܡܗ .

qui Hierotheo inſcribitur, quum ejus reverà non ſit, ſed à quopiam ſub ejus nomine confictus.

2. Libri II. de cœleſti & Eccleſiaſtica Hierarchia.

Liber primus de cœleſti Hierarchia, ubi verba Sancti Dionyſii in Tractatu de Angelica Hierarchia illuſtrantur.

ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܫܡܝܢܝܬܐ .
ܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܡܠܘܗܝ ܕܩܕܝܫܐ
ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܕܒܗ ܒܡܐܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ
ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܡܠܐܟܝܬܐ :

Dividitur in capita 16. In primo agit de divina bonitate. 2. quomodo, & qua in re ex bono participant. 3. quodnam ſit ſummum bonum. 4. cur omnes Angeli appellantur virtutes cœleſtes. 5. cur omnes ſubſtantiæ cœleſtes in Scripturis Angeli dicuntur. 6. de prima, media, & infima cœleſtium ſubſtantiarum Hierarchia. 7. unde cœleſtium virtutum nomina derivantur: ubi de Seraphim, Cherubim & Thronis: *de quibus vide apud Morinum de Ordinationibus Syrorum*. 8. De Dominationibus, Virtutibus, & Poteſtatibus. 9. de Principatibus, Archangelis, & Angelis. 10. quomodo ordinatæ ſunt ſuperiores Eccleſiæ, & quomodo ordines diviſi. 11. cur omnes ſubſtantiæ cœleſtes dicuntur virtutes cœlorum, quum hæ non infimi ſint ordinis, ſed ſecundi in ſecunda Hierarchia. 12. cur Epiſcopus apud nos Angelus dicitur, quum ſuperiorum ordinum nomine appellari Angeli nequeant. 13. Si is inter Spiritus beatos ordo ſervatur, ut ſuperior inferiorem immediatum illuminet, cur unus de Seraphim Iſaiam prophetam illuminaſſe dicitur. 14. quid ſibi vult numerus Angelorum, quem nobis Scriptura tradit. 15. quod etſi cunctos divina bonitas diverſimodè illuminet, hæc tamen non modo ſimplex eſt & una, verùm etiam eos, qui illuminantur, in unum copulat: ubi adducitur à Joanne teſtimonium

ܘܦܠܟܣ ܒܪܫܐ ܕܫܒܥܐ ܕܡܐܡܪܐ
ܕܪܥܝܢܐ *Felicis*[1] *ex capite ſeptimo libri opinionum*: quibus verbis quem Fe-

NOTA.

[1] *Felicis*. Fragmentum, quod à Darenſi citatur integrum accipe. [illegible]

[illegible]

ܡܫܡܠܝܐ

Felicem intelligat Darensis, incompertum. 16. quibus modis divina Scriptura Angelos depingit, nimirùm per ignem, per animalia &c.

Liber secundus de Ecclesiastica Hierarchia in Sanctum Dionysium.

ܡܐܡܪܐ ܕܬܪܝܢ ܕܐܝܟܢܘܣ ܩܕܝܫܐ
ܐܘܟܝܬ ܢܘܗܪܐ ܕܡܠܐ ܕܥܠ ܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܘܡܬܢܛܪܢܘܬܐ ܘܕܡܬܐܡܪܐ
ܘܦܫܩܐ ܕܟܗܢܘܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ :

Complectitur capita quinque: 1. de Baptismo. 2. de Eucharistia, & sacra Anaphora, seù Liturgia. 3. de Chrismate. 4. de Sacerdotio, hoc est, de Episcopis, Presbyteris, & Diaconis. 5. de Monachis.

3. Libri IV. de Sacerdotio.

De Sacerdotio Libri quatuor:

ܡܐܡܪܐ ܐܪܒܥܐ ܕܥܠ ܟܗܢܘܬܐ

Primus Liber continet cap. octo. 1. de muneribus divinis, & de summo Sacerdotio cœlesti, ac terrestri. 2. quod Sacramenta debito honore colenda sint, nec omnibus patefacienda. 3. Quid sit summum Sacerdotium. 4. quæ sit substantia summi Sacerdotii nostri. 5. unde initium summi Sacerdotii. 6. quæ sit communis totius summi Sacerdotii perfectio. 7. quis effectus summi Sacerdotii, & à quo collatum. 8. quæ communia, & quæ propria summi Sacerdotii nostri, & Angelorum.

Liber secundus dividitur in capita duodeviginti. 1. quid sit Sacerdotium, & unde hoc nomen derivatum. 2. quid significat hoc nomen ܟܘܡܪܘܬܐ *Sacerdotium*. 3. unde initium, & unde originem traxit Sacerdotium. 4. quomodo Sacerdotium successive deductum. 5. quam ob causam traditum Sacerdotium. 6. quibus, & pro quibus traditum Ecclesiasticum Sacerdotium. 7. divisio Sacerdotii in cœleste, legale, & Ecclesiasticum. 8. quæ sit substantia, quæ virtus, & quæ operatio uniuscujusque. 9. Sacerdotii nostri divisio ܠܥܠܬܐ ܘܠܡܥܒܕܢܘܬܐ ܘܠܡܩܒܠܢܐ *in efficientem*, hoc est, Deum, *in effectum* Sacerdotii, & *in eum, in quem influit*, hoc est, in subjectum Sacerdotii. 10. quis & quotuplex effectus Sacerdotii. 11. quæ

ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܛܟܣܐ ܕܪܘܚܢܝܐ . ܘܒܕܪܓܐ ܘܒܐܬܪܐ ܘܒܚܝܠܘܬܐ
ܘܒܫܘܚܠܦܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܡܬܓܡܪܐ ܒܗܘܢ : ܡܫܬܚܠܦܝܢ ܚܕ ܡܢ ܚܕ
ܘܡܫܟܚܝܢ ܕܢܣܒ ܒܪܥܝܢܐ ܘܒܡܠܬܐ ܠܡܦܫܩ ܐܝܟܢܐ
ܘܟܕ ܪܘܚܢܝܐ ܐܢܘܢ ܟܠܗܘܢ ܡܫܬܚܠܦܝܢ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗܘܢ .
ܘܐܢ ܐܝܬ ܘܐܝܢܐ ܫܘܚܠܦܐ ܕܫܡܗܝܗܘܢ ܘܐܢ ܒܫܘܚܠܦܐ
ܕܬܫܡܫܬܐ ܩܐܡ . ܘܐܝܟܢܐ ܟܕ ܪܘܚܢܝܐ ܐܢܘܢ ܦܪܨܘܦܐ
ܘܓܒܐ ܘܓܦܐ ܘܐܦܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ . ܘܚܕ ܡܢ ܚܕ ܠܐ ܕܡܐ
ܘܕܡܘܬܐ ܕܓܝܓܠܐ ܘܫܘܠܡܐ ܕܡܪܟܒܬܐ ܘܠܫܢܐ ܡܫܒܚܢܐ
ܘܦܘܡܐ ܩܥܝܐ : ܘܐܝܟܢܐ ܟܕ ܠܐ ܡܪܟܒܝܢ ܚܙܝܢ ܘܫܡܥܝܢ
ܘܛܥܡܝܢ ܘܡܪܝܚܝܢ ܘܡܗܠܟܝܢ . ܘܐܢ ܒܡܢܘܬܐ ܘܒܪܓܫܐ
ܡܬܝܕܥܢ ܣܘܥܪܢܐ ܗܠܝܢ ܐܘ ܒܟܠܗ ܦܪܨܘܦܐ ܟܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ
ܘܐܢ ܒܟܠܗ ܦܪܨܘܦܐ ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܡܬܚܠܛܝܢ ܣܘܥܪܢܐ . ܘܐܢ ܒܪܓܫܐ
ܬܡܢ ܠܐ ܪܟܝܒܘܬܐ : ܘܐܢ ܒܐܘܪܫܠܡ ܫܡܝܢܝܬܐ ܒܠܚܘܕ ܥܡܪܝܢ
ܠܡܢܐ ܡܕܝܢܬܐ ܚܠܦ ܦܪܨܘܦܐ ܕܠܐ ܪܟܝܒܘܬܐ ܐܢܘܢ . ܘܐܢ
ܒܫܪܟܐ ܕܐܬܪܘܬܐ ܥܡܪܝܢ . ܐܝܢܐ ܗܘ ܦܘܪܫܢܐ ܕܬܚܘܡܝܗܘܢ :
ܕܚܙܐ ܠܡܫܒܚܘ ܕܐܝܣܦܣܝܢ .

Quum plures sint spiritualium (Angelorum) *ordines, gradibus, & locis, & facultatibus, & diversis ministerii quod per ipsos perficitur, modis abinvicem differunt: nec possumus mente comprehendere, aut verbis exponere, quomodo quum spirituales omnes sint, eorum tamen personæ abinvicem differant: & utrum sit, & quale nominum eorum discrimen, & an in differentia ministerii consistat: & qua ratione quum omnes spirituales sint, faciem tamen habent, & latera, & alas, & vultus, quorum alter ab altero sit dissimilis, & species rotarum, & juncturam currus, & linguas glorificantes & ora clamantia: & quomodo quum omnes compositione careant, vident tamen, & audiunt, & gustant, & olfaciunt, & ambulant. An per partes & sensus hæ operationes intelligendæ sunt, aut unaquæque earum in tota persona? Si in tota persona unaquæque earum, quomodo non confunduntur operationes? Sin autem per sensus, ibi nulla compositio. Si in cælesti Hierusalem duntaxat habitant, quorsum civitas pro personis, quæ compositionis expertes sunt? Sin autem in aliis locis commorantur, quænam est eorum finium divisio?* Hæc Felicis de substantiis spiritualibus quæsita indicant Auctorem post illud sæculum scripsisse, quo Dionysii opus de cœlesti Hierarchia à viris doctis citari cœpit: nimirùm quinto sæculo.

11. quæ ſit perfectio operationis Sacerdotii. 12. de magnitudine, præſtantia, & ſublimitate Sacerdotii Eccleſiaſtici. 13. Item de magnitudine Sacerdotii. 14. quod Sacerdotii decus ex varietate munerum ejus deprehenditur. 15. de præſtantia Sacerdotii. 16. de ſublimitate Sacerdotii: & quodnam præſtantius ac ſublimius ſit, Sacerdotium, an Regnum, an Prophetia. 17. quibus in rebus Melchiſedech figuram Domini geſſit. 18. de impoſitione manus Sacerdotii.

Liber tertius duobus capitibus abſolvitur. 1. Reſponſio ad objectiones Judæorum adverſus ſacerdotium noſtrum. 2. oſtenditur præſtantia ſacerdotii noſtri, & quare legali dimiſſo, hoc noſtrum ſubſtitutum fuit.

Liber quartus eſt mutilus in fine. Capita verò quæ ſuperſunt, hæc ſunt. 1. Præfatio de Sacerdotio. 2. De Primatu. Ubi tamen nihil de Patriarchis, ſed ſolum de Epiſcopo, Preſbytero, & Diacono. 3. Canones Pauli de Presbyteris & Diaconis. 4. Verba Apoſtoli ad Timotheum & ad Titum exponuntur: & primùm de nomine Epiſcopi, & Presbyteri. 5. Quibus moribus præditus eſſe debeat hominum Paſtor, caput, & rector. 6. Quare hæc in Paſtore requiruntur. 7. De matrimonio Sacerdotum: ubi expendit ea Pauli verba, *unius uxoris vir*: & primo quidem rejicit errorem quorumdam, qui ea contra mentem Apoſtoli & contra Eccleſiæ conſuetudinem interpretati ſunt. Deinde verum eorum ſenſum exponens, inquit:

ܐܠܐ ܡܚܘܝܐ ܗܘ ܕܗܘ ܕܗܘܐ ܒܥܠܐ
ܕܚܕܐ ܐܢܬܬܐ ܐܡܪ܆ ܗܘ ܕܠܐ ܢܣܒ
ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܕܐܬܟܗܢ ܡܟܝܠ ܘܩܕܡ
ܟܗܢܘܬܐ ܐܢܬܬܐ ܢܣܒ ܘܡܢ ܒܬܪ ܡܘܬܗ̇
ܠܐ ܢܣܒ ܐܚܪܬܐ܆

Sed conſtat id per ea verba, unius uxoris vir, *Paulum intellexiſſe, quod ſcilicet uxorem non ducat poſtquam ad ſacerdotium promotus eſt: & quod ante ordinationem unam duxerit, & poſt ejus mortem alteram non ducat.* Rationem reddit: ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܐ ܦܪܝܫ
ܗܘܝܘ ܘܡܕܒܪܢܘܬܗ ܡܢ ܕܟܠܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܡܘܫܐ
ܡܢ ܕܐܬܩܪܝ ܡܢ ܐܠܗܐ ܩܕܫ ܢܦܫܗ
ܘܦܪܫ ܡܢ ܐܢܬܬܐ: ܘܠܥܡܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܟܕ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܬܩܪܒ
ܗܘܘ ܐܬܦܩܕܘ ܕܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܠܐ
ܢܬܩܪܒܘܢ ܠܐܢܬܬܐ ܐܠܐ ܢܬܩܕܫܘܢ:
ܟܡܐ ܝܬܝܪ ܗܘ ܠܟܗܢܐ ܕܥܕܬܐ.
ܐܦ ܦܛܪܘܣ ܘܫܪܟܐ ܕܫܠܝܚܐ ܡܢ ܒܬܪ
ܡܢ ܕܐܬܠܡܕܘ ܠܡܪܢ ܠܐ ܐܬܚܠܛܘ
ܠܐܢܬܬܐ: ܟܡܐ ܐܘܠܐ ܠܟܗܢܐ
ܕܢܬܦܪܫܘܢ ܡܢ ܚܠܝܛܘܬܐ ܗܝܘܠܝܬܐ
ܘܠܐܠܗܐ ܒܠܚܘܕ ܢܬܢܩܦܘܢ.

Ut ſcilicet ejus (hoc eſt, Sacerdotis) *converſatio diſtincta ſit & ſublimior, quàm cæterorum. Si enim Moyſes poſtquam à Deo vocatus fuit, ſeipſum ſanctificavit, & ab uxore ſeparavit: & populo Iſrael quum ad Dominum acceſſurus eſſet, præceptum fuit, ut per triduum ſanctificaretur & ab uxoribus abſtineret: quanto magis ab Eccleſiæ Sacerdotibus id obſervandum eſt? & ſi Petrus ac reliqui Apoſtoli, qui uxores habebant, poſtquam Dominum ſequuti ſunt, non amplius uxoribus uſi fuere; quàm decet Sacerdotes ab omni materiali copula abſtinere, & ſoli Deo adhærere?* 8. Quod non debeant Sacerdotes eſſe percuſſores. 9. Quod non debeant eſſe pecuniæ cupidi. 10. Quod debeat Sacerdos docere, & de ſermone doctrinæ fidei ſollicitus eſſe, ut poſſit conſolari in doctrina ſana, & eos qui contradicunt arguere.

Ex his Joannis Darenſis de Sacerdotio libris integra capita triginta duo totidem verbis leguntur in Tractatu, quem ſub nomine Joannis Maronis propria manu deſcripſit Abra-

Abraham Ecchellensis. Ea autem Darensis, non Maronis genuinum opus esse, antiquitas Codicis nostri satis probat.

4. Anaphora.

Ejusdem Darensis *Anaphoram* laudat Auctor Catalogi Liturgiarum apud Schultingium tom.3. pag. 106. num.29. his verbis: *Joannis Episcopi Daranensis Chaldaicè composita anno à Nativitate Domini septingentesimo vigesimo quinto.*

CAPUT XIX.

Philoxenus Episcopus Bagdadensis.

I. Philoxeni ætas.

PHILOXENUS Bagdadi in Assyria Episcopus claruit ineunte sæculo nono, ut ex ejus dignitate, Episcopi scilicet Bagdadensis, rectè colligit Renaudotius tom.2. Liturg. Orient. pag.408. nam Bagdadum ab Almansore Abugiafar Abdalla Arabum Rege conditum fuit anno Hegiræ 145. Christi 762. ut refert Elmacinus lib. 2. Histor. Sarac. cap. 3. his verbis: *Anno* (Hegiræ) *centesimo quadragesimo quinto jussit Almansor ædificari civitatem Bagdadum: eamque fundavit eo tempore, quod unanimi consensu elegerant Astrologi. Dicitur autem fuisse pratum viride, in quo tugurium erat Eremitæ, cui nomen erat Bagdadi; atque ab eo hoc nomen traxisse. Almansor autem eam appellavit* Medinat-assalam (*hoc est, civitatem pacis.*) Quæ totidem verbis Arabes Historici narrant: Unde certum argumentum conflatur, ante prædictum annum Philoxenum haud exstitisse.

Præterea ex Barhebræo in Ethicis par.1. cap.5. sect.4. discimus, Philoxenum Jacobo Edesseno, Georgio Arabum Episcopo, Cosma Majumæ, & S. Joanne Damasceno, qui octavo sæculo vixere, posteriorem fuisse: horum enim omnium ipse meminit, eodem Barhebræo teste, cujus verba retuli in priori tom. pag.167.

II. Lazarus Bar-Sabta, Philoxenus, & Basilius appellatus.

Antequam Episcopus fieret, ei nomen erat ܠܥܙܪ ܒܪ ܫܒܬܐ *Lazarus Sabtæ filius*. Ita eum disertè appellat Barhebræus loc. citat. & descriptores Anaphorarum passim. *Eleazarum* vocat Abraham Ecchellensis not. in Catalogum Hebedjesu pag.135. & pro Bagdado cui Episcopus præfuit, *Babylonem* nominat, morem scilicet recentiorum Orientalium sequutus, qui Bagdadum, & Babylonem pro una eademque urbe sumunt, quum tamen certum sit, hanc ad Euphratem, Bagdadum ad Tigris ripas conditum fuisse. *Basilii* etiam nomen Philoxeno inditum reperio in titulis Anaphoræ, quæ ab ipso edita est: Sic enim legitur in Cod. Nitr. 4. fol. 218. ܕܒܣܝܠܝܘܣ ܘܡܢ ܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܓܕܕ ܕܗܘ ܠܥܙܪ ܒܪ ܫܒܬܐ: *Basilii, aliàs Philoxeni, Episcopi Bagdadi, qui & Lazarus Barsabta.*

Hinc aliud ad colligendam ejus ætatem consurgit argumentum: ex eo scilicet, quod nomen proprium deposuerit, quum Episcopus ordinatus est: id enim circa annum Christi 800. apud Syros Jacobitas fieri cœpisse, observat Barsalibæus in libro adversùs hæreses cap. 54. ubi seriem Patriarcharum Jacobitarum describens, post Cyriacum, Dionysium Telmarensem, & Joannem Patriarchas, numero septuagesimo septimo Ignatium collocat his verbis: ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ. ܗܢܐ ܝܫܘܥ ܡܬܩܪܐ ܗܘܐ. ܡܢܗ ܗܘܝܐ ܫܪܝܘ ܡܫܬܚܠܦܝܢ ܫܡܗܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܘܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܫܘܚܠܦܐܝܬ: *Ignatius. Hic Josue appellabatur. Ab eo verò deinceps nomina Patriarcharum & Episcoporum penitus mutari cœpta sunt.* Atqui Ignatius hic prædecessor fuit Theodosii Patriarchæ,

chæ, cujus exſtat epiſtola ad Michaelem Alexandrinum Coptorum Patriarcham circa annum Chriſti 851, ſcripta, ut infrà dicam.

Quare hallucinatus eſt Auctor Catalogi Anaphorarum apud Schultingium, qui Philoxenum ineunte ſæculo ſeptimo vixiſſe ſcribit his verbis: *Lazari Epiſcopi Babyloniæ* (Anaphora) *Chaldaicè compoſita anno à Nativitate Domini ſexcenteſimo ſeptimo*. Nec meliora Edenenſis, qui hæreticos Liturgiarum Auctores tomo 2. Expoſitionis Miſſæ Syriacæ Candelabro 7. Par.4. Tract. 2. cap.7. recenſens, duo peccat: Primum, quod hunc Philoxenum ad ætatem Philoxeni ſenioris Epiſcopi Mabugenſis rejicit, imo illius ex ſorore nepotem eum facit, inquiens n. 11.

ܦܝܠܘܟܣܢܘܣ ܒܪ ܚܬܗ ܕܗܘ
ܐܠܥܙܪ ܒܪ ܣܒܬܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܒܓܕܕ : ܥܒܕ ܠܐܢܐܦܘܪܐ ܕܫ
ܘܪܝܗ : ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܝܬܝܟ
ܝܡܐ ܕܫܝܢܐ :

Philoxenus, ejus (hoc eſt, Philoxeni Mabugenſis, de quo num. 10. ſermonem fecerat) *ſororis filius, qui & Eleazarus Bar-Sabta, Epiſcopus Bagdadi, compoſuit Anaphoram, cujus initium, Deus qui es mare tranquillitatis*. Deinde ex uno Philoxeno, quem Baſilium etiam appellatum fuiſſe mox notavi, duos facit, alterum Philoxenum, de quo numero citato, alterum Baſilium, de quo ſic loquitur num.14. ܒܣܝܠܝܘܣ

ܐܦܝܣܩ ܕܒܓܕܕ ܥܒܕ ܐܢܐܦܘܪܐ :
ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܝܬܝܟ ܝܡܐ ܕܫܝܢܐ :

Baſilius Epiſcopus Bagdadi, auctor eſt Anaphoræ, quæ incipit, Deus qui es mare tranquillitatis. Atqui ex ſolo Liturgiæ initio, quod idem utrobique eſt, deprehendere debuiſſet, unum fuiſſe, qui & Lazarus Bar-Sabta, & Philoxenus, & Baſilius appellatus fuerit.

III. Ejus Anaphora.

Præter Tractatum de Officiis Eccleſiaſticis, cujus meminit Bar-hebræus in Ethicis loc. ſupra cit. edidit *Anaphoram*, de qua Schultingius & Edenenſis num. præcedenti. Prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 399. qui ſcitè obſervat pag. 408. duas ex ea precationes ſub Lazari nomine referri in Liturgia Joannis Magni Patriarchæ Jacobitarum, quæ *Sanctorum Doctorum* appellatur: unam ſcilicet tom. cit. pag.414. & alteram pag.415.

CAPUT XX.

Theodoſius Patriarcha Jacobitarum.

I. Theodoſii Patriarchæ ætas.

THEODOSIUS ſeptuageſimus octavus Jacobitarum Patriarcha, æqualis fuit Michaeli quinquageſimo tertio Coptorum Patriarchæ, ad quem Synodicam ſcripſit mox referendam. Obiit autem Michael die 22. Barmudæ anno Martyrum 569. teſte Severo Aſmonæorum Epiſcopo in Hiſtoria Patriarcharum Alexandriæ, hoc eſt, anno Chriſti 853. poſtquam annum unum dieſque centum & quadraginta novem Coptis præfuiſſet, ut in Chronico Orientali pag. 131.

II. Ejus Epiſtolæ.

Exſtant binæ ejus epiſtolæ. Altera de fide in Trinitatem & Incarnationem *ad præfatum Michaelem Patriarcham Alexandrinum* in Libro, qui *Fides Patrum* inſcribitur, Codice Arabico 23. fol. 254. Initium:

اومن الان قولا ونية بالاه واحد حقيقى
الذى نعرف انه ابا وابنا وروح قدس :

Ore itaque & corde credo in unum verum Deum, quem novimus eſſe Patrem & Filium & Spiritum Sanctum &c. Ubi prioribus Synodis œcumenicis, quas ſe recipere fatetur, ſubjungit Henoticum Zenonis fol. 255. & in Sacrum Chalcedonenſe Concilium

To-

Tomumque S. Leonis invehitur. De naturis verò & perſona Chriſti fol. ſequenti differens, in hunc novum errorem incidit, ut cum dicat *ex duabus perſonis* compoſitum:

والذى ولد منها بالجسد هو الاه كامل وهو هو انسان كامل . ونعرف له اقنومًا واحدًا من اقنومين وكيانًا واحدًا من كيانين :

Et qui ex ea (inquit, hoc eſt Deipara) *in corpore natus eſt, Deus eſt perfectus idemque homo perfectus, quem novimus habere unam perſonam ex duabus perſonis, & unam naturam ex duabus naturis*: Id quod nec Dioſcorus, neque Philoxenus, aut Severus, aliive Monophyſitæ ante Theodoſium auſi ſunt proferre: Chriſtum enim *ex duabus naturis*, non *ex duabus perſonis* dixere.

Altera *ad Gregorium amicum*, in qua Adagia Philoſophorum exponit. Plura ex ea loca profert Ecchellenſis in Eutychio vindicato Par. 2. cap. 28. à pag. 362. & ad calcem libri in Indice Auctorum, quibus uſus eſt, hæc de Theodoſio notat. *Theodoſius Patriarcha Antiochenus Epiſtolam dedit ad Gregorium amicum, dum is interpretabatur verba myſtica Philoſophorum, in qua etiam ſunt quædam ex Epiſtola Pythagoræ. Quæ Theodoſii Epiſtola comprehenditur centum duodecim paræmiis. Exemplar Syriacis characteribus & lingua exſtat penes nos; aliud etiam ſervatur in Bibliotheca S. Petri Montis Aurei.*

CAPUT XXI.

Dionyſius ſecundus Patriarcha.

I. Dionyſii ſecundi ætas.

DIONYSIUS hujus nominis ſecundus, in ſerie Patriarcharum Jacobitarum ſeptuageſimus nonus, Theodoſium excepit eodem tempore, quo præfatus Michael quinquageſimus tertius Coptorum Patriarcha vivebat: id quod duabus rationibus colligo: Primum, quia exſtat ejuſdem Dionyſii ad Michaelem Synodica mox citanda: Deinde quia Joannes, qui hunc Dionyſium in Antiochena Jacobitarum Sede excepit, vivebat anno Græcorum 1169. Chriſti 858. uti adnotatur in Codice Nitrienſi XI. & anno Græcorum 1172. Chriſti 861. ut legitur ad calcem Codicis Syriaci Clementino-Vaticani III. Atqui laudatus Michael poſtquam annum 1. dieſque 149. Alexandriæ præfuiſſet, obiit anno Chriſti 853. ut cap. præcedenti oſtenſum eſt. Eo igitur anno Patriarchatum iniit Dionyſius, quo & Theodoſius ejus prædeceſſor ad eundem Michaelem Synodicam miſit. Nam alter ejuſdem nominis quinquageſimus ſextus Coptorum Patriarcha, neque Theodoſio neque Dionyſio æqualis fuit, ſed poſt utriuſque obitum ſedere cœpit ab anno Martyrum 597. ad annum 622. hoc eſt, ab anno Chriſti 881. ad annum 906. ut ex hiſtoria eorum Patriarcharum per Renaudotium edita colligitur.

II. Ejus Synodica ad Michaelem Patriarcham Alexandrinum.

Scripſit *Synodicam ad Michaelem Patriarcham Alexandrinum*, quæ exſtat in Libro, qui *Fides Patrum* inſcribitur, folio 256. Initium:

ونومن بالواحد الاب ضابط الكل الخ :

Credimus in unum Patrem omnipotentem &c. Ubi de Trinitate & Incarnatione ex mente Jacobitarum.

CA-

CAPUT XXII.

Basilius Patriarcha Jacobitarum.

I.
Basilii prædecessor Joannes.

DIONYSIO Joannes successit octogesimus Jacobitarum Patriarcha in serie Barsalibæi: ad quem in libro *Fides Patrum* inscripto binæ exstant Patriarcharum Alexandrinorum epistolæ: altera fol.259. *Michaelis*, de quo cap. præced. Altera fol.262. *Cosmæ*, qui Gabrielem Michaelis successorem excepit.

II.
Ejus Synodica ad Cosmam.

Joannis in locum *Basilius* suffectus fuit, eodem Barsalibæo teste: cujus exstat *epistola Synodica ad Cosmam Alexandrinum LVIII.* Initium f.267.

اومن بالقلب واعترف بالفم معـا يقيـنـا بلا شك اعـتـراف عالى بـالاب والابـن الخ ؛

Corde credo, & ore simul confiteor palam, certè, & absque hæsitatione, Patrem & Filium &c. Ubi Basilius de Trinitate & Incarnatione fusè differens, Severum inter alios citat *in opere adversùs Phantasiastas & Incorrupticolas*, Ephræmum Syrum *in Hymnis*, & Jacobum Episcopum Sarugensem *in Homilia de Crucifixione Domini*. Epistolam verò his verbis claudit. نحن الان نقول لقدسكم ايها الاخ المغبوط القديس اننا قد صححنا عندكم الموافقة والاخـوة الروحـانـيـة بكلام الامـانـة القـويـمـة والاقـرار الابـوى الخ ؛

Nunc igitur sanctitati vestræ dicimus, beatissime & sanctissime frater, quod per nos vobiscum stabilita est concordia & fraternitas spiritualis in verbo rectæ fidei, & paternæ confessionis &c. Is enim erat istiusmodi Synodicarum scopus, ut communio inter Patriarchas per fidei professionem stabiliretur. Et quidem Syri atque Ægyptii à Severi Antiocheni & Theodosii Alexandrini temporibus mutuam in iisdem erroribus concordiam, ab Ecclesia Catholica separati, inierant. Sub Damiano Alexandrino XXXV. pax rupta est per Petrum Antiochenum. Anastasius Damiani successor dissidentes populos iterùm reconciliavit, scripta ad Athanasium, qui Petro post Julianum suffectus fuerat, epistola Synodica. Michael XLVI. Synodicam suam circa annum Christi 746. Joanni Antiocheno LXVIII. denegavit, quod hunc inter & Episcopos suos in Syria constitutos propter illegitimam ordinationem discordia orta esset. Sub Cosma Alexandrino LIV. & Joanne Antiocheno LXXX. circa annum Christi 854. redintegrata Alexandrinorum cum Antiochenis concordia, duravit usque ad *Joannem Bar-Susan* XCI. Antiochenum, & Philotheum LXIII. Alexandrinum, quorum temporibus quæstio de Pane Eucharistico sale & oleo miscendo Syros à Coptis divisit, ut legitur in Catechesi Jacobitarum, Cod. ms. Arabico Collegii Maronitarum de Urbe pag. 51. cujus verba infrà dabo, ubi de Joanne Bar-Susan. Demum ea controversia sopitâ, Syri cum Coptis in præsentem usque diem communicant, testemque mutuæ inter ipsos amicitiæ literas Synodicas, in quibus fidei seù potiùs hæreseos Monophysiticæ compendium continetur, statim ab ordinatione adinvicem transmittunt. Vide Renaudotium in Historia Patriarcharum Alexandriæ, & tom. 1. Liturg. Orient. pag.433. & tom. 2. pag. 489. & in Dissertat. prooemiali num. 36. pag. 23. Vixit autem Cosmas Alexandrinus, de quo suprà, ab anno Martyrum 636. ad annum 649. hoc est, ab anno Christi 920. ad annum 933. ut in Chronico Orientali per Ecchellensem edito pag. 133.

CA-

CAPUT XXIII.

Moyses Barcepha.

I. Moysis Barcephæ ætas, & dignitas.

MOYSES Bar-Cepha, hoc est, Cephæ seu Petri filius, claruit circa finem sæculi noni. A puero religiosam vitam coluit ܒܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܣܪܓܝܣ *in cœnobio Sergii*, quod situm est ܒܛܘܪܐ ܨܗܝܐ *in Tura-Sajo*, hoc est, si Latine dicas, *monte arido*, è regione urbis Balat, quæ exstat ad Tigrim fluvium. Mox Episcopus creatus, *Severi* nomen assumpsit. *Quo munere non uno functus est loco*, (inquit Masius in Præfatione ad ejusdem Barcephæ Tractatum de Paradiso.) *Nam & Episcopum* ܒܝܬ ܪܡܢ *Beth-Raman*, *&* ܒܝܬ ܟܝܢܐ *Beth-Ceno* (*seù Beth-Chino*,) *denique etiam ipsius* ܡܘܨܠ *Mosal appellatum invenio: quamquam hujus postremæ civitatis subinde non Episcopus quidem, sed* ܣܥܘܪܐ *Sauro, hoc est, Curator* (potiùs, Visitator, quem aliàs Syri ܦܪܝܘܕܘܛܐ Periodeuten Græco vocabulo appellare solent) *nominetur: cui tamen vocabulo, apto sanè, Aquilas Ponticus etiam quos Græci vocant Episcopos, solet subjicere*. Certè Barsalibæus in Expositione Liturgiæ Syriacæ cap. 10. eum disertè nominat ܡܘܫܐ ܕܡܘܨܠ *Moysen Mosuli*, & ܡܘܫܐ ܒܪ ܟܐܦܐ ܕܡܘܨܠ *Moysen Barcepham Mosuli*, nimirùm *Episcopum*, non simplicem Visitatorem, ut ex more loquendi Syrorum constat: neque enim omissa superiori dignitate, qualis erat Episcopatus Beth-Ramensis, inferius Visitatoris seù Curatoris Mosuli munus memorasset. Quod autem addit Masius, *At enim ego, non uno atque eodem tempore tribus istis Ecclesiis præfectum illum fuisse pessimo nostrorum hominum more, quorum turpissima ambitio implacabilis est: sed pro maximis, quibus clarebat virtutibus, gradatim à faciliore ad difficiliorem provinciam esse subvectum audio*: id, inquam, verum usquequaque non est: nam frequentius duabus aut tribus simul civitatibus præfectos Episcopos Jacobitas legimus, quàm ab una in aliam Ecclesiam translatos. Hoc ambitûs in Conciliis damnatur. Illud propter exiguum Christianorum numerum necessarium visum est, ut congrui ad sustentationem Episcoporum reditus, qui in Oriente ex solis ferè oblationibus & decimis fidelium constant, haberi possent.

II. Ejus obitus.

Obiit, eodem Masio teste, *anno ab Alexandri Magni regno millesimo ducentesimo vigesimo quarto, die Sabbato, qui tùm decimus tertius erat ejus mensis, quem Syri Sebot, nostri plerumque Februarii interlunio inchoatum appellant*, hoc est, anno Christi 913. quo dies 13. Februarii in Sabbatum incidit, *non anno* 914. ut idem Masius autumat, subjungens: *Numerat enim Asia tota annos ab Alexandri Macedonis regno: idque annis circiter decem supra trecentos auspicatur ante Christum*: nam etsi Alexandrea Epocha juxta nonnullos Syros Christiana prior esse dicatur annis 309. vel 312. (ut notavi tom. I. pag. 83. & 387.) hìc tamen ex die hebdomadæ & mensis liquet, eam annis undecim suprà trecentos ante Christum à Syro Auctore vitæ Barcephæ, ex quo hæc Masius descripsit, auspicatam fuisse.

III. Andreas Masius injuriâ, Margarinus Binius jure à Renaudotio reprehensus.

Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 398. de Barcephæ ætate & conditione titubans, Masium etiam reprehendit, quasi eum quarto aut quinto sæculo (quod tamen Masio nunquam in mentem venit) floruisse scripserit. *Sed quis*, inquit, *aut quando vixerit Moses, neque docuit*

cuit nos Masius, neque aliunde certo scire potuimus. Et paucis interjectis. *Valde autem hallucinatus est Masius, dum illum non longe post Joannem Chrysostomum vixisse existimavit*. Nimirùm Præfationem Masii haud legerat vir doctus, ex qua vel una deprehendere potuisset, neque à Masio Barcepham ad ætatem Chrysostomi detrusum fuisse, neque Naironum, qui cum sæculo decimo vixisse scribit in Evopl. pag. 53. *nullam conjecturæ suæ probationem habuisse*. Quod autem de Margarino Binio ibidem notat, qui Barcepham *ad tempora Julii II. & Pauli III. immani anachronismo reduxit*, eum cum Mose Mardeno, qui Ignatii Jacobitarum Patriarchæ Legatus & Masii in Syriacis præceptor fuit, confundens: id, inquam, optimè quidem notat Renaudotius: sed ante ipsum observatum jam fuerat à Morerio in Lexico Gallico, verbo *Moïse Barcepha*, & satis indicat Bellar. in lib. de Script. Eccl. ubi eum sæculo decimo floruisse scribit. Quid quod in Masium injuria invehitur, quod Mosen præceptorem suum is *Mardenum*, non *Meredinensem* appellaverit: Patria enim Mosis, quæ Syris ܡܪܕܐ *Merde*, & ܡܪܕܝܢ *Merdin* dicitur, ea Ptolomæo *Marde* appellata fuit, & Arabicè ماردين *Mardin* nuncupatur; unde *Mardenus*, aut *Mardensis* rectius derivatur, quàm ex Syriaco Merdin *Meredinensis*.

IV. Scripta Barcephæ.

Scripta Barcephæ recenset Masius in Præfatione ad ejus Commentarium de Paradiso; ea tamen dumtaxat, quorum ille in eo Commentario mentionem facit. Nos alia subjungimus, quæ vel in nostris Codd. exstant, vel apud Syros Scriptores laudata legimus. Sunt autem hæc.

1. In Hexaëmeron.

De Opere sex dierum: de quo hæc Bar-Cepha in Proœmio Commentarii de Paradiso. *Posteaquam, sancte frater Ignati, absolvimus, non sine ope divina, commentarium de sex diebus conditi orbis, minimè perfectum illum quidem, neque omni ex parte absolutum Orationibus quinque; accedimus ad tractandum de Paradiso, tuæ pietatis voluntate persuasioneque inducti*. Et Part. 1. cap. 12. de elementis differens, ait: *de qua re nos quoque dilucidè egimus in eo libro, quem de sex diebus conscripsimus*. Et eadem Part. cap. 28. de nomine Adæ loquens: *Alii existimant, apud Hebræos hoc nomen esse specificum, & totum genus humanum sua notione complecti, sicut antehac diximus in Commentario nostro de sex diebus*: Ibidem de Syriacis veteris Testamenti versionibus disputans: *Cæterum*, inquit, *quæ fuerit tam multarum tralationum causa, & quæ inter ipsas cæteris probior existimari debeat, cum aliis ejus generis argumentis disseruimus in eo libro, quem de sex diebus præmisimus*.

2. De Paradiso.

De Paradiso Commentarius ad Ignatium, in tres Partes (non in duas, ut apud Bellar. loc. cit.) distributus, quarum prima Paradisum in sensu literali exponit capitibus viginti octo: in secunda capitibus septem, quorum tamen tertium desideratur, mysticum sensum tradit: in tertia denique duabus quæstionibus, & octo objectionibus respondet: videlicet, Simonis Magi, Manetis, Juliani apostatæ, Juliani Halicarnassæi, Theodori & Nestorii. Ubi Barcepha Theodorum Mopsvestenum intelligit, Nestorianorum parentem, non Theodorum Laodiceæ Episcopum, Apollinaris successorem, ut Masius perperàm autumat in Præfatione & in notis marginalibus ad Part. 1. cap. 28.

Latinè prodiit anno 1569. typis Plantinianis interprete Andrea Masio, cujus versio in Bibliothecam Patrum translata est: eique præmittitur docta ejusdem Masii Præfatio ad Henricos à Ree, & à Vveze scripta Kalendis sextilibus anno 1567. in qua natales Barcephæ, studia, opera, & citatos ab ipso Auctores latè persequitur. Hi autem à Barcepha citantur: è Græcis quidem

Atha-

Athanasius orat. de cruce, Par. 1. de Paradiso cap. 28. & orat. de ortu corporali, Par. 3. *Basilius* in illud, *in omni re gratias agite*, Par. 1. cap. 13. *Nazianzenus* orat. de Christi Natalibus, Par. 1. cap. 1. 28. Orat. de patientia, Par. 1. cap. 1. & orat. in Dominicam novam, Par. 1. cap. 22. & orat. de virtute, Par. 3. *Nyssenus* Commentar. de homine, Part. 1. cap. 1. 23. 25. & Serm. in orationem Dominicam, Par. 1. cap. 13. *Joannes Chrysostomus* in ea oratione, cui titulus, *Cur arbor illa appellata sit arbor scientiæ boni & mali, & quid sibi velit illud Christi, hodie mecum eris in Paradiso*, Par. 1. cap. 1. 7. 11. & orat. ad Sitigirium, seù Stagirium, monachum, Par. 1. cap. 13. & orat. contra eos, qui mundum gubernari à Dæmonibus putant, Part. 1. cap. 22. *Nemesius* philosophus Christianus, quem Numysium vertit Masius, de arbore vitæ, Part. 1. cap. 20. *Julius* Commentar. in Evangelium Joannis, quem Masius in Præfatione, & cl. Fabricius tom. 5. Biblioth. Græcæ pag. 270. Julium Africanum Emmaus Episcopum esse putant, cujus Commentarios Novi Testamenti & Chronicon laudat Hebed-Jesu in Catalogo librorum Chaldæorum num. 15. & expositiones in Scripturam subinde in Catenis allegantur, ac præsertim in Catena Corderiana in Joannem, ubi *Julius Episcopus* vocatur: quamquam fortasse dubitare quis possit, num diversus ab Africano sit, quum à Gregorio Bar-hebræo in Horreo mysteriorum frequenter citetur *Julius*, aliquando verò *Africanus*, quasi duo Auctores fuerint; nisi illum utroque nomine indigitare voluerit. Demùm *Severus*, utique Patriarcha Antiochenus Acephalorum princeps, Orat. seù Homilia 22. de Epithronio, Par. 1. cap. 1. 7. 11. & orat. 33. de eodem Epithronio, ubi de cruce Christi loquitur, Par. 1. cap. 20. Orat. qua differit, cur versi ad Orientem oremus, Par. 1. cap. 13. Orat. de Dei Genitrice, Par. 1. cap. 28. & Orat. adversùs Felicissimum Par. 3.

E Syris verò, *Ephrem Syrus* in iis sermonibus, quos de Paradiso conscripsit, Par. 1. cap. 1. 7. 13. & in eo opere, quo librum Geneseos, hoc est, de rerum ortu interpretatur, Par. 1. cap. 1. 9. 14. 28. ubi duas à sancto Doctore expositiones in Genesim elaboratas fuisse docet Barcepha Par. 1. cap. 1. inquiens: *Deinde beatus Ephræm duplici interpretatione exposuit librum Mosis prophetæ, quarum altera mystica est, atque arcana eruit sensa, altera res ipsas pertractat à Mose descriptas*: de hac secunda idem Barcepha paucis interjectis: *Ita & dominus Ephræm in suo Commentario, quo librum Geneseos de rebus ipsis interpretatur*. Hæc Barcephæ auctoritas dubitationem eximit, quam ex Bar-hebræo tetigi in priori tom. pag. 68. an videlicet utriusque expositionis in Genesim, quæ nomen Ephræmi præfert, unus idemque Ephræm auctor fuerit. *Philoxenus Episcopus Mabugensis* in eo sermone, quem de contemplatione arboris vitæ conscripsit, Par. 1. cap. 8. 17. 19. 20. 22. 28. & in Capitulis, quæ adversùs Diodorum (Tarsensem) composuit, Par. 3. *Jacobus Sarugensis*, quem & Botnanensem, (hoc est, Batnarum Episcopum) non semel appellat Barcepha, Orat. de ejecto Adamo ex Paradiso, Par. 1. cap. 20. 22. 25. 27. 28. Orat. de Passione Domini, Part. 1. cap. 28. Orat. de Ascensu Domini, ibidem: & Orat. qua differit, fuerit ne Adam mortalis conditus, an immortalis, Par. 3. *Joannes monachus* (non quidem Chrysostomus, ut malè conjicit Masius, sed Apamensis, de quo nos in priori tomo pag. 430.) serm. de occasu mundi hujus, & de venturo mundo novo, Par. 1. cap. 1. & sermone priore, quem de mundo novo scripsit, Par. 1. cap. 10. *Jacobus Edessenus*, quem Masius *Orrohaitam* vocat, in sermone de Theologia, Par. 1. cap. 1.

Porro in hoc Barcephæ commentario duo observanda sunt. Primum,

quod de Syriacis Scripturæ Verſionibus notat Par. 1. cap. 28. *Sciendum eſt*, inquit, *vetus Teſtamentum pluribus tralationibus ex Hebræa in Græcam linguam eſſe converſum; Syriacè verò redditum altera quidem interpretatione ex ipſo Hebræo, altera verò ex Greco.* Hebed-jeſu in Catalogo Librorum Chaldæorum pag. 50. Mar-Abæ id tribuit: ܡܪܝ ܐܒܐ ܪܒܐ ܦܫܩ ܘܬܪܓܡ ܟܠܗ ܥܬܝܩܬܐ ܡܢ ܝܘܢܝܐ ܘܬܘܪܓܡܐ ܠܠܫܢܐ ܗܢ ܣܘܪܝܝܐ *Mar-Aba magnus expoſuit & interpretatus eſt totum vetus Teſtamentum ex Græco ſermone in hanc linguam Syriacam:* Vixit autem Mar-Abas ſæculo ſexto; quartus enim fuit ab Acacio Neſtorianorum primate, qui ſub Pheroze Perſarum Rege Babuæi martyris Sedem occupavit, ut dixi in priori tom. pag. 351.

Alterum, quod de animabus Beatorum poſt exitum à corpore docet, Par. 1. cap. 18. eas videlicet uſque ad communem reſurrectionem in Paradiſo terreſtri detineri. *Reſpondemus*, inquit, *eo fuiſſe creatum primo, conſitumque ab opifice Deo Paradiſum, ut Adam cum ſuis in ipſo habitaret, qui ubi contra conditoris ſui imperium peccaſſet, eliminati inde pulſique ſunt. Ex illo porrò tempore uſque ad Chriſti adventum verſati ſunt in Paradiſo Enoch, atque Elias. At verò poſt Chriſti regis adventum huic præterea rei ſervit, ut in ipſo habitent animæ hominum juſtorum piorumque, atque eorum, qui per corporis ſui cruciatus Chriſti fidem comprobarunt, quique fideles Deum amarunt, exutæ corporibus uſque ad reſurrectionis diem; quod in eo ſermone oſtendimus, quem de Anima fecimus. Nam latronis animam eo ſubvexit Dominus: dicebat enim ad ipſum, profectò dico tibi, hodie mecum eris in paradiſo. Porrò poſt diem reſurrectionis nullus prorſus ejus futurus eſt uſus, ſed ſupervacaneus manebit & vacuus.* Eadem fuit nonnullorum Interpretum de Anima Latronis, eſtque Græcorum recentiorum de omnibus Sanctorum animabus uſque ad diem Judicii in Paradiſo voluptatis, aut in aliquo alio terreſtri loco detentis ſententia, de qua vide Bellarminum de Sanct. Beatit. cap. 1. An verò hic error per animos omnium Syrorum pervaſerit, alterius eſt loci diſcutere. Conſule Renaudotium to. 2. Liturg. Orient. pag. 333.

3. Expoſitio veteris & novi Teſtamenti.

Commentaria in Teſtamentum vetus & novum, Citantur paſſim à Gregorio Bar-hebræo in Horreo myſteriorum, in quo ſacram Scripturam exponit: eorumque notitiam habuit quiſquis eſt Auctor Catalogi librorum Chaldaicorum in ms. Codice Latino-Vaticano 6429. pag. 133. qui num. 13. hæc adnotat: *Moyſis Barchiphi Epiſcopi Beth-Raman expoſitio ſuper vetus & novum Teſtamentum.* Idem Barcepha in Commentario de Paradiſo Par. 3. reſpondens ad hanc quæſtionem, cur Deus creavit Adamum, quem peccaturum præſciebat, expoſitionis ſuæ in Matthæum meminit his verbis: *Verùm hanc quæſtionem diſſolvimus quoque in noſtra interpretatione, quam in divi Matthæi Evangelium fecimus.*

4. Anaphora.

Anaphora. Prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 391. ejuſque meminit cl. Stephanus Edenenſis cap. 7. de hæreticis Anaphorarum auctoribus nu. 15. in hæc verba. ܣܘܝܪܘܣ ܗܘ ܡܢܗܘܢ ܕܐܦ ܡܘܫܐ ܒܪ ܟܐܦܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܪܡܢ ܬܪܬܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐܦܘܪܐ ...

Severus, qui & Moyſes Bar-cepha Epiſcopus Beth-Raman, duas edidit Anaphoras; quarum prima incipit: Domine Deus lux æterna: *altera nondum in noſtras manus incidit.* Eandem laudat Auctor Catalogi Liturgiarum Syriacarum apud Schultingium tom. 3. pag. 106. num. 31. *Moiſis filii Petri* (hoc eſt Bar-cephæ) *Epiſcopi Barmienſis* (ſeu Bethramanen-

nensis) *Chaldaicè composita anno à nativitate Domini octingentesimo undecimo*. Imo nongentesimo, ut suprà ostendi.

5. Expositio Anaphoræ Syriacæ. *Commentaria* Barcephæ *in Liturgiam* laudantur à Barsalibæo in expositione Missæ Syriacæ cap. 10. 12. 13. & alibi passim.

6. De Anima. *De Anima liber*, cujus meminit idem Bar-cepha in Comment. de Paradiso Par. 1. cap. 18. ejusque verba suprà descripsi. Hunc propediem in Bibliothecam Vaticanam cura D. Andreæ Scandar, qui ipsum in Mesopotamia comparavit, inferendum expectamus.

7. De Sectis. *De Sectis Tractatus*, quem idem Bar-cepha citat in suo commentar. de Paradiso Par. 3. ad calcem solutionis primæ objectionis, inquiens: *Verùm hæc omnia ex eo libro cognosci possunt, quem de multitudine differentiaque Sectarum conscripsimus.*

8. Expositio tonsuræ monachorum. *Expositio mysteriorum, quæ in Tonsura monachorum continentur*. Exstat in Codice Ecchellen. Clement. Vatic. 4. pag. 257. Initium: ܩܕܡܝܬ ܙܕܩ ܠܗܘܢ ܕܡܛܠ ܐܠܗܐ ܠܐܣܟܝܡܐ ܕܝܚܝܕܘܬܐ ܡܬܩܪܒܝܢ ܘܫ :

Primum oportet eos, qui propter Deum ad habitum monasticum accedant &c.

9. Homiliæ in præcipuas anni solemnitates. *Homiliæ in præcipuas anni solemnitates*. Exstant quatuor è Syriaco in Arabicum conversæ in Cod. Berœen. Clement. Vatic. 1. à fol. 313. ubi Barcepha *Episcopus Mosul* disertè appellatur: nimirùm *de Dedicatione Ecclesiæ: de Annunciatione Zachariæ Sacerdotis: de Annunciatione Deiparæ: de tentatione Christi per Diabolum: & de leproso, quem Dominus mundavit.*

CAPUT XXIV.

Dionysius III. Patriarcha Jacobitarum.

I. Dionysii III. ætas. DIONYSIUS hujus nominis tertius, in serie Patriarcharum Jacobitarum octogesimus tertius, Joanni successit, ad quem exstat in libro, quem Paulus Ebn. Regia *de Fide Patrum* scripsit, fol. 276. *Epistola Synodica Macarii* quinquagesimi noni Coptorum Patriarchæ, qui apud Severum Mokaffæum in Historia Alexandrina ab anno Martyrum 649. ad annum 669. hoc est, ab anno Christi 933. ad annum 953. sedisse dicitur.

II. Epistolæ Synodicæ. Exstant binæ ejus epistolæ Synodicæ ad Mennam sexagesimum primum Patriarcham Alexandrinum, de fide in Trinitatem & Incarnationem Verbi. Altera apud Ebn-Regia fol. 287. Initium: نومن ونعترف باله واحد جوهر بسيط غير مخلوق :

Credimus & confitemur unum Deum, substantiam simplicem & increatam &c. Altera apud eundem fol. 279. quæ incipit. نومن ونقر باله واحد الثالوث المقدس :

Credimus & confitemur Deum unum, sanctam Trinitatem: ubi Spiritum Sanctum ex Patre Filioque procedere fatetur, inquiens: الاب ليس وجوده من احد اذ هو موجود غير مولود والابن المولود من الاب منذ الابد وروح القدس الفايض من الاب والابن

Pater à nullo habet existentiam, sed per seipsum existit ingenitus: Filius est genitus à Patre ab æterno: Spiritus Sanctus promanat ex Patre & Filio: quibus verbis hanc notam amanuensis in margine adjecit: كانه يشير الى الفيض

الغيض انه خلاف الانبثاق لانه ذكر الانبثاق فيما بعد من الاب خاصة

Promanationis nomine rem à processione diversam Auctor significat, qui paulò post processionem ex Patre principaliter esse scribit. At Dionysium pro una eademque re *promanationem & processionem* accepisse, constat ex iis ipsis verbis, quæ ab amanuensi perperàm intellecta fuere. Sic enim ait fol. 280. ونومن ايضا بروح القدس المنبثق الغايض من الاب بان له اقنوما

Item credimus in Spiritum Sanctum, qui ex Patre procedit & promanat, quatenus personam accipit. Aliud in tota epistola non habet Dionysius, quo Spiritus Sancti ex Filio processionem neget, aut promanatio à processione diversam esse affirmet.

CAPUT XXV.

Joannes Patriarcha Jacobitarum.

I. Joannes Mennæ Alexandrini æqualis.

JOANNES Octogesimus quintus Jacobitarum Patriarcha vivebat anno Græcorum 1280. Christi 969. quo ad Mennam LXI. Coptorum Patriarcham ex urbe Byzantina epistolam mox citandam dedit. Mennas autem in Historia Severi Mokaffæi obiisse narratur anno Martyrum 687. Christi 971. postquam Alexandrinæ Ecclesię præfuisset annis 17. diebus 340. ut in Chronico Orientali pag. 133. quod tamen in ea parte corrigendum, ubi idem Mennas decessisse dicitur *anno Christi* 966.

II. Binæ ejus Synodicæ.

Exstat apud Paulum Ebn-Regia in Tractatu de Fide Patrum, *Synodica Mennæ ad Joannem* fol. 285. & *binæ Joannis ad eundem Mennam Synodicæ*: Altera fidei professionem continet fol. 298. Initium: نومن بالاب والابن وروح القدس ثالوثا متساويا في الطبع

Credimus in Patrem & Filium & Spiritum Sanctum consubstantialem Trinitatem.

III. Ejusdem Disputatio Cŏstantinopoli sub Nicephoro Phoca Imp.

Altera disputationem complectitur, quam Joannes Constantinopoli coram Græco Patriarcha habuit, cui hic titulus præfigitur fol. 291. رسالة سنوديقى للاب الطاهر انبا يوحنا بطريرك انطاكية الى انبا مينا بطريرك الاسكندرية لما انفذ ملك الروم واحضر انبا يوحنا بطريرك انطاكية ومضى به الى القسطنطينية واحضره بحضرته وبطرك القسطنطينية حاضر والكهنة ومقدمى الملك وجادله بطرك القسطنطينية

Epistola Synodica sancti Patris Abbatis Joannis Patriarchæ Antiocheni ad Abbatem Mennam Patriarcham Alexandrinum, quum Romæorum Imperator jussit, captum Abbatem Joannem Patriarcham Antiochiæ, Constantinopolim perduci, ubi præsentibus Imperatore Patriarcha Constantinopolitano, sacerdotibus, Imperiique proceribus, idem Joannes cum Constantinopolitano Patriarcha disputavit. Anno nimirùm Christi 969., uti ad calcem epistolæ Joannis adnotatur: quo anno Constantinopoli Patriarcha præerat Polyeuctus, & Imperium tenebat Nicephorus Phocas, qui circa finem ejusdem anni à Joanne Zimisca interemptus fuit, ut narrant Cedrenus, Zonaras, & Leo Diaconus, quorum testimonio liquet, Nicephorum anno præcedenti Syriam ejusque maritima depopulatum, Byzantium reversum fuisse, ducto nimirùm secum Joanne Patriarcha, ut modò dixi. Vide Pagium ad annum Christi 968. à num. 7.

Synodicam Joannis accipe, ex qua ejusdem ætas, & fides Monophysitica quidem, ut cæterorum Jacobitarum, sed ab Eutychianismo prorsùs aliena demonstratur.

Joan-

Joannis Synodica ad Mennam.

Quum Imperator ex urbe Emesa Constantinopolim rediisset, quo nos (*Joannem Jacobitarum Patriarcham*) abduxerat, Patriarchæ (*Polyeucto*) mandavit, ut nos arcesseret. Arcessivit ille feria quinta ante Dominicam in Hosanna, præsentibus ejus Clericis. Antequam verò Patriarcham adjissemus, occurrit nobis ingens hominum multitudo, qui inconditis clamoribus terrorem nobis incutere volebant ad Patriarchæ colloquium euntibus. At Deus per tuas acceptas preces patientiam nobis dedit & fortitudinem.

وان الملك لما وصل من حمص الى القسطنطينية
بعد ان سيّرة الملك وسبق به الى القسطنطينية
تقدم الملك الى البطرك ان يحضرنا فاستحضرنا
البطريرك اليه يوم الخميس الذى قبل الشعانين
وعنده جماعة الاكليرس الذين له . فالتقونا
جمعا عظيما قبل وصولنا الى البطريرك فضجوا
علينا وجلبوا وارهبوا لكى يفزعونا ويرهبونا
قبل لقا البطرك والله بشفاعة صلواتكم
المقبولة اعطانا الصبر والشجاعة .

Post multum verò temporis ad Patriarchæ tandem ædes pervenimus, cui milites & turba magna assistebant. Salutavimus eum, & ipse salutem quoque nobis dicens, sedere nos jussit. Mox percontatus est, inquiens, Cujusnam loci Patriarcha es? Antiochenæ Sedis, respondimus. Tùm ille: Duo igitur Patriarchæ estis, qui unam Sedem tenetis; an schisma inter vos est, & tu unam Sedem tenes, & alter alteram? cui ego, schisma, inquam, inter nos est. Quod quum ille audiisset, excepit: ecquis Patriarcharum te admisit, quum in Patriarcham ordinatus fuisti? Respondimus: Dominus Mennas. Ait ille: At is hæreticus est: scripsit enim nobis epistolam erroribus plenam, ejusque in Christum fides haud orthodoxa est: Alium autem habemus orthodoxum Alexandriæ Patriarcham, Eliam nomine. Cui nos confestim responsum dedimus, prout Deus nobis suppeditavit, dicentes: non alium novimus Alexandriæ Patriarcham, præter Patrem Mennam, qui est noster in Christo Pater & comminister. Tùm ille: Tua verò quænam est in Christum fides? Affirmas ipsum de cœlo descendisse & inhabitasse in Sancta Maria Virgine, & ex ea corpus connaturale nobis induisse, nec ne? Respondi, confiteor, Deum Verbum, qui est

وبعد وقت كبير وصلنا الى البطريرك فى موضع
جلوسه وحوله جيش وخلق. فسلمنا عليه فرد
علينا واجلسنا وقال يا بطريرك اى موضع انت .
فاجبناه بانا على كرسى انطاكية . فقال انتما
بطريركان جالسان على كرسى واحد او بينكما
الشقاق وانت على كرسى وذلك على اخر. فاجبناه
ان بيننا الشقاق فلما سمع هذا قال لنا . لما
اصرحت بطريرك ومن ارتضاك من البطاركة
فقلنا مار مينا . فقال ذاك هراطيقا لانه قد
كتب الينا كتابا ليس فيه معرفة واعترافه بالمسيح
على امانة ردية بل لنا فى الاسكندرية بطريرك
مستقيم الامانة واسمه الياس . فاجبناه فى الوقت
بما اطلقه الله على السنتنا وقلنا لسنا نعرف
بالاسكندرية بطريركا غير انبا مينا وهو ابونا
ومشاركنا فى الخدمة المسيحية. فحينئذ قال لنا
انت كيف اعترافك بالمسيح اتقول
انه نزل من السما وسكن فى مريم البتول
القديسة ولبس منها جسدا بطبعنا
نعم او لا. فاجبته انّا نعترف ان
الله الكلمة الذى قبل كل العالم ابن الاب
نزل من السما وسكن فى والدة الاله البتول
مريم القديسة ومنها اتخذ قنوميا جسدا
بطبعنا متنفسا بنفس ناطقة عاقلة
وكذلك ولد منها الاه متانس بغير
تبديل ولا غيار . ولما سمع هذا قال
لنا فها اذن طبيعين هو المسيح
فاجبناه انّا نعرف المسيح مركبا من

ante fecula Filium Patris de cœlo defcendiffe, & inhabitaffe in Sancta Dei genitrice Virgine Maria, & ex ea perfonaliter corpus connaturale nobis, anima rationali & intelligente præditum affumpfiffe, atque ita ex ea natum fuiffe Deum hominem factum abfque mutatione & converfione. His auditis: duæ, inquit, funt igitur in Chrifto naturæ. Cui nos: Chriftum ex duabus naturis compofitum novimus: unam autem dumtaxat naturam ipfum fatemur poft Unionem, & unam Perfonam Verbi incarnati. Et poft longam difceptationem difceffimus eo die.

طبيعتين واما من بعد الاتحاد فما نعرفه الا طبعا واحدا وقنوما واحدا كلمة متجسدة . وبعد مناظرة طويلة انصرفنا في ذلك اليوم .

Quum verò dies Dominica Pafchatis effet, etfi Liturgiæ & oblationis atque feftivitatis expertes, juxta illud prophetæ, folemnitates veftræ in triftitiam convertentur; arceffivit nos tamen Imperator ad magnam eorum Ecclefiam, oftenditque nobis ornamenta Ecclefiæ, ejufque multiplicem apparatum, & ftolas, & vela, & lampades, & innumerum populum, qui eo confluxerat, & magnitudinem Imperii fui, exiftimans caducis iis rebus puerorum inftar capi nos poffe. Sumpta autem Euchariftia egreffus Imperator, arceffitos nos duris fermonibus hunc in modum alloquutus eft. En Chriftum dividimus, ut ait Paulus, & alius quidem dicit, ego fum Cephæ, alius alterius fe effe dicit, & id negat quod prior affirmat. Cui fuggerente Deo per veftras acceptas preces congruum & opportunum dedimus refponfum. Et poft longam confabulationem dimifit nos cum populo, à quo in paratas nobis ædes ufque deducti fumus.

ولما كان يوم احد الفصح وان كنّا بغير قداس ولا قربان ولا عيد كما قيل في النبوّة ان اعيادكم صارت حزنا مع غير ذلك فاستدعانا الملك اليه الى كنيستهم الكبيرة واراتا تزيين الكنيسة وكثرة جمالها وحليها وستورها ومصابيحها وكثرة الخلق فيها وعظم مملكته تقديرا منه انه يرغبنا في هذه الاحوال المنقضيه كما يرغب الصبيان . ولما تقرّب الملك وخرج استدعانا اليه وخاطبنا خطابا غليظا صعبا وقال لنا نقسم المسيح كما قال بولص انا للصفا انا وقال الاخر انا لا قالوا انا مع غير ذلك مما قاله . واعطانا الله معونة صلواتكم المقبولة في الوقت اجابة بما يصلح . وبعد اشيا كثيرة لو ذكرت لاطلت ثم صرفنا مع الناس وكله بنا ليوصلونا الى الموضع الذي انزلنا فيه .

Dominica nova iterùm adeffe nos juffit Imperator, & blandè nos eft alloquutus. Moslemani, ait, & Judæi reprehendunt nos, Auditores, & dicunt, varias inter nos hærefes effe; quofdam fcilicet Melchitas, alios Jacobitas, alios Neftorianos, & alios ex aliis fectis. Quæ autem, rogo, caufa eft fchifmatis inter nos & vos? Congregamini, & fcrutemur fcripturas uno, duobus, aut tribus menfibus, & inquiramus ubinam fit veritas, & fequamur eam omnes. Hæc ait, volens nos dulcibus fermonibus capere: exiftimabat enim fe veritatem tenere. Cui protinus refpondimus, nos in ea re ab Imperatore haudquaquam diffentire, fimulque

ولما كان في يوم الاحد الجديد استدعانا الملك اليه وخاطبنا خطابا لينا وقال قولا لطيفا يا قوم . المسلمون واليهود يوبخون ويقولون ان فيكم ارميس مختلفة فمنكم ملكية ويعاقبة ونسطورية وغير ذلك . ولاي سبب بيننا وبينكم الانشقاق اجتمعوا لنبحث في الكتب شهرا او شهرين وثلثة ونعرف الحق اين هو ونتبعه باجمعنا . وقرر انه يصيد بالكلام الطيب لانه يزعم ان الحق في يده ومعه . ونحن اجبناه في الوقت وقلنا نعم ما قاله الملك ودعونا له . وقال لنا عند من تختارون ان يكون جمعكم والبحث عنده . عندي ام عند البطريرك ام عند المطارنة ام عند الرهبان . فاجبناه عند من يشا الملك الرحيم لانا عندكم في ايديكم بل

لا

pro ejus incolumitate precati ſumus. Rogat ille: quem futuræ diſputationi præeſſe ipſe velim: utrum ipſum, an Patriarcham, aut Metropolitas, vel monachos. Reſpondimus, eum nos optare, quem clementiſſimus Imperator ſtatuiſſet: quandoquidem, ajo, ſub veſtra ſumus poteſtate; modò abſit vis & injuria. His ab eo dimiſſi, ad noſtras ædes regredimur.

لا نستضام ولا نظلم باطلا وانصرفنا من عنده
الى الموضع الذى كنا فيه ماكثين .

Poſt biduum à Patriarcha vocati accedimus. Invenimus eidem aſſidentes Epiſcopos, & magiſtratus Imperii. Diſputatum eſt. At illi nullum ex Scripturis teſtimonium protulerunt, ſed ſola ſui cerebri commenta producentes, eadem pertinaciter tueri conabantur, aſſirmantes, Chriſto duas naturas ineſſe. Nos contra Chriſtum ex duabus quidem naturis compoſitum; id tamen intelligendum eſſe ad mentem omnium Sanctæ Eccleſiæ Doctorum, velut in homine animam & corpus. Quumque illi repoſuiſſent, homini quoque duas ineſſe naturas; contradiximus, affirmantes, nos unicam agnoſcere naturam compoſitam, nec Chriſtum dici niſi unum, & unam voluntatem, atque operationem unam. At illi à ſententia minimè receſſere, nec Scripturarum verba attenderunt. Et quoniam identidem opponebamus, à nobis nihil ex noſtro ſenſu affirmari, ſed ea dumtaxat, quæ Sancti Patres, & Sanctæ Eccleſiæ Doctores Chriſti Dei noſtri unitatem optimè intelligentes docuerant: qui non agnoſcebant poſt unionem, niſi naturam unam Dei Verbi incarnati, atque omninò dualitatem peracta unione remanſiſſe negabant; Patriarcha ſubintulit. Cedo Doctores, quos veſtræ opinioni ſectæque patrocinari affirmatis. Omnes, ajo, Patres dabo, qui Eccleſiam ædificarunt, fidemque confirmavere ſua quiſque ætate. Hujus, ſubdit ille, quam memorabas, Unionis teſtimonium mihi ex Cyrillo redde. Quod nos actutum facturos ſpopondimus. Exiſtimabat nimirùm id nos nunquam effecturos. Deſcriptam ergo Græcè obtulimus Syllogen teſtimoniorum, quam ad hujus voluminis calcem ſubjiciemus. Quum porrò ea

وبعد يومين امتحضرنا البطريرك وعنده جمع
من المطارنة والعظما مدبرى الملك وجرى الخطب .
فاما هم فما استشهدوا بكلمة واحدة من الكتب بل
يذكرون من انفسهم ويكابرون عليه بما يقولـون
به ويقولون ان المسيح طبيعتان . فقلنا لهم انـه
يعرف المسيح من طبيعتين حسب مـا تقولـه
ساير معلمى البيعة المقدسة كـمثـل النفس
والجسد فقالوا لنا والانسان هو طبيعتان فقلنـا
لهم ما نعرف الا طبعا واحدا مركبا ولا يقـال
الا واحد ومشية واحدة وفعل واحـد . فـمـا
انتنوا عما هم عليه ولا سمعوا كلام الكتب . ولما
قلنا لهم دفعات كثيرة انّا ما نقول لكم شيا من
انفسنا بل نذكر ما قاله الابا القديسون ومعلموا
البيعة المقدسة المحققون لاتحاد المسيح الاهنـا
فانهم لا يعرفونه من بعد الاتحاد غيـر طبـع
واحد الله الكلمة المتجسدة وانه قد انقضى وبطل
بالكلية ذكر اثنين من بعـد الاتحـاد . ولما سمع
البطريرك هذا قال ممن من المعلمين تحضرونـا
حقيقة ما تزعمونه وتقولون به وتظهرونه لنـا .
فاجبناه انّا من قول جميع المعلمين الذيـن هم
مثبتون الامانة وبانيون البيعـة كل واحـد منهم
فى زمانه . فقـال تبيّنـون من قول قورلـس
القديـس شهادة هذا الاتحـاد الذى ذكرتموه .
فوعدناه انّا نفعل هذا وظن انّا لا نقـدر على
ذلك ولا نعرفه وكتبنا الشهادات التى ذكرناها
اخر هذا الكتـاب باليونانيـة واحضـرناهـا
وسلمناها اليه . فلما نظر اليها امسك ولم يقراها .
فقلت اتامر البطريرك وتقرا عليه هذه الشهادات
التى للمعلمين الارتدكسيين المستقيمى الامـانـة
الذى نحن وانتم مجمعون على القول بهم وهم اباونا
وتبيّنوا ما ذكـروه الابـهـات واورنـا متى سموه
طبعين من قبل الاتحاد او من بعده ونحن نرضى
بما يذكروه الابا . وهذه الشهادات وهى بـعـض
ما قاله الابا لانا لا نعرف لسانكم فاقـتـصرنا
على ما ذكرناه وهو يسير من كثير لتعلموا حقيقة
كلامنا وما نعتقده ولا تظنوا بذا انـا غير عالـمين

وانا

ea minimè legeretur: Jubes, ajo, ut perlegantur Patriarchæ testimonia Doctorum orthodoxorum, qui communi partium consensu suscipiuntur; ipsique sunt Patres nostri. Et ostendite nobis ex Patrum decretis, utrùm Christo duas naturas ante unionem, an post illam tribuerint, nosque Patrum dictis consentientes habebitis. En testimonia: Sunt autem pauca quædam: ignorantes enim vestrum sermonem, cætera multa prætereunda duximus; ut inde fidei nostræ veritatem certitudinemque cognoscatis, neque nos imperitos atque erroribus implicitos existimetis. Ad hæc conticuere illi, hoc tantummodo subdentes, Gregorium Theologum in priori epistola ad Caledonium Apollinari objicere, eundemque graviter reprehendere, quod Christum negaret assumpsisse corpus perfectum anima rationali intelligente præditum: duasque naturas, sicut animam & corpus, Christo asserere. Tùm verò, Percurrite, ajo, epistolam ab initio usque ad calcem, & perspicietis, quomodo sanctus Doctor unionem definiat in eadem epistola, quam protulistis, & quomodo affirmet, *non alius est & alius, absit: sed uterque in unione & commistione unus*: Non quod sanctus Gregorius inducat in Christo commistionem, & confusionem, sed quia veritatem unionis certam atque indubitabilem reddere voluit, Christumque unum esse & agnosci in corpore, nec duabus constare naturis, sicut dicitis. At illi sententiam suam pertinacissimè tuentes: en ergo, ajebant, commistionem & confusionem facitis, & divinitatem passam fuisse affirmatis, si unicam naturam asseritis. Unus porrò Deus novit, quæ gesta fuere, & quæ in hac nostra cum illis disputatione disseruimus: quoniam duodecies hactenus nos ad collationem provocarunt.

وانّا على ضلالة كما تزعمون . فاما هم فما اجابوا غير هذة المسيله وقالوا قال القديس غريغوريوس الثاولوغس فى الرسالة الاولى التى منه الى قلنديبنوس وهو يوبخ فيها لافاليدريوس ويبكته على انه ماكان يقول ان المسيح لم يتخذ جسدا تاما بنفس ناطقة عالمة ويقول له طبعان كالجسد والنفس فقلنا لهم اقروا الرسالة من اولها الى اخرها وتبيدوا حقيقة ذلك القديس كيف يحد التاحّد فى هذه الرسالة التى استشهدتم منها ويقول فيها ليس اخر واخر معاذ الله بل اثنينهما بالاتحاد والامتزاج الواحد . ليس ان القديس اغريغوريوس يدخل على المسيح مزاجا واختلاطا . وانما قال هذا ليحقق ويصحح الاتحاد وانه واحد يعرف بجسد وليس طبيعتين كما تقولون . وهم يكابرون على رعيهم ويقولون هوذا اذن تعملون مزاجا واختلاطا وان اللاهوت تالمت تقولون ان كنتم تقولون بطبع واحد . والله وحده يعلم ما جرى وما قلت فى هذه الجموع التى صارت لنا معهم لانهم جمعوا علينا اثناعشر دفعة الى هذا الوقت .

Hæc verò sunt testimonia [1], quæ Græcè scripta eis obtulimus consona doctrinæ sancti Cyrilli: quorum primum est ejusdem Cyrilli ex sermone Athanasii de Incarnatione Dei Verbi

وهذه الشهادات التى كتبناها لهم باليونانية محققين لتعليم قورلس القديس واولها ما ذكره قورلس من ميمر اثناسيوس على تجسد الله الكلمة الخ فانظر

NOTA.

1 *Testimonia*. Auctores, quos citat Joannes, hi sunt. *Cyrillus* Orat. in Diodorum & Andream Samosatenum, ubi Athanasii sermonem de Incarn. Dei Verbi citat. *Gregorius Thaumaturgus* de Fide. *Julius Papa Romæ* Orat. adversus eos, qui Incarnationem Dei Verbi impugnant. *Idem* Orat. de unione Deitatis & corporis Christi. *Idem* in epistola ad Dionysium Episcopum Cypri. *Gregorius Theologus* Orat. de Nativitate Domini. *Idem* Orat. de Deo Verbo. *Cyrillus* epist. ad Acacium Meletinensem Episcopum. *Idem* epist. ad Successum. *Idem* tomo 2. adversùs Nestorium. *Idem* epistola heortatica ad Theodosium Imperatorem. *Idem* epistola ad Eulogium Presbyterum Constantinopolitanum.

bi &c. Vos itaque legite & expendite omnes ejusmodi textus, quos Spiritus Sanctus loquutus est per ora sanctorum Patrum, & quidquid demonstravit sanctus Pater Cyrillus in omnibus suis libris, quorum lux est lux solis: quæ ve idem circa Incarnationem Dei Verbi ostendit: quoniam ubique anathematizat, & affirmat, mentem speculationi intentam videre duas naturas ad unionem & compositionem venire in Christo, nosque confiteri unam naturam unamque personam perfectam ex duabus per unionem sine defectu, aut commistione, aut corruptione, unum incarnatum. Testatur etiam Pater Cyrillus antiquos Patres hoc idem sensisse, & eadem similitudine usos fuisse: & secundùm reliquos omnes electos Patres credimus & affirmamus, unum esse Christum ex duabus naturis & personis [1], divinitate & humanitate perfecta, factamque fuisse unam naturam & personam unam Verbo incarnato homini facto. Omninò autem negamus post unionem duas naturas duasque personas, vel duas voluntates, aut contrarias operationes. Quicunque enim hoc dicit, anathematizatur & rejicitur à sanctis Patribus & præstantibus Doctoribus, quemadmodum præfati sumus. Et hæc est Nestorii assertio & doctrina, & omnium ejus gregalium.

Porrò

فانظروا وتاملوا جميع هذه المقالات التى نطق بها روح القدس على افواة الابا القديسين وجميع ما بيّنه الاب القديس قورلس فى ساير كتبه التى نورها كنور الشمس . وكما اظهره من معنى تجسد الله الكلمة فانه فى كل موضع يحرم ويقول ان العقل اذا تامل بالثاوريا نظر الى طبعين صارا الى الاتحاد والتركيب فى المسيح ونعترف بطبع واحد وقنوم واحد كامل من اثنين بالاتحاد من غير زوال ولا امتزاج ولا فساد للواحد الكلمة المتجسدة . وشهد الاب قورلس ايضا من الابا الذين تقدموا انهم هكذا قالوا وهكذا مثلوا . ومثل ساير الابا الاخيار نومن ونقول ان واحد هو المسيح بن الله من طبعين وقنومين لاهوت وناسوت كاملة وانه صار طبعا واحدا وقنوم واحد للكلمة التجسد التانس وما نقول بته من بعد الاتحاد لا طبعين ولا قنومين ولا مشيتين ولا افعال مختلفة . لانه من يقول بهذه المقالة محروم مرذول من الابهات القديسين والمعلمين الفاضلين كما قدمنا وذكرنا . وهذه مقالة نسطوريوس وتعليمه وجميع من قال بقوله .

وكلما

NOTA.

1 *Ex duabus naturis & personis*. Locutio à nullo veterum Monophysitarum, quod sciam, usurpata, primùm occurrit in Synodica Theodosii, ut notavi suprà pag. 125. Eadem legitur in epistola Athanasii Antiocheni ad Philotheum sexagesimum tertium Coptorum Patriarcham his verbis:

نعترف ان عمانويل مسيح واحد رب واحد ابن واحد وجه واحد وطبع واحد اقنوم واحد متجسد من اقنومين اعنى طبيعتين من لاهوت وناسوت :

Confitemur, quod Emmanuel est Christus unus, Dominus unus, unus Filius, unum prosopon, una natura, una persona incarnata EX DUABUS PERSONIS, *hoc est, naturis, ex divinitate scilicet & humanitate*. Ubi Athanasius personam cum natura confundit: mox subjungit hoc ineptissimum ratiocinium.

فان قلنا ان سيدنا المسيح من بعد الاتحاد طبيعتين او بطبيعتين كما زعموا الذين لا فهم لهم ويظنوا انهم حكما فكيف لا يقولون ايضا ان المسيح اقنومين وباقنومين ويجعلون الثالوث اربعة لانه لا يمكن ان يكون طبع الا باقنوم :

Quodsi dicimus, Christum Dominum post adunationem duas esse naturas, aut in duabus naturis, ut opinantur qui se sapientes putant, quum insipientes sint, quomodo dicendum non erit, Christum quoque duas esse personas & in duabus personis: & sic pro Trinitate quaternitas obtrudetur, quum fieri nequeat, ut natura sit, nisi in persona. Personam ergo à natura haud distinguunt recentiores Monophysitæ, qui tamen quum in Trinitate naturam unam, tresque personas in iis ipsis Synodicis, quas citavi, disertè fateantur, necessario sequitur, eos vel omninò cæcos esse (id enim in Incarnatione non vident, quod in Trinitatis mysterio perspicacissimè intuentur:) vel sibimet repugnare, qui nunc personam à natura distinguunt, nunc utramque pro una eademque re sumunt.

Porrò quoties ajebam hanc esse Nestorii hæresim, vehementer excandescebant, sibique id permolestum esse præseferebant, Nestorium cum suo errore execrantes, quamvis & ipsi ejus doctrinam consectentur & doceant. Et nos quidem hæc & alia, quæ consulto præterimus, illis sæpius suggessimus. At illi in sua pertinacia atque inveterato errore perstitere, his modis nobiscum agentes, suique Imperii auctoritate nobis instantes & vim intentantes, juxta vetus adagium: qui dominatur, sapit. Ut verò intelleximus, Scripturarum oraculis eos minimè acquieturos, nec veritati manus unquam daturos: nec nostra, subjecimus, voluntate ad vos venimus, nec vobiscum disputare ambivimus unquam, sed Imperatoris mandato nos huc accedere adegistis, rogatique fidei nostræ fundamenta aperuimus, quodque nobis tradidere præstantissimi Patres & orthodoxi Doctores, qui Dei Ecclesiam rexerunt, eamque propugnarunt, atque Apostolicam fidem confirmarunt. Vos autem neç illis neque nobis acquiescitis. Implete igitur opera Patrum vestrorum, eorumque vestigiis insistite. Nos itidem nostros sequemur.

وكلما كنت اذكر لهم هذه مقالة نسطوريوس كان غيظهم يزيد ويشق ذلك عليهم جدا ويظهرون نفورا من امانة نسطوريوس ومنه وهم يقولون ويذكرون علومه . ولما ذكرنا لهم هذا وغيره اضعافا مضعفة مما يطول ذكره فاما هم فعلى مكابرتهم ومباعتتهم القديمة فيهم . وذلك استعملوا معنا متعززين علينا متحكمين بملكهم كقول المثل المسلط حكيم . فلما رايناهم لا يسمعون قول الكتب ولا يرضون بالحق قلنا لهم نحن ليس باختيارنا جينا اليكم ولا اردنا مجادلتكم بل بيد الملك اغتصبتمونا واحضرتمونا ولما طالبتمونا باطلاعكم على مذهبنا عرفناكم اصل امانتنا وما سلمه الينا الابا الفاضلون والمعلمون المتقدمون العلم الذين رعوا بيعة الله وجاهدوا عنها وبينوا الامانة السليحية وانتم فما منهم تسمعون ولا منا . فتمموا افعال ابايكم واسلكوا فى اعقابهم ونحن نعقب من لنا .

Enimverò postquam patuit, nos nulla vi, nullo metu à proposito discessuros, nec minis, nec pollicitationibus infirmitatem virtutis nostræ ad eorum vota pertractum iri (quoniam extrema pati nobis deliberatum fuerat, & mortem cætera inevitabilem oppetere:) ipsi contuentes mortis metu nostram constantiam minimè fractam, continuere sese parumper, nosque in carcerem conjecerunt. Sic hactenus nobiscum agitur. Meliora à Dei clementia præstolamur, vestris nimirùm exorata precibus. Spes autem nostra in Deo est, & patientia firma, quam nulla vis, nullus metus, aut casus ullus franget: & confidimus in eo, cujus spes non confundit, fore ut nos minimè deserat, sed contra nobis gaudium, & finem bonum sit allaturus, suumque judicium in nobis impleturus.

فلما نظروا هم ان ترعيبهم لنا وتهويلهم علينا لا يزيلنا عما نحن عليه ولا مواعيدهم ولا كرامتهم تجتذب ضعف قوتنا الى ما يريدونه لانا نحن قد جعلناها واحدة واسلمنا انفسنا للموت الذى لابد منه . فعند تاملهم ما نحن عليه من الصبر على الموت امسكوا عنا قليلا واعتقلونا فى الحبس ونحن على هذه الجملة الى الان نترجا رحمة الله وان تلحقنا بقوة صلواتكم فاما يقيننا بالله وصبرنا فمحكم لا يتداخل قلوبنا جزع ولا خوف ولا حال من الاحوال ونعتمد على من لا يخيب رجاه انه لا يغفل عنا وان يجعل لنا فرحا وخاتمة صالحة وان ينفذ حكمه فينا .

Quod autem rerum nostrarum seriem hoc libello retexere suasit, fuit, quoniam comperimus vobis nunciatum fuisse nostrum in urbem Constantinopolitanam adventum: sed fortasse res, ut gestæ sunt, minimè tene-

والذى دعانا الى شرح ما ضمناه هذا الكتاب انه صح عندنا ما اتصل بكم من حصولنا بالقسطنطينية فاما بيان الصورة فليس عندكم لان السماع بعيد من الحقيقة ونعلم انكم بفضلكم

مغمومون

tenetis; Fama quippe à veritate plerumque aberrat. Compertumque prætereà nobis eſt, vos pro veſtra in nos benevolentia ex noſtro infortunio non mediocri mœrore affectos; quandoquidem alter alterius membra ſumus, & quum unum membrum dolet, reliqua eidem condolere conſequens eſt, quia uno ſpiritu animati ſumus. Tùm etiam ne vobis, quod abſit, ulla incidat adversùs nos ſuſpicio ex iis, quæ ſatanas maledictus ſerere ſolet, aut à flagitioſis hominibus vobis inſuſurrari contingat: qui enim maledicto diabolo adhæret, ipſe decipitur, & ſeductus puras mentes perturbat, etſi de veſtra bona mente optimè ſentiamus, nec eam delatorum obtrectationibus patere credamus. Demùm quia Deus, cujus nomini laus & gloria, videt, quàm oppidò cupiamus fieri certiores, vos bene valere, veſtraque omnia quàm optimè ſe habere: veſtras, inquam, benedictas Eccleſias, & omnes Paſtores veſtræ juriſdictioni ſubjectos, quos ut Deus veſtris precibus tueatur, oramus: nec non monachos, qui in deſerto agunt, & ſanctos patres: ut tribuat nobis Deus benedictionem veſtrarum eorumque orationum. Quod autem ſupplices etiam atque etiam à ſanctitate veſtra flagitamus, rogate omnes ſanctos, qui in veſtris provinciis commorantur, tùm propinquos, tùm à vobis remotos, ut pro noſtra infirmitate, & pro univerſa Eccleſia orthodoxa ipſorum matre ac nutrice orent: quia nobis certum eſt, à Deo non confundi eos qui ſimpliciter in corde puro invocant illum, ſed illum petitionem eorum ipſis tribuere. Precamur etiam ſanctitatem & præſtantiſſimam fraternitatem veſtram, ut nos ſolari dignemini in hac tribulatione, in qua ſumus, & in hoc exilio literis veſtris, in quibus conquieſcamus. Enimverò epiſtolam veſtram contueri perinde erit, ac ſi glorioſam perſonam veſtram videamus. Salutem divinam ſpiritualem dicimus dilectioni nobilis animæ tuæ, & omnibus electiſſimis Epiſcopis nominatim, atque univerſis diſcipulis veſtris, & iis qui vobis accepti ſunt; & præcipuè illuſtri, ac ſapienti Domino Macario Scriptori. Ego verò, & Sergius Metropolita Apameæ, & Jacobus Metropolita Symnadæ, & Joannes Epiſcopus Ramatuæ, & Conſtantinus Epiſcopus Garmæ, qui mecum ſunt in exilio: & omnes noſtri diſcipuli, David & Zacharias: & fideles

مغمومون لاجل نقصنا لانا اعضا بعضنا لبعض
فاذا ألم عضو واحد فساير البدن متالم لانا
ننتسم روحا واحدة. وايضا ليلا يداخلكم والمعاذ
بالله شك فيما عندنا مما يزرعه الشيطان اللعين
او بتبليغ من لا خير فيه اليكم ممن هو ارعابين
لابليس اللعين فيتخلل ويغتال ويكدر الافكار
الصافية وان كنا على اجمل واحسن ثقة وحقيقة
مما عندكم وان البلاغات الردية لا تنجع فيكم.
وايضا فلانّ الله جل اسمه الشاهد على ما
عندنا من الشوق الى معرفة اخباركم السارة
ومجارى احوالكم ورعاتكم المباركة وجميع الرعاة
الذين تحت ايديكم حرسهم الله بصلواتكم
والرهبان الذين فى البرية والابا القديسين رزقنا
الله بركة صلواتكم وصلواتهم والذى نساله من
قدسكم بالتضرع والتحنن ان تسلوا جميع
القديسين الذين بنواحيكم بالقرب منكم والبعد
تقديم الصلاة وتضرع عن ضعفنا وعن جميع
البيعة الارثدكسية امهم ومربيتهم فانه حقيق
عندنا ان الله لا يخيب من دعاه مخلصا بقلب
طاهر ويعطيه مسلته. ونسل قدسكم وفضل
اخوتكم ان تعزونا فى هذه الشدة التى نحن فيها
والاكسورية بكتاب منكم نسكن اليه وكانّا اذا
رايّنا كتابا منكم فقد شاهدنا جليل
شخصكم وناجيناكم بالسلام الالهى الروحاني
لودّ نفسك النبيلة وجميع الاساقفة الاخيار
كل واحد منهم باسمه. وجميع تلاميذكم والمرضيين
لكم وخاصة البهى الحكيم مار مقارة الكاتب وانا
وسرجس مطران اوفاميا ويعقوب مطران سنندوا
ويوحنا اسقف رمطوه وقسطنطين اسقف جرما
الذين معى بالنفى وجميع تلاميذنا داود وزخريا
والمومنون الذين من اصحابنا بمدينة الملك
يخصكم جميعا بالسلام ونستودعكم الله ونسالكم
ان تستودعونا اياه واغفروا لنا واذكرونا فى
صلواتكم المقبولة.

familiares nostri in Regia urbe vobis salutem dicunt: vosque Deo commendamus, & oramus, ut nos similiter Deo vos commendetis, nobisque parcatis, atque in vestra acceptabili oratione nostri memoriam habeatis.

Hæc scripsimus feria secunda, die vigesima tertia Ab (*Augusti*) anno Alexandri Macedonis millesimo ducentesimo octogesimo.

وكتب يوم الاثنين وقد مضى من اب ثلثة وعشرين يوما سنة الف ومايتين وثمانين للاسكندر المقدوني .

Is fuit annus Christi 969. quo dies 23. Augusti in feriam secundam incidit: non *annus* 958. ut perperàm scribit Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 489. ubi disputationis quidem Joannis summam cum Græco Patriarcha ex Codice Seguieriano retulit, sed in assignanda ejus epocha deceptus est: nam anno Christi 958. nec Joannes Patriarchatum, neque Nicephorus Phocas imperium inierant. Hic enim imperare cœpit anno 963. Joannes verò in Patriarcham Syrorum Jacobitarum, ut ipse scribit in laudata epistola, electus fuit, quum Alexandrinam Coptorum Ecclesiam regeret Mennas, qui Patriarchatum quidem inierat anno Martyrum 673. Christi 957. ut ostendi pag. 132. sed duo Jacobitarum Syrorum Patriarchæ Joannis prædecessores sub eodem Menna extiterant: Dionysius nimirùm, de quo suprà pag. 131. & Abraham, cujus meminit Bar-salibæus in serie eorum Patriarcharum num. 84.

IV. Anaphora, quæ Sanctorum Doctorum nuncupatur.

Idem Renaudotius tom. cit. p. 409. ex Codicibus Seguierianis & Colbertinis publicavit *Anaphoram Sanctorum Doctorum*, quæ *Joannis Magni Patriarchæ* nomen præfert. Initium: *Domine Deus potens*. Dicitur autem *Sanctorum Doctorum*, quia tota contexta est ex aliis Anaphoris: *quarum*, inquit, *Auctores perhibentur aut Sancti nominatissimi in antiqua Ecclesia ante omnem schismatis memoriam: aut recentiores, qui ob defensionem vel professionem Monophysitarum doctrinæ, fama inter eos celebres sunt*. Adscribuntur autem in margine unicuique orationi nomina Auctorum, qui sunt: Jacobus frater Domini: Joannes Evangelista: Duodecim Apostoli: Clemens: Ignatius martyr: Dionysius Atheniensis: Julius Papa: Gregorius Theologus: Cyrillus: Philoxenus Hierapolitanus: Jacobus Sarugensis: & Lazarus Bar-Sabta. Postrema denique precatio pag. 419. cujus initium *Lux mea & Deus omnium*; & quæ orationi Dominicæ subjungitur pag. 417. initium: *O Domine misericors*, Auctori hujusce collectionis tribuuntur. An verò is noster Joannes sit, affirmare non ausim: plures enim sub hoc nomine occurrunt in serie Barsalibæi à Severo ad ejus usque ætatem, hoc est ad annum Græcorum 1518. Christi 1207. nimirùm, LXI. LXVIII. LXXVI. LXXX. LXXXII. LXXXV. LXXXVII. LXXXIX. XCI. XCIII. XCV. & XCVIII. Sed quum *Lazarus Bar-Sabta* in hac Liturgia nominetur, qui nono sæculo, ut suprà dixi, vivebat, dubium nullum relinquitur de utroque Joanne LXI. & LXVIII. quos ante illud sæculum vixisse, ex Dionysii Chronico observavi. Dubitat Renaudotius loc. cit. *An ejus Liturgiæ ordinator fuerit Joannes, qui Apologiam ritus Syrorum circa præparationem panis Eucharistici cum fermento, sale, & oleo scripsit*. Verùm is fuit Joannes XCI. quem ܒܪ ܫܘܫܢ *Bar-Susan* appellant Syri, nec ullibi *Joannes Magnus*, aut hujus Liturgiæ concinnator dicitur, sed propriam & peculiarem edidit Anaphoram, de qua nos infrà.

Denique observandum quod de Auctoribus, ex quibus hæc Liturgia concinnata est, notat idem Renaudotius. *Omnium*, inquit, *si unum Theologum excipimus, quod de Gregorio Nazianzeno intelligi debet, nominibus prænotatas Jacobitæ totidem Liturgias agnoscunt, istam non item: sed quod ex veterrimo Codice* Col-

Colbertino didicimus, quæ Basilio tribuitur, (ea scilicet, quam Masius interpretatus est,) eadem Gregorio quoque conjunctim adscribitur. Nam multa duobus illis Ecclesiæ luminibus Responsa de Jure variisque quæstionibus Ecclesiasticis, attribuere solent, ut factum est de ista Liturgia, quam diù frustra quæsitum in illo tandem Codice reperimus. Nihil verosimilius dici poterat de Gregorii Theologi Liturgia: sed verum nequaquam est. Propriam Theologus habet apud Syros, non secus atque apud Coptos & Æthiopas, & quidem à Basilii Liturgia omninò diversam Anaphoram, quæ exstat in Cod. Nitr. 3. fol. 100. Nitr. 4. fol. 194. & Ecchell. 3. fol. 109.

Initium: ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܛܘܒܬܢܐ ܒܟܠ

Deus Pater beatissime, ejusque meminit Edenensis cap. 2. de Catholicis Anaphorarum Scriptoribus num. 16. & Schultingius tom. 3. pag. 106. num. 10. At Basilii Anaphora apud eundem Edenensem num. 15. incipit

ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܠܥܠܡ

Deus æterne, cujus & meminit Schultingius num. 11. eamque edidit Masius anno 1567. & ex Masio Renaudotius tom. 3. pag. 548. Exstat autem Syriacè in Codice Syr. Clemen. Vatic. 20.

CAPUT XXVI.

Athanasius VI. Patriarcha.

I. Athanasii VI. ætas.

ATHANASIUS Sextus hujus nominis Jacobitarum Patriarcha, in serie Barsalibæi nonagesimus, Dionysii & Joannis successor, æqualis fuit Philotheo sexagesimo tertio Coptorum Patriarchæ; qui in Historia Alexandrina Coptis præfuisse dicitur ab anno Martyrum 692. ad annum 716. hoc est, ab anno Christi 976. ad annum 1000.

II. Synodica ad Philotheum Alexandrinum.

Exstat ejus ad eundem Philotheum Synodica apud Paulum Ebn. Regia in libro de Fide Patrum fol. 309. Init:

اومن واعترف بالاب والابن السخ

Credo & confiteor Patrem & Filium &c. ubi de more recentiorum Jacobitarum, Christum asserit *ex duabus naturis, & duabus personis compositum*, ut suprà dixi pag. 137.

III. Philothei ad Dionysium Synodicæ fragmentum.

Philothei ad Athanasium epistola legitur in eodem libro de Fide Patrum fol. 305. eique fol. 302. præmittitur Synodica ejusdem Philothei ad Dionysium Athanasii præcessorem, ex qua hæc, quæ utriusque ætatem & mutuam communionem illustrant, describere operæ pretium duco.

هذه ايها الاخ الحبيب الكريم حوطك الله التى الهمنى الله اياها بنوره الحقيقى كتبتها بل من تعاليم الابا الافاضل لتقف منها على مسلكك . وهولا الذين اتونا برسايلك السنوديقيات الكريمة النافذة من قدسك قبلناهم بفرح عظيم وتهليل وقلب مسرور على قدر ممكنتنا اعنى الحكيم توفيل مطران دمشق المعلم المهذب فى التفسير المطران القديس بدمشق وباسيليوس البار الضاهى فى سيرته لباسيليوس القديس معلم الارثذكسية المطربليط بطيرية واخوتنا المشاركين لنا فى الخدمة الروحانية فهولا المويدين بالحكمة والفعل فلقد سررنا بحضورهم كاننا شاهدنا قدسك . هولا الذين وجدناهم بالحقيقة مستحقين للكهنوت اذ خدموا الوساطة بيننا الله يجازيهم بالحسنى . وكذلك تلميذك يوحنا البار الناسك الفاضل القس وسلمون الشماس المبارك واعتنقناهم بفرح واشتياق لانهم فارقوا قدسك بكل نشاط وساروا الينا واكرزنا اسمك العالى فى ساير البيع وساير الصقوع والامصار وتقدمنا الى ساير الكهنة ليصلوا عليك فى كل قداس ثبت الله اسمك المجد لالهنا يسوع المسيح . نقدم السلام الى ساير من تحت سلطانك وتحت خضوع كرسيك ايها المغبوط من المطارنة الابرار والاساقفة الاخيار والاقليروس الكريم والشعب المومن والرهبان الاطهار والقطيع الذى لسيدنا المسيح قبلك خاصة تلاميذك جبريل ويسوع

ومرقص

ومرقس الرب يحفظهم وكمال الـــشـــعب الذى
قبلك بخير وسلامة امين . ويقدموا الى قدسك
من الذين عندنا السلام بسجود ابهاتنا الاساقفة
الذين حضروا كل واحد باسمه وخاصة انبا ساويرس
اسقف الاشمونين وانبا مرقس البهنسى الكاتب
والقسوس والشمامسة وجميع الرهبان والاراكنـة
المحبين لله والشعوب المومنين الذى تحت كرسى
مرقس الانجيلى . وابو رهبان ديرك الذى عندنا
والاخوة الذين فيه ونحن مستعدون للقيام بهم
وحسن النظر اليهم حسب ما امرت . يقبل قدميك
الصغير الذى كتب هذه السنوديقا مقارة اسقف
منوف الكاتب . العنوان بخط انبا فيلاثاوس .
فيلاثاوس برحمة الله اسقف الاسكندرية كتبت
بيدى ورسمت هذه الرسالة السنوديقا الى القديس
المغبوط انبا ديوناسيوس بطريرك مدينة اللــــه
انطاكيـة وابتهل الى الثالوث المقدس المساوى فى
الجوهر الذى نعبده نحن الارثدكسيون ان يحرس
قدسك ويكمل موهبتك لترعى شعبك باستقامة
وسلامه مع وثاقات محبتنا وشركة خدمتنا . وديدى
الذى اشتاق اليه فى الرب . وكتب فى شهر برمودة
سنـة تسع مائة وتسع وسبعين من تجسد المسيح
الاهـــــــــــــــا من سنى الشهدا
القديسين ســـبـــــع مائة وثلثـــــة .

Hæc scripsi, carissime, dilectissime & à Deo custodite frater, quæ Deus vera luce sua mihi inspiravit, doctrinam præstantissimorum Patrum sequutus, ut tuæ interrogationi [1] facerem satis. Hi autem, qui gratissimas tuas literas Synodicas à Sanctitate tua scriptas mihi attulerunt, excepti fuere à nobis pro viribus infirmitatis nostræ cum gaudio magno & gratulatione & lætitia cordis: nimirùm fratres & comministri nostri spirituales, sapiens Theophilus Archiepiscopus Damascenus, orthodoxus doctor, & peritus interpres, & religiosissimus Basilius Tiriæ Episcopus, qui sanctum Basilium orthodoxæ Ecclesiæ doctorem moribus repræsentat. Isti sapientia & opere instructi maximam nobis attulere lætitiam, perinde ac si tuam Sanctitatem intueremur. Istos nimirùm sacerdotio dignissimos invenimus, quum mutuæ inter nos communionis & pacis sequestres sese constituerint: tanti beneficii mercedem Deus illis retribuat. Eadem precamur Joanni Presbytero discipulo tuo, justo, religioso, & omnibus virtutibus ornatissimo, & Salomoni Diacono benedicto, quos cum gaudio & desiderio amplexi sumus, quoniam à tuæ sanctitatis præsentia avelli maluerunt, ut ad nos celerrimè pervenirent. Tùm verò excelsum nomen tuum in cunctis Ecclesiis ubique locorum præconizari curavimus, atque per omnes provincias transegimus, ut pro te oretur in singulis Sacris. Confirmet Deus nomen tuum. Laus & gloria Deo nostro Jesu Christo. Salutem optamus omnibus subditis tuis, tuæque Sedi obsequentibus, ò beatissime: Metropolitis, inquam, justis, & electis Episcopis, & venerabili Clero, & populo fideli, & puris monachis, & gregi Domini nostri Jesu Christi, qui apud te est; & præcipuè discipulis tuis

Ga-

NOTA.

1 *Interrogationi*. Quæsiverat Dionysius:
ان موت سيدنا المسيح لما كان من مفارقة النفس
للجسد من حيث لم يفارق اللاهوت للجســد ولا
للنفس المفارقة للجسد ولا قامت اللاهوت الحالة
فى الجسد مقام النفس المخلوقـة فلم يكن موت
لان اللاهوتـــيــــة اعظم واجل واقوى من النفس
المخلوقة وكيف كان حيا باجتماع النفس المخلوقة
مع الجسد المخلوق وكان ميتا بــــــــــــــان
لم يفارق اللاهوت المتحد بــــــــــــــه :
Quum Christi mors in animæ separatione à corpore consistit, ex eo igitur quod Divinitas neque à corpore separata fuerit, neque ab anima, quæ ex corpore separata est, neque in corpore eadem vicès animæ creatæ suppleverit, mors nequaquam erit: quia Divinitas anima creata excellentior, præstantior, & fortior est. Quomodo autem per unionem animæ creatæ cum creato corpore is vivebat; remanente verò Divinitatis unione mortuus erat? Responsio Philothei planè orthodoxa: quia nimirùm mors & vita naturalis Christi non in excellentia aut unione Divinitatis cum anima & corpore consistebat, sed in unione & separatione animæ ejusdem à corpore, etsi Divinitas ex puncto temporis, quo corpus animatum anima rationali in utero Virginis formatum est, neque animam neque corpus unquam dimiserit. Vide apud Paulum ebn-Regia à fol. 302.

Gabrieli, & Josue, & Marco: servet eos Deus in bono & in pace unàcum populo, qui apud te est. Amen. Tibi similiter salutem dicunt, sanctitatem tuam adorantes, qui apud nos sunt patres nostri Episcopi his literis præsentes suo quisque nomine: Abbas præcipuè Severus [1] *Episcopus Asmonæorum, & Abbas Marcus Episcopus Behensium scriptor* [2], *& Presbyteri, & Diaconi & omnes monachi, & principes Dei amantes, & populi fideles Sedi Evangelistæ Marci subjecti, & pater monachorum* [3] *cœnobii tui qui apud nos est, & fratres in eo commorantes, quorum curam suscipere eosque secundùm tuum mandatum alere paratissimos nos esse scias. Pedes tuos osculatur parvus, qui hanc Synodicam scripsit, Macarius* [4] *Episcopus Mempheos, ab epistolis. Superscriptio manu Abbatis Philothei. Philotheus miseratione divina Episcopus Alexandriæ scripsi mea manu, & signavi hanc epistolam Synodicam ad sanctum beatum Abbatem Dionysium Patriarcham Theopolis Antiochiæ. Deprecor sanctam & consubstantialem Trinitatem, quam nos orthodoxi colimus, ut custodiat sanctitatem tuam, & perficiat donum tuum, ut regas populum tuum in rectitudine & pace cum vinculis dilectionis nostræ & comministerii nostri, carissime, & desideratissime in Domino. Datum mense Barmuda, anno ab Incarnatione Christi Dei nostri nongentesimo septuagesimo nono, sanctorum Martyrum septingentesimo tertio*: nimirùm æræ vulgaris Christianæ anno 987. nam Philotheus utitur epocha *Incarnationis secundùm Alexandrinos*, quæ octo annis Christiana vulgari prior est, ut Pagius passim in critica Baronii observat.

CAPUT XXVII.

Joannes Bar-Susan Patriarcha.

I. Joannis Barsusan ætas.

JOANNES in serie Barsalibæi nonagesimus primus Jacobitarum Patriarcha, cognomento ܒܪ ܫܘܫܢ *Bar-Susan*, hoc est, *Susannæ filius*, Athanasium excepit incunte sæculo undecimo. Ei antequam in Patriarcham electus fuisset, nomen erat ܝܫܘܥ *Josue*, ut ex titulo Anaphoræ ejusdem liquet.

II. Anaphora.

Scripsit *Anaphoram*, cujus meminit Ecchellensis Not. in Hebedjes. pag. 135. Exstat autem manuscripta in Cod. Ecchell. 5. fol. 41. & impress. in Missali Chaldaico pag. 154. Initium: ܡܒܘܥܐ ܕܚܘܒܐ ܘܡܒܘܥܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܡܪܝܐ *Fons caritatis, & scaturigo bonitatis Domine*. Eandem agnovit Auctor Catalogi Anaphorarum apud Schultingium loc. sæpè cit. num. 32. licet in anno ætatis Joannis valde hallucinatus sit: ait enim: *Sancti Joannis filii Susannæ Patriarchæ* (Anaphora) *Chaldaicè composita anno à nativitate Domini* 1083. Atqui Joannes Abdon, qui Basilium Joannis Barsusan successorem excepit, ad Zachariam sexagesimum quartum Coptorum Pa-

NOTÆ.

1 *Severus*. Is est celeberrimus Scriptor, qui historiam Patriarcharum Alexandrinorum collegit, quam Renaudotius in compendium redactam publicavit. Ejus perhonorifica mentio fit ab auctore vitæ Philothei sexagesimi tertii Coptorum Patriarchæ, ubi ejusdem Operum catalogus texitur, quem suo loco dabimus, idemque familiaris fuisse dicitur Pauli ebn-Regia Auctoris Libri *de Fide Patrum*, cujus testimonia frequenter usurpamus.

2 *Scriptor*. Arabicè, كاتب *Cateb*, quod *Secretarium*, seù *ab Actis & Epistolis* hic denotat. Nam Alexandrinos Patriarchas ad hæc munera Episcopos quandoque adhibuisse, rectè observavit Renaudotius tom. 1. Liturg. Orient. pag. 437.

3 *Cœnobii tui*. Celeberrimum intelligit S. Mariæ Syrorum in deserto Scetensi cœnobium, cujus manuscripti Codices Vaticanam nostram Bibliothecam ornant.

4 *Macarius*. Ejus meminit Joannes Patriarcha Antiochiæ in epist. ad Mennam Alexandrinum, ut suprà pag. 139.

Patriarcham literas Synodicas anno Hegiræ 403. Christi 1012. apud Paulum ebn-Regia coævum auctorem in Libro de Fide Patrum dedisse dicitur. Non igitur Joannis Barsusan ætas ultrà annum Christi 1010. extendi potest. Fortassè annus 1083. pro 1003. ex typographorum oscitantia obrepsit. At Naironi sententia de ætate Barsusan nulla ratione excusari potest: sic enim scribit in Indice Auctorum, quibus usus est in sua Evoplia: *Joannes Barsusan Monophysita floruit ante Jacobum Baradæum, de quo suprà, quum ille sit ab eo citatus in sua Catechesi*. Nimirùm existimavit Naironus Jacobum Baradæum auctorem esse *Catechesis Jacobitarum*, seù potius *Encomii in Fidem Jacobitarum*, in quo quum Joannes Barsusan citetur, rectè quidem, sed ex falsis principiis intulit, hunc Jacobo Baradæo priorem fuisse. Verùm tàm *Catechesim*, quàm *Encomium* illud recentioris cujusdam Jacobitæ, non Baradæi fœtum esse, vel hoc ipso argumento ostendi suprà pag. 68. Demùm Edenensis cap. 7. de hæreticis Anaphorarum auctoribus num. 5. de Barsusan hæc scribit. ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܒܪܫܘܫܢ

ܥܒܕ ܬܪ̈ܬܝܢ. ܐܢܦܘܪ̈ܝܣ ܩܕܡܝܬܐ:

ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܒܚܘܒܐ ܡܬܒܣܡ.

ܘܐܚܪܬܐ: ܡܒܘܥܐ ܕܚܘܒܐ ܘܡܒܘܥܐ

ܕܛܝܒܘܬܐ ܡܪܝܐ. ܗܕܐ ܐܬܛܒܥܬ

ܒܪܗܘܡܐ ܡܛܠ ܣܟܠܘܬܐ ܒܝܬ

ܐܢܦܘܪ̈ܐ ܡܫܪ̈ܪܬܐ:

Joannes, qui & Josue Bar-Susan, duas edidit Anaphoras, quarum prior incipit: Deus qui in charitate gaudes: *Altera*, Fons charitatis & scaturigo bonitatis Domine, *& hæc ob inscitiam inter approbatas Anaphoras Romæ impressa fuit*: Quod & Renaudotius vidit tom. 2. Liturg. Orient. in Differt. Prooemiali pag. 6. 22. & pag. 46. Verùm quod scribit Edenensis de prima Barsusan Anaphora, falsum est: ea enim non ad hunc referenda, sed ad Dionysium Barsalibæum, ut liquet ex Codice Nitr. 3. fol. 179. & idem Edenensis cit. cap. num. 16. eandem Barsalibæo tribuit his verbis: ܘܠܗ ܐܦ ܬܪ̈ܬܝܢ ܐܢܦܘܪ̈ܝܣ.

ܩܕܡܝܬܐ ܐܠܗܐ ܗܘ

ܕܒܚܘܒܐ ܡܬܒܣܡ ܘܫܪܟܐ:

Duas etiam habet (Barsalibæus) Anaphoras, quarum prior incipit, Deus qui in charitate gaudes &c.

III. Tractatus de sale, & oleo, quæ pani Eucharistico à Jacobitis miscentur.

Præter Anaphoram, *libellum* etiam edidit Barsusan, quo suæ gentis Ritum de sale, & oleo pani Eucharistico miscendis adversùs Coptos propugnat. Ejus controversiæ meminit Auctor Encomii in fidem Jacobitarum in ms. Codice Collegii Maronitarum de Urbe pag. 51. cujus verba refert Naironus in Evopl. pag. 35.

وزادت المحبة بين جماعة القبط والسريان الى

زمان ابينا يوحنا بن شوشان بطرك انطاكية .

فوقع بين السريان وبين القبط خلف على ان

السريان يعملوا فى قربانهم الملح والزيت فكتب

ابونا يوحنا ابن شوشان مجـــل يوضح

فيه تحقيق الملح والزيت .ووضعهما فى القربان :

& facta est, inquit, *amoris accessio inter Coptitas & Syros* (nempe Jacobitas) *usque ad tempus Patris nostri Joannis Barsusan Patriarchæ Antiochiæ: deinde orta est inter Coptitas & Syros dissensio, quia Syri ponunt in sua oblatione salem & oleum: & scripsit Pater noster Joannes Barsusan libellum, in quo demonstravit verificationem positionis salis & olei in Eucharistia*. Tractatus ejusmodi Syriacè scriptus exstat in Codice Colbertino, teste Renaudotio in Differt. Prooemiali ad tom. 2. Liturg. Orient. pag. 23. sub hoc titulo: *Explicatio mysticæ significationis salis, fermenti, & olei, quod pani Eucharistico admiscemus, auctore Joanne Patriarcha*. Arabicè redditus legitur in Codice 40. quem amicissimus Andreas Scandar in Mesopotamia comparatum propediem in Bibliothecam Vaticanam illaturus est: ejusque fragmen-

mentum exhibet Paulus ebn-Regia in libro de Fide Patrum fol. 347. ut infrà dicam.

Eadem de ſale & oleo quæſtio iterùm mota fuit in Ægypto ſub Chriſtodulo ſexageſimo ſexto Coptorum Patriarcha, ut ex ejus Vitæ Auctore refert Severus Aſmonæorum Epiſcopus in hæc verba. ثم جرت له نوبة مع قوم سريان وهم في كنيسة الشهيد ابو مرقورة بمصر بسبب الزيت والملح الذي يعملوه في قربانهم حتى ان انسان منهم يعرف بالشيخ ابوالبشر طبيب العظيمية خاطبه . فامر التلاميذ ان يقيموه من قدامه فاقاموه من بين يديه واخرجوه الى خارج مجرجرا الى برا الكنيسة وكان طبيب الملك وقريبا منه فمضى المذكور الى الوزير وشكاه له وكتب الى يوحنا بطرك انطاكية يشكوه ايضا :

Poſthæc quum in Eccleſia ſancti martyris Mercurii in urbe Meſra(Cairo) *eſſent, orta fuit ipſum* (Chriſtodulum) *inter & quoſdam Syros controverſia propter oleum, & ſal, quod ii in oblatione ſua adhibent: ità ut quidam ex ipſis, nomine Sceich Abul-baſciar, profeſſione ædis regiæ Archiater, orationem ad Patriarcham hac de re habuerit. At ille diſcipulis præcepit, ut hominem è conſpectu ſuo repellerent: qui mandata ejus exequentes, Archiatrum extra Eccleſiam ejecere. Is verò, qui regis medicus erat, facilemque ad ipſum acceſſum habebat, Vizirum adjit, eique Patriarcham accuſavit. Sed & literas miſit ad Joannem Antiochiæ Patriarcham, Chriſtodulum ſimiliter accuſans.* Sed mox Chriſtodulus miſſis ad Joannem Synodicis litem compoſuit, ut in ejuſdem Vita narratur. Fuit autem hic Joannes à Barſuſan diverſus, ut cap. ſequenti oſtendam.

CAPUT XXVIII.

Joannes Abdon Patriarcha.

I. *Joannes Abdon Zachariæ Patriarchæ Alexandrini æqualis.*

JOANNES hujus nominis decimus, in ſerie autem Barſalibæi nonageſimus tertius Jacobitarum Patriarcha, cognomento ܥܒܕܘܢ *Abdon*, poſt Baſilium Joannis Barſuſan ſucceſſorem, Jacobitis eo tempore præerat, quo Coptis Zacharias ſexageſimus quartus, ut ex mutuis eorum Synodicis, quæ apud Paulum ebn-Regia in Libro de Fide Patrum exſtant, & ex Hiſtoria Alexandrina per Renaudotium edita liquet: nimirùm circa annum Martyrum 738. Chriſti 1012. in quem incidit annus Hegiræ 403. quo Synodica Zachariæ ad Joannem ſcripta fuiſſe dicitur in cit. Libro de Fide Patrum fol. 321.

II. *Ejus geſta in Hiſtoria Alexandrina.*

Ejus geſta fusè deſcribit Michael Epiſcopus Taneos in Vita Zachariæ apud Severum Mokaffæum Aſmonæorum Epiſcopum, quæ Renaudotius in ſua Hiſtoria Alexandrina collegit: & ſimilia propè ſunt iis, quæ à Joanne octogeſimo quinto in ſua Synodica ad Mennam ſexageſimum primum anno Chriſti 969. narrantur: uterque enim Joannes Conſtantinopolim abductus fuiſſe dicitur, uterque cum Græcis ibidem diſputaſſe, uterque demùm in vincula coniectus pro tuendis ſuis erroribus vitam profudiſſe: adeò ut ex nominum geſtorumque ſimilitudine, multa quæ ad priorem Joannem aut alios ejuſdem nominis Jacobitarum Patriarchas ſpectant, huic poſteriori, quem Abdon cognominatum fuiſſe diximus, à præfato Michaele Taneos Epiſcopo oſcitanter tributa ſint: multa etiam ad faciendum ipſi ſanctitatis fucum ex illius gentis natio-

tionis more prodigia conficta, quæ hìc tangere visum est, quum ex eodem Michaele Vitam ejusdem Joannis Abdon describimus.

Joannis Abdon Vita ex Michaele Episcopo Taneos.

Gravis postmodùm calamitas Syrorum nobis orthoxa fide conjunctorum Ecclesiæ incubuit, adeò ut ipsorum Patriarcha Sede sua pulsus in exilio obierit. Res in hunc modum se habuit. Præerat Antiochenæ Ecclesiæ Syrorum Jacobitarum fratrum nostrorum sanctus Pater Joannes filius Abdon, primis sanctis comparandus, & gestis infrà dicendis insignis. Quoniam verò patres nostri Patriarchæ Syrorum fixum in urbe Antiochia domicilium ab ævo patris Severi minimè habuere, veriti Romæorum infestationem; sanctus Joannes Abdon in monasterio propè Malatiam (*Melitenen*) habitabat. Antequam verò ad Patriarchatum proveheretur, anachoreticam & solitariam vitam in monte Nigro agebat communi cum fama insignis probitatis, sicut in sacro Evangelio scriptum est, non potest abscondi civitas suprà montem posita. In eadem solitudine vicinum illi secessum quæsierat Joannes alter monachus. Intereà moritur Athanasius [1] Antiochenus Patriarcha Philotheo Alexan-

ثم هاج على كنيسة السريان الموافقين لنا في الامانة المستقيمة في المشرق بلا عظيم حتى ان بطركهم نفى من كرسيه ومات في النفى وذلك انه كان على كرسى انطاكية السريان اليعاقبة اخوتنا ابا قديس يسما يوحنا ابن عبدون حتى انه ضاها الابا القديسون الاولين وعمل ما منذكره . وذلك ان ابانا البطاركة السريان لم يكونوا يتمكنوا من السكن فى مدينة انطاكية منذ زمان الاب ساويرس خوفا من الروم ولا يعدوا بالجملة من اعمالها , وكان هذا القديس ساكن فى دير قريب ملطية . وكان بداية امره انه كان سايح فى الجبل الاسود وكان حسن السمعة عند كل احد كما هو مكتوب فى الانجيل المقدس ليس تخفى مدينة وهى مبنية على جبل . وكان بجواره راهب يتعبد ايضا هناك اسمه يوحنا . فلما تنيح اثاناسيوس بطرك انطاكية فى زمان انبا فيلاثاوس بطرك الاسكندرية وكانت افعاله مثل افعال سميه اثاناسيوس الكبير بالحقيقة وقال عند نياحته ان هذا القديس يوحنا ابن عبدون يجلس بعده على كرسى انطاكية . فلما تنيح طافوا عليه . ومن قبل وصولهم بيوم عرف صديقه الراهب الذى كان بجواره ما اظهره

NOTA.

1 *Athanasius*. Fallitur Michael: nam qui Joannem Abdon in Antiocheno Jacobitarum Patriarchatu præcessit, non *Athanasius* fuit, sed *Basilius* Joannis Bar-Susan successor: Athanasius verò, de quo hìc Michael sermonem facit, ante Basilium & Joannem Bar-Susan exstitit, ut liquet ex serie Chronologica Dionysii Bar-Salibæi, Syri Episcopi, qui propè ea tempora vixit, atque adeò majorem hac in re fidem meretur, quàm Michael homo Ægyptius rerum Syriacarum mediocriter peritus. Sic autem eos Patriarchas recenset Bar-salibæus,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

XC. *Athanasius, qui & Hole*. XCI. *Joannes Bar-Susan*. XCII. *Basilius*. XCIII. *Joannes, qui & Abdon, Episcopus Symnadæ*. XCIV. *Dionysius*. XCV. *Joannes*. XCVI. *Marcus Archimandrita monasterii Baridæ*. XCVII. *Athanasius, qui & Abulpharagius &c.* Michaelis errorem sequutus Joannes cognomento القلزمى *Colzomita* in Vita Christoduli LXVI. Alexandrini Coptorum Patriarchæ apud Severum Mokaffæum Asmonæorum Episcopum in Historia Alexandrina, seriem Antiochenorum Patriarcharum mirificè confundit. Nam post Joannem Abdon, quem sub Christodulo obiisse scribit, ad eam Sedem promotum fuisse narrat Joannem alterum ejusdem Abdon ex sorore nepotem, qui circa

drino ſuppar, & Magni Athanaſii homonymi ſui operum verus imitator, prædixitque morti proximus, hunc

اظهره له الروح القدس وقال له فى غد يجونــــا قوم ياخدوا واحد منـــا يجعلوه بطرك الكرسى الانطاكى

ca extrema Chriſtoduli tempora, hoc eſt anno Martyrum 790 Chriſti 1074. obiit: deinde Baſilium, qui annum cum dimidio ſedit: mox aliquot annos Sedem vacaſſe; demum Dionyſium, ſeù Lazarum, in Patriarcham electum anno Martyrum 795. Chriſti 1079. Synodicas ad Chriſtodulum, quem in vivis eſſe exiſtimabat, dediſſe, quæ poſteà Cyrillo Chriſtoduli ſucceſſori per Thomam Presbyterum redditæ ſunt. Verba Colzomitæ hæc ſunt. وفى ايام انبا اخريسطودولوس البطرك قد صار يوحنا بطرك على انطاكيــة وهو ابن اخت يوحنا بطركها المعروف بابن عبدون الذى ذكرت عجايبه ولما تنيح جعل هذا الاب عوضا عـنـه واسموه كاسمه يوحـــــــــــــــنـــــــا الخ.

Diebus Abbatis Chriſtoduli Patriarchæ factus eſt Joannes Patriarcha Antiochiæ, qui ex ſorore nepos erat Joannis cognomento filii Abdon ejuſdem urbis Patriarchæ, cujus miracula ſuprà retuli: Quum autem è vivis deceſſit, ejus in locum hic Pater ſubſtitutus fuit, quem ex nomine ejus Joannem appellavere. Et paucis interjectis. وبعد هذا تنيح الاب المذكور انبـــا يوحنا وجلس بعده ابا باسيل البطرك واقـــام سنة واحدة ونصف وتنيح ولم تصل منه سنوديقـــا ولا ذكر اسمه فى كنايس بلاد مصر لا فى قداس ولا فى صلاة وبقى اسم القديس يوحـــنـــا يذكر على جارى العادة واقام كرسى انطاكية خاليا مدة كبيرة لاستحواد الغز على تلك البلاد ومـــا جرى فيها من الفتن والسبى والقتـــــل الى ان اجتمع اربعة وثلثين رجلا مطارنة واساقفة فى دير برصوما واقاموا بطركا على كرسى انطاكية اسمـــه العازر وسموه ديوناسيوس وكتب رسالة سنوديقا على يد قس سريانى اسمه ثوما قد صار الان اسقفا على بغداد وكان وصولـــــــــــــــــــــــه فى ايام كيريللس بطـــــــــــــــــــرك الاسكندرية:

Poſt hæc requievit prædictus pater Abbas Joannes, & ſedit poſt ipſum Abbas Baſilius Patriarcha, qui præfuit annum unum cum dimidio, & mortuus eſt, antequam Synodicam ullam mitteret, ac propterea nomen ejus haud proclamatum fuit in Eccleſiis Ægypti neque in Liturgia, neque in oratione, ſed nomen Sancti Joannis de more commemorabatur. Vacavit autem Sedes Antiochena plures annos ob exercituum in eas regiones irruptionem, & propter tumultus, & prædationes, & cædes, quæ ibi fiebant: donec congregati in cœnobio Barſumæ triginta quatuor Metropolitæ & Epiſcopi, Lazarum Sedi Antiochenæ præfecerunt Patriarcham, quem Dionyſium appellavere: qui Synodicam epiſtolam ſcripſit per Presbyterum quendam Syrum, nomine Thomam, qui modò Epiſcopus Bagdadi factus eſt, pervenitque (in Ægyptum) *diebus Cyrilli Patriarchæ Alexandrini.* Et in Vita ejuſdem Cyrilli LXVII. Coptorum Patriarchæ وبعد هذا وصل ثومـــا القس المقدم ذكره فى هتور سنه سبعماية خمسة وتسعين للشهدا ومعه الرسالة السنوديقا من ابـــا ديوناسيوس بطرك انطاكية ومطارنته واساقفتـــه وكهنته. فوجدوا الاب انبـــا اخريسطودولوس قد تنيح وجلس الاب انبا كيريللس بعده. فغيّر ترجمة السنوديقا باسمه واوصلها اليه وقريت فى كنايس مصر وذكر اسمه على هياكلها ودعى له فيها فى اوقات الصلوات والقداسات كمـــا جرت العادة وكتب له رسالـــة سنوديـــــــــقـــــــا جوابا عن رسالـــــــــــــــــــة:

Poſt hæc pervenit Thomas Presbyter, de quo ſupra dictum eſt, menſe Hatur, anno Martyrum 795. (Chriſti 1079.) *attulitque ſecum Epiſtolam Synodicam Dionyſii Patriarchæ Antiocheni, ejuſque Metropolitarum, Epiſcoporum, & Sacerdotum: quumque reperiſſet patrem Abbatem Chriſtodulum è vivis jam migraſſe, ejuſque in locum patrem Abbatem Cyrillum ſubſtitutum; mutata in Cyrilli nomen Synodicæ ſuperſcriptione, eam ipſi tradidit: & lecta fuit in Eccleſiis Ægypti, & proclamatum ad Altaria Dionyſii nomen, & fuſæ pro eo de more preces in publicis orationibus atque Liturgiis. Cyrillus autem Synodicam ad eum reſponſivam miſit.* Hactenus Colzomita auctor Vitæ Cyrilli, & Chriſtoduli. Verùm alia eſt, ut ſuprà vidimus, tam in ſerie Bar-ſalibæi, quàm apud ebn-Regia in libro de Fide Patrum, Antiochenorum Patriarcharum ſucceſſio: nam poſt Joannem Abdon, quem ebn-Regia Synodicas literas ad Zachariam LXIV. dediſſe affirmat, non Joannes alter ſequitur, ut vult Colzomita, ſed Dionyſius, cujus apud eundem Ebn-Regia Synodica extat ad Sanuthium LXV. Zachariæ ſucceſſorem ſcripta anno Martyrum 752. Chriſti 1036. Deinde Joannes, qui in eodem libro Pauli ebn-Regia plures Synodicas miſiſſe legitur ad Chriſtodulum Sanuthii ſucceſſorem circa annum Martyrum 782. Chriſti 1066. Baſilio autem, & Dionyſio poſt hunc Joannem nullus in ſerie Patriarcharum Jacobitarum locus. Denique veroſimile non eſt, Joannem Abdon, quem ſub Zacharia vixiſſe omnes Auctores conſentiunt, ad Chriſtoduli uſque tempora vitam produxiſſe: ſic enim eum ſediſſe neceſſe eſt ſexaginta quatuor annos, nimirùm ab anno Mar-

hunc Joannem [1] filium Abdon sibi in ea Sede successurum. Eo itaque extincto, ab electoribus ad eam dignitatem Joannes quærebatur. Porrò ante ipsorum adventum, monacho, quem in eadem vicinia habitasse diximus, Joannes significavit quæ sibi Spiritus Sanctus patefecerat. Cras, inquit, aderunt, qui alterum nostrum ex hac solitudine educere, atque Antiocheno throno præficere moliuntur. Age ergo hinc abeamus, ne ab iis inveniamur. Cui monachus: & quorsum tandem istud? ait. Si enim quempiam nostrum ad hanc dignitatem vocavit Deus, quonam gentium ex ejus manibus elabamur. Tùm sanctus Pater: ego verò hoc non feram, nec huic oneri me parem reor. Tu siquidem illud sustinere te posse putas, hìc maneto. Ego latebras quæram, quoad calamitas ista nos prætereat: calamitatem enim dico siquid ex isto beato secessu, quem mihi perpetuum fore decrevi, alterutrum nostrum abducat. Hæc fatus, inde fuga sese proripuit: Joannes verò monachus ibidem mansit. Postera die ad monasterium venere qui sanctum Joannem quærebant, montisque juga circumlustrantes, minimè reperere. Quumque ad locum, ubi monachus ille commorabatur, pervenissent, eundem invenere; hoc enim ille cupiebat. Eum itaque abduxere. Quumque è monte descenderent, monachum ad Synodum deducentes, arborem in via conspexere. Quamobrem interrupto tantisper itinere, sub ejus umbra consederunt. Casu accidit, ut monachus oculum in prominentem ramum temerè impingens, repentè exocularetur. Quod quum socii mirarentur, causam siquam ejus infortunii occultam haberet, sciscitabantur. Quibus ille quæcumque sibi cum Joanne Abdon intercesserant, candidè aperuit, seque eam dignitatem, quam ille contempserat, ambiisse confessus est. Quamobrem monacho relicto, ad Synodum reversi, quæ ab eodem resciverant, retulerunt. Ea res omnium studia mirum in modum inflammavit, ut ad sanctum virum perquirendum homines quaquaversum expedirent, à quibus post diligentissimam perquisitionem & laborem aspirante Deo inventus est, & invitus Patriarcha inauguratus est, & in throno collocatus.

الانطاكى قدرا ان نقوم نمضى من هاهنا ليلا يجدونا . قال له الراهب يوحنا . لماذا نهرب انكان الرب قد دعا باحدنا لهذا الامر فالى اين نهرب من بين يديه . قال له ذلك الاب القديس . اما انا فما اطيق هذا الامر ولا اصلح له . فان كنت انت تقدر عليه فابقا مكانك وامضى انا اختفى الى ان يجوز عنا هذا الغضب الذى قد جانا ليخرج احدنا من هذا الانفراد الطوباني الذى انا اوثره . ومضى هاربا من هناك وبقى يوحنا الراهب موضعه . فلما كان بالغداة وصل الى الدير من يطلب يوحنا القديس . فطافوا عليه فى الجبل فما وجدوه . فلما انتهوا الى الموضع الذى ذلك الراهب فيه مقيم وجدوه لانه كان مشتهى لذلك . فاخذوه وفيما هم نازلين من الجبل ماضيين به الى حيث الجماعة راوا فى طريقهم شجرة فمالوا اليها يستظلوا تحتها فضرب عود من الشجرة عين يوحنا الراهب فقلعها فصار اعور من ساعته . فتعجبوا واستعلموا منه قضية حاله . فاعترف لهم بما جرى بينه وبين القديس يوحنا ابن عبدون وانه اشتهى هذا الامر وذاك زهد فيه . فلما عرفوا صفة الحال تركوه ومضوا الى الجماعة واعلموهم بذلك . فقوى عزمهم على طلب ذلك القديس اين ما كان . فلم يزالوا يطوفوا ويبحثوا عنه الى ان وجدوه بمشية الله بعد ان تعبوا . فامتنع من المضى معهم . فاخذوه غصبا وسموه بطركا واجلسوه على الكرسى .

Martyrum 716. ad annum circiter 780. hoc est, ab anno Christi 1000. quo Zacharias sedere cœpit, usque ad annum 1064. quo Christodulus decimum tertium Patriarchatus annum agebat, qui & sedit alios septemdecim annos, ut in Chronico Orientali per Ecchellensem edito pag. 133.

1 *Joannem filium Abdon*. Quum in Patriarcham electus fuit, non simplex monachus erat, ut hic Michael comminiscitur, sed Episcopus Synnadæ, ut docet Barsalibæus in serie Patriarcharum Jacobitarum, cujus verba suprà retuli.

In ea porrò dignitate conſtitutus, de ſtudio pietatis & humilitatis nihil detraxit. Quumque ad eum eleemoſynæ nomine ingentes opes ultrò deferrentur, quotidiano victu contentus, reliqua egentibus atque in publica cuſtodia detentis erogabat &c. 1

فلم يتغير فى مدة بطركيته عن تواضعه وعبادته . وكانت الاموال تحمل اليه برسم الصدقات ولا يبقى منها الا قوت يومه ويدفع الباقى للماسورين والفقرا الخ .

Non longè aberat à cœnobio, in quo iſte ſanctus pater verſabatur, Malatia 2 urbs, qua nulla in tota ejus Diœceſi major, aut Chriſtianis frequentior, quum in ea ſex & quinquaginta Eccleſiæ cernerentur, & ingens Sacerdotum & laicorum Syrorum orthodoxorum numerus, qui ad ſexaginta millia excedere dicebatur, omnes ad tractanda arma idonei, ſi quidem id neceſſitas, aut voluntas ſuaſiſſet, excluſis ab hoc cenſu fœminis & pueris.

وكانت ملطية قريبة من الدير الذى مكن فيه هذا الاب القديس وليس كان فى كرسيه اعظم منها ولا اكثر نصارى وكان فيها ستة وخمسين كنيسة عامرة بالكهنة والشعب الكبير السريان الارثدكسيين وكان عددهم ستين الف نصراني يحملوا السلاح اذا ارادوا واحتاجوا الى ذلك سوا النسا والصبيان .

Accidit intereà ut ego pauper Michael, & ego Gabriel Epiſcopus Saæ ad hunc ſanctum Patriarcham Synodicam à patre Chriſtodulo 3 ad thronum

ولما وصلت انا البايس ميخايل وانا غبريال اسقف صا الى هذا البطرك القديس بالرسالة السنوديقا من جهة انبا اخريسطودولوس عند

NOTÆ.

1 Atque hic duo Joannis miracula comminiſcitur Michael. Primum, quod quum in una lance ſtateræ ingentem auri ſummam ſibi à quadam muliere oblatam, in altera chartulam his verbis ſcriptam, *ſuſcipiat Deus hanc eleemoſynam de manibus tuis*, appendiſſet, Joannis ſchedula auro præponderavit. Alterum, quod puerum è ponte, qui Joannis cura ædificatus fuerat, in fluvium lapſum demerſumque, ad vitam revocavit. Hæc & ſimilia miracula ab aliis Sanctis patrata, ad ſuos Patriarchas frequenter traducere ſolent Jacobitæ.

2 *Malatia*. Sic Melitenen Armeniæ ad Euphratem urbem vocant Arabes, quæ anno Hegiræ 322. Chriſti 934. ſub Conſtantino Porphyrogenneta & Romano Lacapeno Saracenis erepta, à Græcis recuperata fuit. Vide Pagium ad annum 927. à num. 8. Græcis parebat, quando hæc, quæ à Michaele narrantur, contigere, ut ex ſequentibus liquet.

3 *Chriſtodulo*. Mahubus Manſuri filius موهوب بن منصور Auctor Vitæ Chriſtoduli apud Severum Aſmonæorum Epiſcopum in Hiſtoria Patriarcharum Alexandriæ, poſtquam narravit quæſtionem in Eccleſia Sancti Mercurii ortam Chriſtodulum inter & Abulbaſciar Syrum medicum de ſale & oleo, quæ pani Euchariſtico Syri miſcebant, cujus verba retuli pag. 145. hæc de Michaele Taneos Epiſcopo ejuſque ad Joannem Antiochenum legatione ſcribit. وبعد هذا الايام

قسم الاب انبا اخريسطودولس كاتب له يعرف بانبا ميخايل اسقف على كرسى تنيس وكان فاضل عالم وهو الذى كتب سيرة عشرة بطاركة اولهم خايل الثلثه واخرهم شنوده ولما عول البطرك على مكاتبة انبا يوحنا بطرك انطاكية تقدم اليه بذلك وكتب عنه السنوديقا وسار بها هو وانبا غبريال اسقف صا . وكان شيخ رايته عند دخوله الى الاسكندرية فى تكريز انبا اخرسطودلوس :

Poſt hæc Pater Abbas Chriſtodulus ordinavit Epiſcopum Sedis Taneos quemdam Scriptorem, nomine Abbatem Michaelem, qui virtutibus & doctrina præditus erat. Is verò fuit, qui Vitas decem Patriarcharum ſcripſit, à Michaele tertio ad Sanuthium: quumque Patriarcha ad Abbatem Joannem Patriarcham Antiochiæ ſcribere conſtituiſſet, ſuum is miniſterium obtulit, ſcripſitque pro eo Synodicam, quam ſecum attulit, & profectus eſt unàcum Abbate Gabriele Epiſcopo Saæ. Senex autem erat, eumque vidi, quum Alexandriam pro conſecratione Abbatis Chriſtoduli ingreſſus eſt. Et paucis interjectis.

وذكر انبا غبريال اسقف صا وانبا ميخايل اسقف تنيس انهما لما وصلا بالسنوديقا الى انبا يوحنا بطرك انطاكية تلقاهما باحسن ملتقا هو واساقفته وجميع كهنته وقراها فى جميع كنايسه ونادى باسم ابونا انبا اخرسطودلس على هياكل البيع

num Alexandriæ & provinciarum ejus nuper provecto, perferremus. Tùm verò magnam viri sanctitatem perspeximus: nam in discessu nos & magno honore est prosequutus, & à suo ex fratre nepote Malatiam usque deduci jussit, ut incolarum ejus frequentiam spectaremus, subdens, nullam illi parem se urbem habere. Vidimus autem in ea plures Melchitas, qui Synodum Chalcedonensem sequuntur, & in eadem urbe Metropolitam habent. Ea porrò erat Malatiensium Jacobitarum orthodoxorum erga sanctum Patriarcham benevolentia & caritas, ut continuo ad eum in cœnobium ventitarent, eumque ad se accedere flagitarent in majoribus anni solemnitatibus atque diebus Dominicis, benedictionem & communionem ab eo accipere ambientes: venientique cum evangeliis, crucibus, & thuribulis occurrebant, ipsoque audiente hymni canebantur à porta urbis usque ad Ecclesiam magna cum lætitiæ amorisque significatione. Hac cum pompa, quoties ad eos accedebat, illum excipiebant, ejus virtutes palàm celebrantes, & signa, quæ Deus omni laude dignissimus per eum patraverat.

عند جلوسه على كرسى الاسكندرية واعمالها
راينا منه قدس عظيم . ولما انفصلنا عنه اكرمنا
وانفذ ابن اخيه معنا لننظر المدينة والخلق الذى
فيها . فقال لنا ليس عندى مثلها . ورايتا
فيها نفرا من الملكيين الخلقدونيين ولهم مطران
فيها . وكان اليعاقبة الارثذكسيين الذين
هم فى المدينة من كثرة محبتهم لهذا القديس
البطرك يمضوا اليه فى كل وقت الى الدير ويسلوه
الحضور عندهم فى الاعياد الكبار وفى ايام الاحاد
ليتباركوا منه ويتقربوا من يده . وكان اذا اتاهم
يلقوه بالاناجيل والصلبان والمجامر والقراءة
بين يديه من باب المدينة الى الكنيسة
بفرح عظيم ومحبة يفعلوا ذلك كل دفعة ياتى
اليهم ويذكروا فضايله لكل احد ويتحدثوا
بالايات التى فعلها الله سبحانه على يده .

Pergit Michaël referre suscitatam adversùs Joannem Abdon ab Episcopo Melitenensi Melchita persecutionem, à quo apud Imperatorem (Romanum utique Argyrum, qui ab anno Christi 1028. ad ann. 1034. imperavit,) accusatus, Constantinopolim cum quatuor Episcopis & tribus Monachis Jacobitis abductus est, & in Synodo Episcoporum Græcorum condemnatus, duobus post annis in exilio periit: quæ consulto prætereo, quum nihil ad illustrandam eorum temporum historiam conducant, sed usitatas tantùm Jacobitarum de suis Patriarchis nænias contineant.

Silentio tamen haud prætereundum, quod ibidem Michael de anno obitus Joannis Abdon notat.

وكانت نياحته فى النفى فى سنة سبعماية
وسبعة

البيع بكرسى انطاكية وتحدث انبا ميخايل اسقف
تنس بما شاهد وسمعه من عجايب ابونا انبا
يوحنا ويغنينا عن ذكر ذلك ما شرحه
انبا ميخايل فى السيرة التى ذكرها ;

Narrant Abbas Gabriel Episcopus Saæ, & Abbas Michael Episcopus Taneos, quod quum Synodicam ad Abbatem Joannem Patriarcham Antiochiæ attulissent, ab eodem perhonorifice excepti sunt, & ab ejus Episcopis & universis Sacerdotibus, & lecta fuit Synodica in cunctis ejus Ecclesiis, & proclamatum ad altaria Ecclesiarum Sedis Antiochenæ nomen patris nostri Abbatis Christoduli. Ipse autem Michael Episcopus Taneos literis mandavit prodigia quæcumque vidit & audivit de patre nostro Abbate Joanne, quæ ideo nos præterimus, quia sufficere arbitramur quod commentatus est Abbas Michael in Vita ab eodem scripta. Atqui Christodulus eodem Mahubo teste Patriarchatum iniit anno Martyrum 673. Christi 1047. Mahubus igitur & Michael Episcopus Taneos sibi repugnant, quum scribunt, à Christodulo legationem ad Joannem Abdon missam fuisse: nam hic Constantinopoli in exilio periisse dicitur anno Martyrum 747. Christi 1031. ut mox videbimus. Quare ad alium Joannem Jacobitarum Patriarcham, non ad Abdon referenda sunt, quæ hìc Michael oscitanter de seipso, deque Gabriele socio refert. Is fuit Joannes in serie Barsalibæi nonagesimus quintus, post Abdon secundus, ad quem exstant Christoduli Synodicæ apud Paulum Ebn-Regia in libro de Fide Patrum, ut infrà dicam.

وسبعة واربعين للشهدا الابرار.

Accidit, inquit, *ejus obitus in exilio, anno Sanctorum Martyrum ſeptingenteſimo quadrageſimo ſeptimo*: nimirùm Chriſti 1031. Quibus verbis manifeſti mendacii convincitur idem Michael, dum ſcribit, à Chriſtodulo Synodicam ad hunc Joannem per ipſum Michaelem miſſam fuiſſe: nam Chriſtodulus ſedere cœpit anno Martyrum 763. Chriſti 1047. ſexdecim nimirùm poſt obitum Joannis Abdon annis, ut ſcribit Mahubus in vita Chriſtoduli paulò poſt initium in hæc verba: وكرزوه فى كيهك فى سنة سبعماية ثلثة وستين للشهدا ; *Et ordinaverunt eum* (Chriſtodulum) *menſe Chiach, anno Martyrum* 763. id quod ex Chronico Orientali pag. 136. confirmatur. Sed & in eadem pagina ſibi Michael repugnat: nam poſtquam Joannis mortem anno Martyrum 747. retulit, ſuæ ad eundem Joannem legationis hanc epocham conſignat: وتلميذه اخبرني انا ميخايل كاتب هذه السيرة بذلك لما مضيت الى كرسى انطاكية بعد ان صرت اسقفا على كرسى مدينة تنس واعمالها ومعى انبا غبريال اسقف صا بالرسالة السنوديقا التى كتبها انبا اخريسطودولوس بطريرك الاسكندرية الى ابا يوحنا المقدم ذكره فى سنة سبعماية خمسة وستون للشهدا : *Hæc mihi narravit diſcipulus ejus* (Joannis Abdon) *dum ego Michael vitæ hujuſce ſcriptor, poſtquam Taneos urbis ejuſque nomorum Epiſcopus factus ſum, ad Sedem Antiochenam perrexi cum patre Gabriele Epiſcopo Saæ, perferens epiſtolam Synodicam, quam pater Chriſtodulus Alexandriæ Patriarcha ad patrem Joannem prædictum ſcripſit anno Martyrum ſeptingenteſimo ſexageſimo quinto*: hoc eſt, Chriſti 1049. qui fuit decimus octavus ab obitu ejuſdem Joannis Abdon annus.

III. Ejuſdem Synodicæ ad Zachariam Alexandrinum.

Exſtant in libro de Fide Patrum, *binæ Joannis Abdon ad Zachariam, & totidem hujus ad Joannem Synodicæ*. Prima Joannis fol. 312. Initium: نبتدى بعون الله ان نجعل رجانا على الثالوث القدسية ; *Incipimus ope Dei, ſpem noſtram in Sancta Trinitate collocantes*. Altera ejuſdem fol. 317. cui titulus: من رسالة القديس انبا يوحنا بطريرك انطاكية الى انبا زخريا بطريرك الاسكندرية جوابا عن رسالته اليه : *Ex epiſtola ſancti patris Joannis Patriarchæ Antiochiæ ad patrem Zachariam Patriarcham Alexandriæ, qua ad epiſtolam ſibi tranſmiſſam reſpondet*. Initium: ونومن ان الكلمة الاله من الله القدوس الواحد من الثالوث القدسة نزل من السما ; *Credimus, Deum Verbum, qui ex Deo Sancto, & Unus de Sancta Trinitate eſt, deſcendiſſe de cœlo*.

Zachariæ verò prior epiſtola folio 317. hoc titulo prænotatur: انبا زخرياس الرابع والستين من البطاركة . من رسالة سونديقن لابينا انبا زخرياس بطريرك الاسكندرية ومصر الى انبا يوحنا بطريرك انطاكية جوابا عن رسالته السنوديقى الواردة اليه ; *Pater Zacharias ſexageſimus quartus Patriarcha. Ex epiſtola Synodica patris noſtri Abbatis Zachariæ Patriarchæ Alexandriæ & Ægypti, ad patrem Joannem Patriarcham Antiochiæ, qua ad tranſmiſſam ſibi ab eo Synodicam reſpondet*. Initium: نومن ان الله جوهر واحد ; *Credimus Deum unam eſſe ſubſtantiam*. Altera fol. 321. من رسالة سنوديقى من الاب انبا زخريا بطريرك الاسكندرية الى انبا يوحنا بطريرك انطاكيه فى سنة ثلث واربعماية الهلالية ; *Ex epiſtola Synodica patris Abbatis Zachariæ Patriarchæ Alexandrini ad Abbatem Joannem Patriarcham Antiochiæ anno lunari* (Hegiræ) *quadringenteſimo tertio*; qui inchoatus fuit die 23. Julii anno Chriſti 1012. Ab hoc igitur anno Joannes Abdon ſedebat uſque ad annum 1031. quo in

in exilio periit, ut suprà ex Michaele notavi.

Ejusdem mentio fit ad calcem Codicis Syriaci Clementino-Vaticani XV. in hæc verba. ܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܦܢܩܝܬܐ ܗܕܐ ܒܝܘܡܬ ܩܕܝܫܐ ܘܛܘܒܬܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܕܡܬܟܢܐ ܥܒܕܘܢ ܡܟܘܪܣܝܐ ܕܫܠܝܚܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܕܡܪܝ ܙܟܪܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܘܡܪܝ ܬܐܘܡܐ ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܕܫܡܝܫܛ ܘܡܪܝ ܬܐܘܡܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܩܠܘܕܝܐ ܘܫܪܟܐ : *Exaratus fuit Codex hic diebus religiosissimorum ac beatissimorum Patriarcharum, Domini Joannis, cognomento Abdon, Sedis Apostolicæ Antiochiæ urbis, & Domini Zachariæ Patriarchæ Alexandriæ, & Domini Thomæ Metropolitæ Samosatæ, & Domini Thomæ Episcopi Claudiæ &c.* Quæ adnotatio omnem dubitationem eximit, quin Joannes Abdon, de quo hìc sermonem facimus, is fuerit Antiochenus Jacobitarum Patriarcha, ad quem Zacharias anno Hegiræ 403. Christi 1012. apud Paulum in libro de Fide Patrum Synodicam scripsisse dicitur.

CAPUT XXIX.

Dionysius Quintus Patriarcha.

I. Dionysius V. Jacobitarum Patriarcha.

DIONYSIUS hujus nominis quintus, in serie Barsalibæi nonagesimus quartus Jacobitarum Patriarcha, sedebat anno Martyrum 751. & 752. Christi 1035. & 1036. quibus Sanuthius LXV. Coptorum Patriarcha binas Synodicas ad eum dedisse legitur apud Paulum Ebn-Regia in libro de Fide Patrum fol. 322. & 328.

II. Ejus Synodica ad Sanuthium Patriarcham Alexandrinum.

Exstat ejus *Synodica ad eundem Sanuthium* in cit. libro fol. 340. cujus initium: نعترف بثالوث واحد الخ *Confitemur unam Trinitatem &c.* ubi naturam cum persona confundens, eum errorem inculcat, quem suprà notavi pag. 137. Sic enim ait fol. 341. وصار انسانا مشهورا وهو من طبيعتين اعنى من اقنومين : *Et factus est homo visibilis, estque ex duabus naturis, hoc est, ex duabus personis.* Et paucis interjectis: مسيحا واحدا وجها واحدا طبيعة واحدة اعنى اقنوم الله الكلمة المتجسدة : *Christus unus, unum prosopon, natura una, id est, persona Dei Verbi Incarnati.* Et infrà: الاستدلال الطبيعى الذى للطبايع اعنى الاقانيم التى اجتمع منها المسيح : *Naturalis proprietas naturarum, hoc est, personarum, ex quibus constat Christus.* Denùm fol. 342. hoc ineptissimo ratiocinio utitur. فاما الذين قالوا ويقولون فى المسيح الاهنا الغير منقسم انه من بعد الاتحاد الغير موصوف يعرف بطبيعتين او يقسمونه الى اثنين او مسيحين او وجهين او الى طبيعتين اعنى قنومين والى خواص هذين والى فعلين : نحن نرشقهم بسهام الحرم . لان المسيح الواحد ان كان من بعد الاتحاد يعرف انه طبيعتين او بطبيعتين فعلى ساير الوجوه كلها يلزم ان يكون قنومين وبقنومين . لان ليس يوجد طبيعة بلا قنوم لا فوق فى السما ولا اسفل على الارض : *Verùm qui dixere, aut dicunt Christum Deum nostrum, qui separationis expers est, post ineffabilem unionem in duabus naturis agnosci, aut eum dividunt in duos, aut in duos Christos, aut duo prosapa, duasve naturas, hoc est, duas personas, & in harum proprietates operationesque; eos anathematis jaculis perfodimus; quia si Christus unus post adunationem duæ naturæ, aut in duabus naturis agnoscitur, necessario sequitur, eundem duas personas esse & in duabus personis; non enim reperire est, neque in cælo sursum,*

sum, neque in terra deorsum naturam absque persona. Atqui in Deo natura una est & personæ tres, ex confessione ipsiusmet Dionysii. Non igitur necessario sequitur multiplicari personas quotiescumque multiplicantur naturæ, & viceversa, etsi natura absque aliqua persona subsistere nequeat, idest vel propria hypostasi, vel alia in ejus locum substituta.

CAPUT XXX.

Joannes Undecimus Patriarcha.

I. Joannes XI. Jacobitarum Patriarcha.

JOANNES hujus nominis undecimus, in Serie Bar-Salibæi nonagesimus quintus Jacobitarum Patriarcha, Dionysium, de quo suprà dixi, excepit, eique sectæ præfuit sub Christodulo LXVI. Coptorum Patriarcha, qui ab anno Martyrum 763. ad ann. 794. hoc est, ab anno Christi 1047. ad annum 1078. sedisse legitur apud Historiæ Alexandrinæ scriptores.

II. Suscitata iterum sub eo, & Christodulo Alexandrino Patriarcha quæstio de sale & oleo.

Ortam sub eo Christodulum inter & quosdam Syros Jacobitas quæstionem de sale & oleo, quæ à Jacobitis pani Eucharistico admisceri solent, missosque hac de causa ab eodem Christodulo ad ipsum Joannem legatos Michaelem Episcopum Taneos, & Gabrielem Saæ, refert Mahubus Mansuri Alexandrini filius in Vita Christoduli apud Severum Mokaffæum Asmonæorum Episcopum. Responsivam ad Christodulum Synodicam legatis tradidit Joannes, eique pro antiquo suæ gentis ritu propugnando, hoc est, pro salis & olei defensione, adjunxit fragmentum bene longum ex Tractatu Joannis Bar-Susan nonagesimi primi Jacobitarum Patriarchæ, quem is *de sale, fermento, & oleo* scripserat, ut suprà notavi pag. 144. Ei Tractatui, perinde ac si ad Christodulum ab hoc Joanne, non à Bar-Susan conscriptus fuisset, hic titulus apud Paulum Ebn. Regia fol. 347. perperàm præfigitur.

من رسالة انبا يوحنا بطريرك انطاكية الى انبا اخرسطودولوس بطريرك الاسكندرية جوابا عن كتابه اليه :

Ex epistola patris Joannis Patriarchæ Antiocheni ad patrem Christodulum Patriarcham Alexandriæ, qua ad transmissum sibi tomum respondet. Initium: وحين صار جسدا *Et quum corpus factus est*: de Christo loquitur. Nil enim aliud tota ea epistola continetur, quàm fragmentum Tractatus Bar-Susan de fermento, sale, & oleo. Consule Renaudotium tom. 2. Lit. Orient. pag. 64. ubi *duos Tractatus Syriacè scriptos ad vindicandam illam Syrorum disciplinam ex Codice Bibliothecæ Colbertinæ* laudat, *quorum prior nomen Joannis Patriarchæ* (utique Bar-Susan,) *præfert*, *alter Apologiæ adversùs contradictores*, qui ad eundem auctorem referendus est. Quod verò eodem tom. pag. 66. notat Renaudotius, *nullum scilicet hujus admistionis* (salis & olei) *occurrere ante illa undecimi sæculi tempora in libris Orientalibus vestigium*, id, inquam, falsum esse ostenditur ex Liturgia Joannis Basorensis, qui eodem tom. pag. 428. de eo ritu sic scribit: *Panem ex simila mistum cum oleo & thure in odorem suavitatis tibi offerimus*: quibus verbis hanc notam subjicit idem Renaudotius pag. 436. *Quin Syrorum morem in parandis oblatis Eucharisticis Joannes Basorensis innuat, non videtur dubitandum*. Vixit autem Basorensis sæculo octavo, ut suprà ostensum est.

III. Synodicæ ejus ad Christodulum.

Tres Synodicæ Joannis ad Christodulum exstant in libro de Fide Patrum. Prima fol. 342. initium: نقرّ بالامانة بالاب والابن والروح القدس : *Profitemur fidem in Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum*. Altera fol. 358. initium: قد نعترف ونومن بالقلب *Confitemur & credimus corde*: ubi hæc de Spiritus Sancti processione:

وواحد ايضًا الروح القدس منبثق من الاب مع الابن ; *Unus item Spiritus Sanctus procedens ex Patre cum Filio.* Tertia denique fol. 363. cui titulus: من السنوديقون المنفذ من انبا يوحنا بطريرك انطاكية الى انبا اخرسطدولوس بطريرك الاسكندرية على يد انبا طيماثاوس مطران بيت المقدس لما قريت بالمعلقة وابو مرجه وقريت فى امشير سنة اثنين وثمانين وسبعماية للشهدا الاطهار: *Ex Synodico, quod pater Joannes Patriarcha Antiochiæ ad patrem Christodulum Alexandriæ Patriarcham per Timotheum Metropolitam Hierusalem misit, lectumque fuit in Ecclesia Moallakæ* (S. Mariæ in Cairo vetere,) & *S. Sergii, mense Mechir, anno Sanctorum Martyrum* 782. Christi 1066. Initium: نعتقد نحن المتقيمون الامانة ; *Nos orthodoxi credimus &c.* Citat ad calcem epistolæ fol. 365. Abibum Episcopum Tagritensem in epistola ad Christianos Arabes, & fol. 366. eundem in epistola secunda ex iis tribus, quas de Sancta Trinitate conscripsit: Ibidem Jahiam Abu-Zachariæ, Ebn-Adi in epistola ad Alcasemum Abi-l-hosn adversùs Nestorianos: de quo vide Abulpharagium in historia Dynastiarum, ubi eum obiisse refert die 13. Augusti anno Alexandri 1285. Christi 974.

CAPUT XXXI.

Michael Magnus Patriarcha.

I. Joannes Magnus Jacobitarum Patriarcha.

MICHAEL cognomento *Magnus*, in Serie Patriarcharum Jacobitarum centesimus, claruit circa annum Christi 1190. quo Joannes filius Abugaleb, cognomento Abulmeged septuagesimus quartus Coptorum Patriarcha Alexandrinam Ecclesiam regebat, ut colligitur ex vetusto Syriaco Evangeliorum Codice Bibliothecæ Regiæ Parisiensis, quem anno Græcorum 1503. Christi 1192. sub hoc Michaële Patriarcha exaratum laudat Renaudotius tom. 2. Lit. Orient. p. 448. Monachum egerat in cœnobio Barsumæ, teste Barsalibæo in citata Serie Patriarcharum Jacobitarum n. 100. ܡܝܟܐܝܠ ܕܡܢ ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܒܪܨܘܡܐ ܫܝܢܝܐ . ܗܢܐ ܐܬܝܬܪ ܒܡܥܒܕܢܘܬܐ : *Michaël ex cœnobio Mar Barsaumæ Scianensis: hic virtutibus claruit.* Nepotem ex fratre habuit Michaëlem juniorem, quem anno Græcorum 1518. Christi 1207. post Athanasium patrui successorem in Patriarcham ordinatum fuisse, idem Barsalibæus refert loc. citat. num. 102. Denique in Codice Ecchellensi 5. fol. 186. exstat ejusdem Bar-Salibæi oratio habita in die consecrationis prædicti Michaëlis Magni sub hoc titulo: ܡܐܡܪܐ ܕܐܡܝܪ ܠܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܡܝܕ ܗܘ ܕܝܥܩܘܒ ܒܪ ܨܠܝܒܝ ܥܠ ܡܝܟܐܝܠ ܪܒܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܕܝܪܐ ܕܙܥܦܪܢ . ܐܡܝܪܐ ܕܝܢ ܟܕ ܡܬܥܒܕ ܗܘܐ ܥܐܕܐ ܕܡܘܬܒܐ ܕܝܠܗ ܕܡܝܟܐܝܠ ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܚܢܢܝܐ ܡܬܬܣܝܡܐ ܕܠܘܬ ܡܪܕܐ : *Sermo habitus à Dionysio Metropolita Amidæ, qui & Jacobus Bar-Salibi, de Michaele Magno Patriarcha in Monasterio Zapharanensi, quum solemnis dies enthronismi ejusdem Michaëlis Patriarchæ celebraretur in celeberrimo monasterio sancti Ananiæ, quod juxta Marden urbem situm est.* Fallitur ergo auctor Catalogi Liturgiarum apud Schultingium, qui eum anno Christi 1116. vixisse refert num. 34.

Edi-

II.
Ejus Anaphora.

Edidit *Anaphoram*, quæ per Renaudotium tom. 2. pag. 438. latinè prodiit. Exstat autem ms. in Codice Nitriensi 3. fol. 126. Initium:

ܐܠܗܐ ܐܚܝܕ ܟܠ ܘܡܪܐ ܕܟܠ :

Deus omnipotens & universorum Domine: idque habet singulare, quod etiam observavit Renaudotius tom. cit. pag. 448. *quod orationes dispositæ sunt secundùm Alphabeti Syriaci literas, Psalmorum Abecedariorum more.* Ejus meminit Cl. Edenensis cap. 7. de hæreticis Anaphorarum auctoribus num. 6. ܡܝܟܐܝܠ ܦܛܪܝܪܟ ܐܝܬ ܠܗ ܢܦܘܪܐ ܕܫܘܪܝܗ : ܐܠܗܐ ܐܚܝܕ ܟܠ ܡܪܝܐ :

Michael Patriarcha habet Anaphoram, quæ incipit: Deus omnipotens & Domine. Et Schultingius tom. 3. pag. 106. num. 34. *Magni Michaelis Patriarchæ Antiocheni* (Liturgia) *Chaldaicè composita anno à nativitate Domini* 1116. lege 1190. ut suprà observavi.

III.
Tractatus de Præparatione ad Communionem.

Ejusdem Michaëlis *Opus de præparatione ad communionem* laudat Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 50. quod doctum & Theologicum appellat: & pag. 448. de eodem Tractatu hæc notat. *Eximium opus scripsit* de præparatione ad Communionem, *& de variis Christianæ vitæ officiis, de fide, & qua ratione quisque in perfectum Christi discipulum evadere queat. Præsertim verò agit per modum quæstionum à monachis propositarum, de Pœnitentiæ necessitate, deque certa pœnitentiæ regula: scilicet, ut quicumque peccati sibi conscius foret, confessionem primò apud magistrum, sive spiritualem patrem faceret, susciperetque canonem, quo perfunctus, securè posset ad sacramenta percipienda accedere. Invehitur magna parte hujus operis in consuetudinem, quæ tunc, inquit, apud Coptitas obtinebat, quod plerique confessionem apud Sacerdotem facere negligerent.* Hæc enim prava consuetudo apud Coptos inducta fuerat sub Marco Zaraæ filio & sub Joanne Abulmeged Alexandrinis Patriarchis, operâ præsertim Michaëlis Damiatæ Episcopi, qui primus legem de abroganda confessione Marco Patriarchæ suasit, ut fusè in Hist. Alexandrina apud eundem Renaudotium pag. 550.

IV.
Opus de re canonica.

Scriptoribus *de re canonica* idem Michael accensetur à Barhebræo in Nomocanone.

V.
Rituale & Pontificale Jacobitarum ab eo ordinatum.

Denique in Cod. Ecchell. 4. fol. 1. *Pontificale & Rituale Syrorum Jacobitarum* ordinasse dicitur in hæc verba: ܛܟܣܐ ܕܝܠܗ ܕܟܗܢ̈ܐ ܘܕܡܫܡܫܢ̈ܐ
ܘܫܪܟܐ ܐܠܗܝܬܐ ܕܥܒܝܕܢ ܘܕܡܫܬܡܠܝܢ
ܘܡܬܓܡܪܢ ܡܫܬܡܠܝܢ ܒܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ
ܕܐܠܗܐ ܒܝܕ ܟܗܢ̈ܐ ܡܫܡܫܢ̈ܐ ܩܕܝܫܝܢ
ܠܡܦܩ ܒܚܘܪ ܦܘܪܫܢܐ ܕܢܡܘܣܐ :
ܩܢܝܢ ܒܫܡܝ̈ܐ ܠܦܘܩܝܢ ܒܟܠ
ܡܢܗ ܡܢܗ ܡܬܦܠܓܢ ܠܗܘܢ ܡܢ
ܘܐܝܟܢܐ ܕܒܢܝܐ ܘܕܪ̈ܓܐ ܩܕܝܫܐ
ܢܗܘܘܢ ܢܦܩ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ
ܢܡܘܣܐ ܐܠܗܝܐ ܘܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܩܕܝܫܐ
ܡܬܟܢܫܢܐ ܘܒܗ ܡܟܬܒܐ ܒܟܬܒܐ
ܘܐܦ ܐܘܪܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܟܪܙܬ ܘܢܬܬܚܕܬ ܗܘ
ܒܟܠ ܗܘܐ ܒܡܢܝܢܐ ܘܢܗܘܐ ܫܘܡܠܝܗ
ܐܝܟ ܪܘܚܐ ܘܡܫܢܝ ܚܕ ܟܠ ܡܕܡ
ܘܡܬܒܥܐ ܠܘܬ ܐܝܟ ܗܢܘܢ ܕܠܐ
ܬܫܬܥܐ ܕܐܝܠܝܢ . ܘܒܬܪ ܕܪܫܝܢ ܗܘ
ܕܗܢ ܬܫܡܫܬܐ ܢܦܫܐ : ܡܢ ܬܚܘܬ ܕܪܫ
ܘܚܬܡܗ ܗܘ ܗܢܐ ܕܟܬܒܐ : ܘܗܘܦܟܐ
ܕܐܝܟܐ ܕܐܝܟ ܒܟܠܗ ܥܒܕܐ ܩܘܪܒܢܐ
ܘܐܠܗܐ ܚܕ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܘܟܠ ܚܕ ܚܕ ܡܢ
ܗܠܝܢ ܛܟܣܐ ܩܘܪܒܢܐ . ܡܛܠ ܕܐܝܟܢܐ
ܕܠܗܘܢ ܡܬܛܟܣܢܐ ܡܬܦܢܝܢ :
ܡܬܡܗܡܢܐ ܗܘ ܘܦܘܠܚܢܐ ܗܘ
ܕܗܘ ܐܝܟ ܕܐܦ ܟܠܗܘܢ ܡܬܟܬܒܢܘܬܐ
ܘܡܢܗ ܛܟܣܐ ܗܠܝܢ ܡܢ

ܗܘ ܕܟܪ̈ܝܐ ܡܫ̈ܡܫܢܐ.

Quoniam verò Ritus horum divinorum officiorum, quæ in sancta Dei Ecclesia per Pontifices & Sacerdotes celebrantur, in vetustis Codicibus, cum additione & detractione diversimodè descripti cernuntur; beatissimus Dominus noster Mar Michaël accuratè collegit quidquid exactum erat, sanctisque Sacramentis dilucidè conveniebat juxta divinam legem, quam idem Sanctus & Deificus Spiritus per electos Apostolos & sanctos Patres tulit: ut liber hic cooperante Domino, à quo finem ei imponendum speramus, sit velut thesaurus, in quo quidquid ad hæc & similia requiritur, absque additione & diminutione habeatur. Qui verò accuratum exemplar habere voluerit, ex hoc libro describat ea quorum opus est, atque ita paulatim in tota sancta Dei Ecclesia unus singulorum horum sacrorum Rituum modus erit. Nam mihi, & aliis pluribus præstare videtur, ut unus sit totius traditionis horum Rituum modus, quàm ut iidem diversimodè celebrentur.

CAPUT XXXII.

Dionysius Bar-Salibi Episcopus Amidæ.

I. Dionysius, qui & Jacobus Bar-Salibi, quo anno floruit.

DIONYSIUS patria Melitenensis, Saliba patre Jacobita ortus, unde ipsi cognomen *Bar-Salibi*, Amidensem gentis suæ Ecclesiam rexit vergente sæculo duodecimo. Ante Episcopatum ei nomen erat *Jacobo*, quod in Dionysium posteà commutavit. De ejus ætate hæc cl. Stephanus Edenensis cap. 7. de hæreticis Anaphorarum auctoribus num. 16. ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܗܘ̇ ܕ
ܡܬܩܪܐ ܒܪ ܨܠܝܒܝ ܡܢ ܡܠܝܛܝܢܐ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܡܕ: ܠܐܟܣܢܘ ܦܘܪܫ ܩܘܪܒܢ
ܠܡܝܛܪܦ ܐܘܪܫܠܡ ܠܐܝܓܢܐܛܝܘܣ
ܐܝܓܢܛܝܘܣ ܡܛܠ ܥܡ ܦܪ̈ܢܓܝܐ
ܗܢܘ ܕܠܟ ܐܘܪܫܠܡ ܩܕܝܫܬܐ
ܕܐܚܕܘ ܐܬܪܐ ܕܩܘܕܫܐ ܒܫܢܬ
ܐܠܦ ܘܐܪܒܥܡܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܝܘ̈ܢܝܐ
ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܫܬܝܢ ܘܬܫܥ
ܠܡܘܠܕܗ ܕܡܪܢ ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ.

Dionysius, qui & Jacobus Bar-Salibi, ex Melitene, Episcopus Amidæ, habet expositionem Missæ, quam misit ad Ignatium Metropolitam Hierosolymitanum anno Græcorum 1480. *Incarnationis Dominicæ* 1169. *ut Francos impugnaret, qui Terram sanctam occupaverant.* Vivebat anno Græcorum 1503. Christi 1192. quo Michel magnus Jacobitis Patriarcha præerat, ut dixi cap. præcedenti: nam orationem in ejus enthronismo habuit: nec ante annum Græcorum 1518. Christi 1207. obiit, quo ipse in libro adversùs hæreses cap. 54. ordinationem Michaëlis junioris Patriarchæ refert. Quare fallitur auctor Catalogi Anaphorarum apud Schultingium tom. 3. pag. 106. num. 33. qui Bar-Salibæum scribit, Liturgiam composuisse *anno à nativitate Domini* 1018. nisi fortè annum 1180. in annum 1018. typographus oscitanter transmutasse dicatur; quod ex notarum arithmeticarum transpositione facilè contingere potuit.

II. Naironi hallucinatio circa Bar-Salibæi ætatem.

Naironus in Indice auctorum, quibus in sua Evoplia usus est, Dionysium ex primis Jacobitarum Doctoribus, qui paulò post Concilium Chalcedonense scripserint, fuisse autumat. *Dionysius*, inquit, *Bar-Salibi Monophysita Episcopus Amedensis, ejus Liturgia quum legatur in vetustissimis Jacobitarum Missalibus, arguitur fuisse inter eorum antiquiores Patres, qui scripserunt post Concilium Chalcedonense.* At hæc Naironi conjectura quàm falsa sit, ostenditur ex ipsis Jacobitarum Missalibus libris, in

in quibus etiam aliorum Episcoporum & Patriarcharum, qui Bar-Salibæo posteriores fuere, Liturgiæ exstant, ut Gregorii Bar-hebræi, Joannis Bar-Maadani, Joseph Bar-Vahib, & aliorum, qui post initium sæculi decimi tertii claruerunt. Ipse autem Dionysius Bar-Salibi in *Commentario suo in Missam S. Jacobi*, cujus Naironus ibidem meminit, præter alios auctores, quorum testimonia producit, laudat Mosen Bar-cepha, qui eodem Nairono teste loc. cit. sæculo decimo floruit.

III. Ejus scripta.

Scripsit Bar-Salibæus eleganti sermone Syriaco, multaque erudita volumina, in quibus nil fere optimo Theologo indignum occurrit, si Monophysitarum hæresim excipias, quam ubique propugnat. Quę ad nostram notitiam pervenere, hæc sunt.

I. Commentaria in Scripturam.

Commentaria in Testamentum Vetus & Novum. Et quidem expositio in quatuor Evangelia exstat in Cod. Syr. Vatic. 11. & in Cod. Syr. Clem. Vat. 16. à fol. 27. usque ad fol. 263. ejusque duo exemplaria in Bibliotheca Colbertina haberi testatur Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 454. In cæteros autem Novi Testamenti libros Barsalibæum commentaria scripsisse, probant testimonia, quæ Pocockius citat in Notis ad epistolas Catholicas Syriacè à se editas: ubi sic: *Unum tamen monere licet, Dionysium quendam (ita se vocat,) qui Commentariis Syriacis has* (Epistolam scilicet Judæ, & 2. & 3. Joannis) *unàcum cæteris Canonicis, & Actis Apostolorum, & Apocalypsi illustravit &c.* Denique in utrumque Testamentum Bar-Salibæi expositio laudatur ab anonymo Auctore Catalogi quorumdam librorum Syriacorum Cod. ms. Lat. Vatic. 6429. fol. 133. num. 1. & 2. in hæc verba: *Opera sancti Dionysii filii Salibi: hoc est, expositio super Vetus Testamentum spiritualis & corporalis. Ejusdem expositio super Novum Testamentum*. Utriusque expositionis meminit idem Bar-Salibæus Præfatione in Evangelium Matthæi cap. 1. his verbis. ܟܕ ܓܡܝܪ ܢܦܩܢ ܫܘܡܠܝܐ ܦܘܫܩܐ ܕܐܘܪܝܬܐ ܘܕܢܒܝܐ ܐܘ ܐܚܝ ܗܢܐ ܟܪܝܬܐ ܒܦܘܫܩܐ ܘܡܟܪܝܬܐ ܘܡܥܒܕܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܒܟܠ ܘܡܕܪܝܐ : ܐܝܟ ܚܝܠܢ ܘܟܢܫܐ ܐܘܪܚܐ ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ ܘܦܪܟܣܝܣ ܠܘܬ ܫܠܝܚܐ ܘܦܘܠܘܣ ܗܘ ܕܝܢ ܗܘܐ ܢܬܒܥ : ܟܕ ܡܢ ܕܝܠܢ ܡܕܡ ܠܐ ܢܦܪܘܫ : ܐܠܐ ܥܠ ܫܬܐܣܬܐ ܕܡܦܫܩܢܐ ܫܪܝܪܐ ܒܢܝܢܐ ܘܗܘ ܡܬܐܠܦܢܐ ܕܢܦܫܐ . *Absoluta, Frater dignissime, expositione Legis & Prophetarum, brevi & conciso commentario, ac simplici ubique stylo, ut nostrarum virium modus ferebat: ad Novum Testamentum progredimur, Evangelium videlicet, & Acta, atque Pauli Epistolas. Quo in opere eum nobis modum proposuimus, ut ex proprio judicio nihil proferamus, sed super præjacta ab Expositoribus fundamenta ædificationem Spiritus, & animæ utilitatem construamus.*

2. Expositio in Evangelia.

Pergit ibidem Auctores, quorum commentariis usus est, recensere, inquiens: ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܡܠܦܢܐ ܕܚܙܝܢ ܐܬܚܫܒܢ ܒܦܘܫܩܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܘܟܬܒܘ ܗܠܝܢ : ܐܡܪ ܐܢܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܘܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܐܣܛܘܡܘܣ ܘܡܘܫܐ ܘܗܠܝܢ ܡܠܦܢܐ ܒܪ ܟܐܦܐ ܘܝܘܚܢܢ ܐܣܛܘܡܘܣ ܕܗܘܐ ܒܪ ܟܐܦܐ ܘܡܠܦܢܐ ܐܚܪܢܐ . ܘܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢܐ ܕܒܦܘܫܩܐ ܕܟܬܒܘܗܝ ܒܟܠ ܚܕ ܢܥܒܕ ܐܝܟ ܕܠܐ ܐܫܟܚ ܠܗ ܡܕܡ ܠܒܪ ܡܢ ܡܦܫܩܢܐ ܘܡܠܐ ܘܢܗܘܐ ܟܠ ܗܕܐ ܘܡܠܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܐܚܪܢܐ : ܐܝܟ ܕܟܠ ܗܠܝܢ ܕܩܕܡܝܢ ܡܦܫܩܢܐ ܒܐܠܗܘܬܐ ܢܦܩܘܢ ܘܐܠܦܘܬܐ ܐܘ ܪܘܚܢܝܬܐ ܡܕܡ ܘܡܠܘܗܝ ܢܦܫܗ

ܢܦܩܘܢ ܒܡܠܐ ܘܒܪܝܫܐ ܕܡܢ :

Et quoniam vidimus & consideravimus Evangeliorum expositiones, quas sanctus Ephræm, S. Joannes, & Cyrillus confecere, atque istis posteriores Moses Bar-Cepha, Joannes Daræ, aliique plurimi Doctores: & animadvertimus fieri non posse, ut omnium Scriptorum Expositiones in unum librum congereremus, absque eo quod opus modum & constitutos limites excederet, atque ad multa volumina & plures tomos excurreret: eò venimus, ut omnium Commentatorum sensa summatim decerpta atque in compendium redacta, orationis, qua utuntur, prolixitatem amputantes, (quoad fieri potest) colligeremus &c.

Præmittit in singulos Evangelistas luculentas Præfationes, quas in capita partitur: videlicet in Matthæum capita 45. in Marcum 13. in Lucam 15. in Joannem 10. in quibus de gestis Evangelistarum, quando, qua occasione, & quo sermone Evangelia conscripserint: & quot capita, sectiones, versus, canones, parabolas, miracula, & testimonia unumquodque contineat.

Præter Ephræmum verò, Chrysostomum, Cyrillum, Mosen Barcepham, & Joannem Darensem, quibus Bar-Salibæum usum fuisse suprà dixi, Auctores hi ab ipso citantur: videlicet, *Dionysius* epist. ad Timotheum, fol. 262. *Clemens* epist. adversùs eos, qui matrimonium rejiciunt, fol. 155. *Ammonii*, & *Tatiani* Diatessaron, fol. 30. *Petrus* Alexandrinus serm. de Theologia, fol. 262. *Africanus* Episcopus Emmaus Comment. in Evangel. fol. 33. 37. *Origenes* ibid. *Athanasius* passim, & Homil. XLIII., fol. 202. *Gregorii* duo; Nazianzenus & Nyssenus passim. *Eusebius* Cæsareen. quem *Sanctum* ubique vocat. *Titus* Bostren. *Hippolytus* Romæ, fol. 126. 194. *Theodorus* Nestorianorum pater, hoc est Mopsvestenus, quem *Nestorianum* vocat, fol. 82. *Antiochus* Episcopus, fol. 103. *Isaac*, fol. 126. *Philoxenus* in Evangel. passim. *Severus* in Evangel. frequenter, & *in Cantibus* 2. & 8. *de Deipara*, fol. 129. 188. *Jacobus* Sarugen. epistola ad Maronem, fol. 37. Sermone de Magis & Stella, fol. 61. & de Passione Domini, f. 129. *Jacobus* Edessenus in Evang. frequenter, & *Canones* ejusdem, fol. 129. & epist. ad Mosen Tur-abdinensem, fol. 161. *Georgius* gentium, fol. 33. 34. & 35. *Joannes* cognomento *Videns*, fol. 147. *Thomas Heracleensis*, cujus Syriacam Evangeliorum versionem passim laudat. *Joannes Bar-Susan* Patriarcha, fol. 161. ubi de Festo Hosannarum, & de hebdomada Passionis, quæ post Nazianzeni ævum instituta fuisse scribit. *Jacobus* denique Melitenensis, de quo hæc fol. 166. ܡܠܦܢܐ ܕܝܢ ܝܘܢܝܐ ܒܚܝܪܐ

ܥܡ ܬܠܬܐ ܝܥܩܘܒܐ ܗܘ ܣܪܘܓܝܐ
ܘܐܘܪܗܝܐ ܘܡܠܝܛܝܢܝܐ ܐܡܪܝܢ
ܕܐܟܚܕܐ ܘܒܚܕ ܪܦܦ ܥܝܢܐ :
ܠܚܘܝܕܐ ܐܬܘ ܒܟܪܣܐ ܕܒܬܘܠܬܐ
ܡܠܬܐ ܐܠܗܐ ܘܢܦܫܐ ܘܦܓܪܐ
ܒܟܪܣܗ ܕܒܬܘܠܬܐ : ܘܠܐ ܩܕܡ
ܦܓܪܐ ܠܢܦܫܐ ܒܟܪܣܐ ܕܐܢܬܬܐ :

Verùm probati Doctores Græci, unàcum tribus Jacobis, Sarugensi, Edesseno, & Melitenensi, asserunt, simul & uno puncto temporis, ad unionem in utero Virginis coiisse Verbum Deum, & animam, & corpus: nec corpus in utero mulieris animam præcedere. Ubi refert & refellit Philoxeni opinionem, seù potius errorem circa tempus creationis animæ Christi, inquiens:

ܐܘܦ ܐܘܠܗܢܘܣ . ܠܡܦܣܩ ܐܠܦܠܐ
ܕܒܠܐ ܘܐܬܡܠܟܬ ܕܢܘܦܠܐ ܘܪܘܚܐ
ܕܝܢ ܡܬܚܕܝܢ ܘܗܘܐ . ܗܘ ܗܘ
ܠܗ ܒܗ ܡܠܬܐ . ܦܓܪܐ . ܘܢܦܫܐ
ܢܦܫܢܝܬܐ . ܡܠܬܐ ܐܠܗܐ
ܘܟܠܗ ܘܡܢ ܡܢܗܘܢ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܕܐܬܝܠܕ

ܒܗ

[illegible]

Objectio Hæreticorum. Antea formatus est fœtus, & membris formisque per operationem Spiritus Sancti perfectus: deinde inhabitavit in eo Verbum. Solutio sancti Philoxeni. Verbum Deus & caro, quæ ex Maria, simul ad unionem coïere. Postquam autem Verbum caro factum est, ut ait Joannes, & per quadraginta dies in membris & formis mansit, suscepit (caro) *animam rationalem, juxta ordinem hominum, quorum corpus antea membris & formis perficitur, deinde quadragesimo die animatur. Id ex eo probatur, quod dicitur, Verbum caro factum est: nam ea verba, caro factum est, significant, ipsum carni unitum fuisse. Mortua ergo fuit caro illa per eos quadraginta dies? Nequaquam. Vivebat enim vita Divinitatis Verbi. Ita & in cruce quum anima ex corpore separata est, corpus vivebat vita Deitatis Verbi, quæ ab utroque nunquam separata fuit.* Hæc Philoxenus, qui ut observat Barsalibæus, [illegible]

[illegible]

Ex eorum numero est, qui corpus animam præcedere sentiunt: quæ quidem opinio licet in cæteris fœtibus locum habere possit, in Christo tamen, ut idem Barsalibæus notat, vera non est, ut omnes Doctores Græci & tres laudati Jacobi ex Syris docent:

[illegible]

Illud verò, quod ait Joannes (subjungit Bar-Salibæus, ad argumentum Philoxeni respondens) *Verbum caro factum est, per carnem, animam simul & carnem denotat, secundùm Scripturæ morem, quæ partis nomine totum significare solet, juxtà illud, ad te omnis caro veniet: ubi certum est, non carnes solùm, sed & animas venturas. Nos autem Græcos Doctores sequimur. Ita & Moses Mosul, & Joannes Daræ hanc posteriorem sententiam amplectuntur.*

Aliud ab Ammonii & Tatiani Diatessaron agnoscit fol. 150. *Eliæ* nimirùm *Salamensis Syri*, de quo in Præfatione in Marcum cap. 9.

[illegible]

[Syriac text]

Tatianus Justini martyris ac Philosophi discipulus, ex quatuor Evangeliis unum digessit, quod Diatessaron nuncupavit. Hunc librum S. Ephræm commentariis illustravit, cujus initium, In principio erat Verbum. *Elias Salamensis, qui & Aphtonius, Evangelium confecit instar τῦ Diatessaron Ammonii, cujus meminit Eusebius in Prologo ad Canones Evangelii. Nam quum Elias illud Diatessaron quæsiisset, nec invenisset, aliud ipsi simile elaboravit. Ipse autem Elias Canones Eusebii identidem reprehendit, menda quædam in eis contineri demonstrans: & quidem jure. Verùm hic Eliæ Codex haud obvius est.*

De tribus Regibus, quos Matthæus in genealogia Christi omittit, videlicet, Ochozia, Joas, & Amasia, præter multas expositiones, quas ex communi Interpretum sententia tradit, duas hasce ex quorundam Syrorum mente proponit. Alteram anonymi fol. 34. [Syriac text]

[Syriac text]

Inventus est aliquando Syriacus Codex ex Hebræo expressus, qui in genealogia istos tres Reges enumerat: in summa tamen quatuordecim, non septemdecim colligit. Idque accidit, quia ab ipsis Hebræis alter alteri numero substitutus est propter latentem in Septenario significationem, qui numerus ipsos vehementer delectat: quartadecima namque die ab Ægyptiorum servitute fuerunt liberati. Alteram Georgii Arabum Episcopi fol. 33.

[Syriac text]

[illegible]

Georgius Gentium Episcopus *arbitratur à Matthæo nec istas tres personas fuisse prætermissas, neque generationum summam mutatam fuisse, ut quatuordecim pro septemdecim supposuerit; sed quia ad Judæos Evangelium scripsit, & Hebræorum plerique Græco sermone utebantur, quo exprimi non possunt* ܚ *Het,* ܥ *Ain,* ܨ *Sade, ut Hebræo & Syriaco, quandoquidem Græcum Alphabetum literis gutturalibus caret. Interpretes itaque, qui ex Hebraico fonte in Græcam linguam Evangelium transtulere, ita verterunt,* Joram genuit Ochoziam, Ochozias Joasum, Joas Amasiam. *Qui eos sequuti sunt, & Græcis literis Evangelium descripsere, currente calamo à* τοῦ Joram genuit Ochoziam, *ad alterum membrum* Joram genuit Oziam, *mediis prætermissis, prætervecti sunt; nominum similitudine decepti, & variatione unius literæ Caph. Idque fortasse ipsis imprudentibus excidit. Sin minus, dicendum est, numerum generationum quatuordecim ab ipsis prælatum fuisse, quia generationum septenaria, & septenarius numerus Hebræos apprimè delectabant. Et hoc modo depravati Codices ad omnes populos propagati sunt.*

Quos Lucas refert Christi progenitores, eos ex Africano, Eusebio, Nazianzeno, Sarugensi, Græcisque & Syriacis Codicibus sic enumerat fol.37. à tergo: [illegible]

[illegible]

ܟܠܗܘܢ ܕܝܢ ܣܘܪ̈ܝܝܐ ܘܡܦܩܢ̈ܐ ܕܥܒ
ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܠܟܝ ܕܡܢܝܢ ܚܡܫܝܐ
ܒܕܘܟܬܐ ܚܡܝܫܝܬܐ ܡܢ ܝܘܣܦ: ܠܐ ܡܫܟܚ
ܠܗܘܢ ܐܠܐ ܡܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܡܫܬܟܚ
ܕܟܬܝܒܝܢ ܗܘܐ ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܣܦ ܒܕܘܟܬܐ
ܠܐܪܒܥ: ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܫܝܚ ܘܠܐ ܗܘܐ
ܒܪ ܐܝܬ ܐܒܪܗܡ ܡܢ ܕܝܢ ܠܡܬܝܬܐ:
ܕܢܦܩ ܠܗ: ܘܟܠܗ ܥܕܡܐ ܠܐܒܪܗܡ
ܐܬܟܬܒܘ. ܚܕ ܫܡܐ ܕܝܢ
ܐܫܬܒܩ ܡܢ ܡܟܬܒܢܐ.

Africanus & Eusebius tertium numerant Melchi, sicut etiam Mathan tertio loco collocant ante Joseph, hoc modo: Joseph filius Heli, filii Melchi. *In Codicibus autem Syriacis, qui apud nos exstant sancti Lucæ, quinto loco numeratur:* Joseph filius Heli, filii Matath, filii Levi, filii Melchi. *Præterea Africanus ab Abraham ad Joseph quinquaginta personas recenset in Luca: in Codicibus verò Syriacis Lucæ sunt sex & quinquaginta. Cogimur itaque veritatem ulteriùs inquirere. Sanctus enim Gregorius Theologus septem & septuaginta generationes ab Adam usque ad Christum recenset secundùm genealogiam retrogradam à Luca descriptam. Sanctus autem Jacobus Sarugensis epistola ad Maronem, ab Abraham ad Christum generationes quadraginta duas secundùm Matthæum agnoscit, secundùm Lucam septem & quinquaginta. Si ergo secundùm opinionem istorum Doctorum & juxta Evangelicos ipsorum Codices, septuaginta septem generationes ab Adam usque ad Christum numerantur, septem igitur & quinquaginta generationes nobis remanent ab Abraham ad Christum, sicut affirmat S. Jacobus. Jam si unum ex septem & quinquaginta, hoc est, Christum detrahamus, sex & quinquaginta remanent ab Abraham ad Joseph, & non quinquaginta, ut Africanus scribit. Et Codicibus Syriacis profectò major fides adhibenda est, quàm Africano, qui personas quinquaginta dumtaxat enumerat. Insuper illud sciendum est, in Codicibus Syriacis quinquaginta quinque personas tantùm numerari à Joseph usque ad Abraham, non verò quinquaginta sex, ut Theologus & Jacobus Sarugensis affirmant. Suspicor amanuensis errore unum nomen prætermissum fuisse, & hunc defectum in alios Codices irrepsisse. In Evangelio autem Græco, & Syriaco nomina à Christo ad Nathan filium David supputans, quadraginta duas personas dumtaxat reperio, ita ut si addantur generationes quatuordecim à David ad Abraham, quinquaginta sex tantùm, non quinquaginta septem numerentur, summamque, sicut S. Jacobus opinatur, septuaginta sex conficiant, non septuaginta septem, sicut Theologus docuit. Unum itaque nomen intercidit.*

Annum & diem Nativitatis & passionis Christi, ex Ephræmo, Eusebio, & Jacobo Edesseno sic statuit fol. 161.

ܒܫܢܬܐ ܕܝܢ ܬܠܬܐ ܗܘܐ ܡܘܠܕܗ ܕܡܫܝܚܐ
ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܘܓܘܣܛܘܣ. ܘܒܝܘܡܐ
ܐܫܬܐ. ܒܫܢܬ ܫܬܝܢ ܘܬܠܬܡܐܐ.
ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܡܩܕܘܢܝܐ ܘܒܝܘܡ
ܕܐܪܒܥܐ ܒܫܒܐ ܕܝܠܕ. ܦܪܘܩܢ ܒܛܘܒ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܚܡܫܐ ܒܟܢܘܢ ܩܕܝܡ.
ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܚܘܐ ܕܝܠܗ ܕܠܐ ܢܫܐ
ܡܫܝܚܐ. ܒܫܢܬ ܬܠܬ ܘܬܠܬܝܢ
ܕܐܬܝܠܕ ܒܫܢܬ ܡܐܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ
ܡܠܟܐ ܚܕܐ ܕܐܘܓܘܣܛܘܣ: ܫܢܝܢ
ܕܝܢ ܒܫܢܬ ܬܠܬ ܕܐܬܚܙܝ ܗܘܐ.
ܒܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܫܢܝܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܠܐ
ܐܢܫܐ ܡܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܒܫܢܬܐ ܠܡܠܟܘܬܗ
ܫܢܝܐ ܠܐ. ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ
ܫܢܝܐ ܕ ܘܡܠܟܘܬܗ. ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ
ܐܝܟܢܐ ܠܗ ܘܡܠܟܘܬܗ. ܐܢܐ ܕܝܢ
ܟܬܒܬ ܒܗܘ ܒܟܬܒܐ ܩܕܡܝܐ ܕܥܠ ܗܘ
ܐܚܪܢܐ

[illegible]

[illegible]

Quonam tempore Christi conceptio & salutaris nativitas contigit? Sanctus Eusebius, Anno, inquit, 312. Græcorum, qui est annus quadragesimus tertius Augusti, & 33. Herodis, quo tempore missus est in Syriam Cyrinus, Christus natus est. Jacobus Edessenus, quem nos sequimur: Anno 309. Græc. qui est annus 41. Augusti, & 31. Herodis: ejusdem autem passio anno undevigesimo Tiberii. Omnes anni, quibus in terris versatus est, à nativitate usque ad Baptismum fuere triginta: atque à Baptismo ad ejusdem ascensionem duo cum dimidio. Summa erit duo & triginta cum dimidio. Natus est autem Dominus die 25. Decembris, quia eo tempore lux tenebras incipit superare, significans Dominum esse mundi lucem, & ab ipso Diabolum fuisse superatum, qui tenebris figuratur: & tempore quidem dispensationis Dominicæ in diem 24. Martii & diem 24. Septembris Æquinoctia cadebant; hodie verò multum à sua sede recesserunt, nostroque ævo apparet Æquinoctium die 13. Martii, & 13. Septembris, cujus variationis naturalis ratio est cursus solis, de quo in nostro opere Theologiæ, quod Breviarium appellavimus, fusè disseruimus..... S. Ephræm in quodam sermone sic scribit: Die decima (subintellige Martii) *accidit ejus conceptio: & sexta* (subintellige Januarii) *ejus nativitas. Jacobus verò Edessenus epist. ad Mosen Tur-Abdinensem: nemo exactè novit diem nativitatis Domini: hoc dumtaxat indubitabile est, eum noctu natum fuisse ex his quæ scribit Lucas. Et in provinciis quidem*

 Orien-

Orientalibus & quæ ad ſeptentrionem vergunt, uſque ad tempora Arcadii Imperatoris & S. Joannis die 6. Januarii hoc feſtum agebant, illudque appellabant feſtum nativitatis, hoc eſt, Epiphaniæ, quemadmodum à S. Theologo in Orat. de nativitate vocabatur. Attamen in provincia Romana, & univerſa Italia, & in Palæſtina ab Apoſtolorum ævo uſque ad hodiernum diem, die 25. Decembris feſtum Natalis Domini celebratur: atque iſtum ordinem ritumque certiſſimum univerſus Oriens, & gentes omnes quæ ſeptentrionem ſpectant, amplexæ ſunt, ſi Armenos excipias, homines craſſæ mentis & duræ cervicis, qui non obediunt veritati: iſti enim hucuſque ſecundùm antiquum morem die 6. Januarii utrumque feſtum peragere inſliterunt. Hunc tamen Armenorum ritum, quem hìc rejicit Bar-ſalibæus, anonymus neſcio quis Syrus probare contendit in margine apud eundem Bar-ſalibæum fol. 43. à tergo, his verbis: [illegible]

[illegible]

Menſe Januario natus eſt Dominus eodem die quo Epiphaniam celebramus, quia veteres uno eodemque die feſtum Nativitatis & Epiphaniæ peragebant, quoniam eadem die natus & baptizatus eſt. Quare hodie etiam ab Armenis uno die ambæ feſtivitates celebrantur. Quibus adſtipulantur Doctores, qui de utroque feſto ſimul loquuntur. Cauſam porrò, cur à Patribus prædicta ſolemnitas à die 6. Januarii ad 25. Decembris tranſlata fuit, hanc fuiſſe ferunt. Solemne erat ethnicis hac ipſa die 25. Decembris feſtum ortus ſolis celebrare; ad augendam porrò diei celebritatem, ignes accendere ſolebant: ad quos ritus populum etiam Chriſtianum invitare & admittere conſueverant. Quum ergo animadverterent Doctores ad eum morem Chriſtianos propendere, excogitato conſilio eo die feſtum veri Ortus conſtituerunt; die verò 6. Januarii Epiphaniam celebrari juſſere. Hunc itaque morem ad hodiernum uſque diem cum ritu accendendi ignis retinuerunt. Et quoniam ſol duodecim gradus aſcendit, Dominus natus eſt hac die tertiadeci-

ma,

ma, & sicut S. Ephræm docet, Solis justitiæ & duodecim Apostolorum ejus mysteria repræsentat. Numerus, inquit S. Doctor, denarius perfectus est. Die decima Martii uterum intravit. Numerus item senarius perfectus est. Die 6. Januarii utramque partem nativitas ejus reconciliavit.

Communis fert Jacobitarum opinio, Caipham impium illum Pontificem, qui Christum mortis damnavit, ad Christianam fidem posteà conversum & Josephum appellatum, eum fuisse celeberrimum Scriptorem, qui de bello & Antiquitatibus Judaicis erudita volumina reliquit. Hanc opinionem infirmat Bar-Salibæus, & aliam de Josepho illo statuit in hæc verba fol. 125.

[illegible]

In atrio autem Caiphæ congregati sunt, quia ipse erat Pontifex anni illius. Hunc quidam cum Josepho confundunt, qui posteà resipuerit & in Christum crediderit. Nos autem dicimus, Josephum, qui adversùs Romanos acriter pugnavit, atque posteà ab ipsis captus, & factus Christianus scripsit plures libros de Machabæorum gestis, & de Hierosolymorum excidio, alium esse ab hoc Caipha Pontifice: quod in Ecclesiastica historia Eusebius suo testimonio confirmat.

De Sanctorum Beatitudine in Paradiso terrestri usque ad diem Resurrectionis, eadem sentit Bar-salibæus, ac Bar-cepha de quo suprà dixi pag. 130. Scribit enim fol. 137.

[illegible]

[illegible]

Quæstio. An latro ipso feriæ sextæ die Paradisum intravit? Quidam negant, quia si Paradisum fuisset adeptus beatitudinem simul Sanctis promissam ab eo tempore etiam consequutus fuisset. Nullus autem Sanctorum eam hactenus felicitatem accepit teste Paulo, qui affirmat omnes eos, qui per fidem testimonium reddiderunt, nondum promissionem accepisse, quia Deus propter nos quoddam excellentius prævidit, ut non sine nobis consummentur. Solutio. Beatitudo Sanctis promissa haudquaquam reposita est in Paradiso, ex quo Adam pulsus est, sed in regno cœlorum, quod necdum Adam intravit. Paradisum enim illum, in quo commoratus est Adam, oculus vidit, & auris audivit. Similiter etiam Heva. Felicitatem autem Regni illius, hactenus nemo hominum vidit, sed post resurrectionem universalem omnes Sancti eà potientur, & Latro cum illis: certum enim est, Latronem Regnum postulasse, quod manifestum fit ex eo quod dixit, memento mei in Regno tuo. Christus itaque Paradisum ei concessit, quia nullus Sanctorum Regnum adhuc accepit: Regnum enim & Gehenna ad retributionem bonorum & malorum reposita sunt: & illo die feriæ sextæ nondum advenerat retributionis tempus, sed erat tempus laboris. Et fol. 202. loquens de S. Joanne Evangelista: [illegible]

[illegible]

Quidam minimè politæ mentis existimarunt Joannem Evangelistam nondum obiisse, sed, sicut, Henoch & Elias, adhuc vivere: neque consideraverunt Scripturæ verba: & non dixit Jesus, non moritur, sed si eum volo manere donec veniam &c. *Dicit autem Sanctus Athanasius Magnus Homil. 43. illorum monumenta usque adhuc supersunt, & ea nos vidimus, sicut illud Petri & Pauli Romæ, quemadmodum etiam Joannis Ephesi. Idem confirmat S. Joannes* (Chrysostomus) *in Commentar. Evangelii ejusdem Joannis, eum scilicet obiisse, & ejus corpus in Asiæ medio esse positum; Animam verò ejus in Paradiso cum spiritibus Sanctorum, & post resurrectionem animam ejus corpori denuò conjunctam ad cœli firmamentum sublimandam esse.*

Consequenter ad hunc errorem, descensum Animæ Christi ad inferos sic explicat, fol. 138. [illegible]

[illegible]

Quando Dominus in cruce mortuus est, ejus dumtaxat anima à suo corpore separata fuit: Divinitas neque ab anima, neque à corpore divisa est; quoniam inseparabiliter ineffabili modo animæ & corpori semel unita fuit. Separatâ autem à corpore animâ, corpus quidem in sepulcro est positum; ejus verò anima rectà tendit ad Sciul (Inferos) *in inferiora terræ, ubi omnes animæ ab Adamo eatenus clausæ manserant, & eisdem prædicavit, sicut loquitur Petrus, & omnes animas in ipsum credentes sustulit, & ab inferis eductas eodem feriæ sextæ die cum anima Latronis in Paradisum, ex quo Adam exularat, introduxit, & per hunc modum promissionem suam complevit: Quandoquidem eo ipso die cum illo fuit in Paradiso. Animas autem, quæ in ipsum non credidere, inde similiter eductas in aëre reliquit, unde à malis Dæmonibus in partes quasdam extra terram habitabilem deportatæ, ibidem usque ad communem resurrectionem commorantur. Atque ab illo die feriæ sextæ & deinceps quælibet anima à corpore separata, si justa quidem est, cum Angelis in Paradisum concedit; sin autem iniqua, à malis spiritibus ad partes extra habitabilem terram positas deportatur. Alii: ibidem, hoc est, in Inferno animas, quæ in ipsum minimè crediderunt, reliquit. Infernus autem est angustus quidam ac tenebricosus carcer in inferioribus terræ, ubi omnes animæ detinebantur.*

Præputium Christi post ejusdem resurrectionem ab eo assumptum fuisse asserit fol. 173. [illegible]

Armenorum objectum. Et ubinam Christi præputium, ne corrumperetur, servatum est? Qui omnia continet, ipse illud ubicumque tandem fuerit, absque

que corruptione servavit. Servatum est autem cum Maria matre ejus ubicumque ea degebat. Et quia non erat ex semine viri, corruptum non est, sed divinitati ejus erat unitum, quemadmodum in cruce animæ & corpori divinitas ejus unita erat, quum altera ab altero (hoc est, anima à corpore) *separata esset. Non est ergo corruptum, quia ejus immensæ divinitati erat unitum. De sepulcro autem resurgens, rursùs assumpsit illud, & corpori suo perfectè univit.* Eadem de Christi præputio Anastasius Synaita quæst. 145. Vide Cl. Fabricium in Bibliographia cap. 11. num. 24. pag. 383.

Philoxeni sententiam de passionibus Domini, fuerint ne voluntariæ an naturales, quam ex Bar-hebræo suprà tetigi pag. 22. propositis Auctoris verbis fusè examinat Bar-Salibæus Comment. in Joannem fol. 215. & 216. ubi ostendit, quo sensu Philoxenus *naturales Christi affectus* negaverit, eo nimirùm, quo naturalis *vitiatæ naturæ*, non *vero & reali* opponitur. Sic enim ait Philoxenus:

ܐܬܩܪܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܛܠ ܕܗܘܐ ܒܪܗ
ܕܗܘ ܒܪܢܫܐ ܚܕܬܐ ܕܩܕܡ ܥܒܪ
ܦܘܩܕܢܐ. ܒܗܘܢ ܕܗܘ ܦܓܪܐ ܘܗܘ
ܢܦܫܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܐܕܡ ܩܕܡ ܥܒܪ
ܦܘܩܕܢܐ: ܗܘ ܢܣܒ ܡܠܬܐ
ܟܕ ܐܬܒܣܪ:

Appellatus est Filius hominis, quia factus est ejus hominis novi filius, qui ante prævaricationem erat, quatenus id corpus eamque animam, quæ Adam ante prævaricationem habebat, assumpsit Verbum, quum incarnatum est.

& infrà. ܠܐ ܟܝܢܐܝܬ ܢܩܝܦܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ ܚܫ̈ܐ ܗܠܝܢ ܐܠܐ ܡܬܒܪܢܝܬ
ܣܝܒܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܟܘܬܢ. ܘܡܘܕܥܐ
ܡܢ ܗܝ ܕܠܐ ܡܢ ܠܓܘ ܢܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܒܗ ܐܠܐ ܡܢ
ܠܒܪ ܡܬܟܬܫܝܢ ܗܘܘ:

Non naturaliter hæ ipsi passiones inerant, sed eas dispensativè, nostri tamen instar, ferebat: quod ex eo constat, quia eæ non intra ipsum oriebantur, sed extrinsecus cum eo decertabant.

Et paucis interjectis: ܬܠܬ ܡܬܝܕ̈ܥܢ
ܒܒܪܢܫܐ. ܗ̇ ܟܝܢܐ. ܚܛܝܬܐ.
ܬܐܘܕܢܐ. ܟܝܢܐ ܡܢ ܢܦܫܐ ܘܦܓܪܐ.
ܒܗܠܝܢ ܐܫܬܘܬܦ ܡܠܬܐ ܐܠܗܐ ܟܕ
ܐܬܚܝܕ ܠܢܦܫܐ ܘܦܓܪܐ. ܚܛܝܬܐ ܕܝܢ
ܥܒܪ ܦܘܩܕܢܐ. ܒܗܕܐ ܠܐ ܐܫܬܘܬܦ:
ܐܠܐ ܫܪܝܗ̇. ܬܐܘܕܢܐ ܕܝܢ ܚܫ̈ܐ
ܘܡܘܬܐ: ܠܗܠܝܢ ܩܒܠ
ܨܒܝܢܐܝܬ ܚܠܦܝܢ:

Tria in homine noscuntur, natura, peccatum, pœna. Natura, ut anima & corpus: His Verbum Deus communicavit, quum animæ & corpori unitum fuit. Peccatum, præcepti transgressio: cui nequuquam communicavit, sed potiùs eam destruxit. Pœna denique, passiones & mors: has voluntariè pro nobis suscepit. Et concludit:

ܐܬܚܘܝܬ ܡܕܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܡܚܘܝܢܘܬܐ
ܕܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܗܘ ܐܢܫܐ ܕܩܕܡ ܥܒܪ
ܦܘܩܕܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܘܠܐ ܡܫܬܥܒܕ ܗܘܐ
ܠܚܫ̈ܐ ܘܠܐܢܢܩ̈ܐ ܐܠܐ ܡܬܒܪܢܝܬ
ܩܒܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܒܨܒܝܢܗ ܘܠܐ
ܒܩܛܝܪܐ: ܘܫܪܟܐ ܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܒܢܘܗܝ ܕܐܕܡ ܐܢܘܢ: ܐܠܐ ܠܦܓܪܐ
ܘܢܦܫܐ ܕܒܬܪ ܥܒܪ
ܦܘܩܕܢܐ ܕܗܘ ܡܫܬܥܒܕܝܢ:

Colligitur ergo ex his argumentis, Christum hominis, uti ante prævaricationem erat, filium esse, nec passionibus aut necessitatibus obnoxium, sed has dispensative tulisse, spontè tamen, & non coactè: cæteros verò homines, etsi Adæ quoque filii sint, corpori tamen & animæ subjectos esse, qualia post Adæ prævaricationem fuere.

Huc-

Hucusque Philoxenus, cujus sententiam ab Armeniis quidem probari scribit Bar-Salibæus loc. cit. non tamen à Græcis, aut Syris Doctoribus.

[Syriac text]

Hæc, quæ hactenus de Adamo ejusque creatione, deque passionibus, quas Christus toleravit, ex Philoxeni libris decerpsimus. Hunc porrò Doctorem Armeni Togormæ soboles sequuntur. Doctores contra Syri & Græci ab eodem discedunt tùm in eo quod affirmat, Adamum immortalem fuisse conditum, tùm etiam in eo quod scripsit, passiones, quas Christus perpessus est, famem videlicet, lassitudinem, somnum, sitim, atque cætera ejusmodi, dispensatorias atque veras fuisse: quas tamen alii Doctores, naturales & veras & irreprehensibiles nominare malunt. Eas autem idem Philoxenus dispensatorias, veras, & irreprehensibiles prædicat. Et uterque dicendi modus à veritate minimè exorbitat: quandoquidem ambo confitentur, à Christo verè passiones illas fuisse toleratas, non autem phantasticè eidem accidisse: quod absit. Quod verò Bar-Salibæus ait, Doctores Syros & Græcos asserere, Adamum mortalem creatum fuisse, videtur prima facie errorem Pelagianorum continere, qui contra expressam Scripturæ auctoritatem Adam immortalem conditum à Deo negabant. Verùm alia est à Pelagianis Bar-Salibæi mens, quantum ex hoc ipsius commentario colligere licet. Nam fol. 216. postquam Philoxeni sententiam exposuit, hæc subjungit:

[Syriac text]

Verùm in hoc à Philoxeno dissentiunt cæteri Doctores: Ajunt enim, mortalem natura creatum fuisse Adam: cui ex gratia immortalitas collata fuisset, si is præceptum observasset. Nos autem his Doctoribus assentimur. Non igitur Bar-Salibæus absolutè negat, Adamum immortalem conditum, sed talem dumtaxat fuisse natura, quales sunt Angeli; id ex gratia, observando præceptum, ipsum esse potuisse affirmans, quod ex natura sua non erat.

Denique ex Mara Amidæ Episcopo, & Zacharia Melitenensi historiam Adulteræ, quæ in plerisque Codicibus Syriacis desideratur, describit Bar-Salibæus & brevi commentario illustrat, ut suprà notavi pag. 53. Ejusdem historiæ meminit & Gregorius Bar-Hebræus in Horreo mysteriorum comment. in Joannem, his verbis: [Syriac text]

ܕܟܬܒܐ. ܐܫܬܟܚܬ ܐܢܫܐ ܒܗܐ ܦܣܘܩܐ
ܠܐ ܩܐܡ ܠܢܒܝܘܬܐ ܕܓܠܝܠܝܘܬܗ.
ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܟܦܝ ܘܟܬܒ ܚܛܗܐ
ܕܟܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ: ܘܫܒܩܘܗ
ܘܐܙܠܘ. ܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ
ܐܙܠܝ ܘܡܟܝܠ ܬܘܒ ܠܐ ܬܚܛܝܢ.

Post illum versiculum, Propheta non surget ex Galilæa, *repertum est in Codice Alexandrino caput de muliere adultera, quam quidam ad Jesum adduxere, num legi lapidationis ejus consentiret. Ipse verò inclinatus, uniuscujusque eorum peccata in terra scripsit, & illi relicta ea, abierunt. Jesus autem dixit: vade, & noli ampliùs peccare.*

3. Theologia.

Theologia. Citatur ab ipso Bar-Salibæo Præfat. in Lucam cap. 12. cujus verba retuli suprà pag. 163. & in expositione Missæ cap. 1. & 2. appellatur: ܟܬܒܐ ܕܬܐܘܠܘܓܝܐ
ܘܕܐܪܙܐ ܕܡܬܒܪܢܫܢܘܬܐ
ܘܥܠ ܟܝܢܐ ܡܬܝܕܥܢܐ ܘܡܬܪܓܫܢܐ
ܘܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܕܥܕܬܐ ܘܫܪܟܐ:

Liber Theologiæ, & de mysterio Incarnationis, deque intelligibilibus ac sensibilibus naturis, & de Sacramentis Ecclesiæ, cæterisque hujusmodi.

4. Liber adversùs Hæreses.

Adversùs Hæreses liber polemicus. Citatur ab eodem in Expositione Missæ frequenter. Et primùm cap. 4. de Trisagio: ܡܛܠ ܕܒܡܐܡܪܐ
ܘܒܡܬܘܟܚܢܘܬܐ ܕܠܘܩܒܠ ܟܠܩܕܘܢܝܐ
ܟܬܒܢܢ ܥܠܘܗܝ ܦܫܝܩܐܝܬ: ܐܟܬܒܢܢ
ܦܣܝܩܐ ܘܙܕܩ ܕܢܡܠܠ ܥܠܘܗܝ ܗܪܟܐ:

Quoniam verò in Tractatu & Disputatione adversùs Chalcedonenses fusè de eo (hoc est, Trisagio) *scripsimus, expedit hic breviter de eodem disserere*. Et cap. 6. de Fermentato:

ܡܛܠ ܕܒܡܐܡܪܐ ܘܒܡܬܘܟܚܢܘܬܐ ܕܠܘܩܒܠ
ܐܘܟܝܬ ܕܐܢܫܝܢ ܣܘܟܠ ܦܫܝܩܐܝܬ
ܡܠܠܢ ܥܠ ܗܠܝܢ: ܠܐܢ ܒܟܬܒܐ ܕܡܬܘܟܚܢܘܬܐ
ܡܚܘܝܢܢ ܥܠ ܠܚܡܐ ܘܥܠ ܚܡܪܐ.

Quoniam in libro Disputationis adversùs hæreses, quæ hodie dominantur, de his fusiùs egimus, breviter quæstionem de pane & vino hic tetigimus. Et cap. 15. de commemoratione vivorum, quam ab Armenis fieri negat, in eosdem invehitur, ostendens Liturgiam pro vivis & mortuis offerri debere, & sic concludit.

ܡܛܠ ܕܒܟܬܒܐ ܕܡܬܘܟܚܢܘܬܐ
ܐܘܪܟܢܐ ܒܦܫܝܩܘܬܐ ܥܠ ܗܕܐ ܡܠܠܢ:
ܘܗܫܐ ܘܠܐ ܠܟ ܕܬܥܩܒܘܢ ܠܗܕܐ ܥܠܬܐ:

Quia autem hac de re in libro disputationis nostræ adversùs vos Armenos prolixè disseruimus, tractatum hujusmodi oportet hic contrahere. Et ibidem de commemoratione Regum, quam à nonnullis omitti asserit in odium Græcorum Imperatorum:

ܡܛܠ ܗܕܐ ܦܫܝܩܐܝܬ ܟܬܒܢܢ
ܒܡܬܘܟܚܢܘܬܐ ܕܠܘܩܒܠ ܟܠܩܕܘܢܝܐ
ܗܢܘܢ ܕܡܠܟܝܐ ܥܠ ܥܝܕܝܗܘܢ
ܘܥܠ ܐܦܝܟܘܬܗܘܢ ܕܠܘܩܒܠܢ.

Qua de re latè scripsimus in libro adversùs Chalcedonenses, hoc est, Melchitas, ubi de eorum consuetudinibus, & objectionibus. Hunc librum quum in urbe Syriæ Alepo essem, commodavit mihi Dionysius Sciocralla Jacobitarum Episcopus, ex quo caput quinquagesimum quartum de Serie Patriarcharum illius sectæ ibidem descripsi.

5. Oratio in Michaëlem Patriarcham.

Oratio habita in Templo S. Ananiæ in die consecrationis Michaëlis magni Patriarchæ. Exstat in Codice Ecchellensi 5. fol. 186. Initium:

ܚܒܝܒܝ ܝܘܡܢܐ ܚܕܘܬܐ. ܝܘܡܢܐ ܕܘܨܐ:

Dilectissimi, hodie gaudium, hodie exultatio &c. Continet encomium ejusdem Patriarchæ, qui quum Ritua-

tualem Jacobitarum librum, ut suprà notavi pag. 155. ordinasset, hanc eandem Orationem in Consecratione novi Episcopi, aut Patriarchæ, paucis mutatis, recitari jussit.

6. Expositio in Sacrum Chrisma.

Expositio rerum mysticarum, quæ in Sacro Chrismate continentur. ترجمام الميرون المقدس.

Exstat sermone Arabico, literis tamen Syriacis, in Codice Berœensi 1.

7. Expositio in sacras Ordinationes.

Expositio rerum mysticarum, quæ in Chirotonia, seù sacris Ordinationibus continentur. ܦܘܫܩܐ ܕܐܪ̈ܙܐ ܕܟܝܪܘܛܘܢܝܐ܀

Exstat Syriacè in Rituali Jacobitarum Cod. Ecchell. 5. fol. 195. Initium:

ܚܫ̈ܚܬܐ ܗ̇ܢܝܢ ܕܠܟܠܗܝܢ ܟܝܪܘܛܘܢܝ̈ܣ ܐܘܟܝܬ ܣܝ̈ܡܝܢ ܥܣܪ ܐܢܝܢ܀

Quæ omnibus Chirotoniis, seu Ordinationibus sacris conveniunt, decem sunt &c.

8. Canones de Sacramento Confessionis.

Canones de modo recipiendi Pœnitentem in Sacramento Confessionis: seù Instructio Sacerdotis & Pœnitentis, quomodo nimirùm Pœnitens confiteri debeat peccata sua coram Sacerdote, & quomodo à Sacerdote absolvendus sit, & quænam ipsi Pœnitentia injungenda. Exstat in Cod. Syr. Vat. 27. qui scriptus esse dicitur anno Græcorum 1867. Christi 1556.

Initium: ܟܕ ܢܗܘܐ ܐ̱ܢܫ ܡܫܡܫ ܡܘܕܝܢܘܬܐ܀

Quum quis confessionem facit &c. Laudatur à Renaudotio tom. 2. Lit. Orient. pag. 50. ubi hæc de Pœnitentiali Syrorum Jacobitarum disciplina. *Illam quæ apud suos communis erat, non modo designavit accuratè, sed regulas illius partim collegit, partim ex Episcoporum suæ sectæ consilio constituit Dionysius Barsalibi Metropolita Amidenus, qui vivebat, quum Franci Regno Hierosolymitano adhuc potirentur.* Et hunc quidem Tractatum Bar-Salibæus eo ferè tempore edidit, quo Marcus Zaraæ filius septuagesimus tertius Coptorum Patriarcha ejusque successores Joannes filius Abigaleb, & Cyrillus Laclac, Pœnitentialem disciplinam per Ægyptum proscribere conabantur. Quibus non modo restitere in Ægypto Marcus filius Alconbari, & Ebnassali fratres duo, aliique; verùm etiam in Syria sese opposuerunt Barsalibæus, & Michaël Jacobitarum Patriarcha, de quo suprà dixi pag. 155.

Ritus autem administrandi Sacramentum Confessionis, qui in laudato Cod. Syr. Vat. 27. exhibetur, licet Bar-Salibæi nomen præferat, non fuit tamen ab eo excogitatus aut institutus, sed correctus dumtaxat, auctusque, nova quadam & minus rigida disciplina loco veterum Canonum, qui pro pœna peccatorum præscripti erant, approbata. Hunc, precationibus & cantibus initio dumtaxat indicatis, ex ejusdem Bar-Salibæi recensione describere placet, ut quale sit Pœnitentiale Syrorum Officium pateat, & quàm falsum id quod Gabriel Sionita cap. 14. Appendicis ad Geographiam Nubien. de confessione Jacobitarum scripsit in hæc verba: *Ad hæc confessionem nullam admittunt, sed eorum multi in Ecclesiæ parietibus factis foraminibus peccata sua confitentur; alii verò Deo soli, qui cordium scrutator est confitendum ajunt.* Ex hoc enim Officio, & ex Syrorum Coptorumque auctoritatibus, quas citant Ecchell. in Not. ad Hebed. à p. 251. & Naironus in Evopl. à p. 195. nullus ambigendi locus relinquitur, Confessionis auricularis disciplinam apud Orientales nationes non modò catholicas, verùm etiam hæresi aut schismate infectas, si Coptos excipias, de quibus suprà dixi, sacrosanctam semper fuisse.

Ordo de Pœnitentibus, qui à peccatis suis convertuntur.

Quum quis peccata sua vult confiteri, sive inimicitiæ sint, seu ebrietas, aut quælibet alia legis prævaricatio, oportet Episcopum, aut Archimandritam, aut Presbyterum exactam diligentiam adhibere, primum, ne ex iis, quæ audit, detrimentum aliquod in ipsum derivetur: deinde ne confessionem ullo modo revelet, neve eum ullatenus apud seipsum parvipendat, qui peccata sua confitetur, sed eodem ipsum loco habeat, quo ante confessionem; denique ut nullam pœnitentis rationem habeat seù propter amicitiam, aut propter munus: medicus enim animarum est, & congruum morbis remedium porrigere debet. Sic autem confessionem excipiet.

Debent ad Ecclesiam procedere. Is autem, qui confessionem excipit, sedeat ad fores Ecclesiæ: Pœnitens verò operto capite, dextrum genu flectat, manibus ad pectus complicatis, oculisque in terram defixis, confiteatur absque rubore, & nihil omnino abscondat ab eo, sed aperiat cogitationes suas, & quidquid ab ipso gestum fuerit, sive dextrum, sive sinistrum, sive bonum, sive malum. Sacerdos similiter oculos in eum ne conjiciat. Postquam autem ille confessus fuerit, & peccatum suum aperuerit, contestabitur eum, inquiens. Vide, ne ampliùs ad opera tua revertaris: Ego tibi hìc dimitto, & Deus in cœlo. Et quoniam hanc mihi rem hìc revelasti, non ampliùs ea revelabitur in judicio,

nec

nec sententiam, ejus causa, subibis.

Pœnitente igitur utrumque genu flectente, manusque ad pectus complicante, incipit Episcopus, aut Sacerdos, cui hoc munus commissum est, & dicit, *Gloria*, & *responsoria*, & *cantus*. Mox pergit ad *preces* pro singulis peccatis: & imposita capiti ejus dextera, recitat orationem illius peccati propriam. Deinde congruum peccatis ejus canonem ipsi injungit.

Oratio principii. Gloria Patri &c. *Pœnitens*. Amen. *Sacerdos*. Averte Domine oculos tuos à pravis nostris operibus propter misericordiam tuam &c. *& dicunt Responsorium* ad Psalmum, *miserere mei Deus*. Peccavi tibi qui peccatorum misereris &c. (*tot autem sunt Responsoria, quot versus ipsius Psalmi.*) *Sacerdos orat*. Propitius esto Domine peccatoribus te invocantibus &c. *Responsorium* ad Psalmum, *Deus Deus meus*. Terram bonam & pulchram fac me propter tuam gratiam &c. *Oratio*. Extende Domine manum misericordiæ tuæ &c. *Proœmium*. Laus &c. Ei Domino optimo, qui gaudet de peccatoribus &c. *Oratio, quæ sedra, hoc est, series dicitur*. Deus qui es pius & sanctus &c. *Cantus*. Vocibus confessione plenis &c. *Epistola Pauli Apostoli ad Ephesios*. Fratres: hoc enim dico, & contestor in Domino. Amodò nolite ambulare, sicut cæteræ gentes &c. Alleluja. *Versus*. Sed redde mihi lætitiam & salutare tuum, & spiritum sanctum tuum ne auferas à me. *Evangelium Matthæi Apostoli*. Quid vobis videtur? Si quis habuerit centum oves, & una ex iis perierit &c. *Atque hìc imponit manum suam Sacerdos super caput Pœnitentis, & dicit hanc orationem*. Domine Jesu Christe misericors & clemens &c.

[Syriac text]

Est autem Deprecatoria pro peccatis Pœnitentis, & valde prolixa: cui subjungitur alia; [Syriac text] *Oratio communis pro quolibet peccato*, quæ incipit: [Syriac text] *Misericordiam tuam Domine mitte* &c. Sequuntur in eodem Codice orationes variæ pro diversis peccatis, ut pro adulteris & fornicatoribus, pro muliere quæ conceptum ex fornicatione fœtum interficit &c. quæ etiam preces habentur in Rituali Jacobitarum ad calcem Codicis Ecchellensis 5.

Et insufflat in faciem ejus tribus vicibus, inquiens: Dissipetur hoc peccatum ab anima & à corpore tuo in nomine Patris Amen. Sanctificatus & mundatus esto ab eo in nomine Filii Amen. Dimittatur & condonetur tibi in nomine Spiritus Sancti Amen. *Et post orationem canunt hunc hymnum S. Jacobi, cantu flebili & voce lamentabili*. Veni infelix, & affer lacrymas pœnitentiæ &c. *Quo hymno persoluto, dicunt*, Sanctus Deus, & Pater noster qui es in cœlis.

[Syriac text]

Huic officio duæ Orationes in eodem Codice subjunguntur, quæ olim in Liturgia super Catechumenos & Pœnitentes publicos recitabantur, titulo hujusmodi prænotatæ.

[Syriac text]

Orationes hæ recitantur super Audientes & Pœnitentes, quum dimittuntur: & illam quidem, quæ super Audientes dicitur, fieri oportet post lectionem Evangelii ante sacrorum Sacramentorum Liturgiam. Est autem hujusmodi. Oratio super Audientes. *Domine qui propter summam gratiam tuam miserationes uberrimè effundis, esto director Auditoribus hisce famulis tuis &c.* Altera Oratio, *quæ fit*

fit super eos, qui in Pœnitentia erant, quum ab imposito iis canone dimittuntur. Domine, qui sensum & intellectum famulis tuis hisce dedisti, ut tibi placeant &c. De his fusè Bar.Salibæus in Expositione Missæ cap. 5.

9. Anaphoræ tres.

Anaphoræ tres. Prima incipit, ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܒܚܘܒܐ ܚܕܐ ܐܢܬ : *Deus qui in amore gaudes.* Exstat in Codice Nitriensi 3. fol. 179. in Syr. Vatic. 33. pag. 25. & in altero Syr. Vatic. 35. pag. 105. Altera, ܚܘܒܐ ܘܐܘܡܘܢܝܐ ܘܫܝܢܐ ܡܫܡܠܝܐ ܗܒ ܠܢ : *Amorem & concordiam & perfectam tranquillitatem concede nobis.* Exstat in Cod. Nitr. 3. fol. 277. & in Cod. Ecchell. 5. fol. 37. quæ per errorem sub nomine Dionysii Areopagitæ inter Catholicas Liturgias impressa fuit Romæ in Missali Chaldaico anno 1594. pag. 106. Prodiit Latinè apud Renaudotium tom. 2. pag. 449. Tertia denique, ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܚܘܒܐ ܫܪܝܪܐ ܘܡܫܡܠܝܐ : *Domine Deus, qui vera est & perfecta caritas.* Exstat in ms. Codice Syr. Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe exarato an. Græcorum 1853. Christi 1542. pag. 195. Duarum priorum Anaphorarum meminit Edenensis loco sæpè citato. ܘܠܗ ܐܢܦܘܪܐ ܬܠܬ ܡܢܗܝܢ ܐܘܠܝܬܐ : ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܒܚܘܒܐ ܚܕܐ ܐܢܬ . ܘܬܠܝܬܝܬܐ . ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܚܘܒܐ . ܘܐܚܪܢܐ ܗܘܐ ܒܪܘܡܝ ܗܕܐ ܐܝܟ ܕܐܬܐܡܪ . *Habet etiam* (Bar-Salibæus) *duas Anaphoras, quarum prior incipit: Deus qui in amore gaudes: altera, Deus qui verus es: & hæc impressa fuit Romæ anno Domini* 1594. Locus mendosus: nam Liturgia Romæ impressa, non incipit, *Deus qui verus es*, sed, *Amorem & concordiam*: nec Barsalibæus ullam edidisse legitur Anaphoram, quæ iis verbis incipiat, nisi fortè hæc paucis mutatis eadem esse dicatur ac tertia, quæ incipit, *Domine Deus qui verus es & perfectus amor*, de qua suprà dixi. Solemne enim fuit descriptoribus Anaphorarum, verba detruncare, sensum pervertere, & Liturgias etiam Hæreticorum sub nomine sanctorum Patrum venditare. Sic in Liturgia Bar-Salibæi, cujus initium, *Amorem & concordiam*, verba consecratoria tam super Panem, quàm super Vinum desiderantur in mss. Codicibus, ut notavit etiam Renaudotius tom. 2. p. 82. & pag. 454.

Laudat Bar-Salibæi Liturgiam Schultingius in Biblioth. Eccles. seù Commentariis de expositione & illustratione Missalis, & Breviarii to. 3. pag. 106. num. 33. his verbis: *Sancti Dionysii filii Salique* (Salibi) *id est, Crucis, Metropolitani, Chaldaicè composita anno à nativitate Domini* 1018. lege 1180.

10. Precationes tres.

Precationes Liturgicæ tres. Prima recitatur à Jacobitis in Missa Feriæ V. in cœna Domini, altera Sabbato Sancto, loco primæ orationis Liturgiæ S. Jacobi Apostoli, quæ est pro pace. Exstant in Codd. Nitr. 3. & 4. Tertia demùm recitatur ab iisdem Jacobitis ante orationem Dominicam, dum Hostia frangitur: appellatur autem ܨܠܘܬܐ ܕܩܨܝܐ *Oratio Fractionis*, estque duplex: altera brevis, quæ incipit, ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܠܗܐ : *Tu es Christus Deus*: altera prolixior, cujus initium, ܘܫܪܝܪܐ ܡܫܝܚܐ *Ita verè.* Exstant in Codice Nitr. 3. in Ordine Missæ Jacobitarum: prodieruntque Latinè per Renaudotium tom. 2. pag. 22. Utraque pia est & docta, sed secunda hæresim Monophysitarum continet: sic enim habet. ܘܫܪܝܪܐ ܡܫܝܚܐ ܚܕ ܩܢܘܡܐ ܐܠܗܐ ܒܒܣܪ ܐܬܓܫܡ ܘܐܬܒܪܢܫ ܒܠܐ ܫܘܚܠܦܐ ܘܐܬܩܢܘܡ.

[Syriac text, 17 lines]

Ita verè passus est Deus Verbum in carne, & immolatus est, & fractus in cruce, separataque est anima ejus à corpore ejus, quin Divinitas ejus ullatenus separata sit ab anima aut corpore ejus. Transfixus est lancea in latere suo, ex quo fluxerunt sanguis & aqua, propitiatio totius mundi, quibus corpus ejus respersum est. Venit anima ejus, & unita est ejus corpori: & pro peccato Orbis universi mortuus est Filius in cruce, & convertit nos ab opere sinistro ad dextrum, & reconciliavit per sanguinem crucis suæ, univitque, & copulavit cælestia cum terrenis, populum cum populis, & animam cum corpore; die autem tertia surrexit de sepulcro. Unusque est Emmanuel, nec dividitur post indivisibilem unionem in duas naturas. Ita credimus, ita confitemur, & ita affirmamus, hoc bujusce sanguinis corpus esse, & hunc bujusce corporis esse sanguinem. Syri, qui ex Jacobitarum secta ad Catholicam Ecclesiam redeunt, retinentes hanc Barsalibæi orationem, loco eorum verborum, *nec dividitur in duas naturas*, hæc substituunt: [Syriac text, 3 lines] *Unus Emmanuel, qui non dividitur in duas personas, sed una est persona, & duæ naturæ.* Maronitæ verò ambas Bar-Salibæi precationes respuentes, earum loco dum Hostiam signant, dicunt, [Syriac text] *credidimus & obtulimus*, & mox subjungunt Hymnum S. Jacobi Sarugensis, cujus initium, [Syriac text] *Pater veritatis, en Filius tuus hostia tibi placita.* Utramque precationem publicavit Renaudotius tom. 2. pag. 22. & 38.

II. Expositio Missæ.

Expositio Missæ. [Syriac text]. Citatur ab Edenensi, cujus verba retuli pag. 156. ejusque meminit Renaudotius tom. 2. pag. 454. inquiens: *Scripsit Commentarium in Liturgiam Syriacam S. Jacobi, quo frequenter usi sumus, quemque Ignatio Metropolitæ Hierosolymitano direxit.* Naironus in Indice Auctorum quibus in sua Evoplia usus est, de eodem sic ait. *Commentarium ejusdem in Liturgiam S. Jacobi, inter libros prostat Abrahami Ecchellensis, & aliud exemplar erat Ravennæ in Biblioth. Collegii Maronitarum ibidem erecti, & Romam translati in Pontificatu Alexandri VII.* Exstat in Biblioth. Vaticana exemplar recens descriptum, quod inter Codices Ecchellenses numerum trigesimum sextum occupat. Hujus operis, quod Bar-Salibæi esse Syri omnes norunt, pars maxima totidem ferè verbis legitur in Tractatu,

ctatu, quem Abr. Ecchellensis ad Joannem Maronem refert, ut notavi tom. 1. pag. 520.

Totum opus in Capita XX. dividitur, quorum synopsim hìc damus, tùm quia multa observatu digna continent; tùm etiam ut quis fuerit antiquus Syrorum in sacra Liturgia Ritus, & quæ eorum circa Eucharistiam fides, pateat.

Cap. 1. Primo capite præfatur Bar-Salibæus ad Ignatium Archiepiscopum, causam hujusce scriptionis exponens.

[illegible]

Quoniam scripsit nobis religiositas tua, frater Mar Ignati sanctæ Urbis Metropolita, ut dilucidatæ antiquis Liturgiæ expositionem tibi mitteremus, quo Romanis, hoc est, Francis responsum dare queas. Nec Latinis solùm, sed & Græcis hoc opusculo occurri voluit, de quibus hæc subjungit. [illegible]

[illegible]

Ut incremento spiritualium seminum auctus, ditare possis filios Cethim, hoc est Romanos, à quibus Jones (sic Græcos Syri vulgo appellant) furati sunt cognomen Romanorum derivatum à Romulo, qui Romam condidit, illudque sibi usurparunt, quum viderent suum cognomen, idest, Hellenes seù Jones, quod ethnicus interpretatur, haud esse exactum: eoque rejecto, Romanorum nomen rapuere. Verùm licet usu hominum Romani vocentur, in sacris tamen libris diserto Jonum, hoc est, gentilium nomine appellantur. Et paucis interjectis, eosdem Chalcedonenses, & Melchitas nuncupari affirmat, cujus cognominis eandem rationem reddit, ac Nicephorus Hist. Eccl. lib. 18. cap. 52.

[illegible]

Melchitæ autem dicuntur, quia relicta Patrum fide (sic homo Jacobita blaterat) *Marciani Melchi* (hoc est Imperatoris,) *sententiam sequuti sunt. Chalcedonenses verò, propter dualitatem, nimirùm quia duas profitentur naturas juxta novam doctrinam Synodi, idest Concilii Chalcedonensis.*

Cap. 2. In secundo capite disserit de frumento & pane Eucharistico, quomodo scilicet præparari debeat: mox recenset varia nomina, quibus sacrificium Missæ apud Syros appellatur: videlicet, [illegible] *Synaxis*, [illegible] *communio*, [illegible] *Accessus*, [illegible] *Obla-*

Oblatio, ܐܪ̈ܙܐ *Sacramenta*, ܫܘܡܠܝ ܫܘ̈ܡܠܝܐ *Perfectio perfectionum*, ܬܘܕܝܬܐ *Confessio & gratiarum actio*, ܕܒܚܬܐ *Sacrificium*, ܐܘܟܪܝܣܛܝܐ *Eucharistia*, quæ vocabula tamquam ex Joanne Marone lib. 2. de oblatione Sacrificii cap. 2. sed reverà ex Bar-Salibæo describit Naironus in Evopl. p. 320. De reali verò Corporis Christi præsentia in Eucharistia, hæc idem Bar-Salibæus subjungit.

ܡܕܝܢ ܐܡܪܝܢܢ ܕܠܚܡܐ ܫܡܝܢܐ ܒܫܪܪܐ
ܘܒܩܘܫܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܗ ܕܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ ܘܗܘ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܐ
ܘܡܢܗ ܗܘ ܕܢܣܒ ܡܢ ܡܪܝܡ
ܘܗܘܐ ܕܒܚܬܐ ܒܨܠܝܒܐ ܡܛܠܬܢ :

Dicimus ergo, Panem cœlestem esse vere & re corpus Filii Dei, & quidem illud ipsum corpus, quod ex Maria assumpsit, & pro nobis in cruce immolatum fuit. Eandem doctrinam toto hoc libro passim inculcat, sed præsertim cap. 12. ubi de verbis Christi. Denique de primo Missæ sacrificio, quod per Apostolos peractum fuit, hæc tradit, quæ Abr. Ecchellensis sub nomine Joannis Maronis citat Not. in Hebed. pag. 136. ܐܦ ܠܘܬ

ܐܡܪܝܢ ܕܒܬܪ ܫܒܥܐ ܕܐܣܬܠܩܘܬܗ
ܠܫܡܝܐ ܩܕܝܫܐ ܟܠ ܫܠܝ̈ܚܐ. ܘܒܬܪܝܢ
ܒܫܒܐ ܩܕܫܘ ܡܘܪܘܢ. ܘܒܬܠܬܐ ܒܫܒܐ
ܩܕܫܘ ܛܒܠܝܬܐ ܐܘܟܝܬ ܡܕܒܚܐ.
ܘܒܐܪܒܥܐ ܒܫܒܐ ܩܪܒ ܝܥܩܘܒ
ܐܚܘܗܝ ܕܡܪܢ ܠܩܘܪܒܐ ܕܡܬܟܬܒ
ܒܫܡܗ ܠܐܠܗܐ ܕܟܠ ܡܪܐ ܡܪܢ. ܘܟܕ
ܐܬܡܠܠ ܕܡܢ ܐܝܟܐ ܢܣܒ ܠܗ.
ܐܡܪ ܕܚܝ ܗܘ ܡܪܝܐ ܕܠܐ ܐܘܣܦܬ ܠܗ
ܐܘ ܒܨܪܬ ܠܗ ܡܢ ܗܘ ܡܐ ܕܫܡܥܬ
ܡܢ ܡܪܝ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ
ܩܘܪܒܐ ܒܘܟܪܐ ܘܩܕܡܝܐ :

Item dicimus, quod die Dominica Pentecostis advenit Spiritus Sanctus super Apostolos, qui feria secunda consecrarunt Chrisma; feria verò tertia consecrarunt Tabulam, seù Altare: quarta autem feria obtulit Jacobus frater Domini Oblationem ejusdem nomine inscriptam, quæ incipit, Deus universorum & Domine &c. Quumque interrogatus esset, undenam hoc accepisset, respondit: vivit Dominus, quia nihil addidi, aut detraxi ex eo quod à Domino audivi. Atque idcircò Oblatio illa omnium primitiva est ac prima. His de rebus fusiùs scripsisse se testatur Bar-Salibæus in titulo hujus capitis inquiens: ܩܦܠܐܘܢ

ܐܘܟܝܬ ܬܪܝܢܐ ܕܗܢܐ ܡܐܡܪܐ ܕܬܡܢܝܢ
ܐܝܬܘܗܝ ܡܐܡܪܐ ܬܡܢܝܢ ܘܫܬܐ ܕܝܠܢ
ܕܦܘܪܫ̈ܢܐ ܕܥܠ ܗܪ̈ܣܝܣ. ܕܒܩܦܠܐܘܢ
ܩܕܡܝܐ ܥܠܝܗ ܥܗܕܢܢ :

Caput secundum hujus Operis, quod est Tractatus octogesimus sextus Operis nostri, cujus in primo capite mentionem fecimus, nimirùm Libri adversùs Hæreses.

Tertium caput epistolam Jacobi Edesseni ad Thomam Presbyterum continet, quam ferè integram Bar-Salibæus recitat. In ea antiquus Syriacæ Missæ Ritus describitur à primo Christi sæculo ad ipsius Edesseni ætatem. Syriacè & Latinè publicata à nobis fuit in priori tom. pag. 479. Cap. 3.

Quartum caput de Crucibus, quæ à Sacerdote super oblata formantur, earumque numero & mystica significatione: de Tintinnabulo: & de hymno Trisagio. Cap. 4.

Et Tintinnabuli quidem, seù campanæ æneæ & ligneæ rationem atque institutionem hanc tradit. De Campana.

ܥܠܬܐ ܢܩܘܫܐ ܕܒܩܘܢܒ ܠܥܕܬܐ
ܐܬܬܣܝܡܬ ܡܛܠ ܕܢܩܫܘܢ ܠܟ ܥܡܡܐ
ܠܥܕܬܐ ܘܠܬܘܕܝܬܐ ܘܢܫܬܘܫܛܘܢ ܠܟ
ܐܠܗܐ .

[illegible]

Pulsatur tintinnabulum initio orationis & officii, ut perfectos ad orationem congreget, & milites ad decertandum cum adversario: congregantur autem Christiani in Ecclesiam tamquam in portum vitæ. Item pulsatur tintinnabulum, ut vocem ejus audientes, in memoriam revocemus, per lignum quidem nos præceptum transgressos fuisse, & è Paradiso ejectos, per lignum verò crucis à peccato & à prævaricatione liberatos. Quum autem vocem ejus audimus, signamus nos signo crucis, & dicimus: da nobis, ut te laudemus, juxta illud, aperi Domine labia mea. Mox adducta S. Jacobi Sarugensis auctoritate de campana, sic concludit: [illegible]

Ad hæc Doctoris verba quid respondere possunt hostes crucis, & ii qui campanam è regionibus suis proscribunt? Quibus verbis sugillat Mahometanos, qui Imagines, & campanas rejiciunt. Campanarum autem institutionem ex mente Orientalium ad Noëmi usque tempora refert, his verbis: [illegible]

Sed undenam didicistis tintinnabulum in Ecclesia pulsare? Respondemus, scriptum est in pluribus historiis, quod quum jussit Deus Noëmum Arcam fabricare, eidem etiam mandavit tintinnabulum construere: & illud quidem pulsabatur mane, ut operarii ad opus Arcæ congregarentur; meridie verò, ut cibum sumerent; vespere autem, ut à labore requiescerent. Eadem tradit Dionysius in Chronico, ubi Tintinnabuli formam describit in hæc verba:

[illegible]

Et fac tibi (inducit Deum ad Noë loquentem) *tintinnabulum ex ligno buxeo cariei haud obnoxio, longitudinis trium cubitorum, & latitudinis unius cubiti cum dimidio, & malleum ex eodem: & pulsa illud ter singulis diebus: semel scilicet mane, ut artifices ad Arcæ opus congregentur: & meridie, ut cibum capiant: & semel vespere, ut requiescant.* Duplex denique tintinnabuli genus describit Bar-Salibæus: alterum ligneum, quo in Oriente frequentius uti solent, æneum alterum, quod etiam in nonnullis Ec-

clesiis visitur. ܬܘܒ ܐܡܪܝܢ ܕܐܠܐ
ܢܩܘܫܐ ܡܢ ܩܝܣܐ ܡܬܥܠܐ ܘܢܦܩ: ܡܢ
ܩܠܐ ܕܒܪܢܫܐ ܘܥܠ ܠܡܫܡܥܬܐ ܘܡܩܪܒ
ܠܥܡܐ ܠܨܠܘܬܐ. ܘܗܟܘܬ ܩܠܐ ܕܢܚܫܐ
ܚܝܠܬܢ ܘܚܪܝܦ ܘܡܩܪܒ ܠܡܫܡܥܢܐ
ܠܩܪܒܐ ܪܘܚܢܝܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܩܠܐ ܕܒܪܢܫܐ:

Item dicimus, tintinnabulum ex ligno fieri, quia altius & longius, quàm vox humana, ad aures penetrat, populumque ad orationem evocat. Similiter vox æris fortior est & acutior, auditoresque melius, quàm humana vox, ad spiritale bellum congregat: ubi Mahometanos iterùm perstringit, quorum Præcones è turribus civitatum quinquies per diem molestissimis vocibus populo tempus fundendæ orationis denunciant. Consule cl. Fabricium in Bibliographia cap. 11. num 17. pag. 375. ubi de Semantro Græcorum, seù ligno oblongo duarum decempedarum magnitudine, quod loco campanæ in Oriente pulsari consuevit: ubi Goari, Allatii, & Cangii observationes indicat.

De Trisagio.

De Trisagio hymno scribit Bar-Salibæus, se fusiùs disputasse in libro adversùs Chalcedonenses, ex quo hæc summatim decerpit. Originem hujus Hymni quidam, inquit, tribuunt Josepho ab Arimathia & Nicodemo, quibus corpus Christi è cruce deponentibus visi sunt tres chori Angelorum canentium, *Sanctus Deus*, *Sanctus fortis*, *Sanctus immortalis*, responderunt Joseph & Nicodemus, *qui crucifixus es pro nobis*, *miserere nobis*: Alii auctorem hujus hymni faciunt S. Ignatium Antiochiæ Episcopum & Martyrem: quam sententiam Moses Bar-cepha tradit. Alii ad Apostolos referunt. Alii ad Joannem Evangelistam, cujus in libro de B. Virgine eum hymnum ;repertum fuisse tradunt: ܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ ܕܒܟܬܒܐ ܕܝܘܚܢܢ
ܥܠ ܫܘܢܝܐ ܕܠܐ ܒܬܘܠܬܐ
ܐܫܬܟܚܬ. ܕܝܠܗ ܗܝ ܬܫܒܘܚܬܐ:

Severus denique Antiochiæ Patriarcha in Homilia de Trisagio, quæ inter Epithronias centesima vigesima quinta est, affirmat, eum quidem hymnum non adeo antiquum in Ecclesia fuisse; additionem verò illam, *qui crucifixus es pro nobis*, post Nestorianum errorem factam sub Petro Fullone Patriarcha Antiochiæ: quod & Chalcedonenses ipsi (inquit Bar-Salibæus) admittunt. Fullonem verò ejusque asseclas Monophysitas ab errore Theopaschitarum liberat hic Bar-Salibæus, quia Trisagium hymnum asserit ab Orientalibus ad solum Filium incarnatum, non ad totam Trinitatem referri. Eadem de Fullone censuit Eminentissimus Norisius lib. de uno ex Trinitate carne passo, & Henr. Valesius observat. Eccles. ad Evagrium lib. 1. cap. 5.

Caput 5.

Quinto capite agit de lectione Scripturarum ex veteri testamento, quibus subjunguntur lectiones ex Actibus & Epistolis Canonicis, ex Epistolis Pauli, & postremo loco Evangelium: de processione, quæ fit in Ecclesia ante Evangelii lectionem: & de tribus ordinibus hominum, qui de Ecclesia exire jubebantur post Evangelium; nimirùm Catechumenis, Energumenis, & Pœnitentibus.

Caput 6.

Sextum caput de quantitate, & qualitate Hostiæ: de vino aqua misto: de situ calicis & patenæ super Altare: de Sacerdote offerente: de oratione, quæ Procœmio & Ordine constat, & de thuris in Ecclesia suffumigandi ratione.

De Hostiarum numero.

Hostiarum numerum, præterquam si duæ sint, imparem esse debere volunt Jacobitæ, quorum consuetudinem probat Bar-Salibæus: ܚܕܐ ܓܝܪ
ܦܪܘܫܘܬܐ ܐܘ ܚܕ ܝܗܒܐ ܡܫܡܫ ܐܝܟ
ܕܡܫܡܫ ܐܝܟܢܐ ܕܚܕ ܗܘ ܡܫܝܚܐ
ܕܐܬܩܪܒ.

ܘܐܠܡܫܢ. ܠܐܘܚܝ ܗܘܐ ܕܚܕܐ ܡܢܝܢܐ
ܠܡܬܒܥܝܘ ܗܘ ܡܢܗܘܢ ܕܡܢ ܐܠܗܘܬܐ
ܘܐܢܫܘܬܐ ܚܕ ܒܪܐ ܘܡܫܝܚܐ ܡܬܝܕܥ.
ܬܠܬܐ ܕܝܢ ܐܘܟܝܬ ܦܪܝܫܐ ܡܩܪܒ
ܗܪܟܐ ܡܢ ܟܡܐ ܕܨܒܐ ܒܠܚܘܕ ܕܦܪܝܫܐ
ܢܗܘܘܢ ܕܢܚܘܐ ܕܚܕ ܗܘ ܟܝܢܐ ܕܬܠܝܬܝܘܬܐ
ܘܩܢܘܡܐ ܬܠܬܐ :

Unam autem Hostiam, hoc est, unum panem signatum attollit Sacerdos, ut ostendat, unum esse Verbum incarnatum. Duos item panes offert ad Altare, ut doceat unum ex divinitate, & humanitate Filium & Christum à nobis agnosci. Tres verò, hoc est, impares offert deinceps, quot vult, modo impares sint, ut significet, unam esse Trinitatis naturam, & personas tres.

Et infrà. ܒܪܡ ܦܪܝܫܐ ܢܗܘܘܢ ܐܝܟ
ܕܐܡܪܢ ܐܘܟܝܬ ܡܢܝܢܐ ܦܪܝܫܐ ܘܠܐ
ܙܘܓܐ ܠܒܪ ܡܢ ܕܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ :

Impares tamen sint, ut diximus, non pares, præterquam si duæ fuerint. Eandem observationem de numero & quantitate Hostiarum Maronitis objecit Thomas Biatiensis in libro de conversione omnium gentium procuranda lib. 7. cap. 6. pag. 499. ejusque vestigium in libro, quem الهدا *Directorium* vocant, se deprehendisse testatur P. Elianus Soc. Jesu, cujus conjecturam falsam esse ostendit clar. Stephanus Edenensis in Vindiciis Nationis Maronitarum Apologia 6. cap. 2.

Ad Jacobitas verò quod spectat, etsi ritum suum de impare hostiarum numero velut antiquissimum ii prædicent, novitatis tamen hac in observatione arguuntur à Joanne ejusdem sectæ Episcopo Telensi sexti sæculi Scriptore, cujus suprà memini pag. 53. Hic enim apud Danielem Syrum in Nomocanone cap. 3. sect. 1. sic habet. وعدد البرشان غير محصور بالزوج والفرد بل يجوز تقديم الزوج والفرد كما هو منقول عن الرسل الاطهار في كتاب اقليميس :

Numerus hostiarum indefinitus est, sive par, seu impar: pares enim, & impares offerre licet, uti de sanctis Apostolis traditur in libro Clementis. Quæ clarissima Joannis verba David quidam Emisenus annotat. In prædictum Danielis locum sic obscurare conatur. حاشية لداود . ذكر الملفان الكبير ابن الصليبي في تفسير اسرار القداس انه لا يجوز تقديم الازواج سوى زوج واحد وكذلك هذه عادة جارية في ساير البلاد من مدة مديدة ولم يضطر احد الى اكثر ام اقل من حديث الشيخ الكبير لكن اذا لم نستفه حديث هذا هاهنا يجب ان نقبله على انه هو ايضا قال من زوج واحد :

Nota Davidis. Ait doctor magnus Barsalibæus in expositione mysteriorum Liturgiæ, non licere offerre pares, præter binarium: atque hæc consuetudo ab immemorabili ubique locorum obtinuit: nec contrarium suadere debent hujus magni Senis (Danielis) *verba, plures scilicet aut pauciores* (quàm Barsalibæus definivit) *Hostias offerendas esse: nam ut quod hîc ab eo refertur, excusationem aliquam mereatur, ita intelligi debet, quasi etiam ipse non de quocumque pari, sed de solo binario loquutus fuerit.* Verùm Danielem non de solo binario, sed de quocumque pari seù impari numero loquutum fuisse, præterquàm quod ex ejus verbis clarissimè colligitur, manifestius adhuc fit ex Gregorio Bar-hebræo in Nomocanone de Eucharistia cap. 1. sect. 1. apud cl. Edenensem loc. suprà cit. عن عدد البرشان الذي يتقدم لم نجد شيا غير المذكور في الكتاب الاول لقليموس هكذا نقدس في يوم السبت ثلاثة فقط لكمال الثالوث ولتكميل الاناجيل نقرب اربع خبزات يوم الاحد :

De numero (inquit) *Hostiarum, quæ offerendæ sunt, nihil habemus, nisi quod in libro primo Clementis ita declaratur: In die Sabbati tres tantùm consecramus ad perfectum numerum Trinitatis: & panes quatuor in die Dominica juxta numerum completum Evan-*

Evangeliorum. Idem ante Bar-hebræum de indefinito hoſtiarum numero obſervaverat Rabulas Edeſſæ Epiſcopus, cujus ex Georgio Abbate in Nomocanone fol. 133. hæc verba profert ſæpe laudatus Edenenſis.

لا يامر احد من الكهنة ان يرفع على المذبح قربان زايد من حاجة الشعب. او مزاج الخمر والما. يكون لكل واحد جوهرة واحدة ومهما يمص من الكاس جرعة واحدة كما اسلم ذلك ربنا الى تلاميذه لمغفرة الخطايا:

Non audeat quiſquam ex Sacerdotibus inferre ſuper altare oblationem ſuprà populi exigentiam, aut miſtionem vini & aquæ: ſed adſit pro quolibet una particula, & ex calice hauſtus unus, quemadmodum Dominus noſter diſcipulis ſuis tradidit in remiſſionem peccatorum.

De Azymo & Fermentato.

Azymum panem, Schiſmaticorum furore actus rejicit, Fermentatum commendans, eumque ſale & oleo miſtum. Audi futiles ejus ratiunculas. De Azymo, & Fermentato:

ܡܛܠܡܢܐ ܠܐ ܒܠܚܡܐ ܚܡܝܪܐ ܡܩܪܒܝܢܢ ܘܠܗ ܠܐ ܦܛܝܪܐ ܐܝܟܢܐ ܕܥܒܕܝܢ ܐܪܡܢܝܐ ܒܢܝ ܣܘܟܠܐ. ܘܐܡܪܝܢܢ ܕܫܡܐ ܕܠܚܡܐ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܐܘ ܚܝܘܬܐ ܢܣܝܒ: ܫܡܐ ܕܦܛܝܪܐ ܡܢ ܡܝܘܬܘܬܐ ܐܘܟܝܬ ܩܡܚܐ ܘܡܝܐ ܒܠܚܘܕ. ܘܟܠ ܐܡܬܝ ܕܐܡܪ ܟܬܒܐ ܠܚܡܐ ܠܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܒܗ ܚܡܝܪܐ ܡܫܘܕܥ ܘܠܗ ܠܐ ܦܛܝܪܐ:

Quare in pane fermentato conſecramus, non in azymo, ut inſipientes Armeni faciunt? Reſpondemus: quia nomen Panis ex fermento, ſeù vita deducitur; nomen verò azymi ex morte, ſeù ex farina & aqua dumtaxat: & quotieſcumque Scriptura de Pane loquitur, fermentatum, non azymum ſignificat. Quàm detorta nominum derivatio! Panis Syriacè ܠܚܡܐ *lahmo*, & ܠܚܡ *lehem* dicitur: Azymus ܦܛܝܪܐ *Phatiro*: Fermentatus ܚܡܝܪܐ *Hamibo*: Vita ܚܝܐ *Haje*, & ܚܝܘܬܐ *Hajuto*, mors ܡܘܬܐ *Mauto*, & ܡܝܘܬܘܬܐ *Mituto*. Quid ergo commune habet fermentatum cum *vita*, & cum nomine *lehem*? aut quid azymum cum morte, vel cum nomine ܩܡܚܐ *Kambo*, quod *farinam* ſignificat, & cum nomine ܡܝܐ *Majo*, quod *aquam*? Demum quod ait, Scripturam nomine panis ſemper fermentatum intelligere, falſum oſtenditur ex Evangelio Lucæ Syris cap. 81. Latinis cap. 24. verſ. 30.

ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܣܬܡܟ ܥܡܗܘܢ: ܢܣܒ ܠܚܡܐ ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ.

Et factum eſt, dum recumberet cum eis, accepit PANEM, & benedixit ac fregit, & porrexit eis. Nam Panis ille, quem fregit Jeſus deditque duobus Diſcipulis in Emmaus urbe, fermentatus eſſe nequibat, quum tertius, aut ſaltem ex mente eorum, qui ſabbato illud Paſcha à Judæis celebratum fuiſſe contendunt, ſecundus eſſet Azymorum dies, quo fermentatum panem domi habere Judæis minimè licebat: & tamen *Panis* in Evangelio abſolutè dicitur. Quidquod Syros in Meſopotamia olim azymis uſos fuiſſe, ex Dionyſii Chronico obſervavi in priori tom. pag. 409. & Jacobitas ipſos ante S. Joannis Damaſceni tempora in azymis quoque Liturgiam celebrare conſueviſſe, ex eodem Damaſceno tom. 1. pag. 647. notat cl. Fabricius in Bibliograph. cap. 11. num. 26. pag. 402.

De ſale, & oleo.

De ſale & oleo, quæ à Jacobitis pani Euchariſtico admiſcentur.

ܡܕܡ ܠܚܡܐ ܕܐܪ̈ܙܐ ܡܬܝܗܒ ܡܢ ܩܡܚܐ ܕܐܝܬ ܐܣܛܘܟܣܐ ܕܡ̈ܝܐ. ܘܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܐܝܬ ܐܐܪ. ܘܡܢ ܡܠܚܐ ܕܐܝܬ ܐܪܥܐ

ܐܪܥܐ. ܡܫܚܐ ܕܝܢ ܕܢܘܪܐ.
ܗܐ ܐܝܬ ܠܟ ܐܣܛܘܟܣܐ ܐܪܒܥܐ.

Panis igitur sacramentalis conficitur ex farina, quæ symbolum est elementi aquæ; ex fermento, symbolo aëris: ex sale, symbolo terræ: & ex oleo, symbolo ignis. En habes quatuor elementa. Similes ineptias congerit Joannes Barsusan in Tractatu de sale & oleo, cujus suprà memini pagina 144. & Græci recentiores de fermentato: collectanea scilicet diversorum sacræ Scripturæ locorum adversùs Judaicos ritus & azyma, & in commendationem olei & salis.

Et hujus quidem postremæ Syrorum traditionis vestigium quoddam deprehendo in carmine S. Isaaci Magni de SS. Martyribus, Codice Syr. Vatic. 5. fol. 99. cujus initium:

ܚܝܠܐ ܕܥܕܪ ܠܐܬܠܝܛܐ:

Virtus, quæ Athletis adfuit: ubi S. Doctor olei meminit, quum de pane Eucharistico loquitur. ܚܛܬܐ ܐܠܨܐ
ܘܡܬܛܚܢܐ: ܗܘܝܐ ܩܘܕܫܐ ܘܩܘܪܒܢܐ:
ܗܝ ܕܝܢ ܕܥܪܩܐ ܡܢ ܪܚܝܐ: ܚܙܝܪܐ ܒܪܐ
ܕܫܐ ܠܗ. ܘܐܟܠ ܠܗ. ܚܛܬܐ ܕܦܓܪܗ ܫܠܡ
ܠܦܬܘܪܐ ܕܚܝܐ ܠܐ ܡܬܩܪܒܐ:
ܗܝ ܕܝܢ ܕܥܐܠܐ ܠܪܚܝܐ: ܗܘܝܐ ܫܘܬܦܬܐ
ܕܪܘܚܢܝܐ. ܚܛܬܐ ܕܪܚܡܐ ܦܓܪܗ
ܘܚܝܣܐ ܥܠ ܗܕܡܘܗܝ ܕܠܐ ܢܬܚܒܠܘܢ:
ܡܬܟܠܝܐ ܕܠܐ ܬܬܡܫܚ ܒܡܫܚܐ
ܘܒܡܝܐ ܕܚܘܣܝܐ:

Granum frumenti, quod molitur, fit sanctum, & oblatio. Quod autem molam fugit, aper illud terit, & comedit. Granum, cujus corpus integrum est, in mensam vitæ haud defertur: quod autem molam subjit, spiritualium particeps evadit. Granum, quod corpus suum amat, membrisque suis ne corrumpantur, parcit, privatur, ne OLEO, & aqua propitiationis tingatur. Quibus verbis ad morem conficiendi panis Eucharistici alludit, non eo tamen sensu, quo recentiores Jacobitæ volunt oleum & sal farinæ misceri, sed quo antiquiores, & recentiores etiam Sacerdotes Syri solent, Oleum cavæ manui allinere, ne dum Oblatam formant, massa adhæreat, ut observat Renaudotius tom. 2. pag. 66.

Cap. 7.

Septimo capite exponit Symbolum Nicœnum; & Panis etiam Eucharistici, atque Tabulæ sacræ mysteria tradit.

Jacobitæ nonnisi recentem panem in Eucharistia offerunt.

Et panem quidem eucharisticum fermentatum esse debere, & sale oleoque permistum, suprà dixerat: addit hìc aliam conditionem, nimirùm, quòd recens sit & quotidianus. ܣܡܘ ܓܝܪ ܫܠܝܚܐ
ܐܝܟ ܕܒܩܢܘܢܐ ܟܬܝܒ ܕܠܚܡܐ
ܕܩܘܪܒܢܐ ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܕܐܬܐܦܐ
ܢܬܩܪܒ ܠܡܕܒܚܐ ܘܠܐ ܒܬܪ ܝܘܡܐ
ܗܘ ܡܛܠ ܕܐܣܝܪ.

Statuerunt, inquit, *Apostoli, sicut in canone* (vigesimo septimo, ut apud Hebedjesu in epitome Canonum Apostolicorum) *scriptum est, ut Panis oblationis eàdem qua coctus est die ad Altare deferatur, non post eum diem: quod nefas est.* Et mox.

ܐܠܐ ܡܫܐܠܝܢ ܐܢܫܝܢ ܘܡܛܠܡܢܐ ܠܚܡܐ
ܕܐܪ̈ܙܐ ܚܕܬܐ ܘܐܬܐܦܐ ܘܠܐ. ܦܢܝܢܢ
ܕܐܦ ܡܢܢܐ ܟܠ ܝܘܡ ܚܕܬܐ
ܡܬܢܣܒ ܗܘܐ ܠܡܐܟܠܐ:
ܗܘ ܕܫܒܩ ܗܘܐ ܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ
ܡܬܚܒܠ ܗܘܐ. ܐܦ ܗܢܐ ܚܕܬܐ
ܡܬܩܪܒ ܠܝܘܡܐ ܕܟܠܗ ܐܝܬ
ܘܚܕܬܐ ܗܘܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܢ
ܠܠܡ ܘܚܕܬܐ.

Verùm quærunt nonnulli: quare panis Sacramentorum recens esse debet? Respondemus: quia etiam manna singulis diebus recens sumebatur ad manducan-

ducandum; quodque ex eo in alteram diem servabatur, corrumpebatur. Item per hoc, quod novus panis quotidie sumitur, significatur, novos nos esse oportere in actionibus nostris, & peccati vetustatem à nobis excutere. Eadem est circa recentem Panem, Ægyptiorum, Armenorumque consuetudo, quos Nicon Græcus Abbas hac de re in Typico reprehendit Cod. Arab. Vat. 4. fol. 392. Vide cl. Edenensem in Vindiciis Maronitarum lib. 3. Apologia 6. ubi plures Orientalium observationes tàm circa quantitatem, quàm Hostiæ qualitatem doctè examinat.

Duo insuper Bar-salibæus circa Eucharistiæ oblationem observat. Primum, quod semel in die super uno Altari sacra Liturgia celebranda sit: quæ communis est Orientalium, Maronitis exceptis, consuetudo.

Semel in die super uno Altari missa à Jacobitis celebratur.

ܘܡܛܠܡܢܐ ܚܕܐ ܙܒܢ ܒܝܘܡܐ ܡܬܩܪܒ ܥܠ ܦܬܘܪܐ ܐܘܟܝܬ ܡܕܒܚܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܡܛܠ ܕܡܕܒܚܐ ܠܩܒܪܐ ܪܐܙ ܘܚܕܐ ܙܒܢ ܐܬܩܒܪ ܡܫܝܚܐ ܒܒܣܪ ܘܠܐ ܣܓܝܐܬ ܙܒܢܝܢ. ܘܡܛܠܗܕܐ ܚܕܐ ܙܒܢ ܙܕܩ ܕܢܬܩܪܒ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܒܚܕ ܝܘܡܐ.

Cur semel in die super una mensa, hoc est, Altari offertur? Respondemus: quia per Altare sepulcrum significatur: Christus autem semel in carne, non multoties sepultus est: atque idcircò semel oportet in die super uno Altari Oblationem fieri. Alterum, quod nisi à jejuno Eucharistia sumi non debeat.

Eucharistia nisi à jejuno sumi non debet.

ܘܡܛܠܡܢܐ ܨܝܡܝܢ ܘܡܟܝܠ ܢܣܒܝܢ ܠܐܪܙܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܡܛܠ ܕܡܢ ܥܠܬ ܓܪܓܪܬܐ ܘܡܐܟܘܠܬܐ ܢܦܠܢ ܡܢ ܐܝܠܢܐ ܕܚܝܐ: ܒܨܘܡܐ ܟܒܫܝܢ ܠܓܪܓܪܬܐ ܘܡܟܝܠ ܢܣܒܝܢ ܠܦܐܪܐ ܕܚܝܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܗ ܕܡܫܝܚܐ.

Cur antè jejunamus, quàm Sacramenta sumamus? Dicimus, quia propter gulam & cibum è ligno vitæ excidimus, per jejunium quidem gulam superamus, deinde fructum vitæ, quod est corpus Christi, sumimus. Excipiunt infirmorum communionem Canonistæ Syri, ut infrà dicam, ubi de Daniele, & Davide.

Octavo capite differit de iis, quæ in Liturgia fiunt post Symbolum: hoc est, de Proclamatione Diaconi ad populum, quam tamen ab Orientalibus dumtaxat Syris, nusquam ab Occidentalibus usurpari affirmat: de ablutione extremitatum digitorum celebrantis: de Diptychis seù Libro vitæ, quorum usum in Ecclesiis Syrorum obsolevisse scribit, commemorationibus vivorum atque defunctorum post consecrationem in eorum locum substitutis: & de initio, & partibus Liturgiæ.

Cap. 8.

In quinque autem partes sacram Liturgiam dividit. Prima incipit ab oratione, quæ ܕܫܠܡܐ *Pacis* appellatur, cujus initium in Liturgia sancti Jacobi: ܐܠܗܐ ܕܟܠ ܘܡܪܝܐ *Deus universorum & Domine*. Barsalibæus cap. 8. ܐܡܪܝܢ ܕܩܘܪܒܢܐ ܠܚܡܫܐ ܡܢܘܬܐ ܡܬܦܠܓ: ܘܡܢ ܗܪܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܫܘܪܝܐ ܕܡܢܬܐ ܩܕܡܝܬܐ: *Dicimus Liturgiam in quinque partes dividi: & hinc primæ partis initium duci:* hoc est, à prima oratione Liturgiæ S. Jacobi, quam hìc exponendam Barsalibæus suscipit. Secunda pars inchoatur ab iis verbis, quæ tribus prioribus Liturgiæ orationibus subjunguntur, ܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ *Charitas Dei Patris* &c. continetque Præfationem, Consecrationem Panis & Vini, & Invocationem Spiritus Sancti. Barsalibæus cap. 10.

ܫܘܪܝܐ ܕܡܢܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܩܘܪܒܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܢܐ. ܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܛܝܒܘܬܐ ܕܝܚܝܕܝܐ ܒܪܐ ܘܡܢ:

Initium secundi capitis Liturgiæ est hoc

hoc, *Charitas Dei Patris*, *& gratia Unigeniti Filii* &c. Ubi corrigendus Renaudotius, qui tom. 2. pag. 75. ſecundam Liturgiæ partem dicit eſſe *orationem ante oſculum pacis*, citatque Bar-Salibæum, qui nullibi hoc ſcripſit. Ait autem Renaudotius: *Secunda hæc eſt Liturgiæ pars, ut notat Bar-Salibi, cujus verba ſunt: Hæc eſt ſecunda Liturgiæ pars, quæ terminatur celebri illa proclamatione, Sancta Sanctis.* Tertia Liturgiæ pars continet commemorationes pro Vivis & defunctis, quæ fiunt poſt Invocationem Spiritus Sancti uſque ad orationem Dominicam. Barſalibæus cap. 15. ܩܦܠܐܘܢ ܬܠܝܬܝܐ ܕܐܠܐܗܐ

ܕܩܘܪܒܐ ܐܘܦ ܠܗ ܕܒܬܪܥܘܬܐ

ܘܒܦܫܛܘܬܐ ܚܕ ܢܝܫܐ ܢܗܘܐ ܐܝܬ ܠܗ

ܕܒܟܣܝܐ ܢܨܠܐ ܘܒܓܠܝܐ

ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܒܥܐ:

Caput tertium Liturgiæ: oportet, ut tàm in Inclinationibus, quàm in Extenſionibus unum eundemque ſcopum habeat; ut nimirùm & ſecreto, & publicè oret pro iis, pro quibus rogat: ſingulæ enim Commemorationes binæ ſunt: Secretæ, quæ *Inclinationes* appellantur, quia à Sacerdote inclinato proferuntur: & publicæ, quæ *Extenſiones*, hoc eſt, à Sacerdote extenſis manibus elata voce dicuntur: quarum prima eſt pro Paſtoribus: ſecunda pro fratribus fidelibus: tertia pro Regibus: quarta pro clero, & populo: quinta Deiparæ, & Sanctorum: ſexta Doctorum, & Conciliorum: ſeptima denique fidelium defunctorum. Quarta Liturgiæ pars incipit ab oratione Dominica uſque ad communionem. Barſalibæus c. 17.

ܢܝܫܐ ܟܠܗ ܕܩܦܠܐܘܢ ܗܢܐ

ܪܒܝܥܝܐ ܕܩܘܪܒܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܐܝܕܝܢ

ܐܝܟܢܐ ܗܘ. ܐܡܪ ܐܒܐ ܠܟܘܢ. ܠܐܠܗܐ

ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܡܫܬܐܠ ܡܢ:

Totus ſcopus hujus quarti Liturgiæ capitis, quod præ manibus habemus, *ad Patrem reſpicit: Ait enim Sacerdos: Deus Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti* &c. Quinta denique Liturgiæ pars à gratiarum actione uſque ad finem. Barſalibæus cap. 19.

ܩܦܠܐܘܢ ܚܡܫܝܐ ܕܩܘܪܒܐ ܐܡܪ

ܡܫܡܫܢܐ ܢܩܘܡ ܫܦܝܪ ܡܢ ܒܬܪ

ܕܢܣܒܢ:

Caput quintum Liturgiæ: ait Diaconus, ſtemus rectè, poſtquam ſumpſimus &c.

Nonum caput de ſecunda Liturgiæ oratione, quæ appellatur ܕܣܝܡ ܐܝܕܐ *impoſitionis manus*, ſeù ܕܥܠ ܥܡܐ *pro populo*, diciturque à celebrante, poſtquam Diaconus intonavit, *inclinate capita veſtra*. De tertia oratione, cui titulus, ܕܓܠܝܐ ܕܐܢܐܦܘܪܐ *detectionis anaphoræ*, ſeù veli, quo diſcus & calix teguntur, quia ea perſoluta Sacerdos velum aufert. Et de flabellis, quæ ablato velo à Diaconis ſuper Oblata motantur.

Cap. 9.

Monet hìc Barſalibæus, Syrorum morem eſſe, ut in Miſſa ſtent, nunquam genu flectant: ܐܦ ܒܩܘܪܒܐ

Statio in Miſſa.

ܠܐ ܐܘܦ ܠܐܢܫ ܕܢܚܢܐ ܒܘܪܟܐ: ܡܛܠ

ܐܝܟܢ ܕܡܚܘܐ ܒܘܪܟܐ ܕܡܫܠܡܢܝ:

ܡܛܠ ܕܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܝܢ: ܒܟܠܗ ܙܒܢ

ܕܘܟܝܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܗܘܝܢ ܗܟܢ ܡܠܐܟܐ.

ܐܠܐ ܒܩܘܪܒܐ ܠܐ ܐܘܦ ܕܢܚܢܐ ܒܘܪܟܐ

ܐܠܦܐ ܐܘ ܐܦܠܐ ܒܫܢ ܒܡܫܬܐ. ܒܘܪܟܐ

ܕܝܢ ܐܝܟ ܠܐܬܐ ܕܡܦܘܠܬܢ

ܡܫܘܕܥܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܐܬܐ ܕܩܝܡܬܢ.

ܘܐܝܬܐ ܕܗܢܐ ܡܢܗܝܐ ܕܩܝܡܝܢ ܢܗܘܘܢ

ܟܕ ܡܫܡܫܝܢ ܘܗܟܢ ܡܢܗܝܐ

ܕܢܬܒܣܡ ܒܘܪܟܐ:

Item ſciendum eſt, non oportere in Liturgia quemquam genu flectere: idque

non ea ratione, quia genuum flexionem improbemus: si enim fieri posset, singulis horis coram Domino genua flecteremus: sed quia sic in Liturgia flexio genuum interdicitur, ut in Dominico die: genuflexio enim casum nostrum significat; Liturgia autem resurrectionem. Item quia, ut coram Domino capita nostra inclinemus, *scriptum est, non, ut coram Domino flectamus genu.*

Cap. 10.

Decimum caput, de iis, quæ à velo retecto usque ad Hymnum Angelicum fiunt: nimirùm de benedictione, qua Sacerdos populo benedicit, inquiens: *Charitas Dei Patris* &c. & de iis, quæ ad Præfationem hymni Angelici præmittuntur, hoc est, *sursum corda* &c. Ubi tria observat Bar-Salibæus: Primùm non debere dici *Amen* ad singulas personas Sanctæ Trinitatis, quum dicitur, *Charitas Dei Patris*. ܘܠܐ ܢܦܣܘܩ ܟܗܢܐ ܘܢܦܣܘܩ ܠܗܘ ܘܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܢܬܠ ܐܬܪܐ ܠܥܡܐ ܕܢܐܡܪ ܠܟܠܚܕܐ ܕܩܪܝܢܘܗܝ ܥܠ ܗܕܐ ܐܡܝܢ. *Non debet Sacerdos interrumpere illud*, Charitas Dei Patris, *& dare locum populo, ut dicat ad unamquamque invocationem, Amen*. Hoc igitur dumtaxat reprehendit Bar-Salibæus, quod ter Amen dicatur, non quod semel in fine illius benedictionis, ut perperàm intellexit Renaudotius to.2. p.78. Alterum, nonnullos imperitos Sacerdotes in ea benedictione ad Filii nomen hæc adjicere, ܛܝܒܘܬܐ ܕܝܚܝܕܝܐ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܪܒܐ ܘܦܪܘܩܐ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ : *Gratia Unigeniti Filii, Dei magni & servatoris nostri Jesu Christi*: quam additionem reprehendens, auctoritate Jacobi Edesseni & Mosis Barcephæ sic legendum monet: ܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ : ܘܛܝܒܘܬܐ ܕܝܚܝܕܝܐ ܒܪܐ : ܘܐܦ ܫܘܬܦܘܬܐ ܘܡܓܢܢܘܬܐ ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܬܗܘܐ ܥܡܟܘܢ ܟܠܟܘܢ : *Charitas Dei Patris, & gratia Unigeniti Filii, & participatio & illapsus Spiritus Sancti sit vobiscum omnibus.* Demum eodem Bar-Cepha teste arguit eos, qui ad ea Sacerdotis verba, ܠܥܠ ܢܗܘܘܢ ܠܒܘܬܢ : *Sursum sint corda nostra*, respondent, ܐܝܬ ܠܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ : *Habemus ad Dominum*, *vel* ܐܝܬܝܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ : *Sumus ad Dominum*; sed dicendum contendit, ܐܝܬܝܗܘܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ : *Sunt ad Dominum.*

Cap. 11.

Undecimum caput, de Præfatione ad Sanctus: de Hymno Angelico: & de Secreta, quæ ei subjungitur.

A Præfatione asserit verum & strictum esse Liturgiæ principium: ܠܡܫܒܚܘ ܗܢܐ ܕܫܡܝܐ ܡܫܒܚܝܢ ܘܫܡܝܐ ܕܫܡܝܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ : ܠܗܘ ܘܡܫܒܚܝܢ ܩܕܝܫ ܩܕܝܫܐ ܘܡܪ : *In hoc capite, quod præ manibus habemus, initium Oblationis esse docemur ab iis verbis, Quem laudant cæli cælorum* &c.

Secretam, quæ Hymnum Angelicum sequitur, cujusque initium, ܩܕܝܫܐ ܐܝܬܝܟ ܐܒܐ : *Sanctus es Pater*, à nonnullis depravatam fuisse observat, & genuinam lectionem restituit in hæc verba: ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܐ ܩܕܝܫܐ ܩܕܝܫ ܠܐ ܡܬܕܡܝܢܘܬܐ ܫܡܝܫܬܐ ܓܒܪܘܬܐ ܕܘܟܝܬܐ ܡܢ ܟܠܗ ܘܠܒܢܝ ܐܢܫܐ ܟܠܗ ܐܒܐ. ܡܫܒܚ ܐܢܬ ܘܒܪܟ. ܩܕܝܫܐ ܐܢܬ ܐܠܗܐ ܐܝܟ ܟܠ. ܐܢܬ ܟܠ. ܘܚܝܠܐ. ܡܠܟܐ : ܗܘ ܘܡܫܬܘܐ ܫܡܝܐ ܘܡܬܡܠܟܢܐ ܩܕܝܫܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܘܒܟܠ ܚܝܢ. ܘܐܦ ܘܡܬܝ ܠܡܠܟܘܬܗ ܠܫܡܝܐ

[illegible]

[illegible]

Nonnulli ex antiquis Scriptoribus oscitanter nonnihil detraxerunt ex supradicta Inclinatione (Secreta,) *passiones ad Patrem referentes. Sic enim scripsere.* Sanctus es omnitenens, omnipotens, tremendus, bonus: is, qui passionum particeps fuit, & præsertim propter figmentum tuum &c. *quibus verbis passiones Patri de suo affinxere. Hunc locum quidam ex antiquis ita exponebant. Quemadmodum, inquiunt, patiente filio compatitur pater, sic passus est Pater, quum Filius pateretur. Alii dicunt, Patrem voluntariè passum fuisse, sicut de eodem dicitur, quod pœnituerit eum de Adæ creatione, quum tamen ipsius natura pœnitentiæ incapax sit: ita passus dicitur, quamvis passionibus haud obnoxius. Verùm quum Clementem in octavo libro dicentem audiamus,* qui Patrem passum dicit, cum Deicidis Judæis adscribendus est, *intelligimus in hanc Inclinationem mendum obrepsisse, non quidem Doctorum vitio, sed amanuensium. Deinde, si Theopaschitæ ab hæreticis appellamur, quia Filium in carne passum dicimus, quanto magis ab iis reprehendemur, quum audient, nos dicentes Patrem quoque passum esse? Igitur genuina lectio sic à nobis restituta est.* Sanctus enim es omnitenens, omnipotens, tremendus, bonus, cum Filio tuo, qui passionum particeps fuit, & præsertim propter figmentum tuum. *Illud enim*, cum Filio tuo, *ab amanuensibus prætermissum: quod ex sequentibus colligitur, ubi dicitur,* vocasti eum per Legem, direxisti per Prophetas, novissimè

fimè autem eundem Unigenitum Filium tuum in mundum misisti: *non enim* eundem Unigenitum Filium tuum *dixisset*, *nisi ante* cum Filio tuo *dictum fuisset*. *Id etiam ostenditur ex particula* ܗܘ ille: *nam si de solo Patre ibi sermo esset*, *sic scriptum fuisset*: tremendus, bonus, tu, qui passionum particeps fuisti. *Quum verò dicatur*, ille, qui passionum particeps fuit, *manifestè declaratur*, *id ad ea verba* cum Filio tuo *referri*. Obscura hujus loci sententia inde oritur, quod participium Syriacum ܡܫܘܬܦ *particeps*, cum Dalet præfixo, significat indefinitè *qui particeps*, sive id ad primam, sive ad secundam, seu ad tertiam personam referatur: neque tempus ullum determinatè connotat, quum æquè intelligi queat de præsenti, ac de præterito. In omnibus verò, quos hactenus vidi, Liturgicis Codicibus tàm Nitriensibus, quàm Vaticanis antiquis, Echellensibus, aut Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe, & in Colbertinis quoque, ac Seguierianis, quos Renaudotius publicavit, nullus est propositæ à Barsalibæo quæstioni locus: nam in iis omnibus verba illa *cum Filio tuo* leguntur. Suspicio oriri posset, Theopaschitas ex Liturgia Jacobi ea verba abrasisse, ut errori suo adminiculum haberent, cujusmodi depravatos Codices Barsalibæus nactus sit. At ii efficere non potuerunt, ut reliqua exemplaria verbis illis carerent. Neque enim adduci possum ut credam, ex laudata Barsalibæi emendatione genuinam Codicibus omnibus lectionem restitutam fuisse.

Cap. 12. & 13.

Duodecimum & tertium decimum caput de consecratione Panis & Vini, deque verbis Domini, quibus Eucharistiam perfecit, ab iis verbis quæ ad consecrationem præmittuntur:

ܦܣܩ ܕܝܢ ܠܟܗܢܐ ܚܒܝܫܐ ܗܘܐ
ܘܢܩܒܠ ܠܡܝܬܘܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ:

Quum voluntariam autem mortem suscepturus esset &c. usque ad præceptum Domini, *hoc facite in meam commemorationem* &c. Et de verbis quidem Domini hæc Bar-Salibæus:

ܟܡܐ ܕܐܡܪ ܒܫܠܝܐ ܐܠܗܝ ܘܐܡܪ
ܗܢܘ ܕܟܠܗܝܢ ܗܘ ܡܫܡܠܝܘ ܠܡܪܐ
ܐܡܝܢܐ ܕܢܣܒܘܬܐ ܚܕ ܐܠܗܝ ܕܗܘ
ܐܬܡܘܗܝ ܐܦ ܗܫܐ ܕܡܩܕܫ ܠܐܪܙܐ
ܗܠܝܢ ܕܡܣܝܡܝܢ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܒܨܒܝܢܐ
ܕܐܒܘܗܝ ܘܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܒܝܕ
ܟܗܢܐ ܗܘ ܕܚܬܡ ܨܠܝܒܐ ܘܐܡܪ
ܒܡܠܐ. ܠܘ ܓܝܪ ܗܘ ܕܡܫܡܫ ܐܠܐ
ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܥܠ ܐܪܙܐ ܗܘܝܘ ܡܩܕܫ:

Posteà profert verba illa, *quæ Dominus noster in cœnaculo dixit*, *quum Sacramentum perfecit*: *ut per hæc ostendat*, *ipsum etiam nunc esse*, *qui species hasce super Altare impositas voluntate Patris & operatione Spiritus per Sacerdotem*, *qui cruces format & verba profert*, *consecrat*: *non enim qui ministrat*, *sed qui super sacramenta invocatur*, *consecrationem efficit*.

De Eucharistia verò duo statuit. Primum, quod Christus ex corpore & sanguine suo in cœna participavit.

Christus ex Eucharistia participavit.

ܘܣܘܒ ܠܐܘܟܪܣܛܝܐ ܘܐܡܪ. ܩܕܡ
ܐܫܬܘܬܦ ܦܓܪܗ. ܗ. ܐܘܟܪܣܛܝܐ ܚܫܝܢ
ܘܠܐ ܡܣܬܟܠܐ ܐܝܟܢ ܡܢ ܗܘ ܦܓܪܐ. ܗܢܘ
ܕܝܢ ܐܟܠ ܡܢ ܦܓܪܗ ܐܘ ܠܐ. ܘܐܡܪܝܢ
ܕܐܟܠ ܦܓܪܗ ܘܐܫܬܝ ܡܢ ܕܡܗ: ܡܢ
ܗܘ ܕܐܡܪ ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܡܟܝܠ ܡܢ
ܝܥܠܐ ܡܢ ܗܢܐ ܥܠܕܐ ܕܓܦܬܐ. ܘܡܛܠ
ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܘܐܟܠܗ ܠܐܘܟܪܣܛܝܐ
ܦܓܪܗ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܐܟܠ. ܘܐܫܬܝ
ܟܕ ܗܘ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܐܫܬܝ.
ܘܗܘܢܐ ܡܛܠ ܐܡܬܐܠܣ ܐܡܪ ܟܕ
ܢܦܩ ܥܡ ܣܘܒ ܠܐܘܟܪܣܛܝܐ.

ܡܫܡܫ

[Syriac text]

Deditque Discipulis suis & dixit: accipite, manducate ex eo. Discipulos quidem ex illo corpore manducasse, indubitabile est. De Domino verò nostrò quæritur, manducavit de corpore suo, nec ne? Dicimus: manducavit de corpore suo, & bibit de suo sanguine, juxta ipsius effatum, non bibam amodò de hoc vitis genimine. S. Ephræm ait: comederunt discipuli ejus ex ejus corpore, & ipse pariter cum eis comedit: biberuntque sanguinem ejus, & ipse simul cum eis bibit. Similiter S. Joannes (Chrysostomus) *inquit, quum gustasset, dedit discipulis suis. Jacobus Edessenus pro certo affirmat, eum ex corpore suo manducasse, & de sanguine bibisse. Cyriacus Patriarcha, & Barcepha docent, comedisse illum de suo corpore, & de sanguine potasse.*

Et infrà: [Syriac text]

Item miraculum, quod eo vespere in cœnaculo patratum est, contemplare. Manducabat de corpore suo, & Apostolis suis illud manducandum porrigebat: bibebat sanguinem suum, & potandum illis præbebat. Prodigium sanè quod mentium captum excedit! Vide Cl. Fabricium in Bibliographia cap. XI. num. 26. pag. 399. ubi singularem hac de re Philippi Joannis Schenck adversùs Joannem Faës Tractatum laudat.

Præsentia corporis Christi in Eucharistia.

Alterum, quod à Barsalibæo statuitur, est orthodoxa planè fides de vera, & reali Corporis Christi præsentia in Eucharistia. Verba ejus, quæ sub nomine Joannis Maronis Abraham Ecchellensis Not. in Catalogum Hebed-Jesu pag. 140. citavit, hæc sunt. [Syriac text]

[Syriac text]

ܗܘ ܕܡܩܒܠܘܗܝ ܘܡܩܒܠܝܢ :

Hoc meum eſt corpus. Oportet inquirere, an panis, quem accepit Chriſtus in manus ſuas, & benedixit, & ſanctificavit, & corpus ſuum appellavit, ipſum ſit corpus, quod ex Virgine eſt, an aliud præter ipſum? Dicimus, ipſum eſſe corpus ejus & ſanguinem, quæ ex Virgine ſunt. At fortè quis objiciet: quomodo id fieri poteſt? Ad quem dicimus, etiam factu poſſibile eſt. Nam dextera illa, quæ ab initio pulverem de terra accipiens, mutavit eum effecitque Adæ corpus; eadem mutavit panem hunc, & fecit illum Verbi corpus, quod ex Virgine & Spiritu Sancto eſt. Et is, qui carnem agni in Ægypto accipiens, convertit eam fecitque, ut eſſet in ſalutem Hebræorum in Ægypto; ipſe convertit panem hunc, fecitque corpus illud, quod de Virgine eſt, & vinum illud convertit, fecitque ſanguinem illum, qui de Virgine eſt. Ita quoque intellige hodie de pane & vino, quæ offert Sacerdos. Spiritus Sanctus, qui in Virginis uterum deſcendens, carnem illam, quæ ex ipſa erat, corpus & ſanguinem Verbi Dei effecit; idem ſuper Altare deſcendens, panem & vinum ibi poſita facit corpus & ſanguinem Verbi Dei, quæ ex Virgine Maria aſſumpſit, per Sacerdotem, qui Sacerdotali munere fungitur, & Liturgiam celebrat. Et cap. 13. poſtquam Neſtorianorum errorem confutavit, cujus ſuprà memini pag. 39. hæc de veritate corporis Chriſti in Euchariſtia ſubjungit: ܡܬܩܪܝܢ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘ ܕܡܬܚܙܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ . ܒܥܝܢܐ ܓܝܪ ܒܣܪܢܝܬܐ ܡܬܚܙܝܢ ܐܝܟ ܠܚܡܐ ܘܚܡܪܐ ܐܠܐ ܡܬܝܕܥܝܢ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܠܐܠܗܐ . ܐܝܟܢܐ ܕܗܘ ܝܫܘܥ ܡܬܚܙܐ ܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܠܗܐ : ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܠܝܢ ܡܬܚܙܝܢ ܠܚܡܐ ܘܚܡܪܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܝܢ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ :

Dicuntur corpus & ſanguis, quia non id ſunt, quod videntur. Nam oculis quidem videntur panis & vinum eſſe; verùm intelliguntur, & ſunt corpus & ſanguis Dei. Et quemadmodum ipſe Jeſus non videbatur niſi homo, & Deus erat; ſic iſta videntur panis & vinum, ſunt autem corpus & ſanguis. Denique in Commentar. in Matth. Cod. Syr. Clem. Vatic. 16. fol. 128. exponens Euchariſtiæ inſtitutionem, inquit: ܘܐܡܪ ܣܒܘ ܐܟܘܠܘ : ܗܢܘ ܦܓܪܝ. ܐܝܟܢܐ ܩܪܐ ܠܠܚܡܐ ܗܘ ܦܓܪܗ ܟܕ ܦܓܪܗ ܒܣܪܐ ܗܘ ܡܢܦܫܐ ܘܡܡܠܠܐ. ܚܝܠܐ ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܗܘ ܕܐܟܢ ܒܒܬܘܠܬܐ ܘܕܟܝܗ ܘܓܒܠ ܡܢܗ ܦܓܪܐ ܕܟܝܐ ܠܡܠܬܐ ܐܠܗܐ : ܗܘ ܡܫܡܠܝܢܐ ܡܐܟܢ ܥܠ ܠܚܡܐ ܘܡܬܐܡܪ ܥܠ ܡܙܓܐ ܘܡܩܕܫ ܠܗ ܘܥܒܕ ܠܗ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܠܐܠܗܐ . ܘܟܕ ܗܘ ܩܪܐ ܠܗ ܦܓܪܗ . ܡܢܗ ܘܠܐ ܡܫܢܐ ܡܫܘܚܠܦܝܢ . ܟܝܢܐ ܕܝܢ ܒܣܘܣܝܬܐ ܕܢܦܫܐ ܘܦܓܪܐ ܐܝܟ ܕܢܩܘܡ ܠܝ ܕܡܐ ܕܟܝܢܐ ܕܦܓܪܐ ܠܒܣܪܐ ܚܝܐ ܕܩܝܡ ܠܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܡܠܒܫ ܠܒܘܫܐ : ܟܝܢܐ ܕܢܦܫܐ ܢܬܚܙܘܢ ܠܗ ܠܒܣܪܐ ܗܘ ܕܐܬܢܣܒ ܡܢ ܡܪܝܡ ܒܬܘܠܬܐ ܡܢܦܫܐ ܘܡܡܠܠܐ ܘܡܠܬܐ ܐܠܗܐ ܕܐܚܝܕ ܠܗ ܡܢ ܒܬܘܠܬܐ ܐܝܟ ܕܗܘ ܐܡܪ ܕܢܦܫܗ ܦܓܪܗ . ܘܢܦܫܐ ܐܝܟ ܕܢܬܓܫܡ ܐܬܘܚܕܢ ܐܦ ܡܬܓܫܡ ܡܠܬܐ ܕܐܬܝܠܕ ܘܡܬܩܪܐ .

Dixitque, accipite, & comedite: Hoc eſt corpus meum. Quomodo eum panem corpus ſuum vocat, quum ipſius corpus caro ſit animata & mente prædita? Virtus Spiritus Sancti, quæ in Virginem illapſa, eandem mundavit, & ex ea purum corpus Verbo Deo forma-

mavit; ipsa hodie in panem Altari superimpositum descendit, eumque sanctificat, & facit Corpus Verbi Dei. Quum autem ipse suum id Corpus appellet, ecquis pro certo id non habeat, aut in dubium vocet? Duplici siquidem nos oculo præditos esse oportet, animæ scilicet & corporis, ita ut dum panem altari superimpositum per Sacerdotem oculo corporis intuemur, eum panem oculo animæ contemplemur, qui verè est caro animâ & mente prædita Verbi Dei, quam ex Virgine sibi univit, quemadmodum & ipse dixit, Hoc est Corpus meum. Similiter de vino, quod suum sanguinem appellavit, nos intelligere & credere oportet.

Eadem de Eucharistia Syri omnes cùm orthodoxi, tùm hæretici quorum sententias suo loco retuli. Fatentur hi disertis verbis conversionem panis in corpus Christi, & vini in sanguinem: & quidem de illo corpore & sanguine loquuntur, quæ Verbum ex Virgine assumpsit, ut ostendit Ecchellensis Not. in Hebed. à pag. 144. & Naironus in Evopl. à pag. 134.

Error Barsalibæi circa Eucharistiam.

At Barsalibæus licet eandem doctrinam hìc & alibi sæpè propugnet, sui tamen immemor Præfat. in Matth. cap. 27. Cod. Syr. Clement. Vat. 16. fol. 29. novam & Syris inauditam de Eucharistia opinionem comminiscitur: hypostaticam scilicet panis & vini Eucharistici cum Christo unionem. Et quidem scio nonnullos è Catholicis exstitisse, qui circa Eucharistiæ sacramentum in hunc gravissimum errorem impegere, ut dicerent, non esse in Eucharistia verum ac reale corpus Christi, sed panem solum & vinum, Verbo hypostaticè unita. Sic docuit Anastasius Synaita, ut viri docti observarunt. Sic etiam de Ruperto Abbate scribit Eminentissimus Bellarminus in libr. de Scriptor. Eccles. licet eum ab hoc errore defendere conetur Gabriel Gerberonus, & Natalis ab Alexandro sæcul. XI. & XII. Par. 1. pag. 491. Verùm qui hoc apud Syros docuerit, præter Barsalibæum, & anonymum quendam Syrum, cujus verba mox referam, neminem hucusque legi. Barsalibæi verba loc. cit. hæc sunt.

ܠܡܢܐ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܝܗܒ ܠܢ. ܐܝܟܢܐ
ܕܠܦܪܙܠܐ ܟܕ ܡܬܚܝܕܐ ܢܘܪܐ
ܚܝܠܐ ܠܗ ܕܡܢܗܪܢܘܬܐ ܘܡܘܩܕܢܘ
ܬܐ ܕܡܝܐ ܐܟܘܬܗ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܡܫܝܚܐ
ܟܕ ܢܣܒ ܠܠܚܡܐ ܘܚܡܪܐ ܥܠ ܐܝܕܘܗܝ
ܩܕܝܫܬܐ ܦܓܪܗ ܘܕܡܗ ܥܒܕ ܐܢܘܢ
ܫܪܝܪܐܝܬ ܘܝܗܒ ܐܢܘܢ ܚܝܠܐ ܘܩܕܝܫܘܬܐ
ܘܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܟܕ ܢܣܒܝܢܢ ܠܗܘܢ
ܢܥܒܪܘܢ ܡܢܢ ܠܡܘܬܐ ܘܚܝܐ ܠܢ
ܢܬܠܘܢ ܠܐ ܡܝܘܬܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܚܡܝܪܐ
ܠܟܠܗ ܓܒܝܠܬܐ ܠܘܬܗ ܢܓܕ:
ܗܟܢܐ ܘܐܦ ܩܘܪ̈ܒܢܐ ܠܘܬ ܠܐ ܡܝܘܬܘܬܐ
ܢܓܕܘܢ ܠܢ. ܘܐܝܟ ܕܒܣܪܐ ܐܠܗܐ
ܠܒܣܪܐ ܟܕ ܐܬܚܝܕ ܠܗ ܘܐܠܗܗ
ܐܠܗܐ ܠܗ ܥܒܕܗ ܠܐ ܒܡܥܒܕܢܘܬܗ.
ܗܟܢܐ ܘܦܓܪܐ ܕܐܟܠܝܢܢ ܡܬܐܡܪ ܘܐܝܬܘܗܝ
ܗܘ ܕܐܬܚܝܕ ܠܗ ܐܠܗܐ ܠܗ
ܟܝܢܐ ܐܠܐ ܒܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܟܠܗ
ܡܕܡ ܕܠܐܠܗܐ.

Cur nobis corpus & sanguinem dedit? Quemadmodum ignis ferro unitus, virtutem ei tribuit illuminandi & comburendi suæ similem; ita & Christus quum panem & vinum in sanctas manus suas accepit, corpus ea & sanguinem suum verè effecit, iisque virtutem & sanctitatem operationemque dedit, ut quum eadem accipimus, mortem à nobis auferant, & vitam nobis immortalem largiantur. Et sicuti fermentum totam ad se massam trahit; sic & sancta sacramenta ad immortalitatem nos trahunt. Ut denique carnem, cui Deus unitus fuit, deificavit, Deumque eam fecit non quidem natura, sed operatione: ita & corpus, quod manducamus, dicitur, estque illud,

quod

quod ex Virgine natum est, non quidem natura, sed unione cum Verbo Deo. Nec meliora in hoc Tractatu de Liturgiæ expositione cap. 14. ubi de Spiritus Sancti invocatione, cujus verba ibi describam.

Ejusdem erroris prolixam ineptamque expositionem tradit anonymus Syrus ad calcem Codicis Berœensis 1. his verbis.

ܡܐܡܪܐ ܕܡܬܘܪ ܥܠ ܚܘܝܕܐ ܕܦܓܪܗ ܕܡܫܝܚܐ.

Tractatus de unione Corporis Christi.

Corpus quidem & anima naturam hominis constituunt: corpus verò, anima, & Verbum, naturam unionis personæ Christi; corpus autem hoc, quod ex pane & vino, verum quidem est ex Maria corpus, non tamen natura, sed per unionem & virtutem ex alto. Et sicuti corpus licet è cœlo non descenderit, verus tamen est Dei Patris Filius: ita & panis licet ex Virgine natus non sit, verum ex ea tamen corpus est. Natura igitur est panis & vinum; per unionem autem caro & sanguis: quemadmodum & ejus corpus naturâ quidem caro est, per unionem verò Deus. Corpus enim verum corpus est, verusque Deus. Et sicuti ex una parte corpus est, & ex altera Deus; unum tamen idemque est, quum nec unio in naturam conversa sit, neque natura unionem destruxerit: sic naturâ nec panis corpus est, neque corpus Deus; unione verò & panis est corpus, & corpus Deus. Unione Verbum caro, & caro Verbum. Una panis & corporis natura per unionem, non per naturam: & una carnis & Verbi natura per unionem, non per confusionem, aut per naturam. Nam qui panem à carne separat, Verbum etiam à carne separet necesse est. Qui duas panis & carnis naturas asserit, duas etiam Verbi & carnis naturas afferat oportet. Verùm sicuti corpus ex Patre natum naturaliter non est, verus tamen ejus Filius est: sic & panis ex Virgine naturaliter natus non est, unione tamen verùm est corpus. Panis igitur corpus, sicut & caro Verbum.

Cujus

ܦܓܪܐ ܓܝܪ ܘܢܦܫܐ ܟܝܢܗ ܕܒܪܢܫܐ.
ܦܓܪܐ ܕܝܢ ܘܢܦܫܐ ܘܡܠܬܐ ܟܝܢܐ
ܕܚܘܝܕܐ ܕܩܢܘܡܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܦܓܪܐ
ܕܝܢ ܗܢܐ ܕܡܢ ܠܚܡܐ ܘܡܢ ܚܡܪܐ
ܦܓܪܐ ܗܘ ܫܪܝܪܐ ܕܡܢ ܡܪܝܡ ܠܗ
ܕܝܢ ܒܟܝܢܐ ܐܠܐ ܒܚܘܝܕܐ ܘܚܝܠܐ ܕܡܢ
ܠܥܠ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܦܓܪܐ ܐܠܐ ܢܚܬ ܡܢ
ܫܡܝܐ ܒܪܐ ܗܘ ܫܪܝܪܐ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ:
ܗܟܢܐ ܘܠܚܡܐ ܐܠܐ ܐܬܝܠܕ ܡܢ ܒܬܘܠܬܐ
ܦܓܪܐ ܗܘ ܫܪܝܪܐ ܕܝܠܗ. ܒܟܝܢܐ
ܡܟܝܠ ܐܝܬܘܗܝ ܠܚܡܐ ܘܚܡܪܐ:
ܘܒܚܘܝܕܐ ܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܐܝܟ ܕܐܦ
ܦܓܪܗ ܒܟܝܢܐ ܗܘ ܒܣܪܐ ܘܒܚܘܝܕܐ ܐܠܗܐ.
ܦܓܪܐ ܓܝܪ ܦܓܪܐ ܗܘ ܫܪܝܪܐ ܘܐܦ
ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܡܢ ܕܦܓܪܐ
ܚܕ ܘܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ: ܗܘ ܕܝܢ ܗܘ
ܗܘ. ܠܐ ܕܝܢ ܚܘܝܕܐ ܐܬܗܦܟ
ܠܟܝܢܐ ܐܦܠܐ ܟܝܢܐ ܚܒܠ ܠܚܘܝܕܐ:
ܒܟܝܢܐ ܡܢ ܠܐ ܠܚܡܐ ܦܓܪܐ ܐܦܠܐ
ܦܓܪܐ ܐܠܗܐ. ܒܚܘܝܕܐ ܕܝܢ
ܠܚܡܐ ܦܓܪܐ ܘܦܓܪܐ ܐܠܗܐ.
ܒܚܘܝܕܐ ܡܠܬܐ ܒܣܪܐ ܘܒܣܪܐ
ܡܠܬܐ. ܚܕ ܟܝܢܐ ܕܠܚܡܐ ܘܦܓܪܐ
ܒܚܘܝܕܐ ܘܠܐ ܒܟܝܢܐ. ܘܚܕ ܟܝܢܐ
ܕܒܣܪܐ ܘܡܠܬܐ ܒܚܘܝܕܐ ܘܠܐ
ܒܚܘܠܛܢܐ ܘܠܐ ܒܟܝܢܐ. ܗܘ ܓܝܪ
ܕܡܦܪܫ

Cujus rei testis est S. Ephræm, qui ait: etiam mater ejus in nomine ejus baptizata est, & absconditam majestatem ejus ex aqua induit, quam olim conceperat. Genuit eum, & ipsam Baptismus regeneravit. Genuit, & genita fuit. Corpus, quod ille ex ea assumpserat, ipsa in Pane oblationis reassumpsit. Quumque illa corpus genuisset, pharmaco vitæ, quod in pane ejus est, vivificata fuit. Nimirùm ut corpus à natura carnis haudquaquam differt, sic & panem corpus esse credimus. Et quemadmodum ait Dominus, *ego & Pater unum sumus*: sic & id quod dixit, dum panem accepit, *hoc est corpus meum*. Similiter intelligendum illud, *qui vidit me, vidit & Patrem*. Eodemque pacto, dum corpus ex pane videmus, nos eum videre credimus, qui cruci affixus est. Et sicuti humanum sibi corpus univit, illudque post resurrectionem deificavit, quin tamen naturam suam mutaret, ut nimirùm per ipsum possemus Patrem videre: sic ipse semetipsum Hostiæ immiscet, facitque eam corpus divino & mystico modo, quin naturam panis convertat, ut pura eum conscientia manducare possimus & vitam animabus nostris comparare. Ut demùm dixit, *nemo potest Patrem videre, nisi per me*; sic, ut ita dicam, nemo potest corpus meum manducare, nisi per panem oblationis.

Quibus verbis, ut quod de unione & natura ineptè dicitur omittam, ratio hujus sacrosancti mysterii, fidesque Ecclesiæ universæ, quæ veram ac realem panis & vini in corpus & sanguinem Christi conversionem semper credidit & docuit, inanibus hisce ratiunculis omninò destruitur: & quidem contra mentem Syrorum omnium tàm Catholicorum, quàm Jacobitarum; imò Barsalibæi ipsius, qui duo suprà asseruerat à pag. 190. nimirùm, quod *panis & vinum convertantur in corpus & sanguinem Christi*, & quod *Corpus illud & sanguis ex Virgine sint*; ipso docente Christo, qui non corpus suum utcumque, sed quod pro vobis, inquit, tradetur, hoc est, quod cruci affigetur, Eucharistiam nuncupavit: in crucem autem non panis, sed Christi corpus, quod ex Virgine natum fuerat, sublatum est. Corpus igitur Christi, non panis in Eucharistia manducatur, ut doctè scribit S. Jacobus Sarugensis serm. de passione Domini Cod. Syr. Vatic. 7. in hæc verba: ܡܢ ܗܝ ܠܚܡܗ ܩܪܒܗ ܦܓܪܗ ܠܗ ܠܚܡܐ ܗܘܐ ܠܐ ܦܓܪܗ ܘܠܗ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܡܬܕܡܪܝܢ. *Ab eo momento, quo panem apprehendit, illumque corpus suum dixit, jam non panis, sed corpus ejus fuit, illudque* Apostoli *comedentes, mirabantur*.

Cap. 14. Decimum quartum caput, de commemoratione divinę œconomię, quum dicitur, *memoriam igitur Domine agimus mortis tuæ* &c. & de Invocatione Spiritus Sancti.

De Invocatione Spiritus Sancti in Liturgia.

Ut Spiritus Sanctus in Cœnaculum super Apostolos illapsus, multiformi quidem eos linguarum genere instruxit, unius tamen ejusdemque voluntatis effecit; sic Diaboli invidia per occasionem Spiritus Sancti in sacra Liturgia invocandi, non modò Christianas nationes ab invicem separavit, sed insignes etiam ex unaquaque gente scriptores in diversas sententias scidit. Recentiores Jacobitæ, postquam ad illos quæstionis rumor pervenit, quæ adversùs Græcos ante & post Florentinum Concilium agitari cœpit *de verborum Christi efficacia & de Invocatione Spiritus Sancti*, ipsi etiam eodem errore imbuti, momentum consecrationis non ad Christi verba, sed ad solam Spiritus Sancti Invocationem referre cœperunt, ut factum etiam est in aliis de sanctorum beatitudine, & impiorum damnatione, deque Purgatorio & Romani Pontificis primatu, atque azymo & fermentato, cæterisque hujusmodi controversiis, quæ à Græcis ad reliquos schismaticos aut hæreticos Orientales derivatæ sunt. Qui verò ante exortas illas quæstiones scripsere, in duas classes eos divido: nam si Evangelia tantùm commentati sunt, aut aliud opus edidere, in quo de Eucharistia sermo occurreret, veram quidem ac realem Corporis Christi præsentiam disertè ab iis propugnari video; de momento verò consecrationis nihil omninò definiri: Si verò sacram Liturgiam exponendam suscepere, de præsentia etiam corporis Christi eos utrobique agere observo; idest, tàm in verborum Christi expositione, quàm ubi de Spiritus Sancti Invocatione sermo fit; sed de momento consecrationis adeò obscurè loqui, ut vel prioribus posteriora non respondeant, vel consecratoriam vim utrobique agnoscere videantur. Si enim commentaria eorum post Christi verba tantùm legeris, dices illos momentum consecrationis ibi definire: adeò clarè de verborum illorum effectu loquuntur, ut suprà in Barsalibæo vidimus. Si verò paululùm progrediaris & expositionem eorundem in Spiritus Sancti Invocationem evolves, rursùs deprehendes, tantam ab illis efficaciam Invocationi tribui, perinde ac si consecrationem fieri per ipsam sentiant. Sic idem Barsalibæus de eadem Invocatione, cujus verba, etsi paulò prolixiora, quàm hic locus ferat, describere tamen haud inutile duxi, ut quænam fuerit hac de re ejus mens pateat,

teat, & quam ſibimet ipſe contradicat, qui conſecratoriam vim tàm in verbis Chriſti, quàm in Invocatione Spiritus Sancti agnoſcit :

[illegible]

[illegible]

Bb ij [illegible]

ܚܠܝܢ . ܒܡܫܪܝܬܐ ܕܝܢ ܘܐܝܟ
ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܚܕܬܐ ܘܡܫܡܫܢ ܐܝܟܢܐ .
ܟܗܢܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪܢ ܡܢ ܟܠܠ ܟܠܗܘܢ
ܫܘܪܝܐ ܐܡܪ ܒܠܒܝܒ ܡܫܪܝܢܐ
ܘܙܩܝܦܘܬܐ . ܗ ܡܫܡܫܢܐ ܩܠܗ ܐܡܝܢ
ܘܢܒܥܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܕܐܝܟ ܗܘܝܘ ܬܐܡܪܘܢ
ܘܟܢܐ . ܗܘܝܘ ܟܬܒܐ ܐܡܪܝܢ ܠܟܘܢ
ܐܒܗܝܢ ܦܘܪܫܢܝܗܘܢ ܘܒܗܘܢ ܕܐܠܗܐ
ܐܒܗܝܢ ܐܡܪܝܢ ܦܘܪܫܢܝܗܘܢ ܡܫܡܘܕܝܢ
ܥܠ ܐܡܝܢܘܬܐ ܘܐܡܝܢܘܬܐ . ܟܕ ܒܥܝܢ ܕܢ
ܐܝܟ ܗܘܐ ܦܘܪܩܢܐ ܠܐ ܕܘܟܐ ܕܢܦܫܝ ܗܘܘ
ܠܐܒܗܘܗܝ ܥܠ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܗܘܢ ܒܗܘܢܐ
ܘܒܡܠܬܐ ܐܚܪܝܢ ܘܡܬܐܡܪܝܢ ܥܠ ܡܫܝܚܐ
ܘܡܠܟܘܬܗ . ܘܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ ܒܪ ܩܠܐ ܕܟܠܗ
ܠܗܘܐ ܗܘܝܐ ܢܬܦܫܛܘܢ ܗܟܢ: ܡܫܡܫܢܐ
ܘܒܗܘܢ ܕܪܘܚܐ ܒܡܠܬܐ ܡܬܩܕܫܢ
ܘܠܗ ܒܪܘܚܐ . ܘܐܦ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܟܬܒܢܘܬܗ
ܘܢܦܫܗ ܢܦܫ ܡܠܬܐ ܠܐܠܗܐ ܥܠ
ܡܢ ܕܡ ܘܐܬܚܙܝ ܡܢܗ ܘܠܗ ܒܪܘܚܐ
ܘܡܫܡܫܢܐ . ܘܟܠܐ ܐܦ ܗܘܝܘ ܢܦܫܗ
ܢܦܫ ܘܡܬܚܙܝܢ ܡܢ ܡܠܬܗ ܠܡܫܝܚܐ
ܘܡܫܪܐ ܘܟܠ ܡܫܝܚܝܐ . ܐܘ ܡܫܡܫܢܐ
ܘܠܐ ܢܫܬܒܩ ܪܘܚܐ ܕܒܡܫܝܚܘܬܐ ܐܡܝܢܐ
ܘܢܬܩܕܫ ܐܝܟ ܐܡܝܢܐ ܗܘ ܕܐܬܐ
ܗܘ ܠܟܠܗܘܢ ܫܡܝܢܐ ܡܫܡܫܢܐ ܘܕܝܠܗ
ܒܡܫܡܫܢܐ ܘܟܬܒܐ ܗܘܐ : ܐܠܐ ܢܫܬܒܩ
ܪܘܚܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܚܝܝܐ ܘܗܘ ܦܪܘܫܐ
ܐܒܐ ܐܒܐ ܐܡܪ ܘܐܡܪ ܡܫܝܚܐ . ܘܟܕ
ܚܝܐ ܐܡܝܢ ܘܠܐ ܬܪܝܢ ܘܢܫܬܒܩ .
ܐܡܝܢܐ ܘܡܢ ܡܠܝܢ ܒܢܝܢ ܠܫܡܝܐ . ܗ
ܩܘ ܡܠܝܢ ܠܟܠ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܗܘ
ܘܐܬܡܫܡܫ ܠܟܠ ܘܢܚܬ . ܘܟܡܐ ܐܡܪ
ܐܡܝܢ . ܗ ܢܒܥܐ ܐܝܟ ܕܐܡܝܢܐ . ܒܥܙ

ܩܕܡ ܕܢܚܬܐ ܪܘܚܐ ܠܪܘܚܐ ܩܘܕܫܐ ܡܬܐܡܪܝܢ
ܡܢ ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ ܐܒܐ ܘܟܘ ܡܠܝ.
ܘܗܪܟܐ ܫܐܠܝܢ ܠܡܢܐ ܪܘܚܐ ܕܟܠ
ܠܦܪܘܫܘܬܐ ܡܠܬܐ ܠܐ ܦܓܪܐ ܐܡܝܢܐ
ܘܢܗܘܐ ܕܗܘ ܡܠܬܐ ܠܐܠܗܐ ܒܪܝܢܐ
ܘܐܝܟ ܢܦܫ ܘܡܠܝܢ ܒܬܪܐ ܘܢܚܬ
ܠܗܘܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ . ܠܐܝܟܢܐ ܡܢ
ܘܢܗܘܐ ܦܓܪܐ ܘܡܫܟܢܐ ܘܕܡܐ
ܘܢܒܥܐ ܘܡܢܐ . ܐܘ ܒܪܐ ܡܠܬܐ
ܐܠܗܝܐ ܕܒܪܢܫܐ ܘܠܐ ܦܓܪܐ ܗܘܝܘ
ܡܫܡܘܫܐ ܠܗܘܢ ܕܪܘܚܐ ܩܘܕܫܐ ܢܐܬܐ
ܡܫܟܢܗ ܕܟܠܗ ܢܦܠ ܒܠܒܗܘܢ . ܘܗܘ
ܕܡܢ ܠܥܠ ܕܡܫܘܚܬܐ ܦܪܘܣܐ
ܡܠܝܢ ܠܗ ܡܠܬܐ : ܘܗܟܢܐ ܠܗܘܢ
ܕܡܢ ܠܥܠ ܘܐܬܦܫܛ ܒܗܘܢ ܒܡܠܬܐ
ܕܪܘܚܐ ܩܘܕܫܐ ܐܠܐ ܠܗܘ ܡܠܬܐ
ܐܠܗܐ . ܘܒܗܘܢ ܕܒܪܢܫܐ ܘܐܬܚܕ
ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܩܘܕܫܐ ܒܠܚܡܐ
ܠܡܫܝܚܐ ܦܓܪܐ ܘܠܡܫܬܘܝܐ ܘܕܡܗ ܘܡܫܠܡ
ܠܗܘܢ ܕܒܪܢܫܐ ܘܐܬܚܕ ܒܩܢܘܡܐ
ܘܡܠܬܗ ܩܘܕܫܐ ܠܐ ܡܬܡܫܠܡܢܘܬܐ
ܐܬܒܪܝ ܡܢ ܒܬܘܠܬܐ ܘܒܗܘܢ ܘܡܢ
ܦܓܪܐ ܠܡܫܝܚܐ ܘܡܠܬܗ ܘܐܝܟ ܕܦܓܪܐ
ܡܢ ܩܢܘܡܐ : ܘܐܦ ܗܘ ܕܡܢ ܐܠܗܘܬܐ
ܘܐܢܫܘܬܐ ܚܕ ܩܢܘܡܐ ܡܬܚܙܐ ܘܡܫܡܠܝܐ
ܡܬܚܙܐ . ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܗܘܬ ܘܐܢܫܘܬܐ ܘܐܦ
ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܚܕܬܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܘܡܠܬܐ ܠܟܠ ܡܫܡܫܢܝܢ .

Sacerdos inclinatus dicit invocationem Spiritus Sancti. Miserere mei Deus Pater &c. *Hoc loco de Spiritus Sancti invocatione inquirendum, cur hic Spiritus Sanctus super panem & vinum descendit? Ecce enim Filius descendit, iisque personaliter unitur. Cur igitur Spiritus San-*

Sanctus descendit? Respondemus: ideo, quia sicut in uterum Mariæ descendit, juxta illud Angeli, Spiritus Sanctus superveniet in te &c. *sumptamque ex Virgine carnem corpus Verbi Dei effecit: ita super panem, & vinum, quæ Altari superimposita sunt, descendit, eaque corpus & sanguinem Verbi Dei, quæ ex Virgine sunt, facit. Item dicimus: sicuti ad Virginem Mariam quod spectat, Pater quidem voluit, ut Filius incarnaretur; Filius verò in uterum Virginis descendit, & ex ea incarnatus est; Spiritus autem Sanctus descendit etiam in eam, ut Filio corpus ex ea formaret: sic & hîc in Altari, Pater vult, ut Filius pani & vino personaliter uniatur. Atque hac de causa cum timore Sacerdos deprecatur, tacitoque cordis suspirio ad Deum Patrem clamat, ab eoque tamquam ab æterna Filii & Spiritus causa, ex quo omne donum bonum descendit, poscit, ut Spiritum suum Sanctum super se, & super universum populum fidelem pone se stantem, & super sacramenta Altari superimposita mittat. Et quoniam plures sunt Spiritus, designat ipsum Spiritum Sanctum, inquiens:* Spiritum tuum Sanctum, Dominum, & vivificantem: *eum, nimirùm, Spiritum, qui Dominus est, vitamque omnibus ratione præditis, & Angelis, & cunctis viventibus tribuit.* Synthronum: *hoc est, Patri Filioque substantia & Deitate æqualem, eorumque instar æternum, ac Regem. Deinde alias profert proprietates ac similitudines, ut,* qui loquutus est in Lege, & Prophetis &c. *Item Hostia illapsum Spiritus Sancti accipit, ut etiam Filius, tamquam primitiæ nostræ, eundem in carne in fluvio Jordane accepit. Rursus deprecatur, ut super corpus & sanguinem Spiritus Sanctus mittatur, sicut in Virginem tunc descendit. Item per invocationem Spiritus Sancti mysticè significat, Angelum Gabrielem juxta Virginem stetisse, eique de sancto conceptu annunciasse. Item per invocationem Spiritus Sancti intelligitur mystica & incomprehensibilis illa unio, qua cum sanctificante ac omnipotente virtute communionem habemus animo à sensibus & à materia libero. Tùm dicit Sacerdos:* Exaudi me Domine & miserere mei. *Moses Barcepha ait: Sacerdos dicit* Kyrie eleison, *hoc est,* Domine miserere, *quia per fidem sensit, Spiritum Sanctum descendisse, & Sacramenta perfecisse, atque consummasse; ideo clamore valido ad Patrem exclamat:* Domine miserere mei: *nam* Kyrie eleison *significat* Domine miserere. *In Occidente verò, & secundùm novam traditionem, quæ hodie obtinet, Sacerdos, ut suprà diximus, Syriaco sermone dicit,* Exaudi me Domine & miserere mei: *Extollit nimirùm vocem, ita ut populus quoque similiter dicat. Tunc populus ter dicit,* Kyrie eleison: *quod ter pronunciando, perseverantiam in oratione significat. Fuere etiam imperiti quidam Sacerdotes, qui frontem hoc loco manu percuterent, quasi ipsos rerum gestarum pœniteret: quod Moses Barcepha incongruè prorsùs fieri affirmat, quia dona Sancti Spiritus tacitè, non cum strepitu dantur. Tranquillè etiam & placidè, non cum strepitu & tumultu descendit Verbum Deus in Mariam, & ex ea incarnatus est: Sic placidè hîc quoque descendit, & pani vinoque, quæ super Altare imposita sunt, personaliter unitur. Rursus, quia non accepimus spiritum servitutis, ut conturbemur, sicut Israëlitæ, quum in eos dona immitterentur; nam ii figuram servorum gerebant: sed accepimus spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus,* Abba, Abba, *ut inquit Apostolus: hoc est,* Pater, Pater: *Filii ergo sumus, atque adeò perturbari non debemus.* Ut illabens, faciat panem &c. *idest, ut ille Spiritus Sanctus illabatur, quem rogavi Patrem, ut mitteret. Populus dicit,* Amen: *idest fiat, ut dixisti. Postquam autem Sacerdos Spiritum Sanctum inclinatus invocavit, erigit se, inquiens:* Ut illabens &c. *& tunc Hostiam ter cruce signat, ter quoque calicem: ut significet, ipsum Deum Verbum ex Patris voluntate descendere, & illabi in mysteria, eaque per*

Spi-

Spiritum Sanctum perficere : panem quidem, ut sit corpus; mistum verò, quod in calice est, ut sanguinem faciat. Item per triplicem illam crucis obsignationem super corpus & sanguinem, significatur illud, Spiritus Sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi illabetur super te. *Nam quod Verbum in Hostia inhabitet, postquam consecrata est, illud repræsentat, quod postquam Virgo per Spiritum Sanctum sanctificata fuit, habitavit in ea Deus Verbum. Item quod per voluntatem Patris sui & per Spiritus Sancti illapsum panem quidem corpus perficiat & vinum sanguinem suum, illud designat, quod per voluntatem Patris sui & per Spiritum suum Sanctum absque mutatione ex Virgine homo factus est. Demùm quod ex corpore, pane, & virtute Patris unum corpus cœleste efficitur, mysticè significat, quod ex divinitate & humanitate una est natura incarnata & persona composita: nam hæc mystica unio, naturalem ac personalem Verbi cum sua carne unionem designat.*

Barsalibæi incohærentia.

Hucusque Barsalibæus, secum ipse pugnans. Nam scripserat suprà, prolatis à Sacerdote Christi verbis panem & vinum in corpus & sanguinem converti: *Post hæc profert verba illa, quæ Dominus noster in cœnaculo protulit, quum Sacramentum perfecit, ut per hæc ostendat, ipsum quoque nunc esse, qui superimpositas Altari species consecrat voluntate Patris sui & operatione Spiritus, per Sacerdotem qui cruces format & verba pronunciat.* Asserit hic, Spiritum Sanctum super oblata descendere, ut panem quidem faciat corpus Christi, vinum verò in sanguinem convertat: *Hoc loco de Spiritus Sancti invocatione inquirendum, cur hic Spiritus Sanctus super panem & vinum descendit? &c. Respondemus, ideo, quia sicut in uterum Mariæ descendit . . . . sumptamque ex Virgine carnem corpus Verbi Dei effecit: ita super panem & vinum, quæ Altari superimposita sunt, descendit, eaque corpus & sanguinem Verbi Dei, quæ ex Virgine sunt, facit.* Eadem infrà inculcat iis verbis: & *tunc* (hoc est, quum dicit Invocationem) *Hostiàm ter cruce signat, ter quoque calicem, ut significet, ipsum Deum Verbum ex Patris voluntate descendere & illabi in mysteria, eaque per Spiritum Sanctum perficere; panem quidem, ut sit corpus; mistum verò, quod in calice est, ut sanguinem faciat.*

Hanc Barsalibæi incohærentiam observavit Renaudotius to. 2. Liturg. Orient. pag. 91. sed nodum intercidit, non solvit, quum ait: *Vidimus, quæ illius opinio foret de Dominicorum verborum efficacia: neque existimandum est, illum in eodem opere contraria scripsisse: talia enim videbuntur ea, quæ mox retulimus, in quibus de Invocationis effectu tùm magnificè loquitur, si à præoccupatis hominibus ad Bessarionis & Arcudii trutinam expendantur.* Mihi certum est, hæreticos ferè omnes inconstantiæ vitio laborasse, ut de Monophysitarum præsertim antesignanis Petro Fullone & Severo Scriptores Ecclesiastici observarunt, quos ostendunt nunc Chalcedonensem Synodum admisisse, nunc rejecisse, tempori & Principum obsequio sese accommodantes, ut etiam ab antiquioribus & recentioribus hæreticis sæpè factitatum videmus. Idem de Barsalibæo dicendum, quem sicuti ostendi circa Eucharistiam sibimet in eodem opere repugnasse, quum nunc dixerit panem & vinum in corpus & sanguinem Christi converti, nunc Verbum pani & vino hypostaticè uniri: ita eundem secum pugnare non dubito, quum Invocationi Spiritus Sancti consecratoriam virtutem tribuat. Id enim, quod orthodoxo planè sensu de Eucharistia juxta primævam Syrorum fidem suprà tradiderat, mox dolo malo, vel privato saltem errore vitiavit. Sicut autem mendacio veritas, sic hæresi catholica fides prior est. Quum de rebus agitur ad Sacramenta vel ad Deum spectantibus, hæretici solent synceram primùm doctrinam, quæ ab Apostolis ad ipsos devenit, literis consignare: de-

deinde quod novitatem aut hæresim sapit, tamquam expositionis causa, adjicere. Hoc maximè in divinis officiis, & sacra Liturgia videre est, quæ ante obortas hæreses communia quidem Catholicis & hæreticis fuere, sed posteà ab utrisque interpolata: additis nimirùm quibusdam vocibus, quibus aut catholica veritas, aut hæretica pravitas confirmaretur. Sic Jacobitæ in Ordine Missæ Orationem fractionis Hostiæ à Barsalibæo compositam usurparunt, in qua una Christi natura asseritur: Maronitæ contra in quibusdam hymnis, qui ante Epistolam in Ecclesia leguntur, duas naturas duasque voluntates confitentur, utque se à Schismaticis longiùs teneant, in Symbolo particulam *Filioque* ex Romanæ Ecclesiæ more addiderunt. Eodem planè modo crediderim, à Barsalibæo antiquissimum Syrorum ritum de Invocatione Spiritus Sancti malè intellectum fuisse, quasi tunc consecratio fieret, sicut & avitam de Eucharistia traditionem male exposuit, quasi Christus pani & vino hypostaticè uniretur. At inquies, idem suprà docuerat, consecrationem per verba Christi fieri, & panem vinumque in corpus Christi transmutari. Non inficior: hæc nimirùm scintilla est catholicæ & antiquissimæ fidei, quæ in Jacobitis remansit, & quam Barsalibæus vel invitus expressit: verùm continere se homo hæreticus non potuit, quin statim privatum suum errorem proderet, quo credebat invocationem Spiritus Sancti alia ratione explicari non posse, quàm dicendo, iis verbis consecrationem fieri. Quidquid aliud ad excusandum Barsalibæum dicatur, magnam vim patitur.

Nolim tamen ex dictis inferri, reliquos Syros ejusdem cum Barsalibæo circa Eucharistiam & circa Spiritus Sancti invocationem persuasionis esse. Nam circa Eucharistiam quidem, hoc est, realem veri corporis Christi in ea præsentia, vidimus suprà, quæ fuerit mens Ephræmi, Isaaci, Maruthæ, Sarugensis, Philoxeni, aliorumque. De Invocatione verò Spiritus Sancti, licet nullum ejus controversiæ appareat ante Græcorum schisma vestigium, siqui tamen Syrorum antiquorum loquuti sunt, ejus non secùs meminere, ac in Codicibus Liturgicis repræsentatur, nil ampliùs ei tribuentes, quàm cæteris quæ pro Liturgiæ celebratione ab Ecclesia institutæ sunt, precibus.

Communis Syrorum sententia circa consecrationem Eucharistiæ.

Quod ut clarius fiat, quatuor hìc observanda sunt quæ à Syris communiter affirmantur. Primum, Christum per ea verba, *Hoc est corpus meum &c.* Eucharistiam confecisse, idest, panem in corpus suum, & vinum in sanguinem transmutasse. Id passim legitur, sed ubi præsertim de Eucharistia sermo fit, aut Evangelia commentariis illustrantur.

Alterum, per illa eadem verba Sacerdotes etiam consecrare. Quæ tùm antiquiorum, tùm recentiorum sententia est, si sciolos quosdam excipias, qui Græculorum pertinaciam æmulati sunt.

Verba Domini in quibusdam Syrorum Liturgiis desiderantur.

Cur igitur, inquies, verba Christi in quibusdam Syrorum Liturgiis desiderantur? Ut in Liturgia Petri Apostoli, Xysti Papæ, & Dionysii Barsalibæi apud Renaudotium tom. 2. pag. 82. in Liturgia ejusdem Petri, quæ incipit ܫܪܪ *confirma*, Dionysii Barsalibæi ܚܘܒܐ ܘܐܘܝܘܬܐ *charitatem & concordiam*, & Thomæ Heracleensis ܐܝܬܝܐ ܡܬܘܡܝܐ *Ens æternum*, in Codice Ecchell. 5. fol. 1. 37. & 94. & in Liturgia Matthæi Pastoris in Codice Nitriensi 2. fol. 260.? Naironus in Evopl. pag. 164. & ex eo Richardus Simon, putant Jacobitas Invocationi Spiritus Sancti vim totam consecrativam tribuentes expunxisse ab iis Liturgiis verba dominica, quæ ad efficiendam consecrationem minimè necessaria esse existimabant. Renaudotius tom. 2. pag. 84. conjicit, lo-

locum vacuum in iis relictum fuisse, ut minio scriberetur (quamquam hoc in vetustis exemplaribus rarum sit:) aut verba ex religione prætermissa, librariis errandi occasionem obtulisse. Mihi certum est, Liturgias illas non tam certo consilio, quàm librariorum culpa corruptas esse: nam si defectus hujusmodi ex alia potiùs causa, quàm vitio amanuensium irrepsisset, in omnibus utique earundem Liturgiarum exemplaribus appareret: quod, conferendo invicem liturgicos Codices, falsum deprehenditur. Nam Liturgia Petri Apostoli Renaudotio edita pag. 145. cujus initium, *Altissime qui es in sæcula*, in exemplari quidem, quo Renaudotius usus est, verbis dominicis caret, quæ tamen in Cod. Nitr. 3. fol. 286. disertè exprimuntur. Sic Liturgia Xysti Papæ apud eundem Renaudotium pag. 134. consecratoria verba non habet, quæ tamen extant in Codice Nitr. 3. fol. 273. in Cod. Ecchell. 5. fol. 32. in Codice Syr. Vatic. 11. & 59. Idem dicendum de Liturgiis Dionysii, Thomæ, Matthæi Pastoris, & altera Petri, in quibus si certo consilio verba Domini prætermissa fuissent, in nullo utique exemplari ea exstarent. Neque ratio ulla adduci potest, cur auctores illarum Liturgiarum potiùs, quàm alii verba Christi omiserint, præsertim si de Barsalibæo sermo sit, qui luculentam eorum verborum expositionem in suo Commentario publicavit. Quid quod defectus hujusmodi habetur in exemplaribus, quæ ante Concilium Florentinum ortamque de Invocatione Spiritus Sancti controversiam scripta sunt, ut de Colbertinis testatur Renaudotius. Itaque putarem, religionis causa, ne arcana verba in vulgus emitterent, librarios illa omisisse, ut Patres ipsi nonnunquam in formis Sacramentorum factitarunt. Vide cl. Schelstratium de Disciplina Arcani.

Tertium, verba Domini, & Invocationem Spiritus Sancti nec duas esse partiales & incompletas consecrationis formas, ex quibus una integra consurgeret, neque perfectas & completas, ita ut unaquæque consecrationem perfectè efficeret. Nam Syri nunquam sic desipuerunt, ut dicerent, panem & vinum in corpus & sanguinem Christi primùm prolatis Domini verbis, deinde rursùs in Invocatione Spiritus Sancti transmutari; aut consecrationem à verbis Christi incipere, & in Invocatione Spiritus Sancti terminari, seù perfici. Momentanea est hæc admirabilis transubstantiatio, fitque semel in sacrificio Missæ, neque repetitur, aut à duabus, ut vocant, formis dependet, quarum altera ab altera in ritu Syriaco non parùm distat, mediis inter utramque prolixis & ad consecrationem minimè pertinentibus orationibus. Siqui aliter senserint, ut Barsalibæus, qui utrobique consecrativam virtutem agnoscit, rejiciendi sunt tamquam Christo injuriosi, cujus verba, per quæ ipsum consecrasse ex Evangelica auctoritate fatentur, sufficere tamen ad consecrationem negant. Quare vanus mihi videtur, & valdè periculosus Renaudotii labor, qui tom. 1. à pag. 238. & tom. 2. à pag. 83. excusare conatur recentiores Græcos, Jacobitas, Coptos, & Nestorianos, invocationem Spiritus Sancti pessimè interpretantes: & displicet inprimis, quod eorum sententiam probare videatur, qui consummatam consecrationem tunc intelligunt, quasi ea à verbis Christi inchoata sit, & per invocationem perfecta: nam aliud est, quod facta consecratione possit Ecclesia Spiritum Sanctum invocare, ut descendat super oblata eaque convertat in corpus & sanguinem Christi, sicut etiam in aliis sacramentis postulare solet gratiam sacramentalem, quam iis verbis obtineri certum est: quia nimirùm hæc omnia per antecessum intelligi debent, & quia etiam de rebus certis Deus rogari potest: aliud, quod consecratio usque ad illam invocationem non perficiatur. Primum verum

rum est, ut mox ostendam. Alterum à viro catholico sustineri non potest, quum ex Evangeliis constet, quibus verbis hoc sacramentum confectum, & conficiendum sit. Marcus Ephesius, quem Renaudotius tom. 2. pag. 83. excusat, solo opusculi sui titulo, (*quod scilicet non solis verbis Dominicis Eucharistia consecratur*) condemnandus erat: etsi enim *qui id affirmat* (ut verbis Renaudotii utar,) *verba Christi necessaria esse non negat*; ea tamen sola sufficere negat: qui est error manifestus.

Quartum, licet per invocationem Spiritus Sancti consecratio non fiat, sed per verba Christi facta jam supponatur; eam tamen à Syris sacrosanctam semper habitam fuisse, nec unquam velut inutilem rejectam. Ut id melius intelligatur, exponendus est genuinus Invocationis sensus. Duo ibi Sacerdos postulat: primum, ut Spiritus Sanctus adveniens & illabens, convertat panem & vinum in corpus & sanguinem Christi: alterum, ut perceptionem ejusdem Sacramenti piam fructuosamque efficiat. Ita habent Codices omnes antiquiores: sic & Patres hunc locum interpretati sunt, ut rectè observat Renaudotius tom. 1. à pag. 240. Neque audiendi sunt, qui vim verbis liturgicis facientes ea de solo Sacramentorum effectu, non de consecratione intelligi volunt, quasi sensus sit: *Faciat, ut panis hic, qui est corpus Christi, sit in salutem sumentibus illum. Et vinum hoc, quod est sanguis Christi, proficiat participantibus ex eo.* Speciosa sanè expositio, sed non ad rem. Non hoc dicunt Patres, non Liturgiæ; sed disertè in his postulatur, ut panis fiat corpus Christi, & vinum convertatur in sanguinem: neque movere nos debet auctoritas recentiorum exemplarium, in quibus vetus lectio immutata est, & nova prorsùs atque ab auctorum mente diversa substituta.

Si igitur, inquies, consecratio per verba Christi jam facta est, cur invocatio Spiritus Sancti subjungitur, in qua petitur, ut consecratio fiat? & quomodo hæc non inutilis erit? Accipe egregiam expositionem, quam tradit Naironus in Evopl. pag. 159. ex Episcopo Ostunensi Scholiis in Constitutiones Apostolicas. *Apud has*, inquit, *Nationes* (hoc est, orientales) *præter verba Domini admixtæ etiam habentur orationes, quæ etsi non efficienter, & formaliter, uti loquuntur, ad consecrationem concurrant, respiciuntur tamen ut una eademque actio, sive ante, sive post consecrationem proferantur. Quod enim hoc loco* (idest, in Invocatione Spiritus Sancti,) *dicitur, ad superiora verba respectum habet, & ad illa referri debet: ut enim, quæ ante consecrationem dicuntur, ad oblationem corporis & sanguinis Christi dirigenda sunt, sic quæ post consecrationem mysticè precatur, & facit Sacerdos, ad unum peractæ consecrationis tempus trahuntur. Sacerdos ante consecrationem tenens manu Patenam, & Calicem, dicit, se offerre Hostiam immaculatam pro peccatis, & calicem salutis, quæ actio respondet oblationi corporis & sanguinis faciendæ, tunc anticipatione quadam Sacerdotis mente atque proposito conceptæ: ita post consecratam Eucharistiam invocatur Spiritus Sanctus illorum munerum sanctificator, & peracti operis unàcum Patre & Filio effector, quæ invocatio non est separanda à prima actione, qua Sacerdos verba Domini proferens, panem & vinum consecravit, sed ad eundem actum revocari debet, imò ad idem temporis momentum, quo illa admirabilis conversio facta est. Nam quum omnia simul, atque uno tempore fieri non possint, ordine ac temporis intervallo disponuntur. Quæ verò sermone & tempore dividuntur, cogitatione & intelligentia sunt in unum conjungenda.* Hucusque Ostunensis Episcopus apud Naironum. Neque mirum videri debet, quod Ecclesia post consecrationem oret pro consecratione: nam in aliis etiam Sacramentis, ut suprà indicavi, sacramentalem gratiam postulare consuevit,

vit, quam prolatâ formâ ſe impetraſſe pro certo habet. In Baptiſmo ante, & poſt prolata ea verba, *Ego te baptizo* &c. poſtulatur à Deo, ut baptizatis gratiam Spiritus Sancti concedat, quum tamen in dubium revocare nemo queat, quin effectus Baptiſmi per ea verba, *Ego te baptizo* &c. perfectè conferatur. Idem dicendum de Sacramento Confirmationis, & Ordinis, cujus omnes orationes ab initio uſque ad finem eò ſpectant, ut ordinato non modo ſanctitatem miniſterio convenientem Deus largiatur, ſed poteſtatem etiam auctoritatemque tribuat, quam per manuum impoſitionem & verba Sacramentalia eum jam conſequutum fuiſſe, haud ambigitur. Sic in aliis Sacramentis rogat Eccleſia, ut id fiat, quod prolatâ formâ factum fuiſſe extra controverſiam eſt. In Canone Latino ante conſecrationem poſtulat Eccleſia, ut fiat *corpus & ſanguis Chriſti*. In Liturgia Gallicana veteri, in Gothica, in Mozarabica, & aliis, poſt conſecrationem orat Sacerdos, *ut fiat Euchariſtia legitima in transformatione corporis & ſanguinis Domini noſtri Jeſu Chriſti* &c. ut obſervat Renaudotius tom. 2. p. 92. Et hoc ferè ſenſu Eccleſia Romana etiam poſt conſecrationem orat, & benedictiones format ſuper dona, petitque, *ea perferri in ſublime altare Dei*: hæc nimirùm omnia *humano more ſumenda ſunt, ſecundùm quem ſucceſſio, & temporis aliquod intervallum* (ut ait idem Renaudotius tom. 1. pag. 249.) *cogitatione ſaltem intercipi poteſt in tranſmutatione, quæ per miraculum facta, momento fieri intelligitur, ſed nonniſi ſucceſſivè verbis exprimitur.*

Denique, ſive erraverint quidam Syri circa invocationem Spiritus Sancti, ſive non; nullum tamen ex hac controverſia argumentum capere poſſunt hæretici recentiores contra veram ac realem corporis Chriſti in Euchariſtia præſentiam, quam omnes Orientales, ut ſuprà vidimus, admittunt.

Decimum quintum caput de commemorationibus vivorum & defunctorum. Cap. 15.

Sex autem ſunt: tres pro vivis, & tres pro defunctis: videlicet, 1. pro Paſtoribus, 2. pro Clero & populo, 3. pro Regibus. 4. Sanctorum. 5. Doctorum, & Synodorum. 6. pro fidelibus defunctis. De quibus hæc Barſalibæus: ܕܦܬܘܟܐ ܫܬܐ ܐܢܘܢ . ܗܢܘܢ ܩܢܘܢܐ ܩܪܝܢ ܠܗܘܢ . ܕܦܬܘܟܐ ܡܬܦܫܩܝܢ ܕܙܘܓܝ ܦܢܩܝܬܗܘܢ ܐܝܬܝܗ ܕܙܘܓܝ ܦܢܩܝܬܐ ܡܢ ܗܢܝܢ ܠܚܝܘܬܐ . ܘܬܠܬܐ ܡܢ ܩܢܘܢܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܚܝܐ ܘܬܠܬܐ ܐܚܪܢܐ ܕܡܝܬܐ .
Diptycha ſunt ſex, quæ Syri Canones vocant, Græcè autem duplicem tabulam ſignificant: tres nimirùm Canones vivorum, & tres alii mortuorum. Idem Barſalibæus monet, Canones hoſce omittendos non eſſe, niſi Diptycha eorum loco recitata ſint ante initium Liturgiæ, ut ſuprà adnotatum eſt: ܬܘܒ ܐܡܪܝܢܢ ܕܐܡܬܝ ܕܣܦܪ ܚܝܐ ܠܐ ܡܬܩܪܐ : ܠܐ ܙܕܩ ܕܢܫܬܒܩ ܡܕܡ ܡܢ ܕܦܬܘܟܐ ܐܘܟܝܬ ܩܢܘܢܐ .
Item dicimus, quod quando liber vitæ non legitur, nihil debet omitti ex Diptychis, ſeù Canonibus. Et infrà. ܙܒܢܝܢ ܟܬܒܐ ܕܚܝܐ ܫܒܝܩ . ܘܐܦ ܕܦܬܘܟܐ ܐܘܟܝܬ ܩܢܘܢܐ ܐܝܟ ܕܣܘܓܐܐ ܡܬܩܪܝܢ ܒܬܪ ܐܪܙܐ . ܗܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܡܒܣܪܢܘܬܐ ܕܐܫܬܠܛܬ ܒܟܠܗܘܢ ܐܬܪܘܬܐ :
Aliquando liber vitæ omittitur: & Diptycha, ſeu Canones tempore ſacramentorum (hoc eſt, poſt conſecrationem) *ut plurimùm recitantur; quod ob incuriam accidit, quæ ubique locorum invaluit.*

De vivorum autem commemorationibus, duo ibidem notat. Primum ad-

adversùs Armenos, quos pro vivis haudquaquam preces fundere affirmat. [Syriac text]

Sed statuendum hìc est, quod adversùs Armenos docuimus, qui oblationem pro vivis haudquaquam offerunt &c. Sic Barsalibæus Armenos calumniatur, quorum Liturgia precibus pro vivis & defunctis plena est. Alterum de commemoratione Regum, quam ait à quibusdam omitti in odium Græcorum Imperatorum. [Syriac text]

Verùm fuerunt aliquando nonnulli, qui Canonem Regum omittebant ob contrarietatem & nequitiam Græcorum Imperatorum in gentem nostram (hoc est, in Jacobitas.) *Ad quos dicimus, quod licet sint ethnici Reges, aliique, ut Chalcedonenses, qui nobis contrarii sunt; alii tamen sunt fideles Reges, ut Armenorum &c.* pro quibus orandum contendit. Vide Renaudotium tom. 1. pag. 217. & tom. 2. pag. 101.

Cap. 16. Sextum decimum caput de proclamatione Diaconi: de fractione Hostiæ: & de crucibus, quas super eam Sacerdos format.

Proclamationem vocant Syri ܩܬܘܠܝܩܐ *Catholicam*, hoc est, ܟܠܢܝܬܐ *universalem*, quia nimirùm, teste Barsalibæo, ܕܟܠܗܘܢ ܡܕܟܪܘܬܐ *omnium in ea mentio fit*. Alio nomine dicitur ܒܪܘܕܝܩܝ *Brudiki*, seù ܟܪܘܙܘܬܐ *Coruzuto*, hoc est, *prædicatio*: nam prima vox ex latino sermone derivata, per secundam explicatur. Ita habent nonnulli Codices, quales etiam fuere, quos expressit Romana editio ministerii Diaconici: atque ita dubitatio Renaudotii tollitur, qui tom. 2. p. 110. de *Brodiki*, vel *Prodiki* scribit: *Ex qua lingua in Syriacam migraverit, difficilè dictu est*.

Quum Diaconus Catholicam proclamat, Sacerdos frangit Hostiam, inquiens: [Syriac text]

Credidimus & obtulimus (non, *accedimus*, *ut* perperàm interpretatur Renaudotius tom. 2. pag. 108.) *obsignamus*, *& frangimus* &c. Nonnulli Syrorum hæc verba clara voce proferunt: alii submissâ voce. Primos inscitiæ, imo hæreseos Barsalibæus arguit: [Syriac text]

Quumque Catholicam Diaconus intonat, Sacerdos Hostiam in manus suas cum silentio & secreto accipit; non autem instar quorundam insipientium ac stultorum, qui aliquando docuerunt, Sacerdotem elata voce, antequam Diaconus Catholicam inchoaret, clamare de-

debere ac dicere, Panem cœleſtem frangimus *&c. quos impugnavit Georgius Patriarcha*, *& Cyriacus*, *& Dionyſius Patriarcha*, *& reliqui Doctores*, *oſtendentes*, *Neſtorianam hæreſim in his verbis contineri*. Hujus erroris Maronitas reos facit Auctor Catechiſmi Jacobitarum, cujus ſuprà memini pag. 67. احاكمكم على غلطة قوية كفرية وهى صلاة قصى القربان الذى يقولوا فيه

ܚܬܡܝܢܢ ܘܩܨܝܢܢ

وتمامها . ولرشمتهم القربان وختمهم له باسم الاب والابن والروح القدس . لانه فى مذهب ساير النصارى الافرنج واليونان والارمن والموارنة والنساطرة كل شى يرتشم باسم الاب والابن والروح القدس وكذلك اليعاقبة والقبط والحبش موافقين للطوايف فى ذلك ان كل شى يرتشم باسم الاب والابن والروح القدس يكمل ويقوم بذاته ولا يعود يحتاج الى كمال . فرشمكم ايها الاخوة الموارنة القربان الذى لكم باسم الاب والابن والروح القدس وتصيّروه ابنا كامل فهذه غلطة كبيرة وعليكم فيها تبكيت من انبا جاورجى بطرك الامم الذى ماتت البطاركة الذين على الكراسى وبقى هو وحده بالحياة وهو الذى نهاكم عن هذا الفعل ولم ترجعون .

Arguam vos (Maronitas auctor Jacobita alloquitur) *de graviſſimo & impio errore, qui à vobis in oratione fractionis Hoſtiæ admittitur, quum dicitis* Obſignamus & frangimus *&c. & cruce ſignatis Hoſtiam in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti. Nam juxta fidem omnium Chriſtianorum Latinorum*, *Græcorum*, *Armenorum*, *Maronitarum*, *& Neſtorianorum*, *cuncta ſignantur in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti. Similiter & Jacobitæ*, *Copti*, *Æthiopeſque aliis in hoc nationibus conſentiunt*, *quod quidquid in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti ſignatur*, *perficitur*, *in ſeipſo ſubſiſtit*, *nec ulteriori indiget perfectione. Maximum igitur errorem admittitis*, *fratres Maronitæ*, *qui hoſtiam quidem veſtram in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti obſignatis*, *eum tamen perfectum Filium dicitis. Qua de re vos acriter reprehendit pater Georgius Patriarcha gentium*, *qui mortuis cunctarum Sedium Patriarchis ſolus ipſe ſupervixit. Ipſe enim rem hujuſcemodi vobis interdixit; vos autem in errore veſtro permanſiſtis*. Nugæ meræ. Inprimis, *Georgius* ſeptuageſimus primus Jacobitarum Patriarcha, de quo Barſalibæus loc. ſuprà cit. & Dionyſius in Chronico, perperàm appellatur à fanatico Catechiſmi auctore بطرك الامم *Patriarcha gentium*, & confunditur cum Georgio Arabum Epiſcopo, de quo nos in priori tom. pag. 494. Deinde error Maronitis perperàm affingitur, quod dum hoſtiam frangunt, eam in nomine Sanctiſſimæ Trinitatis obſignent: nam hoc idem faciunt & Jacobitæ, ut ex ordine Liturgiæ eorum apud Renaudotium tom. 2. pag. 38. apparet. Prætereà Georgius, Cyriacus, & Dionyſius Jacobitarum Patriarchæ eos quidem reprehendunt, qui elata voce orationem fractionis Hoſtiæ recitant, non eos, qui hoſtiam in nomine Trinitatis conſignant, ut clarè docet Barſalibæus loc. ſuprà cit. Demùm quod Barſalibæus ex eorundem Patriarcharum ſententia ſcribit, Neſtorianam hæreſim in ritu eorum latere, qui orationem Fractionis elata voce pronunciant, riſu, non confutatione dignum eſt: quaſi hæreſis eſſe queat in oratione, quæ clara voce recitatur, & ab eadem oratione abeſſe, ſi ſubmiſſa voce dicatur. Nimirùm quia Barſalibæus orationem illam ܗܝܡܢܢ ܘܩܪܒܢ *Credidimus & obtulimus* &c. abrogare volebat, eique has duas ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ *Tu es Chriſtus*, &, ܗܟܢܐ ܫܪܝܪܐܝܬ *Ita vere* (quæ à Renaudotio tom. 2. pag. 22. publicatæ ſunt) ſubſtituere; ideò priorem quidem illam hæreſeos damnat; duas verò haſce, quæ hæreſim Monophyſiticam reverà continent, ſummoperè commendat, & expoſitione

etiam

etiam illustrat, cujus verba Renaudotius recitat in cit. tom. pag. 111.

De Crucibus, quæ super corpus & sanguinem fiunt, hæc idem Barsalibæus. [illegible]

Cur Sacerdos corpus & sanguinem cruce signat? Respondemus, ut sanctificentur. Nam quidquid in Ecclesia sanctificatur, per crucem sanctificatur, perficitur, & consummatur, sive Chrisma sit, sive Baptisma, seu corpus & sanguis, aut altare, aut templum, aut Chirotoniæ, aut aliud quodlibet, ut ait Mar Severus Patriarcha œcumenicus in Cantico Crucis, cantu primo: Crux consecrat regenerationem Baptismi, & consummat perficitque rationale & incruentum sacrificium: totum insuper ministerium, confectionem, & consummationem Sacramentorum. Quæ Severi & Barsalibæi verba non ita accipienda sunt, quasi per crucis signum Eucharistia consecretur, quæ antea consecrationis expers esset; sed quia crux ad consecrationem quodammodo concurrit, nimirùm tamquam pars ceremonialis, non substantialis: item quia per crucis signum Christus ipse intelligitur, qui sacramenta perficit, ut subjungit idem Barsalibæus: [illegible]

Cur per crucem consecratur ac perficitur, quidquid in Ecclesia consecratur? Respondemus, quia Crux Christum ipsum significat, qui consecrat & non consecratur: nam licet alii sint in Ecclesia typi, qui Christum repræsentant, tamen per crucem tota œconomia impleta est. Hinc argumentum sumi posset ad excusandum Barsalibæum, qui Eucharistiam per Spiritus Sancti Invocationem consecrari suprà docuerat: nam sicut hoc loco asserit eam per signum Crucis consecrari, quam tamen jam consecratam fuisse certò supponit; sic dici potest, cum de Invocatione loquutum fuisse, tamquam habente virtutem consecrandi Eucharistiam, quæ jam verbis Dominicis consecrata fuerit: nimirùm hæc omnia ad unicam & momentaneam actionem mente sunt referenda, licet verbis nonnisi successivè explicari possint. Cæterùm quod idem Barsalibæus loc. cit. adversùs Armenos scribit: [illegible]

Confundantur ergo Armeni, qui Crucem baptizant. Si enim Crux Christus est,

est, Christus hic in quo baptizatur? Anne duos habemus Christos, instar Nestorianorum & Chalcedonensium, ut unus Christus alterum baptizet? id, inquam, pura puta calumnia est, & adversùs Jacobitas ipsos nullo mutato apice retorquetur, qui Cruces & Christi imagines benedicunt, Eucharistiam jam consecratam cruce signant &c. *Si enim* (ut iisdem ipsius verbis utar) *Crux Christus est, Christus hic in quo benedicitur? An duos habemus Christos, quorum alter alterum benedicit?* Nimirùm Cruces, imagines, cæteraque hujusmodi, quæ benedicuntur, secundùm mentem Barsalibæi non priùs Christum repræsentant, quàm benedictionem fuerint adepta: Cruces verò, quæ super Eucharistiam jam consecratam formantur, non ideo fiunt, ut benedictionem ei tribuant (est enim Christus ipse in Eucharistia, benedictionum omnium fons,) sed ut ejusdem Christi passionem & crucifixionem significent, ut idem Barsalibæus circa finem hujus capitis observat:

ܒܗܝ ܕܨܠܝ̈ܒܐ ܪܫܝܡܝܢ ܥܠܘܗܝ
ܡܬܚܘܐ ܕܐܬܩܪܒ ܒܒܣܪ ܥܠ ܩܝܣܐ:

Per hoc autem, quod cruces formantur, significatur, ipsum carne in ligno oblatum fuisse.

Cap. 17.

Decimum septimum caput, de oratione dominica, quam hìc Barsalibæus exponit: & de elevatione Eucharistiæ, de qua Renaudotius tom. 1. pag. 265. & tom. 2. pag. 214. qui tamen fallitur, dum scribit, *eam populi orationem* (quæ dicitur postquam Sacerdos ait, *Sancta Sanctis*, incipitque, *Unus Pater Sanctus*) *dici paulò antequam ostendantur populo sacra mysteria*: nam sacra mysteria ostenduntur populo quum dicitur, *Sancta Sanctis*: ea autem populi confessio ostensioni sacramentorum subjungitur, ut Rituales Syrorum libri præscribunt, & Barsalibæus ipse hoc loco exponit.

Cap. 18.

Decimum octavum caput, de communione.

Quærit hìc Barsalibæus, cur Sacerdos Eucharistiam primùm sumit, deinde aliis porrigit: & respondet sic:

ܘܗܘ ܟܗܢܐ ܩܘܪ̈ܒܢܐ ܩܕܡܐܝܬ ܡܫܬܘܬܦ
ܒܐܪ̈ܙܐ ܐܝܟ ܕܐܦ ܡܪܢ ܩܕܡܐܝܬ
ܐܫܬܘܬܦ ܒܦܓܪܗ ܘܒܕܡܗ ܒܥܠܝܬܐ
ܘܒܬܪܟܢ ܫܘܬܦ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ:

Sacerdos sacramenta primùm sumit, sicut & Dominus noster primùm corpus suum & sanguinem in cœnaculo sumpsit, deinde discipulis suis porrexit.

Deinde celeberrimam illam controversiam tangit, quæ Severum inter & Julianum Halicarnassæum circa incorruptibilitatem corporis Christi agitata fuerat. Julianus asserebat, corpus Christi usquequaque incorruptibile fuisse: utpote qui phantasticum ipsum esse, & à constitutione corporum nostrorum diversum credebat. Severus contra, illud quidem ante resurrectionem corruptibile, hoc est, passionum & mortis capax censuit; post resurrectionem verò incorruptibile & immortale. Eadem hìc Barsalibæus: ܬܘܒ
ܐܡܪܝܢܢ ܕܐܪ̈ܙܐ ܗܠܝܢ ܕܦܓܪܐ ܘܕܡܐ
ܕܡܦܠܓ ܟܗܢܐ ܘܝܗܒ ܠܡܗܝܡܢ̈ܐ
ܐܝܟ ܕܗܘܘ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ ܕܡܫܝܚܐ
ܡܬܦܠܓܝܢ ܠܗܘܢ ܗܟܢ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ
ܚܫ̈ܫܐ ܘܠܐ ܡܝܘ̈ܬܐ ܘܠܐ ܡܬܚܒܠܢ̈ܐ
ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܗܘܘ ܩܕܡ ܩܝܡܬܗ:

Item dicimus, quod sacramenta hæc corporis & sanguinis, quæ Sacerdos distribuit & fidelibus porrigit, sic ab eo distribuuntur, ut erant post resurrectionem Christi, nimirùm impassibilia, immortalia, & incorruptibilia; non autem ut se habebant ante ejus resurrectionem.

Cap. 19.

Undevigesimum caput, de gratiarum actione.

Postrema hæc est Liturgiæ pars, in qua monet Barsalibæus, cæteras quidem Missæ orationes ad Patrem re-

referri; omnium verò postremam ad Filium: ܨܠܘ̈ܬܐ ܟܠܗܘܢ ܕܩܘܪܒܐ
ܠܘܬ ܐܒܐ ܡܬܟܢ̈ܫܢ ܣܛܪ ܡܢ ܨܠܘܬܐ
ܗܕܐ ܐܚܪܝܬܐ ܕܟܠܗܘܢ ܨܠܘ̈ܬܐ ܕܡܬܐܡܪܐ
ܠܘܬ ܒܪܐ ܕܡܘܕܐ ܒܗ ܟܗܢܐ ܠܒܪܐ
ܡܛܠ ܕܒܐܝܕܝܗ ܗܘܐ ܠܢ
ܩܘܪܒܐ ܠܘܬ ܐܒܐ:

Cunctæ oblationis orationes ad Patrem diriguntur, præter hanc omnium orationum postremam, quæ ad Filium refertur, ubi Sacerdos gratias agit Filio, quod per ipsum nobis ad Patrem patuit accessus.

Cap. 20.

Vigesimum & postremum caput, Epilogus, seù brevis in totam Liturgiam repetitio. Clauditur his verbis:

ܠܗܪܟܐ ܕܝܢ ܐܦ ܡܛܝܢܢ ܣܘܟ:
ܒܥܘܬܟ ܘܫܠܡܬ ܚܣܝܐ ܐܘ
ܐܚܝ ܚܣܝܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܡܪܝ
ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܘܪܫܠܡ
ܩܘܕܫܐ ܐܘܪܫܠܡ ܐܝܟ ܕܡܬܦܫܩܐ ܚܙܘܐ
ܕܫܠܡܐ. ܐܢܬ ܕܝܢ ܒܢܦܫܐ ܕܟܝܬܐ
ܘܒܪܥܝܢܐ ܡܕܟܝܐ ܨܠܘܬܐ ܩܪܒ ܡܛܠܬܝ
ܕܝܠܝ ܐܢܐ ܕܐܝܘܢܢܣܝܘܣ ܚܛܝܐ
ܡܣܟܢܐ ܕܒܐܡܝܕ ܟܪܟܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ
ܕܒܗ ܢܘܟܪܝܘܬܝ ܡܫܠܡ:

Huc tandem devenimus &c. Rogatum tuum implevi, religiosissime frater Mar Ignati Metropolita sanctæ urbis Hierusalem, quæ visio pacis interpretatur. Tu autem puro animo & munda mente preces funde pro me misero ac humili Dionysio, qui in urbe Mesopotamiæ Amida incolatum meum perficio &c.

Auctores, qui in hoc opere citantur, sunt hi. *Dionysius Athenarum* in libro de Ecclesiast. Hierarch. *Clemens* lib. 8. Constit. *Ephræm* Syrus. *Joannes* Chrysostomus. *Jacobus* Sarugensis. *Severus* in homil. de Trisagio. *Jacobus* Edessenus in epist. ad Thomam Presbyterum. *Georgius*, *Cyriacus*, & *Dionysius* Patriarchæ Jacobitarum. *Moises Barcepha* Episcopus Mosul.

12. De Divina Providentia adversùs Joannem Episcopũ Mardæ.

Liber de providentia Dei adversùs Joannem Episcopum Mardæ. Hujus meminit Gregorius Bar-hebræus in Chronico Syriaco, quod ab amicissimo Andrea Scandar unàcum pluribus aliis manuscriptis Syriacis, Arabicis, & Græcis jussu Sanctissimi Pontificis CLEMENTIS XI. in Oriente pro Vaticana Bibliotheca comparatum, postremis hisce diebus opportunè, dum hæc scribebam, in Urbem à P. Simone Hanasci Monacho Ord. S. Antonii post iterata, quæ adversùs pestilentiam adhiberi solent, suffimenta, illatum fuit: ùnde mihi ad illustrandam Syrorum tùm Scriptorum, tùm Patriarcharum utriusque gentis, Jacobitarum scilicet & Nestorianorum, historiam uberrima seges:

ܒܗܕܐ ܕܝܢ ܙܒܢ ܡܫܝܢ ܘܫܬܝܢ ܗܘ
ܕܩܡ ܡܪܝ ܐܬܐܢܣܝܘܣ ܕܗܘ
ܐܒܘܠܦܪܓ ܐܬܩܪܝ ܗܘܐ ܒܥܠܡܐ
ܐܬܠܗ ܡܩܒܠ ܗܘܐ ܕܚܝܐ ܩܕܝܫܐ: ܗܘ
ܡܢ ܒܬܪ ܐܬܩܪܝ ܘܐܬܢܣܒ ܒܫܡܐ
ܡܕܒܪܐ ܘܡܠܟܐ ܘܐܣܝܪܐ ܘܕܝܢܐ ܫܩܝܠ
ܘܐܝܟ ܡܩܒܠܐ ܒܩܘܪܝܐ ܐܝܟܢܐ
ܐܘܪܚܐ ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܪܝ ܐܢܫ
ܐܬܬܣܝܡ: ܘܒܡܐܢܐ ܕܟܠܗ
ܡܬܟܬܒܢܘܬܐ ܒܣܘܪܐ ܘܐܬܩܪܝ
ܫܘܒܚܐ ܒܗ ܡܬܡܠܝܐ ܗܘܐ. ܗܢܐ
ܡܛܠ ܕܟܠܗ ܡܢ ܓܘܫܡܗ ܡܕܝܪ ܗܘܐ
ܒܡܠܘܐ ܐܦܠܐ ܡܢ ܡܕܒܪܢܐ ܩܛܠܘܗ
ܗܘܐ ܠܡܕܒܪܢܘܬܗ: ܐܫܬܟܚ ܠܗ
ܕܟܠܗ ܡܢ ܐܠܗܐ ܡܬܡܨܝ ܡܬܘܕܝܐ ܠܐ
ܒܢ̈ܝܫܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܘܬ ܟܠܢܫ
ܒܟܠ ܐܢܫ ܕܐܠܗܐ ܠܐܢܫ ܫܪܝܐ
ܘܕܝܢܐ ܟܠܗܘܢ: ܠܐ ܢܗܡܝܢ ܗܘܐ
ܐܝܟ. ܘܒܫܘܠܡܐ ܡܬܒܥܐ ܡܬܘܕܝܐ

ܐܢܫ

ܐܝܟ ܕܒܗ ܙܒܢܐ ܗܘܐ ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܦܢܩܝܬܐ ܘܟܬܒ ܠܘܬ ܦܬܓܡ̈ܐ ܐܝܟ
ܕܡܢ ܟܬܒ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܡܩܒܨ ܐܢܘܢ ܐܝܟ
ܣܘܟܠܐ ܕܪܥܝܢܗ . ܗܝܕܝܢ ܝܘܚܢܢ
ܕܟܝܫܘܡ ܘܒܪ ܐܢܕܪܐܘܣ : ܦܠܐܣܐ
ܡܒܘܓ ܡܐܡܪܐ ܚܕ ܚܕ ܕܣܡܐ ܠܡܠܦܢܘܬܗ
ܕܗܘ ܕܡܪܕܝܢ . ܐܦ ܩܫܝܫܐ ܨܠܝܒܐ
ܕܩܪܝܓܪ̈ܐ . ܕܒܘܚܡܐ ܕܪܫܐ ܗܘܐ
ܡܬܡܢܝܢ ܗܘܐ ܒܝܘܡ̈ܘܗܝ . ܡܐܡܪܐ ܟܬܒ
ܠܘܩܒܠܗ ܕܡܪܕܝܢܝܐ . ܘܕܝܘܢ
ܢܘܣܝܘܣ ܕܐܡܝܕ ܗܘ ܕܗܘ
ܝܥܩܘܒ ܒܪ ܨܠܝܒܝ ܡܐܡܪܐ ܟܬܒ
ܥܠܝܗ ܕܗܕܐ ܗܘܬ . ܘܦܪܫ ܠܡܚ̈ܘܬܐ
ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܡܬܡܪܕܝܢ :
ܠܚܘ̈ܣܪܢܐ ܕܗܘܝܢ ܕܡܢ ܡܫܬܡܛܝܢܘܬܐ
ܕܒܢܝܢܫܐ ܗܘܝܢ .

Per id tempus Mar Joannes Episcopus Mardæ (inquit Bar-hebræus in cit. Chronico fol. 298.) *qui à Mar Athanasio Abulpharagio* Patriarcha *anno* Græcorum *millesimo quadringentesimo trigesimo sexto* (Christi 1125.) *ordinatus fuerat, sanctisque operibus clarus habebatur, suopte ingenio sapientiam adeptus, summam sibi gloriam apud reges & plebem comparabat. Accessit ad ejus nominis celebritatem, quod in liberandis à Zanghæi potestate captivis Edessenis egregiam operam navabat. Quamobrem cunctorum orthodoxorum* (Jacobitas hæreticos intelligit) *oculi in ipsum defixi erant. Hic quum à puero in scripturis minimè exercitatus fuisset, neque ex Doctorum ore sapientiam hausisset, existimavit, flagella in homines non à Deo immitti: & palàm omnibus affirmabat futurum fuisse ut, si copiæ Francorum in urbe Edessa adfuissent, ea civitas à Zanghæo nunquam caperetur. Tomum insuper ea de re conscripsit, quem & physicis demonstrationibus de suo corroborare volens, auctoritates quasdam ex sacris libris congessit, afficta iis juxta suam sententiam interpretatione. Tùm Joannes Chisumi*, & Joannes alter Mabugi Episcopus cognomento *Bar-Andreas, edito unusquisque libello, doctrinam Mardensis impugnarunt. Sed & Presbyter Saliba Carigaræ, qui inter doctos ejus sæculi haud infimus erat, librum etiam adversùs Mardensem publicavit. Dionysius denique Amidæ Episcopus, qui & Jacobus Bar-Salibi, tomum eadem de re conscripsit, in quo inflicta à Deo flagella à noxis, quæ ob hominum incuriam accidunt, distinguit.* Hucusque Barhebræus, qui in eodem Chronico Barsalibæum frequenter laudans, præcipua ejus gesta commemorat, quæ hic adjicere, quoniam ex typographorum festinatione loco suo referre non licuit, pretium operæ duco.

IV. Appendix ex Chronico Bar-hebræi, de ætate Dionysii Bar-salibæi.

Anno Christi 1154. ab Athanasio Jacobitarum Patriarcha ordinatus est Bar-Salibæus Episcopus Marhas. Anno sequenti post coactam ab eodem Patriarcha in cœnobio Barsumæ Synodum, Mabugensi Episcopatu auctus fuit. Anno 1166. ad Episcopatum Amidensem à Michaële Patriarcha Athanasii successore translatus, obiit anno 1171. sub eodem Michaële, cujus enthronismum eleganti oratione ornaverat, ut dixi p. 154. Audi Bar-hebræum fol. 300.

ܡܛܠ ܗܟܢ ܕܚܙܐ ܡܫܝܚܝܐ ܠܐ
ܝܕܥܝܢ ܡܕܡ ܕܗܘ ܒܪ ܨܠܝܒܝ
ܕܡܢ ܡܕܢܚܝܢ ܕܚܢܢ ܠܟܘܢ ܡܢܗ
ܡܬܚܡܐ ܕܒܐܪ ܡܠܟܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ .
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܝܢ ܡܠܟܝ ܐܡܪܐ ܠܗܢܐ
ܕܡܣܪܝܢ ܘܡܠܒ ܩܠܐ ܘܡܠܦܢܐ
ܠܡܠܟܘܬ ܠܗ ܒܟܪܣܘܝܐ ܐܠܐ ܗܘ ܡܢܕܡ
ܠܥܡܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܡܠܟܘܬ ܐܡܪ
ܠܡܠܟܐ ܕܠܗ ܠܟܘܪ ܣܘܢܗܕܘܣ .
ܘܡܢ ܒܬܪܗ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܠܟܗ : ܘܠܗ
ܡܠܟܘܬ ܗܢܝ ܡܠܟܐ ܡܢܝܬܘܢ
ܠܡܠܟܘܬ

[illegible]

Joannes Mardenſis Jacobum rhetorem, qui & Bar-Salibæus Melitenenſis, ad Patriarcham Athanaſium *detulit, conqueſtus Epiſcopi doctrinam à Diacono impugnari. At Patriarcha Mardenſem Epiſcopum plus juſto honorans, miſſis ad Jacobum literis hominem acriter reprehendens, interdicto etiam coërcuit. Jacobus verò librum ſuum coram Synodo protulit: quem quum Patriarcha legiſſet, laudavit ſummoperè, ejuſque auctorem Jacobum non modò ab interdicto abſolvit, verùm etiam Marbaſenſem Epiſcopum conſecravit, impoſito ei Dionyſii nomine: utque cum Mardenſi reconciliaretur, eundem in urbem Marden allegavit: quod & feliciter evenit*. Subjungit eodem folio 301. poſtquam coactæ in cœnobio Barſumæ menſe Januario anni Græcorum 1466. Chriſti 1155. Synodi mentionem fecit. [illegible]

Quumque optimates & Mardenſis Epiſcopus partes Maphriani adjuviſſent, & Moſulanam Diœceſim Tagritenſi adjunxiſſent, placuit in hac Synodo unionem hujuſmodi confirmare, ſubſcribente ſe Patriarcha cum Epiſcopis orientalibus & occidentalibus.

Bar-Andreæ quoque Tur-abdinenſem Eccleſiam adjecerunt, amoto ſeniore ejus loci Epiſcopo. Sed & Roabanum Joanni Chiſumenſi additum fuit, & Mabugum Bar-Salibæo Marbaſenſi conceſſum. Et folio 303. [illegible]

Quidam Patriarcham Athanaſium *hortabantur, ut Marden pergeret, ibique ſedem loco Amidæ figeret: quorum conſiliis obtemperans, quærebat opportunitatem, dum à calculi morbo, quo graviſſimè affligtabatur, parumper levaretur. Quumque morbus potiùs ingraveſceret, ſenſit ſenex exitum ſuum appropinquare. Dionyſium ergo Bar-Salibæum ex urbe Melitene, ubi peregrinabatur, arceſſens, ad Amidenſem eum Eccleſiam promovere voluit. At ille oblatam dignitatem recuſans, gratias plurimas Patriarchæ egit, benedictione ejus dumtaxat contentus*. Et fol. 304. poſtquam conſecrationem Michaëlis magni Patriarchæ feria 3. die 18. Octobris anni Græcorum 1478. in cœnobio Barſumæ peractam deſcripſit, hæc de Barſalibæi promotione ad Eccleſiam Amidenſem ſubjungit. [illegible]

[Syriac text]

Adiit Patriarcha cœnobium S. Ananiæ, ibique canones 29. condens, Marden pro Amida in sedem constituit. Dionysium verò Barsalibæum compulit, ut Amidensem Ecclesiam susciperet, quam & per annos quinque laudabiliter rexit. Denique ejus obitum fol. 307. refert. [Syriac text]

Mense Novembri anni Græcorum 1483. (Christi 1171.) *obiit Mar Dionysius Amidæ, qui & Jacobus Bar-Salibi, repositumque fuit ejus corpus in Ecclesia Deiparæ in eadem urbe Amida ad latus meridionale juxta sepulcra Patriarcharum Bar-Abdon, & Bar-Susan: & ob ejus mortem gravissimus totam Ecclesiam mœror occupavit. Doctor fuit eloquentissimus, & sidus sui sæculi. Collegit scripsitque exactos commentarios in cunctos utriusque Testamenti libros, in opera Doctorum, & in Centurias Evagrii. Dialecticam illustravit, & alia plurima volumina edidit.*

Libenter igitur emendamus hoc novo subsidio adjuti, quod scripsimus suprà pag. 156. Barsalibæum scilicet anno Christi 1192. in vivis fuisse, nec ante annum 1207. objisse. Nam æqualis quidem is fuit Michaeli majori Patriarchæ, cujus etiam ordinationi anno Christi 1166. peractæ interfuit: non tamen usque ad obitum ejusdem Michaëlis, quem anno 1199. contigisse Bar-hebræus narrat, supervixit. Quod verò *in libro ejusdem Barsalibæi adversùs hæreses cap.* 54. ordinatio Michaëlis junioris Patriarchæ ad annum 1207. consignatur, id non Barsalibæus, qui anno 1171. obierat, sed ejus continuator, à quo series eorum Patriarcharum usque ad annum 1600. producta est, adnotavit.

V. Catalogus operum Bar-Salibæi ex Codice Syr. ms.

Denique Operum omnium Barsalibæi Catalogus exstat in Codice Syriaco 32. ejusdem D. Andreæ Scandar fol. 180. [Syriac text]

[illegible]

Libri Mar Dionysii Bar-Salibi. Liber magnus expositionis literalis & spiritualis in Pentateuchum & Prophetas universim. Liber magnus expositionis in Novum Testamentum, & in Apocalypsim Joannis Apostoli. Libellus in Evagrii Centurias, expositio cum Textu. Commentarius in scripta Doctorum. Libellus epistolarum. Compendium historiarum Patrum, & Sanctorum, & Martyrum. Compendium Canonum Apostolicorum. Tractatus de Theologia, de Incarnatione, de arbore vitæ, de Angelis, de Dæmonibus, de Anima rationali, & de Sacerdotio. Tractatus de cælo, de sole, de luna, de stellis, deque cæteris secundùm ordinem sex dierum creationis: de Paradiso: de resurrectione corporis humani, de Cruce, de Fide, aliisque Sacramentalibus. De Sacramento Baptismi. De Liturgia: de Sacerdotalibus indumentis, de processione per Ecclesiam. Tractatus Polemicus adversùs Arabes: adversùs Judæos: adversùs Nestorianos: adversùs Chalcedonenses: adversùs Armenos, eorumque consuetudines, ubi & de hujusce gentis origine & ritibus. Prolixa Bar-Susan adversùs eosdem Armenos Epistola in libris demonstrationum exstat: sed & Tractatus Bar-Andreæ. Duæ denique Anaphoræ. Excerpta ex Tract. adversùs Arabes exstant in Cod. Syr. 28. fol. 68. In eod. Cod. fol. 121. habetur *brevis Psalmorum expositio* auctore Bar-Salibæo, qui in Præfat. asserit, prolixiora se in eosdem Psalmos commentaria scripsisse.

CAPUT XXXIII.

Joannes Episcopus Melitinæ, qui & Said Bar-Sabuni.

I. Joannis Saiid Barsabuni dignitas & ætas

JOANNES, qui & Said Bar-Sabuni, vixit sub Athanasio Abulpharagio Jacobitarum Patriarcha exeunte sæculo undecimo, de quo hæc Gregorius Barhebræus in Chronico Syriaco Par. 2. fol. 293. [illegible]

[Syriac text]

Anno Græcorum *millesimo quadringentesimo sexto* (Christi 1094) *mense Octobri obiit Ignatius Metropolita Melitinæ & Scriptor : & arcessiit Patriarcha Saidum Bar-Sabuni virum doctum & utriusque linguæ, Græcæ scilicet & Syriacæ peritum, & ordinavit eum in Cancrata ditionis Amidensis vico in cœnobio Eliæ prophetæ, & Joannes appellatus fuit. Accidit autem, ut quo Melitinen ingressus est die, mœnia urbis clausa sint, obsidente eam Calig Arselan Iconii Sultano. Quumque Gabriel Melitinæ præfectus de sancto Episcopo malum suspicaretur, quasi urbem Turcis prodere vellet, ira percitus, lanceâ caput ejus percussit, & mortuus est feria 6. die 4 Julii ejusdem anni. Veritus autem populi tumultum impius Gabriel, corpus Episcopi in hortum clam tolli, & in quodam angulo abscondi jussit: & biduo post elatum fuit, & in majori Præcursoris Ecclesia sepultum.*

Addit Bar-hebræus, vastata à Turcis Melitina, septennium Episcopo urbem caruisse: mox ab eodem Patriarcha Athanasio in eam Ecclesiam Dionysium quendam ex Gubensi Episcopatu translatum; Saidi verò fratrem Abugalebum Edessenæ urbis Sedem obtinuisse, cujus mores describit in hæc verba:

[Syriac text]

Post hæc Metropolitam Edessæ Patriarcha ordinavit Abugalebum Bar-Sabuni, Saidi Melitinensis interfecti fratrem. Ambo hi fratres Ecclesiastica & profana sapientia celeberrimi habebantur, & linguæ utriusque, Græcæ ac Syriacæ periti: utque multa uno verbo complectar, duo lumina ejus sæculi in domo orthodoxorum (hoc est, Jacobitarum) *erant. Verum tamen sincera animi demissio, quæ virtutum omnium scaturigo est, ipsis deerat. Et Saidus quidem postquam Melitinensis Episcopus ordinatus est & Joannes nuncupatus, quadragesimo à sua ordinatione die à Gabriele Melitinæ præfecto occisus fuit: Abugalebus verò ejus frater, ad Episcopatum Edessenum evectus & Basilius appellatus, nondum exactis quadraginta diebus, ortis ipsum inter & Patriarcham dissidiis, Episcopatu dejectus est.*

II. Ejus cantus.

Exstant Syriaci Saidi cantus in Pontificali Jacobitarum, Cod. Ecchell. 4. fol. 226. hoc artificio dispositi, ut initiales singulorum cantuum literæ auctoris nomen exprimant in hæc verba [Syriac text]

Parce Domine Saido peccatori, qui hoc scripsit. Sunt autem morales, & in *Tonsura Monachorum* à Jacobitis recitantur.

CA-

CAPUT XXXIV.

Theodorus, qui & Joannes Bar-Vehebun.

I
Theodorus Bar-Vehebun adversùs Michaëlem Magnum in Patriarcham eligitur.

THEODORUS Bar-Vehebun, Michaëlis magni Jacobitarum Patriarchæ discipulus, magnam suo nomini infamiam ex schismate adversùs præceptorem suum comparavit. Ejus adhuc monachi operâ usus fuit Michaël anno Christi 1172. ut Theoriani quæstionibus, qui à Manuele Comneno Imperatore ad Armenos & Jacobitas missus fuerat, responderet. Mox anno 1180. conspiratione quorundam Episcoporum in eundem Michaëlem facta, ordinatus est Patriarcha, & *Joannes* appellatus. Rem narrat Gregorius Bar-hebræus in Chronico Syriaco fol. 309. [Syriac text illegible]

Anno Græcorum *millesimo quadringentesimo nonagesimo primo* (Christi 1180.) *Patriarcha* (Michael) *ex urbe Antiochia in cœnobium venit, & fundamenta novi Templi in eodem cœnobio jecit. Tùm diaboli invidia excitatum est schisma Theodori Bar-Vehebun, ejusdem Patriarchæ discipuli & alumni, quem idem Patriarcha ex baptismo susceperat. Nam quatuor Episcopi, quos Patriarcha ob varia crimina reprehenderat, Simeon scilicet Arzuni, Josue Scriba Hesnæ-Zaidi, Abraham Amidæ, & quartus Sibabarchæ, Amidam profecti, prætori ejusdem urbis Abulcasemo Nisani filio pecuniam polliciti sunt, si ipsis permitteret Patriarcham constituere, qui in ejus civitate sederet, & aurum ipsi undequaque colligeret. Annuit illis, & libellum electionis pro Bar-Vehebun dedit. Tùm Abraham Amidæ ad Bar-Vehebun pergens, eum in urbem duxit. Per idem tempus mortuus est Abulcasemus, qui ipsis*

ipsis libellum dederat. Ejus igitur filium adeuntes, prolato patris libello, facultatem obtinuerunt agendi quod vellent. At Presbyteri & monachi cum universo populo adversùs præfectum urbis reclamarunt, religionem suam destrui protestantes. Is verò ad populum, si Patriarcha vester, inquit, huc ad nos veniet, hunc ex urbe ejiciemus. Episcopi autem Ecclesiam ingressi, clausis ostiis Bar-Vehebun in Patriarcham noctu ordinarunt.

[illegible]

II. Depositus in Synodo: detrusus in cœnobium: fuga inde elapsus.

Pergit Bar-hebræus referre coactam à Michaële Patriarcha in cœnobio Barsumæ Synodum, in qua Theodorus depositus fuit, & in monasterium detrusus: ex quo fuga elapsus, in Damascum urbem secessit.

[illegible]

[illegible]

ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܦܚܡܐ ܒܕܪܗ
ܒܝܘܠܦܢܐ ܘܒܡܦܩܢܘܬ ܡܠܬܐ. ܣܢܝܩ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܪܡ ܒܡܢܬܐ ܡܥܒܕܢܝܬܐ
ܕܦܝܠܘܣܘܦܘܬܐ ܘܠܚܡ ܗܘܐ ܠܗ
ܕܥܒܕܐ ܡܢܗܪܐ ܕܡܢܛܪܝܢ ܡܢ ܦܘܕܐ.

Audiens Patriarcha quæ ab iis gesta sunt, contristatus est valdè, & congregatis Episcopis, Amidam profectus, ejus urbis præfectum sibi reconciliavit. Inde in cœnobium S. Ananiæ digressus est. Maphrianus [1] *quoque, etsi propter Assanitas* [2] *à Patriarcha dissideret, Theodoro tamen Bar-Vehebun haudquaquam consensit, sed coactis Episcopis suis Patriarcham adiit. Illi verò* (hoc est, Episcopi schismatici) *quum universum Orientis populum sibi contrarium viderent, relicta Mosul, in Daram urbem aufugerunt. At Maphrianus unàcum monachis & Episcopis eos insequutus, vinculis constrictos inde deduxit. Coacta autem Synodo, quum his se verbis excusare conarentur, hunc nos, ajentes, haudquaquam constituimus, ut Ecclesiam te vivente regeret, sed quia ex te cognovimus, Josue cognomento labeonem, fratris tui filium, Sedis tuæ hæredem, instar secularis potestatis, quæ hæreditate possidetur, te velle instituere; propterea nos zelo ducti, eum elegimus ut post tuum obitum Patriarchali munere fungeretur; non tamen eorum excusationes admissæ sunt, sed ipsi cum Bar-Vehebun vi abducti, ut cum Patriarcha & Maphriano in cœnobium Barsumæ traherentur. Illis autem abeuntibus, subduxit se Theodorus aliquantisper, dum fugam meditatur. Tùm Maphrianus Patriarcham incusavit, quod eum vinculis constringi haud permisisset. Sed diligenti perquisitione facta, hominem invenientes, comprehensum in cœnobium abduxere, ubi congregato ingenti Episcoporum numero damnatus est. Ferunt, tempore Liturgiæ Theodorum proprio habitu ab illis exutum, vestibus sæcularibus indutum fuisse, imposito capiti rubro tegumento. Statuentes autem eum ad latus Altaris, prius in faciem ejus expuebant, quàm Sacramenta perciperent. Et hunc quidem depositionis modum beatus Mar Michaël haudquaquam retulit; sed nos ex multorum fide dignorum senum ore audivimus hæc ita, ut dixi, contigisse: quæ si vera sunt, haud certè decent. Post hæc unusquisque Episcoporum ferens secum libellum damnationis Bar-Vehebun, in suam diœcesim reversus est. Ille verò in cœnobio tamquam sub custodia, monachali tamen habitu donatus, remansit. Patriarcha etiam Marden repetiit. Tùm quidam cœnobitarum miseratione Theodori Bar-Vehebun ducti, per cœnobii murum fune hominem noctu demisere: qui Damascum fugiens, librum ibi Arabicè composuit: erat enim quatuor linguas Græcam, Syriacam, Armenicam, & Saracenicam apprimè doctus: & reverà parem sibi in doctrina & eloquentia eo sæculo neminem habuit, sed practicam philosophiæ partem, & præclara virtutum opera, quæ hominem ab errore tuentur, in eo desideraveris.*

III. Patriarcha in Cilicia proclamatus.

Damasco Hierosolymam profectus, ut idem Bar-hebræus refert fol. 310.

NOTÆ.

1 *Maphrianus*. Dignitas apud Jacobitas Patriarchali inferior, metropolitica major. Primatem rectè vertas. Orienti præsidet, hoc est, Chaldææ & Assyriæ, nec non extremis Mesopotamiæ partibus, sub Antiocheni Jacobitarum Patriarchæ potestate. De ejus jurisdictione apud eam sectam, deque prima institutione, ac Sede, latiùs Gregorius Bar-hebræus in Chronico Syriaco par. 3. ubi eorum seriem ad suam usque ætatem (fuit enim & ipse Maphrianus) perducit. Vide Renaudotium tom. 2. Lit. Orient. pag. 271. 489. 509.

2 *Assanitas*. Populi ditionis Tagritensis, quos Michaël Patriarcha dissentiente licet Joanne Maphriano eorum Præsule, communionis extorres fecerat ob famosissimam quæstionem, quæ sub Georgio, Cyriaco & Dionysio Patriarchis eam sectam bifariam diviserat circa hanc Liturgiæ Syriacæ voculam, *Panem cælestem frangimus*, cujus suprà memini pag. 203. Vide Bar-hebræum in Chronico Par. 2. & 3.

fol. 310. ſpem tamen amiſſi honoris haud abjecit. Quum enim de obitu Joannis Maphriani certior factus fuiſſet, concitato gradu in Meſopotamiam regreſſus, ſummam auri præfecto Mardæ & Moſul obtulit, ut Maphriani dignitatem ſibi concederet: quam quum obtinere nequiviſſet, in Caſtrum Romanum apud Armenorum Patriarcham ſe recepit, cujus ope, addita etiam Regis ejus gentis auctoritate, in Patriarcham per totam Ciliciam, frendente licet Michaële, proclamatus eſt: atque ita Jacobitis in ea Orientis parte præfuit uſque ad annum Græcorum 1503. Chriſti 1192. quo obiit.

IV. Ejus ſcripta.

Scripſit *Tractatum de Elucidatione Miſſæ Syriacæ*, cujus fragmentum citatur à Cl. Stephano Edenenſi in Vindiciis Maronitarum lib. 2. Apologia 6. ſect. 2. ubi de impari hoſtiarum numero eadem decernit, ac Bar-Salibæus, ut notavi ſuprà pag. 181.

Ejuſdem *Anaphora* exſtat in Cod. Syr. 32. qui ab Andrea Scandar hiſce diebus ad Bibliothecam Vaticanam ex Syria tranſmiſſus fuit. Titulus Anaphoræ: ܐܢܐܦܘܪܐ ܕܡܟܢܫܐ ܡܢ ܐܒܗܬܐ ܩܕܝܫܐ ܕܟܢܫܗ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܗܘ ܒܪ ܘܗܒܘܢ: *Anaphora collecta ex ſanctis Patribus, quam collegit Mar Joannes Patriarcha, qui & Bar-Vehebun.* Initium fol. 129. ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܚܝܠܬܢܐ ܘܠܐ ܡܬܕܪܟܢܐ: *Domine Deus fortis & incomprehenſibilis.* Eadem autem eſt ac illa, quam ſub nomine *Joannis magni Patriarchæ* publicavit Renaudotius tom. 2. Lit. Orient. pag. 409. ut collatione facta didici. Quare ſcrupulus eidem Renaudotio tollitur, qui tom. cit. pag. 420. ingenuè fatetur, ſe neſcire, quiſnam fuerit inter tot Jacobitarum Patriarchas *Joannis* nomine inſignitos, ejus Anaphoræ auctor: & ego quoque dubitationem libenter exuo, qui in ea Jacobiticæ hiſtoriæ caligine quum hoc mihi Syriacorum Codicum ſubſidium nondum adeſſet, ſcripſeram pag. 140. non conſtare, cuinam Joanni Patriarchæ ea Liturgia tribuenda ſit.

CAPUT XXXVI.

Joannes Mardæ, Daræ, Haran, Chaboræ, & Niſibis Epiſcopus.

I. Joannes Epiſcopus Mardæ, Daræ, Haran, Chaboræ, & Niſibis.

JOANNES anno Græcorum 1436. Chriſti 1125. ab Athanaſio Abulpharagio Jacobitarum Patriarcha ordinatus Mardæ [1], conjunctarumque ei Eccleſiæ urbium Daræ, Haran, Chaboræ & Niſibis Epiſcopus, obiit anno Græcorum 1476. Chriſti 1165. ut Barhebræus in laudato Chronico Syriaco fol. 298. 302. & 303. teſtatur.

II. Ejus geſta.

Ejus geſta fuſiùs narrantur in Codicibus Syriacis 28. & 32. ex quibuſdam annotationibus, quas ex Codice Evangeliorum à Joſue monacho cœnobii S. Abraham juſſu ejuſdem Joannis Mardenſis Epiſcopi exarato, collegit anonymus feria 5. die 19. Septembris, anno Græcorum 1871. Chriſti 1560. uti adnotatur in laudato Cod. Syr. 28. fol. 140. in hæc verba,

NOTA.

1 *Mardæ*. In Codicibus Liturgicis tres dumtaxat Eccleſiæ nominantur, quibus Joannes præfuiſſe dicitur, nimirùm, *Haran*, ſeù *Charræ*, *Chabora* & *Niſibis*. In Chronicis *Mardæ* nomen præponitur. Addunt alii *Daram*, *Caphartutam*, & alia quædam loca. Nimirùm Jacobitas totius illius Meſopotamiæ tractus à Marde uſque Haran, ex ævi ſequioris diſciplina, ut dixi pag. 127. Epiſcopus ille regebat.

Ope Domini nostri scribimus memoriam, & causam habitationis, seù instaurationis cœnobiorum Diœceseos Mar Joannis Metropolitæ Mardæ.

Dixit Mar Joannes, qui inter justos requievit.

Quum miser ego in habitu monachali montem Edessæ habitarem cum Patribus, qui me in spiritu genuerunt, & educarunt, inde profectus veni in Orientem, qui modò Joannes dicor, & ædem istam sanctam ac celebrem vidi, quæ quondam invidiam concitare poterat, non jam ornatu vario, aut structura aliqua artis humanæ & naturæ fluxæ, aut splendore auri & gemmarum pretiosarum, sicut Scriptura narrat de Templo, quod Salomon ædificavit & exornavit, qui posteà testatus est, omnia quæ sub cœlo sunt, esse vanitatem, & vanitatem vanitatum; sed quia erat ædificium, quod firmatur & innovatur sanctis moribus, qui per exequutionem divinorum mandatorum nos templa Deo efficiunt, & in eis commoratur & inhabitat, sicut dixit vitæ nostræ auctor Jesus Christus: qui diligit me & servat mandata mea, Pater meus diliget eum, & mansionem apud eum faciemus. Ad populum autem illum carnalem, qui gloriabatur in Templo, dixit per Prophetam: quare dicitis, Templum, Templum? Cœlum mihi, & terra, atque maria, pugillus est: quam domum ædificabitis mihi? Ego in opere manuum hominum non habito. Similia his templa fuere, postquam instaurata sunt operâ Mar Ananiæ Episcopi, sicut suprà præfati sumus, quemadmodum dictum est, ex fructibus eorum cognoscetis eos. Et quænam sunt hæc? Dicam. Do-

ctorum illuminatorum, & Interpretum fidissimorum, quibus Oriens & Occidens adjudicant fidem interpretationis & dogma orthodoxum, qui noscuntur suo nomine, suntque Mar Moses [1] Barcepha, & Mar Joannes

[illegible]

NOTA.

[1] *Moses Bar-cepha*. Ex Bar-hebræi Chronico Syriaco Mosis Bar-Cephæ ætatem & gesta colligimus. Ait enim Par. 2. f.286. ubi de Dionysio Patriarcha, qui Theodosium Dionysii Telmaharensis tertium successorem anno Græcorum 1208. Christi 897. excepit:

[illegible]

Eo tempore florebat Severus Episcopus Beth-Raman, qui & Moses Bar-Cepha, commentator sacrorum librorum. Mortuus est autem hic Episcopus die 12. Februarii mensis, anno Græcorum 1214. (Christi 903.) & sepultus in cœnobio Mar Sergii in Monte. Et fol. 377. ubi de Athanasio Primate Orientis, qui à Theodosio Patriarcha ordinatus fuit, [illegible]

[illegible]

Per idem tempus clarebat doctrina ecclesiastica & prophana religiosissimus Moses Barcepha Episcopus Beth-Raman, qui interpretatus est totum vetus & novum Testamentum, & libros Dialecticæ prolixis & admirabilibus commentariis, & alia plura opera publicavit. Ejusdem Vita, auctore anonymo, prostat ad calcem Codicis Syriaci 32. in hæc verba:

[illegible]

Pater ejus erat ex Chobail pago ad Tigrim fluvium, qui hodie Masciabad-Chobol dicitur: mater

nes [1] Episcopus urbis Daræ. Ambo in hac æde habitarunt, & educati fuere, atque illuminati sunt, & inter eos sanctos, qui eo tempore ibi erant, commorabantur.

[illegible]

mater verò ex Balad urbe. Natus autem & educatus fuit in eadem urbe Balad. Nomen patris ejus Simeon, & nomen matris Marid: & vocatus fuit Moses Bar-Cepha: Moses quidem de nomine patrui, qui erat doctor in Ecclesia magna Beth-Sciabak, magister David Beth-Raban; Bar-Cepha verò duplici ex causa dictus fuit: Primùm, ex nomine Simeonis Cephæ ejus patris: nam qui Græcè Petrus, Syriacè Cepha dicitur: deinde, quia obiit mater ejus, quum ipse mensem decimum ageret, & Simeon pater ejus ducebat eum in Ecclesiam Deiparæ, quæ est in Balad urbe, & lactabat eum ex illa Icone, seù imagine ejusdem Sanctæ Dei genitricis Mariæ, quæ ex cepha, seù lapide adamantino erat. Educatus autem fuit puer Moses secundùm Dei voluntatem, & scripturam doctus fuit à Raban Cyriaco archimandrita Mar Sergii in monte Sajo ad latus Balad urbis. Posteà monasticum habitum induit in eodem cœnobio Mar Sergii, & electus fuit in Episcopum Mosul & Beth-Raman, & Beth-Chiuniæ, & Mar Severi nomen assumpsit: Exposuitque omnes libros Ecclesiæ, & vixit nonaginta circiter annos, rexitque Episcopatum annis quadraginta; Tagritensium verò Visitator fuit per annos decem. Sed quænam fuit causa, ut expositiones conscriberet? Dicimus, quia rogarunt eum Ignatius Karontæ, & Cyriacus ejus præceptor, & Abibus ejus itidem magister, ut exponeret Psalmos, & Paulum: & exposuit Evangelium, & Pentateuchum, & librum Judicum, & librum Prophetarum, & Actus Apostolorum, & Apostolum: & duos Theologi (Nazianzeni) tomos: & fecit librum disputationum adversùs hæreses, & librum historiæ Ecclesiasticæ. Denique obiit & migravit ex hoc sæculo anno Græcorum millesimo ducentesimo decimo quarto (Christi 903.) *mense Februario, die 12., Sabbato. Ut Deus eum in cœtibus Apostolorum ejusdem sociorum constituat, nosque adjuvet per ejus orationes Amen.* Hucusque anonymus, ex quo Andreas Masius vitam Bar-Cephæ concinnavit, sed anno Græcorum 1224. pro anno 1214. & die 13. Februarii pro 12. ejusdem mensis, perperàm substitutis. Quare tùm Bar-hebræi, tùm anonymi hujus auctoritate corrigendum, quod ex eodem Masio de die & anno obitus Bar-Cephæ suprà tradidi pag. 127. & causa insuper adjicienda, cur idem Bar-Cepha [illegible] *Sauro*, hoc est, *Visitator*, dictus fuerit: non quidem Mosul urbis, ut Masius autumat, sed Tagritensium, quorum Ecclesiam proprio Episcopo viduatam, per decennium ipse jussu Patriarchæ Jacobitarum visitavit, rexitque, uti suprà narratur. Exstant ejusdem Bar-Cephæ in Cod. Syr. 31. quem nuper D. Andreas Scandar in Bibliothecam Vaticanam transmisit sequentia opera: videlicet: *Liber de Anima*, capitibus 40. *Commentarius de sacro Chrismate*, cap. 30. *De Baptismo*, cap. 24. & *de Ascensione Domini*, cap. 20.

1 *Joannes Daræ*. Vivebat anno Græcorum 1148. (*Christi* 837.) teste Gregorio Barhebræo in Chronico Syriaco Par. 2. fol. 285. ubi postquam retulit obitum Abraham pseudo-Patriarchæ, qui adversùs Dionysium Telmaharensem sederat, hæc de eodem Dionysio subjungit. [illegible]

Per idem tempus multiplicatæ sunt multiformes afflictiones Arabum in Christianos omnium locorum per intolerabilia tributa. Qua de re scripsit Mar Dionysius ad Joannem Daræ, cujus rogatu Chronicon suum exaraverat, hunc in modum. Haud opus est, ut prudentiam tuam certiorem faciam, quales me tribulationes premant &c. Vixit autem Dionysius in Patriarchatu, eodem Bar-hebræo teste, ab anno Græcorum 1129. ad annum 1156. quo obiit die 22. Augusti. Qua Bar-hebræi auctoritate tùm Dionysii Patriarchæ, tùm Joannis Episcopi Darensis ætas, quæ hactenus ignota fuerat, nunc primùm patuit. Ejusdem Joannis Darensis *lib. de Anima* laudatur in Cod. Syr. 31. ubi plura ex eo fragmenta tractatui Barcephæ subjunguntur.

Porrò ista quorsum commemoravimus, nisi ut ostendamus, ad quod profundum ex illa altitudine descenderit istud sanctum habitaculum, ita ut pro istis Angelis terrestribus habitatores Arabes, & juvenes, & fœminæ, & pueri, & puellæ illud impleverint. Et non modicus dolor cor meum angebat. Nec erat modus, ut expurgaretur locus istis abominationibus: quoniam in Oriente, hoc est in monte Terapeutarum, videlicet in Tur-Abdin, & in Diœcesi Mardæ ne unus quidem supererat monachus: neque quales essent monachi aut quomodo fierent notum erat. Ego autem infelix sollicitus unàcum patribus meis sanctis, qui me genuerunt & educarunt, cogitabam apud me talenta accipere, atque conari in silentio agere, & miseram vitam meam in quiete & solitudine finire. Ex improviso negotium præter voluntatem meam, quodque referre pudet, me oppressit, ut ego mihi nomen assumerem, quod ignominiosum est fortasse iis, quibus præfectus sum, & talentum Petri Apostoli & Joannis susciperem. Quamobrem afflictus sum, & coactus hoc modo à fratribus, qui mecum erant, & qui noverant me, falsam de me opinionem habentibus, sicut exitus rei ostendit. Existimabant enim aliquam utilitatem à me se percepturos; sed contrarium accidit spei illorum. Quare dicendum est potiùs eos ad me descendisse, quàm ascendisse. Sed ista facta fuerint, sicut facta sunt, quasi per voluntatem Dei. Et factus sum videlicet de nomine hæres Mar Ananiæ illius celeberrimi ego infelix. Atque inde duplicata est tristitia, & crevit mæror super ædes & monasteria, quæ fuerant destructa & vacua habitatoribus monachis. Hæc itaque erat oratio & petitio mei infelicis, ut viderem in san-

ſancta æde quaſi viginti monachos, antequam migrarem. Complevit autem Deus petitionem meam gratiâ ſuâ: & facti ſunt in ea, vivente me, quaſi ſexaginta cœnobitæ: & inſtaurata ſunt alia monaſteria in hac Diœceſi: imò potiùs conſtructa ſunt iterùm, & decorè, quum ego infelix haberem voluntatem beneplacentem & deſiderantem dumtaxat, Deus autem ſecundùm æternam ſuam miſericordiam, per quem omnia naturâ ſunt, faceret ut eſſent iſta: monaſterium, ſcilicet, Mar-Ab, alterum Mar-Theodoti, (ſanctorum illuſtrium & celeberrimorum facientium virtutes & mirabilia) quod appellatur monaſterium Kelat, quod eſt ad Orientem Sur caſtri: & aliud cœnobium magnum & celebre ad latus Hur & Habar, in loco qui dicitur Beth-Tabitha, ſitumque eſt in valle Beth-Arca ad orientem Hur & Habar: atque in eo ſunt cœnobitæ ſancti, qui laboraverunt & ædificarunt murum, & templum, & ſanctuarium, & cellas. Præterea aliud monaſterium in valle Sciaaba ad occaſum Sciaabæ caſtelli in loco dicto Beth-Eſe, & conſtructum eſt ad titulum ſancti inclyti Georgii; monaſterium autem Beth-Tabithæ, quod ſuprà commemoravimus, conſtructum eſt nomini Dei Genitricis & Mar Domitii. Domus verò celebris Athanaſii Patriarchæ, cognomento Sandalenſis, eſt apud caſtellum, quod Collis Aromatum appellatur. Ubi verò Curdos animadvertimus ibi hyemare, diruta à nobis eſt, & conſtruximus ſuprà crepidinem, quæ eſt in medio domus, & fecimus cellas. Aliud inſuper cœnobium S. Danielis ſupra caſtrum Beriæ: aliud item monaſterium ſuper flumen Chobar, quod eſt Chabur ad latus pagorum duorum Taban, & Saimiæ, cum aliis cœnobiis, quæ ſunt ad latus Mardæ. Aliud item cœnobium Mar Bochri, ſeù S. Stephani, quod eſt ad latus Benebil, & Roſemil pagorum. Aliud item cœnobium Mar Barſumæ, quod ſolo fuerat æquatum, quodque

ſitum

situm est ad latus duorum pagorum Tel-Cobab, & Begadscia: ut Deus pro multis miserationibus suis per intercessionem Sanctorum, quorum sepulcra in eis sunt, custodiat ea & habitatores eorum, & regionem istam sine perturbatione, ut nunquam vacua fiant cœnobitis sanctis in illis habitantibus usque in sæculum. Causa autem, quæ me coëgit referre nomina monasteriorum, hæc fuit, ne forte (quod Deus avertat) desolentur aliquibus casibus, & in oblivionem abeant, nec agnoscatur à quonam constructa fuerint, & ad cujusnam Sancti titulum, sicut accidit huic ædi S. Mar Ananiæ, de qua nusquam invenimus quando, vel quomodo, & à quo nuncupata fuerit, neque nomen Sancti, de cujus nomine nosceretur ante Ananiam Episcopum: sicut sunt plurima monasteria, in quibus perierunt acta Sanctorum, quorum ad titulum constructa fuere: Ut exempli gratia Sancti celeberrimi Mar Behenam, qui hodie, sicut tempore Apostolorum, facit mirabilia & virtutes omnibus illis, qui ad eum veniunt cum fide; & nulla tamen exstat ejus historia, sed oraculis tantùm traditio, quæ pro libito narrantis augetur vel minuitur. Commemoravimus autem hæc cœnobia, & initium constructionis eorum, & nomina Sanctorum, quorum super sepulcra ædificata sunt, quum hoc justum sit, ut uniuscujusque cœnobii peculiaris historia conscribatur. Nunc autem dicimus, Domum hanc Mar Ananiæ non ab illo fuisse ædificatam, sed instauratam dumtaxat, postquam ab habitatoribus deserta est, ipso Anania in Oriente commorante. Tunc enim habitare cœpit in cœnobio, quod ad latus Callinici situm est. Et ex illo loco vocavit eum Mar Cyriacus Patriarcha, eumque Episcopum Mardæ & Caphartutæ instituit anno *Græcorum* millesimo centesimo quarto, (*Christi* 793.) Quum autem venisset, & hanc domum vidisset, quæ cœnobium Natphæ dicitur monacho-

chorum ſolitariam vitam degentium, curam ejus ſuſcepit, ædeſque ornavit & inſtauravit, habitaveruntque in illa monachi, congregatio magna, viri excellentes, & dedit eis legem, & regulas optimas, cœnobiumque omnibus ornamentis eleganter exornavit. Vixit autem in illa annos ferè tres & viginti, atque ad Dominum migravit. Et factus eſt poſt eum Ignatius ejuſdem diſcipulus Epiſcopus Mardæ & Caphartutæ ab eodem Cyriaco Patriarcha. Florente autem concordia & charitate monachorum ſanctorum illius temporis, atque pace & rerum copia, monachi ornarunt templum & cellas elegantiſſimè: & collegerunt poſueruntque in eodem ſancto loco ſacros libros omnis generis, & congregarunt eos in Beth-gaza, hoc eſt, Theſauro cœnobii ad utilitatem omnium cujuſvis gradus. Poſtea autem ſive ex mutatione regnorum, ſive ex aliis caſibus, qui multis modis accidere ſolent incolis & regionibus, deſolatæ fuerunt urbes iſtæ celeberrimæ, Rheſina, Dara, Caphartuta, & Marde; ſimulque cœnobia vaſtata ſunt.

[illegible]

[illegible]

Vos ergo, monachi, videte, & concedite mundo pacem perpetuam probitate actuum veſtrorum; vel nolite eſſe cauſa deſolationis monaſteriorum per contumaciam & rebellionem malorum operum. Dicitur enim, quod ſecularium peccata tolerat Deus; peccata autem monachorum minimè. Rogo itaque vos ego infelix, ſatagite, ut & ſanctus iſte Codex cuſtodiatur in generationes & tempora ad utilitatem plurimorum. Satagenti autem, & legenti, atque ſcribenti, & quicumque in hoc monumentum inciderit, edico, ut nominatim oret pro eo, qui Codicem hunc donavit, in hæc verba. Chriſte Deus, qui vivifica & viva verba tua honoravit, ei nempè qui laboravit & ſcripſit & donavit, eſto propitius, & ſanctifica illum à delictis, quæ fecit, & à malis, quæ operatus eſt, in perpetuum Amen.

[illegible]

Hanc porrò annotationem deſcripſi ex Codice Evangeliorum, quem ſcripſit in uſum ſuum laudatus Mar Joannes Metropolita Mardæ: & hæc verba ſunt ex ore ejus, & ſecundùm ſcriptum ejus. Incidit autem in manus noſtras illud celebre Evangelium in pago regionis Maadan, qui dicitur cœnobium Mar Abel, poſtquam legitima emptione dictum Evangelium exactè ſcriptum venit in manus cujuſdam Patriarchæ ejus temporis, cujus tenorem ſcripturæ, nec non emptionis, quam invenimus in eodem Evangelio, ex ore emptoris infrà deſcribemus. Invenimus etiam in prædicto Codice ad marginem hanc narrationem ſic ſcriptam.

[illegible]

Vixit autem Mar Joannes illuſtris nomine annos ſeptuaginta ſeptem, & Epi-

[illegible]

Episcopatum gessit annos triginta [1] octo. Obiit [2] autem, & ad Christum migravit anno Græcorum 1476. die 12. Julii, feria 2. hora quarta diei.

[illegible]

[illegible]

Et addit his alias narrationes, quas invenimus in prædicto Evangelio de eodem Mar Joanne hujus tenoris.

[illegible]

Idem Mar Joannes multos Codices procuravit, & plurimum laboravit, ut compingeret & uniret codices dispersos & obtruncatos diuturnitate temporis, & scripsit quatuor Evangelia parva auro & argento, quorum unum est hoc, quod in hoc sacro cœnobio Mar Ananiæ prostat. Contulit autem laborem & curam ad Ecclesiæ utilitatem, & ad procurandam ejusdem suppellectilem, ut phialas, & calices, & thuribula, & cruces, & flabella, & arcas, & sedes: quam diligentiam nemo alius habuit. Unum ejus diligentiæ specimen fuit, quod Alexandriam pecuniam misit, & emit per mercatores amicos suos duas phialas, & urceum ad consecrationem chrismatis, & calices tres stanneos, & quinque vasa, quibus simile non fuit reperire, nisi in thesauris regum. Consecravit autem chrisma per tredecim vices, & locupletavit omnes Christianos omnium regionum. Vixit autem

[illegible]

NOTÆ.

1 *Triginta octo*. Imò, *quadraginta*, ut infrà notatur, & Greg. Bar-hebræus in Chronico Syriaco testatur: nam ordinatus est anno Græcorum 1436. & obiit anno 1476.

2 *Obiit*. Eodem anno, Græcorum scilicet 1476. Christi 1165. Joannis obitum refert Greg. Bar-hebræus in Chronico Syr. Par. 2. fol. 303. [illegible]

Eodem anno 1476. (inquit Bar-hebræus) *celeberrimus mar Joannes Mardæ quum ex cœnobio mar Ananiæ ad specum Adrur Jabiam anachoretam visitaturus ascenderet, ex equo cecidit, & mortuus est: ejusque, ac Maphriani* (Joannis scilicet qui eodem anno obierat) *Cimelium, quod ad ipsum ex hereditate devenerat, apud quosdam impios depositum, ab iis impiè dissipatum est.* Addit Bar-hebræus, post Joannis Mardensis obitum, Patriarchas Jacobitas ex urbe Amida in Marden sedem transtulisse.

autem septuaginta septem annis: Episcopatum gessit annis quadraginta: in fine dierum suorum procuravit & possedit virtutem magnam. Congregavit fontes, [1] qui erant in montibus illustris mar Barsumæ, & expensas fecit de suo, & ex proprio mar Barsumæ, & adduxit illas aquas intra cœnobium prædictum. Et similiter introduxit aquas in cœnobium mar Ananiæ, & donavit tria molendina monasteriis: medietatem molendini, quod est in Hasrai, Mar Ananiæ, & medietatem alteram illius, quod est sub Harzam pago: & quartam partem ejus, sancto mar Domitio, quod situm est in fastigio montis Hur & Abar: & alteram quartam partem mar Georgio Sciaabæ: & aliud molendinum, quod situm est super fontem Taban & Sahimiæ, donavit mar [2] Zoaræ, atque insuper Ecclesiæ Taban & Sahimiæ, quæ est in Chaburo flumine. Quid plura? Nequit lingua narrare viri illius præclara opera, quoniam omnem dicendi copiam superant, & omnes laudes [3] infrà ipsum sunt: cujus diligentiæ tribuendæ sunt dispositiones in ejus Diœcesi existentes, sive fabricæ, sive supellectiles diversi generis, sive rerum coordinationes: & ut paucis dicam, non surrexit similis ei in populo nostro (*Jacobitas intelligit*) certissimè. Præterea molendinum Mar Ananiæ, quod in Goro situm est, & sublatum fuerat à tem-

[Syriac text illegible]

NOTÆ.

1 *Fontes*. Id factum refert Bar-hebræus in Chronico Syriaco Par. 2. fol. 302. ad annum Græcorum 1474. præfecto cœnobii Barsumæ Michaële, qui postmodùm ad Patriarchatum Jacobitarum evectus fuit.

2 *Zoaræ*. Templum Zoaræ martyri in urbe Amida jam ab anno Christi 503. extructum fuisse ex Zacharia Meletinensi notavi tom. I. pag. 425. & 558. Alterum hæreticum Zoaram anno Christi 530. Ecclesiam perturbasse, & unàcum Anthimo Constantinopolitano in Synodo sub Menna damnatum, ex Actis ejusdem Synodi & ex epistola monachorum secundæ Syriæ liquet. Quis autem is fuerit, & quale ejus institutum, nunc primùm discimus ex Chronico Gregorii Bar-hebræi Par. 2. fol. 266. ubi eum sub Justiniano Styliticam vitam egisse testatur in hæc verba.

[Syriac text illegible]

Sed & Sanctus mar Zoara stylites (impius nempè Monophysita) *postquam à Synoditis ex columna dejectus fuit, ductis secum decem discipulis, Constantinopolim profectus Imperatorem acerrimè reprehendebat &c.* Addit fabulam percussi ab eodem Zoara tumore faciei Imperatoris, & mox sanati propter Theodoram Imperatricem, quæ pro mariti salute eum deprecata fuerat.

3 *Laudes*. Jacobita Jacobitam laudat, hæreticus hæreticum.

à temporibus antiquis, diligentia & honore, quem ei Christus contulit, recuperavit ex dentibus leonis. Ut Deus, cum quo laboravit à mane vitæ suæ usque in vesperam, collocet eum cum justis in regno suo cœlesti, eique tribuat fiduciam coram eo in die adventus sui, & faciat eum audire vocem illam: serve bone intra in gaudium Domini tui: & veniam concedat Abrahamo peccatori per preces ejus. Amen. Et misero Pharuco, qui aliquid ex ejus laudibus descripsit, concedat ut mereatur veniam per illius intercessionem. Amen.

Ordinavit Presbyteros & Diaconos septingentos. Item donavit duo molendina sancto & virtutibus illustri mar Abæ martyri celebri. Oratio Beati patris nostri mar Joannis adjuvet nos. Finis.

Prætereà Codex alius addit his, quæ mutuati sumus ex eodem prædicto Evangelio.

Migravit ab hoc sæculo nequam & miseriarum pleno, & abjit ad Dominum suum mar Joannes sanctus Metropolita Mardæ, & Daræ, & Chaburæ, & Caphartutæ, & Tel-Besmæ, anno Græcorum millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto, die 12. Julii, in Neomenia mensis Romadan, hoc est, Jejunii Arabum, anno Hegiræ eorum quingentesimo sexto. Iste autem homo sanctus, justus, doctor, sapiens, & illuminatus fuit in omni arte, & intelligens, & eruditus, & in eo perfecta sunt omnia bona, & de eo adimple- tum

tum est, quod dicit Dominus noster: non surrexit in Ecclesia similis ei, vir, in quo inventa sunt omnia requisita sive animæ, sive corporis: qui vivificavit religionem omnem quæ mortua fuerat, qui ædificavit monasteria destructa à ducentis & trecentis annis, quorum nemo nomina noverat; Ecclesias magnas & pulchras lapide & calce quinque: primam in Donisar, quæ dicitur nova, alteram in Telkobab, tertiam in Maskok, quartam in Sciaaba, & quintam in Tel-Besme. Parvas autem viginti quatuor: videlicet, Koluk, & Achmedi, & Beth-Norkos, & Benebil, & Kosre infrà cœnobium mar Ananiæ, & cœnobii Eliæ, quod est in Lehepha, & Kosur, & collis Harzam, & Grangiæ Bad, & Abrahimiæ, & Omaræ, & Beth-Kataræ, & Begadsciæ, & Sendriæ, & Dadamiæ, & Bugdisæ quæ proxima est Maskoko, & Beth-Kogiak, & Dimatiæ, & Helliæ, & Bacaræ, & Harasphæ, & Kavimæ, & Gumiæ, & Giaaphariæ, quæ sub Dara sita est. Monasteria nova, quæ ædificavit, Mar Daniel primum est, quod dicitur Agles, in monte Brejo; & mar Domitius in Hur & Abar; & mar Georgius in Sciaaba; & mar Barsuma apud Tel-Kobab; & mar Stephanus, qui & mar Bochres, propè Benebil & Rosmil; & mar Theodotus propè Sur castrum. Cœnobia autem quæ instauravit, in quibus nullus reperiebatur monachus: cœnobium mar Ananiæ, & mar Abæ propè Sur; & cœnobium mar Athanasii Patriarchæ, quod erat cœnobium magnum; & cœnobium Samitiæ ad latus Tel-Besmæ. Ista sunt quatuor cœnobia,

[illegible]

[illegible]

Qui legit, aut audit, aut describit, oret pro eo laudatissimo, qui procuravit & invenit laudabiles artes & proprias sibi fecit laudes & pro illo, qui laudibus eum celebravit, & descripsit laudabiles ejus mores: & pro illo misero in frequentibus contritionibus fœdo, reo, corrupto, & fœtido, qui hæc encomia pro illo in laudandis illustri iterùm descripsit: ut orationes ejusdem sustentent præcipuum inter vexatos negotiatorem sollicitudinum, transgressorem in suis moribus dissolutis, Pharuchum peccatorum maximum, qui scripsit hæc in dimidio Septembris anni 1871. (*Christi* 1560.) in pago Dair-Havil in ministerio Pastoris Pastorum mar Ignatii Patriarchæ temporis prædicti, qui est Nemet-Allah [1]

[illegible]

Et hoc est exemplar venditionis prædicti Evangelii, cujus appellationem & proprietatem accepto pretio distraximus.

[illegible]

Ignatius [2] Xenajas, senex miser, Quum cursu rotæ temporis murus cum cellis & porta altaris sacri cœnobii mar Ananiæ anno Græcorum 1707. (*Christi* 1496.) per Tamarlangum corruisset, nos disponente Dei gratia instauravimus portam altaris, & arcus, & muros, & cellas, & magnas expensas fecimus quasi quinquaginta millium & ampliùs; quædam à fidelibus accipientes, & quædam ex pretio supellectilium ejusdem cœnobii quas vendidimus: remansit autem nobis summa quindecim millium, quam fœnore accepimus, nec solvere potuimus post persis

[illegible]

NOTÆ.

1 *Nemet-Allah*. Hic est Nehemes Jacobitarum Patriarcha, de quo dixi in priori tom. pag. 536.

2 *Ignatius*. Est centesimus duodecimus in serie Patriarcharum Jacobitarum, Xenaiæ seu peregrini filius, hoc est, Arabicè *Bar-Garib*, appellatus, quem ab anno Græcorum 1692. ad annum 1723. Patriarchatum gessisse, refert continuator Chronici Barhebræi fol. 344. & 345.

captivitatem Tamarlangi: nam dispersis in varias regiones hominibus creditores debitum à nobis exegere. Quamobrem coacti fuimus vendere duos hosce Officii Sanctorum tomos, manu Raban Zebinæ exaratos, & Evangelium per anni circulum dispositum, & tomum Sedrarum septem millibus, pro benedicto castro cœnobii mar Abel in regione Maadan, atque ita debitum nostrum solvimus. Firmata sunt hæc nostro chirographo per eum, qui humilitatem nostram haud repulit. Nemini autem fas esto, illud quacumque de causa infringere. Laus Deo, Amen, Amen.

ܡܛܠ ܡܩܒܠ ܐܡܟ ܡܫܒܝܬܐ ܕܡܢ
ܒܝܬ ܕܬܡܘܪܠܢܓ ܡܩܦܠ ܒܬܠܬ ܡܣܬܒܪܢܘܬܐ
ܘܡܢ ܐܠܦܝܢ ܢܗܕܡܘܢ ܕܢܚܫܝܐ ܘܠܐ
ܟܠ ܚܕ ܣܝܡܐ ܒܟܬܒܐ ܕܐܝܟܢ ܘܐܦܢ
ܐܬܟܬܒܘ ܒܐܬܪܘܬܐ ܘܦܘܪܫܢܐ ܐܢܫܐ
ܣܘܟܠܐ ܡܫܬܡܫܢܐ. ܐܝܟ ܡܟܬܒܐ
ܘܟܠ ܐܘܪܚܐ ܕܩܢܘܡܐ ܡܬܡܨܝܢܐ ܣܘܓܐܐ
ܘܩܘܡ ܐܪܒܥܐ ܘܐܘܪܝܢ ܠܢܦܫܗ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܡܩܢܝܢܐ ܘܫܪܪܐ
ܘܡܒܪܟܬܐ ܠܐܒܗ̈ܝܢ
ܠܡܫܪܐ ܡܟܬܒܢܐ ܕܗܘܐ ܘܡܢܝܢ ܗܘܕܥܐ ܕܐܬܪܐ ܘܡܕܝܢ ܘܦܘܪܫܢܐ ܠܡܥܒܕ
ܣܘܟܠܐ ܘܗܟܢܐ ܦܪܥܢ ܚܘܒܬܢ ܣܝܡܝܢ ܗܠܝܢ ܒܟܬܒ ܐܝܕܢ ܗܘ ܕܠܐ ܕܚܩ. ܘܠܟܠ
ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܫܪܝܘ ܒܟܠ ܥܠܐ. ܫܘܒܚܐ ܠܐܠܗܐ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ.

Hucusque anonymus, qui appositas ad calcem ejus Evangeliorum Codicis tàm Joannis Mardensis Episcopi, quàm aliorum manu adnotationes diligenter descripsit, ex quibus liquet qua is ætate vixerit, & quantum studii in exstruendis instaurandisque cœnobiis contulerit.

III. Ejus Anaphora.

Præter librum, cujus suprà ex Bar-hebræo memini pag. 208. scripsit Joannes *Anaphoram* de qua hæc clar. Edenensis de catholicis Liturgiarum auctoribus cap. 2. num. 18. ubi de sancto Joanne Chrysostomo.

وبوجد ايضا باسمه في النسخات
القديمة الانافور التي بدوه
ܐܠܗܐ ܗܘ ܪܒܐ ܡܫܬܡܫܢܐ .
وباسمه انطبع برومية سنة الف وخمسماية واربع
وتسعين ربانية . وفي بعض نسخات مكتوب انه
تولف من ايوانيس وهو يعقوب
اسقف حاران ونصيبين .

Ejus etiam, (hoc est, Chrysostomi) *nomine inscribitur in antiquis exemplaribus Anaphora, quæ incipit*, Deus magne & æterne, *quæ sub ejusdem nomine impressa prodiit Romæ anno Domini* 1594. *At in aliis Codicibus dicitur hæc Anaphora composita à Joanne, qui & Jacobus Episcopus Haran & Nisibis*. Quod & Renaudotius animadvertit tom. 2. Liturg. Orient. pag. 254. & 260. qui tamen ibidem quis & qualis fuerit hic Joannes, se ignorare fatetur. Exstat ms. sub ejusdem Joannis Episcopi Haran, Chaboræ, & Nisibis nomine in Cod. Syr. Vat. 33. pag. 21. & in Cod. Nitr. 3. fol. 269. Sub nomine verò Chrysostomi, in Codice Ecchell. 5. fol. 39. & Arabicè reddita in Codice Arab. Vatic. 59. pag. 22.

CAPUT XXXVII.

Michaël Junior Patriarcha.

I. Michaël junior Patriarcha Jacobitarum.

MICHAEL junior, qui & ܝܫܘܥ ܫܒܘܥܠܐ *Josue Labeo*, senioris hujus nominis Jacobitarum Patriarchæ ex fratre nepos, sæculo XIII. ineunte floruit, de quo Continuator Bar-Salibæi in serie eorum Patriarcharum numero 102.

ܡܝܟܐܝܠ ܙܥܘܪܐ ܕܗܘ ܝܫܘܥ ܒܪ
ܐܚܘܗܝ ܕܡܝܟܐܝܠ ܩܫܝܫܐ ܩܕܡܝܐ
ܠܥܠ

[illegible]

Mar Michaël, qui & Josue, præfati Mar Michaëlis ex fratre nepos. Hunc Episcopi omnes cum Maphriano (Gregorio scilicet Tagritensium Primate, ejusdem Josue fratre) *in cœnobio Mar Barsumæ congregati, approbarunt mense Julio, anno* Græcorum *millesimo quingentesimo decimo octavo*, Christi 1207. Nimirùm postquam sexennio Patriarchatum invasisset. Nam quum Michaël senior ejus patruus feria 2. die 7. Novembris anni Græcorum 1511. Christi 1199. obiisset, in ejus locum à Synodo Episcoporum electus fuit Saliba Archimandrita cœnobii Barsumæ & ordinatus die 16. Decembris ejusdem anni, & *Athanasius* appellatus. Aberat à Synodo Gregorius Maphrianus, qui ob factam se inconsulto ordinationem offensus, Episcopis suæ ditionis in cœnobio S. Ananiæ apud Marden urbem collectis, anno sequenti, sexta, ut vocant, Confessorum feria, hoc est, biduo ante Dominicam in Albis, Josue fratrem suum in Patriarcham elegit, imposito ei Michaëlis nomine. Duravit hoc schisma usque ad annum Christi 1207. quo Athanasius mortuus est. Tunc enim Episcopi cum Maphriano, ut suprà dixi, Michaëli consensere. Verùm tres ipsorum, Mennas scilicet Amidæ, Theodorus Edessæ, & Stephanus Castri Mansur, quod petitam ab eo pecuniam haud impetrassent, indignati, aliud schisma anno 1208. invexerunt, Josue Scribam in Patriarcham ordinando, quem & Joannem appellarunt.

II. Ejus obitus.

Vixit autem Michaël usque ad annum Græcorum 1526. Christi 1215. cujus obitum Bar-hebræus in Chronico Par. 3. fol. 317. in hæc verba describit. [illegible]

[illegible]

Quumque circulum absolvissent (Episcopi scilicet qui Joanni Patriarchæ parebant, bonumque senem per cunctas Syriæ & Mesopotamiæ urbes, ut pecuniam à suis subditis colligeret, Mahometanis Mesopotamiæ præfectis, qui ejus ordinationi annuerant, corrogandam, circumduxerant). *Quum, inquam, circulum absolvissent, Patriarcham Mar Joannem in cœnobium* Barsumæ *reducentes, ibi eum reliquerunt. At ille in Ciliciam iterùm aufugit, ut tranquillam vitam ageret. Quumque in monasterio Gavicathæ aliquantisper mansisset, occasionem arripiens Josue Labeo, præfectis Melitinæ subornatis, cœnobium* Barsumæ *repetiit. Hic quum sederet, rumor ad eum perlatus est, Gregorium Maphrianum suum fratrem, qui ipsum in cœnobio adire volebat, postquam*

quam in Castrum Haël regionis Sigaræ pervenisset, morbo correptum obiisse, ejusque cadaver in cœnobium Mar Matthæi delatum, ibi sepultum fuisse anno Græcorum 1526. *Quo nuncio valdè contristatus Mar Michaël, animum despondit: nam fratrem frater sic adjuvabat, ut muri urbem corroborant: atque ita exactis ab obitu fratris quadraginta diebus mortuus est in cœnobio Mar Barsaumæ.* Idem Bar-hebræus fol. 316. de Michaëlis fratrisque moribus hæc adnotat.

ܣܢܝܢ ܛܒ ܣܦܬܢܝ ܗܘܘ ܒܢܝ
ܡܠܝܛܝܢܐ ܠܝܫܘܥ ܣܦܬܢܐ ܐܦܢ
ܒܪ ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܗܘܐ : ܡܛܠ ܪܡܘܬܐ
ܘܡܚܒܘܬܐ ܠܐ ܡܬܡܫܚܢܝܬܐ ܕܐܝܬ ܗܘܬ
ܒܗ . ܘܐܠܘ ܠܐ ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘܝ ܒܗ
ܗܢܐ ܘܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܠܗ ܘܠܐܚܘܗܝ
ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܡܦܪܝܢܐ ܕܡܕܢܚܐ :
ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܕܪܗܘܢ ܕܢܫܘܐ
ܠܗܘܢ ܒܡܠܦܢܘܬܐ ܘܢܟܦܘܬܐ
ܘܫܘܦܪܐ ܦܪܨܘܦܐ ܘܩܘܡܬܐ :

Oderant autem valdè Josue labeonem Melitinenses, quamvis eorum civis esset, propter superbiam & immoderatam avaritiam, quæ ipsi inerant: quibus certè vitiis si ipse & frater ejus Gregorius Orientis Maphrianus caruissent, neminem ejus sæculi doctrinâ, castitate, vultusque & staturæ venustate parem habuissent.

III. Ejusdem Anaphora.

Anaphoram ejus laudat auctor Catalogi Liturgiarum Syriacarum apud Schultingium loc. sæpe cit. num. 36. licet in consignanda epocha de more hallucinetur. *Parvi Michaëlis*, inquit, *Patriarchæ Antiocheni* Anaphora *Chaldaicè composita in civitate Melaciensi* (Malatia, *seù* Melitina) *anno à nativitate Domini* 1163.

CAPUT XXXVIII.

Joannes, qui & Josue, Patriarcha.

I. Joannes Pusillus in Patriarcham Jacobitarum eligitur.

JOANNES cognomento ܟܬܘܒܐ ܡܫܝܚܝܐ ܐܘܟܝܬ ܒܥܘܛܐ *Scriba, Anachoreta, & Pusillus statura*, Josue antea appellatus, post obitum Athanasii cognomento ܩܪܚܐ *Calvi*, à tribus Episcopis anno Christi 1208. in Patriarcham electus fuit adversùs Michaëlem juniorem, ut suprà dixi pag. 231. Post ordinationem per annum integrum in monasterio Baximatensi, quod in Cilicia apud Mopsvestiam situm est, specie monachi delituit, donec archimandritæ cœnobii Gavicathæ opera literas à Rege Armenorum ad Ezzaddinum Cæsareæ in Cappadocia tyrannum obtinuit, ut Syrorum Jacobitarum Patriarcha proclamaretur: Menna itaque Episcopo Amidæ, Theodoro Edessæ, aliisque ex Clero & populo deducentibus, Melitinam primùm, deinde Edessam cæterasque Mesopotamiæ & Syriæ urbes, vicos, atque cœnobia perlustravit, tùm visitandæ Diœceseos causa, tùm etiam ut pecuniam undique colligeret, quam Mahometanis earum regionum præfectis pollicitus fuerat. Mox in Ciliciam ad cœnobium Gavicathæ, quod ipsi à Rege Armenorum apud Mopsvestiam traditum fuerat, reversus, quum Michaël junior ejus æmulus anno Christi 1215. in monasterio Barsumæ periisset, Cilicia relicta Mesopotamiam repetiit, ut Maphrianum loco Gregorii fratris Michaëlis, qui eodem anno obierat, ordinaret. Ordinavit autem Davidem Presbyterum & monachum Thomæ Presbyteri Chisumensis filium,

lium, Barſumæ Archimandritæ cognominis cœnobii diſcipulum, ut refert Bar-hebræus in Chronico f. 317. qui de diſſidiis Patriarcham inter & Simeonem quendam illius cœnobii olim Archimandritam hæc ſubjungit.

ܐܡܪ܂ ܠܐ ܬܬܪܡܐ ܠܗ܆ ܐܠܐ ܡܬܡܢܝܢ
ܠܗ ܠܥܡܪ܆ ܡܫܡܫܢܘܗܝ ܐܡܪ܂ ܟܠ
ܫܢܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܟܠܢ ܠܝ ܠܐ ܐܦܪܘܗ
ܟܠܗ ܡܫܡܫܢܘܬܗ܂ ܘܟܕ ܐܬܩܢܛ
ܟܠܗ ܐܢܫܐ ܒܕܝܪܐ ܕܫܡܥܘܢ ܘܡܠܟܐ
ܒܛܘܪܐ ܡܢܗܘܢ ܩܝܣܐ ܢܣܒ ܟܪܘܝܐ
ܠܟܪܒܐ ܡܩܢܝܐ ܘܫܡܥܘܢ ܐܡܪ ܗܘ
ܡܪܝܐ ܫܡܥܘܢ ܘܠܟܢ ܩܢܐ ܘܟܠ
ܡܢ ܦܘܪܥܢܐ܂ ܟܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ
ܥܡܝ ܘܠܐ ܟܠ ܠܗ ܠܡܥܒܕܢܐ܂ ܘܟܕ
ܫܡܥܗ ܐܠܗܐ ܡܪܝ ܘܢܩܒܬܐ ܠܕܝܪܐ
ܕܟܬܒܐ ܩܪܐ ܗܘ ܫܡܥܘܢ ܟܠ
ܡܫܬܒܚܐ ܐܝܟ ܕܡܫܒܗ ܦܘܠܘܣ.
ܗܘ ܢܫܒ ܦܘܢܝܬܗ ܘܢܦܫ ܡܢ
ܠܒܝܬܐ܆ ܟܕ ܚܙܐ ܕܐܬܐ ܠܦܛܪܝܪܟܐ
ܟܬܒ ܐܠܗܘܗܝ܆ ܘܐܡܪ ܠܫܡܥܘܢ܆
ܡܪܝ ܐܘܪܚܗ ܠܟܠ ܡܢ ܐܘܪܚܐ
ܟܪܝܗܐ ܘܟܬܒܐ ܡܝܬܐ ܘܕܘܟܐ܆
ܘܐܪܡܝ ܐܝܕܗ ܠܟܝܢܗ ܦܘܢܝܐ ܡܢ
ܐܝܕܗ ܕܡܫܬܒܚܐ܂ ܗܘ ܥܩܒ ܢܝܪܐ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܘܬܗ ܦܘܢܝܬܐ
ܘܡܫܝܚܘ ܠܫܡܥܘܢ ܟܪܘܙܘ ܘܫܩܠ
ܡܢܗܘܢ܂ ܘܟܪܘܙܘܬܗ ܗܘ܆ ܘܢܩܠܗ
ܘܫܠܡܗ ܕܦܩܕ ܟܠ ܠܡܫܡܫܢܐ ܟܠܗܘܢ.
ܘܐܬܐ ܐܝܟ ܐܪܡܢܝܐ ܠܟܪܘܙܘܬܐ܆
ܘܐܡܪ ܟܪܘ ܟܕ ܪܘܚܐ ܕܩܝܢܗ
ܟܝܢܗ ܐܢܫܐ ܕܝܢ.

Sed neque in eo cœnobio quietem invenit Patriarcha propter ejuſdem monaſterii præſidem Simeonem Tabakan ex regione Semaba virum contentioſum & audacem. Igitur relicto cœnobio, cellulam ſibi in monaſterio Modik regionis Claudiæ exſtruxit, ibique habitavit. At temerarius ille Simeon, quum annum præfecturæ ſuæ abſolviſſet, ejuſque loco Raban Michaël Cœrdus cœnobitis juxta morem monaſterii per circulum præfuiſſet, ineunte hujus regiminis anno quum domeſticis famulis ut ligna è monte afferrent præcepiſſet, iis Simeon occurrens, nulla habita præcepti Archimandritæ ratione, eos agrum occatum miſit, opus neque conſuetum, neque proficuum. Hæc quum Raban Michaël audiſſet, Patriarchæ renunciavit, Simeonem accuſans. At Patriarcha ad Michaëlem reſcribens: Vos, inquit, audacem illum vobis præeſſe feciſtis. Verùm ubinam ſunt Raban Barſuma ſenex, & Raban Abulpharagius Chori præfectus? Et tu, Raban Michaël, quemnam putas eſſe fatuum illum Simeonem, ut vocem habeat in cœnobio? Quæ epiſtola quum in manus Simeonis incidiſſet & ab eo perlecta fuiſſet, blaſphemiæ is, ſcommatis, & deriſionis verba nomini Patriarchæ affixit: mox ad Patriarcham reddita eſt: qui eandem relegens, infremuit, ut mihi retulit Mär Dionyſius ſenex Claudiæ Epiſcopus. Tùm ego, inquit, monachus novitius eram, & mihi incumbebat Evangelium ad Patriarcham legere. Quumque ingreſſus fuiſſem, ut illud legerem, librumque infrà pectus tenerem, vidi Patriarcham defixis in eam Epiſtolam oculis, manibus tremere, totoque corpore agitari: puſillus enim ſtatura erat, & tenui gracilique corpore præ continuo jejunio. Poſtquam autem eam perlegiſſet, diſcipulo ſuo Raban Rubeli eandem tradidit, qui Simeoni comminari cœpit. At Patriarcha abnuit, hoc, inquiens ad Rubelem, opus tuas ſuperat vires, neque id tu exequi poteris. Quare in ædiculam ſecedens, ubi aſſiduè manere & ſcribere conſueverat, Epiſtolam excommunicationis & interdicti in Simeonem exaravit, eamque in cœnobium ad Raban Abulpharagium Eliſæi filium, Chori præfectum, qui totum Eccleſiaſticum officium per anni circulum memoriter recitabat, direxit, addito præcepto ſub pœna interdicti, niſi illam integrè & ne uno quidem jod omiſſo coram omnibus recitaret. Abulpharagius verò, qui Simeo-

meo-

meonis impudentiam verebatur, Epistolam recitare distulit, quoadusque mitterent ad Patriarcham, ejusque iram lenirent. At Simeon hæc audiens, Abulpharagium convenit, eumque audacter increpans, Cur, inquit, epistolam Gandaphuli non recitas? Ita enim Mar Joannem Patriarcham fautores Labeonis (Michaëlis junioris) *vocitabant, nummum scilicet adulterinum. Cui Abulpharagius: nequaquam eam legimus, sed eum tibi placatum reddere volumus. At Simeon: Omnis, inquit, excommunicatio, quæ in ea continetur, in te erit, nisi eam integrè recites. Tùm convocatis universis fratribus in festo Assumptionis Dei genitricis Mariæ, epistolam Præfectus Chori recitavit: utque eam absolvit, statim temerarius ille Simeon sacerdotalibus sese vestibus induens, Liturgiam celebravit, quam à pluribus annis neque celebraverat, neque ad Altare accesserat. Verùm paucis post diebus antequam Festum sanctæ Crucis advenisset, Simeon in quendam famulum, Phurtag nomine, indignatus est: qui baculum suum arripiens, è cœnobio recessit, patrium pagum cogitans. Id quum Simeoni nunciatum fuisset, hominem is festinè insequutus, extra portam septentrionalem cœnobii in medio scalæ comprehendit, & baculum de manu famuli auferre satagebat. Ille verò conversa baculi cuspide, quæ ex ferro erat, Simeonem in medio ventre percussit, qui diffluentibus statim visceribus eodem loco interiit. Eo casu cunctos Cœnobitas Patriarchæ timor invasit, qui eum adeuntes, in cœnobium perhonorificè reduxerunt: mansitque ibi, donec obiit anno Græcorum millesimo quingentesimo trigesimo primo*, Christi 1220.

[Syriac text illegible]

II. Legatos mittit ad Joannem Coptorum Patriarcham.

Idem Joannes Patriarcha legatos misit ad cognominem Coptorum Patriarcham, ut refertur in Cod. Nitr. 2. fol. 5. ad annum Græcorum 1522. Christi 1211. in hæc verba: [Syriac text illegible]

Ad honorem, & gloriam, & exaltationem sanctæ & consubstantialis Trinitatis, & ad pacem & ædificationem sanctæ Dei Ecclesiæ, possedit hunc sacrum quatuor Evangeliorum Codicem Lazarus monachus ac Presbyter ex regione Tur-Abdin de pago, quem Beth-Manaëm appellant: & instauratum compactumque, auro etiam & argento oblivit exornavitque, & loculum ipsi fecit, in quo reponeretur, & dono ipsum dedit sanctæ Ecclesiæ cœnobii Deiparæ, quod in sacro Scetensi deserto situm est, & monasterium Syrorum appellatur, pro anima sua, & in piam memoriam parentum suorum defunctorum, & fratrum carnalium, & pro omnibus, qui in eo partem habuere, nimirùm sapiente & à Deo custodito Abu-Sciocr cum filio suo. Per tremendum autem Dei verbum definivit Pater noster Mar Joannes Damasci (Episcopus) *qui unàcum sancto Archimandrita Raban Mar Abraham Baximatensi, & Raban Cyriaco sororis meæ filio huc advenit, legatione Mar JOANNIS Antiocheni Patriarchæ ad Mar Joannem Patriarcham Alexandrinum perfunctus, nemini per Deum fas esse, ipsum ex prædicto monasterio quoquo modo extrahere. Qui secus ausus fuerit, & Dominicum hoc præceptum violaverit, anathematizatus esto, & à Deo universaque sancta Ecclesia ejectus. Acta sunt hæc & perfecta anno Græcorum millesimo quingentesimo vigesimo secundo, die octava mensis Tamuz*, hoc est, Julii, anni Christi 1211. quo Joannes septuagesimus quartus Coptorum Patriarcha, cognomento Abul-Maged, filius Abi-Galeb Alexandrinam regebat Ecclesiam, quem ab anno Martyrum 905. ad annum 932. hoc est, ab anno Christi 1189. ad annum 1216. vixisse liquet ex historia Alexandrina.

III. Renaudotius Ecclesiasticæ Syrorum Historiæ ignarus.

Hæc non viderat Renaudotius, quum in Notis ad Liturgiam hujus Joannis Patriarchæ tom. 2. pag. 489. tenebras potiùs, quàm lucem Reipublicæ literariæ obducit his verbis: *De illo Joanne præter titulum, qui ejus Liturgiæ præfixus est, nihil scimus: nam quod observavimus alibi, obscurissima est, vel potiùs nulla Antiochenorum Jacobitarum historia. Nullius enim autoris, qui eam descripserit, memoria est, neque saltem indiculus Patriarcharum, qui Ecclesiæ illi præfuerunt, superest.* Quod à veritate quàm longè distet, Codices Vaticani convincunt, ex quibus seriem ætatemque eorum Patriarcharum collegimus: sed & Colbertini, & Regii Parisienses, & Medicei, quos ipse Renaudotius evolverat, apertè declarant, ipsum vel non legisse quod continebant, vel non intellexisse: nam præter Syriacum Barhebræi Chronicon, in quo Ecclesiastica Jacobitarum Historia illustratur, Barsalibæi opus adversùs hæreses ibi exhibetur, cujus quinquagesimum quartum caput nil aliud complectitur quàm seriem eorum Patriarcharum à S. Petro Apostolorum Principe ad annum usque Christi 1167. ut sæpè notavi. Nimirùm solemne est Renaudotio, quod ipse minimè legit aut notavit, id nullibi locorum exstare & ex omnium memoria excidisse, præfidenter affirmare.

IV. Joannis Pusilli Anaphora.

Exstat sub ejus nomine *Liturgia*, quam idem Renaudotius publicavit, tom. cit. pag. 474. Initium: *Deus Pater, Dominus omnium, tranquillitas* &c. ubi cognomentum Joannis, quod initio hujus capitis ex Syriaco fonte expressi, perperàm interpretatur sic: *Liturgia S. Joannis Patriarchæ, qui Scriba & Acœmetus dictus est*: & pag. 489. hanc notationem adjungit. *Akoumio* ܐܩܘܡܝܐ: *vox Syriaca non est: neque ad Græcam ullam propiùs accedit, quàm ad* ἀκοίμητος, *qua voce significabantur monachi illorum monasteriorum, in quibus perpetua erat chororum sibi succedentium psalmodia.... Quum verò multa olim fuerint similis instituti monasteria, ab uno aliquo ita denominatum fuisse Joannem illum verisimile est.*

At

At in Liturgiæ titulo non ܐܩܘܡܝܛܐ *Acœmeta*, sed ܙܥܘܪܐ ܒܩܘܡܬܗ seù ut Bar-hebræus habet ܙܥܘܪ ܩܘܡܬܐ *pusillus statura* legitur.

CAPUT XXXIV.

Jacobus Episcopus Tagritensis.

I. Jacobus Bartelensis Episcopus Tagrit, seù Martyropolis.

JACOBUS ex Bartela Ninivensis provinciæ castro, patre Esau ortus, ex monacho sancti Matthæi, quod cœnobium apud Niniven situm est, ad Maipheractensem seù Tagritensem Episcopatum evectus, floruit circa annum Christi 1230.

II. Ejus opus Theologicum, quod liber Thesaurorum inscribitur.

Scripsit *Librum Thesaurorum* in quatuor partes divisum, qui exstat in Cod. Berœen. 1. hoc titulo prænotatus: ܟܬܒܐ ܕܣܝܡܬܐ ܠܝܥܩܘܒ ܕܐܣܟܝܡܐ ܡܢ ܕܝܪܐ : ܕܡܪܝ ܡܬܝ ܘܡܢ ܛܘܗܡܐ : ܡܢ ܒܪܬܠܐ ܐܝܟ ܡܫܐܠܬܐ ܕܚܕ ܡܢ ܐܚܐ ܪܘܚܢܝܐ. *Liber Thesaurorum, quem Jacobus professione quidem monachus in Monasterio S. Matthæi, Bartelensis genere, rogatu cujusdam fratris spiritualis composuit*, anno Christi 1231. ut idem Jacobus ad calcem libri fol. 75. adnotavit, inquiens: ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܒܪܡܫܐ ܥܡܝܩܐ ܕܥܐܕܐ ܡܫܒܚܐ ܕܦܢܛܩܘܣܛܝ ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܚܡܫܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܒܥܣܪܐ ܒܝܪܚ ܐܝܪ. *Absolvi hunc librum profundo vespere celeberrimæ diei Pentecostes anno Græcorum 1542. die 10. mensis Maii.* Quæ verba descriptor Codicis nostri abradens, eorum loco annum diemque apposuit, quibus ipse Codicem transcripsit: verùm collatione ad aliud apographum facta, ab alio erudito viro ad marginem restituta sunt, uti suprà descripsimus. Notationem verò amanuensis hanc accipe.

ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ ܒܬܡܢܝܐ ܒܝܪܚ ܬܡܘܙ ܒܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܩܘܪܝܩܘܣ ܕܡܬܩܪܐ ܕܝܘܟ ܒܬܚܘܡܐ ܕܡܪܕܝܢ ܢܛܝܪܬ ܐܠܗܐ ... ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܓܙܐ ܕܟܢܫ ܐܦܣܩܘܦܐ ܝܥܩܘܒ ܒܪ ܥܝܣܘ ܒܪ ܡܪܩܘܣ ܡܢ ܩܣܛܪܐ ܡܫܒܚܐ ܕܒܐܬܪܐ ܕܢܝܢܘܐ ܕܒܪܬܠܐ. ܟܬܒ ܗܢܐ ܟܬܒܐ ܚܛܝܐ ܘܕܘܝܐ ܘܣܚܝܐ ܕܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܒܫܡܐ ܘܒܡܠܬܐ :

Absolvi hunc librum anno Græcorum 1933. (Christi 1622.) *mense Julio, die octavo, in monasterio S. Cyriaci, quod cœnobium Diuch* (hoc est, gallorum) *nuncupatur, in confinio custoditæ à Deo urbis Mardin . . . Explicit hoc Thesaurorum opus, quod collegit Episcopus Jacobus filius Esau, filii Marci ex celebri regionis Niniviticæ castro Bartela. Scripsit librum hunc peccator, miser, omniumque mortalium purgamentum, nomine & verbo*

verbo tenus, non re & opere monachus ac Presbyter, Ephræm Phigana, Joannis filius, ex benedicto castro Duanech, quod Dair-Abugaleb appellatur, in regione Gargar, diebus sanctorum Patrum Mar Ignatii Patriarchæ, qui & Hudojes, & Mar Basilii, qui & Esaias. Absoluta sunt hæc capita anno Græcorum 1933. feria secunda, die octava mensis Julii.

Prima operis pars de Deo trino & uno, tredecim capitibus absolvitur. Cap. 1. Præfatio & totius operis divisio. 2. Deum existere. 3. Deum æternum esse. 4. Immensum. 5. Incomprehensibilem. 6. Unum. 7. Qua ratione in hunc unum Deum credendum. 8. Tres unius Dei personas esse. 9. Verbum & Spiritum Sanctum hypostases esse, & ab æterno subsistere. 10. 11. Objectiones adversùs Trinitatem, & responsio. 12. Quid sibi velint hæc nomina, Pater, Filius, & Spiritus Sanctus. 13. Testimonia ex Scriptura & Prophetis de Trinitate adversùs Judæos.

Secunda pars de Incarnatione, Capita XLI. continet. 1. de variis circa Incarnationem hæresibus; ubi de Eutychianistis, Julianistis, Nestorianis, Chalcedonensibus, & Hagarenis, seù Mahometanis. 2. Quænam sit vera in Christum fides. Jacobiticam vir Jacobita extollit. 3. Cur Filius incarnatus, non Pater, aut Spiritus Sanctus. 4. Deum Verbum, non Dei voluntatem in Virginem descendisse. 5. Qua ratione Deus Verbum secundùm scripturam descendit, & in Virgine inhabitavit: & quo modo Deus Filium suum misit. 6. Adversùs Mahometanos, qui Christi divinitatem negant. 7. Adversùs eos, qui Verbum creaturam dicunt. 8. Adversùs eos, qui ita de Deo Verbo sentiunt, perinde ac si Dei opus, aut domus esset. 9. Quam ob causam incarnatus est Deus Verbum. 10. Cur ipse personaliter propter nostram salutem advenit. 11. Cur Verbum incarnatum patiendo & moriendo, non jubendo & imperando nos redemit. 12. Cur non ab initio pro generis humani redemptione Christus advenit. 13. De corpore Christi, quod nonnulli quidem creatum esse volunt, alii verò increatum. Jacobus illud non ex nihilo, neque aliunde, sed ex, & in Virgine formatum statuit. 14. Quotuplex sit compositio, & unio: & qua ratione Verbum corpori unitum fuit, & quomodo una in Christo natura credatur: nimirùm ex mente Dioscori, Severi, Philoxeni, & Jacobi Zanzali, qui unam esse Christi naturam, absque confusione tamen aut conversione contendunt. Laudat hìc Jacobus suum Symbolum, quod de Trinitate & Incarnatione ediderat. 15. Christum esse unam naturam compositam: ex duabus scilicet unam, sed absque conversione aut commistione, ut suprà dictum. Citatur in confirmationem hujus erroris Joannes Episcopus Darensis. 16. Duas non esse in Christo naturas. Confundit Jacobus naturam cum persona, existimans, fieri non posse, ut duæ dicantur naturæ, quin divisæ sint & in duas personas separatæ. 17. Objectiones pro duabus naturis & responsio. 18. Ad quem passio referenda: & quale naturæ opus. 19. Quales sint passiones naturæ humanæ, & quas Christus subiit, & quare. 20. Cur passus & mortuus Dominus: & quænam ejus mortis ratio. 21. Utrùm Christus naturaliter instar hominum mortuus sit, an alio modo. 22. Adversùs Judæos, Ethnicos, & hæreticos, qui nos reprehendunt, quum dicimus, *Deus passus, aut mortuus*. 23. Objectiones adversariorum. 24. Quod Deus licet passibili corpori nostro unitus, in seipso tamen impassibilis est. 25. Objectiones adversariorum. 26. Adversùs Mahometanos, qui dicunt, non Christum, sed ejus speciem cruci affixam fuisse. 27. Cur crucis potiùs mortem, quàm alias Christus elegit. 28. Quomodo per Christi mortem occisus Diabolus,

lus, destructum peccatum, & mors mortua. 29. Quod crux adoranda sit. 30. Cur unico digito signum crucis formamus, & quare à sinistra ad dexteram id ducimus. 31. De additione illa ad hymnum Trisagium, *Qui crucifixus es pro nobis*: de qua ait se fusiùs disputasse in libro de elucidatione divinorum officiorum. 32. De voce illa *Maria Dei genitrix*. 33. De oratione ad Orientem. 34. De sacro Chrismate. 35. De cœlesti ac terrestri sacerdotio, & de divinis donis. 36. De sacro Baptismate, & expositio eorum, quæ in ejus administratione fiunt. 37. De Eucharistia, & de præcepto sumendi eam; & expositio eorum, quæ in Liturgia fiunt. 38. De monachatu, unde inceperit, & quid significet vestis nigra, qua monachi utuntur. Laudantur hìc Jacobus Edessenus, & Xystus. 39. De sancta Ecclesia, deque iis, quæ in ea ordinantur ac disponuntur: & expositio sacramentorum omnium, divinorumque officiorum. 40. De precibus pro defunctis, & quænam ipsis prosint: & expositio officiorum pro defunctis: deque Liturgia, quæ pro ipsis offertur. 41. Quod sola Christiana religio vera sit.

Tertia pars de Divina providentia capitibus undecim comprehenditur. 1. de variis hominum opinionibus circa res contingentes. 2. exploditur error Manichæorum, duo principia, bonum scilicet & malum, admittentium. 3. rejicitur error eorum, qui bonum & malum Deo tribuunt. 4. Objectiones adversariorum. 5. malum nequaquam à Deo esse, neque esse substantiam, aut naturam quandam: exponitur autem undenam sit. 6. quotuplex sit bonum, & quotuplex malum. 7. Cur, & quot modis homines à Deo malis afficiantur. 8. quotuplex sit permissio. 9. Omnia mala tentationesque, quas Deus immittit, vel propter peccata, vel propter hominum utilitatem accidere. 10. Cur Deus viros probos vexari in hoc sæculo permittit. 11. cur pravi homines à malis in hoc sæculo præservantur, 12. cur sancti quidem pauperes sunt, impii verò divitiis affluunt. 13. cur nonnullis Sanctorum in hoc sæculo cuncta è mente succedunt. 14. cur ex impiis quidam pœnam scelerum suorum hìc persolvunt. 15. Dies vitæ humanæ non esse à Deo definitos, sed vel produci, vel contrahi posse. 16. quid de fine hominis sentiendum. 17. quot modis vita hominum consumitur. 18. quomodo accidat violenta hominum mors, quæ à divina providentia permittitur. 19. Responsio ad Objectionem.

Quarta denique pars de creatione hujus mundi, de Universo, de Angelis, de Anima, de resurrectione mortuorum, & de Judicio, continet capita quadraginta. 1. de creatione Angelorum: quos cum Gregorio Nazianzeno homil. de nativ. Domini, Nysseno, Chrysostomo, Joanne Basorensi, Jacobo Edesseno, & Moyse Barcepha, ante cœlum & terram creatos fuisse vult: refert autem contrariam eorum opinionem, qui eos cum cœlo terraque creatos sentiunt, nimirum, Jacobi Sarugensis homil. in hexaëmeron, Ephræm Syri Commentar. in Genesim, & Epiphanii. 2. de Ordinibus & nominibus Angelorum. Novem autem Angelorum choros ex mente Jacobi Edesseni sic ordinat: in prima Hierarchia Angelos, Archangelos, Principatus. In secunda Potestates, Thronos, Dominationes. In tertia Virtutes, Cherubim, & Seraphim. 3. de lapsu Diaboli. 4. de creatione hujus mundi. 5. de quatuor elementis. 6. de Firmamento. 7. in quot regiones aër dividatur. 8. de sole, luna, & stellis. 9. de motu luminarium in cœlo, & de altitudine eorumque situ. 10. de eclypsi solis & lunæ. 11. de solis, lunæ, & stellarum ortu atque occasu: de die & nocte, mane & vespere, ortu & occasu, quæ sol in terris efficit: & de climatibus. 13. de rupibus, montibus

tibus, & vallibus: & qua ratione hæc facta sunt. 14. de metallis. 15. de terræ divisione. 16. de maribus. 17. de fluminibus, rivulis, fontibus, & torrentibus. 18. de æstate & hyeme, deque calore & frigore. 19. de nubibus & pluvia. 20. de rore, nive, glacie, & grandine. 21. de fulgure. 22. de mannate. 23. de vento. 24. de turbine. 25. de terræmotu. 26. de iride. 27. de sphœra quæ circa solem apparet. 28. de fulmine. 29. de cometa. 30. de tribus vitæ generibus, vegetativa, sensitiva, & rationali. 31. de constitutione hominis. 32. de paradiso voluptatis: *ubi de quatuor fluminibus eadem tradit ac Philostorgius & Cosmas Indicopleustes: ea nimirùm è Paradiso egressa, in terram absorberi, & occultis sub oceanum meatibus transire, donec in locis unumquodque suis emergat.* 33. de anima. 34. quid nobis in hac vita agendum. 35. 36. summa annorum ab Adam usque in præsentem diem, & de fine mundi. *Hæc duo capita ab amanuensi prætermissa sunt, titulo eorum dumtaxat relicto.* 37. de Antichristo. *Hunc, ait, ex tribu Dan concipiendum fore in Chorozain, nasciturum & educandum in Beth-saida, regnaturum verò in Capharnaum.* 38. de resurrectione corporis. 39. de Judicio, & præmio bonorum, atque pœna impiorum, quibus nullus finis. *Describit epistolam S. Jacobi Sarugensis ad Stephanum Bar-Sudailum Edessenum, in qua Paradisi & Gehennæ æternitas quidem adversùs Origenistas statuitur, sed ex Semipelagianorum principiis: nam ideo Sanctos ait æternis voluptatibus in Paradiso frui, quia prænovit Deus, quod virtutem semper culturi forent, si in hoc mundo in æternum victuri essent: impios autem æternis cruciatibus affici, quod prænovit eosdem, si æternam in hoc mundo vitam acturi essent, peccatis in æternum indulturos fore.* 40. conclusio totius operis. Ubi fidem Jacobitarum solam orthodoxam esse contendit, in hæc ineptissima verba.

ܟܕ ܠܡܩܕܫܐ ܕܟܬ̈ܒܐ ܘܥܠܬ ܠܟܠܗܘܢ
ܘܠܗܪ̈ܣܐ ܐܘܟܝܬ ܠܗܪ̈ܣܝܣ ܚܦܝܛܐܝܬ ܒܨܝܬ
ܘܥܠܬܗܘܢ ܘܫܬܐ̈ܣܬܗܘܢ ܐܘ ܩܦ̈ܠܐܘܢܗܘܢ
ܬܡܝܡܐܝܬ ܐܬܒܩܝܬ ܡܫܘܕܥܢܐ
ܘܡܠܘܫܝ : ܐܘܕܥܬ ܫܪܝܪܐܝܬ ܕܗܕܐ
ܡܕܝܠܝܬ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܘܡܫܟܢܐ
ܕܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ . ܗܝ ܕܡܛܠ ܫܡܗ
ܕܝܥܩܘܒ ܡܬܟܢܝܐ ܡܬܬܡܗܝܐ : ܕܡܢ
ܝܥܩܘܒ ܓܝܪ ܪܫ ܐܒܗ̈ܬܐ ܒܝܕ ܟܐܦܐ
ܘܡܫܚܐ ܐܬܪܫܡܬ ܒܛܘܪܐ : ܘܡܢ
ܝܥܩܘܒ ܕܝܢ ܐܚܘܗܝ ܕܡܪܢ ܐܫܬܬܣܬ
ܘܐܬܩܝܡܬ : ܘܡܢ ܝܥܩܘܒ
ܦܣܝܠܬܐ ܐܬܚܕܬܬ ܘܐܬܨܒܬ .

In sanctuarium divinarum Scripturarum ingressus cunctas hæreses diligenter consideravi, earumque rationes, fundamenta articulosque penitùs inspexi, & certo certius deprehendi, hanc (idest, Jacobitarum sectam,) *esse verè ac propriè domum Domini, & tabernaculum Dei Jacob, quæ nomen ex Jacob ducit. Nam à Jacob quidem Patriarcha per lapidem & oleum in monte præsignata est; à Jacobo verò fratre Domini fundata & confirmata: à Jacobo demùm Phasiltæ* (hoc est Baradæo seu Zanzalo) *renovata & exornata.*

III. Expositio divinorum officiorum.

Duo insuper alia Opuscula edidit Jacobus, quorum ipse meminit in laudato Thesaurorum libro Part. 1. cap. 14. & Part. 2. cap. 31. Alterum hoc titulo prænotatum ܦܘܫܩܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ *Symbolum fidei*: Alterum ܦܘܫܩ ܠܬܫܡܫ̈ܬܐ ܘܨܠܘ̈ܬܐ : *Expositio Officiorum & Orationum.* Et hoc quidem ad nostras manus nondum pervenit. Differt tamen ab ea expositione, quæ absque Auctoris nomine habetur Cod. Syr. Vat. 13. sub hoc titulo: ܦܘܫܩܐ ܕܩܘܕܫܐ ܠܬܫܡܫܬܐ

[illegible]

Liber declarationis officiorum ecclesiasticorum, ubi de Christi mysteriis, de officio vespertino, nocturno & matutino, de sacra Liturgia, de Baptismo, de consecratione Ecclesiæ, de sepultura & commemoratione defunctorum: nam ejus libri auctor Nestorianus est, non Jacobita; nec Jacobiticum, sed Chaldaicum Nestorianorum Ritum declarat.

IV. Symbolum Fidei.

Symbolum fidei. Exstat in Cod. Echell. 4. fol. 52. subjunctum admonitioni, quam Episcopus Jacobita ad ordinandos habet sub hoc titulo:

[illegible]

Item altera Adhortatio composita à Mar Jacobo Metropolita Maipheractæ Martyrum urbis in Mesopotamia. Initium: [illegible]

Quoniam ad Dei ministerium accedere desideras. Ubi eum qui ad suscipiendos sacros Ordines accedit, docet Jacobus primum, quid sentire debeat de mysterio Trinitatis, & Incarnationis: juxta mentem nimirùm Jacobitarum, qui unam in Christo naturam credunt. Deinde Patres recenset, quos ab ordinando recipi postulat: Ignatium scilicet, Dionysium, Julium, Athanasium, Basilium, Gregorium utrumque, Chrysostomum, Cyrillum, Dioscorum, ut vocat, Confessorem, & Severum, quem appellat [illegible] *Os omnium Doctorum*. Adjungit Patriarchæ Jacobitarum pro tempore nomen, & Episcopi, à quo Ordines suscipiuntur: [illegible]

[illegible]

Et unàcum his tamquam hæredem ministerii & Sedis N. quoque Patriarcham nostrum, qui hodie nobis præest: me insuper humilem, qui gubernacula hujus Provinciæ teneo. Mox hæreticos commemorat, quibus anathema dicit, iis S. Leonem & Synodum Chalcedonensem accensens: Simonem nimirùm Magum, Manetem, Bardesanem, Arium, Sabellium, Eunomium, Macedonium, Apollinarium, Paulum Samosatenum, Theodorum, Diodorum, Theodoritum, Hibam, Nestorium, Leonem Papam, Synodum Chalcedonensem, Julianum Halicarnassæum, Eutychen, Barsumam Persam Nisibis Episcopum cum suis impiis Canonibus, nec non decreta Gubitarum: eorum scilicet, qui in Guba congregati Nestorianismum sub Barsuma Nisibensi instaurarunt, de quibus dixi in priori tom. à pag 354. Denique à fide ad mores transiens, hortatur Ordinandos, ut ab omni labe immunes, virtutem colant, vitium fugiant, & commissum ipsis munus impigrè exerceant: & concludit in hæc verba: [illegible]

Et hoc vivæ Crucis signum, quod facis, sit contra te in testimonium in die Domini. Nam ordinandi jubentur apud Jacobitas signum Crucis in libro quodam coram Episcopo ordinante formare, qui peracta ordinatione hæc verba ei subjungere solet. ✝ [illegible]

[illegible]

† *Ordinavit Spiritus Sanctus N. Diaconum, vel Presbyterum, ad titulum Sanctæ Ecclesiæ Sancti N. urbis N. Anno N. per Episcopum N.* Hujus generis subscriptiones plurimæ exstant initio laudati Codicis Ecchellensis 4.

CAPUT XL.

Joannes Bar Maadani Patriarcha.

I. Joannes Bar-Maadani, ex Episcopo Mardæ, & Primate Orientis, Jacobitarum Patriarcha.

JOANNES cognomento [illegible] *Bar-Maadani*, hoc est, filius Maadanensis, ex Maadan Mesopotamiæ regione oriundus, sub Ignatio, seu Davide Joannis Pusilli Patriarchæ successore Episcopatum Mardæ primùm gessit: deinde ab eodem circa ann. Græcorum 1560. Christi 1249. Maphrianus, seu Primas Orientis ordinatus: denique defuncto Ignatio, quum Dionysius, qui & Aaron Angur, ex Melitinæ Episcopo anno Græcorum 1563. mense Septembri in cœnobio Barsumæ ab Episcopis suæ factionis in Patriarcham electus fuisset, ipse collectis in urbe Alepo, qui Dionysium oderant, Episcopis in festo S. Barbaræ die 4. Decembris anni Græcorum 1564. Christi 1252. Patriarcha proclamatus est, ut latè Bar-hebræus in Chronico à fol. 328.

II. Ejus obitus.

Dionysio anno Græcorum 1572. die 18. Februarii miserè trucidato, supervixit Joannes usque ad annum 1574. ut idem Bar-hebræus testatur fol. 334. [illegible]

Hunc infelicem exitum (inquit Barhebræus) *Dionysius quidem Angur sortitus est. Joannes verò Bar-Maadani missis ad Soltanum Romæorum in urbem Iconium legatis, literas Patentes obtinuit, ut cœnobio Mar Barsumæ totiusque Romæorum ditioni præesset: atque ita Melitinæ cæterisque in locis proclamatus fuit. Non tamen illud Barsumæ cœnobium adire voluit, sed in Cilicia permansit, ubi à Rege* Armenorum *& magnatibus summo in honore habebatur. Anno autem* 1574. *in quadragesimali jejunio ægrotavit ipse Mar Joannes Bar-Maadani Patriarcha, & obiit in cœnobio Baximatæ, ejusque in Templo sepultus est.*

III. Ejusdem Anaphora.

Scripsit *Anaphoram*, cujus meminit cl. Edenensis cap. 7. de hæreticis Liturgiarum auctoribus num. 7. his verbis: [illegible]

Joannes Bar-Maadani habet Anaphoram, quæ incipit: Ens æternum necessario existens, Deus Pater. Eandem laudat Schultingius loc. sæpè cit. num. 37. *S. Joannis* (inquit) *filii Mezdani* (Maadani) *Patriarchæ Antiocheni* (Anaphora) *Chaldaicè composita in civitate Musiliensi* (Mosul,

ful, feu nova Ninive, quum nimirum adhuc effet Epifcopus Mardæ) *anno à nativitate Domini millefimo ducentefimo vigefimo fexto*. Exftat ms. in Codd. Nitr. 3. 4. fol. 76. & 42. prodiitque latinè per Renaudotium tom. 2. pag. 512. qui in Notis ad eandem pag. 524. hæc de auctore præfatur. *Quis Joannes ille fuerit, planè nefcimus, nifi quod Antiochenus Jacobitarum Patriarcha fuerit: quo tempore vixerit, ignoratur, quum obfcuriffima fit Ecclefiæ Jacobiticæ Antiochenæ hiftoria, quam qui fcripferit, nullus reperitur: imò ne fucceffio quidem Patriarcharum illorum fatis explicata eft*. Id nimirùm debemus Sanctiffimo Pontifici CLEMENTI XI. cujus juffu & providentia illatis in Bibliothecam Vaticanam tot manufcriptis linguarum omnium Orientalium Codicibus, Ecclefiafticam earum gentium hiftoriam qui fcripferint, plures nobis innotuere.

IV. Carmina de Anima, & de Perfectione.

Ejufdem *Tractatus de Anima*, infcriptus ܦܪܚܬܐ *Avis*, verfu dodecafyllabo exftat in Cod. 5. Syriaco D. Andreæ Scandar fol. 129. Initium:

ܦܣܝܣܐ ܠܝ ܡܢ ܡܪܐ ܕܟܠ :

Perfuafum mibi eft à Domino rerum omnium &c. & fol. 135. *Carmen aliud*, hoc titulo: ܥܠ ܝܩܪܐ ܕܫܘܪܝܗ ܕܢܦܫܐ ܘܡܟܝܟܘܬܗ ܕܒܝܕ ܥܒܪ ܦܘܩܕܢܐ :

De excellentia originis animæ, ejufque abjectione per prævaricationem. Initium: ܡܢܗ ܪܘܡ ܩܕܝܫ ܗܘ ܘܡܢܗ ܢܦܩܬ ܠܘܬܟ :

Ex illo fanctitatis faftigio ad te demiffa eft &c. Denique fol. 137. eodem metro dodecafyllabo *Carmen de perfectione*: initium: ܡܫܚܠܦܝܢ ܕܪ̈ܓܐ ܕܡܠܦ̈ܢܐ :

Varii funt Doctorum gradus &c.

V. Homiliæ Arabicæ XVIII.

Homiliæ duodeviginti Arabico fermone, fed literis Syriacis anno Græcorum 1816. Chrifti 1505. exaratæ à Noe Bacuphenfi, qui poftea Jacobitis Patriarcha præfuit, habentur in Cod. 30. ejufdem Andreæ Scandar: nimirùm, 1. de Nativitate Domini, 2. in Epiphaniam. 3. de Præfentatione Domini in Templum 4. de Jejunio Ninivitico & Jona Propheta. 5. de Jejunio quadragefimali. 6. de fefto Hofannarum. 7. de feria fexta crucifixionis. 8. de eadem, & de bono latrone. 9. de Refurrectione Domini. 10. de Afcenfione. 11. de Pentecofte. 12. de SS. Apoftolis. 13. de Transfiguratione Domini. 14. de Dormitione Deiparæ. 15. de Cruce. 16. 17. 18. Parænefes tres.

CAPUT XLI.

David Pauli, & Daniel Chettab.

I. David Pauli filius, Auctor Dialogi de Trifagio.

DAVIDEM & Danielem incertæ ætatis Scriptores hìc collocamus, quod eos apud Gregorium Bar-hebræum, qui fæculo decimo tertio floruit, laudatos legimus.

Et Davidis quidem mentio occurrit in *Horreo myfteriorum* (fic Barhebræus infcribit librum, quo facram Scripturam commentatur,) & in libro ejufdem de Ethica: ubi modò eum ܕܘܝܕ ܒܪ ܦܘܠܘܣ ܕܝܪܝܐ *Davidem Pauli filium Monachum*, modò ܚܣܝܐ *religiofiffimum*, hoc eft, ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܘܝܕ : *Epifcopum Davidem* appellat: In Chronico verò Syriaco nullibi, quod hactenus obfervavi, neque ut monachus, neque ut Epifcopus nominatur. Exftat ejus *Dialogus de Hymno Trifagio Jacobitam inter & Melchitam*, Syriacè in Codice Ec-

chell.14. poſt epiſtolam Joannis Maronis eâdem de re; Arabicè verò in Cod. 33. Catalogi, quem in fine hujus Tomi ſubjiciam.

II. Danielis Bar-Chettab ſcripta.

Daniel verò cognomento ܒܪ ܚܬܐܒ *Bar-Chettab*, laudatur in Cod. Syr.45. in priori tom. pag. 616. ubi legitur doctum ejus *Carmen* ad interrogationem *Chamiſii* ܟܡܝܫܐ ܒܪ *Bar-Kardahæ* Neſtoriani, cum reſponſione Bar-hebræi, & Noë Jacobitarum Patriarchæ.

Ejuſdem Danielis Liber Arabicus in Cod.40.fol.211. exſtat, inſcriptus:

كتاب اصول الدين وشـفـــا قلوب المومنين:

Liber de fundamentis Fidei, & *de conſolatione cordium Fidelium*, in capita quatuordecim diviſus. In primo probat Deum exiſtere. 2. Deum æternum eſſe. 3. infinitum. 4. incomprehenſibilem. 5. ſimplicem & incorporeum. 6. unum natura, & trinum perſonis. 7. Reſponſio ad Judæos. 8. De vera fide in Jeſum Chriſtum. 9. cur perſona Filii incarnata, & non aliæ duæ perſonæ Trinitatis. 10. Quod in Virgine Maria Verbum æternum, non Dei voluntas inhabitavit. 11. Adverſus eos, qui Chriſtum puram eſſe creaturam dicunt. 12. cur Verbum incarnatum. 13. cur mundum redemit. 14. De Chriſti perſona, natura, proprietatibus, & paſſionibus. Ubi Mariam eſſe Deiparam adversùs Neſtorianos, Chriſtum verò unica conſtare natura & voluntate & operatione adversùs Catholicos ſcribit. De Triſagio etiam, & corpore Chriſti, paſſibile ne, an impaſſibile ſit, multa differit.

Deſcripſit eum Codicem Moyſes quidam, cognomento عطشه *Ataſcia*, Presbyter Jacobita anno Græcorum 1766. Chriſti 1455. ſub Ignatio ejus ſectæ Patriarcha, Baſilio Maadani Maphriano, Joſepho ſeù Cyrillo Epiſcopo, & Dioſcoro cognomento ابن ضو *Ebn-Dſau* ex Nabach Epiſcopo Damaſceno, ut idem Moyſes pluribus in locis adnotavit, & præſertim fol. 28. & 211. de quo vide cl. Edenenſem in Vindiciis Maronitarum & in Chronico, ubi ejus & Dioſcori Nabachæi operâ catholicum Libani Ducem gente Maronitam Jacobiticis erroribus infectum fuiſſe teſtatur.

CAPUT XLII.

Gregorius Bar-hebræus, qui & Abulpharagius, Primas Orientis.

I. Gregorii Bar-hebræi Abulpharagii nativitas, & geſta ante Epiſcopatum.

GREGORIUS Bar-hebræus, qui & Abulpharagius, ſcriptorum Jacobitarum facilè princeps, patria Melitinenſis, patre Aaron medico anno Grçcorum 1537. Chriſti 1226. natus eſt, ex quo *Bar-hebræi*, hoc eſt, Hebræi filii cognomentum traxit. Nepotem ex fratre Michaëlis Patriarchæ eum appellat Renaudotius tom. 2. pag. 469. ex fide Codicis Colbertini. A puero Græcæ, Syriacæ, & Arabicæ linguis ſtrenuam operam dedit: mox Philoſophiæ ac Theologiæ curſu emenſo, medicinam ſub patre aliiſque ejus ætatis celeberrimis, quos ipſe in libris ſuis laudat, medicis coluit: quibus in ſtudiis quantum excelluerit, ſcripta ejus declarant.

Anno Chriſti 1243. invadentibus in Armeniam Tartaris, Melitinâ abſcedere cum parentibus cogitavit. Anno ſequenti Antiochiam venit, ut idem refert in Chronico Arabico, quod *Hiſtoriam Dynaſtiarum* inſcripſit, ubi hæc in Almoſtanſeri Ben-Aldaheri Dynaſtia في سنة اربعين وستماية لما سمع اهل ملطية ما فعل التاتار بقيسارية هلعوا وجزعوا الخـــتى الجزع طالبين حلب. وكان من جملة من يريد الخروج باهله والدى. فلما ارادوا

ارادوا ان يحملوا الدواب وكان لـنـا فيه بغلا للسرج فلما ارادوا شد الاكان عليه ليحملوه شمص وتفلت . فبينمـا هم يتبعونه فى الزقاق ليلزموه قالوا ان الفتيان من العامة وثبوا فى باب المدينة وينهبون كل من راوه يخرج . فامسك والدى عن الخروج واجتمع بالمطران ديونيسيوس وتشاوروا فى مرابطة المدينة وجمعا المسلمين والنصـارى فى البيعـة الكبيرة وتحالفوا ان لا يخون بعضهم بعض ولا يخالفوا المطران فى جميـع ما يتقدم اليهم من مداراة التاتار والقيام بحفظ المدينـة والبيتوتة على اسوارها وكف اهل الشر عن الفساد. فنظر اللـه الى حسن نياتهم ودفع العدو عنهم ووصلوا بالقرب من ملطية ولم يتعرضوا اليهـا. وكان ذلك فى شهر تموز سنة الف وخمسمايـة واربـعـة وخمسين للاسكندر:

Anno Hegiræ *ſexcenteſimo quadrageſimo audientes Melitinenſes quæ Tartari in urbe Cæſarea fecerant, nimio terrore correpti, turpem fugam ad urbem Alepum arripuere..... Inter eos autem, qui familiam ſuam eò deportare decreverant, genitores mei erant. Quum autem jumenta onerare vellent, ad mulum devenerunt: qui ubi ſenſit funibus ſe ad onus portandum conſtringi, muliones calcibus abigens dilabitur: quumque illi eum inſequerentur, ut oneri jumentum ſubjicerent, acceperunt, juvenes ex plebe portam civitatis obſervare, & exeuntes quoſque deſpoliare. Quamobrem reverſus genitor, adit Archiepiſcopum Dionyſium [1] & collatis de urbe tuenda conſiliis, tùm Mahometanos, tùm Chriſtianos in magna Eccleſia congregarunt; qui juramento ſe obſtrinxere, mutuam fidem ſe ſervaturos, & Archiepiſcopo obtemperaturos in omnibus, quæ ipſe judicaret cum Tartaris tranſigenda, ut ſcilicet urbem cuſtodirent, & in mænibus excubias agerent, & facinoroſos homines à flagitiis cohiberent. Reſpiciens igitur Deus ad bonam eorum voluntatem, avertit ab eis inimicum, qui quum propè Melitinam conſediſſet, urbem tamen oppugnare aut infeſtare minime eſt auſus........ Accidit hoc menſe Julio anno Alexandri milleſimo quingenteſimo quinquageſimo quarto, Chriſti 1243. Et in Dynaſtia Almoſtaſemi Ben-Almoſtanſeri.

وفى احدى واربعين غزا شاورنوين بلد الـشـام واجتاز بملطية وخرب بلدها واخذ غلاتها . ثم رحـل عنها وطلب طبيبا يداويه من مرض عرض له . فاخرج اليه والدى وسار معه الى حرت برت فدبره حتى برا ثم جا ولم يطل المقام بملطيـة ورحل بنا الى انطاكـيـة فاسكناهـا .

Anno quadrageſimo primo (ſuprà ſexcenteſimum Hegiræ) *occupavit Saurnavinus Syriam... & tranſiens per urbem Melitinam, agrum ejus depopulatus eſt, omni commeatu direpto... Inde abſcedens, quæſivit medicum, qui morbum ab ipſo pelleret. Ad quem accedens meus genitor, abiere ſimul in Haretbaret, ubi ſanitatem ei reſtituit. Poſteà reverſus in urbem Melitinam, paucos ibi dies moratus eſt: deinde profecti ſumus ſimul Antiochiam, qua in urbe manſimus.* Idem Bar-hebræus in libro carminum, Codice Syr. 45. gratias agit Ignatio Sabæ Patriarchæ, qui & David, quod ab ipſo viſitatus fuerit in quodam ſpecu prope Antiochiam, ubi anachoreticam Bar-hebræus vitam agebat.

II. Epiſcopus Gubæ ab Ignatio, qui & David Patriarcha, ordinatur.

Hinc Tripolim Phœniciæ urbem petiit, ut de ſeipſo refert in Chronico Syriaco Par. 2. fol. 322. ubi ab eodem Ignatio Patriarcha anno ætatis vigeſimo Epiſcopum Gubæ ſe ordinatum fuiſſe teſtatur: ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܕܥܣܪܝܢ ܫܢ̈ܝܢ ܗܘܝܬ ܕܡܢ ܐܝܕܗ ܗܘ̇ ܠܩܠܘܝܐ ܒܪ ܐܝܘܢ ܕܡܢ ܡܬܩܪܐ ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܗܘܐ ܒܡܕܒܪܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܓܘܒܘܣ ܥܒܕ

NOTA.

1 *Dionyſium*. Ejus inimicitias cum Ignatio Patriarcha refert Bar-hebræus in Chronico Syriaco Par. 2. à fol. 323.

[Syriac text]

Per idem tempus Saliba Vagius Jacobi Edesseni filius, & Abulpharagius Melitinensis Bar-Aaron Rhetoricæ & Medicinæ in urbe Tripoli apud Jacobum quemdam Rhetorem virum Nestorianum operam simul navabant. Quos Patriarcha arcessivit, ut alterum urbis Aco (hoc est, Ptolemaidis in Phœnicia) *alterum Gubæ Episcopum ordinaret. Et Abulpharagium quidem Episcopum Gubæ consecravit in festo salutaris crucis die* 14. *Septembris anno Græcorum* 1557.

III.
Ab eodem Patriarcha ad Episcopatum Lacabenæ urbis transfertur.

Anno sequenti idem Ignatius Patriarcha ab Ecclesia Gubæ ad Lacabenam Abulpharagium transtulit.

[Syriac text]

Eodem tempore (hoc est, anno Græcorum 1558. inquit Bar-hebræus in cit. Chronico fol. 325.) *dimisso Aaron Lacabenus Episcopatu, Hierosolymam petiit, ubi & in cellula se clausit. Patriarcha autem Gregorium, qui & Abulpharagius Bar-Aaron, ex Guba in Lacabenam transtulit; Gubæ verò ordinatus fuit Barsuma filius fratris Lazari, qui ejusdem Gubæ olim fuerat Episcopus.*

IV.
A Dionysio Angur Patriarcha ad Ecclesiam Alepensem promovetur.

In schismate, quod post obitum Ignatii Patriarchæ ob Dionysii Angur & Joannis Bar-Maadani ambitum ab anno Christi 1252. eam sectam afflixit, Abulpharagius Dionysii partes sequutus, ab eodem ad Episcopatum Alepensem promotus est. Dionysio verò anno 1261. & Joanne anno 1264. sublatis, ab Ignatio seu Josue Patriarcha, cui eodem anno omnes Episcopi suffragium dederant, ex Alepensi Ecclesia ad Maphriani, hoc est, Primatis Orientis dignitatem evectus, eandem usque ad ann. 1286. tenuit. Hæc idem Abulpharagius de seipso narrat in Chronico Syriaco Part. 2. & 3. quæ Gregorius seu Barsuma ejusdem frater & in Episcopatu successor, post ejus obitum prosequutus, scripta etiam recenset.

V.
Maphrianus, seu Primas Orientis ab Ignatio qui & Josue Patriarcha, ordinatur.

Et Abulpharagius quidem de sua electione in Primatem Orientis sic scribit Part. 2. Chronici fol. 335.

[Syriac text]

ܗܘܐ : ܘܫܪܪܘ ܟܠܗ ܓܒܝܬܗܘܢ :
ܘܩܪܝܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘܬ ܐܬܪ ܕܝܢ ܡܢ ܚܕ
ܡܢܝܚܢܘܬܐ ܗܢܘܢ ܕܡܫܝܚܝܐ ܐܬܐܘ ܐܦ.
ܠܡܕܝܢܬܐ ; ܠܐ ܡܫܬܟܚܝܢ ܗܘܘ ܗܘܘ
ܟܪܝܗܐ : ܐܠܐ ܟܕ ܗܘ ܟܕ ܗܘ ܡܫܬܡܥ
ܠܦܛܪܝܪܟܐ ܘܡܪܝܐ . ܐܬܐ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܟܕ ܐܦܣܩܘܦܐ ܠܡܠܟܐ ܐܬܟܢܫ
ܐܦ ܡܠܟܐ ܘܗܠܝܢ ܕܥܡܗܘܢ
ܘܐܘܪܗܝܐ ܘܐܢܫܐ ܡܢ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܘܡܠܦܢܐ ܐܪܡܢܝܐ ܘܟܢܫܐ ܕܥܡܐ
ܕܟܢܫܐ ܒܥܕܬܐ ܕܝܠܕܬ ܐܠܗܐ
ܩܬܘܠܝܩܝ ܟܪܙܘܗܝ ܡܦܪܝܢܐ
ܠܡܕܢܚܐ . ܘܒܗ ܒܝܘܡܐ ܡܠܠ ܗܘܐ
ܡܦܪܝܢܐ ܚܕܬܐ ܥܠ ܟܗܢܘܬܐ ܪܒܬܐ
ܟܕ ܫܪܝ ܕܐܢܬ ܓܒܠܬܢܝ ܘܣܡܬ
ܥܠܝ ܐܝܕܟ ܟܕ ܬܪܓܡ ܠܡܠܘܗܝ
ܗܘ ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܣܡܩܪܝܐ ܬܘܒ
ܗܘܐ ܒܐܪܡܢܝܐ . ܘܝܘܡܐ
ܗܘܐ ܡܫܒܚܐ ܛܒ ܗܘ .

Et confirmarunt Episcopi *electionem & vocationem Raban Josue archimandritæ cœnobii Gavicathæ, viri casti & probati, quique Regi & magnatibus* Armenorum *charus erat, eumque ordinarunt in festo luminum* (Epiphaniæ Domini) *anno Græcorum* 1575. *in præfato cœnobio, & appellatus fuit Mar Ignatius. Paulò post adveniens & Basilius venerabilis senex Cæsareæ, qui &* [1] *Damianus, electionem per Spiritum Sanctum factam probavit. Peracta autem Patriarchæ ordinatione, animum appulit idem Patriarcha cum Episcopis, ut & Orienti, qui jamdudum Pastore caruerat, Maphrianum durent. Et quoniam noverant,* τὸν μακαρίτην Joannem *Bar-Maadani ad eam dignitatem Mar Gregorium Alepi Episcopum præelegisse, scriptisque ad Orientales literis Maphrianum eum electum appellasse, cui & Orientales consensum præbuerant, & ipse Gregorius ad eos missus fuisset, nisi Assyriam copiæ Mogulorum infestassent; ideò in eadem ii electione persistentes, Episcopatum Orientis eidem committendum decrevere. Sisidem igitur Patriarcha cum Episcopis profectus, præsentibus Aytono Rege, ejusque filiis, & magnatibus, & nonnullis Episcopis & Doctoribus Armenorum cum magna populi multitudine, in catholica Deiparæ Ecclesia, Gregorium Orientis Primatem proclamavit. Eodem die novus Maphrianus de summo Sacerdotio orationem habuit, ab iis verbis exorsus,* Tu formasti me, & imposuisti super me manum tuam, *Theodoro* [2] *Smakrensi Armenicè interpretante. Fuit autem dies ille celeberrimus.* Pergit referre, infensos Ignatio Patriarchæ ob quandam repulsam Episcopos ejusque depositionem apud Regem Tartarorum machinantes, ab ipso Gregorio Maphriano cohibitos fuisse, qui impetratis ab eodem Rege pro Patriarchæ confirmatione Decretis, in Assyriam ad suam Diœcesim abiit.

VI. Gesta ejus in Primatu Orientis ex ipsius Chronico, ab anno Christi 1264 usque ad annum 1286. quo obiit.

Sed eundem Abulpharagium de iis, quæ seipsum in Primatu Orientis gessisse in 3. Parte Chronici à fol. 404. describit, audiamus.

Post

NOTÆ.

1 *Damianus*. Ejusdem meminit Bar-hebræus in Chronico Syriaco Par. 2. fol. 326. ubi de ordinatione Dionysii Angur Patriarchæ.

2 *Theodoro*. Monachus erat ex Sisidè Ciliciæ urbe oriundus, quem idem Bar-hebræus in Vita Ignatii seu Josue Patriarchæ fol. 334. narrat, conjunctis cum Theodoro altero cœnobii Barsumæ Archimandrita studiis, unàcum Presbytero quodam, nomine Gunir, ingentem pecuniæ summam Regi & magnatibus Armenorum pollicitum fuisse, si Episcopos compellerent, ut Theodorum illum in Patriarcham Jacobitarum ordinarent: id quod nullo pacto efficere potuit, refragante potissimùm Gregorio Bar-hebræo, qui Ignatii Josue ordinationem pro virili procuravit.

ܒܬܪ

[Syriac text]

Post Ignatium, qui & Saliba Bar-Jacob, Gregorius, qui & Abulpharagius filius Aaron medici, cognomento Bar-hebræus.

Eodem tempore, quo Ignatius Maphrianus, qui & Saliba, obiit (*hoc est, anno Græcorum* 1596. *Christi* 1285.) regionum ſtatus perturbatus eſt, & Bagdadum primo exciſum, deinde Alepum cum tota Syria ac Meſopotamia. Poſtea Arabes Aſſyriæ & Ninives in Chriſtianos eorum locorum invadentes, eos deleverunt. Paulò poſt ſupervenientes Tartari, Arabas profligarunt, & per hunc modum communis clades univerſos involvit: & Eccleſia Orientis ea calamitate alliſa, ad ſexennium vidua manſit: ſicut etiam ante obitum Salibæ Maphriani per aliud triennium communi Patre (*Patriarcha*) orbata luxerat. Quum itaque ſanctorum Epiſcoporum in Cilicia Synodus congregata, Mar Ignatium, qui & Raban Joſue Archimandrita Gavicathæ, Patriarcham creaſſet, Maphrianum etiam elegit. Paucis à conſecratione Patriarchæ in Siſide Ciliciæ urbe facta diebus, Gregorium Abulpharagium Aaronis filium Dominica die, ſexta decima [1] Januarii anni Græcorum 1575. (*Christi* 1264.) Maphrianum Tagriti & Orientis proclamarunt. Quia Mar Joannes quoque Patriarcha Bar-Maadani eundem ea dignitate condecorare ſtatuerat, eamque electionem Orientalibus velut ipſorum rationibus valdè conſentaneam ſignifica-

[Syriac text]

NOTA.

1 *Sexta decima Januarii*. Imò *decima nona*, in quam dies Dominica anno Chriſti 1264. incidit. Amanuenſis pro [Syriac text], quod *undeviginti* ſignificat, [Syriac text] *decimum ſextum* diem, una litera Scin ante Tau tranſlata, poſuit.

ſicaverat; ſupervenientibus autem bellorum tumultibus Maphriani ordinatio diſturbata eſt. Eodem porro die Ciliciæ Rex cum filiis & fratribus & regni magnatibus, Epiſcopi quoque reliqui Armeni in Eccleſia Deiparæ urbis Siſidis ordinationi Maphriani interſuerunt. Decrevit autem Patriarcha & Maphrianus cum cæteris Epiſcopis, obſequii cauſa, Regem regum (*hoc eſt*, *Hulachum Tartarorum Regem*) adire: ſcriptumque fuit diploma Patriarchæ, & alterum Maphriano. Patriarchâ verò ad Romæorum ditionem abeunte, Maphrianus in urbem Moſul profectus eſt, eique occurrerunt palatini, & omnes Chriſtiani, & cum canticis & pſalmis eum introduxerunt. Inde ad cœnobium aſcendens, à cœnobitis benevolè exceptus eſt perinde atque ab indigenis: ubi Behenamum monachum, cognomento Bar-Summane, Epiſcopum Nuhadrenſium [1] conſecravit in Eccleſia ſuperiori Danielis feria quarta intermedia dominici jejunii, anno *Græcorum* 1576. Quum autem Bagdadum deſcendiſſet, ipſi obviam venere Archidiaconus & reliqui proceres, adeo ut Mar Machicha Catholicus [2] Neſtorianorum de Maphriani adventu admonitus, ſuum ex fratre nepotem, & alterum ex ſorore, alioſque viros Bagdadenſes cives eidem obviam ire juſſerit, ipſumque cum honore in ſuis ædibus ſuſceperit. A Catholici ædibus ad ſuam Maphrianus Eccleſiam ad fores Muchuli ſitam acceſſit. Miſit

[Syriac text: illegible]

NOTÆ.

1 *Nuhadrenſium*. Quæ Syris [illegible] *Nuhadra* dicitur, eam Græci *Naardam*, *Neardam*, *Neerdam*, & *Nebardeam* appellant. Eſt autem Nuhadra, teſte Joſepho lib. 18. Antiq. Jud. cap. 12. *urbs Babyloniæ populoſa, fertilem & amplam regionem ſeu agrum poſſidens: nec hoſtium adſultibus patet, undique Euphrate & firmis muris circumdata*. Ibidem celebrem fuiſſe Hebræorum Scholam, notat Buxtorfius Tiberiade cap. 6.

2 *Catholicus*. Sic Chaldæi, ſeu Neſtoriani Orientales vocant Patriarcham ſuum, cui aliquando hos duos titulos conjungunt, nimirùm [illegible] *Catholicus Patriarcha*. Eorum ſeriem à Sancti Thomæ Apoſtoli temporibus uſque ad ſuam ætatem deſcribit idem Barhebræus in hac tertia Chronici Syriaci parte: ubi ad annum Chriſti 629. refert, eam gentem in duas ſectas diviſam, quarum altera Jacobitis adhæſerit, altera in Neſtorianorum errore permanſerit: & hujus quidem Patriarcharum ſucceſſio ad Jaballaham ab eodem Bar-hebræo perducitur. Quæ verò ad Jacobitas acceſſit, eam ſibi Maphrianos ſeù Primates à Jacobitarum Patriarcha poſtulaſſe affirmat, quorum primus Marutha fuit eodem anno 629. conſecratus.

Misit autem Catholicus cum ipso eos, qui in ejus occursum processerant, & unàcum istis vestem albam holosericam rasilem, veneruntque atque Maphrianum induerunt, eoque munere functi abjerunt. Jamque Paschalia festa inierant. Quare per eam solemnitatem Maphrianus pretiosa munera *Catholico* misit: & lætati sunt valdè in Maphriano fideles: sed & populus Nestorianorum quotidie nobiscum in nostra Ecclesia conveniebant. Intereà ad consecrationem Chrismatis se compararunt: qua in actione signum [1] admirabile conspexerunt: quoniam quum vasis capacitas liquorem quatuor digitis superaret, perfecta jam consecratione excrevit chrisma, defluxissetque, nisi in aliud vasculum ex eo refusum fuisset. Quum autem quidam Nestoriani audissent, Maphrianum à Jacobitis Catholici nomine in Diptychis præconizari, idque suo Catholico retulissent, invidia exarsit, & discordiarum causas captare cœpit. Deus autem, cujus gratiæ laus esto, illum præpedivit, ne quemquam offenderet: atque sub istis Paschatis diebus colicis doloribus correptus est hora nona feriæ sextæ, & prima sabbati sequentis post hebdomadam in Albis 18. Aprilis anni 1576. decessit, sepultusque est in nova Ecclesia, quam ipse ædificaverat.

[illegible]

[illegible]

NOTA.

1 *Signum*. Copti quoque & Nestoriani in Vitis Patriarcharum Alexandrinorum & Primatum Chaldæorum, ubi consecrationis Chrismatis meminere, miraculum simile notant, cujus fortasse naturalis causa fuit calor ex templi angustia & adstantium frequentia cereisque & thuribulis ortus, qui balsamum excrescere & ex vase defluere absque ullo supernaturali miraculo facit. Vide Severum Asmonæorum Episcopum in Historia Alexandrina, & Thomam Maragensem in Historia Monastica Chaldæorum.

[illegible]

Maphrianus autem Bagdadi æſtatem exegit, ordinavitque quatuor Diaconos, atque Epiſcopum eidem urbi Bagdad conſecravit Joſue monachum ex cœnobio Mar Ananiæ, qui Timothei nomen aſſumpſit, Conſecravit etiam Denham monachum cognomento Bar-Hamra ex cœnobio S. Matthæi, Epiſcopum Adorbigani, qui Joannis nomen aſcivit. Hic verò poſt conſecrationem ad ſuam Eccleſiam profectus, in Beth-Saidam pagum provinciæ Arbelæ pervenit, ibique extinctus eſt, & in nova Eccleſia, quæ in eodem pago conſtruebatur, tumulatus.

[illegible]

Autumno ineunte Niniven Maphrianus repetiit, & anno 1577. Epiſcopum Gozartæ Cardoæ dedit Vehbum monachum ex cœnobio S. Matthæi, qui Joannes eſt appellatus: atque per eoſdem dies Adorbigano urbi Epiſcopum præfecit Joſue monachum ex eodem cœnobio, qui Severi nomen aſſumpſit. Hoc eodem anno 1577. conſecratus eſt Mar Denha in Catholicum, qui Arbelæ fuerat Metropolita, & paulò antea ad caſtra Regis regum abierat. Accidit autem ut Hulachus obiret, & Machica etiam Catholicus ex hac vita decederet. Re igitur ad Reginam fidelem Dokuſcatonam delata, quod ſcilicet prædictus Denha Catholici munere dignus antea judicatus fuerat, ſed Machica muneribus & calumniis illum ſuperaverat, præcepit Regina, ut in Catholicum Denha conſecraretur, acceptoque mandato (*Jazlichum vocant*) Arbelam venit, congregatiſque Epiſcopis, Bagdadum deſcendit, & Seleuciæ conſecratus eſt menſe Novembri Dominica tertia conſecrationis Eccleſiæ.

[illegible]

[illegible]

Anno 1579. Maphrianus Occidentem [1] petiit, cognatos suos revisurus, inciditque in Patriarcham in urbe Arghis ad lacum Arabestiæ, qui accusatum ibat Presbyterum & medicum Simeonem pro negotio cœnobii Mar Barsumæ. At Patriarcham alloqui noluit Maphrianus, quia ajebat nefas esse accedere ad Tribunalia Hunnorum barbarorum, & sic vilescere in oculis eorum, sed nos externis arbitris remotis Presbyteri causam transigere debere. Quod Maphriani consilium non libenter audiit Patriarcha, sed suspicatus est illum Presbytero favere. Animadvertens autem Patriarcha Maphrianum sententiæ suæ nolle acquiescere, tres ex videntibus [2] de suo comitatu ad eum misit, rogaruntque eum, ut ad Patriarcham accederet: quorum dictis acquiescens Maphrianus, ad Patriarcham ad locum, ubi diversabatur, venit, eoque viso discessit, & in Ciliciam profectus est. Patriarcha verò ad regem regum perrexit, & negotio suo confecto, ad cœnobium reversus est. Sub idem tempus difficili disenteriæ morbo cum jecoris inflammatione tentatus est Maphrianus in urbe Siside Ciliciæ, qui eum ad portas mortis adduxit. Deus autem ejus misertus est, & convaluit: eique Patriarcha restitutam valetudinem per epistolam amicè gratulatus est, Deoque pro ejus salute gratias egit. Postquam ergo eo morbo relevatus est Maphrianus, ad Patriarcham in cœnobio Mar Barsumæ commorantem profectus est. Per eos autem fermè dies Presbyter Simeon diploma attulit, quo alterum Patriarchæ concessum

[illegible]

NOTÆ.

1 *Occidentem*. Ita vocant Syri Mesopotamiam & Syriam: Chaldæam verò & Assyriam, *Orientem*.

2 *Ex videntibus*. Ita habet Codex ms. Fortasse pro [illegible], quod *videntes* significat, legendum [illegible], hoc est, *nobiles*, & *ingenui viri*.

ceſſum reſcindebatur. Maphrianus verò cujuſdam negotii prætextu, Tabrizum petiit, atque inde Maragam, ibique in novo monaſterio aliquandiù verſatus, Euclidem expoſuit. Inde autumno ineunte Niniven profectus eſt.

Anno 1583. hiberno tempore Baſilius Epiſcopus Tabrizi mortuus eſt, qui Eccleſiam populo noſtro religioſorum mercatorum ope inſtauravit. Supervenere interim monachi quidam ex cœnobio S. Matthæi, & Maphriano ſupplicarunt, illum Epiſcopatum petentes, quibus tamen haudquaquam ſatisfecit, quia doctrina non ſatis inſtructi erant, & moribus juvenes: ſed eam Eccleſiam Severo ejuſdem cœnobii archimandritæ commiſit, qui ſub diebus feſti magni Reſurrectionis illuc profectus, honorificè exceptus eſt, cæpitque urgere fabricam ædium ejuſdem Eccleſiæ Tabrizi. Per æſtatem ejuſdem anni Maphrianus Maragam ſecundò profectus eſt, & cellam, atque Oratorium in nova Eccleſia ibi conſtruxit: eaque in urbe per annum commoratus, Ptolemæi Almageſtum expoſuit, venitque ad eum Jacobus Presbyter frater Simeonis Presbyteri & medici poſt feſtum Reſurrectionis anni 1584. rogavitque ut cum ipſo ad cœnobium Mar Barſumæ accederet, utque pacem eis cum Patriarcha firmaret. Cui obſequutus Maphrianus, cum ipſo ad cœnobium aſcendit, atque inde in Ciliciam perrexit ad dictorum Presbyterorum fratrem, quem Presbyterum & Metropolitam Melitinæ ordinarunt: atque inde Niniven abiit.

Anno 1579. Maphrianus Occidentem [1] petiit, cognatos suos revisurus, inciditque in Patriarcham in urbe Arghis ad lacum Arabestiæ, qui accusatum ibat Presbyterum & medicum Simeonem pro negotio cœnobii Mar Barsumæ. At Patriarcham alloqui noluit Maphrianus, quia ajebat nefas esse accedere ad Tribunalia Hunnorum barbarorum, & sic vilescere in oculis eorum, sed nos externis arbitris remotis Presbyteri causam transigere debere. Quod Maphriani consilium non libenter audiit Patriarcha, sed suspicatus est illum Presbytero favere. Animadvertens autem Patriarcha Maphrianum sententiæ suæ nolle acquiescere, tres ex videntibus [2] de suo comitatu ad eum misit, rogaruntque eum, ut ad Patriarcham accederet: quorum dictis acquiescens Maphrianus, ad Patriarcham ad locum, ubi diversabatur, venit, eoque viso discessit, & in Ciliciam profectus est. Patriarcha verò ad regem regum perrexit, & negotio suo confecto, ad cœnobium reversus est. Sub idem tempus difficili disenteriæ morbo cum jecoris inflammatione tentatus est Maphrianus in urbe Siside Ciliciæ, qui eum ad portas mortis adduxit. Deus autem ejus misertus est, & convaluit: eique Patriarcha restitutam valetudinem per epistolam amicè gratulatus est, Deoque pro ejus salute gratias egit. Postquam ergo eo morbo relevatus est Maphrianus, ad Patriarcham in cœnobio Mar Barsumæ commorantem profectus est. Per eos autem fermè dies Presbyter Simeon diploma attulit, quo alterum Patriarchæ concessum

NOTÆ.

1 *Occidentem*. Ita vocant Syri Mesopotamiam & Syriam: Chaldæam verò & Assyriam, *Orientem*.

2 *Ex videntibus*. Ita habet Codex ms. Fortassè pro [Syriac], quod *videntes* significat, legendum [Syriac], hoc est, *nobiles*, & *ingenui viri*.

cessum rescindebatur. Maphrianus verò cujusdam negotii prætextu, Tabrizum petiit, atque inde Maragam, ibique in novo monasterio aliquandiù versatus, Euclidem exposuit. Inde autumno ineunte Niniven profectus est.

[illegible]

Anno 1583. hiberno tempore Basilius Episcopus Tabrizi mortuus est, qui Ecclesiam populo nostro religiosorum mercatorum ope instauravit. Supervenere interim monachi quidam ex cœnobio S. Matthæi, & Maphriano supplicarunt, illum Episcopatum petentes, quibus tamen haudquaquam satisfecit, quia doctrina non satis instructi erant, & moribus juvenes: sed eam Ecclesiam Severo ejusdem cœnobii archimandritæ commisit, qui sub diebus festi magni Resurrectionis illuc profectus, honorificè exceptus est, cæpitque urgere fabricam ædium ejusdem Ecclesiæ Tabrizi. Per æstatem ejusdem anni Maphrianus Maragam secundò profectus est, & cellam, atque Oratorium in nova Ecclesia ibi construxit: eaque in urbe per annum commoratus, Ptolemæi Almagestum exposuit, venitque ad eum Jacobus Presbyter frater Simeonis Presbyteri & medici post festum Resurrectionis anni 1584. rogavitque ut cum ipso ad cœnobium Mar Barsumæ accederet, utque pacem eis cum Patriarcha firmaret. Cui obsequutus Maphrianus, cum ipso ad cœnobium ascendit, atque inde in Ciliciam perrexit ad dictorum Presbyterorum fratrem, quem Presbyterum & Metropolitam Melitinæ ordinarunt: atque inde Niniven abiit.

[illegible]

[illegible]

Anno 1585. instaurata est Ecclesia populo nostro in meditullio urbis Bagdad propè ædes Chaliphæ, operâ principis Jurisperitorum Saphiaddaulæ Solimani Bar-Gamali.

[illegible]

Anno 1588. mortuus est Severus Episcopus Tabrizi, & contristati sunt valdè fideles ob ejus mortem: & suffragium commune dedere Josepho monacho ejus ex sorore nepoti, qui consecratus est in monasterio sancti Matthæi ab eodem Maphriano diebus jejunii quadragesimalis, & abiit, atque in Ecclesia Tabrizi resedit, appellatusque est Dionysius.

[illegible]

Eodem anno in diebus festi resurrectionis Bagdadum Maphrianus descendit, & festum ibidem celebravit, & Diaconatus ordine Sciamsaddaulem cohonestavit, unàcum aliis filiis nobilium. Chrisma præterea consecravit in eadem Ecclesia catholica S. Thomæ Apostoli ad portam Muchul: ordinavitque alios Diaconos in Ecclesia Deiparæ intra Bagdadum. Idem porrò Maphrianus antequam Bagdadum intraret, id Archidiacono Thomæ significaverat: à quo Catholicus Mar Denha admonitus, Episcopum & multos nobiles Bagdadenses in occursum Maphriani misit, atque ad eum ingressus apud viam, ab eodem multo cum honore exceptus est. Conversus autem ad confertam multitudinem Jacobitarum & Nestorianorum, dixit: Beatus populus, cui hæc sunt. Exacta autem ibidem æstate, autumno ineunte anni 1589. Tagritum ascendit, & in celeberrimis ejus Ecclesiis commoratus est, & lætati sunt per hunc modum omnes nobiles Tagritenses ubique, quoniam à sexaginta annis, ex quo

[illegible]

quo inde abierat Ignatius, quum Patriarcha factus est, nullus hactenus eam urbem intraverat Maphrianus. Quumque in ea duos menses commoratus fuisset, Niniven repetiit, tresque [1] Episcopos consecravit: primum Michaëlem, qui & Mochles, Ecclesiæ Beth-Raman: alterum Basilium, qui & Raban Abraham, cœnobio S. Matthæi ad titulum Ecclesiæ Bethsaidæ præfecit; tertium Denham, quem & Mar Joannem appellavit, cœnobio S. Sergii; & postremum Moysen Sigaræ, qui Joannis nomen assumpsit.

[illegible]

Sabbato autem primo Jejunii magni anni 1590. quum Maphrianus in Maraga urbe versaretur, obiit Athanasius Beth-Nuhadræ Episcopus, qui & Bar-Summane, vir perfectus & prudens, in Bartela castro: & translatum est ejus corpus ad cœnobium sancti Matthæi. Hoc eodem anno Simeon quidam, cognomento Bar-Kalig, qui Tausæ Chorasanitarum urbi præerat Episcopus, ordinatus fuit à Mar Denha Catholico Metropolita Sinensibus [2] qui quum adversùs Catholicum

[illegible]

NOTÆ.

1 *Tresque Episcopos*. Quatuor hìc numerantur: nimirùm Michaël Beth-Raman, Basilius S. Matthæi, Joannes S. Sergii, & Joannes Sigaræ.

2 *Sinensibus*. Episcopos ac Presbyteros à Nestoriano Chaldæorum Patriarcha in vastissimas Indiarum Sinarumque regiones, disseminandi Evangelii causa, jam ab octavo Christi sæculo allegatos fuisse, liquet ex monumento lapideo eruto in Provinciæ Xensi Metropoli anno 1625. cujus exemplar Sinicè & Syriacè impressum in folio volubili extat in nostra Bibliotheca Vaticana inter libros Sinicos à P. Couplet Soc. Jesu Innocentio XI. Pont. Max. dono oblatos: ubi inter verba Sinico charactere impressa, quibus nomina septuaginta Evangelii præconum (non *ex Palæstina*, ut latinus interpres in titulo perperàm adnotavit, sed *ex Assyria seù Chaldæa* in Sinarum regnum missorum) recensentur, hæc Syriacis Stronghilis seù Chaldaicis rotundis literis adnotatio à dextris & sinistris & ad calcem ejusdem monumenti legitur.

[illegible]

cum ſuperbè agere cœpiſſet, antequam ad Sinarum regionem proficiſceretur, juſſu Catholici ad ipſum adductus eſt in Aſiam Adorbiganenſis regionis urbem, rebuſque omnibus ſpoliatus, in carcerem detruſus eſt in cœnobio S. Abraham in Lahaka urbe. Quumque inde fuga dilapſus in montem profugiſſet, à quibuſdam ejuſdem montis incolis captus, & ad Catholicum adductus, apud ipſum rursùs carceri mancipatus eſt in ejus cella, paucìſque poſt diebus mortuus eſt ipſe cum aliis Epiſcopis & monachis, qui cum ipſo erant: quo verò mortis genere, variæ fuerunt variorum opiniones.

[illegible]

Anno Græcorum 1591. feria quarta hebdomadæ paſſionis obiit Joannes Epiſcopus Gozartæ Cardoæ, quum ante obitum res ſuas omnes diſpenſaſſet, quia à multo tempore ægrotabat. Redemit autem captivos in vinculis detentos,& ad cœnobium, atque ad Maphrianum pro facultate quod habuit, miſit: nec vel unum obolum poſt ſe reliquit.

[illegible]

[illegible]

Diebus Patris Patrum Mar Ananieſu Catholici Patriarchæ, Adam Presbyter & Chorepiſcopus & Papas Sinarum. Anno Græcorum 1092. (Chriſti 781.) *Mar Jazedbuzid Presbyter & Chorepiſcopus Chumdanæ urbis regiæ, filius* τῦ μακαρίτυ *Milleſii Presbyteri ex Balach urbe Adatchuriſtan, erexit hoc monumentum lapideum, in quo deſcripta eſt diſpenſatio Servatoris noſtri, & prædicatio patrum noſtrorum ad Regem Sinarum* ..... (cujus nomen Sinicis literis exprimitur.) *Adam Diaconus filius Jazedbuzid Chorepiſcopi. Mar Sergius Presbyter & Chorepiſcopus. Sabarieſu Presbyter. Gabriel Presbyter & Archidiaconus, & Ecclesiarcha Chumdanæ, & Saragæ.* Fuit hic Ananieſu Chaldæorum Patriarcha Jacobi ſucceſſor, de quo idem Bar-hebræus in Chronico Par. 3. fol. 370. & Thomas Maragenſis Epiſcopus in hiſtoria monaſtica illius gentis Par. 4. cap. 2. qui addit in eadem hiſtoria Par. 5. cap. 4. 7. 10. & 14. alios ad prædicandum Barbaris Evangelium Epiſcopos à Timotheo, qui Ananieſu ſucceſſit, miſſos fuiſſe: videlicet, Subehalieſu, Jaballaham & Cardag in Galan & Dailam, Eliam in Mukan, & Narſetem in Senam, quæ & Cardaliabed. Demùm in Cod. 5. Catalogi, quem in fine hujus Tomi ſubjiciam, fol. 157 habetur hiſtoria Georgii, & Joſephi, qui ex India in Aſſyriam ad Simeonem Chaldæorum Patriarcham venerunt, Epiſcopos pro iis regionibus poſtulaturi:

Anno Græcorum 1592. quum sua convasasset Mar Joannes Denha Catholicus Bagdadum petiturus, in ipso itinere ægrotare cœpit: & quum illuc venisset, eodem morbo ad aliquot dies conflictatus, tandem nocte feriæ secundæ lucescentis in mane Jejunii magni è vita migravit die 24. Februarii ejusdem anni. Quum autem viveret iste Mar Denha, monachi duo Jaguritæ ex Sinis profecti, Jerosolymam contendebant, sacra loca adoraturi. Quumque ad has regiones venissent, neque viam neque locum invenissent conficiendæ propositæ peregrinationis, ad Mar Denham diverterunt: qui, ne adversarius ille Bar-Kalig Sinas adiret, alterum ex istis monachis Jaguritis, hoc est, Turcis, Metropolitam Sinensibus præfecit, & Jaballaham appellavit. Illis verò in patriam redire cogitantibus, decessit Denha. Tum verò Asutus Ameras illorum affinis, Jaballahæ negotium ad Regem regum retulit, affirmans christianis quidem placere Catholicum fieri Jaballaham, sed maximè Bagdadensibus universis id gratum fore, utpote sperantibus ab eo non modicam utilitatem se percepturos propter ejusdem cum Mogulensibus affinitatem tùm genere, tùm lingua. Pro ejus itaque voto exiit edictum à Rege, ut Catholici dignitate Jaballaha potiretur. Quo circa Episcopos circiter viginti quatuor congregavit, simulque omnes Seleuciam & Ctesiphontem descenderunt, eumque Catholicum consecrarunt. Iste porrò Jaballaha etsi doctrina & Syriacis literis parùm instructus esset, erat tamen moribus insignis, & timore Dei præditus & multam charitatem Jacobitis ostendit.

[illegible]

turi: quibus Simeon annuens, Thomam & Joannem Episcopos anno Græcorum 1801. *Christi* 1490. consecravit: & Joannes quidem sub Elia Simeonis successore anno Græcorum 1814. tres alios Episcopos ordinasse dicitur & in ulteriores Judæorum partes misisse: Jaballaham scilicet, Denham, & Jacobum.

[illegible]

Anno Græcorum 1593. ineunte vere cogitavit Maphrianus Tabrizum proficisci, novæ Ecclesiæ ibidem cæptæ ædificium consummaturus, quia in ejus Oratorio multa desiderabantur. Illuc itaque profectus, se castris filiæ Regis Mangalunæ conjunxit. Interea nunciatus est obitus Abakæ regis regum. Quamobrem Tabrizi iter reliquit, & Tazacum versùs contendit, ubi novus Rex creandus erat. Quumque illuc pervenisset Maphrianus, collocatus est in throno Regni Achmed illustris, cujus ad conspectum à proceribus introductus Maphrianus, eidem de more fausta apprecatus est. Vicissim Rex admirabile diploma rescripsit pro ædificatione Ecclesiarum Adorbiganæ, Assyriæ, atque Mesopotamiæ. Indeque discedens Maphrianus, Tabrizum venit, habitavitque in Ecclesia, & ædificium Oratorii ejus perfecit, atque januam eidem ex sectis lapidibus construxit. Cellas quoque super Oratorium Peregrinis ædificavit, & cœmeterium defunctis; quia præter ædiculam sub limine templi positam non erat pro Episcopi habitatione locus. Porticum prætereà æstivam construxit, & domum hibernam, & caminum, omniaque perfecit pro viribus suis quæcumque fieri potuerunt, quum reipsa frater ejus Barsuma Saphius hæc omnia facienda curaret.

[illegible]

Ineunte autem anno Græcorum 1594. Mar Ignatius Patriarcha decessit: veneruntque ex cœnobio legati perferentes literas submissionis & excusationis, quod necessitate coacti festinaverant novum Patriarcham

[illegible]

cham defuncto subrogare: quos tamen Maphrianus minimè admisit. Posteà supervenit Raban Simeon medicus ad Maphrianum, multisque illum pertrahere conatus est, ut nepotem suum ex fratre reciperet: sed minimè ipsi acquievit, inquiens. Ab antiquis temporibus definivisse sanctos Patres, nec Patriarcham sine Maphriano, nec Maphrianum sine Patriarcha constitui fas esse. Isti, ajebat, legem prævaricati sunt & Patrum canones. Non est mihi pars cum illis, nec communicabo cum illis in prævaricatione eorum. Atque ita medicum reliquit, qui abjit offensus. Maphrianus autem profectus est cum castris filiæ Regis, Niniven cogitans, eoque in itinere venit ad eum Tagi-addaules filius Raban Simeonis, de hoc negotio tractaturus. Et quia hunc Maphrianus educaverat & docuerat, sicut filium diligebat eum, suscepitque illum, & magnates, qui ipsum comitabantur: deditque Maphrianus suffragium Philoxeno, dicens: Ne putes me Patriarchatum ambire, & hanc ob causam contradicere: Deus enim scrutator cordium scit, nec unum in me membrum esse, quod eam dignitatem concupiscat, tùm ex aliis causis, tùm quia quadraginta propè anni sunt, ex quo creditus mihi fuit gradus Pontificalis: viginti in Oriente, & viginti in Occidente: & hoc præfecturæ statu satur sum. Quare silentium, & quietem tranquillæ vitæ desidero, & consummationem finemque bonum repositum viris pacis. Rursus quia in hac mea Orientali Diœcesi, Dei gratia, in multa quiete dego, nihilque in ea mihi deest, ut ab ea fugiam, & ad aliam migrem, sicut qui in pace requieverunt prædecessores mei. Nam etsi perturbatum est tempus nostrum, attamen quietem, quam ego in Oriente habui, nemo alius nactus est. Tertium quia etsi Patriarchatum cuperem, sicut cæteri homines, attamen quum Diœceses Occidentis jam vastatæ fuerint, quid superest, quod in eis

cupiam? An Antiochiæ desiderium me tenet, quam gemitus luctusque occupat? An Diœcesis sacra Gumæ, in qua non remansit qui mingat ad parietem? An Berœæ, an Mabugi, aut Callinici, aut Edessæ, & Haran, quæ omnes desertæ sunt? An septem Diœceseon circa Melitinam, in quibus nec una domus superest, Lacabenæ scilicet, & Arcæ, & Kalisuræ, & Semchæ, & Gubæ, & Claudiæ, & Gargaræ. Ex his porrò patet, causam contentionis meæ esse factum vestrum minimè laudabile, atque reprehendendum, quod absque consensu Occidentalium atque Orientalium fecistis quod fecistis[1]. Quare vos noveritis, & Dominus vester, apud quem non est personarum acceptatio.

[illegible]

Per eos dies introduxit Maphrianus Tabrizum urbem duos medicos discipulos suos: & Abu-Cairum quidem in ipsa Tabrizo habitare jussit; Joannem verò in Maraga.

[illegible]

Profectus autem Niniven, diebus dominici jejunii anno Græcorum 1595. Raban Jobum monachum ex domo Cudidia elegit, atque per impositionem manus Episcopum consecravit, qui Joannis nomen assumpsit, & Ecclesiæ Nuhadrensium præfectus est, fuitque Episcopus undecimus eorum, quos Maphrianus in Oriente consecravit.

[illegible]

Hoc [illegible]

Hoc ipso anno quum in Beth-Ebre pago Ecclesia S. Joannis Bar-Nagore diruta fuisset, atque in eo pago latrones ex insidiis presbyteros & Diaconos illuc venientes adorti spoliarent; cœpit Maphrianus monasterium construere nomini ejusdem martyris ad occasum borealem Bartelæ castri regionis Ninivensis: & per hunc modum Clericis quies magna parta est.

Anno Græcorum 1596. perfectum est ædificium celebris monasterii in castro Bartela, quod construxit Maphrianus nomini martyris S. Joannis [1] Bar-Nagore: & quia fidelis Regina Bina-Catona [2] pictores duos in sua arte admirabiles Constantinopoli ab Imperatore parente suo evocaverat, ut picturis ornarent Ecclesiam Græcorum urbis Tabrizi, horum alter à Maphriano arcessitus novam Ecclesiam Bar-Nagore sacris imaginibus condecorare cœpit. Ante hunc annum Maphrianus Episcopum plurimosque monachos & Presbyteros miserat, ut afferrent reliquias sancti Martyris in veteri Ecclesia conditas. Illi verò abeuntes foderunt, & nihil invenerunt. Quibusdam etiam Christianis apparuit in somnis idem sanctus Martyr, dicens, nisi venerit Maphrianus, reliquiæ non invenientur. At Maphrianus huic laicorum sermoni haudquaquam adhibens fidem, causatus morbum

NOTÆ.

1 *Joannis Bar-Nagore*. Ejus festum celebratur à Jacobitis Sabbato in Albis, ut in Cod. Syriaco 27. fol. 184. in Kalendario, quod Saliba Presbyter concinnavit. Quod autem hic de ejus apparitione à Bar-Hebræo narratur, vel somnium fuit Scriptoris, vel fabula ad excitandam populi religionem excogitata. Similes huic Donatistarum visiones indicat & reprobat Augustinus lib. de unit. Eccles. Vide Bellarm. de Notis Eccl. lib. 4. cap. 14. in fine, ubi de miraculo Novatiani.

2 *Binacatona*. Ducangius in Famil. August. Byzantina pag. 235. quæ hic Binacatona dicitur, eam Mariam Michaëlis Palæologi Imperatoris filiam notham vocat. *Maria*, inquit, *Palæologina, filia altera Michaëlis notha, ex puella ex Diplovatzarum familia genita, in uxorem pacta est à parente, Chalau, seù Hulach Tartarorum principi, ad quem deducta est à Theodosio de Villa Harduini, monasterii Pantocratoris Hegumeno, seù Abbate, Achajæ & Peloponnesi Principis fratre. Sed Chalau intereà extincto, hanc duxit Apaga ejus filius & successor. Muguliorum Despoëna vocatur à Pachymere.*

bum, ostium cubiculi clausit ubi dormiebat intra cellam suam: perseveravitque clausus in jejunio & oratione, & silentio à nocte feriæ sextæ usque ad noctem Dominicæ sequentis, die 23. Novembris hujus [1] anni. Et post preces nocturnas quum esset inter somnum & vigiliam, vidit puerum gloriosum, audivitque dicentem: Reliquiæ exstant sub Throno (*Altari*) antiquo. Hoc audiens Maphrianus, fratrem suum vocavit & dixit, se velle ire ad quærendum Reliquias: adduxitque eum & duos Episcopos, & admissis equis, Ecclesiam veterem petierunt: præcepitque Maphrianus fossoribus, ut foderent, ubi olim fuerat altare. Quumque terram fodissent ad staturam circiter hominis, urnam invenerunt, & ipsi superimpositum tholum pulvere plenum, & sub tholo intra urnam arcam marmoream, qua per vim aperta, reperere particulas ossium aromatibus conditas. Et gavisi sunt gaudio magno, & miserunt, annunciaruntque in Bartela, & exierunt in occursum illorum Presbyteri & Diaconi & universus Clerus, & cum canticis extulerunt arcam intra templum novum, & reposuerunt eam in martyrio, quod in ipso Templo constructum erat. Dominica autem die post inventionem harum Reliquiarum consecravit Maphrianus Gabrielem monachum Bartelensem ex cœnobio S. Matthæi Episcopum Gozartæ urbis Cardu, quem Dioscorum nominavit, postquam ea Ecclesia vidua manserat ad quinquennium.

N O T A.

1 *Hujus anni*. Nimirùm anni Christi 1285. quo dies 23. Novembris in feriam sextam incidit.

[illegible]

Interea iniit annus Græcorum 1597. qui fuit ſexageſimus ætatis Maphriani, quo ille mortem timebat & præſtolabatur. Dicebat enim: Eo anno quo accidit conjunctio Saturni & Jovis in ſigno Aquarii natus ſum: & poſt viginti annos conjuncti ſunt in Libra, & ego Epiſcopus conſecratus fui: & poſt alios viginti quum conjuncti fuiſſent in ſigno Geminorum, Maphriani dignitatem adeptus ſum: & poſt alios viginti quum rursùs in Aquario conjuncti ſint, puto me ex hoc ſæculo migraturum. Et dicebat:

Sagena [1] ſæculorum, anno 1537. laqueus tuus me cepit:
Et puto me anno 1597. in te ampliùs non futurum.

[illegible]

Hucuſque Gregorius Bar-Hebræus. Pergit Barſuma ejus frater & in Archiepiſcopatu ſucceſſor, obitum & ſcripta fratris ſui deſcribere in hæc verba.

[illegible]

NOTA.

1 *Sagena ſæculorum.* Exſtat hoc diſtychon inter Carmina Bar-Hebræi Codice Syriaco, & ad calcem Grammaticæ in ms. Codice Vaticano Syriaco, ubi præter Catalogum ejus operum, fragmentum etiam vitæ ejuſdem exhibetur, ex hoc Chronico, ut videtur deſumptum, ab iis verbis: [illegible]

Quum mortis recordabatur, timebat eam & præſtolabatur, uſque ad finem diſtychi. Deinde hæc de ejus obitu ſubjunguntur.

[illegible]

Tranſacto autem illo anno, quo ſe moriturum putabat, quum nequaquam moreretur, ajebat juxta illud Apoſtoli: non oportet reſpicere ad elementa hæc infirma ac miſera, neque obſervare menſes, aut dies, aut tempora annorum: non enim Deus tollit animam, uſquedum cogitet cogitationem, quam nemo effugere queat, juxta dignam laude admonitionem, quam ſapiens illa Thecuitis ad Davidem habuit. Hactenus ille de geſtis ſuis, & de mortis ſuæ expectatione. Atque ita gaudens & lætus obiit, migravitque ad Dominum die 30. Julii, anno 1597. (Chriſti 1286.) *& parentatum illi fuit in Eccleſia Maragæ, & delatum ejus corpus in cœnobium S. Matthæi.* Eandem ferè annotationem de Bar-Hebræi ortu atque obitu refert Renaudotius tom 2. Lit. Orient. à pag. 469. ex optimo Codice Mediceo, quem ab ætate auctoris non multum diſtare exiſtimat. In Calendario Syriaco, quod Saliba Presbyter collegit exaravit.

[illegible]

Quæ ſequuntur, Barſuma Scriptoris frater adjecit ad ejus mortem ſpectantia, quando videlicet, & ubi, & quomodo ea contigerit.

Quum ergo perpetuò hunc annum mente revolveret, quodve non eſſet ratio illum evadendi, per id temporis in regione Ninives morabatur. Et quia quolibet anno per æſtatem latrones ex Syria in ea loca invadebant, & occidebant, atque captivos incolas abducebant, frater ejus inconſideratus cogitavit dicens: num fortè in manus latronum inciderent, & ſic Maphriani verbum exitum haberet & opere compleretur. Cœpit itaque urgere, inſtare, & hortari Maphrianum, ut ad urbem Maragam provinciæ Adorbiganæ ſe conferret, ut ſic evaderent illud quod aſſiduè Maphrianus animo volutabat. Quumque à fratre ſollicitaretur, deferri illuc ſe permiſit, & abiit, migravitque in eam urbem: ubi cum honore à magnis & parvis exceptus eſt. Arabes autem quidam viri præſtantes ab eo flagitarunt, ut Chronicon, quod Syriacè compoſuerat, in Saracenicam linguam converteret, ut ipſi eam legerent, & ex ea voluptatem caperent: quibus annuit, cœpitque eam hiſtoriam vertere ſtylo eleganti & elaboratiſſimo per menſem circiter, donec propè ad finem opus perductum eſt: remanſeruntque tria fortaſſe folia. Nocte verò Sabbati 27. Julii, febri correptus eſt, & tota illa nocte calor perduravit. Et Dominica die venerunt

[illegible]

ravitque, Cod. Syr. 27. f. 187. ad diem 30. Julii commemoratio Bar-Hebræi legitur in hæc verba: [illegible]

[illegible]

Mar Gregorius Orientis Maphrianus anno Græcorum 1597. Canis ſc. cani pulcherrimus.

runt medici, & contendebant, ut pharmacum biberet, & corpori medicinam adhiberet. At ille non acquievit: dicebat enim, pharmacum minimè profuturum, & horam jam advenisse, quamvis sicut leo valeret, & hoc anno corpore & complexione robustior esset, quàm ante cæteris annis: & ut uno absolvam verbo, hoc triduo adeò viribus defecerat, ut quum die Dominica atramentum & chartam poposcisset, ut scripto disponeret cellæ suæ atque suis discipulis, id perficere haudquaquam potuerit, sed quavis hora semel atque iterùm dextera manu sinistræ digitorum extrema palparet, dicens: consumpta est virtus mea, & defecit: fraudasti me frater, ut non relinqueres me mori, ubi elatus fuissem ab Episcopis & monachis, atque Presbyteris & Diaconis, inter [1] quos die 22. aderam primus. Fac, frater, ut mortem effugiam. Ecce nihil fuga tua profuit. Nunc verò confortare & consolare, & noli flere & contristari præter modum, quasi aliquid novi in mundo contingat. Minimè quidem. Quumque hæc & hujusmodi ad consolationem nostram loqueretur, integro die lætus & ridens, nec ut cæteri homines, mortis aspectu fractus aut perterrefactus, repentè Saidum Diaconum & medicum vocavit, dixitque ei. Scribe quod dicam. Et hoc dicendi fecit initium. Filius hominis sicut fænum dies ejus, & sicut flos agri sic efflorescit. Et cætera deinceps prosequutus est, postquam complevit confessionem [2] sicut justum erat. Protulit autem duos ordines [3], alterum pro Sede Patriarchæ, & alterum pro Sede Maphriani, & pro regimine Cellæ ipsius, quos fratri suo tradidit: cœ-

[Syriac text]

NOTÆ.

1 *Inter quos*. Deest aliquid in Syriaco Textu. Fortasse nomen mensis proximè elapsi, quo Bar-Hebræus è regione Ninives in urbem Maragam deportatus fuit.

2 *Confessionem*. Hoc est Sacramentum Pœnitentiæ, quod à Bar-Hebræo ante obitum susceptum fuisse narrat Barsuma ejusdem frater. De hoc Sacramento plura idem Bar-Hebræus, & ex eo quædam Naironus in Evopl. pag. 197.

3 *Ordines*. Paramenta Pontificalia intelligit, quæ in sacris Syrorum libris sæpè [Syriac] *Taxes*, hoc est, *ordines* appellantur, ut illud Ritualis Syriaci, [Syriac] *Sacerdotes ordinibus suis*, idest, Paramentis, *induuntur*.

cœpitque suprema mandata dare discipulis suis. In dilectione manete, ajebat, & nolite separari abinvicem, quia ubi congregati eritis in charitate, ego inter vos adero. Illi verò infelices sciderunt vestimenta sua, & super capita pulverem projicientes, flebant usque ad horam noctis tertiam, quum interim ille loqueretur & rideret, & hilari vultu persisteret, donec extinctus est sicut lucerna, imò verò sicut lampas gloriosa & lucens, & columna magna populi exigui & infirmi Jacobitarum: migravitque [1] ad Dominum nocte feriæ tertiæ, die 30. Julii, anni 1597.

[illegible]

Quia verò Mar Jaballaha Catholicus laudabilis eo tempore in urbe Maraga versabatur, præcepit, nequis in forum procederet, aut officinam aperiret. Ipsius itaque jussu signo ab Ecclesia dato congregatus est populus universus ad cellam Maphriani. Misit autem Catholicus Episcopos qui secum aderant, & multos cereos magnos: & venit etiam universus populus Armeno- rum

[illegible]

NOTA.

1. *Migravitque ad Dominum*. Quæ sequuntur de Bar-Hebræi exequiis à Christianis Jacobitis, Nestorianis, Armenis, atque Græcis celebratis, manifesti mendacii convincunt historicum Mahometanum Ebn-Chalican, qui Bar-Hebræum à Christi fide ad Mahometanam perfidiam defecisse testatur apud Pocockium: nisi Pocockium ipsum hallucinatum fuisse dicamus, qui laudatum Ebn-Chalicano Abulpharagium scriptorem Mahometanum cum nostro Bar-Hebræo confuderit, non alia ratione, quàm ob nominis similitudinem. Vide Renaudotium tom. 2. Lit. Orient. pag. 470.

rum & Græcorum: ex nostris verò (*hoc est, ex Jacobitis*) quatuor tantummodo Presbyteri ad eam celebritatem adfuerunt. Congregatis itaque ferè ducentis viris officium inchoarunt à prima hora diei usque ad nonam. Oh diem perditionis! oh mane absque misericordia! oh diem furoris! oh noctem mæroris, quæ incubuit fratri hujus sancti, qui Angelis conjunctus est, & miseros reliquit in dolore & tristitia, & mærore & luctu, & in gemitibus. Postquam verò absolvissent Nestoriani, & Græci, & Armeni officium suum, & exequias, sicut decebat, prosequuti fuissent, composuerunt sanctum illius corpus in parvo Altari, in quo orare solebat, & oblationem offerre, quoties in urbem Maragam se conferebat.

[illegible]

Quis non illacrymetur inclyto populo Jacobitarum, videns eos orbatos viro isto electo & singulari, & philosopho admirabili: non enim inter eos remansit, qui extraneo satisfacere posset circa aliquam quæstionem de rebus Ecclesiasticis, aut de aliqua alia profanarum scientiarum seù facili, seù difficili disputatione: aut qui scribere sciret epistolam sensatam & dulcem & conditam, sicut illas quas scribebat vir iste, quem ornaverat Deus cognitione omnium scientiarum nostrarum & externarum: quique ab anno ætatis vigesimo usque ad ultimum spiritum à lectione & scriptione nunquam cessavit, scripsitque & composuit plurimos libros, & ex altera in alteram linguam convertit: & nunc recenseo titulos [1] librorum ejus, qui numero unus suprà triginta fuerunt.

[illegible]

NOTA.

1 *Titulos librorum ejus*. Idem ferè Catalogus librorum Bar-Hebræi extat ad calcem Grammaticæ Syriacæ in ms. Cod. Syr. Mediceo Palatino 428. & in Vatic. Syr. his verbis.

[illegible]

[illegible]

1. Liber negotiationis negotiationum, Physica, & Theologia.

[illegible]

2. Li-

[illegible]

[illegible]

Catalogus Librorum Gregorii Bar-Hebræi, qui & Abulpharagius filius Aaron Medici Maphrianus Orientis ex urbe Melitina. 1. Liber mercaturæ mercaturarum. Physica & Theologia. 2. Liber pupillarum. Isagoge, Categoriæ, Peribermenias, & Sophistica. 3. Liber sermonis Sapientiæ. Dialecticæ & Theologiæ epitome. 4. Liber ascensus mentis, de doctrina Planetarum & de motibus Siderum. 5. Liber magnus Candelabri Sanctorum, de confirmatione fundamentorum Ecclesiasticorum, & quæstiones adversùs omnes hæreses. 6. Liber Radiorum. Quæstiones Ecclesiasticæ per compendium. 7. Liber magnus splendorum. Grammatica fusius explicata. 8. Liber Grammaticæ parvæ sub metro S. Ephræm. 9. Liber Ethicorum de regimine morum & consuetudinum urbis & domus: quem scripsit in Maraga Adorbiganæ urbe labente mense Julio anni 1590. 10. Liber magnus & prolixus Sapientiæ Sapientiarum, in quo collegit & digessit omnes partes ad sapientiam pertinentes & sublimes opiniones Philosophiæ Aristotelis Philosophi. 11. Liber Signorum & Prognosticorum Abu-Ali Bar-Sina (Avicennæ) Saraceni, quem ex Saracenico, hoc est,

Ara-

2. Liber Pupillarum. Isagoge, Categoriæ, Perihermenias, & Sophistica.

ܒ. ܟܬܒܐ ܕܒܒܬܐ: ܐܝܣܓܘܓܝ ܩܛܝܓܘܪܝܣ ܘܦܪܝܗܪܡܢܝܐܣ ܘܣܘܦܝܣܛܝܩܐ.

3. Liber Sermonis [1] Sapientiæ. Dialectica, Physica, & Theologia per compendium.

ܓ. ܟܬܒܐ ܕܣܘܕ ܣܘܦܝܐ ܕܝܠܩܛܝܩܐ ܦܘܣܝܩܐ ܬܐܘܠܘܓܝܐ ܒܦܣܝܩܬܐ.

4. Liber Ascensus [2] mentis, de doctrina Planetarum, & motu Stellarum.

ܕ. ܟܬܒܐ ܕܣܘܠܩܐ ܗܘܢܢܝܐ ܒܡܠܦܢܘܬܐ ܕܡܪܟܒܬܐ ܪܡܝܬܐ ܘܬܚܬܝܬܐ.

5. Liber Candelabri Sanctuarii: de confirmatione fundamentorum Ecclesiasticorum: & Quæstiones adversùs omnes hæreses.

ܗ. ܟܬܒܐ ܕܡܢܪܬ ܩܘܕܫܐ ܫܘܪܪܐ ܕܐܫܐܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ ܘܫܘܐܠܐ ܠܘܩܒܠ ܟܠܗܘܢ ܗܪܣܝܣ.

6. Liber Radiorum. Quæstiones breves Ecclesiasticæ.

ܘ. ܟܬܒܐ ܕܙܠܝܩܐ: ܦܣܝܩܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ ܒܩܦܣܢܘܬܐ.

7. Liber magnus Splendorum. Grammatica fusiùs explicata.

ܙ. ܟܬܒܐ ܪܒܐ ܕܨܡܚܐ: ܓܪܡܛܝܩܝ ܒܦܫܝܩܘܬܐ.

8. Liber parvus, Grammatica metro S. Ephræm.

ܚ. ܟܬܒܐ ܙܥܘܪܐ ܓܪܡܛܝܩܝ ܒܡܫܘܚܬܐ ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ.

9. Li-

Arabico sermone in Syriacum transtulit. 12. Liber Directionum. Canones Ecclesiastici, & Leges Imperatorum Græcorum de omnibus, quæ inter homines tractantur. 13. Liber magnus Dioscoridis cum figura medicamentorum & eorundem delectu & virtute atque præparatione. Ex libro illo magno parvum volumen digessit, in quo omnes compositiones retulit. 14. Liber magnus Giaphakæ, Arabicè. 15. Liber expositionis Aphorismatum Hippocratis, Arabicè. 16 Liber Zigb, seù Calendarii pro tyronibus, ut absque labore computum anni ex eo eruere valeant. 17. Liber Chronographiæ, Arabicè. 18. Liber Chronographiæ, Syriacè. 19. Liber de utilitate lucri, Arabicè. 20. Liber medullæ mysteriorum, quem è Saracenico sermone in Syriacum convertit. 21. Liber Scintillæ. Grammaticæ compendium. 22. Liber magnus Canonis Abu-Ali Bar-Sina (Avicennæ) *de medicina corporis. Transtulit ex eo quatuor quaterniones, eumque, morte præventus, imperfectum reliquit. 23. Liber Columbæ, de regimine anachoretarum in sæculo. 24. Liber Carminum, in quo admirabiles sermones metro alligavit. 25. Liber expositionis Quæstionum Joannis de medicina; in quo usque ad Theriacam pervenit. 26. Liber expositionis in Hierotheum Pauli discipulum. 27. Liber Horrei mysteriorum: in quo lectio correcta traditur, & tota Scriptura sacra elucidatur. 28. Liber de Anima ex mente Peripateticorum, inscriptus, O*ratio *Scinica,* hoc est, per literam Scin ܫ desinens. *29. Liber magnus & prolixus, in quo collegit omnes medicorum opiniones. 30. Liber narrationum facetarum ad ciendam hilaritatem tristibus corde. 31. Liber inscriptus, expulsio mæstitiæ. 32. Liber expositionis somniorum, quem juvenis composuit. Et alia quædam volumina, & tractatus varii.*

1 *Sermonis Sapientiæ*. Hunc librum mihi commodavit Cl. Basilius Isaac Ninives Archiepiscopus. Est autem breve Philosophiæ ac Theologiæ compendium in quatuor Partes divisum, cujus Præfatio incipit his verbis.

ܡܪܝܡܐ ܐܢܬ ܒܐܝܬܘܬܟ ܐܠܗܢ.

Sublimis es in tua essentia Deus noster. In prima autem Parte continetur compendium Dialecticæ per capita 9. In secunda compendium Physicæ per capita 32. In tertia compendium Theologiæ per capita 33. In quarta agitur per capita 30. de libero arbitrio, de Anima, de Paradiso & Inferno, de miraculis, de Prophetia, & de Resurrectione. Exemplar Syriacum ex auctoris autographo descriptum, addita è regione Arabica interpretatione: de quo loqui videtur Renaudotius tom. 2. pag. 471. dum inter opera Bar-Hebræi recenset *Compendium Logicæ* Syriacè, quod in Bibliotheca Medicea exstare affirmat.

2 *Ascensus mentis*. Laudat hunc librum Renaudotius loc. cit. iis verbis, *Compendium Astronomiæ & Cosmographiæ* Syriacè in Bibliotheca Regia Parisiensi.

9. Liber Ethicorum, de regimine morum & consuetudinum. Politica & Oeconomica.

ܛ. ܟܬܒܐ ܕܐܝܬܝܩܘܢ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܥܝܕܐ ܘܕܒܝܬܐ ܘܡܕܝܢܝܬܐ ܘܒܝܬܝܬܐ.

10. Liber magnus Sapientiæ [1] Sapientiarum, in quo collegit & digessit partes ad sapientiam pertinentes & opiniones Philosophiæ Aristotelicæ.

ܝ. ܟܬܒܐ ܪܒܐ ܕܚܟܡܬ ܚܟ̈ܡܬܐ ܕܒܗ ܟܢܫ ܘܣܕܪ ܡܢ̈ܘܬܐ ܚܟܡܬܢܝ̈ܬܐ ܘܪ̈ܥܝܢܐ ܕܦܝܠܣܘ ܐܪܣܛܘ.

11. Liber [2] Indicationum & Prognosticorum Abu-Ali Bar-Sina (*Avicennæ*) quem ex Saracenico sermone in Syriacum transtulit.

ܝܐ. ܟܬܒܐ ܕܪ̈ܡܙܐ ܘܡܬܒܝ̈ܢܘܬܐ ܕܐܒܘ ܥܠܝ ܒܪ ܣܝܢܐ. ܐܘܦܩܗ ܡܢ ܛܝܝܐ ܠܣܘܪ̈ܝܝܐ.

12. Liber Directionum. Canones & Leges de omnibus, quæ inter homines tractantur.

ܝܒ. ܟܬܒܐ ܕܗܘ̈ܕܝܐ: ܩܢ̈ܘܢܐ ܘܢܡ̈ܘܣܐ ܠܟܠܗܝܢ ܨܒ̈ܘܬܐ ܕܡܬܬܥܒ̈ܕܢ ܒܝܬ ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ.

13. Liber Dioscoridis cum figura herbarum, & earundem delectu, & virtute, atque præparatione. Ex libro illo magno parvum volumen confecit, nec ullam compositionem *medicamentorum* reliquit, quam non in eum librum conjiceret.

ܝܓ. ܟܬܒܐ ܕܕܝܘܣܩܘܪܝܕܘܣ ܥܡ ܨܘܪ̈ܬܐ ܕܥܣ̈ܒܐ ܘܓܘܒܝܗܘܢ ܘܚܝܠܗܘܢ ܘܬܘܩܢܗܘܢ. ܡܢ ܟܬܒܐ ܗܘ ܪܒܐ ܟܬܒܐ ܙܥܘܪܐ ܥܒܕ ܘܠܐ ܫܒܩ ܪܟܒܐ ܕܠܐ ܐܪܡܝ ܒܗ.

14. Liber magnus, cui titulus Giaphki, Arabicè scriptus: ex tribus magnis voluminibus unum parvum digessit, ubi cuique facile est quodlibet medicamentum invenire.

ܝܕ. ܟܬܒܐ ܪܒܐ ܕܓܐܦܩܝ ܥܪܒܐܝܬ ܡܢ ܬܠܬܐ ܟܬ̈ܒܐ ܪ̈ܒܐ ܚܕ ܟܬܒܐ ܙܥܘܪܐ ܥܒܕ ܕܡܫܟܚ ܐܝܟ ܕܠܟܠ ܣܡܐ ܐܢܫ ܢܫܟܚ.

15. Liber expositionis Aphorismorum Hippocratis, Arabicè.

ܝܗ. ܟܬܒܐ ܕܦܘܫܩܐ ܕܦܣܩ̈ܢܐ ܕܐܦܩܪܛܝܣ ܥܪܒܐܝܬ.

16. Liber quæstionum [3] Joannis in epitomen redactus. Syriacè.

ܝܘ. ܟܬܒܐ ܕܫܘ̈ܐܠܐ ܕܚܘܢܝܢ ܒܦܣܩܬܐ ܣܘܪܝܐܝܬ.

17. Li- ܝܙ.

NOTÆ.

1 *Sapientiæ Sapientiarum*. Exstat in Biblioth. Medicea, teste eodem Renaudotio loc. cit. ubi hæc de eo: *Compendium Philosophiæ Aristotelicæ secundùm librorum Aristotelis ordinem cum eorum epitome, Syriacè*. Et una linea interjecta: *Philosophia integra Syriacè 2. vol. in eadem*, hoc est, in Biblioth. Medic. quibus verbis intelligere videtur Medica & Philosophica Bar-Hebræi opera, quæ notantur hic num. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 24. 26. & 28.

2 *Liber Indicationum*. Ejusdem meminit Bar-Hebræus in Chronico Syriaco Par. 1. fol. 109. ubi Avicennæ opera recensens;

ܘܚܕ ܟܬܒܐ ܬܡܝܗܐ ܡܢ ܟܬ̈ܒܘܗܝ ܕܡܬܟܢܐ ܕܪ̈ܡܙܐ ܘܡܬܒܝ̈ܢܘܬܐ ܐܢܐ ܡܚܝܠܐ ܐܦܩܬܗ ܡܢ ܛܝܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ.

Et unum, inquit, *ex ejus operibus admirabilem librum, qui Indicationum & Prognosticorum inscribitur, ego humilis ex Arabico in Syriacum transtuli*.

3 *Quæstionum Joannis*. Honainus filius Isaac vulgò appellatur, de quo hæc Bar-Hebræus in 1. Par. Chronici Syriaci fol. 79.

ܚܘܢܝܢ ܐܝܟ ܕܡܫܬܡܗ ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ ܐܦܪܝܡ ܡܢܗܘܢ ܟܕ ܐܬܥܒܝ ܗܘ ܝܘܚܢܢ ܪܒܐ ܗܘܐ ܡܢ ܚܟܝܡ̈ܐ ܡܫܬܒܚ̈ܐ.

17. Liber magnus, Kalendarium pro Tyronibus, unde sine labore computum anni eruere valeant.

[illegible]

18. Liber Medullæ mysteriorum, ex Arabico in Syriacum conversus.

[illegible]

19. Liber Chronicorum, Arabicè.

[illegible]

20. Liber de interpretatione somniorum, quem juvenis scripsit.

[illegible]

21. Liber narrationum & fabellarum ad risum & hilaritatem ciendam compositus in gratiam tristium & afflictorum, cui Arabicè titulus, *Expulsio mæstitiæ*.

[illegible]

22. Li-

[illegible]

Per idem tempus (hoc est, sub Mohtadi filio Vatechi Chalipha circa annum Hegiræ 256.) *florebat Honainus filius Isaac medicus egregius, cujus pater ex Hirta urbe aromatarius fuerat. Hic medicinam discendi cupidus, Bagdadum venit, & Alexandri collectanea sub Joanne medico Masuiæ filio* (cujus idem Bar-Hebræus in Histor. Dynastiarum sub Aaron Rascido Mohdii filio Chalipha meminit, Cod. Ecchellensi 10. fol.154.) *legere cœpit. Quumque aliquando Joannem quadam de re interrogasset, ille indignatus, Honainum ejecit, inquiens: Quid tibi cum medicina? Te decet obolos per vicos negotiari. Quibus verbis contristatus puer Honainus, abiit illacrymans, & in ditionem Romanorum se recepit, ubi moratus est, donec sermonem Græcum rectè calluit, ita ut libros ex Græco in Syriacum & è Syriaco in Saracenicum convertere posset. Tùm verò Bagdadum specie hominis Græci reversus, Gabrielem Archiatrum Bochtjesu filium adivit, à quo probatus*

22. Liber Columbæ de regimine Anachoretarum directore carentium [1].

ܟܒ. ܟܬܒܐ ܕܝܘܢܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬ ܝܚܝܕܝܐ ܕܠܐ ܡܬܡܠܟܝܢ ܠܗܘܢ ܡܕܒܪܢܐ .

24. Liber Canonis magni Abu-Ali (*Avicennæ*) quatuor quinterniones: reliquos morte præventus absolvere non potuit.

ܟܕ. ܟܬܒܐ ܩܢܘܢܐ ܪܒܐ ܕܐܒܘ ܥܠܝ ܐܪܒܥܐ ܩܘܪܣܐ ܦܫܩ ܥܕܐ ܘܠܐ ܫܡܠܝܗ .

25. Liber, quem præ manibus habemus: hoc est, Chronicon.

ܟܗ. ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܐܝܕܝܢ ܘܡܬܩܪܐ ܡܟܬܒܢܘܬ ܙܒܢܐ .

26. Liber magnus, in quo fusè collegit omnes medicorum opiniones.

ܟܘ. ܟܬܒܐ ܪܒܐ ܕܐܪܟܒܬܐ ܟܢܫ ܒܗ ܟܠܗܘܢ ܕܥܬܐ ܕܐܣܘܬܐ .

27. Liber Scintillæ. Grammaticæ Epitome, quam imperfectam reliquit.

ܟܙ. ܟܬܒܐ ܕܙܠܝܩܐ ܓܪܡܛܝܩܝܐ ܕܠܐ ܫܡܠܝܗ .

28. Liber expositionis quæstionum Joannis medici, usque ad Theriacam.

ܟܚ. ܟܬܒܐ ܕܦܘܫܩܐ ܕܫܘܐܠܐ ܕܝܘܚܢܢ ܐܣܝܐ ܥܕܡܐ ܠܬܪܝܩܐ .

29. Liber Carminum, in quem admirabiles sermones metricos conjecit.

ܟܛ. ܟܬܒܐ ܕܡܘܫܚܬܐ : ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܐܡܪܐ ܡܫܬܡܗܐ .

30. Liber Horrei mysteriorum, in quo collegit expositionem, & correctam lectionem totius sacræ Scripturæ.

ܠ. ܟܬܒܐ ܕܐܘܨܪ ܐܪ̈ܙܐ ܟܢܫ ܒܗ ܦܘܫܩܐ ܘܬܘܪܨ ܩܪܝܢܐ ܕܟܠܗ ܟܬܒ̈ܐ .

31. Liber brevis expositionis Hierothei.

ܠܐ. ܟܬܒܐ ܦܘܫܩܐ ܕܐܝܪܘܬܐܘܣ ܒܦܣܝܩܬܐ .

Jam ܠܒ

tus quum ad quæsita doctè respondisset, summo in honore habitus fuit & Raban (hoc est, Magister noster) *Honainus appellatus. Dixit autem Gabriel ad circumstantes: Si vitam hic juvenis habebit, Sergii Rhesainensis memoriam obliterabit.* (Fuit autem hic Sergius, ut idem Bar-Hebræus scribit in Chronico Arabico seù Historia Dynastiarum Cod. Ecchellensi 10. fol. 172. secta Jacobita, & plurima Græcorum Sapientum opera in Syriacam linguam transtulit.) *Quumque ejus fama ad Joannem qui eum ejecerat pervenisset, hic Honainum arcessens, veniam ab eo petiit. Atque ita gratiam omnium in dies inibat: cœpitque exponere varias scientiarum species, donec obiit mense Canun priore* (Decembri) *anno Græcorum* 1188. *qui anno Arabum* 260. *respondet. Duos autem liberos reliquit, Isaacum & Davidem: Et Isaacus quidem Codices plurimos interpretatus est. Honainus verò quinque suprà viginti libros edidit, præter eos quos è Græco in Syriacum & Arabicum transtulit. Habebat autem sororis filium, nomine Hobaisum Bar-Hasan manu altera mutilum, qui & librorum medicorum admirabilis fuit interpres: sed bono Honaini fato accidit, ut plerique libri, quos Hobaisus interpretatus fuerat, ab imperitis lectoribus Honaino tribuerentur, & amanuenses quoque, literas quibus utriusque nomen constat confundentes, Hobaiso expuncto Honainum scriberent. Atque hac de causa pauci quidem superfuere libri sub nomine Hobaisi; reliqui verò ferè omnes Honaini nomen præferunt.*

1 Ex Catalogo, quem hìc ad marginem adjecimus, constat tres insuper fuisse Bar-Hebræi libros, quos ejusdem frater Barsuma haud recensuit: nimirùm, num. 19. *de utilitate lucri*. 28. *de Anima*; & 31. *de mæstitia pellenda*. Et hic quidem postremus liber licet in Catalogo Barsumæ cum *libro narrationum facetarum* conjungatur, videtur tamen vel aliud opus esse, vel idem è Syriaco in Arabicum conversum: nam ex Codex Syr. 27. titulum illum Arabicum nequaquam præfert. Contrà in Catalogo Barsumæ duos dicitur libros Bar-Hebræus in Joannem medicum edidisse, alterum, quo ejus quæstiones in compendium redegit, alterum, quo easdem commentariis illustravit: quos tamen auctor Catalogi ad marginem adjecti unum volumen fecit, fortasè quia exemplar nactus fuerat, in quo quæstiones Joannis cum Commentariis Bar-Hebræi conjunctæ erant.

Jam verò poſtquam quis legerit & intellexerit atque ſubtiliter ſcrutatus fuerit hos libros, tùm denique perſpiciet vim ſermonis, eloquentiam, præſtantiam, & profectum Scriptoris, & quantum ſciverit, & doctrina excelluerit, & quàm altam ſapientiam poſſederit atque celebris evaſerit apud ſuos & apud exteros, adeò ut quidam ex doctoribus Arabum Maragæ coram univerſa multitudine dixerit: quum audio aliquam quæſtionem ex ore Maphriani, ita mihi videtur perinde ac ſi ex ore Ariſtotelis ſapientiam diſcerem: quia illud tantummodo ipſi curæ eſt, ut declaret & exponat ſenſus profundos, ſophiſticas quæſtiones minimè curans, quibus occupari ſolent noſtri temporis doctores. Age verò quamvis toto vitæ ſuæ tempore lectione librorum detineretur, Eccleſiarum tamen ornatum, & dirutarum ædium inſtaurationem nunquam neglexit. Nam ab initio ſui Epiſcopatus in urbe Alepo ædificare cœpit, perfecitque Hoſpitium magnum ad latus Eccleſiæ ejuſdem urbis: & quidem eo tempore, quo Arabum ſecta florebat. Iſta verò ædificia, quæ in Maraga, & Tabrizo, atque Bartela conſtructa ſunt, omnibus patent: adeò ut ſi per hebdomadam dumtaxat quovis in loco commorari contigiſſet, non inde abſcederet, quin antea aliquid inſtauraſſet, quum nec impenſis parceret, nec multis deterreretur. Et hæc quidem non more laudantium dico (non enim mihi convenit laudare, ne videar affectu victus iſta ſcripſiſſe,) ſed quia haud decet lucernam ſub modio abſcondere: & ecce Orientalibus probatis & præſtantibus viris cætera relinquo, qui per duos & viginti annos ejus mores, diligentiam, ſcriptorumque ejus vim, ejuſque liberalitatem ſuſpexere. Et ſiquidem laudem meruit, ab ipſis laudetur, aut ſi contrà vituperatione dignus eſt, ab iiſdem vituperetur. Mihi certè vitio minimè vertendum erit, ſi quid minimum de moribus

ejus præstantissimis & actis admirandis dicam, quandoquidem externis quoque patent. Nam per quadraginta annos nunquam vidi illum manu accepisse quadrantem aut obolum. Quando autem fideles marsupia benedictionis gratia afferebant, conabantur illa in ejus manu deponere: quumque ea accipere recusaret, ante eum deponebantur, atque ita ibidem manebant, donec intraret quispiam discipulorum ubi ille versabatur, cui statim ajebat: fac ut tollas istud è conspectu meo. Quare nonnulli consueverunt, quum manus ejus oscularentur, marsupia sub strato ejus deponere: quod inde deprehendimus, quia quum locum mutaret, sublato strato multa marsupia sub eo reperiebantur. Simul autem atque cognoscebat modicum quid pecuniæ in cella collectum haberi, apud se disquirebat & cogitabat, quomodo & ubi id expenderet. Bonitatem autem ejus, & animi demissionem, & mansuetudinem, & cordis ejus atque conversationis suavitatem, & ejusdem magnanimitatem definire & describere nequeo: quia rudis & infirmus & ineloquens sum. Silere itaque magis expedit mihi, dum confido fore ut magistri, & fratres, atque probati Doctores, qui cum eo assiduè conversati sunt, pro viribus suis quod illius virtuti convenit, ipsi retribuant. Et hæc mihi dicta sint satis.

[illegible]

Hæc Barsuma de obitu & scriptis Gregorii fratris. Subjungit Ecclesiasticam temporum suorum historiam ab eo anno, quo Maphrianus ipse, hoc est Primas Orientis in locum fratris ab Ignatio Patriarcha renunciatus fuit & Gregorii nomen assumpsit.

Cæterùm quoniam ex nudo Operum Abulpharagii Catalogo, quem suprà descripsi, neque Auctoris fides qualis fuerit, neque quanta ejus eruditio rerumque naturalium & Theologicarum cognitio perspicitur, operæ pretium duco, singulos ejus libros, quos videre licuit, nimirùm qui vel in Bibliotheca nostra Vaticana exstabant, vel nuper liberalitate Sanctissimi Pontificis comparati sunt, accuratè per partes, capita, & sectiones, ut alibi consuevimus, recensere, addita etiam de more manuscriptorum ætate, descriptisque testimoniis, quæ multiplici eruditorum curiositati facere satis queant. Et primum quidem de Anaphora, & Symbolo Gregorii, quæ in Barsumæ Catalogo haudquaquam numerantur, sermo erit: deinde de libris ejus Theologicis, Moralibus, Historicis, Grammaticis & Poëticis.

VII. Recensio operum Bar-Hebræi.

Opera Gregorii Bar-Hebræi Abulpharagii.

1. Anaphora.

ANaphora. [illegible] Laudatur ab Edenensi in libro Candelabrorum c. 7. de hæreticis Liturgiarum auctoribus num. 17. his verbis: [illegible]

Gregorius Bar-Hebræus Episcopus Tagritensis habet Anaphoram, cujus initium, Domine terribilis & potens. Prodiit Latine per Renaudotium tom. 2. pag. 456. & Syriacè ms. exstat in Cod. Nitriensi 3. fol. 89. ejusque meminit auctor Catalogi Anaphorarum apud Schultingium tom. 3. pag. 106. num. 35. licet in anno ætatis Bar-Hebræi de more hallucinatus sit. *S. Gregorii Catholici Orientalis,* inquit, *Anaphora Chaldaicè composita anno à nativitate Domini millesimo centesimo trigesimo.*

Idem Bar-Hebræus Liturgiam Sancti Jacobi Apostoli recensuit & in compendium redegit, quam Renaudotius publicavit tom. cit. pag. 126. Ejus exemplar ms. habemus in Catalogo, quem huic Tomo subjicimus, Cod. Syr. 32. fol. 121. Hoc autem titulo prænotatur, [illegible]

Anaphora minor S. Jacobi fratris Domini: eique ad calcem sermone Arabico, charactere Syriaco hanc notam amanuensis apposuit fol. 127.

[illegible]

Anno Græcorum 1890. (Christi 1579.) *exaravi hunc Officii simplicis* (hoc est, Ferialis) *librum, Vespertinas scilicet & Matutinas ejus Horas integras cum omnibus precibus Canonicis, in munita urbe Amida, quam Deus custodiat ab omnibus malis Amen. Diebus magni Patris Patriarchæ David-Sciah, cujus precibus nos & vos Deus adjuvet Amen.* Ejusdem Patriarchæ Ignatii, qui & David-Sciah, mentio occurrit ad annum Græcorum 1897. Christi 1586. apud Renaudotium in cit. tom. pag. 132. qui certè hallucinatus est, dum ibidem Gregorium quendam Hierosolymitanum Metropolitam laudatæ Anaphoræ abbreviatorem existimat,

non alia ratione ductus, quàm ex depravato ejusdem Anaphoræ titulo, quem ipse pag. 126. sic expressit: *Liturgia minor S. Jacobi fratris Domini ordinata per Gregorium Catholicum Orientis inter montes Armeniæ magnæ anno Græcorum* 1903. *Jesu Christi* 1591. Nam ea Liturgia, ut est à Gregorio abbreviata & per Renaudotium edita, tredecim annis ante annum Græcorum 1903. exarata habetur in Codicibus nostris, ut suprà dictum est, hoc est, anno Græcorum 1890. Itaque existimo, Renaudotium pro nota arithmetica Syriaca ܐܢܛܓ, quæ annum Græcorum 1593. significat, omissa litera *Nun*, legisse ܐܛܓ, hoc est, annum Græcorum 1903.

2. Symbolum Fidei.

Symbolum fidei. ܗܝܡܢܘܬܐ. Exstat in Cod. Syr. 27. fol. 41. in catalogo, quem in fine hujus Tomi subjiciam, ubi disertè Bar-hebræi nomen præfert in hæc verba: ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܒܘܢ ܡܪܝ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܡܦܪܝܢܐ ܕܡܕܢܚܐ: *Fides Patris nostri Mar Gregorii Primatis Orientis*: ipsumque vidi ad calcem Dialecticæ Syriacæ ejusdem Bar-hebræi in Cod. ms. Syr. qui exstabat apud cl. Basilium Isaac Ninives Archiepiscopum hic in Urbe commorantem, ad autographum auctoris collatum, ut amanuensis testatur, & quantum ex forma characteris colligi potest, exaratum à Josue monacho ac Presbytero circa annum Græcorum 1640. Christi 1329. Eadem enim videtur esse hujus Codicis scriptura, ac libri, qui *Radiorum* nuncupatur, de quo infrà sermo erit.

Initium: ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܐܒܐ ܘܒܒܪܐ ܘܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܘܠܐ ܒܪܝܬܐ: *Credimus in Patrem & Filium & Spiritum Sanctum, sanctam & increatam Trinitatem* &c. Ubi Bar-hebræus postquam catholicum planè dogma de Trinitate exposuit, ad Incarnationis mysterium descendens, fundamenta quidem Nestorianorum & Eutychianistarum evertit, sed ab errore Monophysitarum & Monothelitarum haudquaquam recedit. Sic enim scribit: ܡܗܝܡܢܝܢ ܠܐܒܐ ܘܚܕ ܡܢ ܩܢܘܡܐ ܕܐܠܗܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܘ ܡܢ ܥܘܒܐ ܕܐܒܐ ܠܐ ܫܢܐ ܐܠܐ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܡܫܘܚܬܐ ܘܐܬܓܫܡ ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܘܡܢ ܡܪܝܡ ܒܬܘܠܬܐ ܘܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܡܠܬܐ ܐܠܗܐ. ܐܬܚܝܕ ܒܒܣܪܐ ܕܢܦܫܐ ܠܗ ܡܠܝܠܬܐ ܘܝܕܘܥܬܐ ܒܩܢܘܡܐ ܚܕܐ ܘܡܫܡܠܝܬܐ. ܘܠܐ ܩܕܡ ܢܦܫ ܗܘ ܦܓܪܐ ܐܠܐ ܟܕ ܒܗ ܐܬܚܝܕ ; ܡܛܠ ܕܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܕܗܘܐ ܐܠܗܐ ܠܐ ܐܫܬܢܝ ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܕܗܘܐ ܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܫܡܝܢܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܐܘܕܝ : ܐܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܝܬ ܠܗ ܦܓܪܐ : ܐܠܐ ܒܡܬܓܫܡܢܘܬܐ ܡܬܩܪܐ ܫܡܝܢܐ ܒܠܒܘܫܐ ; ܐܠܐ ܡܢ ܚܕ ܩܢܘܡܐ ܕܐܠܗܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܚܕ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܒܢܗ ܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܗܘܐ ܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܕܒܓܘܫܡܗ ܘܐܬܚܝܕ ܡܢ ܒܬܘܠܬܐ ܘܐܬܓܫܡ ܐܢܫܐ ܕܢܦܫ ܡܠܝܠܬܐ ܕܐܢܫܝܬܐ ܡܠܬܐ ; ܐܘܕܝ ܠܗ ܡܢ ܬܪܬܝܢ ܟܝܢܝܢ ܐܠܗܘܬܐ ܘܐܢܫܘܬܐ. ܚܕ ܟܝܢܐ ܕܐܠܗܘܬܗ ܟܕ ܐܢܫܘܬܗ ܚܕ ܗܘ ܘܐܬܓܠܝ ܘܕܠܐ ܚܘܠܛܢܐ ܡܢ ܬܪܝܢ ܟܝܢܐ ܚܕ ܫܘܚܠܦܐ ܘܠܐ ܚܘܠܛܢܐ ܘܠܐ ܫܘܓܢܝܐ ܘܠܐ ܫܘܚܠܦܐ ܘܠܐ ܡܘܙܓܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܬܡܪ ܫܘܚܠܦܐ ܘܐܬܘܬܐ ܕܬܪܝܢ ܚܕ ܚܕ ܙܒܢܐ

ܘܣܘ

ܚܕ ܟܝܢܐ ܚܕ ܦܪܨܘܦܐ. ܚܕ ܩܢܘܡܐ.
ܚܕ ܨܒܝܢܐ. ܚܕ ܚܝܠܐ. ܚܕܐ ܚܝܠܐ.
ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܘ ܐܬܢܣܝܘܣ
ܘܩܕܝܫܐ ܩܘܪܝܠܠܘܣ ܩܕܝܫܐ:

Credimus etiam, quod una ex personis sanctæ Trinitatis descendit de cælis, quin tamen à sinu Patris recederet, & inhabitavit in utero Virginis, & incarnata est de Spiritu Sancto & ex Maria Virgine, & homo facta est, manens Deus: unita fuit carni consubstantiali nobis, & viva rationalique anima prædita. Nec antea Templum assumpsit, deinde in ipso Verbum inhabitavit. Unde non homo factus Deus creditur, sed Deus factus homo: neque homo est sapiens, qui ex operibus suis justificatus sit, neque de cælo sibi corpus attulit, neque apparenter aut phantasticè visus est in mundo: sed una ex personis sanctæ Trinitatis, quum Deus naturâ sit, de sublimibus cælis suis descendit, & homo pro gratia sua facta est, & nata fuit ex Virgine, & incarnata, sicuti Apostolorum fides docet. Itaque duæ sunt in Domino nostro naturæ, Deitas & Humanitas: Unio quoque Deitatis suæ cum humanitate admirabilis est & ineffabilis, absque commistione, sine confusione, sine mutatione, sine conversione, sed salvis distinctionibus utriusque naturæ in uno Filio, & in uno Christo. (Quid plura? Jam Orthodoxum diceres Bar-hebræum: sed imbibitum semel Jacobitarum errorem en evomit, subdens.) *Una substantia, una persona, una hypostasis, una voluntas, una virtus, una operatio, quemadmodum S. Athanasius & S. Cyrillus dixere.* Ita nimirùm in suum errorem detorquent Monophysitæ illud Sanctorum Athanasii & Cyrilli effatum, *Una Verbi natura incarnata*. Hanc unius *in Christo naturæ, & operationis & voluntatis* hæresim idem Bar-hebræus ex professo tuetur in duobus libris Theologicis, quorum alterum *Candelabrum Sanctorum*, *Radiorum* alterum inscripsit, ut infrà.

3. Horreum mysteriorum, seu Commentaria in S. Scripturam.

Commentaria in Sacram Scripturam, Syriacè *Horreum mysteriorum*, ܐܘܨܪ ܐܪ̈ܙܐ, Arabicè كنز الاسرار *Thesaurus mysteriorum* inscribuntur, sub quo titulo citantur ab Hottingero in Biblioth. Orientali, & à Renaudotio tom. 2. pag. 471. qui testatur hoc opus exstare *in Biblioth. Medicea, Arabicè charactere Syriaco*. Syriacè verò ex apographo ad Auctoris autographum collato eleganter descriptum habetur in Biblioth. Collegii Maronitarum de Urbe constatque foliis 233, cui ad calcem hæ adnotationes appositæ sunt. Prima ad autographum Bar-hebræi spectat fol. 233. à tergo. ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܥܒܪ̈ܝܐ. ܘܥܡܗܿ ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܕܐܘܨܪ ܐܪ̈ܙܐ ܟܬܝܒ ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܡ ܥܒܪܝܐ ܛܘܒܢܐ ܕܫܪܝ ܗܘܐ ܡܢܗ ܒܦܠܓܗ ܕܟܢܘܢ ܩܕܝܡ ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܚܡܫܡܐ ܘܬܡܢܐ ܘܬܫܥ ܕܝܘܢܝ̈ܐ. ܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܒܬܠܬܐ ܒܐܒ. ܒܫܒܥܐ ܝܪ̈ܚܝܢ ܘܬܫܥܣܪ ܝܘܡܝܢ.

Explicit Epistola ad Hebræos, cum qua & absolutus est Liber Horrei mysteriorum scriptus manu ipsius Auctoris τοῦ μακαρίτου Bar-hebræi, quem inchoavit medio mense Canun priore (Decembri) *anno Græcorum* 1589. (Christi 1277.) *feria quarta exeunte; absolvit verò die tertia mensis Ab* (Augusti) nimirùm septem mensibus & undeviginti diebus. Altera adnotatio primi exemplaris ex autographo Bar-hebræi descripti, ibidem.

ܐܬܟܬܒ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܡܢ ܟܬܒܐ ܕܡܦܩܢܐ ܩܕܡܝܐ ܕܡܚܒܪܢܐ ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܡܫܬܪܪܐ ܘܡܬܚܬܡܐ ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܡܠܦܢܐ ܘܗܢܐ ܟܬܒܐ ܐܬܦܢܝ
ܘ

[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]

Exaratus fuit hic liber anno Græcorum 1665. (Christi 1354.) *per quendam venerabilem Sacerdotem ac monachum, quem Dominus in regno suo cælesti magnificet*. (Quæ verba non amanuensis sunt, sed Joannis Gariri, qui amanuensem, ex quo hunc Codicem exaravit, laudare voluit: nimirùm Josue monachum ac Presbyterum, qui cuncta ferè Bar-hebræi opera ex ipsius auctoris exemplari descripsit: nam annus Græcorum in hoc Codice adnotatus respondet epochæ libri Radiorum ab eodem Josue exarati, de quo infrà.) *Collatus autem fuit hic liber ad exemplar propria ipsius τοῦ μακαρίτου patris nostri Maphriani auctoris manu exaratum. Laus Deo in sæculum sæculorum. Amen*. Tertia denique adnotatio Syriacis literis, sed sermone Arabico, descriptoris huius Codicis manu exarata fol. 234. [Syriac text]

[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]

Gloria Patri & Filio &c. Domine Deus noster Jesu Christe .... parce, & dimitte peccata famuli tui .... Presbyteri Joannis filii Abdallæ ebn-Garir, qui operam dedit, & laboravit in scriptione & innovatione hujus magni Thesauri .... Id accidit ineunte anno Græcorum 1946. *Christi* 1635. Nimirùm anno postquam eundem librum exarare cœperat, ut idem Joannes testatur fol. 1. his verbis:

[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]

Hic est nobilis & excellens liber Thesauri mysteriorum, quem composuit sanctus Pater Abulpharagius Hebræi filius Primas Orientis: exaravit autem humili manu servus servorm Jesu Christi, & humillimus ac pauperrimus Sacerdotum ejus Archipresbyter Joannes Zorbabi, filius Garir, Damascenus, non re, sed nomine monachus. Gesta sunt hæc anno 1945. *Laus Deo*.

Quid in hoc opere præstiterit Bar-hebræus, paucis complectitur Renaudotius loc. cit. *In eo*, inquit, *multi sacræ Scripturæ loci explicantur, non modò secundum literam ex LXX. Interpretum, Aquilæ, Symmachi, & aliorum versionibus, sed etiam secundùm doctrinam SS. Patrum Græcorum & Syrorum, quos inter adducuntur Moses Barcepha, Joannes Darensis, & Dionysius Barsalibi*. Sed Bar-hebræum ipsum audiamus, qui invocato in Præfatione, ut solet, divino numine per ea verba, [Syriac text]
[Syriac text]

Tibi qui terram super aquas suspendisti &c. rationem ac methodum operis sui reddit, inquiens: [Syriac text]
[Syriac text]

[illegible]

Quoniam verò hæc simplex versio) de Syriaca loquitur) *quæ Hebraicæ consonat*, *& juxta Eusebium Cæsareensem ab Origene apud viduam quandam reperta est*, (nimirùm Fons Hebraicus, ex quo Syriaca versio promanavit) *Syrorum manibus ubique teritur*, *ipsam*, *quasstatum quantumvis fundamentum*, *subjeci*; *ex Græcorum vero*, *hoc est*, *septuaginta duorum* Interpretum *versione ad ejus confirmationem plura adduxi*: *Aquilæ autem*, *& Symmachi*, *& Theodotionis versiones*, *& Pentapla*, *& Hexapla*, *declarationis*, *non confirmationis causa protuli*. Pergit diversas de eadem Syriaca versione opiniones referre.

[illegible]

De hac autem (inquit) *Syriaca editione tres fuere auctorum sententiæ*. *Prima*, *quod ea tempore Salomonis & Hirami Regum prodiit*. *Altera*, *quod Asa Sacerdos quum ab Assyrio Samariam missus esset*, *eamdem transtulit*. *Tertia denique quod diebus Adæi Apostoli & Abgari Edessæ Regis*, *elaborata est*, *quando & Testamentum novum eadem simplici versione traductum fuit*. Addit alteram apud Syros exstare Scripturæ sacræ versionem ex Græco Textu elaboratam, Testamenti quidem veteris à Paulo Episcopo Telæ, novi verò à Philoxeno Hierapolitano, & à Thoma Heracleensi. Verba Bar-hebræi retuli suprâ pag. 24. 48. & 94. Vide Vvaltonum in Prolegomenis ad Biblia Polyglotta Proleg. 13. pag. 89.

Nævi in versione Syriaca ex recensione Bar-hebræi.

Qua verò ratione simplicem Syrorum Versionem *debile fundamentum* vocet, idem Bar-hebræus latè exponit in Grammatica Syriaca; quam *librum splendorum* inscribit, Part. 1. cap. 1. nonnullos in ea nævos notans his verbis,

[illegible]

Dicitur, *recta* (de Orationis & Grammaticæ definitione loquitur) *quia qui sacros Codices ex Hebraico in Syriacum Versione simplici transtulere*, *errasse identidem deprehenduntur*: *ut in illo Isaiæ Prophetæ*, Videbunt & confundentur zelum populi, *quum dicendum sit*, videbunt zelum populi & confundentur. *Et illud ejusdem Isaiæ*: dixerunt fratribus vestris inimici vestri, *quum rectius sit*, dixerunt fratres vestri inimicis vestris, *sicut*

ſicut etiam in Græco Textu legitur. Et Part. 4. cap. 4. ſect. 6. integrum hac de re tractatum inſtituit, hoc titulo prænotatum. [illegible]

Quod Verſio τῶν ſeptuaginta exactior ſit Verſione ſimplici. Rationes autem profert hujuſmodi. [illegible]

[illegible]

ܕܡܦܩܢܘܬܐ. ܐܘܪܝܐ ܕܝܢ ܠܦܫܝܛܬܐ ܟܣܝܐ.
ܐܦ ܚܢܢ ܘܡܩܒܠܝܢ ܣܗܕܘܬܐ ܐܬܩܝܡܝܢ
ܡܠܦܢܐ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܦܠܚܝܢ ܕܐܬܐܡܪܝ
ܘܫܡܝܐ ܘܠܐ ܢܚܙܐ ܠܡܫܝܚܘܬܗ ܘܡܕܢܚܐ
ܘܬܫܡܫܬܗ ܢܣܒ ܐܚܪܝܢܐ ܡܫܡܫܢܐ.
ܘܟܠ ܡܠܘܗܝ ܒܟܬܒܘܬܐ ܠܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܦܫܝܛܬܐ ܠܟܠܗ ܠܗ. ܐܝܟ ܡܠܟܘܬܗ:
ܡܢܘܢ ܕܫܠܝܚܐ ܕܐܡܝܢ ܠܐ ܢܣܒܘܢ
ܐܡܪ. ܘܗܟܢ ܚܢܢ ܠܗ ܕܐܣܬܟܠܘ
ܠܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ
ܚܨܕܝܢ ܘܠܐ ܟܢܫܝܢ ܠܐܘܨܪܐ
ܚܘܒܬܐ ܕܚܛܝܬܐ ܕܟܠܢܐ ܢܒܠܥ ܘܠܐ
ܘܠܐ ܚܫܘܟܐ ܕܦܫܝܛܬܐ ܠܟܠ ܬܚܒܬܐ
ܠܟܠ ܟܬܒܐ ܐܚܪܢܐ ܢܚܫܒܘܢ.

Simplicem quidem Syrorum Versionem rudem esse; τῶν septuaginta verò, quæ Græcorum ac cæterorum populorum manibus teritur, exactam & numeris omnibus absolutam, ratione probatur & auctoritate. Et ratione quidem, quia errores apertos in simplici reperire est: Auctoritate verò, quia testimonia, quæ Dominus noster ejusque sancti Apostoli in novo Testamento produxere, cum Versione τῶν septuaginta concordant. Quid? quod ruditatem Versionis simplicis satis arguit, quod ea particulis exornativis (ut puta, adverbiis, conjunctionibus, interjectionibus, præpositionibus &c.) *plerumque caret. Menda autem, quæ in simplici versione occurrunt, hujusmodi sunt. Job.* In inferno peccaverunt, & periit memoria eorum ab utero. *Corrige*: Ab utero peccaverunt, & periit memoria eorum in inferno, *juxta illud, in peccatis concepit me mater mea. Ibidem*. Osculata est manus mea os meum. *Lege*, osculatum est os meum manum meam. *Samuel*. Et dederunt ei panem & comedit, & potaverunt eum aqua, & duobus caseis. *Lege*, dederunt ei panem & duos caseos, & comedit, & potaverunt eum aqua. *Hieremias*. Corrumpamus lignum in pane ejus. *Lege*, corrumpamus panem ejus in ligno. *Ibidem*: Scient, quod Dominus est ܫܡܝ nomen meum: *Lege pluraliter*, ܫܡܢ *absque Jod*, nomen nostrum, *vel singulariter*, ܫܡܝ *absque nun*, nomen meum. *Ezechiel*, Et amplius non erit domui Israel stamina amara: *lege* non erunt. *Evangelium*. Respicite in volucrem cœli, qui non seminant, neque metunt, neque congregant in horrea. *Lege vel singulariter*, quæ non seminat, neque metit, neque congregat, *vel pluraliter*, quæ non seminant neque metunt neque congregant, *utrumque fœminino genere*. *Ibidem*, sufficit (*masculino genere*) diei malitia sua. *Lege*, sufficit (*fœminino genere*) *ut habetur in Græco exemplari*. (hoc est, in Syriaca Versione ex Græco Textu expressa.) *Ibidem*. Erat (*masculino genere*) grex porcorum pascens (*fœminino*.) *Lege genere fœminino* erat. (Grex enim, Syro sermone fœmininus est.) *Quod autem testimonia in novo Testamento prolata cum locis quidem veteris Testamenti versionis τῶν septuaginta conveniant, secùs verò cum locis veteris Testamenti versionis simplicis, hæc exempla declarant. Evangelium*. Ecce Virgo concipiet & pariet filium. *Versio simplex apud Isaiam*, concipiens & pariens. *Evangelium*. Populus qui sedet in tenebris vidit lucem magnam, *singulari numero*. *Simplex Isaiæ*. Populus, qui ambulant in tenebris, viderunt lucem magnam; *pluraliter*. *Lucas in Act.* Scriptum est enim in libro Psalmorum: habitatio ejus fiat deserta, & non sit inhabitans in ea. *Simplex Psalmorum*, fiat habitaculum eorum desertum, & in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet. *Lucas*. Et ministerium ejus accipiet alter. *Simplex Psalmorum*, & id quod asservatum est eis;

accipiant alii. *Paulus*. Ut justus sis in verbis tuis, & vincas, quum judicant te. *Simplex Psalmorum*. Ut justificeris in verbo tuo, & vincas in judiciis tuis. *In Epist. ad Hebræos*. Corpore autem induisti me. *Simplex Psalmorum*. Aures autem perforasti mihi. *Sed & Syrorum sol Ephræm noster sermonem composuit in illud*, Extolletur impius, ut non videat gloriam Domini. In gloriam Domini *dixit gloriosus Isaias*: *In simplici verò versione nulla exstat hujus loci memoria, sed loco ejus legitur*, Domine in altitudine manuum tuarum non videant. *Hæc autem omissis pluribus quæ afferre poteram, non eò huc congessi, ut gentilibus meis insultarem, sed ut veritatem funditùs edocti, simplicem versionem numeris omnibus absolutam esse, cum cæteris populis non contendant*. Hucusque Bar-hebræus. Sed hujusmodi levia menda passim in probatissimis cæteris versionibus occurrunt, ut numerus singularis pro plurali & genus masculinum pro feminino, quod Grammatici Syri Arabesque in utraque lingua sæpè admittunt: vel amanuensium potiùs vitio, quàm Interpretis tribuenda sunt, ut transpositiones suprà allatæ ex Job & Samuele, & additio literæ nun in voce ܫܡܝܢ *nomen meum* apud Hieremiam. Deinde quæ in novo ex veteri Testamento proferuntur testimonia, tàm parùm inter se discrepant, ut nullam ferè sensus differentiam habeant: quod vel diversum fuisse utriusque testamenti Interpretem arguit, vel unum eundemque qui ex diversis fontibus traduxerit: vetus nimirùm ex Hebraico, & novum Testamentum ex Græco. Cæterùm sunt etiam quædam in novo Testamento auctoritates, quæ Hebraicum fontem, atque adeo simplicem Syrorum versionem summopere commendant, ut illud *ex Ægypto vocavi filium meum*, quod S. Hieronymus acerrimus Hebraicorum voluminum defensor lib. 1. Commentar. in cap. 2. Matth. notat. Hæc obiter dicta sunt, ne quis putet Bar-hebræi observationibus & censuris minoris faciendam simplicem Syrorum versionem, quam antiquissimi Patres Ephræmus, Basilius, Theodoretus, Chrysostomus, Augustinus & Sarugensis frequenter laudant. Nunc ad Horreum mysteriorum revertor.

In eo Bar-hebræus variantes Scripturæ lectiones ponit, Syriacas quasdam emendat, voces lectu difficiliores quibus afficiendæ sint punctis vocalibus declarat: Scripturæ denique sensum concisis verbis enucleat: Uno verbo Theologum agit, Grammaticum & criticum, Dionysium Barsalibæum & Jacobum Edessenum æmulatus; quorum prior sacros Codices doctè commentatus est, posterior Syriacam Bibliorum editionem punctis vocalibus appositis dilucidavit, singulari edito hac de re tomo; cujus synopsim in catalogo ad calcem hujus libri subjiciam. Hunc autem ordinem sacrorum librorum servat: nimirùm primo commentatur Pentateuchum, deinde libros Josue, Judicum, Samuelis primum & secundum, Psalmos, primum & secundum Regum, Proverbia, Ecclesiasticum, Ecclesiasten, Cantica, Sapientiam, Ruth, Susannæ historiam, Job, Isaiam, Duodecim prophetas, Jeremiam cum Threnis, Ezechielem, Danielem cum historia Bel idoli, & Draconis: quatuor Evangelia, Actus Apostolorum, Epistolas Jacobi, Petri, & Joannis, & Pauli XIV.

Tabulas decem commentariis inserit, quarum prior fol. 46. mansiones duas supra quadraginta filiorum Israel complectitur: Altera fol. 52. Chronologica est ab Adam usque ad Moysen, in qua Hæbraicæ, Syriacæ, & Græcæ editionis calculum quidem notat, sed Græcam sequutus, annos colligit ab Orbe condito ad Moysen inclusivè 3882. Tertia fol. 65. item chronologica, à Josue filio Nun usque ad Saul Regem, hoc est, ab anno mundi 3882. ad annum 4411. Quarta fol. 117. à Saul primo Hebræo-

bræorum Rege ad Sedeciam, hoc eſt, ab anno 4431. ad annum 4915. Quinta tabula fol. 161. à Nabuchodonoſor uſque ad Veſpaſianum Imp. ubi Reges Chaldæos recenſet, Medos, Perſas, Ægyptios, & Romanos ab Auguſto ad Veſpaſianum: ab anno 4915. ad annum mundi 5585. quo excidium Hieroſolymæ contigiſſe affirmat. Sexta fol. 163. Canones decem concordiæ Evangeliſtarum ex mente Euſebii. Septima fol. 165. genealogia Chriſti ab Abraham uſque ad Chriſtum ex Matthæo. Octava fol. 170. nomina & paſſiones Apoſtolorum. Nona fol. 201. genealogia Chriſti ab Adam ad Chriſtum ex Matthæo, & Luca. Decima denique fol. 205. nomina ſeptuaginta Diſcipulorum Chriſti.

Verſiones denique, & Auctores quibus in hoc libro utitur, hi ſunt. In primis Hebraicus Textus, & Græca verſio ſeptuaginta Interpretum paſſim. Samaritana Gen. cap. 4. Armenica & Ægyptiaca, ſeu Coptica in Pſalmos frequenter. Symmachus, Aquila, & Theodotion: & Pentapla, & Hexapla Origenis ſæpe. Baſilius, Athanaſius, Chryſoſtomus, Nazianzenus, Cyrillus Alexandrinus, Epiphanius, Origenes, Ephræm, Jacobus Sarugenſis, & Edeſſenus, Julius Papa, Severus Antiochenus, Philoxenus Mabugenſis, Moiſes Barcepha, Daniel Salachenſis, Hippolytus Romæ, Theodorus Mopſveſtenus, David monachus Pauli filius, Africanus, & Georgius Arabum Epiſcopus. Præterea duæ aliæ Syriacæ, præter ſimplicem cui preſſè inhæret, Verſiones identidem citantur, nimirùm ܗܪܩܠܝܬܐ *Heracleenſis*, & ܟܪܟܦܝܬܐ *Karkaphenſis*, hoc eſt, *Montana*, qua videlicet incolæ montium utuntur. Demùm ſingulis ferè paginis notantur variæ lectiones, ſeù punctationes *Neſtorianorum*, hoc eſt, Chaldæorum, qui Neſtorii labe infecti ſunt: & ſemel refertur *Joannes Maro* in librum Sapientiæ: & bis *Codex Michaëlis Patriarchæ* Jacobitarum in Gen. cap. 12. & in Cantica. Et quidem *Joannis Maronis* nomine cenſuit Cl. Stephanus Edenenſis eum Joannem deſignari, qui primus fuit Maronitarum Patriarcha, cujus verba retuli tom. 1. pag. 510. Verùm ex eodem Bar-Hebræo in Part. 2. Chronici Syriaci fol. 286. liquet, de altero Joanne Marone ſermonem ibi eſſe: qui nimirùm anno Græcorum 1212. Chriſti 901. claruit. Verba Bar-Hebræi accipe. ܒܫܘܠܛܢܗ ܕܠܐܘܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܐܠܝܐ ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܡܠܟܝܬܝܐ ܕܟܝܢ ܒܥܘܡܪܐ ܕܐܘܟܝܢ ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܕܚܕܐ ܘܡܢ ܟܬܒܘܗܝ ܕܒܥܘܬܐ ܕܐܢܬܬܐ ܕܒܟܘܡܐ... ܗܘܐ ܘܐܠܦ ܟܬܒܐ ܐܬܘܗܝ. ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܗ ܫܡܐ ܠܥܠܡܐ: ܐܬܐ ܠܗ ܡܢ ܡܣܝܐ ܢܫܐ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܠܒܢܢ. ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܡܢ ܡܣܝܐ ܘܡܢܗ ܗܘ ܕܐܬܩܪܝ ܡܪܘܢܝܐ ܒܥܕܬܐ ܕܟܬܒܐ ܘܩܝܡܐ ܩܕܝܫܐ ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܟܠ ܕܛܘܪܐ ܕܠܒܢܢ. ܘܩܢܐ ܡܠܟܐ ܠܒܝܬܐ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬ ܐܚܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܦܢܝ ܕܒܪ ܗܘ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ: ܥܩܒ ܟܬܒܐ. ܘܩܡ ܟܠܗܘܢ ܘܡܫܝܚܝܐ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܘܗܝ. ܘܐܡܪܘ ܠܟܬܒܐ ܠܒܢܝܢܐ ܘܩܕܝܫܐ ܡܢ ܟܬܒܐ ܘܡܬܪܓܡ ܕܘܟܐ ܘܡܠܘܐ. ܘܐܬܪܒܝ ܠܘܡܕܝܢܬܐ ܕܥܝܢܝܐ ܘܡܛܠ ܘܩܝܡܬܐ ܘܩܝܡ ܕܟܪ ܦܫܝܛܐ ܕܡܢܗ ܘܡܩܕܫܐ ܦܫܝܛܐ ܗܘܐ ܠܗ.... ܘܠܗ ܒܪܟܬܐ ܐܘܪܝ ܟܬܒܗ ܐܦܝ. ܠܘܬ ܕܡܢܫܐ ܐܢܫ ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܕܥܠܘܗܝ ܐܠܗܐ ܕܪܘܫܠܡ ܐܠܗܐ ܐܠܗܐ ܕܡܠܟܝܬܝܢ ܘܐܦ

[Syriac text illegible]

Diebus hujus Patriarchæ (Dionysii, qui ab anno Græcorum 1269. ad annum 1272. præfuit) & *Mar Eliæ Metropolitæ Melitinæ ex cœnobio Zucheninensi, exstructum fuit monasterium Sergii in finibus regionis Gubensis* (per quendam virum Persam, & Gajasam, Noë, Severum, & Emmanuelem monachos, quorum hìc meminit auctor.)... *Facta sunt hæc anno* Græcorum 1269. *Quumque monasterii illius fama percrebuisset, eò venit Mar Joannes monachus ex monte Edessæ, & Mar Joannes Maronis, qui quum eminentissimè profana atque sacra eruditione apud Dominum Maikam, magnum montis Edessæ germen, excultus fuisset, monachos docere cœpit. Postquam verò idem Dominus Gajasa per annos duodecim congregationem gubernasset, decessit in pace, monasteriique regimen Elias ejus Alumnus suscepit, qui templum sacris vestibus, & velis, codicibus insuper, & aureis argenteisque vasis instruxit: cœpitque illud cœnobium doctrina & scripturarum lectione atque studiis florere sub Raban Joanne Maronis. Quamobrem multi in eo loco amanuenses exstitere. . . . . Per eos quoque dies* (anno videlicet 1312.) *monachus Elias Bar Gaghæi Tagritensis in agrum Melitinensem ingressus, situm quemdam suo ære emit, ibique monasterium condidit. Quum verò is in medio opere morte præventus fuisset, Eutychius ejus loci Patricius, qui olim Camiabas appellabatur, Joannem Maronis compulit, ut illùc se conferret: qui templum perfecit & Quadraginta Martyribus dicavit. Cellas quoque construxit. Quocirca complures cœnobitæ literarum amore incensi, ad eum convenere, quos ille sacras scientias docebat. Cæterùm postquam Sacerdotum numerus ad centum & viginti excrevit, ipseque annos duodecim ibidem commoratus fuit, quietis cupidus, indidem intempesta nocte recessit, atque Euphrate transmisso, sancti Aaronis in monte benedicto cœnobium contendit, ubi post quadriennium in senectute bona vitam suam cum morte commutavit.*

4. Theologia, seu Candelabrum Sanctorum de Fundamentis Ecclesiasticis.

Theologia, cui titulus, *Candelabrum Sanctorum de Fundamentis Ecclesiasticis.* [Syriac text illegible]

Exstat Arabicè quidem, literis tamen Syriacis in Biblioth. Regia Parisiensi, teste Renaudotio tom.2. Lit. Orient. pag. 471. ubi hunc librum vocat *Demonstrationes intellectuales, seù expositionem & demonstrationem Religionis Christianæ*. Syriacè verò tùm in Biblioth. Medicea Palatina, tùm in nostra Vaticana in Catalogo ad calcem hujus Tomi Codice 26.

Præfatio incipit, [Syriac text illegible]

Laudes infinitas &c. ubi divino invocato numine rationem totius operis reddit, methodumque exponit. Opus autem in duodecim (ut vocat) *Fundamenta* dividit, & unumquodque Fundamentum in *Capita* & *Sectio-*

ctiones & *Scopos*. Fundamentum I. *De scientia simpliciter*. ܫܬܐܣܬܐ ܩܕܡܝܬܐ . ܡܛܠ ܝܕܥܬܐ ܦܫܝܛܬܐ .

Fundamentum II. *De natura universi*, ܡܛܠ ܟܝܢܝܘܬܐ ܕܗܘܝܐ ܟܠ . Ubi de conditu mundi, & de opere sex dierum. Fundam. III. *De Theologia*, hoc est, de Deo uno & trino. ܡܛܠ ܡܡܠܠܘܬܐ ܐܠܗܝܬܐ .

Fundam. IV. *De Incarnatione Dei Verbi*. ܡܛܠ ܡܬܒܪܢܫܢܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ .

Fundam. V. *De substantiis cœlestibus, hoc est, Angelis*. ܡܛܠ ܚܝܠܘܬܐ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܫܡܝܢܝܐ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܢܘܢ ܡܠܐܟܐ .

Fundam. VI. *De Sacerdotio terrestri*. ܡܛܠ ܟܘܗܢܘܬܐ ܗܝ ܐܪܥܢܝܬܐ .

Fundam. VII. *De malis spiritibus, hoc est, Dæmoniis*. ܡܛܠ ܕܝܘܐ ܒܝܫܬܐ ܐܘ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ .

Fundam. VIII. *De anima rationali*. ܡܛܠ ܢܦܫܐ ܡܠܝܠܬܐ .

Fundam. IX. *De libero arbitrio, & libertate, de fato & necessitate, & de fine*. ܡܛܠ ܫܘܠܛܢܘܬܐ ܚܐܪܬܐ ܘܚܐܪܘܬܐ ܘܡܛܠ ܒܟܬܐ ܘܐܢܢܩܐ ܘܡܛܠ ܫܘܠܡܐ .

Fundam. X. *De resurrectione mortuorum*. ܡܛܠ ܩܝܡܬܐ ܘܢܘܚܡܐ ܕܡܝ̈ܬܐ .

Fundam. XI. *De consummatione sæculi, & Judicio: & de retributione bonorum & malorum*: ܡܛܠ ܚܪܬܐ ܘܕܝܢܐ ܡܫܘܕܥܢܐ ܘܦܘܪܥܢܐ ܕܡܥܒܕܢܐ :

Fundam. XII. *De Paradiso Eden*. ܡܛܠ ܦܪܕܝܣܐ ܕܥܕܢ .

Quum de luce & tenebris Fundam. 2. cap. 3. sect. 1. scopo 6. disseruisset, diemque nocte priorem fuisse ex Basilio & Chrysostomo adversùs Ephræmum probasset, peculiarem Syrorum Jacobitarum morem sugillat, qui feria quarta & sexta statim post occasum solis jejunium solvunt.

De solutione Jejunii feriæ 4. & 6.

ܘܡܢ ܗܠܝܢ ܓܠܝܐ ܕܗܘ ܕܒܫܘܠܡܗܘܢ
ܠܝܘܡܐ ܕܐܪܒܥܐ ܘܕܥܪܘܒܬܐ
ܣܘܪܝܝܐ ܕܝܠܢܝܬ ܢܫܪܘܢ ܨܘܡܐ
ܘܢܛܢܦܘܢ ܒܡܐܟܘܠܬܐ ܕܒܗܘܢ ܡܢ
ܚܠܘܠ ܙܕܩܐ ܚܡܝܨ ܠܗܘܢ
ܠܗ ܡܢ ܥܠܬܐ ܐܚܪܝܬܐ .

Ex his palàm fit, inquit, *quod in fine diei feriæ quartæ & feriæ sextæ Syri peculiariter jejunium solvunt & vetitis eo die cibis polluuntur, id ex relaxatione disciplinæ, nec alia de causa ab eis usurpari*. Veram hujus consuetudinis causam esse puto, quam idem Bar-Hebræus in Horreo mysteriorum in Genes. cap. 1. tetigit, inquiens: ܗܘܝܘܢ ܕܝܢ ܚܘܫܒܐ ܕܝܠܢ
ܕܒܝܪ̈ܚܐ ܣܗܪܢܝܐ ܚܫܒܝܢ ܫܒܥܐ
ܗܘܝܘ ܐܝܟ ܥܒܪܝܐ : ܣܘܪܝܝܐ
ܘܛܝܝܐ ܠܠܝܐ ܩܕܡ ܝܘܡܐ
ܡܩܕܡܝܢ ܡܛܠ ܕܒܪܫܡܫܐ ܗܘ ܝܪܚܐ ܚܕܬܐ :

At qui mensibus lunaribus utuntur, Hebræi, inquam, & Syri, & Saraceni, quod vespertinis horis luna nova appareat, noctem die *priorem faciunt, non quia ante diem nox facta sit*. Nimirùm quemadmodum dies Dominicos & Festa Sanctorum à primis Vesperis in Ecclesia occidentali & orientali celebrare consuevimus, sic & jejunia ex ritu Syrorum Jacobitarum à primis Vesperis ad secundas observantur: quod etiam innuit Bar-Hebræus, dum hoc loco scribit:

ܘܗܘ ܕܡܢ ܪܫܗ ܕܪܡܫܐ ܠܡܘܕܥܘ
ܫܘܪܝܗ ܕܝܘܡܐ : ܘܡܢ ܥܕܢ ܪܡܫܐ
ܢܫܪܘܢ ܠܡܘܕܥܘ ܫܘܠܡܗ ܠܨܘܡܗ

[Syriac text]

Quod autem à nocte Dominicæ Resurrectionem Servatoris nostri celebramus, & quod Hebræi jussi sunt à Deo Sabbati observantiam à vespere inchoare; id, inquam, non creatam priùs noctem infert, sed significat dumtaxat, ad excipiendos, ut decet, venerabiles dies paratos nos esse oportere.

Quod de Deo scribit Fundam. 3. cap. 4. sect. 1. & 2. *Visum*, scilicet & *auditum* ei tribuens, id Bar-Hebræus in sensu *cognitionis intellectualis* accipit, ut nimirùm rerum omnium materialium perfectam quidem, sed immaterialem cognitionem Deo adstruat. Fateor, ex argumentis, quibus Deum *videre* & *audire* probat, hoc absurdum facilè sequi, ut tres alii sensus, olfactus scilicet, gustus & tactus, Deo tribuantur: sic enim ratiocinatur. [Syriac text]

Deus vivit. Atqui omne vivens videre & audire natura potest. Omne autem quod naturâ videre & audire potest, nec tamen videt aut audit, privationis visus & auditus nomine, hoc est, cæcitatis & surditatis titulo appellari necessariò debet. Deus igitur, quem his nominibus nuncupari nefas est, necessario sequitur, quod videat & audiat.

Et mox. [Syriac text]

Dicimus, quod Creator cuncta quæ existunt comprehendit, ut infrà ostendemus. Atqui colores & voces ex iis sunt quæ existunt. Colores igitur & voces Creator comprehendit. Quum autem horum comprehensio per auditum & visum dumtaxat fiat, necessariò infertur Creatorem videre & audire.

Verùm hæc argumenta quo sensu ab Auctore usurpentur, idem posteà declarat, ad hanc objectionem respondens. [Syriac text]

Objectio. Anima, inquiunt, per organa, quæ corpori ejus insunt, sensibus hujusmodi afficitur. Creatori verò, cui corpus non est, neque organa, hoc est, membra insunt. Per quam igitur rem sentiat? Responsio. Anima ratione suæ imperfectionis, organis opus habet, ut comprehendat. At Creator propter suam perfectionem, nihil horum indiget. Idem Bar-Hebræus cap. præcedenti ex professo ostenderat, *Deum incorporeum esse*.

Acerrimam inter Nestorianos quæstionem agitatam fuisse testatur, an

an Christi Humanitas divinitatem viderit. Quum enim Fundam. 3. cap. 6. sect. 3. scopo 2. ad objectiones eorum respondisset, qui Deum oculo corporeo videri posse contendunt, & producta è scriptura testimonia de visione animæ exposuisset, subjungit:

ܩܕܝܡ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܕܟܠܗܝܢ ܡܚܙܝܬܐ
ܚܙܘܬܐ ܗܝ ܢܦܫܢܝܬܐ ܕܒܗ ܐܬܬܚܝܒ
ܢܒܝܘ̈ܬܗ ܕܐܒܗ̈ܝܗ ܘܫܠܝܚܘ̈ܬܗܘܢ
ܐܬܓܠܝܬ ܠܗܘܢ : ܐܝܟ ܐܢܫܝ̈ ܡܢܗܘܢ
ܐܡܪܘ ܕܚܙܝܢ ܚܙܘܐ ܐܢܫܐܝܬ ܘܡܢܗܘܢ
ܠܐ ܚܙܐܘܗܝ : ܐܢܫܝ̈ ܕܝܢ ܕܠܐ . ܡܠܬܗ
ܐܬܒܪܝ ܒܗܝ ܦܘܪܫܐ ܕܒܝܢܝ̈ܐ
ܦܓܪܢܝܬܐ ܘܠܐ ܡܨܝܢ ܠܡܚܙܐ ܡܕܡ
ܠܐ ܓܫܝܡܐ ܡܢ ܥܝ̈ܢܐ ܢܦܫܢܝ̈ܬܐ ܕܠܗ
ܠܐ ܡܨܝܢ : ܠܗ ܗܢܐ ܟܠܗ ܐܬܦܠܓܘ
ܗܘܘ ܠܘܩܒܠ ܚܕ̈ܕܐ ܘܚܪܡܘ
ܠܚܕ̈ܕܐ ܣܪܝܩܐܝܬ .

Ex his facilè diluitur ex pingui crassàque minerva nata quæstio in quam offenderunt Nestoriani sub Timotheo eorum Catholico, aliis Divinitatem Domini nostri ab ejus Humanitate videri asserentibus, aliis negantibus. Quod si ad hoc directi fuissent, ut oculos corporeos, qui incorporeum quidquam videre nequeunt, ab oculis animæ, quibus id permissum est, distinguerent, non adeò adversus invicem exarsissent, ut se mutuò citra causam anathematizarent. Vide Renaudotium Observat. in P. Allixii notas pag. 203. ubi ex Histor. Arab. ms. Catholicorum Nestorianorum eam controversiam sub Timotheo circa annum Christi 760. viguisse affirmat.

Illud *Christi Domini* de Spiritu Sancto, *de meo accipiet*, quod Theologi non modò Latini, verùm etiam Syri de processione substantiali & æterna ejusdem Spiritus Sancti ex Filio intelligunt, Bar-Hebræus Græcorum schismaticorum errore imbutus ad solam temporalem & externam Spiritus Sancti per Filium manifestationem traducit Fundam. 3. cap. 9. sect. 1. scopo 1. animadversione 9. in hæc verba.

ܡܛܠ ܗܝ ܕܕܝܠܝܬܐ
ܕܪܘܚܐ ܗܝ ܡܦܩܢܘܬܐ ܗܝ : ܡܛܠܡܢܐ
ܗܘ ܕܡܬܬܘܣܦܐ ܒܬܐܘܠܘܓܝܐ ܕܢܣܒ
ܡܢ ܒܪܐ . ܐܡܪܝܢܢ ܕܐܝܟ ܗܘ
ܡܛܠ ܓܠܝܘܬܐ ܕܠܘܬ ܒܪ̈ܝܬܐ ܡܬܝܚ
ܝܕܐܝܬ ܡܬܐܡܪ ܕܢܣܒ ܪܘܚܐ ܡܢ
ܒܪܐ . . . ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܢܫܝ̈ ܡܬܐܡܪܐ
ܕܚܝܠܐ ܐܘ ܫܘܠܛܢܐ ܐܘ ܨܒܝܢܐ ܢܣܒ
ܐܘ ܡܕܡ ܐܚܪܝܢ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܢܣܒ :
ܡܣܒܪܢܘܬܐ ܗܝ ܠܐ ܟܐܢܬܐ .

Quum Processio sit proprietas Spiritus Sancti, cur additur in Theologia, quod à Filio accipit? Dicimus, ratione manifestationis ad creaturas, specialissimè dici, quod Spiritus à Filio accipit: (quia, nimirùm ut ibidem exponit, per Filium Spiritus Sanctus manifestatus est, opere quidem, ut quum specie columbæ super Filium descendit & specie linguarum ignis super Apostolos; verbis verò, ut quum à Filio disertè nominatus est in Evangelio.) *Quod verò à nonnullis asseritur, ipsum scilicet virtutem, aut potestatem aut voluntatem aut aliud hujusmodi accipere, haud æqua est opinio.* Verùm Bar-Hebræo refragantur, præter Syros auctores quos data occasione suprà laudavi, Liturgici etiam Codices, quorum in rebus ad fidem spectantibus maxima esse debet apud ipsum Barhebræum auctoritas: Xysti nimirùm apud Renaudotium tom. 2. pag. 136. Maruthæ pag. 264. Matthæi Pastoris pag. 349. Ignatii Patriarchæ pag. 533. Vide Renaudot. eod. tom. pag. 144. & 274. ubi relatis Syrorum testimoniis ostendit, Spiritum Sanctum ex eorum sententia non temporalem vel externam tantummodò manifestationem, sed æternam & intrinsecam

cam etiam processionem à Filio habere. Rationibus Bar-hebræi nihil ineptiùs; ut eas consideranti patebit.

Nec minus inepta sunt argumenta, quibus unam in Christo naturam esse contendit toto capite quarto Fundamenti IV. ubi *personam* seù *hypostasim* cum *substantia*, seù *natura singulari* perperam confundit. Sic enim ait in definitione *naturæ* & *personæ* sectione 1. capitis IV.

ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܢ ܥܕܬܢܝܬܐ ܟܠ
ܐܘܣܝܐ ܟܝܢܐ܆ ܘܟܠ ܟܝܢܐ ܐܘܣܝܐ܂
ܡܛܠ ܕܟܝܢܐ ܥܠ ܓܕ̈ܫܐ ܠܐ ܡܬܡܩܪܐ
ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ ܓܕ̈ܫܐ ܒܟܝܢܐ ܡܬܩܝܡܝܢ܂
ܠܘܬ ܒܪ̈ܝܐ ܕܝܢ ܟܠ ܐܘܣܝܐ ܟܝܢܐ ܘܠܘ
ܟܠ ܟܝܢܐ ܐܘܣܝܐ܆ ܡܛܠ ܕܐܦ ܓܕ̈ܫܐ
ܒܟ̈ܝܢܝܗܘܢ ܡܢ ܚܕ̈ܕܐ ܡܫܚܠܦܝܢ
ܠܘܬܗܘܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܟܝܢܐ ܠܘܬܢ ܘܠܘܬ
ܒܪ̈ܝܐ ܐܘ ܓܘܢܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܘ
ܝܚܝܕܝܐ܂ ܘܟܝܢܐ ܝܚܝܕܝܐ ܩܢܘܡܐ
ܡܬܩܪܐ܂ ܘܡܛܠܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܟܝܢܐ
ܕܢܩܘܡ ܕܠܐ ܩܢܘܡܐ ܒܣܘܥܪܢܘܬܐ
ܐܠܐ ܒܗܘܢܐ ܒܠܚܘܕ܂ ܩܢܘ̈ܡܐ ܕܝܢ
ܣܓܝ̈ܐܐ ܒܗ ܠܐ ܡܬܦܪܫܝܢ ܕܚܕ ܟܝܢܐ
ܓܘܢܝܐ ܕܐܚܝܕ ܠܗܘܢ ܢܩܘܡܘܢ܂

Juxta Ecclesiasticam nostrorum sententiam, omnis substantia natura est, & omnis natura substantia, quia natura apud nos de accidentibus nequaquam prædicatur, sed accidentia in natura subsistunt. At secundùm exteros, omnis quidem substantia natura est, non tamen omnis natura substantia, quia accidentia quoque juxta eorum sententiam naturâ suâ ab invicem differunt. Ipsa verò natura tàm apud nos, quàm apud exteros, vel communis est, vel singularis: & natura quidem singularis, persona appellatur. Atque idcircò non potest natura absque persona actu existere, sed solùm ratione: plures verò personæ in una natura communi, quæ eas contineat, subsistere queunt. Hoc præjacto fundamento, quandoquidem in hoc Jacobitæ cum Catholica Ecclesia conveniunt, quod singularem naturam à Verbo Divino assumptam fuisse credunt, quid aliud colligere poterat Bar-hebræus, quàm unam naturam humanam à Verbo divino fuisse susceptam, quod & omnes Catholici fatemur: non enim Divinam assumpsit, sed quum Deus esset, homo factus est. Ecce duas naturas, assumentis, & assumpti. Sed ille proprio sectæ errore præoccupatus, vera suppositione ad falsam positionem abutitur. Sic enim subdit:

ܡܘܕܝܢ ܕܝܢ ܕܐܬܢܣܒ ܟܝܢܐ ܠܡܠܬܐ܆
ܟܘܢ ܕܚܕ ܡܕܡ ܗܘܐ ܡܢ ܡܢܣܒܢܘܬ
ܐܘܣܝܐ ܡܬܘܕܥܢܐ܂ ܒܪܡ ܗܘ ܚܕ
ܡܕܡ ܠܐ ܡܨܝܐ ܕܢܗܘܐ ܒܠܚܘܕ
ܟܠܗܝܢ ܡܬܡܨܥܢܘܬܐ܂ ܘܐܠܐ ܡܬܡܥܛܦ
ܠܗ ܡܥܛܦܐ ܕܠܗ ܡܫܬܡܫ ܗܘ܂ ܗܘ
ܕܡܠܬܐ܂ ܫܪܟܐ ܡܕܡ ܕܡܥܛܦܐ ܢܗܘܐ
ܡܬܘܕܥܐ ܘܡܫܬܘܕܥܢܐ܂ ܒܪܡ ܗܘ
ܗܘ ܡܫܬܘܕܥܢܐ ܐܘ ܐܘܣܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܘ
ܓܕܫܐ܂ ܘܟܕ ܠܐ ܡܨܝܐ ܕܓܕܫܐ ܢܗܘܐ܆
ܫܪܟܐ ܕܐܘܣܝܐ ܢܗܘܐ܂ ܒܪܡ ܗܘ
ܐܘܣܝܐ ܐܘ ܓܘܢܝܬܐ ܗܝ ܐܘ ܕܝܠܢܝܬܐ܂
ܘܠܐ ܡܨܝܐ ܕܓܘܢܝܬܐ ܠܗܘܐ ܐܘ ܐܠܐ
ܡܬܡܥܛܦ ܠܗ ܡܥܛܦܐ ܕܟܠ ܐܢܫܐ
ܦܪ̈ܨܘܦܐ ܡܠܠ ܡܬܘܡܬܐ ܦܪ̈ܨܘܦܐ
ܡܬܡܨܥܢܝ ܗܝ ܕܡܬܚܙܝܐ܂ ܟܕ ܗܝ
ܕܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܩܢܘܡܐ ܕܟܠܗ ܡܢ ܟܝܢܐ
ܕܐܢܫܐ ܐܘܟܝܬ ܐܘ ܟܠܗ ܡܢ ܡܬܘܡܬܐ
ܘܟܠܗ ܩܢܘܡܗ ܘܟܠܗ ܡܢܣܒܢܐ ܡܬܘܡܬܐ
ܗܘܐ ܟܘܢ ܕܐܘܣܝܐ ܓܘܢܝܬܐ ܗܝ ܗܝ
ܕܡܢܗ ܘܐܬܚܡܝܘ ܩܢܘܡܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܕܐܬܚܡܝܘ ܗܝ ܘܠܐ ܡܬܦܠܓܐ܂ ܫܪܟܐ
ܡܕܡ ܕܐܘܣܝܐ ܕܝܠܗ ܠܗܘܐ ܐܘܣܝܐ
ܗܘ܂

ܗܘܢ . ܗܘ ܐܘܣܝܐ ܕܝܚܝܕܝܐ ܠܗ ܡܬܝܕܥܐ
ܐܚܪܢܝ ܣܓܝ ܡܢ ܟܝܢܐ ܩܢܘܡܝܐ
ܝܚܝܕܝܐ ܟܠܗ , ܡܫܝܚܐ ܡܕܡ ܗܘ
ܡܕܡ ܗܘ ܘܠܘ ܠܐ ܡܕܡ . ܘܠܘ ܐܘܣܝܐ
ܗܘ ܘܠܘ ܓܘܢܝܐ : ܘܗܘ ܕܝܚܝܕܝܐ ܗܘ
ܘܠܘ ܓܕܫܢܝܐ . ܚܕ ܗܘ ܠܗ ܟܝܢܐ ܩܢܘܡܝܐ.

Dicimus, naturas invicem unitas hoc significare, quod ex mutua earum conjunctione unum aliquid consurgat. Hoc autem unum fieri nequit, ut nomen vacuum sit absque re denominata: alioquin Christus nihil esset, quod est absurdum. Manet itaque, quod sit nomen significativum rei. Hæc verò res vel substantia est, vel accidens. Quumque accidens esse nequeat, necesse est, ut sit substantia: quæ rursum vel communis erit, vel singularis. Atqui communis esse nequit: alioquin sequeretur, Christum de pluribus speciebus deque pluribus personis prædicari, quod est absonum: quia tunc necesse esset, ut unaquæque harum specierum aut personarum per seipsam Christus diceretur, quum ea sit substantia communis, cujus nomen & definitio convenit omnibus, quæ sub ipsa sunt: quod est falsum. Superest itaque, ut ea substantia singularis sit. Atqui substantiam singularem constat nihil aliud esse, quàm naturam & personam singularem. Christus itaque, qui non est nihil, sed aliquid, nec accidens, sed substantia, nec communis, sed singularis, unam habet naturam & personam. Hoc est fundamentum præcipuum Jacobitarum, quod hoc syllogismo concluditur. *Quia homo prædicatur de Petro & Paulo, Petrus & Paulus sunt duo homines. Ergo si Christus prædicaretur de humana & de divina natura, essent duæ naturæ & duo Christi. Sed unus est Christus. Ergo una natura.* Parologismus in eo committitur, quod confunditur prædicatio, quæ fit in abstracto, & est propria speciei, cum prædicatione, quæ fit in concreto, & est propria Personæ respectu naturarum. Primo modo prædicatur homo de subjectis individuis Petro & Paulo. Et verò si Christus hoc modo prædicaretur de naturis, S. Thomas concedit quod essent duo Christi: sed quia, subdit idem S. Doctor quæst. 17. art. 1. duæ naturæ non prædicantur de Christo, nisi prout significantur in supposito & in persona, & in Christo unum est suppositum, & una persona, sequitur, quod unus est Christus, & duæ in Christo naturæ. Quamobrem nec apud Catholicos, nec apud Jacobitas reperire est hanc thesim, *Christus est natura humana*, sed ubique occurrit ista alia, *Christus est homo*, quæ propositio adhuc non esset vera secundùm principia Bar-Hebræi & Jacobitarum, si Christus natura esset composita ex duabus, sicut ex anima & corpore homo, eo modo quo non est vera hæc propositio, *homo est anima*, vel, *corpus est homo*. De hisce Jacobitarum argumentis consule Thomam à Jesu Carmelitam lib. 7. de conversione omnium gentium procuranda cap. 26.

Opera Patrum à Monophysitis depravata.

Quod verò Bar-Hebræus errorem suum auctoritate Gregorii Thaumaturgi, & Nazianzeni, Julii Papæ, Procli Constantinopolitani, Theodoti Ancyrani, Athanasii & Cyrilli Alexandrini sect. 3. ejusdem capitis 4. confirmare nititur; depravatis Patrum codicibus usus est, quemadmodum ab initio exortæ hujus hæreseos animadverterunt Catholici apud Evagrium lib. 3. histor. Eccles. cap. 31. *Multos Apollinaris libros* (inquiunt monachi Palæstinæ in epistola ad Alcisonem de Xenaja & sectatoribus Monophysitis,) *Athanasio, & Gregorio Thaumaturgo, & Julio falsò adscripserunt: quibus præcipuè libris multitudinem in erroris sui societatem inducunt.* Id Monophysitis & aliis hæreticis schismaticis Orientalibus solenne fuisse, observarunt Orthodoxi in Actis Conciliorum, ac præsertim in sexta Synodo, & in Florentina. Quin & Bar-Hebræus ipse sect. 5. ejusdem capitis quarti, ubi unam Christi per-

ſonam & Mariam verè Deiparam eſſe probat, Neſtorianos notat, quod locum Apoſtoli ad Hebræos corruperint. Quum enim hæc Pauli verba ex verſione Syriaca retuliſſet:

ܗܘ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܒܛܝܒܘܬܗ ܚܠܦ
ܟܠܢܫ ܛܥܡ ܡܘܬܐ. ܦܐܐ ܗܘܐ ܠܗ
ܓܝܪ ܠܗܘ ܕܟܠ ܒܐܝܕܗ ܘܟܠ
ܡܛܠܬܗ ܘܒܢܝܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬܝ
ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܘܪܫܐ ܕܚܝܝܗܘܢ
ܒܚܫܘܗܝ ܢܫܡܠܝܘܗܝ:

Ipſe enim Deus per gratiam ſuam pro omnibus guſtavit mortem. Decebat enim eum, propter quem omnia, & per quem omnia, qui multos filios in gloriam adduxerat, caput vitæ eorum per paſſionem ſuam conſummare: ſubjungit: ܘܦܪܩܢܐ. ܐܡܪܝܢ ܕܠܘ ܗܟܢܐ
ܗܘ ܗܘ ܦܬܓܡܐ. ܐܠܐ ܗܘ ܓܝܪ
ܣܛܪ ܡܢ ܐܠܗܐ ܚܠܦ ܟܠܢܫ ܛܥܡ
ܡܘܬܐ. ܦܢܝܢܐ. ܐܡܪܝܢܢ. ܕܒܟܠܗܘܢ
ܨܚܚܐ ܕܒܗܘܢ ܝܘܢܝܐ ܘܪܗܘܡܝܐ ܘܣܘܪܝܝܐ
ܣܛܪ ܡܢܟܘܢ ܐܘ ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܐܪܡܢܝܐ
ܘܡܨܪܝܐ ܘܐܝܒܝܪܝܐ ܘܐܠܢܝܐ ܣܩܘܬܝܐ ܘܟܘܫܝܐ
ܗܘ ܐܠܗܐ ܡܫܬܟܚ. ܘܕܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ
ܢܟܕܒܘܢ ܘܐܢܬܘܢ ܒܠܚܘܕܝܟܘܢ ܫܪܝܪܝܢ:
ܣܟܠ ܡܟܝܠ ܠܡܣܒܪܘ ܗܕܐ.

Objectio. Non ita ſe habet verſus ille; ſed, ipſe enim præter Deum pro omnibus guſtavit mortem. *Reſponſio. Dicimus, in omnibus, qui exſtant apud Græcos, Romanos, Syros vobis exceptis*, (ideſt Neſtorianis) *Armenos, Ægyptios, Iberos, Alanos, Scythas, atque Æthiopas, Codicibus haberi ſic*, ipſe Deus. *Quod autem hi omnes mentiantur, voſque dumtaxat veritatem dicatis, ſtultum eſt opinari*. Hæc Bar-hebræus: & rectè quidem contra Neſtorianos ex Vulgata apud Syros verſione. Cæterùm in exemplaribus Latinis, Græcis, & Ægyptiacis ſic legitur cap. 2. verſ. 9. *Eum autem, qui modico quàm Angeli minoratus eſt, videmus Jeſum propter paſſionem mortis, gloria & honore coronatum: ut gratia Dei pro omnibus guſtaret mortem. Decebat enim &c.*

Euſebii Edeſſeni hæreſis.

Ad calcem Fundamenti IV. quum hæreſes viginti quinque circa Incarnationem recenſuiſſet, ſextam ſuprà vigeſimam ſubjungit cujuſdam Euſebii Edeſſeni in hæc verba:

ܐܘܣܒܝܘܣ ܐܢܫ ܐܘܪܗܝܐ. ܗܢܐ ܗܘܐ
ܠܗ ܬܠܡܝܕܐ ܐܢܫܝܢ ܣܒܐ ܘܠܚܠܡܝܢ
ܘܠܚܠܡܐ ܘܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܫܐܕܐ ܒܝܫܐ
ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫ ܗܘܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܕܐܝܠܝܢ
ܕܐܬܝܢ ܠܘܬܗܘܢ: ܡܫܬܡܠܝܢ ܡܘܗܒܬܐ
ܕܪܘܚܐ: ܕܐܦܠܐ ܟܕ ܥܡ ܢܫܐ
ܕܡܟܝܢ ܪܓܫܝܢ. ܘܠܐ ܡܘܬܪ
ܦܓܪܐ ܕܡܩܒܠܝܢ ܚܢܢ.

Euſebius quidam Edeſſenus. Hic habuit nonnullos ſenes diſcipulos, qui ſomnia & malorum dæmonum operationes, revelationes Spiritus appellabant, ajebantque, eos, qui ad ſe acceſſiſſent, eo Spiritus munere donari, ut nec ſi cum mulieribus concumberent, ſentirent: nec quidquam prodeſſe Corpus, quod ſumimus. Quæ ſunt ex Origeniſtis & Meſſalianis hæreticis deſumpta deliria.

Stephani Bar-Sudaili liber Hierotheus inſcriptus.

Trigeſimam verò & poſtremam hæreſim Stephani Bar-Sudaili commemorat, quem librum etiam ſub nomine Hierothei edidiſſe teſtatur, inquiens: ܐܣܛܦܢܐ ܒܪ ܨܘܕܝܐܠܐ. ܗܢܐ
ܐܡܪ ܕܐܦ ܫܘܠܡܐ ܠܡܫܝܚܐ ܘܕܠܗ
ܕܝܠܗ ܠܫܐܕܐ ܡܬܡܛܝܢ ܘܫܘܝܐ
ܐܠܐ ܒܗܘܐ ܡܬܚܪܘܢ. ܘܗܝܡܢܐ ܐܦ
ܥܠܬܐ ܡܬܚܝܒܝܢ. ܘܟܠ ܡܕܡ ܟܝܢܐ
ܐܠܗܝܐ ܕܗܘ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܦܘܠܘܣ
ܕܢܗܘܐ ܐܠܗܐ ܟܠ ܒܟܠ. ܘܟܬܒܐ

ܐܚܬ

[illegible]

Stephanus Bar-Sudaili. Hic affirmavit finem pœnarum aliquando futurum, nec impios in sæculum sæculorum puniendos fore, sed per ignem purgandos: atque ita & malos dæmones misericordiam consequuturos esse: & cuncta in divinam naturam transmutanda, juxta illud Pauli, ut sit Deus omnia in omnibus. Scripsitque librum in confirmationem hujus opinionis, quem & nomine Hierothei præceptoris S. Dionysii inscripsit, quasi à S. Hierotheo editus fuisset, quemadmodum & plures existimant. Vide, quæ de hoc impio Stephano suprà notavi à pag. 30.

Bar-hebræi doctrina de communione cum Catholicis, & aliis hæreticis, vel Schismaticis Orientalibus.

Hæresum Catalogo hanc animadversionem subtexit, ex qua liquet, Bar-hebræum in eo fuisse Politicorum errore, ut crederet controversias, quæ ejus tempore Orientales inter & Occidentales, & inter Orientales ipsos circa Incarnationem Verbi vigebant, meras esse Theologorum opiniones, non hæresim constituere. [illegible Syriac text]

[illegible]

Sciendum est, inquit, *has omnes sectas, quas supra recensuimus, absurdissimas hæreses esse, quum naturas corrumpant, & christiano dogmati ethnicas opiniones misceant: ac propterea Deus, cujus gratiæ laus esto, eas radicitùs exstirpavit. Reliquæ verò, quæ hodiè in mundo obtinent sectæ* (de Orthodoxa loquitur, & Jacobitica, & Nestoriana, & Monothelitica) *quum omnes de Trinitate & incolumitate naturarum, ex quibus est Christus absque conversione & commistione, æquè benè sentiant, in nominibus Unionis solùm secum pugnant.* Huc spectat, quod in Vita Bar-hebræi suprà narratum est, Nestorianos scilicet cum Jacobitis in eadem Ecclesia ad celebrandum Divina Officia convenisse, & Bar-hebræo ipsi à Græcis, Armenis, Jacobitis & Nestorianis simul parentatum fuisse: & si fides eidem Bar-hebræo in chronico Syr. fol. 331. adhibenda est, defuncto in urbe Tripoli Ignatio Maphriano Latinos Presbyteros & monachos cum Jacobitis in Ecclesia S. Behenami exequias celebrasse.

Quid idem Bar-hebreus de Maronitis, & Grecis, aliisque Orientis Christianis.

Quod autem de Græcis, & Maronitis ibidem addit, hos scilicet unam dumtaxat duarum naturarum voluntatem & operationem asserere; Græcos verò usque ad Maximi monachi, Theodorici Haranitæ & Joannis Damasceni tempora in eadem hæresi fuisse; hæc, inquam, mera calumnia est, ex Bar-hebræi cerebro ad denigrandas illas gentes, quæ Jacobitis maximè infestæ sunt, conficta. Verba ejus refero, ut quid de unaquaque natione senserit, palàm fiat. [illegible Syriac text]

[illegible]

ܘܡܛܠܗܘܢ ܗܟܝܠ ܕܐܡܪܝܢ ܒܠܗܘܢ ܐܬܩܢܝܐ
ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ ܟܝܢܝܢ ܕܚܕ ܡܫܝܚܐ
ܐܡܪܝܢ ܕܐܬܚܝܕܘ ܟܝܢܐ ܘܩܢܘܡܐ.

ܘܫܘܠܛܢܐ ܙܟܝ ܐܠܐ ܒܡܠܬܗ.
ܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܟܝܢܝܬܐ ܐܦܠܐ ܩܢܘܡܝܬܐ
ܐܠܐ ܦܪܨܘܦܝܬܐ ܒܠܚܘܕ ܐܝܟ ܡܕܢܚܝܐ
ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܕܡܠܝܐܝܬ. ܘܡܢܗܘܢ
ܐܘܪܚܐ ܡܨܥܝܬܐ ܓܒܝܢ ܩܢܘܡܝܬܐ ܡܘܕܝܢ
ܠܚܘܝܕܐ ܐܘܕܝܘ ܒܠܚܘܕ ܫܪܝܪܐ
ܩܢܘܡܝܬܐ ܘܠܐ ܟܝܢܝܬܐ ܐܡܪܝܢ.
ܐܝܟ ܝܘܢܝܐ ܪܗܘܡܝܐ ܘܡܠܟܝܐ
ܣܘܪܝܝܐ ܡܪܘܢܝܐ ܣܘܪܝܝܐ ܐܝܒܪܝܐ
ܪܘܣܝܐ ܘܐܠܢܝܐ. ܪܗܘܡܝܐ ܕܝܢ ܐܝܟܢܐ
ܦܪܢܓܝܐ ܦܪܝܫܝܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܚܪܢܐ
ܒܗܕܐ ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܡܢ ܐܒܐ ܘܡܢ
ܒܪܐ ܐܡܪܝܢ ܕܢܦܩ. ܘܡܪܘܢܝܐ ܦܪܝܫܝܢ
ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܗܕܐ ܕܚܕ ܨܒܝܢܐ ܘܚܕܐ
ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܠܬܪܝܗܘܢ ܟܝܢܐ ܡܩܪܒܝܢ
ܘܠܐ ܬܪܝܢ ܨܒܝܢܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܡܥܒܕܢܘܬܐ.
ܐܦ ܝܘܢܝܐ ܘܟܠܗܘܢ ܩܕܡܝܐ ܚܕ ܨܒܝܢܐ
ܘܚܕܐ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܕܡܐ
ܠܙܒܢܐ ܕܡܟܣܝܡܘܣ ܐܦ ܕܝܘܚܢܢ
ܘܬܐܘܕܘܪܘܣ ܚܪܢܝܐ ܘܕܡܣܩܝܢܝܐ
ܘܡܫܬܡܥܝܢ : ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܕܝܢ ܒܘܢ
ܬܪܝܢ ܨܒܝܢܐ ܢܐܡܪܘܢ ܐܘ ܠܐ ܢܐܡܪܘܢ :
ܟܠ ܬܪܝܗܘܢ ܚܓܝܪܝܢ ܡܬܚܙܝܢ : ܡܛܠ
ܕܠܐ ܒܟܬܒܝܗܘܢ ܥܬܝܩܐ ܡܫܬܟܚܐ
ܡܢ

Quidam igitur naturalem ac hypostaticam Unionem fatentur, ut Jacobitæ Syri, Ægyptii, Æthiopes, & 1 Nubæ. Armeni verò, etsi Juliani sententiam in quibusdam amplectuntur, non tamen omninò ei consentiunt. Alii autem Unionem dicunt non naturalem, neque hypostaticam, sed personalem 2 dumtaxat, ut Nestoriani potissimum. Alii verò mediam viam eligentes, hypostaticam quidem, non naturalem Unionem affirmant, ut Græci, Romani, Melchitæ Syri, Maronitæ Syri, Iberi, Russi, & Alani. Et Romani quidem, hoc est, Franci, in hoc ab aliis dissentiunt, quod Spiritum Sanctum ex Patre & ex Filio procedere dicunt. Maronitæ verò in eo ab omnibus discrepant, quod unam voluntatem unamque operationem duabus naturis tribuunt, non duas voluntates, nec duas operationes. Sed & Græci omnes usque ad Maximi monachi & Theodorici 3 Haranitæ, & Joannis Damasceni ætatem unam voluntatem unamque operationem dixere. Nestoriani verò duas voluntates liberè affirmant & negant: utroque enim pede claudicant, quum in antiquis eorum libris nil horum legatur, nosque plures ex eorum sapientibus audivimus unam duabus naturis hypostasibusque voluntatem asserentes.

Quod

N O T Æ.

1 *Nubæ*. In Syriaco Textu *Nabades*: quo nomine non *Nabathæi*, qui in Asia sunt & Syriæ proximi, sed *Nubæ* intelligendi: populi scilicet Lybiæ ad sinistrum Nili flexum, quos ejusdem cum Ægyptiis Jacobitis erroris fuisse, constat ex Hist. Alex. per Renaudotium edita.

2 *Personalem*. Nestoriani Syri discrimen ponunt inter has duas voces ܩܢܘܡܐ *Knuma*, & ܦܪܨܘܦܐ *Parsupa*: & Christo quidem duas naturas, duasque *Knumas* tribuunt, non tamen duas *Parsupas*. *Parsupa* autem ex Græco *πρόσωπον* derivatur; *Knuma* verò hypostasim significat. Vide Petrum Stroza in libro de dogmatibus & de Synodalibus Chaldæorum.

3 *Theodorici Haranitæ*. Theodorum Abucaram intelligit Cariæ Archiepiscopum, qui multa adversus Nestorianos, Jacobitas, Monothelitas, & Saracenos scripsit. Vide Caveum tom. 1. pag. 391. Nonnulla ex ejus operibus Arabicè legi in urbe Phœniciæ Sidone apud cl. Virum Euthymium Melchitarum ejus loci Archiepiscopum, in quibus non *Cariæ*, sed *Charrarum*, hoc est, *Haran* in Mesopotamia Episcopus, ut hic apud Bar-hebræum, appellatur.

Quod de Maronitis affirmat, id profecto non ex propria ſcientia ſcribit, ſed ex Eutychii Alexandrini ac Thomæ Epiſcopi Caphartabenſis libris decerpſit. Eo enim tempore, quo hæc in Meſopotamia Bar-hebræus ſcribebat, exploratiſſimum eſt Maronitas à catholica communione ſeparatos non fuiſſe: quod VVillelmus Tyrius teſtis præſens tradit, & antiqua ipſorum Maronitarum monumenta convincunt: & illud in primis quod in vetuſtiſſimis Kalendariis ejuſdem Nationis colitur memoria Sextæ Synodi, & omnium ferè Sanctorum, qui Monotheliſmum impugnarunt acerrimè, ut Sophronii Hieroſolymitani Martii 13. Andreæ Canonographi Julii 4. Maximi Confeſſoris Aug. 13. Martini Aprilis 3. Contra verò nullus Monotheliſmi defenſor ullum in eo Kalendario locum habet. Interim notandum contra quoſdam recentiores, qui Maronitis Jacobitarum errorem affricare voluerunt, à Bar-hebræo illius ſectæ Anteſignano Maronitas velut à proprio grege extraneos computari. Quod ad Græcos attinet, confutatione non indiget, quum id ſubſequentium Synodorum generalium teſtimonio ſatis ſuperque refellatur: niſi fortè Bar-hebræus illud de Græcis Patriarchatus Antiocheni (ibi enim ſcribebat) intellexerit: ubi veriſimile eſt, à Macario Patriarcha illius Eccleſiæ jacta Monotheliſmi ſemina alicubi poſteà pullulaſſe. Nam iſtius erroris omnes promiſcuè Græcos illius provinciæ arguere non audeo. Arguit tamen cl. Stephanus Edenenſis Patriarcha in 2. lib. ſuæ pro Maronitis Apologiæ cap. 4. contenditque geſta Melchitas (Chriſtianos videlicet ritum græcum profitentes) inter & Maronitas bella, ex quibus, ut alibi à nobis indicatum eſt, huic Nationi nomen adhæſit, non aliunde exorta fuiſſe, quàm ex diſſidio in materia Religionis, quum Melchitæ Macarii ſui Patriarchæ, & Conſtantinopolitanorum Antiſtitum Sergii, Pauli & Pyrrhi, & Imperatorum Heraclii, Conſtantis & Philippici errorem; contra Maronitæ univerſalis Eccleſiæ doctrinam retinentes armis vindicare ſtatuiſſent. ſed hoc aliis expendendum relinquo.

Bar-hebræi error circa Euchariſtiam.

Circa Euchariſtiæ Sacramentum eundem errorem tuetur, ac Barſalibæus, de quo ſupra à pag. 191. Ait enim Fundam. 6. c. 2. ſect. 4. fol. 189.

ܐܝܟܢܐ ܕܟܝܢܗ ܐܢܫܝܐ ܕܡܪܢ ܗܘ ܠܗ
ܟܝܢܐ ܐܠܐ ܡܛܠ ܚܕܝܘܬܐ ܕܥܡ ܟܝܢܐ
ܐܠܗܝܐ: ܐܠܗܐ ܐܬܩܪܝ ܘܐܝܬܘܗܝ.
ܗܟܢܐ ܐܦ ܠܚܡܐ ܗܢܐ ܘܚܡܪܐ
ܠܘ ܟܝܢܐܝܬ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܐܢܘܢ. ܐܠܐ
ܡܛܠ ܛܝܒܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܡܓܢܐ ܥܠܝܗܘܢ
ܡܬܩܪܝܢ. ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ
ܕܡܫܝܚܐ ܡܬܩܪܝܢ.

Quemadmodum natura humana Domini non natura, ſed propter Unionem cum naturâ divina, Deus dicitur & eſt; ita & panis hic & vinum non naturâ corpus & ſanguis ſunt, ſed propter gratiam Spiritus, qui ipſis illabitur, corpus & ſanguis Chriſti dicuntur. Id quo ſenſu intelligendum ſit, mox explicat ad hanc objectionem reſpondens. ܘܡܬܒܥܐ. ܐܡܪܝܢ ܓܝܪ
ܠܫܡܐ ܘܠܡܫܝܚܐ ܡܛܠ ܚܕܝܘܬܐ ܕܟܝܢܐ
ܦܓܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܘܕܐܠܗܐ. ܘܦܓܪܐ
ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܚܕܝܘܬܐ ܕܥܡ
ܐܠܗܐ: ܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܩܪܝܢ ܠܫܡܐ
ܗܢܐ ܘܡܫܝܚܐ ܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܐܦ ܡܠܐ
ܡܬܡܠܟ ܗܘܐ. ܫܪܝܪܐ. ܐܡܪܝܢ.
ܠܐ ܟܝܢܐ ܐܡܪܢ ܘܩܪܝܢ ܠܫܡܐ
ܘܡܫܝܚܐ ܦܓܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܟܝܢܐ ܐܦ
ܠܦܓܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܡܬܪܡܪܡ
ܗܘܐ ܡܬܢܟܦ. ܘܗܘ ܠܗ ܗܟܢܐ ܐܠܐ
ܠܫܡܐ ܡܢ ܘܠܡܫܝܚܐ ܦܓܪܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܐܡܪܝܢ ܡܛܠ ܚܕܝܘܬܐ ܕܥܡ ܐܠܗܐ
ܘܠܦܓܪܐ

[illegible]

Objectio. Si panis, inquiunt, & vinum propter Spiritûs gratiam corpus sunt & sanguis Dei: corpus autem Dei & sanguis propter unionem cum Deo, Deus sunt; panis igitur iste & vinum Deus sunt. Quod quis admittat? Responsio. Si panem & vinum naturâ corpus & sanguinem diceremus, corpus autem & sanguinem naturâ Deum; tùm vera esset illatio vestra. At quum res non ita se habeat, sed nos panem quidem & vinum propter Spiritus gratiam corpus & sanguinem, corpus autem & sanguinem Dei non natura sed propter unionem cum Deo dicamus, falsa est vestra illatio. Ubi Bar-hebræus juxta Barsalibæi errorem putat, panem & vinum Eucharisticum ideò corpus & sanguinem Christi dici, non quia sint verum corpus & sanguis Christi, quæ ex Virgine Deipara Verbum assumpsit, sed propter Christi unionem cum illis: quæ hæresis ab anonymo quodam Syro ex professo propugnatur, ut suprà notavi pag. 192.

Denique ut Barsalibæum circa Eucharistiam, sic & Barcepham circa Animarum corporibus exutarum statum sequitur Fund. 8. cap. 7. sect. 3. fol. 239. & Fund. 12. c. 1. sect. 3. f. 319. ubi Animas Justorum in Paradiso terrestri usque ad communis Resurrectionis diem detineri scribit, & medium etiam quendam hominum statum fingit, qui nec in cœlum cum Sanctis assumentur, nec in Inferos cum damnatis detrudentur, sed in eodem Paradiso æternum vivent; his verbis: [illegible]

Dicimus: Haud frustra creatus est Paradisus, etsi Adam ex eo statim pulsus & relegatus fuit: sed initio quidem Adam & Heva in eo habitarunt; post eorum verò discessum, Animæ justorum, ut Patrum eorum, qui Deo placuere, Abraham nimirùm, & Isaac, & Iacob, & Prophetarum, & Justorum, & Latronis dexteri, & Apostolorum, & Martyrum, & Confessorum, & Anachoretarum ibi habitarunt, & nunc habitant. Sed & Henoch, atque Elias ibidem corpore manent. Atque hi quidem usque ad resurrectionem. Post resurrectionem verò, quum non omnes homines regno cœlorum digni sint, nec omnes pœnis infernalibus & Diabolo paratis, hoc est, tenebris exterioribus tradantur, sed medius

dius plurium status erit inter utrumque hoc extremum; haud inverisimile est, nonnullos homines, qui nec in omnibus perfecti sint, nec in omnibus imperfecti & impii, ad æternam Paradisi inhabitationem destinari: quod & Verax ille comprobat, qui ait: In domo Patris mei multæ mansiones sunt. Cur enim fieri nequeat, ut una ex illis mansionibus Paradisus sit? Pergit Barcepham refellere, qui *Paradisi post diem resurrectionis nullum prorsùs futurum usum, sed eum desertum & vacuum mansurum* asseruit, ut dixi pag. 130. Qui Bar-hebræi peculiaris error, si, ut ex contextu verborum colligi videtur, de hominibus adultis loquitur, ex Pelagianorum principiis ortum habet, qui quum peccatum originale negarent & baptismum ad hæreditatem Regni cœlorum dumtaxat capessendam necessarium esse affirmarent, hominibus nec cum baptismo & supernaturali justitia nec cum gravibus facinoribus decedentibus tertium quendam locum assignabant, qui nec cœlestis Paradisus, neque Infernus esset. Si verò de infantibus ante usum rationis sublatis sermo sit, nonnullorum Theologorum sententiam sequutus est, quibus non inverisimile visum fuit, eos mundum habitaturos, consequenter etiam Paradisum terrestrem, quem tamen generali totius Orbis conflagrationi (si diluvium quidem aquarum evasit) superfuturum credere parùm consentaneum est.

Testimonia Auctorum.

Auctores quorum testimonio utitur, sunt hi. E Græcis *Dionysius Areopagita* de cœlesti & Ecclesiastica Hierarchia, de divinis nominibus, Epist. ad Demophilum, & Epistola 7. ad Polycarpum de Eclypsi, quæ moriente Domino accidit. *Basilius* in Hexaëmer. & adversùs Eunomium. *Athanasius* de Incarn. Domini, Epist. ad Jovinianum Imper. Homil. de Epiphania Domini, Commentar. in Cantica, & in epist. ad Colossenses. *Julius Papa* adversùs eos, qui Incarnationem impugnant. *Gregorius Nazianzenus* Orat. de Cæsario fratre, Orat. de S. Athanasio, Orat. de Baptismo, Orat. de nativ. Domini, Orat. de Filio, lib. adversùs Julianum, & Orat. de grandine. *Greg. Nyssenus* Orat. de Constit. hominis, in Hexaëmer., adversùs Apollinaristas, & Apologia Basilii. *Amphilochius* in illud, Amen Amen dico vobis, qui sermonem meum audit. *Greg. Thaumaturgus* de Fide. *Theodotus Episc. Ancyræ* hom. de Nativitate. *Methodius* Orat. adversùs Origenem. *Chrysostomus* in Hexaëmeron, hom. de nativ. Domini, & hom. de passione. *Evagrius Ponticus* sæpè, non tamen indicatis operibus. *Proclus* epist. ad Armenios. *Cyrillus* epist. ad Acacium, epist. ad Succensum, epist. ad Eulogium: & lib. adversùs Diodorum & Theodorum. *Antiochus Episcopus Constantiæ* Orat. de Deipara: qui fortassè idem est ac Antiochus Ptolemaidis in Phœnicia Episcopus, quem Constantinopoli in Oratoria excelluisse, refert Caveus tom. 1. pag. 203. *Joannes Scholasticus ex Basan*, seu Scythopolitanus, commentar. in Dionys. Areopagitam. *Severus* lib. 2. adversùs Grammaticum cap. 1. & Epist. ad Thomam Germaniciæ, & Homil. epithron. 1. & 22. & Hom. cur ad Orientem adoremus. E *Syris* verò *S. Ephræm* carm. de amore doctrinæ, de disputandi ratione, in Hexaëmeron, de feria 6. passionis, de nativ. Domini, & de Fide. *Jacobus Sarugensis* in Hexaëmeron. *Jacobus Edessenus* in Hexaëmer. & epist. ad Joannem Stylitam: & Orat. de Theologia, & Orat. de constitutione hominis. *Joannes Episc.* Daræ. *Joannis Basorensis* Liturgia. *Moyses Barcepha* in Genesim. *Philoxenus* Mabugensis Orat. de arbore vitæ. *Joannes monachus* in Orat. de causa hujus mundi. *Narses* doctor Nestorianus Carm. de Incarnatione Verbi. *Jacobi Adelphothei* Liturgia. Denique *Historia Barsumæ* Archimandritæ, ubi Eutychianismum, quo Barsumam infectum fuisse pag. 3. demonstravi, ad Samuelem ejus discipulum traducere

cere frustrà conatur Bar-hebræus Fund. 4. cap. 6. sect. 2. & 3. in hæc verba. [illegible]

[illegible]

Objectio ex Actis Mar Barsumæ. Miraculum octogesimum primum. Corpus Christi fuitne simile cæteris hominum corporibus? Continuò clamavit dæmon in quadam fœmina: Si Corpus Jesu est aliorum hominum corporibus simile, quisnam homo corpus suum divisit, suisque sodalibus comedendum præbuit? & , si sanguis Unigeniti crucifixi communem cum sanguine filiorum Adæ naturam habuit, quisnam sanguis filiorum Adæ peccata expiavit? Responsio. Dicimus, Barsumam acta sua nequaquam scripsisse, ut putemus eum hoc credidisse; sed Samuelem ejus discipulum. Fieri autem potuit, ut idem à Magistro ad Armenos missus, sicut ipsemet miraculo nonagesimo quinto narrat, Phantasiastarum errore fuerit depravatus. Quandoquidem plerique Armenorum doctrinam Juliani ad hoc usque tempus mordicùs tenent. Affirmant enim cum ipsa Unione corpus perfectum constitisse, nec temporis processu auctum, nec passibile fuisse, aut corruptibile, nec mortale aut creatum aut circumscriptum: & visum quidem fuisse circumcidi, non reipsa id passum, visum fuisse manducasse, quum revera nunquam manducaverit, & ea planè ratione, qua apud Abrahamum comedit, sic cibum adhibuisse, quando nobiscum versabatur. Addunt etiam cibum ejus excrementis caruisse, divinitatis igne absumptum: & his similia pleraque nugantur. Et sub Athanasio [1] *quidem nostro*

NOTA

1 *Athanasio*. Hanc Jacobitarum cum Armenis Unionem fusiùs describit idem Bar-hebræus in Chronico Syriaco ad annum Græcorum 1037. Armenorum 135. Sed loco anni

nostro Patriarcha, & Joanne ipsorum Catholico in publica collatione disquisitionem hac de re habuerunt, nostræque doctrinæ certum veritatem agnoscentes nobis reconciliati sunt, & libello unionis subscripsere. Nihilominus non modico post tempore ad antiquum Juliani dogma rediere. Verùm Æthiopem ante dealbaverit, quàm Barsumam ab Eutychis hæresi liberum faciet, cujus circa mysterium Incarnationis fides qualis fuerit, ipsa ejus subscriptio in Concil. Chalced. relata declarat.

5. Liber Radiorum, seù Theologiæ compendium.

Liber Radiorum, seù Theologiæ compendium. ܟܬܒܐ ܕܙܠܓܐ

In decem Partes dividitur. Pars 1. *de opere sex dierum*. ܡܐܡܪܐ ܩܕܡܝܐ

ܡܛܠ ܒܪܝܬܐ ܥܠܡܝܬܐ ܚܣܝܒܬܐ.

Pars 2. *de Theologia*, seu de Deo Uno & Trino. ܡܛܠ ܬܐܘܠܘܓܝܐ ܐܠܗܘܬܐ

Pars 3. *de Incarnatione Dei Verbi*.

ܡܛܠ ܡܬܒܪܢܫܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ:

Jacobitæ duplicem Christi naturam asserunt.

Ubi postquam proprietates humanitatis & divinitatis in Christo salvas esse & incolumes post unitionem asseruit, ad Catholicorum sententiam propè accedit, quum dicat, *duplicem esse Christi naturam*, his verbis:

ܡܫܟܚܐ. ܐܢ ܢܛܪܝܢ ܫܘܘܕܥܐ
ܘܫܘܚܠܦܐ ܟܝܢܝܐ ܒܡܪܢ: ܐܡܟܢܐ ܟܕ
ܠܘܩܒܠ ܐܝܬ ܠܗ ܟܝܢܐ. ܘܐܢ ܠܐ ܢܛܝܪܝܢ
ܗܐ ܡܘܙܓܐ ܘܫܘܚܠܛܐ ܕܟܝܢܐ. ܗܘ
ܕܣܟܠܐ. ܦܘܢܝܐ. ܢܛܝܪܝܢ ܐܦ ܒܢܦܫܐ
ܘܦܓܪܐ. ܘܚܕ ܗܘ ܟܝܢܐ ܕܒܪܢܫܐ ܚܝܐ
ܡܡܠܠܐ ܘܠܐ ܬܪܝܢ. ܡܥܠܢܐ. ܐܢ
ܒܫܘܝܘܬ ܐܘܣܝܐ ܐܡܪܝܬܘܢ ܚܕ ܟܝܢܐ:
ܗܘܐ

ܗܘܐ ܩܢܘܡ ܒܪ ܐܘܣܝܐ ܒܗܘܐ ܠܡܠܬܐ:
ܗܘ ܕܣܟܠܐ. ܘܐܢ ܠܐ ܫܘܐ: ܐܡܟܢܐ ܟܕ
ܠܘܩܒܠ ܐܝܬ ܟܝܢܐ. ܦܘܢܝܐ. ܟܕ ܚܕ
ܟܝܢܐ ܐܡܪܝܢܢ ܦܫܝܛܐܝܬ: ܐܠܐ ܚܕ
ܟܝܢܐ ܡܢ ܬܪܝܢ ܟܝܢܝܢ ܡܫܚܠܦܝܢ
ܒܐܘܣܝܐ. ܡܥܠܢܐ. ܐܢ ܗܘܐ ܒܪ ܐܘܣܝܐ
ܠܐܒܘܗܝ ܘܗܘܐ ܐܦ ܒܪ ܐܘܣܝܐ
ܠܡܪܝܡ. ܐܡܟܢܐ ܟܕ ܠܘܩܒܠ ܐܝܬ ܠܗ
ܟܝܢܐ ܕܒܗܘܢ ܠܬܪܝܗܘܢ ܘܠܐ ܫܘܝܐ
ܗܘܐ. ܦܘܢܝܐ. ܥܦܝܦܐ ܗܘ ܗܘ
ܗܘ ܚܕ ܟܝܢܐ ܘܠܐ ܦܫܝܛܐ. ܒܝܕ
ܫܘܘܕܥܘܗܝ ܡܫܚܠܦܐ ܠܠܐ ܫܘܝܐ
ܗܠܝܢ ܗܘ ܫܘܐ.

Objectio. Si salvæ sunt significationes discriminis naturalis in Domino nostro, quomodo duas non habebit naturas? Si verò eæ haud salvæ sunt, en permistionem & confusionem naturarum, quod est absurdum. Responsio. Etiam in anima & corpore salvæ sunt: & tamen una est natura hominis vivi rationalis, non duæ. Instantia. Si in substantiæ æqualitate unam naturam dicitis, consubstantialis igitur erit caro Verbo, quod est absurdum. Si inæqualis in substantia, duæ igitur sunt naturæ. Responsio. Non unam simpliciter naturam dicimus, sed unam naturam ex duabus naturis substantialiter diversis. Objectio. Si consubstantialis est Patri, idemque consubstantialis Mariæ, quomodo duas non habebit naturas, quibus utrique inæquali æqualis sit? Responsio. Duplex est illa una natura, non simplex. Secundùm diversas igitur ejus significationes inæqualibus illis ipse æqualis est. Vides, Jacobitas cum Catholica Ecclesia ferè de nomine pugnare, & omnia, quæ

ni 135. legendum 175. nam Epocha Armenorum cœpit ab anno Christi 551. ut rectè Galanus in Conciliatione Ecclesiæ Armenæ cum Romana 1. Part. pag. 105. qui disertam illius conciliabuli sub Athanasio Jacobitarum & Joanne Oznensi Armenorum Patriarchis mentionem facit pag. 201.

quæ Catholici de hypoftatica Unione docent & credunt, eofdem docere & credere, *naturam duplicem*, appellantes, quam nos *duas naturas*, ut verè funt, effe affirmamus: in quo circa ipfa philofophiæ principia hallucinantur, fibique manifeftè contradicunt, dum naturam utramque perfectam & completam afferunt, fimulque affirmant naturas hujufmodi fe mutuo refpicere inftar animæ & corporis, quæ funt naturæ imperfectæ & incompletæ. Eadem Monothelitarum in hac materia inconftantia fuit, qui tandem ad Monophyfitarum caulas, unde exierant, rediere: nulli enim hodie in Oriente extant puri Monothelitæ. Quod verò paucis interjectis Bar-hebræus fubjungit: hanc fcilicet Maronitarum [1] pro duabus naturis objectionem: ܟܕ ܐܡܪ ܠܟ ܡܪܘܢܝܐ ܕܠܐܠܗܘܬܐ ܡܢ ܐܢܢܩܐ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܟܝܢܐ. ܗܕܐ ܗܟܝܠ ܟܝܢܐ ܕܡܘܕܐ ܐܢܬ ܒܡܫܝܚܐ ܐܢ ܕܐܠܗܘܬܐ ܗܝ ܐܝܟܐ ܗܘ ܟܝܢܐ ܕܐܢܫܘܬܐ.

Dum tibi objicit Maronita: Deitati neceffe eft naturam ineffe. Hæc igitur una natura, quam in Chrifto fateris, fi Deitatis eft, ubinam erit natura humanitatis &c. id, inquam, magis magifque confirmat, quod fuprà indicavi; Maronitas fcilicet Monophyfifmi à nonnullis falsò infimulari.

Pars 4. *de Angelis*. ܡܐܡܪܐ ܕܡܠܐܟܐ. Pars 5. *de Spiritibus malis* ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܒܝܫܬܐ. Pars 6. *de Anima* ܡܐܡܪܐ ܕܢܦܫܐ. Pars 7. *de Sacerdotio* ܡܐܡܪܐ ܕܟܗܢܘܬܐ: ubi de fingulis facris Ordinibus, de Baptifmo, de Liturgia & de Defunctorum exequiis. Pars 8. *de libero arbitrio & fine* ܡܐܡܪܐ ܕܡܫܠܛܢܘܬܐ ܚܐܪܬܐ ܘܫܘܠܡܐ: ubi de bono & malo, de fide & operibus, de facramento Pœnitentiæ, & de retributione bonorum & malorum. Pars 9. *de fine utriufque mundi, parvi fcilicet & magni, & de initio novi fæculi* ܡܐܡܪܐ ܕܫܘܠܡܐ ܕܬܪܝܗܘܢ ܥܠܡܐ ܙܥܘܪܐ ܘܪܒܐ ܘܫܘܪܝܐ ܕܥܠܡܐ ܚܕܬܐ: ubi de morte, de fine mundi, & de refurrectione. Pars 10. *de Paradifo* ܡܐܡܪܐ ܕܦܪܕܝܣܐ: expofitio literalis & parabolica. Citatur epiftola Severi ad Petrum monachum Par. 6. cap. 3. fect. 3.

Ad calcem Codicis hanc epocham librarius appofuit: ܫܠܡܬ ܡܢܪܬܐ ܕܩܘܕ̈ܫܐ ܕܐܠܗܝܘܬܐ ܦܪܝܫܬܐ ܡܩܘܡܬ ܥܠ ܬܪܥܣܪ ܫܬܐܣ̈ܐ ܘܣܘܓܐ ܕܟܠܗ ܩܠܐ ܘܐܬܟܬܒܬ ... [illegible]

ܘܣܡ

margine hanc notam adjecit. ܗܢܐ ܡܢ ܟܬܒܐ ... [illegible] : *Hoc propria manu illius clariffimi viri*, hoc eft, Bar-hebræi, quafi diceret: *ita legi in autographo*.

NOTA.

[1] *Maronitarum*. In Codice noftro fcriptum erat pro *Maronita*, ܟܠܩܐܕܘܢܝܐ *Chalcedonenfis*. At ejufdem Codicis fcriptor loco Chalcedonenfis *Maronitam* repofuit, & in

[illegible]

Ad gloriam & honorem sanctæ & consubstantialis Trinitatis Patris & Filii & Spiritus Sancti absolutus est liber iste plenus vita, qui dicitur Radiorum de confirmatione fundamentorum Ecclesiæ, opus Theologi & religiosi Patris nostri Mar Gregorii Maphriani Orientis, feria 6. die 28. Septembris solaris, anni Græcorum 1641. (Christi 1339.) *diebus Mar Ignatii Patriarchæ Sedis Apostolicæ &c. Hunc verò librum exaravit, seù potiùs corrupit fœdavitque Josue nomine tenus monachus, reverà ne speciem quidem monachi gerens, qui eodem anno ordinatus fuit ab universali Patre nostro Presbyter nomine, quum opera dignitati huic minimè congruant, filius Joannis filii Sendi fabri, genere Belidrensis, in regione Hesnæ Chephæ: rogat singulos fratres, ut veniam ipsi exposcant &c. ac nominatim pro magistris meis, qui me literas & monasticum institutum docuere, Raban scilicet Saliba, & Raban Josue Chironi F. qui in mea erudienda ignorantia laborarunt: necnon Raban Saliba Lazari Emmanuelis claræ memoriæ F. & Raban Joanne Saidi* τοῦ μακαρίτου *F. qui me inter monachos admisere, & assiduas meæ imbecillitatis molestias æquo animo ferunt: nam in eodem cœnobio habitamus, peregrinantes in regione Manangerdæ in monasterio Deiparæ apud Sidum pagum benedictum. Orate pro Raban Jacobo ejusque parentibus, qui nobis pro descriptione hujus Codicis aliquid contulit, & pro omnibus, qui in eo partem quoquomodo obtinent. Amen.*

6. Liber Directionum, seù Epitome Canonum.

Liber Directionum, seù *Epitome Ecclesiasticarum Canonum & legum sæcularium*. [illegible]

Hujus meminit Renaudotius tom. 2. pag. 471. in hæc verba: *Collectio Canonum & Constitutionum Civilis Juris per locos communes, opus eximium. Exstat Syriacè elegantissimè scripta in Biblioth. Colbertina, ut ibidem totius operis versio Arabica. Reperitur etiam in Medicea.* Idem opus Syriacè pereleganter exaratum nuper pro Vaticana Bibliotheca comparatum est ab amicissimo Andrea Scandar, cui ad calcem librarius hanc epocham adjunxit. [illegible]

ܘܕܪܘܚܗ ܪܡܐ ܘܡܠܟܐ ؛ ܒܫܘܠܡܗ
ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܘܫܘܠܡܐ ܗܘܕܝܐ
ܘܡܦܩܢܘܬܐ ܕܝܘܢܝܐ ܫܢܬ ܐܛܐ ܘܡܢܝܢܗ
ܘܬܫܥ ܠܟܢܘܢ ܩܕܡܝ ܒܬܪܝܢ ܒܫܒܐ
ܡܫܪܝܐ ܨܘܡܐ ܕܡܘܠܕܗ ܕܡܪܢ ܘܒܗ
ܕܐܒܗܬܐ. ܘܡܗܝܡܢܐ ܪܥܝܐ
ܘܡܕܒܪܢܐ ܕܥܕܬܐ. ܡܪܢ ܐܠܗܐ
ܢܪܝܡ ܟܘܪܣܘܬܗܘܢ ܥܕܡܐ ܠܪܘܡܐ
ܕܫܡܝܐ ܐܡܝܢ. ܡܬܒܥܐ ܕܝܢ ܡܢ
ܟܠ ܚܕ ܚܟܝܡܐ ܕܐܚܐ ܡܢܗܘܢ ܐܚܝܢ
ܕܢܦܓܥ ܒܗܢܐ ܟܬܒܐ ܒܙܒܢ ܡܢ ܙܒܢܝܢ
ܒܚܘܒܐ ܕܢܨܠܐ ܘܢܫܐܠ ܚܘܣܝܐ ܥܠ
ܡܫܟܢܐ ܕܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܥܒܕܐܠܗ
ܢܘܗܪܐ ܚܠܫܐ ܕܒܫܡܐ ܩܫܝܫܐ ܘܒܥܒܕܐ
ܢܘܟܪܝܐ ܒܪ ܣܛܦܢܘܣ ܡܫܡܫܢܐ
ܘܕܡܦܪܝܢܐ ܐܠܝܐ ܚܠܝܗ
ܐܢܬܘ ܗܘܐ. ܘܡܢ ܩܣܛܪܐ
ܡܒܪܟܐ ܕܝܪܐ ܕܥܠܝܐ ܕܫܘܡܗ ܕܠܘܬ
ܥܠ ܫܡܗ ܕܐܠܝܐ ܘܒܐܬܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ
ܡܪܕܐ ܢܛܝܪܬ ܐܠܗܐ ܐܝܟܘ
ܕܟܬܒܗ ܠܟܬܒܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ. ܘܫܪ.

Ad gloriam & honorem & decus sanctæ, gloriosæ & consubstantialis Trinitatis, Patris & Filii & Spiritus Sancti, unius Dei veri, absolutus est liber hic Directionum anno Græcorum 1901. (Christi 1589.) *mense Canun priore* (Decembri) *feria 2. qua incohatur Jejunium Nativitatis, diebus sanctorum Patrum & fidelium Pastorum & gubernatorum Sanctæ Ecclesiæ, Patris nostri & Domini vitæ nostræ, Domini nostri Mar Ignatii gloriosi Patriarchæ excelsi, qui & David-Sciah, & Mar Timothei Episcopi, qui & Thomas. Dominus exaltet Sedes eorum usque ad cœli fastigium Amen. Rogatur itaque unusquisque prudentium fratrum, qui recurrente aliquando temporis rota in librum hunc offenderit, ut cum caritate oret, & veniam poscat pro infelicissimo hominum Abed-Nubra misero, nomine, non operibus Presbytero, Stephani Diaconi filio, cujus Elias Maphrianus avunculus est, ex benedicto Castro Dair-Elia, cui à S. Elia nomen inditum, in regione custoditæ à Deo Mardæ urbis, qui sanctum hunc librum exaravit &c.*

Duas partes complectitur. Prima est de rebus Ecclesiasticis: altera de causis ad laicos spectantibus. Opus integrum decurrit sub capitibus quadraginta, quæ in sectiones aliquot subdividuntur. Præfatio incipit:

ܡܢܐ ܓܝܪ ܡܘܬܪܐ ܐܡܪ ܐܢܫ ܡܢ ܕܒܝܢܬܢ
ܝܕܝܥܐ ܘܐܢܫ ܠܦܣܩܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ
ܢܣܒܪ ܡܢܝܢ : ܢܬܠܘܫ ܐܝܟ ܕܐܡܪܘ
ܘܡܫܪܪܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܗ ܠܐܝܟ
ܟܘܢܫܐ ܕܩܢܘܢ ܘܡܬܚܙܩܐ ܀

Quid prodest homini, inquit quidam apud nos celeberrimus (Anthimum Patriarcham intelligit, ut in margine adnotatur) *si pro stabilienda fide laborem qualemcumque suscipiat, robur verò sacrorum Canonum, quibus Ecclesiasticus ordo coërcetur & confirmatur, destruat?*

Caput 1. de Ecclesia ejusque regimine ܦܘܠܓ ܩܕܡܝܐ ܥܠ ܥܕܬܐ. Caput 2. de Baptismo ܡܥܡܘܕܝܬܐ. 3. de Chrismate ܥܠ ܡܘܪܘܢ. 4. de Eucharistia ܥܠ ܩܘܪܒܢܐ. 5. de Jejuniis, Festis, & orationibus ܥܠ ܨܘܡܐ ܘܥܐܕܐ ܘܨܠܘܬܐ. 6. de exequiis Defunctorum ܥܠ ܠܘܝܐ ܕܡܝܬܐ. 7. de ordinibus Sacerdotalibus ܥܠ ܬܓܡܐ ܟܗܢܝܐ. 8. de Sponsalibus ܥܠ ܡܟܘܪܘܬܐ. 9. de Testamentis ܥܠ ܕܝܬܝܩܐ.

ܥܠ

ܡܛܠ ܝܘܪܬܢܐ ܘܦܘܠܓܐ 10. de hæreditate. ܡܛܠ ܙܒܢܘܬܐ 11. de emptione & venditione. ܡܛܠ ܐܦܢܐ ܘܙܒܘܢܐ. 12. de mutuo & commodo ܡܛܠ ܡܘܙܦܘܬܐ ܫܘܐܠܘܬܐ. 13. de pignore ܡܛܠ ܡܫܟܢܘܬܐ. 14. de impedimentis usus rerum ܡܛܠ ܟܠܝܢܐ. 15. de consensu ܡܛܠ ܐܘܕܝܬܐ. 16. de translatione juris ܡܛܠ ܐܘܚܠܦܘܬ ܫܘܠܛܢܐ. 17. de fidejussione ܡܛܠ ܥܪܒܘܬܐ. 18. de societate ܡܛܠ ܫܘܬܦܘܬܐ. 19. de tutela ܡܛܠ ܐܦܛܪܘܦܘܬܐ. 20. de confessione ܡܛܠ ܡܘܕܝܢܘܬܐ. 21. de deposito ܡܛܠ ܓܘܥܠܐ. 22. de usu fructus ܡܛܠ ܡܬܗܢܝܢܘܬܐ. 23. de donatione ܡܛܠ ܡܘܗܒܬܐ. 24. de legato ܡܛܠ ܦܘܩܕܢܐ. 25. de censu ܡܛܠ ܐܘܠܝܬܐ ܘܚܣܟܘܬܐ. 26. de mercatura ܡܛܠ ܬܐܓܘܪܬܐ. 27. de irrigatione ܡܛܠ ܡܫܩܝܢܘܬܐ. 28. de cultu terræ desertæ ܡܛܠ ܥܡܪܐ ܕܚܘܪܒܐ. 29. de mercede conductione ܡܛܠ ܐܓܪܐ ܘܐܓܘܪܬܐ. 30. de inventis ܡܛܠ ܡܫܟܚܬܐ. 31. de puerorum projectorum inventione ܡܛܠ ܡܫܟܚܬܐ ܕܫܕܝܐ. 32. de manumissione servorum ܡܛܠ ܚܐܪܘܬܐ. 33. de raptu ܡܛܠ ܚܛܘܦܝܐ ܘܓܢܒܐ. 34. de gravibus facinoribus, nimirùm, homicidio, mutilatione membrorum, apostasia à fide, fornicatione, furto ܡܛܠ ܣܘܪܚܢܐ. 35. de immolatione, & venatione: & de ciborum delectu ܡܛܠ ܕܒܚܬܐ ܘܨܝܕܐ. 36. de juramentis ܡܛܠ ܡܘܡܬܐ. 37. de votis ܡܛܠ ܢܕܪܐ. 38. de judiciis ܡܛܠ ܕܝܢܐ. 39. de testimoniis ܡܛܠ ܣܗܕܘܬܐ. 40. ܡܛܠ ܥܠܬܐ de causis.

Hujusmodi juris syntagmata apud Orientales Christianos Syriacè, & Arabicè instituta sunt, ut Episcopi & Patriarchæ ad manus haberent leges, ex quibus inter Christianos jus dicere possent. Nam ex communi disciplina, variis etiam Chalipharum Sultanorumque privilegiis confirmata, Christianorum inter se litigantium causæ apud Episcopos, aut Patriarchas judicari debebant ex legibus antiquitùs receptis. Illæ autem non aliæ erant, quàm Canones Conciliorum, Constitutiones Patrum, responsa Prudentum & Doctorum Ecclesiæ, leges denique Christianorum Imperatorum, quas ex epitome Juris Justiniani, Novellis, & Basilicorum libris in suam linguam Syri Arabesque transtulere. Ex illis igitur in locos communes, ut suprà indicavi, digestis, collectionem hanc suam componit Bar-Hebræus.

Prætereà testimonia usurpat ex Didascalia, seù Constitutionibus Apostolorum, ex Canonibus eorumdem: ex Clementinis variis: & ex Conciliis Nicæno, Constantinopolitano, Ephesino, Chalcedonensi, Neocæsariensi, Ancyrano, Laodiceno, Antiocheno, & Gangrensi, de quibus in Præfatione: ܐܘ ܡܕܡ ܐܚܪܢ ܕܐܬܐܡܪ ܒܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ ܘܐܦ: ܐܦ ܠܐ ܡܣܬܟܠ ܠܫܘܕܥܐ ܡܣܬܒܪܐ. ܐܘܡܝܬ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܚܠܦ ܡܘܫܐ ܕܢܡܘܣܐ

[Syriac text, 4 lines]

Et ſicuti ex Sanctis Patribus Canones *protuli, ita & ex non receptis receptas definitiones tradidi: Arianis, inquam, qui Antiochiæ Canones 25. condiderunt, & Macedonianis, qui Gangræ viginti, & Leonis aſſeclis, qui Chalcedone ſeptem ſupra viginti poſuere*. E Græcis laudat Dionyſium Areopagitam in libro de Eccleſiaſtica Hierarchia, Dionyſium Patriarcham Alexandrinum, Euſtathium, Origenem, Athanaſium, Baſilium, Timotheum Alexandrinum, Baſilium, & Severum Antiochenum, ex quo fragmentum citat cap. 1. ſect. 1. de ritu conſecrationis Templi & Altaris, & cap. 2. ſect. 1. aliud de baptiſmo & ordinatione hæreticorum non iterandis. E Syris Rabulam & Jacobum Edeſſenos Epiſcopos paſſim: Philoxenum Mabugenſem, Georgium Arabum Epiſcopum, Joannem Scholaſticum, Joannem alterum Telæ Mauzaltæ, Cyriacum Amidæ, Perſarum Synodum, Liſum quendam cap. 1. ſect. 6. & cap. 6. ſect. 2. Patriarchas Jacobitarum Dionyſium, Cyriacum; cujus hanc in Hierothei librum cenſuram refert cap. 7. ſect. 9.

[Syriac text, 3 lines]

Liber Hierotheo inſcriptus nequaquam illius opus eſt, ſed fortaſſe Stephani Bar-Sudaili hæretici: Ignatium, Michaelem ſeniorem, quem in cœnobio S. Ananiæ duodecim Canones condidiſſe teſtatur cap. 7. ſect. 10. & Joannem Patriarcham, ex quo octo Canones in Synodo habita menſe Februario anni Græcorum 1180. Chriſti 869. refert cap. 7. ſect. 2. Denique de libris, quos inoffenſo pede percurri poſſe apud Jacobitas affirmat, hæc habet cap. 7. ſect. 9.

[Syriac text, 28 lines]

Libri quoque Doctorum, qui in ſancta Eccleſia (hoc eſt, apud hæreticos Jacobitas) *leguntur, hi ſunt*. Dionyſii Athenienſis *libri tres & epiſtolæ decem*. Baſilii *Orationes* 29. Gregorii Nazianzeni *tomi duo, Orationes* 47. *& epiſtolæ variæ* 31. Severi *tomi tres*, *ho-*

homiliæ Epithroniæ, *hoc est*, *in throno habitæ* 124. & *aliæ epistolæ*. S. Ephræm, & S. Isaac *sermones* 214. S. Jacobi Sarugensis 182. Homiliæ & sermones *per anni circulum* 155. *pro majori parte sunt S. Joannis Chrysostomi*, & *Cyrilli*, & *Theodoti*, & *Archilei* & *aliorum*. Historiæ *Patrum* & *Doctorum* & *Martyrum* 125. Palladii *liber Paradisus inscriptus*, *tomi tres*. Basilii *in Hexaëmeron Orationes* 9. Jacobi Edesseni *in idem Orationes* 7. & *liber unus de Theologia*, & *plures epistolæ*. *Commentaria S. Ephræm* & *S. Joannis*, & *Moisis Bar-Cephæ*, & *Bar-Salibi*. Hæc nimirùm dumtaxat opera Bar-hebræus ad manus habuit, vel saltem præ cæteris probavit. Nam longe plura scripsisse auctores Syros tùm orthodoxos, tùm Jacobitas, quæ hodieque exstant, Archiva monasteriorum in Oriente, & Bibliothecæ in Europa satis convincunt.

Quod autem Bar-hebræus Nomocanonem hunc post libros *Candelabri Sanctorum*, & *Radiorum* conscripserit, idem declarat loc. cit. ubi quum Aristotelis libros enumerasset, & ex iis, quæ Christianæ Philosophiæ dumtaxat consentiunt, colligenda esse monuisset, subjungit:

ܐܝܟ ܕܐܦ ܚܢܢ ܟܢܫܢ ܒܟܬܒܢ
ܗܿܘ ܕܡܢܪܬ ܩܘܕ̈ܫܐ ܫܡܗ ܐܝܟ ܘܒܐܚܪܢܐ
ܟܡܐ ܙܥܘܪܬܐ ܕܙܠܝ̈ܩܐ ܘܟܬܒܢܢ
ܡܬܟܬܫܝܢܢ ܥܡܗܘܢ ܕܝܕܥܘ ܠܐܠܗܐ
ܘܠܐ ܐܝܟ ܠܐܠܗܐ ܫܒܚܘܗܝ :

Quemadmodum & *nos collegimus in libro nostro*, *cui titulum Candelabri Sanctorum fecimus*, & *in alio minoris molis*, *quem Radiorum inscripsimus*, *disputantes in iis adversùs eos auctores*, *qui Deum quidem noverunt*, *sed non ut Deum decet*, *laudaverunt*.

7. Ethica de virtutibus & vitiis animi & corporis.

Ethica de præstantia morum juxta mentem Patrum anachoretarum, & *Doctorum probatorum*. ܟܬܒܐ
ܕܐܝܬܝܩܘܢ ܗܘ ܡܬܕܪܫܢܘܬܐ ܕܝܘܬܪ̈ܢܐ

ܐܝܟ ܪ̈ܘܚܢܐ ܘܐܚܝ̈ܕܝܐ ܡܫܒ̈ܚܐ
ܘܡܠܦ̈ܢܐ ܒܚܝ̈ܪܐ .

Exstat Syriacè inter libros Andreæ Scandar num. 25. de quo Renaudotius tom. 2. Lit. Orient. pag. 471. *Sermones ethici* & *Philosophici Syriacè in Medicea*. Exemplar chaldaicis literis exaratum habetur in Collegio Maronitarum de Urbe, ex quo locum profert Naironus Evopl. Par. 1. pag. 52. E Syriaco Arabicum fecit Joannes Gariri Presbyter Damascenus, cujus autographum habemus in Bibl. Vat. inter Codices Ecchellenses num. 12. ut liquet ex præfixa eidem hac nota literis quidem Syriacis, sed Arabico sermone.

ܟܬܐܒ ܐܠܐܝܬܝܩܘܢ ܐܝ ܐܠܐܕܒ ܬܐܠܝܦ
ܡܪܝ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܐܒܢ ܐܠܥܒܪܝ .
ܐܢܩܠܗ ܡܢ ܐܠܠܓܗ ܐܠܣܪܝܐܢܝܗ
ܐܠܝ ܐܠܥܪܒܝܗ ܐܠܩܣ ܝܘܚܢܐ
ܐܒܢ ܐܠܓܪܝܪܝ ܐܠܕܡܫܩܝ .

Liber Ethicorum, *seù de moribus*, *auctore Mar Gregorio Hebræi filio*, *quem è Syriaca lingua in Arabicam transtulit Presbyter Joannes Gariri filius Damascenus*. Et ad calcem.

ܟܐܢ ܦܪܐܓܗ ܝܘܡ ܐܠܐܚܕ ܐܠܥܫܪܝܢ
ܠܫܗܪ ܬܡܘܙ ܢܗܐܪ ܥܝܕ
ܐܠܢܒܝ ܐܠܓܝܘܪ ܡܐܪ
ܐܠܝܐܣ ܥܠܝܗ ܐܠܣܠܐܡ ܣܢܗ
ܐܠܦ ܘܬܣܥܡܐܝܗ ܘܣܬܗ ܘܚܡܣܝܢ
ܝܘܢܐܢܝܗ : ܐܠܡܘܐܦܩ ܠܠܗܓܪܗ
ܐܠܥܪܒܝܗ ܦܝ ܣܐܕܣ ܫܗܪ
ܓܡܐܕ ܐܠܬܐܢܝ ܡܢ ܣܢܗ ܣܬܗ
ܣܬܗ ܘܚܡܣܝܢ ܘܐܠܦ :

Absolutus fuit die Dominica 20. *Julii in festo zelantis Prophetæ S. Eliæ*, *cui pax*, *anno Græcorum* 1956. (Christi 1645.) *Hegiræ Arabicæ* 1056. *die* 6. *mensis Gemadi secundi*.

Præ-

Præfatio incipit [Syriac text]

Quoniam ea quæ sub nostram comprehensionem cadunt. Opus in quatuor Partes dividitur, & unaquæque Pars in capita & sectiones. Pars I. *de motibus & exercitiis corporis componendis*, capita 9. continens:

[Syriac text]

Caput 1. de Oratione & Horis canonicis & Liturgia. Cap. 2. de opere manuum, de lectione librorum, de meditatione, de distributione horarum, de flexione genuum, 3. de vigilia & somno, 4. de Psalmodia 5. de Cantibus, 6. de Jejunio, ubi sect. 6. de numero & diebus Jejuniorum apud Syros hæc notat.

[Syriac text]

Quinque sunt Jejunia celeberrima populo Syrorum, præter feriam quartam & sextam. Primum Jejunium Quadragesimæ. Alterum Jejunium Apostolorum. Tertium Jejunium Migrationis (hoc est, Assumptionis B. M. V.) *Quartum Jejunium Nativitatis. Quintum Jejunium Niniviticum. Et Jejunium quidem Quadragesimæ quum illud hebdomada Passionis salutaris subsequatur, octo supra quadraginta diebus absolvitur. Apostolorum verò Jejunium à feria secunda post Pentecosten usque ad vigesimam nonam diem Junii, in qua festivitas Petri & Pauli celebratur, Occi-*

Occidentales[1] *observant; Orientales autem usque ad complementum quinquaginta dierum: quo de Jejunio scribit religiosissimus Jacobus* (Edessenus:) *id nimirùm haud esse necessarium, alioquin reprehendendus esset qui illud non observaret: sed fortasse ex eo, quod dixit Dominus noster Apostolis suis: non possunt filii thalami jejunare, donec cum ipsis sponsus est; venient autem dies, quando tolletur ab eis sponsus, & tunc jejunabunt; quum Dominus noster ascendisset, illapso super eos Spiritu, illud Apostoli jejunarunt: & ex consuetudine retentum fuit, licet scriptum non esset. Jejunium autem Migrationis à Kalendis Augusti ad decimam quintam diem ejusdem colimus. At Jejunium Nativitatis sunt qui à quintadecima Novembris per integros quadraginta dies auspicantur; alii à Kalendis Decembris per viginti quinque dies* (imo viginti quatuor, quum in Natali Domini, qui in diem vigesimam quintam cadit, nemo jejunet,) *inchoant; nonnulli verò à decima Decembris per duas hebdomadas observant. Denique Jejunium Ninivitarum à feria secunda, quæ tribus hebdomadis magnum Jejunium* (quadragesimale) *præcedit, usque ad feriæ quintæ matutinum observant Orientales; Occidentales verò usque ad matutinum sabbati. At Ascetæ in Oriente, ut inquit religiosissimus Jacobus, per totum annum septenis hebdomadis jejunant, & septenis jejunium solvunt, donec Jejunium magnum auspicentur. Sunt verò quidam monachi, qui toto vitæ suæ tempore jejunium colunt.* Hæc Bar-hebræus. Subjungit Canonem Cyriaci Patriarchæ de Jejunio feriæ quartæ & sextæ, in hæc verba. ܩܫܝܫܐ ܐܘ ܡܫܡܫܢܐ ܐܘ ܡܗܝܡܢܐ ܐܘ ܡܗܝܡܢܬܐ ܕܥܒܪ ܥܠ ܥܣܪ̈ܝܢ ܫܢ̈ܝܢ ܕܡܠܠܐ ܐܫܬܘܬܗ ܕܫܢܝܘܬܐ. ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܗ ܕܢܫܪܐ ܨܘܡܐ ܕܐܪܒܥܬܐ ܘܕܥܪܘܒܬܐ ܠܒܪ ܡܢ ܗܠܝܢ ܝܘܡܬܐ ܚܡܫܝܢ ܘܦܢܛܩܘܣܛܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܬܚܒܫ ܒܟܘܪܗܢܐ ܐܘ ܒܐܘܠܨܢܐ ܐܘ ܒܩܛܝܪܐ ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܕܒܛܢܐ ܐܘ ܡܝܢܩܢܐ.

Presbytero, aut Diacono, aut sexus utriusque fideli, qui vigesimum ætatis annum excedit, fas non esto solvendi jejunium feriæ quartæ & sextæ, exceptis quinquaginta diebus Pentecostes, præterquàm si morbo, aut pressura, aut vi aliqua detentus sit, aut mulier gravida, vel lactans. Sed ad Ethica regrediamur. *Caput* 7. de silentio ܡܐܡܪܐ ܕܫܬܩܐ. 8. de peregrinatione ܡܐܡܪܐ ܕܐܟܣܢܝܐ. 9. de profectione in urbem Hierusalem ܡܐܡܪܐ ܥܠ ܐܙܠܬܐ ܕܠܐܘܪܫܠܡ.

Qua de re duas gentilium suorum in sect. 1. refert opiniones: Alteram monachorum quorundam & eremicolarum, qui quum Deum in spiritu & veritate colendum ex Evangelio didicissent, cœlestem, non terrestrem Hierosolymam quærendam esse affirmabant. In hanc sententiam

N O T A.

1 *Occidentales*. Hic Bar-hebræus quum Syros Occidentales Orientalibus opponit, non Jacobitas & Nestorianos, ut alibi, intelligit, sed de diversis provinciis unius ejusdemque Jacobiticæ Nationis loquitur, & *Orientalium* quidem nomine Jacobitas in Assyria, & Mesopotamia sub Maphriani potestate constitutos designat; per *Occidentales* verò alios Jacobitas significat, qui in eadem Mesopotamia & in Syria propriè dicta & in Phœnice, atque Cilicia & Palæstina & Armenia sub jurisdictione Patriarchæ ejusdem gentis vivunt. Sic intelligenda sunt clar. Naironi verba, qui Evopl. pag. 352. notat, *pro Syris Orientalibus intelligi illos, qui inter Euphratem & Tigrim existunt, pro Syris verò Occidentalibus eos qui trans Euphratem versùs Occidentem habitant*. Nam Edessa Haran, Sarug, Constantina aliæque Mesopotamiæ urbes inter Tigrim & Euphratem sunt, & tamen pro *Occidentalibus* habentur.

tiam profert fragmentum epistolæ ܘܡܣܟܢܐ ܒܪ ܦܢܟܝܐ ܝܚܝܕܝܐ ܡܕܢܚܝܐ ܠܘܬ ܚܕ ܡܢ ܝܚܝܕܝܐ ܪܚܡܘܗܝ. *Joannis* [1] *Bar-Finchoje monachi Orientalis* (hoc est, Chaldæi) *ad quendam eremitam amicum*. Alteram communiorem Clericorum, Regularium & populi, qui peregrinationem ad loca sancta verbo & exemplis valdè probant: cujus proinde utilitates Bar-hebræus in sequenti sectione tradit; modum etiam capessendi illius sacri itineris, & quid in sancta Urbe dicendum vel agendum, accuratè describens; ut meritò ex consuetudine & doctrina Orientalium refellenda sit Vviclefistarum, Calvini, & Magdeburgensium temeritas, qui peregrinationes votivas ad sancta loca non solùm inanes, sed etiam plenas manifesta impietate dicunt. Vide Naironum Evopl. pag. 343.

Pars II. *De regimine corporis circa victum*: in Capita sex divisa, ܡܐܡܪܐ ܬܪܝܢܐ ܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܘܦܘܪܢܣܐ ܦܓܪܢܝܐ. Caput 1. de cibo & potu. 2. de conjugio, & virginitate. 3. de purificatione corporis. 4. de regimine ætatum & conditionum, hoc est, puerorum, adolescentium, virorum, senum, & sæcularium, qui in regio ministerio versantur. 5. de opere manuum, ubi & de mercatura & de emptione & venditione. 6. de eleemosynis & decimis.

Pars III. *de pravis animi affectibus purgandis*, capita 12. ܡܐܡܪܐ ܬܠܝܬܝܐ ܥܠ ܡܕܟܝܢܘܬܐ ܕܢܦܫܐ ܡܢ ܚܫܐ ܒܝܫܐ. Caput 1. de anima ejusque potentiis, actibus & motibus. 2. de exercitiis animæ, & de morum directione. 3. de gula ejusque remediis. 4. de luxuria. 5. de linguæ lapsu. 6. de ira & invidia. 7. de voluptatibus hujus sæculi. 8. de amore pecuniæ. 9. de inani gloria. 10. de hypocrisi. 11. & 12. de superbia.

Pars IV. *De anima virtutibus exornanda*: capita 16. ܡܐܡܪܐ ܕܐܪܒܥܐ ܥܠ ܡܨܒܬܢܘܬܐ ܕܢܦܫܐ ܒܡܝܬܪܘܬܐ. Caput 1. de doctrina. 2. de admonitione & reprehensione. 3. de fide. 4. de pœnitentia, & confessione. 5. de patientia. 6. de gratiarum actione. 7. de spe. 8. de timore Dei. 9. de paupertate. 10. de rerum contemptu. 11. de fiducia. 12. de amore fratrum. 13. de recordatione Dei, & de contemplatione mirabilium ejus; ubi de opere sex dierum. 14. de puritate cogitationum. 15. de amore Dei. 16. de recordatione mortis.

Citantur in hoc opere passim *Apophthegmata* Patrum, *Palladii* historia Lausiaca, *Macarius* uterque, *Isaias* Abbas, *Marcus* Eremita, *Evagrius* Ponticus, *Joannes* Dilaitæ, *Isaac* Ninivita, *Joannes* Climacus, *Joannes* alter Archimandrita, *Joannes* Bar-Finchoje, *Ephræm* Syrus, *Jacobus* Sarugensis, *Jacobus* Edessenus, *Lazarus* Bar-Sabta, *Joannes* Telæ, *Cyriacus* Patriarcha, *Joannes* Patriarcha, ut Basilium, Nazianzenum, aliosque Græcos Patres omittam.

8. Narrationes facetæ.

Liber narrationum facetarum. ܟܬܒܐ ܕܬܢܝܢܐ ܡܓܚܟܢܐ: Exstat in Catalogo ad calcem hujus Tomi Codice Syriaco 27. *Præfa-*

NOTA.

[1] *Joannis Bar-Finchoje*. Sic appellat Barhebræus Nestorianum quendam Auctorem, cujus meminit Hebedjesu in Catalogo Scriptorum Syrorum, & in libro Margaritarum. Abraham Ecchell. pro *Bar-Finchoje*, hoc est, *filius urceariorum* legit p.89. *Bar-Frangoje*, *filius Francorum*, quo nomine tùm ipse, tùm Edenenses Joannem Maronem designari putant: sed uterque hallucinatur, ut indicavi tom. 1, pag. 510.

fatio incipit fol.80.: ܒܫܡܟ ܡܒܪܟܐ *In nomine tuo benedicto* &c. Opus capitibus viginti absolvitur: Caput 1. Græcorum Philosophorum sententiæ. 2. Sententiæ Sapientum Persarum. 3. Sententiæ Sapientum Indorum. 4. Sententiæ Sapientum Hebræorum. 5. Sententiæ Monachorum Christianorum. 6. Sententiæ Regum & Sapientum Mosulmanorum. 7. Sententiæ quorundam Sapientum. 8. Sententiæ Continentium & Seniorum Arabum. 9. Apophthegmata Medicorum. 10. Fabulæ animalium irrationalium. 11. Narrationes eorum qui somnia & incantationes interpretati sunt. 12. Narrationes de hominibus liberalibus. 13. De avaris. 14. De artificibus. 15. De comicis & mimis. 16. De idiotis. 17. De stultis & energumenis. 18. De furibus & latronibus. 19. Casus admirabiles. 20. Apophthegmata Sapientum.

9. Lunarium & Kalendarium.

In eodem Codice præter Bar-hebræi *Symbolum*, de quo suprà p.276. habetur etiam *Lunarium*, & *Kalendarium* à fol. 44. usque ad 80. quod ejusdem Auctoris opus esse videtur, iis verbis in Catalogo Bar-Sumæ designatum pag. 271. *Kalendarium pro Tyronibus, unde sine labore computum anni eruere valeant*.

Aitallaha Presbyter Jacobita.

Prætereà fol. 12. exstat Aitallahæ cujusdam Presbyteri Jacobitæ Tractatus adversùs Nestorianos, sub hoc titulo prænotatus:

ܫܘܐܠܐ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܘܫܪܝܐ ܕܣܘܦܣܛܐ
ܕܠܗܘܢ ܕܠܘܩܒܠ ܐܪܬܕܘܟܣܐ
ܕܥܒܝܕ ܠܟܫܝܫܐ ܢܨܝܚܐ ܐܝܬܠܠܗܐ
ܕܡܢ ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܙܟܝ ܕܒܩܠܘܢܝܩܘ.

Quæsita Nestorianorum, & solutio objectionum eorum adversùs Orthodoxos (nimirùm hæreticos Jacobitas) *auctore religioso Presbytero Aitallaha in cœnobio S. Zachæ* (ideft, Nicolai) *apud Callinicum*. Sunt autem sexdecim objectiones Nestorianorum, & totidem responsiones Aitallahæ, quas idem fol. 18. breviori methodo prosequitur: nosque hoc loco recensuimus, quum de Auctoris ætate & gestis nihil adhuc nobis constet.

10. Grammatica Syriaca, cui titulus Liber Splendorum.

Grammatica Syriaca, quæ inscribitur ܟܬܒܐ ܕܨܡܚܐ *Liber splendorum*. Initium: ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ ܐܠܗܐ ܐܒܐ *Gratias tibi ago Deus Pater*. In quatuor Partes divisa, in quibus de Nomine, de Verbo, de Particula, & de Participio. Laudatur à Renaud. tom. 2. pag. 470. *Grammatica Syriaca amplissima, cui adjuncta est ars metrica, Syriacè ab auctore scripta, & Arabicè ab ipso, ut existimari potest, auctore conversa exstat in Bibl. Colbertina & in Medicea*. Exemplar elegantissimè exaratum habetur in Biblioth. Collegii Maronitarum de Urbe, cum hac nota metro dodecasyllabo ad calcem:

ܫܠܡ ܠܗ ܟܬܒܐ
ܕܨܡܚܐ ܒܝܪܚܐ ܕܬܫܪܝ ܐܚܪܝ
ܒܚܕ ܒܝܪܚܐ ܘܒܪܒܥܐ ܒܫܒܐ
ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ:

Absolutus fuit liber Splendorum mense Novembri feria quarta, die prima, anno Græcorum 1949. Utitur Bar-hebræus auctoritate Versionis Syriacæ Vulgatæ, Heracleensis, & τῶν septuaginta, Ephræmi, Isaaci, Jacobi Sarugensis & Edesseni, Narsetis, Antonii Rhetoris, & Pauli auctoris versionis τῶν septuaginta apud Syros: Prætereà Græcorum Scriptorum, quorum Opera in Syriacum sermonem conversa sunt, ut Procli & Serapionis medicorum, Dionysii Areopagitæ, & Gregorii Nazianzeni, cujus duas exstare apud Syros tralationes affirmat Par. 1. cap. 5. sect. 4. alteram antiquiorem Nestorianorum, recentiorem alteram à Jacobo Edesseno elaboratam. Atque hìc notandum in gratiam Syriaci sermonis studiosorum quod Bar-hebræus refert: nempe eam linguam arte ac me-

thodo in Scholis doceri cœpisse sub Jacobo Edesseno; quando videlicet occupantibus Syriam Saracenis sermo Arabicus vernaculam indigenarum linguam, ut fieri solet, ferè everterat.

11. Grammatica metrica.

Grammatica sub metro S. Ephræm, ܓܪܡܛܝܩܝ ܒܡܫܘܚܬܐ ܐܦܪܝܡܝܬܐ. Exstat in Biblioth. Collegii Maronitarum cum notis marginalibus ejusdem Auctoris, qui duabus se hebdomadis opus absolvisse testatur in Præfatione, ܒܙܒܢܐ ܓܝܪ ܗܘ ܕܒܗ ܘܫܘܪܐ ܒܫܘܠܡܐ ܠܟܘܪܗܢ ܗܘܐ ܕܟܠܗ ܠܬܘܪܐ ܘܣܥܘܪܐ ܠܟܪ̈ܣܛܝܢܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܐܘܠܢܝܐ ܡܬܘܬܒܢܐ ܕܗܘܘ ܒܒܒܠ : ܟܕ ܠܘܬ ܐܢܫܝܢ ܕܡܬܚܟܡܝܢ ܒܝܘܠܦܢܐ ܗܢܐ ܕܓܪܡܛܝܩܝ ܐܫܬܥܝܢܢ : ܗܘܐ ܠܢ ܡܚܫܒܬܐ ܒܡܫܩܬܐ ܡܐܡܪܐ ܩܛܝܢܐ ܕܥܠ ܦܢܝܬܐ ܐܢܐ ܕܗܘܐ ܡܫܘܚܬܐ ܢܣܝܡ ܡܢ . ܥܒܕܢܢ ܠܗܢܐ ܟܬܒܐ ܘܠܐ ܐܣܬܝܪܐ ܒܡܫܘܚܬܐ ܫܒܥܐ ܗܓܝܢ ܣܝܡܢܝܗܝ ܒܓܘ ܫܒܘܥܐ ܬܪܝܢ ܘܐܦܠܐ ܟܕ ܗܘܐ ܠܡܦܩܐ ܡܢ ܒܣܓܝܐܐ ܘܫܘܡܠܝܐ ܡܢ. *Quum in componendis Ecclesiæ negotiis, & visitandis Christianis Vlanitis illis in locis commorantibus Babylone versaremur, ex disputatione, quam cum quibusdam hujus Grammaticæ artis peritis fortè habuimus, venit in mentem brevem aliquem tractatum de hujus scientiæ modis conscribere &c. Quocirca hunc quem præ manibus habemus libellum metro heptasyllabo composuimus intra brevissimum duarum hebdomadarum spatium &c.* Initium: ܫܘܒܚܐ ܕܫܡܟ ܡܫܒܚܐ ܐܘ ܡܫܒܚܐ ܢܦܫܐ ܕܕܡܘܬܟ ܗܐ ܡܫܒܚܐ. *Laudem nominis tui, Gloriose, imago tua anima en celebrat*. Recensetur à Renaudotio loc. cit. his verbis: *Grammaticæ compendium satis prolixum secundùm Dialectum Edessenam, quæ Nisibena purior fuisse dicitur: Syriacè in Medicea*. Ad calcem operis subjungitur Tractatus de vocibus æquivocis ordine Alphabetico, cujus exemplar Syriacè exstat in Bibliotheca Vaticana, qua de re alios quoque Syros auctores tùm Nestorianos, tùm Jacobitas Barhebræus scripsisse observat, nimirùm ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܘܚܘܢܝܢ ܐܣܝܐ ܒܪ ܐܝܣܚܩ ܘܝܘܣܦ ܗܘܙܝܐ ܘܐܘܕܘܟܘܣ ܩܫܝܫܐ ܡܠܝܛܝܢܝܐ : *Josue Bar-Nun, Honain medicum Isaaci filium, Josephum Huzitam, & Eudochum Presbyterum Meletinensem*.

12. Carmina.

Liber Carminum, ܟܬܒܐ ܕܡܫܘܚܬܐ. Exstat in Biblioth. Collegii Maronitarum de Urbe, ex quo fragmentum protulit Naironus Evopl. Par. 2, pag. 116. Exemplar à Sergio Risio nitidissimè exaratum nactus sum in Syria, de quo tom. 1. pag. 616, ubi Catalogum carminum habes. In Bibl. Vat. duo Bar-hebræi carmina sub hoc titulo leguntur: ܥܠ ܐܠܗܘܬܐ ܘܥܠ ܓܡܝܪܘܬܐ ܕܕܘܒܪ̈ܐ ܘܥܠ ܡܬܒܥܢܘܬܐ ܕܚܟܡܬܐ : *De rebus divinis, & de perfectione morum sapientiam indefesso labore quærentium*. Carmen per strophas decurrit: singulæ strophæ duobus constant versibus, quibus Chamisius Carduchi filius alios duos de suo adjecit citra ullum contextus aut sententiarum hiatum vel variationem. Ejusdem Bar-hebræi carmen *de sapientia divina* sub nomine *Veteris Philosophi Syri* Latinè ac Syriacè prodiit, cujus initium: ܦܓܥܬ ܒܝ ܒܥܠܡܐ ܛܠܝܬܐ ܕܫܘܦܪܗ ܠܐ ܡܬܡܠܠ ܐܢܫ ܡܢܗ. *Obvia mihi fuit in orbe Puella; cujus*

jus fulgor solem offuscat. Extat ms. una cum aliis ejusdem Bar-hebræi carminibus pag. 144. Cod. Syr. 45. in Catalogo, quem priori Tomo subjeci.

13. Chronicon Arabicum, seu Historia Dynastiarum.

Chronicon Arabicum, quod inscribitur: كتاب الدول *Liber Dynastiarum*. Extat ms. in Bibl. Vat. Cod. Ecchellensi 10. ab Adamo ad Bar-hebræi ætatem perductum, hoc est, ad annum Græcorum 1587. Christi 1276. Prodiit Arab. & Lat. interprete Eduardo Pocockio, ex parte quidem sub hoc titulo, *Specimen historiæ Arabum, sive Gregorii Abulpharagii de origine & moribus Arabum succincta narratio cum latina versione & notis Eduardi Pocockii*, *Oxonii* 1650. Integrum verò, *Historia compendiosa Dynastiarum* Eduardo Pocockio interprete Arab. & Lat. Oxonii 1663. *à mundo condito usque ad annum Alexandri* 1596. nam quinque postrema folia, quibus res Mogulensium gestæ ab anno Alexandri 1587. ad annum 1596. in Pocockii versione describuntur, in manuscripto Ecchellensi desunt.

Bar-hebræus à Benattibo Abulpharagio diversus.

Quod verò Pocockius in Præfat. ad lectorem affirmat, Bar-hebræum cum Abulpharagio Abdalla إبن الطيب Ebn-attibo unum eundemque esse, id Bar-hebræi ipsius auctoritate refellitur, qui in Chronico Syriaco 1. Par. fol. 112. obitum & scripta Benattibi Abulpharagii refert in hæc verba. [illegible]

[illegible]

Eodem anno Græcorum 1355. exeunte Octobri obiit Abulpharagius pius monachus Nestorianus, vir doctus & philosophus. Hic utrumque Testamentum sermone Arabico commentatus est: libros etiam Aristotelis illustravit: & Catholicos ejus gentis (hoc est, Patriarchas Nestorianorum) *pluribus redarguit, quod Ecclesiasticam eruditionem negligerent. Verùm in Syriaca lingua parùm mihi versatus fuisse videtur: menda enim in ipsius commentariis passim occurrunt, ut illud Job*, Vidi eum & non erat, (*id enim sibi vult* [illegible] *cum vocali super literam* [illegible], *&* [illegible] *aspera, quod à* [illegible] *hoc est*, [illegible] *visio derivatur*) *ipse verò* [illegible] *legit cum vocali super* [illegible], *&* [illegible] *leni, &* finis ejus *exposuit à* [illegible], *quod* finem *significat*. Hujus Abulpharagii opera aliquot Arabica ex Ægypto attuli, ut in priori tom. pag. 621. quorum is Tractatus, qui *de Hæreditate* inscribitur, exaratus est anno Christi 1224. duobus nimirùm annis ante quàm Bar-hebræus nasceretur. Ejusdem Abulpharagii Benattibi epistola Arabica exstat in Catalogo librorum amicissimi Andreæ Scandar num. 36. qua sessiones Eliæ Episcopi Nisibeni, seu disputationem ab eo cum Abulcasemo Hosaino filio Ali Africano de Religione Christiana habitam laudat, & Auctorem, ut eam in publicam lucem edat, hortatur. Atqui ea disputatio anno Hegiræ 419. hoc est, Christi cir-

circiter 1028. contigisse ibidem dicitur, ducentis nimirùm ante Bar-hebræi nativitatem annis. Sed & Pocockius ipse, qui historiam Dynastiarum latinam fecit, obitum Benattibi ad annum Hegiræ 435. ex Abulpharagio consignat pag. 233. his verbis: *Anno quadringentesimo tricesimo quinto obiit Abulpharaj Abdalla Ebnol Tiyeb Erakensis* &c. Quæ quum ita sint, miror cur idem Auctor in Præfatione de Bar-hebræo scripserit: *Nec dubito eundem esse quem Ebn Hariri Tacritensis in libro de Fundamentis religionis Christianæ, nomine Abulpharagii Abdallali* ابن الطيب *Ebnol Taiyeb sæpius laudat, & pro* الطيب Al Taiyeb, *reponendum* الطبيب Al Tabib, *quod &* medicum *sonat.*

Rejicitur fabula de Bar-hebræi apostasia à fide Christiana.

Demùm quod suprà pag. 266. ex Renaudotii fide Pocockium argui, quasi Bar-hebræum nostrum cum Abulpharagio Mahometano confuderit, libenter corrigo, postquam Pocockium ipsum in laudata Præfatione consului, in qua non de suo, sed ex Ebn-Chalecani Mahometani Scriptoris testimonio refert Bar-hebræum *morti proximum à professione Christiana descivisse*; idque tantùm abest, ut Pocockius verum esse existimaverit, ut potiùs tamquam merum mendacium confutavit ibidem his verbis: *At non ab aliis hoc dictum videtur, quàm ab iis, qui tantam eruditionem Christianis inviderent. Si Apostatam egisset, nequaquam eum tanto honore, sed anathematis potiùs & diris prosequuti fuissent Christiani, apud quos* ܐܒܘܢ ܩܕܝܫܐ *Pater noster Sanctus, &* رئيس رؤسا الامة النصرانية *Christianorum princeps primarius, &* خلاصة نمار الملة اليعقوبية *sectæ Jacobiticæ purissima substantia, etiam post mortem audit.* Quod Pocockii argumentum frustrà infirmare conatur Renaudotius, dum scribit pag. 470. *Nihil ex titulo* Patris Sancti, & Antistitis Christianorum *colligi posset, si calumniæ istius color aliquis foret: neque enim illis verbis fides aut mores hominis commendabantur, sed dignitas quam in Ecclesia sua obtinebat significabatur*: nam ei, qui relicta Christiana religione ad superstitionem Mahometanam transiisset, speciosos illos titulos Christianus nemo tribueret, sive ii ad fidem & mores, sive ad Pontificiam dignitatem referantur.

Auctores, qui in historia Dynastiarum citantur.

Auctores, quorum in Historia Dynastiarum fit mentio. *Hermetis Trismegisti sermones ad discipulum Tatium* per modum interrogationis & responsionis; nullo tamen connexionis vel consequentiæ ordine dispositi, *quum exemplar originarium* (verba sunt Abulpharagii in versione Latina Pocockii pag. 7.) *vetustate exesum fuerit*. (In manuscriptis legitur, *quia exemplar originarium lingua Babylonica scriptum fuit*:) *Extat autem exemplar apud nos lingua Syriaca*: hucusque Abulpharagius. *Anianus* monachus Alexandrinus Chronologus, quem *Abinanum* Pocockius ex depravato ms. Codice reddit, pag. 10. 24. & 27. *Africanus*, *Andronicus*, *Eusebius*, & *Jacobus Edessenus*, quorum Chronica citantur pag. 4. 11. 24. 27. 33. 54. 80. *Porphyrii* opera, quæ Syriacè exstare dicuntur pag. 33. 40. 84. *Apollonius*, cujus libros sub Al-Mamone Arabicè redditos testatur Abulpharagius pag. 41. ubi & idem de Euclidis & Archimedis libris factum affirmat. *Chronicon* antiquum Syriacum anonymo auctore pag. 50. ubi de Autolyco Mathematico & Theodosio. *Philemonis Physiognomi* liber Syriacè pag. 56. *Nicolai* liber Syriacè de Summa Philosophiæ Aristotelicæ pag. 88. quem Honain Ebn-Isaac è Græco transtulit. *Ephræm*, *Isaac Syrus*, & *Jacobus Sarugensis*, 85. 87. 91. 93. *Sergius Rhesinensis* 94. 99. 172. *Joannes Grammaticus Alexandrinus* histo-

historiæ auctor, 67. *Paulus Ægineta* medicus, cujus libros transtulit Honain Ebn Isaac. *Theophrasti* libri de meteoris, de moribus, & de metaphysicis, quos è Syriaco in Arabicum convertit *Jabia Ebn-Adi*, pag. 61. *Ejusdem Theophrasti* libri de sensu & sensibili, & de causis plantarum, quos transtulit *Abraham* Ebn-*Tacuin* ibid. *Aaron Presbyter Alexandrinus*, cujus Syntagma medicum è Syriaca lingua Arabicum fecit *Maserjavajus* medicus Basorensis, pag. 99. 127. *Theoduni* Syntagma medicum 128. *Theophilus Edessenus Maronita* Astronomus, Historicus, & Homeri interpres, 26. 63. 147. 148. *Joannes Ebn-Batrik*, hoc est, Patricii filius, qui multa Arabicè interpretatus est, 163. *Hasan Ebn-Suhel* Astrologus, 168. *Joannes Mesue* 154. *Honain Ben-Isaac* 171. & alibi passim. *Hobaisus* librorum interpres 174. *Georgius Ebn Bachtisva* 143. *Bachtisva* Gabrielis filius 171. *Sapores* Saheli filius 176. *Habasus* Astronomus 161. *Alpharganus* ibid. *Abdalla Ebn Sahel* ibid. *Mohammad Ebn Musa*, ibid. *Abu-Maasar*, qui vulgò *Albumasar*, 161. 163. 178. *Ebn-Sina*, qui vulgò *Avicenna*, 229. & alibi sæpe. *Jacob Al-Cendi*, 179. *Kosta*, seù *Constans*, Lucæ filius, 179. *Mohammad*, *Achmed*, & *Hasan*, *filii Musæ Ebn Sciacher*, 183. quorum opus mechanicum exstat in catalogo librorum Arabicorum tom. I. Bibl. Orient. pag. 626. num. 33. *Thabeth Ebn Korra Sabæus*, qui libros de Sabæorum religione Syriacè composuit, pag. 184. *Abu-Nasr Alpharabius*, 61. 208. 231. *Joseph Saber*, 186. *Mohammad Ebn-Giaber Al-Battanius*, vulgò *Albategnius*, 191. *Thabeth Ebn-Senan* auctor historiæ, 192. *Senan Ebn-Thabeth* Astronomus, 197. *Matthæus Ebn-Junes* Dialecticus, 200. *Aphriha* Ebn-Adi, Ebn Hamid Ebn Zachariæ Tagritensis, 209. *Abdarrachmanus Suphi Razensis*, Astronomus, 214. *Nadifolnafsus* librorum medicorum è Græco in Arabicum interpres, 215. *Abraham* Ebn Helal Sabæus, auctor epistolarum, 217. *Mohammad Ebn Jabia Al-Buzjani* mathematicus, 222. *Abu-Ali Isa Ebn Zaraa* Dialecticus, cujus libri è Syriaco in Arabicum conversi, 223. *Abul-Rihan Mohammad Birunensis*, 229. *Abulpharagius Abdalla Ebn-Attib*, 223. *Ebn Botlan* medicus, 234. *Jabia Ebn Isa Ebn Giazla* medicus, 240. *Abulhasan* Astrologus, 248. *Hebatollæ*, seu *Hebetallæ*, tres hujus nominis medici celebres, Christianus, Judæus & Mahometanus, 258. *Samuel Ebn Juda Andalutius* medicus Judæus, 269. *Jabia Ebn Said* medicus, 296. *Moses Maimonides* Judæus, 297. *Sabed Ebn Hebatolla* medicus, ejusque frater *Abulchair* Archidiaconus, 296. *Mohammad Al-Razi*, vulgò *Razes*, ejusque discipuli, 191. 298. 317. *Abdarrachmanus Sarcasensis* medicus, 299. *Ali Ebn Habal*, 300. *Saed Thomæ filius*, 300. *Joseph Jabiæ filius* Septensis medicus, 302. *Hasron Edessenus*, medicus, 316. *Giamaladdinus Kophti*, 340. *Negemaddinus Nahagevinensis*, ibid. *Theodorus Antiochenus*, 341. *Nasir Tausensis*, 358. *Negemaddinus Kazuinensis*, ibidem.

14. Chronicon Syriacum Tripartitum.

Chronicon Syriacum ܡܟܬܒܢܘܬ ܙܒܢܐ ab orbe condito ad suam usque ætatem perductum, & in Partes tres divisum. Pars I. *Chronicon Patrum & Regum*, in quo de rebus gestis ab Adam ad regnum Chaldæorum sub Nabuchodonosor: à Chaldæis ad Medos & Persas: ab his ad Alexandrum Magnum & Ptolemæos Reges Ægypti: mox de Imperatoribus Romanorum in Occidente & Oriente usque ad Heraclium: demum à Mahomete pseudopropheta Arabumque imperio usque ad regnum Tartarorum, quos Mogulenses vocant, ad annum Græcorum 1600. Christi 1289. per capita 332.

Pars II. *Chronicon Patriarcharum Antiochiæ, & Jacobitarum*. Opus bifariam subdivisum: & prior quidem

dem pars inſcribitur *ſeries Summorum Pontificum veteris Teſtamenti* ab Aaron uſque ad Hananum Caiphæ ſocerum, hoc eſt, uſque ad Paſſionem Domini. Altera verò, *hiſtoria Summorum Sacerdotum novi Teſtamenti*; ubi præjacta de Pontificatu Petri Apoſtoli ac Sedibus Patriarchalibus ab ipſo fundatis præfatione, ſeries reſque geſtæ Patriarcharum Antiochiæ accuratè deſcribuntur ab Evodio ad Ephræmum Amidenſem, qui eo tempore Eccleſiam Antiochenam rexit, quo Severus ob hæreſim ſede pulſus, Ægyptum & Syriam Monophyſitico errore inficiebat: Poſt Severi obitum ſequitur exacta Patriarcharum Jacobitarum hiſtoria à Sergio, qui primus ei genti præfuit, ad Nemrod cognomento Philoxenum, qui obiit anno Græcorum 1596. Chriſti 1285. Hinc ab anonymo continuatur eadem hiſtoria uſque ad Noë Libaniotam, qui anno Græcorum 1804. Chriſti 1493. ordinatus fuit.

Pars III. *Chronicon Primatum, Patriarcharum, & Maphrianorum Orientis*, tùm Chaldæorum Orthodoxorum, tùm hæreticorum Neſtorianorum & Jacobitarum, à Thoma Apoſtolo ejuſque diſcipulis Adæo & Aghæo uſque ad Jaballaham, qui anno Græcorum 1593. Chriſti 1282. Neſtorianis præerat: & à Marutha primo Jacobitarum Maphriano, qui anno Græcorum 939. ordinatus fuit, uſque ad annum 1597. quo Bar-hebræus ipſe eam dignitatem apud ſuos gerebat. Continuatur eadem Maphrianorum Jacobitarum hiſtoria ab anno Græcorum 1597. uſque ad annum 1807. quo Stephanus à Noë Patriarcha Orienti præfectus eſt.

Opus luce dignum, & omnium, quæ Bar-hebræus edidit, doctiſſimum æquè ac utiliſſimum, præſertim ſi de ſecunda & tertia parte ſermo ſit, quibus Eccleſiaſtica Syrorum Neſtorianorum & Jacobitarum hiſtoria Græcis Latiniſque prorsùs ignota mirificè illuſtratur. Sed & prior pars, quam idem auctor Arabicè poſteà publicavit, & Pocockius Latinè interpretatus eſt, longè plura continet quàm hiſtoria Dynaſtiarum, ſive facta Arabum & Mogulenſium ſpectes, ſive res Chriſtianorum in Thracia, in Syria, in Meſopotamia & in Perſide. Speciminis ergo pauca hìc adnotamus, quæ tùm Eccleſiaſticæ tùm literariæ hiſtoriæ lucem afferunt.

Hiſtorici, quos Bar-hebræus ſequitur.

Cauſam & methodum Chronici, auctoreſque, quos ſequutus eſt, refert in Præfatione, inquiens:

[illegible]

ܘܡܛܠ ܕܫܢ̈ܝܐ ܬܡܢܝܢ ܠܐ ܣܠܩܬ ܠܠܒܗܘܢܐ
ܕܐܢܫ ܨܒܘܬܐ ܗܕܐ ܘܐܦ ܠܐ ܐܬܥܢܝܬ
ܡܢܢ. ܐܟ ܠܡܘܠܟܢܐ ܕܠܡܢܝܢܐ ܡܢ
ܐܚܘܬܐ ܘܦܠܝܓܘܬܗܘܢ ܐܝܟ ܡܟܐܝܠ :
ܘܟܬܒܘܗܝ ܠܡܢܝܢܐ ܘܕܩܕܡܝܐ : ܡܢ
ܠܡܠܟܘܬܗܘܢ : ܡܢ ܠܡܠܟܘܬܐ : ܡܢ
ܠܡܢܝܢܐ : ܡܢ ܠܦܘܪܫܢܐ : ܡܢ ܠܡܘܬܒܐ
ܒܬܪܟܐ : ܡܢ ܠܡܘܬܒܐ ܕܡܫܝܚܝܐ : ܡܢ
ܠܐܘܪܚܐ : ܡܢ ܠܡܘܬܒܐ ܘܕܡܘܫܐ
ܒܣܦܪܐ ܚܕ ܠܬܠܬ ܚܕ ܡܢܗܘܢ.
ܘܠܗܠܝܢ ܡܢ ܗܝ ܒܫܢܝ̈ܐ ܦܠܝܓܬܐ
ܘܟܬܒܘܗܝ ܐܦܝܐ ܡܠܟܘܬܐ : ܒܟܘܪܢܝܩܐ
ܡܢܗ ܐܘܣܒܝܣ ܘܝܘܚܢܢ ܐܣܝܐ ܦܘܪܫܢܐ
ܡܕܢܚ : ܘܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܕܬܠܡܚܪܐ
ܡܟܢܫܐ ܒܫܢܝ̈ܐ ܗܘ ܘܐܦܐ
ܘܐܦܠܣܛܝܦܘܣ ܡܟܢܫܐ. ܗܘ ܐܝܟ
ܠܗ ܕܡܘܬܒ ܡܬܚܫܒܐ ܡܢܢ. ܡܬܚܫܒܐ
ܦܘܪܫܢܐ ܡܢܗܘܢ ܘܫܡܗܐ ܦܘܪܩܢܐ
ܡܕܢܚܝܐ ܘܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܬܚܫܒܐ
ܘܠܐܘ ܡܢܗܘܢ ܗܘܐ ܘܟܠ ܡܕܝܢܬܐ.

Deus infirmitati meæ esto adjutor. Benedictus es tu Domine &c. Quum ab annis octoginta nemini hujusmodi argumentum in mentem venerit, vel ab ullo nostrorum tractatum fuerit, hoc est, à beati Mar Michaelis Patriarchæ τῷ μακαρίτῃ *ætate, qui Chronographiam illam magnam in tres partes divisam compilavit, colligens Chronica antiqua, quæ peritura essent & oblivioni tradenda; Eusebii, inquam, Cæsareensis, Socratis Scholastici, Zachariæ Rhetoris, Joannis Asiæ, & Dionysii Tel-Maharensis, eaque in unum volumen redigens: operæ pretium facturos nos existimavimus, ne in populo nostro insignium gestorum monumenta, tùm Civilia, tùm Ecclesiastica, quæ & nostrâ & Patrum nostrorum memoria contigere, omninò exciderent, neque post multorum temporum lapsum requisita desiderarentur. Quum igitur aliquando ad Archivum Maragæ urbis provinciæ Adorbiganæ oblata ex temporum vicissitudinibus occasione perductus fuissem, ex pluribus Codicibus Syriacis, Saracenicis, atque Persicis ibi exstantibus narrationes memoratu dignas exiguo hoc opere collegi: tùm etiam civilis mundi status historiam à Patriarchis ducto ab Adam initio relegi: exinde Duces, Regesque Hebræorum ex ordine recensui: nec non Chaldæorum, Medorum, Persarum, Græcorum Ethnicorum, postmodùm Græcorum itidem Christianorum: deinde Arabum, demùm Hunnorum hac nostra ætate regnantium. Et hæc quidem priori hujus Chronographiæ parte digessi. In altera verò Ecclesiasticam historiam aggressus sum ab Aarone summo Sacerdote primo usque ad eos, qui hoc tempore præsunt, deduxi, quam duobus tractatibus complevi: quorum priori Pontificum Occidentalium* [1] *seriem complexus sum; in posteriori nostrorum Orientalium* [2] *historiam adjeci.*

Hos præterea Scriptores in priori parte laudat: *Anianum* scilicet monachum fol. 1. 5. 6. 9. 14. *Methodium* fol. 1. *Arad Chananæum* ܐܪܘܕ ܟܢܥܢܝܐ fol. 4. *Asaph* ܐܣܦ ibidem. *Josephum* hebræum 4. 12. *Artemonis* epistolam 5. *Andronicum* 6. 10. 11. 14. *Epiphanium* 7. *Clementem* Alexandrinum 10. 11. *Georgium* 14. *Georgium* alterum Episcopum Arabum, ibid. *Jacobum* Edessenum, ibidem. *Theophilum* Edessenum, ibid. *Africanum* sæpè.

Epocha Seleucidarum, seu Græcorum.

Epocham Seleucidarum, quæ & Græcorum & Alexandrea dicitur, ab

NOTÆ.

1 *Occidentalium*. Antiochenos Patriarchas intelligit.

2 *Orientalium*. Nimirùm Primatum & Patriarcharum Chaldæorum; nec non Maphrianorum Jacobitarum.

ab orbe condito ad ſuam uſque ætatem ex diverſis Auctorum ſententiis hac ratione colligit fol. 14.

ܫܢܝ ܐܕܡ ܥܕܡܐ ܠܣܠܘܩܘܣ ܐܝܟ
ܐܘܣܒܝܘܣ ܕܩܣܪܝܐ ܫܢܝܐ . ܘܐܝܟ
ܐܢܕܪܘܢܝܩܘܣ ܗܢܘܢ . ܘܐܝܟ ܓܝܘܪܓܝܣ
ܩܫܝܫܐ ܕܪܓܝܢܐ ܗܢܘܢ . ܘܐܝܟ
ܐܦܪܝܩܢܘܣ ܗܢܘܢ . ܘܐܝܟ ܬܐܘܦܝܠܐ
ܐܘܪܗܝܐ ܗܢܘܢ . ܘܐܝܟ ܝܥܩܘܒ
ܐܘܪܗܝܐ ܗܢܘܢ . ܘܐܝܟ ܓܝܘܪܓܝܣ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܥܡܡܐ ܛܝܝܐ ܕܪܗ .
ܘܐܝܟ ܐܢܝܢܘܣ ܗܢܘܢ ܘܝܪܚܐ ܥܣܪܐ .
ܘܠܗ ܡܫܠܡܐ ܐܘܪܓܝܐ ܡܦܩܢܘܬܐ
ܕܫܒܥܝܢ . ܡܬܚܫܒܢܘܬܐ ܕܝܢ ܕܐܝܢܝܢ
ܕܫܢܝܐ ܕܡܚܝܢ ܠܗܘܢ ܝܘܢܝܐ
ܐܘܪܗܝܐ ܡܫܠܡܐ . ܟܕ ܢܩܦܝܢ
ܡܢ ܣܠܘܩܘܣ ܟܠ ܗܠܝܢ ܫܢܝܐ
ܡܫܡܠܝܬܐ ܕܣܠܘܩܘܣ ܘܥܠ ܝܪܚܐ
ܡܫܡܠܝܐ ܕܡܢ ܫܢܬܐ ܚܣܝܪܬܐ ܕܪܫܗ
ܬܫܪܝ ܩܕܝܡ ܝܪܚܐ ܚܕ : ܡܫܟܚܝܢ ܠܢ
ܫܢܝܐ ܫܡܫܝܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܕܡܢ
ܐܕܡ ܘܝܪܚܐ ܕܡܢ ܫܢܬܐ ܚܣܝܪܬܐ
ܕܪܫܗ ܐܝܠܘܠ ܕܐܝܟ ܐܝܕܐ ܕܗܫܐ
ܩܐܡ ܒܥܣܪܐ ܗܘ ܒܐܝܠܘܠ ܫܢܬ ܐܠܦ
ܘܚܡܫܡܐ . ܢܬܘܣܦ ܗܟܝܠ ܫܢܬܐ ܠܐܠܦܐ
ܘܫܢܝܐ ܘܡܐܬܢ ܡܫܡܠܝܐ ܥܠ ܐܠܦ
ܘܚܡܫܡܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܫܒܥ : ܡܫܟܚܝܢ
ܗܟܝܠ ܠܐܠܦܐ ܡܫܡܠܝܐ ܘܠܡܐܬܢ
ܘܬܡܢܝܢ . ܘܥܠ ܝܪܚܐ ܚܕܥܣܪ ܝܪܚܐ ܚܕ
ܢܩܦ ܠܝܪܚܐ ܚܕ . ܢܬܘܣܦ ܡܢܗܘܢ
ܫܢܬܐ ܟܠ ܫܢܝܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܘܝܘܡܝܢ
ܗܟܝܠ ܠܐܠܦܐ ܡܫܡܠܝܐ ܘܠܡܐܬܢ
ܘܬܡܢܝܢ ܘܐܪܒܥ ܘܒܫܢܬܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܡܢ
ܫܢܬܐ ܚܣܝܪܬܐ ܠܐܠܦܐ ܘܫܒܥܡܐ

ܗܟܝܠ ܠܐܠܦܐ ܡܫܡܠܝܐ ܘܠܡܐܬܢ ܫܢܝܢ ; *Ab Adam ad Seleucum juxta Euſebium anni* 4889. *Juxta Andronicum* 5083. *Juxta Georgium Presbyterum Regtenſem* 5085. *Juxta Africanum* 5083. *Juxta Theophilum Edeſſenum* 5197. *Juxta Jacobum Edeſſenum* 5149. *Juxta Georgium Epiſcopum Arabum* 4929. *Juxta Anianum* 5180. *& menſes* 10. *cui & Græca τῶν ſeptuaginta verſio conſonat. Ea verò, quam hodie Græci tenent, Theophilo Edeſſeno conſentit. Si igitur perfectis Seleuci annis* 5197. *& perfectis anni imperfecti, cujus initium Teſri prior, hoc eſt October, menſibus unum menſem addamus; habebimus annos perfectos ſolares ab Adam, menſeſque itidem perfectos ex anno imperfecto, cujus initium ex Septembri ducitur, quum nunc dies currat decima Septembris anni Græcorum* 1587. *Si, inquam, anno* 1586. *annos* 5197. *& menſibus undecim menſem unum addamus, colligemus univerſim annos* 6784. *& dies* 10. *Septemb. hujus anni imperfecti ad annum* 6785. *referetur.*

Anni ab orbe condito ad Passionem Domini fol. 20. ܫܢܝ ܥܠܡܐ ܡܢ

Anni ab orbe condito ad Paſſionem Domini.

ܐܕܡ ܥܕܡܐ ܠܚܫܗ ܕܡܫܝܚ ܦܪܘܩܢ
ܘܠܗ ܕܡܢ ܥܕܡܐ ܠܘܬܗ . ܫܢܝܐ
ܗܢܘܢ . ܐܝܟ ܐܦܘܠܝܛܘܣ ܘܝܘܚܢܢ
ܘܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܗܢܘܢ ܫܢܝܐ ܘܚܡܫܡܐ .
ܐܝܟ ܐܘܣܒܝܘܣ ܗܢܘܢ . ܐܝܟ
ܣܘܪܝܝܐ ܗܢܘܢ . ܐܝܟ ܐܢܝܢܘܣ
ܗܢܘܢ . ܐܝܟ ܐܪܡܝܐ ܗܢܘܢ . ܘܒܫܡܘܐܝܠ
ܕܝܘܡܢܝܢ ܗܢܘܢ ܗܢܘܢ . ܐܝܟ
ܐܢܕܪܘܢܝܩܘܣ ܗܢܘܢ ܫܢܝܢ ܘܚܡܫܡܐ .

Colliguntur ab Adam uſque ad annum, quo paſſus eſt Servator noſter, anni 5539. *Is verò annus Dominico die inchoatus fuit. Secundùm Hippolytum verò, & Joannem, & Mar Jacobum* 5550. *Secundùm Euſebium* 5232. *Secundùm Syros* 4156. *Secundùm*

dùm Africanum 5532. *Secundùm alios* 5320. *Secundùm traditionem multorum* 5509. *Secundùm Andronicum anno Græcorum* 342.

Initium Hegiræ Mahometanæ ex Bar-hebræi sententia fol. 45. [illegible]

Epocha Hegiræ.

[illegible]

Computus quoque annorum lunarium Arabicorum ab hoc anno inchoatur, qui est ab Adam 6130. *idemque Græcorum* 933. *& à Redemptore nostro sexcentesimus vigesimus quartus*. Quia nimirùm Christum natum putat anno Græcorum 309. non 311.

Auctores, quorum scripta laudat. *Hipparchus* Mathematicus de quo fol. 10. [illegible]

Auctores, quorum opera laudantur. Hipparchus.

[illegible]

Et ex pluribus ejus libris, ex quibus lucem mutuatus est Ptolemæus Claudius Almagesti auctor, unus tantùm liber reperitur hoc tempore de mysteriis Luminarium, ex quibus dignoscitur variorum regnorum in orbe instauratio. Hippocratis, Platonis, Ptolemæi, Galeni, Alexandri Aphrodisii, & Theonis Alexandrini opera, quæ apud Syros exstant, fol. 11. 13. & 23. *Medici Syri Sergius, Athanasius, Philagrius, Simeon, Gregorius, Theodosius, Honainus*, de quibus fol. 25.

Sergius, Athanasius, Philagrius, Simeon, Gregorius, Theodosius, Honainus.

[illegible]

[illegible]

Claruere medicinâ Syri, ut Sergius Rhesinensis, qui primus libros philosophicos & medicos ex Græco in Syriacum traduxit, & Athanasius Amidensis, & Philagrius, & Simeon monachus cognomento Taibutha, & Gregorius Episcopus, & Theodosius Patriarcha, & præstantissimus Honainus filius Isaac, atque his posteriores bene multi ad hoc usque tempus, omnesque Syri fuere. Aaron autem Presbyter, Syrus non fuit, sed Gosius quidam Alexandrinus librum ejus è Græco Syriacum fecit. Georgius *filius Bochtjesu* Elamita fol. 60. *Theophilus* filius Thomæ Edessenus, 61. *Bochtjesu* filius Georgii 64. *Isa* Abu-Coraisi, ibid. *Gabriel* fil. Bochtjesu Nestorianus, de quo hæc Bar-hebræus fol. 65.

Aaron Presbyter. Gosius. Georgius. Theophilus. Bochtjesu. Isa. Gabriel.

[illegible]

[illegible]

Iste Gabriel quum à quodam Nestoriano ab Ægyptiaca peregrinatione reduce accepisset, Jacobitas in Ægypto Nestorio insultare atque in ejus tumulum lapides jactare solitos & dicere, pluviam non descendere super illum; exarsit, & epistolam à Chalipha ad Ægypti Soltanum impetravit, ut Nestorii ossa arcæ inclusa Bagdadum sibi quamprimùm transmitteret; ut nimirùm ea in Ecclesia Cochensi deponeret. Quidam verò Anachoreta Nestorianus hoc probrum à sua secta removere cupiens & ostendere non esse Nestorium eum, quem Jacobitæ conviciis proscindebant & lapidabant, dixit, ex sanctis Apostolis quempiam sibi per somnium visum affirmasse, hunc esse errorem, nec esse Nestorii ossa quæ vulgò dicuntur: ignotum quippe esse mortalibus ejus sepulcrum. Ita Gabriel medicus translationem Nestorii ossium ex Ægypto urgere destitit. Isaac *librorum interpres* fol. 79. *Hobaisus* filius Hasan 79. *Thabet Abul-Hasan filius Korræ*, de quo hæc fol. 81. 82.

Isaac. Hobaisus. Thabet filius Korræ.

[illegible]

Circa hæc tempora (hoc est, circa annum Hegiræ 280. *claruit Abul-—hasanus Thabetus ex ethnicis Haranitis, qui fuit filius Korræ*

ræ filii Meruani filii Kajuræ filii Abraham filii Kajuræ filii Marini filii Salomonis. Hic primùm nummularius fuit in foro Haran: indeque se ad Philosophiæ studium contulit, in quo admirabili cum profectu se exercuit, trium linguarum peritissimus, Græcæ, Syriacæ & Arabicæ. Et Arabicè quidem centum & quinquaginta circiter libros composuit de Arte Dialectica, Matheſi, Astrologia, & Medicina. Syriacè verò sexdecim circiter libros scripsit, quorum plerique à nobis lecti, & in nostrum usum comparati sunt. Liber de legibus & regulis Ethnicorum. Liber de mortuorum sepultura. Liber de confirmatione religionis Ethnicorum. Liber de munditie & immunditie. Liber de animalibus sacrificio aptis. Liber de horis precum. Liber de orationibus recitandis ad singulos septem Planetas accommodatis. Liber de pœnitentia & oratione. Liber de musica. Chronicon Regum Syrorum antiquorum, hoc est, Chaldæorum. Liber de religione Sabæorum. Liber de distributione dierum hebdomadæ relata ad septem Planetas. Liber de nobilitate parentum suorum, & eorum genealogia. Liber de legibus Hermetis, & orationibus ethnicorum propriis & usu receptis. Liber de eo, quod duæ lineæ rectæ ex duobus angulis rectis parumper eductæ coincidant. Alter liber de eodem argumento. Hucusque Bar-hebræus de Thabeto. Subjungit fragmentum ex quadam ipsius Oratione, qua Ethnicorum sectam extollit. *Thabetus* alter, filius Sinan filii Thabeti majoris, de quo idem Bar-hebræus

Thabet filius Sinan.

fol. 95. ܒܗܕܐ ܫܢܬܐ ܡܝܬ ܐܣܝܐ ܬܐܒܬ ܒܪ ܣܢܐܢ ܒܪ ܬܐܒܬ ܚܪܢܝܐ ܚܢܦܐ. ܘܗܘ ܗܢܐ ܐܟܬܒ ܟܪܘܢܝܩܘܢ ܝܕܝܥܐ ܠܡܫܬܡܥܢܐ:

Hoc anno (nimirùm Hegiræ 163.) *obiit medicus Thabetus filius Sinan filii Thabeti Haranitæ Ethnici. Hic scripsit celeberrimum Chronicon.* Abu-Ali *Hasan filius Haitam* Geometra Basorensis, qui septuaginta circiter libros de Geometria scripsisse dicitur fol. 104. *Avicenna*, quem Arabes *Abu-Ali Hosain Ben-Sina* vocant, fol. 108. ubi ejus gesta & scripta fusiùs describuntur. *Abulpharagius* monachus Nestorianus commentator Evangeliorum, fol. 112. de quo dixi suprà pag. 309. *Joseph monachus* Jacobita, qui tres sermones scripsisse dicitur de Petro Diacono, quem Barbari anno Græcorum 1369. in urbe Melitina occiderunt fol. 118. *Joannes Bar-Susan* Patriarcha Jacobitarum, de quo in cit. fol. 118.

Hasan.

Avicenna.

Abulpharagius.

Joseph.

Joannes Bar-Susan.

ܐܦ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܫܘܫܢ ܐܘܪܟܐ ܡܐܡܪܐ ܐܡܪ ܥܠ ܫܘܒܝܗ ܕܡܠܝܛܝܢܝ. ܬܪܝܢ ܒܡܫܚܬܐ ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܘܬܪܝܢ ܒܡܫܚܬܐ ܕܡܪܝ ܒܠܝ.

Mar Joannes quoque Bar-Susan quatuor carmina de expugnatione Melitinæ scripsit: duo metro S. Ephræm (hoc est, heptasyllabo) *& duo metro S. Balæi* (hoc est, pentasyllabo.) *Jahia*, hoc est, Joannes, *filius Giazlæ*, medicus Bagdadensis, auctor libri qui inscribitur منهاج *exemplar*, fol. 131. *Basilius Episcopus Edessenus* Jacobita, qui tria carmina metro S. Jacobi, hoc est, dodecasyllabo, de Edessæ expugnatione composuisse dicitur fol. 152. *Dionysius Bar-Salibi* duo ejusdem argumenti carmina scripsisse narratur ibidem. Idem *Bar-Salibi* tria carmina de expugnatione urbis Marhas seu Germaniciæ edidisse dicitur fol. 157. his verbis:

Jahia Giazlæ.

Basilius.

Bar-Salibi.

ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܩܘܢ ܐܬܟܒܫܬ ܐܦ ܗܢܐ ܡܪܝ ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܒܪ ܨܠܝܒܝ ܥܒܕ ܐܘܪܟܬܐ ܬܠܬ ܥܠ ܚܘܪܒܗ ܕܡܪܥܫ ܘܕܡܐܡܪܗܘܢ ܐܬܦܠܓ. ܘܐܡܪ ܬܘܒ ܐܘܪܟܐ ܡܐܡܪܐ ܥܠ ܫܘܒܝܗ ܕܡܪܥܫ. ܘܥܠ ܚܘܪܒܗ ܕܐܘܪܗܝ.

Anno Græcorum 1467. *in eadem captivi-*

ptivitate abductus & fuit religiosissimus Mar Dionysius Bar-Salibi à crudelibus Armenis, & in cœnobium Basilii fugâ evasit. Scripsit autem tria carmina de hac Marbas urbis expugnatione: ei namque civitati tunc Episcopus præerat.

Fachreddinus.

Fachreddinus *Razi* scriptor Arabs, fol. 194.

Mohaddab.

Mohaddab medicus Bagdadensis, cognomento *Bar-Habal*, auctor libri de medicina, cui titulus مختار *Electus*, fol. 195.

Nasir.

Nasir mathematicus & philosophus, cujus Ethica sermone Persico exstare dicuntur fol. 226.

Regni Persici initium.

Regni Persici initium, quod ad annum Alexandri Severi quartum & Græcorum 538. ex Agathia tom. I. pag. 5. consignavi, Bar-hebræus fol. 24. ita definit. [illegible]

Anno 3. Alexandri Mammææ, qui est Græcorum 542. regnavit Persis Artaxerses Phabechi filius, cœpitque postremum Persarum regnum, quod Sasanitarum dicitur idemque duravit annos 418. donec per Arabum regnum sublatum fuit. Mendum in notis arithmeticis. Nam annus Alexandri Severi tertius, qui juxta probatos Scriptores in an. Christi 225. vel 227. incidit, conjungi nequit cum anno Græcorum 542. ut supputanti liquet.

Nazaræorum origo & historia.

Nazaræorum in Phœnicia, sectæ hominum ex Mahometana perfidia profluentium, originem & historiam tradit fol. 80. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Quandoquidem multi Nazaræorum originem cognoſcere cupiunt, hæc à nobis accipe. Anno Græcorum 1202. *apparuit vir quidam ſenex in regione Akula* (ipſa eſt Cupha Arabiæ urbs, ut idem Bar-hebræus in Chronico adnotavit) *in pago, quem incolæ Nazariam vocant: quem, quum prolixa jejunia & paupertatem & orationis ſtudium præſeferret, multi eorum locorum indigenæ ſequuti ſunt, ex quibus duodecim ad numerum Apoſtolorum ſelectos juſſit populis novas doctrinas prædicare. Id quum loci Præſes reſciviſſet, hominem comprehenſum & in carcerem intra ſuas ædes conjectum juravit ſe ſequenti mane reum in crucem acturum. Eadem nocte Præſes hauſto intemperanter vino ſemiebrius cubitum iturus, clavem cellulæ, ubi ſenex incluſus tenebatur, afferri ſibi juſſit, & ad lectuli caput recondidit. Ancilla verò in eodem cum Præſide cubiculo cubare ſolita, ſenis illius miſerta, quod jejunio & orationi addictum crederet, ut dominum ſomno oppreſſum comperit, claves ſurripuit, & carcerem ſeni aperuit, liberumque dimiſit, & clavem ſuo loco repoſuit. Præſes itaque quum ſequenti mane reſerato eadem clave carcere neminem reperiſſet, miraculo reum ereptum credidit, & puella quod fecerat, ob domini metum alto ſilentio premente, divulgatum eſt, ſenem foribus clauſis manentibus è carcere evaſiſſe. Paulò poſt duos è diſcipulis ſuis in quibuſdam terris longè à loco diſſitis repertos induxit ut crederent, ipſum ab Angelis è carcere ereptum & in ſolitudine collocatum: ſuæque religionis librum ſcripſit, eiſdemque traditum juſſit in vulgus ſpargi, & homines ad nova dogmata invitari. Erant autem hujuſmodi. Ego talis, qui putor filius Othomani ex pago Nazaria, vidi Chriſtum, qui eſt Jeſus idemque Verbum, & Director, & Achmed filius Mohamad filii Hanaphiæ ex filiis Ali, idemque Gabriel Angelus, & dixit mihi. Tu es qui legis. Tu es Veritas. Tu es camelus cuſtodiens iram adversùs infideles. Tu es jumentum ferens onus fidelium. Tu es Spiritus. Tu es Joannes filius Zachariæ. Prædica ergo hominibus, ut quater genua flectant in ſua oratione: bis ante ſolis ortum, biſque ante ejus occaſum, ver-*

sùs

sùs Hierosolymam, dicentes singulis vicibus tres istos versiculos. Deus sublimis præ omnibus, Deus super omnia excelsus, Deus omnium maximus. Et feria secunda & sexta nullum quisquam opus faciat: & duos dies quolibet anno jejunent: & membrorum virilium ablutionem ne frequentent: siceram ne bibant, sed vinum quantum voluerint. Carnem autem ferarum dumtaxat ne comedant. Quum hæc autem ridicula dogmata iis tradidisset, in Palæstinam se contulit, ubi idiotas & rusticos eâdem doctrina imbuit: indeque discedens, abdidit se, nec ampliùs locus ejus cognitus fuit usque in præsentem diem. Ejusdem sectæ meminit iterùm Bar-hebræus fol. 131. ubi quum de Francorum gestis in Terra Sancta disseruisset, hæc subjungit:

ܦܪܢܓܝܐ ܡܢ ܡܥܪܬܪܘ ܡܕܝܢܬܐ ܐܙܠܘ
ܠܛܘܪܐ ܕܠܒܢܢ ܘܩܛܠܘ ܬܡܢ ܥܡܐ
ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܡܬܩܪܝܢ ܢܨܪܝܐ :

Franci ex urbe Moarra in montem Libanum profecti, ingentem ibi populi multitudinem ex iis, qui Nazaræi dicuntur, occiderunt. Gulielmus Tyrius in historia belli Sacri lib. 20. cap. 31. & Jacobus de Vitriaco histor. Hierosol. cap. 81. *Assissinos*, seù *Assassinos* memorant, Phœniciæ populum, qui quum per quadringentos circiter annos Mahometanorum leges impiasque traditiones coluissent, ab his tandem recedentes, novam sectam ex Christiana religione ferè conflatam condidere: quos *Nazaræos* fuisse & tempus & locus, ubi habitabant, ipsum denique Christianorum nomen, quod affectabant, (Christiani enim ex quo Syria à Mahometanis occupata fuit, sermone Arabico ab indigenis نصارى *Nazaræi* vulgò appellantur) suadere mihi videntur. Eorum meminit Renaudotius in hist. Alexand. pag. 320. 410. 541. 546. Cur autem *Assissini* dicti fuerint, Gulielmus loc. cit. fatetur se ignorare, inquiens: *Hos tam nostri* (idest Latini,) *quàm Saraceni* (*nescimus unde deducto nomine*) *Assissinos vocant*. Existimo originem habuisse ex ܚܣܣܐ *Assassa*, quæ Tagritensis ditionis regio est, cujus loci *Matthæum Pastorem* Anaphoræ Syriacæ auctorem, Episcopum fuisse docet clar. Stephanus Edenensis cap. 2. de Orthodoxis Syriacarum Liturgiarum Scriptoribus num. 6. *Assanitarum*, seù potiùs, *Assassanitarum*, vel *Assassinorum* meminit & Bar-hebræus in Chronico Syriaco frequenter, ut suprà adnotavi p. 214. & 215. Sed ii Christiani Jacobitæ sunt; Assissini verò, de quibus Gulielmus & Jacobus de Vitriaco, Mahometani primùm, deindè Semi-Christiani. Eos tamquam gentem libidini addictam suæque sectæ inimicam acriter insectantur Drusi, ut ex epistolis Hamzæ Ben-Ali, Ben-Achmed Cod. Arab. 59. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 628. liquet.

Demum à fol. 244. Series Pontificum Veteris Testamenti ab Aaron usque ad Hananum, sub quo passus est Christus. A fol. 247. Series Patriarcharum Antiochiæ à S. Petro Apostolorum Principe usque ad Severum Acephalorum primipilum. A fol. 265. Series Patriarcharum Jacobitarum Syrorum ab eodem Severo usque ad Philoxenum, qui Jacobitis præerat anno Græcorum 1596. A fol. 340. Series eorundem Patriarcharum ab anno, qui suprà, usque ad annum 1804. A fol. 353. Series Primatum & Patriarcharum Orientis, qui Chaldæis & Assyriis præfuere à S. Thoma Apostolo ad annum Græcorum 939. A fol. 365. Series Maphrianorum Jacobitarum, & Patriarcharum Nestorianorum ab anno, qui suprà, usque ad annum 1807.

Quæ in secunda & tertia parte Chronici continentur.

Epitome historiæ Syrorũ Jacobitarum, & Nestorianorum.

Epitomen historiæ utriusque sectæ, hoc est, Syrorum Jacobitarum & Nestorianorum exhibere operæ pretium duco in gratiam historiæ Ecclesiasticæ studiosorum, qui Renaudotii, viri cæteroquin Orientalibus literis non mediocriter instructi, observationibus adduci facilè poterunt, ut credant, res in Syria,

ria, Meſopotamia, Chaldæa & Perſide à Chriſtianis illis geſtas nullis literarum monumentis commendatas fuiſſe. Sic enim ſentit idem Renaudotius in notis ad Liturgias Syriacas paſſim, & in Præfatione ad hiſtoriam Patriarcharum Alexandrinorum de rebus Antiochenis definit in hæc verba. *Id habuit Alexandrina Eccleſia præ Antiochena ejuſdem ſectæ Jacobiticæ, quod licet hæreticos & per vim intruſos, Epiſcopos tamen ſemper vidit aut in ipſa urbe, aut in monaſteriis: tùm quod ſtatim atque Ægyptus in Arabum poteſtatem venit, integram Patriarchæ in Chriſtianos ſuæ ſectæ auctoritatem recuperaverunt. Contra verò Jacobitæ Antiocheni quum ſub Imperatoribus Chriſtianis pulſi urbe fuiſſent, eaque ſæpe illorum armis recepta fuerit, vix unquam conquieverunt: & pauci inter eos aliqua doctrinæ laude floruerunt. Itaque de illorum rebus vix quidquam occurrit, adeo ut ſucceſſio Patriarcharum ex certis monumentis deſignari nulla poſſit, ne Græcorum quidem, quum hiulci ſint multis in locis illorum catalogi. Undè præter illa, quæ variis hujus Epitomæ* (Hiſtoriæ nimirùm Alexandrinæ) *locis inſerta ſunt, nihil nobis occurrit, unde vel leve ſpecimen Antiochenæ Jacobitarum Eccleſiaſticæ hiſtoriæ poſſet delineari.* Quod quàm falsò dictum ſit, ex hoc Barhebræi Chronico palam fiet, in quo accurata Jacobitarum Eccleſiæ Antiochenæ & Neſtorianorum hiſtoria deſcribitur.

PATRIARCHÆ JACOBITARUM

Ex Chronico Gregorii Bar-hebræi.

I. SEVERUS ex monaſterio Theodori apud Gazam, pulſo Flaviano Sedem Antiochenam invaſit. Scripſit Philalethem, & Zenonis Henoticon interpretatus eſt. Sexto Epiſcopatus anno relicta Antiochia Alexandriam fugit, ſuffectis ipſi Patriarchis Paulo per annum unum, Euphraſio per ſeptem, & Ephræmo Amidenſi per annos duodeviginti. Theodoræ Imperatricis patrocinio fretus, ex Ægypto in urbem Regiam ſe contulit, ubi ab eadem unàcum Theodoſio Alexandrino, Anthimo Conſtantinopolitano, & Zoara Stylita Syro alebatur. Demùm ſententia Agapiti Papæ Byzantio ejectus, & in Ægyptum reverſus, monachi ſpecie tandiu delituit, donec Alexandriæ in loco, qui dicitur ܟܣܘܬܐ *Chaſota* [1] interiit die 28. Febr. anni Græcorum 850. *Chriſti* 539.

Sub Severo clari Scriptores memorantur à Bar-hebræo *Simeon* Betharſamenſis, *Jacobus* Sarugenſis, *Simeon* Kokenſis, & *Sergius* Rheſinenſis. Et quidem de Jacobo hæc fol. 265. adnotantur: ܘܡܫܬܒܚ ܗܘܐ ܐܦ ܡܠܦܢܐ ܝܥܩܘܒ ܡܢ ܒܛܢܢ ܗܘ ܕܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܒܛܢܢ ܕܣܪܘܓ. ܗܢܐ ܣܓܝ ܣܘܓܐܐ ܕܡܐܡܪܐ ܡܠܠ ܠܡܐܡܪܐ ܕܡܠܦܢܘܬܐ ܘܟܬܒ

N O T A.

[1] *Chaſota.* ܣܚܒܐ *Sacha* appellatur ab Hiſtoricis Ægyptiis, qui Arabicè ſcripſere. Fortè amanuenſis pro *Sachota* tranſpoſitis literis *Chaſotam* ſcripſit. Vide Renaudotium in Hiſt. Patriarch. Alexandr. pag. 138. ubi Severus dicitur *per triginta annos ex quo Antiochenam Sedem adeptus erat*, Catholicam duarum naturarum fidem impugnaſſe. Atqui eum anno Chriſti 512. ab Anaſtaſio Imp. in Eccleſiam Antiochenam intruſum fuiſſe, ex doctiſſimis Noriſio & Pagio liquet. Anno igitur Chriſti 542. non 539. periit.

ܡܢ ܕܘܪܫܐ ܕܒܛܢܢ. ܐܫܬܡܗ ܗܘܐ
ܒܗܢ ܦܢܝܬܐ ܕܣܘܪܐ ܕܟܣܪܘܓ
ܐܬܐܠܨ ܡܫܡܫܐ ܕܡܬܡܪܐ ܚܘܪܝܢܐ
ܘܡܠܦܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܗܢܐ ܚܘܪܓܐ.
ܐܬܚܫܒ ܐܬܟܬܒ ܡܡܠܠܐ
ܢܨܝܚܐ ܕܡܠܦܢܘܬܗ ܡܢ ܩܕܝܫܐ ܣܘܝܪܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܐܬܩܒܠ ܡܢܗ
ܐܬܩܠܣ. ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܕܟܕ
ܛܠܝܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܐܬܒܩܝ ܡܠܦܢܘܬܗ
ܡܢ ܚܡܫܐ. ܘܟܕ ܝܬܒܝܢ ܒܥܕܬܐ ܒܥܘܗܝ
ܕܥܠ ܡܪܟܒܬܐ ܕܚܙܩܝܐܝܠ:
ܢܡܠܠ. ܘܗܘ ܫܪܝ ܡܡܠܠܐ ܒܦܘܡܗ ܡܚܕܐ.
ܐܡܪ. ܪܡܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܡܪܟܒܬܐ
ܘܫܪܟܐ. ܘܐܬܦܢܝ ܠܡܐܡܪ ܥܠ ܚܘܪܒܢܐ
ܕܐܡܝܕ ܒܡܠܟܐ ܡܐܡܪܐ. ܘܟܕ ܗܘܐ
ܐܬܦܢܝ ܕܐܬܛܥܝ ܕܟܝܪܐ ܠܗ.
ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܐܬܪܘ ܚܘܪܒܢܐ ܕܐܡܝܕ ܘܝܕܥܘ
ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܡܠܦܢܘܬܗ
ܐܬܦܫܛܘ ܘܠܐ ܢܫܠܐ. ܘܗܘܘ ܠܗ
ܟܬܘܒܐ ܫܒܥܝܢ ܣܦܪܐ ܕܡܬܟܬܒܝܢ
ܡܐܡܪܘܗܝ ܕܐܡܪ ܕܗܘܝܢ ܡܐܡܪܐ
ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܣܘܓܐܐ ܘܦܘܫܩܐ
ܘܐܓܪܬܐ ܘܬܫܒܚܬܐ. ܘܡܐܡܪܐ ܐܚܪܝܐ
ܕܐܡܪ ܥܠ ܡܪܝܡ ܘܓܓܘܠܬܐ ܘܠܐ
ܐܫܠܡܗ: ܘܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܦܘܫܩܐ
ܕܡܐܐܬܐ ܫܬܐ ܕܐܘܓܪܝܣ ܕܒܥܐ ܐܢܝ
ܠܟܬܒܗ ܘܟܬܒ ܠܗ ܓܝܘܪܓܝܣ ܬܠܡܝܕܗ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܘܐ ܠܥܡ̈ܡܐ.

Claruit etiam doctor celeberrimus Mar Jacobus, qui Batnis Sarugi Episcopus præfuit. Hic scientiæ donum non humana industria, sed Sancti Spiritus munere adeptus est. Erat autem Periodeutes seù Visitator Hauræ in Sarug. Eximios porrò & dogmatibus veræ vitæ refertos tractatus & sermones composuit. Præclara quoque ejus doctrinæ effigies à S. Severo [1] Antiocheno Patriarcha approbata fuit, & ipse ab eodem receptus & laudatus est. Alii narrant, ejus doctrinam, quum adhuc juvenis esset, à quinque Episcopis exploratam fuisse, qui unà considentes in Ecclesia, postularunt ut de curru Ezechielis, quem in tabula expressum ante oculos habebant, diceret: Jacobum verò extemporaneo carmine sermonem illis verbis inchoasse: Altissime, qui sedes super currum &c. & ad ruinam Amidæ mox digressum fuisse. Episcopos verò ea digressione perturbatos, & Jacobum memoriæ vitio aberrasse suspicatos, superveniente de clade Amidensi nuncio, intellexisse à Spiritu Sancto infusam Juveni scientiam, ac proinde illum rogasse, ne ab incepto desisteret. Produnt etiam, habuisse Jacobum amanuenses septuaginta describendis ejus sermonibus occupatos, quos sexaginta supra septingentos recensent, præter expositiones, epistolas, hymnos, & cantica. Postremum ajunt ejusdem sermonem exstitisse, quem de Maria & Golgota imperfectum reliquit. Habet etiam expositionem centuriarum sex Evagrii, quam à Mar Georgio [2] gentium Episcopo suoque discipulo rogatus conscripsit.

De Simeone Kokensi ibidem.

ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܫܡܥܘܢ ܩܘܩܝܐ ܗܘܐ ܐܦ
ܡܫܬܡܗ

NOTÆ.

1 *Severo*. Hæc Bar-hebræus ex Dionysio aliisque historicis Monophysitis mutuatus esse videtur, qui sanctum Doctorem Jacobum ad suam sectam, à qua cæteroquin abhorruit, mala fide, ut solent, pertrahere satagunt. Vide quæ in eandem rem notavi tom. 1. p. 297.

2 *Georgio*. Hinc liquet Georgium hunc Jacobi Sarugensis discipulum, de quo dixi tom. 1. pag. 340. Episcopum fuisse Arabum Christianorum: alium tamen à cognomine Arabum Episcopo, de quo idem Bar-hebræus in Chronico Syriaco ad annum Græcorum 998. ut infrà patebit.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Circa hæc tempora celebris exstitit Simeon Kokita in agro Antiocheno in pago Gbisira, idemque auctor Canticorum fuit sanæ & probatæ doctrinæ, quam similiter non humano studio, sed divinitus infusam consequutus est.

Demum de Sergio Rhesinensi f. 267.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Eadem tempestate, vivente nimirùm Ephræmo Amidensi, Antiochiam venit Sergius Archiater Rhesinensis, Ascolium ejus urbis Episcopum apud eundem Ephræmum accusaturus. Erat autem Sergius vir eloquens & in Græcis atque Syriacis literis versatus & doctissimus corporum medicus; voluntate quidem eunuchus, ut ex Prologo colligitur; moribus verò admodum corruptis ac turpibus, & luxuriæ vitio nec non avaritiæ inquinatis. Huic Ephræmius se quod ab ipso rogabatur facturum spopondit, si ad Agapitum Romam literas pertulisset. Quod quum in se recepisset Sergius, Romam profectus, Agapitum inde Constantinopolim adduxit &c. Suspecta sunt hæc, & à Jacobitis pro sua causa, quam Ephræmus & Agapitus exagitarunt, fortasse adversùs utrumque pro Anthimo suæ sectæ Patriarcha Constantinopolitano conficta. Ejusdem Sergii fit mentio in historia Dynastiarum, ut suprà pag. 310. adnotavi.

2. SERGIUS [1] Presbyter Telensis

[1] Sergius Patriarcha.

[illegible]

Notitia Patriarcharum, qui Sedem Apostolicam Antiochenam rexerunt ab initio ad nostram usque ætatem. [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

NOTA.

1 *Sergius*. Post Severi obitum Sergium ex urbe Tela, hoc est, Constantina, oriundum, in Patriarcham Monophysitarum ordinatum fuisse affirmat & Barsalibæus in serie Patriarcharum Jacobitarum in libro adversùs hæreses cap. 54. quam ex ms. Codice Berœensis Jacobitarum Ecclesiæ descripsi. Idem Sergius Severi successor dicitur & in Diptychis Jacobitarum Cod. Syr. 21. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 614. Contra Severus Asmonæorum Episcopus in histor. Alexandr. cap. 34. apud Renaudotium pag. 144. refert, in Severi locum Theophanem quendam, seu Theophilum, ut vocat pag. 145. electum fuisse. Sed in rebus Antiochenis major fides Syris, quàm Ægyptiis scriptoribus adhibenda. Seriem Dionysii Bar-Salibæi accipe. [illegible]

lensis cognomento ܕܒܝܬ ܚܪܬܐ *Beth-Chartæ*, è cœnobio ܕܚܠܐ *Holæ*, hoc est, *Arenæ* post Severi obitum à Joanne Anazarbæ Episcopo ordinatus est Monophysitarum Patriarcha. Obiit tertio Episcopatus anno.

Sub eo inter Monophysitas claruere *Jacobus* Zanzalus, *Joannes* Euphemiæ, *Joannes* alter Tritheitarum

[illegible]

[illegible]

rum parens, *Athanasius* Theodoræ Imperatricis ex filia nepos, *Conon* Tarsensis, *Eugenius* Seleuciæ in Isauria, *Joannes* Grammaticus, cognomento Philoponus, *Theodorus* Edessæ eo tempore Episcopus quo Catholicis præerat *Amazonius*, *Arethas* Gabalæ filius Arabum Christiano-

[illegible]

1. *Petrus Apostolus*. 2. *Evodius*. 3. *Ignatius*. 4. *Heron*. 5. *Cornelius*. 6. *Theophilus &c.* 47. *Flavianus hæreticus, depositus*. 48. *Severus Doctor œcumenicus*. 49. *Paulus hæreticus, depositus*. 50. *Euphrasius Chalcedonensis*. 51. *Ephræm Chalcedonensis*. 52. *Domninus Chalcedonensis*. 53. *Anastasius Chalcedonensis*. 54. *Gregorius Chalcedonensis*. 55. *Anastasius Chalcedonensis*. *Post hos hæreticos, ab orthodoxis* (Ita Jacobitas scriptor Jacobita appellat) *in locum magni Severi post ejus obitum electus fuit in Patriarcham* 56. *ex ordine eorum omnium, quos supra recensui, Sergius Telensis*. 57. *Paulus Beth Ucbame*. 58. *Petrus Callinicensis*. 59. *Julianus*. 60. *Athanasius Camelarius*. 61. *Joannes Sedrarum*. 62. *Theodorus*. 63. *Severus Bar-Maske*. 64. *Athanasius*. 65. *Julianus*. 66. *Elias*. 67. *Athanasius*. *Hic unionem cum Armenis fecit*. 68. *Joannes Episcopus Hauræ, quem Athanasius Maipheractæ Episcopus, cognomento Sandalensis, per fraudem eligi procuravit*. 69. *Isaac Haranita, quem Abu-Giaaphar suffocari & in Euphratem projici jussit*. 70. *Athanasius Sandalensis, cujus suprà memini. Hic in Patriarcham electus, in urbe Haran suffocatus est*. 71. *Georgius Diaconus*. 72. *David Daræ Episcopus Sedem sub Georgio tyrannicè invasit: quo defuncto, principatus Georgio delatus fuit*. 73. *Joseph ex Guba Baraja*. 74. *Cyriacus Patriarcha ordinatus est*. 75. *Dionysius Telmaharensis, cujus diebus Abraham, qui & Abiron, impiè Sedem invasit, & mox depositus fuit*. 76. *Joannes*. 77. *Ignatius*. *Hic Josue appellabatur: & ab eo deinceps cœperunt Patriarcharum & Episcoporum nomina prorsùs mutari*. 78. *Theodosius*. 79. *Dionysius*. 80. *Joannes*. 81. *Basilius*. 82. *Joannes*. 83. *Dionysius*. 84. *Abraham*. 85. *Joannes*. 86. *Athanasius*. 87. *Joannes*. 88. *Dionysius*. 89. *Joannes filius sororis Abdon*. 90. *Athanasius, qui & Haie*. 91. *Joannes Bar-Susan*. 92. *Basilius*. 93. *Joannes, qui & Abdon, Episcopus Synnadæ*. 94. *Dionysius*. 95. *Joannes*. 96. *Marcus Archimandrita Bared*. 97. *Athanasius, qui & Abulpharag*. 98. *Maudiana, qui & Joannes*. 99. *Athanasius Cataræ*. 100. *Michaël ex Cœnobio Mar Barsumæ in Sena*. *Hic virtutibus claruit*. (Hucusque Barsalibæus. Quæ sequuntur, ab anonymo adjecta sunt.) 101. *Saliba Archimandrita ex cœnobio Mar Barsumæ, ordinatus in cœnobio Modik, & Athanasius appellatus*. 102. *Mar Michaël, qui & Josue, præfati Mar Michaëlis ex fratre nepos, quem omnes Episcopi undecim Maphriano congregati in cœnobio Mar Barsumæ ordinarunt anno* 1518. *mense Julio*. 103. *Mar Joannes Scriba, anachoreta, & statura pusillus*. 104. *Mar Ignatius, qui Mar Joanni successit*. 105. *Angur*. 106. *Bar-Maadani*. 107. *Mar Ignatius*. 108. *Philoxenus*. 109. *Ignatius Mardensis*. 110. *Ignatius ejus ex fratre nepos*. 111. *Ignatius ejus ex sorore nepos*. 112. *Ignatius Bar-Garib*. 113. *Ignatius Tabuba* (idest, miser) *qui & Bebenam Bartellensis*. 114. *Ignatius, qui & Chaleph Maadensis, filius sororis Mar Basilii Maphriani*. 115. *Ignatius Joannes Bar-Silæ*. 116. *Ignatius Noë*. 117. *Josue ex castro Kelat. Hic à fide deficiens, Hagarenus, hoc est, Saracenus factus est: deinde pœnitentia ductus, in Cyprum fugit, ubi summam sceleris sui pœnitentiam egit. Ferunt autem cum sic pœnituisse, ut præ foribus Ecclesiæ procumbens collum pedibus populi ingredientis & exeuntis submitteret. Atque ita Dignitati suæ restitutus, ex hac luce migravit*. 118. *Jacobus ex regione Syriæ, hoc est, Damascenus*. 119. *David ex regione Maadan*. 120. *Abdalla ex castro benedicto Hesna-Attæ*. 121. *Mar Ignatius Mardensis ex benedicto genere Mar Joannis Bar-Silæ, qui & Nehemet-alla. Hic Hagarenus factus est*. 122. *Petrus David-Sciah ex Marde*. 123. *Pilatus Patriarcha ex Mansuria*. 124. *Abdalgani ejus frater*. 125. *Petrus Hodaie*. (Hucusque anonymus. Quæ sequuntur, ex Jacobitarum monumentis mutuatus sum) 126. *Abdalmessias*. 127. *Simeon*. 128. *Andreas Achigian filius Abdalgal*. 129. *Petrus*, à Jacobitis in exilium pulsus, pro fide orthodoxa Adanæ obiit. 130. *Georgius*. 131. *Isaac*, qui post Georgii obitum usque in præsentem annum 1721. Jacobitis præest.

Series Patriarcharum ex Diptychis Jacobitarum. [illegible]

[illegible]

norum rex, & *Julianus* Episcopus, qui Nubas Æthiopasque Monophysismo infecit. Et de Jacobo quidem, qui Monophysitarum sectam plurimùm propagavit, hæc Bar-hebræus narrat, quæ gesta ejus à nobis suprà descripta illustrant. [illegible]

Jacobus Zanzalus.

[illegible]

Quoniam verò Orthodoxi Antistites, (sic Monophysitas Bar-hebræus Jacobita appellat) *qui in omnibus Romanæ ditionis urbibus frequentes fuerant, ad paucos jam redacti erant, (alii enim*

[illegible]

Primùm Petrus Apostolici culminis princeps. Evodius. Ignatius &c. Severus Magnus. Sergius. Petrus. Julianus. Athanasius. Joannes. Theodorus. Severus. Julianus. Elias. Athanasius. Joannes. Georgius. Cyriacus. Dionysius. Joannes. Ignatius, Theodosius. Dionysius. Joannes. Basilius. Joannes. Joannes. Dionysius. Abraham. Joannes. Athanasius. Joannes Bar-Abdon. Theodosius. Joannes Bar-Abdon. Theodosius. Joannes alter Bar-Abdon. Athanasius. Joannes Bar-Susan. Basilius. Dionysius. Athanasius. Joannes. Athanasius. Michaël Magnus. Athanasius. Joannes. Joannes. Ignatius. Philoxenus. Ignatius. Basilius. Athanasius. Ignatius. Hucusque in Diptychis. Ubi multi Patriarchæ omissi, ut Paulus post Sergium, Joseph post Georgium &c. Aliorum nomina corrupta, ut Theodosius uterque inter duos Joannes Bar-Abdon, quorum priori *Athanasius* nomen, posteriori *Dionysius*.

1 *enim obierant, ut Thomas Daræ* [1], *Joannes Telæ, Antoninus Alepi, Sergius Suræ, Petrus Rhesinæ, Thomas Germaniciæ, Thomas alter Damasci, & Severus Patriarcha: alii verò sectæ Diophysitarum se subdiderant, ut* 2 *Philoxenus* [2] *minor nepos ex sorore Philoxeni Mabugensis, qui postquam ejus avunculus in urbe* Gangra *decessisset, ob causam quam tacitus prætermitto, Synodo subscripsit & in Cypro vixit: pauci denique in proposito suo constantes, Constantinopoli commorabantur, & Imperatorem quidem ipsis infensum delinire, Imperatricem verò etiam ad tuendam fidelium causam cohortari atque incitare satagebant, ut Constantinus Laodiceæ, Joannes Ægyptius, Petrus, Theodosius & Anthimus:*) Quum inquam, Monophysitarum res ita se haberent, *pauci quidam Episcopi in quodam castro sub custodia publica detenti, tuendæ religionis studio permoti, per manus impositionem ordinarunt Jacobum virum simplicem Constantinopoli per eos dies commorantem. Is Presbyter erat in monasterio Phasiltæ ex Gamua pago* 3 *in monte Izla* [3], *quem & œcumeni-* 4 *cum* [4] *Metropolitam ordinarunt. Ea dignitate auctus Jacobus, ubique aderat, opere & sermone paratus. Erat porrò vir inops, pauper, laboris patientissimus, pedum celeritate adeò pollens, ut alterum Asaëlem putares. Cœpit itaque positas ad Orientem regiones lustrare, & orthodoxis sacros ordines ubique conferre & Clericos instituere, sub mendici specie latens &c.* [5] 5 *Nulli erant ea tempestate in Oriente Episcopi orthodoxi, ut præter Marim Sigaræ Episcopum, neminem haberent* Monophysitæ, *qui Sacerdotes ordinaret, donec surrexit Jacobus, cujus operâ Sacerdotum census mirum in modum auctus est: eamque ob causam ex ejusdem nomine Jacobitæ* [6] 6 *sunt nuncupati.* Reliqua Jacobi gesta habes infrà, ubi de Paulo Sergii successore. Vide Renaudotium in Histor. Patriarch. Alexand. pag. 133. qui eadem ferè de Jacobo ex Eutychio, Severo, Isa filio Zaraa, & Elmacino refert.

Origo Tritheitarum.

Tritheitarum originem non ad Joannem Philoponum, ut communiter Græci & Latini, sed ad Joannem alterum, cognomento Ascasnagum, refert in hæc verba.

ܢܕܟܪ. ܕܝܢ ܐܦ ܝܘܚܢܢ ܕܐܬܩܪܝ ܐܣܩܘܣܢܓܐ
ܕܗܘ ܡܫܡܠܝ ܐܣܟܘܠܣܛܝܩܘ ܕܩܘܣܛܢܛ
ܩܘܡܐ ܕܪܘܡܐ. ܗܢܐ ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܗܘܐ
ܘܡܬܚܫܒ ܗܘܐ ܦܝܠܘܣܘܦܐ ܘܡܠܦܢܐ
ܘܡܬܦܫܩ ܗܘܐ ܟܬܒܐ ܕܦܝܠܘܣܘܦܘܬܐ
ܡܢ ܗܘܝܘܬܐ ܕܟܠ ܚܕ ܩܢܘܡܐ ܐܠܗܝܐ
ܒܬܠܬܐ ܐܠܗܐ ܘܟܝܢܐ ܒܩܢܘܡܐ.
ܘܡܢ ܗܪܟܐ ܫܪܝܘ ܡܫܡܠܝ ܠܬܠܬܐ
ܐܠܗܐ

NOTÆ.

1 *Thomas Daræ &c.* Horum aliorumque Episcoporum, qui Justini jussu quod Synodum Chalcedonensem amplecti detrectarent, relegati sunt, nomina habes in Chronico Dionysii ad annum Græcorum 829.

2 *Philoxenus.* Is est Dulichii Episcopus, quem in Collatione sub Justiniano Imp. anno 533. habita, à Monophysitarum secta ad Catholicam Ecclesiam rediisse testatur Innocentius Maroniæ Episcopus, ut suprà notavi pag. 89. ac proinde quum orthodoxus decesserit, nullus ambigendi locus relinquitur, quin alius sit à Philoxeno seu Lazaro Bar-Sabta, de quo suprà pag. 123.

3 *Izla.* Mons est apud Nisibin urbem, ut ex monastica Thomæ Margensis historia in vita Abrahæ cap. 4. colligo.

4 *Oecumenicum.* Nulli scilicet Sedi addictum, sed ubique apud suos gregales Metropolitico jure fungentem. Bar-hebræo tamen Joannes Asiæ & Dionysius in Chronico refragantur, qui Jacobum Edessæ Episcopum ordinatum affirmant, ut pag. 62. notavi.

5 Hoc loco Bar-hebræus pessimi hujus nebulonis acta ab ipsius gregalibus ex similibus Sanctorum gestis consarcinata eidemque afficta laudat, ex quibus duo miracula à Jacobo patrata fidenter obtrudit.

6 *Jacobitæ.* Hoc Bar-hebræi testimonio confirmatur quod suprà de Jacobitarum origine notavi pag. 65. & rejiciuntur Elmacinus in 1. par. Chronicorum, atque Joseph Abudacnus in historia Jacobitarum, qui nullo fundamento tradunt, Jacobitas vel à Jacobo Apostolo, vel à Jacob Patriarcha Abrahæ nepote, aut denique à Dioscoro, qui Jacobus olim appellatus fuerit, dictos fuisse.

[illegible]

[illegible]

His itidem annis innotuit hæresis Tritheitarum, quorum parens exstitit Joannes Ascusnaghes, quod utris fundum *rectè interpreteris. Is porrò Samuelis Petri Syri ex Rhesina in Mesopotamia viri docti discipulus fuit, qui per viginti annos Constantinopoli universam Græcorum eruditionem didicit. Eo magistro suo extincto, Joannes Cathedram ejus occupavit. Quumque aliquando ad Imperatorem intromissus, ab eodem de sua religione rogaretur: Unam, respondit, Christi Verbi incarnati naturam profiteor; in Trinitate verò secundùm numerum personarum naturas, essentias, & dei-*

tates

tates tres supputo. Quamobrem ab Imperatore exilio multatus fuit. Scribit autem Joannes [1] *Asiæ, nos ejus causa fuisse præcipuè infamatos: quandoquidem ille ex nobis, & non ex Diophysitis se esse professus est. Per hæc tempora Imperatrix Theodora quendam ex filia nepotem habebat Athanasium nomine, qui apud Amantium monachum Edessenum & Sergium* [2] *Presbyterum, qui orthodoxorum Patriarcha fuit, educatus est. Hic similiter Chalcedonensium communione rejecta, in eam hæresim offendit, quum esset simplex frater, habuitque in errore socios Cononem Tarsensem* [3] *& Eugenium ex Seleucia Isauriæ. Sed & Joannes Grammaticus, cognomento Philoponus, Alexandrinus, quum Ecclesiastica eruditione clarescere cœpisset, postremo eandem opinionem amplexus est. Exinceps populus noster parvus in duas factiones scissus est, atque ex nostris quamplurimi Chalcedonensibus adhæsere, quum dicerent: potius utique nobis est cum illis duas naturas, quàm cum istis quatuor admittere. Demum quum Joannes Utris fundum à magno Theodosio reprehensus, in suo errore persisteret, ab Ecclesia ejicitur, & paulò post moritur. Tunc verò Athanasius monachus Demonstrationes ab Utris fundo compositas in unum compingens volumen, Alexandriam transmisit ad Joannem Grammaticum, qui & Philoponus. Qui de ea opinione tractatum conscripsit, & ad Athanasium misit. Re cognita Alexandrini librum simul & auctorem condemnarunt. Cæterùm quum Tritheitæ eam ob causam omnium in se odium concitatum animadverterent, Imperatori supplicarunt, ut ipsorum causa publico judicio disceptaretur. Id verò Patriarchæ Chalcedonensium commissum fuit, simulque cautum, ne in ea disputatione Patrum Diophysitarum testimonia adhiberet, sed Severi tantùm ac Theodosii atque Anthimi. A Patriarcha itaque citati Diacrinomeni, illi videlicet nostri, qui unam in Christo Domino naturam confitentur, constituta die adfuere. Adfuere pariter & eorum adversarii. Et illorum quidem, nempe Tritheitarum partes tuebantur præcipuè Conon & Eugenius. Pro orthodoxis stabant Joannes Asiæ & Paulus Sergii Patriarchæ postea successor. Quatriduo coram Patriarcha Chalcedonensium disceptatum est &c.* Pergit referre, convictis ea disputatione Tritheitis, hæresim quoque ejusmodi extinctam fuisse.

Julianus Presbyter Nubas & Æthiopas pervertit.

Sub eodem Sergio Antiocheno & Theodosio Alexandrino Monophysitarum Patriarchis refert Bar-hebræus, Nubas Æthiopasque per Julianum quendam Presbyterum Christiana fide, seù potius Monophysiticis

cis

NOTÆ.

1 *Joannes Asiæ*. Eum Anthimo in Episcopatu Monophysitarum successisse, testatur Bar-hebræus in eodem Chronico, ubi de Paulo qui in locum Severi suffectus est, f.266.

ܝܘܚܢܢ ܐܡܝܕܝܐ ܕܐܣܝܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܒܬܪ ܩܕܝܫܐ
ܐܢܛܝܡܘܣ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܪܬܕܘܟܣܘ
ܒܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ: ܡܢܐ ܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫܐ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܫܒܩܘ ܟܘܪܣܝܗܘܢ ܘܠܐ ܩܒܠܘܗ
ܠܣܘܢܗܕܘܣ ܕܡܢܗܘܢ ܩܘܣܛܢܛܝܢܐ ܗܘ ܕܐܫܬܘܝ
ܕܡܛܠ ܥܒܕܘܗܝ ܫܦܝܪܐ ܥܡ ܦܛܪܝܪܟܐ ܢܬܩܪܐ ܥܠ
ܟܠܗܘܢ ܡܕܒܚܐ ܘܦܝܠܘܟܣܢܘܣ
ܗܘ ܕܐܟܣܢܝܐ ܡܒܘܓܝܐ ܘܫܪܟܐ.

Joannes Amidensis, Asiæ Episcopus, qui post S. Anthimum orthodoxis Constantinopoli Episcopus præfuit, quinque suprà quinquaginta Episcopos numerat, qui Sedes abdicare maluerunt quàm Synodum amplecti: Ex his Constantinus fuit, qui propter suas virtutes meruit cum Patriarcha ad omnia Altaria proclamari: & Philoxenus, qui & Xenajas Mabugensis &c.

2 *Sergium*. Is sectam fecit, de qua Timotheus libro de receptione hæreticorum apud Coteler. tom. 3. pag. 400. *Præter hos decima sexta fuit secta illa Sergii, quæ à Petri factione recessit propriamque constituit familiam*. Ubi de Petro Callinicensi sermo est, de quo nos infrà.

3 *Cononem & Eugenium*. Acta disputationis hos inter, & *Paulum* ac *Stephanum* initæ coram Joanne Regiæ urbis Episcopo, Justino juniore imperante, refert Photius in Biblioth. Cod. 24. At pro *Stephano* Barhebræus *Joannem Asiæ Episcopum* habet, ut infrà.

cis erroribus imbutos fuisse. Hanc historiam, quam Joannes Asiæ & Dionysius Patriarcha in Chronico tetigere, ut tom. 1. à pag. 381. notavi, accipe. [illegible]

[illegible]

Per idem tempus Julianus Presbyter orthodoxus, qui Papæ Theodosio Alexandrino Constantinopoli inserviebat, incensus pio zelo erga nigros Nubas superiori Thebaidi finitimos, cogitare cœpit, si quo modo eos ad Christianam fidem traduceret: erant quippe ethnici, & Romanæ ditionis terras vehementer vexabant. Mentem suam tandem Theodoræ piæ Imperatrici aperuit, quæ collaudato hominis consilio, apud Imperatorem satagere cœpit, ut Julianus ad Nubas goamprimùm mitteretur. At Imperatori alia mens: ut qui Episcopum Chalcedonensem ad id munus animo destinaret. Nec mora: ejus religionis Antistitem adesse jubet, & unàcum legatis & magnificis donis ad Nubiæ regem maturare. Quo intellecto Imperatrix, Julianum è vestigio monet, ut viam ipse præoccupet. Ad Thebaidis Ducem interea scribit in hæc verba. Quoniam mihi & Imperatori visum est ad Nubarum gentem legationem decernere, scias velim, Julianum Presbyterum hac causa à me

me missum, alterum verò cum muneribus ab Imperatore. Tu interim cura, ut meum legatum ad prædictam gentem sine mora præmittas, utque viam alteri legato aperiat, satagas. Dux Imperatricis manduto obsequutus, Imperatoris legatos tandiu remoratus est, donec Julianum ad Nubas pervenisse certior est factus. Is verò per eam temporis intercapedinem, datis antea ad Regem Imperatricis literis, de Christianæ religionis mysteriis multa disseruit, & eundem cum magna procerum multitudine Baptismo lustravit. Significavit etiam schisma à Chalcedonensibus factum, & quod viris sanctis pessimè habitis, novam aliamque à Nicæna fidem stabilierint. Quum igitur legati Imperatoris cum epistolis & donis pervenissent, Nubisque ne ejectos & condemnatos viros sequerentur, suadere conarentur, Rex Nubarum cum optimatibus respondit: Munera quidem Imperatoris suscipimus, & duplum pro eis reddimus: ejectores verò & persecutores sequi nolumus. Etenim sacrum Baptismum quem per præstantem virum jam accepimus, iterum accipere recusamus. Atque hoc pacto universus Æthiopum populus orthodoxam fidem edoctus, Sedi Alexandrinæ se subjecit. Mansit autem apud eos Julianus duos annos &c. Fabulam ex amore suæ sectæ à Monophysitis excogitatam hanc puto; præsertim quum Æthiopes (quo nomine & Nubæ à Barhebræo includuntur, ut rectè advertit & Renaudotius histor. Alex. pag. 223.) ante hæc tempora fidem Christianam amplexi fuerint, ut ex Theophane ostendi to. 1. p. 360. Eâ tamen eidem Renaudotio dubium eximitur, quod ille de tempore conversionis Nubarum movet in histor. Alex. pag. 178. de Isaaco Patriarcha XLI. inquiens. *Nubiam olim Christianam fuisse, passim apud Orientales ferè omnes Auctores legitur; & antiquiorem adhuc apud Æthiopas Habessinos fuisse Christianæ fidei professionem certissimum est: at quando Christiani illi Jacobitarum errores acceperunt, incertum planè est: neque occurrit in hac historia quidquam de Nubiorum erga Alexandrinos Jacobitarum Patriarchas subjectione, hoc exemplo vetustius.*

3. PAULUS [1] cognomento ܒܝܬ ܐܘܟܡܐ *Beth-Uchame*, Alexandrinus genere, monachi habitum induit in cœnobio ܓܘܒܐ ܒܪܝܐ *Gubæ Barajæ*, & apud Theodosium Alexandrinum versatus est. Post Sergii obitum à Jacobo Zanzalo & Eugenio, vel ut alii scribunt, à Thoma Edessæ Episcopo in Patriarcham ordinatus, quum Alexandrinam Sedem ambiisset, ab Athanasio Theodoræ Imperatricis ex filia nepote ex Ægypto discedere coactus, apud Aretham Gabalæ filium Arabum Regem se recepit: inde Byzantium profectus, Imperatoris operâ adductus est, ut Chalcedonensem Synodum amplecteretur. Mox in Syriam reversus, libellum supplicem Jacobo obtulit, ut in communionem Monophysitarum reciperetur. Jacobus Monderi filii Arethæ precibus exoratus, Paulum veram religionem ejurantem admisit. Verùm Alexandrinorum metu, qui schisma inter Syros & Ægyptios moliebantur, coacta Synodo sententiam depositionis in Paulum tulit: quumque in cœnobium Romani, quod in Ægypti finibus situm est, unàcum syncellis suis Sergio & Juliano cæterisque Episcopis & Archi-

[1] Paulus Beth-Uchame Patriarcha.

Julianus Zanzali Syncellus.

NOTA.

1 *Paulus*. Hæc de eo Timotheus Presbyter Constantinopolitanus de receptione hæreticorum apud Cotelerium tom. 3. p. 397. *Paulianistæ à Paulo vocati, qui communicavit quidem cum Ecclesia Catholica, sed postea Apostata factus, reversus est ad hæresim Acephalorum. Eum tamen Theodosiani non admiserunt, quod vel brevi tempore communicasset cum Ecclesia.* Quæ historiam Bar-hebræi mirifice confirmant.

chimandritis Syris abiisset, ut Patriarcham in locum Pauli crearet, obiit die 30. Julii anni Græcorum 889. tribus post diebus, quàm Joannes cœnobii Cartaminensis Episcopus & Sergius ejusdem Jacobi Syncellus ibidem obierant. [illegible]

Jacobi Zanzali interitus.

Joannes Episcopus Cartaminensis.

Sergius Zanzali Syncellus.

Episcopatum gessit Jacobus (inquit Bar-hebræus) *annos tres suprà triginta, ordinavitque Episcopos, Presbyteros, & Diaconos ad centum millia.* Jacobo defuncto, Episcopi & monachi Syri in cœnobio Ananiæ, quod inter [illegible] *Balam* & *Callinicum* situm est, congregati, ordinarunt in Patriarcham Petrum Pauli Callinicensis filium, cui Joseph Amidæ Episcopus manum imposuit. Paulus verò è Syria aufugiens, Constantinopoli quadriennium delituit, ubi & vita defunctus est.

Joseph Episcopus Amidæ.

4. PETRUS [1] Callinicensis anno Græcorum 889. Paulo suffectus, obiit anno 902. Hujus cum Joanne Archimandrita & Probo ac Stephano rixas iisdem ferè verbis refert Bar-hebræus, ac Dionysius in Chronico, quas suprà descripsi pag. 72. Ejusdem cum Damiano disputationem, quam loc. cit. tetigi, accipe. [illegible]

[1] Petrus Callinicensis Patriarcha.

[illegible]

Post depositionem Joannis & Probi, cæpta est quæstio inter Damianum Alexandrinum & Petrum Antiochenum. Nam quum Tritheitæ quidam aliqua capitula scripsissent eaque ad Damianum transmisissent, instantes ut responderet, Damianus propositas quæstiones solvit, suumque librum ad Petrum Antiochenum deferendum curavit, postulans ut illum examinaret, & corrigeret quæ emendatione indigere judicasset. Petrus librum percurrens, reperit proprietates notionales personarum S. Trinitatis personas ab Auctore appellari. Noluit tamen Damianum ab initio repre-

NOTA.

1 *Petrus.* Ejus meminit Timotheus in libro de receptione hæreticorum apud Cotelerium tom. 3. pag. 400. ubi & quæstionem eum inter & Damianum agitatam tangit his verbis. *Petriani affirmant hypostasim esse solas proprietates absque substantia: eamque ob quæstionem adeò cum secta Damianistarum contenderunt, ut scripta multa utrinque prodierint, quæ certamen eorum testantur.*

prehendere, sed errorem tantummodò eidem innuit, rescribens, capitula quædam in eo libro occurrere, quæ sibi dubia & obscura visa fuissent, quæ proinde expositione & commentario indigerent. Pupugit responsum hujusmodi Damianum, suamque doctrinam ex invidia minimè fuisse receptam arbitratus, quæstionem in dissidium & contentionem vertit. Quumque Petrus generalem ea de re conventum indicere cogitasset, obstitit Damianus. Tùm demùm Petrus arrepto calamo tres adversùs Damianum tractatus conscripsit. Renaudotius quum quæstionis hujusce ignarus esset, Ægyptios Scriptores sequutus, in Petrum culpam rejicit, quem & hæreseos accusat histor. Alexandr. pag. 145. inquiens: *Jacobitarum quoque res turbatæ per intermissionem antiquæ communionis inter eorum Ecclesiam Antiochenam & Alexandrinam; eò quod Petrus, qui Theophilo, inquit Severus,* (imò Paulo) *successerat, in Synodica epistola quam ad Damianum scripsit, nova quædam contra fidem Trinitatis inseruit, quem quum ad saniorem mentem reducere Damianus non potuisset, magna inter utramque Ecclesiam contentio exarsit, adeò ut demùm post annos viginti, hæretici illius morte finita fuerit.* Quod verò Renaudotius neque quis iste Petrus fuisset agnoverit, liquet ex sequentibus: *Sane post Petrum Fullonem nullum Petrum Patriarcham Antiochenum historia nobis repræsentat. Ut hæc de Petro Apameno accipiantur, non permittit temporum ratio. Itaque hæc in obscuro sunt, ut reliqua illius Patriarchæ historia.* Ita ubique definit. Rectiùs scripsit in Præfatione ejusdem Historiæ Alexandrinæ circa finem, de rebus Antiochenis loquens. *Erit igitur operæ pretium, ut qui literarum Orientalium, præsertim Ecclesiasticarum studiis incumbent, tàm in Bibliothecis, quàm in Oriente nova subsidia, undè hæc historia illustrari possit, conquiri satagant, ut etiam ea quæ res Nestorianorum in majori luce possint collocare.* Quod quàm feliciter studio & liberalitate Sanctissimi Pontificis CLEMENTIS XI. præstitum sit, literaria præsertim respublica agnovit, quæ in ejusdem obitu ingentem quam bonæ artes fecerunt, jacturam deflet. Sed in hanc memoriam vix sine lacrymis incidimus.

5. JULIANUS Petri Syncellus, ex cœnobio Bar-Aphtonii, quod Kenserinense dicitur. Sedit annos tres menses quinque. In Dionysii chronico desideratur, ut etiam in historia Alexandrina Renaudotii p. 152. ubi Athanasius Petri loco sedisse dicitur. Sed Juliani nomen præter Bar-hebræum exhibent etiam Barsalibæus & Diptycha Jacobitarum. De ejus opere adversùs Sergium & Joannem hæc idem Bar-hebræus.

Julianus Patriarcha.

ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܐܦ ܗܘܐ ܒܐܘܪܗܝ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܪܬܘܕܘܟܣܐ ܣܪܓܝܣ
ܕܡܬܩܪܐ ܐܪܡܢܝܐ. ܗܢܐ ܥܡ ܐܚܘܗܝ
ܝܘܚܢܢ ܩܡܘ ܠܡܟܬܒܢܘܬܗ ܕܡܪܝ
ܦܛܪܐ ܘܐܡܪܘ ܕܠܐ ܥܡ ܐܘܪܚ ܡܬܩܪܝܢ.
ܘܬܪ̈ܝܗܘܢ ܡܘܟܚܢܐ ܩܒܠܘ ܡܢ ܝܘܠܝܢܐ
ܡܟܣܢܘܬܐ ܩܒܠܘ ܒܡܠܐ ܘܡܬܦܠܛܝܢ
ܗܘܘ ܒܗܘܢ. ܘܡܢ ܡܣܟܢ ܐܬܟܠܝܘ
ܡܢ ܛܢܢܐ ܣܪܝܩܐ.

Eadem tempestate Edessæ Episcopatum Orthodoxorum (idest Monophysitarum) *tenebat Sergius, Armenus nuncupatus, qui unàcum fratre Joanne in Mar Petri scripta insurrexit, affirmans non esse utique legenda. Ambo nihilominus à Juliano Patriarcha reprehensi fuere, postquam sententias, quibus offensi fuerant, illis exposuisset: vixque ab inani & futili zelo se continuere.* Hic Sergius in serie Episcoporum Edessæ, quam ex Dionysio tom. 1. à pag. 424. publicavi, desideratur.

Sergius Episcopus Edessæ.

6. ATHANASIUS, cognomento ܓܡܠܐ *Camelarius*, patria Samosatenus, ex cœnobio Kenserinensi, ordi

Athanasius I. Patriarcha.

ordinatus anno Græcorum 906. vel ut alii ſcribunt 908. Dionyſius in chronico Athanaſium refert anno Græcorum 915. in locum Petri ſuſfectum, ut ſuprà pag. 102. Impoſuit ei manum, inquit Bar-hebræus, Severus Hieroſolymorum Epiſcopus in cœnobio Kenſerinenſi. Athanaſius verò Severum fratrem ordinavit Samoſatæ Epiſcopum: & Alexandriam profectus, concordiam cum Anaſtaſio inter Antiochenos & Alexandrinos Jacobitas inſtauravit, quæ ſub Petro & Damiano rupta fuerat. Id accidit anno Græcorum 927. de quo vide Renaudotium hiſtor. Alex, pag. 152. Sub eo floruere inter Jacobitas Samuel, Eſaias, & Jonas Epiſcopi, quos Choſroes Perſarum Rex Eccleſiis Meſopotamiæ præfecit, Amidæ nimirùm, Edeſſæ, & Telæ. Et Samuel quidem atque Jonas in Aſſyriam, unde venerant, redire compulſi ſunt, propterea quod in diœceſes Patriarchæ ſubditas, ipſi non à Patriarcha, ſed à Maphriano Orientis electi, intruſi fuiſſent: Eſaias verò Edeſſenam Eccleſiam tenuit, donec ab Heraclio Imper. relegatus fuit. Nimirùm poſtquam Severus Narſetis Perſarum præfecti juſſu lapidibus obrutus eſt, Eſaias iſte à Choſroë in Edeſſenam Eccleſiam intruſus fuit: ac proinde in ſerie Epiſcoporum Edeſſæ collocandus poſt Severum tom. 1. pag. 425. Claruit & Thomas Heracleenſis, de quo hæc Bar-hebræus. ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ

Severus Epiſcopus Jeruſalem. *Severus Epiſcopus Samoſatæ.* *Samuel. Jonas.* *Eſaias Epiſcopus Edeſſæ.* *Thomas Heracleenſis.*

ܡܬܝܕܥ ܗܘܐ ܬܐܘܡܐ ܚܪܩܠܝܐ ܕܝܪܝܐ
ܕܛܪܝܠ ܗܘ ܕܡܢ ܛܠܝܘܬܗ
ܒܩܢܫܪܝܢ ܐܬܪܕܝ ܒܝܘܢܝܐ. ܘܗܘܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܡܒܘܓ. ܘܐܬܪܕܦ

ܡܢ ܕܘܡܝܛܝܢܐ ܕܡܠܝܛܝܢܝ : ܐܙܠ
ܠܐܝܓܘܦܛܘܣ ܘܥܡܪ ܒܐܢܛܘܢ
ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܒܕܝܪܐ ܩܕܝܫܐ
ܕܐܢܛܘܢܝܢܘ ܘܬܡܢ ܬܪܨ ܒܚܦܝܛܘܬܐ
ܣܓܝܐܬܐ ܟܬܒܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܘܫܪܟܐ
ܕܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ ܒܬܪ ܦܘܫܩܐ ܩܕܡܝܐ
ܕܦܝܠܘܟܣܢܘܣ ܡܒܘܓܝܐ ܗܘܐ
ܒܝܕ ܬܘܪܨܐ ܚܬܝܬܐ ܘܚܦܝܛܐ
ܗܘܐ ܒܝܕ ܡܦܩܬܗ.

Sub hæc tempora floruit Thomas Heracleenſis, cœnobii Taril monachus, qui à puero in Kenſerinenſi monaſterio literis græcis excultus, poſtea Mabugi [1] *Epiſcopus fuit: exagitatus autem à Domitiano Melitinenſi, in Ægyptum profectus eſt, habitavitque in Anton Alexandriæ in ſacro Antonianorum monaſterio: ubi memorabili diligentia ſacrum Evangeliorum Codicem & reliquos novi Teſtamenti libros admodum exacta & accurata emendatione reſtituit poſt primam verſionem Philoxeni Mabugenſis ſtudio elaboratam.* Sub eodem Athanaſio Maruthas primus Jacobitarum Maphrianus creatus eſt, qui plures è Neſtoriana ſecta ad Monophyſiticam reduxit. Denique poſtquam Athanaſius annis 36. vel juxta alios, 44. Jacobitis præfuiſſet, obiit anno Græcorum 942. & in cœnobio ܕܓܘܡܝܬܐ *Garumitarum* ſepultus fuit. Dionyſius obitum Athanaſii conſignat ad annum 955. ut ſuprà pag. 103.

Domitianus Epiſcopus Melitinæ. *Maruthas primus Jacobitarum Maphrianus.*

7. JOANNES, cognomento ܕܣܕܪܘܗܝ

Joannes I. Patriarcha.

NOTA.

1 *Mabugi*. Hinc fortaſſe Edenenſis Mabugum cum Germanicia confudit, quaſi una eademque urbs eſſet, quum legeret Thomam Heracleenſem, qui Germaniciæ Epiſcopus in omnibus Liturgicis Codicibus dicitur, à Bar-hebræo Mabugenſem appellari. Sed diverſas civitates eſſe, oſtendi ſuprà pag. 91. Utrique autem Thomam præfuiſſe, credibile eſt ex antiqua Jacobitarum conſuetudine, quod ubi exiguus ejus ſectæ numerus eſſet, pluribus civitatibus unus Epiſcopus præfici conſuevit.

ܕܣܕܪ̈ܐ *Sedrarum*, ex cœnobio Euſebonæ, Athanaſii diſcipulus, ordinatus ab Abraham Niſibis Epiſcopo anno Græcorum 942. Hic jubente Amro Saadi filio Arabum dynaſta Evangelium è Syriaco in Arabicum ſermonem interpretatus eſt. Sedit annos 18. Obiit anno Græcorum 960. menſe Decembri, ſepultus Amidæ in templo Zoaræ. Sub eo claruit Severus Sabocht Epiſcopus Kenſerinenſis, à philoſophicis, mathematicis & eccleſiaſticis ſtudiis commendatus; & Matthæus Alepi Epiſcopus.

Abraham Epiſcopus Niſibis.

Severus Sabocht Epiſcopus.

Matthæus Epiſcopus.

Theodorus Patriarcha.

8. THEODORUS in Scetenſi eremo primùm, deinde in Kenſerinenſi cœnobio monachus, ab Abraham Emeſæ Epiſcopo eodem quo Joannes obiit anno ordinatus, ſedit annos 18. Obiit anno 978.

Abraham Epiſcopus Emeſæ.

Severus Bar-Maſche Patriarcha.

9. SEVERUS, cognomento ܒܪ ܡܫܟܐ *Bar-Maſke*, ex cœnobio ܕܦܓܝܡܬܐ *Phagbimtæ*, Amidenſis primùm Epiſcopus, deinde à Joanne Tarſenſi in Patriarcham ordinatus anno 979. ſedit annos 12. obiit anno 991. Tàm hujus ordinationem, quàm Theodori obitum ad annum 976. conſignat Dionyſius, ut ſuprà pag. 104. Severum inter & Sergium ܙܟܘܢܝܐ Zachonium atque Ananiam cœnobii Cartaminenſis alioſque Meſopotamiæ Epiſcopos orta contentio, ad quemnam ordinatio Epiſcoporum ejus regionis pertineret, ad Patriarcham ne, an ad Metropolitas. Severus exemplo Alexandrini Patriarchæ cunctorum ſibi ordinationem Epiſcoporum vendicabat. Illi contra, Nicænos canones allegabant, quibus definitur, ut Epiſcopi à proprio Metropolita ordinentur. Quum nemo à propria ſententia recedere voluiſſet, Patriarcha Epiſcopos, hi Patriarcham anathemate perculere: duravitque hujuſmodi contentio per annos quatuor, donec Severus obiit. Epiſcopi à Joanne Orientis Maphriano reconciliati ſunt.

Joannes Epiſcopus Tarsi.

Sergius Zachonius Epiſcopus.

Ananias Epiſcopus.

Joannes Maphrianus.

10. ATHANASIUS ܒܠܕܝܐ *Baladenſis* in Synodo Rheſinenſi poſt obitum Severi ab Anania Mardæ & Caphartutæ Epiſcopo ordinatus, anno Græcorum 995. Hic Severi Sabochtæ diſcipulus, in cœnobio Kenſerinenſi Græcam linguam edoctus, in monaſterio ܕܒܝܬ ܡܠܟܐ *Beth-Malchi* interpretandis in Syriacum ſermonem libris incubuit, ut notavi tom. 1. p. 493. Sedit annos 3. obiitque anno Græcorum 998. ܘܥܕܢ ܫܘܢܝܗ ܦܩܕ ܠܣܪܓܝܣ ܙܟܘܢܝܐ ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܕܐܦ ܩܪܐ ܗܘܐ ܠܗ ܪܝܫ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܥܒܕ ܠܓܝܘܪܓܝܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܥܡܡ̈ܐ ܛܝܝ̈ܐ. ܘܐܣܩܦܗ ܒܬܫܪܝܢ ܐܚܪܝ ܒܬܪ ܬܪܝܢ ܝܪ̈ܚܝܢ ܕܫܘܢܝܗ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܡܢܐ. *Quumque ex hac luce migraturus eſſet*, (inquit Bar-hebræus) *Sergio Zachonio Metropolitæ quem Archiepiſcopum appellabat, præcepit, ut Georgium gentium Arabicarum Epiſcopum crearet: quem ordinarunt menſe Novembri, duobus poſt Patriarchæ obitum menſibus, anno* Græcorum *nongenteſimo nonageſimo octavo*. Dionyſius obitum Athanaſii ad annum 1015. differt. Claruit ſub Athanaſio Jacobus Edeſſenus, cujus geſta & obitum ex Bar-hebræo deſcribere juvat, quum in priori tomo pleraque ad ipſum ſpectantia in obſcuro reliquerim. ܘܒܝܘܡܘܗܝ ܕܗܢܐ ܡܫܬܡܗܪ ܗܘܐ ܝܥܩܘܒ ܐܘܪܗܝܐ. ܡܠܦܢܐ ܕܟܬܒ̈ܐ ܐܠܗܝ̈ܐ ܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܗ ܠܐܘܪܗܝ ܡܕܝܢܬܐ ܘܗܘܐ ܠܗ ܐܢܦܘܢܘܣ ܦܪܘܣܢܐ. ܘܗܘ ܥܒܕ ܫܢܝ̈ܢ ܐܪܒܥ

Athanaſius 2. Patriarcha.

Ananias Epiſc. Mardæ.

Georgius Arabum Epiſcopus.

Jacobus Edeſſenus.

ܡܢ

[illegible]

[illegible]

Circa eadem tempora claruit Jacobus, Edessenus nuncupatus, quoniam postea eidem urbi præfectus est ab isto Athanasio Patriarcha. Natus est religiosissimus Jacobus Indabæ in castello regionis Gumiæ in agro Antiocheno, & in monasterio Aphtonii quod Kenserinense dicitur, Græcam linguam & sacrorum librorum lectionem perfecte didicit. Inde Alexandriam profectus, ibique eruditus, in Syriam postliminio revertitur. Tandem Edessam delatus, illius Ecclesiæ Episcopus creatus est. Eam tamen Sedem, improborum quorundam Clericorum factione exagitatus, quum eorum insolentiam ferre non posset, sponte reliquit. Sed & cum Patriarcha Mar Juliano cæterisque Episcopis pro Ecclesiasticorum canonum observantia acriter pugnavit. Quum autem nemo ei aures præberet, sed omnes, ut res tempori accommodaret, eum adhortarentur, sacrorum Canonum collectos Codices ante monasterii valvas, ubi Patriarcha morabatur, concremavit, alta voce proclamans: Canones à vobis conculcatos atque minimè custoditos, quasi supervacaneos & inutiles flammis devoveo. Indeque simul ad monasterium Mar Jacobi de Chisuma sese proripiens, ibidem mansit. Ejus in locum Edessæ consecratus est Episcopus Habibus senex vir mitis ingenioque aperto & candido, & ob morum suavitatem, comita-

Habibus Episcopus Edessæ.

mitatemque gratiſſimus. Jacobum verò monachi Euſebonæ ad ſe arceſſivere, apud quos per undecim annos Pſalmos & Scripturarum Græcam lectionem docuit, Græcumque ſermonem ferè jam exoletum reſtituit. Quam ob cauſam à Fratribus in Græcos peſſimè animatis vexatus, ad magnum cœnobium Teledæ migravit, ibique novennio commoratus, Veteris Teſtamenti libros emendavit. Interea Habibus mortuus eſt. Quamobrem Edeſſeni Patriarcham adière, eique ſupplicarunt, ut Jacobum ad ſuam Eccleſiam redire pro poteſtate juberet. Paruit Jacobus. Sed poſt quatuor à recepta Sede menſes in Occidentem profectus, ut libros & diſcipulos ſuos ad ſuam Eccleſiam aſportaret, quum ad monaſterium perveniſſet libroſque ſuos præmiſiſſet, vita functus eſt anno Græcorum milleſimo decimo nono, die quinta Junii. Hucuſque Bar-hebræus. Hinc emendandum primùm, quod ex Dionyſii Chronico de Jacobi Edeſſeni obitu ad annum Græcorum 1021. retuli in priori tomo pag. 426. & 488. Deinde quod de Orthodoxa ejuſdem fide ex Edenenſi & Nairono à p. 470. affirmavi, res ab eo ſub Jacobitis Patriarchis in locis & cœnobiis monophyſitico errore infectis geſtæ, & perpetua ejuſdem cum gente Jacobitarum ad mortem uſque communio, (ſiquidem vera ſunt quæ ex Bar-hebræo recitavi,) contrarium ſuadere videntur.

Julianus Patriarcha.

11. JULIANUS, cognomento ܪܗܘܡܝܐ *Romanus*, ideſt, *miles*, quod patre milite natus eſſet, in cœnobio Kenſerinenſi monaſticam vitam profeſſus, Amidæ ab Athanaſio Sarugenſi Epiſcopo in Patriarcham ordinatus eſt anno Græcorum 999. Sedit annos 21. Obiit anno 1019. quo & Jacobus Edeſſenus. Orta ipſum inter & Denham Maphrianum alioſque Epiſcopos contentio de jurisdictione. Synodicæ ad eundem Simonis Patriarchæ Alexandrini literæ laudantur à Renaudotio pag. 180.

Athanaſius Epiſcopus Sarugenſis.

Denha Maphrianus.

Elias Patriarcha.

12. ELIAS ex cœnobio Gubæ Baraiæ Epiſcopus Euphemiæ urbis, poſtquam eam Eccleſiam annis 18. rexiſſet, in locum Juliani electus fuit anno Græcorum 1020. Is anno 1022. juſſione à Valid Arabum Rege accepta Antiochiam cum monachis & clericis ingreſſus, novam Jacobitis Eccleſiam fundavit conſecravitque. *Id factum*, ut inquit Bar-hebræus *ducenteſimo tertio anno, poſtquam Severus Patriarcha inde receſſerat, nec ullus noſtrorum Orthodoxorum Patriarcharum, eam urbem ingreſſus fuerat ante hunc Eliam, qui hoc tempore Imperii Arabum Antiochiam ingreſſus eſt.* ܘܗܘܐ ܗܘܐ ܒܫܢܬ ܡܐܬܝܢ ܘܬܠܬ ܫܢܝܢ ܕܢܦܩ ܡܢܗ ܣܘܝܪܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܥܠ ܠܗ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܝܠܢ ܐܪܬܕܘܟܣܐ ܩܕܡ ܗܢܐ ܐܠܝܐ ܕܒܙܒܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܛܝܝܐ ܥܠ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ. Verùm in hac epocha mendum eſt manifeſtum. Nam Severus Antiochia fugit anno Chriſti 518. qui idem eſt Græcorum 829. cui ſi annos 203. adjicias, habebis annum 1032. non 1022. Itaque à fuga Severi ad annum Græcorum 1022. quo Elias Antiochiam intravit, non fluxere anni 203. ſed 193. Porrò Elias poſtquam ſediſſet annos 14. obiit anno Græcorum 1034. licet Dionyſius ejus mortem conſignet ad an. 1040. Vide quæ ſuprà notavi de ejus ætate & ſcriptis à pag. 95. Renaudotius pag. 196. obſervat, *hujus Eliæ electionem non haberi à Jacobitis quaſi legitimam eo more majorum factam, quippe qui jam Epiſcopus & Eccleſiæ alligatus, ad Antiochenam transferri ſecundùm Canones non poterat*: & paucis interjectis, *Ea*, inquit, *tranſlationum prima inter Orientales Schiſmaticos origo fuit: quæ apud Græcos à multis ſæculis frequentari cœperunt, etiam quum in Latina Eccleſia locum non haberent.* Nimirùm Syriacam hiſtoriam non viderat, in qua ante Eliam alii ex Epiſcopatu

ad Patriarchalem dignitatem evecti dicuntur, ut Severus Bar-Maske, & Athanasius Sandalensis.

Athanasius Patriarcha.

13. ATHANASIUS Archimandrita cœnobii Gubæ Baraiæ, ordinatus mense Aprili anno Græcorum 1035. in cœnobio Cartaminensi per Theodosium Rhesinæ Episcopum; vel, ut apud alios auctores legitur, ordinatus Edessæ à Georgio Arabum Episcopo, qui eodem anno obiit. Hic congregata Synodo Armenos cum Syris Jacobitis conciliavit anno Græcorum 1037. Obiit anno 1051. postquam sedisset annos 15. cujus mortem loco non suo refert Dionysiani Chronici descriptor, hoc est, ad annum 1057. ut suprà pag. 107. Laudatur apud Elmacinum & Severum Asmonæorum Episcopum, quos citat Renaudotius hist. Alex. p. 198. qui tamen fallitur, dum corruptas in Arabico Severi Codice literas restituere volens, pro *Athanasio* Ignatium nominat.

Theodosius Episc. Rhesinæ. Georgius Episc. Arabum.

Joannes Patriarcha.

14. JOANNES ex monacho Zucheninensi & Episcopo Hauræ, ab Athanasio Sandalensi Episcopo Maipheractæ per fraudem in Patriarcham electus est. Nam quum Episcoporum Synodus tres candidatos, quorum Joannes unus erat, sorte eligi designasset, Athanasius cui id munus Episcopi commiserant, in tribus schedulis unius Joannis nomen scribi fecit. Ter itaque extractum veluti ex miraculo, sed reverà quia solum in schedulis scriptum erat Joannis nomen, admirationem primùm Episcopis & populo creavit, sed cognita postea fraude summum Athanasio atque Joanni odium conflavit. Et quidem Athanasius primus fuit, qui fraudulentæ electionis fructus, Patriarchæ nimirùm inimicitiam collegit. Quum enim Joannes Meruani Arabum Regis gratiam ingentibus donis sibi conciliasset, cœpit Episcopos, ipsumque adeò Athanasium aspernari. Athanasius eundem Meruanum adit, Joannem gravissimorum criminum accusaturus. Episcopi in factiones divisi, maximè indignati in Joannem, quod is Amidensem diœcesim in duas dividens, partem Severo ejusdem urbis Episcopo, & partem Esaiæ Aspharinensi adjudicaverat. Synodus tandem coacta est in Tarmana Cyrensis ditionis pago, in qua Athanasius à Joanne veniam petiit. Sed positas simultates mox resumens, Episcopos Telæ congregavit, qui ipsum Summum & Principem Episcoporum ac Metropolitam magnum proclamarunt, Patriarchalem pene auctoritatem eidem deferentes. Joannes in Episcopos anathematis sententiam tulit: qua illi conterriti, Athanasio relicto, absolutionem à Patriarcha postularunt. Athanasius verò nihilo melior effectus, Episcopos quoque instituere cœpit, in quorum numerum etiam adlegit Isaacum Haranitarum, & Josue Bacrum Sigaræ, amoto Elia ejusdem urbis Episcopo, qui primam Gregorii Theologi partem commentariis illustravit. Interim Joannes exactis in Patriarchatu sexdecim annis, moritur anno Græcorum 1066. mense Octobri, ejusque corpus in Bedia

Athanasius Sandalensis Episc. Maipheractæ.

Severus Episc. Amidæ. Esaias Episc. Aspharini.

Isaac Episc. Haran. Josue Episc. Sigaræ. Elias Episc. Sigaræ.

ܒܕܝܐ pago ad Euphratem sito conditum est. Agit de eo Renaudotius hist. Alex. pag. 211. ubi ex Severo Asmonæorum Episcopo affirmat, *de Joanne nil aliud legi, nisi quod ab Episcopis suis vexatus est, tandemque pace inter eos facta obiit*. Quibus Barhebræi Chronico quidem consonat, sed repugnat quod infrà idem Renaudotius notat pag. 217. inquiens: *& sanè, ut ex aliis hujus historiæ locis intelligitur, Elmacinique testimonio, nulla inter Joannem & Antiochenos Jacobitas, quandiù ille in vivis fuit, concordia coaluit*. Tum quod cit. pag. 211. observat, *nullum scilicet Antiochenum Jacobitarum Patriarcham fuisse usque ad Abbasidarum initia, nempe sub Abdalla filio Safah*. Hæc porrò quomodo cum antecedentibus cohæreant, fateor me ne divinare quidem posse; quum idem Renaudotius frequentem Antiochenorum Jacobiticæ sectæ Patriarcharum

rum mentionem suprà fecerit, ut suis locis ejus verba retuli.

Isaac Patriarcha.

15. ISAAC ex monacho Cartaminensi & Episcopo Haran, jussu Abu-Giaafar Almansor Arabum Regis in Patriarcham electus fuit eodem anno 1066. quo Joannes obiit, & Rhesinæ à Jacobo cœco Reschiphæ Episcopo ordinatus.

Jacobus Episc. Reschiphæ.

Hunc *illegitimum* vocant Syri & Ægyptii Jacobitæ. Refert autem Bar-hebræus, quum Isaac in cœnobio ܕܦܘܪ̈ܓܘܣܐ *Turrium* in monte Edessæ monachum ageret, quendam peregrinum monachum ab ipso hospitio exceptum, quod metallum in aurum convertisset nec eam artem Isaacum docere voluisset, ab eodem interfectum fuisse; Abugiafarum autem, qui chimicæ artis peritum Isaacum crediderat, quum eum omnino ejus artis rudem comperisset, anno Patriarchatus nondum expleto, hominem suffocari, ejusque cadaver in Euphratem projici jussisse. Plura de eo vide apud Renaudotium in hist. Alex. pag. 232. & 233.

Athanasius cognomento Sandalensis, Patriarcha.

16. ATHANASIUS ܣܢܕܠܝܐ *Sandalensis*. Est autem *Sandalia* Arabiæ urbs, de qua Photius in Biblioth. Cod. 3. *Quæ nunc Sandalia dicta, Arbylas appellarunt veteres*. Hic ex monacho Cartaminensi Episcopus Maipheractæ renunciatus, sub Joanne Patriarcha turbas plurimas excitavit, ut suprà dictum est. Post interitum Isaaci in Patriarcham jussu Abugiafari Regis electus, à Christianis Haranitis, quod *Abdinensem* ܥܒܕܝܢܝܐ Isaaci discipulum ipsis invitis Antistitem ordinare deliberasset, noctu suffocatus est. Cadaver in cœnobium Cartaminense à monachis elatum, ubi & pro Sancto colitur, licet Ecclesiæ turbator & illegitimus Patriarcha exstiterit. Qui ipsum interfecere, rumorem in vulgus sparserunt, à Rege Abugiafaro occisum fuisse.

Renaudotius hist. Alex. pag. 234. existimat, ab Athanasio originem Maphrianorum Jacobitarum duci: *Quum enim is multos*, inquit, *ad fidem convertisset, seu quod verisimilius est, in tanta Ecclesiarum præsertim orthodoxarum calamitate, qualis per Persas & Arabes illata fuit, Jacobitis adjunxisset, Metropolitæ dignitatem & auctoritatem accepit in Synodo ita ut Episcopos in longinquis illis regionibus posset ordinare. Factum id aliquando, atque inde apud Jacobitas originem duxit constitutus posteà iisdem in provinciis Mofrian, seu Catholicus, qui Takritæ Sedem habuit*. Verùm eam apud Jacobitas dignitatem non sub hoc Sandalensi, sed sub altero Athanasio, cui *Camelarius* cognomen fuit, jam ab anno Græcorum 940. institutam fuisse, ex monumentis suæ sectæ tradit Bar-hebræus, ut suprà vidimus: quin & idem Bar-hebræus, ubi de usurpata à Sandalensi Episcopos ordinandi ac deponendi auctoritate loquitur, illegitimam Eliæ depositionem ex eo exaggerat, quod is Maphriano subjectus esset: verba ejus accipe.

ܐܠܐ ܣܢܕܠܝܐ ܠܐ ܫܠܐ ܡܢ ܪܫܝܥܘܬܗ ܘܥܒܕ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܚܪܢ ܕܠܐ ܡܫܠܡܢܘܬܐ
ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܠܐܢܫ ܕܫܡܗ ܐܝܣܚܩ:
ܘܠܐܠܝܐ ܕܝܢ ܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ
ܘܡܠܦܢܐ ܗܘ ܕܠܩܠܝܬܐ ܩܕܡܝܬܐ
ܕܬܐܘܠܘܓܘܣ ܦܫܩ ܘܢܗܪ ܐܦܢ
ܡܢ ܡܦܪܝܢ ܗܘܐ: ܐܦܩ ܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ
ܘܡܥܕܪܢܐ ܐܝܟܘܬܗ ܗܘܐ. ܘܐܚܪܢܐ
ܐܢܫ ܣܡܟܘܗܝ ܓܒܪܐ ܒܚܝܠܐ
ܘܥܒܕܘܗܝ ܦܝܣܩܘܦܐ ܒܚܪܢ:

Verùm Sandalensis in sua haud quiescens impietate, Episcopum quidem Haranitis absque Patriarchæ consensu quemdam Isaac nomine ordinavit; Eliam verò Sigaræ, virum sapientem & doctorem, qui priorem Theologi tomum mirificè exposuit illustravitque, etsi ex MAPHRIANI *diœcesi esset, substituto*

tuto in ejus locum viro quodam flagitioso, qui Josue Bacr dicebatur, condemnavit. Maphrianus itaque jam exstabat, & quidem à Sandalensi diversus, quique Orientalibus, ut vocant, non Occidentalibus Episcopis præerat. Renaudotium, ut id assereret, ex eo adductum puto, quia *in Synodo Episcoporum Athanasius Sandalensis Metropolitæ dignitatem accepit*: qua de Synodo Bar-hebræus loc. cit. ܘܒܬܪ ܕܐܬܬܣܝܡ ܫܝܢܐ ܗܦܟ ܠܪܘܫܥܘܬܗ ܘܟܢܫ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܬܠܐ ܘܐܪܝܡܘܗܝ ܪܝܫܐ ܘܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܪܒܐ.

Post initam pacem (hoc est, postquam Sandalensis cum Joanne Patriarcha in Synodo Tarmanæ reconciliatus est,) *iterum ad suam impietatem reversus, Episcopos in urbe Tela congregavit, à quibus Princeps & Metropolita magnus proclamatus est.* Verùm id factum de Episcopis Patriarchæ Jacobitarum subjectis intelligendum, qui Sandalensem tamquam suum principem & metropolitam, hoc est, veluti primum post Patriarcham declararunt; non de iis, qui sub Maphriani potestate erant, qui præter Maphrianum suum, alium neminem metropolitam aut principem agnoscebant.

Georgius Patriarcha.

17. GEORGIUS ex ܒܥܠܬܢ *Baaltan* pago oriundus, monachum egit in cœnobio Kenserinensi, ubi & Græcis literis operam dedit. Deinde Theodori Samosatenorum Episcopi Syncellus factus, quum anno Græcorum 1070. post Sandalensis obitum Synodus in urbe Mabugo coacta esset, omnium Episcoporum, præter Davidem Daræ & Joannem Callinici, consensu ex Diacono in Patriarcham ordinatur. Id factum in Dionysii Chronico assignatur ad annum Græcorum 1066. ut suprà pag. 111. sed amanuensis mendum est, qui tam Georgii ordinationem, quàm intrusionem Joannis Callinicensis loco non suo descripsit, quæ ad annum 1070. transferendæ sunt.

Theodorus Episcopus Samosatæ.

Auctor vitæ Chailis Alexandrini Patriarchæ XLVI. apud Renaudotium pag.234. de Georgii ordinatione hæc habet. *Post ejus*, idest Athanasii, *obitum venit ad nos Georgius quidam antea Chalcedonensis, qui fidem Jacobiticam professus est, & electus ordinatusque est Patriarcha Antiochenus.* Renaudotius, qui præter historicos Ægyptios alium neminem de Syriacis rebus disserentem viderat, recitatis iis, quæ suprà retuli, verbis, subjungit: *An verò id factum in Ægypto, an verò Antiochiæ, ex verbis Auctoris divinare non possumus.* Nimirùm existimavit, Ægyptium Scriptorem Georgii adventum in Ægyptum significare. Verùm non hoc vult, dum scribit, *venit ad nos Georgius*, sed intelligit, Georgii à Catholica fide ad sectam Jacobiticam, quam is scriptor profitebatur, transitum: quod tamen falsum esse, ex Bar-hebræo liquet, qui Georgium à puero Jacobitam fuisse & apud Jacobitas educatum disertè affirmat, nec ab istis unquam desciviſse usquam indicat.

Interea Mesopotameni Episcopi schismate facto Joannem Callinici Episcopum sibi in Patriarcham constituunt, qui positas ad Orientem regiones per annos quatuor invasit. Dionysius in Chronico mortem Joannis ad annum 1076. recitat, ut suprà pag. 112. Renaudotius loc. cit. nullam ejus mentionem facit, sed post Georgii ordinationem, hæc de intruso Davide subjungit. *Paulò post Episcopus quidam nomine Abu-David* (idest, Pater David) *cujus mater nutrix fuerat Abugiafari Almansoris Chaliphæ, in ejus locum intrusus est, Georgio in carcerem conjecto.*

Joannes Episc. Callinici Antipatriarcha.

Eadem de Davide apud Bar-hebræum leguntur qui refert, post Joannis interitum ab Episcopis Schismaticis Davidem Daræ Episcopum in ejus locum jussu Abugiafari Arabum Regis suffectum, apud eundem tyrannum egisse, ut Georgius in carcerem conjiceretur.

David Episc. Daræ Antipatriarcha.

ܘܩܡ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܗܘ ܡܪܝ ܓܘܪܓܝ
ܫܢܝܢ ܬܫܥ ܘܟܬܒ ܬܡܢ ܡܐܡܪܐ
ܫܦܝܪܐ ܘܡܕܪܫܐ ܘܩܢܘܢܐ ܕܝܢ ܟܒ
ܡܢ ܒܬܪ ܕܢܦܩ ܣܡ.

Georgii Patriarchæ scripta.

Mansit autem in carcere Mar Georgius novem annos, & scripsit ibi elegantes Orationes, & Hymnos: sed & Canones 22. postquam inde exiit, constituit. Ejusdem Commentaria in quatuor Evangelia per modum interrogationis & responsionis exstant in Biblioth. Vatic. Cod. Syr. ms. 16. Mortuo Abugiafaro quum Mohdius ejus filius regnum auspicatus esset Georgius è carcere, hac tamen conditione dimissus fuit, ut Patriarchæ titulum abjiceret, dum David viveret. Ille verò Mesopotamia relicta, Antiochiam fugit, ubi amotis, quos David ordinaverat Episcopis, decem alios constituit. Demum in regione Claudiæ in cœnobio Barsumæ anno Græcorum 1101. decessit. Synodicas misisse dicitur ad Joannem Alexandrinum Patriarcham XLVIII. apud Renaudotium pag. 242.

Quæstio de Liturgia.

Sub Georgio cœpta est famosa apud Jacobitas quæstio de iis verbis, quæ in Liturgia Syriaca in fractione Hostiæ leguntur, ܠܚܡܐ ܫܡܝܢܐ ܩܨܝܢܢ ܒܫܡܐ ܕܐܒܐ ܘܒܪܐ ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ: *Panem cœlestem frangimus in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti*: quæ nonnulli tamquam usu recepta nullumque errorem continentia, retinenda esse affirmabant; alii contrà tollenda contendebant, perinde ac si Panem cœlestem à Verbo ac Filio Dei alium esse significarent. Georgius ea verba neque probans neque improbans, ad Guriam Diaconum Edessenum, qui ipsum consuluerat, hunc in modum rescripsit. ܐܥܢܝܗ
ܡܢ ܕܒܟܠ ܕܟܘܬܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܡܢ
ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܐܫܬܩܠܬ ܝܕܥ ܐܢܐ.
ܝܥܩܘܒ ܓܝܪ ܐܦܣܩܘܦܐ ܩܕܡܝܐ
ܘܡܪܩܘܣ ܒܪܐ ܕܦܛܪܘܣ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܬܐ
ܐܫܠܡܘ ܠܢ ܡܫܡܠܝܢܘܬܐ ܕܩܘܪܒܐ
ܐܪܙܢܝܐ ܕܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ
ܕܒܗܝܢ ܕܝܢ ܒܐܢܐܦܘܪܣ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܠܐ
ܐܫܬܟܚܬ ܗܕܐ. ܗܢ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܒܬܪܗ ܠܚܡܐ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ
ܘܠܐ ܗܘ ܒܪܐ ܘܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ.

Quandonam ea verba in Ecclesiæ ritum inducta fuerint ignoro: quandonam verò rejecta sint, scio. Jacobus enim primus Episcopus, & Marcus Petri ex disciplina filius consecrationem mysticam Corporis & Sanguinis Dei Verbi nobis tradidere, in quorum tamen Anaphoris minimè reperiuntur illa, Panem cœlestem frangimus in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti. Et paucis interjectis subdit. *Væ nobis, si in nostra confessione sit panis, qui de cœlo descendit, neque sit ipsum Verbum & Filius Dei*. Permisit itaque, ut unusquisque quod sibi de iis verbis videretur faceret, modò nulla contentio eorum causa in Ecclesia excitaretur.

Joseph Patriarcha.

18. JOSEPH ex Gubensi cœnobio in Synodo Episcoporum, qui ܒܒܝܬܐ ܙܥܘܪܬܐ ܕܒܩܥܬܐ ܕܚܪܢ *in Beda minori in Valle Haran sita* congregati fuerant, mense Junio ejusdem anni quo Georgium vita functum dixi, ordinatus, obiit in monasterio Athanasii suprà Telbesme mense Januario anni Græcorum 1103. quum unum Episcopum, Anthimum scilicet Baalbech, idest Heliopoleos in Libano ordinasset. Hunc omittit Renaudotius hist. Alex. pag. 242. ubi Georgio Cyriacum successisse affirmat.

Anthimus Episc. Baalbech.

Cyriacus Patriarcha.

19. CYRIACUS ex cœnobio ܕܒܙܘܢܐ *Bezonæ*, quod & *de Columna* ܕܐܣܛܘܢܐ

ܐܪܓܘܠܐ in ditione Callinici urbis dicitur, à Theodosio Episcopo Baalbech in Synodo, quæ in urbe Haran habita fuit, die 8. vel ut alii scribunt, 15. Augusti anni Græcorum 1104. in Patriarcham consecratus, eodem anno Ananiam ex cœnobio S. Matthæi, quod in monte ܐܠܦܦ *Elphepb* situm est, Episcopum Mardæ & Caphartutæ ordinavit, ut Jesu-Dena ܝܫܘܥܕܢܚ Scriptor Nestorianus testatur. Hic verba illa Liturgiæ *Panem cœlestem* &c. de quibus suprà, abrogare volens, Synodum hac de re in ܒܝܬ ܒܛܢ *Beth-Boten*, qui locus est ditionis Haran, celebravit. Obstitere tamen Episcopi, nequid in Liturgia innovaretur. Quare sancitum fuit ex communi sententia, ut quisque pro suo libitu iis verbis uteretur. Canones [1] præterea quadraginta ܥܠ ܬܘܪܨܐ *de reformatione* conditi sunt. Circa eadem tempora Cyriacus Severum Samosatenorum Episcopum anathematizavit, quod sibi Samosatam advenienti fores Ecclesiæ in faciem occlusisset. Anno Græcorum 1109. Gabriel Julianistarum Patriarcha Cyriacum adiit, rogans, ut gentem suam cum Jacobitis Severianis conjungeret, hac conditione, ut neque Juliano anathema dicerent, neque Severi nomen prædicarent, & qui alteri superviveret, utrique populo in Patriarchatu præficeretur. Cyriacus Gabrielem ad communionem admisit; sed ne unio illa perficeretur, effecerunt Episcopi, qui disertum anathema Juliano dici postulavere.

Theodosius Episc. Baalbech.

Ananias Episc. Mardæ.

Quæstio de Liturgia iterùm mota.

Severus Episc. Samosatæ.

Gabriel Patriarcha Julianistarum.

Eodem tempore mortuo Baccho, Alepinorum Episcopo monachi Gubenses Cyriaco supplicarunt, ut Xenajam quendam Bacchi discipulum in ejus locum substitueret. Cyriacus rejectis eorum supplicationibus Salomonem monachum cœnobii S. Jacobi apud urbem Cyrum, Episcopum ordinavit. Illi indignati, nec Salomonem receperunt, nec Patriarchæ nomen in Liturgia ampliùs recitavere. Prætereà Cyriacum apud Aaronem Rascidum Chalipham accusavere tamquam Saracenorum hostem, & Romæorum exploratorem. Cyriacus ab Ismaële filio Saleh Chaliphæ Secretario, à quo ejus causa jussu Rascidi cognita fuerat, innocens declaratus, ad suum Callinicense cœnobium se recipit. Monachi verò in apertum schisma prorumpentes, Episcopos quosdam in ܫܠܙ *Scialaz* pago congregatos inducunt, ut duos Episcopos ordinarent. Contrà Patriarcha in ܓܘܒܪܝܢܘ *Gubrino*, quod ܩܣܛܪܐ ܕܩܘܪܘܣܛܢܝܐ *Castrum Crustenorum*, hoc est, *Cyrrhensium* est, Synodum coëgit, in qua tàm Episcopos, quàm monachos illos Gubenses excommunicavit: qui ad extrema redacti, Abrahamum quendam Cartaminensem monachum sibi in Patriarcham instituunt. Vixit Abraham hic Anti-Patriarcha sub Cyriaco & Dionysio Telmaharensi usque ad annum Græcorum 1148. ut infrà dicemus.

Gubensium monachorum altercatio.

Salomon Episc. Alepi in locum Bacchi ordinatus.

Abraham Antipatriarcha.

Altera Cyriacum inter & Tagritenses contentio orta est Simeonis Maphriani causa, quem illi multorum criminum apud Patriarcham accusaverant. Cyriacus Simeonem nisi post iteratas Tagritensium delationes damnare noluit, eo quod ipsius discipulus esset. Paulò post Simeone defuncto, Basilius à Patriarcha ordinatur, qui cum monachis S. Matthæi de primatu contendere cœpit, Matthæani, quorum in cœnobio Sedes

Tagritensium & Matthæanorum contentiones.

Simeon, & Basilius Maphriani.

NOTA.

1 *Canones*. Citantur à Bar-hebræo, ut observavi pag. 90.

des est Episcopi Mosul seù novæ Ninives, authentiam & prærogativam Metropoliticam non secus ac Maphrianus Orientis, sibi vendicantes, Basilium Maphrianum & Cyriacum Patriarcham, quod ipsorum ambitionem repressissent, excommunicare ausi sunt. Tandem Cyriacus bono pacis consulturus, Metropolitæ titulum Danieli Mosulano concessit, hac tamen conditione, ut Tagritensi subjaceret. Quibus peractis idem Cyriacus in urbe Mosul decessit die 19. Augusti anno Græcorum 1128. postquam sedisset annos 24. & Episcopos 86. ordinasset. Corpus in urbem suam Tagrit navigio delatum. Ejus scripta recensui suprà pag. 117.

Daniel Episc. Mosul.

De schismate Abrahami.

De Cyriaco Renaudotius histor. Alexand. pag. 247. & seq. Ubi schisma *Abrahami* quidem Anti-Patriarchæ tangit, sed *hæresim de Sacramento Eucharistiæ* ex fide historici Ægyptii perperàm ei tribuit, in hæc verba. *Interea Orientales Provinciæ Antiocheni Patriarchatus Jacobitici turbatæ sunt nova & inaudita quadam hæresi, cujus artifex fuit Abrahamus quidam Metropolita Cyriaco subjectus; cujus verò Sedis, Auctor non commemorat. Eò verò usque impietas ejus progressa est, inquit idem, ut de Christi sacramentis multa absurda perversaque protulerit, quæ commemorasse noluissemus, nisi necessitas postulasset*. Subjungit ibidem: *Quæ verò fuerit illius sententia, non explicandum arbitratus est*. Et paucis interjectis: *Cyriacus* Marci Alexandrini hortatu *omnem operam adhibuit, ut hæreticum illum* (Abrahamum) *ad sanam doctrinam reduceret: verùm frustra: nam in errore suo obstinatus, multos etiam Episcopos Patriarchatus Antiocheni ad se pertraxit, adeò ut ab Ecclesia Jacobitica secessionem fecerint; eosque Orientales* Abrahamæos *vocaverunt*. Hæc Scriptor Ægyptius. Verùm aliam fuisse schismatis Abrahamæorum causam, nec illos de hæresi aliqua à Cyriaco cæterisve Jacobitis notatos, jam vidimus suprà ex Bar-hebræo, qui res gentis suæ meliùs scire potuit, quàm Ægyptii. In eo stabat tota *Cyrrhensium* & *Gubensium*, quos *Abrahamianos* vocavere, contentio, ne ex Liturgia Syriaca verba illa *panem cœlestem &c.* tollerentur, quæ Cyriacus ejusque successor Dionysius improbare dicebantur, qui tamen ea neque approbabant, neque improbabant, sed Sacerdotum arbitrio omittenda vel recitanda relinquere, ut infrà sermo erit. Hinc in vita Dionysii idem Bar-hebræus;

ܗܝܕܝܢ ܐܬܟܢܫܘ ܓܘܒܝܐ ܥܡ
ܩܘܪܘܣܝܐ ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܐܒܪܗܡ ܗܘ
ܕܩܡ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܘܐܡܪܘ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܡܬܚܪܡܝܢ
ܚܪܡܐ ܘܡܬܦܠܓܝܢ ܡܢ ܥܕܬܐ. ܗܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܩܘܪܝܩܘܣ ܗܘ ܕܡܫܬܕܠ
ܗܘܐ ܕܢܬܡܚܝܘ ܒܥܢܝܢܐ ܡܠܐ ܕܡܛܠܬܗ
ܐܬܦܠܓܢ ܡܝܬ ܠܗ: ܘܨܒܝܢ
ܕܢܫܬܝܢ ܠܥܕܬܐ. ܐܒܪܗܡ ܕܝܢ ܒܢܟܝܠܘ
ܡܦܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܐܦ ܐܢܐ ܡܛܠܬܟܘܢ
ܘܡܛܠܬܟܘܢ ܡܚܘܬܐ ܣܒܠܬ ܘܨܥܪܐ. ܒܪܡ
ܡܣܬܒܪܢܐ ܠܝ ܕܢܬܟܠܐ ܥܕܡܐ ܕܢܬܩܢܘܢ
ܐܦܣܩܘܦܐ. ܘܟܕ ܡܩܒܠܝܢ ܐܢܫ
ܕܐܡܪ ܠܗ ܠܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܘܐܦ ܚܕ ܡܢܝ:
ܡܢܟܘܢ ܐܢܐ ܠܐ ܡܩܒܠ ܐܢܐ ܠܗܕܐ
ܘܡܛܠܬܗ ܐܬܦܠܓܢ ܐܢܐ ܡܩܒܠ ܐܢܐ.

Tùm verò Gubenses facto cum Cyrrhensibus agmine, ad Abrahamum constitutum sibi Patriarcham convenere. Et quo usque tandem, ajunt, censuris illigati manebimus, & ab Ecclesia dissidebimus? En Cyriacus Patriarcha, qui de expungenda voce, pro qua scissi sumus, satagebat, interiit, nosque Ecclesiæ reconciliari volumus. Abrahamus verò subdolè respondit. Ego quoque ob studium erga vos meum vapulavi & ignominia atque dedecore affectus sum. Nihilominus supersedendum arbitror, dum Episcopis Antistes

tistes

tistes præficiatur. Quodsi quempiam creaverint, qui vel una dumtaxat vice illam vocem usurpaverit, anathema sim, nisi hanc dignitatem abdicavero, & in silentio deinceps agam. Hanc igitur solam dissensionis causam schismatici illi obtendebant, nequid scilicet in antiquo Liturgiæ ritu innovaretur, non quòd ipsi de Sacramento Eucharistiæ malè sentirent, ut loc. citat. suspicatur Renaudotius, vel quod iidem velut hæretici à cæteris Jacobitis Syris haberentur; quidquid aliter scripserit Barsalibæus in expositione Missæ Syriacæ cap. 16. cujus verba retuli pag. 203. ubi *Nestorianam hæresim* iis affingit, quasi *Panem cœlestem*, hoc est, Eucharistiam consecratam & in corpus Christi jam transmutatam, à Verbo Deo, quem post ea verba *Panem cœlestem frangimus &c.* nominant, juxta errorem Nestorianorum dividerent. Nemo eorum, qui sub ea tempora vixit, errorem hujusmodi Abrahamianis opposuit, sed processu temporis, qui de quæstionis statu parùm edoctus erat, hæresim quæsivit in controversia, quæ ad solam disciplinam spectabat, & in qua id unicè disputabatur, an scilicet è Liturgia expungenda essent ea verba, quæ hæresim quidem in se nullam continent, sed quibus hæretici Nestoriani ad sui erroris confirmationem abutebantur. Nunc ad Chronicon Bar-hebræi regrediamur. Post mortem Cyriaci electus fuit in Patriarcham Jacobitarum

Dionysius I. Patriarcha.

20. DIONYSIUS ܬܠܡܚܪܝܐ *Telmaharensis*, Chronici Auctor, de quo suprà à pag. 98. Hic in cœnobio Joannis Bar-Aphtonii, quod Kenserinense appellatur, monasticam [1] vitam professus, ad monasterium S. Jacobi Chisumensis transiit: ubi quum duos annos egisset, interloquente in Synodo Episcoporum Theodoro, idoneus judicatus fuit, qui divisum Jacobitarum populum conjungeret. Itaque Basilio Maphriano Tagritensi, Barhadbesciaba Margæ, Joanne Germaniciæ, Anastasio Damasci, cæterisque Episcopis libello electionis ejus se subscribentibus, Diaconus primùm ordinatur in monasterio *de Columna* feria sexta: deinde Sabbato Presbyter in cœnobio Sancti Zachæ: Demùm Patriarcha feria prima, Kalendis Augusti anni Græcorum 1129. in Ecclesia urbis Callinici, imponente ipsi manum Theodosio ejusdem urbis Episcopo. Hæc Dionysius ipse de sua electione apud Bar-hebræum. Subjungit, Abrahamum Anti-patriarcham, quum spe sua se frustratum vidisset (nam in ea Episcoporum 45. Synodo, quæ Callinici ad schisma tollendum mense Junio anni 1129. congregata fuerat, dignitatem Patriarchalem sibi ultrò deferendam speraverat,) Gubenses aliosque factionis suæ homines ad denegandam Dionysio obedientiam excitasse his verbis. ܚܙܘ ܡܢܐ ܥܒܕܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܡܢ ܕܝܪܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܥܩܪܘܗ ܠܡܠܬܐ ܕܠܚܡܐ ܫܡܝܢܐ ܐܩܝܡܘ ܠܗܘܢ ܪܝܫܐ. ܐܠܐ ܗܫܐ ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܡܬܝ ܕܡܝܬ ܐܢܐ ܠܐ ܬܩܒܪܘܢܗܝ ܠܦܓܪܝ ܥܕܡܐ ܕܬܩܝܡܘܢ ܠܪܘܡܐ ܕܡܩܝܡܝܬܘܢ ܘܥܡ ܕܘܟܬܐ ܘܠܐ ܬܬܚܫܒܘܢ ܠܥܠܡ. *Videte quid egerint Episcopi. Ex cœnobio & urbe quæ vocem* Panem cœlestem *expunxit, Antistitem sibi crearunt. Nunc igitur in verbo Dei præcipio vobis, ne quum rebus humanis excessero, corpus meum humari velitis, donec Præsulem in hac quam teneo, dignitate constitueritis, neve cum istis*

Basilius Maphrianus.

Barhadbesciaba Episc. Margæ.

Joannes Episc. Germaniciæ.

Anastasius Episcopus Damasci.

Theodosius Episcopus Callinici.

NOTA.

1 *Monasticam*. In Zucheninensi cœnobio Dionysium per annos aliquot commoratum fuisse, liquet ex ejusdem Chronico, ut suprà notavi pag. cit. Id factum fortasse antequam ad cœnobium S. Jacobi transiisset.

iſtis reconciliemini. Paruerunt illi Abrahamo, & à Dionyſii quidem communione quandiu is in vivis fuit, abſtinuere. Dionyſius verò ſtatim ac in Patriarcham à Synodo ordinatus fuit, in Cyrrheſticam regionem profectus, Presbyteros, Diaconos & populum ibi congregavit, ut eos ad unitatem Jacobiticæ Eccleſiæ reduceret. Idque facilè impetravit, quum ii certiores facti fuiſſent, verba illa *Panem cæleſtem* nequaquam ab ipſo, ut opinabantur, impugnari. Abraham in Cyrrhenſes, qui ſuas partes reliquerunt, anathema intentans, eos ad priſtinum errorem revocavit. Dionyſius Cyro Antiochiam, inde in Meſopotamiam & Bagdadum ſe contulit: mox Circiſium, Chaboram, Niſibin, Daram, & Caphartutam petiit, & ab Othmano Duce juſſionem obtinuit inſtaurandi cœnobium Kenſerinenſe, quod igni concrematum fuerat. Monachos etiam Euſebonæ, quod in ditione Antiochena cœnobium eſt, ejuſdem Ducis juſſu ſibi ſubjecit, qui Abrahamo parebant. Abrahamus Ducem Abdallam Taheri filium Callinici commorantem adit, Dionyſium accuſaturus. Adſuit apud eundem Abdallam & Dionyſius. Abdalla quum utrumque audiiſſet, Abrahamo præcepit, ne titulum Patriarchæ in poſterum aſſumere auderet, quem Jacobitæ omnes ante atrium ipſius Abdallæ non ipſi, ſed Dionyſio deberi conclamaverant. Ille verò ad Mamonem Chaliphæm confugiens, quum Privilegium, quod olim Ali filius Abi-Taleb ſocer Mahometis pſeudoprophetæ, vir apud eam gentem celeberrimus, cœnobio Gubenſi conceſſerat, oſtendiſſet, literas ab eodem obtinuit, quibus à Dionyſii juriſdictione eximebatur. Abdalla Callinici Dux à Dionyſio exoratus, ad Mamonem reſcripſit, ut conceſſum Abrahamo privilegium abrogaret. Præterea Abrahamum ipſum Dionyſio puniendum tradidit. Dionyſius cucullâ hominem exuit, & à Patriarchæ titulo abſtinere juſſum dimiſit. Ille Cyrum abiit, iterumque tumultuari cœpit. Quare comprehenſus Abdallæ juſſu, iterùm veſtimentis Patriarchalibus nudatus fuit. Anno 1136. Dux Abdalla in Ægyptum migravit. Mohammad verò ejus frater vir in Chriſtianos malè animatus, quidquid in Eccleſia Edeſſæ inſtauratum fuerat, dejici juſſit: Eccleſiam nimirum quadraginta Martyrum, & Diaconium, & Sacrarium, & Baptiſterium: nec non monaſterium monialium Chalcedonenſium: fanum deniquè ſuperſtitioni Mahometicæ in Tetrapylo veteris Eccleſiæ conſtruxit. Quamobrem Dionyſius in Ægyptum navigavit, Abdallam Taheri filium rogaturus, ut fratrem à perſecutione Edeſſenorum compeſceret. Edeſſenis Metropolita præerat Theodoſius Dionyſii ipſius frater, de quo & de Antonio Rhetore ejus laudatore hæc

Theodoſius Epiſ. Edeſſæ. Antonius Rhetor.

Bar-hebræus: ܗܘ ܗܢܐ ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ
ܦܫܩ ܟܬܒܐ ܕܡܫܘܚܬܐ
ܕܬܐܘܠܘܓܘܣ ܡܢ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ.
ܘܠܗ ܐܦ ܡܕܟܪ ܕܡܟܝܢܐ ܐܢܛܘܢܝ
ܪܗܛܘܪ ܒܡܐܡܪܐ ܐܚܪܝܐ ܐܘܟܝܬ
ܚܡܝܫܝܐ ܕܬܟܬܒܗ ܘܦܘܪܩܢܐ
ܘܦܠܣܘܦܘܬܗ. ܘܕܥܡ ܬܚܘܬܐ ܘܕܟܦܢܐ
ܣܦܩ ܗܘܐ ܘܢܬܐܡܪ ܦܬܪܐ ܠܗ.
ܡܢ ܗܘܕܐ ܡܝܬܪܐ ܕܡܘܡܬܗ ܘܡܕܢܝ
ܘܡܘܫܡܫܢܗ ܦܘܪܢܣܐ ܠܐܟܣܢܝܐ
ܐܫܬܘܝ ܗܘܐ ܗܘ ܐܝܟ ܕܣܘܪܝܐ
ܠܡܫܡܫܢܐ ܐܝܟ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܟܠ
ܡܟܐܦܐ ܘܡܕܝܢ ܕܐܝܟ. ܐܠܐ ܡܬܡܪܢ
ܡܢ ܗܘ ܪܥܝܐ ܕܐܝܟ ܐܬܐܬܝܘܡܢ
ܡܢܗ ܘܦܘܪܢܣܐ ܟܕ ܐܝܟ ܗܘܢܐ
ܡܫܬܪܐ ܘܠܐ ܟܕܘܢ ܒܡܫܡܫܢܘܬܗ.

Hic Theodoſius librum Carminum Theologi è Græco Syriacum fecit: cujus & meminit Antonius Rhetor monachus in poſtrema, hoc eſt, quinta

Oratione, quam Rhetorem Philoponi inscripsit: ubi eundem ob variarum linguarum peritiam admirandum prædicat. Hinc porrò palàm fit sub Dionysio Patriarcha Telmaharensi floruisse Antonium monachum Tagritensem, quemadmodum nobis viri docti & senes hoc ævo superstites prodiderunt. Miror tamen virum adeò eximium à Patriarcha in suis scriptis prætereitum, nec ullam de ipso mentionem ab eo fuisse factam. Dionysius quum in urbe Tani in colloquium Jacobi Patriarchæ Alexandrini venisset Christianisque Ægyptiis tributum minui procurasset, impetratis, quas ab Abdalla petierat, literis, in Syriam rediit. Profectionis ejus in Ægyptum meminit Renaudotius histor. Alexan. pag. 270. qui eundem pag. 256. Synodicas ad Marcum Jacobi decessorem dedisse affirmaverat. Per idem tempus Philoxenus Nisibis Episcopus à Nonno Archidiacono multorum criminum accusatus, & in Synodo Rhesinensi damnatus, in Cyrrhesticam apud Abrahamum Anti-patriarcham se recepit; Inde schismaticos Nisibin deducens, eam ipsis Ecclesiam tradidit. Judæi quoque de primatu altercati sunt. Nam Tiberiadenses quidem Davidem quendam sibi præfecerunt: Babylonii verò Danielem ex Ananitarum ܚܢܢܝܐ secta, qui Sabbatum solventes, feriam quartam ejus loco observant. Eorum causa ad Mamonem Chalipham delata, is lege lata sanxit, si decem cujuscumque religionis viri in unum congregati Antistitem sibi creare vellent, sive Christiani sint, sive Judæi, aut Magi, id ipsis fas esse.

Philoxenus Episc. Nisibis.

Judæorum dissidium.

Anno Græcorum 1140. mense Martio Dionysius Lazarum Babylonis, seù Bagdadi Episcopum à civibus suis accusatum deposuit, Mamone Chalipha, ad quem Lazarus appellaverat, sententiam Patriarchæ approbante. Ex hoc Bar-hebræi loco discimus, quis & qualis fuerit & quando vixerit *Lazarus* cognomento *Philoxenus*, Anaphoræ auctor, de quo suprà pag. 123. Anno 1141. mense Octobri Dionysius Patriarcha postquam Episcopum loco Lazari Bagdadensibus creasset, Tagritum primùm, inde in urbem Mosul abiit. Hic quum Basilium Maphrianum in cœnobio ܕܚܢܝܩܝܬܐ ܕܠܒܪ ܡܢ ܒܠܕ *Hanikitarum quod extra Balad situm est*, vita functum comperisset, Danielem ex monasterio ܕܒܝܪܩܘܡ *Birkumensi* in ejus locum substituit. Mox in Syriam regressus, Damascum cum Mamone, inde Ægyptum petiit, legatione ejusdem Mamonis functurus ad Christianos *Byamitas* [1], qui inferiorem Ægypti regionem incolebant: ut nimirùm eos ad Mamonis obedientiam revocaret, à quo propter intolerabilem Præfectorum in exigendis tributis sævitiam rebellaverant. ܘܡܢ ܐܝܠܐ ܦܝܡܝܛܐ ܕܠܬܚܬ ܠܡ ܦܝܡܝܛܐ ܡܘܫܦ ܕܢܦܩܘܢ ܠܘܬܗܘܢ: ܐܦܢܝ ܕܚܝܠܐ ܠܐ ܪܟܢܐ ܒܡܠܐ: ܘܐܘܪܒ ܢܘܪܐ ܒܥܘܪܐ ܘܩܛܠܐ ܘܚܪ̈ܒܐ ܕܢܦܠܘܢ ܘܠܟܢܫܬܐ ܡܚܝܘܗܝ ܘܦܠܓ ܘܠܓܒܪ̈ܐ ܐܣܪ ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܐܬ̈ܪܐ ܠܐܝܡܪ. ܘܡܢ ܬܡܢ ܠܟܘܪܐ ܘܫܥܒܕܘܗܝ ܠܥܒܕܘܬܐ ܡܟܝܠ. ܘܫܡܗܘܢ ܦܝܡܝܛܐ

Lazarus Episc. Babylonis.

Basilius Maphrianus.

Daniel Maphrianus.

NOTA.

1 *Byamitas*. *Bimajos*, & *Bimaidas* appellat Pocockius in versione Eutychii tom. 2. pag. 429. ubi id factum totidem verbis, suppresso dumtaxat Dionysii & Josephi Patriarcharum Jacobitarum nomine narratur. Renaudotius histor. Alex. pag. 272. multa de iis differens, Romæos, hoc est, Græcos, non Coptos eos fuisse opinatur: nec advertit, Byamitas, de quibus Eutychius & Bar-hebræus hoc loco, eos ipsos esse, quos Elmacinus & Auctor vitæ Jusabi Patriarchæ *Bsammyritas* appellant. Vide eundem Renaudotium pag. 279.

ܦܛܪܝܪܟܐ ܠܘܬ ܡܐܡܘܢ ܘܐܘܕܥ
ܕܠܐ ܒܕܝܢ ܐܬܢܟܝܘ. ܘܢܣܒ
ܦܘܩܕܢܐ ܘܢܦܩ ܠܕܪܡܣܘܩ.

Quumque Patriarcha noster, ideſt, Dionyſius, *unàcum Joſepho* Alexandrino Coptorum *Patriarcha ad reconciliandum eos*, (Byamitas) *profectus fuiſſet*, (inquit Bar-hebræus) *Aphſcinus militiæ præfectus pacem noluit*, *ſed villas eorum*, *vineas*, *hortoſque igni comburens*, *plurimos quidem internecione delevit*, *reliquos verò in ſervitutem redactos*, *navibus Antiochiam deportari juſſit*, *inde Bagdadum*, *pleriſque in itinere extinctis*. *Itaque Patriarcha ad Mamonem regreſſus*, *ſignificavit*, *Byamitas injuſtè vexatos fuiſſe*: *acceptoque mandato*, *Damaſcum petiit*. Hæc Bar-hebræi verba ideò recitavi, ut ſcrupulum Renaudotio eximerem, qui idem factum in hiſt. Alex. pag. 279. ex Auctore vitæ Juſabi, ſeù Joſephi Patriarchæ LII. referens, dubitationem movet, num ea, quæ hìc de *Byamitis*, ſeù ut ipſe vocat, *Bſchammyritis* narrantur, ad Juſabum, an ad alium Patriarcham, nempè Jacobum, pertineant. Dionyſius enim, qui vivus & præſens aderat, ſub Joſepho id factum disertè narrat: pergitque cit. loc. apud Bar-hebræum differere de mirabilibus quæ in Ægypto viderat, nimirùm de Obeliſcis, de Pyramidibus, & de Columna ad metiendas Nili aquas; demùm varios notat Coptorum Chriſtianorum quos ipſe reprehendit, abuſus; ut craſſam rerum naturalium divinarumque ignorantiam: nec non regnantem ubique ſimoniam; & quod Sacramentum Baptiſmi differre ad quadrageſimum & octogeſimum diem ſolerent, cum maximo ſalutis puerorum periculo.

Anno Græcorum 1146. Dionyſius Tagritum venit, & Matthæanos monachos cum Tagritenſibus de primatu diſſidentes hac conditione reconciliavit, ut Metropolitæ cœnobii S. Matthæi nomen bis dumtaxat per annum in Eccleſia Tagritenſium, quæ in urbe Moſul eſt, in divinis officiis proclamaretur: in Feſto ſcilicet Hoſannarum, & in conſecratione Chriſmatis Feria quinta majoris hebdomadæ: ܩܕܡ ܡܩܕܫܢܘܬܐ ܕܡܘܪܘܢ:
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܠܡܦܪܝܢܐ
ܘܠܬܓܪܝܬ ܗܘܐ ܒܟܠܗ ܡܕܢܚܐ.
Cæterùm poſt Antiochiæ Patriarcham Maphriano Tagriti in toto Oriente Primatus eſſet. His peractis quum Thomam Tagriti Maphrianum in locum Danielis, qui per eos dies vita functus fuerat, ordinaſſet, in Syriam ſe recepit: inde Bagdadum repetiit, ſalutandi ergo Motaſimum Chalipham Mamonis filium, qui patri ſucceſſerat: ubi & reperit Nubiæ Regem, qui ad teſtandum ſuum eidem Motaſimo obſequium advenerat. Georgio huic Regi nomen erat, ut legitur apud Renaudotium p. 281. & 286. qui diſertam profectionis Regis Nubiæ in urbem Bagdadum mentionem facit.

Thomas Maphrianus.

Anno Græcorum 1148. periit Abraham Antipatriarcha, ejuſque in locum à ſchiſmaticis Epiſcopis Simeon ipſius frater ſubſtitutus fuit, Philoxeno Niſibis Epiſcopo manum ei imponente.

Simeon Antipatriarcha Abrahamo ſuccedit.

Per idem tempus Saraceni Chriſtianos intolerandis exactionibus afflixere: qua de re Dionyſii Patriarchæ verba ad Joannem Daræ Epiſcopum refert Bar-hebræus fol. 285. quibus ait illum Chronicon ſuum eidem Joanni Darenſi nuncupatum clauſiſſe. Hinc duo diſcimus: primum Joannis Darenſis ætatem, de qua hucuſque à viris doctis dubitatum fuerat: alterum, Dionyſii Chronicon ad annum circiter Græcorum 1155. Chriſti 844. perductum fuiſſe: idque de prolixiori ejuſdem Chronico, de quo ſuprà pag. 98. dixi, intelligendum: nam quod in Scetenſi Cœnobio nactus fui, anno circiter Græcorum 1086. terminatur, idemque non Joanni Darenſi, ſed Georgio Amidæ Chorepiſcopo, Eutelio

Joannes Epiſc. Daræ.

Archimandritæ, Lazaro Periodeutæ, & Anastasio monacho nuncupatum est, ut fol.99. observavi. Obiit Dionysius die 22. Augusti anno Græcorum 1156. Christi 845. postquam annos 27. sedisset, centumque Episcopos ordinasset. Cadaver in cœnobio Kenserinensi sepultum. Ejus obitum anno post ex Ægyptio scriptore narrat Renaudotius hist. Alex. pag.291. hoc est, anno Christi 846. dubiumque movet, *ad hunc Dionysium, an ad alterum ejusdem nominis Patriarcham Antiochenum referenda sit epistola Synodica ad Chailem, seu Michaëlem Alexandrinum, quæ in Tractatu de Fide Patrum legitur*, quod tamen ex Bar-hebræi chronico facile expedire potuisset, in quo quartus ab hoc Telmarensi Dionysius Michaëli Alexandrino æqualis laudatur, ut infrà dicam.

Obitus Dionysii Patriarchæ.

21. JOANNES ex cœnobio S. Zachæ, quod extra Callinicum urbem situm est, in Synodo, quæ in monasterio sancti Silæ habita fuit, anno Græcorum 1158. (*Christi* 846.) die 21. Novembris in Patriarcham ordinatus, Abibo Tarsensi manum ei imponente. Bar-hebræo circa Joannis ordinationem consentit Elmacinus pag. 145. quem Renaudotius loc. cit. exscribit in hæc verba. *Obiit interea Dionysius Patriarcha Jacobitarum Antiochenus, congregatique Metropolitæ, Episcopi, Clerus & plebs Jacobitica elegerunt ejus loco Joannem anno Jusabi* Patriarchæ Alexandrini 15. *Martyrum* 562. *Jesu Christi* 846. *Is statim Synodicam epistolam de unitate fidei scripsit, & per Athanasium metropolitam Euphemiæ & Timotheum Damasci, qui multos in comitatu Sacerdotes habebant, in Ægyptum misit*. Ejusdem Joannis mentio occurrit in Catalogo manuscriptorum, quem Tomo 1. Bibliothecæ nostræ subjeci, hoc est, pag. 566. in Cod. Nitr. XI. ad annum Græcorum 1169. & pag.607. in Cod. Syriaco III. ad annum Græcorum 1172. Quod autem in hoc secundo Tomo pag. 125. de eodem Joanne suprà dixi, *eum nempe post Dionysium secundum vixisse*, id, inquam, ex Barhebræi Chronico libenter emendo, ex quo liquet, Joannem, qui anno Græcorum 1169. & 1172. Jacobitis præerat, non eum fuisse, qui Dionysium secundum, sed qui Dionysium primum, cognomento Telmarensem excepit.

Joannes III. Patriarcha.

Abibus Episc. Tarsi.

Athanasius Episc. Euphemiæ

Timotheus Episc. Damasci.

Anno Græcorum 1159. mense Julio major Amidæ urbis Ecclesia Sacellarii incuriâ igni combusta, liberalitate ܕܦܩܪܛܝ ܒܪ ܐܣܘܛܝ ܡܪܝ ܕܡܘܣܐ *Phacratii Asuti filii Domini Mosæ* instaurata est. Joannes verò quum annos 27. sedisset, ordinatis 86. Episcopis, die 3. Decembris anni Græcorum 1185. in urbe Rhesina obiit. Cadaver è cœnobio ܕܣܦܘܠܝܣ *Saphyli*, ubi sepultum fuerat, in monasterium S. Zachæ ex ejusdem testamento translatum. Synodica Cosmæ Alexandrini LIV. ad eundem epistola laudatur ab Elmacino p.152. de qua Renaudotius pag.295. *Statim Cosmas scripsit Synodicam ad Joannem Patriarcham Jacobitarum Antiochenum de fidei concordia, & eam misit per Episcopos duos Severum & Chaïlem adjunctis Sacerdotibus, qui cum gaudio & honore ab Antiochenis suscepti sunt. Ejusdem epistolæ magna pars refertur in Tractatu de Fide Patrum*. Ubi Renaudotius eam Synodicam intelligit, quæ exstat tom. 1. Biblioth. nostræ pag. 625. Cod. Arabico 23. num. 19. Verùm ea Synodica non Cosmæ quinquagesimi quarti est, sed quinquagesimi octavi, qui Basilii Antiocheni æqualis fuit, ut ibidem dicitur; Synodicam enim ad hunc scripsit. Vide quæ suprà dixi hoc tomo pag. 126. ubi de Basilio Antiocheno.

Cosmas Patriarcha Alexandrinus.

22. IGNATIUS ex cœnobio ܚܪܒܙ *Herbaz* ditionis Samosatenæ, ordinatus à Timotheo Samosatæ Episcopo in cœnobio Callinicensi S. Zachæ die 5. Junii anno Græcorum 1189. Obiit die 26. Martii feria

Ignatius I. Patriarcha.

Timotheus Episc. Samosatæ.

ria 3. majoris hebdomadæ in ܡܘܪܝܒܐ *Moriba* Castro ann. Græcorum 1194. quum sedisset annos 4. menses 10. Ordinavit Episcopos 26.

Theodosius Patriarcha.

23. THEODOSIUS, qui & ܪܘܡܢܘܣ ܐܣܝܐ *Romanus medicus*, ex cœnobio Cartaminensi, in Synodo Amidena ordinatus fuit à Timotheo Samosateno die 5. Februarii anno Græcorum 1198. postquam Sedes vacasset annos quatuor. Obiit Kalendis Junii anno Græcorum 1207. quum sedisset annos octo, menses quatuor, & Episcopos 33. ordinasset. Cadaver in cœnobio Cartaminensi sepultum. Scripsit *librum de medicina*, de quo Bar-hebræus.

ܐܝܬ ܠܗ ܕܝܢ ܟܢܘܫܝܐ ܬܡܝܗܐ
ܒܐܣܝܘܬܐ ܗܘ ܕܐܦ ܒܫܡܗ ܟܢܘܫܝܐ
ܕܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܫܬܡܗܐ :

Habet admirabile Syntagma de medicina, quod ex ejus nomine Syntagma Theodosii Patriarchæ nuncupatur. Ejusdem epistolas ad Gregorium amicum, & ad Michaëlem Patriarcham Alexandrinum laudavi suprà pag. 124. Sed quum *Michael quinquagesimus tertius* hujus nominis Coptorum Patriarcha anno Christi 853. ut ibidem dixi, vel anno 851. ut Renaudotius hist. Alex. pag. 295. notavit, obierit, non ad eum, sed ad alterum *Michaelem quinquagesimum sextum*, qui ab anno Christi 881. ad annum 906. Coptis præfuit, scripsisse Theodosium liquet. Quare emendandum quod pag. 124. & 125. de Michaële Theodosii synchrono affirmavi.

Theodosii Synodica non ad Michaëlē LIII. sed ad Michaëlem LVI. Coptorum Patriarcham.

Dionysius II. Patriarcha.

24. DIONYSIUS (hujus nominis Secundus) ex Beth-Batensi cœnobio, quod in ܐܣܦܬ *Asfeth* regionis Sarugensis pago situm est, à Jacobo Emeseno Episcopo ordinatus in Synodo in Beth-Batin ditionis Haran loco habita mense Aprili anno Græcorum 1208. Scripsit Synodicam ad Michaelem non quinquagesimum tertium, ut pag. 125. dixi, sed quinquagesimum sextum, de qua Renaudotius à pag. 319. Sub eo claruit Severus Episcopus Beth-raman, qui & Moyses Barcepha, quem Bar-hebræus obiisse refert die 12. Februarii anno Græcorum 1214. & in cœnobio S. Sergii sepultum fuisse. Dionysius verò quum Sedem annos 13. tenuisset, obiit die 18. Aprilis feria tertia anno Græcorum 1220. Ordinavit Episcopos 51.

Jacobus Episc. Emesæ.

Moyses Barcepha.

Joannes IV. Patriarcha.

25. JOANNES ܡܢ ܐܣܛܘܢܐ ܕܕܝܪܐ ܕܩܘܪܙܚܝܠ ܒܐܣܦܪܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ *ex Columna cœnobii Curzachel ditionis Antiochenæ*, ordinatus à Joanne Marhas Episcopo in monasterio ܬܠ ܣܦܪܐ *Tel-Sephre*, quod extra Haran urbem situm est, die 21. Aprilis, anno Græcorum 1221. Postquam sedisset annos 12. menses 7. ordinatis Episcopis 41. obiit Sabbato, exeunte mense Novembri, in urbe Rhesaina in cœnobio *Saphyli*. Ad hunc exstat in Tractatu de Fide Patrum Synodica Chaïlis seù Michaëlis LVI. Patriarchæ Alexandrini, cujus exemplar tom. I. Biblioth. nostræ pag. 625. Cod. Arab. 23. num. 18. habetur. Verùm quum Michaël anno Christi 906. vel ut apud Renaudotium pag. 327. anno 909. obierit, & Joannes hic anno Græcorum 1221. Christi 910. in Patriarcham electus fuisse dicatur, mendum inesse necesse est vel in anno obitus Michaelis, vel in anno electionis Joannis.

Joannes Episc. Marhas.

Basilius I. Patriarcha.

26. BASILIUS ex cœnobio Saphyli Rhesinæ, ordinatus in ܡܘܪܝܒܐ *Moriba* castro Reschephæ ab Habibo Anazarbæ Episcopo anno Græcorum 1234. die 15. Augusti. Obiit die 25. Martii feria quarta majoris hebdomadæ, (anni Græcorum 1246. Christi 935. quo dies 25. Martii in feriam quartam majoris hebdomadæ incidit) postquam annos undecim sedisset & Episcopos 32. creasset. In cœnobio orientali ܕܝܪܐ ܡܕܢܚܝܬܐ cada-

Habibus Episc. Anazarbæ.

cadaver sepultum fuit. Scripsit Synodicam ad Cosmam Alexandrinum LVIII. de qua suprà pag. 126. Ejus exemplar, & Responsio Cosmæ ad eundem Basilium habetur in Tractatu de Fide Patrum tom. 1. Biblioth. nostræ pag.625. Cod.Arab. 23. n.20. & 21.

Joannes V. Patriarcha.

27. JOANNES ܡܢ ܚܒܝܫܐ ܡܫܬܡܫܢܐ ܕܛܘܪܐ ܐܘܟܡܐ *ex Anachoretis montis Nigri*, in Teleda castro ditionis Antiochenæ ab Athanasio Tarsensi ordinatus die 28. Augusti anno Græcorum 1247. Obiit feria prima, die 3. Julii [1], postquam sedisset annos 19. menses 10. & Episcopos 48. creasset. Cadaver in magno Teledæ cœnobio sepultum in Arca Jacobi Edesseni. Extat ad eum Synodica Macarii Alexandrini LIX. in Cod. Arab. 23. tom. 1. Biblioth. nostræ pag.625. num.22.

Athanasius Episc. Tarsi.

Joannes VI. Patriarcha.

28. JOANNES alter ex *Columna Curzachel* ܕܥܠ ܓܘܦܪܝܢ ܢܗܪܐ *ad Uphrinum flumem*, in Teleda castro die 16. Julii anno [2] Græcorum 1265. à Jacobo Callinicensi ordinatus. Obiit exeunte mense Canun (priorine, an posteriori, haud exprimitur,) postquam sedisset annos 2. menses 10. & Episcopos 10. ordinasset, in cœnobio Salomonis Dolichæ sepultus. Hic in Catalogo Barsalibæi desideratur.

Jacobus Episc. Callinici.

Dionysius III. Patriarcha.

29. DIONYSIUS (hujus nominis III.) ex cœnobio Cartaminensi ordinatus à Jacobo Callinicensi in Teleda Castro die 28. Novembris anni Græcorum 1269. Sedit annos 2. menses 6. Obiit die 2. Junii anno Græcorum 1272. postquam Episcopos 8. ordinasset, in cœnobio Cartaminensi in arca Theodosii Patriarchæ sepultus. Binæ ejus Synodicæ ad Mennam Alexandrinum LXI. habentur in Tractatu de Fide Patrum, de quibus suprà pag. 131. Quum autem Dionysius anno Græcorum 1272. Christi 961. juxta Bar-hebræum in vivis esse desierit, Mennas igitur ad quem is Synodicas scripsit, non anno Martyrum 678. Christi 962. ut vult Elmacinus apud Renaudotium pag. 351. sed anno Christi 957. vel 958. ut alii Ægyptii scriptores loc. citato tradunt; in Patriarcham Alexandrinum ordinatus est.

Sub Dionysio Patriarcha & Elia Melitinæ Metropolita anno Græcorum 1269. conditum fuit cœnobium Sergii in inferiori parte regionis ܕܓܘܒܘܣ *Gubæ* à quodam Christiano Persa, *Gajasa* nomine, qui ex ܐܘܣܢܐ *Osna* Adorbiganæ urbe in regionem ܙܡܚܐ *Semaham* profectus, primùm in cœnobio quodam apud ܛܘܪܙܡܢܐ *Torsena* pagum habitavit, deinde Euphrate transmisso monasterium in regione ܩܠܘܕܝܐ *Claudiæ* juxta ܕܓܪܝܓܘܪܝܢܐ *Gregorianum* oppidum condidit; demùm Noe, Severi, & Emmanuelis monachorum cœnobii Ananiæ Mardensis operâ præfatum Sergii monasterium in regione Gubæ, adjuvante loci præside Josepho Protospathario, ædificavit, in quo & reliquias SS. Sergii & Bacchi reposuit. In eo cœnobio claruere Joannes ex monte Edessæ, & Joannes alter cognomento *Maro*. Gajasa duodecim post annis defuncto successit in præfectura monasterii Elias ejus discipulus, qui Joannem œconomum sibi substituens, in eremum secessit, & duobus post annis in eodem cœnobio vita functus est. Joannes cum Emmanuele Haranita Cyriaci Maphriani discipulo & Marutha

Elias Episc. Melitinæ.

Cœnobium Sergii quo anno conditum.

Joannes Maro.

NOTÆ.

1 3. *Julii*. Imò 13. *Julii*, in quem annum Græcorum 1267. Christi 956. *feria prima* incidit.

2 *Anno* 1265. Imò, *anno* 1267. ut ex obitu decessoris colligitur.

rutha Elisæi Tagritensis filio, Ecclesiam & cellas monasterii ampliavit: aquas insuper eò duxit, & cisternam fecit; idque anno Græcorum 1312. Per idem tempus Elias Gaghæi in regione Melitinæ cœnobium inchoavit, quod Eutyches Patricius quum perfecisset, Joannem Maronem arcessivit, ut ejus curam gereret. Joannes Maro postquam Ecclesiam SS. Quadraginta Martyribus nuncupasset eique cœnobio per annos 12. præfuisset, ad monasterium Aaronis in monte Edessæ profugiens, ibidem quatuor post annis decessit.

Abraham Patriarcha.

30. ABRAHAM ܡܢ ܕܝܪܐ ܕܛܪܝܠ ܕܫܘܠܛܢܘܬܐ ܕܚܠܒ *ex cœnobio Taril ditionis Alepi* à Job Zeugmæ Episcopo in Teleda castro die 25. Maji anno Græcorum 1273. ordinatus, Anastasium præceptorem suum, qui cœnobii Circisii in regione Germaniciæ Archimandrita fuerat, Episcopum Alepi instituit. Quumque menses 9. diesque 7. sedisset, ordinatis Cyriaco Maphriano & sex Episcopis, decessit feria quarta, die 4. Martii, sepultus in cœnobio Circisii.

Job Episc. Zeugmæ.

Anastasius Episc. Alepi.

Cyriacus Maphrianus.

Joannes VII. Patriarcha cognomento Sarighta.

31. JOANNES ex cœnobio *Tarilensi*, ab ea, quam præseferebat paupertate ܨܪܝܓܬܐ *Sarightæ*, hoc est, *storeæ*, seù *sacci arundinei*, appellatus, in *Capharnabo* ܟܦܪܢܒܘ regionis Sarugensis pago ordinatus fuit à Sergio Sarugi Episcopo, die Dominica, 9. Julii, anno Græcorum 1276. Hic à Nicephoro Imp. è Syria Melitinam evocatus, cœnobium ܒܪܕ *Bared*, hoc est, *Frigidum* ædificavit. Mox ejusdem Imperatoris jussu Constantinopolim unàcum quatuor Episcopis Jacobitis adductus, de fide cum Patriarcha Græcorum disputationem habuit. Quumque Jacobiticam hæresim ejurare noluisset, in carcerem detrusus, quatuor post mensibus interempto à Zimisca Nicephoro liber cum suis dimissus est. Byzantio Melitinam regressus, è cœnobio Barsumæ ad *Bared* anno Græcorum 1280. se contulit, ubi & usque ad annum 1296. quo mortuus est, habitavit. Episcopos 48. instituit. Hæc summatim Bar-hebræus de Joanne, quæ consonant cum ejusdem Joannis epistola ad Mennam Alexandrinum, quam suprà retuli pag. 135. Eandem recitat & Renaudotius Historia Alexandrina pag. 356. qui tamen mendosum codicem sequutus pro Julio Papa pag. 360. *Hippolytum Romanum Episcopum* vertit, & pag. 362. pro *Apamea*, *Euphemiam* habet & pro *Symnada*, *Semenduam*, & pro *Ramatua*, *Abtuam*, & pro *Garma Jermam*, quarum urbium Episcopi ibidem laudantur Sergius, Jacobus, Joannes & Constantinus.

Sergius Episc. Sarug.

Sub Joanne claruit Ignatius Episcopus, qui & Isaac, ܪܗܛܐ *Cursor* propterea appellatus, quod monasteria montis Edessæ lustrare solitus esset. Hic cœnobium Deiparæ, & majorem Melitinæ Ecclesiam ædificavit.

Ignatius *Cursor* Episcopus Melitinæ.

Athanasius V. Patriarcha cognomento Salachensis.

32. ATHANASIUS ܨܠܚܝܐ *Salachensis*, qui & *Lazarus* ex monacho cœnobii Aaron Sigaræ in Patriarcham ordinatus à Lazaro Anazarbæ Metropolita ܒܩܛܝܢ ܩܪܝܬܐ ܕܒܐܬܪܐ ܕܓܝܚܘܢ *in Catin pago regionis Gebon*, feria 5. die 21. Octobris, anno Græcorum 1298. Habitavit in monasterio *Bared*, quod & novis ædificiis ab ipso auctum fuit. Erat tum Antiochenus Græcorum Patriarcha Agapius, qui Jacobitis nullam molestiam creavit. Athanasius verò quum annos 16. sedisset, obiit in cœnobio Barsumæ, quod in regione Claudiæ situm est, ordinatis Episcopis 38. & Ignatio Bar-Chichi Maphriano, qui à Christiana fide ad Mahometanam superstitionem defecit. De ejus Synodica ad Philotheum

Lazarus Episc. Anazarbæ.

Agapius Græcorum Patriarcha.

Ignatius Maphrianus apostata.

Ale-

Alexandrinum dixi pag. 141. de qua & Renaudotius pag. 386. Quod verò in Tractatu de Fide Patrum tom. 1. Biblioth. nostræ pag. 625. num. 28. Cod. Arab. 23. idem Philotheus Synodicam ad *Dionysium Antiochenum* scripsisse dicitur, mendum amanuensis puto, qui pro *Athanasio Salachensi* nomen Dionysii obtrusit: nullus enim Dionysius Antiochenam Jacobitarum Ecclesiam sub Philotheo rexisse legitur, ut ex Bar-hebræi Chronico & ex catalogo Barsalibæi liquet: quamobrem emendandum quod suprà cit. pag. 141. de Dionysio Athanasii hujus præcessore notavi: tùm etiam quod Athanasium hunc, qui Philotheo Alexandrino æqualis fuit, in serie Barsalibæi nonagesimum esse dixi: est enim octogesimus sextus, idemque hujus nominis quintus, non sextus, ut ex dictis liquet. Per idem tempus Joannes Melitinæ Episcopus cum septem monachis Jacobitis Byzantium abductus, & in carcerem conjectus est, Græcis Melitinensem Jacobitarum Ecclesiam, quæ *Cursoris* dicitur, occupantibus.

Joannes Episc. Melitinæ.

Anno 1299. ordinatus fuit ab Athanasio Joannes Episcopus cœnobii Cartaminensis, de quo hæc Bar-hebræus. ܗܘ ܕܚܕܬ ܠܟܬܝܒܬܐ ܐܣܛܪܢܓܠܝܐ ܕܫܘܪܟܢܐ ܕܫܠܝܐ ܗܘܐ ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܐܐ ܫܢܝܢ ܡܢ ܚܙܘܐ ܕܟܬܒܐ ܝܠܦ ܗܘ ܒܢܦܫܗ ܘܐܠܦ ܠܒܢܝ ܐܚܘܗܝ. ܘܐܬܝܗܒܬ ܡܘܗܒܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܠܟܬܝܒܘܬܐ ܠܥܡܢܘܐܝܠ ܘܠܐܚܘܗܝ ܢܚܐ ܒܣܪܘܬܐ. ܫܕܪ ܕܝܢ ܠܦܛܪܘܣ ܐܚܘܗܘܢ ܠܡܠܝܛܝܢܝ ܘܐܝܬܝ ܪܩܐ ܘܟܬܒ ܥܡܢܘܐܝܠ ܫܒܥܝܢ ܦܢܩܐ ܦܫܝܛܬܐ ܘܫܒܥܝܢܝܬܐ ܘܗܪܩܠܝܬܐ ܘܦܢܩܝܬܐ ܕܡܐܡܪܐ ܬܠܬ ܓܘܕܐ ܘܩܝܡ ܠܥܘܡܪܐ ܕܩܪܬܡܝܢ: ܟܬܒܐ ܕܐܟܘܬܗܘܢ ܩܫܝܐ ܒܥܠܡܐ.

Joannes Episc. Cartaminen.

Hic characteres stronghylos, quorum usus jam ab annis centum sublatus fuerat, restituit, ex librorum inspectione ipse discens, filiosque fratris sui docens. Qua in re perfectum scriptionis donum concessum fuit Emmanueli, ejusque fratri Nache-Bsiruotæ. Misit autem Joannes *Episcopus Petrum eorum fratrem Melitinam, qui pergamenas attulit: Scripsitque Emmanuel septuaginta Codices, scripturam nimirùm Versionis Simplicis, & τῶν septuaginta, & Heracleensis, & Tomum Homiliarum in tres Choros distributum: eosque cœnobio Cartaminensi ex legato dedit: libros, inquam, quibus similes in toto terrarum orbe haud facile est reperire.* Hæc in gratiam studiosorum Antiquitatum Syriacarum notavi, ut intelligant Syros æquè ac Græcos & Latinos liberalibus omnis generis artibus etiam sub Mahometanorum tyrannide operam dedisse: & quidem quod ad Codicum scriptionem pertinet, res Calligraphica ex Syriacis & Arabicis Codicibus, quibus Bibliotheca nostra Vaticana nuper cumulata est, plurimum illustrari potest.

33. JOANNES ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܥܒܕܘܢ *filius Abdon* Melitinæ natus, anno ætatis duodevigesimo monasticam vitam in cœnobio *Cursoris* invitis parentibus professus, monasterium Barsumæ primùm petiit: deinde in rupe quadam ad Euphratis fluenta habitavit: demùm ad montem Nigrum apud Antiochiam se recepit: ubi quum annos quadraginta egisset, post Athanasii obitum in Synodo Episcoporum electus, anno Græcorum 1315. die 4. Julii ordinatus fuit Diaconus, die sequenti Presbyter, & die 6. Patriarcha, Petro Haranita manum ei imponente: idque anno ætatis sexagesimo. Quum autem regendis populis ineptum se judicaret, Davidi cuidam monacho Syncello suo id munus commisit, qui multos in Ecclesiam abusus induxit. Anno Patriarchatus ejus vigesimo septimo, postquam Episcopos 47. ordinasset, ex-

Joannes VIII. cognomēto Abdon Patriarcha.

Petrus Episc. Haran.

Nicephorus Græcus Episc. Melitinæ.

excitata fuit in eum perſecutio à Nicephoro Melitinæ Græcorum Metropolita. Hic Joannem apud Romanum Imperatorem accuſavit, quod Græcos erroribus Monophyſitarum imbuere ſatageret. Romanus hominem Byzantium perduci jubet. Anno Græcorum 1340. die 15. Junii Joannes cum ſex Epiſcopis, & viginti Presbyteris atque monachis Jacobitis, Nicephoro deducente, Byzantium ingreſſus, quum à ſua ſecta recedere noluiſſet, ab Imperatore in cœnobium Caji, quod in regione Bulgarorum ſitum eſt, relegatus fuit: ubi quatuor poſt annis deceſſit, die nimirùm ſecunda Februarii anno Græcorum 1344. (qui anno Chriſti 1033. reſpondet.) Cadaver à Joanne ejus diſcipulo ſepultum. Epiſcoporum, qui Joannem comitati fuerant hic exitus fuit: Ignatius Melitinæ, Moyſes Heſnæ, & Iſaac Arcæ ad Græcorum fidem tranſierunt: Elias verò Symnadæ, Joannes Hadeth, & Dionyſius ܕܬܠܦܛܪܝܩܝ Tel-Patriciæ in Jacobitarum erroribus conſtantes perſtitere: & Dionyſius quidem poſt Romani obitum è carcere dimiſſus eſt: Joannes verò in vinculis vitam reliquit: Elias à populo coram Palatio lapidibus obrutus interiit: Moyſes denique & Iſaac fugâ ſibi conſulentes, in Syriam rediere, ubi porrecto ſupplici libello, ad communionem Jacobitarum admiſſi ſunt.

Ignatius Melitinæ. Moyſes Heſnæ. Iſaac Arcæ. Elias Symnadæ. Joannes Hadeth. Dionyſius Tel-patriciæ.

Eadem ferè de Joanne Abdon Michael Epiſcopus Taneos in vita Zachariæ LXIV. Alexandrini Coptorum Patriarchæ apud Renaudotium à pag. 402. ad pag. 406. cujus verba recitavi ſuprà à pag. 146. ſed hìc emendanda, quæ hujuſce Chronici Syriaci ſubſidio deſtitutus perperàm affirmaveram. In primis pag. 145. Joannem hunc Abdon dixi *in ſerie Barſalibæi eſſe nonageſimum tertium Jacobitarum Patriarcham Baſilii & Joannis Barſuſan ſucceſſorem*, quum ſit octogeſimus ſeptimus, poſt Athanaſium Salachenſem & ante Dionyſium, ut ex Bar-hebræo liquet: quamobrem delenda nota pag. 146. ab iis verbis, *Fallitur Michaël*, uſque ad Barſalibæi teſtimonium, quod ibidem uſurpavi. Deinde verum eſt, quod pag. 148. à Michaële narratur, ſcilicet, *Joannem Abdon, quum in Patriarcham electus eſt, ſimplicem monachum fuiſſe*; ac proinde delenda nota, quæ ab iis verbis incipit, *quum in Patriarcham &c.* Quod tamen de anno mortis Joannis Abdon ab eodem Michaële pag. 151. dicitur, *eum* nimirùm *anno Martyrum* 747. *Chriſti* 1031. *obiiſſe*, ex Bar-hebræo corrigendum, qui ejus mortem duobus poſt annis refert. Binæ Synodicæ Joannis ad Zachariam, totidemque hujus ad Joannem Abdon exhibentur in Cod. Arab. 23. tom. 1. Bibliot. Oriental. pag. 625. num. 31. & ſeqq. Vixit autem Zacharias uſque ad annum Martyrum 748. Chriſti 1032. ut apud Renaudotium pag. 401.

34. DIONYSIUS [1], qui & ܚܝܐ *Haje*, ex Archimandrita cœnobii Lazari in regione Gubæ apud *Tangu* ܛܢܓܘ pagum, in Synodo Epiſcoporum, qui poſt Joannis obitum in ܛܘܡܢܝܢ *Tumenino* Claudiæ oppido convenerant, in monaſterio S. Domitii ejuſdem loci ordinatus fuit ab Abraham ܕܩܠܝܣܘܪܐ *Calliſuræ* Epiſcopo, anno Græcorum 1345. Hic è Græcorum ditione in Arabum terras evadens, Amidæ ſedem fixit. Refert enim Michael Taneos Epiſcopus in vita Zachariæ Alexandrini apud Renaudotium p. 406. *Joannem Abdon Patriarcham paulo antequam è vita diſcederet, præcepiſſe di-*

[1] Dionyſius IV. qui & Haje Patriarcha.

Abraham Epiſcopus Calliſuræ.

NOTA.

[1] *Dionyſius*. Theodoſius appellatur in Diptychis Jacobitarum, ut ſuprà pagina 326.

discipulo, *ut suo nomine significaret successori in Cathedra Jacobitarum Antiochena suo*, *ne in posterum sedem in Græcorum provinciis figeret*; *verùm Amidæ aut Edessæ resideret*: metu scilicet Græcorum Imperatorum, ne, quod Joanni Abdon & alteri Joanni contigerat, cæteri Jacobitarum Patriarchæ Byzantium abducerentur. Quod verò addit Michael in eadem vita pag. 407. *post Joannis nimirùm obitum à Jacobitis electum fuisse ejus ex fratre nepotem eodem nomine*, *ad quem Synodicam Christoduli Alexandrini se detulisse testatur idem Michael postquam constitutus fuisset Episcopus Taneos*, *simulque secum fuisse Gabrielem Episcopum Saæ*; id, inquam, Barsalibæo & Barhebræo accuratis rerum Syriacarum Scriptoribus repugnat, qui post Joannem Abdon non Joannem alterum ejus ex fratre nepotem, sed Dionysium collocant. Et quidem rectè: nam in Tractatu de Fide Patrum tom. 1. Bibl. Orient. pag. 625. num. 35. & seqq. tres exstant Synodicæ: una scilicet Dionysii Antiocheni ad Senuthium Alexandrinum, qui Christodulo præcessit, & binæ Senuthii ad Dionysium anno Martyrum 751. & 752. scriptæ, quibus Joannis Antiocheni ad Christodulum Alexandrinum Synodicæ à num. 38. subjunguntur: quod palàm facit, Dionysium Joanni præcessisse. Vixit autem Dionysius in Patriarchatu annos 10. ordinatisque Episcopis 36. obiit Amidæ, ejusque corpus in majori ejusdem urbis Ecclesia sepultum fuit.

JoannesIX. Abdonis ex fratre nepos, Patriarcha.

35. JOANNES, qui & *Theodorus*, Joannis Abdon ex fratre, vel ut in Serie Barsalibæi & in vita Christoduli Alexandrini legitur, ex *sorore* nepos, ex monacho cœnobii Bar-Gaghi in monte Melitinæ, in Patriarcham invitus eligitur mense Augusto anno Græcorum 1360. postquam Sedes annos 5. vacua fuisset. Elias Zeugmæ Episcopus manum ei imposuit in Synodo Episcoporum Amidæ. Sedit annos 8. menses 10. ordinavit Episcopos 30. Deposuit nonnullos Episcopos, quod tempore Sedis Vacantis Ecclesias mutare ausi fuissent. Synodicæ ejus ad Christodulum Patriarcham Alexandrinum habentur in Tractatu de Fide Patrum loc. cit. num. 38. & 39. Nam quæ ibid. num. 42. ad eundem Christodulum scripta legitur anno Martyrum 782. Christi 1066. non hujus Joannis est, sed alterius cognomento Bar-Susan, de quo infrà. Hic enim Joannes, ut suprà dixi, circa annum Græcorum 1369. Christi 1058. obiit.

Elias Episcopus Zeugmæ.

Athanasius VI. qui & Haje, Patriarcha.

36. ATHANASIUS [1], qui & ܚܝܐ *Haje*, abdicato Arsamosatæ Episcopatu, quum in cœnobium Aaron Sigaræ secessisset, post Joannis obitum in Patriarcham ab Occidentalibus Episcopis electus fuit anno Græcorum 1369. in cœnobio ܦܐܪܣ *Phares* regionis ܚܣܢܡܢܨܘܪ *Hesen-Mansur*. Orientales coacta Amidæ Synodo, factum Occidentalium improbantes, quod scilicet Athanasium ex Episcopali ad Patriarchalem dignitatem promovissent, in aliud longe gravius facinus prorupere, *Josue Bar-Susan* Joannis, cujus suprà memini, Patriarchæ Syncellum ac discipulum, ordinantes, qui & *Joannis* nomen assumpsit. Et hanc quidem in vulgus schismatis sui causam obtendebant, Joanne ipso Bar-Susan multos tractatus de illegitima Episcoporum translatione publicante. Athanasiani verò exemplis Episcoporum se tuebantur, qui ad majores Ecclesias translati fuerant, ut ad Antio-

Joannes, qui & Josue Bar-Susan.

NOTA.

1 *Athanasius*. In Diptychis Jacobitarum *Theodosius* dicitur, eique duo alii ante Joannem Bar-Susan subjunguntur, quos neque Bar-hebræus, neque Barsalibæus nominant. *Joannes* scilicet Bar-Abdon, & *Athanasius* alter. Mendum amanuensis crediderim, qui ea nomina præmisit, quæ post describere debebat, ut infrà dicam.

tiochenam Meletii Sebastes, Eliæ Euphemiæ, & Joannis Haran: ad Constantinopolitanam Procli Cyzici, & Anthimi. Ad hæc respondit Bar-Susan, multa majoribus nostris licuisse, quæ sua ætate haud licerent, nec eorum facta, quæ Canonibus contraria sunt, in exemplum trahi oportere. Verùm tamen quum rem eò devenisse cerneret, ut ad tribunal Regum Athanasianis confugere statutum esset, Dignitatem abdicavit, librorum lectioni & scriptioni totum se tradens. Athanasius postquam annos 5. cum dimidio sedisset, suumque ex sorore nepotem Ignatium virum Græci & Syriaci sermonis peritum, Melitinæ Episcopum ordinasset, à Græcis comprehensus, unàcum præfato Ignatio in cœnobium Eudoxii, quod suprà Melitinam est, detrusus fuit: ubi quinto post mense quum Byzantium traheretur, in urbe Arca obiit. Cadaver ad cœnobium Aaron Sigaræ translatum. Ignatius verò Constantinopolim perductus, quum in Monophysiticis erroribus tuendis perstitisset, in montem Macedoniæ Cajum relegatus, mortuo post tres annos Imperatore Duca, Melitinam repetiit.

Ignatius Episc. Melitinæ.

Joannes X. qui & Bar-Susan Patriarcha.

37. JOANNES *Bar-Susan* post Athanasii obitum, ab Episcopis, qui in cœnobio ܕܡܪܝ ܐܒܚܝ *Mar Abhai* ad Euphratis ripas convenerant, Patriarchalem dignitatem, quam pridem abjecerat, suscipere coactus, in eodem cœnobio quatuor suprà viginti Canones de disciplina Ecclesiastica condidit. Quinque præterea Episcopos ob varia crimina exauctoravit, aliis eorum in locum substitutis. Jejuniis & vigiliis addictus, pedes ambulare solitus, scriptioni intentus, quum annos 9. sedisset, Episcopis 17. ordinatis, decessit Amidæ anno Græcorum 1384. Cadaver in Ecclesia Deiparæ in arca marmorea apud tumulum Joannis Patriarchæ ejus præceptoris conditum.

ܡܠܝܗ ܠܗ̇ ܠܐܪܥܐ ܐܓܪ̈ܬܐ ܘܦܘ̈ܢܩܐ
ܘܡܟܬܒ̈ܢܘܬܐ ܒܣܝ̈ܡܬܐ . ܘܣܓܝ ܣܘ̈ܥܪܢܐ
ܘܟܬܒ̈ܐ ܘܥܒܕ : ܥܒܕ ܒܡܐܡܪ̈ܐ ܠܐ
ܡܠܡܪ̈ܐ ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܘܕܡܪܝ ܐܝܣܚܩ
ܘܟܢܫ ܐܢܘܢ ܒܟܬܒܐ ܚܕ ܘܫܪܝ ܠܡܟܬܒܘ
ܒܐܝܕܗ ܟܕ ܣܒ ܗܘܐ ܘܐܬܥܢܝ
ܘܫܒܩܗ ܗܘܐ ܡܘܬܐ
ܠܐ ܫܘܠܡܐ :

Epistolis (inquit Bar-hebræus) *& suavium adhortationum libellis totum terrarum orbem implevit; & præter multos quos scripsit, libros, operam etiam dedit sermonibus S. Ephræm & S. Isaac* [1] *quos in unum volumen collegit: manuque sua exarare jam senex aggressus fuerat, sed interveniente morte imperfectum reliquit. Obiit autem Amidæ.* ܟܕ ܥܡܘܪܐ ܕܛܝ̈ܝܐ
ܡܛܠ ܗܘܐ ܡܛܠ ܢܟܠܐ ܕܝܘ̈ܢܝܐ :
Nam in ditione Arabum propter Græcorum fraudem morabatur.

Sub Joanne Barsusan & Christodulo

NOTA.

1 *S. Isaac*. Ad calcem Codicis Syriaci 4 tom. 1. Bibl. Orient. p. 608. hæc nota legitur, quam cit. Tom. p. 215. retuli: *Explicit libellus iste in quo continetur suavis doctrina S. Mar Isaac .... orate pro peccatore .... qui eundem transcripsit ex accurato exemplari S. Mar Joannis Patriarchæ, cognomento Bar-Susan claræ memoriæ*. De Isaac verò, quem hic *Sanctum*, ut reverà fuit, Bar-hebræus appellat, vide quid idem Bar-hebræus in hac Chronici Syriaci Parte fol. 263. scripsit ܒܗ ܒܙܒܢܐ

ܐܝܣܚܩ ܪܝܫܕܝܪܐ ܐܘ ܡܡܠܠܐ ܒܐܘܪܗܝ ܗܘܐ.
ܗܢܐ ܐܦ ܗܪܛܝܩܐ ܗܘܐ ܘܥܡ ܙܒܢܐ ܐܫܬܚܠܦ.

Per idem tempus, hoc est, circa annum Christi 450. *Edessæ claruit Isaac Archimandrita & Scriptor. Hic & hæreticus fuit, & religionem cum tempore commutavit*. Ubi hæreticum Isaacum appellat, quod hæreticos Monophysitas exagitans, pro Synodo Chalcedonensi decertavit. Miror Bar-hebræi inconstantiam, Isaacum modò Sanctum, modò hæreticum appellantis.

Controversia de sale & oleo in pane Eucharistico.

dulo Alexandrino agitata est Syros inter & Coptos controversia de sale & oleo, quæ Syri Jacobitæ pani Eucharistico admiscebant, de qua Renaudotius hist. Alex. pag. 425. & nos suprà pag. 145. Exstat Cod. 40. ad calcem hujus tomi *Epistola* ejusdem Barsusan hac de re ad Christodulum, quæ scripta dicitur anno Græcorum 1396. sed mendum est manifestum, quum Barsusan anno Græcorum 1384. & Christodulus anno 1389. obierint.

Auctor vitæ Christoduli apud Renaudotium lib. cit. pag. 445. hos Antiochiæ Jacobitarum Patriarchas sub finem Vitæ ejusdem Christoduli laudat: *Joannem* nimirùm nepotem ex sorore Joannis alterius cognomine filii Abdon: *Basilium*, qui anno uno tantum superstes fuit & mensibus sex: & *Dionysium*, seu *Lazarum*, qui post diuturnam Sedis vacationem anno Martyrum 795. Christi 1079. electus fuit. Ejus verba recitavi suprà p. 147. Verùm quæ ibi de *Joanne* Basilii præcessore dicuntur, non ad Joannem Abdonis ex sorore nepotem, sed ad Joannem Bar-Susan referenda sunt, cui Basilius & Dionysius Lazarus successere, ut mox dicam. Interim emendandum quod suprà pag. 144. de ætate Barsusan scripsi, eam nimirùm ultrà annum Christi 1010. extendi non posse, obiit enim anno Græcorum 1384. Christi 1073. ut suprà dictum est. Deinde quod pag. 145. Joannem Barsusan alium dixi à Joanne, sub quo mota est quæstio de sale & oleo: unus enim idemque est, ut ex dictis apparet.

Bar-hebræus in vita Joannis Abdon Patriarchæ, Græcos refert anno Christi 1029. à Jacobitis exegisse, ne oleum pani Eucharistico admiscerent. ܩܘܡܘ ܚܠܒܘ ܒܡܫܚܐ ܐܣܘܪܐ ܡܢܗܘܢ ܠܦܛܪܝܪܟܐ ܘܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܐܘܒܠܘ ܠܦܛܪܝܪܟܐ ܘܠܐܚܐ ܕܡܦܪܝܢܐ. ܘܒܬܪ ܡܫܩܠܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܟܕ ܠܐ ܐܬܪܓܝ ܡܠܟܝܐ: ܐܡܪܘ ܕܒܠܚܘܕ ܠܐ ܢܪܡܘܢ ܡܫܚܐ ܒܩܘܪܒܢܐ ܘܠܐ ܢܪܫܡܘܢ ܒܨܒܥܐ ܚܕܐ ܨܠܝܒܐ ܐܠܐ ܒܬܪܬܝܢ.

Tùm (inquit) *facto rursùs conventu Patriarcham* (Græcorum) *& Episcopos arcessentes*, Joannem Abdon *Patriarcham & Eliam Symnadæ* Episcopum *sedere jusserunt. Quumque post longam disputationem nostros in suam sententiam flectere nequivissent, id unum ab iis postularunt, ne scilicet oleum Eucharistiæ admiscerent, neve crucem unico digito, sed duobus formarent*. Nihil hoc facto antiquius de sale & oleo hucusque legi apud Scriptores, si illud Isaaci magni carmen excipias, quod pag. 183. suprà indicavi.

Basilius II. Patriarcha. Athanasius Ep. Edessæ.

38. BASILIUS ex monacho & œconomo cœnobii Barsumæ, ab Episcopis sorte electus, ab Athanasio Edessæ Episcopo mense Januario anno Græcorum 1385. in Hesen-Mansur invitus ordinatur, quum sibi barbam, vitandæ ejus dignitatis causa, abrasisset. Sedit annum unum cum dimidio. Obiit Maipheractæ, postquam Joannem è cœnobio Cartaminensi Maphrianum Tagriti, & sex præterea Episcopos ordinasset, quos inter Abdon Symnadæ metropolita fuit. Hic autem Abdon ex familia Joannis Abdon Patriarchæ Archimandrita erat cœnobii ܕܒܝܬ ܓܓܐ Beth-Gaghæi: ejusque nomen unà cum Basilio in schedula scriptum fuerat, quum Patriarchæ electio, ob dissensum Episcoporum, sorte facta est. Basilii meminit Renaudotius pag. 445.

Joannes Maphrianus.

Abdon Episc. Symnadæ.

Joannes XI. cognomento Abdon Symnadæ olim Episcopus, illegitimus Patriarcha. Simeon Chisumæ Episc. Athanasius Samosatæ Episc.

39. JOANNES, qui & *Abdon*, Symnadæ Episcopus à Basilio ordinatus, post ejus mortem conspirantibus Simeone Chisumensi & Athanasio Samosateno, qui ejus nomen quum ante Basilium sorte extractum esset, à Præside Synodi occultatum fuisse dictitabant, in Patriarcham proclamatus, Philartum militiæ Armeno-

menorum Præfectum muneribus induxit, ut reliquos Episcopos ad manum sibi imponendam compelleret. Episcopi post Abdonis ordinationem collatis Philarto unusquisque centum denariis obtinuere, ut libertatem sibi quemcumque alium vellent eligendi in Patriarcham concederet. Vixit autem Abdon sub 4. Patriarchis usque ad tempora Athanasii Abulpharagii, ordinavitque Episcopos 4. quorum unus fuit Cyrinus, qui Amidæ ad Mahometanam sectam transiit. Hic nonagesimus tertius est in serie Barsalibæi, quem pag. 145. cum Joanne Abdon seniore in serie ejusdem Barsalibæi octogesimo septimo ex nominis similitudine confudi. Nulla ejus mentio in Historia Alexandrina, ut ex suprà allato Renaudotii testimonio liquet.

Cyrinus Episc. apostata.

Dionysius V. qui & Lazarus Patriarcha.

40. DIONYSIUS, qui & *Lazarus* Archimandrita cœnobii Barsumæ, postquam Episcopi ex Philarti potestate, ut suprà dictum est, evasissent, in eodem Barsumæ monasterio anno Græcorum 1388. feria sexta ante festum Palmarum à Joanne Maphriano Tagriti in Patriarcham consecratus est. Obiit in Hesen-Mansur mense Decembri, postquam annum unum sedisset. Sepultus in Ecclesia Sancti Theodori. Scripsit Synodicam, quæ allata fuit ad Cyrillum Alexandrinum Christoduli successorem per Thomam quendam Presbyterum, de qua Renaudotius pag. 445. & nos suprà p. 147. Alius proinde est à Dionysio, cujus Synodicam ad Senuthium laudavi pag. 152.

Joannes Maphrianus.

Joannes XII. Patriarcha.

41. JOANNES anachoreta in regione ܩܪܣܢܐ *Carsenæ*, post Dionysii obitum, quum Joannes Abdon Sedem per annos septem invasisset, convenientibus in Ecclesia S. Georgii Melitinæ Episcopis, qui Abdonem velut hæreticum damnaverant, in Patriarcham electus fuit anno Græcorum 1397. Ignatio ejusdem Melitinæ Episcopo manum ei imponente. Obiit anno 1399. postquam annum unum cum dimidio sedisset. Cadaver in cœnobio Bared sepultum. Ordinavit Episcopos quinque. Hujus Patriarchæ in Diptychis Jacobitarum, & in Historia Alexandrina Renaudotii nulla mentio. Quæ verò toto capite 30. pag. 153. & seq. de eo tamquam à Joanne Barsusan diverso scripsi, emendanda sunt ex dictis.

Ignatius Melitinæ Ep.

Dionysius VI. qui & Marcus Archimandrita.

42. MARCUS Archimandrita cœnobii Bared, Joanne defuncto quum Sedem Joannes Abdon iterum invasisset & quatuor insuper Episcopos ordinasset, oblatis Philarto Armenorum militiæ præfecto ter mille denariis duos Episcopos ad consecrandum se in Patriarcham compulit, *Dionysii* nomine assumpto. Maphrianus Joannes cæterique Episcopi coacta Synodo, utrumque damnarunt: Abdonem scilicet & Dionysium. Atque ita per sex annos schisma duravit. Tùm verò Episcopi iterùm congregati, ex duobus malis minus elegere, Abdone rejecto Dionysium recipientes, suadente maximè Joanne Maphriano, cui Dionysius Nisibenam diœcesim adjunxerat: ex quo tempore cœpit Nisibis ad Maphriani ditionem spectare. Dionysius verò quum annum unum & menses septem sedisset, obiit anno Græcorum 1401. sepultus in cœnobio ܙܪܢܘܟܐ *Zarnuchæ* ditionis Melitinæ. Ordinavit Episcopos duos. In Diptychis Jacobitarum nulla ejus mentio.

Athanasius VII. qui & Abulpharagius Patriarcha.

43. ATHANASIUS qui & *Abulpharagius* ܒܪ ܚܡܘܪܐ *Bar-Chamore*, patria Amidensis, Melitinæ educatus, monasticam vitam in cœnobio Barsumæ [1] professus, quum Joannes Abdon post Dionysii mortem Patriarcha-

NOTA.

1 *Barsumæ*. Vide Renaudotium in Hist. Alex. pag. 446. ubi ex Christianis & Mahometanis Scriptoribus multa disserit de hoc Barsumæ cœnobio.

archatum iterùm usurpasset, congregatis in castro ܩܪܡܝܣ *Karamis* regionis Melitinæ Episcopis, per sortem electus, vix post menses novem adduci potuit, ut consecrari se in Patriarcham pateretur. Gabrielis itaque Græci Melitinæ Præfecti operâ in Ecclesiam *Cursoris* vi adductus, à Timotheo Tel-Patriciæ Episcopo ordinatus fuit die Dominico, Kalendis Decembris an. Græcorum 1042. sed mox ejusdem Gabrielis jussu, quod summam pecuniæ, cui is inhiabat, nequaquam solvisset, in prostibulum conjectus, Jacobitis quater centum aureis pro ipso pendentibus dimissus, in cœnobium Barsumæ se recepit. Anno 1406. defuncto Ignatio Melitinæ Archiepiscopo, Athanasius Saidum Barsabuni virum Græci & Syriaci sermonis peritum, in cœnobio Eliæ Prophetæ in Cancrata ditionis Amidensis vico, ejus loco Episcopum ordinavit: cujus necem ex hoc Bar-hebræi Chronico retuli suprà pag. 211. Quod verò pag. seq. ea Syriaci Chronici verba ܘܐܬܬܣܝܡ: ܒܥܕܬܐ ܪܒܬܐ ܕܪܗܛܐ ܦܓܪܗ: latine sic reddidi, *& in majori Præcursoris Ecclesia ejus corpus sepultum fuit*, id, inquam, ex ejusdem Barhebræi testimonio à nobis suprà allato pag. 351. emendandum, & loco *Præcursoris* reponendum *Cursoris*: non enim ea Melitinæ Jacobitarum Ecclesia Joanni Baptistæ Præcursori Domini dicata erat, sed ab Ignatio Episcopo Jacobita cui *Cursori* cognomen, exstructa. Nunc ad Athanasium regredior. Is ut Abdonis insidias evitaret, Bagdadum petens, diploma quod ex corrupta latina voce ܣܝܓܝܠܝܘܢ *Sigilion*, hoc est, *Sigillum* à Bar-hebræo ubique appellatur, ab Abugiafaro Chalipha obtinuit. Paulò post reverso ex urbe Bagdado Athanasio, moritur Abdon in Hesen-mansur, qui pœnitentia ductus, quod eam sectam longo schismate vexasset, corpus suum ante fores Ecclesiæ sepeliri jussit, ut ab ingredientibus & exeuntibus conculcaretur. Athanasius facto Episcoporum conventu, Abdonem jam mortuum absolvit, eique exequias celebravit: Ajebat enim, eum primatus quidem amore ductum fuisse; non tamen à fide aberrasse. Interea quum Saido Bar-Sabuni defuncto Melitina urbs, quæ à Turcis capta fuerat, septem annorum spatio Episcopo caruisset, Athanasius Patriarcha ad eum Episcopatum è Gubensi Ecclesia Dionysium transtulit cognomento ܒܪ ܡܥܕܝܢܐ *Bar-Maudiana*, Athanasii ipsius præceptorem, & Joannis Bar-Susan olim Patriarchæ discipulum, qui scriptionem & lectionem librorum Ecclesiasticorum ibidem instauravit, postquam exactum divinorum officiorum ritum, qui in cœnobio Bar-Gaghæi observabatur, cœnobitas monasterii Barsumæ, apud quos destructâ Gubâ sese receperat, summo cum labore docuisset. Eundem Dionysium duodecimo post anno Athanasius deposuit, ut mox dicam. Per idem tempus Athanasius, qui Abugalebum Bar-Sabuni, Saidi Melitinensis fratrem, virum Syriaci & Græci sermonis peritum, Metropolitam Edessæ ordinaverat eique Basilii nomen imposuerat, nondum exactis ab ejus ordinatione quadraginta diebus Episcopatu dejecit. Et hanc quidem depositionis ejus causam fuisse ferunt. Quum Cimelia Patriarchalis Sedis ab intruso Abdone usurpata, apud Edessenos pro quadam auri summa quam is debebat, deposita fuissent, Athanasius Abugalebum hac conditione Episcopum Edessæ ordinavit, ut ea incunctanter sibi restitueret. Abugalebus, qui chirographum suum Patriarchæ dederat, quo promittebat, se Episcopali dignitate non ante functurum, quàm cimelia reddidisset, quum Edessam venit, rescripsit Athanasio, se promissis stare non posse, quod principes ejus urbis,

Timotheus Ep. Tel-Patriciæ.

Joannes qui & Said Bar-Sabuni Ep. Melitinæ.

Abdonis Patriarchæ interitus.

Dionysius Bar-Maudiana, Gubæ primùm, deinde Melitinæ Episcopus.

Basilius, qui & Abugaleb, Episcopus Edessæ.

urbis, apud quos cimelia erant, sibi impedimento essent. Athanasius indignatus sententiam suspensionis in Abugalebum tulit, quam ille nequaquam curavit, Codices in sua potestate non esse dictitans. Hinc scissi in duas factiones Edesseni: alii pro suo Archiepiscopo stabant: alii Athanasium Patriarcham in ipsum veluti rebellem commovebant. Abugalebus Francos Edessæ dominos rogat, ut Athanasium sibi placatum reddant. Dionysius quoque Melitinæ Episcopus vir provecta ætate cum septuaginta nobilibus ejus civitatis viris Patriarcham eadem de causa adit. Is verò tantùm absuit, ut Francorum aut Dionysii preces pro Abugalebo exaudiret, ut potiùs Dionysium Episcopatu Melitinæ dejecerit, quod Abugalebi partes suscepisset, ejusque loco *Elisæum* cœnobii Bared archimandritam ordinaverit, imposito ipsi Joannis nomine, quem tamen Melitinenses rejecerunt, postquam eum vino addictum esse cognovissent. Facinus prætereà inauditum admisit. Nam quos Abugalebus Presbyteros & Diaconos ordinaverat, perinde ac si manus impositio irrita & inanis esset, Athanasius eos iterùm ordinavit. Quumque aliquando ordinationem Presbyteratus nonnullis iterasset, quin prius eis ordinem Diaconatus conferret, eo facto attonitus & quid agendum esset ignorans, hoc imprudens consilium cepit, ut eis præciperet, ne Liturgiam nisi præsente Diacono celebrarent; quasi verò Diaconi præsentia illegitimam Presbyteri ordinationem supplere queat. Abugalebus in cœnobium ܕܘܝܪ *Duair*, quod in ditione Antiochiæ situm est, profectus, Patriarcham Francorum adit, Athanasium accusaturus. Is Athanasium rogavit, ut Abugalebum à censuris solveret. Recusantem excedere urbe vetat. Athanasius à Principe Antiochiæ per Abdelmessiam Edessenum Melchitam impetrat, ut ad cœnobium Eliæ in Cancrata Amidensis regionis pago situm se recipiat. Ibi contentionem habuit cum Isaaco Diacono propter Ecclesiæ domos, vineas & agros, quos ille usurpaverat. Isaac Principem Amidæ inducit, ut Patriarcham ad absolvendum se à censuris compellat. Goselinus Edessæ Dux Athanasium, qui Amidam urbem jussu ejus Principis pro carcere habebat, dimittendum curat. In cœnobium itaque Barsumæ quum venisset, Edessenam Ecclesiam interdicit propter Abu-galebum: Tres insuper Episcopos censuris dum vixere, ligatos voluit, Dionysium scilicet Bar-Maudiana, qui Episcopatum per annos quinquaginta gessit, & Callisurensem, & Tur-Abdinensem: nec ullis precibus adduci potuit, ut eos etiam morti proximos absolveret. Denique Dominico Pentecostes die quum Liturgiam in præfato Barsumæ cœnobio inchoasset, ubi ad invocationem Spiritus Sancti pervenit, deliquium animi passus, Episcopo Gargaræ sacrum perficiente, domum deportatus est. Sabbato, die 8. Junii, anno Græcorum 1440. hora tertia decessit, postquam annos 38. sedisset. Maphrianum Tagriti Dionysium, qui & Moyses, & Episcopos 64. ordinavit. Cognita Athanasii morte Abugalebus quum ad Synodum, quæ Chisumæ celebrabatur, properaret, Samosatæ ex equo decidit, & paulò post Edessæ moritur. Sub Athanasio Patriarcha conditum fuit cœnobium ܕܦܫܟܝܢ *Pheschinense* ad ripas Euphratis juxta ruinas cujusdam monasterii quod Samosatenorum dicitur, per ܦܠܘܛܝܢ *Palutianum* monachum, qui è regione *Carsena* ad cœnobium Barsumæ venerat, & per Davidem cum sociis monachis, qui in cœnobio ܐܒܗܝ *Ab.hai* morabantur. Dionysius Melitinæ & Abugalebus Bar-Sabuni quod ii monachi revelationes & miracula jactarent, veluti Messalianorum hæresi infectos,

Joannes qui & Elisæus Episc. Melitinæ.

Abdelmessias Melchita.

Dionysius, qui & Moyses Maphrianus.

Pheschinensis cœnobii conditus.

Palutianus monachus, David, & Habacuc.

ctos, damnare decreverant: sed Patriacha sententiam eorum improbavit. Præfuit autem ei cœnobio post Davidem Raban Habacuc Archimandrita, qui & templum exstruxit, & regulas, quas Raban David dederat, observandas curavit, ne scilicet vineam, aut agrum, aut alvearium possiderent.

Joannes XIII. qui & Maudiana Patriarcha.

44. JOANNES, qui & *Maudiana*, Archimandrita cœnobii Duair ditionis Antiochiæ, in Synodo Episcoporum, qui Chisumæ congregati fuerant, per sortem electus, in ܬܠܒܫܪ *Telbaser* operâ Goselini Edessæ Comitis à Dionysio Maphriano, postquam Dionysius alter Chisumensis, qui Synodo præfuerat, obiisset, ordinatus est in Ecclesia Francorum die 17. Februarii anno Græcorum 1440. Inde in cœnobium Barsumæ profectus, quum per Mabugum transiret, Joannem Bar-Andream ex Pharesmana urbe oriundum, virum Syriaci & Armenici sermonis peritum, non aliud ob crimen, quàm quòd sibi obviam nequaquam occurrisset, deposuit, substituto in ejus locum ܒܪ ܛܘܪܟܐ *Bar-Turca*. Quæ Patriarchæ sententia Basilio ܒܪ ܨܘܡܐ *Barsumnæ* Chisumæ Episcopo adeò displicuit, ut abdicato Episcopatu in Pheschinense cœnobium se contulerit, ubi & quinque annos moratus est, donec ejusdem Patriarchæ jussu, qui Chisumæ pro Amida Sedem fixerat Amidæque Basilium Episcopum præfecerat, ad suam Ecclesiam redire coactus fuit. Idem Patriarcha tertio postquam Mabugo præfecerat Bar-Turcam anno, cognitis ejus flagitiis Sede amovit, Bar-Andream dignitati suæ restituens. Hic autem Bar-Turca è castro Zaid oriundus in Tel-Baser primùm, deinde Symnadam, demùm Chaboram à Patriarcha translatus, quum ob flagitiosam quam ubique duxit vitam omnibus exosus esset, à quibusdam Armenis interemptus est. Interea quum Gregorius Armenorum Catholicus carmen edidisset, quo Syros Jacobitas carpebat quod uno digito crucem formarent, quod fermentato pane in Eucharistia uterentur, & quod vinum, oleum, & mel tactu insectorum polluta adhibitis precibus mundarent; Bar-Andreas aliud elegantissimum carmen Armenico sermone composuit, quo Armenios Judaicorum rituum accusabat, illudque in cœnobio Ciliciæ, quod ܬܪܐܙܪܓ *Trazareg* appellant, inter libros ejusdem cœnobii miscuit. Gregorius gentis suæ famæ, quæ iis conviciis lacerabatur, consulturus, utrumque carmen flammis devoveri jussit: atque ita pacem Armenios inter & Jacobitas stabilivit. Per idem tempus obiit Joannes, qui & Elisæus, Melitinæ Episcopus, quumque eam Ecclesiam Basilius Gehonis Episcopus, qui in cella Patriarchæ propter elegantissimum characterem & propter rerum gerendarum peritiam morabatur, ambiret, quotquot à Melitinensibus præsentabantur, rejici curabat: quos inter Josue fuit, ex eadem urbe oriundus, cognomento ܒܪ ܟܬܪܐ *Bar-Chetre*, dignitate Diaconus, quem prætereà censuris à Patriarcha multari fecit, quod eum Melitinenses communibus suffragiis Episcopum sibi postulassent. Is verò summa cum animi demissione, perinde acsi reus fuisset, interdictum Patriarchæ observans, absolutionem petiit. Atque ita Episcopo urbs Melitina per tres annos caruit, donec obiit Joannes Patriarcha in cœnobio Duair, postquam annos octo sedisset, & Episcopos duodecim creasset. Tùm verò Basilius sigillo ejus usus, Melitinensem sibi Episcopatum vendicavit.

Dionysius Episcopus Chisumæ.

Joannes Bar-Andreas Mabugi Episc.

Bar-Turca Ep. Mabugi.

Basilius Episc. Chisumæ.

Gregorius Catholicus Armenorum.

Basilius Episc. Gehon.

Athanasius VIII. qui & Josue Patriarcha.

45. ATHANASIUS, qui & *Josue Barchetre*, post annum unum & menses tres ab obitu Joannis, congregatis Episcopis Gargar, Claudiæ, Sembæ, & Gehon, (qui & Melitinam usur-

usurpaverat) per sortem electus, & in cœnobium ܡܩܪܘܢܐ *Macronæ* per Episcopos duos evocatus, ibidem monastico habitu indutus fuit. Quumque rumor venisset, Maphrianum cum suis Amidæ adesse, ejusque urbis Principem ut fieret ibi Patriarcha, postulare, in cœnobio Cancratæ Presbyter ab Episcopo Gargar, deinde in urbe Amida à Dionysio Maphriano præsentibus duodecim Episcopis Patriarcha ordinatus est die dominico, 4. Decembris, in festo Sanctæ Barbaræ, anno Græcorum 1450. Moajedoddinus Bar-Nisan, Amidæ princeps convivio Synodum excepit. Postera die Athanasius Episcopum quidem Gehonis Melitinâ in diœcesim suam excedere jussit, Basilium verò Amidâ in castrum Giaaphar: Amidam enim Patriarchæ Sedem esse. Hinc ortum schisma. Nam Basilius Gehonis in vulgus spargere cœpit, fraudem in electione Athanasii ab Episcopo Gargar factam fuisse, unius Josue nomine in tribus schedulis scripto. Alii præterea Episcopi, qui occidentales Euphratis Ecclesias regebant, nec electioni Josue interfuerant, eum hac de causa in Patriarcham recipere detrectabant. Athanasius in cœnobium Bar-sumæ profectus, duos Episcopos creat: Melitinæ scilicet Theodorum sororis suæ filium, Jerusalem verò Romanum ex ejusdem urbis cœnobio arcessitum: utrique Ignatii nomen imponit. Anno 1452. congregati Episcopi occidentales cum Bar-Andrea & Bar-Sumna in Hesen-Mansur libellum canonum condiderunt & ad Patriarcham transmisere, hac conditione eum recepturi, si eos canones observaturum se promitteret. Promisit Athanasius. Ii itaque in cœnobium advenientes, obedientiam Patriarchæ præstitere. Patriarcha verò Melitinam profectus, Mohammad Regi occurrit: mox in Ecclesia S. Mamantis moratus, Chrisma in majori Ecclesia consecravit. Inde in cœnobium Aaron Sigaræ se conferens, Maipheractensi Episcopo Amidenam Sedem regendam dedit, Tarsensi verò Antiochiam. Anno post obiit Bagdadi Dionysius Maphrianus ejusque cadaver Tagritum deportatur. Anno 1454. mense Octobri in monasterio Aaron ordinatus est Tagriti Maphrianus Lazarus è cœnobio Sergii, ex ܥܒܪܐ *Ebra* Gubæ castro, qui Ignatii nomen assumpsit. Intereà Goselinus Edessæ Comes Basilium Bar-Sumna è Chisumensi ad Episcopatum Edessenum, & Timotheum è Gargar Samosatam transferri jubet; Patriarchæ verò nomen in sua ditione proclamari ad altaria vetat, quòd nonnulli eum illegitimè ordinatum fuisse eidem Comiti suggessissent. Athanasius verò ut Goselinum sibi pacatum redderet, Episcoporum translationem quam is fecerat, ratam habuit: & Chisumæ quidem pro Barsumna Eliam monachum ordinavit. Per eadem tempora Basilius Lacabenæ Episcopus ob fornicationis crimen depositus, quum injunctam sibi pœnitentiam egisset, à Patriarcha cœnobiis ܙܒܪ *Zabar* primùm præfectus, deinde in diœcesim ܣܒܐܒܪܟ *Sababarech* eadem de causa translatus, demùm post tres annos quum ejusdem flagitii accusatus fuisset, Episcopatu dejectus est. Sub idem tempus Joannes Mardæ Episcopus, qui ab Athanasio Abulpharagio anno Græcorum 1436. ordinatus fuerat, librum de Providentia Dei scripsit, quem Joannes Chisumensis, & Bar-Andreas Mabugensis, & Saliba Presbyter Carigaræ, & Dionysius, qui & Jacobus Bar-salibi Amidæ Episcopus impugnavere, ut dixi p. 208. Anno 1459. Athanasio Amidæ commorante, Joannes qui & Bar-Andreas Mabugo Carsenam, & Timotheus Carsena Mabugum commutavit: sed paulò post quum idem Bar-Andreas cum Philarto Carsenæ gubernatore dissidium habuisset, ea urbe excedens, in Pheschinense cœnobium

Ignatius qui & Theodorus Episcopus Melitinæ.
Ignatius qui & Romanus Episcopus Jerusalem.

Ignatius seu Lazarus Maphrianus.

Timotheus Episc. Samosatæ.

Elias Episcopus Chisumæ.
Basilius Episc. Lacabenæ.

Joannes Mardæ Episc.

Joannes Episc. Chisum. Saliba Presb. Carigaræ.
Dionysius qui & Jacobus Bar-Salibi.

Timotheus Episc. Carsenæ.

bium se contulit; Timotheus verò ad suam Ecclesiam Carsenam rediit. Anno 1460. die 18. Junii, Sabbato, Goselinus cœnobium Barsumæ deprædatus est: die sequenti monachos ejusdem cœnobii cum ingenti populi multitudine captivos abduxit, quod Turcarum pignora, quæ apud ipsos deposita fuerant, tradere noluissent. Mense Septembri ejusdem anni Davidem & Jacobum monachos dimisit, ut taxatam auri summam pro cæterorum redemptione compararent. Anno sequenti, mense Januario libertate cunctos donavit, postquam Turcarum insidias evasisset. Id Bar-hebræus miraculo Barsumæ accidisse fabulatur, cujus digitum in eo cœnobio asservari narrat. Eodem anno Patriarcha Amidâ digressus, in castrum Zaid venit, ubi & tres annos mansit: ordinavit autem Sergium discipulum suum ejusdem castri Episcopum, imposito ei *Joannis* nomine. Ignatius Maphrianus ibidem Patriarcham rogavit, ut Mosulanam diœcesim Tagritensi adjiceret. Abnuit ille, & in cœnobium Barsumæ profectus, Jacobum Barsalibi, quem suggestione Joannis Mardæ Episcopi interdicto coërcuerat, lecto ejus adversùs eundem Joannem libro non modò ab interdicto absolvit, verùm etiam Episcopum Marhasensem creavit, imposito ei Dionysii nomine. Anno 1466. mense Januario in cœnobio Barsumæ coacta Synodo, cui Patriarcha, Maphrianus, Bar-Andreas, Joannes Mardæ, Dionysius Marhas, & Joannes Chisumæ interfuere, Canones 40. conditi sunt, & Mosulana diœcesis Tagritensi adjuncta, Roabanum Chisumensi, Mabugum Marhasensi, Sibabarecha Edessenæ, & Bar Andreæ Turabdinensis Ecclesia, amotis seniore Turabdini, & Basilio Sibabarechæ, & Lacabenæ Episcopis. Bar-Andreas in cœnobio Ananiæ anno post moritur, quum magnam doctrinæ famam nomini suo comparasset. Celebre est ejus carmen nomine Michaëlis monachi compositum, quo Athanasium

Joannes qui & Sergius Episc. castri Zaid.

Patriarcham carpit, quod sacros ordines pecunia venderet. Per id tempus Aaron Haditæ in Segestana Episcopus, quem Ignatius Maphrianus ordinaverat, pœnitentia ductus, quod Mahometanam sectam amplexus esset, quum dignitatem Episcopalem recuperare nequivisset, Constantinopolim abiit, & Chalcedonensem religionem suscepit: mox in Syriam reversus, iterùm ad Mahometanos transiit, quâ demùm sectâ ejuratâ, Jerosolymam pœnitentiæ causâ primùm petiit, deinde ad montem Libanum apud Maronitas secessit, ubi & vita functus est. Atque hìc Bar-hebræus duo Episcoporum ejus temporis vitia notat: eorum nempè, qui ob lasciviam depositi vel aliò translati fuere, aut denique à Christiana fide defecerunt, ut Aaron Haditæ, & Bar-Turca Telbaser Episcopi, de quibus suprà: Gabriel quoque Marhasensis cognomento

Aaron Episc. Haditæ in Segestana.

شماخير *Sciamabir*, Episcopus Sarugi; & Joseph filius sororis, & coadiutor Timothei Episcopi Gargar, quem Athanasius Patriarcha Abugalebi monachi & Joannis Episcopi Mardæ hortatu in monasterium Maronæ detrusit: & eorum, qui nepotes suos in tenera adhuc ætate constitutos, Episcopos coadiutores ordinari fecerunt, ut Basilius Gehon, & Dionysius Gubæ. Anno 1474. die 4. Augusti Michaël Archimandrita cœnobii Barsumæ Joannis Mardensis Episcopi operâ usus, aquas in præfatum cœnobium duci curavit. Anno 1475. obiit Ignatius Maphrianus, ejusque cadaver in cœnobium Ananiæ deportatum, cimeliis ejus Joanni Mardensi relictis. Eodem anno obiit Melitinæ Saliba Carigaræ Presbyter, cui Barsalibæus cuncta ferè quæ edidit opera nuncupaverat. Anno 1476. ordinatus est in locum Ignatii Joannes Maphrianus cœnobii Jacobi in monte Edessæ Archimandrita. Eodem anno obiit Joannes Episcopus Mardæ. Athanasium verò Patriarcham quidam hortabantur,

Joannes Maphrianus.

tur, ut Marden pergeret, ibique Sedem loco Amidæ figeret. Quumque ob calculi morbum, quo is affictabatur, Marden proficiſci nequiret, Dionyſium quidem Barſalibæum Amidæ Epiſcopum, Mardæ verò Michaëlem Archimandritam cœnobii Barſumæ creare conſtituit: verùm morte præventus eſt. Obiit autem menſe Julio anno Græcorum 1477. poſtquam annos 27. cum menſibus 7. sediſſet, in Theſauro Eccleſiæ in Sepulchro trium Athanaſiorum ſepultus. Ordinavit Maphrianos duos, & Epiſcopos 33. Eodem anno obiit Joannes Patriarcha Alexandriæ, cui Marcus quadrageſimo poſt die ſucceſſit.

Joannes, & Marcus Coptorum Patriarchæ.

Michaël Magnus Patriarcha.

46. MICHAEL MAGNUS, Eliæ Presbyteri Melitinenſis filius, ex familia Kandiſia, Archimandrita cœnobii Barſumæ, congregatis in cœnobio Pheſchinenſi ditionis Gargar Epiſcopis, per ſortem Dominico Pentecoſtes die electus, in cœnobio deinde Barſumæ anno Græcorum 1478. feria tertia, die 18. Octobris in Patriarcham conſecratus eſt; accedentibus præſertim Anachoretarum, Epiſcopi Jeruſalem, & Dionyſii Barſalibæi ſuffragiis, quorum auctoritas excitatum à nonnullis tumultum compeſcuit. Tres enim fuerant ea in electione candidati: Abugaleb nimirùm ſenex, qui etiam Athanaſii Patriarchæ competitor fuerat; & Raban Sahada, hoc eſt, *Martyrius* monachus in monte Edeſſæ; & Michaël Abbas monaſterii Barſumæ. Quum autem ortum eſſet inter Epiſcopos diſſidium, ad quemnam conſecrandi Patriarchæ munus ſpectaret, Synodi decreto ſancitum eſt, ut Maphrianus quidem cum duodecim Epiſcopis manum ei imponeret; Edeſſenus verò, qui Synodo præerat, Liturgiam celebraret; Melitinenſis Evangelium, Barſalibæus alteram Lectionem legeret, Chiſumenſis *Gratia Divina* &c. proclamaret; Gehonius denique & Gubenſis Orationes recitarent. Hoc pacto conſecratus Michaël, libellum profeſſionis Fidei per tres monachos ad Patriarcham Alexandrinum direxit: mox in cœnobium Ananiæ [1] ſe contulit, ubi conditis undetriginta Canonibus, [2] Marden quidem pro Amida in Sedem Patriarchæ conſtituit. Dionyſium verò Barſalibæum Amidam tranſtulit, quam per annos quinque rexit. Per id tempus Ignatius Melitinæ Epiſcopus à principe ejus urbis comprehenſus & in carcerem detruſus, tercentum argenteis ſolutis evaſit. Patriarcha verò adhibitis Ignatio Gargar & Baſilio Cæſareæ ſociis, Edeſſam, Chiſumam, & cœnobium Bared luſtravit, ubi Epiſcopum Gehon unàcum nepote ejus coadiutore ob varia, quorum accuſabantur, crimina condemnavit. Mox è Cilicia Jeroſolymam profectus, eam urbem feria quinta ante Dominicam Palmarum ingreſſus eſt: & in cœnobio Magdalenæ, quod Jacobitæ incolebant, chriſma conſecravit. Die Paſchatis Patriarcham Francorum adjit, à quo perhonorificè exceptus fuit. Inde Antiochiam petiit, ubi annum tranſigens, chriſma conſecravit, & tres inſuper Epiſcopos ordinavit, quorum unus Athanaſius fuit in locum Athanaſii ipſius Patriarchæ patrui, qui Anazarbenſem Eccleſiam tribus ſupra triginta annis rexit. Antequam Antiochiam ingrederetur, Patriarcham Græcorum in ܩܘܣܝܪ *Coſairo* commorantem inviſit. Antiochia verò in cœnobium Barſumæ reverſus, anno Græcorum 1480. Synodum indixit, in qua Abugalebus monachus Gehonis Epiſcopus ordinatus eſt, & Canone perpetuum valituro decretum, ne mulieres

Ignatius Epiſc. Gargar.
Baſilius Epiſc. Cæſareæ.

Athanaſii duo Anazarbæ Epiſcopi.

Abugaleb Epiſ. Gehon.

NOTÆ.

1 *Ananiæ*. Hac occaſione Bar-ſalibæus Orationem panegyricam de laudibus Michaëlis Patriarchæ habuit, cujus ſuprà memini pag. 154.

2 *Canonibus*. Eos citat Bar-hebræus in ſuo nomocanone, ut dixi pag. 155.

res cujuſcumque conditionis aut gradus cum Epiſcopis aut in monaſteriis monachorum cohabitent. Eodem anno in locum Athanaſii Maipheractæ Abugalebus qui & Ignatius Maphriani Ignatii ex fratre nepos in cœnobio Crucis ordinatus eſt, & in locum Baſilii Edeſſeni Athanaſius ſeù Denha ejuſdem Eccleſiæ Archidiaconus. Ignatius verò Melitinæ Epiſcopus ejuſque frater Sergius Presbyter quum ſe apud Patriarcham in Synodo purgaſſent, ex Melitinenſium teſtimonio abſoluti ſunt. Anno 1481. Manuel Comnenus Imp. per Chriſtophorum literas ad Michaëlem Patriarcham de religione ſcripſit: Theorianum inſuper ad eundem & ad Narſetem Armenorum Catholicum miſit, qui quum in ܩܠܥܗ ܕܪܗܘܡܝܐ *caſtrum Romanum* perveniſſet, ſignificavit Michaëli, ut in Syriam ad colloquium properaret, quoniam ipſi in Meſopotamiam proficiſci non licebat. Michaël Joannem [1] Epiſcopum Chiſumenſem ad Theorianum allegavit. Theorianus Byzantium reverſus, iterùmque ab Imp. in Syriam miſſus, Michaëlem ad caſtrum Romanum per literas denuò arceſſit. Is verò Theodorum monachum cognomento Bar-Vehebun, diſcipulum ſuum mittit, ut ad Theoriani quæſtiones reſponderet. Diſceptatum eſt de ſubſtantia & natura ex doctrina Ariſtotelica, Theoriano ad Theodori argumenta, ut Bar-hebræus ex amore ſuæ ſectæ fabulatur, obmuteſcente. Hinc Armenorum

Athanaſius Ep. Maipheractæ.
Ignatius Abugaleb Ep. Maipheractæ.
Baſilius Epiſc. Edeſſæ.
Athanaſius Denha Ep. Edeſſæ.
Theorianus ab Imp. Manuele ad Armenos & Syros Jacobitas allegatus.
Theodorus Bar—Vehebun monachus.

Catholicus, qui victas Theoriano manus dederat, viribus reſumptis, ſic ad eundem ſcripſiſſe dicitur. Quum Synodum [2] celebravero, ſententiam meam Imperatori declarabo. Epiſtolam quoque ad Michaëlem Patriarcham miſit in hæc verba. ܡܠܟܐ ܕܝܘܢܝܐ ܥܣܪܐ ܫܘܐܠܬܐ ܐܪܡܝ ܥܠܝܢ. ܚܡܫܐ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܝܟܢܐ ܗܘ ܬܪܬܝܢ ܘܢܐܡܪ ܟܝܢܐ ܚܝܕܝܢ ܒܡܫܝܚܐ. ܘܬܪܬܝܢ ܨܒܝܢܐ. ܘܬܪܬܝܢ ܡܥܒܕܢܘܬܐ. ܘܢܩܒܠ ܟܠܗ ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܟܠܩܝܕܘܢ. ܘܠܐ ܢܐܡܪ ܕܐܙܕܩܦܬ ܚܠܦܝܢ. ܘܫܪܟܐ ܚܡܫܐ ܥܠ ܥܝܕܐ ܘܕܢܩܪܒ ܦܛܝܪܐ ܘܡܝܐ. ܘܢܥܕܐ ܥܐܕܐ ܕܡܘܠܕܗ ܒܥܕܢܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܬܘܒ ܥܠ ܫܘܐܠܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܐܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܣܗܕܘܬܐ ܕܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ ܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܠܢ. ܐܝܟ ܢܨܝܚܘܬܐ ܗܢܐ ܐܢܬ ܗܘ ܕܫܕܪܬ ܠܢ ܐܢܐ ܠܟ ܡܫܕܪ.

Græcorum Imperator decem nobis quæſtiones [3] propoſuit: quinque de Fide: ut nimirùm duas in Chriſto unitas naturas dicamus, duas voluntates, duas

NOTÆ.

1 *Joannem*. Diſerta ejus mentio fit in diſputatione Theoriani cum Nierſeſe Armeniorum Patriarcha tom. 4. Biblioth. vet. Patrum: ubi *Ceſſunii Epiſcopus* appellatur, & Theoriano ſe oppoſuiſſe dicitur.

2 *Synodum*. His conſonant quæ leguntur circa finem Diſputationis Theoriani cum Nierſeſe ubi, *ab hodierno die*, inquit, *ſcribere literas ad Armeniorum Epiſcopos ubique gentium incipiam, quibus eos ad Synodum invitabo. Ea quum habita fuerit, in medium proponam auctoritates omnes quotquot Armenii habent, & pro ipſis eſſe videntur: proponam & illa ſacrarum literarum teſtimonia quæcumque tu mihi protuliſti &c.* Sed morte præventus, ut ſcribit Galanus tom. 1. Conciliationis Eccleſiæ Armenæ cum Latina cap. 21. pag. 322. optatam ejus Eccleſiæ concordiam perficere nequivit.

3 *Quæſtiones*. Eaſdem fere Propoſitiones Græci ab Armeniis poſtularunt in Concilio Tarſenſi habito anno Chriſti 1177. ſub Gregorio Patriarcha Nierſeſis hujus nepote, & ſub Leone Armeniæ Rege apud Galanum tom. cit. à pag. 331.

duas Operationes; ut cum tribus Synodis & Quartam & Quintam & Sextam & Septimam prædicemus: ut denique è Trisagio Hymno appendicem illam Qui crucifixus es pro nobis *expungamus: & quinque quæstiones de Ritibus: ut scilicet Festum Nativitatis cum cæteris Nationibus celebremus: ut Fermentum in Eucharistia, & Aquam in Calice ponamus: ut Chrisma ex oleo olivæ conficiamus: ut in Ecclesiis oremus: ut Liturgiam palàm faciamus. Et ritus quidem reformare pro bono pacis facile nobis esset duasque naturas juxta Theologum dicere. Verùm ut particulam illam,* Qui crucifixus es pro nobis *expungamus, aut Sanctis viris anathema dicamus, fieri nulla ratione potest. His tamen non obstantibus quidquid tu feceris, etiam nos faciemus.* Quid ad hæc Narseti Michaël rescripserit, haud exprimit Bar-hebræus. Vero tamen simile est, hominem Jacobitam nil intentatum reliquisse, ut Armenios, quos præcessores sui Monophysiticis erroribus infecerant, ab Ecclesiæ communione averteret. Id certè egit cum Jacobitis suis: nam ad literas Imperatoris per Theorianum & alterum quendam Grecum ܩܠܘܐܢܘܣ *Caloënum* nomine transmissas, quibus ad unitatem Ecclesiæ invitabatur, ita respondisse fertur. ܘܚܢܢ ܫܝܢܐ ܡܪܚܡܝܢܢ ܘܠܐ ܥܪܩܝܢܢ ܡܢܗ ܐܢ ܢܗܘܐ ܥܡ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܡܫܚܠܦܝܢ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܒܗܬܐ ܘܡܘܕܝܢ ܥܡ ܐܬܢܐܣܝܘܣ ܘܩܘܪܝܠܠܘܣ ܕܚܕ ܗܘ ܟܝܢܐ ܕܡܠܬܐ ܕܡܬܒܣܪܐ ܡܘܕܝܢ. *Nos pacis summoperè studiosi sumus, nec eam fugimus: modò cum iis fiat, qui fidem Patrum haudquaquam mutent, & cum Athanasio atque Cyrillo unam Verbi incarnati naturam dicant.* Hic exitus fuit missionis Theoriani juxta Bar-hebræum: cui consonare videntur quæ ex menologio Armenorum scribit Galanus to. 1. Concil. Eccl. Armenæ cum Latina p. 240. ubi Niersesem Armenorum Patriarcham obiisse affirmat, antequam Synodum suæ gentis Episcoporum cogeret, in qua Orthodoxam ipsis de Incarnat. fidem proponere decreverat.

Anno 1481. Aminaddinus eunuchus Mardæ dominus, quum atrium Ecclesiæ ejus urbis usurpasset & fano Mahometanorum adjunxisset, postera die equo delapsus interiit. Eodem anno Michaël Patriarcha ædificavit Ecclesiam cœnobii Abugaleb in regione Gargar. Anno 1482. die 24. Septembris obiit Joannes Chisumæ Episcopus in cœnobio Barsumæ. Anno 1483. exeunte Novembri decessit Dionysius qui & Jacobus Bar-salibi, Amidæ Episcopus, & sepultus fuit in eadem urbe juxta sepulcrum Bar-Abdon & Bar-Susan Patriarcharum: cujus exstant doctæ expositiones in vetus & novum Testamentum & in libros Doctorum, & in centurias Evagrii, & opera dialectica. Eodem anno mense Julio Ecclesiam Mardensem S. Thomæ nuncupatam Mahometani usurparunt propter Barsumæ cujusdam Mardensis cum muliere Mahometana stuprum. Per idem tempus Hasan Bar-Culib Presbyter & monachus Mardensis qui à fide defecerat, pœnitentia ductus Jerosolymam profectus est, ibique Mahometanam perfidiam ejuravit. Quamobrem fratres ejus cæterique monachi à præfecto Saraceno comprehensi & variis suppliciis affecti sunt. Eodem anno Michaëlis Patriarchæ, Abulhasani Archidiaconi & Romani œconomi Melitinæ operâ instaurari cœptum est majus ejusdem Melitinæ templum, quod Ignatius cognomento *Cursor* anno Græcorum 1280. extruxerat: (obiit autem idem Cursor anno 1302.) Anno autem 1485. perfectum fuit ejusdem Templi ædificium. Idem Michaël, quum Ecclesiam Amidæ ab imposito per Abu-Saadum tributo liberam fecisset, cœnobii Cancratæ templum exstruxit. Joannem verò qui & Denha,

Barsalibæi obitus.

Ignatius cognomento *Cursor*, Episc.

Joannes qui & Denha, Episc. Callinici.

ha, Callinici Episcopum, quem olim Athanasius Josue Patriarcha in Synodo in cœnobio Ananiæ habita ab Episcopatus administratione removerat, cognitâ iterùm ejus causâ quum reum deprehendisset, etsi Mahometanorum Mardæ, Mosul, & Bagdadi dominorum ope suffultum, dignitate tamen, qua fungebatur, & communione Jacobitarum privavit, donec ipsum Patriarcham Antiochiæ commorantem is resipiscens adiit, à quo in montem Edessæ missus, ut quum eò ipse advenisset, Ecclesiæ alicui præficeretur, ante Michaëlis adventum morte præventus fuit.

Ignatius Episc. Haæ.

Anno 1485. Ignatius Episcopus ܚܐܐ *Haæ* quum suos presbyteros & monachos apud infidelem principem accusatum iret, à Curdis ܟܘܪܕܝܐ ad stipitem alligatus interiit. Sunt autem Curdi quos veteres Carduchos dixere: de quibus Renaud. t. 2. Lit. Orient. p.508. & Morer. in Lex. Eodem anno Michaël Patriarcha Privilegium, quod cœnobio Barsumæ in Synodo post obitum Joannis Barsusan habita concessum confirmaverat, ne scilicet jurisdictioni Patriarchæ id cœnobium subesset, revocare coactus fuit, postquam malo suo expertus est, inflatos eo privilegio monachos debitam Patriarchæ obedientiam excussisse. Dissidium quoque Patriarcham inter & Maphrianum exstitit propter ܚܣܘܣܢܝܐ *Hassusanitas* ditionis Tagritensis populum, qui cum Ecclesia Jacobitica, à qua ab ævo Georgii & Cyriaci Patriarcharum propter ea Liturgiæ verba, *Panem cœlestem frangimus*, dissenserant, reconciliari postulabant; [illegible] *ut in historia Orientali ostenditur*, inquit Bar-hebræus, hoc est, in tertia parte hujus Chronici, ubi ad annum 1489. causa hujus dissidii fusiùs describitur, ut infrà sermo erit.

Hassassanitæ populi Syri in ditione Tagritensi.

Eadem tempestate orta est in Ægypto quæstio de sacramento Confessionis Marcum inter Patriarcham Alexandrinum, & Marcum alterum Konbari filium, Michaële sententiam utriusque improbante. Verba Bar-hebræi referre juvat, qui in hac historia à Scriptoribus Renaudotio in Tractatu de Pœnitentia, & in Hist. Alexan. laudatis nonnihil discrepat.

Quæstio de Sacramento Confessionis.

[illegible]

In Ægypto quoque Doctor quidam cæcus, Marcus nomine Konbari filius, Confessionem quidem peccatorum prædicare cœpit, verùm ad mentem impurorum Messalianorum, & juxta sen- ten-

tentiam Lemophtii [1], *qui asserebant, nos in corpore incorporeos futuros, & impassibilitatem assequuturum eum, qui peccata confitetur. Quamobrem Marcus Alexandriæ Papa Confessionem omninò rejecit. Hinc magnum in tota Ægypto schisma fuit. Et nonnulli quidem Patriarcham damnantes, filium Konbari tuebantur; alii verò hunc rejicientes, Patriarchæ adhærebant. Utraque igitur pars Michaëlem Patriarcham Antiochiæ commorantem per literas ea de re consuluit. Qui conscripto prolixo libello, hæresim Messalianorum impugnans, damnationem filii Konbari, donec in ea opinione persisteret, confirmavit: ad Papam verò scripsit, non oportere ipsum propter Konbari filium Confessionem respuere.* Uterque igitur juxta Bar-hebræum in sacramentum Confessionis reus, Marcus scilicet Patriarcha Alexandrinus, & Marcus alter Konbari filius: Hic quod plus nimio ei sacramento addictus, in Origenianum & Messalianum errorem delapsus est: Ille quod ab his erroribus abhorrens, Confessionem abrogavit. Et quidem quæ de abrogatione Confessionis per Marcum Alexandrinum ejusque decessorem Joannem facta narrantur, Ægyptii quoque Scriptores, & Abuselah Armenus apud Renaudotium histor. Alex. pag. 550. & Michaël ipse Antiochenus Jacobitarum Patriarcha in Tractatu de Præparatione ad Communionem, cujus suprà memini p. 155. confirmant: nec ullus hac de re ambigendi locus relinquitur, quidquid ad excusandum impium eorum Patriarcharum decretum excogitaverint Jacobitæ Copti, ut Ebnassalus [2] in Nomocanone cap. ult. & Syri, ut Bar-hebræus loco suprà allato. Quod verò ad errorem Marci filii Konbari spectat, quum Abuselah Armenus & Auctor vitæ Marci LXXIII. Alexandrini Patriarchæ nullam ejus mentionem faciant, existimo calumniam fuisse ab ipso Marco Patriarcha ejusque assentatoribus adversùs filium Konbari excogitatam, ut impiæ suæ doctrinæ, quam adversùs Confessionem in vulgus spargebant, fucum facerent, & ab eis ad Syros Jacobitas per famam & literas devenisse: unde hæc haurire potuit Bar-hebræus, quæ suprà de eodem Konbari filio scripsit. Sed ad Michaelem Patriarcham regredior.

Anno 1491. Michaël Patriarcha ex urbe Antiochia in cœnobium Barsumæ se conferens, templi novi ejusdem

N O T A.

1 *Lemophtii*. Ita legitur apud Bar-hebræum. Puto mendum esse amanuensis, qui *Antroponorphitarum* nomen in *Lemophtium* convertit: nam quis fuerit hic Lemophtius, & quando exstiterit, nullibi hucusque legi. Origenistæ in Ægypto & Palæstina eundem errorem; qui hìc Lemophtio & Messalianis tribuitur, propugnabant, ut Ecclesiastica docet historia.

2 *Ebnassalus*. Propter Sacerdotum culpam Confessionem à Patriarchis Coptorum abrogatam affirmat, non quod ii de hoc Sacramento malè senserint. Sic enim scribit loc. cit.

واما الاعتراف فهو طب روحاني نسبته الى الروح نسبة الطب الجسداني الى الجسد . وكما ان الجسداني لا يتم الا بطبيب خبير خير والا كان ترك التطبب خيرا منه من جاهل او شرير . ثم بقبول المريض واستعماله ما يوصف له . ثم بامكان المداواة من جهة الزمان والمكان والامكان والا فلا فايدة . فكذلك الروحاني . ولما صار وجود الخبير الخير نادرا وكذلك القسمان الاخران صار الاعتراف في القبط لا يوجد الا نادرا ومنع بعض بطاركتهم منه الجمهور لعدم اجتماع الشروط الثلثة التى لا تتم الا بها.

Confessio est medicina spiritualis, atque ita se habet ad spiritum, ut medicina corporalis ad corpus. Et sicuti medicina *corporalis non perficitur, nisi per medicum peritum & probum: alioquin melius esset eâ non uti, quàm medicum indoctum aut improbum adhibere: rursùs per id, quod infirmus præscriptam sibi regulam adamussim exequatur: demùm per sumptionem medicinæ suis tempore & loco & circumstantiis: alioquin nihil prodesset. Ita &* medicina *spiritualis. Quum autem rarò contingat virum doctum & probum reperire, & idem de duabus aliis partibus dicendum sit; hinc factum, ut rara quoque sit apud Coptos Confessio, quam nonnulli Patriarcharum ejus gentis populo interdixerunt propter defectum harum trium conditionum, sine quibus ea perfici nequit.*

dem cœnobii fundamenta jecit. Eodem anno Simeon Episcopus Arzuni, Josue Hesnæ, hoc est, Castri Zaidi, Abraham Amidæ, & alter Sibabarechæ in Ecclesia Amidæ conspiratione facta Theodorum Bar-Vehebun in Patriarcham ordinarunt, duravitque id schisma annos tredecim, quod ex hoc Bar-hebræi Chronico descripsi suprà à pag. 213.

Simeon Episc. Arzun. Josue Episcop. Castri Zaid. Abraham Episcopus Amidæ. Theodorus Bar-Vehebun Antipatriarcha.

Anno 1492. Kalig-Arselan Turcarum Rex cum Michaële colloquium habuit Melitinæ feria 5. die 8. Julii. Postera die Diploma ei concessit, quo cœnobium Barsumæ à tributo liberum fecit. Die Dominica Reliquias Petri Apostolorum Principis, in theca dexteræ manus instar conformata auroque & gemmis ornata inclusas, quas idem Turcarum Rex è castris Imperatoris Græcorum eripuerat, eidem Patriarchæ dono dedit, quæ usque in præsentem diem in præfato cœnobio asservantur.

Ignatius Abugaleb Ep. Maipheractæ. Ignatius Gabriel Ep. Maipheractæ.

Anno 1493. obiit Ignatius, qui & Abugaleb, Episcopus Maipheractæ filius fratris Ignatii Maphriani, ejusque in locum ordinatus fuit Ignatius qui & Gabriel ejusdem ex fratre nepos, monachus cœnobii Barsumæ. Eodem anno die 30. Julii, Sabbato, cœnobium & Templum vetus Barsumæ igni concrematum est incuriâ cujusdam Denhæ monachi. Flammas evasit theca, in qua digitus Barsumæ inclusus erat; & Codices nonnulli. Cœnobium triennio instauratum fuit. Ecclesia nova spatio duodecim annorum exstructa, & duobus aliis annis picturis ornata. Per id tempus obiit Ignatius Jerusalem Episcopus, qui eam Ecclesiam annis 45. rexit. Athanasius Patriarchæ frater ei suffectus, à monachis ejus urbis nequaquam exceptus est. Gregorius Armenorum Catholicus cum Sciahinsciah sororis suæ filio, quos inter dissidium ad arma usque exarserat, in cœnobio ܛܒܘܣ *Tabos* apud Chisumam urbem reconciliatur. Edessæ Ecclesia sancti Joannis incendio conflagrat. Quindecim porrò fuisse magnas ea in urbe Ecclesias ferunt, quæ sub Saracenis corruere. Maudiana Edessenus Mardæ Episcopus à Michaële creatus, paulò post quum ab iis civibus vexatus esset, Melitinensium consilio Byzantium adiit, ubi suscepta Chalcedonensium religione ad Maipheractensem diœcesim remissus est.

Ignatius Episc. Jerusalem. Athanasius Episcopus Jerusalem. Gregorius Catholicus Armenorum.

Maudiana Mardæ Episc.

Joannes Maphrianus. Gregorius Jacobus Maphrianus.

Anno 1500. Joannes Maphrianus ex tecto Ecclesiæ ܕܒܝܬ ܟܘܕܝܕܐ Beth-Chudidæ castri delapsus moritur: eique succedit Gregorius, qui & Jacobus Michaëlis Patriarchæ ex fratre nepos.

Ignatius Sahada Episc. Jerusalem. Dionysius Ep. Melitinæ. Joannes Bar-Conon Episc. Melitinæ.

Anno 1504. die 21. Octobris obiit Antiochiæ Athanasius Jerusalem Episcopus Patriarchæ frater, in cœnobio Duair sepultus, cujus loci Archimandrita Ignatius qui & Sahada in ejus locum suffectus est. Mense Canun ejusdem anni mortuo Dionysio Melitinæ Episcopo Joannes Callisuræ qui & Bar-Conon, succedit. Eodem anno die 15. Maji, Dominica ante Pentecosten congregata Episcoporum Synodo Michaël Patriarcha novam cœnobii Barsumæ Ecclesiam dedicavit. Gregorio Armenorum Catholico in Cilicia mense Julio decedente, filius fratris ejus, Derasa [1] nomine, adhuc puer Patriarchatum obtinet. Joannes Patriarcha Alexandrinus Petrum Episcopum ad Michaëlem cum libello fidei allegat, qui nomen ejus in cunctis suæ ditionis Ecclesiis recitari jubet. Hujus legationis in vita Joannis LXXIV. Patriarchæ nulla fit mentio apud Renaudotium.

[1] Derasa Armenorum Catholicus. Joannes Patriarcha Alexandrinus.

Anno 1506. Leo Ciliciæ Rex Castrum

NOTA.

1 *Derasa.* In Historia Patriarcharum Armeniæ per Galanum edita, neque hujus, neque successoris nomen legitur: sed post Gregorium, cognomento Degham, qui Nersesem excepit, Gregorii duo num. 65. & 66. recensentur; nisi forte Gregorii nomen uterque assumpsit.

ſtrum Romanum occupat, depoſitoque Deraſa, Baidarum Armenorum Catholicum ordinari façit.

Baidar Armenorum Catholicus.

Anno 1508. diſſidium de Paſchate fuit, eo quod quartadecima Judæorum in ſabbatum vigeſimæ nonæ diei Martii inciderit. Græci enim ſequenti die Paſcha celebrarunt, quum decima Februarii Jejunium inchoaſſent. Syri verò, Ægyptii & Armeni altera Dominica, hoc eſt, 6. Aprilis. Hæc autem confuſio nonageſimo quinto quoque anno contingere ſolet. Iberes quum Armenios ſecum Paſcha minimè celebrantes ægrè ferrent, Eccleſiam eorum flammis devovere, quadraginta hominibus eo incendio abſumptis. Armenii ad arma provocarunt, nec à bello Iberibus indicto deſiſtere voluerunt, donec Iberes pro Eccleſia quidem centum mille denarios, pro ſingulis verò hominibus mille perſolverunt. Intereà quum Michaël Patriarcha ſenuiſſet, Joſue cognomento *Labeo*, fratris ejus filius, ab Epiſcopis & Archimandritis, qui patruum adibant, chirographum exigebat futuræ in Patriarchatu ſucceſſionis. Quæ res ſummum Labeoni apud omnes, & apud ipſum patruum, cui hæc innotuere, odium conflavit.

Diſſidium de Paſchate.

Joſue Labeo.

Anno 1511. die 7. Novembris, nocte feriæ ſecundæ anno ætatis 73. obiit Michaël Patriarcha, quum annos 33. ſediſſet, creatis Maphriano Tagriti, & Epiſcopis 54. Corpus ſepultum fuit in Eccleſia nova cœnobii Barſumæ, in ſepulcro quod ipſe ſibi vivens ante altare aquilonare exſtruxerat. ܗܘ ܕܝܢ ܓܒܪܐ ܡܢܝܚܐ ܕܘܟܪܢܐ ܗܘܐ ܒܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ ܡܠܦ ܗܘܐ ܒܩܘܡܬܐ ܡܝܩܪܐ ܫܦܝܪ ܒܚܙܘܐ. ܚܠܝ ܘܒܣܝܡ ܒܩܠܐ. ܘܚܦܝܛ ܗܘܐ ܒܟܬܝܒܬܐ ܠܠܝܐ ܘܐܝܡܡܐ. ܘܟܬܒܐ ܡܬܕܡܪܢܐ ܫܒܩ ܒܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܕܐܠܗܐ:

Obitus Michaëlis Patriarchæ.

Fuit autem hic vir glorioſæ memoriæ (verba ſunt Bar-hebræi) *in ſacris Scripturis eruditus, ſtatura venerabilis, vultu decorus, clara & ſuavi voce, in ſcriptione noctu diuque aſſiduus: libros admirabiles in ſancta Dei Eccleſia reliquit*: quos ſuprà recenſui à pag. 155.

47. ATHANASIUS, qui & ܨܠܝܒܐ ܩܪܚܐ *Saliba Calvus*, cœnobii Barſumæ Archimandrita, die 16. Decembris anno Græcorum 1551. in cœnobio ܡܕܝܩ *Modik* regionis Claudiæ, ubi Epiſcopi 15. convenerant, per ſortem electus eſt, reluctantibus Gregorio Maphriano ejuſque factionis Epiſcopis, qui *Joſue Labeonem* Michaëlis Patriarchæ ex fratre nepotem ordinari curarunt. Porrò Joſue ſtatim ac patrui cadaver terræ commendatum eſt, Patriarchatus ſpe ductus, ex cœnobio Barſumæ iter Amidam ſuſcepit: Michaëlem verò ܩܪܕܘܡ *Cardum* unum ex ejus cœnobii Abbatibus, qui ipſum in monaſterio Abugalebi aſſequutus, ut ſpem Patriarchalis dignitatis abjiceret; perſuadere conabatur, Præfecto caſtri Gargar, quod ad provinciam Amidæ ſpectat, puniendum tradidit. Amidæ Gregorium Maphrianum fratrem cum tribus Epiſcopis Orientalibus reperit, qui ipſius ordinationem apud infidelem ejus urbis principem procurabant. Verùm à Menna ejuſdem civitatis Epiſcopo, qui plurimum apud omnes medicinæ cauſa pollebat, urbe excedere compulſi ſunt.

Athanaſius IX. qui & Saliba Patriarcha.

Mennas Epiſc. Amidæ.

48. MICHAEL JUNIOR, qui & *Joſue Labeo*, Amidâ cum Gregorio fratre Maphriano, ut ſuprà dixi, ejectus, Mardæ in cœnobio Ananiæ, corrupto muneribus ejus urbis principe, feria ſexta, quam Confeſſorum vocant, anno Græcorum 1511. in Patriarcham ordinatus, tres ipſe ibidem Epiſcopos creavit. Inde à Mardenſibus pulſus, Tur-Abdinum perrexit:

Michaël Jun. qui & Joſue Labeo, Patriarcha.

rexit: mox Melitinam, ubi in paterna domo delituit. Anno 1512. Turabdinenſes principi ſuo ſupplicarunt, ut Athanaſium Patriarcham eò venire permitteret. Athanaſius perhonorificè ab iis exceptus, cœnobium Cartaminenſe adiit, ubi & Epiſcopum caſtro Zaid ordinavit. Marden poſtea profectus, quum accepiſſet Rocnaddinum Melitinæ dominum à Joſue ſubornatum, cœnobio Barſumæ eum præfeciſſe, Aſraphi Regis Adeli filii & Sedidaddaulæ Ægyptii ejus ſcribæ operâ ab eodem Rocnaddino ineunte Julio obtinuit, ut Joſue ejecto ipſe in eo cœnobio ſedem figeret. Et Mardæ quidem duobus annis, antequam id à Rocnaddino impetraſſet, commoratus fuerat: deinde Rheſinam cum Aſrapho Rege perrexerat, cujus Eccleſiam inſtauravit, unàcum cœnobio Saphyli, quod ſupra eam urbem ſitum eſt: demùm in cœnobio Abugaleb à Januario ad menſem uſque Julium manſit, donec monaſterium Barſumæ jubente Rocnaddino ipſi reſtitutum fuit. Joſue verò Melitinam repetiit, domique manere coactus eſt uſque ad Athanaſii obitum.

Obitus Athanaſii Patriarchæ.

Obiit autem Athanaſius in præfato Barſumæ cœnobio anno Græcorum 1518. quum annos ſeptem ſediſſet.

Simeon Heſnenſis.

Per id tempus Simeon medicus Heſnenſis cœnobium S. Cyriaci ܙܘܢܩܪܛܐ *Zonicratæ* in regione Heſnæ, ſeù Caſtri Zaidi, ubi duo fluvii ܕܒܐ *Deba*, & ܐܪܣܢܝܣ *Arſunias* conjunguntur, inſtauravit, ſexaginta monachis eo deductis, qui communem vitam, inſtar Cilicum monachorum, ducebant.

Poſt Athanaſii obitum, Michaël qui & Joſue Labeo, ſubornato Montagebo Melitinæ domino, Sedem iterùm invadens, cœnobium Barſumæ occupat. Tùm Mennas Amidæ Epiſcopus, Theodorus cognomento ܣܘܟܝܪ *Sukair* Edeſſæ, & Stephanus Turabdinenſis Heſen-manſur, quod petitam ab eo ad ſolvendum domino Amidæ tributum pecuniam haud impetraſſent, in cœnobio ܣܝܪܐ *Siræ* cum aliis Turabdini Epiſcopis congregati, decreverunt *Joſue ſcribam Romanum* ܝܫܘܥ ܟܬܘܒܐ ܪܗܘܡܝܐ qui ibidem anachoreticam vitam agebat, in Patriarcham ordinare. Is verò Niſibin aufugit. Labeo miſſis ad Epiſcopos Mobracho & Michaele Cardo cœnobii Barſumæ Abbatibus, pollicitus eſt ſe auri ſummam iis daturum quam vellent, modò ab ordinatione alterius Patriarchæ abſtinerent. Epiſcopi fraudem in promiſſis Labeonis ſuſpicati, duos ex ipſis Niſibin cum Amictu Patriarchali allegant, ut Joſue monachum in id cœnobium vi pertraherent. Invitum itaque & reluctantem ordinant in cœnobio Siræ anno Græcorum 1519. impoſito ei *Joannis* nomine.

Joannes XIV. qui & Joſue Scriba, Patriarcha.

49. JOANNES, qui & *Joſue Scriba* anno 1519. ut mox dixi, ordinatus, in cœnobio Baximatenſi, quò Epiſcopos fugiens ſe receperat, tamdiù delituit, donec Archimandritæ monaſterii Gavicathæ, quod apud Mopſveſtiam ſitum eſt, operâ à Leone Armenorum Rege commendatitias ad Ezzaddinum Cæſareæ Cappadociæ Tyrannum literas impetravit, ut in Patriarcham ubique proclamaretur. Cæſareâ Melitinam ſe contulit. Inde cœnobium Barſumæ petiit: mox Edeſſam, Amidam, Marden, Turabdinum aliaſque Meſopotamiæ urbes luſtravit, deducentibus ipſum Menna Amidæ & Theodoro Edeſſæ Epiſcopis cum ingenti Cleri & populi multitudine, qui incredibilem ea occaſione auri ſummam congeſſere, multo Patriarcham alieno ære obſtrictum obtendentes. Abſoluto circulo Joannes è cœnobio Barſumæ, quo reductus fuerat, in Ciliciam ad monaſterium Gavicathæ iterùm aufugit. Labeo verò ſubornatis Melitinæ præfectis cœnobium Barſumæ quum repetiiſſet, ibidem anno Græcorum

Obitus Michaëlis Junioris Patriarchæ, qui & Joſue Labeo.

corum 1526. decessit, postquam Gregorii Maphriani fratris obitum intellexit, ut fusiùs ex Bar-hebræo narravi pag. 231. Labeone extincto Joannem Patriarcham Episcopi è Cilicia ad cœnobium Barsumæ reduxere, qui Davidem monachum ac Presbyterum in locum Gregorii Maphriani ordinavit. Vixit autem Joannes usque ad annum Græcorum 1531. quo decessit, post exortum cum Simeone cœnobii Barsumæ Archimandrita dissidium, quod suprà descripsi à pag. 233.

Ignatius II. qui & David, Patriarcha.

50. IGNATIUS qui & *David* olim Maphrianus ab Episcopis Bar-conone Callisuræ, Eudoxio Bar-Bitra Lacabenæ, Basilio castri Zaidi aliisque, qui post obitum Mennæ Amidæ, Theodori Edessæ, & Chamisii Turabdini in cœnobio Modik convenerant, communibus suffragiis in Patriarcham electus & in monasterio Barsumæ consecratus fuit anno Græcorum 1533. Dominica Pentecostes, recitatâ super eum Oratione S. Clementis [1] quæ Patriarcharum propria est, & tradito ipsi Baculo Pastorali super Thronum in Ecclesia circumductus. Et hanc quidem Ecclesiasticam functionem, quæ in consecratione Ignatii Davidis adhibita fuit, idcircò Bar-hebræus adnotatam voluit, ut quosdam suæ gentis Patriarchas carperet, qui ex Episcopali ad Patriarchalem dignitatem evecti, integram tamen Patriarchæ ordinationem, qualis in Pontificali Syrorum exhibetur, quæque pro iis dumtaxat instituta est, qui ex Presbyteris in Patriarchas ordinantur, perperàm acceperunt. Exemplum illegitimæ hujusce ordinationis habes infrà, ubi de Dionysio Angur Patriarcha.

Dimissa Synodo profectisque ad suas Diœceses Episcopis, Ignatius è cœnobio Barsumæ in monasterium Zomeratæ, quod in finibus castri Zaidi situm est, perrexit, postquam Melitinæ optimatibus summam auri, quam pro ejus ordinatione postularunt, persolvisset. Inde Euphrate transmisso, cœnobium Abugalebi petiit. Quumque Aladdinum ܩܩܘܒܕ Chikobadum Regem Melitinam advenisse comperisset, eum cum ingentibus donis, quæ Jacobitæ Melitinenses & monachi cœnobiorum *Cursoris*, *Macronæ* & *Sergii* ipsi obtulerant, salutaturus adiit: à quo perhonorificè exceptus fuit. Tùm verò instaurationi magni cœnobii animum applicuit, exstructa picturisque ornata nova Ecclesia, quam Michaël Patriarcha inchoaverat.

Dionysius Ep. Melitinæ.

Dionysium quoque Episcopum, qui Melitinæ ab ipso præfectus fuerat, cum ejusdem cœnobii Abbatibus, quibuscum dissidium post Barsumæ & Michaelis Cardi obitum is habebat, reconciliavit.

Basilius Episc. Arcæ.

Basilium verò Arcæ Episcopum eosdemque cœnobii præfectos, qui Dionysii Melitinensis instigatione ipsum Patriarcham apud Aladdinum Regem accusaturi iverant, auctoritate & magis opibus, quibus pollebat, retrocedere coegit. Assumptis autem itineris sociis Dionysio Jeremiæ filio Melitinæ Episcopo, Aria Hesnæ & Saliba ܕܩܘܦܠܝܕܐ Cuphlidæ Archimandritis, Hierosolymam ire decrevit: ubi à Francis summo cum honore exceptus, in cœnobio Magdalenæ, in quo septuaginta monachi Jacobitæ degebant, commoratus est.

Thomas Æthiops ab Ignatio Episcopus Abyssinorum ordinatus.

Ibi Thomam quendam monachum Æthiopem, ut Cyrillo Laklaki filio Patriarchæ Alexandrino, qui in alienam Diœcesim manus iniecerat, par pari referret, Episcopum Abyssinorum, Francis Jerosolymæ dominis incon-

N O T A.

[1] *S. Clementis*. Exstat in Pontificali Syriaco tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 573. Cod. Ecchell. 4. prodiitque per Morinum in libro de Ordinationibus Syrorum propè finem ordinationis Patriarchæ, ubi Ritus etiam tradendi Electo Baculum Pastoralem eumque Throno impositum circumducendi per Ecclesiam describitur.

inconſultis, ordinavit. Verba Barhebræi refero, quibus limites utriuſque Jacobitarum Patriarchatus, Alexandrini ſcilicet & Antiocheni, & diſſidii Ignatium inter atque Cyrillum orti cauſam deſcribit.

ܘܟܕ ܗܘܐ ܐܠܨ ܡܩܕܡܐ ܐܬܠܗܝܢ ܘܐܬܐ
ܠܘܬܗܘܢ ܕܝܪܝܐ ܐܢܫ ܫܡܥܘܢ ܕܡܥܕܢܘ
ܐܬܐܡܪ. ܘܐܬܦܪܣܝ ܗܘܐ ܠܘܬܗܘܢ
ܘܡܢ ܛܘܦܣܐ ܗܘ ܡܥܡܕܘܬܐ ܕܫܒܥܐ.
ܘܠܗܘܢܐ ܗܘܐ ܠܗ ܙܒܢܐ ܕܢܬܐܦܪܣ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܠܐܬܪܐ ܕܡܠܘܗܝ ܘܐܘܚܕܢܐ.
ܫܘܒܪܢܐ ܠܐ ܢܥܒܘܕܘܢ ܥܡܘ ܐܬܘܬܐ ܕܟܠܝ.
ܚܕܐ ܡܢ ܕܗܘܐ ܗܘ ܗܦܘܟܝܐ ܠܐܝܟ
ܐܦܝܣܝܘܣ ܗܘ ܕܦܘܠܘܣ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ.
ܟܕ ܫܡܥ ܠܗ ܠܗܘ ܦܛܪܝܪܟܐ ܐܢܛܝܘܟܝܐ
ܙܘܥܐ ܕܡܬܥܒܕܐ ܘܩܠܗ ܠܦܛܪܝܪܟܐ
ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ. ܘܬܘܒ ܐܘܡܝ ܗܘ ܕܡܢ ܙܒܢܐ
ܕܐܬܟܬܒܘܗܝ ܕܡܫܬܡܫܢܐ ܠܐ ܐܬܚܙܝ
ܐܬܥܒܪ ܥܠܘܗܝ ܡܢ ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ
ܡܕܡ: ܐܠܐ ܟܕ ܐܬܐ ܐܢܫ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܐܟܘܬ ܕܒܥܐ ܗܘ ܕܢܩܘܡ ܒܝܬ ܡܪܥܝܬܗ.
ܘܗܘܐ ܡܢ ܩܕܡ ܕܢܬܬܣܝܡ ܠܗ. ܘܗܘܝܐ
ܗܘܐ ܟܕ ܒܝܬ ܩܘܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܟܠ
ܕܥܒܕܝܢܐ ܘܐܠܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܐ ܡܬܟܠܝܢ
ܥܒܝܕܬܐ ܘܢܬܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܩܪܒܢܐ
ܐܦ ܗܢܐ ܒܟܠܙܢ ܘܫܘܚܠܦܐ ܐܬܥܒܕ
ܠܟܠܗܘܢ ܡܥܒܕܢܘܬܗ. ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܢ
ܗܘ ܕܐܬܠܐ ܠܗ ܡܫܡܫܐ ܐܠܐ ܒܟܠܒܘܬܗ
ܘܠܐ ܒܫܦܪܘܬܗ ܗܘܐ ܕܡܠܟܐ: ܦܛܪܝܪܟܐ
ܕܡܢ ܩܕܡ ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܡܛܠ ܕܡܢܐ
ܗܘܐ ܟܕ ܠܗ ܠܦܘܪܫܢܗܘܢ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܗܘ ܟܕ
ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܟܬܒ ܗܘ ܕܗܘ
ܦܘܪܫܢܗܘܢ ܩܕܡ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܫܡܥܗ ܗܘܐ

ܐܚܘܗܝ ܩܘܪܝܠܠܐ ܕܗܘܐ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ
ܠܘܬܗ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ
ܦܘܪܣܐ ܗܘ ܟܕ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܗܘܐ
ܕܡܢ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ: ܘܐܬܦܪܣ
ܡܢ ܦܛܪܝܪܟܝܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܐܬܟܠܠ
ܘܟܕ ܬܡܢ ܡܫܩܠ ܡܩܕܫܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܟܕ ܦܣܝܩ ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܡܛܠܗ
ܦܘܪܫܐ: ܕܟܠܗ ܡܢ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܦܘܪܫܐ ܘܠܐ ܟܕ ܡܬܪܥܝܢ ܩܕܡܘܗܝ
ܩܐܡܐ ܒܡܫܚ ܠܗܝܡܢܘܬܗ ܘܟܒܪܐ.
ܘܟܠܗܘܢ ܟܕ ܚܙܘܗܝ ܐܬܦܪܣ ܠܘܬܗ
ܩܕܡܘܗܝ ܕܒܝܐ. ܘܗܘܐ ܐܦ ܟܠܗܐ ܗܘ:
ܟܕ ܠܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܗ ܒܟܬܒܐ
ܦܘܠܚܢܐ ܕܒܟܠܗܝܢ ܡܬܚܝܠܐ. ܐܠܐ
ܟܠܗ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܠܐ ܠܗܘ
ܒܡܥܒܕܘܬܗ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܘ: ܘܡܢܗ
ܐܬܚܙܝ ܗܘܐ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ. ܟܕ ܕܝܢ
ܒܗܘܐ ܟܠܗܐ ܕܐܦ ܗܘ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܫܡܥܬ ܒܡܚܡܐ
ܠܡܩܒܠܗ ܘܟܠ ܡܬܢܚܡܢܐ ܒܪܘܚܗ ܠܐ
ܡܬܚܕܫܐ ܡܬܗ ܢܬܚܘܐ ܟܕ ܡܥܡܕ
ܦܛܪܝܪܟܝܐ ܠܒܝܬܐ. ܘܡܢ ܚܕܐ
ܠܐܬܪܐ ܕܟܠܗܘܢ ܡܘܕܐ ܘܐܢܐ
ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܡܢܗ ܠܐ ܬܬܟܣܐ.
ܘܟܠܗ ܢܚܘܐ ܦܛܪܝܪܟܝܐ ܗܘ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܒܐܘܪܫܠܡ ܗܘܐ. ܟܕ ܕܝܢ
ܫܡܥ ܠܟܠܗܘܢ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܡܠܘܟܐ
ܗܘ ܙܟܝܐ ܚܕܢܐ. ܘܐܬܦܠܓ ܐܦ
ܠܚܙܘܐ. ܘܗܘܝ ܐܦܪܘܗ. ܘܠܐ ܐܘܝ
ܠܟܠܗ ܠܡܚܙܐ ܢܩܝܦܘܬܐ: ܐܠܐ
ܫܡܥܘ ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܗܠܝܢ ܘܢܥܒܕ ܫܠܡ
ܡܢ ܕܡܢ ܠܗܘ ܘܦܘܪܫܢܗܘܢ ܕܒܝܬ
ܐܚܪܢ ܡܢ ܗܕܐ. ܘܠܐ ܡܬܟܬܒ:

ܗܳܦܟܝܢ ܢܳܡܽܘܣܳܝܶܐ ܡܨܪܳܝܶܐ ܗ̈ܘܰܘ ܡܫܬܥܝܢ
ܠܘܳܬ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܬܚܒܪܘ ܠܗܘܢ. ܦܳܛܪܺܝܪܟܳܐ
ܕܶܝܢ ܡܶܛܽܠ ܕܗܳܘ ܡܶܠܬܳܐ ܗܘܳܬ ܕܚܶܫܬܳܐ
ܠܐ ܡܫܰܡܠܝܢ ܗ̄ܘ: ܡܶܛܽܠ ܡܬܘܪܓܡܢܐ ܗܘܳܐ
ܕܢܶܬܕܰܒܪܽܘܢ: ܠܐ ܐܶܫܬܡܰܥ ܠܡܶܬܚܰܢܢܽܘ
ܢܳܦܩܽܘ. ܐܠܐ ܠܟܽܠܗܘܢ ܕܡܶܬܚܙܝܐ
ܐܰܣܺܝܪܽܘ ܠܐܦܣܩܘܦܐ ܗܘ ܗ̄ܘ:

Quumque ibi aliquandiu mansissent, Abyssinus quidam monachus, Thomas nomine, eos adiit. Hunc ajebant ex nobili inter Abyssinos familia genus ducere. Cupiebat autem Nigrorum regionis Episcopus ordinari: rem duas ob causas illegitimam. Primum, quia ea diœcesis sub ditione Alexandrinæ Sedis erat: ac proinde ad eum Patriarcham, non ad Antiochenum ordinandi jus spectabat. Deinde quia ex quo Abyssini fidem Christianam acceperunt, nullum ex ipsis Metropolitam habuere, sed Ægyptium aliquem virum iis præfici oportuit, cui exactam obedientiam semper præstitere. Et hæc quidem consuetudo ei consonat, quæ in Oriente apud nos viget, ubi Maphrianum Orientales nisi ex Occidente, ordinari sibi non admittunt, tametsi sermone scripturaque hic diœceseos suæ hominibus consonet; Ægyptius verò, qui ad Abyssinos pergit, neque sermonem eorum neque scripturam intelligit. Patriarcha autem Mar Ignatius propter dissidium quod cum Cyrillo Laklaki filio Alexandrino Patriarcha habebat, nimirùm quia Cyrillus positum à patribus nostris antiquis limitem transgressus (qui decreverant terminum utriusque Sedis, Antiochenæ scilicet & Alexandrinæ, locum esse Ares appellatum,) Metropolitam Jerosolymæ ordinaverat, eam ob causam, quod nobiles Jurisperiti Ægyptii quum Jerosolymæ & in tota Syria plures essent, de Syris Episcopis conquesti erant, quod ab ipsis propter differentiam sermonis haud rectè pasci possent; ac propterea ab iis compulsus, Pastorem iisdem dederat. Quæ quidem causa etsi justa esset; non tamen decebat Cyrillum ordinem invertere, sed eum oportebat ad Patriarcham Antiochenum remittere Ægyptium illum, quem is secundùm legis præscriptum ritè ordinasset. Hanc igitur ob causam volens & Mar Ignatius Patriarcha par pari referre & malefactum malefacto opponere, cogitavit Abyssinis Metropolitam instituere. Idque ut consultis Fratribus Francorum Præsulibus fieret, ne scilicet Ægyptius ille Metropolita, qui Jerosolymæ morabatur, tumultum excitaret; Dionysium Claudiæ, qui & Saliba Haripha, ad eos misit, ut negotium ipsis significaret. At illi responderunt, non oportere legem tàm citò violari, sed Patriarcham parumper expectare debere ajebant, donec ex nostris aliquem ad Cyrillum mittamus, ut manum ex hoc loco amoveat. Quodsi recusaverit, in omnibus quæ cupitis, vobis adjutores erimus. Verùm Patriarcha, qui quum quippiam mente concepisset, statim perficere solebat, nequivit impetum suum cohibere, sed postera die Nigrum illum ordinavit. Pergit referre, Francos ob ordinationem Thomæ Æthiopis multum Ignatio Patriarchæ succensuisse, eosque tandem placatos, quum Dionysius Saliba Claudiæ Episcopus in eosdem culpam rejecisset, quos ajebat ab ipso consultos, num Patriarchæ Metropolitam illum ordinandi facultatem dare vellent, respondisse, ut faceret quidquid æquum judicaret. Porrò dissidii illius Jacobitas Syros inter & Ægyptios propter Metropolitæ Jerosolymorum ordinationem orti meminit Auctor vitæ Cyrilli Laklaki Patriarchæ Alexandrini apud Renaudotium in hist. Alex. pag. 579. qui addit, pag. 580. Metropolitam illum ab Ignatio Syrorum Patriarcha excommunicatum, *auxilium à Francis petiisse, quorum auctoritate confirmatus dignitatem retinuit* (verba sunt ejusdem Renaudotii loc. cit.) *& in Coptitas eorumque Ecclesias plenam jurisdictionem obtinuit. Vulgò ferebatur eum subscriptio-*

ſcriptione ſua teſtatum ipſis fuiſſe, quod eandem fidem eandemque doctrinam, quam illi, profiteretur. Ea enim, inquit Auctor, *ipſorum conſuetudo eſt, ut neminem prorſus ſibi adjungant, niſi poſtquam id fecerit*. Et pag. 581. inter conditiones, quæ Cyrillo Laklako Patriarchæ Alexandrino ab Epiſcopis & à monacho Hamado Echmimenſi ejus adverſario pro bono pacis propoſitæ fuerunt, hæc præcipua eſt, *ut ſcilicet nihil innovaret adversùs jura Antiocheni Patriarchæ, ſed Metropolita nuper Hieroſolymis inſtitutus, ultrà Gazam quæ erat limes dominii Ægyptiaci, nullam auctoritatem uſurparet*. Denique idem Renaudotius cit. p. 580. rectè advertit, *ex novi illius Hieroſolymitani Coptorum Metropolitæ inſtitutione originem habuiſſe Antiſtites, qui Coptitis ad hanc uſque diem in Urbe ſancta præfuerunt*. Nam, ut ab eodem Renaudotio pag. 466. obſervatum fuerat, à Cyrillo Patriarcha Alexandrino LXVII. rogatu Manſuri cujuſdam Jacobitæ anno Chriſti 1088. Epiſcopus quidem ex Ægypto Jeroſolymam ad conſecrandam novam Eccleſiam miſſus fuit; non tamen is Hieroſolymitanæ Jacobitarum diœceſi veluti deſignatus Antiſtes præfuit. Quin & Syri ipſi Jacobitæ nullum Jeroſolymæ Epiſcopum habuerunt antequam Franci ea urbe potiti eſſent, ut ex hoc Bar-hebræi Chronico liquet. Quod igitur Syri Jacobitæ ſacros Canones tranſgreſſi Jeroſolymam urbem novi illius Metropolitæ inſtitutione Antiocheno ipſorum Patriarchæ ſubjecerant, hoc idem fecere poſtea Ægyptii. Sed ad Ignatium Patriarcham regredior.

Hic Paſchalibus feſtis exactis, Epiſcopos & Archimandritas convocat, ut cauſam Dionyſii Jeremiæ filii, quem ipſe ad Melitinenſem Eccleſiam evexerat, judicarent: cum enim ajebat acceptorum beneficiorum immemorem, conſpirationis quam cœnobitæ Barſumæ in ipſum moliti fuerant, auctorem fuiſſe. Illi decreverunt, Dionyſium Melitinenſi Epiſcopatu dejiciendum eſſe, & ad Alepenſem Eccleſiam, unde Melitinam translatus fuerat, revocandum. Quod & factum eſt. Nam Ignatius Hieroſolymis Antiochiam profectus, Dionyſium cum nonnullis Epiſcopis Alepum miſit. Quumque Antiochiæ æſtatem tranſegiſſet, autumno appetente cœnobium Barſumæ petiit. Et Melitinam quidem ire juſſit Dionyſium Salibam Claudiæ Epiſcopum, ut Natalitia feſta celebraret: quibus peractis Ariam juvenem Barſumæ archimandritæ Samuelis filii ex fratre nepotem, ejuſdem urbis Epiſcopum ordinat: quo intra anni ſpatium defuncto, Aaronem monachum ac Presbyterum, cognomento Angur, Ariæ Kokenſis Archimandritæ diſcipulum, menſe Januario, Dominica illa, qua Evangelium nuptiarum Canæ Galilææ legitur, in ejus locum ſubſtituit, impoſito ipſi Dionyſii nomine. Ordinatio in cœnobio Curſoris, quod apud Melitinam ſitum eſt, peracta. Ejus verò cœnobii Eccleſiam Deiparæ nuncupatam inſtauravit, ædificatis juxta cœnobium Xenodochiis duobus: altero pro Chriſtianis, altero pro Mahometanis, qui ſanum etiam ſuæ ſuperſtitionis ibidem excitari curarunt. Eccleſiam inſuper in caſtro Romano, rogatu Joſue Presbyteri qui ingentem ibi populi Jacobitici multitudinem eſſe & Eccleſia carere ſignificaverat, propriis ſumptibus à fundamentis exſtrui juſſit. Mox Antiochiam reverſus, hortum in ſuperiori urbis parte à Francis emit, ubi Eccleſiam & cellulas, in quibus Patriarcha manere poſſet, ædificavit.

Aria Epiſcopus Melitinæ.

Dionyſius qui & Aaron Angur, Epiſcopus Melitinæ.

Anno 1557. die 14. Septembris in feſto S. Crucis, Abulpharagium Aaronis filium Melitinæ natum, qui Rhetoricæ & Medicinæ in urbe Tripoli apud Jacobum quendam Neſtorianum operam navabat, Antiochiam arceſſitum, Epiſcopum Gubæ ordinat, ut dixi pag. 246. Salibam verò Vagium Jacobi Edeſſeni filium, Abulpharagii ipſius ſtudiorum æmulum,

Abulpharagius Chronici hujus Auctor, Epiſcopus Gubæ ordinatur.

Baſilius, qui & Saliba Vagius Jacobi Edeſſeni filius, Epiſc. Alepi.

Athanasius Josue Episc. Lacabenæ, deinde Ptolemaidis.

lum, urbi Aco, seù Ptolemaidi præficere decreverat. Sed ne id exequeretur, effecit Athanasius Josue, Patriarchæ ipsius discipulus, qui ex Lacabenæ Episcopatu ad eam Ecclesiam transferri postulavit. Mortuo igitur paulò post Dionysio, qui & Basilius Jeremiæ filius, idem Saliba Alepi Episcopatum obtinuit.

Post hæc ædificavit Patriarcha Ecclesiam Deiparæ in Siside ad latus majoris Armenorum Ecclesiæ: quæ commune ejus urbis excidium ab Ægyptiis anno 1560. illatum sola evasit. Eodem tempore Isa Edessenus medicus alteram Jacobiticæ genti Ecclesiam Barsumæ nuncupatam in eadem urbe exstruxit. Ignatius verò Patriarcha non ædificiis duntaxat Ecclesiarum, verùm & scholarum institutione gentem suam juvare satagebat. Plures autem Episcopos ordinavit, Maphrianosque duos, quorum alter Dionysius Capharsaltensis ܟܦܪܣܠܛܐ fuit, olim Gozartæ Episcopus, alter Joannes Bar-Maadani Mardensis. Quumque podagræ & calculi morbo per Basilium, qui & Saliba Vagius, Alepensem Episcopum levatus fuisset, Antiochiâ in cœnobium Barsumæ, monachorum & Episcoporum agmine stipatus, se contulit. Huc ad celebrandas secum quadragesimæ solemnitates Dionysium Melitinæ cæterosque Episcopos arcessivit. Dionysius & Episcopi Gubæ, Callisuræ & Claudiæ, quod Patriarcham in ipsos malè animatum suspicarentur, adire eum recusarunt. Patriarcha ab Aarone

Aaron Episc. Lacabenæ.

ܛܢܙܝܓ Tanzigo Lacabenæ Episcopo de structis sibi apud Melitinæ principes insidiis admonitus, è cœnobio Barsumæ in regionem ܩܘܪܘܣ *Coram*, quæ in ditione Alepi est, noctu se proripuit, ubi in quodam pago, quem ܡܪܕܐ *Marde* appellant, in horto cujusdam Syri habitavit. Et Synodum quidem adversùs Dionysium Melitinæ Episcopum, datis ad Joannem Bar-Maadani Maphrianum & ad cunctos Syriæ, Palæstinæ ditionisque Romæorum Episcopos literis indixit: verùm quum Maphrianus nisi præmisso sibi de futura in Patriarchatu successione Chirographo adesse recusaret, infecta re Synodus dimissa est. Patriarcha veritus ne à præfecto Coraræ Edessam mitteretur, in Castrum Romanum opera Jacobi Presbyteri Josue ejusdem Castri Presbyteri filii deportatur: ubi à Constantino Armenorum Catholico perhonorificè exceptus, literas suspensionis & interdicti in Dionysium Melitinæ Episcopum ad Presbyteros & principes locorum omnium viros scripsit, quas tamen nemo palàm legere ausus est.

Gregorius Abulpharagius Chronici auctor ex Guba in Lacabenam translatus. Barsumas Episc. Gubæ. Lazarus Episc. Gubæ. Daniel Episc. Chaboræ apostata.

Eodem tempore dimisso Aaron Lacabenus Episcopatu, Jerosolymam petiit, ubi & in cellula se clausit. Ignatius autem Patriarcha Gregorium Abulpharagium ex Guba in Lacabenam transtulit; Gubæ verò Episcopum ordinavit Barsumam filium fratris Lazari ejusdem urbis olim Episcopi. Danielem autem Chaboræ Episcopum, Maphriani Joannis discipulum, qui ejusdem Patriarchæ nomine epistolam ad Mardæ dominum calumniis plenam adversùs Maphrianum præceptorem suum scripserat, cellâ sua excedere jussit: qui Alepum profectus, quum apud Negemum quendam Naxivanensem Mahometanorum antistitem Dialecticæ animum applicuisset, ejusdem Negemi opera ad Mahometanam superstitionem transiit, ut infrà sermo erit.

Denique Ignatius postquam Aytonum Armenorum Regem & Constantinum [1] ejusdem gentis Catholicum,

N O T A.

1 *Constantinum*. In serie Patriarcharum Armeniæ septuagesimum, de quo vide Galanum tom. 1. Concil. Eccl. Arm. cum Rom. cap. 25. pag. 373.

cum, qui ipsi quod Armeniis Ecclesiam concedere noluisset succensuerant, rejectâ in Presbyteros & Episcopos suos Jacobitas culpâ placasset, in castro Romano die 14. Junii anno Græcorum 1564. decessit. Exequias idem Catholicus celebravit, & cadaver ad orientalem majoris Armenorum Ecclesiæ partem sepeliendum curavit. Adfuerunt morienti præter ingentem Presbyterorum ac monachorum multitudinem duo ex Episcopis Jacobitis: Gregorius nimirùm Hesen-mansur, & Basilius Roaban. Cimelia ejusdem Catholicus usurpavit, præter nonnulla, quæ ipse Ignatius in testamento expresse legaverat, ut cœnobio Barsumæ, crucem auream, par Flabellorum ex argento, Paramentum integrum, Chronicon, & Pandecten: Successori verò Patriarchæ, ampullam pro Chrismate ex argento, tria Paramenta integra, & librum magnum Chirotoniæ Michaelis magni Patriarchæ manu exaratum. Denarii centum pro funere Sacerdotibus distributi. Bis centum & mulam Rex Ciliciæ habuit.

Obitus Ignatii Patriarchæ.

Gregorius Ep. Hesen-Mansur Basilius Episc. Roaban.

51. DIONYSIUS, qui & *Aaron Angur*, ex Episcopo Melitinæ in cœnobio Barsumæ anno Græcor. 1563. [1] die 14. Septembris in festo Sanctæ Crucis ab Episcopis Dionysio Claudiæ, Gregorio Hesen-mansur, Gregorio altero Aaronis filio, Lacabenæ, Barsuma Gubæ, & Basilio Damiano Cæsareæ, in Patriarcham ordinatus [2] est, dissentiente Joanne Bar-maadani Maphriano cum nonnullis suæ factionis Præsulibus, qui ipsum Maphrianum Patriarchali dignitati inhiantem ad schisma faciendum impellebant. Eodem die translato ex Hesen-mansur ad Episcopatum Melitinæ Gregorio, Barsuma Diaconus Habibi Presbyteri filius, discipulus & consanguineus Ignatii Patriarchæ, assumpto Ignatii nomine, ab eodem Dionysio Episcopus Hesen-mansur consecratur. Maphrianus autem congregatis Orientalibus & Turabdinensibus Episcopis Edessam petit, Dionysii electionem impugnaturus. Hic verò ad conciliandum sibi hominem humanissimas literas per Gregorium Abulpharagium Lacabenæ Antistitem mittens, rogat, ut ad Synodum accederet, suam electionem ex communibus Episcoporum suffragiis discussurus. Intereà Maphrianus Edessâ Alepum pergit, instigante Basilio Alepensi Episcopo, qui in ea urbe ipsum Maphrianum consecrari volebat. Abulpharagius quum Edessæ Maphrianum minimè reperisset, missis Alepum per Joseph sororis Angur filium, quas à Patriarcha acceperat, literis, in cœnobium Barsumæ regreditur: epistolam suam adjungens, qua congregatos Alepi Episcopos obtestabatur, ne schisma facerent, sed Episcoporum Septentrionalium (eorum scilicet qui Dionysii partes sequebantur,) adventum expectarent. Eandem ob causam Joannes Saliba Amidæ Episcopus cum Joanne Maipheractensi discipulo suo in urbem Alepum properavit, ne quid scilicet novi Maphrianus moliretur. Sed postridie eò pervenit, quàm Ma-

Dionysius VII. qui & Aaron Angur, Patriarcha.

Ignatius Barsuma Episc. Hesen-Mansur.

Joannes Saliba Episc. Amidæ. Joannes Mapheractæ.

NOTÆ.

1 1563. Imo 1564. ut liquet ex obitu prædecessoris Ignatii; mendum amanuensis.

2 *Ordinatus*. Dionisii ex Episcopo in Patriarcham electi ordinationem reprehendit Bar-hebræus, in hæc verba. ܒܪܡ ܡܣܝܡܢܘܬܗ ܕܬܪܬܝܢ ܐܝܟ ܗܝ ܕܚܝܐ ܗܘ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܬܚܝܒܐ ܐܝܟ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܬܪܬܝܢܝܬܐ. ܟܕ ܓܝܪ ܡܬܩܪܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܘܡܬܓܒܐ ܒܠܚܘܕ ܢܬܥܒܕ ܐܢܬܪܘܢܝܣܡܘܣ ܟܕ ܡܬܝܗܒ ܠܗ ܚܘܛܪܐ ܘܐܝܕܗ ܡܬܬܪܝܡܐ ܠܥܠ ܡܢ ܟܠܗܘܢ.

Verùm altera ejus ordinatio non secùs ac illa Patriarchæ *Hajæ, reprehendenda est, tamquam alterum Baptisma. Quum enim Episcopus in Patriarcham vocatur & eligitur, Enthronismus dumtaxat celebrari debet, tradito ipsi Baculo ejusque manu suprà omnes elevatâ.* Quem ritum vide in Pontificali Syrorum.

Maphrianus in Patriarcham inauguratus fuerat.

Joannes cognomento Bar-Maadani, Patriarcha.

52. JOANNES BAR-MAADANI ex Maphriano in Patriarcham die 4. Decembris in festo S. Barbaræ anno Græcorum 1564. Alepi, ut mox dixi, ordinatus, paulò post Basilium ejusdem urbis Episcopum Maphrianum Orientis proclamavit, imposito ipsi Ignatii nomine; quod à pluribus improbatum fuit: & jure quidem: nominum enim mutatio ab Episcopis semel facta, ut observat Bar-hebræus, iterùm fieri non debet propter translationem ad majorem Sedem. Alepo Joannes Antiochiam profectus, quum causam Athanasium Josue inter Ptolemaidis, & Josue alterum Phersonis filium Tripolis Episcopum adversùs hunc decidisset, ab eo apud Francos ejusdem urbis accusatus est, quod vivente Dionysio Jacobitarum Patriarcha, qui in cœnobio Barsumæ morabatur, ipse tyrannicè Sedem occuparet. Trium mensium spatium datum fuit, ut causam uterque Patriarcha diceret. Joannes ingentibus sibi donis Francos primùm conciliat: deinde per Ignatium Basilium, quem Maphrianum creaverat, diploma à Damasci Rege obtinet, in tota Syria jurisdictionem Patriarchalem exercendi. Hinc ad Ecclesiarum regimen animum convertens, Dionysium qui & Matthæus, Ignatii olim Patriarchæ discipulum è Gumarum Sede Alepum transfert, rejecto Daniele Chaboræ Episcopo, quem Copti Jurisperiti veluti profanis Arabum scientiis addictum postulaverant. Qua repulsâ offensus Daniel, à Christiana fide defecit, & paucis post mensibus ad extremam pauperiem redactus interiit. Joannes verò Antiochiâ Alepum, inde Marden se confert. At Dionysius Angur quum Edessenorum operâ per Diaconum quendam nomine Pharganium à Damasci Rege Diploma impetrasset, alterum etiam ab Ezzaddino Iconii Soltano postulavit, ut in utriusque ditione liberè proclamaretur. Utque sibi Turabdinenses etiam subjiceret, Thomæ ejusdem loci Episcopi hortatu, Gregorium Abulpharagium Lacabenæ Episcopum cum Abdaële monacho fratris sui filio in eam regionem pergere jussit, ut ex cœnobiis & pagis summam pecuniæ gubernatoribus eorum locorum erogandam colligerent: quod illis strenuè exequentibus, amplum Diploma Dionysius recepit, quo solus ipse Jacobitarum Patriarcha declarabatur. Edesseni interim volentes Dionysium in Syriam è cœnobio Barsumæ pertrahere, per eundem Pharganium id apud Naserum Damasci Regem effecerunt, ut allegato ille nobili equite Patriarcham Damascum invitaret. Adfuit Patriarcha cum Episcopis Cæsareæ, Damasci, Mabugi, & Lacabenæ & cum Simeone illius cœnobii Archimandrita: & in conspectum Regis admissus, Abulpharagio Lacabenæ Præsule interpretante, dissidii causam secum inter & Joannem Bar-maadani orti exposuit: Protulit & diploma Ezzaddini Iconii Regis: nec non alterum Basanvini Tartarorum militiæ præfecti, quod Michaëlis Gabræ filii medici Meletinensis operâ obtinuerat. Indignatus hac de re Naserus, quod scilicet Dionysius ad Tartaros Mahometanorum hostes confugisset, recusavit Diploma suum confirmare, donec is viginti septem millia [1] *alborum* persolvit, usus consilio principis Ægyptiorum Jurisperitorum ܡܟܝܢ ܒܪ ܚܡܝܕ *Machini* [2] *Hamidi filii*. Ita ex aula Naseri dimissus, Alepum petit, inde castrum Romanum, ubi à Catholico Ar-

Ignatius, qui & Basilius Saliba, ex Episcopo Alepi, Maphrianus Orientis.

Dionysius, qui & Matthæus Gumarum primùm, deinde Alepi Episcopus.

NOTÆ.

1 *Alborum*. ܙܘܙܐ. Ita appellatur monetæ argenteæ genus, quod valet sexagesimam partem scuti Hispalensis, vulgò *Pezza Sivigliana da otto*.

2 *Machini*. Elmacinum intelligit Homaidi filium Saracenicæ historiæ scriptorem, cujus alterum tomum in Latinum sermonem conversum Thomas Erpenius publicavit, quum prior tomus adhuc ineditus sit.

Armenorum perhonorificè exceptus, filios Josue Presbyteri inducere nequivit, ut nomen suum ad altare proclamarent: Ajebant enim, se Joanni Bar-maadani fidem suam obstrinxisse. Ex eo Castro à Præfecto Alepi revocatus, quum taxatam pecuniam solvisset, Gregorium Abulpharagium ex Lacabena ad eam Ecclesiam transfert. Mox Edessâ in cœnobium Barsumæ pergit. Per id tempus Saliba Maphrianus ex Oriente Alepum venit: quumque hiemem ibi transegisset, Damascum profectus, Diploma consequutus est, quo revocatis Dionysii privilegiis, Joanni Bar-maadani Patriarchatus deferebatur. Tributum quoque Ecclesiæ Alepi impositum in se suscepit: itaut Abulpharagius relicta Ecclesia in paternam se domum recipere coactus fuerit. His peractis Maphrianus Joannem Bar-maadani per literas in Syriam arcessit; qui Alepum post multas tergiversationes adveniens, ut cui Maphrianus se se obstrinxerat, vectigali solvendo par esset, auri summam ab Æthiope quodam mercatore fænore accepit.

Gregorius Abulpharagius Chronici auctor, ex Lacabenæ ad Alepi Episcopatum translatus.

Sub eadem tempora cœnobium S. Cyriaci Zonicratæ, quod à Simeone medico exstructum fuerat, per impium hujus filium Michaëlem, qui ad Mahometanam superstitionem transierat, in Xenodochium pauperum ejus sectæ conversum est, ejectis inde monachis, & pretiosa templi supellectile direpta: crucibus nimirùm, calicibus, patenis, arcis, & codicibus: & libros quidem Dioscorus Hesnæ Zaidi Episcopus ab illo impuro redimens, Evangelium picturis exornatum, quod Raban Zebinas exaraverat, Taurizensi Ecclesiæ dono dedit. Michaël verò quum militiæ nomen sub Recnaddino dedisset, conferto adversùs Ezzaddinum prælio paulò post interiit.

Dioscorus Ep. Hesnæ Zaidi.

Intereà Aminaddinus Mobrach Nestorianus Tartarorum apud Naserum Damasci tyrannum orator, quum per cœnobium Barsumæ transiisset, Dionysio pollicitus est, se causam ejus apud eundem Naserum defensurum effecturumque, ut amoto Bar-Maadani ipse in Patriarcham iterùm proclamaretur. Quod ubi Bar-Maadani intellexit, è Syria in Ciliciam aufugit, ubi ab Aytono Armeniæ Rege benignè exceptus, in cœnobio quodam apud Sisidem urbem delituit. Verùm Aminaddinus re infecta ad Tartaros rediit.

Anno sequenti Michaël medicus Gabræ filius cum Gregorio Abulpharagio Alepi Episcopo, qui à Saliba Maphriano ex ea Ecclesia ejectus, in Barsumæ cœnobium se receperat, Damascum petens, novum Diploma à Nasero obtinuit pro Dionysio Patriarcha. Quod quum Abulpharagio tradidisset, hic quidem Alepi Ecclesiam recuperavit; Dionysius verò in tota Syria & in Romæorum ditione, quam Soltanus Iconii tenebat, proclamatus fuit. Tùm verò Ignatius Saliba Maphrianus animum despondit: & abdicata Episcopali dignitate habitum medici gerens, Tripoli eam professionem exercuit, donec gravi morbo affectus, animam paulò post efflavit. Ejus funus præter Syros Jacobitas, Presbyteros etiam & monachos Francos curasse affirmat Bar-hebræus. Cadaver in Ecclesia S. Behenami sepultum. Vir fuit, ut idem Bar-hebræus testatur, philosophicis & medicis disciplinis apprimè instructus: sed ob schisma illud, quod adversùs Dionysium præceptorem suum fovit, magnam suo nomini infamiam comparavit.

Anno 1570. mense Junio Dionysius à Saliba Archimandrita avunculi sui filio, quod ipsi præfecturam cœnobii ad annos decem concedere noluisset, homicidii aliorumque criminum apud Soltanum Iconii accusatus, quum Melitina in Manangerd Mahuzæ oppidum ad Tartaros fugam capesseret, à satellitibus comprehensus fuit: quorum è manibus ope Sergii Armeniorum Episcopi quem Tartari urbi Arzanganæ præfecerant, elapsus, Hulachum

Re-

Regum Regem adjit, qui ei abſolutam in cœnobium Barſumæ poteſtatem diplomate perpetuum valituro dedit. Quumque Taurizum urbem veniſſet, eundem Salibam ibi reperit, qui ad Tartarorum tribunal cauſam ejus referre ſatagebat. Dionyſius Epiſcoporum & Archimandritarum operâ, ingentibuſque promiſſis animum Salibæ demulcens, in Barſumæ cœnobium hominem ſecum reduxit: ubi paucis poſt diebus à ſervis ipſius Dionyſii unàcum Abulpharagio ejus fratre obtruncatus eſt. Quo facinore adeò exhorruit Dionyſius, ut ad Regem Tartarorum proficiſci decreverit purgandi ſe cauſâ. Adfuit apud eundem Regem & Simeon Presbyter ac medicus filius Joſue Presbyteri caſtri Romani. Hic optimatibus Tartarorum ſuggeſſit, Patriarcham utpote homicidii reum, indignum eſſe, qui ad conſpectum Regis admitteretur.

Quamobrem ex اردوة *Ardua*, ubi Hulachus morabatur, pulſus Dionyſius, donis conciliandum ſibi Simeonem putavit. Baculi itaque Paſtoralis pomum ex auro, quod Ignatii Patriarchæ fuerat, ei dono mittens, ſimul chirographum ſcribit, quo pollicetur, ſe ubi ad cœnobium rediiſſet, Tomos Officii Feſtivi totius anni, quos Mar Joannes pro cœnobio Peregrinorum montis Edeſſæ exaraverat, ipſi tranſmiſſurum. Hoc pacto placatus Simeon, crimen illud, quod Dionyſio objecerat, à Tartaris diſſimulandum curavit. Eum inſuper Hulachi aſpectu dignum fecit. Verùm haud multo poſt quum idem Dionyſius in cœnobium regreſſus, de ſua ſuperbia ac ferocia nihil remitteret, à Sergio monacho, Baſilio Diacono, & Abraham laico die 18. Februarii anno Græcorum 1572. in cancello Altaris, ubi nocturnas preces Sabbati Jejunii Ninivitarum celebrabat, miſerè trucidatus fuit. Homicidæ Joannem quendam Epiſcopum legatum Arduam mittunt, ut Regis Tartarorum opem imploraret: ajebant enim, à Curdis Patriarcham interemptum, eoſque in cœnobio adhùc verſari. Rex Ticotlugum Chriſtianum Hunnum cum copiis accurrere jubet: qui convictos ſceleris homines variis ſuppliciis afficit: Joſue autem Simeonis medici fratrem cœnobio præficit. Atque hic Dionyſii Angur exitus fuit.

Dionyſii Angur Patriarchę cædes.

Joannes verò Bar-Maadani miſſis ad Soltanum Iconii legatis, Diploma obtinuit, ut cœnobio Barſumæ totique Romæorum ditioni præeſſet. Melitinæ itaque cæteriſque in locis proclamatus fuit: non tamen illud Cœnobium adire voluit, ſed in Cilicia permanſit, ubi à Rege & magnatibus Armeniorum ſummo in honore habebatur, donec anno 1574. in quadrageſimali jejunio in cœnobio Baximatæ obiit.

Ignatius III. qui & Joſue Patriarcha.

53. IGNATIUS, qui & Joſue Archimandrita cœnobii Gavicathæ, quod apud Mopſueſtiam Ciliciæ urbem ſitum eſt, poſt Bar-Maadani obitum ab Athanaſio Tarſi, Dionyſio Siſidis, Gregorio Melitinæ, Athanaſio Mabugi, Athanaſio altero Jeroſolymæ, Joanne Damaſci, Dionyſio Gumarum, Athanaſio Cypri, Baſilio Charmæ, & Gregorio Abulpharagio Alepi Epiſcopis, in eodem Gavicathæ cœnobio anno Græcorum 1575. in feſto Luminum ordinatus eſt, conſentiente & Baſilio Damiano Cæſareæ Epiſcopo, qui paucis poſt diebus ſupervenit. Eodem menſe Ignatius Patriarcha Orienti Maphrianum proclamavit Gregorium Abulpharagium Alepi Epiſcopum; contigitque ejus conſecratio in urbe Siſide præſentibus Aytono Rege, primatibus, Epiſcopis, & Doctoribus Armenorum, ut fuſiùs relatis Barhebræi verbis dixi ſuprà pag. 247. At verò Theodorus Cuphlidenſis, unus ex Archimandritis cœnobii Barſumæ, qui Theodori cujuſdam Smakrenſis, hoc eſt, rufi, & Guniri Presbyteri operâ ingentem pecuniæ ſummam Regi & optimatibus Armenorum pollicitus fuerat, ſi

Theodorus Cuphlidenſis.

Episcopos cogerent, ut ipsum in Patriarcham ordinarent; postquam Dionysium Salibam decrepitum Claudiæ Antistitem & Simeonem Presbyterum ac medicum sibi conciliasset, ad castrum Romanum convolavit, rogaturus Presbyteros Josue filios, ut causam suam tueri pergerent. Exoratus ejus precibus Jacobus Presbyter, in Ciliciam pergere decrevit, ut aliorum Episcoporum suffragia ipsi compararet. Sed ubi Ignatium Josue ordinatum jam esse intellexit, de domesticis ejus è Cella Patriarchali ejiciendis agere cœpit. Gregorium enim Melitinæ Episcopum Patriarchæ ipsius fratrem, & Salomonem monachum Ignatii olim Patriarchæ Syncellum oderat. Hos ajebat nisi è cella tua ejeceris, & domicilium in cœnobio Barsumæ fixeris, nequaquam te in Patriarcham recipiemus. Ille verò Jacobum maluit quàm suos contristare. Jacobus itaque assumptis secum Theodoro Cuphlidensi, Dionysio Claudiæ, Dioscoro castri Zaidi, Athanasio Lacabenæ, Ignatio Hesen-Mansur, & Ignatio altero Telæ Arsaniæ Episcopis, Arduam petit, Patriarcham ejusque ordinatores apud Regem Tartarorum accusaturus, quod ipso inconsulto in Cilicia consecratus fuisset. Arduam petiit & Patriarcha cum Maphriano cæterisque Episcopis suis, rationem ordinationis suæ redditurus. Maphrianus, qui medici habitu incedens, herbas & unguenta pro Regis servitio afferebat, dromedariis regiis vectus cunctos prævenit: & Regem quidem de novi Patriarchæ electione certiorem faciens, ab eodem tria diplomata sibi, Patriarchæ, & Cæsareæ Episcopo obtinuit, postquam Rex humanissime eos excepisset. Accusatores quum præclusum sibi ad Regem aditum vidissent, ex Ardua in Cœnobium reversi, falsos rumores ubique disseminarunt, ajentes, Mandatum sibi à Rege concessum, ut pro Ignatio Patriarcha, Gregorio Maphriano & Melitinæ Episcopo alios crearent. Cœperunt itaque ab ordinatione Maphriani: & Dioscorum quidem ex castri Zaidi Episcopo Maphrianum proclamarunt, in throno eum collocantes & per Ecclesiam circumducentes: *rem novam & peregrinam*, inquit Bar-hebræus, *& quæ à sæculo acta non fuerat: ut scilicet in Occidente absque Patriarcha ab Episcopis Occidentalibus sine Orientalium consensu Maphrianus crearetur*. Quoad Patriarchæ autem institutionem, quum universum vulgus à Theodoro Cuphlidensi alienum esse viderent, inito consilio ut Episcopum Claudiæ eligerent, rumorem sparsere, missam ab iis sortem super hunc cecidisse. Tulerunt ergo eum & Melitinam abjere, ut ibi ipsum consecrarent. Verùm quo minus hæc exequerentur, fama proximi adventus Ignatii Patriarchæ effecit. Nam timore ejus correpti, Athanasium quidem Pharagum ex Lacabenæ Episcopo ejus urbis Metropolitam ordinarunt: Episcopus verò castri Zaidi, qui Maphrianus factus fuerat, iis relictis in Castrum ad diœcesim suam abjit; reliqui autem in Cœnobium reversi sunt. Quumque paucis post diebus Castri Episcopus adventare Patriarcham audiisset, Claudiensem per nuncium consulit, quid opus facto esset. Patriarchâ verò jam jam appropinquante unum ipsis consilium probatum fuit, ut ei occurrerent, ipsique subjectionem & obedientiam exhiberent: quod & præstitere, purgantes se, quod à Raban Simeone ejusque fratribus coacti, quæ acta fuerant egissent. Quorum excusationes admittens Patriarcha, unàcum iis Melitinam profectus, ibi cum honore & plausu exceptus fuit: & gavisi sunt valde illius loci Jacobitæ, qui ob schisma quod ab eorum Episcoporum factione imminebat, contristati fuerant. Posthæc Melitina relictâ, Cœnobium adjit, & in Sede sua confirmatus est, dejectis iis, quos Simeon Cœnobio præfecerat.

Anno sequenti quum Abaka in locum

cum defuncti Hulachi Tartarorum regis suffectus fuisset, Patriarcha ab eo diploma petiit, quo Cœnobii jus ad ipsum spectare declarabatur. Petiit & simile diploma Simeon Presbyter: atque ita uterque in Cœnobio morabantur, hic veluti Cœnobii dominus, Patriarcha verò tamquam hospes. Per idem tempus obiit Gregorius qui & Simeon Melitinæ Episcopus, Patriarchæ frater: cujus loco ut Nemrod ejus ex fratre nepotem ordinaret, Presbyteri ejus Ecclesiæ Patriarcham rogarunt. Verùm Patriarcha, quod Nemrod adhuc puer esset, Athanasium Pharagum, qui eam Sedem bis olim invaserat, Melitinam transtulit. Duo insuper alia diplomata pro cœnobii Barsumæ regimine à Tartarorum rege impetravit: alterum Theodori Cuphlidensis, Leonis filii Aytoni Armeniorum Regis operâ alterum. Utrumque Simeon Presbyter novo obtento diplomate impugnavit: atque ita de eo Cœnobio decertatum fuit, donec Maphriano & Ignatio Episcopo Hesen-Mansur sequestris pax inter eos facta est. Theodorus Cuphlidensis in Cœnobio Siræ, quod ad ripas Euphratis situm est, habitavit. Patriarcha in Ciliciam cum Ignatio Hesen-Mansur, Andrea Callisuræ Episcopis & Nemrod Diacono filio fratris Simeonis Presbyteri, Melitinâ Athanasium Pharagum propter Melitinensium accusationes ex Maphriani consilio amovit, ejusque loco Nemrodum ordinavit in cœnobio Gavicathæ die Dominico, Kalendis Octobris, anno Græcorum 1585. imposito ipsi Philoxeni nomine. Eodem anno obiit Dionysius Claudiæ Episcopus, quum ad decrepitam ætatem pervenisset.

Philoxenus qui & Nemrod Episcopus Melitinæ.

Anno 1588. Bondekdarus Ægypti dominus ditionem Romæorum invasit. Philoxenus Melitinæ Episcopus, filius fratris Jacobi Archimandritæ cœnobii Barsumæ, in ea urbe, ex qua propter filiorum Rascidaddini in Christianos odium fugere decreverat, habitu Rustici tandiu delituit, donec Saracenis fugatis Tartari rerum potiti sunt. Anno 1592. idem Jacobus Archimandrita apud Tartaros accusatus fuit, quod Saracenis arma & commeatum præberet: accusatoribus calumniç convictis, innocens declaratus Cœnobium repetiit.

Anno 1593. æstate abeunte Patriarcha hydropisi laborans, Maphrianum Taurizi commorantem per literas rogat, ut se curatum veniret. Quumque Maphriano in Ciliciam intrare propter imminentem hiemem non liceret, ingravescente morbo extinctus est feria tertia die 17. Novembris, anno Græcorum 1594. Cadaver in cœnobio Baximatæ in Cilicia conditum.

54. IGNATIUS, qui & Philoxenus Nemrod, post Ignatii Josue obitum, Jacobi Presbyteri Castri Romani patrui sui operâ, congregatis in cœnobio Barsumæ Episcopis Gubæ, Callisuræ & Gargar, in festo Præsentationis Domini in templo anno Græcorum 1594. in Patriarcham ordinatus, per Sungarnavinum Tartarorum militiæ præfectum diploma confirmationis à Rege Abaka obtinuit: Barsuma Gavicathæ Archimandrita & Jacobo Cæsareæ Episcopo, qui ei dignitati inhiabant, ordinationi ejus nequidquam se opponentibus. Nam Gregorius Abulpharagius Maphrianus eandem ratam habuit, postquam à Tageddaule Simeonis Presbyteri filio exoratus fuit. Anno 1596. hiberno tempore Melitina cum finitimis locis terræmotu concussa est, & cœnobium Barsumæ, ubi Patriarcha morabatur, totum ferè corruit.

Ignatius IV. qui & Philoxenus Nemrod, Patriarcha.

Hucusque Bar-hebræus in secunda Chronici parte de Patriarchis Jacobitarum. Quæ sequuntur ab anonymis adjecta sunt.

55. IGNATIUS Mardensis, cognomento ܒܪ ܘܗܝܒ *Bar-Vahib*, hoc est, *Vabibi filius*, antequam ad Episcopalem dignitatem evectus fuisset, ܒܕܪ ܙܟܐ *Bader Zache*, idest *Nicolaus* appellatus, quum Episcopus Mar-

Ignatius V. dictus I. qui & Joseph Bader Zache Bar-Vahib, Patriarcha Mardæ.

Mardensis renunciatus est *Josephi* [1] nomen assumpsit. Postquam verò Philoxenus Nemrod Patriarcha in Cœnobio Barsumæ obiisset, congregatis in cœnobio Ananiæ Orientalibus Episcopis Malcho Maipheractæ, qui Synodo præerat, Simeone ܚܛܟܐ Hatachæ hujus discipulo, Ignatio Cartaminæ, Dioscoro qui & Moyses, Salachæ, Severo Haæ, & Armenorum Mardæ Episcopo, cum ingenti monachorum, Sacerdotum & Diaconorum multitudine, Kalendis Januarii in festo Circumcisionis Domini anno Græcorum 1604. communibus suffragiis in Patriarcham ordinatus fuit, consentiente per literas Gregorio Barsuma Maphriano, Gregorii Magni Barhebræi fratre ac successore. Ab hoc [2] ad Successores Patriarchas *Ignatii* nomen derivatum est, neglecto eorum ordine, qui eodem nomine antea appellati fuerant. ܡܢ ܕܝܢ ܕܝܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܦܫܩ ܠܐܠܦܒܝܬ ܣܘܪܝܝܐ܃ ܘܟܬܒ ܟܬܒܐ ܪܒܐ ܕܡܠܐ. ܘܣܡ ܩܘܪܒܐ ܕܬܕܡܘܪܬܐ ܒܥܕܬܐ. ܘܥܒܕ ܐܦܣܩܘܦܐ ܬܫܥܣܪ ܘܡܦܪܝܢܐ ܚܕ.

Postquam autem super Thronum Patriarchalem sedit, (inquit Vitæ ejus Scriptor) *Alphabetum Syriacum fusè exposuit: librum etiam bene prolixum de vocibus exaravit: & admirabilem Anaphoram in Ecclesia reliquit*. Ordinavit Episcopos undeviginti, & Maphrianum unum. Quumqne annos quadraginta Sedem tenuisset, obiit die 19. Aprilis feria quarta hebdomadæ majoris.

Atque hæc Episcopi Orientales. Occidentales verò in Cilicia congregati Barsumam, cœnobii Gavicathæ Archimandritam, imposito Ignatii nomine, Patriarcham ordinarunt: quem Aytonus Armenorum Rex in diplomate ei concesso *Michaelem* appellavit.

Ignatius, qui & Barsuma Michaël, Patriarcha Sisidis.

Tertius eodem tempore Patriarchæ titulum usurpavit *Constantinus* Melitinæ Episcopus, qui collectos in cœnobio Barsumæ Episcopos ad manum sibi imponendam compulit, assumpto & ipse *Ignatii* nomine.

Ignatius qui & Constantinus, ex Episcopo Melitinæ, Patriarcha Syriæ.

Paulò post obiit Michaël: & duo hi Patriarchæ Jacobitis præerant: Ignatius quidem Mardensis ut legitimus Orientalibus; Constantinus verò illegitimus Occidentalibus. Hoc schisma usque ad ann. Græcorum 1805. duravit ut ex sequentibus liquet.

Ignatius VI. dictus II. qui & Joannes Ismaël, Patriarcha Mardæ.

56. JOANNES, qui & *Ismael*, cognomento *Magedus*, Joannis Diaconi Mardensis fratris Ignatii Bar-Vahib Patriarchæ filius, post hujus obitum, in Synodo quæ in cœnobio Ananiæ congregata est, ab Episcopis Barsuma Salachæ, qui Synodo præerat, Joanne, qui & Josue Bar-Sophre Severinita, Cartaminæ, Philoxeno ܘܡܒܕܪܐ ܕܗܝ ܣܥܪܕ *Mobadræ, quæ & Seered*, Saba cœnobii ܢܛܦܐ *Nataphæ*, Cyrillo qui & Simeon Elianita, Haę, & Armeniorum Mardensis urbis Præsule, anno Græc. 1643. ex Episc. Amidæ in Patriarcham ordinatus est, assumpto *Ignatii* nomine. ܒܪܡ ܠܐ ܢܦܫܘܩ ܐܢܫ ܕܗܘ ܕܗܘܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܠܗ ܒܪ ܡܕܝܢܬܗ ܒܟܠ ܦܛܪܝܪܟܘܬܗ ܕܝܠܗ ܕܗܘ ܡܣܒܪ ܡܫܪܝܐ

NOTÆ.

1 *Josephi*. Ita eum in Codicibus Liturgicis appellatum invenio.

2 *Ab hoc*. Renaudotius in notis ad Liturgiam hujus Iguatii tom. 2. pag. 543. de *Ignatii* cognomine sic scribit. *Quod à nonnullis*, inquit, *proditum est*, *omnes vulgò ita appellari*, *verum non est*, *quum plures habeamus aliter appellatos*, *ut ex variis Historiæ Alexandrinæ locis*, *in quibus Antiochenas res tractavimus*, *demonstratur*. Sed de prioribus hoc verum est, non de posterioribus Patriarchis, qui omnes Ignatii nomen proprio præponere consueverunt usque in præsentem diem.

ܡܦܪܝܢܐ ܠܡܕܢܚܐ ܘܡܫܠܡܘ ܠܡܥܡܕܘ
ܬܗ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ : ܡܛܠ ܕܠܐ
ܐܘܫܥ . ܗܘ ܕܐܬܚܝܒܘܗܝ ܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܘ ܡܦܪܝܢܐ ܘܡܬܬܣܝܡ
ܦܛܪܝܪܟܐ: ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܠܐ ܩܒܠ ܐܠܐ
ܐܢܬܪܘܢܝܣܡܐ ܒܠܚܘܕ ܗܢܘ ܕܝܢ ܙܘܚܐ
ܘܨܠܘܬܐ ܕܩܠܝܡܝܣ ܕܕܝܠܢܝܬܐ
ܠܦܛܪܝܪܟܘܬܐ . ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܠܐ ܐܘܫܥ
ܕܢܫܬܚܠܦ ܫܡܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܟܕ ܡܬܬܣܝܡ ܦܛܪܝܪܟܐ .

Actum illegitimum (inquit Vitæ ejus Scriptor,) *non secùs atque illud, quod attentatum fuerat* à Patriarcha *Bar-Maadani cum Basilio A'epi* Episcopo, *quem quum Maphrianum Orienti initiasset, mutato nomine Ignatium appellavit: quod nefas erat: nam qui ex Episcopo aut Maphriano in Patriarcham eligitur, manus impositionem accipere nequaquam debet, sed enthronismum dumtaxat, hoc est, processionem & orationem S. Clementis, quæ Patriarchæ propria est. Atque idcircò non debet nomen Episcopi mutari, quum in Patriarcham ordinatur*. Ejus ordinationi, quod absentibus & inconsultis Orientalibus peracta fuisset, Matthæus Annæ filius Maphrianus assentiri noluit. ܡܛܠ ܕܥܝܕܐ
ܣܝܡ ܗܘܐ ܡܢ ܐܒܗܬܐ ܩܕܡܝܐ ܕܟܕ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܬܬܣܝܡ ܗܘܐ : ܡܦܪܝܢܐ
ܡܣܝܡ ܐܝܕܗ ܥܠ ܪܫܗ ܘܗܟܢܐ
ܡܦܪܝܢܐ ܡܢ ܦܛܪܝܪܟܐ .
Hæc enim consuetudo (ut observat Auctor) *ab antiquis Patribus inducta est, ut quum Patriarcha ordinatur, Maphrianus ejus capiti manum imponat: idemque erga Maphrianum à Patriarcha agitur.*

Michaël Secundus Patriarcha Jacobitarum in Siside.

Diffidium itaque hujusmodi per annos quatuor Maphrianum inter & Ismaëlem duravit, quo tempore Michaëlis Secundi Sisidis in Cilicia Patriarchæ nomen in Oriente proclamatum fuit. Sed reconciliatus postea idem Maphrianus, Ismaëlem Mardensem Patriarcham in Oriente & Mosulana regione recipiendum curavit. Et Michaël quidem in Occidente & in interioribus Orientis partibus quæ ad austrum accedunt, Maraga nimirùm, & Taurizo, & Adorbigano quum Patriarchatum per annos 36. gessisset, obiit anno Græcorum 1660. Per idem tempus Constantinus alter Occidentalium Patriarcha quod pactam auri summam solvendo impar esset, à Curdis interemptus est. Occidentales itaque Episcopi, Cypri nimirùm, Jerosolymæ, Gargar, Alepi, & Philoxenus Damasci, ex urbe Melitina, ubi post Michaelis obitum convenerant, Sisidem profecti, eundem Philoxenum Antiochiæ & Syriæ Patriarcham instituunt, qui utramque, Michaelis scilicet & Constantini diœcesim obtinuit.

Michaëlis Secundi Patriarchæ obitus.

Constantini Patriarchæ cædes.

Philoxenus Patriarcha Syriæ.

Ismaelem verò cùm Maphrianus, tùm Episcopi execrabantur ob Simonis crimen, & quia Fachreddinum fratris sui filium dignitatis Patriarchalis hęredem instituere moliebatur. *Facinus*, ut inquit Scriptor, *à Joanne qui & Josue Bar-Susan Patriarcha in Epistola ad Armenios acriter reprehensum*. His accessit, quod propter cujusdam Georgii monachi calumnias Sabam Salachensem Episcopum, Abulhasani Presbyteri Salachensis filium, quem ipse Episcopum imposito Basilii nomine ordinaverat, absque ullo examine excommunicavit, nec unquam absolvere voluit, etsi Episcopus ille maximam ei demissionem exhibuisset, cæterique Turabdinenses Episcopi & principes viri, ac præsertim Joannes Severinita Cartaminæ, & Cyrillus Haæ Præsules, pro ipso sequestres accessissent. Ea itaque Patriarchæ obstinatione indignati quum ex cœnobio Zapharanensi in regionem suam Turabdinensem descenderent, eundem Sabam Salachensem uno ore dignum conclamarunt, qui ipsis Patriarcha præesset.

Et

Et ii quidem cœnobium S. Jacobi eremitæ in Salacha ſitum petierunt. Saba verò Soltanum Adelum in Heſnam, hoc eſt, caſtrum Cepham adiit, à quo diploma Patriarchatus quum obtinuiſſet, ad præfatum cœnobium regreſſus, ab iiſdem Epiſcopis ordinatus fuit Turabdini Patriarcha die 6. Auguſti in feſto Tabernaculorum anno Græcorum 1675. aſſumpto *Ignatii* nomine. Atque hic fuit primus Turabdinenſium Patriarcha, Sedemque habuit in cœnobio S. Jacobi Salachæ, ubi & ſucceſſores ejus uſque ad annum Græcorum 1805. morabantur, ut ex ſequentibus liquet.

Ignatius, qui & Baſilius Saba Salachenſis, primus Patriarcha Turabdini.

Anno 1676. die 4. Junii obiit Iſmaël Patriarcha Mardæ, poſtquam Abrahamum monachum Orientis Maphrianum impoſito Athanaſii nomine ordinaſſet. Sedit annos 33. Cadaver in cœnobio Ananiæ ad auſtralem ſepulcri patrui ejus Bar-Vahib partem conditum fuit.

57. SCIAHAB ܫܘܗܒ ſororis Iſmaëlis filius, poſt avunculi obitum ab Epiſcopis Maaræ, & Maipheractæ Jacobitis, Armeniorum quoque Præſule ſuffragante, tertius Mardæ Patriarcha aſſumpto *Ignatii* nomine ordinatus, quum annos 16. ſediſſet, obiit menſe Januario anno Græcorum 1692. Cadaver in cœnobio Ananiæ in tumulo avunculi ſui conditum.

Ignatius VII. dictus III. qui & Sciaab Patriarcha Mardæ.

58. ABRAHAM, qui & *Cyrillus* ܒܪ ܓܪܝܒ *Bar-Garib* ex Epiſcopo Amidæ in cœnobio Ananiæ poſt Sciahabi mortem quartus Mardæ Patriarcha aſſumpto *Ignatii* nomine ordinatus, Joſephum fratrem ſuum cognomento Dionyſium Amidenſi Eccleſiæ præficit. Anno 1715. Behenamum Hedlenſem ܚܕܠܝܐ Cartaminenſis cœnobii monachum, impoſito *Baſilii* nomine Maphrianum Orientis ordinat, poſtquam ea dignitas per annos 15. vacaſſet.

Ignatius VIII. dictus IV. qui & Abraham Cyrillus Bar-Garib, Mardæ Patriarcha.

Dionyſius qui & Joſeph Epiſ. Amidæ.

Baſilius qui & Behenam Hedlenſis, Maphrianus.

Anno 1698. quum Gabriel, qui & Baſilius, Siſidis Patriarcha, in cœnobio Gavicathæ obiiſſet, ejus in locum ab Occidentalibus Epiſcopis ſubſtitutus fuit Philoxenus Damaſci Epiſcopus, cui Simeon Zabdæ filius ܡܢܥܡܝܬܐ Manemita, manum impoſuit. Vir erat, ut Scriptor affirmat, ſacris profaniſque doctrinis ſatis inſtructus. Sub eo claruit Raban Eſaias Presbyter Severinita, filius Raban Denhæ ex familia Gaghimorum, eruditione ac probitate apud Jacobitas celebris.

Gabriel Patriarcha Syriæ.

Philoxenus ex Damaſci Epiſcopo Patriarcha Syriæ.

Eſaias Presbyter Severinita.

Anno 1700. obiit Ignatius Salachenſis primus Turabdinenſium illegitimus Patriarcha. Cadaver in cœnobio S. Jacobi in Salacha ſepultum. Anno ſequenti alter Turabdini Patriarcha ordinatus fuit Joſue ܒܪ ܡܘܬܐ ܡܕܝܢܝܐ Mutæ Medenſis filius, qui *Ignatii* nomen aſſumpſit.

Obitus Ignatii Salachenſis Patriarchæ Turabdin.

Ignatius qui & Joſue, ſecundus Patriarcha Turabdin.

Anno 1723. in cœnobio Zapharanenſi obiit Bar-Garib Patriarcha Mardæ, quum annos 31. ſediſſet.

Obitus Ignatii Bar-Garib.

59. BEHENAM, qui & Baſilius Hedlenſis ex regione Bartellæ, in cœnobio Zapharanenſi ex Maphriano in Patriarcham aſſumpto *Ignatii* nomine ordinatus eſt anno Græcorum 1723. Dioſcorus qui & Behenam Sciatti, Arabum Epiſcopus, manum ei impoſuit. Anno 1726. eundem Dioſcorum Ignatius Patriarcha Maphrianum Orientis creavit, qui duobus poſt annis obiit. Anno 1733. idem Ignatius Barſumam Maadanenſem in locum Dioſcori Maphrianum ſubſtituit, impoſito ipſi *Baſilii* nomine.

Ignatius IX. dictus V. qui & Behenam Baſilius Hedlenſis, Patriarcha Mardæ & Syriæ.

Dioſcorus qui & Behenam, Maphrianus.

Baſilius qui & Barſuma, Maphrianus.

Anno 1728. Joſue Turabdinenſium Patriarcha Gubernatoris Heſnæ Cephæ operâ depoſitus, in cœnobium Nataphæ regionis Mardenſis detruſus fuit. Maſudus Salachenſis, aſſumpto *Ignatii* nomine, ab eodem in ſuum locum ordinatus, tribus poſt annis veneno ſublatus eſt. Anno 1731. Turabdinenſes Ignatium Joſue ex cœnobio Nataphæ Salacham ad Sedem ſuam reducendum curarunt. Verùm ille Barſumæ Maphria-

Ignatii Joſue, ſecundi Patriarchæ Turabdin. depoſitio.

Ignatius, qui & Maſud Salachenſis, tertius Patriarcha Turabdin.

phriani ejus discipuli hortatu ad ipsos rescribens, provectam ætatem causatus est, admonuitque, ut ad Mardensis Patriarchæ obedientiam redirent. Anno sequenti obiit idem Josue in cœnobio Ananiæ, quod ad Orientem Mardæ urbis situm est, sepultus. Eodem anno Turabdinenses in cœnobio Salachæ congregati,

Ignatii Josue obitus.

Henochum ܚܢܘܟ ܐܝܘܪܕܢܝܐ *Invardensem* cœnobii Cartaminensis Episcopum, imposito Ignatii nomine, quartum sibi Patriarcham constituunt. Item Philoxenus Syriæ Patriarcha obiit. Basilius autem, qui & Simeon Manemita, quum Alexandrinum Coptorum Patriarcham adiisset, ab eo in Patriarcham Syriæ in locum Philoxeni ordinatus fuit. Is erat Episcopus Gargar: fratremque habebat Moysen Presbyterum ex Beth-Manem Haitamæ pago.

Ignatius, qui & Henoch Invardēsis, quartus Patriarcha Turabdin.

Obitus Philoxeni Patriarchæ Syriæ.

Basilius, qui & Simeon Manemita, Patriarcha Syriæ.

Anno 1756. obiit Henoch Invardensis Patriarcha Turabdinensium, in cœnobio S. Jacobi Salachæ sepultus. Ejus in locum substitutus fuit Cuma Severinita, Philoxenus nuncupatus quum Cartaminensis cœnobii Episcopus esset, qui Ignatii nomen assumpsit.

Obitus Henochi Patriarchæ Turabdin.

Ignatius, qui & Cuma Philoxenus, quintus Patriarcha Turabdinen.

Eodem anno obiit Hierosolymæ Basilius Simeon Patriarcha Syriæ. Tùm verò id schisma sublatum est, quod per Syros & Mardenses Patriarchas inductum fuerat. Nam Behenamus quum Basilii obitum accepisset, Hierosolymam profectus, Jacobitas ejus urbis à novi Patriarchæ electione avertit. Duobus itaque ordinatis Episcopis, Isa scilicet Hierosolymæ totiusque Palæstinæ, & Josepho Bar-Nisan Damasci atque Emesæ, Marden reversus est.

Obitus Basilii Patriarchæ Syriæ.

Isa Episc. Jerusalem.

Joseph Bar-Nisan Ep. Damasci & Emesæ.

Anno 1766. obiit Behenamus Patriarcha, postquam annos 43. sedisset.

ܫܒܩ ܕܝܢ ܒܥܕܬܐ ܐܢܐܦܘܪܐ ܡܫܒܚܬܐ
ܣܛܪ ܡܢ ܦܘܫܩܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܒܣܝܡ̈ܬܐ :

Admirabilem Anaphoram in Ecclesia reliquit, præter expositiones, & suaves epistolas. Eodem anno decessit Basilius Barsuma Maphrianus, cujus cadaver in cœnobio Gubæ, ubi decessores ejus sepeliri solebant, conditum fuit.

60. CHALEPH ܟܠܝܦ Maadanensis, filius sororis Barsumæ Basilii Maphriani, ex Episcopo Gozartæ in Patriarcham, assumpto *Ignatii* nomine ordinatus est Dominica Pentecostes anno Græcorum 1766. Barsuma Arabum Episcopus, qui & Sciatti, manum ei imposuit.

Ignatius X. dictus VI. qui & Chaleph, sororis Barsumæ Basilii Maphriani filius, Patriarcha Mardæ & Syriæ.

Anno 1767. Ignatius Josue Invardensis, qui & Basilius, ex Episcopo positarum supra Tigrim regionum, Patriarcha Turabdinensium renunciatur, Georgio cœnobii Cartaminensis Episcopo manum ei imponente. Sedit annos 6. obiitque in cœnobio S. Jacobi Salachæ anno Græcorum 1772. Ejus in locum eodem anno feria quinta majoris hebdomadæ substitutus fuit Ignatius Philoxenus Episcopus Haæ, qui & ܥܙܝܙ ܒܪ ܨܒܬܐ Azizus Bar-Sabta, ex Basilea Mardensis regionis pago, quem monastico habitu in cœnobio Cartaminensi Saliba Arabs Bar-Sila induerat, Josue verò Esaiæ Presbyteri filius literis instruxerat. Georgius Severinita Cartaminensis Episcopus manum ei imposuit.

Ignatius, qui & Josue Invardensis, sextus Patriarcha Turabdinensium.

Ignatius, qui & Azizus Philoxenus Bar-Sabta, septimus Patriarcha Turabdinen.

Anno 1769. Joseph Bar-Nisan Damasci Episcopus à Patriarcha Chaleph Maphrianus Orientis assumpto Cyrilli nomine creatur; qui paucis post diebus Emesæ decessit. Anno 1782. idem Chaleph Patriarcha adhibitis Azizi Patriarchæ Turabdinensis & Georgii Episcopi Cartaminensis consiliis Joannem quidem Bar-Sila Amidæ & ܨܘܪ Sauræ Episcopum præficit; Azizum verò sororis suæ filium, imposito Basilii nomine, Maphrianum Orientis renunciat.

Cyrillus, qui & Joseph Bar-Nisan, Maphrianus.

Joannes Bar-Sila Episc. Amidæ & Sauræ.

Basilius, qui & Azizus, Maphrianus.

Anno 1793. in Hesna-Cepha obiit Azizus Bar-Sabta Patriarcha Turabdinensium, & in Ecclesia S. Zachæ, hoc est, Nicolai conditus fuit. Hic pa-

Obitus Azizi Bar-Sabtæ Patriarchæ Turabdinensium.

pacem cum Mardensibus fecit, & Chalephum Patriarcham unàcum Azizo Maphriano sororis ejus filio, & Joanne Bar-Sila ejusdem Chalephi Syncello ad consecrandum secum Chrisma invitavit. Vicissim Chalephus Turabdinenses in consecratione Chrismatis adhibere voluit. Post Azizi obitum scissi sunt in duas factiones Turabdinenses: Alii Sabam Arabum Episcopum sibi in Patriarcham constituerunt, alii Joannem Invardensem. Uterque oblatis domino Hesnæ-Cephæ donis Patriarchatum gessit; Saba quidem senex in cœnobio Salachæ, Joannes verò juvenis in cœnobio quodam apud pagum Modiad. Chalephus Mardensium Patriarcha hac ratione eos conciliavit, ut juvenis seni ministraret, donec è vita excederet.

Duo Turabdinensium Patriarchæ Saba, & Joannes.

Anno 1795. obiit Chalephus Patriarcha, & in cœnobio Zapharanensi conditus fuit.

Ignatius XI. dictus VII. qui & Joannes Bar-Sila, Patriarcha.

61. JOANNES ܒܪ ܫܝܠܐ *Bar-Sila* post Chalephi obitum quum Patriarchalem dignitatem Azizus Maphrianus sororis ejusdem filius ex una parte ambiret, & ex altera nonnulli Episcopi pecuniam etiam ad eam consequendam Ibrahimo Mardæ domino obtulissent, Joannis Badri Presbyteri & Isæ Jacobitarum ejusdem urbis principis operâ, obtento à præfato Ibrahimo Decreto, ex Episcopo Amidæ in Patriarcham renunciatus est anno Græcor. 1795. assumpto *Ignatii* nomine. Anno 1797. pace cum Azizo Maphriano factâ, Chrisma simul consecrarunt in Turabdino. Inde Nisibin pergens, Ecclesiam in ea urbe Deiparæ nuncupatam exstruxit. Alias etiam viginti Ecclesias diversis in locis ædificavit: & quam Ægyptii Jacobitæ Hierosolymis habebant, soluto pretio pro Syris suis emit. In cœnobium Scetense ubi Syri monachi degebant, multa beneficia contulit. Tria Suræ monasteria instauravit, ac præsertim illud Abæi, in quod aquam duxit. Zapharanense verò cœnobium, ubi hodie Patriarcharum Sedes est, novis exstructis cellis, ductis aquis, comparatisque amœnis hortis mirificè exornavit. Demùm quum annos sexdecim sedisset, & quinquagesimum primum ætatis ageret, die 24. Septembris, vespere feriæ tertiæ in festo sancti Domitii, anno Græcorum 1804. in eodem Zapharani cœnobio decessit. Veneno sublatum ferunt à quodam Josue Surensi: idque Kalendis Octobris, ut in vita Noë Patriarchæ successoris narratur.

Ignatius XII. dictus VIII. qui & Noë Libaniota, Patriarcha.

62. NOE ex monte Libano oriundus, assumpto *Ignatii* nomine, ineunte Novembri anni Græcorum 1805. ex Maphriano in Patriarcham ordinatus est: cujus gesta in tertia Chronici parte fusiùs describuntur.

Ignatius, qui & Masudus, Patriarcha Turabdinen.

Eodem anno Masudus postremus Turabdinensium Patriarcha abdicata dignitate in cœnobium quoddam se inclusit, his ad suos sectarios relictis mandatis. ܡܢ ܝܘܡܢܐ ܘܠܗܠ ܟܠܡܢ ܕܢܬܥܪܒ ܐܘ ܢܥܒܕ ܦܛܪܝܪܟܐ ܚܕܬܐ ܒܨܠܚ ܒܬܪ ܡܢ ܫܘܢܝ : ܢܗܘܐ ܚܪܡ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܫܬܡܫܢܐ : ܘܠܐ ܢܫܬܪܐ ܡܢ ܫܠܝܚܐ ܩܕܝܫܐ ܘܡܢ ܡܣܟܢܘܬܝ . ܡܛܠ ܕܚܕ ܦܛܪܝܪܟܐ ܐܝܬ ܠܣܘܪܝܝܐ ܗܘ ܕܒܡܪܕܝܢ : ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܢ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܢܗܘܐ ܚܕܐ ܡܪܥܝܬܐ ܘܚܕ ܪܥܝܐ .

Ab hac die in posterum quisquis fidejussorem se præbuerit, aut Patriarcham novum Salachæ post me fecerit, anathema sit tàm ordinator, quàm ordinatus: à Sanctis Apostolis & à mea humilitate ne absolvitor. Quoniam unus est Syrorum Patriarcha: is nimirùm qui Mardæ commoratur: sicut ait Dominus noster in Evangelio, ut fiat unum ovile, & unus Pastor. Atque ita schisma illud sublatum est, quod ab anno Græcorum 1675. per Sabæ Basilii ordinationem inductum fuerat.

Huc-

Hucuſque in Appendice ad Chronicon Bar-hebræi. Cæterorum Patriarcharum nomina uſque ad præſentem diem habes ſuprà pag.325.

PATRIARCHÆ [1], ET PRIMATES,

SEU

MAPHRIANI ORIENTIS

Ex Chronico Gregorii Bar-hebræi.

S. Thomas Apoſtolus Orientis.

I. THOMAM Orientis Apoſtolum conſtans Syrorum tùm Orthodoxorum, tùm Jacobitarum & Neſtorianorum traditio eſt, quam Bar-hebræus initio tertiæ hujuſce Chronici partis refert, primùm in Meſopotamia, Chaldæa, Aſſyria & Perſide Evangelium annunciaſſe, erectis ibi Eccleſiis inſtitutiſque Epiſcopis; deinde in vaſtas Indiarum regiones profectum, Calaminæ martyrium

N O T A.

1 *Patriarchæ*. Quatuor Catalogos Patriarcharum Chaldæorum & Neſtorianorum habemus: duos Syriacè, totidemque Arabico ſermone, quos hic deſcribere pretium operæ duco, quum ex iis Chronico Bar-hebræi magna lux affulgere poſſit, quarto prætermiſſo, qui juſtam voluminis molem conſtituit. Primus eſt Salomonis Boſtrenſis Epiſcopi in Libro Apum cap.51. Cod. Ecchell. 17. tom.1. Bibl.Orient. pag.577. Alter anonymi in Cod. Amiden. 7. tom. cit. pag. 582. Tertius Eliæ Damaſceni Epiſcopi Cod. 37. in Catalogo librorum manuſcriptorum, quem ad calcem hujus Tomi ſubjiciam. Quartus denique Amri Matthæi Cod. 41. ad calcem ejuſdem Tomi.

I. Series Patriarcharum Orientis ex Salomone Epiſcopo.

[illegible]

[illegible]

tyrium consummasse. Quum igitur à primis Ecclesiæ sæculis Christiani Orientis, Chaldæi nimirùm & Persæ, qui sub Regum Persarum dominio erant, Episcopos habuerint horumque eum Primatem & Caput, qui in Regiis urbibus Seleucia & Ctesiphonte, Antiocheno tamen Episcopo subjectus, residebat; hinc tàm Jacobitæ quàm Nestoriani Seriem eorum Primatum, qui posteà Patriarchæ & Maphriani titulum sibi vendica-

[illegible]

1. *Adæus & Mares. Adæus quidem Edessæ sepultus: Mares verò in Dair-Kuni*. 2. *Abres, qui Græcè Abrosius dicitur. Incertus sepulcri ejus locus. Erat autem ex impositione manus Antiochiæ*: nimirùm, ab Antiocheno Episcopo consecratus fuit. 3. *Abraham impositionem manus Antiochiæ accepit. Descendit de genere Jacobi filii Joseph. Sepulcrum ejus in urbe Ctesiphonte*. 4. *Jacob impositionem manus Antiochiæ accepit. Hic etiam de genere est Josephi viri Mariæ, & sepulcrum ejus Ctesiphonte*. 5. *Achadabues impositionem manus Antiochiæ accepit. Sepulchrum ejus Ctesiphonte*. 6. *Sciachlupha impositionem manus Ctesiphonte accepit: ibique sepultus est*. 7. *Papas Ctesiphonte sepultus*. 8. *Simeon Bar-Saboë in urbe Sus martyrium passus*. 9. *Jesudost Ctesiphonte sepultus*. 10. *Barbaseminus in Elamitide martyrium passus & sepultus*. 11. *Tomarsa sepultus Ctesiphonte*. 12. *Cajuma sepultus Ctesiphonte. Hic Patriarchatum sponte abdicavit, & alius ejus loco ordinatus est, cui tamen præcessit, donec in vivis fuit*. 13. *Isaac sepultus Ctesiphonte*. 14. *Acha sepultus Ctesiphonte*. 15. *Jaballaha ex schola sancti Abdæ, sepultus Ctesiphonte*. 16. *Maana in Perside habitavit, ibique sepultus est*. 17. *Dadjesu in Hirta sepultus. Ejus diebus contentio Nestorium inter & Cyrillum exorta est*. 18. *Babuæus martyrium passus & sepultus in Hirta*. 19. *Acacius ex genere Babuæi Catholici, sepultus* . . . 20. *Babæus uxorem duxit, & Ctesiphonte sepultus fuit*. 21. *Sila uxorem duxit, & sepultus fuit in suo cœnobio ad latus Avanæ*. 22. *Paulus sepultus Ctesiphonte*. 23. *Mar-Aba sepultus in Hirta*. 25. *Jesujab Arzunita sepultus in Hirta*. 26. *Sabarjesu sepultus* . . . 27. *Gregorius sepultus* . . . 28. *Jesujab Gadlensis sepultus* . . . 29. *Mar-Ema sepultus* . . . 30 *Jesujab Adiabenus sepultus* . . . 31. *Georgius sepultus* . . . 32. *Joannes sepultus* . . . 33. *Ananjesu sepultus* . . . 34. *Salib-Zacha sepultus* . . . 35. *Phetion sepultus* . . . 36. *Jacob sepultus* . . . 37. *Jacob* alter *sepultus* . . . 38. *Ananjesu sepultus* . . . 39. *Timotheus sepultus in suo cœnobio*. 40 *Josue Bar-Nun sepultus in cœnobio Timothei*. 41. *Georgius sepultus* . . . 42. *Ananjesu sepultus* . . . 43. *Abraham sepultus* . . . 44 *Theodosius sepultus* . . . 45 *Sergius sepultus* . . . 46. *Enos sepultus* . . . 47. *Joannes Bar-Narsis sepultus in Ædibus Romæorum*. 48. *Joannes sepultus* . . . 49. *Joannes* alter *sepultus* . . . 50. *Abraham sepultus* . . . 51. *Emmanuel sepultus in Ædibus Romæorum*. 52. *Israël sepultus* . . . 53. *Ebedjesu sepultus* . . . 54 *Mares sepultus* . . . 55. *Joannes sepultus* . . . 56. *Joannes* alter *sepultus* . . . 57. *Jesujab sepultus* . . . 58. *Elias sepultus* . . . 59. *Joannes sepultus* . . . 60. *Sabarjesu sepultus* . . . 61. *Ebedjesu sepultus* . . . 62. *Machicha sepultus in Ædibus Romæorum*. 63. *Elias sepultus* . . . 64. *Barsuma sepultus* . . . 65. *Ebedjesu sepultus* . . . 66 *Jesujab sepultus in Ecclesia Mar Sabarjesu*. 67. *Elias sepultus in Mar Sabarjesu*. (Atque hic videtur Salomon Bostrensis Catalogo suo finem fecisse: nam Ebedjesu Sobensis, qui sub hoc Elia vivebat, in Catalogo scriptorum Syrorum opera ejusdem Salomonis tamquam sibi æqualis recenset.) 68. *Jaballaha sepultus in Ecclesia Mar Sabarjesu*. 69. *Sabarjesu sepultus* . . . 70. *Sabarjesu*

dicarunt, deſcribere meditantes, à Thoma quidem Apoſtolo aliiſque Apoſtolorum diſcipulis initium ducunt, quaſi in eadem Sede ipſis ſucceſſerint; fabellas tamen prorsùs aniles, præſertim ubi de S.Thomæ prædicatione ſermo agitur, admiſcent, quas hic referre nullum operæ pretium

barjeſu alter. 71. *Machicha*. 72. *Denha*. 73. *Jaballaha*. 74. *Timotheus* (ſequentium nomina loco non ſuo recenſentur, ut ex Catalogo Eliæ Damaſceni apparebit. Sunt enim Antipatriarchæ, qui Sedem Orientis invaſerunt. 75. *Mar-Bocht*. 76. *Narſes*. 77. *Eliſæus*. 78. *Joſeph*. 79. *Surinus*.

II. Carmen heptaſyllabum, in quo nomina Patriarcharum Orientis recenſentur.

tium duco. Quod verò cum Chronicis antiquis consonat, illud est, nempè corpus S. Thomæ ex Calamina Edessam translatum, ibidem in Ecclesia ejus nomini dicata conditum fuisse: Anno scilicet Græcorum 705. Christi 396. sub Cyro Edessæ Episcopo, ut dixi tom. 1. pag. 399.

2. ADÆUS

[illegible]

Gloriam canunt Ecclesiæ, superna scilicet & hæc terrestris, in die Commemorationis Patrum Catholicorum Orientis &c. 1. *Primus ordine beatissimus* Thadæus & Mares *ex septuaginta*. 2. Abres *omni sanctitate plenus, & affinis semper Virginis*. 3. *Mar* Abraham *Cascarensis, qui placavit Regem Persarum, ejusque filium unigenitum à Diabolica infirmitate liberavit*. 4. *Mar* Jacob *athleta, consanguineus Josephi fabri*. 5. Achadabues *verè salutem Orienti tulit*. 6 Sciachlupha *ex Cascar doctrinâ instructus, partes Orientis illustravit, & mercatura spirituali enituit*. 7. *Mar* Papas *martyr, persecutionem passus, non timuit ignem & gladium, rexitque perspicaci mente oves Jesu, instar Petri*. 8. *Mar* Simeon *Bar-Saboë senex sagacissimus*. 9. *Mar* Jesudost *suavissimus*. 10. Barbaseminus *facundus*. 11. *Post hos* Tomarsa. 12. *Et* Cajuma *senex fortis*. 13. *Qui in locum suum substituit* Isaacum, *& molestum hunc mundum contempsit*. 14 *Mar* Acha_, 15. & Jaballaha, *qui rexerunt Ecclesiam Dei, prout Deum decet, & ambo grati Deo fuerunt*. (Deest hic Maana, cujus Salomon meminit.) 16. Dadjesu *Christi amator, cujus tempore Ægyptius ille Cyrillus turbas adversùs magnum Nestorium excitavit*. (Nestorianus est Carminis hujusce auctor.) 17. *Inclytus martyr* Babæus. 18. *Mar* Acacius *orthodoxus, quem Theologus Christi amator Columnam Orientis appellavit*. (Confunditur hic Acacius cum altero Melitinæ Episcopo, quem S. Gregorius Theologus laudavit. At hic longè post Theologi tempora Nestorianam sectam operâ Barsumæ Nisibeni amplexus est, ut dixi tom. 1. pag. 351.) 19. *Martyr illustris* Babæus, *qui orationem* Tibi Domine *composuit*. 20. *Senex clarus* Sila. 21. *Et* Narses (Hic deest apud Salomonem.) 22. *Et* Paulus *probus*. 23. Mar-Aba *magnus Pontifex, plenus gratia & lumine, qui cum Magis decertavit, & inter athletas connumeratus est*. 24. *Discipulus ejus Mar* Ezechiel, *qui Samuelis instar, Speculator factus, ovibus Emmanuelis, sicut Moyses Israëli, sic præfuit*. 25. Jesujab *Arzunita*. 26 *Mar* Sabarjesu *Garmachita*. 27. Gregorius *Cascarensis*. 28. *Mar* Jesujab *Arabs*. 29. Mar-Eme. 30. *Et Mar* Jesujab, *qui ex Adiab ad regimen*

Eccle-

S. Adæus Apostolus Edessæ.

2. ADÆUS Edessæ Apostolus, quem Eusebius cum epistola Christi Domini ad Abgarum ejus urbis Toparcham missum fuisse testatur, secundus Orientis Episcopus à Barhebræo non alia ratione appellatur, quàm quod in Mesopotamia & Assyria fidem prædicaverit. Hic enim postquam Abgarum Uchamam à morbo quo tenebatur, curasset, eun-

Ecclesiæ electi sunt. 31. *Mar* Georgius, *qui præparavit se ut Dominum suum videret, & consolationem acciperet*. 32. *Mar* Joannes *Marthæ filius, qui filiis Ecclesiæ præfuit, & veluti lumen super candelabrum positus, in pace demùm extinctus est*. 33. Ananjesu *doctrina plenus, qui à Joanne persecutionem sustinuit, & claruit in quatuor partibus mundi, martyrii lauream consequutus*. 34. Saliba-Zacha *senex venerabilis*. 35. *Mar* Phetion *vir prudens*. 36. Mar-Aba *perfectus Pontifex, qui clarissimas edidit interpretationes*, (Hunc omittit Salomon in Catalogo.) 37. *Mar* Jacob *senex benedictus*. (Deest alter Jacob.) 38. Ananjesu *mansuetus*. 39. Timotheus *humilis, qui longo vixit tempore*. 40. Josue *Bar-Nun Doctor, vir justus & zelator, quem Christus doctrina insignem fecit, & spirituali ordine*. 41. *Mar* Georgius *diligens*. 42. *Mar* Sabarjesu *peregrinus*. (Hunc Salomon Ananjesu vocat.) 43. *Mar* Abraham *athleta, qui fuit Ecclesiæ Gubernator*. 44. *Dulce* Theodosii *nomen*. 45. Sergius *Sobensis Episcopus, quem Rex Arabum honoravit & principem Ecclesiæ fecit*. 46. *Mar* Enos *ex Beth-Garme*. 47. *Mar* Joannes *filius Narsetis, qui filium Zebedæi & Bartholomæum discipulum imitatus est*. 48. Joannes *operibus clarus*. 49. Joannes *Bar-abgare*. 50. Abraham, *qui edidit Admonitiones*, 51. *Et* Emmanuel *dilucidationes*. 52. Israël *Charchensis*. 53. *Mar* Ebedjesu *Garmachita*. 54. *Mar* Mares *Assyrius ex claro & illustri genere*. 55. *Mar* Joannes *secundus*: (imò quintus, Sed secundus appellatur, quia duo Græco vocabulo Joannes dicuntur, cæteri Syriacè Johanan:) 56. *Mar* Joannes *beatus*. 57. *Mar* Jesujab *zelator, cujus memoria in Ecclesia colitur*. 58. *Mar* Elias *primus, qui ex Tirbanensi Sede ad Thronum Apostolicum Divino nutu evectus est*. 59. Joannes *ex urbe Pacis* (Bagdado) *Scriba doctus, exceptione major*. 60. Sabarjesu *simplex, qui desursum ad regimen Ecclesiæ electus fuit*. 61. Ebedjesu *Assyrius ex illustri genere, qui Sobæ Ecclesiam rexit, & ad Apostolicam ascendit*. 62. Machicha *zelator, vir justus & beatus, qui ex Assyriæ Episcopo, ad dignitatem Catholici secundùm Canones promotus est*. 63. Elias *clarissimus, qui inter Doctores in Assyria doctrinæ fonte educatus, & numero justorum adscriptus est*. 64. Barsuma *operibus insignis, qui ex nobilissima Soba ortus, in Themanon profecit, & in nostra splendidissima regione*. 65. Ebedjesu *vas electionis, quem ex Assyriæ præclaro oppido ad sublimem Thronum Spiritus Domini evexit*. 66. Jesujab Zebedææ Insulæ *Episcopus, quem Dominus veluti Matthæum elegit, & tamquam Adæum & Marim ejusque socium Achæum ad nos misit*. 67. *Mar* Elias *tertius, qui Sedem Arzuni primùm rexit, deinde ad Sobensem evectus, demùm divino nutu Catholicus factus est*. 68. Jaballaha *simplex, & in Ecclesia sapiens, qui oves Altissimi juxta acceptum desuper mandatum pavit*. 69. *Eum excepit* Sabarjesu, *qui à Domino Jesu electus est, ut oves Jesu pasceret, instar Adæi Apostoli Jesu*. 70. *Mar* Sabarjesu *ex Bagdado, qui in bona senectute decessit, & sanctitate pro viatico munitus, de diabolo triumphavit*. 71. *Ei successit Mar* Machicha *senex laboris patiens & continens, cujus tempore oppidum ubi benedicta Sedes est, direptum fuit*. 72. *Mar* Denha, *qui per Spiritum Sanctum ex Arbelæ gloriosa Sede electus est, & ad Catholici dignitatem in Sede Mar Maris Apostoli cum decore & celebritate assumptus*. 73. *Mar* Jaballaha *electus, qui ex genere quidem Turcorum fuit, sed populo Christiano, prout Spiritum Sanctum decet, pacem & quietem attulit*. 74. *Mar* Timotheus *claræ memoriæ, qui stigmata Christi portavit. Donet ei Spiritus requiem cum Justis, & nobis pacem unà cum ipso concedat. Horum precibus custodi Domine Patriarcham, qui nobis præest &c.*

III. Catalogus Patriarcharum Orientis ex Elia Episcopo Damasci.

١ اداى ٢ ويـعـكا مـارى ٣ ابـريـس ٤
ابراهيم ٥ يعقوب ٦ احدابويه ٧ ثومرصا
٨ شحلوفا ٩ قيوما ١٠ فافا ١١ شمعون
١٢ شهدوست ١٣ باربعشمين ١٤ امحق
١٥ احى ١٦ يبالاها ١٧ داديشوع ١٨ بابوى
١٩ اقاق ٢٠ بابى ٢١ شيلا ٢٢ نرسى
٢٣ اليشع ٢٤ فولوس ٢٥ مارابا ٢٦ يوسف
٢٧ حزقيال ٢٨ ايشوعيب ٢٩ ماره ٣٠
ايشوعيب ٣١ غريغور ٣٢ جاورجيس ٣٣
يوحنا ٣٤ حنانيشوع ٣٥ يوحنن حربا
٣٦ مليبا زخا ٣٧ فثيون ٣٨ موريس ٣٩
يعقوب ٤٠ حنانيشوع ٤١ طيماثاوس ٤٢
ايشوع برنون ٤٣ جاورجيس ٤٤ سبريشوع
٤٥ ابراهام ٤٦ تيادامس ٤٧ سركيس
٤٨ انوش ٤٩ يوحنا ٥٠ يوانيس ٥١ يوحنا
٥٢ ابراهيم ٥٣ عمانوئيل ٥٤ اسرايل ٥٥
عبديشوع ٥٦ مارى ٥٧ يوانس ٥٨ يوحنا
٥٩ ايشوعيب ثاني ٦٠ اليا ٦١ يوحنا ٦٢
صبريشوع ٦٣ عبديشوع ٦٤ مكيخا ٦٥ اليا
ثاني ٦٦ برصوما ٦٧ عبديشوع ٦٨ يشوعيب
٦٩ مار اليا ويقال ابو حليم ٧٠ يابالاها
٧١ مار صبريشوع ابن اخا يابالاها المقدم
ذكرها .

eundem ſacro baptiſmate luſtravit, exſtructa ſumptibus ipſius Abgari Edeſſæ Eccleſia. ܡܢ ܐܘܪܗܝ ܐܬܐ ܗܘ ܐܕܝ ܥܡ ܬܪܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܐܓܝ ܘܡܪܝ ܠܡܕܢܚܐ ܘܐܟܪܙܘ ܗܡܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ. ܘܟܕ ܗܦܟܘ ܡܬܦܢܝܢ ܠܐܘܪܗܝ ܐܫܟܚܘ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܬ ܡܠܟܐ ܡܗܝܡܢܐ ܐܒܓܪ ܘܡܠܟ ܒܪܗ ܚܢܦܐ ܣܢܝܐ ܕܡܫܝܚܝܐ. ܘܗܘ ܩܛܠ ܠܐܕܝ ܫܠܝܚܐ ܒܬܠܬܝܢ ܒܬܡܘܙ ܘܐܬܩܒܪ ܒܥܕܬܐ ܕܗܘ ܒܢܐ ܗܘܐ ܒܐܘܪܗܝ. *Inde cum duobus diſcipulis ſuis Aghæo & Mari in Orientem profectus* (ut inquit Bar-hebræus,) *Evangelicam ibi fidem prædicarunt. Mox Edeſſam reverſi, invenerunt fidelem Regem Abgarum jam mortuum fuiſſe, ejuſque filium ethnicum & Chriſtianorum inimicum ſummâ rerum potitum. Ab eo Adæus Apoſtolus occiſus fuit die* 30. [1] *Julii, & in Eccleſia, quam ipſe Edeſſæ ædificaverat, ſepultus*: poſtquam duodecim annis & aliquot menſibus Eccleſias Meſopotamiæ & Orientis rexiſſet, ut ex Mari Salomonis filio ſcribit Amrus Matthæi in Hiſtoria Arabica Patriarcharum Chaldæorum & Neſtorianorum, cujus frequens mentio infrà occurret. Idque tàm Dionyſiano Chronico conſonat, cujus verba retuli tom. 1. pag. 420. ubi de Abgari ætate & regno: quàm Actis Archivi Edeſſeni apud Euſebium lib. 1. Hiſtor. Eccleſ. cap. 13. citatis, in quibus *Thuddæus*, ſeù *Adæus Apoſtolus, unus è ſeptuaginta* à S. Thoma *ad Abgarum miſſus fuiſſe dicitur poſt aſcenſum Jeſu Chriſti anno Græcorum quadrageſimo ac trecenteſimo*, nimirùm anno Æræ vulgaris Chriſtianæ vigeſimo nono, quo Antiqui Chriſtum paſſum fuiſſe, reſurrexiſſe, & in cœlos aſcendiſſe crediderunt, ut obſervavi cit. to. 1. pag. 318. reſpondetque vero anno à nativitate Chriſti trigeſimo tertio. Abgarus autem juxta Chronicon Dionyſianum obiit anno Abrahæ 2061. qui idem eſt ab Aſcenſione Chriſti duodecimus, ut Amrus rectè affirmavit: nam juxta Dionyſium, nativitas Chriſti incidit in annum Abrahæ 2016. ejuſque aſcenſio in annum 2049. cui ſi annos duodecim addas, quibus Adæus eam Eccleſiam rexiſſe dicitur, habebis martyrium ejus ad annum Abrahæ 2061. quo & Abgarus fidelis Rex obierat. Quod autem de infideli Abgari Chriſtiani Regis filio tàm Bar-hebræus

ذكره ٧٢ مار عبرايشوع بن مشيحا ٧٣ مار مكيخا ٧٤ مار دنحا ٧٥ يبالاها التركي ٧٦ طيماثاوس.

1. *Adæus*. 2. *Mares*. 3. *Abres*. 4. *Abraham*. 5. *Jacob*. 6. *Achadabues* 7. *Tomarſa*. 8. *Sciachlupha*. 9. *Cajuma*. 10. *Papa*. 11. *Simeon*. 12. *Sciaadoſt*. 13. *Barbaſeminus*. 14. *Iſaac*. 15. *Acha*. 16. *Jaballaha*. 17. *Dadjeſu*. 18. *Babuæus*. 19. *Acacius*. 20. *Babæus*. 21. *Sila*. 22. *Narſes*. 23. *Eliſæus*, qui in Catalogo Salomonis ad calcem rejicitur. 24. *Paulus*. 25. *Mar-Aba*. 26. *Joſeph*, ad calcem Catalogi Salomonis. 27. *Ezechiel*. 28. *Jeſujab*. 29. *Mar-Eme*. 30. *Jeſujab*. 31. *Gregorius*. 32. *Georgius*. 33. *Joannes*. 34. *Ananjeſu*. 35. *Joannes Arba*. 36. *Salibazacha*. 37. *Thetion*. 38. *Surinus*, ad calcem Catalogi Salomonis. 39. *Jacob*. 40. *Ananjeſu*. 41. *Timotheus*. 42. *Joſue Bar-Nun*. 43. *Georgius*. 44. *Sabarjeſu*. 45. *Abraham*. 46. *Theodoſius*. 47. *Sergius*. 48. *Enos*. 49. *Joannes*. 50. *Joannes*. 51. *Joannes*. 52. *Abraham*. 53. *Emmanuel*. 54. *Iſrael*. 55. *Ebedjeſu*. 56. *Mares*. 57. *Joannes*. 58. *Joannes*. 59. *Jeſujab ſecundus*. 60. *Elias*. 61. *Joannes*. 62 *Sabarjeſu*. 63. *Ebedjeſu*. 64. *Machicha*. 65. *Elias ſecundus*. 66. *Barſuma*. 67. *Ebedjeſu*. 68. *Jeſujab*. 69. *Mar Elias cognomento Abu-Halim*. 70. *Jaballaha*. 71. *Mar Sabarjeſu Jaballahæ præfati ex fratre nepos*. 72. *Mar Sabarjeſu Bar-Meſſia*. 73 *Mar Machicha*. 74. *Mar Denha*. 75. *Jaballaha Turcus*. 76. *Timotheus*.

1 30. *Julii*, Amrus Matthæi filius hiſtoricus Neſtorianus, qui Chronicon Maris ejuſdem ſectæ ſcriptoris in compendium redegit, Adæum obiiſſe refert non die 30. Julii, ſed 14. Maii. Et quidem in pervetuſto Kalendario Syriaco, quod ad calcem Codicis 32. in fine huius Tomi ſubiicitur, die Maii 14. Adæus deceſſiſſe dicitur. In aliis verò Syriacis Vaticanæ noſtræ Bibliothecæ Kalendariis, ad diem Maii 13. Feſtum Adæi Apoſtoli & Abgari Regis aſſignatur. Julii autem die 30. nullibi, quod haſtenus in Kalendariis Syrorum obſervavi, memoria Adæi occurrit.

bræus quàm Amrus narrant, à Cedreno quidem diſcrepat, qui tom. 1. pag. 177. nepotem, non filium Abgari à fide defeciſſe affirmat; Galano tamen conſentaneum eſt, qui Par. 1. Conciliat. Eccleſiæ Armenæ cum Romana pag. 7. eadem de filio Abgari, deque nepote ejus ex ſorore refert. Demùm de Abgari ad Chriſtum & Chriſti ad Abgarum epiſtola, placet hìc Amri verba deſcribere, quæ ipſe ex Joanne Eutychii Alexandrini Annalium Continuatore in laudata Hiſtoria recitat. قال يحيى ابن سعيد ابن يحيى الملكى التطبب فى تاريخه الذى تمّم به تاريخ ابن بطريق فطرك الاسكندرية . ان فى سنة الف وثلثماية وثلثة واربعين لتاريخ الاسكندر اليوناني وهى سنة اثنين وعشرين واربعماية للهجرة انخدع سليمان ابن الكوفى من بعض الاساقفة بالترغيب وخامر على الخليفة الظاهر لاعزاز دين الله وسلّم مدينة الرها الى الروم وسار الى حضرة رومانس الملك بالقسطنطينية واستصحب معه الكتاب الوارد من ابجر ملك الرها الى سيدنا المسيح وجواب السيد اليه وكان كل واحد منهما فى ورقة من طومار مكتوب بالسرياني . وخرج الملك والاكسيس البطرك وجميع اهل المملكة لاستقبال الكتابين وتسلّمهما الملك بخشوع وخضوع تعظيما لكتاب السيد المسيح واضافهما الى الاثار المقدسة التى فى بلاط الملك واعتنى رومانوس الملك بترجمتهما من السرياني الى اليوناني على صيغتهما ونصهما وترجمهما لنا الى العربي الناقل الذى تولى نقلهما الى اليوناني على صيغتهما ونصهما . وهذا ما ذكره صاحب التاريخ المذكور بلفظه وعبارته .

Joannes filius Saidi filii Jabiæ Melchita medicus in Appendice ad Annales Eutychii *Patricii filii, Patriarchæ Alexandrini, hæc habet. Anno Alexandri Græcorum Regis* 1343. *qui eſt Hegiræ* 422. *Solimanus Cuphenſis filius, quorumdam Epiſcoporum ſuaſu à Chalipha Dahero Lezaz-Din-Alla defecit, atque Edeſſam Romæis prodidit. Inde Conſtantinopolim ad Romanum Imperatorem profectus, ejus gratiam quæſivit, afferens Epiſtolam ab Abgaro Edeſſæ Rege ad Chriſtum Dominum miſſam, & Domini ad eundem reſponſum. Scripta autem erant Syriacè in folio pergameno: atque ad ea ſuſcipienda prodiere Imperator & Alexius Patriarcha* (ſic Theophylacti nomen corrumpit amanuenſis) *& omnis Curia Imperatoris: illaque Imperator cum reverentia & humilitate excepit, Epiſtolam Chriſti Domini reveritus: & ambo inter ſacra lipſana Imperialis Palatii repoſuit. Mox idem Romanus Imperator Epiſtolarum prædictarum è Syriaco in Græcum exactam accuratamque verſionem fieri curavit: nobiſque eadem Arabicè vertit idem Interpres, qui Græcæ verſioni præfuerat; & quidem exactè & accuratè. Hucuſque eorum Annalium Scriptor.* Eadem de ſacra Chriſti Imagine & Epiſtola, diverſis licet circumſtantiis, narrat Cedrenus tom. 1. pag. 178. *Enimverò* (inquit) *quum in urbem, quæ Imperii caput eſt, omnia undique ſacerrima atque pulcherrima confluerent: ac Dei quoque* (in urbe Edeſſa) *reconderetur Imago: Romanus Lacapenus Imperator Romanorum operam dedit, ut ea potiretur eaque Conſtantinopolim ditaret. Sæpe ejus rei cauſa fruſtra legatos miſerat. Tandem cupiditate ejus obtinendi quum Edeſſenis omnia ipſorum poſtulata conceſſiſſet, obtinuit. Miſerat CC. Saracenos, XII. millia argenti ſignati: aureoque ſigillo confirmavit, nunquam legiones Romanas hoſtiliter quatuor illas urbes conceſſuras aut prædam acturas. Ita voti compos factus, Amerâ concedente, Epiſcopi Samoſatenus, Edeſſenus, aliique pii ſanctam illam Effigiem ac EPISTOLAM à Chriſto ſcriptam Edeſſâ auferentes iter ingreſſi ſunt* &c. Pergit referre, quomodo à Cæſaribus, à proceribus, & à Theophylacto Patriarcha excepta fuerit, & Blachernis in Eccleſia Deiparæ repoſita. Et tom. 2. pag. 739. in publica ſupplicatione Conſtantinopoli indicta *Joannem* teſtatur *ſacrum mandylium ſive linteum geſtaſſe, magnum Domeſticum Epiſtolam Chriſti ad Augarum,*

rum, *protoveſtiarium Georgium ſacras tunarum faſcias*.

Aghæus S. Adæi diſcipulus.

3. Aghæus Adæi Apoſtoli diſcipulus, poſt magiſtri martyrium in Orientem fugiens, Perſidi, Aſſyriæ, Mediæ, Babyloniæ, finitimiſque regionibus uſque ad partes Indorum Evangelium annunciavit: mox Edeſſam regreſſus, ab eodem Maano Abgari filio, qui Adæum occiderat, interemptus fuit. Idque quinquageſimo circiter Chriſti anno, ut ex Dionyſiano Chronico colligitur: nam Maanus Abgari filius regnare cœpit anno Chriſti 45. periitque anno 52. ut dixi to. 1. p. 421. Porrò Aghæi in ſerie Epiſcoporum Orientis apud Amrum & Salomonem Boſtrenſem nulla fit mentio, ſed poſt Adæum Mares, deinde Abres, & Abraham, & Jacob, cæterique conſequenter collocantur. Meminit tamen ejus quiſquis eſt auctor laudati Carminis Syriaci de Catalogo Patriarcharum Chaldæorum, ubi num 66. *Achæus* & *ſocius Maris* appellatur. Quin & Amrus ipſe, qui Marim Aghæo omiſſo primum in ſerie Epiſcoporum Seleuciæ ponit, ubi de ejuſdem Maris prædicatione ſermonem inſtituit, diſertam *Adæi ipſius ſocii* mentionem facit, ut infrà patebit: quod de Adæo magno intelligi nequit, quum ille Maris præceptor, non ſocius fuerit. Juniorem itaque Adæum ex ejus mente exſtitiſſe neceſſe eſt, quem Bar-hebræus *Aghæum*, & alii *Achæum*, ut mox dixi, appellant.

Mares Aghæi ſocius, primus Seleuciæ Epiſcopus.

4. Mares alter Adæi diſcipulus, Aghæo ſocio, Maani Edeſſæ Regis juſſu, ut mox dixi, ſublato, ex ea urbe in Orientem ſe contulit, ubi tercentum ſexaginta Eccleſias ædificaſſe dicitur. Et primùm quidem in Beth-Garme prædicavit: inde à magnatibus ejus loci exagitatus, Seleuciam quæ Perſarum regia erat, perrexit, in qua quum annos quindecim commoratus eſſet, pluribus editis miraculis templiſque excitatis, trigeſimo tertio prædicationis ſuæ anno migravit ad Dominum in pago quem ܒܕܪܝܐ Badraiam [1] appellant, ibique ſepultus eſt. De prædicatione Maris, & erectione Epiſcopatus Seleucienſis per ipſum facta, deque anno obitus ejuſdem, hæc Amrus in hiſt. cit. وسار ماري تلمذ الرادان ثم المداين بجهد عظيم وتعب شديد لانها كانت كرسي مملكة الفرس وسكانها اكثرهم كانوا مجوسا. ثم دورقني وكشكر واسام على كشكر اسقفا وهو اول اسقف اسيم في تلك البلاد ولذلك صار هو الاول وناظر كرسي الفطركية ثم انه بادر الى تلماذ جميع نواحي ارض بابل والعراق والاهواز واليمن والجزاير وبلاد العرب مكان الخيم ونجران وجزاير بحر اليمن وبحر الهند. ولا زال يتردد في كل هذه البلاد المذكورة وفي البلاد التي تلمذ فيها مار ادي رفيقه ويتلمذ ويعمد ويعلم ويقيم البيع ويشفي الامراض ويعمل الايات والعجايب حتى انطاعت له العباد واظهر الدين المسيحي في كل هذه البلاد وعاد الى المداين واقام بها واصح كرسي الفطركية فيها وثبته وامر ان لا يكون اجيامس الجاثليق فطرك المشرق الا بها. واقام في التلماذ بعد مار ادي رفيقه ثلثه وثلثين سنة واستناح يوم الجمعة الثانية من سابوع القيظ تاسع عشر تموز سنة ثلثماية ثلثه وتسعين يونانية ودفن عن يمين المذبح بالبيعة الكبرى بدورقني.

Mar Mares (inquit) *Radani primo*, *deinde Modainæ*, (hoc eſt Seleuciæ) *fidem prædicavit magno cum labore*, *ingentique cura*: *namque ea urbs regni Perſarum regia erat*, *ejuſque incolæ potiori ex parte Magi*. *Mox Dur-Konæ*, *& Caſcaræ*: *& huic quidem*

NOTA.

[1] *Badraiam*. Salomon Boſtrenſis eum locum Syriacè vocat ܕܝܪ ܩܘܢܝ *Dair--Cuni*, Amrus Arabicè دورقني *Dur-Kona*: quod nomen ſæpè apud utrumque Auctorem occurrit. Locus enim erat apud Seleuciam & Cteſiphontem, ubi Epiſcopi Seleucienſes ſepeliri ſolebant.

dem Episcopum instituit, qui primus iis in regionibus ordinatus est: atque idcircò primas omnium tenet, estque Sedis Patriarchalis custos. Demùm se contulit ad annunciandum Evangelium cunctis partibus terræ Babylonis, & Arach, & Huzitarum, & Jamanæ, & Gezairæ, & Arabiæ Scenitica, & Nagranæ, & Insulis maris Jamanæ, & maris Indiarum: nec destitit universas hasce regiones lustrare, & loca etiam quibus Mar Adæus fidem annunciaverat, invisere, ibique catechizare, baptizare, docere, Ecclesias exstruere, morbos curare, signaque & prodigia patrare; donec plurimos ad fidem convertit, christianamque religionem iis in partibus mirificè propagavit. Tùm verò Modainum reversus, domicilium suum in ea, Sedemque Patriarchalem fixit confirmavitque, præcipiens, ne Catholicus in Patriarcham Orientis alibi præter Modainam ordinaretur. Supervixit autem Adæo socio suo in munere prædicationis annos tres suprà triginta: decessitque sexta feria secundæ hebdomadæ Æstatis, die 19. Julii, an. Græcorum tercentesimo nonagesimo tertio, sepultusque est ad dexteram altaris in majori Dur-Konæ Ecclesia. Hæc Amrus sine delectu ex Mari Salomonis filio mutuatus est, Apostolica illa planèque obscura tempora ex rebus, quæ sua ætate in Oriente dispositæ erant, repræsentans: perinde ac si iis præsens adfuisset, aut præsentem vel proximum aliquem Scriptorem nactus esset. Additque, Marem primum Seleuciensium Episcopum, unum fuisse ex duobus Abgari ad Christum legatis, qui posteà à S. Thoma & Adæo Apostolis impositionem manus accepit, quum ii Evangelium in Mesopotamia annunciarent. Quod autem de eodem Mare scribit Renaudot. to. 2. Lit. Orient. pag. 569. *ejus scilicet nullam apud Jacobitas mentionem fieri*, id quàm falsum sit, ex Chronico Bar-hebræi liquidò apparet.

Abres Maris discipulus, Seleuciæ Episc.

5. ABRES [1] à Mari magistro suo ex Oriente Antiochiam ad invisendos ejus loci fideles missus, post Maris obitum quum Orientales ab Antiocheno Episcopo per legatos Antistitem postulassent, ipse Antiochiæ ordinatus est. Sedit annos sexdecim, & in Ecclesia Seleuciæ sepultus fuit. Ferunt, eum ex Josepho fabro, Jacobi & Jose patre, genus duxisse. Hucusque Bar-hebræus. Amrus verò non Antiochiæ, sed Hierosolymis à S. Simeone ejus urbis post Jacobum Adelphotheum Præsule initiatum Abrem Episcopum narrat, & visionem quandam excogitat, qua jejunanti & oranti populo divinitus designatus sit. Marim quoque morti proximum discipulis suis præcepisse testatur, ut successorem sibi ex urbe Jerusalem quærerent. Eum verò sedisse annos septemdecim.

Abraham Seleuciæ Episc.

6. ABRAHAM Jacobi Adelphothei, ut fertur, affinis, ab Antiocheno Episcopo ordinatus, excitatam à Rege Persarum adversùs Christianos Orientales persecutionem, quum filium ejusdem Regis à dæmonio liberasset, sedavit. Sedit annos duodecim. Obiit, ut inquit Amrus, anno Græcorum 463.

Jacobus Seleuciæ Episc.

6. JACOBUS ex Josepho, ut ferunt, genus ducens, Hierosolymis ordinatus & in Orientem missus, quum annos duodeviginti sedisset, obiit Seleuciæ ibique sepultus fuit. Sub eo, inquit Bar-hebræus, innotuit Porphyrius [2] Siculus, qui Evangelium impugnavit. Amrus Jacobum Abrahami filium appellat, eumque ad omnes simul Sacerdotii ordines evectum fuisse testatur; quod & de præcessore observaverat: ut nimirùm hoc facto abusum gentis suæ excusaret, qui omnes simul ordines conferre nulla sacrorum Canonum

NOTÆ.

1 *Abres. Persicum nomen est*, inquit Amrus, *& brachium adjutoremve significat.* ابريس وهو اسم فارسي وتفسيره العضد :

2 *Porphyrius*. Non Siculus, sed Tyrius fuit, vixitque centum post annis, de quo vide Emin. Baronium ad annum Christi 264.

num habita ratione consueverunt. Idem Amrus Jacobum anno Græcorum 501. obiisse affirmat, idque duodevigesimo ejus Episcopatus anno. Quod si verum esset, Sedem vacasse post mortem Abrahæ, necesse est annos viginti. Præterea quum Mares decessisse dicatur anno Græcorum 393. & Abres annos 17. Abrahamque annos 12. sedisse; hujus obitus non in annum 463. conferendus esset, ut vult Amrus, sed in annum 422. qui ex summa annorum 393. 17. & 12. conflatur. Commentitia itaque videtur Amri supputatio, ut ex sequentibus adhuc apparebit.

[1] Achadabues Seleuciæ Epis.

7. ACHADABUES[1] à Jacobo morti proximo unàcum ܩܡ ܝܫܘܥ Kam-Jesu[2] Antiochiam missus, ut quem eorum vellet Episcopus ille ordinaret, quum apud ejus urbis præfectum veluti exploratores Persarum accusarentur, ipse quidem Hierosolymam fugit: Kam-Jesu verò cum hospite suo in crucem actus est. Tùm Episcopus Antiochiæ ad Hierosolymitanum Antistitem literas dedit, ut initiatum Episcopali dignitate Achadabuem in Orientem remitteret. ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܐܦܣܩܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܥܪܒܝܐ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܕܢܚܝܐ ܕܟܕ ܢܥܢܕ ܪܫܐ ܕܝܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܢܣܝܡܘܢ ܐܝܕܐ ܥܠ ܗܘ ܕܡܬܓܒܐ ܘܠܐ ܢܬܒܥܘܢ ܠܡܐܙܠ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܟܬܒܘ ܐܦ ܣܘܣܛܛܝܩܘܢ ܥܠ ܗܕܐ: ܘܕܢܬܩܪܐ ܐܦ ܦܛܪܝܪܟܐ ܢܓܘܪܐ ܗܘ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܪܒܐ ܕܡܕܢܚܐ: ܘܐܦ ܠܐ ܫܦܪܐ ܗܘܐ ܠܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ.

Porrò ex eo tempore (subjungit Barhebræus) *Occidentales Episcopi* (nempè Antiochenæ diœceseos) *Orientalibus* (idest, Chaldæis, Assyriis, Persisque) *permiserunt, ut quum eorum Caput obiisset, ipsi manum Electo imponerent, ne pergendi ampliùs Antiochiam opus haberet: & Systaticon quidem hac de re scripsere, utque magnus ille Orientis Metropolita, Catholici & Patriarchæ nomine decoraretur; idquod Antiocheno Patriarchæ displicuit.* Eadem ferè Amrus, manifesto tamen anachronismo: quum id post Achadabuæ tempora Nicæno Canone Arabico 38. juxta communem Orientalium opinionem sancitum fuerit, ut observavi tom. 1. pag. 9. Præterea ex eodem Canone falsum est, quod *Antiocheno Patriarchæ illud Decretum displicuit*: quin imò ibi expressè dicitur لان بطريرك انطاكية قد رضى بذلك بعد ان طلبت اليه الجماعة ليلا يغتم بما صرف عنه من سلطان المشرق . *Quia Patriarcha Antiochiæ hac in re consensit, postquam à Synodo rogatus fuit, ne de sublata ipsi Orientis potestate contristaretur.* Quoad titulum *Catholici & Patriarchæ*, qui Seleuciensi Episcopo sub Achadabue, ut refert Bar-hebræus, vel sub Nicæni Concilii tempora tributus dicitur, jam adverti cit. tom. 1. pag. 10. eum à Scriptoribus Syris per anticipationem & juxta morem suorum temporum usurpatum fuisse. Interim ex hac Bar-hebræi Amrique narratione planus fieri videtur locus ille Hebedjesu Sobensis in Catalogo Scriptorum Syrorum pag. 42. *Mar Jabachues epistolam ad Papam Occidentis conscripsit: cujus tempore epistola Occidentalium conscripta fuit, in qua huic Orientis Throno Patriarchalem digni-*

NOTÆ.

1 *Achadabues. Nomen Syriacum est*, inquit Amrus, *& fratrem patris sui significat, eò quod simillimus omnium patri suo esset.* وهو اسم سرياني وتفسيره اخو ابيه لانــه كان اشبـــه الناس بـابيـــه . Quod & initio hujus capitis observat Barhebræus.

2 *Kam-Jesu. Jab-Jesu* Amro appellatur.

dignitatem ſanxerunt &c. Nam primo *Jabachues* ille videtur unus idemque eſſe cum noſtro *Achadabue*, vel ſaltem ejus temporibus vixiſſe: deinde per *Papam Occidentis*, non virum aliquem hoc nomine appellatum, aut Romanum Pontificem deſignari crediderim, ut dixi cit. to. 1. p. 14. & 15. ſed Antiochenum Patriarcham, quem Sobenſis metri neceſſitate *Papam Occidentis* nuncupaverit. Ibi enim Occidentales Syros Orientalibus Chaldæis opponit.

Ut ad Achadabuem regrediar, quum is annos quindecim ſediſſet, obiit Seleuciæ, ibique ſepultus eſt. Vacavit Sedes annos tres, ut inquit Amrus, qui Bar-hebræo quidem circa annos Epiſcopatus conſentit: ejus tamen mortem quum ad annum Græcorum 531. conſignet, ſibi ipſi haud conſtat, niſi dicatur, poſt Jacobi mortem, quæ anno 501. juxta ipſum Amrum contigit, Seleuciæ Thronum annis quindecim ante Achadabuæ electionem vacuum fuiſſe.

Jam verò quæ de Abre, Abraham, Jacob, Achadabue, Maraba & Aram Chaldæorum Epiſcopis dicuntur in Codice Syriaco Vaticano 27. & Amidenſibus 5. 9. 13. *eos ſcilicet à Romano Pontifice ordinatos fuiſſe*; ſequioris ævi commenta ſunt, à ſtudioſis Joannis Sulachæ, quem Romanus Pontifex Patriarcham Chaldæorum inſtituerat, excogitata: nimirùm ut Neſtorianorum criminationibus reſponderent, qui hujuſmodi ordinationem tamquam rebus ſectæ ſuæ minimè conſentaneam acriter impugnabant.

Sciachlupha Epiſcopus Seleuciæ.

8. SCIACHLUPHA ex Caſcara urbe primus fuit, quem Epiſcopi Orientales Epiſcopum inſtituerunt. Sedit annos viginti. Obiit Seleuciæ: idque anno Græcorum, ut inquit Amrus, quingenteſimo quinquageſimo quinto, Saporis Perſarum Regis Artaxaris filii quarto. Idem Amrus Sciachlupham inſtituiſſe teſtatur, ut Pſalmi alternatim in Eccleſia canerentur, idque juxta præſcriptum viventis Ignatii Epiſcopi Antiochiæ

وفي ايامه اميم اغناطيس تلميذ مار يوحـنـا
الانجيلي فطركا على انطاكـيـة وهو الذى راى
الملايكــة يشمون كدين اهدى صفـيـن
فرسم ذلك في الـبـيـعـة .

Ejus diebus, inquit, *Ignatius S. Joannis Evangeliſtæ diſcipulus ordinatus eſt Patriarcha Antiochiæ: is autem fuit, qui Angelos vidit duobus Choris modulantes: utque idem fieret in Eccleſia, præcepit.* Qua in narratione duo peccat Amrus. Inprimis, quod Ignatium martyrem Sciachluphæ æqualem facit, quem conſtat centum quinquaginta & ampliùs annis Sciachlupha priorem fuiſſe. Deinde Sciachluphæ tribuit, quod Bar-hebræus à S. Simeone Bar-Saboë octoginta circiter poſt annis inſtitutum fuiſſe affirmat, ut infrà ſermo erit.

Papas Epiſcopus Seleuciæ.

9. PAPAS ex Perſide oriundus, anno Græcorum 577. ordinatus eſt, Davide Maiſanæ Epiſcopo manum ei imponente. Anno Epiſcopatus ſui quinquageſimo nono, qui erat Græcorum 636. interfuit Nicænæ Synodo, vel ut alii ferunt, Vicarium ac diſcipulum ſuum Simeonem [1] Bar-Saboë ad eam Synodnm miſit. Novem poſt annis facto ab Epiſcopis Orientalibus conventu, [2] multorum criminum accuſatus eſt: quumque purgare ſe nequiret, manu ſacrum Evan-

NOTÆ.

1 *Simeonem*. Hebedjeſu Sobenſis cujus verba retuli tom. 1. pag. 8. ſcribit, Concilium Nicænum Simeone Epiſcopo habitum fuiſſe. Id quod mota ſub Conſtantino Magno adversùs Chriſtianos à Sapore Perſarum Rege perſecutio, in qua Simeon ipſe anno Epiſcopatus ſui juxta Bar-hebræum decimo tertio, vel ut Amro placet, duodevigeſimo, glorioſum martyrium adeptus eſt, confirmare videtur. Nam Conſtantinus Magnus annos duodecim poſt Concilii Nicæni tempora ſupervixit, obiitque anno Chriſti 337. Sed utrumque Auctorem conciliare poſſunt, quæ de Simeonis ordinatione vivente ipſo Papa infrà narrantur.

2 *Conventu*. Hæc fuſiùs narrantur in Vita S. Milleſii Epiſcopi in Actis Martyrum Orientalium Cod. Syr. 1. & 2. to. 1. Biblioth. Orient.

Evangeliorum Codicem contundens: loquere, inquit, Evangelium, loquere, si quidem tibi sermo est: nam mihi verba haud suppetunt. Eodem momento dextera ejus obriguit. Sunt qui narrant, ipsum ab Episcopis post hæc damnatum fuisse: alii contrà scribunt, Episcopos dixisse, sufficere ipsi correptionem divinam.

ܘܐܝܬܝܗܝܢ ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܒܘܝܐܐ ܡܫܬܟܚܢ ܡܢ ܡܪܝ
ܝܥܩܘܒ ܕܢܨܝܒܝܢ ܐܦ ܡܢ ܡܪܝ
ܐܦܪܝܡ ܠܘܬܗ ܕܗܢܐ ܦܐܦܐ ܡܛܠ
ܟܘܠܝܐ ܕܝܡܝܢܗ ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܡܟܣܝܢ ܠܡܪܚܘܬܗ. ܘܐܢܫܝܢ ܐܡܪܝܢ
ܕܝܘܣܦ ܩܬܘܠܝܩܐ ܟܕ ܡܬܚܪܡ ܗܘܐ ܡܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ: ܥܒܕ ܠܐܓܪ̈ܬܐ ܗܠܝܢ.

Exstant autem (verba sunt Bar-hebræi) *epistolæ consolatoriæ à S. Jacobo* [1] *Nisibeno & à S. Ephræm ad hunc Papam conscriptæ ob dexteræ ejus impedimentum, quibus Episcopos reprehendunt, quod in ipsum temerario ausu insurrexissent. Nonnulli verò existimant, Josephum Catholicum, quum ab Episcopis damnatus esset, eas epistolas composuisse.* Obiit ætate decrepita anno postquam hęc contigere.

ܘܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܕܒܬܪ ܬܪܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ
ܕܝܒܫܬ ܝܡܝܢܗ ܥܢܕ ܘܠܐ ܫܪܝܪܐ.

Alii ferunt, eum duodecimo postquam dextera ejus obriguerat anno decessisse: quod tamen mihi haudquaquam verum est. Hucusque Bar-hebræus de Papa. Subjungit de Pharaade Scriptore ejus æquali: ܘܒܙܒܢܗ ܕܗܢܐ

Pharaades Persa, Scriptor.

ܐܬܝܕܥ ܗܘܐ ܚܟܝܡܐ ܦܪܣܝܐ ܕܫܡܗ
ܦܪܗܕ ܕܣܡ ܟܬܒܐ

ܘܡܪܬܝܢܘܬܐ ܒܣܘܪܝܐܝܬ ܘܥܒܕ ܥܣܪܝܢ
ܘܬܪܬܝܢ ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܐܠܦ ܒܝܬ.

Hujus tempore claruit sapiens Persa, Pharaades nomine, qui librum Paræneticum Syriacè edidit, duasque suprà viginti Epistolas juxtà ordinem Alphabeti: Quibus verbis carmina fortassè moralia XXII. designat, quæ exstant Cod. Syr. 45. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 617. Aphraatem appellat Sobensis in Catalogo pag. 55.

Amrus pauld aliter Papæ gesta narrat. Inprimis ait, eum ex Arak, seù Babylone oriundum, anno Græcorum 558. Episcopum Seleucię consecratum fuisse; Anno verò 637. qui erat Episcopatus 79. obiisse: Saporis nimirùm 18. & primo post Concilium Nicænum, cui quum propter decrepitam ætatem interesse nequiret, Simeonem Bar-Saboë, & Jesudost Vicarios ab ipso allegatos. Ejus autem temporibus octo Persarum Reges numerat: Saporem nimirùm Artaxaris filium: Hormisdatem: Behramos, seù Vararanes tres: Narsem: Hormisdatem & Saporem: & hunc quidem scribit urbem جنديسابور *Gandisapor* condidisse, postquam ingentem prædam ex Romanorum ditione illuc egisset, ac præsertim ex urbe Antiochia, cujus Episcopum Demetrium eò abductum, à Papa Seleuciæ Episcopo eam civitatem regendam accepisse: ex eoque tempore Episcopum Gandisaporis omnibus Patriarchæ Orientis subjectis Episcopis prælatum fuisse. Demùm inter illustres Viros, qui Papæ æquales fuere, Eugenium Ægyptium recenset, quem religiosam vitam ait in Ægypto primùm coluisse, deinde apud Nisibin Mesopotamiæ civitatem

S. Eugenius.

Orient. pag. 606. quæ Syriacè & Latinè publicavi eodem tomo pag. 186. ubi Papas dicitur dimidia corporis parte per annos duodecim ad mortem usque obriguisse, quod hic Bar-hebræus ad unum dumtaxat annum contrahit. Synceriora sunt ea Acta, quàm quælibet alia monumenta, unde historiam suam Bar-hebræus concinnare potuit.

1 *Jacobo*. Hujus Epistola ad Episcopos, Presbyteros & Diaconos Seleuciæ congregatos Armenico sermone exstat to. 1. Biblioth. Orient. pag. 632. de qua dixi eodem tomo pag. 558.

tem celeberrimum cœnobium exſtruxiſſe.

S. Simeon Bar-Saboë, Epiſc. Seleuciæ.

10. SIMEON Bar-Saboë Papæ diſcipulus ac ſucceſſor eo adhuc vivente ordinatus fuiſſe dicitur: quum ſcilicet Epiſcopi in Seleucia urbe, ut mox dixi, adversùs Papam congregati ſunt. ܗܘ ܐܬܩܢ ܕܢܩܘܡܘܢ ܓܘܕܝܢ ܬܪܝܢ ܒܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܝܐ ܐܝܟ ܕܒܡܥܪܒܐ ܡܢ ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܗܘܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܕܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܢܗܝܪܐ ܠܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܘܫܘܠܡܐ ܐܝܟ ܕܟܬܒܐ ܕܒܪ ܙܒܕܝ . ܘܗܘ ܦܩܕ ܕܠܐ ܡܢ ܟܬܒܐ ܐܠܐ ܡܢ ܠܒܐ ܢܙܡܪܘܢ ܩܠܝܪܝܩܐ ܡܙܡܘܪܐ ܕܘܝܕܝܐ ܒܬܫܡܫܬܐ :

Ipſe inſtituit (ut ait Bar-hebræus) *ut duobus Choris in Eccleſiis Orientalium orarent, quemadmodum in Occidente à temporibus Ignatii diſcipuli Joannis Evangeliſtæ Zebedæi filii inſtitutum fuerat. Idemque præcepit, ut non ex Codice, ſed memoriter Clerici pſalmos Davidicos in divinis Officiis canerent.* In perſecutione, quam Sapores Rex adversùs Chriſtianos movit, unàcum quatuor Epiſcopis, & nonaginta novem Presbyteris, Diaconis, aliiſque fidelibus, anno Epiſcopatus tertio decimo, feria ſexta hebdomadæ in Albis, quæ idcircò ܒܥܪܘܒܬܐ ܕܡܘܕܝܢܐ *ſexta feria Confeſſorum* appellatur, martyrio coronatus eſt. Hæc Bar-hebræus. Verùm *ſexta feria præcedenti*, hoc eſt, majoris hebdomadæ, non hebdomadæ in Albis Simeonem ſocioſque glorioſam mortem occubuiſſe, ſatis ſuperque oſtendi tom. 1. pag. 2. & 3.

Amrus Simeonis quidem ordinationem peractam refert, في السنة السادسة لسابور وذلك في الوقت الذي جرت فيه مشاجرة بين فافا واساقفته وجعلبه فافا نايبا عنه في حيـاتـه وفطركا بعده . *anno ſexto Saporis: eodem nimirùm tempore, quo diſſidium Papam inter ejuſque Epiſcopos contigit: Papam enim Vicarium eum ſibi viventi, ſucceſſoremque poſt mortem deſignaſſe.* Martyrium verò contigiſſe ſcribit: يوم جمعة المصلوب ثالث عشر نيسان سنة خمسة وخمسين وستماية لتاريخ الاسكندر اليوناني وكانت مدة رياسته ثمانية عشر سنة وخلا الكرسي ثلثة سنين . *Feria ſexta Crucifixionis, die* 13. *Niſan, anno epochæ Alexandri Græci* 655. *quum annos duodeviginti ſediſſet: Sedem autem vacuam fuiſſe annos tres.* Qua de re vide quæ diſputavi cit. tom. 1. à pag. 2.

S. Saadoſt, qui & Jeſudoſt, & Sadoch, Epiſc.

11. SAADOST, quem Græci *Sadoch* appellant, Simeonis ex ſorore nepos & Archidiaconus, tribus poſt ejus martyrium menſibus Epiſcopus renunciatus, quum Sedem biennio rexiſſet, unàcum centum & duodetriginta ſociis ſub eodem Sapore pro Chriſti fide coronatus eſt. Id *ſecundo Perſecutionis anno* contigiſſe dicitur in Actis Martyrum Orientalium tom. 1. pag. 188. Non igitur *duobus annis*, ut Bar-hebræus ſcribit, ſed uno dumtaxat Eccleſiam gubernavit Saadoſt: neque Sedes poſt Simeonis obitum vacua fuerat *tribus annis*, ut ex Amro ſuprà dictum eſt.

[1] Barbaſeminus Epiſcopus.

12. BARBASEMINUS, [1] Simeonis quoque ex ſorore nepos, poſt Saadoſtum Seleuciæ Epiſcopus, martyrii lauream cum ſexdecim ſociis die 9. Januarii adeptus eſt, poſtquam ſeptem annos ſediſſet. ܬܠܡܝܕܗ ܡܫܡܫܢ ܗܘܐ ܠܡܕܝܢܬܗ ܘܠܥܡܡܐ ܫܢܝܐ

NOTA.

[1] *Barbaſeminus.* ܒܪܒܥܫܡܝܢ ܫܡܐ ܗܘ ܟܠܕܝܐ ܕܡܬܦܫܩ ܐܪܒܥܐ ܫܡܗܝܢ *Nomen Chaldaicum eſt* (ut obſervat Auctor) *quod nominibus quatuor præditum ſignificat.*

[illegible]

Hic Clericos (inquit Bar-hebræus) *& monachos*, *& Episcopos assiduè hortabatur*, *ut habitum mutarent* , *& sæcularium instar* , *albis indumentis uterentur*, *quò crudelem impii Saporis persecutionem vitarent* . *Idque ea tùm ratione factum* . *Posteà verò quum persecutio cessasset*, *Oriensque Nestorianismo infectus esset*, *cum habitu etiam fides mutata fuit*, *& qui vestimentorum formam abjecerant*, *pristinum sacrum schema resumere recusarunt*, *quo potissimùm Antoniani monachi apud cæteras Christianorum gentes discernuntur*.

Amrus ordinatum Barbaseminum refert anno Græcorum 665. sedisse annis septem: vacuam post ejus obitum Sedem fuisse anno uno supra triginta . At in historia Martyrum Orientalium citat. tom. I. pag. 190. Barbasemini quidem martyrium contigisse dicitur *anno Persecutionis sexto*, Sedes verò post eum vacasse *annis circiter viginti*. Nimirùm usque ad interitum Saporis Regis , qui vigesimo tertio post anno accidit , ut ostendi eodem tomo pag. 193.

Kardagus martyr.

Sub eodem Barbasemino narrat Amrus, Kardagum قرداغ Beth-Garmæ regulum ex gentilium secta ad Christianam fidem conversum , pro ea sub Sapore sanguinem fudisse anno regni ejusdem Saporis quadragesimo nono, Exstructa præterea cœnobia *Jonæ* in Arak, *Chamulæ* كمول in Gezira, & *Zarnuchæ* زرنوق . Demùm floruisse *Barsebiam* Episcopum, miraculis apud eam gentem celeberrimum. Saporem verò anno ætatis septuagesimo secundo periisse.

Tamuza Episcopus.

13. TAMUZA 1 facta sub Joviano Imperatore Persas inter & Romanos pace Episcopus Seleuciæ in Synodo ordinatus, sedit annos octo. Cadaver ibidem sepultum. Amrus ordinationem ejus ad annum Græcorum 703.& obitum ad annum 711. refert: sub eoque claruisse testatur S. Abdam Durkonensem, qui cœnobium Crucis apud Sarsaram fluvium condidit, ejusque discipulum Ebedjesu, qui alterum monasterium apud Hirtam exstruxit. In Catalogo Eliæ Episcopi Damasceni, *Tomarsa* ejusque successor *Cajuma* post Achadabuem & Sciachlupham perperàm collocati sunt.

Cajuma.

14. CAJUMA secundo post Tamuzæ obitum anno, qui erat nonus Beherami, seù Vararanis Persarum Regis , Ecclesiæ regimen suscepit. Anno autem Episcopatus quinto, quum pax Arcadium inter & Jezdegerdem Maruthæ Episcopi operâ inita esset, in Synodo Episcoporum Orientalium, cui ipse Maruthas intererat, spontè abdicavit, subrogato in locum suum Isaaco. Id factum anno Græcorum 719. Episcopatus Cajumæ quarto, regni Jezdegardis tertio, narrat Amrus.

Isaac.

15. ISAAC Tamuzæ Catholici affi-

N O T A.

1 *Tamuza*. [illegible] *Nomen Chaldaicum est, quod Græcè Arium, seù Martem dixeris, unum ex septem Planetis.* Idque nomen Julio mensi apud Syros impositum. *Tomarsam* habent Amrus, Sobensis, cæterique Chaldæi Scriptores.

affinis, in locum Cajumæ, ut mox dixi, ſubſtitutus, poſtquam Synodus centum quinquaginta Patrum Conſtantinopoli adversùs Macedonium anno Græcorum 691. ſub Theodoſio magno habita fuiſſet, unàcum Marutha Epiſcopo, qui ab eodem Theodoſio ad Jezdegerdem Perſarum Regem allegatus fuerat, Concilium quadraginta Epiſcoporum in urbe Seleucia anno Jezdegerdis undecimo in feſto Nativitatis Domini celebravit, in quo Canones duo ſupra viginti, ut affirmat Amrus, vel viginti ſex, ut Renaudotius tom. 2. Lit. Orient. pag. 272. in ms. Syriaco ſe legiſſe teſtatur, conditi ſunt. Obiit, eodem Amro teſte, anno Jezdegerdis decimo octavo, Græcorum 728. poſtquam undecim annis ſediſſet.

Achæus.

16. ACHÆUS ſedit annos ſeptem, quibus monaſticam vitam cum Epiſcopatu conjunxit. Amrus diſcipulum Abdæ eum dicit, & Jezdegerdis legatione ad Bihorum Saporis filium in Perſide functum teſtatur: mox ſubjungit. ولما وصل هذا الاب الى فارس واصلح الامور التى توجه لاجلها سال عن قبور الشهدا الذين قبلوا الشهادة فى ايام سابور وعلى سبب قتل كل واحد منهم وكتب قصصهم وعاد الى يزدجرد فعرفه ما وقف عليه وتاتي له وحظى منه بجاه عظيم وبسط يده فى تدبير رعيته وامر الابا ان يحرمون كل بيت يجدون فيه شيا من علوم السحر والات النجومية لان قوم من المرقيونية والمنانية كان قد تنكروا ودخلوا بين الناس . وعمل كتابا اثبت فيه اخبار الشهدا الذين استشهدوا بالمشرق . وقد اثبتها ايضا دانيال ابن مريم فى تاريخه الاقلاسيمطيقى وعمل تشعيت مار عبدا رابه .

Quum autem hic Pater in Perſidem perveniſſet, eaque pro quibus allegatus fuerat negotia expediiſſet, inveſtigavit ſepulcra Martyrum, qui ſub Sapore martyrium adepti fuerant, & quam ob cauſam unuſquiſque eorum mortem occubuit, ſcripſitque eorum hiſtoriam. Mox ad Jezdegerdem regreſſus, cuncta quæ ſibi acciderant, eidem ſignificavit: à quo perhonorificè exceptus, libera & abſoluta quoad regimen commiſſarum ſibi ovium poteſtate uſus eſt: præcepitque Patribus, ut cuicumque domui anathema dicerent, in qua quidquam ex doctrinis veneficorum, aut inſtrumentis magiæ reperirent: nam Marcionitæ quidam & Manichæi habitum ſimulantes, venenum ſectæ ſuæ in vulgus occultè ſpargebant. Librum itaque Achæus *compoſuit, in quo Martyrum geſta qui in Oriente paſſi ſunt, latè perſequitur: eademque & Daniel Mariæ filius in ſua hiſtoria Eccleſiaſtica confirmat. Sed & hiſtoriam Sancti Abdæ præceptoris ſui idem Achæus publicavit.*

Jaballaha.

17. JABALLAHA, quem *Deus dedit* rectè interpreteris, anno ſexto decimo Jezdegerdis Perſarum Regis electus, quum annos quinque ſediſſet, antequam perſecutio ab eodem Jezdegerde in Chriſtianos moveretur, ex hac vita migravit. Ferunt ab eo mortuum ad vitam revocatum: quem Amrus Jezdegerdis filium fuiſſe affirmat, idque miraculum tàm Jaballahæ, quàm SS. Maruthæ & Acacio tribuit. Verùm Socrates hiſt. Eccl. lib. 7. cap. 8. filium Jezdegerdis à dæmonio liberatum, non ad vitam revocatum ſcribit: nec Jaballahæ aut Acacii Amidenſis meminit, ſed Maruthæ dumtaxat & Abdæ Perſidis Epiſcopi. Idem Amrus Jaballaham narrat Eccleſiam Seleuciæ inſtauraſſe, ibique ſepultum fuiſſe anno Græcorum 739. Epiſcopatus quinto: poſt ejus verò obitum excitatam ab Jezdegerde in Chriſtianos perſecutionem, in qua S. Abda Huzitarum Epiſcopus martyrio coronatus eſt: idque eo quod Hoſee quidam Presbyter in urbe Huzitarum Pyreum, ſeù Ignis domum, quæ erat templo Chriſtianorum contigua, deſtruxit: ſedatam autem fuiſſe operâ Iſaaci Armeniæ Ducis, qui eam gentem Jezdegerdi ſubjecerat.

S. Abda Epiſc. Huzitarum.

Maanes depoſitus.

18. MAANES ܡܥܢܐ ex Epiſcopo Per-

Persidis post Jaballahæ obitum Catholicus ordinatus, quum Nestoriano morbo laborare deprehensus fuisset, damnatus ac depositus fuit. Hic unàcum Barsuma, Narsete, & Acacio in schola Edessena fuerat, ubi è Græco in Syriacum sermonem commentaria Theodori converterat. Inde operâ Xenajæ seù Philoxeni Episcopi Mabugensis ejectus, Nisibin perrexit, & Episcopus tandem in quadam Persidis civitate (quam Beth-Arsamensis Hardascirum appellat) renunciatus est ob famam doctrinæ, quam ex librorum interpretatione sibi comparaverat. Id sub Rabula Episcopo Edesseno factum narrat Bar-hebræus, quem addit Edessenam etiam Persarum Scholam evertisse. Verùm Theodorus Lector hist. Eccles. lib. 2. Dionysius Patriarcha, & Auctor Chronici Edesseni ad annum Græcorum 800. sub Zenone Imperatore & Cyro Edessæ Episcopo eam Scholam eversam fuisse testantur, ut observavi tom. 1. pag. 353. Addit Simeon Beth-Arsamensis loc. mox cit. *Maanem* unum ex iis fuisse, qui tùm Edessâ ejecti, Persidem petiere. Qua in re Bar-hebræo quidem consonat: sed in epocha, quæ ab utroque assignatur, difficultatem inextricabilem invenio. Nam ejectionem Maanæ sociorumque ex urbe Edessa, eorumque ad diversos Assyriæ & Persidis Episcopatus promotionem sub Jezdegerde Persarum Rege & Theodosio Imperatore, Scriptores omnes tàm Jacobitæ quàm Nestoriani referunt: idque sub ea tempora, quibus hæresim suam Nestorio publicante Orientales Episcopi cum Joanne Patriarcha Antiocheno adversùs S. Cyrillum acriter decertabant: nimirùm circa annum Christi 431. Atqui inter ea tempora & inter eversionem Scholæ Persicæ, quæ, ut mox dixi, sub Zenone Imperatore anno Christi 489. contigit, anni plusquàm quinquaginta effluxere. Duplicem itaque existimo fuisse Persarum ex urbe Edessa ejectionem: alteram sub Rabula & Theodosio Imp. quum primùm Nestorianismus publicari cœpit: sub Cyro & Zenone Imp. alteram, quando etiam Edessena ejus gentis Schola eversa fuit. Et Maanem quidem cum sociis sub Rabula potiùs, quàm sub Cyro è Mesopotamia pulsum fuisse, usurpatus ab eo Seleuciæ Episcopatus sub Jezdegerde & Theodosio suadet. Suadent & ea, quæ de Jaballaha ejus præcessore suprà dixi, quem anno Jezdegerdis vigesimo obiisse constat. Amrus Nestorianus Scriptor causam depositionis Maanæ ex Bar-hebræo suprà relatam dissimulans, ejus gesta describit in hæc verba: هذا كان عالمًا بالسريانية والفارسية وكان مطران فارس وله تقدم عند يزدجرد فاختاره والزم الابا بتصييره فطركًا ثم من بعد ذلك سخط عليه وامر بتخريق ثيابه ونفيه الى فارس وارسل احضر المطارنة والاساقفة واخذ عليهم العهد ان لا يدعى معنا فطركا لا ظاهرا ولا باطنا . ولما مضى الى فارس وصل الى يزدجرد انه يدبر الرعية هناك فامر بحبسه ثم سالوه في امره فاطلقه ومات بفارس : *Hic Syriacè & Persicè doctus, Episcopatum Persidis gerebat. Quumque magna apud Jezdegerdem auctoritate polleret, hic Patres compulit, ut eum in Patriarcham eligerent. Mox in ipsum indignatus, dilacerari primùm ejus vestes, deinde in Persidem relegari hominem jussit, additis ad Archiepiscopos & Episcopos mandatis, ut eum neque clam, neque palàm Patriarcham appellarent. Quum autem in Persidem deportatus esset, Jezdogerdi renunciatur, constitutum ibi gregem ab eo gubernari. Præcepit itaque, ut in carcerem detruderetur: ex quo nonnullorum rogatu dimissus, in Perside moritur.* Non quidem sub Jezdegerde, ut Amrus innuere videtur, sed sub Pheroze Persarum Rege, ut ex dicendis palàm fiet.

Idem Amrus scribit sub Maane Nestorium innotuisse: Arabas Nagranæ urbis incolas Christianam fidem amplexos fuisse: S. Jacobum Intercisum feria sexta die 27. Novem-

vembris anno Græcorum 734. martyrium consummasse: Jezdegerdem denique anno regni vigesimo secundo interiisse. Sed quod de anno martyrii S. Jacobi dicitur, historiæ ejusdem repugnat, quam retuli to. 1. pag. 181. Quod verò ad annos regni Pherozis spectat, vide quæ observavi cit. tom. pag. 354.

Marabochtus depositus.

19. MARABOCHTUS ܡܪܐܒܘܟܬ deposito Maane, Beheramum seù Vararanem Jezdegerdis filium oblata auri summa induxit, ut Episcopos ad se ordinandum compelleret. Illi arreptâ occasione postquam eum ordinassent, magnatum regni Persarum operâ hominem deposuere. Amrus *Karabochtum* قرابخت appellat, eumque ex Episcopo كازرون *Chazrunæ* in Seleuciensem Sedem intrusum affirmat, paucisque post mensibus dejectum.

Dadjesu.

20. DADJESU in urbe Seleucia legitimè ordinatus, è carcere, in quem paulò post jussu Regis Persarum detrusus fuerat, legati Theodosii Imperatoris operâ dimissus fuit. Quumque sponte abdicare voluisset, ab Episcopis coactus fuit eam Ecclesiam usque ad obitum regere.

Amrus ordinationem ejus ad annum Græcorum 741. consignat; obitum verò ad annum 776. postquam annis 35. sedisset. Ejus autem temporibus claruisse refert S. Joannem Cascarensem, & S. Phetionem martyrem in urbe حلوان *Halvana*: Nestorii præterea cum S. Cyrillo contentionem: & Pherozis Regis Persarum interitum: quem tamen post annum Græcorum 776. contigisse, liquet ex dictis tom. 1. pag. 354.

Babuæus.

21. BABUÆUS ex Magorum secta Christianus, ad Seleuciæ Episcopatum iis temporibus promotus est, quibus Barsumas & Narses Nisibi, Maanesque in Perside cum Nestoriana hæresi perditissimos mores conjungebant. Ajebant enim, Episcopis, Presbyteris cæterisque Clericis fas esse uxores ducere, in eam sententiam detorquentes illud Apostoli, *melius est nubere, quàm uri*. Et ii quidem id docebant: Barsumas verò palàm & publicè cum muliere quadam cohabitabat, quam suam legitimam uxorem appellare haud verebatur. Quamobrem Occidentales Episcopi Babuæum Catholicum per literas reprehenderunt, quod errores hujusmodi grassari in Oriente permitteret. Is verò excusans se, rescripsit in hæc verba. ܒܥܕܢܐ ܗܘ ܕܐܝܬܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܪܫܝܥܘܬܐ ܐܝܟ ܕܫܒܝܢ: ܠܐ ܡܫܟܚܝܢܢ ܠܡܬܪܕܝܘ ܒܝܫܐ ܘܡܣܟܠܢܐ. ܘܡܛܠܗܕܐ ܣܓܝܐܬܐ ܡܫܬܟܚܢ ܒܝܢܬܢ ܠܘܩܒܠ ܩܢܘܢܐ: *Quoniam sub impio regno constituti sumus, in reos animadvertere nequimus: atque idcircò plures inter nos abusus adversùs sacros Canones obrepunt*. Misit autem hanc epistolam cum duobus monachis: quos quum Nisibi transirent, blanditiis Barsumas induxit, ut eam sibi traderent, acceptamque ad Pherozem Persarum Regem detulit, Babuæum veluti Romanorum exploratorem sectæque Magorum hostem accusans, & illud præcipuè exaggerans, quod Babuæus *impium Persarum regnum* vocabat. Pherozes Babuæum digito suspensum tandiu cædi jubet, donec animam efflavit. Tum Barsumas à Pheroze mandatum obtinet, in eos qui Romanorum religionem colerent animadvertendi. Seleuciâ igitur in regionem Beth-Garmæ & Nuhadræ cum copiis Persarum egressus, obvios quosque ipsi adversantes è medio sustulit. Ferunt interfectorum ab eo numerum ad septem millia & septingentos excurrisse: quos inter *Bar-Sohede* ܒܪ ܣܗܕܐ fuit Episcopus Ninives cum duodecim monachis ܘܬܪܥܣܪ ܝܚܝܕܝܐ ܕܥܘܡܪܐ ܕܟܘܟܬܐ ܕܗܘ ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ *cœnobii Chuchtæ, quod & monaste-*

Bar-Sohede Ninives Episc.

rium S. Matthæi dicitur in monte Elpheph, quorum corpora ex urbe Nisibi, ubi passi fuerant, ad cœnobium ܒܝܙܢܝܬܐ *Biznithæ* transferenda curavit Judæus quidam Ninivita, qui ad Christianam Fidem cum tota familia conversus fuerat, postquam eorum constantiam, quum in domo sua à Barsuma inclusi essent, vidisset. Tria etiam Conciliabula impius Barsumas celebravit. Alterum in pago, quem ܐܕܪܝ *Adri* appellant, alterum Ctesiphonte, tertium denique in oppido Seleuciæ: in quibus Canones condidit suæ libidini consentaneos: : ܐܦ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܢܙܘܓܘܢ ܐܦ ܩܬܘܠܝܩܐ ܐܢ ܨܒܐ ܕܢܣܒ ܠܗ ܐܢܬܬܐ. ܘܦܩܕ ܐܦ ܫܪܟܐ ܕܡܫܡܫܢܐ ܒܟܠܗܘܢ ܟܗ̈ܢܐ ܘܕܝܪ̈ܝܐ : *ut nimirùm tàm Episcopis, quàm Catholico uxorem ducere fas esset, si ipsis liberet. Quos tamen Canones duobus editis prægrandibus voluminibus Xenajas impugnavit.* Beth-Arsamensis citatus tom. 1. pag. 354. ex duobus Barsumæ Conciliabulis, quæ Barhebræus Ctesiphonte & Seleuciæ habita fuisse affirmat, unum facit; tertium verò *Lapethæ* in Huzitarum metropoli collectum testatur.

Amrus Babuæum scribit anno Græcorum 777. ordinatum: anno Episcopatus decimo quinto Gabrielem Singarensem medicum, propter polygamiam excommunicasse: anno vigesimo, jussu Pherozis Regis, interfectum fuisse: idque non Barsumæ Nisibeni operâ, ut ab aliis communiter asseritur, sed ejusdem Gabrielis medici, quem ad Eutychianorum hæresim accessisse affirmat. وكان لملك الفرس طبيبًا واصّلا عنه يقال له جبريل السنجارى وكان قد اخذ عدة نسا وجمع بينهن . فانكر الجاثليق المذكور عليه ووبخه وحكم عليه بان يختار له منهن واحدة ويتمسك بها بموجب ما فى الانجيل ويصرف الباقى فلم يفعل فاحرمه ومنعه من البيعة ومن القربان فاتخذه عدوا وصار ينكت فيه عند الملك واصحابه ورام السعى بينه وبين اساقفته ورعيته فما امكنه ذلك ولا دخل كلامه عليهم . ودام على عصيانه ولم يرعلى نفسه انه يدخل تحت الطاعة . فارسل الى نواحى ملطية وجاب اليه اقوام من اهل راى اوطيخى وديسقورا ودفع اليهم الجاه والمال وقوّاهم وميّل اليهم قليل من الناس وعمل له بيعة وجدد هذا المذهب هناك . ثم ان الجاثليق كتب الى لاون ملك الروم كتابًا يشكوا فيه ما اصابه من الملك وختمه بختمه وانفذه سنة ٧٩٢ وكان ملك الفرس كثير العناية ببرصوما مطران نصيبين واطمان اليه وحبّه وقرّبه منه لما راى من علمه وشجاعته وحسن شكله وقامته وفوّض اليه الحكم على نصيبين وما يليها من البلدان المتاخمة لبلاد الروم والزمه بتدبيرها وحفظها فاضطّر الى ان يكون له نواطيرًا على مفارق الطرق والمعابر لحفظ البلاد وفى تلك الايام اجتاز حامل كتاب بابوى الفطرك ببعض النواطير فاستنكر حاله ورام قبضه فارى جميع ما كان معه وبما بنفسه وحمل الكتاب الى برصوما بختمه فانفذه الى فيروز على جهة النصيحة ولم يفتحه . ولما وصل الكتاب الى الملك لاجل ما كان سريانيًا دفعه الى جبريل طبيبه فقراه وبدل بعض الكلام وزاد من عنده كلمات توجب السخط على كاتبه منها انه يشكوا من ملك الفرس ويقول صاحب المملكة الفاجرة . فعند ذلك احضر فيروز بابوى وقال له . كان قد وجب قتلك من قبل لمخالفتك امرى ومسامحتك حتى اذن بك المسامحة الى ان كتبت وقلت ما قلت . والان ان كنت ترجع عن ما انت فيه وتصير مجوسيا غفرت لك جميع ما بدا منك وزدت فى اكرامك ورفعت شانك . فقال له معاذ الله ان انتقل من الضيا الى الظلام ولا اشترى حياة الفلى بحياة الدوام . فامر بصلبه باصبعه التى فيها الخاتم فصلب خارج المداين الى ان مات واخذه قوم من الحيرة جملة ودفنوه بها وكتب اسمه مع الشهدا وكانت مدة رياسته عشرون سنة . وسمع برصوما بذلك انه كان من يد جبريل فاسرع وجاء الى الملك ليكشف ما قاله جبريل صدقا كان اوكذبا وطلب الكتاب قدام الملك ليقراه فانكر جبريل الكتاب وقال اني مزقته من تلك الساعة لسو ما كان فيه من الكلام الردى فكذبه برصوما

برصوما وقال لوكنت صادقا فى ما قلت لحفظت الكتاب وقابلت به وجرى لاجل ذلك اشيا يطول شرحها بين برصوما وبين اهل مذهب جبريل اربق فيها الدما .

Habebat (inquit) *Persarum Rex medicum sibi familiarem, Gabrielem Singarensem nomine, qui plures simul uxores duxerat. Quamobrem à præfato Catholico reprehensus jussusque est, unam ex iis eligere ac retinere, prout in sacro continetur Evangelio, cæteris dimissis. Quod quum facere detrectaret, excommunicatus fuit, & ab Ecclesiæ ingressu atque Eucharistia interdictus. Hinc eum ut inimicum insectari cœpit, & apud Regem ejusque familiares criminari: conatusque est discordias illum inter & ipsius Episcopos & Ecclesiam serere: sed frustrà, quum ab illis rejectus fuisset. At ille in suo proposito pertinax, Antistiti subdi & parere abnuit: sed ex Malatia* (Melitina) *Eutychetis & Dioscori sectarios accivit, eisque auctoritatem & opes contulit, & perpaucos quosdam ad eorum errorem adduxit: exstructoque templo eam sectam ibi restituit. Intereà accidit, ut Catholicus ad Leonem Romanorum Imperatorem epistolam scriberet, in qua de acceptis à Rege injuriis expostulabat; suoque sigillo munitam misit* [1] *anno* 892. *Porrò Persarum Rex in Barsumam Nisibis metropolitam summoperè propensus erat, eidemque multum deferre solebat, ut inter suos familiares locum præcipuum ei daret, viri eruditionem, magnanimitatem, orisque gratiam admiratus. Quamobrem eidem Nisibis & circumadjacentium regionum Romanæ ditioni finitimarum præfecturam ac tutelam commiserat. Idcircò à Barsuma milites delecti fuerant, qui ad transitus viarum & bivia excubarent: in quos quum Babuæi Patriarchæ tabellarius incidisset, veritus ne sibi extremam perniciem ex illis literis accerseret, eisdem simul & periculo arreptà se fugà liberavit. Epistola ad Barsumam delata, ab eodem, ut erat sigillo munita, ad Pherozem Persarum Regem transmissa est: idque eo dumtaxat consilio, ut Rex sibi caveret. Quum autem Pherozes eam non intelligeret (Syriacè enim conscripta fuerat,) Gabrieli medico suo interpretandam tradidit: qui multa de suo in interpretatione adjecit, multa mutavit, quibus Regis iram adversùs auctorem concitatum iri sciebat. Inter cætera subjecit Patriarchæ de ipso Rege querelas, quem* Regni impii dominum *appellabat. His Pherozes suprà quàm dici potest commotus, Babuæum confestim accersiri jubet: &, Jampridem, ait, te perduellionis reum de medio tollere cogitabam. Næ tu mea clementia abusus es, qui talia de me scribere & obloqui non dubitaveris. Nunc verò si abjurata Christiana religione Magus fias, cuncta quæ temerè ausus es, me tibi condonaturum scias; teque insuper opibus & honoribus à me auctum iri. Cui Patriarcha; Deus*

Gabriel Singarensis medicus.

NOTA.

1 *Anno* 892. Duplex hic amanuensis mendum. Primum, *annus* 892. pro 792. substitutus: nam Acacius Babuæi successor anno Græcorum 797. Christi 486 ordinatus fuisse infrà dicitur. Alterum, *Leonis Imperatoris* nomen pro Zenone appositum. Anno enim Christi 486. quo id factum contigit, nempè Babuæi vexatio & mors, non Leo, sed Zeno Romanum Imperium tenebat. Quæ autem fuerint injuriæ de quibus Babuæus expostulabat, idem Amrus narrat suprà in hæc verba.

ونقل الى فيروز ان بابوي الفطرك كان مجوسيا وتنصر فعانده ومانعه من ان يسيم اساقفة او غيرهم فاسام وخالفه وكان قد جمع عنده مالا كثيرا فاخذ الجميع منه وقيّده وعذّبه وضربه وارماه فى الحبس سبع سنين وجرى على النصارى بسببه من الاذى ما يطول شرحه :

Delatumque ad Pherozem fuit Babuæum Patriarcham olim Magum fuisse; deinde Christianam religionem amplexum. Eum itaque exagitavit, præcepitque, ne Episcopos aliosve ordinaret. Contra Babuæus spreto Regis jussu ordinationes peragebat, ingentesque opes collegerat: quibus Pherozes fisco addictis, hominem cædi, torqueri, & in carcerem detrudi jussit: ubi annos septem mansit, quum Christiani ejus causa incredibiles vexationes paterentur.

Deus, ait, hoc scelus avertat, ut à luce ad tenebras transeam. Nec enim ego vitam propediem interituram sempiternæ vitæ anteferam. Quamobrem hominem Rex digito quo anulum gestabat, suspendi jussit. Quod & factum est, & extra urbem pependit, donec cadaver à quibusdam Hirtæ incolis depositum est & ibidem sepultum, quum inter martyres nomen ejus relatum esset. Præfuit annos viginti. Cæterùm Barsumas rei gestæ certior factus, & Gabrielis fraudem subodoratus, ad aulam protinùs advolat, & epistolam Patriarchæ sibi legendam afferri petit. Negavit Gabriel eam exstare: ab ipso quippe simul atque lecta fuerat, conscissam ajebat. Tantam rerum in ea contentarum indignitatem & insolentiam fuisse. At contradixit Barsuma: & si quidem, inquit, tu vera enunciabas, epistolam utique ad confirmandam dictorum veritatem servasses. Talia verò posthæc consequuta sunt inter Barsumam & Gabrielis sectarios, quæ prolixiori narratione egent, quæque ad sanguinis usque effusionem processere. Hucusque Amrus; Barsumæ flagitia dissimulans, totamque culpam in Gabrielem medicum interpretem rejiciens. Contrà Bar-hebræus; Interpretem conatum fuisse scribit injuriosa verba mutare, quæ in Babuæi epistola adversùs Pherozem scripta erant. ܘܦܩܕ ܦܝܪܘܙ ܕܢܬܩܪܐ ܓܒܪܐ ܣܘܪܝܝܐ ܘܢܩܪܐ ܐܓܪܬܐ ܗܝ ܕܟܬܒܢܢ ܨܚܚܗ ܠܥܠ. ܘܟܕ ܡܛܐ ܠܗܝ ܡܠܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܟܦܘܪܬܐ ܠܐ ܐܬܡܨܝ ܕܢܫܚܠܦ.

Præcepit autem Pherozes (inquit Bar-hebræus) *ut vir Syrus ad legendam epistolam* (cujus exemplar suprà descripsi) *accerseretur. Quumque lector omnem operam adhibuisset, ut verbum illud* ܟܦܘܪܬܐ *impium* (quod ad Regnum Pherozis à Babuæo referebatur) *in* ܡܗܝܡܢܘܬܐ *primarium mutaret, id tamen efficere nequivit.* Operà nimirùm Barsumæ Nisibeni, qui Babuæi accusator erat. Et quidem Bar-hebræi narrationem verosimiliorem esse, ex ipsa Amri confessione colligitur, qui in vita Babæi Patriarchæ Acacii successoris, Barsumam à Babuæo excommunicatum fuisse disertè scribit: id quod susceptas inde inimicitias satis declarat. Præterea ex ætate Gabrielis medici liquet, qui non sub Pheroze, sed sub Chosroë Rege Persarum claruit, ut infrà patebit.

Acacius primus Primatum Orientis, Nestorianismum professus.

22. ACACIUS post Babuæi obitum ab Episcopis Seleuciæ congregatis ordinatus, [1] Barsumæ Nisibeni & Maanæ Persæ vexationibus Nestorianam hæresim profiteri compulsus est: nec magno ad id Acacio suadendum labore opus fuit: socius [2] enim fuerat in schola Edessena Barsumæ, Maanæ, & Narsetis, ut suprà dixi. Quamobrem & Synodum congregavit, in qua Nestoriana dogmata palàm stabilita sunt. Exinde verò cœpit Nestorianismus in toto Oriente dominari: sed & sacrilega Episcoporum, Sacerdotum, Diaconorum atque laicorum ipsorum connubia scortationesque passim & absque ullo rubore fiebant, adeò ut per compita viarum & super sterquilinia projectos ubique infantes cernere esset, qui à canibus discerpebantur. Huic malo ut occurreret Acacius, ædes exstruxit, in quibus nothi colligerentur: nutrices prætereà mercede conduxit, quæ pueros lactarent. Sub eadem tempora orta est Barsumam inter & Narsetem rixa propter con-

NOTÆ.

1 *Ordinatus.* Anno Græcorum, ut scribit Amrus, septingentesimo nonagesimo sexto.

2 *Socius*, وهو قرابة بابوى وكان بالرها ولما صار بابوى فطركا استدعاه وجعله ملفانا الى مصعلم بمسمم المداين: *Is quidem* (de Acacio loquitur Amrus) *Babuæo affinitate conjunctus, ex urbe Edessa, ubi morabatur, statim at Babuæus in Patriarcham electus est, arcessitus ab eo fuit, Doctorque Madainæ*, idest, Seleuciæ *constitutus.*

concubinam quandam. Narſes Niſibi excedere coactus fuit, & in regionem Carduenſium ſe recipere: ubi quum paululùm reſpiraſſet, carmen edidit, cujus initium ܡܣܟܢܐ ܕܙܒܢܐ *Pauper temporis* &c. quo Barſumæ accepta beneficia exprobrat. Mox in locum priſtinum reſtitutus eſt. Atque hæc fuerunt impuri Neſtorianiſmi initia in Oriente. Acacius verò quum regis Perſarum legatione [1] apud Imperatorem Romanorum fungeretur, ab Occidentalibus Epiſcopis reprehenſus eſt, quod Barſumæ Niſibeni, viri ſacrilegi & Babuæi interfectoris ſcelera diſſimularet. Hunc, ajebant, niſi pontificia dignitate dejeceris, noſtræ communionis unàcum ipſo expers eris. Pollicitus eſt ille, ubi in Perſidem rediiſſet, ſententiam depoſitionis in Barſumam ſe laturum. Quod verò ad Neſtorianam hæreſim attinet, cujus ab iiſdem accuſabatur, reſpondit, ſe neque Neſtorium noſſe, neque hæreſim ejus: Xenaiam Orientalium hoſtem illud nomen ipſis affinxiſſe.

Barſumæ interitus.

Quum autem in Orientem regreſſus fuiſſet, reperit Barſumam [2] jamdiù interiiſſe. Ferunt, Sanctimoniales montis Abdini in Eccleſia ipſum aggreſſas, clavibus cellarum intereriiſſe. Quidam tumulum ejus in Eccleſia S. Jacobi Niſibi oſtendunt.

Hoſee Epiſc. Niſibis.

Succeſſorem Sedis & impietatis habuit Hoſee [3] Metropolitam. Paulò poſt Narſes periit, poſtquam quinquaginta annis Scholam Niſibenam rexiſſet.

Obitus Narſetis.

Viginti annos Edeſſæ commoratus fuerat. In ejus locum Niſibi ſubrogatus fuit Joſeph Huzita ejuſdem diſcipulus quem Sobenſis in catalogo pag. 59. *Videntem* appellat.

Joſeph Huzita.

ܗܘ ܚܙܝܐ ܡܬܩܪܐ.
ܗܢܐ ܩܪܝܢܐ ܐܘܪܗܝܐ ܠܗܢܐ ܡܕܢܚܝܐ
ܕܐܚܝܕܝܢ ܢܣܛܘܪ̈ܝܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܒܟܠܗ
ܙܒܢܐ ܕܢܪܣܝ ܐܝܟ ܕܚܢܢ
ܡܥܪ̈ܒܝܐ ܩܪܝܢ ܗܘܘ.

Hic (ut obſervat Bar-hebræus) *lectionem Edeſſenam in hanc Orientalem, quam Neſtoriani uſurpant, immutavit; nam toto tempore Narſetis ita legebant, ut nos Occidentales.* Id ſi de Schola Niſibena intelligatur, verum exiſtimo. Cæterùm Chaldæos qui Orientales vocantur, à priſcis temporibus Syriaca vocabula aliter ac Syri Occidentales, protuliſſe, mihi certum eſt; ſuadeturque ex iis vocibus, quæ apud veteres Scriptores Græcè & Latinè è Syriaco ſermone expreſſæ leguntur, ut *Abba*, *Phadana*, cæteraque hujuſmodi, quæ à Syris Maronitis atque Jacobitis diverſimodè pronunciantur.

Anno Græcor. 798. obiit Pherozes Perſarum Rex: eique ſucceſſit Balaſces ejuſdem filius, qui regnavit quatuor annos. Frater Pherozis dicitur apud Joſue Styliten tom. 1. pag. 264. Balaſcen Cavades ejus frater excepit anno Græcorum 801. Nepotem ex fratre appellat Theodorus Lector lib. 2. pag. 566. Conſonat Bar-hebræo Joſue Stylites cit. to. 1. p. 265. ubi Cavadem aſſerit regnum paulò ante iniiſſe, quàm Zeno Imperator obiret: hoc eſt, anno Chriſti 490. ut

NOTÆ.

1 *Legatione*. Pherozis ſcilicet ad Zenonem, quos disertè nominat Amrus, cauſamque ejus legationis colligere eſt ex Joſue Stylita tom. 1. Bibl. Orient. pag. 263.

2 *Barſumam*. Quum annus obitus Pherozis Perſarum Regis, ſub quo Barſumas velut ferus aper in Eccleſia Orientali debacchatus eſt, in annum Græcorum 797. conferatur, ut infrà Bar-hebræus ſcribit, vel certè paulò ultra annum 808. extendi queat, ut dixi tom. 1. pag. 354. Barſumæ Niſibeni ordinationem ante eum annum contigiſſe oportet. Quamobrem reſtituenda videtur antiqua lectio Codicis Syriaci ms. Vaticani 39. pag. 44. ubi dicitur *Barſuma anno Græcorum 746. ordinatus fuiſſe*: delendaque ea nota, quam cit. tom. pag. 351. appoſui de anno Græcorum 846 nam verum quidem eſt, Scholam Edeſſenam extirpatam fuiſſe anno Græcorum 800. ſed non inde colligitur Barſumam eo anno Edeſsâ ejectum, Niſibin petiiſſe. Sub Rabula circa annum 742. cum ſociis pulſus fuerat, ut dixi ſuprà pag. 402.

3 *Hoſee*. Eliſæum appellat Amrus.

ut ibidem obſervavi. Anno Cavadis nono, qui idem erat Græcorum 810. Chriſti 499. congregati ſunt monachi in cœnobium S. Matthæi,

ܘܣܡܘ ܠܗܘܢ ܩܢܘܢ̈ܐ ܥܣܪܝܢ
ܘܬܪܝܢ ܗܢܘܢ ܕܢܛܝܪܝܢ ܒܟܬܒܐ ܥܬܝܩܐ
ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ.

Et Canones duos ſuprà viginti ſibi condiderunt, qui eodem antiquo charactere uſque in præſentem diem aſſervantur.

Acacii obitum refert Amrus ad annum Græcorum 807. additque de ejus ſcriptis. وعمل ميمرا على الامانة كشف فيه عور من يعتقد جوهرا واحدا فى المسيح وثلثة ميامر اخر فى الصوم.

Orationem compoſuit de Fide, in qua eorum errores detegit, qui unam in Chriſto ſubſtantiam credunt. Tres præterea Orationes de Jejunio.

Babæus.

23. BABÆUS, laicus uxorem filioſque habens, poſt Acacii obitum in Epiſcopum Seleuciæ, ſeù Neſtorianorum Catholicum electus [1], Synodum celebravit, in qua

ܐܣܪ ܒܟܠܝܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܘܡܩܒܠܝ ܒܬܪܘܗܝ ܢܣܒܘܢ ܠܗܘܢ
ܢܫܐ ܒܢܡܘܣܐ. ܘܐܦ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܩܫܝܫܐ ܟܠܡܐ ܕܡܝܬܐ ܐܢܬܬܗܘܢ:
ܢܣܒ ܐܚܪܬܐ. ܟܕ ܟܝܢܐ ܐܣܬܪܘܗ
ܒܬܘܕܝܬܐ ܡܢ ܩܢܘܢܐ ܕܥܕܬܐ:
ܟܠ ܡܢ ܕܠܐ ܡܬܚܒܫ ܗܘܐ
ܠܡܫܬܡܠܝܘ ܢܫܐ ܗܘܘ
ܘܠܐ ܚܛܝܬܐ ܗܘܬ ܦܘܪܢܣܐ.

Sub pœna ſuſpenſionis ſanxit, ut omnes ſui ſucceſſores Catholici uxores ducerent. Itemque ut Epiſcopus & Presbyter, quotieſcumque uxor eorum decederet, aliam ejus loco acciperent. Nimirùm poſtquam à reliquis Chriſtianis in fide ſeparati ſunt, quidquid ipſis libebat ad explendam libidinem palàm abſque pudore ac timore faciebant. Hæc Barhebræus. Nec diffitetur Amrus tàm flagitioſam Babæi conſtitututionem in ea pſeudo-Synodo factam, in qua addit & latam à Babuæo atque Acacio adversùs Barſumam excommunicationis ſententiam abrogatam fuiſſe. ومن بعد ما اميم جمع الابا وعمل منهاذوما وابطل الحروم التى كانت بين بابوى وبرصوما واقاق وامر ان يتزوج خدم البيعة مايرم القسان والشمامسة ولا يكون بغير زوجة وهو بين العالم ليحفظ نفسه من الوقوع فى الخطية ويكون لكل واحد امراة واحدة ظاهرا جليا كامر الناموس. *Poſtquam ordinatus eſt, (inquit) convocatis in Synodo Patribus excommunicationes ſuſtulit, quæ inter Babuæum, Barſumam & Acacium latæ fuerant, præcepitque, ut cuncti Eccleſiæ miniſtri, tàm Presbyteri, quàm Diaconi, uxores ducerent, nec aliquis eorum qui in ſæculo verſantur, abſque uxore eſſet: ut ſcilicet ſeipſum à peccandi periculo præſervaret: ſed unam unuſquiſque publicè & palàm, juxta legis præſcriptum, uxorem haberet.* En quo hæreſis perducit. Idem Amrus ſubjungit ſub Babæo claruiſſe *Abrahamum* magnum Archimandritam ex Caſcara oriundum, qui in Hiſtoria monachorum Orientalium per Thomam Maragenſem Epiſcopum conſcripta dicitur monaſticam vitam apud Chaldæos primus propagaſſe: ejuſque memorat affinem *Joannem Meſue* celeberrimum medicum, cujus diſputationem cum Zamaſphe Perſarum Rege de reſurrectione mortuorum deſcribit.

Abraham magnus Archimandrita.

Joannes Meſue medicus.

Obiit autem Babæus anno Græcorum, ut notat Amrus, octingenteſimo decimo quarto, quum annis quinque ſediſſet.

24. SI-

N O T A.

1 *Electus*. Anno Zamaſphæ Perſarum Regis quarto Græcorum 809. ut inquit Amrus, qui etiam miraculum in electione impuri hujus ſacrorum Canonum violatoris comminiſcitur.

Sila.

24. SILA Babæo, uxoratus uxorato ſucceſſit, qui quum filiam ſuam medico Eliſæo deſpondiſſet, huncque ſibi ſucceſſorem deſignaſſet, paulò poſt mortuus eſt.

Amrus Silam ex Babæi Archidiacono in Patriarcham electum ſcribit anno ſextodecimo Cavadis Perſarum Regis, Græcorum 816. obiiſſe autem anno 834. poſtquam duodeviginti annis ſediſſet. Ejus tempore innotuiſſe apud Monophyſitas quidem Jacobum Baradæum; inter Neſtorianos verò Jozachum يوزخ Huzitarum Epiſcopum, qui Cavadem ejuſque filiam à morbo curavit. Cavadem denique anno regni quadrageſimo ſecundo deceſſiſſe, hærede Choſroë Anuſcervano relicto: id quod cum ſupradictis ſtare nequit. Nam ſi anni duodeviginti, quibus Sila ſediſſe dicitur, ad annum ſextum decimum Cavadis addantur, Silæ mors in annum ejuſdem Cavadis trigeſimum quartum incidet: adeoque quum Cavades regnaſſe dicatur annos duos ſuprà quadraginta, non hic temporibus Silæ, ut affirmat Amrus, ſed potiùs Sila ſub Cavade obierit, neceſſe eſt.

Jozachus Epiſc. Huzitarum.

Eliſæus & Narſes illegitimi.

25. 26. ELISÆUS Silæ gener, & NARSES; hic in magna Seleuciæ Eccleſia, ille Cteſiphonte illegitimè ordinatus, uterque ſuæ factionis Epiſcopos viduatis paſtore Eccleſiis inſtituebat. Eliſæus regia auctoritate fretus, Narſem in carcerem conjecit, ubi paulò poſt obiit. Tùm congregati in Synodo Epiſcopi, Eliſæum viventem Narſemque defunctum damnavere. Hæc breviter Bar-hebræus.

Amrus verò ſchiſma illud ſpatio duodecim annorum duraſſe ſcribit; & Narſem quidem à Giavaro جومر Niſibis Epiſcopo in urbe Modaina ſeù Seleucia, Eliſæum verò in Eccleſia اسبانير *Sbanira*, nimirùm Cteſiphonte, à Davide Metropolita مرو Maru ordinatum fuiſſe, contradicentibus utrique Jacobo Metropolita Gandiſapor, Samuele Caſcaræ, & Paulo Huzitarum Epiſcopis.

Giavarus Epiſc. Niſibis.

David Epiſc. Maru.

Jacobus Gandiſapor.

Samuel Epiſc. Caſcaræ.

Paulus Epiſc. Huzitarum.

Pergit idem Bar-hebræus res durante eo ſchiſmate in Perſide geſtas referre. Eodem tempore, inquit, Zamaſphes Pherozis filius Cavadem regno dejecit, poſtquam illud per annos undecim poſt Balaſcem fratrem (patruum vocat Theodorus Lector) tenuiſſet: regnavit autem duobus annis: imò quatuor, ut Agathias lib. 4. ſcribit. Tùm Cavades Græcorum ope in regnum reſtitutus, quum de Neſtorianorum hæreſi flagitiiſque certior factus eſſet, Simeoni [1] Presbytero poteſtatem dedit, ut cunctos ditionis ſuæ Chriſtianos ab ea ſecta revocaret. Erat autem Simeon ܡܢ ܒܝܬ ܐܪܫܡ ܩܪܝܬܐ ܕܥܠ ܓܢܒ ܣܠܝܩ. *ex Beth-Arſam pago apud Seleuciam ſito*: qui diplomate regio munitus, totam terram Sennaar Perſidemque luſtravit, Orthodoxam fidem reſtituens, Neſtorianamque hæreſim deſtruens. ܘܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܒܒܠ ܢܗܦܟ. ܟܕ ܡܩܝܡ ܗܝܡܢܘܬܐ ܬܪܝܨܬܐ ܘܡܣܚܦ ܗܪܣܝܣ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ. ܘܒܟܠ ܐܬܪ ܕܥܒܪ ܫܩܠ ܟܬܒ ܐܝܕܐ ܡܢ ܐܪܡܢܝܐ ܘܝܘܢܝܐ ܘܣܘܪܝܝܐ. *Quacumque autem pertranſiit, Chirographum ex Armenis, Græcis, Syriſque accepit, profitentibus ſe à fide Neſtorianorum alienos eſſe; literaſque ſubſcriptionibus ſingulorum firmatas ad Re-*

[1] Simeon Beth-Arſamenſis.

NOTA.

[1] *Simeoni*. Epiſcopum eum poſteà fuiſſe, teſtatur Dionyſius in Chronico ad annum Græcorum 821. cujus verba retuli tom. I. pag. 341.

Regem attulit, qui sigillo regio easdem confirmavit: appellatæque sunt Codices confessionis, & in Ecclesia Tagriti [1] *urbis repositæ, quæ sola corruptionem Barsumæ evaserat.* Anno 843. obiit Cavades Pherozis Persarum Regis filius, quum annos 46. regnasset, duobus demptis, quibus Zamasphes frater regnaverat. Chosroës Anuscervanus filius ejus ac successor anno regni octavo Antiochiam vastavit, ejusque incolas captivos in Persidem abducens, urbem [illegible] *Mabuzam* condidit, quam & Antiochiam appellavit. [2] Anno 855. Edessam frustra obsidens habitatores ejus quotquot ex finitimis pagis ceperat, secum in Persidem duxit. Tùm verò, inquit Bar-hebræus, *multiplicati sunt in Oriente Orthodoxi*: quo nomine etsi Chalcedonenses, Monophysitasque, acerrimos scilicet Nestorianorum adversarios designare videatur, (neque enim solos Monophysitas Chosroës abduxit, sed mistum ex iis & Catholicis populum) quum tamen potior Monophysitarum, saltem subsequentibus temporibus, pars fuerit, hos intelligit, quorum factio exinde in Oriente adeò crevit, ut Primatem Nestoriano Patriarchæ oppositum Episcoposque habere cœperit. Contrà Catholicorum, qui Chalcedonenses & Melchitæ audiebant, numerus paulatim imminutus est, paucique admodum in Oriente superfuere, qui Græcorum fidem ritumque sequerentur. Ii Bagdadi, Amidæ, & in quibusdam insignioribus Persarum Arabumve Regum civitatibus domicilium fixere. Sed ad Monophysitas ejus temporis regredior, de quibus hæc Bar-hebræus. [illegible]

Verùm

NOTÆ.

1 *Tagriti*. Ejus urbis incolas Barsumæ Nisibeno fortiter restitisse narrat Bar-hebræus in vita Babuæi. [illegible]

Tagritum quoque (inquit) Barsuma ingredi cogitabat. Verùm Tagritenses in eum insurrexere, comminati, se apud Pherozem Regem flagitia ejus detecturos effecturosque, ut ab eodem condemnaretur. Quibus ille perterrefactus, ab eis recessit. Eadem Barsumæ cum Armeniis contigisse, ibidem Bar-hebræus scribit. [illegible]

[illegible]

Quumque universam Nubadræ regionem obiisset, audientes præfecti Armeniorum, ipsum in suas terras iter moliri, miserunt ad eundem, addito jurejurando comminantes, se sanguinem ejus effusuros, ubi primum eum viderent. Atque ita ab itinere ad Armenios suscipiendo abstinuit: iique ab ejus hæresi liberi facti sunt, etsi sub Persarum ditione essent.

2 *Anno* 855. Hanc Edessæ obsidionem anno Græcorum 851. contigisse, ostensum est tom. 1. pag. 416.

Verùm nullus erat in Oriente Episcopus (Monophysita) *præter Carem* [1] *Sigaræ Episcopum, quem Orthodoxi ex omnibus locis consulebant, impositionem manus ab eo accipientes. Erat autem eo tempore Catholicus Armeniorum Mar Christophorus, vir Sanctus, Syrus genere. Hic quum monachos in cœnobio S. Matthæi iterùm congregatos accepisset, illud cœnobium petiit: Quumque virum ex eis castum, Garmæum nomine, eidem cœnobio Metropolitam in locum Bar-Sobedæ martyris ordinasset, in regionem suam regressus est.*

Cares Episc. Sigaræ.

Christophorus Armeniorum Catholicus.

Garmæus Ep. cœnobii Sancti Matthæi.

Paulus.

27. PAULUS dejecto Elisæo, ex Archidiacono Ecclesiæ Seleuciæ in Patriarcham Nestorianorum communibus suffragiis electus, annum unum sedit, quum uxorem, filios, filiasque haberet.

Amrus, eum Jozachi Huzitarum Episcopi Archidiaconum & successorem fuisse affirmat. Mox Catholicum post Elisæi depositionem Modainæ ordinatum, obiisse anno sexto Chosroæ, Græcorum 846. in festo Palmarum, quum duobus mensibus sedisset.

Aba, seù Mar-Aba.

28. ABA, quem Nestoriani addito epitheto *Mar-Abam* communiter vocant, ex Magorum secta ad Christianam fidem conversus, Nisibi sermonem Syriacum didicit: mox Græcæ linguæ amore ductus, Edessam petiit, Thomam quendam Jacobitam præceptorem auditurus: quem Alexandriam sequutus est, ibique libris è Græco in Syriacum interpretandis operam dedit. ܘܡܢ ܗܪܟܐ ܐܬܐ

Thomas Edessenus Jacobita.

ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܢܛܝ ܘܫܡܥܐ ܠܐܘܣܛܐ ܡܪܥܝܬܐ ܘܐܬܪܝ ܠܚܟܡܬܐ ܝܘܢܝܬܐ ܘܣܘܪܝܝܐ ܘܐܬܚܒܪ ܥܡ ܬܐܘܡܐ ܡܦܫܩܢܐ. ܗܢܘ ܬܐܘܡܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܠܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܥܡܗ ܬܫܡܫܬܐ

ܐܢܛܘܢ ; ܒܥܕܢܐ ܗܘ ܡܠܦܢܐ ܩܕܝܫܐ ܡܦܫܩܢܐ ܠܟܬܒܐ ܕܟܠܗ ܥܗܕܐ ܚܕܬܐ ܕܐܬܦܫܩ ܠܘܬ ܡܢ ܐܟܣܢܝܐ ܕܡܒܘܓ ܘܦܘܫܩܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܡܬܩܪܐ ܒܠܫܢܐ ܕܐܢܛܘܢ ܡܢ ܗܘܢ ܐܠܦܐ ܘܬܫܥܡܐܐ ܕܝܘܢܝܐ.

Atque hi characteres sunt ætatis Thomæ Heracleensis (inquit Bar-hebræus) [1] *qui primam novi Testamenti versionem à Mar Philoxeno Mabugensi elaboratam emendavit. Verùm annus, quo Aba ordinatus est, nimirùm sub Chosroë Anuscervano, octo suprà septuaginta annis præcedit eum, quo Biblia in Anton Alexandriæ à Thoma emendata sunt; videlicet, Græcorum nongentesimum vigesimum septimum. Alius igitur fortasse exstitit Thomas doctor ante Thomam Heracleensem*: cujus meminit Hebedjesu in Catalogo Scriptorum Syrorum pag. 55. Subjungit idem Bar-hebræus de Abæ ætate differens ܘܐܡܪܝܢ ܕܗܘ

ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܕܐܦ ܥܡ ܝܘܚܢܢ ܓܪܡܛܝܩܘܣ ܬܪܝܬܐܝܬܐ ܗܘܐ ܐܬܚܒܪ ܘܡܢܗ ܝܠܦ.

Prætereà ferunt Nestoriani, Abam cum Joanne quoque Grammatico Tritheita conversatum fuisse, ab eoque doctrinam hausisse. Mox disputationem ejusdem cum Chosroë Persarum Rege describit, Chosroæque mandatum, ut Aba vel Magorum sectam, vel cæterorum Christianorum religionem, Nestoriana abjectâ, amplecteretur. Quum utrumque Aba facere detrectaret, ex urbe Seleuciâ Adorbiganum relegatur. Inde inconsulto Rege ad Ecclesiam suam reversus, in carcerem conjicitur, ubi vitam reliquit.

Amro

NOTA.

1 *Carem*. Mares appellatur in Vita Sergii Patriarchæ, de quo suprà pag. 327.

Amro hi Mar-Abæ diſcipuli laudantur. فرسى اسقف الانبار ويعقوب مطران باجرمى وفولوس مطران نصيبين وحزقيال اسقف الزوابى وقيورى معلم الحيرة ورامبشوع الملفان وموسى اسقف الكرخ وبرشبا اسقف شامقرد وداويد مطران مرو وشوبحالماران اسقف كشكر وتوما الرهاوى وسرجيس ملفان حزة ويعقوب الملفان .

Narſes Anbaræ Epiſcopus: Jacobus metropolita Beth-Garmæ: Paulus[1] *metropolita Niſibis: Ezechiel Epiſcopus Zuabiæ: Kajura*[2] *Doctor Hirtæ: Ramjeſu Doctor: Moyſes Carchæ Epiſcopus: Barſaba Sciaakerdæ Epiſcopus: David Metropolita Maru: Sciubchalmaranus*[3] *Epiſcopus Caſcaræ: Thomas*[4] *Edeſſenus: Sergius*[5] *Doctor Hazæ: & Jacobus Doctor.* Eum verò in Eccleſia Cochenſi ordinatum ſcribit anno Græcorum 847. & obiiſſe in Hirta ineunte nocte feriæ ſextæ, ſecundæ hebdomadæ Jejunii Dominici, anno Choſroæ Anuſcervani vigeſimo primo, Græcorum octingenteſimo ſexageſimo tertio, poſtquam ſexdecim annis cum menſibus aliquot ſediſſet: vacuam fuiſſe poſt ejus obitum Sedem annis quinque. Denique ſcripta ejus Canoneſque de cælibatu Epiſcoporum his verbis refert. ووضع القوانين الجميلة المشهورة عنه وفسر كتب العتيقة والحديثة وعمل كتاب التراجيم مربانيا وكتاب التعزية وميامر كثيرة ورتب طقوس البيعة وجمع الابا ومنع من ان يصير اسقفا او فطركا من كانت له زوجة البتة منعا قاطعا لما كان قد جرى من ملك الفرس فى زمان برصوما مطران نصيبين وغصبه للابا على الزواج .

Condidit præclaros canones, qui ejus nomen præferunt: interpretatus eſt vetus & novum Teſtamentum: ſcripſit librum Homiliarum Syriacè, & librum Paracleticum, multoſque ſermones. Ordinavit Ritum Eccleſiæ. Congregavit Patres, vetuitque, ne Epiſcopus aut Patriarcha fieret omninò, qui uxorem haberet: nam id inductum fuerat à Rege Perſarum ſub Barſuma Niſibis Metropolita, coactique ab eo fuerant Patres ad nubendum. Sic Amrus in Pherozem Regem rejicit Barſumæ culpam, qui nupſit & Epiſcopos ad nubendum compulit, ut ſuprà dixi. Eum verò abuſum à Mar-Aba ſublatum negat Bar-hebræus, qui eundem cum Choſroë ſic diſputantem inducit. ܡܠܟܐ ܐܡܪ ܐܝܟܐ ܒܥܡܡܐ ܕܒܥܠܡܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܐܘ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܝܬ ܐܢܬܬܐ ܗܘܬ ܕܥܡܪܐ ܥܡܗ ܐܝܟܢܐ ܕܠܟܘܢ. ܐܘ ܕܟܕ ܡܝܬܐ ܐܢܬܬܗ ܕܩܠܝܪܝܩܐ : ܐܚܪܬܐ ܢܣܒ : ܘܒܬܪܗ ܐܚܪܬܐ ܐܚܪܬܐ : ܐܝܟܢܐ ܕܩܠܝܪܝܩܐ ܕܝܠܟܘܢ ܥܒܕܝܢ. ܩܬܘܠܝܩܐ ܐܡܪ : ܡܛܠ ܢܫܐ ܕܝܢ : ܗܐ ܐܢܐ ܠܝܬ ܠܝ ܐܢܬܬܐ ܘܠܐ ܗܘܬ ܠܝ ܡܡܬܘܡ. ܩܕܡܝ ܕܝܢ ܡܢ ܫܠܝܚܐ ܐܠܗܝܐ ܢܣܒܘ ܥܠܬܐ ܕܐܡܪ : ܕܦܩܚ ܠܡܣܒ ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܕܢܬܓܡܪܘܢ ܒܪܓܬܐ . ܩܠܝܪܝܩܘ ܠܘܬ ܘܢܣܒܘܢ ܢܫܐ ܩܠܝܪܝܩܐ ܚܕܐ ܒܬܪ ܚܕܐ : ܠܐ ܦܠܚܐ.

Rex ait: ubinam gentium Catholicus aut Epiſcopus mulierem cohabitatricem habet, ut vos habetis? aut mortua Clericus uxore, alteram ducit, & poſt hanc aliam, ut Clerici veſtri faciunt? Catholicus reſpondit. Quod ad feminas ſpectat, en ego mulierem non habeo, neque unquam habui. Mei verò præceſſores ex divino Apoſtolo id uſurparunt ajente, melius eſt nubere, quàm

NOTÆ.

1 *Paulus.* Vide Hebedjeſu in Catalogo Scriptorum Syrorum, quem Abraham Ecchellenſis edidit, pag. 57.

2 *Kajura.* Cyrum vertit Ecchellenſis in Catalogo Scriptorum Syror. pag. 77. ubi ejus ſcripta recenſet.

3 *Sciubchalmaranus.* Vide Hebedjeſu pag. 89.

4 *Thomas.* De quo Hebedjeſu citat. lib. pag. 55.

5 *Sergius.* Ejus meminit Hebedjeſu in Catalogo pag. 77.

quàm libidine uri. Quod autem Clerici plures ducant uxores, unam post alteram, nihil prohibet. Hæc à Barhebræo ex Barsumæ aliorumque Nestorianorum sententia dicta sunt; quam à Mar-Aba ex parte correctam fuisse, ex Amro & ex praxi Nestorianorum, quæ usque in præsentem diem viget, palàm fit. Clerici enim & Presbyteri apud eam sectam uxores ducunt, etiam post ordinationem: non tamen Episcopi, aut Patriarcha, qui cœlibatum eadem ratione observant, ac cæteri Catholicæ Ecclesiæ Episcopi. De scriptis Mar-Abæ consule Hebedjesu Sobensem in Catalogo pag. 33. 51. & 116.

Joseph.

29. JOSEPH Chosroæ regis operâ, cujus medicus erat, anno Græcorum 863. electus, tribus post annis depositus fuit, nemine tamen, quoad vixit, propter ejusdem Chosroæ timorem, in ejus locum substituto. Synodum celebravit, in qua, teste Amro, Canones 22. conditi sunt. Ejus meminit Hebedjesu in Catalogo pag. 117. Obiit Anbaræ, ut idem Amrus scribit, postquam novem annos, ex quo depositus fuerat, vixisset. Sub eo claruere Simeon Episcopus Anbaræ, & Moyses medicus Nisibenus, cujus operâ usi sunt Episcopi, ut à Chosroë facultatem impetrarent deponendi Josephum.

Simeon Episc. Anbaræ.

Ezechiel.

30. EZECHIEL Mar-Abæ discipulus, & Pauli Catholici gener, ex Zuabiæ Episcopo in Patriarcham post Josephi obitum anno Græcorum, ut scribit Amrus, octingentesimo septuagesimo octavo ordinatus, Synodum habuit, in qua, eodem Amro teste, Canones 36. conditi sunt, de quibus vide Hebedjesu in Catalogo pag. 117. Sub Hormisda Rege Chosroæ filio, quod Episcopos per contemptum cæcos cæcorumque duces appellasset, cæcus ipse factus, duobus post annis decessit, quum sedisset, ut inquit Amrus, annis undecim: qui tamen Chosroëm sub Jesujabo Ezechielis successore periisse memorat.

Jejunii Ninivitici institutio.

Idem Amrus causam Jejunii Ninivitici, quod à Syris & Chaldæis celebratur, pestem fuisse scribit, quæ sub Josepho & Ezechiele in toto Oriente grassata est. Hanc enim indicto eo Jejunio cessasse affirmat in hæc verba.

وسبب ارتفاع الموت المذكور كان ان مطران باجرمى
واسقف نينوى اتفق رايهما على عمل الباعوث
وعرّفا هذا الاب ذلك . فاعجبه وكتب الى ساير
الامصار المشرقية ان يكونوا باسرهم متفقين على
راى واحد ونيّة واحدة ويصومون ويصلّون ثلثة
ايام اولها الاثنين قبل الصيام الكبير
بعشرين يوم ويطلبون من الله ان يرحمهم ويقبل
سالهم مثلما قبل من اهل نينوى ويرفع الموت
عن خلقه وان يكون صيام هذه الثلثة ايام
مابدًا طول الزمان فلما عملوا ذلك قبل الله منهم
ورفع الموت . ومن ذلك اليوم سميت صويمة نينوى
لكونهم قالوا نعمل مثل اهل نينوى وتخلصوا
مثل اهل نينوى برفع السخط عنهم :

Causa autem, cur prædicta pestis sublata fuerit, hæc est. Metropolita Beth-Garmæ & Ninives Episcopus inter se decreverant Rogationes indicerent. Qua de re hunc Patrem (Ezechielem scilicet Patriarcham) *certiorem fecere. Qui consilium eorum approbans, ad universas Orientales regiones scripsit, ut omnes concordi animo essent, & jejunarent orarentque spatio trium dierum, à feria scilicet secunda, quæ vigesima est ante Jejunium magnum: ac Deum precarentur, ut eorum misertus, preces ipsorum susciperet, sicuti Ninivitarum suscepit, averteretque mortem à suo populo. Edixit præterea, ut hoc triduanum jejunium perpetuo observaretur. Id quum ii peregissent, exaudivit eos Deus pestemque sustulit. Exinde verò appellatum fuit Jejunium Niniviticum, quoniam dixere, imitemur Ninivitas, & quoniam sicut Ninivitæ, à flagello liberati sunt.* Eadem ferè de Jejunio Ninivitico in Officio Chaldæorum, ut infrà sermo erit.

Denique claros hosce Viros sub Ezechiele Amrus laudat: *Danielem* scilicet, cognomento الابيل *Abilum*, & *Abimelechum*, qui cœnobium ad portam Nisibis situm fundavit:

Daniel Abilus. Abimelech.

Jeſujab Bar-Kosra. davit: & *Jeſujabum* ܝܫܘܥܝܗܒ ܒܪ ܩܘܣܪܐ *Bar-Koſra*, cujus cœnobium in Moſul celebre eſt.

Paulus Perſa. Bar-hebræus temporibus Ezechielis claruiſſe affirmat *Paulum Perſum*, Iſagoges in Dialecticam auctorem, qui quum Epiſcopatum Perſidis obtinere nequiviſſet, ad Magorum ſectam tranſiit:

Jacobus Baradæus. & *Jacobum Baradæum*. Et hunc quidem metropolitam œcumenicum ordinatum fuiſſe ſcribit à Patriarchis, qui ob ſectam Monophyſiticam in carceribus regiæ urbis incluſi erant: nimirùm ut Monophyſitis Orientis & Occidentis præeſſet: *Baradæum* verò idcircò appellatum ܡܛܠ ܡܫܚܠܦܘܬܐ ܕܠܒܘܫܘܗܝ *propter veſtimentorum ejus ſimplicitatem*. Quum autem in Orientem veniſſet, Achudemem ei regioni Metropolitam præfeciſſe.

Duo Orientis Catholici, hoc eſt Primates. Alter Neſtorianorum, Jacobitarum alter. Ex hoc tempore, inquit, duo cœperunt eſſe in Oriente Primates: alter Neſtorianorum, qui tùm Ezechiel erat, ut ſuprà dixi: Monophyſitarum alter, qui primus Achudemes fuit, unde Barhebræus ipſe initium Catalogi Maphrianorum ſeù Primatum gentis ſuæ ducit, licet reverà neque Achudemes, neque ſucceſſores ejus Kamjeſu & Samuel inter Maphrianos numerari debeant, quum certam Sedem non habuerint; ſed Maruthas primus Jacobitarum Maphrianus ſtatuendus eſt, qui in urbe Tagrito, ut mox dicam, Primatialem Sedem fixit.

MAPHRIANI, SEU PRIMATES *Jacobitarum*.

Achudemes primus Jacobitarum in Oriente Metropolita.

I. ACHUDEMES ܐܚܘܕܐܡܗ quem latinè *fratrem matris ſuæ* dixeris, à Jacobo Baradæo ordinatus fuit Orientis Metropolita anno Græcorum 870. Ferunt, eum à Chriſtophoro Armeniorum Catholico Epiſcopum Arabum anteà initiatum fuiſſe. Quum autem Arabibus Scenitis Evangelium prædicaſſet, plurimos eorum ad Chriſtianam fidem adduxit: multoſque Sacerdotes & monachos inſtituit, quibus duo condidit cœnobia: alterum appellatum ܥܝܢ ܩܢܐ *In-Kena*, apud Tagritum urbem alterum cognomento ܓܘܝܟܬܐ *Gavicatha*. Sed & in ipſa Tagrito plures Magos convertit, quos inter puerum quendam ex regia Perſarum ſtirpe, quem baptiſmatis ſacro fonte tinctum Georgium appellavit. Quamobrem indignatus Perſarum Rex, Achudemæ caput amputari juſſit feria ſexta, die 2. Auguſti, anno Græcorum 886. Cadaver à fidelibus in Eccleſia Mahuzæ ſepultum fuit.

Kamjeſu ſecundus Jacobitarum in Oriente Metropolita.

II. KAMJESU ܩܡ ܝܫܘܥ qui latinè *ſurrexit Chriſtus* interpretatur, tertio poſt Achudemæ cædem anno, quum Choſroës Anuſcervanus, qui eundem interfici juſſerat, anno Græcorum 889. periiſſet, ejuſque filius Hormiſda ipſi ſucceſſiſſet, Metropolita Orientis ordinatus, plures diverſis locis Epiſcopos conſecravit, qui Jacobiticam ſectam adversùs Neſtorianos ſuſtinerent. Nam pauci admodum ejus ſectæ ſupererant Antiſtites;

Epiſcopi Ninives & cœnobii S. Matthæi, Garmæus, Tobias, Jeſu-Zacha, Sahada, Simeon, & Chriſtophorus.

in cœnobio autem S. Matthæi poſt Garmæi Metropolitæ obitum, quem Catholicus Armeniorum, ut ſuprà dixi, ordinaverat, ſucceſſit Tobias, quem vivens Garmæus initiaverat. Tobias ſucceſſorem ſibi conſecravit ܝܫܘܥ ܙܟܐ *Jeſu-Zacham*. Huic *Sahada* ܣܗܕܐ ſucceſſit. Sahadæ *Simeon*: Simeoni denique

Obitus Ezechielis Catholici Neſtorianorum.

nique *Chriſtophorus*, qui ſub Marutha vivebat, ut mox dicam. Diebus autem Hormiſdæ Perſarum Regis obiit Ezechiel Neſtorianorum Catholicus, ut ſuprà dixi.

Jeſujab Arzunita Catholicus Neſtorianorū.

31. JESUJABUS Arzunitidis Epiſcopus Ezechielem excepit, anno Græcorum, ut ſcribit Amrus, octingenteſimo nonageſimo ſecundo. Sedit annos quindecim. Quumque Naamanem Arabum Chriſtianorum Regem adiiſſet, ut eum ſi fieri poſſet, ad ſuam ſectam è Jacobitica pertraheret, operam perdidit, obiitque in tabernaculis Maaddenorum. Cadaver in cœnobio *Hendæ* ܗܢܕ Naamanis filiæ conditum. Ejus diebus duo monaſteria exſtructa ſunt: Alterum ܣܥܝܕ *Saidi* apud Moſul; alterum ܡܢܨܘܪ *Manſoris* in regione Ninives. Hormiſda verò quum annos duodecim regnaſſet, à Perſis interemptus fuit: eique Choſroës filius, cognomento ܐܒܪܘܝܙ *Abruizus* ſucceſſit anno Græcorum 901. Regnavit autem annis 38. cujus temporibus Jeſujabus Catholicus deceſſit, anno, ut vult Amrus, nongenteſimo ſeptimo. Idem Amrus ſcribit Jeſujabum legatione Hormiſdæ ad Heraclium Imp. functum, pacem inter utrumque ſtatuiſſe: Naamanem verò Alamundari, ſeù Monderi Regis Arabum filium, non à Jacobitis, ut Bar-hebræus aſſerit, ſed à Neſtorianis Simeone Hirtæ & Sabarjeſu Loſciumæ Epiſcopis atque Jeſuzacha monacho à dæmonio liberatum & baptizatum. Anno autem Epiſcopatus quarto eundem Jeſujabum coacta Epiſcoporum Synodo Canones 22. condidiſſe: Scripſiſſe præterea diverſa opera, ut expoſitionem Liturgiæ, interpretationem Pſalmorum, Homilias, & Epiſtolas, de quibus conſule Sobenſem in Catalogo p.63.& 116. Sub eo denique claruiſſe:

Simeon Epiſc. Hirtæ.
Sabarjeſu Epiſ. Loſciumæ.
Jeſuzacha monachus.

مار اليا صاحب دير سعيد بالموصل وهو بناه
وربن برعيتا وربن جيورجيس رفيقه ومار يوحنا
صاحب دير انحل ومار باباى النصيبينى ومار
يونان عبد المجوس وربن شهروى وربن سابور
وربن باموت ومار يعقوب صاحب دير بابابا وابا
يونان دبرطورا وديره بجبل سنجار.

Mar Eliam *fundatorem cœnobii Saidi in Moſul*, *Raban* Baritam, *Raban* Georgium *ejus ſocium*, *Mar* Joannem *fundatorem cœnobii Anchalæ*: *Mar* Babæum *Niſibenum*: *Mar* Jonam *Abdalmagi*: *Raban* Siroëm: *Raban* Saporem: *Raban* Bautham: *Mar* Jacobum *fundatorem cœnobii Beth-Abe*: & *Abbatem* Joannem *Bar-Tura fundatorem cœnobii in monte Singaræ*: quorum geſta vide apud Thomam Moragenſem Epiſcopum in hiſtoria Monaſtica Orientis Cod. Syr. 13. lib. 1. ad calcem hujus tomi.

Sabarjeſu Patriarcha Neſtorianorum.

32. SABARJESU ex pago ܦܝܪܘܙܐܒܕ *Pherozebad* regionis Beth-Garmæ, anno Græcorum 915. ordinatus, Choſroëm Abruizum arma adversùs Romanos ad ulciſcendam Mauricii Imperatoris ſoceri ſui cœdem moventem ſequutus eſt, & in expugnatione Daræ deceſſit, octavo Epiſcopatus anno.

Thomas Maragenſis in Hiſt. Monaſtica Orientis lib. 1. cap. 25. refert, Sabarjeſu anno Choſroæ 14. Niſibi deceſſiſſe, Choſroëm verò anno ſequenti Daram expugnaſſe. Eadem ferè apud Amrum, qui notat eum ex Loſciumæ in Beth-Garme Epiſcopo conſecratum Catholicum feria 5. majoris hebdomadæ anno Græcorum 909. obiiſſe verò feria prima, die 18. Septembris, anno Græcorum 917. Choſroæ 15. ætatis ſuæ ſupra octogeſimum. Cadaver in cœnobio ab ipſo exſtructo in oppido جيدان *Gedan* conditum. Ejus geſta continentur in Carmine, quod in ejuſdem feſto canitur Dominica I. Octobris, ut in Cod. Amid. 1. fol. 473. Clari ſub eo Viri celebrantur ab eodem Amro *Raban Zena*, *Gregorius* ex Epiſcopo Caſcaræ Niſibenus Metropolita, *Jeſujab* cœnobii conditor, & *Gebruna* fundator دير القارة *monaſterii Karæ*.

Zena Monachus.
Gregorius Ep. Niſibis.
Jeſujab Archimandrita.
Gebruna Archimandrita.

GRE-

Gregorius Patriarcha Nestorianorum.

33. GREGORIUS ex Cascara, Ecclesiæ ܡܠܝܟܣ *Molikensis* in Mahuza Doctor, permissu Sirinæ uxoris Chosroæ Regis, & operâ Abrahæ medici Nisibeni, ut Amrus scribit, anno Græcorum 918. vel juxta Barhebræum, anno 923. in Patriarcham ordinatus fuit, quum Sabarjesu quidem ejus præcessor Bar-hadbesciabam monachum montis Saaran successorem sibi designasset; Chosroës verò Gregorium Nisibis metropolitam eligi jussisset. Quamobrem in Cascarensem Gregorium ejusque ordinatores Rex indignatus, cunctos ditionis suæ Christianos vexare cœpit, sed Patriarcham præsertim ejusque discipulos, qui ob flagitiosam quam ducebant vitam, summum præceptori suo dedecus conflaverant. Obiit autem Gregorius quarto Episcopatus anno, Græcorum juxta Amrum nongentesimo vigesimo primo, juxta Bar-hebræum nongentesimo vigesimo septimo. Cadaver Seleuciæ sepultum. Post ejus obitum discipulos comprehendi jussit Chosroës suppliciisque affici, donec relictam à Gregorio auri summam prodidere: Christianis præterea mandavit, nequem Catholicum eligerent. Vacavit itaque Sedes, quoad Chosroës vixit; annis nimirùm juxta Bar-hebræum duodeviginti, vel ut Amro placet, septemdecim. Eandem vicaria potestate rexere Mar-aba Archidiaconus, & Babæus magnus Archimandrita: idque ex consilio, ut scribit Thomas Maragensis in citat. Histor. Monast. lib. 1. cap. 27. Cyriaci metropolitæ Nisibis, Jonadabi Adiabeni, & Gabrielis Episcopi Oppidi Seleuciæ, qui Patriarchalis Ecclesiæ regimen Babæo commisere. Babæi scripta recenset Sobensis in Catalogo pag. 85. Ejusdem asceticum opus in Centurias Evagrii exstat Cod. ms. Syr. 10. in Catal. ad calcem hujus tomi.

Bar-had-besciaba monachus.

Mar-aba Archidiaconus. Babæus Archimandrita.

Cyriacus Epis. Nisibis. Jonadab Episc. Adjabenus. Gabriel Episc. oppidi Seleuciæ.

Gabriel Singarensis medicus Jacobita.

Sub Gregorio claruisse testatur Bar-hebræus *Gabrielem* Singarensem Jacobitam, Chosroæ Regis medicum acerrimum Nestorianorum hostem: cujus suprà meminit Amrus in vita Babuæi Patriarchæ; immani tamen cum anachronismo, ut observavi pag. 406.

Obitus Kamjesu Metropolitę Jacobitarum.

Kamjesu verò Jacobitarum in Oriente Metropolita, postquam annum unum suprà triginta sedisset, obiit decrepita ætate, anno Græcorum nongentesimo vigesimo.

Samuel Jacobitarum in Oriente Metropolita.

III. SAMUEL quinto post Kamjesu mortem anno, qui erat Græcorum vigesimus quintus suprà nongentesimum, ordinatus, quum decem annos Jacobitis Orientis præfuisset, obiit anno Græcorum 935.

Marutha monachus ac Presbyter.

Sub eo claruit *Marutha* monachus ex pago ܫܘܪܙܩ *Sciurzak* regionis Nuhadræ: qui primùm quidem habitavit in cœnobio ܢܪܕܘܣ *Nardi*, ubi monachus ac Presbyter initiatus est: mox Callinicum perrexit, cœnobium S. Zachæ petens, in quo annos viginti transegit. Inde in montem Edessæ migravit, ut literis operam daret: quibus quum satis instructus esset, ad monasterium sancti Matthæi se contulit, ibique Ritus & Canones ordinavit. Denique quum res gentis suæ in aula Persarum Regis post mortem Gabrielis medici in deterius abirent, Cupham Arabiæ urbem, quàm Syri ܥܩܘܠܐ *Akulam* appellant, profectus, in cella Raban Saporis commoratus est.

Jesujab Gadalensis, Patriarcha Nestorianorum.

34. JESUJAB secundus, duodevigesimo post Gregorii Nestorianorum Patriarchæ obitum anno ordinatus est in urbe Seleucia, anno Græcorum 937. Arabum 7. Hæc Bar-hebræus. Verùm quum Gregorius anno 927. obiisse dicatur, mendum in epocha ordinationis Jesujabi, vel vacationis Sedis inesse oportet. Amrus Jesujabum scribit duobus post annis ex ܒܠܕ *Balada* Episcopo Catholicum consecratum; sedisse autem annos 19. & obiisse in oppido Gedan. Post Chosroæ mortem ineunte regnum Siroë ejus filio, qui Cavades appellatus

latus fuit, ordinationem Jeſujabi contigiſſe auctor eſt Thomas in Hiſt. Monaſt. lib. 1. cap. 35. ubi eum *Gadalenſem* vocat ex ܓܕܠܐ *Gadala* Arabiæ pago: quem in Moſulenſi ditione ſitum teſtatur Amrus.

Idem Thomas lib. 2. à cap. 4. ad 10. geſta Jeſujabi referens, cum à Siroë Rege pro pace cum Romanis facienda allegatum ſcribit: quæ Bar-hebræus paulò aliter narrat in hæc verba: ܗܢܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܗܘܐ ܡܬܚܦܛܢܐ ܕܢܣܓܐ ܥܠ ܡܪܕܘܬܐ ܘܢܚܕܬ ܐܣܟܘ̈ܠܣ ܕܣܚܝ̈ܦܢ ܘܐܦ ܣܡ ܐܦܝܣܩܘ̈ܦܐ ܡܥܠܝ̈ܐ ܘܐܫܬܕܪ ܐܝܙܓܕܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ. ܘܟܕ ܐܬܒܥܝ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ: ܐܬܕܡܝ ܕܐܝܟ ܝܘ̈ܢܝܐ ܡܗܝܡܢ ܘܐܬܩܒܠ. ܘܫܡܥܘ ܥܡ̈ܡܐ ܡܫܬܥܒܕ̈ܢܘܗܝ ܘܐܬܟܫܠܘ ܘܥܩܪܘܗܝ ܠܕܘܪܓܗ. ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܥܒܕ ܡܦܩܢܘܬ ܪܘܚܐ ܕܠܐ ܐܫܬܘܝ ܠܝܘ̈ܢܝܐ. ܘܡܛܠ ܕܡܠܟܐ ܡܥܕܪ ܗܘܐ ܠܗ: ܠܐ ܐܬܡܨܝܘ ܕܢܬܚܪܝܘܢ ܒܗ ܐܠܐ ܩܒܠܘܗܝ ܘܐܗܦܟܘܗܝ ܠܕܘܟܪܢܗ.

Hic Catholicus omnem operam adhibuit, ut literas promoveret, deſtructaſque Scholas reſtitueret: probos etiam Epiſcopos ordinavit: & à Perſarum Rege ad Imperatorem [1] *Romanorum allegatus fuit. Quumque de fide interrogatus eſſet, Græcorum ſe religionem ſequi ſimulavit, ſuſceptuſque eſt. Quod ubi ſubjecti ei populi audierunt, ob mutatam ab eo fidem offenſi, nomen ejus ex Canone expunxere. Sed facta poſtmodùm ab eo Apologia, quod Græcis haudquaquam conſenſiſſet, & quia Rex eum adjuvabat, contradicere ei nequivere. Eum itaque ſuſceperunt, iterùmque nomen ipſius proclamatum fuit.* Exſtat increpatoria ad eum Barſumæ Epiſcopi Suſæ epiſtola, ex qua hoc fragmentum deſcribit Bar-hebræus. ܕܐܠܘܠܐ ܐܢܬ ܠܬܠܬܐ ܢܗܝܪ̈ܐ ܕܥܕܬܐ ܠܕܝܘܕܘܪܘܣ ܘܬܐܘܕܘܪܘܣ ܘܢܣܛܘܪܝܘܣ ܚܪܡܬ ܘܠܩܘܪܝܠܠܘܣ ܩܒܠܬ ܘܐܡܪܬ ܠܗܕܐ ܩܠܐ ܕܝܠܕܬ ܐܠܗܐ ܡܪܝܡ: ܠܐ ܫܒܩܝܢ ܗܘܘ ܝܘ̈ܢܝܐ ܠܡܫܡܫܘ ܩܘܪܒܢܐ ܥܠ ܡܕܒ̈ܚܝܗܘܢ. ܐܝܢܐ ܡܦܩܢܘܬܐ ܐܝܬ ܠܟ ܠܘܬܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܩܐܡ ܐܢܬ ܒܪܝܫܗܘܢ ܘܝܬܒ ܐܢܬ ܒܬܪܘܢܘܣܗܘܢ.

Niſi tria Eccleſiæ luminaria, nempè Diodorum, Theodorum ac Neſtorium damnaſſes, & Cyrillum ſuſcepiſſes, eamque vocem, Dei genitrix Maria, protuliſſes; haudquaquam tibi permiſiſſent Græci, ut Liturgiam ad eorum Altaria celebrares. Ecquam igitur ad eos Apologiam producis, quibus præes, & quorum Sedem occupas? Verùm in Hiſtoria Thomæ Maragenſis citat. lib. 2. cap. 6. non Jeſujabus Patriarcha, ſed *Sahaduna* ܣܗܕܘܢܐ Arjunæ Garmæorum urbis Epiſcopus à Neſtoriana ſecta ad orthodoxam fidem converſus fuiſſe dicitur: neque Amrus ſimile quid de Jeſujabo prodit. Subjungit Bar-hebræus de eodem Jeſujabo. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܗܘ ܡܠܟܐ ܘܢܩܦ ܐܝܬܘܗܝ ܐܝܟ ܡܗܝܡܢܐ ܐܡܝܢܐ. ܘܡܝܬܪ ܐܢܫ ܠܘܬܗ ܠܐ ܗܘܐ ܠܟܘܠܗ. ܘܟܕ ܘܠܐ ܠܟ ܡܗܝܡܢܘܬܗ ܠܗ: ܐܠܐ ܡܛܠ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ ܠܟܠܗܘܢ.

Barſuma Epiſc. Suſæ.

Sahaduna Ep. Ariunæ.

Item

NOTA.

1 *Imperatorem*. Heraclium ſcillcet, non *Zenonem*, ut perperàm ſcribit Amrus.

Item compulit eum Rex, ut uxorem, ſicut alii Catholici, duceret: qui mulierem, quam juvenis habuerat, arceſſivit & apud ſe commorari fecit, ſimulans quidem ſe ab ejus conſortio abſtinere, & quod ob Regis *præceptum cum illa cohabitaret.*

Mahometus pſeudopropheta.

Saidus princeps Nagranenſium.

Per idem tempus, inquit Barhebræus, innotuit Mohammad Arabum pſeudopropheta, quem vulgò Mahometum dicimus. Hunc Saidus Nagranenſium Chriſtianus princeps cum Jeſujabo Patriarcha adiit, oblatiſque ingentibus donis fœdus Chriſtianos inter & Arabas utriuſque ſectæ ſtabiliri poſtulavit. Annuit Mahometus, deditque diploma, quo Chriſtianos Arabibus commendabat, nimirùm ut eos ab hoſtibus tuerentur, nec ad bellum procedere, aut fidem legemve mutare compellerent; tributa verò à Sacerdotibus & monachis exigi omninò vetuit; à laicis verò pauperibus nummos quatuor, à divitibus nummos duodecim dumtaxat. Ut prætereà Chriſtianis fas eſſet Eccleſias inſtaurare, qua in re Arabum quoque operam adjungi voluit. Denique ut Chriſtianis tàm maribus, quàm feminis deſervire in domo Arabum liceret, citra ullam Religionis injuriam. Eadem Amrus in vita Jeſujabi: additque Arabum imperium ſub eo cœptum fuiſſe anno Græcorum 935. Perſarumque regnum circa ea tempora deſiiſſe, poſtquam annis 385. duraſſet.

Scripta Jeſujabi Gadalenſis.

Opera Jeſujabi recenſet Sobenſis in Catalogo pag. 63. quibus Amrus hæc addit: وعمل كتاب الرووس فى توبيخ الحايفين على المذهب وكتاب فى الاسامى والاشيا المتفقة فى الكتابة مختلفة فى اللفظ والمتفقة فى اللفظ مختلفة فى المعنى وكتاب اسرار البيعة اثنى وعشرون مسالة وجواب •

Compoſuit librum in capita diviſum, quo hæſitantes in fide reprehendit. Alterum de nominibus ac rebus, quæ ſcripturâ quidem conveniunt, ſed voce differunt: deque iis, quæ voce conveniunt, & ſenſu differunt. Tertium de Sacramentis Eccleſiæ, in duas ſuprà viginti interrogationes totidemque reſponſiones diſtributum.

Uchama Archimandrita.

Sabarjeſu Kokenſis.

Abda.

Chodahes.

Hormiſda.

1 2 3 4

Ejus temporibus claruere, eodem Amro teſte, Raban *Uchama* 1 Comenſis cœnobii in regione Amadia fundator. *Sabarjeſu* 2 Kokenſis. Mar *Abda*. Raban *Chodahes* 3 خداهى. Et *Hormiſda* 4 Perſa.

Maruthas primus Maphrianus, qui in urbe Tagrit Sedem fixit.

IV. MARUTHAS cujus ſuprà memini, primus fuit, qui Primatialem Jacobitarum Orientalium Sedem in urbe Tagrito, ſeù Martyropoli, fixit. Id quum ſit fundamentum hiſtoriæ Maphrianorum, quæ cum Perſarum Regum Chronologia conjuncta eſt, placet ab origine deſcribere. Anno Græcorum 939. Choſroës Abruizus Perſarum Rex cæſus fuit. Cavades 5 ejus filius regnum anno uno poſt ipſum tenuit. Ardaſcirus ſeù Artaxares Cavadi patri ſucceſſit: quo paulò poſt ſublato, Siroës 6, unus ex regni optimatibus, ſumma rerum potitus, pacem cum Ro-

5

6

NOTÆ.

1 *Uchama*. Ejus cœnobium in Beth-Zabda fuiſſe, teſtatur Thomas in hiſt. Monaſt. Orientis lib. 1. cap. 14.

2 *Sabarjeſu*. De eo Carmen exſtat Cod. Amid. 7. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 582. *Kokenſis* autem, vel *Cuchenſis* dicitur, quod cœnobium in urbe قوق *Kok*, vel *Cuch* condidit: quæ tamen alia eſt à *Cocbe* [illegible] pago apud Seleuciam & Cteſiphontem ſito, de quo vide Cellarium to. 2 pag. 721. Vitam Sabarjeſu ſcripſit Thomas in hiſtor. Monaſt. lib. 2. cap. 17.

3 *Chodahes*. Ejus meminit Thomas in cit. hiſt. lib. 2. cap. 14. Carmen de eodem legitur in laudato Cod. Amid. 7.

4 *Hormiſda*. Encomium ejus cum Sabarjeſu habes loc. cit.

5 *Cavades*. Siroam quoque appellatum fuiſſe teſtatur Thomas Maragenſis in hiſt. monaſt. lib 1. cap. 35. ubi Choſroæ cædem, Siroiſque inangurationem fuſè deſcribit. Amrus in Vita Jeſujabi Gadalenſis, poſt Siroëm regnaſſe ſcribit Ardaſcirum ejus filium, deinde موران Moranam Siroæ ſororem, à qua ſcribit Jeſujabum ad Imperatorem Romanorum pro pace allegatum fuiſſe: idque ſub initium ordinationis Jeſujabi, quam anno Græcorum 934. contigiſſe affirmat.

6 *Siroes*. Communis fert opinio Siroëm fuiſſe Choſroæ filium, non unum aliquem ex optimatibus.

Romanis fecit, postquam urbes quascumque Persæ occupaverant, & Daram ipsam iis restituisset. Anno igitur Græcorum 940. quum pax inter utrumque Imperium firmata fuisset, Athanasius Jacobitarum Patriarcha, cognomento Camelarius [2] Joannem Diaconum discipulum suum ex Beth-Elaja ܒܝܬ ܐܠܝܐ pago oriundum ad Regem Persarum propter domestica negotia allegavit. Qui ubi ad cœnobium S. Matthæi, cui Christophorus Metropolita Adæusque Archimandrita præerant, advenit, cœnobitas præsidesque rogavit, ut cum Patriarcha & Occidentalibus convenirent. Annuerunt illi: & Christophorus quidem Metropolita Episcopis quatuor finitimarum urbium, Georgio scilicet Sigaræ, Daniele Nuhadræ, Gregorio Beth-Raman, & Jazdephane Sciaharzul congregatis, tres ejusdem cœnobii præstantes monachos eligens, nempe Marutham, cujus suprà facta est mentio, Aitallaham, & Acham, unàcum Joanne Patriarchæ Diacono laudatisque Episcopis Athanasium adiit, rogaturus, ut quempiam eorum Orienti Primatem consecraret. Athanasius homines perhumaniter quidem excepit: verùm postulatis eorum satisfacere recusavit:

Christophorus Episc. S. Matthæi.
Adæus Archimandrita Sancti Matthæi.

Georgius Episc. Sigaræ.
Daniel Episc. Nuhadræ.
Gregorius Ep. Beth-Raman.
Jazdephanes Episc. Sciaharzul.

ܡܛܠ ܕܐܬܦܣܩ ܒܩܢܘܢܐ ܕܣܘܢܗܕܘܣ
ܕܢܝܩܝܐ ܕܟܕ ܢܬܢܝܚ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܪܒܐ
ܕܡܕܢܚܐ. ܗܢܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܕܢܚܝܐ
ܢܩܝܡܘܢ ܠܗܘܢ ܪܫܐ ܘܐܒܐ ܓܘܢܝܐ.

Nam Synodi Nicænæ canone definitum est, ut defuncto Metropolita magno Orientis, ipsi Orientales Episcopi caput sibi patremque communem ordinarent. Ii igitur Episcopi Orientales Marutham eligentes, Metropolitam magnum in urbe Tagrito eum ordinarunt, universam Orientalem ejus sectæ Ecclesiam ipsi committentes, facientesque potestatem, ut idem Metropolitam cœnobii S. Matthæi instituerer, qui suprà cæteros Episcopos, & infrà ipsum Maphrianum Sedem haberet. Ad hæc Aitallaham urbis Gumal, quæ in regione Maragæ sita est, & Acham Pheroz-Saporis Episcopos initiarunt. Quibus peractis Maphrianus, & Metropolita Cœnobii cum sex illis Episcopis in Orientem regressi sunt. ܘܣܡܘ
ܬܚܝܬ ܐܘܚܕܢܗ ܕܡܦܪܝܢܐ
ܕܬܓܪܝܬ. ܗܦܪܟܝܐ ܕܝܢ
ܕܥܪܒ. ܒ ܕܣܓܪ. ܓ ܕܡܥܠܬܐ.
ܕ ܐܪܙܘܢ. ܗ ܓܘܡܠ. ܘ ܒܝܬ ܪܡܢ
ܗܝ ܕܒܝܬ ܪܙܝܩ. ܙ ܟܪܡܐ.
ܚ ܓܙܪܬܐ ܕܩܪܕܘ. ܛ ܢܘܗܕܪܐ.
ܝ ܦܝܪܘܙ ܫܒܘܪ. ܝܐ ܫܗܪܙܘܠ.
ܝܒ ܕܥܪܒܝܐ ܟܪܝܣܛܝܢܐ ܕܗܢܘܢ
ܛܥܠܒܝܐ ܡܫܟܢܝܐ.
ܠܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܝܢ ܕܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܡܬܝ ܚܕܐ
ܠܗܘ ܗܦܪܟܝܐ ܢܝܢܘܐ.

& ordinaverunt 12. Diœceses sub potestate Maphriani Tagritensis. Nimirùm 1. Arabiæ. 2. Sigaræ. 3. Maaltæ. 4. Arzuni. 5. Gumal. 6. Beth-Raman, quæ & Beth-Razich. 7. Charmæ. 8. Gezartæ Carducæ. 9. Nuhadræ. 10. Pheroz-Sapor. 11. Sciaharzul. 12. Arabum Christianorum, qui sunt Taalabenses Scenitæ. Metropolitæ autem cœnobii S. Matthæi *unam tantùm Ninives Diœcesim assignarunt.* Maruthas ea dignitate auctus, Tagritum petiit, quam urbem novis exstructis cœnobiis & ecclesiis exornavit. Quumque ejus temporibus regnum Persarum in Saracenos translatum esset, ipse arcem Tagritensem ultro iis aperuit, nequid detrimenti cives cape-

Aitallaha Episc. Gumal.
Acha Episc. Pheroz-Sapor.

Episcopatus subjecti Maphriano Jacobitarum.

NOTA.

2 *Camelarius.* Vixit ab anno Græcorum 900. ad annum 942. ut ex Bar-hebræo dixi suprà à pag. 333.

caperent. Quamobrem Jacobitarum numerus in Perside mirificè auctus est. Sed & ingens Edessenorum multitudo, qui in eam provinciam captivi abducti fuerant, domicilium in Segestana & Chorasana fixere: quibus Maruthas duos Episcopos præfecit: alterum Segestanæ: Harnuæ alterum. Anno Græcorum 960. die 2. Maii, Sabbato, idem Maruthas ex hac luce migravit, quum annos viginti sedisset. Cadaver in majori Ecclesia, quam is in Arce exstruxerat, conditum.

Mareme Arzunensis, Patriarcha Nestorianorum.

35. MAREME Jesujabum excepit sub Maruthæ tempora: anno Græcorum, ut vult Amrus, nongentesimo quinquagesimo octavo. Hic in Arzunitide natus, literis in Schola Nisibena operam dedit. Mox in cœnobio sancti Abrahæ religiosam vitam professus, ad Episcopatum Ninives primùm promotus est, deinde Metropolita Gandisapor renunciatus, demùm ad Catholici dignitatem, ut mox dixi, ascendit. Obiit in oppido Gedan sub Othomano Chalipha, postquam tres annos sedisset. Sanxit, ut Sacerdotes cingulo vestem constringerent. Ejus temporibus claruit Malech-Jesu ملكيشوع cœnobii Hadethensis fundator.

Malech-jesu Archimandrita.

Jesujab Adiabenus, Patriarcha Nestorianorum.

36. JESUJAB Adiabenus [1] ex Schola Nisibena, ubi cum Gregorio ejusdem urbis Metropolita, studiorum curriculum emensus fuerat, Ninives Episcopus, deinde Mosulensis Metropolita, demùm post Maremæ obitum Catholicus ordinatus est, quinto Othomani Caliphæ anno, ut scribit Amrus, qui idem erat Græcorum 962. Hic, teste Bar-hebræo, Jacobitis restitit, ne in urbe Mosul Ecclesiam ædificarent. Exagitatus autem à Præside Modainæ seù Seleuciæ, in cœnobium S. Jacobi in Beth-Abe [2] secessit, ubi obiit [3] sepultusque fuit, anno Græcorum 971. postquam annis 9. mensibus 3. sedisset. Morienti adfuere, ut idem Amrus refert, Elias [4] Metropolita Maru, Jazdephanes Cascaræ Episcopus, Isaac Metropolita Nisibis, Sergius Episcopus Hirtæ, & Moyses Episcopus Ninives. Florebant sub ejus tempora Raban Kamjesu [5], & Daniel [6] Mariæ filius, & Sergius qui Gandisaporis Episcopatum spatio annorum 45. tenuit. Scripta Jesujabi recenset Sobensis in Catalogo p. 64. & 116. quorum potior pars exstat in Codicibus Syriacis Vaticanis 27. 28. 29. 39. Volumen Epistolarum ejus quas Episcopus, Metropolita, & Patriarcha scripsit, ab amicissimo Andrea Scandar ex Mesopotamia nuper allatum est Cod. 16. in Catalogo, qui ad calcem hujus Tomi subjicitur. Amrus nonnulla Jesujabi opera laudat his verbis: ثم انه امرف منايعــه فى اقامة العلم وطكس الفنقيت لدور المدــة على ما هى عليه الان ووضع ميامر ومداريس تقال فى الصلوات

Elias Episc. Maru.

Jazdephanes Epis. Cascar.

Isaac Episc. Nisibis.

Sergius Episc. Hirtæ.

Moyses Episc. Ninives.

Kamjesu Archimandrita.

Daniel Mariæ f.

Sergius Episc. Gandisapor.

NOTÆ.

1 *Adiabenus*. Quam Syri ܚܕܝܐܒ *Adiab*, eam Arabes حزه *Hazam* dicunt. Quare Jesujabus apud Amrum الحزى *Hazensis*, apud Bar-hebræum ܚܕܝܐܒܝܐ *Abiabenus* appellatur. Falliur verò idem Amrus, dum Hazam cum Arbela unam eandemque facit, inquiens: ايشوعيب الحزى كان من بلد حزة المعروفة باربل. *Jesujabus Hazensis ex regione Hazæ, quæ Arbela dicitur*. Nam Adiabene quidem regio est, Arbela verò ejusdem regionis urbs primaria, ut liquet ex Plinio lib. 6. cap. 13.

2 *Beth-Abe*. Thomas lib. 1. hist. monast. cap. 15. & 21. monasterium illud à Bar-hadbesciaba conditum, & à Jacobo auctum fuisse affirmat. Nestoriani Arabicè scribentes, ex *Beth-Abe* ܒܝܬ ܥܒܐ faciunt *Ba-Abe* باعابا ut ex Beth-Garme, Bagerme; ex Beth-Zabda, Bazabda: & cætera hujusmodi: quod rectè observavit Renaudotius tom. 2. Lit. Orient. pag. 271.

3 *Obiit*. Jesujabi gesta obitumque describit Thomas lib. 2. hist. monast. cap. 11. & 12.

4 *Elias*. Ejus opera recenset Sobensis in catalogo pag. 67.

5 *Kamjesu*. Pauli successor fuit in Præfectura cœnobii Beth-Abe, ut refert Thomas lib. 2. hist. monast. cap. 1.

6 *Daniel*. Historiam Ecclesiasticam scripsit, teste Sobensi in catalogo pag. 109.

الصلوات وكتاب الريشا وكتاب هوفخ حوشابا اعنى عكس الارا وكتاب الترجمة وكتاب فى الوعظ والعدلان .
Deinde promovendis scientiis operam dedit, ordinavitque Officium per anni circulum, uti nunc se habet: sermones etiam, hymnosque composuit, qui inter Preces recitantur: nec non librum in capita distinctum (Adhortationum scilicet ad novitios, de quo Sobensis loc. cit.) *& librum de conversione cogitationum: & de Interpretatione: & Conciones.*

Denha Jacobitarum Maphrianus.

V. DENHA Marutham excepit, cujus ordinationem in hæc verba describit Bar-hebræus. ܒܬܪܗ ܕܢܚܐ

ܕܢܚܐ ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܪܝ ܡܪܘܬܐ ܡܦܪܝܢܐ܃
ܒܬܪ ܕܝܢ ܫܢܝ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܩܕܡ ܗܘܐ
ܠܡܪܝ ܐܬܢܣܝܘܣ ܕܒܠܕ. ܘܩܡ ܬܐܘܕܘܪܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ. ܗܘܐ ܠܗ ܪܓܬܐ ܕܢܣܝܡ
ܡܦܪܝܢܐ ܠܡܕܢܚܐ ܐܝܟܢܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ
ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܡܩܝܡ ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ
ܠܟܘܫܝ̈ܐ. ܘܟܬܒ ܐܓܪ̈ܬܐ ܠܐܦܝܣܩܘܦ̈ܐ
ܘܠܪ̈ܝܫܢܐ ܕܡܕܢܚܐ ܒܬܪ ܕܐܦܝܣ ܠܗܘܢ
ܘܢܣܒ ܠܗ ܡܢܗܘܢ ܫܘܠܡܐ. ܘܟܬܒ ܕܐܝܟ
ܕܗܘܐ ܩܝܡܐ ܒܟܬܒܐ ܣܘܣܛܛܝܩܝܬܐ
ܘܣܗܕܘܬܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦ̈ܐ ܕܡܥܪ̈ܒܝܐ
ܡܫܪܪܐ ܕܡܐ ܕܫܢܝ ܦܛܪܝܪܟܐ܃
ܡܦܪܝܢܐ ܐܝܕܐ ܥܠ ܗܘ ܕܩܐܡ ܗܘ
ܢܣܝܡ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܒܠܥܕ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܡܦܪܝܢܐ ܠܐ ܩܐܡ܃ ܐܦܠܐ ܕܒܠܥܕ
ܡܦܪܝܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ. ܗܝܕܝܢ ܬܓܪ̈ܝܬܝܐ
ܠܕܢܚܐ ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܪܝ ܡܪܘܬܐ ܓܒܘܗܝ ܘܩܪܒ
ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܘܬ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܬܐܘܕܘܪܐ܃ ܘܡܦܪܝܢܐ ܠܬܓܪܝܬܐ
ܘܠܟܠܗ ܡܕܢܚܐ ܐܣܪܚܗ.

Joannes Patriarcha.

Eodem anno, quo Maruthas Maphrianus, decessit & Joannes Patriarcha Athanasii præceptoris sui successor: eumque Theodorus Patriarcha excepit, qui Maphrianum Orienti ordinare desiderans, quomodo Patriarcha Alexandriæ Abissinis Metropolitam instituit, literas hac de re ad Episcopos & primates Orientis dedit, postquam eos sibi conciliasset eorumque consensum habuisset. (*Namque fœdus cum ipsis sanxerat literis Systaticis & Episcoporum Occidentalium testimoniis firmatum, quod quum Patriarcha decessisset, Maphrianus Electo manum imponeret: & sicuti absque Patriarcha Maphrianus, sic absque Maphriano Patriarcha haudquaquam eligeretur.*) *Tùm verò Tagritenses Denham discipulum Mar Maruthæ elegerunt & ad Patriarcham Theodorum adduxere. Qui eum Tagrito universoque Orienti Maphrianum ordinavit.* Porrò Denha quum annos 10. sedisset, obiit die 3. Novembris. Cadaver juxta Marutham in Ecclesia Arcis conditum.

Theodorus Patriarcha.

Georgius Patriarcha Nestorianorum.

37. GEORGIUS Jesujabi discipulus, ex Mosulano Episcopo Adiabenus Metropolita, deinde post Jesujabi obitum Patriarcha ordinatus est eodem anno (ut inquit Thomas Maragensis in hist. monastica lib. 2. cap. 16.) quo Hasanus filius Ali Saracenis imperare cœpit, Græcorum scilicet, ut notat Amrus, nongentesimo septuagesimo secundo. Hic, ut idem Thomas narrat lib. cit. c. 13. & 14. Codahæ Archimandritæ operâ Georgios duos, Nisibenum scilicet & Bostrensem, ob præreptum iis Patriarchatum sibi infensos reconciliavit. Quumque visendæ Diœceseos causa urbes pagosque & cœnobia lustrasset, delatus apud Saracenorum Ameram, quod ingentem auri summam in eo circuitu congessisset, tormenta & carceres sustinere maluit, quàm sacram pecuniam Ameræ prodere. Quamobrem indignatus Ameras, ut scribit Bar-hebræus, plures Ecclesias in Akulæ & Hirtæ regionibus solo æquari jussit. Obiit autem Georgius vigesimo Episcopatus anno, quum Bar-jesu Maphrianus Jacobitis præesset. Ejus scripta recen-

Georgius Epis. Nisibis.

Georgius Epis. Bostrorum.

recenfet Sobenfis in catalogo pag. 69. Claruere fub eo Mar [1] شبحالماران Sciubchalmaran, & Mar Aphnimaran [2] افنيماران fundator cœnobii Zapharanenfis in ditione Mofulana. Ejufdem temporibus Joannes medicus Epifcopus ܕܒܝܬ ܘܙܝܩ *Beth-Vazich*, quum fornicationis accufatus fuiffet, virilia fibi amputavit, quam ob rem, tefte Bar-hebræo, damnatus depofitufque fuit.

Sciubchalmaran. Aphnimaran.

Barjefu Jacobitarum Maphrianus.

VI. BARJESU ܒܪܝܫܘܥ à Severo Bar-Mafche Patriarcha anno Græcorum 980. Maphrianus ordinatus eft, poftquam ea dignitas ad decennium vacaffet. Ecclefiam in urbe Tagrito in honorem SS. Martyrum Sergii & Bacchi ædificavit. Obiit die 17. Decembris anno Græcor. 995. Epifcopatus decimo quinto. Cadaver in Ecclefia Arcis ejufdem urbis fepultum.

Joannes Marthæ f. Patriarcha Neftorianorum.

38. JOANNES ܒܪ ܡܪܬܐ *Marthæ filius*, ex Metropolita Gandifaporis poft Georgii obitum in Patriarcham Neftorianorum electus eft anno fecundo Jazidi filii Maviç Arabum Regis, ut notat Bar-hebræus: qui idem erat annus Græcorum, tefte Amro, nongentefimus nonagefimus tertius. Verùm quum Dionyfius citatus fuprà pag. 104. Jazidum fcribat anno Græcorum 988. regnum iniiffe, anno verò 992. periiffe, fequitur Joannem anno Græcorum 990. non 993. initiatum fuiffe. Quid? quod Thomas Maragenfis lib. 2. hift. monaft. cap. 16. Georgium Joannis præcefforem eodem anno federe cœpiffe teftatur, quo regnum Arabum aufpicatus eft Hafanus filius Ali, eodemque anno quo ille, obiiffe. Atqui Hafanus, quem alii Hofainum vocant, unàcum Abbafo fratre à Jazido Maviæ filio juxta accuratos Arabicæ hiftoriæ Scriptores, quos laudavi cit. pag. 104. cæfus fuit anno Hegiræ 60. qui anno Chrifti 679. die 12. Octobris inchoatus eft, idemque in annum Græcorum 990. competit. Amrus igitur annos Hegiræ 60. cum anno Græcorum 933. quo Epocha illa inchoata eft, conjunxit nulla habita ratione undecim vel duodecim dierum, quos ex fingulis annis Arabicis detrahere oportuit, ut Epocha Græcorum cum Hegira Mahometana convenire poffet. Monachum egerat Joannes in cœnobio Saporis, quod in regione Huzitarum fitum eft, unàcum Ifaaco Sufæ poftmodùm Epifcopo. Ubi autem Patriarcha renunciatus eft, ut à morbo, quo affligebatur, levaretur, in patriam fe deportari juffit: in urbem fcilicet Gandifapor. Quumque iter aggreffus fuiffet, in Matotha متوث oppido obiit ibique fepultus fuit, annô Epifcopatus fecundo. Vacavit Sedes, tefte Amro, annis duobus. Id quod ex Bar-hebræo confirmari videtur, qui de Joannis obitu deque Ananjefu ordinatione hæc fcribit:

Ifaac Ep. Sufæ.

ܘܡܝܬ ܝܘܚܢܢ ܟܕ ܐܬܪܐܣ ܫܢܝܢ ܬܪܬܝܢ
ܘܩܡ ܚܠܦܘܗܝ ܚܢܢܝܫܘܥ ܪܒܐ : ܘܒܗ
ܒܫܢܬܐ ܗܝ ܕܝܘܢܝܐ ܬܨܗ ܥܢܕ ܡܦܪܝܢܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܒܪ ܝܫܘܥ ܘܫܪܟܐ .

Deceffit Joannes, poftquam duobus annis præfuiffet: eique fuffectus fuit Ananjefu magnus. Eodem autem anno, hoc eft, Græcorum 995. obiit Barjefu &c. nimirùm ab anno 992. quo mortuus eft Joannes, vacavit Sedes ufque ad annum 995. quo Ananjefu in locum ejus fuffectus fuit, & quo Maphrianus Jacobitarum Barjefu deceffit.

ANAN-

NOTA.

1 *Sciubchalmaran*. Vox Syriaca, quæ interpretatur, *gloria Domino noftro*. De ejus operibus confule Sobenfem pag. 88.

2 *Aphnimaran*. Latinè interpretatur, *convertit Dominus nofter*. Ecclefiafticam ejus hiftoriam laudat Thomas Maragenfis cit. lib. 1. cap. 32. Vide Sobenfem in Catalogo pag. 87.

> Ananjesu Patriarcha Nestorianorum.

39. ANANJESU Joannem excepit anno Græcorum 995. ut mox dixi; vel ut Amro placet, anno 997. Bar-hebræus qui Ananjesu ordinationem cum obitu Bar-jesu suprà conjunxit, eandem anno Hegiræ 67. peractam infrà notat, quum de Abrahamo Maphriano Barjesu successore agit, in hæc verba. [Syriac text]

Post Joannem Marthæ filium Ananjesu in Catholicum electus est ordinatusque Seleuciæ anno Arabum sexagesimo septimo, qui mense Julio anni Græcorum 996. inchoatus fuit. Duos in Patriarchatu æmulos habuit: Jesujabum scilicet Bostrensem Metropolitam, & Joannem Archiepiscopum Nisibenum. Sed à Jesujabi contradictione statim se expedivit, ut refert Amrus: nam hominem in carcerem conjici curavit, quod absque Episcoporum & fidelium suffragiis seipsum in Patriarchalem Sedem intrusisset, & quod eandem sine Ordinatione regeret: inde tamen liberum postea dimisit, quum ille oblato supplici libello, obedientiam Ananjesu exhibuisset. Non ita comprimere potuit Joannis factionem, qui Saracenorum Regis potentia fretus, ipsum Ananjesu Sede dejecit. Rem in hæc verba narrat Bar-hebræus, quam & Amrus breviter indicat. [Syriac text]

> Jesu-jab Episc. Bostrensis.

> Joannes cognomento Leprosus, ex Metropolita Nisibis, Antipatriarcha Nestorianorū.

[Syriac text]

Offendiculum Ananjesu fuit Joannes Metropolita Nisibis, qui Leprosus appellatur: idque hanc ob causam. Quum

Quum Abdulmalechus Mervani filius Arabum Rex in terram Sennaar advenisset, Ananjesu salutaturus eum obviam processit, precesque ei de more exhibuit. Abdalmalechus Patriarcham interrogavit, de religione Arabum quid sentiret. Ille verò quoniam promptus erat ad respondendum: Regnum est, inquit, quod gladio stetit, non Fides, quæ divinis miraculis confirmatur, ut sunt hæc Chisti, & illa vetus Moysis. Quare iratus Rex, linguam ejus abscindi jussit. Verùm quidam pro eo intercessere, eumque liberum dimisere. Nihilominus præcepit Mervanus, ut in conspectum suum non ampliùs admitteretur. Hinc Joannes Leprosus, cujus suprà memini, occasionem nactus est, sua desideria perficiendi. Optimates itaque donis subornans, librum 1 *patris ejus accepit: qui arcessitum Ananjesu, veste Pontificia & Baculo Pastorali exuit, eaque Joanni tradens, hunc Seleuciam misit ubi ab Episcopis ad id coactis ordinatus fuit. Joannes autem quum Ananjesu in carcere paucis diebus detinuisset, eundem cum duobus discipulis suis ad quoddam montis* 2 *monasterium misit. Ii verò ad fastigium montis adductum, præcipitem inde egerunt. Et existimarunt quidem illum jam extinctum fuisse. At supervenientes Pastores quum eum adhuc spirantem vidissent, ad sua mapalia deportarunt curaruntque. Qui resumptis viribus, ad cœnobium Joannis* 3 *in regione Mosulana situm recessit, ibique habitavit. Interim Joannes, qui impositum à Præside gravissimum tributum in se susceperat, quum solvendo impar esset, in carcerem detrusus, ibi periit* 4 *Tùm Ananjesu Sedi suæ restitutus, eandem per annos 14. rexit, & mortuus est:* in cœnobio scilicet Jonæ prophetæ, quod apud Niniven situm est, ut notat Amrus, anno Græcorum millesimo decimo: qui de ejusdem Cadavere hæc addit. ومن بعد ستماية وخمسين سنة انفتح الناووس الذى كان التابوت فيه وظهر جسده وهو منظورا كانه نايما وبادر الى رويته عالم كثير من اهل الموصل وشاهدناه باعيننا مع الحاضرين والى الان كل من يقصد ان يراه ويتبارك منه فذلك له مباح ومن يشك فى ذلك فليمض يبصره ويصدق .

Sexcentesimo autem & quinquagesimo post anno quum tumulus in quo Arca erat, apertus fuisset, apparuit corpus ejus incorruptum, instar dormientis, multique ex Mosulanis ad hoc spectaculum confluxere. Nos quoque ex numero eorum fuimus, qui propriis ipsum oculis spectarunt, & usque in præsentem diem qui eum videre ejusque benedictione frui desiderat, liberam

NOTÆ.

1 *Librum.* Desideratur aliquid in Textu: qui ex Amro planus est: ait enim Joannem ab rege Abdalmalecho diploma Patriarchatus obtinuisse, in hæc verba. وعرف يوحنا مطران نصيبين المعروف بالابرص باميامية هذا الاب فغلظ عليه ولم يدخل تحت طاعته ولم يزل يتوصل الى ان اخذ توقيع عبد الملك ابن مروان بعزل حنانيشوع وتمليكه ازمة النصارى .

Quum Joannes Metropolita Nisibis, cognomento Leprosus, de ordinatione hujus Patris certior factus fuisset, ægrè id ferens, obedientiam ei exhibere noluit: nec destitit omnem operam adhibere, donec mandatum Abdulmalechi Mervani filii impetravit, de Ananjesu deponendo, seque Christianis præficiendo &c.

2 *Montis.* Facinus discipulorum Joannis silet Amrus.

3 *Joannis.* Jonæ prophetæ cœnobium appellat Amrus: qui de Joannis Nisibeni intrusione hæc subjungit. واخذ الابا بقوة السلطان وقهرهم على اميامية واقاموه بالكره سنة اربع وسبعين للهجرة بعد سبع سنين من رياسة حنانيشوع .

Regia manu Patres ad ordinandum se compulit: qui coacti ordinarunt eum anno Hegiræ 74. qui idem septimus erat à præfectura Ananjesu.

4. *Periit.* Joannis interitum aliter narrat Amrus in hæc verba. ثم ان الابرص هرب من الديون التى عليه ومات فى قرية من قرى الكوفة ودفن بها ومدة تغلبه كانت سنة وعشرة شهور.

Leprosus verò propter æs alienum fugit, obiitque in quodam vico Cuphæ urbis, ibique sepultus est. Spatium intrusionis ejus, annus fuit cum decem mensibus.

ram habet facultatem. Qui verò ambigit, vadat, videat, & credat. Ex quibus verbis (ut hoc factum, quod ex causis naturalibus absque ullo miraculo contingere potuit, Scriptori concedamus) Amri ætas colligitur, quem, si vera sunt quæ hìc narrantur, vixisse oportet circa annum Græc. 1660. Christi 1349.

Opera Ananjesu recenset Sobensis in Catalogo pag. 71. de quibus hæc idem Amrus. وعمل سبعة واربعين ترجاما وكتاب الميامر وكتاب المراسلات وكتاب التعزية واربع كتب في تفسير فصول الانجيل وشرحها . وله على كل فصل بمفرده موعظة وعذلان يليق به ووضع عشرين قانونا في المحاكمات وفي كل قانون منها عدة قوانين .

Composuit septem suprà quadraginta Interpretationes (Conciones nimirùm seù Homilias) *& librum Sermonum: & librum Epistolarum, & librum de consolatione* (hoc est, Orationes Paracleticas de Defunctis) *& quatuor libros de expositione sectionum Evangelii, quarum unamquamque singulari homilia & apposita interpretatione dilucidat: denique viginti Canones edidit de Judiciis, sub unoquoque Canone plures complectens.*

Ejus ætate claruere teste Amro: سركيس دودا من الدوقرة بارض كشكر ويوحنا الديلمى صاحب دير الكرسى ومار يوحنا الازرق اسقف الحيرة :

Sergius Duda. Joannes Dilamita. Joannes Azrak Episc. Hirtæ.

Sergius Duda ex Dokra in Territorio Cascaræ, & Mar Joannes Dilamita fundator cœnobii, ubi Sedes est: & Mar Joannes Azrak (cæruleus) *Episcopus Hirtæ*: quorum meminit Sobensis in Catalogo pag. 87. & Thomas Maragensis lib. 2. hist. monast. cap. 23. & seqq. Addit Bar-hebræus Simeonem cognomento *Taibutham*, de quo hæc in vita Abrahæ Maphriani.

Simeon Taibutha.

ܘܒܫܢܘܗܝ ܐܫܬܡܘܕܥ ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ ܛܝܒܘܬܐ : ܗܢܐ ܐܣܝܐ ܗܘܐ ܡܝܬܪܐ ܘܠܒܝܫ ܐܣܟܡܐ ܕܕܝܪܝܘܬܐ .

ܘܣܓܝܐܬ ܒܡܠܟܘܬܗ ܐܬܝܕܥ :

Ejus diebus vivebat Simeon Taibutha. Hic medicus egregius erat, & monasticam professionem adamavit. Ex libri verò ab ipso editi titulo, (Taibuta, idest, Gratia) *appellatus fuit.* Laudatur à Sobensi in Catalogo pag. 87.

Jejunii Virginum institutio.

Denique sub Ananjesu Patriarcha Jejunium Virginum restitutum fuisse, auctor est idem Bar-hebræus, qui causam illius describit in hæc verba:

ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܐܫܬܪܝ ܨܘܡܐ ܕܒܬܘܠܬܐ ܕܨܝܡܝܢ ܡܕܢܚܝܐ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܒܬܪ ܥܐܕ ܕܢܚܐ . ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ ܕܠܥܒܕܡܠܟ ܒܪ ܡܪܘܐܢ ܟܕ ܐܫܬܡܥ ܠܗ ܫܘܦܪܐ ܕܢܫܐ ܕܚܝܪܬܐ : ܫܕܪ ܠܫܠܝܛܐ ܕܬܡܢ ܕܢܟܢܘܫ ܟܠܗܝܢ ܒܬܘܠܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܢܫܕܪ ܠܘܬܗ . ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܡܗܝܡܢܐ ܚܝܪܬܝܐ ܨܡܘ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܥܘܬܐ . ܘܒܗ ܒܠܠܝܐ ܐܬܢܓܕ ܘܡܝܬ ܥܒܕܡܠܟ ܒܪ ܡܪܘܐܢ . ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܐܝܟ ܕܡܢ ܬܘܕܝܬܐ ܐܫܬܪܝ ܨܘܡܐ ܗܢܐ ܘܒܥܕܢܐ ܕܝܠܢ ܠܐ ܨܝܡܝܢ ܠܗ ܐܠܐ ܒܬܘܠܬܐ ܒܠܚܘܕ . ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܐܫܬܠܡ ܠܟܠܗ ܥܕܬܐ . ܘܒܙܒܢܐ ܕܝܠܢ ܗܢܐ ܨܘܡܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܬܢܛܪ ܐܠܐ ܒܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ :

Eodem tempore Jejunium Virginum instauratum est, quod jejunant Orientales tribus post festum Epiphaniæ diebus. Ferunt, Abdalmalechum Meruani filium quum de pulchritudine mulierum Hirtensium audiisset, ad præsidem ejus loci misisse, ut cunctas vir-

virgines viro aptas eligeret. Qui jussis obtemperans, eas in ædes suas congregare cœpit. Tùm Christiani universi in Ecclesiam confluentes, jejunium & orationem adhibuere, Dominum enixè deprecantes, ut indignationem ab eis averteret. Tertia igitur die quum Joannes eorum Episcopus (Azrak nimirùm, cujus suprà mentio facta est) *Evangelium legeret, Abdalmalechi interitum, quem in spiritu noverat, populo annunciavit. Prædictionem sparsus paucis post diebus rumor confirmavit. Exinde cœperunt fideles hoc Jejunium celebrare. Alii narrant, Abravizum* (Chosroëm nimirùm Persarum Regem) *Virgines illas quæsisse: ejusque diebus in Oriente Jejunium illud restitutum scribunt.*

De Jejunio Ninivitarum & Virginum.

Restitutum, inquit Bar-hebræus: nam illud olim apud Chaldæos in usu fuisse, mox interruptum, demùm restitutum, narrat Elias Damascenus Nestorianorum Episcopus in Nomocanone Cod. ms. Arabico 37. in catalogo librorum manuscriptorum, quem ad calcem hujus Tomi subjiciam: ubi Responsum Joannis Nestorianorum Patriarchæ ad Abulabbasi interrogationem de eodem Virginum, deque Ninivitarum Jejunio describit in hæc verba. تشاجر قوم مع ابى العباس الفضل بن سليمان فى امر الصوم المعروف بنينوى فى ايام هذا الصوم فى سنة تسعين ومايتين للعرب وذلك فى سنة الف ومايتين واربعة عشر للاسكندر فى احد عشر من كانون الثاني فكتب ابو العباس الى ابينا يوحنا الجاثليق ذكرنا الله بصلواته يساله عن العلة فى صوم نينوى والعلة فى صوم العذارى وكانت نسخة المسايل والجواب على ما قد بيّن فى هذا الكتاب. وهذه المسلة . ما العلة اعز الله ابانا الجاثليق فى الصيام الثلثة الايام المعروفة بصوم نينوى واجراها مجرا الصوم الكبير . والذى جرى فى امر نينوى وامر يونس على الناموس العتيق ولسنا ابنا البيعة ماخوذين بالناموس العتيق . ومن امر بذلك من الابا ومن حتم به . فقد كان اعلمنى شيخ لنا اتت عليه ماية سنة وكسر منذ شبته بثلثين سنة انه وساير اصحابنا بكشكر كانوا لا يصوموا نينوى وياكلون اللحم فيها الخ . الجواب فى ذلك . اول ما نقول انا اجبنا عما سالت بالعربية لان كتابك ورد بالعربية وليقف عليه من شاجرك بلا حاجة الى واسطة مترجم فما نكتب به . واما قولك اسعدك الله ان ابنا البيعة ليسوا ماخوذين بالتمسك بالناموس العتيق فقد صدقت فى ذلك وليس انما نصومها لان سببها ذلك السبب لان الاسم الواقع عليها مستعار والسبب الحقيقى هو ما نشرحه كان اسعدك الله فى زمان من الازمنة السالفة حدث فى بلاد باجرمى موت جارف اتى على الاكثر فى ذلك البلد فى اسرع مدة وكان عليهم اسقف يسمى سبريشوع حفظ الله البيعة بصلواته فجمع رعيته لاقامة الباعوث وعجّعهم وقال لم انكان الله عز وجل برحمته رحم اهل نينوى وكشف عنهم ما اجراه على لسان نبيه يونس الخ فاحرى ان يرحمنا ونحن شعبه المومنين به وبمجيه وروحه المقرونة على الحق والصدق فسمعت منه الرعية ما امرها به الاسقف واجتمعوا وعملوا الباعوث على احسن ما يكون من عمل مثله من فطام الاطفال والاغنام ولبس المسوح مما اثر ذلك باقيًا الى وقتنا هذا فدفع الله ذلك عنهم . فلما ولى مار طيموثاوس الجثلقة حفظنا الله بصلواته امر بعمل هذا الباعوث فاتخذوا اصحابنا منذ ذلك الوقت الى هذا وقتنا سنّة اجروها مجرى الفرض عليهم الخ واسم هذا الباعوث صوما دغزيرتا [illegible] ولو دنيننوايا [illegible]. وانما جرى ذكر نينوى لما قدمنا ذكره لمشاكلة الموعد والانذار بالافات الحادثة وما لحق القوم اجمعين من خلاص ما تخوفوه . نحن تعتمد اكل اللحم فيها الزمداء مايجب على من تعتمد اكل اللحم فى الصوم الكبير . المسلة فى صوم العذارى وما العلة اعز الله ابانا فى صيام الثلثة ايام المعروفة بصوم العذارى وهل صومها حتم على جميع ابنا البيعة ويجب على من صامها ان يتمها فى ترك اللحم وغيره مقام الصوم الكبير ام لا ومن رسم ذلك من الابا وهل هو واجب ام غير واجب . الجواب عن هذه المسلة . السبب فى هذا الصوم ان كان حدث بالحيرة فى يوم الدنج نارًا اشتعلت فى البيعة واهل الحيرة مجتمعين فاقبلت تحرق الة القدس وخدمة المذبح ولا تقرب احدا

احدا من الناس وكان ذلك على عهد حنانيشوع
الملغان كان بالحيرة وصار من بعد ذلك جاثليق
وهو صاحب التراجيم فانذر الجماعة وقال ان
هذا ادب من الله ادبنا برحمته ورافته فان نحن
رجعنا والا رجعت النار علينا وعملوا الباعوث
فى مثل هذا الوقت ثم لم تزل تعمل مدة ثم
اغفلت وحدث بعد مدة باهل الحيرة فى مثل
هذا الوقت علل فى ابدانهم من اورام غليظة
وفساد الابدان حتى احتاجوا ان يعملوا هذا
الباعوث . واحيوا السنة فيه مدة . ثم اغفل ايضا
حتى حدث ما كان فى ايام يوحنا الازرق صلواته
على البيعة كلها من مطالبة ملك من الملوك
الذى لا يمكن ذكره على عهد العرب بالبعثة
اليه من عذارى اهل الحيرة اربعين جارية
يكونون فى خدمته يفرق بينهم وبين ابائهم
فاستاجل هذا القديس المرسول ثلثة ايام فقام
الاسقف وجماعة اهل الحيرة فعملوا باعوث
بالصلوة والتخشع والتضرع على المسوح والرماد
واكملوا الصوم فلما كان فى اليوم الثالث من
الباعوث فى وقت يقرا الانجيل نعس الاسقف
من التعب والصوم فاوحى اليه ان المطالب
بالعذارى قد قبض فى ذلك اليوم بدمشق .
فقطع الانجيل وبشر اهل الحيرة المجتمعين معه
كانوا يسمعون الانجيل ثم امتم الانجيل وعمل
الرازين فى ذلك اليوم وفى يوم يتلوه شكر الله
وانصرف القوم مستبشرين بما انكشف عنهم من
هذا البلا فتمسكوا بهذه الثلثة الايام وحفظوها
مثل تلك الثلثة المعروفة بنينوى اذ كانت
العلتين واحدة والباعوثين واحد والسبيل فيهما
واحد فى الحمية من اكل اللحم والزهومة .
Contenderunt quidam cum Abulabbaso Alphadlo Salomonis filio de Jejunio, quod Ninivitarum appellatur: idque ejusdem Jejunii tempore accidit anno Arabum ducentesimo nonagesimo, Græcorum millesimo ducentesimo decimo quarto, die undecima Januarii. Scripsit autem Abulabbasus ad patrem nostrum Joannem [1] *Catholicum, cujus precibus à Deo adjuvemur, sciscitans eum de causa Jejunii Ninivitici, deque causa Jejunii Virginum. Hoc autem exemplar est interrogationum & responsionis, prout in hoc libro demonstratur.* INTERROGATIO. *Quænam causa est, Pater Catholice à Deo honorande, jejunii trium dierum, quod Niniviticum appellatur, quodque instar Jejunii magni* (quadragesimalis) *observatur? Nam factum illud Ninives & Jonæ prophetæ ad legem veterem spectat: nos autem Ecclesiæ filii quum simus, veterem legem observare nequaquam tenemur. Quis verò Patrum illud instituit, aut induxit? Senem enim quendam ex nostris centenario majorem memini me vidisse, quum annum ætatis trigesimum agerem, qui dixit mihi, tam ipsum, quàm universos Cascaræ incolas Jejunium illud Niniviticum negligere, nec in eo ab esu carnium abstinere &c.* RESPONSIO. *Arabicam tuis quæsitis responsionem idcircò damus, quia quem ad nos misisti libellum, Arabicè scriptus erat, utque per seipsum & absque interpretis operâ qui tibi his de rebus contentionem movit, rescriptum nostrum consulere valeat. Quod de filiis Ecclesiæ ais, vir præstantissime, eos nimirùm ad legis veteris observationem nequaquam teneri, id quidem verum est. Nos tamen iis diebus non eam ob causam jejunamus, etsi id nomen Jejunio per translationem impositum sit, sed ob hanc aliam, quam tibi nunc exponimus. Contigit aliquando, in priscis scilicet temporibus, pestilens morbus, quo plerique regionis Beth-Garmæ habitatores statim atque afficiebantur, animam exhalabant. Sabarjesu* [2] *ejus loci Episcopus, cujus pre-*

NOTÆ.

1 *Joannem*, cognomento ܒܪ ܥܝܣܐ *Bar-Isa*, ܒܪ ܗܓܒܝܪܐ *Bar-Hagbire*, & ܒܪ ܐܒܓܪܐ *Bar-Abgare*, cujus infrà mentio fiet.

2 *Sabarjesu*. In Officio Chaldæorum Cod. Amid. 1. pag. 581. tom. 1. Bibl. Orient. eadem Jejunii Ninivitici causa assignatur fol. 101. in hæc verba. ܗܝ ܕܝܢ ܥܠܬܗ ܕܒܥܘܬܐ ܕܢܝܢܘܝ̈ܐ . ܒܙܒܢܐ ܩܕܡܝܐ ܐܬܐ ܡܘܬܢܐ ܗܘ ܕܒܒܝܬ ܓܪܡܝ ܗܘܐ ܦܫܝܛ ܒܝܘܡܬܐ ܕܡܪܝ ܣܒܪܝܫܘܥ ܥܠܡܐ .

precibus Ecclesiam Deus custodiat, quum gregem suum ad supplicationem publicam convocasset, eum adhortatus est, inquiens: si Deus optimus maximus Ninivitarum misertus, intentatam per os prophetæ sui Jonæ pœnam ab eis avertit &c. quanto magis nostri miserebitur, qui populus ejus sumus, credimusque in eum & in Christum ejus, & in Spiritum ejus veracem? Paruit ergo populus ille mandatis Episcopi: factoque conventu, supplicationem qua majori potuit pietate celebravit, eos æmulatus, qui pueros pecudesque olim ablactantes, ciliciis corpora cinxere. Cujus rei memoria ad nostrum usque ætatem perducta est. Et Deus quidem flagellum illud ab eis hoc pacto amovit. Cæterùm quum ad Catholici dignitatem Mar Timotheus, cujus precibus nos muniat Deus, ascendisset, præcepit, ut hæc supplicatio fieret: quam ex eo tempore usque in præsentem diem tamquam sacram legem nostri retinuere &c. Hujus autem supplicationis nomen non est ܨܘܡܐ ܕܢܝܢܘܝܐ JEJUNIUM NINIVITARUM, *sed* ܨܘܡܐ ܕܓܙܪܬܐ JEJUNIUM INDICTIONIS.

Verùm Ninives mentio facta est propter rationem quam suprà adduxi, & propter similitudinem comminationis & prædicationis: idem enim ferè utrobique flagellum impendit, à quo liberati sunt. Qui igitur carnem iis diebus comedit, ejusdem criminis pœnas ab eo poscimus, acsi carnem in Jejunio majori manducaverit. INTERROGATIO *de Jejunio Virginum. Venerabilis in Deo Pater: Ecquænam causa est Jejunii trium dierum, quod Jejunium Virginum appellatur? Tenentur ne cuncti Ecclesiæ filii illud observare, & à carnium esu cæterisque abstinere, quibus in Jejunio majori abstinent? Quis verò Patrum id instituit? Denique necessarium est, nec ne?* RESPONSIO. *Causa hujus Jejunii hæc fuit. In Ecclesia Hirtæ quum ingens populi multitudo in festo Epiphaniæ convenisset, incendium contigit, quo sacra quidem supellex & paramenta Altaris absumpta sunt, nemo tamen ex circumstantibus læsus fuit. Idque temporibus Ananjesu Doctoris Hirtæ, qui postmodùm ad Catholici dignitatem evectus est, idemque Homiliarum auctor audit. Quamobrem populum pro concione adhortans: Hoc, inquit, flagello nos Deus misericorditer & pro sua clementia punivit, ut ad ipsum convertamur: alioquin ignis in nos revertetur. Fecerunt igitur supplicationem, quam eodem recurrente die per aliquot annos prosequuti sunt; mox intermisere. Post hæc accidit iisdem illis diebus in regione Hirtæ morbus, quo corpora affecta tumescebant & corrumpebantur. Rursùs itaque ad hanc supplicationem provocatum fuit, quæ legis locum aliquandiù habuit, donec iterùm ex negligentia interrupta*

ܥܠܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܗ̇ܝ ܒܥܘܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܕܢܝܢܘܝܐ
ܕܒܗ̇ ܙܒܢܐ ܗܘ ܕܗܘܬ ܒܟܪܘܙܘܬܗ ܕܝܘܢܢ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Item Rogationis causam breviter accipe. Prima causa fuit supplicatio illa Ninivitarum, quæ tunc facta est propter prædicationem Jonæ prophetæ. Causa altera, pestis, quæ tuber vulgò appellatur, contigitque in regno Persarum in nostris hisce regionibus sub Mar SABARIESU *Episcopo oppidi Beth-Seleuciæ: qui quum oraret, audivit Angeli vocem dicentis: Indicite jejunium, & facite supplicationem, & auferetur à vobis pestilentia.* Quæ cum suprà dictis pag. 413. conveniunt. Nam qui Amro *Metropolita Beth-Garme* dicitur, is Sabarjesu fuit, oppidi Beth-Seleuciæ in regione Garmæorum siti Episcopus. Verùm quod ibidem Amrus de Ezechiele Patriarcha subjungit, eum scilicet indictum à Sabarjesu Jejunium approbasse, id narrationi Eliæ Damasceni repugnare videtur, qui Ninivitici jejunii approbationem ad Timotheum Patriarcham refert. Ezechiel autem obiit anno Græcorum 888. & Timotheus ordinatus fuit anno 1091. ut infrà ex eodem Amro patebit. Nisi dicatur Timotheus interruptum Jejunium edicto publico restituisse, sicuti Jejunium Virginum juxta eundem Eliam ab Ananjesu institutum, à Joanne Azrak restitutum fuit.

pta est, usque ad tempora Joannis Azrak, cujus preces toti Ecclesiæ prosint. Tùm verò præcepit quidam Regum Arabum, cujus nomen sub eorundem regno prodere non licet, ut quadraginta selectæ ex Hirta Virgines ad ipsum adducerentur, à parentibus suis separandæ, ejusque ministerio deputandæ. Inducias trium dierum hic sanctus à legato poposcit, quibus unàcum Hirtæ populo supplicationem in cinere & cilicio faciens, orationi & deprecationi Jejunium adjunxit. Tertia autem supplicationis die quum Evangelium legeretur, dormitanti ex nimio labore ac jejunio Episcopo revelatum fuit, Damasci eodem die interiisse, qui Virgines postulabat. Interrumpens itaque Evangelium, populo visionem annunciavit. Mox persoluta Evangelii lectione, sacramenta eodem die confecit: die verò sequenti gratias Deo egit. At populus quod flagellum illud evasisset, gaudens, tres illos dies non secùs atque Niniviticos colere cœpit: & jure quidem merito: quum eadem utrobique causa fuerit, eadem supplicatio, eademque ratio prohibendi carnium lacticiniorumque usum. Hucusque Joannes Patriarcha apud Eliam Damascenum; qui licet quoad eas quas obtrudit Angelicas revelationes fidem non mereatur, causam tamen tempusque institutionis utriusque illius Jejunii apud Syros celeberrimi, accuratè fideliterque describere videtur: ut merito ex hac ratione confutandi sint recentiores nonnulli, qui in Artziburio Armeniorum, (quod idem cum Jejunio Ninivitico Syrorum est) errores hæresesque comminiscuntur.

Joannes Leprosus, Patriarcha Nestorianorum illegitimus.

40. JOANNES LEPROSUS, ex Episcopo كدني *Cadnæ*, Archiepiscopus Nisibenus: deinde in Patriarchatum sub Ananjesu intrusus, sedit annum unum cum mensibus decem. Obiit in quodam Cuphensis regionis vico:

ولاجلـه منـع الحجـاج مـن ترتيـب
فطركا وبقى الكرسى خـاليـا اربعـة عشر سنة .

Ejusque causa Hagiagius Patriarcham fieri prohibuit: Vacavitque Sedes annis quatuordecim, ut scribit Amrus: nempè post obitum Ananjesu, qui contigit Anno Græcorum 1010. usque ad annum 1025. quo Saliba-Zacha, ut mox dicam, ordinatus est.

David Maphrianus Jacobitarum.

VIII. DAVID post Abrahæ obitum, quum Patriarchalis Jacobitarum Sedes vacua esset, ab Orientalibus Episcopis in Maphrianum Tagriti & Orientis ordinatus fuit. Sexto post mense ab Episcopis Occidentalibus ad electionem novi Patriarchæ evocatus, ibi diem clausit. Vacavit post eum Sedes Tagritensis sex annis: quo tempore cœnobii S. Matthæi Metropolita erat Joannes senex: qui à cœnobitis rogatus, ut Pastores Ecclesiis Orientis præficeret, negavit sibi hanc potestatem esse: sed adhibendam, ait, apud Patriarcham novum ab ipsis operam, ut Maphrianus in locum Davidis crearetur, ad quem earum Ecclesiarum cura, regimenque jure spectabat. Hac responsione offensi cœnobitæ, de Joanne Episcopatu dejiciendo cogitare cœperunt. Scriptis igitur ad Patriarcham literis, Joannem inquiunt senio confectum à regimine cœnobii se spontè subduxisse: Successorem proinde postulant, qui ejus locum impleret. Patriarcha verbis eorum deceptus, Episcopum ad ipsos mittit, quem ii cum incredibili pompa in cœnobium deduxere.

Joannes Episc. cœnobii S. Matthæi.

Joanne in monasterium ܕܒܝܬ ܥܘܪܒܐ Beth-Urba, quod apud Tagritum urbem situm est, secedente, pestilens morbus cœnobitas corripuit, è quibus viri octoginta spatio unius hebdomadæ extincti sunt. Tùm verò novus ille Episcopus relicto cœnobio ad Patriarcham regressus est; monachi autem agmine facto Joannem adeunt, veniam postulantes: qui benedictione quidem eos donavit; non tamen adduci potuit, ut in monasterium cum ipsis rediret.

Joannes Senex, Maphrianus Jacobitarum.

IX. JOANNES cognomento ܣܒܐ *Senex*, postquam cœnobii S. Matthæi cu-

curam, ut mox dixi, abjecisset, congregatis in urbe Tagrito sex Episcopis, in Maphrianum Orientis initiatus, sedit annum cum dimidio. Ordinavit tres Episcopos. Obiit die 2. Januarii (anno Græcorum 999. ut ex infrà dicendis liquet.) Cadaver in Ecclesia SS. Sergii & Bacchi conditum.

Denha secundus, Maphrianus Jacobitarum.

X. DENHA hujus nominis secundus anno Græcorum 999. die 13. Martii ab Episcopis Orientalibus ordinatus, Ecclesiam Achudemæ nuncupatam Tagriti ædificavit, quam inter Catholicas ejus urbis tertiam esse voluit. Nam duas alias in eadem urbe Maruthas & Barjesu Maphriani, ut suprà dictum est, exstruxerant. Per id tempus Jacobitis Patriarcha præerat Julianus, qui Tagritensem Ecclesiam cum Antiochena ejusdem sectæ conciliare volens, Episcopos & optimates Orientis, nequidquam reclamante Denha Maphriano, per literas induxit, ut sublato schismate ad unitatem redirent. Causa ejus schismatis hæc fuerat: quod scilicet Patriarcha absque Orientalium consensu, ut monachis S. Matthæi morem gereret, Metropolitam in locum viventis Joannis consecraverat. Peracta ea unione, in Denham quæsitum fuit, qui Patriarchæ submittere se detrectabat: & Synodus quidem decrevit, eo amoto Bacchum Akulæ Episcopum Orienti præficiendum esse. Denha verò quum in cœnobio Kenserinensi per duos annos mansisset, ab Elia Juliani successore in Sedem suam restitutus est: quam tenuit universim annis quadraginta. Obiit autem die 19. Octobris anno Græcorum 1039. Cadaver in exstructa ab ipso nova Ecclesia sepultum.

Julianus Patriarcha Jacobitarum.

Bacchus Episc. Akulæ.

Elias Patriarcha Jacobitarũ.

Saliba-Zacha Patriarcha Nestorianorum.

41. SALIBA-ZACHA, quem latinè *Crux vicit* interpreteris, in oppido Pherozis, quod *Carchane* ܟܪܟܢܐ appellatur, in regione ܛܝܪܗܢ *Tirhanensi* natus, post Ananjesu in Patriarcham Nestorianorum Seleuciæ electus fuit, anno Græcorum, ut affirmat Amrus, millesimo vigesimo quinto: idque opera Sabarjesu Metropolitæ Nisibis, qui eum Episcopatu Anbaræ à Joanne Leproso Antipatriarcha dejectum, perhonorificè exceperat suumque Vicarium constituerat. Sanxit ejusdem Joannis nomen ex Diptychis expungi; quos autem ille Episcopos instituerat, iterùm consecravit; eos verò, qui ab Ananjesu ordinati & à Leproso depositi fuerant, relato in Diptycha ejusdem Ananjesu nomine, dignitati suæ restituit. Sedit annos quatuordecim. Obiit anno Græcorum 1039. Sub eo claruere, Amro teste, *Georgius* fundator cœnobii Maru, ejusque affinis Raban Joannes; *Bocht-jesu* fundator cœnobii Hadathæ, & *Stephanus* cœnobii Segestanæ.

Sabarjesu metrop. Nisibis.

Georgius.

Joannes.
Bocht-jesu.
Stephanus.

Paulus Maphrianus Jacobitarum.

XI. PAULUS Presbyter cœnobii ܩܢܘܫܝܐ *Canosciæ*, quod in ditione Sigaræ situm est, post Denhæ obitum ab Athanasio Patriarcha in Maphrianum ordinatus, Tagritenses cæterosque Orientales inter se, & cum Occidentalibus conciliavit. Obiit anno Græcorum 1068. die 5. Martii, quum sedisset annis 29. Cadaver in Ecclesia Arcis sepultum. Sub eo mortui sunt duo Patriarchæ, Athanasius scilicet & Joannes: & secundo post hujus obitum anno creatus fuit Georgius: anno nimirùm Græcorum 1070. ut suprà dictum est pag. 340. quibus verbis Bar-hebræus Isaacum & Athanasium Sandalensem, qui ante Georgium Jacobitis præfuere, tamquam illegitimos Patriarchas omittit.

Phetion Patriarcha Nestorianorum.

42. PHETION in regione Garmæorum natus, ex Episcopo Tirhanæ ad Patriarchæ dignitatem in urbe Seleucia admodùm juvenis, anno Græcorum, ut notat Amrus, millesimo quadragesimo secundo evectus, strenuam operam promovendis studiis navavit, adeò ut in schola, quam ipse fundaverat, quadringenti Scholares numerarentur. Obiit anno Hegiræ 123. quum sedisset annos unde-

undecim: vel, ut Amro placet, annos decem cum mensibus quinque.

Jacobus Arabs. Paulus Episc. Anbaræ. Joannes Episc. Hadathæ. Sabarjesu. Gregorius Ep. Haran. Joannes Episc. Buazichæ.

Claruere per id tempus, eodem Amro teste, *Jacobus* Arabs: *Paulus* Anbaræ Episcopus: *Joannes* Hadathæ Episcopus: *Sabarjesu* fundator cœnobii واسط Vasetæ: *Gregorius* Episcopus Haran, & *Joannes* Episcopus البوازيج *Buazichæ*, uterque Chimicæ artis peritus.

Aba Patriarcha Nestorianorum.

43. ABA, quem Amrus *Mar-Abam*, Bar-hebræus autem ܐܒܐ [illegible] *Abam* [1] *Brich-Sebiane* appellat, in urbe Cascara, vel ut idem Amrus testatur, in دوقرة Dokra ditionis Cascarensis loco natus, anno Arabum 124. Græcorum 1053. Phetioni substitutus est. Ejus nomen in Catalogo Salomonis Bostrensis desideratur: legitur tamen in Carmine Syriaco, quod edidi pag. 389. num. 36. in hæc verba:

[illegible]

Mar-Aba perfectus pontifex, qui clarissimas edidit Interpretationes. Nam, ut Bar-hebræus scribit,

[illegible]

Doctus erat in libris Ecclesiasticis & in Dialectica: cunctosque suos dies in evolvendis Codicibus expendebat. Bar-hebræo consonat Sobensis, qui p.70. Catalogum librorum ejus recensens:

[illegible]

Aba Cascarensis, inquit, *habet commentaria cum Epistolis, & elucidationem in totam Dialecticam Aristotelis.* Quæ Sobensis verba ideò retuli, ne hunc Abam cum altero cognomine confundas, cujus scripta idem Sobensis paucis interjectis commemorat, inquiens: [illegible]

Aba Bar-Brich-Sebianeh composuit librum de militia &c.

Sciaadost Episc. Tirhanæ. Millesius Episc. Zuabiæ.

Anno Episcopatus sexto quum Clerici in Scholam Ædesque Patriarchales manum injecissent, Seleuciâ relictâ cœnobium apud Cascaram situm petiit. Amrus substitutos ab eo Seleuciæ narrat Sciaadostum Tirhanæ, & Millesium Zuabiæ Episcopos: ipsumque Abam in cœnobio Vasetæ apud Cascaram per annum commoratum, Cupham deinde & Hirtam migrasse. Hinc expunctum è Diptychis à Seleuciensibus ejus nomen, nec ante restitutum fuit, quàm Seleuciam repetiit: ubi obiit annos decem suprà centum natus, quum decennium sedisset. Vacavit Sedes, Amro teste, duobus annis. Sub Aba desiit regnum Chalipharum in Palæstina, cœpitque Abbasidarum in Oriente anno Arabum 129.

Surinus Patriarcha Nestorianorum illegitimus.

44. SURINUS Nisibis primùm, deinde Halavanæ Metropolita, anno Græcorum 1065. feria 5. majoris hebdomadæ regiâ manu Sedem invasit, cunctis reclamantibus. Eodem anno Dominica post Ascensionem Domini depositus fuit, & à Jacobo Patriarcha in ejus locum suffecto Bostrensis Metropolita renunciatus. In Catalogo Salomonis tamquam illegitimus ad calcem rejicitur, ejusque loco præter Jacobum, de quo mox sermo erit, alter ejusdem nominis Patriarcha, qui numquam exstitit, perperàm obtruditur.

Jacobus Patriarcha Nestorianorum.

45. JACOBUS ex Metropolita Gandisaporis in Patriarcham anno 1065.

NOTA.

1 *Abam Brich-Sebiane*. Nomen compositum ex tribus hisce vocibus Syriacis, *Aba*, *Brich*, & *Sebiane*: quod latinè interpretatur, *Pater, benedicta voluntas ejus*.

1065. ordinatus est, postquam chirographum dedisset de sacris Canonibus exactè observandis. Sedit annos 19. è quibus novem in carcere transegit. Obiit anno Græcorum 1084. Sub eo Nestoriani Ecclesiam in urbe Tagrito ædificarunt anno Arabum 150. operâ Salibazachæ Episcopi Tirhanensis, & permissu Pauli Jacobitarum Maphriani, postquam hic Nisibensem Ecclesiam à Nestorianis olim usurpatam, sectæ suæ restituendam apud Cyprianum [1] ejus urbis Metropolitam curasset. In ea autem persecutione qua Jacobus Patriarcha jussu Abugiaaphari Chaliphæ in carcere inclusus est, *Israel* medicus, Amro teste, pro christiana religione occubuit. Idem Amrus narrat, Anno Saphahi Chaliphæ tertio octo viros suprà cœmeterium stantes apud Damascum apparuisse. Locum hodieque ostendunt indigenæ, qui eos cum Pueris Ephesi, quos *Dormientes* vocamus, confundunt.

Saliba-Zacha Episc. Tirhanæ.

Cyprianus Metropolita Nisibis.

Israel medicus.

XII. JOANNES BIONITA ܒܝܘܢܝܐ cœnobii S. Matthæi monachus, in Synodo Episcoporum Orientalium, in monasterio Canosciæ ditionis Sigaræ propter Jonam Gulmargæ ܓܘܠܡܪܓ Antistitem habita, in Maphrianum electus, ad Georgium Patriarcham allegatus fuit, ut consecrationis munus ab eo acciperet. Tagritum reversus, eundem Jonam, qui decretum Synodi spernebat, damnavit. Per id tempus Georgius Jacobitarum, Theodoritus Græcorum, & Jacobus Nestorianorum Patriarchæ in carcerem jussu Caliphæ Bagdadensis propter diversas accusationes conjecti fuere, quos Cyprianus Nisibis Nestorianorum Metropolita dimitti curavit, postquam Isæ medici literas, quibus vitam Chaliphæ in manu sua positam jactabat ut munera à Christianis pro liberatione suorum Patriarcharum extorqueret, eidem Chaliphæ ostendisset. Nam indignatus in Isam Chalipha, ejus quidem bona fisco addixit, Patriarchas verò libertate donavit: nono scilicet postquam inclusi fuerant anno, ut dictum est suprà pag. 341. in vita Georgii Jacobitarum Patriarchæ, & affirmat hìc Bar-hebræus in vita Jacobi Nestorianorum Catholici: idque non sub eodem Chalipha, qui eos includi jusserat, sed sub successore, ut liquet ex cit. pag. 341. Georgius itaque è carcere dimissus, quum Tagritum venisset, cognitâ Joannis Maphriani causâ, quem Tagritenses multorum criminum accusabant, reum deprehensum deposuit, ejusque loco Josephum ordinavit, cui Joannes paucis mensibus supervixit.

Joannes Bionita, Maphrianus Jacobitarum.

Jonas Ep. Gulmargæ.

Georgius Patriarcha Jacobitarum.

Theodoritus Patriarcha Græcorum.

Jacobus Patriarcha Nestorianorum.

Isa medicus.

46. ANANJESU hujus appellationis secundus, in Garmæorum regione natus, ex Episcopo *Dokukæ* ܕܩܘܩܐ quam *Losciumam* Amrus appellat, operâ Isæ medici & pharmacopolę in Patriarcham Seleucię ordinatus, Mohdio Chalipha anno Arabum, secundùm Amrum, centesimo quinquagesimo septimo. Obiit quarto Episcopatus anno. Veneno sublatum refert Amrus, quod cœnobium Dokræ à Tausensis tyrannide exemisset. Idem Amrus annum Arabum 157. quo hunc Patriarcham ordinatum dixi, cum anno Græcorum 1085. conjungens, Timotheum ei successisse testatur anno Græcorum 1091. Verùm ex lapideo monumento, quod præcones ab eo ad vastum Sinarum regnum missi erexere, liquet, ipsum anno Græcor. 1092. quo ea inscriptio facta est, in vivis fuisse. Vide quæ suprà notavi in margine pag. 255. & seqq. Sub ejus tempora cla-

Ananjesu secundus, Patriarcha Nestorianorum.

NOTA.

1 *Cyprianus*. Ejus opera recenset Sobensis in Catalogo pag. 63.

clari memorantur *Cyrus*, & *Jezuzacha*.

Timotheus Patriarcha Nestorianorum.

47. TIMOTHEUS Episcopus *Bagas* [1] ܒܓܫ, quam Thomas lib. 4. hist. monast. cap. 3. ܒܝܬ ܒܓܫ *Beth-Bagas* appellat, post Ananjesu obitum quum Synodus tres candidatos proposuisset, ipsum scilicet, & Thomam Episcopum Cascaræ, & Ephræmum Metropolitam Gandisaporis; subornatis scholasticis Seleuciæ ordinatus est anno Græcorum, ut inquit Amrus, millesimo nonagesimo primo. Quod ægrè ferens Cascarensis, congregatis Bagdadi in cœnobio S. Phetionis tredecim Episcopis, in Timotheum sententiam anathematis & depositionis tulit dominica tertia quadragesimæ. Vicissim Timotheus Thomam cum suis excommunicavit: atque ita in duas factiones scissi sunt Nestoriani, donec Thomas cum Timotheo reconciliatus fuit, hac tamen conditione, ut manum ipsi priùs imponere voluerit, orationem Sacramentalem super eum recitans, perinde acsi ordinatio ejus irrita fuisset. Id Amrus ab Ephræmo Gandisaporis, non à Thoma Cascaræ factum scribit. Porrò Timotheus ea qua dixi ratione in Patriarchatu confirmatus, ad uniendum sibi Episcopos ditionis Persarum animum applicuit. Metropolitam ii habebant, qui se Catholico Seleuciæ nequaquam subjectum affirmabat: ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܕܬܠܡܝܕܐ ܕܬܐܘܡܐ ܫܠܝܚܐ ܚܢܢ ܘܠܝܬ ܠܢ ܥܡ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܪܝ ܡܕܡ: *Ajebant enim: nos Thomæ Apostoli discipuli sumus, & nihil nobis cum Sede Maris commune est*. Præterea *vestibus albis utebantur, instar Presbyterorum sæcularium, & carnes comedebant uxoresque ducebant*.

ܚܘܪܐ ܠܒܫܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟ ܩܫܝܫܐ ܥܠܡܝܐ ܘܒܣܪܐ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܘܢܫܐ ܡܣܒܝܢ ܗܘܘ ܢܫܐ.

Timotheus igitur quum eos sibi subjecisset, Metropolitam Simeonem nomine, iis præfecit, ܘܫܡܥܘܢ ܠܗܘܢ ܘܠܐ ܢܐܟܘܠ ܒܣܪܐ ܘܠܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ ܘܚܘܪܐ ܕܥܡܪܐ ܢܠܒܘܫ. ܘܐܦܣ ܠܗ ܕܗܘ ܢܣܡܘܟ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܠܐ ܢܬܛܪܦܘܢ ܐܝܟ ܫܪܟܐ ܕܡܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܠܘܬ ܩܬܘܠܝܩܐ ܡܛܠ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܘܡܥܕܐ ܗܕܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ ܩܝܡܐ.

Simeon Metropolita Persidis.

Cui injunxit, ne carnem comederet, neve nuberet, utque albis laneis tantùm uteretur: permisitque ei, ut electos Episcopos ipse consecraret, ne scilicet instar Episcoporum cæterarum Diœceseon opus haberent adeundi Catholicum propter consecrationem: quæ quidem consuetudo usque in præsentem diem viget. Hæc Bar-hebræus: subjungit deinde Josephi Metropolitæ Maru flagitia, qui quum in nefando crimine deprehensus fuisset, à fide christiana deficiens, Mahometanæ sectæ nomen dedit, Christianosque apud Chalipham variis criminationibus vexavit. Ejusdem Josephi meminit Thomas Maragensis lib. 4. hist. monast. cap. 5. & 7. ubi eum refert unà cum Salomone Hadathæ Episcopo ausum fuisse Rostamum quendam Honitæ Episcopum ad Metropolim Arbelæ transferre, vivente Jesujabo, quem Timotheus Patriarcha ei urbi Metropolitam ordinaverat; Rostamo verò miserè extincto, Salomonem quidem pœnitentia ductum abdica-

Joseph Metropolita Maru, apostata.

Salomon Episc. Hadathæ.
Rostamus Episc. Honitæ.

NOTA.

1 *Bagas. Urbs est in montibus Arbelæ sita*, ut hic affirmat Bar-hebræus.

cato ſponte Epiſcopatu monaſticam vitam amplexum fuiſſe; Joſephum autem ejurata Chriſtiana religione multum negotium Neſtorianis apud Mahometanos faceſſiiſſe. Amrus in vita Timothei utrumque nominat, Joſephum ſcilicet & Salomonem, quos Ephræmi partes adversùs Timotheum unàcum Sergio Maaltæ Epiſcopo ſtrenuè adjuviſſe teſtatur. Salomonem laudat Sobenſis in Catalogo pag. 98. ubi ejus ſcripta recenſet. Ut verò ad Timotheum regrediar, quum annos tres ſuprà quadraginta menſeſque ſeptem ſediſſet, obiit anno Arabum ducenteſimo quarto, vel ut Amrus ſcribit, ducenteſimo quinto, Græcorum 1134. Præfuit Neſtorianis ſub quinque Chaliphis, Mohdio ſcilicet, Hadio, Raſcido, Amino, & Mamone. Cadaver Bagdadi in cœnobio ܟܠܝܠܝܫܘܥ *Chalil-jeſu*, quod teſte Salomone Boſtrenſi, ipſe exſtruxerat, conditum. Scripta ejus à Sobenſi laudantur in Catalogo pag. 71. de quibus hæc Bar-hebræus, ܣܝܡ ܟܬܒܐ ܣܓܝܐܐ ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܥܐܕܐ ܡܪܢܝܐ ܕܟܠܗ ܫܢܬܐ . ܘܦܘܫܩܐ ܕܬܐܠܘܓܘܣ . ܘܟܬܒܐ ܕܐܣܛܪܘܢܘܡܝܐ . ܘܟܬܒܐ ܕܒܥܝܬܐ ܕܐܫܬܥܝ ܥܡ ܓܝܘܪܓܝ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܝܠܢ . *multos libros compoſuit, & homilias de feſtis dominicis per anni circulum, & expoſitionem Theologi, & librum de Aſtronomia, & librum Diſputationum, quas habuit cum Georgio noſtro Patriarcha*, (nimirùm Jacobitarum.) Amrus Synodum ab eo congregatam teſtatur, in qua Canones octo ſuprà nonaginta de Judiciis Eccleſiaſticis conditi. Idem Bar-hebræus ſub Timotheo claruiſſe ſcribit Jobum Edeſſenum Philoſophum, qui è Jacobitica ad Neſtorianam ſectam tranſiit. Thomas Maragenſis lib. 5. hiſt. monaſt. cap. 4. 7. 10. & 14. miſſos ab eodem Timotheo refert ad prædicandum Barbaris Evangelium Subchaljeſu, Jaballaham, Cardagum, Eliam & Narſetem Epiſcopos, ut ſuprà notavi pag. 256.

Sergius Epiſc. Maaltæ.

Job Edeſſenus.

XIII. JOSEPH à Georgio Patriarcha in locum Joannis Maphriani, ut ſuprà dixi, ordinatus, paucis poſt menſibus deceſſit.

JoſephMaphrianus Jacobitarum.

XIV. SARBELIUS ܫܪܒܝܠ Epiſcopus *Carſabachæ* ܟܪܣܒܟܐ, à Cyriaco Patriarcha Georgii ſucceſſore, poſtquam is Tagritenſes cum Matthæanis conciliaſſet, ad Maphriani dignitatem evectus, eandem poſt aliquot annos ſpontè dimiſit, in cellula quadam, quam Carſabachæ exſtruxerat, ſeſe includens.

Sarbelius Maphrianus Jacobitarum.

XV. SIMEON Cyriaci Patriarchæ diſcipulus in Bediæ pago natus, Sarbelium excepit: quem idem Cyriacus propter Tagritenſium quorundam & Philoxeni Niſibis Epiſcopi accuſationes deponere coactus fuit.

Simeon Maphrianus Jacobitarum.

Philoxenus Epiſ. Niſibis.

XVI. BASILIUS Baladenſis Simeoni à Cyriaco ſubſtitutus, decimo Epiſcopatus anno ex urbe Tagrito in patriam ſeceſſit, ut Mahometanorum vexationes declinaret. Anno Græcorum 1129. quum Dionyſius Telmaharenſis in locum Cyriaci electus fuiſſet, Baſilius in Synodo adſuit, ut manum ei imponeret. Tagritenſes verò, quoniam is ex Balada oriundus erat, apud Epiſcopos Occidentales egerunt, ut Callinici Epiſcopus Theodoſius, qui & Barſuma, ex familia Cyriaci eorum civis, electum ordinaret. Anno 1141. obiit Baſilius, in cœnobio Hanikitarum, quod extra Baladam ſitum eſt, ſepultus.

Baſilius Maphrianus Jacobitarum.

Theodoſius Ep. Callinici.

48. JOSUE *Bar-Nun* in Beth-gabare vico ad Tigrim inter Niniven & Moſul ſito natus, Abrahami claudi unàcum Timotheo & Abu-Noë [1] auditor

Joſue Bar-Nun Patriarcha Neſtorianorum.

[1] Abu-Noë.

NOTA.

1 *Abu-Noë*. Cujus ſcripta refert Sobenſis in Catalogo pag. 99.

ditor fuit. Deinde in Schola Seleuciæ magisterium adeptus, transacto mense ad cœnobium Abrahæ se contulit, ibique monasticam vitam professus, scribendis libris operam dedit, & in id potissimùm incubuit, ut opera Timothei Patriarchæ quondam condiscipuli sui confutaret. Orta autem ipsum inter & cœnobitas rixa, Bagdadum petiit, ibique in domo Georgii Mesue aliquot menses egit, Joannem ejus filium docens. Mox ad monasterium Eliæ in urbe Mosul situm profectus est, ubi annos triginta mansit, donec Timotheus Patriarcha decessit. Hæc Amrus. Bar-hebræus verò pro cœnobio Eliæ *Saidi* monasterium habet, ubi Josue annos duodequadraginta commoratum testatur. Mortuo autem Timotheo, electus fuit in Synodo Josue Bar-Nun anno [1] Arabum 205. qui Græcorum, juxta Amrum, 1135. respondet; idque operâ Gabrielis fil. Bochtjesu & Michaëlis medicorum Mamonis Chaliphæ, nec non Jacobi & Vehebæ scribarum ejusdem. Aderant inter cæteros Patres Zacharias Episc. Cascaræ, Jonas Episc. هراة *Haræ*, Cyriacus Episc. خانيجار *Chanigiaræ*, Sergius Archidiaconus, & Gabriel discipulus Timothei. Josue autem in eadem Synodo Canones 130. condidit, interrogationesque & responsiones 70. Bar-hebrēus refert Timotheum morti proximum, quum interrogatus fuisset, quemnam sibi dignum successorem judicaret, respondisse: nemo Josue Bar-Nun dignior est, etsi is mihi semper contradixerit. Scripta ejus recenset Sobensis in Catal. pag. 73. Disputationem cum Papa Presbytero Jacobita de Incarnatione Verbi habitam memorat Bar-hebræus in vita Basilii Maphriani. Obiit anno Græcorum 1139. ætatis 84. quum annos 4. sedisset, sepultus in cœnobio Calil-jesu, quod *cœnobium Catholici* (nimirùm Timothei) appellatur.

Georgius Mesue. Joannes Mesue. Gabriel filius Bochtjesu. Michaël medicus. Zacharias Episc. Cascaræ. Jonas Ep. Haræ. Cyriacus Episc. Chanigiaræ.

49. GEORGIUS Maragensis, vel ut Amro placet, in Carcha natus, cognomento ابن الصياح *Ebn-Alsiach*, monachum egit in cœnobio Jacobi in Beth-Abe, cui & Archimandrita præfuit. Deinde à Timotheo ordinatus Metropolita Gandisapor, quæ Elamitarum Metropolis est, exactis in Archiepiscopatu annis viginti, Gabrielis & Michaëlis medicorum operâ post Josue obitum in Patriarcham electus est anno ætatis centesimo [2] Arabum 210. Græcorum 1141. Obiit septimo post anno, in cœnobio Calil-jesu sepultus.

Georgius Patriarcha Nestorianorum.

50. SABARJESU quem Salomon in Catalogo *Ananjesu* appellat, Nuhadræ natus, in cœnobio Abrahæ quum monachum egisset, à Joanne Metropolita Nisibeno Episcopus Haran ordinatus, deinde à Timotheo Patriarcha Archiepiscopus Damascenus, demùm post Georgii obitum Catholicus renunciatus fuit anno Arabum ducentesimo decimo septimo, Græcorum secundùm Amrum millesimo [3] centesimo quadragesimo sexto. Instauravit cœnobium S. Phetionis in urbe Bagdado, quod & Catholicorum Sedem esse voluit. Obiit anno secundo Motasemi [4] Chaliphæ, Græcorum 1150. quum annis quatuor sedisset. Cadaver in cœnobio Catholici sepultum. Sub eo decessit Mamon Chalipha, ortaque est inter Mahometanos ridicula quæstio de Alcorano, creatus ne, an increatus sit.

Sabarjesu Patriarcha Nestorianorum.

51. ABRAHAM in Marga ditionis

Abraham Patriarcha Nestorianorum.

NOTÆ.

1 *Anno Arabum* 205. qui Græcor. 1131. non 1135. respondet. Is enim inchoatus fuit die 17. Junii anni Christi 820. qui idem est ac annus Græcorum 1131.

2 *Arabum* 210. Græcorum non 1141. sed 1136. qui erat Christi 825.

3 *Græcorum* 1146. Imò 1141. qui erat Christi 832. quo annus Hegiræ 217. die 6. Febr. inchoatus.

4 *Motasemi*. Hic regnum iniit anno Hegiræ 218. Christi 833. Græcorum 1144. ac proinde secundus ejus annus non in annum Græcorum 1150. sed 1145. incidit. Vide Pagium ad an. Christi 833. num. 14.

nis Mosulanæ pago natus, ex monacho cœnobii Beth-Abe Episcopus Hadathensis, deinde Catholicus ordinatus est anno Arabum 222. Sedit annos 12. cum mensibus 10. Obiit Hirtæ, ibique in cœnobio Jazdephanæ sepultus. Sub eo gravissima in Christianos persecutio excitata fuit à Motuacchelo Chalipha, idque non anno Hegiræ 245. ut perperàm scribit Amrus, quo Sergius, non Abraham Nestorianis Patriarcha præerat, sed anno 235. quo idem Abraham, ut ex dictis liquet, Hirtam fugit ibique mortuus est.

Daniel Maphrianus Jacobitarum.

XVII. DANIEL à Dionysio Patriarcha in locum Basilii Maphriani anno Græcorum 1141. ordinatus, obiit Nisibi anno 1145. postquam annos quatuor sedisset. Cadaver in urbem Tagritum translatum, & in Ecclesia Achudemæ conditum.

Theodosius Patriarcha Nestorianorum.

52. THEODOSIUS in regione Garmæorum natus, Episcopus Anbaræ primùm, deinde Metropolita Gandisapor, demùm post Abrahæ obitum Catholicus ordinatus est Dominica Jejunii, anno Arabum ducentesimo trigesimo octavo, Græcorum juxta Amrum millesimo [1] centesimo sexagesimo quinto. Idem Amrus refert, Bochtjesum [2] Gabrielis filium, Joannem [3] Mesve, & Israelem Tiphurensem medicos eligi curasse in Patriarcham primùm Joannem Metropolitam Damasci, deinde Michaëlem Episcopum Huzitarum, mox Episcopum Cascaræ, demùm Jesudadum [4] Episcopum Hadathensem, quorum tamen nemo ordinari potuit ob diversas, quæ ordinationis tempore iis supervenere infirmitates. Tùm verò Theodosius consecratus est, qui anno Græcorum 1170. obiit, quum annos 5. cum tribus mensibus sedisset. Cadaver in cœnobio Catholici conditum. Bar-hebræus id contigisse scribit die 6. Octobris anno Græcorum, qui suprà, biennio postquam Theodosius è carcere evaserat. Nam Motuacchelus Chalipha, inquit, quum in Bochtjesum medicum suum indignatus esset, eumque bonis omnibus spoliasset, (id factum anno Hegiræ 244. narratur in historia Dynastiarum pag. 171.) Sergii cujusdam medici Ariani suggestione Theodosium quoque Patriarcham tamquam Romæorum exploratorem in carcerem detrudi jussit, ubi ad triennium mansit: nimirùm usque ad interitum Motuaccheli, qui eodem Bar-hebræo teste in historia Dynastiarum pag. 170. anno Hegiræ 247. contigit. Eadem de infelici Bochtjesu medici exitu tradit Amrus in Vita Abrahæ Patriarchæ ad annum Hegiræ 245. quo & motam à Motuacchelo in Christianos persecutionem, ut suprà dictum est, testatur. Verùm in hac narratione uterque auctor sibi repugnat, dum Theodosium, quem annis quinque sedisse scribunt, ab anno tamen Hegiræ 238. quo Episcopatum iniit, ad annum 249. qui erat secundus ab interitu Motuaccheli, vixisse affirmant. Deinde quum Amrus dicat, Bochtjesum ordinationis Theodosii auctorem fuisse, non igitur is sub Abrahamo Patriarcha, sed sub Theodosio à Motuacchelo bonis spoliatus fuit, ut rectè hìc observat Bar-hebræus.

Marginalia: 1 — 2 Bochtjesu fil. Gabr. — 3 Joannes Mesve. Israël Tiphuren. Joannes metr. Damasci. — 4 Michaël Episc. Huzitarum. Jesudadus Ep. Hadathæ. — Sergius medicus Arianus.

XVIII.

NOTÆ.

1 *Græcorum* 1165. imò 1163. qui fuit Christi 852. quo annus Hegiræ 238. die 23. Junii inchoatus.

2 *Bochtjesum*. Ejus mentio in hist. Dynast. pag. 154. & 171.

3 *Joannem Mesve*. Alius est à cognomine medico Abrahæ Archimandritæ affini, cujus suprà memini pag. 408. Hunc autem laudat Abulpharagius in hist. Dynastiarum frequenter: videlicet pag. 153. 154. 159. 163. 164. 167. 168. 172. & multa quidem opera de re medica reliquit, de quibus vide Herbelotium.

4 *Jesudadum*. Ejus opera recensentur à Sobensi pag. 99. ubi Ecchellensis Syriacam vocem ܕܝܠܗ ܕܕܘܟܬܐ *Dilob-ddukto*, qua significatur Jesudadum *ejusdem loci*, hoc est, Hadathæ Episcopum esse (nam de Salomone Hadathensi sermo proximè habitus fuerat,) perperàm latinè vertit *Diladructa*, quasi id Jesudadi cognomentum, vel patria fuerit.

Thomas Maphrianus Jacobitarum.

XVIII. THOMAS Tagritensis, monachus in monte Edessæ in cœnobio Severi, à Dionysio Telmaharensi Patriarcha in Maphrianum ordinatus, quum in urbem Tagritum venisset, Georgium Behrinensem ܕܒܚܪܝܢ Episcopum damnavit, quod Charmæ Diœcesim usurpasset. Charmenses ܟܪܡܘܝܐ Georgii partes tuiti, Maphrianum à præside includi in carcere curarunt. Inde octo post mensibus innocens declaratus Thomas exiit: Georgius verò ad extremum à Christiana fide defecit. Obiit Thomas Sabbato [1] die 8. Maji, anno Græcorum millesimo centesimo quinquagesimo octavo, postquam annis tredecim sedisset.

Georgius Behrini, & Charmæ Episcopus, apostata.

Basilius secundus, qui & Lazarus Stylita, Maphrianus Jacobitarum.

XIX. BASILIUS hujus appellationis secundus, Lazarus Stylita anteà dictus, in Columna Beth-Batin ditionis Haran habitavit, donec à Joanne Patriarcha, qui Dionysium Telmaharensem excepit, die 3. Septembris anni Græcorum 1159. in Ecclesia S. Thomæ Tagritensium, in Caphartuta sita, ordinatus fuit. Decimo Episcopatus anno contentio ipsum inter & Patriarcham Joannem gravissima exarsit: adeò ut Tagritenses nomen Patriarchæ è diptychis expunxerint, & Basilius Maphrianus tres ipsis Episcopos, Callinici scilicet, & Haran, & Rhesinæ, amotis quos Patriarcha ordinaverat, instituerit. Resque eò devenit, ut Synodum uterque in sua ditione coëgerit, in qua alter alterum deposuit. Tandem causâ eorum ad Motuacchelum Chalipham delatâ, Patriarcha victor evasit, quumque Tagritum venisset, Melchisedechum in locum Basilii Maphrianum clam ordinavit. Basilius verò Tagritò Nisibin digressus, alterum Joanni Patriarcham subrogare cogitabat, operâ præsertim occidentalium quorundam Episcoporum qui Joannem oderant: sed morte præventus, id consilium ad exitum perducere nequivit. Obiit autem Nisibi, Sabbato [2] die 17. Octobris, anno Græcorum 1180. postquam annis viginti cum mense sedisset. Duravit schisma ad undecim annos, quod morte utriusque Maphriani, Basilii scilicet & Melchisedechi, sublatum fuit: Nam Melchisedechus quadragesimo ab obitu Basilii die decessit.

Melchisedech Maphrianus Jacobitarum.

XX. MELCHISEDECH ex *Ephræmia* ܐܦܪܝܡܝܐ ditionis *Tel-Aphar* ܬܠ ܥܦܪ pago, à Joanne Patriarcha, ut mox dixi, adversùs Basilium Maphrianum metu Tagritensium in nova ejus urbis Ecclesia clàm ordinatus, quum Basilius alterum Patriarcham instituere decrevisset, ab eodem Joanne evocatus fuit, ut relicta Tagritensi Diœcesi ad alteram transferretur. Hoc enim pacto animum Basilii delinire satagebat. Sed pax per utriusque Maphriani mortem firmata est, quæ contigit ineunte anno Græcorum 1180. quo Synodum Orientalium & Occidentalium Episcoporum in urbe Caphartuta Joannes indixit. Octo Canones in ea Synodo conditi, qui ad Patriarcham & Maphrianum spectant: ut scilicet Maphrianus primum à Patriarcha locum suprà omnes Pontifices Occidentales obtineat, utque ipse electo Patriarchæ manum imponat. Absolutus prætereà Basilius cum sociis, & quos Callinici, Haran & Rhesinæ Episcopos consecraverat, ad alias vacuas Sedes translati.

Synodus Caphartutæ.

Sergius Patriarcha Nestorianorum.

53. SERGIUS metropolita Nisibis ex Garmæorum regione oriundus, Theodosium excepit anno Græcorum 1171. die 21. Augusti, vel, ut

NOTÆ.

1 *Sabbato*. Non anno Græcorum 1158. sed 1157. qui erat Christi 846. dies octava Maii in Sabbatum incidit.

2 *Die 17. Octobris*. Mendum in numero. Nam anno Græcorum 1180. qui erat Christi 868. dies 17. Octobris in feriam quartam, non in Sabbatum incidit.

ut scribit Amrus, Julii. Ejus tempore claruere *Honainus* [1] filius Isaac, & *Israël* Tiphurensis, medici Nestoriani, de quibus hæc Bar-hebræus in vita Melchisedechi Maphriani.

[1] Honain filius Isaac. Israël Tiphurensis.

ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ ܐܬܝܕܥܘ ܗܘܐ ܚܘܢܝܢ
ܐܣܝܐ . ܘܗܘܐ ܠܗ ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ
ܥܡ ܐܣܪܐܝܠ ܛܝܦܘܪܝܐ ܘܐܟܠ
ܩܪܨܘܗܝ ܠܘܬ ܡܬܘܟܠ ܚܠܝܦܐ
ܘܐܡܪ ܕܨܠܡܐ ܣܓܕ ܗܘ ܐܣܪܐܝܠ
ܒܒܝܬܗ ܘܡܛܫܐ ܠܗ : ܘܒܫܡܐ ܒܠܚܘܕ
ܡܫܝܚܝܐ ܕܝܢ ܗܘ . ܘܫܕܪ
ܚܠܝܦܐ ܘܒܨܝܘܗܝ ܠܒܝܬܗ
ܕܐܣܪܐܝܠ ܘܐܫܟܚܘ ܠܘܬܗ ܐܝܩܘܢܐ
ܕܝܠܕܬ ܐܠܗܐ ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܩܕܡ
ܚܠܝܦܐ . ܘܚܘܢܝܢ ܐܡܪ ܕܗܢܘ ܨܠܡܐ
ܗܘ ܕܐܡܪܬ ܥܠܘܗܝ . ܘܐܣܪܐܝܠ
ܐܡܪ . ܐܢ ܨܠܡܐ ܗܘ ܪܘܩ ܒܗ . ܘܠܐ
ܐܬܡܪܚ ܗܘ ܚܘܢܝܢ ܩܡ ܗܘܐ ܕܢܪܘܩ
ܒܐܝܩܘܢܐ . ܘܩܪܐ ܠܩܬܘܠܝܩܐ ܘܫܐܠܗ
ܠܩܬܘܠܝܩܐ ܠܘܬܗ ܘܡܩܒܠܝܢ ܡܢܗ
ܐܝܩܘܢܐ ܐܘ ܡܣܬܠܝܐ ܠܘܬܗ ܐܘ ܠܐ :
ܘܐܢ ܡܩܒܠܐ : ܡܢܘ ܚܝܒ ܡܘܬܐ
ܠܪܩ ܒܗ . ܘܩܬܘܠܝܩܐ ܦܢܐ ܕܠܗ
ܦܬܓܡܐ ܕܠܐ ܨܠܡܐ ܗܘ ܐܠܐ ܕܡܘܬܐ ܕܡܪܢ
ܘܐܠܐ ܠܡܫܝܚܝܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܡܬܪܥܐ
ܠܗ . ܘܦܩܕ ܚܠܝܦܐ . ܘܐܚܪܡܗ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܠܚܘܢܝܢ .

Per id [2] *tempus vivebat Honainus medicus, qui ob inimicitias, quas cum Israële Tiphurensi habebat, hunc apud Motuacchelum Chalipham accusavit, inquiens: Idolum* [3] *adorat Israël, quod domi tenet, & nomine tenus Christianus est. Misit itaque Chalipha qui domum Israëlis perquirerent, inventamque apud eum Imaginem Deiparæ, ad ipsum Chalipham attulere. Tùm Honainus, hoc, inquit, revera idolum est, de quo significavi. Cui Israel, si idolum est, exspue in ipsum. Honainus verò in Imaginem exspuere non est veritus. Tùm Chalipha arcessitum Catholicum interrogavit de Imagine, admitteret ne eam, an rejiceret: & si quidem admitteret, cujus pœnæ reum judicaret, qui in eam exspuisset. Ad hæc Catholicus: nequaquam idolum est, respondit, sed imago Matris Domini nostri, quam si quis Christianus contempserit, excommunicari eum oportet. Chaliphæ itaque jussu Catholicus Honainum excommunicavit, & à cœtu Christianorum segregavit.*

Imaginum cultus apud Nestorianos.

Idem factum paulò aliter narratur in historia Dynastiarum pag. 173. tangiturque ab Amro in vita Sergii Catholici his verbis: وجرى لحنين وابن الطيفوري ما جرى . *contigitque factum Honaini, & filii Tiphurensis.* Subjungit Bar-hebræus disputationem Sergii Patriarchæ cum Sergio medico Ariano coram Chalipha, ex qua Arianus ille victus recessit, & tamquam à Christiana religione prorsùs alienus, sententiâ ipsorum Mahometanorum quorum in Alcorano Christiani in Consubstantialem Trinitatem credere dicuntur, declaratus est. Eundem medicum testatur Auctor, Ecclesiam in urbe Bagdado pro sectæ suæ hominibus à Nestorianis abstulisse. Porrò Sergius

Arianorum reliquiæ in urbe Bagdado.

NOTÆ.

1 *Honainus*. Operum ejus catalogum texit Sobensis pag. 73.

2 *Per id tempus*. Non utique sub Sergio Nestorianorum Patriarcha, qui ut ex dictis suprà liquet, post Motuaccheli Chaliphæ obitum sedere cœpit; sed sub Theodosio Sergii præcessore, qui temporibus Motuaccheli vivebat. Bar-hebræus loco non suo hoc factum refert.

3 *Idolum*. Nota, Honainum in Græcorum ditione hæresim Iconoclastarum, quæ tùm maximè vigebat, hausisse. Nam ex urbe Bagdado eum in Græcorum terras se recepisse, testis est Bar-hebræus in hist. Dynast. pag. 172.

gius Patriarcha quum annis 12. præfuisset, obiit anno Motamedi Chaliphæ tertio, Græcorum 1183. idque Dominica secunda post festum Crucis, die 21. Septembris, ut notat Amrus, qui addit, eundem instaurasse cœnobium Jonæ, hosque Episcopos ordinasse: videlicet Sabarjesu Senæ, Cajumam Tirhanæ, Joannem Tirhanæ in locum Cajumæ ad Archi-Episcopatum Nisibenum translati, Israëlem Cascaræ, Joannem Narsetis filium Anbaræ, Joannem Baladensem Maru, Stephanum Halavanæ, Hachimam Ocbaræ, Emmanuelem Zuabiæ, & Enos, qui eidem Sergio successit, Mosul. Cadaver in cœnobio Catholici sepultum. Vacavit Sedes annis 4. cum mensibus octo: imò *quatuor*, quum Enos mense Januario anni 1188. ordinatus sit, ut ex dicendis infrà patebit. Sub eo vixere teste eodem Amro, *Zacharias* martyr, & *Maria* الاهوازية *Huzita*.

Sabarjesu Epis. Senæ. Cajuma Tirhanæ: deinde Nisibis. Joannes Tirhanæ. Israël Cascaræ. Joannes Nars. fil. Anbaræ. Joannes Maru. Stephanus Halavanæ. Hachima Ocbaræ. Emmanuel Zuabiæ. Enos Mosul.

Zacharias martyr. Maria Huzita.

XXI. SERGIUS monachus cœnobii ܕܐܠܘܟ *Aluch*, anno Græcorum 1183. in Ecclesia S. Thomæ Tagritensium Callinici sita, Maphrianus ordinatus, quum ad Synodum, quæ anno 1189. pro ordinatione Ignatii Patriarchæ habita est, ab Episcopis Occidentalibus invitatus non fuisset, ejusdem Ignatii nomen prædicari in Oriente vetuit. Duravit hoc schisma Orientales inter & Occidentales, donec Maphrianus in vivis fuit. Sed & Maphrianum inter atque Tagritenses orta est contentio propterea quod Elisæo & Barhadbesciabæ Episcopis illegitimè ordinatis diœceses attribuisset: ii enim quod ab Episcopo S. Matthæi ordinati essent, à Joanne Patriarcha & à Basilio Maphriano suspensi fuerant, eorumque loco Melchisedech Maphrianus alios Episcopos instituerat. Quamobrem Tagritenses nomen Sergii è diptychis expunxere. Ille verò quum annis undecim sedisset, obiit die 11. Novembris.

Sergius Maphrianus Jacobitarum.

54. ENOS Beth-garmæ natus, ex Metropolita Mosul in Patriarcham Dominica post Epiphaniam Domini an. Hegiræ 263. Græcor. 1188. ordinatus est, postquam ipsum inter & Israëlem Cascaræ Episcopum contentio de Primatu per annos quatuor durasset. Obiit die 31. Maii Dominica post Ascensionem Domini, anno Hegiræ 270. Græcorum 1195. quum annos septem, menses quatuor, diesque undeviginti sedisset.

Enos Patriarcha Nestorianorum.

55. JOANNES Narsetis fil. in oppido Gedan regionis Garmæorum natus, post Enos ex Anbaræ Episcopo in Patriarcham consecratus fuit anno Hegiræ 271. Græcorum 1196. (die 14. Novembris, ut inquit Amrus, Dominica tertia dedicationis Ecclesiæ sub Motamedo Chalipha.) Paulus Metropolita Gandisapor manum ei imposuit, legente super ipsum Evangelium Gabriele Metropolita Bostrensi. Kajumam Nisibis, & Joannem Persidis, depositos Episcopos & in ordinem Presbyterorum redactos, absolvit & in pristinam dignitatem restituit. Septimo ab ejus ordinatione mense direptum fuit à Mahometanis cœnobium Calil-jesu, quod Catholici nuncupatur. Quamobrem ex urbe Bagdado in cœnobium Vasetæ se contulit, ubi quinque annis moratus est. Deinde Bagdadum reversus, in loco quem دار الروم *Ædes Romæorum* appellant, Sedem fixit: ibique dies clausit ineunte feria prima quæ Natalem Domini subsequuta est anno Hegiræ 279. Græcorum 1203. (Christi 891.) postquam annos octo sedisset. Cadaver in Diaconio ejusdem loci juxta Saporem Episcopum Gandisapor conditum. Vacavit Sedes mensibus sex & diebus viginti.

Joannes Narsetis fil. Patriarcha Nestorianorum.

Paulus Metropolita Gandisapor. Gabriel Metropolita Bostren.

XXII. ATHANASIUS, qui & Sergius, patria Tagritensis, monachus in cœnobio Severi, quod in monte Edessæ situm est, quarto post ordinationem Theodosii Patriarchæ die, ab eodem Theodosio in urbe Amida feria quarta, die 8. Februarii, anno Græcorum 1198. ordinatus fuit, sublato

Athanasius qui & Sergius, Maphrianus Jacobitarum.

lato ſchiſmate, quod à Sergio præceſſore inductum fuerat. Sed aliud longè perinicioſius Haſſaſſinitæ per id tempus invexere. Erant ii unàcum Gubenſibus à Cyriaco, Dionyſio & Joanne Patriarchis propter famoſam quæſtionem de iis Liturgiæ verbis, *Panem cœleſtem frangimus*, excommunicati. In apertum itaque ſchiſma prorumpentes, Zebinam ejuſdem Joannis diſcipulum in Patriarcham ſibi conſtituunt: Zebina Pheraam ܦܪܥܐ Metropolitam ܕܚܣܣܢܝܐ Haſſaſſinitidis ordinat. Hic Bar-Naſicham ܒܪ ܢܣܝܟܐ Moyſis Barcephæ diſcipulum Moſul Epiſcopum inſtituit. Ut verò Eccleſiam in urbe Tagrito ſuæ ſectæ addiceret, Zebina Vizirum, hoc eſt, ejus civitatis Proregem adiit. Verùm Athanaſii Maphriani opera repulſam tulit. Obiit autem Athanaſius die 27. Decembris, anno Græcorum 1215. feria 3. quum annis 17. ſediſſet. Cadaver Tagriti in Eccleſia SS. Sergii & Bacchi ſepultum. Vacavit Sedes annis 8. Sub eo claruit Moyſes Barcepha Epiſcopus Beth-Raman, de quo dixi ſuprà pag. 127. & 218.

Zebina Patriarcha Haſſaſſinitarum. Pheraa Metropolita Haſſaſſinitidis. Bar-Naſicha Epiſc. Moſul. Moyſes Barcepha.

56. JOANNES Theodoſii Patriarchæ ex fratre nepos, Metropolita Moſul, poſt obitum Joannis filii Narſetis, quum ad electionem novi Patriarchæ cum aliis Epiſcopis conveniſſet, rogatus ut ſermonem ad populum die Dominica Pentecoſtes haberet, homiliam Sancti Gregorii Theologi de Spiritu Sancto, cujus initium, *Pauca de hoc feſto agamus*, ſine additione aut detractione recitavit. Quamobrem à populo dignus Catholici dignitate acclamatus, anno Arabum 280. Græcor. 1204. die 15. Julii feria prima, Seleuciæ ordinatus fuit, Motadedo Chalipha: eodemque die Eliam ex Hieroſolymorum Epiſcopatu evexit ad Archiepiſcopatum Damaſci, Marcum ex Beth-Baghas ad Rajæ, Jeſujabum ex Suſæ ad Halavanæ, & Theodorum ex Cherdæ قردى ad Gandiſapor: Joannem denique filium Bochtjeſu in ſuum locum Moſul Metropolitam creavit, & Theodorum fratris ſui filium Loſciumæ Epiſcopum. Sedit Bagdadi in Ædibus Romæorum annis quinque cum diebus quinquaginta quinque. Obiit apoplexia correptus feria 6. die 8. Septembris anno Hegiræ 286. Græcorum 1209. Cadaver in Ædibus Romæorum in Eccleſia B. Mariæ ſepultum. Vacavit Sedes annum unum.

Joannes Theodoſii nepos Patriarcha Neſtorianorum. Elias Metropolita Damaſci. Marcus Metrop. Rajæ. Jeſujab Metrop. Halavanæ. Theodorus Metrop. Gandiſapor. Joannes filius Bochtjeſu, Metrop. Moſul. Theodorus Epiſc. Loſciumæ.

57. JOANNES, Iſa patre Bagdadenſi natus, cognomento ܒܪ ܐܒܓܪܐ *Bar-Abgare*, ſeù ܒܪ ܚܓܝܪܐ *Bar-Haghire*, ideſt ابن الاعرج *Claudorum filius*, feria 5. poſt Dominicam ſeptimam Apoſtolorum ex Epiſcopo Zuabiæ in Patriarcham ordinatus eſt anno Hegiræ 287. Græcorum 1211. Theodoſio Metropolita Gandiſaporis, quem Theodorum Bar-hebræus appellat, & Joanne filio Bochtjeſu Metropolita Moſulano nequidquam in contrarium reluctantibus. In ipſa ordinationis ſuæ die Abrahamum diſcipulum ſuum Zuabiæ Epiſcopum conſecravit: præſentibus Theodoſio & Joanne prædictis, nec non Theodoro Metropolita Beth-Garmæ, (quem idem Bar-hebræus ob fornicationis crimen paulò poſt dignitate amotum, & Mahometanum demùm factum ſcribit) Emmanuele Metropolita Halavanæ, Joſepho Metropolita Bardaæ, Jeſujabo Epiſcopo Ocbaræ, & Bochtjeſu Epiſcopo Tirhanæ. Obiit quinto Epiſcopatus anno, Hegiræ ſcilicet 292. Græcorum 1216.

Joannes filius Iſa cognomento Bar-Abgare, ſeù Bar-Haghire, Patriarcha Neſtorianorũ. Abraham Epiſc. Zuabiæ. Theodorus metrop. Beth-garmæ. Emmanuel metrop. Halavanæ. Joſeph metrop. Bardaæ. Jeſujab Epiſc. Ocbaræ. Bochtjeſu Ep. Tirhanæ.

58. ABRAHAM, hujus nominis tertius, cognomento ܐܒܪܙܐ *Abraza*, Garmæus genere, operâ Abdallæ Simeonis filii, qui in Aula Chaliphæ ſecretarium agebat, ex Epiſcopo Maragæ die 10. menſis tertii anni Hegiræ 292. in Catholicum electus eſt. Anno 300. Joannem Græcorum Metropolitam, quem Elias

Abraham Patriarcha Neſtorianorum.

lias ejusdem gentis Antiochenus Patriarcha Bagdadum allegaverat, ea urbe excedere coëgit, quum à Mahometanis diploma obtinuisset, ut adductus Bagdadum Elias chirographo proprio se suosque successores ad has conditiones adigeret. ܘܠܐ ܢܬܟܬܫ ܘܢܗܘܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܐܘ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܝܘܢܝܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܒܓܕܕ ܘܢܩܒܥ ܟܘܪܣܝܗ: ܐܠܐ ܥܕܢ ܥܕܢ ܢܫܕܪ ܡܢ ܬܡܢ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܢܣܥܘܪ ܠܝܘܢܝܐ ܕܥܡܪܝܢ ܬܡܢ ܘܢܥܒܕ ܣܘܥܪܢܗܘܢ ܘܢܗܦܘܟ ܠܐܬܪܗ.

nimirùm non licere in posterum Catholico aut Metropolitæ Græco in urbe Bagdado permanere, aut Sedem figere: sed eum identidem Episcopum aliquem eò destinare debere, qui Græcos inibi commorantes visitet eorumque necessitatibus consulat, deinde in regionem suam regrediatur. Obiit anno Hegiræ 325. quum annis 32. sedisset. Et quidem, ut Bar-hebræus notat, vir erat auri mirum in modum cupidus, ita ut unius anni spatio tres Metropolitas Nisibi ordinarit, ex quibus bis centum & septuaginta millia ܙܘܙܐ *nummorum* extorsit. Quamobrem à suis exterisque summo odio habebatur: ac præsertim ab ejus sectæ scribis, qui in Aula Viziri plurimum pollebant. Ejusdem tempore inducta fuit apud Nestorianos consuetudo celebrandi Liturgiam vespertinis horis Sabbati & Dominicæ Jejunii quadragesimalis, teste eodem Bar-hebræo, qui hanc ejus consuetudinis causam fuisse refert.

Liturgia vespertinis horis apud Nestorianos in Dominicis & Sabbatis Quadragesimæ celebratur.

ܡܛܠ ܕܥܕܡܐ ܠܙܒܢܗ ܒܟܠܗܘܢ ܫܒܬܐ ܘܚܕܒܫܒܐ ܕܨܘܡܐ ܪܒܐ ܒܫܥܬܐ ܕܬܠܬ ܩܘܪܒܢܐ ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܢܣܛܘܪܝܐ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܫܪܟܐ ܕܥܡܡܐ ܟܪܣܛܝܢܐ ܘܐܙܠ ܗܘܐ ܟܠ ܚܕ ܠܒܝܬܗ ܘܡܬܬܣܝܡ. ܘܟܕ ܐܫܬܡܥ ܠܗ ܥܠ ܐܢܫܐ ܕܒܚܕ ܡܢ ܚܕܒܫܒܐ ܒܬܪ ܩܘܪܒܢܐ ܢܦܩܘ ܠܦܪܕܝܣܐ ܘܥܒܕܘ ܡܫܬܝܐ ܒܣܝܡܐ. ܟܠܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܠܐ ܢܬܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܒܚܕܒܫܒܐ ܘܫܒܬܐ ܒܐܝܡܡܐ. ܐܠܐ ܒܥܕܢ ܪܡܫܐ. ܘܐܦܩ ܦܘܩܕܢܐ ܒܟܠܗܘܢ ܐܬܪܘܬܐ. ܘܗܟܢܐ ܐܬܚܕܬ ܗܢܐ ܥܝܕܐ ܕܐܚܝܕܝܢ ܢܣܛܘܪܝܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ.

Usque ad ejus tempora omnibus Sabbatis & Dominicis jejunii quadragesimalis hora tertia Nestoriani more cæterarum Christianarum gentium, Oblationem offerebant, & unusquisque domum suam abibat reficiebaturque. Quum autem de quibusdam ei significatum fuisset, quod Dominica die acceptâ Oblatione, inde egressi, in quodam horto lautum convivium instruxissent; interdixit Catholicus, Dominicis & Sabbatis per diem fieri Oblationem, sed vespertinis horis eam celebrari jussit: jussumque hujusmodi in omnibus ubique regionibus publicari voluit. Atque ita innovatus fuit hic mos, quem Nestoriani hodieque retinent.

XXIII. THOMAS STYLITA, qui in monte Edessæ morabatur, à Joanne Curzachelensi Patriarcha post Athanasii Maphriani obitum anno Græcorum 298. ordinatus, quarto post mense in urbe Tagrito decessit, in Ecclesia Achudemæ sepultus. Vacavit Sedes annis duobus.

Thomas Stylita, Maphrianus Jacobitarum.

XXIV. DENHA Presbyter secularis, ab eodem Joanne Curzachelensi Patriarcha mense Octobri anno Hegiræ tercentesimo ordinatus, obiit anno 320. die 18. Julii, quum sedisset annis viginti & Episcopos undecim ordinasset. Cadaver in Ecclesia Achudemæ Tagriti conditum.

Denha Maphrianus Jacobitarum.

XXV. BASILIUS Diaconus secularis, Nisibi natus, anno Hegiræ 325. exeunte Novembri Maphrianus initiatus, decessit Sabbato die undecima Augusti anno Hegiræ 349. in Ecclesia

Basilius secundus, Maphrianus Jacobitarum.

clesia Achudemæ sepultus. Ordinavit Episcopos duodecim.

Emmanuel Patriarcha Nestorianorum.

59. EMMANUEL monachus cœnobii Joseph in urbe Balada siti, operâ Abulhasani Scribæ anno Hegiræ 326. Seleuciæ in Patriarcham Nestorianorum ordinatus fuit; idque *feria* 6. *die* 13. *Februarii anno Græcorum* 1249. ut scribit Amrus. Verùm eo anno, qui erat Christi 938. non dies 13. sed 16. Februarii in feriam sextam incidit. Manus ei imposuit Lucas Metropolita Mosul.

Lucas Metropolita Mosul.

Obiit die 14. Aprilis (non 17. ut perperàm apud Amrum) anno Hegiræ 349. (hoc est, Christi 960.) ineunte Dominica sexta Jejunii quadragesimalis, quum annis 23. sedisset: nimirùm inchoatis, non absolutis. Hinc Amrus emendandus, qui scribit, Emmanuelem sedisse annos 22. menses 9. diesque 20. Sedit dumtaxat annos 22. mensesque duos, qui à die 16. Februarii ad 14. Aprilis fluxere. Cadaver in ædibus Romæorum, ubi novam Ecclesiam exstruxerat veteremque instaurarat, conditum. Sub eo laudantur ab eodem Amro Ebedjesu monachus cœnobii Der-Kenæ, & Ebn-Senan, & Ebn-Sagiala medici.

Cyriacus qui & Horanus Maphrianus Jacobitarum.

XXVI. CYRIACUS, qui & ܚܘܪܢ *Horanus*, Presbyter Ecclesiæ Tagritensium in urbe Nisibi sitæ, à Patriarcha Abrahamo in urbe Alepo exeunte mense Augusto anno Hegiræ 351. in Maphrianum ordinatus, obiit Tagriti die 27. Februarii anno Hegiræ 369. postquam annis 18. sedisset, Episcopis quatuordecim ordinatis. Cadaver in Ecclesia SS. Sergii & Bacchi sepultum. Sub eo Philoxenus Adorbiganæ Episcopus in stupro cum muliere Mahometana deprehensus à Christiana fide defecit.

Philoxenus Episcopus Adorbiganæ.

Israel Patriarcha Nestorianorum.

60. ISRAEL in oppido Gedan natus, magistrum egit in schola S. Maris Apostoli, deinde monachum in cœnobio Sabarjesu in Vaseta: demùm ad Episcopatum Cascaræ evectus, anno ætatis nonagesimo feria 5. die 29. Maii, anno Hegiræ 350. Græcorum 1273. (Christi 962.) in Patriarcham ordinatus est, præsentibus Abdelmessia metropolita Bassoræ, Georgio Mosul, & Joanne Halavanæ. Obiit eodem anno die 17. Septembris feria tertia (imò *quarta*) quum dies centum decem (non 106. ut scribit Bar-hebræus) sedisset. In ædibus Romæorum in Ecclesia Patriarchali sepultus. Vacavit Sedes, inquit Amrus, annum cum diebus quadraginta (imò, *menses septem, diesque quinque*, ut ex dicendis patebit.)

Ebedjesu Patriarcha Nestorianorum.

61. EBEDJESU ex oppido Gedan ditionis Garmæorum, Episcopus Maaltæ & Nuhadræ, quum Phetion quidam Presbyter secularis subornato Mahometano præside invadere Sedem cogitasset, ab Episcopis qui tantumdem Præsidi obtulerant, ne Phetionem consecrare cogerentur, per sortem electus fuit feria quarta post festum Resurrectionis Dominicæ die 22. Aprilis anno Græcorum 1274. Hegiræ 352. Nam quatuor Episcoporum nomina in schedulis scripta erant, nempe Ebedjesu hujus, & Georgii metropolitæ Gandisapor, qui Israelis æmulus fuerat, & Georgii alterius metropolitæ Mosul, & Jesu-Rachmæ ايشوعرحمه metropolitæ Beth-Garmæ. Auditor fuerat Nasichæ discipuli Barcephæ: instituitque, ut Symbolum Nicænum & Oratio Dominica, quæ ab iis qui intra cancellos Altaris & ab iis qui extra, alternatim per versus canebantur, simul ab omnibus & uno tenore, more Jacobitarum, recitarentur. Obiit feria quarta, die 2. Junii, anno Hegiræ 376. Græcorum 1297. (*Christi* 986.) ætatis 88. quum Episcopos 134. ordinasset, annisque 23. cum mense diebusque undecim sedisset. Amrus decem menses suprà annos 23. ei attribuit: nimirùm lunari epocha usus. Vacavit Sedes, eodem Amro teste, annum cum mensibus octo diebusque viginti. Imò, *menses decem, diesque quindecim*, ut mox patebit.

XXVII.

Joannes Damascenus, Maphrianus Jacobitarum.

XXVII. JOANNES qui & ܕܝܢܪܐ ܒܪ ܝܫܘܥ *Dinara Bar-Jesu*, parentibus Tagritensibus Damasci natus, ex Diacono Presbyter & Maphrianus ordinatus est à Joanne Sarighta Patriarcha in urbe Germanicia, quæ & Marhas, die 7. Augusti anno Hegiræ 370. (Græcorum 1291. Christi 980.) Obiit Bagdadi die 18. Aprilis anno Græcorum 1299. quum annos septem, mensesque octo, & dies undecim (non *annos 6. cum mensibus 6.* ut scribit Bar-hebræus) sedisset. Cadaver Tagritum translatum, in Ecclesia Achudemæ conditum fuit. Vacavit Sedes tres circiter annos.

Mares Patriarcha Nestorianorum.

62. MARES ܒܪ ܛܘܒܝ *Bar-Tobi*, in urbe Mosul natus, ejusdem loci monasterio præfectus, deinde Persidis metropolita, Chaliphæ jussu in Patriarcham ordinatus fuit Dominica sexta Quadragesimæ, die 20. (imò, 17.) Aprilis, anno Hegiræ 377. Græcorum 1298. (*Christi* 987.) à metropolitis Ananjesu Gandisapor, Georgio Mosul, Nestorio Beth-Garmæ, Joanne Halavanæ, aliisque septemdecim Episcopis. Hic primus fuit, qui diploma Patriarchatus à Chalipha postulavit. Et quidem vir erat sacræ eruditionis rituumque Ecclesiasticorum omninò rudis: plurimos autem Archiepiscopos, & Episcopos ordinavit, quos inter Salomonem ex Episcopo Zuabiæ metropolitam Persidis instituit: Josephum ex Episcopo Hirtæ metropolitam Bassoræ: Jesujabum ex Episcopo Hadathæ metropolitam Mosul: Sabarjesu ex Episcopo Anbaræ metropolitam Gandisapor: Abrahamum ex Episcopo Sciaharzur, metropolitam Bassoræ post Josephi obitum: Joannem ex Episcopo Senæ, metropolitam Persidis post ejus loci Antistitis obitum: Jaballaham ex Episcopo Maaltæ, metropolitam Nisibis: Ebedjesu ex Episcopo Aspahan, metropolitam Maru: Josue Vasetensem Episcopum Cascaræ: Eliam ex Episcopo Baladæ, metropolitam Bardaæ: Jesujabum Guasi filium ex Archidiacono metropolitam Damasci: Abrahamum Adli filium monachum cœnobii Jonæ, metropolitam Haræ: Joannem Hirtæ Episcopum: Sabarjesu Buazichæ Episcopum: Simeonem Sigaræ Episcopum: Eliam Anbaræ Episcopum: & Maraname Napharæ Episcopum. Obiit anno Hegiræ 390. Græcorum 1311. Sabbato, die 18. (imò 16. non 28. ut scribit Bar-hebræus) Decembris: qui erat annus Christi 999. quum annos duodecim mensesque octo sedisset. Bar-hebræus & Amrus annos 14. ei attribuunt: lunares scilicet, eosque incompletos. Cadaver in Ædibus Romæorum in loculo ad latus Altaris depositum. Vacavit Sedes annum unum.

Ananjesu metropolita Gandisapor. Georgius metropolita Mosul. Nestorius metropolita Beth-Garmæ. Joannes metr. Halavanæ. Salomon metr. Persidis. Joseph metr. Bassoræ. Jesujab metr. Mosul. Sabarjesu metropolita Gandisapor. Abraham metropolita Bassoræ. Joannes metr. Persidis. Jaballaha metr. Nisibis. Ebedjesu Maru. Josue Ep. Cascaræ. Elias Bardaæ. Jesujab Damasci. Abraham Haræ. Sabarjesu Buazichæ. Simeon Sigaræ. Elias Anbaræ. Maraname Napharæ.

Ignatius Bar-Chichi Maphrianus Jacobitarum.

XXVIII. IGNATIUS, qui & *Marcus* ܒܪ ܟܝܟܝ *Bar-Chichi*, ex Archidiacono Mosulanæ Tagritensium Ecclesiæ in Maphrianum ab Athanasio Salachensi Patriarcha in cœnobio Bared die 19. Februarii anno Græcorum 1302. ordinatus, postquam annis 25. sedisset Episcoposque quatuordecim creasset, in adulterio deprehensus, Mahometanam sectam Bagdadi amplexus est: cujus sceleris pœnitentiam egisse fertur, ut ex Syriaco ejus carmine colligitur, cujus initium: ܫܬܘܬܐ ܕܥܘܠܐ ܥܒܕ ܣܛܢܐ ܒܢܟܝܠܘܬܗ : ܘܩܪܐ ܥܡܡܐ ܘܙܡܢ ܘܠܫܘܘܫܐ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܘܠܫܢܐ : *Iniquitatis convivium fraude sua Diabolus paravit, ad quod nationes omnes gentesque vocavit invitavitque*: ubi hæc de suo lapsu: ܐܢܐ ܕܐܬܦܢܝܬ ܚܙܘܐ ܘܫܘܫܛܐ ܘܫܟܢܐ ܘܫܡܥܬ . ܘܚܠܘܠܐ ܕܫܟܢܐ ܘܩܠܐ ܕܫܘܫܛܐ ܘܡܫܬܒܚ ܠܗ : ܒܬܪ ܠܗ ܫܡܥܬ ܘܐܬܦܢܝܬ ܡܢ ܫܘܒܚܗ ܘܡܫܬܒܚ ܠܟܠܐ

Syriacum ejus Carmen.

[illegible]

Væ mihi, qui veritate relicta somnium dilexi. Somnium deficit, & veritas stat, meque condemnat. Sol justitiæ ex meis cogitationibus occidit, & nox turpitudinis suis me tenebris obvolvit. Et paucis interjectis:

[illegible]

Lætifica in me Domine gloriosos Cœlestium cœtus, qui simul gaudent super uno peccatore pœnitentiam agente. Anno Hegiræ 392. feria secunda hebdomadæ secundæ Quadragesimæ Mahometani Ecclesiam Jacobitarum Bagdadi sitam flammis devoverunt; direptis etiam Nestorianorum ejusdem urbis Ecclesiis cœnobiisque. Anno 394. Ignatius Maphrianus Bagdadum petiit, ut eandem instauraret: ubi cùm à Jacobitis, tùm à Nestorianis perhonorificè exceptus fuit: idque propter hominis eruditionem, & propter patruum ejus Thomam [illegible] *Bezzam* Petri filium, qui in ea civitate plurimum apud principes infideles pollebat. Quamobrem Joannes Nestorianorum Patriarcha invidiâ motus, à Chalipha edictum procuravit, quo cavebatur:

Ecclesia Jacobitarum Bagdadi à Mahometanis incenditur.

[illegible]

Ut solus Nestorianorum Catholicus Sedem Bagdadi perpetuò figeret: Jacobitarum verò metropolita Tagriti sederet: sed quotiescumque id necessitas postularet, Bagdadum peteret, suosque populares visitaret, deinde ad suam Sedem se reciperet. Anno Hegiræ 398. die 19. mensis octavi, obiit Isa Zaraæ filius, filii Isaac, filii Marci, Philosophus Jacobita Bagdadensis: cujus exstant libri quinque: sex autem è Syriaco in Arabicum transtulit de Dialectica & Medicina: natus autem fuit Bagdadi mense undecimo, anno Hegiræ 331. de quo vide ejusdem Bar-hebræi historiam Dynastiarum pag. 222.

Isa Zaraæ filius Jacobita.

63. JOANNES Episcopus Senæ, deinde Metropolita Persidis, post Maris obitum, subornato Behaddaule Scirazi principe, ab Episcopis ad id coactis in Catholicum Seleuciæ ordinatus est die 5. mensis duodecimi anno Hegiræ 391. hoc est, ut scribit Amrus, feria prima, die 26. Octobris, anno Græcorum 1313. (Christi 1001.) Obiit anno Hegiræ, secundùm Bar-hebræum, quadringentesimo, paulò post festum Epiphaniæ: secundùm Amrum, tertio suprà quadringentesimum, qui erat Græcorum 1324. (Christi 1012.) die 2. Decembris, feria tertia. Cadaver in Ecclesia Sedis conditum. Sub eo Turci Nestorianam sectam amplexi sunt operâ Ebedjesu Metropolitæ Maru, qui hæc apud Bar-hebræum ad Joannem Patriarcham scripsisse dicitur. [illegible]

Joannes Patriarcha Nestorianorum.

Turci christiana fide à Nestorianis imbuuntur.

[illegible]

ܘܐܦܩܗ ܠܐܘܪܚܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܡܠܟܐ
ܠܡܫܟܢܘܗܝ : ܩܪܐ ܠܬܓܪܐ ܟܪ̈ܣܛܝܢܐ
ܕܡܗܝܡܢܐ ܕܐܬܐܡܪܘ ܐܝܟܢܐ ܘܡܠܦܝܢ
ܠܡܥܡܕܘ ܡܫܡܠܝܐ ܗܝܡܢܘܬܐ . ܘܫܐܠ
ܐܡܪܘ ܕܠܐ ܡܫܬܡܠܝܐ ܐܠܐ ܒܡܥܡܘܕܝܘܬܐ .
ܘܢܣܒ ܡܢܗܘܢ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܘܗܘܐ ܣܓܕ
ܠܗ ܟܠ ܝܘܡ . ܘܗܫܐ ܫܕܪ ܠܘܬܝ
ܕܐܙܠ ܠܘܬܗ : ܐܘ ܐܫܕܪ ܠܗ ܟܘܗܢܐ
ܕܢܥܡܕܝܘܗܝ ܠܗ . ܘܥܠ ܨܘܡܐ ܫܐܠ
ܘܐܡܪ ܕܣܘܟܐ ܡܢ ܒܣܪܐ ܐܘ
ܚܠܒܐ : ܡܛܠܗܕܐ ܐܝܟܢܐ ܢܨܘܡ .
ܘܐܠܦܝܢ ܪ̈ܒܘܢ ܐܝܬ . ܘܐܡܪ ܠܗ
ܕܗܝܡܢܘ ܥܡܗ . ܘܩܬܘܠܝܩܐ ܟܬܒ
ܠܗ ܕܢܫܕܪ ܬܪܝܢ ܩܫܝܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܘܥܡܗܘܢ ܬܟܣܐ ܕܡܕܒܚܐ ܕܢܥܡܕܘܢ
ܘܢܠܦܘܢ ܐܢܘܢ . ܘܬܘܒ ܒܨܘܡܐ ܕܡܪܢ
ܢܬܟܠܘܢ ܡܢ ܒܣܪܐ ܘܢܫܬܘܢ ܚܠܒܐ
ܐܢ ܣܝܒܪܬܐ ܕܨܘܡܐ ܠܐ ܡܫܬܟܚܐ
ܒܐܬܪܗܘܢ ܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ . ܥܠ
ܟܪ̈ܣܛܝܢܐ ܕܛܘܪܟܝܐ ܥܬܝܕܝܢ ܚܢܢ
ܠܡܥܗܕܘ ܠܩܕܡ ܒܝܒܐܠܗܐ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܕܡܢ ܗܢܐ ܓܢܣܐ ܗܘܐ .

ille verò dirigens eum, in planam viam reduxit. Reversus itaque in sua tabernacula, Christianos mercatores inibi commorantes arcessivit, de fide cum iis quærens. Quum verò ab iis accepisset, nisi Baptismo hominem perfici non posse, Evangelium quidem ab eisdem accepit, cui cultum quotidie exhibet; nunc autem legatum ad me misit, ut ipsum adirem, aut Sacerdotem destinarem, qui eum baptizaret. De Jejunio verò me interrogavit, inquiens: præter carnem & lac nullus nobis cibus suppetit: quomodo ergo jejunabimus? Demùm subjunxit: ad ducenta millia eos esse, qui cum ipso credidere. Ad hæc Catholicus Metropolitæ sic rescripsit: ut scilicet duos Presbyteros Diaconosque mitteret & cum ipsis paramenta Altaris, qui eò profecti, quotquot crediderant baptizarent, docerentque eos Ritus Christianorum, utque in Jejunio dominico ab esu carnis abstinerent; permittentes eis ut lac dumtaxat biberent, siquidem cibi quadragesimales in eorum regione, ut aiunt, non exstant. Turcorum Christianorum mentio infrà occurret, ubi de Jaballaha Catholico, qui ex eadem gente genus duxit. Porrò de eodem Joanne Patriarcha subjungit Bar-hebræus, virum fuisse non modò sectæ Jacobiticæ inimicum, ut ex dictis in Vita Ignatii Maphriani liquet; verùm etiam Nestorianis ipsis odiosum, propterea quod Saporem discipulum suum flagitiis & impudicitiis addictum & sæpè à Bagdadensibus accusatum, adduci nunquam potuit, ut reprehenderet aut damnaret; Nestorium verò Beth-Garmæ metropolitam, qui eam Ecclesiam per annos quadraginta rexerat, à suo grege statim ac delatus est, Episcopatu dejecit. Quamobrem Ali filius Isæ qui & David Abul-Hosain egregius ejus sectæ medicus, cujus liber de medicina تذكرة *Tadchara*, hoc est, *Memoriale* inscriptum exstat, Nestoriana secta relicta, fidem Græcorum amplexus est. Florebant per id tempus Abu-Ali Hasanus Saheli filius, & Abulpharagius Abdalla

David Abulhosain, qui & Ali filius Isa, medicus.

Abu-Ali Hasanus.

Abulpharagius Benattibus.

Per idem tempus scripsit Ebedjesu Metropolita Maru, unius ex civitatibus Chorasanæ ad Catholicum Joannem *in hæc verba. Rex populi, qui Berita appellatur, hoc est, Turcorum interiorum Orientem inter & Septentrionem habitantium, quum in excelso regionis suæ monte aliquando venaretur, in medium immensæ nivis progressus, à via aberravit. Quumque salutis spem abjecisset, quemdam Sanctum in visione sibi apparentem vidit, hæc ad ipsum ajentem. Si credis in Christum, ego tibi viam monstrabo, ne hìc pereas. Promisit Rex, se ovem in christiano ovili futurum:*

la Ebn-attibus Presbyter, uterque Ecclesiastica eruditione & philosophicis studiis clarus.

Joannes Bar-Nazul Patriarcha Nestorianorum.

64. JOANNES cognomento ܒܪ ܢܙܘܠ *Bar-Nazul*, vel, ut Amrus habet, filius *Nazuch* نازوك, Maaltæ natus, à Mare Tobi filio Episcopus Hirtæ ordinatus, post Joannis obitum in Patriarcham renunciatus est mense quinto anni Hegiræ quadringentesimi tertii, qui respondet mensi Novembri anni Græcorum 1324. Christi 1012. qui quidem annus in margine notatus legitur Syriaco sermone apud Amrum his verbis:

ܘܒܫܢܬܐ ܐܠܦ ܘܥܣܪܝܢ
ܘܐܪܒܥ ܕܝܘ̈ܢܝܐ :

anno Græcorum 1024. verùm in corpore perperàm dicitur respondere *anno Hegiræ* 401. *feria quarta*, *die* 19. *Novembris*. Nam primùm annus Hegiræ 401. non anno Græcorum 1024. sed anno 1021. inchoatus fuit die 14. Augusti feria secunda: deinde eo anno dies 19. Novembris in Dominicam, non in feriam quartam incidit. Contrà anno Hegiræ 403. Græcorum 1324. dies 19. Novembris in feriam quartam competit. Manum ei imposuit Emmanuel Metropolita Gandisapor, præsentibus duobus aliis Metropolitis, ac duodecim Episcopis. Ipse verò plures ea die Diaconos ordinavit, & Gabrielem ex Episcopo Arzunensi Metropolitam Mosul creavit. Sed & Episcopos depositos dignitati suæ restituit, aliosque ex una Sede in alteram absque ulla necessitate transtulit. Obiit juxta Barhebræum, Sabbato anno Hegiræ 411. die 23. Julii, hoc est, Græcor. 1331. Christi 1020. quum annos octo sedisset: secundùm Amrum, anno Hegiræ 410. Græcorum 1333. Sabbato die 28. Julii, quum septem annos, decem menses, diesque viginti sedisset. Sed mendum in numeris est. Nam anno Hegiræ 410. neque annus Græcorum erat 1333. neque dies 28. Julii in Sabbatum incidit. Cadaver in Ædibus Romæorum ad dexteram Altaris conditum. Abulpharagio Benattibo amanuensi usus est, teste Amro.

Emmanuel Gandisapor.

Gabriel Mosul.

Jesujab filius Ezechielis Patriarcha Nestorianorum.

65. JESUIAB Ezechielis filius ex Schola Sancti Maris ad Episcopatum ܩܘܣܪܐ *Kosræ* evectus, sub Alkadero Chalipha Patriarchatum invasit Dominica tertia Annunciationis, seù Jejunii Nativitatis, anno Hegiræ 411. Manum ei imposuere Metropolitæ Mosul, Beth-Garmæ, & Halavanæ, præsentibus duodecim Episcopis, legente super eum Evangelium Episcopo Anbaræ. Obiit anno Hegiræ 416. mense quarto, (hoc est, mense Julio anni Christi 1025. Græcorum 1336. non 1338. ut perperàm scribit Amrus) quum annis quatuor mensibusque sex sedisset, in Ecclesia Sedis in Ædibus Romæorum sepultus.

Elias I. Patriarcha Nestorianorum.

66. ELIAS hujus appellationis primus, in oppido Gedan natus, Episcopus Tirhanæ, tertio ab obitu Jesujabi anno, quum trium nomina in schedulis scripta essent, ejus nimirùm & Ezechielis Episcopi Naamaniæ النعمانية, & Abu-Saidi ابوسعيد archimandritæ cœnobii Eliæ, forte electus fuit Dominica tertia Apostolorum (hoc est, secunda post Pentecosten) die 16. Junii anno Græcorum 1339. (Christi 1028.) qui erat mensis quintus anni Hegiræ 419. non dies septima mensis tertii, ut apud Bar-hebræum legitur. Postquam Seleuciæ de more ordinatus est, Bagdadum ad Ædes Romæorum regressus, ibi Sedem fixit.

وعمل كتابا مقتصرا باجتماع الابا فيه قوانينا في الفرايض والاحكام الدينية وعمل كتاب اخر مقتصرا ايضا اثنان وعشرون بابا في اصول الدين ووضع قدامى المذبح وهو الذى زاد فى كاروزة الرمش الطويلة على تذكار ابابنا واخوتنا وهو ايضا رتب المجدة يوم الفنطيقوسطى وعملها ببيعة العتيقة.

Scripsit libellum in Synodo Patrum; (inquit Amrus) *Canones complectentem de Statutis & Judiciis*:

Alte-

Alterum quoque libellum in capita 22. divisum de fundamentis fidei. Sed & Dedicationem Altaris composuit: addiditque ad longiorem Vesperarum proclamationem, commemorationem Patrum & Fratrum nostrorum. Denique Adorationem in die Pentecostes instituit eandemque in Ecclesia vetere usurpavit. Vide Sobensem de ejus scriptis pag. 112. & 118. Obiit Sabbato post Ascensionem Domini die 6. Maii, anno Hegiræ 440. Græcorum (juxta Amrum) 1360. (Christi 1049.) quum annos 21. sedisset. Cadaver in Ædibus Romæorum conditum. Sub eo decesserunt Elias Metropolita Nisibis auctor libri Sessionum, & Abdalla Abulpharagius Benattibus Presbyter.

Elias Metrop. Nisibis.

Athanasius, qui & Abdelmessias, Maphrianus Jacobitarum.

XXIX. ATHANASIUS, qui & *Abdelmessias*, Diaconus Edessenus, postquam Ignatius Maphrianus à Christiana religione defecit, ab Orientalibus ad Joannem Abdonis filium Patriarcham adductus, Presbyter & Maphrianus ab eodem ordinatus est, antequam is Byzantium jussu Nicephori Imperatoris traheretur; idest, ante annum Græcor. 1340. Dionysium Patriarcham, qui & Haje, Joannis successorem, profugum & Tagriti sub specie monachi latitantem perhumaniter excepit, & ab Episcopis, qui ejus ordinationem improbabant, proclamari curavit. Obiit anno Græcorum 1352. quum annis quatuordecim sedisset & Episcopos novem creasset.

Basilius Maphrianus Jacobitarum.

XXX. BASILIUS Tagritensis Cavadæ filius, ab Orientalibus Episcopis anno Græcorum 1357. quo Sedes Patriarchalis ejus sectæ post Dionysii obitum vacabat, in Maphrianum ordinatus est. Anno 1360. Occidentales Joannem qui & Theodorus, filium sororis Joannis Abdon in Patriarcham elegerunt, Maphriano & Orientalibus ad Synodum minimè invitatis, propterea quod electionem Maphriani usque ad Patriarchæ ordinationem differre noluissent. Joannes tamen Basilium per literas ad concordiam vocare non destitit, donec Gozartæ habito simul colloquio pax Orientales inter & Occidentales instaurata est, confirmatumque quod antea definitum fuerat, ne scilicet Patriarcha sine Maphriano, neve Maphrianus sine Patriarcha ordinaretur. Basilius verò quum annis 13. sedisset, obiit anno Græcorum 1370. Vacavit Sedes annis 6.

Joannes Patriarcha Nestorianorum.

67. JOANNES, Targalo ترجلا Bagdadensi patre natus, ab Elia Episcopus Kofræ renunciatus, post ejus obitum anno Hegiræ 441. Dominica tertia Annunciationis, seù Jejunii Nativitatis Domini in Patriarcham ordinatus est. Turcis primùm, deinde Chorasanitis Bagdadum invadentibus, in Dorkenam semel iterumque secessit: mox ad eandem urbem regressus, cellam Patriarchalem, quam Ædes Romæorum appellabant, à Barbaris direptam instauravit: ibique diem clausit anno Hegiræ 449. Græcorum 1368. (Christi 1057.) quum septem annis cum mensibus aliquot sedisset. Cadaver ibidem conditum. Vacavit Sedes annis 3.

Sabarjesu Patriarcha Nestorianorum.

68. SABARJESU cognomento زنبور *Zanbur*, Beth-Garmæ natus, e Schola S. Maris Metropolita Nisapor, seù ut Amrus scribit, Gandisapor renunciatus, operâ Abusaidi Aspahanensis in Patriarcham ordinatus est feria prima, die 23. (imò 25.) Augusti, anno Græcorum 1373. Juxta Amrum, anno Græcorum 1374. Dominica tertia Æstatis. Eadem die Machicham Salomonis filium Tirhanæ Episcopum instituit; Jaballaham verò ex Maaltæ Episcopatu ad Mosulanum Archiepiscopatum evexit. Decrevit prætereà, ut Metropolita Nisibis in electione Patriarchæ suffragium haberet: idque in gratiam Ebedjesu Aredi filii ejus urbis Metropolitæ. Obiit anno Græcorum 1383. die 3. Aprilis: juxta Amrum, die 17. ejusdem mensis: postquam annos decem sedisset. Cadaver in Ædibus Ro-

Machica Epis. Tirhanæ. Jaballaha Metrop. Mosul.

Ebedjesu Metropolita Nisibis.

Romæorum ſepultum. Vacavit Sedes annis 2, cum menſibus ſeptem.

Ebedjeſu Patriarcha Neſtorianorum.

69. EBEDJESU Moſulanus, ܥܒܕܝܫܘܥ ܒܪ ܥܪܕܝ *Aredi filius*, ex metropolita Niſibis in Patriarcham electus fuit anno Græcor. 1376. (*Chriſti* 1074.) die 23. Novembris feria prima, præſentibus Georgio metropolita Baſſoræ, Jaballaha metropolita Beth-Garmæ, & Abdelmeſſia metropolita Halavanæ. Machicham poſt Jaballahæ obitum ex Thiranæ Epiſcopo metropolitam Moſul conſtituit. Obiit anno Græcorum 1401. (*Chriſti* 1090.) die 2. Januarii, feria quarta, quum annis 15. ſediſſet: in Ædibus Romæorum Bagdadi ſepultus. Vacavit Sedes, juxta Bar-hebræum annis viginti: juxta Amrum, annis duobus. Sed Bar-hebræus fallitur, ut ex infrà dicendis patebit.

Georgius Metropolita Baſſoræ. Jaballaha Metropolita Beth-Garmæ. Abdelmeſſias Metrop. Halavanæ.

Joannes, qui & Saliba, Maphrianus Jacobitarum.

XXXI. JOANNES, qui & *Saliba*, monachus cœnobii S. Gabrielis, in pago Severino natus, ſexto ab obitu Baſilii anno, à Baſilio Patriarcha in cœnobio Cartaminenſi Maphrianus ordinatus eſt anno Græcor. 1386. Niſibenâ Diœceſi ad Primatum Orientis adjectâ, confirmatiſque pactis, ne ſcilicet Occidentales abſque Maphriani præſentia & conſenſu Patriarcham eligerent. Moſulanam in urbem profectus, Timotheum qui & Sogdes, metropolitam cœnobii S. Matthæi inſtituit. Mox Bagdadum, dein Tagritum, viſitandæ diœceſeos cauſa, ſe contulit. Dionyſium Patriarcham, qui & Marcus Archimandrita cœnobii Bared, adversùs Abdonem Sedis invaſorem ſtrenuè adjuvit, effecitque, ut in cœnobio Zarnukæ quod apud Melitinam juxta fluvium ſitum eſt, uſque ad obitum ſecurus habitaret. Athanaſium quoque ejus ſucceſſorem, qui & Abulpharagius, Bagdadum deduxit, eique diploma Patriarchatus à Chalipha obtinuit. Anno Græcorum 1400. Tagritenſis Eccleſia, quæ Achudemæ appellatur, ab Arabibus direpta eſt. Quamobrem Joannes Tagrito Moſulum abiit, ibique in Eccleſia Sancti ܙܝܢܐ Zainæ annos undecim moratus eſt. Obiit anno Græcorum 1417. die 2. Martii, feria 6. quum ſediſſet annum unum ſuprà triginta. Cadaver in eadem Eccleſia conditum. Vacavit Sedes annis 6. cum menſibus quinque.

TimotheusEp. cœnobiiS.Matthæi.

Machicha Patriarcha Neſtorianorum.

70. MACHICHA Salomonis Bagdadenſis filius, Tirhanæ primùm Epiſcopus, deinde metropolita Moſul, demùm Patriarcha ordinatus eſt, juxta Amrum, anno Græcorum 1403. Dominica quarta poſt Reſurrectionem Domini; præſentibus Jeſujabo metropolita Niſibis, qui manum ei impoſuit, Marco metropolita Baſſoræ, & Joanne metropolita Halavanæ. Bar-hebræus Eliam Machichæ ſucceſſorem omittens, annos quidem quibus Machicha ſedit, vacationi Sedis tribuit; qui verò Eliæ debentur, eos ad Machicham perperàm refert. Quamobrem hunc inauguratum ſcribit anno Hegiræ 504. & obiiſſe anno 528. Porrò Machicha ſtatim atque Patriarchatum iniit, rixam habuit cum nonnullis Bagdadenſibus de Oratione Dominica. Nam Ebedjeſu ejus præceſſor inſtituerat, ut binis quibuſque Precibus oratio *Pater noſter* intermiſceretur. At Machicha antiqui Ritus tenax, omitti orationem Dominicam juſſit, & priſtinum morem ſervari. Quod filiis Vaſetenſis, primoribus Bagdadenſium Neſtorianorum, adeò diſplicuit, ut Patriarcham veluti hæreticum conviciis proſcindere palàm auſi ſint. Is verò edito de fide ſua libello, homines excommunicavit. Obiit juxta Amrum anno Græcorum 1421. Hegiræ 504. (non 502.) qui erat Chriſti 1110. quum ſediſſet annos 17. menſes quinque, dieſque quatuor. Cadaver in Eccleſia Deiparæ in Ædibus Romæorum ſepultum.

Jeſujab metropolita Niſibis. Marcus metropolita Baſſoræ. Joannes metr. Halavanæ.

Elias ſecundus, Patriarcha Neſtorianorum.

71. ELIAS hujus appellationis ſecundus, Mokli Moſulani filius, ex metropolita Moſul & Adjabenæ, poſt Machichæ obitum in Patriarcham

cham communibus suffragiis electus est Dominica tertia post Resurrectionem Domini die 16. Aprilis, anno Græcorum 1422. Aderant Sabarjesu metropolita Nisibis, qui manum ei imposuit: Joannes metropolita Rajæ & Halavanæ: Sabarjesu Episcopus Ocbaræ, qui Sedis custos erat: Joannes Episcopus القصر والنهروانات Kosræ & Naharvanæ: Ebedjesu Episcopus Aspahani: Ebedjesu alter Episcopus قانون Themanon: Moyses Episcopus ادرمه Adramæ: Ananjesu Episcopus بشغنس Bestadaræ: & Ebedjesu Episcopus اورمى Urmiæ: nec non ingens multitudo Presbyterorum, Diaconorum, & principum laicorum, quos inter Archiatri Aminaddaule, & Abulhasanus Hebetalla Saëdi filius, cognomento Ebn-Talmid'. Ordinavit Zachariam monachum cœnobii Saidi, Episcopum Anbaræ & هيت Haitæ: Sabarjesu filium Abu-Hile Episcopum Cascaræ & Vasetæ: Emmanuelem cœnobii Patriarchalis archimandritam, Episcopum النعمانية والنيل وبادرايا Naamaniæ & Nili & Badrajæ: & Sabarjesu monachum Episcopum Beth-Bagas: Thomam autem Gandisaporis metropolitam ad Ecclesiam Beth-garmæ transtulit: & Joannem ex Halavana ad Gandisapor: & Baladæ Episcopum ad Urmiam. Obiit anno Græcorum 1443. Sabbato, die 17. Octobris, quum sedisset annis 21. mensibus 7. & diebus 20. Cadaver

عند الباسلوت في بيعة السيدة بدار الروم

in Oratorio Ecclesiæ Deiparæ in Ædibus Romæorum juxta Emmanuelem Catholicum conditum. Omittitur à Bar-hebræo, ut suprà notavi.

Sabarjesu metrop. Nisibis. Joannes metr. Halavanæ. Sabarjesu Episc. Ocbaræ. Joannes Episc. Kosræ. Ebedjesu Episc. Aspahan. Ebedjesu Episc. Themanon. Moyses Episc. Adramæ. AnanjesuEpisc. Bestadaræ. Ebedjesu Episc. Urmiæ. Aminaddaule. Abulhasanus. Zacharias Ep. Anbaræ. Sabarjesu Episc. Cascaræ. Emmanuel Ep. Naamaniæ. Sabarjesu Episc. Beth-Bagas. Thomas metr. Beth-garmæ. Joannes metr. Gandisapor.

XXXII. DIONYSIUS, qui & Moyses monachus, ab Athanasio Patriarcha anno Græcorum 1423. in Festo Migrationis Deiparæ Maphrianus ordinatus, primus fuit, qui Fidei professionem coram Patriarcha emisit. A Sogde metropolita cœnobii S. Matthæi, & Abulpharagio Mosulano Presbytero, qui Abusciacherum quendam Tagritensem Presbyterum ad Maphriani dignitatem evehere nequidquam conati fuerant, Ninive, Nisibi, finitimisque locis excedere coactus, Tagritum destructam urbem petiit, quam permissu Chaliphæ novis ædificiis ornavit. Mortuo Athanasio, qui Matthæanos monachos cum ipso conciliaverat, Joannem Maudianam Patriarcham in ejus locum ordinavit. Mox Hierosolymam profectus, contentionem cum Mardensi Episcopo habuit. Inde Gozartam Cardoam regressus, Turabdinensi quodam ei urbi Episcopo præfecto, Niniven & cœnobium S. Matthæi adiit. Et Nivives quidem Ecclesiam Zacchæus Arzuni Episcopus invaserat. Barbutela verò cœnobii Archimandrita subornato Mosulano præside Maphrianum compulit, ut se ejusdem loci metropolitam institueret. Per id tempus in locum Joannis Patriarchæ Josue electus fuit, cui idem Maphrianus Amidæ manum imposuit. Anno 1453. Bagdadum petiit, ubi ab Nestorianorum Patriarcha Ebedjesu perhumaniter exceptus, paucis post diebus obiit feria tertia, (imò, quarta) die 17. Junii, quum sedisset annis triginta, & Patriarchas duos, novemque Episcopos ordinasset. Cadaver Tagritum translatum, in Ecclesia S. Georgii sub Altari Barsumæ, quod ipse exstruxerat, sepultum. Anno Græcorum 1454. feria prima, die 13. Decembris obiit *Chosroës* Edessenus, Presbyter ac monachus cœnobii Behenam in Beth. Guba, qui Persis in Syriam irrumpentibus, Maragam abductus, ibidem scriptioni librorum operam dedit: ܘܗܐ ܡܬܢܛܪܝܢ ܟܬ̈ܒܘܗܝ

ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ ܒܢܝܢܘܐ:

Et ecce ejus libri, ut inquit Barhebræus, *usque in præsentem diem Ninive conservantur*.

Dionysius, qui & Moyses, Maphrianus Jacobitarum. ZacchæusEpisc. Arzuni. Barbutela metropolita cœnobii S. Matthæi. Chosroës Presbyter Edessenus.

71. BARSUMA in Zebedæa ditionis Nisibenæ loco natus, ex Episcopo Themanon post Eliæ obitum in Patriarcham ordinatus est feria prima,

Barsuma Patriarcha Nestorianorum.

ma, die 5. Augusti, anno Græcorum 1445. Hegiræ 528. Joannes metropolita Nisibis manum ei imposuit, præsentibus Joanne altero metropolita Mosul, Ebedjesu metropolita Beth-Garmæ, cum octo Episcopis, quos inter Sabarjesu Vasetæ Episcopus munus Archidiaconi in ea ordinatione exercuit. Obiit Sabbato die undecima Januarii anno Græcorum 1447. Hegiræ 530. quum annum mensesque quinque & dies viginti (imò sex) sedisset. Cadaver Bagdadi in Ecclesia Sabarjesu Catholici sepultum. Ordinavit Joannem Sarchasæ مرخس urbis in interioribus Orientis partibus Episcopum, de quo Jahia Sarchasensis apud Amrum Salomoni Geslunensi filio sororis Sabarjesu metropolitæ Casgar كاشغر miraculum narrat sanati signo crucis muti.

Joannes metr. Nisibis. Joannes metr. Mosul. Ebedjesu metr. Beth-Garmæ. Sabarjesu Episc. Vasetæ. Joannes Episc. Sarchasæ. Sabarjesu metropolita Casgar.

72. EBEDJESU Mokli Mosulani filius ex metropolita Beth-Garmæ Patriarcha ordinatus est feria prima die 13. Novembris anno Græcorum 1450. Hegiræ 533. (*Christi* 1138.) manum ei imposuit Joannes metropolita Nisibis, præsentibus Joanne metropolita Mosul, Ebedjesu metropolita Persidis, cæterisque Episcopis. Obiit feria 3. die 25. Novembris, anno Græcorum 1459. (*Christi* 1147.) quum annis 9. diebusque 12. sedisset: in Ecclesia Deiparæ in Ædibus Romæorum sepultus.

Ebedjesu Patriarcha Nestorianorum. Joannes metr. Nisibis. Joannes metr. Mosul. Ebedjesu metr. Persidis.

73. JESUJAB Baladensis, Zebedeæ Insulæ (seù Hirtæ, ut scribit Barhebræus) Episcopus, operâ Abumansuri Archiatri Dominica secunda dedicationis Ecclesiæ anno Græcorum 1460. Hegiræ 542. (*Christi* 1148.) in Patriarcham ordinatus, metropolitas novem, Episcoposque quadraginta consecravit. Obiit nonagenario major, Dominica post Ascensionem Domini die 25. Maii anno Græcorum 1486. Hegiræ 570. quum annos 26. mensesque quinque sedisset: in Ecclesia Sabarjesu, quæ سوق الثلثا *tertius vicus* seù *regio* appellatur, sepultus. Sub eodem obiit Aminaddaule Ebn-Talmid: item martyrium passi sunt Franci, quorum corpora in Ecclesia Sabarjesu inter utrumque Chorum condita: denique eodem quo Jesujabus anno mortui sunt Mahometanorum Chalipha Judexque, nec non Daniel Judæorum Bagdadensium princeps.

Jesujab Patriarcha Nestorianorum. Franci Martyres.

73. ELIAS hujus appellationis Tertius, cognomento ابو حليم *Abu-Halim*, Maipherkini natus, ex metropolita Nisibis in Patriarcham ordinatus est Dominica tertia post Epiphaniam anno Græcorum 1487. Hegiræ 571. manum ei imposuit Joannes metropolita Gandisapor. Ædes Romæorum & cœnobium S. Maris in Dor-Kena instauravit. Titum Kokensis monasterii præfectum, metropolitam Mosul & Adjabenæ creavit. Jaballaham verò ex Mardæ Episcopo metropolitam Nisibis instituit: Joannem ex Mosul Episcopo metropolitam همدان Hamdanæ: Joannem alterum ex Episcopo اخلاط Chalatæ, metropolitam Casgaræ: Sabarjesu denique Geslunensem ex Episcopo قيمر Kimaræ eidem Joanni defuncto metropolitam Casgaræ substituit. Multa Syriacè & Arabicè scripsit, quorum Catalogum Sobensis pag. 118. texit. Exstant ejus Homiliæ Syriacæ to. 1. Biblioth. Orient. p. 581. & 583. Arab. in Cod. Vat. 47. qui anno martyrum (imò *Hegiræ*) 959. sub Simeone Patriarcha Orientis scriptus esse dicitur. Obiit feria 5. die 12. (non tertia, ut perperàm apud Bar-hebræum legitur) Aprilis, anno Græcorum 1501. Hegiræ 586. quum annum ætatis ageret sexagesimum secundum cum mensibus duobus diebusque septemdecim. Sedit annos 14. menses 2. diesque 19. In Ecclesia Sabarjesu juxta Jesujabum Catholicum sepultus.

Elias III. Patriarcha Nestorianorum. Joan. metr. Gandisapor. Titus metr. Mosul, & Adiab. Jaballaha metr. Nisibis. Joan. metr. Hamdanæ. Joan. metr. Casgaræ. Sabarjesu metrop. Casgaræ.

XXXIII. IGNATIUS, qui & *Lazarus* Hasani Presbyteri Ebræ ܥܒܪܐ castri regionis Gubæ filius, monachus cœnobii Sergii, ab Athanasio Bar-Chetre Patriarcha in cœnobio Aaron Sigaræ Maphrianus ordinatus

Ignatius qui & Lazarus Maphrianus Jacobitarum.

tus eſt anno Græcorum 1454. quum Arabici ſermonis ignorantiam ad vitandam eam dignitatem nequidquam allegaſſet. Melitinæ, Amidæ, Moſuli, in cœnobio S. Matthæi, & Bagdadi à Jacobitis, ab Ebedjeſu Neſtorianorum Patriarcha, & à Mahometanis Principibus perhonorificè exceptus, quum in Eccleſia S. Thomæ Bagdadi in loco quem *Muchul* ܡܘܚܘܠ vocant, tres Diaconos ordinaſſet, Tagritum repetiit, ubi Arabicam linguam brevi didicit. Anno 1463. Athanaſium Patriarcham in caſtro Zaidi commorantem adiit, rogaturus, ut cœnobium ſancti Matthæi, cujus metropolita per id tempus obierat, ad ſuam, hoc eſt, Maphriani juriſdictionem adjiceret: Niniven enim, cœnobium illud, & Tagritum urbem in unam Maphriani Diœceſim conjungi deſiderabat. Contrà Tagritenſes veriti, ne is in urbe Ninive, aut in cœnobio Sedem figeret, antiqua Eccleſiarum jura ſervari poſtulabant. Athanaſius inductum à Cyriaci Patriarchæ tempore morem, metropolitam ſcilicet Ninives Cœnobiique à Maphriano diverſum conſtituendi, infringi vetuit. Et hæc quidem Patriarchæ ſententia fuit. Ignatius verò nihil intentatum reliquit, ut conſilium ſuum ad exitum perduceret. Quum itaque ad Synodum à Joanne Mardæ Epiſcopo anno Græcorum 1464. convocatam acceſſiſſet, ejuſdem Joannis operâ, additis Moſulanæ urbis Præſidis mandatis, Ninivitas cœnobitaſque compulit, ut ſibi tamquam eorum metropolitæ obedientiam exhiberent. Atque ita Moſulanam Diœceſim, qua cœnobium & Ninive continebantur, Tagritenſi copulavit: quam poſteà unionem idem Athanaſius Patriarcha in Synodo anno 1466. in cœnobio Barſumæ coacta confirmavit, ut dictum eſt ſuprà pag. 362. Hic Bar-hebræus ordinem deſcribit, quo Matthæani cœnobitæ aliique ſubjecti oppidani Maphrianum excepere: quem ad ſua uſque tempora exactè obſervari teſtatur. Primùm, inquit, Ignatius in Cœnobium perrexit: deinde ſuperiorem Danielis pagum, quem ܟܦܪ ܕܢܝܐܝܠ ܥܠܝܐ Syri appellant, petiit: ubi mulam dono accepit: mox Beth-Cudidam ܒܝܬ ܩܘܕܝܕܐ demùm Bartelam ܒܪܛܠܝ. Anno 1466. Mahometani Gozartæ Cardoæ apud Oratorium Jacobitarum turrim cum fano ſectæ ſuæ excitarunt. Ignatius verò duo Oratoria exſtruxit: alterum in Bartela, Bagdadi apud Eccleſiam S. Thomæ alterum. Anno 1470. Abraham quidam Presbyter, qui repudiata uxore alteram duxerat, à Maphriano ſacerdotio dejectus, eundem apud Arabas Moſulanos accuſavit, quod Mahometanorum filias Chriſtianis viris matrimonio conjungi præciperet. Calumniam confirmare ſatâgebat ex reſponſiva ejuſdem Maphriani epiſtola, qua Preſbyteris Tel-aphar pagi conſulentibus de filia cujuſdam Apoſtatæ, quam Chriſtiana mater fideli viro deſponſaverat, an in Eccleſia de more benedici deberet, nec ne; ipſe in hanc ſententiam reſcripſit: Niſi puella ſectam Mahometanam amplexa ſit, benedicatur. Moſulani puellam in carcerem detrudunt, mortemque comminantur, niſi ad patris ſectam tranſiret. Maphrianum prætereà exquiſitis ſuppliciis afficiunt, quod talia adversùs Mahometanos conſuluiſſet. Quadrageſimo die quum infelix ille Presbyter ſubitanea morte periiſſet, uterque liber è carcere dimittitur; & Puella quidem Hieroſolymam profecta, monaſticum habitum induit: Maphrianus verò Niniven ſe recepit; cujus incolæ Jacobitæ tercentum denarios Præſidi pro ejus redemptione perſolverant. ܘܫܠܡܘܗܝ ܕܢܝܫܐ ܗܢܐ ܡܦܪܝܢܐ. ܠܐܝܡܬܝ ܒܢܝܫܐ ܕܡܢܝܢ ܟܠܗ ܥܘܡܪ ܩܘܪܝܢܐ ܡܢܝ ܡܢܝܢܐ ܘܗܐ ܡܠܘܐ.

ܥܠܘܗܝ ܡܐܡܪܐ ܐܣܟܝܡܐ ܫܦܝܪܐ
ܒܡܫܘܚܬܐ ܕܡܪܝ ܒܠܝ ܥܒܕ ܡܪܝ
ܐܦܪܝܡ ܘܡܪܝ ܝܥܩܘܒ.

Qua de re, (inquit Barhebræus) *elegantissimum carmen metro Mar Balæi edidit Mar Michaël magnus Patriarcha: aliaque duo carmina religiosissimus Jacobus Barsalibi, alterum scilicet metro Mar Ephræm, metro Mar Jacobi alterum.* Anno 1472. idem Maphrianus à Gemaleddino Mosuli Viziro ad Georgium Iberorum Regem allegatus fuit pro redemptione captivorum Mahometanorum, quos ille è ditione Arabum abduxerat. Anno 1475. quum cœnobium Barsumæ peteret, apud Anchalum ܐܢܚܠ regionis Nisibenæ vicum feria 5. die 14. Junii decessit. Cadaver cum cimeliis in cœnobium Ananiæ à discipulis deportatum fuit. Sedit annum unum supra viginti.

Joannes Sarugensis, Maphrianus Jacobitarum.

XXXIV. JOANNES SARUGENSIS, cœnobii Jacobi in monte Edessæ instaurator & archimandrita, anno Græcorum 1476. die 6. Novembris, feria 6, ab Athanasio Barchetre Maphrianus ordinatus, anno 1478. Michaeli Patriarchæ, qui Athanasium excepit, manum imposuit. Eodem anno mortuo Timotheo Arabum Episcopo, Abujaferum monachum, ejusque discipulum Rahedum Episcopos instituit: & huic quidem diœcesim ܕܝܠܗ ܕܥܪܒܝܐ ܘܒܠܕ Arabum, & Baladæ, & cœnobii Moallak attribuit, imposito ei Joannis nomine; Abujafero verò ܠܬܠܥܦܪ ܘܐܒܘܡܪܝܐ Tel-Aphar, & Abu-Mariæ. Anno 1482. quum Noraddinus Zanghæus Damasci dominus in urbe Mosul moraretur, Curdi in cœnobium sancti Matthæi invasere, Matthæo archimandrita & Denha Incluso interfectis. Anno sequenti Arabes Gozartæ Cardoæ, productis falsis instrumentis, cœnobium apud eam urbem situm usurparunt, Basilio ܡܪܩܝܢܐ *Marciano* ejusdem loci Episcopo in carcerem detruso. Gaziræi Jacobitæ Episcopum suum soluto pretio è carcere solvi, cœnobiumque sibi restitui curarunt. Anno 1489. dissidium Maphrianum inter & Patriarcham Michaelem ortum est propter Hassassinitas, qui à Cyriaci Patriarchæ ævo propter illa Liturgiæ verba, *Panem cœlestem frangimus*, ab Ecclesia Jacobitica separati fuerant, & sub Joanne Maphriano reconciliari postulabant. Quum enim ii Michaëlem adiissent, rogarunt, ut Episcopum sibi ordinaret. Et quamvis Michaël postulata eorum rejecisset, inquiens, eos sub Maphriani potestate constitutos Episcopo minimè indigere; Maphrianus tamen ægrè ferens, quod ad Patriarcham confugissent, palam & ubique eos susceptoresque eorum anathematizare cœpit. Michael missis ad Joannem duobus monachis, hominem reprehendit, quod talia in Hassassinitas effutiret. Cyriacus, ajebat, & Dionysius Telmaharensis omnem operam adhibuere, ut eos conciliarent, nec tamen potuere: tu verò volentes repellis, & accedentes rejicis. Joannes verò non modò in sua pertinacia perstitit, verùm & legatos Patriarchæ malè habuit: adeò ut apertum etiam schisma moliretur. Quod quum ejus Diœcesani acriter reprehendissent, eique ut Patriarchæ subjaceret suasissent, is Michaëlem adire veniamque ab eo petere proposuit. At Michaël rem in Synodo definiendam affirmans, Maphrianum in conspectum suum admittere noluit. Coacta itaque in cœnobio Barsumæ Synodo Maphrianus cum suis Episcopis adfuit, datoque chirographo subjectionem Patriarchæ promisit: atque ita cum eo reconciliatus fuit usque ad annum Græcorum 1499. quo abdicata sponte dignitate in cœnobium montis Edessæ se contulit. Sed paulò post muta-

Timotheus Epis. Arabum. Abujaferus Ep. Tel-Aphar. Joannes Rahedus Epis. Arabum.

Basilius Marcianus Episc. Gozartæ Cardoæ.

Dissidium propter Hassassinitas.

ta sententia, eundem Patriarcham rogavit, ut suam sibi dignitatem restitueret: qua recuperata, Niniven petiit: quumque super tectum magnæ Ecclesiæ Beth-Cudidæ aliquando dormiret, inde lapsus, periit mense Augusto anni Græcor. 1499. Hegiræ 584. (Id factum anno sequenti narratur ab eodem Bar-hebræo in 2. Par. hujus Chronici, ut dixi pag. 368.) Cadaver ad cœnobium S. Matthæi translatum. Sedit annos 45.

Jaballaha Patriarcha Nestorianorum.

74. JABALLAHA hujus nominis Secundus, Kajumæ Mosulani filius, Maipheractæ primùm Episcopus, deinde Metropolita Nisibis, demùm post Eliæ tertii obitum Sedem Patriarchalem invasit recepto in se septem millium aureorum tributo Principi Bagdadensi quotannis solvendo. Ordinatus est Dominica tertia Apostolorum, hoc est, post Pentecosten, anno Græcorum 1501. Manum ei imposuit Elias metropolita Beth-Garmæ. Ædibus Romæorum relictis, ubi præcessores Bagdadi habitare consueverant, Sedem fixit in Ecclesia B. Mariæ, quæ Syris ܥܘܩܒܬܐ ܕܬܠܝܬܝܐ *in tertio vico*, Arabibus العقبة *Alukaba* appellatur: ibique obiit sepultusque fuit feria 2. die 31. Januarii anno Græcor. 1533. Hegiræ 618. die 16. mensis undecimi, postquam annos 31 mensesque septem sedisset. Ordinavit Metropolitas 18. & Episcopos 37. Sub eo martyrium subiit, Amro teste, Ebedjesu cognomento ابو الغنايم Abulganajem, feria 6. die 20. Decembris anno Græcor. 1518. Hegiræ 604. die 27. Gemadi prioris.

Elias metrop. Beth-Garmæ.

Ebedjesu Abulganajem.

Sabarjesu Patriarcha Nestorianorum.

75. SABARJESU Jaballahæ ex fratre nepos, ab eodem Nuhadræ Episcopus, deinde Hazæ (*hoc est, Adiabenæ*) & Arbelæ Metropolita ordinatus, in Patriarcham consecratus est feria prima, die 31. Julii anno Græcorum 1533. præsentibus Ebedjesu metropolita Gandisapor, Salomone [1] metropolita Bassoræ, Josepho metropolita Mosul, Sabarjesu filio Messiæ metropolita Dokukæ, Jesujabo Malchonis metropolita Nisibis, Elia Sciariti Episcopo Ocbaræ, & Narsete Episcopo Tirhanæ. Obiit feria 2. die 15. Junii anno Græcorum 536. Hegiræ 622. die 8. mensis sexti, in Ecclesia Akabæ sepultus: quum annos 2. menses 10. diesque 18. sedisset.

Ebedjesu metrop. Gandisapor.
[1] Salomon metrop. Bassoræ.
Joseph metrop. Mosul.
Sabarjesu metrop. Dokukæ.
Jesujab metr. Nisibis.
Elias Episcop. Ocbaræ.
Narses Episc. Tirhanæ.

Sabarjesu Messiæ fil. Patriarcha Nestorianorum.

76. SABARJESU, Messia patre Bagdadensi natus, ex metropolita Dokukæ & Beth-Garmæ in Patriarcham ordinatus fuit Dominicâ in Albis die 26. Aprilis anno Græcorum 1537. Hegiræ 623. die 12. mensis 4. Obiit Sabbato die 20. Maii anno Græcorum 1567. Hegiræ 654. die 23. Rabii posterioris: quum sedisset annos 30. cum diebus 20. Cadaver in Ecclesia SS. Sergii & Bacchi sepultum.

Gregorius qui & Jacobus, Maphrianus Jacobitarum.

XXXV. GREGORIUS, qui & Jacobus, Michaëlis Patriarchæ ex fratre nepos, insciis Orientalibus Dominica post Epiphaniam anno Græcorum 1500. ab eodem Michaële Maphrianus in locum Joannis Sarugensis ordinatus, soluta ingenti pecuniæ summa ab infideli Mosul principe vix obtinuit, ut Sigaræ, Choboræ, & Nisibi præesset. Nam Matthæani cœnobitæ cum Ninivitis, Mosulanis & Tagritensibus convenerant, ut *Charimum Maseæ filium* ܟܪܝܡ ܒܪ ܡܣܥܐ cœnobii S. Matthæi monachum ex urbe Tagrito oriundum à quatuor Episcopis Orientalibus, Ignatio scilicet, qui & Gabriel Joannis Episcopo Urmiæ ܐܘܪܡܝ in Adorbigana, Joanne qui & Rahed Episcopo Arabum, Saliba Episcopo ejusdem cœnobii, & Basilio qui & Matthæus,

Ignatius Episc. Urmiæ.
Joannes Episc. Arabum.
Saliba Episc. cœnobii S. Matthæi.
Basilius Episc. Bagdad.

NOTA.

[1] *Salomone*. Ejus scripta recenset Sobensis in Catalogo pag. 121. isque est, ex quo seriem Patriarcharum Chaldæorum descripsi pag. 387.

thæus, Episcopo Bagdadi, in Maphrianum eligi & ad Patriarcham consecrationis causa adduci curarent. Quum autem Gregorium à patruo ordinatum accepissent, oblata Mosulano Præsidi duplo majori quam is dederat, pecunia, ei quidem ingressum urbis Mosul Ninivesque & Cœnobii interdixere; Charimum verò in cœnobio Sancti Matthæi Sabbato ante Dominicam Palmarum ejusdem anni Græcorum 1500. Hegiræ 585. Maphrianum ordinarunt, imposito Dionysii nomine. At Gregorius annuum tributum duorum millium aureorum in se recipiens, Dionysium anno Hegiræ 586. feria 2. die 10. mensis sexti in carcerem detrusum, vigesimo tertio post die vestibus Pontificiis in Ecclesia Mosul exui, deinde in regionem Maipheractæ & Hatachæ relegari fecit: atque ita quum totum sibi Orientem subjecisset, fratremque suum JosueLabeonem post Michaëlis Magni obitum Patriarcham Occidenti præfecisset, obiit in Haël castro montis Sigaræ die 12. Octobris anno Græcorum 1526. Cadaver in cœnobium S. Matthæi translatum. Ædificavit cellam Maphriani apud majorem Bartelæ Ecclesiam. Ejus & Dionysii causa schisma in Oriente duravit usque ad utriusque obitum. Dionysius autem obiit die 24. Decembris anno Græcorum 1515. Hegiræ 600. in majori Maipheractæ Ecclesia sepultus.

Dionysius, qui & Charimus Maseæ fil. Maphrianus Jacobitarum.

XXXVI. IGNATIUS, qui & *David* monachus, discipulus Barsumæ cognomento *Taphsis*, anno Græcorum 1526. quum Michaël junior Patriarcha qui & Josue Labeo, & Gregorius Maphrianus ejus frater obiissent, à Joanne Patriarcha, qui & Josue Scriba, in Maphrianum ordinatus die 27. Julii ejusdem anni urbem Mosul ingressus est. Tertio post anno Tagritum petiit, Jacobitas ejus urbis invisurus: à quibus cum incredibis lætitiæ significatione exceptus est, Evangelia crucesque præferentibus hymnosque Syriacè atque Arabice concinentibus. Quod quum Mahometani ægrè ferrent, Maphrianus quidem jussu Chaliphæ Bagdadensis in carcerem conjectus fuit; Tagritenses verò multam viginti millium aureorum persolverunt. Tagrito aufugiens, Niniven regreditur, ubi à Simeone Bartelæ principe exagitatus, Chaboram pergit, deinde in cœnobium Barsumæ, Joannem Patriarcham salutaturus, à quo Melitinæ urbis Episcopatu auctus, ad biennium ibi moratus est, donec Joannes in vivis fuit. Mortuo autem Joanne anno Græcorum 1553. ipse Ignatius in Patriarcham electus fuit, ut dixi à pag. 371. quod tùm primùm contigit, ut Maphrianus scilicet Orientalium ad dignitatem Patriarchæ Occidentalium eveheretur.

Ignatius, qui & David, Maphrianus Jacobitarum.

XXXVII. DIONYSIUS, qui & *Saliba* Capharsaltensis, ab eodem Ignatio statim atque in Patriarcham renunciatus est, ex Episcopo Gozartæ Maphrianus ordinatus, quum anno Græcorum 1542. adversùs Curdos in terram Capharsaltensium invadentes armatus procederet, lanceà confossus mense Septembri occubuit. Cadaver in eodem loco sepultum.

Dionysius, qui & Saliba Maphrianus Jacobitarum.

XXXVIII. JOANNES, qui & *Aaron Bar-Maadani*, ex metropolita Mardæ ab Ignatio Patriarcha Maphrianus Tagriti Orientisque anno Græcorum 1543. ordinatus, quum in urbe Ninive ad quinquennium mansisset, Bagdadum petiit anno 1548. ubi Carmen Syriacum metro dodecasyllabo de S. Aaron composuit. Anno 1554. die 3. Augusti Josephum Mardensem monachum Episcopum Gozartæ Cardoæ instituit, imposito Gregorii nomine. Anno sequenti à Mosulanis & Ninivitis invitatus, post susceptam Hierosolymitanam peregrinationem, ægrè tandem adduci potuit, ut ad eos reditum faceret. Præfuit Orienti ad viginti annos. Anno 1564. post obitum Ignatii adversùs Dionysium cognomento Angur Patriarcha renuncia-

Joannes, qui & Aaron Bar-Maadani Maphrianus Jacobitarum.

Greg. qui & Joseph Episc. Gozartæ.

Saliba Ep. Alephi.

ciatus est, operâ Salibæ metropolitæ Alepi, ut dixi pag. 377. seditque usque ad annum 1574. quo decessit. Ejus temporibus claruere Bagdadi Archiatri fratres, Thomæ filii, Sciamsoddaule, Tagiddaule, & Fechroddaule, qui Athanasium Simeonem Bar-summana Episcopum Bagdadi, Joannis Maphriani æmulum, excedere urbe coëgerunt & in Hadatha oppido dies claudere. Floruit & Jacobus, qui & Severus ܒܪ ܫܟܘ *Bar-Sciacco*, aliàs ܒܪ ܥܝܣܘ Bar-Esau, Episcopus in cœnobio S. Matthæi, qui sub Joanne Bar-zugbi monacho Nestoriano cœnobii Beth-Koke regionis Arbelæ, Grammaticam & partem Dialecticæ didicit; sub Camaloddino autem Jonæ filio Philosopho Mosulano Philosophica Arabum Scriptorum opera evolvit: Scripsitque librum, cui *Dialogi* titulum fecit, sed & alia plura opera, quæ in Mosulani Præsidis potestatem venerunt. Obiit autem anno Græcorum 1542. quum ad Ignatium Patriarcham proficisceretur: nimirùm paulò postquam librum Thesaurorum, de quo dixi pag. 237. absolvisset. Cadaver ad cœnobium S. Matthæi translatum.

Athanasius Bar-Summana, Ep. Bagdad.

Jacobus, qui & Severus, Epis. cœnobii Sancti Matthæi.

Joannes Zugbi Nestorianus.

Ignatius, qui & Saliba Edessenus, Maphrianus Jacobitarum.

XXXIX. IGNATIUS, qui & *Saliba* Edessenus, Gregorii Bar-hebræi condiscipulus, anno 1557. Episcopus Alepi, assumpto Basilii nomine consecratus, Joannem Bar-maadani adversùs Dionysium Angur in Patriarcham inaugurari curavit anno 1564. à quo vicissim Maphrianus Orientis proclamatus fuit, imposito Ignatii nomine, ut dixi p. 377. Anno 1569. quum Dionysius operâ Bar-hebræi in Syria Patriarchalem dignitatem recuperasset, ipse Saliba Tripolim secedens, ibidem obiit feria 4. die 12. Junii ejusdem anni. Vacavit Sedes ad sexennium. Anno 1573. invadentibus in Assyriam Mogulorum copiis, ex urbibus Mosul, Ninive, adiacentibusque locis ingens Jacobitarum multitudo Arbelam se recepit, ubi operâ Denhæ Nestorianorum ejusdem loci metropolitæ Ecclesia sub nomine S. Behenami cum Episcopio & monachorum hospitio excitata est.

Jacobitarum Colonia Arbelæ.

77. MACHICHA in *Giugabad* جوغباد ditionis Nisibenæ loco natus, ex Metropolita Nisibis in Patriarcham ordinatus est Dominica quinta Quadragesimæ anno Græcor. 1568. Adfuerunt ordinationi Elias metropolita Gandisapor, seù Elamitidis, & Denha metropolita Arbelæ, qui competitores ejus fuerant: nec non Ebedjesu metropolita Mosul: Emmanuel Episcopus Arzuni: Joannes Episcopus Maipherkin: Elias Episcopus Hesnæ: Simeon Episcopus دشت Destæ: Gabriel Episcopus Haphton حفتون: Maraname Episcopus باداروں Beth-Daronæ: Jesujab Episcopus Nuhadræ: Jaballaha Episcopus Susæ شوش: Jesujab Episcopus حظيرة Chadiræ, qui Archidiaconi munere functus est: & Simeon Episcopus Buazichæ. Anno post Hulachus Mogulorum Tartarorumque Rex devicto Chalipha Bagdadum expugnavit feria 2. die 4. Februarii anno Græcorum 1569. Hagiræ 656. die 28. Moharrami: qui Machichæ ad habitandum Ædes Chaliphæ dedit, quas دار الدويدار *ædes Duidari* appellant: in quibus novam is Ecclesiam exstruxit. Obiit autem Sabbato post Dominicam in Albis die 18. Aprilis anno Græcorum 1576. Exequias celebrarunt Simeon metropolita Mosul, Emmanuel Episcopus Tirhanæ, Brichjesu Episcopus Vasetæ الواسطة, Joannes Episcopus Susæ, Joannes Episcopus كمول Camulæ, unàcum Presbyteris & populo Bagdadensi. Cadaver die sequenti in nova Ecclesia in Ædibus Duidari conditum.

Machicha Nestorianorum Patriarcha.

Elias metrop. Gandisapor. Denha metrop. Arbelæ. Ebedjesu metrop. Mosul. Emmanuel Ep. Arzuni. Joannes Episc. Maipherkin. Elias Ep. Hesnæ. Simeon Episc. Destæ. Gabriel Episc. Haphton. Maraname Ep. Beth-Daronæ. Jesujab Episc. Nuhadræ. Jaballaha Epis. Susæ. Jesujab Episc. Chadiræ. Simeon Episc. Buazichæ.

Simeon metr. Mosul. Emmanuel Ep. Tirhanæ. Brichjesu Epis. Vasetæ. Joannes Episc. Susæ. Joannes Episc. Camulæ.

78. DENHA ex oppido, quod رستاق *Rostakum* appellant, metropolita Arbelæ, Hazæ, & هودون Hodonæ, septimo post obitum Machichæ mense in Patriarcham ordinatus est Dominica tertia consecrationis Ecclesiæ die 15. Novembris anno Græ-

Denha Patriarcha Nestorianorum.

co-

Elias metrop. Gandisap. Simeon metr. Mosul. Elias metrop. Beth-Garmæ. Joannes metr. Adorbiganæ. Emmanuel Ep. Tirhanæ. Brichjesu Epis. Buazichæ. Saliba-Zacha Epis. Chalatæ. Brichjesu Epis. Vasetæ. Joannes Episc. Camulæ. Jesu-denah Ep. Mardæ. Maraname Ep. Beth-Dial. Jesu-Zacha Ep. Bagas. Ebedjesu Epis. Maaltæ. Melechjesu Ep. Nuhadræ. Simeon Episc. Telç &c. Matthçus Ep. Dasenç.

corum 1577. Adfuere Elias metropolita Gandisapor, qui ipsum ordinavit: Simeon metropolita Mosul, Elias metropolita Beth-Garmæ: Joannes metropolita Adorbiganæ: Emmanuel Episcopus Tirhanæ, qui Archidiaconi munus gessit: Brich-jesu Episcopus Buazichæ: Saliba-Zacha Episcopus اخلاط Chalatæ: Brichjesu Episcopus Vasetæ: Joannes Episcopus Camulæ: Jesu-denah Episcopus Mardæ: Maraname Episcopus باذبال Beth-Dial: Jesuzacha Episcopus Bagas: Ebedjesu Episcopus Maaltæ: Melech-jesu Episcopus Nuhadræ: Simeon Episcopus التل وبربري Telæ & Barbariæ: & Matthæus Episcopus داسن Dasenæ. Habitavit in Ædibus Chaliphæ ad Tigrim sitis, quas Hulachus Machichæ concesserat. Obiit feria 2. ineunte Jejunio Quadragesimæ, die 24. Februarii, anno Græcorum 1592. quum sedisset annos 16. mensesque tres. Cadaver in nova Ecclesia in Ædibus Chaliphæ apud Machicham conditum: unde posteà mense Martio anno Græcorum 1607. Hegiræ 695. die 24. Rabii posterioris, feria 5. quum Mahometani Christianos ex Ædibus Chaliphæ ejecissent, ad Ecclesiam سوق الثلاثه *vici tertii* nuncupatam, unàcum corpore Machichæ translatum est, ibique feria sexta conditum. Vacavit Sedes menses octo. De eo vide quæ ex Bar-hebræo recitavi pag. 251. 255. & 257.

Jaballaha Patriarcha Nestorianorum.

79. JABALLAHA ex genere Turcorum in regione الخطا Catajæ natus, metropolita تنكت Tanchet, octavo post Denhæ obitum mense operâ Asuti Ameræ jussuque Abakæ Tartarorum Regis in Patriarcham inauguratus est die Dominica Octobris,

cujus Antiphona ܢܥܘܠ ܒܬܘܕܝܬܐ *ingrediamur in confessione*, anno Græcorum 1593. Adfuere Maraname metropolita Gandisapor, qui eum ordinavit: Jesu-Zacha metropolita Nisibis: Moyses metropolita Arbelæ: Gabriel metropolita Mosul: Elias metropolita Beth-Garmæ: Abraham metropolita Hierusalem: Jesu-Sabran metropolita Tanchet: Brichjesu Episcopus Tirhanæ, qui Archidiaconi munere functus est: Ananjesu Episcopus Chalatæ: Simeon Episcopus Baladæ, & جسلونه Geslunæ: Jesudenah Episcopus Maipherkin: Georgius Episcopus Maaltæ: Simeon Episcopus Telæ & Barbariæ: Saliba-Zacha Episcopus Beth-Daronæ: Joseph Episcopus سلماس Salmasæ: Gabriel Episcopus Roltakæ: Abraham Episcopus اشنوخ Asnochæ: Matthæus Episcopus Dasenæ: Joannes Episcopus Susæ: Emmanuel Episcopus Hesnæ: Simeon Episcopus Arzuni: & Cyriacus Episcopus اسقطرا Socotoræ. Obiit Sabbato exeunte, ante Dominicam tertiam consecrationis Ecclesiæ, die 13. Novembris, anno Græcorum 1629. Hegiræ 717. die 7. mensis Romadani, quum annos 37. sedisset. Cadaver in Ecclesia S. Joannis, quam is ædificaverat, conditum: inde ad monasterium S. Michaëlis in regione Arbelæ translatum, postquam Mahometani Ecclesiam illam cum contiguo cœnobio occupassent. Vacavit Sedes mensibus 3. & diebus 8. Exstruxit amplum cœnobium apud Maragam urbem: viditque octo Mogulensium Reges: nimirùm Abakam, Achmedem, Argonem, Chichatum, Bajedum, Kazanum, Charabandam, & Abu-Saidum hujus filium. Sub eo claruit Ebedjesu metropolita Sobæ, & Armeniæ, Catalogi auctor, qui eidem Jaballahæ librum *Margaritarum* nuncupavit.

Maraname metrop. Gandisap. Jesu-Zacha metr. Nisibis. Moyses metr. Arbelç. Gabriel metr. Mosul. Elias metrop. Beth-Garmç. Abraham metrop. Hierusalem. Jesu-Sabran metr. Tanchet. Brichjesu Epis. Tirhanç. Ananjesu Epis. Chalatç. Simeon Episc. Baladç & Geslunæ. Jesudenah Ep. Maipherkin. Georgius Epis. Maaltæ. Simeon Episc. Telæ & Barbariæ. Saliba-Zacha Episcop. Beth-Daronæ. Joseph Episc. Salmasç. Gabriel Episc. Roltakç. Abraham Epis. Asnochç. Matth. Episc. Dasenç. Joannes Episc. Susç. Simeon Episc. Arzuni. Cyriacus Epis. Socotorç.

Ebedjesu Sobensis.

Timotheus Patriarcha Nestorianorum.

80. TIMOTHEUS anno Græcorum 1629. mense Februario in Patriarcham Nestorianorum ordinatus est.

Appendix ad Catalogum Patriarcharũ Nestorianorum ex diversis Codicibus mss.

Atque hìc definit Catalogus Patriarcharum Chaldæorum Amri, Salomonis, Eliæ, & Anonymi. Barhebræus in tertia parte Chronici Syriaci seriem eorum Patriarcharum usque ad ordinationem Jaballahæ perducit, ut dixi pag. 257. In Vita Athanasii Jacobitarum Maphriani ad annum Græcor. 1671. Christi 1360. fit mentio DENHÆ Nestorianorum Pa-

Denha Patriarcha Nestorian.

Patriarchæ, qui Dioſcori Bar-Kainæi partes adversùs eundem Athanaſium ſuſtinuiſſe dicitur. Sequentium Patriarcharum nomina ex manuſcriptis Vaticanis eruta accipe.

Simeon Patriarcha.

SIMEON anno Græcor. 1789. die 29. Novemb. *Ex Cod. Syr. Vatic.* 32. *fol.* 240. SIMEON anno Græcorum 1801. Thomam & Joannem Epiſcopos in regionem Malabar miſit. Obiit anno 1813.

Elias Patriarcha.

ELIAS eodem anno Simeoni ſuccedit. Anno ſequenti Jaballaham, Denham, & Jacobum Epiſcopos in regionem Malabar mittit. Obiit anno 1815.

Simeon Patriarcha.

SIMEON Eliæ ſuccedit eodem anno 1815. *Ex Cod. Syr.* 5. *Catalogi qui ad calcem hujus Tomi ſubjicitur.*

Simeon Patriarcha & Jeſujab Metropolita.

SIMEON Patriarcha, & Jeſujab metropolita ejus frater, menſe Octobri anno Græcorum 1842. *Cod. Syr.* 1. *ad calcem hujus Tomi.*

Simeon Patriarcha.

SIMEON anno Græcorum 1850. *Ex Cod. ms. Collegii Maronitarum quem citavi tom.* 1. *pag.* 524.

Jeſujab Metropolita.

JESUJAB metropolita & adminiſtrator Sedis vacantis, die 19. Octobris anno Græcorum 1850. *Ex Cod. Amidenſi* 1. *quem citavi tom.* 1. *pag.* 581.

Simeon Mama Patriarcha.

SIMEON Mama obiit anno Græcorum 1862. Chriſti 1551. *Vide tom.* 1. *pag.* 524. Quo tempore à Chaldæis orthodoxis electus fuit

Joannes Sulaka Patriarcha orthodoxus.

JOANNES SULAKA, *tom.* 1. *pag. citat.* & *ſeqq.* Deinde

Abdjeſu Patriarcha orthodoxus.

ABDJESU anno Græcorum 1865. Chriſti 1554. *Tom.* 1. *à pag.* 536.

Ahatalla Patriarcha.

AHATALLA ſucceſſit Abdjeſu, *tom.* 1. *pag.* 538.

Simeon Denha Patriarcha.

SIMEON DENHA poſt Ahatallam, qui relicta Amida, ubi præceſſores ejus Sedem fixerant, in provinciam Zeinalbech ſeceſſit in finibus Perſidis ſitam. *Tom.* 1. *cit. pag.* 538. Ormi, ſeù Urmia urbs appellatur, ubi is reſedit, *in montanis Perſiæ* (inquit Naironus in Evopl. Par. 1. pag. 19.) *ad Armeniæ majoris confinia*, ubi ſucceſſores ejus, aſſumpto SIMEONIS nomine, commorari uſque in præſentem diem conſueverunt.

Simeon alter Patriarcha.

SIMEON alter poſt Denham, qui vivebat anno Chriſti 1617. quo Elias alter Neſtorianis Patriarcha Bagdadi præerat, teſtē Strozza in Præfatione ad diſputationem de Chaldæorum dogmatibus, citata *pag.* 538. *tom.* 1. Neſtoriani verò poſt Simeonis Mamæ obitum anno Græcorum 1862. adversùs Joannem Sulakam elegerunt

Simeon Bar-Mama Patriarcha Neſtorianus.

SIMEONEM BAR-MAMAM, qui eundem Sulakam à Mahometanis interimi curavit, ut *notavi tom.* 1. *pag.* 531. Bar-Mamæ ſucceſſit

Elias Patriarcha.

ELIAS, cujus unàcum Jeſujabo Sobæ, Armeniæ & Mardæ metropolita mentio fit die 2. Julii anno Græcorum 1871. *in Cod. Amid.* 7. *tom.* 1. *Biblioth. pag.* 583. Hic Simeonem Denham ex Aſſyria in provinciam Zeinalbech excedere coëgit: atque ex eo tempore uſque in præſentem diem duo Neſtorianorum Patriarchæ eſſe cœperunt, alter Simeonis nomine in Ormi in montanis Perſidis, alter Elias appellatus, Eliæ cujus ſuprà memini, ſucceſſor, qui in Aſſyria Bagdadi, ſeù Babyloniæ olim reſidebat; nunc verò in cœnobio S. Hormiſdæ ſeù Hermetis haud procul à Moſul, *teſte Nairono Evopl. pag.* 18.

Duo Neſtorianorum Patriarchæ: alter Simeon nomine in Perſidis confiniis, alter Elias appellatus in Aſſyria.

Elias Patriarcha.

ELIAS alter ex eadem familia, cujus mentio Fideique Profeſſio anno Græcorum 1897. menſe Decembri habetur *in Cod. Arabico ms. Vatic.* 156. & 157.

Elias Patriarcha orthodoxus.

ELIAS, qui ſub Paulo V. orthodoxam fidem amplexus eſt anno Græcorum 1921. Chriſti 1610. *Vide tom.* 1. *pag.* 543.

Elias Patriarcha.

ELIAS Maruagi filius Neſtorianus anno Græcorum 1993. menſe Septembri Hegiræ 1093. ex *Cod. Syriac.* 19. *ad calcem hujus tomi.*

Elias Patriarcha.

ELIAS anno Græcorum 2013. 2014. 2018. & 2024. qui Neſtorianis hodieque præeſt ex *Codicibus Syriacis* 6. 11. 15. 17. 20. & 21. *ad calcem hujus tomi.*

Patriarcha Chaldæorum Catholicorum ab Innoc. XI. Summo Pontifice inſtitutus.

Denique quum ſub Innocentio XI. operâ Miſſorum Apoſtolicorum Epiſcoporumque nonnullorum ejus gentis, plures in provincia Amidenſi ad Catholicam fidem ex hæreſi Neſtoriana tranſiiſſent, idem Summus Pontifex conſtituit illis novum Patriarcham Catholicum,

Joſeph I. Patriarcha.

JOSEPHUM nomine, qui Sedem Amidæ, vulgò *Charamit*, ſeù *Diarbecbir*, fixit, *Naironus in Evopl. pag.* 19.

Joſeph II. Patriarcha.

JOSEPH hujus nominis ſecundus ejuſdem diſcipulus circa annum Chriſti 1700. ſpontè abdi-

Joseph III. Patriarcha.

cantem excepit. Tertius ejusdem appellationis JOSEPHUS Catholicam Chaldæorum Ecclesiam hodieque regit.

Notitia Episcopatuum Orientis ex Amro.

Amrus & Elias Catalogo Patriarcharum subjungunt Tabulam Sedium Metropolitanarum & Episcopalium eidem Patriarchæ Orientis subjectarum: quas hic in gratiam eruditionis Ecclesiasticæ studiosorum describere juvat.

Tabula Amri.

اما مطارنة فطرك المشرق وكراسيهم . فاولهم مطران جنديسابور وهو صاحب اليمين والذى يميم الفطرك باتفاق الابا والمومنين . ب مطران نصيبين . ج مطران البصرة . د مطران الموصل واثور . ه مطران اربل وحزة . و مطران باجرمى . ز مطران حلوان . ح مطران فارس . ط مطران مارو . ى مطران هرة . يا مطران قطربة . يب مطران الصين . يج مطران الهند . يد مطران بردع . يه مطران دمشق . يو مطران الرى وطبرستان . يز مطران الديلم . يح مطران سمرقند . يط مطران الترك . ك مطران حلب . كا مطران سجستان . كب مطران اورشليم . كج مطران خان بالق والفالق . كد مطران تنكت . كه مطران كاشغار والنواكث . وكل واحد من هولاى المطارنة له اساقفة . فمنهم من له اثنى عشر اسقفا ومنهم من له ستة . والذى هم اصحاب الاختيار واسياميذ الفطرك هم سبعة . مطران جنديسابور والبصرة والموصل واربل وباجرمى وحلوان ومطران نصيبين وهو الثاني .

Hi sunt metropolitæ Patriarchæ Orientis, eorumque Sedes. 1. Metropolita Gandisapor, qui primas tenet, & Patriarcham ordinat, consentientibus Patribus atque fidelibus. 2. Metropolita Nisibis. 3. Metropolita Bassoræ. 4. Metropolita Mosul & Athur (hoc est, Ninives.) *5. Metropolita Arbelæ & Hazæ* (*seù* Adjabenæ.) *6. Metropolita Beth-Garmæ. 7. Metropolita Halavanæ. 8. Metropolita Persidis. 9. Metropolita Maru. 10. Metropolita Haræ. 11. Metropolita Katrabæ. 12. Metropolita Sinarum. 13. Metropolita Indiarum. 14. Metropolita Bardaæ. 15. Metropolita Damasci. 16. Metropolita Rajæ & Tabrestanæ. 17. Metropolita Dilumitarum. 18. Metropolita Samarkandæ. 19. Metropolita Turchistanæ. 20. Metropolita Halabæ. 21. Metropolita Segestanæ* (quæ sequuntur usque ad num. 25. ad marginem adnotata sunt.) *22. Metropolita Hierusalem. 23. Metropolita Chan-Balek & Phalek. 24. Metropolita Tanchet. 25. Metropolita Chasemgaræ & Nuachethæ. Et quidem unusquisque horum Metropolitarum subjectos habet Episcopos, alius duodecim, & alius sex. Qui verò ad electionem & ordinationem Patriarchæ jus habent, septem sunt: nempè Metropolita Gandisapor, & Bassoræ, & Mosul, & Arbelæ, & Beth-Garmæ, & Halavanæ, & Metropolita Nisibis, qui secundas tenet.*

Notitia Episcopatuum Orientis ex Elia Metropolita Damasci.

Tabula Eliæ Metropolitæ Damasci.

اما اساقفة هوفركيا الجاثليق . اسقف كشكر . اسقف الطيرهان . اسقف دير هرقل . اسقف الحيرة . اسقف الانبار . اسقف الصن . اسقف عكبرا . اسقف الراذان . اسقف نفر . اسقف القصرا . اسقف بادرايا باكسايا . بطل وصار هذا الكرسى لاسقف كشكر . اسقف عبد اسى . اسقف البوازيخ . اما اساقفة هوفركيا جنديسابور وهو الناظر . اسقف كرخ لادن والسوس . اسقف الاهواز . اسقف تستر . اسقف مهرجان قدق . اما اساقفة هوفركيا نصيبين . اسقف بلد . اسقف باقردى . اسقف ارزن . هوفركيا البصرة . اسقف دستميسان . اسقف نهر المراة . هوفركيا الموصل . اسقف بانهدرا . اسقف بابغاش . اسقف دامن . اسقف نينوى . اسقف الحديثه . اسقف الباديه . هوفركيا باجرمى . اسقف شهرقدت . اسقف دقوقا . اسقف البوازيخ . نقل من هوفركيا باجرمى وجعل فى هوفركيا الجاثليق . اسقف درابـاد . اسقف خانيجار ولاشوم . هوفركيا الشام . اسقف حلب . اسقف بيت المقدس . اسقف منبج . اسقف المصيصه . اسقف طرسوس وملطيه . هوفركيا الرى . اسقف جرجان . هوفركيا هراة . اسقف سجستان . هوفركيا مرو . اسقف ديرحنس . اسقف دمادوت . اسقف دعبرسناى . هوفركيا ارمينيه . هوفركيا قند .

قند . مطران فارس اساقفته . اسقف شيراز .
اسقف اصطخر . اسقف سابور . اسقف كرمان .
اسقف درابجرد . اسقف سيراف . اسقف هرمزديت .
اسقف مقوطرا . مطران بردعة اساقفته . مطران
حلوان اساقفته . اسقف الدينور . اسقف
همذان . اسقف نهاوند . اسقف الكوج .

Nomina Episcoporum Provinciæ [1] *Patriarchæ. Episcopus Cascaræ. Episcopus Tirhanæ. Episcopus Dair-Heraclii. Episcopus Hirtæ. Episcopus Anbaræ. Episcopus Senæ. Episcopus Ocbaræ. Episcopus Radani. Episcopus Napharæ. Episcopus Kosræ. Episcopus Badarajæ Bacsajæ: suppressus posteà, & ad Episcopatum Cascaræ adjunctus. Episcopus Abdasæ. Episcopus Buazichæ.* Nomina Episcoporum provinciæ Gandisapor, qui præses est. *Episcopus oppidi Ledan & Susæ. Episcopus Huzitarum. Episcopus Tesræ. Episcopus Mahargan-Kadak.* Nomina Episcoporum provinciæ Nisibis. *Episcopus Baladæ. Episcopus Bakerdæ. Episcopus Arzuni.* Provincia Bassoræ. *Episcopus Destesanæ. Episcopus Nahar-al-marah.* Provincia Mosul. *Episcopus Nubadræ. Episcopus Bagas. Episcopus Dasenæ. Episcopus Ninives. Episcopus Hadathæ. Episcopus Badiæ.* Provincia Beth-Garmæ. *Episcopus Sciabarkadtæ. Episcopus Dakukæ. Episcopus Buazichæ, quæ posteà ad Diœcesim Patriarchæ translata est. Episcopus Darabadæ. Episcopus Chanigiaræ & Lasciumæ.* Provincia Damasci. *Episcopus Alepi. Episcopus Hierusalem. Episcopus Manbegæ. Episcopus Mopsvestiæ. Episcopus Tarsi & Malatiæ.* Provincia Rajæ. *Episcopus Gergianæ.* Provincia Haræ. *Episcopus Segestanæ.* Provincia Maru.

NOTA.

1 *Provinciæ Patriarchæ.* In Pontificali Chaldæorum Cod. Amid. V. inter Episc. Provinciæ Patriarchalis ordo hic præscribitur.

[illegible]

Postquam Patriarcha viduatam moriens Ecclesiam reliquit, conveniunt Sacerdotes, Episcopi, & fidelis plebs, hoc est medici & scribæ, qui in urbe Pacis Bagdado commorantur. Tùm arcessunt Episcopum Cascaræ, si quidem in vivis est: ipse enim est caput Episcoporum provinciæ magnæ & Patriarchalis, idemque dexteram Patriarchæ tenet, ejusque Sedem vacantem custodit. Quod si mortuus est, arcessunt Episcopum Zebæ. Et si hic non adsit, Episcopum Hirtæ & Akulæ. Quo absente, Episcopum Theroz-Sapor, quæ & Anbara. Et hoc absente, Episcopum Nipharæ: atque ita unum post alterum, donec ad Episcopum Kosræ deveniant. Quumque is advenerit, sedet in Patriarchio, omniaque munia Patriarchatus implet, præter ordinationem Episcoporum, & excepto quod Baculum non tenet, nec mitra utitur. Exactis autem tribus mensibus scribere debet ad cunctos Episcopos & Metropolitas, ut in urbem Pacis adveniant: quorum si quis morbo, aut aliqua infirmitate impeditus fuerit, suffragium suum propria manu scriptum per eos qui adveniunt Episcopos mittat. Metropolitarum autem unusquisque secum adducere debet tres Episcopos ex sua Provincia. Cætera descripsi tom. 1. p. 11. Atque hunc ritum ordinasse dicuntur Mar-Aba Patriarcha, Gabriel Metropolita Bassoræ, & Cyprianus Metropolita Nisibis.

ru. *Episcopus Dair-Hannes*. *Episcopus Damaduthæ*. *Episcopus Daabar-Sanajæ*. Provincia Armeniæ (ad Nisibenam adjuncta erat tempore Ebedjesu.) Provincia Kandæ (fortasse *Samarkandæ*.) Episcopi subjecti Metropolitæ Persidis. *Episcopus Sciraz*. *Episcopus Aftachar*. *Episcopus Sapor*. *Episcopus Caramaniæ*. *Episcopus Drangerdæ*. *Episcopus Siran*. *Episcopus Marmadit*. *Episcopus Socotoræ*. Provincia Bardaæ. Sub Metropolita Halavanæ, *Episcopus Dinur*. *Episcopus Hamdanæ*. *Episcopus Nahauand*. *Episcopus Georgianorum*. Alias fuisse Chaldæorum, seù Nestorianorum Episcopales Sedes, ex iis, quæ in Vitis Patriarcharum suprà adnotavi, colligere licet. Nunc ad Seriem Maphrianorum Jacobitarum regredior.

Gregorius Abulpharagius, qui & Bar-hebræus, Maphrianus Jacobitarum.

XL. GREGORIUS ABULPHARAGIUS, qui & *Bar-hebræus*, Chronici hujus Auctor, ab Ignatio Josue Patriarcha anno Græcorum 1575. feria 1. die 19. Januarii Maphrianus ordinatus, obiit anno Græcorum 1597. nocte feriæ 3. die 30. Junii. Cadaver ex urbe Maraga, ubi decessit, in cœnobium S. Matthæi deportatum, ibique conditum. Vacavit Sedes annis duobus. Gesta ejus partim ex ipso, partim ex Barsuma ejusdem fratre ac successore fusè descripsi à pag. 248. ad pag. 274.

Quæ sequuntur Maphrianorum Vitæ, ab anonymis adjectæ sunt.

Gregorius, qui & Barsuma Saphi, Barhebræi frater, Maphrianus Jacobitarum.

XLI. GREGORIUS, qui & *Barsuma* ܨܦܝ ܒܪ ܥܒܪܝܐ ܙܥܘܪܐ *Saphi Bar-hebræus junior*, senioris Abulpharagii frater, à Philoxeno Patriarcha in cœnobio Barsumæ anno Græcorum 1599. in festo S. Thomæ Maphrianus ordinatus, decessit in Bartela castro vigesimo Episcopatus anno. Cadaver in tumulo fratris conditum in cœnobio S. Matthæi quod in monte ܐܠܦܦ Elphephio situm est. Vacavit Sedes annis novem. Ignatium Bar-Vahib, qui & Bader Zache, Patriarcham recipere noluit, donec mortem Philoxeni Nemrod rescivit.

Gregorius, qui & Matthæus, Maphrianus Jacobitarum.

XLII. GREGORIUS qui & *Matthæus* Annæ Bartelensis filius archimandrita cœnobii S. Matthæi, ab Orientalibus ad Ignatium Bar-Vahib Patriarcham in cœnobium Ananiæ apud Marden situm adductus, ibidem anno Græc. 1628. Maphrianus ordinatus est. Dissidium ipsum inter & Ismaëlem Magedum Patriarcham exortum fusè descripsi pag. 383. Tabrizum urbem bis visitavit, ubi à Sciacro Sciarapho nobili Jacobita perhonorificè exceptus, Bartelensibus, Mosulanis, & Masudo Ameræ ܟܪܡܠܝܣ Carmelisæ domino charus fuit. Sedit annos 28. ordinavitque Episcopos duos, quorum alterum cœnobio S. Sergii in monte Sajo (quod معلق *Moallak* appellant) & urbi Sigaræ præfecit; alterum Maaræ ܡܥܪܬܐ, & Nisibi, & Gozartæ Cardoæ. Obiit in cœnobio S. Matthæi ineunte mense Januario anni Græcorum 1656. ad occidentalem altaris partem contrà Arcam S. Matthæi sepultus. Vacavit Sedes anni viginti.

Athanasius, qui & Abraham, Maphrianus Jacobitarum.

XLIII. ATHANASIUS, qui & *Abraham*, Ismaëlis Patriarchæ Syncellus, ab eodem anno Græc. 1676. feria 2. ineunte mense Octobri in festo S. Adæi Apostoli Maphrianus initiatus est. Monachum egerat sub Cyrillo Haæ Episcopo in cœnobio Crucis, quod supra ܚܝܫ Haam urbem situm est, anno ætatis decimo septimo. Inde quinto post anno ad cœnobium ܢܛܦܐ Nataphæ apud ܙܥܦܪܢ Zapharanum haud procul ab urbe Marde se contulit: demùm ab Ismaële Patriarcha ad Syncelli, & Maphriani dignitatem evectus fuit: idque post obitum *Dioscori Jacobi* ܒܪ ܩܝܢܝܐ *Barkainæi*, hoc est, *fusoris filii*, ejus Sedis invasoris. Erat is

Cyrillus Episc. Haæ.

Dioscorus, qui & Jacobus Bar-Kainæus, Epis. Damasci, deinde Maphrianus illegitimus.

is ex Hatacha ܗܬܟ urbe suprà Maipheractam sita oriundus; Damasci autem Episcopatum tenuit usque ad annum Græcorum 1671. quo Ismaëlem Patriarcham in cœnobio S. Jacobi Doctoris suprà monasterium Ananiæ commorantem adiit, rogaturus, ut Maphrianum Orientis se crearet. Quumque Patriarcha id fieri sine Orientalium consensu fas esse negaret, ipse oblata Salecho Mardæ domino quadraginta millium nummorum summâ subornatisque Amera Matthæo, Denha Nestorianorum Patriarcha, & Clero populoque oppidi Carmelisæ, ad cœnobium Sancti Matthæi contendit, cujus monachi Maphrianum eum proclamarunt. Rem notatu dignam narrat Auctor in hæc verba. ܟܕ ܕܝܢ ܢܣܒ

Denha Patriarcha Nestorianorum.

ܕܪܝܫܐ ܠܘܬܗ ܘܣܠܩ ܠܕܝܪܐ
ܕܡܪܝ ܡܬܝ ܐܝܟ ܕܢܬܡܢܐ
ܡܦܪܝܢܐ ܡܢ ܕܝܪܝܐ ܕܒܝܬ ܥܕܬܐ
ܠܥܠܡ ܘܠܐ ܫܡܝܥ
ܡܢ ܥܠܡ ܕܕܝܪܝܐ ܢܡܫܚܘܢ ܡܦܪܝܢܐ.
ܐܠܐ ܗܘ ܒܪ ܩܝܢܝܐ ܩܛܪ ܠܕܝܪܝܐ
ܘܐܦܩ ܚܘܛܪܐ ܕܪܥܝܘܬܐ ܡܢ
ܒܝܬ ܩܘܕܫܐ ܠܕܝܪܝܐ ܦܠܓ ܘܐܡܪ. ܕܐܢܬ
ܗܘܝ ܒܕܘܟܬ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܐܢܬ ܗܘܝ
ܒܕܘܟܬ ܐܦܣܩܘܦܐ. ܘܗܟܢܐ ܐܩܝܡ
ܠܗ ܕܝܪܝܐ ܡܢܗܘܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܡܢܗܘܢ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܡܢܗܘܢ ܩܪܘܝܐ ܘܡܙܡܪܢܐ
ܟܕ ܕܫܝܢ ܩܢܘܢܐ ܟܪܣܛܝܢܐ ܘܡܣܠܝܢ
ܥܝܕܐ ܥܕܬܢܝܐ. ܘܟܕ ܫܪܝܘ
ܒܬܫܡܫܬܐ ܕܣܝܡ ܐܝܕܐ: ܦܓܥܬ ܠܗܘܢ
ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ. ܘܐܡܪܘ ܥܠܘܗܝ:
ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗܘܢ ܐܢܫ ܕܦܪܫ

His itaque Bar-Kainæus assumptis, in cœnobium S. Matthæi ascendit, ut à monachis Maphrianus ordinaretur: rem admirandam & à sæculo inauditam! à monachis scilicet Maphrianum ordinari. Nihilominus Bar-Kainæus ad id monachos compulit: extractosque è Sacrario Pastorales Patrum Baculos, singulis monachis distribuens, huic quidem ajebat: Tu locum Patriarchæ imple: alteri verò, tu esto pro tali Episcopo. Atque ita ex monachis quendam constituit Patriarcham, alios Episcopos, & alios Lectores & Cantores, conculcato Christiano Canone, spretaque Ecclesiastica consuetudine. Quum verò Officium chirotoniæ inchoare vellent, occurrit eis Ordinatio Diaconorum, quam super eum recitarunt, quum nemo inter ipsos esset, qui Patrum ordinationem ab ordinatione Diaconorum discerneret. Sic igitur eum initiarunt, imò vitiarunt, (rem illegitimam & maxima reprehensione dignam) & Gregorii nomen sibi ipse imposuit. Quamobrem cunctorum Orientalium odium incurrit: ob illegitimam scilicet ejus ordinationem obstrepentium, quos inter & Joannes Presbyter Denhæ Presbyteri filius, qui Carmelisæ Ecclesiam regebat, publicè hominem traducens, nullo pacto, ajebat, adducar, ut Dioscorum, quem Joseph Beeza, & David monachi consecrarunt, Maphrianum admittam, nisi prius ab uno aliquo Patriarcha impositionem manus acceperit. Basilium [1] itaque Ciliciæ Patriarcham Dioscorus adiit, com-

NOTA.

1 *Basilium*. Is Michaëli secundo Patriarchæ Ciliciæ successit, ut dixi pag. 389. Philoxeni autem nomen gerebat, quum Damasci Episcopus esset.

commendatitiis Ameræ Matthæi, Denhæ Nestorianorum Catholici, & monachorum S. Matthæi literis munitus: à quo die 29. Junii in festo SS. Apostolorum Petri & Pauli anni Græcorum 1672. retento Gregorii nomine ordinatus, Bartelam petiit: inde Joannis Presbyteri præfati operâ ab Hasano Matthæi Ameræ fratre ejectus, Tagritum primùm, mox Bagdadum secessit, ubi orta ipsum inter & jurisperitos quosdam Mahometanos de rebus fidei controversiâ, interemptus est. Cadaver igni combustum, & in Euphratem fluvium projectum. Atque hic fuit Bar-Kainæi exitus. Athanasius verò post ejus interitum, ut mox dixi, initiatus, quum Mosul, Bartelam, Carmelisam, cœnobium Sancti Matthæi, Tagritum, Bagdadum, & Arbelam lustrasset, ordinatis ubique Diaconis & Presbyteris, anno Græcorum 1700. decessit. Sedit annos 24. Sub eo cœnobium S. Matthæi à Curdis direptum fuit anno Græcorum 1680. feria 1. die 25. Augusti: & sex post annis Ecclesia Arbelæ corruit. Vacavit Sedes annis 15.

Basilius, qui & Behenam Hedlensis, Maphrianus Jacobitarum.

XLIV. BASILIUS, qui & *Behenam*, in ܚܕܠ Hedla pago natus, quum sub Jacobo Stylita in Turri quadam apud Severinum vicum monachum egisset, ab Ignatio qui & Abraham Bar-Garib Patriarcha, anno Græcorum 1715. Maphrianus ordinatus, eidem Ignatio anno 1723. substituitur, ut dixi pag. 384.

Dioscorus, qui & Behenam Arabs, Maphrianus Jacobitarum.

XLV. DIOSCORUS, qui & *Behenam* ܛܝܝܐ *Arabs*, cognomento ܫܛܝ *Sciatti*, à Basilio Behenamo Patriarcha anno Græcorum 1726. in Maphrianum ordinatus est. Obiit anno 1728. Vacavit Sedes an. 5.

Basilius, qui & Barsuma Maadanensis, Maphrianus Jacobitarum.

XLVI. BASILIUS, qui & *Barsuma* Maadanensis in tribus cœnobiis, Abel scilicet in regione Maadan, Jacobi Inclusi apud Salacham, & Ananiæ haud procul à Marde monachum egit: deinde à Basilio Behenamo Patriarcha, qui eo Syncello usus fuerat, anno Græcorum 1733. Maphrianus ordinatus, obiit anno 1766. Cadaver in cœnobio Gubæ conditum.

Cyrillus, qui & Joseph Bar-Nisan Maphrianus Jacobitarum.

XLVII. CYRILLUS, qui & *Joseph Bar-Nisan*, ex Episcopo Damasci & Emesæ ab Ignatio Chaleph Patriarcha in Maphrianum anno Græcorum 1769. ordinatus, paucis post diebus decessit, ut dixi pag. 385. Nulla ejus mentio in vitis Maphrianorum.

Basilius, qui & Azizus, Maphrianus Jacobitarum.

XLVIII. BASILIUS, qui & *Azizus* ܥܙܝܙ filius sororis Chalephi Patriarchæ, in urbe ܣܥܪܬ *Seered*, natus, Josue monachi ac Presbyteri cœnobii Cartaminensis discipulus, anno Græcorum 1782. Maphrianus renunciatus, obiit feria 1. die 10. Septembris anni Græcorum 1798. Cadaver in cœnobio Gubæ sepultum. Vacavit Sedes annis 2.

Noë Libaniota, Maphrianus Jacobitarum.

XLIX. NOE Libaniota, ex Episcopo Emesæ ab Ignatio Bar-Sila Patriarcha anno Græcorum 1800. Maphrianus ordinatus, post ejusdem obitum anno 1805. ad Patriarchæ dignitatem evectus est. Vacavit Sedes annis 2.

Abraham Maphrianus Jacobitarum.

L. ABRAHAM in castro quod ܚܨܢܐ ܕܥܛܐ *arcem Attæ* vocant, natus, à Noë Patriarcha anno Græcorum 1807. in cœnobio Zapharanensi Maphrianus ordinatus est. Anno 1805. quum Ignatius Masudus Turabdinensium Patriarcha abdicasset, sublato schismate quod ab anno 1675. inductum fuerat, unus cunctis Jacobitis Patriarcha præfuit Noë, de quo suprà dixi. Anno 1807. feria 1. die 5. mensis Canun in Ecclesia Severini pagi in regione ܗܝܬܡ Haitamæ ab eodem Noë in locum Georgii Episcopi cœnobii S. Matthæi nuper defuncti initiatus fuit Stephanus Severinita ejusdem Georgii discipulus.

Stephanus Episcopus.

Huc-

Hucusque Auctor Appendicis ad tertiam partem Chronici Bar-hebræi.

CAPUT XLIII.

Dioscorus Episcopus Insulæ Cardoæ: Bar-Kainæus: Severus Cansarini, & Joannes Saba.

I. Dioscorus Ep. Insulę Cardoę.

DIOSCORUS, qui & Gabriel Bartelensis, monachus cœnobii Sancti Matthæi, à Gregorio Bar-hebræo Maphriano Episcopus Gozartæ, seù Insulæ Cardoæ ordinatus est feria 1. die 25. Novembris anni Græcorum 1597. Christi 1285. postquam ea Ecclesia per obitum Joannis Episcopi ad quinquennium vacasset, ut ex eodem Bar-hebræo dixi p. 256. & 262. Scripsit *Anaphoram*, quam edidit Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 492. Initium, ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܣܬܓܕ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ. *Domine Deus, qui adoraris ab omnibus.*

Dioscorus Bar-Kainæus. Severus Episc. Cansarini.

Eandem cum Bar. Kainęi atque Severi Anaphoris laudat cl. Stephanus Edenensis c. 7. de hæreticis Liturgiarum auctoribus nu. ult. in hæc verba ܡܟܝܠ ܐܦ ܐܝܬ ܗܘܝ ܐܢܐܦܘܪܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܕܕܝܘܣܩܘܪܘܣ ܕܓܙܪܬܐ ܘܕܒܪ ܩܝܢܝ ܘܕܣܘܝܪܐ ܕܩܢܣܪܝܢ ܘܫܪܟܐ. *Item exstant aliæ Anaphoræ, præter enumeratas, quas composuere Dioscorus Insulæ Cardoæ, Bar-Kainæus, Severus Cansarini &c.*

Porrò Bar-Kainæus Maphrianum Jacobitarum egit anno Græcorum 1671. ut dixi pag. 461. & Severus claruit sub Joanne Patriarchâ, cognomento Sedrarum, circa annum Græcorum 950. ut dixi pag. 335.

II. Joannes Saba, Episcopus cœnobii S. Matthæi.

Idem Edenensis in eod. cap. nu. 19. laudat Anaphoram Joannis Sabæ in hæc verba: ܝܘܚܢܢ ܣܒܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܡܬܝ. ܠܗ ܕܫܘܪܝܗ ܚܘܒܐ: ܚܘܒܐ ܡܫܡܠܝܐ ܕܠܘܬܟ ܘܕܠܘܬ ܚܕܕܐ: *Joannes Saba Episcopus cœnobii Sancti Matthæi, habet Liturgiam, cujus initium*, Charitatem perfectam erga te & erga alterutrum. Vixit autem hic Joannes circa annum Christi 990. de quo vide, quæ ex Bar-hebræo retuli pag. 429.

CAPUT XLIV.

Daniel Presbyter.

I. Daniel Presbyter, auctor Nomocanonis.

DANIEL Presbyter, Bar-hebræo æqualis, Nomocanonem scripsit, de quo hæc Abr. Echellensis in Indice ad calcem Eutychii Alexandrini Vindicati. *Daniel Doctor Syrus Jacobita, concinnavit Breviarium, seù Epitomen Constitutionum Ecclesiæ Jacobitarum Arabica lingua:* Continet capita septemdecim. 1. *De Ecclesia* الباب الاول في الكنيسة 2. *De Baptismo* في العماد 3. *De Eucharistia* في القربان 4. *De Jejuniis, & Festis, & Orationibus* في الاصوام والاعياد والصلوات 5. *De exequiis Defunctorum* في تجنيز الاموات 6. *De Ordinibus Sacerdotii* في مراتب الكهنوت 7. *De sponsalibus & matrimonio* في الاملاك والتزويج 8. *De testamentis* في الوصايا 9. *De divisione hæreditatis* في قسمة المواريث 10. *De venditione & emptione* في البيع والشرى 11. *De pignore* في الرهن 12. *De societate* في الشركة 13. *De deposito* في الوديعة 14. *De mutuo & commodo* في العارية 15. *De donationibus* في الهبات 16. *De legato* في الوقف 17. *De peccatis* في الكبائر. Ubi Bar-hebræi opus, inscriptum *Epitome Canonum*, de quo suprà à p. 299. in compendium redi-

redigens, his verbis librum absolvit:

فهذا ما سمح به الخاطر من اختصار بعض ابواب القوانين البيعية والاحكام العالميــة ومن اراد الاستقصا فى ذلك فعليه بمطالعة كتـــاب الهدايـــا لشيـخنـــا المغربـــان :

Atque hæc summatim ex Canonibus Ecclesiasticis & Judiciis secularibus decerpsi. Qui verò plura nosse desiderat, consulat librum directionum Doctoris nostri Maphriani: nimirùm, Gregorii Bar-hebræi.

II. Alia Danielis opera ex David Emeseno.

Sed & alia ejusdem Bar-hebræi opera Danielem interpretatum esse, vel in compendium redegisse, testatur David Emesenus ad calcem ejusdem Nomocanonis, qui olim ad cl. Ecchellensem pertinuit, nunc autem penes me est, in hæc verba.

قال داود الحمصى ان ملة السريان قد كان فنى عملها وعلومها الى ان ظهــر المطران يوسف بن غريب وله كتب مصححة وكذلك الربان يشوع بن حبرون وبعدهم الشيخ المرحوم دانيال ولـــه من المصنفات كتب عدة وهم كتاب ايثيقون وكتــاب اوصر رازى وكتاب اصول الدين . وكتاب صمحى مختصر . وكتاب ايســاغوجى مختصر وكتاب هدايـــا وهو هذا وغــيـــرهم .

Joseph Bar-Garib metropolita. Josue Ben-Hebron.

Syrorum gens, inquit David Emesenus, operibus & doctrinis caruit, donec floruit Josephus Bar-Garib metropolita, qui exactos libros edidit: deinde Raban Josue Ben-Hebron: quos subsequutus est Daniel Presbyter claræ memoriæ, qui plura opera composuit: nimirùm librum Ethicorum: & librum Thesauri mysteriorum: & librum de fundamentis fidei: & compendium libri Splendorum: & Epitomen libri Isagoges: & hunc librum Directionum: & alios prætereà libros.

III. Canones Joannis Patriarchæ.

Subjunguntur in eodem Codice Canones sex suprà viginti de diversis, auctore Joanne Patriarcha, quos idem David Emesenus descripsit.

CAPUT XLV.

Ignatius, qui & Joseph Bar-Vahib, Patriarcha Jacobitarum.

I. Ignatius, qui & Joseph Bar-Vahib, Patriarcha.

JOSEPH Vahibo Mardensi patre, unde cognomentum Bar-Vahib traxit, quum adhuc secularis esset, *Bader Zache* appellatus, ex Episcopo Mardæ in Patriarcham Jacobitarum, assumpto Ignatii nomine, Kalendis Januarii anno Græcorum 1604. Christi 1293. electus fuit. Obiit die 19. Aprilis anno Græcorum 1643. Christi 1332. ut dixi pag. 382. ubi Tractatum ejus de Alphabeto Syriaco deque Vocibus laudavi.

II. Ejus Anaphora & expositio Missæ.

Scripsit *Anaphoram*, cujus exemplar exstat in Cod. Nitr. 4. fol. 61. & in Cod. Nitr. 5. fol. 21. Initium:

ܐܠܗܐ ܟܣܝܐ ܘܠܐ ܡܬܕܪܟܢܐ :

Deus abscondite & incomprehensibilis. Prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Lit. Orient. pag. 528. Ejusque meminit Auctor Catalogi Anaphorarum apud Schultingium tom. 3. pag. 106. num. 39. licet in anno Christi de more hallucinetur, his verbis: *Beder*, idest, *Nicolai Zachi filii Vetrib* (*imò* Vahib) *Chaldaice composita* Anaphora *in monasterio Zapharanensi anno à nativitate Domini millesimo trigesimo quinto*: imò 1305. De eadem hæc Edenensis nu. 8. de Hæreticis Liturgiarum Auctoribus:

ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܕܗܘ ܝܘܣܦ
ܒܪ ܘܗܝܒ ܠܗ ܦܘܫܩܐ ܠܟܠܗ
ܩܘܪܒܐ ܘܐܦܩ ܒܗܘ . ܫܘܪܝܐ
ܐܠܗܐ ܟܣܝܐ ܘܠܐ ܡܬܕܪܟܢܐ :

Ignatius, qui & Joseph Bar-Vahib, edidit Expositionem Missæ, & Liturgiam,

giam, cujus initium: Domine Deus potens & incomprehensibilis. Verùm quæ his verbis incipit Anaphora, non hujus Ignatii est, sed Philoxeni Mabugensis, ut liquet ex Codd. Nitriensibus 4. fol. 216. & 5. fol. 185. & ex Renaudotio tom. 2. pag. 310.

CAPUT XLVI.

Ignatius Behenam, Patriarcha Jacobitarum.

I. Ignatius Behenamus ex Maphriano Patriarcha Jacobitarum.

IGNATIUS, qui & Behenamus cœnobii Cartaminensis monachus, in Hedla Bartelensis ditionis pago natus, ab Ignatio Bar-Garib anno Græcorum 1715. imposito Basilii nomine Maphrianus ordinatus, eidem Ignatio anno 1723. Patriarcha substitutus est. Obiit anno Græcorum 1766. quum tres suprà quadraginta annos sedisset, ut dixi pag. 384. & 385. De ejus in Patriarcham electione, hæc scribit Auctor Appendicis Par. 3. Chronici Syriaci. [illegible]

[illegible]

ܘܐܬܐ ܕܢܬܒ ܒܟܘܪܣܝܗ ܡܦܪܝܢ. ܘܟܕ
ܪܒܐ ܐܢܐ ܐܩܝܡ ܠܟܘܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܐܦ
ܩܕܝܫܐ ܐܢܛܘܢ ܡܛܪܢܐ. ܘܡܚܘܐ
ܫܘܠܛܢܐ ܠܦܛܪܝܪܟܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܫܝܚܝܐ
ܘܐܦܩܪܐ ܡܦܫ ܕܢܐܙܠܘܢ ܘܢܦܪܫܘܢܘܗܝ
ܘܗܘ ܒܥܡܠܐ ܕܒܝܬ ܡܪ ܒܪܨܘܡܐ
ܐܦܪܫܘܗܝ ܠܒܗܢܡ ܡܕܝܢܝܐ
ܐܩܝܡܘܗܝ ܦܛܪܝܪܟܐ ܥܠܝܗ ܐܠܗܐ
ܘܐܬܝܗܒܬ ܫܝܢܐ. ܘܗܘܐ ܚܕܘܬܐ
ܘܡܫܡܠܝܘܬܐ ܠܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܗܢܐ
ܕܝܘܣܩܘܪܘܣ ܥܪܒܐ ܕܗܘ ܒܗܢܡ
ܡܛܠ ܕܥܠ ܡܢ ܐܒܐ ܐܦܪܝܢܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܗܢܡ ܚܕܠܢܝܐ ܡܦܪܝܢܐ
ܠܡܕܢܚܐ ܒܫܢܬ ܐܚܟܘ.

Quum Mar Basilius Maphrianus, qui & Behenam Hedlensis, Hierosolymam anno 1722. petiisset ibique ad annum sequentem mansisset, obiit Patriarcha Mar Ignatius, qui & Abraham Bar-Garib, anno 1723. & in cœnobio Mar Ananiæ apud Marden sepultus fuit. Congregati itaque ad celebrandum ejus exequias Episcopi, inito consilio de communi Patre sibi constituendo, accedentibus Diœcesanorum suffragiis, elegerunt Behenamum Arabem virum justum & senem benedictum & venerabilem, virtutibus præclarum, & jejuniis, vigiliis atque orationibus insignem. Quumque iidem Diœcesani Soltanum Mardæ adire cogitarent, ut ipsum de peracta electione certiorem facerent, electumque, antequam Maphrianus ex Hierosolymorum regione regrederetur, in Patriarcham ordinarent: (nullum enim de proximo Maphriani adventu rumorem acceperant, mosque [1] *erat, ut vel Maphrianus in Patriarcham constitueretur, vel quemcumque is idoneum judicasset, ordinaret:) quum, inquam, Diœcesani simul congregati, electum Episcopum Dioscorum Behenamum Arabem consecrare pararent, en Maphrianus ex improviso Hierosolymis advenit, qui neque Patriarchæ Abrahæ Bar-Garib mortem, neque causam conventus Episcoporum perspectam habebat. Tùm verò Episcopi & Diœcesani attoniti, & ex præsentia Maphriani rubore suffusi confusique, noverunt ejus adventum ex divina dispositione ordinatum esse, ne scilicet in Ecclesia Dei schisma fieret: quoniam ab antiquis temporibus Sedes Patriarchalis Patri nostro Maphriano destinata erat. Confestim itaque fideles utrumque electum coram Soltano Mardæ statuerunt, ut quem is vellet, præficerent. Soltanus verò quum Maphrianum intuitus esset, juvenem aspectu decorum & sermone gratum, alterum verò senem conspexisset fractis viribus & infirmo corpore, ad Diœcesanos conversus: hic quidem, inquit, senex est morti proximus, iste verò juvenis corpore sano: eum igitur vobis Patriarcham constituere volo. Quibus verbis res definita est: deditque Soltanus Patriarchæ novam vestem honoris causa, præcipiens ut abirent eumque ordinarent. Itaque eodem quo Bar-Garib mortuus est, anno, Græcorum scilicet 1723. Behenamum Maphrianum in Patriarcham constituerunt, imposito ei Ignatii nomine: quod cœtui gentique nostræ* (hoc est, Jacobitarum) *gaudium & lætitiam peperit. Dioscorus verò Arabs, qui & Behenamus Sciatti, paulò post, hoc est, anno 1726. ab eodem Patriarcha Behenamo Hedlensi Maphrianus Orientis inauguratus fuit.*

Idem

NOTA.

1 *Mos erat*. Sequioris scilicet ævi, quando Maphriani nil aliud fere esse cœperunt, quàm designati Patriarcharum successores. Non ita priscis temporibus, quibus in electione quidem Patriarchæ ejusque ordinatione exigebatur Maphriani suffragium & præsentia; non tamen ad Patriarchæ dignitatem is transferri solebat, ut ex suprà dictis liquet. Ignatius David Maphrianus, teste Bar-hebræo, primus fuit, qui anno Græcorum 1533. Patriarchalem Sedem occupavit. Vide quæ notavi pag. 454.

II.
Ejus gesta, & scripta.

Idem Auctor de gestis scriptisque Behenami hæc suprà adnotarat.

[illegible]

Mortuo Maphriano Athanasio, qui & Abraham, quum Sedes Orientis annis 15. vacasset, anno Græcorum 1715. præfatus Behenamus Hedlensis ad Maphriani dignitatem vocatus est. Erat is alumnus sacri Cœnobii Cartaminensis, ubi monachum egit, & quidem cum fama castitatis, modestiæ, virtutumque omnium, nec non singularis doctrinæ, eruditionis, atque prudentiæ &c. Incluserat autem seipsum in Sena Longini magistri Mar Bassi Martyris, quæ Turris Gebennæ appellatur, suprà Aspen & infrà Hedlam pagum, unde ipse oriundus erat, sita: ubi dulcia de seipso deque tempore suo carmina conscripsit. Edidit & carmen de Mar Saba martyre, postquam ab Ignatio Abrahamo Bar-Garib Maphrianus ordinatus est. Præceptorem habuit Jacobum monachum & Stylitam, senem benedictum & sanctum, qui in Turri apud Severinum pagum inclusus quum esset, à maledictis Curdis Beth-Garudæ noctu interemptus fuit. Profectus itaque in Orientem Maphrianus hic Behenamus, propter doctrinam suam probosque mores perhonorificè exceptus est: scripsitque Carmen de S. Behenamo, aliaque plura Carmina orationesque de diversis: sed & elegantem in Ecclesia Anaphoram reliquit ordine Alphabetico elaboratam, instar ejus, quam Mar Michaël magnus composuit: Cujus meminit Auctor Catalogi Liturgiarum apud Schultingium num. ult. his verbis: *Bebenam Patriarchæ Antiocheni* Anaphora *Chaldaicè composita Damasci anno à nativitate Domini* 1430.

Carmina diversa.

Carmen de S. Saba martyre.

Carmen de S. Behenamo martyre.

Anaphora.

CAPUT XLVII.

Joannes, qui & Ananias Xenajas Patriarcha Jacobitarum.

I. Joannes Ananias Xenajas Patriarcha.

ANANIAS Xenajas Silæ filius, ab Ignatio Chalepho Episcopus Amidæ, imposito *Joannis* nomine, ordinatus, eidem anno Græcorum 1795. in Patriarchatu successit. Obiit anno 1804. ut dixi pag. 386.

II. Ejus Anaphora.

Scripsit *Anaphoram*, cujus meminit Schultingius num. 38. licet in ætate Auctoris hallucinatus sit, inquiens: *Joannis Ignatii Patriarchæ Antiocheni* Anaphora *Chaldaicè composita, anno à nativitate Domini* 1023. Exstat in Cod. Nitr. 4. fol. 102. Initium: [illegible] *Deus Pater & Dominus universorum*.

CAPUT XLVIII.

Noë Patriarcha Jacobitarum.

I. Noë Patriarcha Jacobitarū.

NOE in Bacupha montis Libani oppido anno Græcorum 1762. Christi 1451. natus, à Joanne Bar-Sila ex Episcopo Emesæ & Jacobitarum in Phœnicia commorantium anno Græcorum 1801. Maphrianus initiatus, quarto post anno eidem Joanni in Patriarcham subrogatus fuit, ut suprà dixi pag. 386.

II. Ejus Carmina Syriaca.

Exstant ejus *Carmina Syriaca* LXVIII. in Cod. 45. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 616. ex quibus annum nativitatis ejusdem collegi.

III. Orationes de Fide Jacobitarum, & Homilia de B. Virgine, Arabicè.

Arabicè scripsit tres illas *Orationes*, quarum suprà memini pag. 67. ubi de Jacobo Baradæo: nimirùm, *Catechesim*, seù Tractatum de fide Jacobitarum: *Encomium in Jacobitas*, quod sermo de Fide Syrorum inscribitur: & *Homiliam de Annunciatione B. Virginis*. Id colligo ex Codice trigesimo Catalogi, quem ad calcem hujus tomi subjicio, ubi fol. 133. hæc Noë de seipso adnotat:

[illegible]

Explicit, ut reperi. Orate pro mea ruditate. Die undecima Aprilis, feria tertia, hora nona, anno Græcorum 1819. *in urbe Beræa exaravit Noë peccator*. Fol. verò 142. compositæ à se Homiliæ de Annunciatione B. Virginis titulum hunc præfigit.

[illegible]

Homilia, quam Noë in urbe Mosul anno Græcorum 1803. *habuit, adversùs eos, qui Mariam Dei genitricem esse negant, nec festum gloriosæ Annunciationis celebrant*. Initium,

بسم الاب البسيط والابن الوسيط والروح الفارقليط الخ .

In nomine Patris simplicis, & Filii mediatoris, & Spiritus Parácliti &c. Atqui hæc Homilia eadem est ac illa, quæ Jacobo Baradæo unàcum duabus præcedentibus Orationibus in ms. Codice Collegii Maronitarum perperàm tribuitur, ut nuper collatione facta didici: idem quoque hujus ac illarum duarum stylus eademque phrasis unum eundemque Noë Auctorem esse arguit. Quod ideò notatum hìc volui, quia pag. 68. à Baradæo quidem Orationes illas rejeci,

jeci; quis tamen earum auctor esset, in dubio reliqui.

IV. Breviarium Chronici.

In eodem Codice 30. fol. 138. idem Noë res in Oriente, ac præsertim in Mesopotamia gestas ad suam usque ætatem, hoc est, ad annum Græcorum 1807. Christi 1496. breviter describit in hæc verba:

فقد زعموا المورخون ان من هبوط ادم ابو البشر الى سنتنا هذه وهي الف وثمانماية وسبعة يونانية ستة الف وتسعماية وسبعة وثمانين . شيث ولد ستة الف وتسعماية وتسعة وستين . ارتفاع حنوخ الى الفردوس وظهور علم النجوم خمسة الاف وثمانماية وثمانين . طوفان نوح اربعة الاف وخمساية وسبعين . ابراهيم الخليل ثلثة الاف وخمساية وتسعة وثلاثين . موسى الكليم ثلثة الاف ومايتين واثنين وسبعين . داود النبي الفين وخمساية وثمانية وثلثين . سليمان ولده الفين واربعماية وتسعة وسبعين . اسكندر ذو القرنين الف وثمانماية وسبعة . ولادة سيدنا يسوع المسيح الف واربعماية وثمانية وتسعين . صعوده الى السما الف واربعماية وخمسة وستون . ولادة محمد تسعماية وخمسين . هجرته تسعماية وواحدة . وفاته وخلافة ابوبكر ثمانماية وخمسة وثمانين . وفاته وخلافة عمر ثمانماية واربعة وثمانين . مقتله وخلافة عثمان ثمانماية وخمسة وسبعين . قتله وخلافة على ثمانماية وثلاثة وستين . ظهور معاوية ابن ابى سفيان اول دولة بنى امية ثمانماية وسبعة وخمسين . ظهور ابو مسلم الخراساني وابتدى دولة بنى العباس اولهم السفاح سبعماية وسبعة عشر . عمارة بغداد الجديدة بايام المنصور ابن العباس ستماية وخمسة واربعين . جلوس الملك جلال الدين السلجوقي اول ملك السلجوقية اربعماية وثمانية واربعين . ظهور دولة بنى ارتق اربعماية واثنين وثلاثين . ملك نجم الدين الذى غازى ماردين اربعماية واحد وثلاثين . عمارة سور ماردين مايتين وخمسة وثمانين . حدوث الزلزلة وهدمة اخلاط وارجيش مايتين واحد وخمسين . ظهور جنكزخان اول ملوك المغل مايتين وخمسة واربعين . جلوس هلاكو خان واخذ بغداد وقتل الخليفة المستعصم مايتان وخمسة وثلاثين . وبها حاصر ماردين وما اخذها . غرقة بغداد وتوفى اويس بيك ووقوع الوبا والغلا بماردين وديار بكر

ماية وثمانية وستين . توفى بيرم خواجا وتولى قرا محمد وتحكم تمور بيك على بلاد العجم ماية واثناعشر . نزول تمور بيك الى العبار خلف قرا محمد ماية وعشرة . نزول تمور بيك الى بغداد واخذها وطلع الى ديار بكر واخذ قلاع الزرقية وامد وماردين ماية وثلثة . دخول تمور بيك الى الكرك وغزاها ونزل الشام وسباها ورجع الى ديار بكر وخرب ماردين ستة وتسعين . حدوث الزلزلة وخربت اماكن كثيرة اثنين وتسعين . كسر امير عثمان الحكم على امد وقتل الملك الظاهر صاحب ماردين ووزيره الحاج فياض تسعين . تملك الامير قرا يوسف ماردين وقلعتها وجدد سورها ثمانية وثمانين . قتل السلطان فرج مصر وتملك امير عثمان قلعة كماك سبعة وثمانين . وقعة امير عثمان وامير يوسف على قلعة ارغدين ورجع امير يوسف واخذ سعرد وبعد شهرين اخذها امير عثمان وسلمها لصاحبها تسعة وسبعين . ظهور الامير شاهروك ونزل الامير اسكندر الى الجزيرة ثم عاد اخذ تبريز خمسة وسبعين . غزا امير اسبهان الموصل واربل اثنين وسبعين . عقد السلطان الاشرف جسر الخشب بمدينة الحصن سبعة وستين . تملك امير عثمان ماردين وقلعتها خمسة وستين . حاصر سلطان مصر امد وما اخذها ومضى اليه السلطان الاشرف الحصنى وقتل بالطريق وتولى ولده الكامل ثلاثة وستين . حدوث الزلزلة وهدمة اخلاط والجبال اثنين وستين . وبها توفى امير عثمان . تملك ولده سلطان حمزة الايل وكسر اسبهان تسعة وخمسين . توفى سلطان حمزة ابن امير عثمان اثنين وخمسين . وبها تملك جهانكير امد وماردين وتوفى اسبهان . اخذ جهانشاه بغداد من ابن الخمار تسعة واربعين . حدوث الوبا بالحصن وامد وماردين سبعة واربعين . حاصر رستم بيك ابن طرخان امد وماردين وما اخذهما خمسة واربعين . حاصر حسن بيك الحصن وما اخذها احد واربعين . كسر حسن بيك لرستم ابن طرخان وقتله على امد تسعة وثلاثون . تملك حسن بيك اربعة وثلاثون . كسر حسن بيك الجهانشاه وقتله ثمانية وعشرون وبها توفى جهانكير . تملك حسن بيك تبريز واعمالها سبعة وعشرون . حدوث الوبا بماردين والحصن ستة وعشرون وبها تملك حسن بيك الجزيرة .

الجزيرة . توفى سلطان حمزة ابن جهانكير خمسة وعشرين . حاصر حسن بيك البيرة ثلاثة وعشرين . وبها حارب لسلطان الروم . دخول حسن بيك الكرك تسعة عشر . وبها قتل محمد بيك ابن حسن بيك . وبها توفى حسن بيك . قتل سلطان خليل ابن حسن بيك ثمانية عشر . وبها جلس يعقوب بيك على تخت السلطنة . قتل الباش بالرها ستة عشر . حدوث الوبا بالحصن والجزيرة والموصل وبغداد اربعة عشر . وقوع الوبا بتبريز تسعة . توفى ابراهيم ماردين سبعة . توفى يعقوب بيك ويوسف وسلجوك خاتون وبقية البيندورية وغالوى وصوفى خليل خمسة . جلوس رستم بيك على التخت اربعة . وبها سليمان بيك قتل بامنقر ابن يعقوب بيك ثلاثة . هربت نور على بيك سنتين .

Secundùm supputationem Annalistarum, à lapsu Adæ primi parentis usque in præsentem annum Græcorum millesimum octingentesimum septimum fluxere anni [1] *sex mille nongenti octoginta septem. Seth ejus filius natus est anno* [2] *abhinc sexies millesimo nongentesimo sexagesimo nono. Henoch in Paradisum translatus est, & scientia Astronomiæ innotuit anno ab hinc quinquies millesimo* [3] *octingentesimo octavo. Diluvium Noë anno* [4] *quater millesimo quingentesimo septuagesimo. Abraham Amicus Dei anno ter millesimo quingentesimo trigesimo nono. Moyses colloquii divini particeps anno ter millesimo ducentesimo septuagesimo secundo. David Propheta anno bis millesimo quingentesimo trigesimo octavo. Salomon ejus filius anno bis millesimo quadringentesimo septuagesimo nono. Alexander bicornis anno* [5] *millesimo octingentesimo septimo. Natus est Dominus noster Jesus Christus anno* [6] *millesimo quadringentesimo nonagesimo octavo. Ascendit in cœlum anno millesimo quadringentesimo sexagesimo quinto. Mohammad natus anno ab hinc nongentesimo quinquagesimo. Hegira ejus, seù fuga, anno* [7] *ab hinc nongentesimo primo. Obiit eique successit Abu-Bacr anno* [8] *octingentesimo octogesimo quinto. Obiit eique successit Omarus anno* 884. (imò 862.) *Cæsus fuit eique successit Othmanus anno* 875. (imò 852.) *Periit eique successit Ali anno* 863. (imò 841.) *Imperavit Mavias filius Abi-Sophiani, primus Chalipharum Ommiadùm* [9] *anno* 857. *Innotuit Abu-Masalmas Chorasanita, cœpitque imperium Abbasidarum, quorum primus fuit Saphahus,* [10] *anno* 717. *Bagdadum ædificatum sub Almansore Abbasida* [11] *anno* 645. *Imperare cœpit Rex Gelaleddinus Salgiukensis primus Regum Salgiukensium, anno* 448. *Cœpit regnum Artakidarum anno* 432. *Regnare cœpit Negemaddinus, qui Marden expugnavit, anno* 431. *Mœnia Mardæ ædificata sunt anno* 285. *Contigit terræmotus, quo Chalata & Argisa corruebat & ad quem sequentes anni referendi sunt.*

NOTÆ.

1 *Anno* 6987. Juxtà communiorem Syrorum opinionem ab Adam ad annum Græcorum 1807. Christi 1496. quo Noë Patriarcha scribebat, anni supputantur 6996. Græci recentiores annos octo prætereà addunt.

2 *Anno* 6969. Imò 6866. qui erat juxta Vulgatam centesimus trigesimus Adæ, idemque ab anno 6996. quo Noë scribebat, sex millesimus octingentesimus sexagesimus sextus.

3 *Anno* 5808. Imò 6039. qui in annum ab Adam 957. competit, quo Noë translatus est.

4 *Anno* 4570. Imò 5340. qui erat annus ab orbe condito 1656. atque ita ex Textu Sacræ Scripturæ emendandæ sunt sequentes supputationes.

5 *Anno* 1807. quo scilicet Auctor scribebat & ad quem sequentes anni referendi sunt.

6 *Anno* 1498. Imò 906. sed Auctor sequitur opinionem Syrorum scribentium Christum natum anno Græcorum 309.

7 *Anno* 901. Imò 874. qui additus ad annum Græcorum 933. quo fuga Mahometi contigit, efficit annum 1807. quo Auctor scribebat.

8 *Anno* 885. Imò 864. ut dixi pag. 102.

9 *Anno* 857. Imò 836. qui in annum Græcorum 971. Christi 660. competit, quo Mavias sublato Ali, ejusque filiis, regnum Arabum solus obtinuit.

10 *Anno* 717. Imò 747. qui erat Græcorum 1060. Christi 749. Hegiræ 132. quo initium imperii Abbasidarum.

11 *Anno* 645. Imò 734. qui erat Græcorum 1073. Christi 762. Hegiræ 145. quo juxta Abulpharagium & Elmacinum conditum fuit Bagdadum.

ruerunt, *anno* 251. *Imperare cœpit Gianchiz-Chan primus Regum Mogulensium*, *anno* 245. *Regnare cœpit Hulachus-Chan*, *qui Bagdadum expugnavit & Mostasemum Chalipham interfecit*, [1] *anno* 235. *Eodem anno Hulachus Marden urbem irrita obsidione cinxit*. *Anno* 168. *exundantibus aquis Bagdadum submersum fuit*: *Obiit Aves-Bech*: *contigitque pestis & fames Mardæ*, *& in Diar-Bechir*, (hoc est, in regione Amidæ.) *Anno* 112. *obiit Biram Chovagia*: *præfuit Kara Mohammad*: *regnavitque Timur-Bech* (quem Tamerlanum appellant) *in regione Persarum*. *Anno* 110. *idem Timur irrupit in Abaram*, *manusque conseruit cum Kara Mohammad*. *Anno* 103. *idem Bagdadum expugnavit*: *in regionem Diar-Bechir invasit*, *& arces Zarkiam*, *Amidam Mardenque occupavit*. *Anno* 96. *idem invasit in Charcham*, *depopulatus est Damascum*, *reversusque in Diar-Bechir*, *Marden destruxit*. *Anno* 92. *contigit terræmotus*, *quo plura loca corruerunt*. *Anno* 90. *Emir Othmanus profligavit exercitum Giachami apud Amidam*, *periitque Rex Daherus Mardæ dominus unàcum Phiad ejus Viziro*. *Anno* 88. *Emir Kara Joseph Marden cum arce obtinuit*, *ejusque muros instauravit*. *Anno* 87. *Pharagius Rex in Ægypto periit*: *& Emir Othmanus arcem Camachum obtinuit*. *Anno* 79. *commissum est prælium inter Emir Othmanum & Emir Josephum apud arcem Arganinum*: *reversus autem Emir Joseph occupavit Seered urbem*, *quam Emir Othmanus altero post mense ereptam*, *domino suo restituit*. *Anno* 75. *innotuit Emir Sciabaruch*: *descenditque Emir Scander in Geziram*, *& Tabrizum occupavit*. *Anno* 72. *Emir Aspabanus Mosul & Arbelam expugnavit*. *Anno* 67. *Rex Asraphus ligneum pontem in urbe Hesna fecit*. *Anno* 65. *Emir Othmanus Marden cum arce obtinuit*. *Anno* 63. *Rex Ægypti Amidam irrita obsidione cinxit*: *Quum autem Rex Asraphus Hesnensis adversùs eum procederet*, *obiit in itinere*, *eique filius Chamelus successit*. *Anno* 62. *accidit terræmotus*, *quo Chalata & Gabala corruerunt*. *Eodem anno obiit Emir Othmanus*. *Anno* 59. *Rex Hamza Othmani filius Ailam occupavit*, *& Aspabanum fudit*. *Anno* 52. *idem Hamza obiit*. *Eodem anno Giabanchirus Amidam Mardenque occupavit*: *eodemque Aspabanus obiit*. *Anno* 49. *Giabansciab Bagdadum filio Chammari eripuit*. *Anno* 47. *accidit pestis Hesnæ*, *Amidæ*, *& Mardæ*. *Anno* 45. *Rostamus Bech Tarchani filius Amidam & Marden irrita obsidione cinxit*. *Anno* 41. *Hasanus Bech Hesnam frustrà obsedit*. *Anno* 39. *Hasanus Bech Rostamum Tarchani filium apud Amidam fudit interfecitque*. *Anno* 34. *Hasanus Bech imperavit*. *Anno* 28. *idem Hasanus Giabanum Regem fudit occiditque*. *Eodem anno obiit Giabanchirus*. *Anno* 27. *idem Hasanus Tabrizum ejusque ditionem occupavit*. *Anno* 26. *contigit pestis Mardæ & Hesnæ*. *Eodem anno Hasanus Geziram obtinuit*. *Anno* 25. *obiit Hamza Rex filius Giabanchiri*. *Anno* 23. *Hasanus Birtam obsedit*. *Eodem anno cum Imperatore Romæorum signa contulit*. *Anno* 19. *Hasanus Charcham ingressus est*. *Eodem anno periit Mohammad Bech*, *filius Hasani*: *eodemque obiit Hasanus Bech*. *Anno* 18. *cæsus fuit Soltanus Chalilus Hasani filius*. *Eodem anno imperavit Jacobus Bech*. *Anno* 16. *occisus fuit Bascius in urbe Edessa*. *Anno* 14. *contigit pestis Hesnæ*, *Geziræ*, *Mosuli & Bagdadi*. *Anno* 9. *accidit pestis Tabrizi*. *Anno* 7. *obiit Ibrahimus Mardæ*. *Anno* 5. *obiere Jacobus Bech*, *& Josephus*, *& Salgiuch-Chaton*, *cum cæteris Binduritis*, *& Galavi*, *& Sophi-Chalil*. *Anno* 4. *imperavit*

NOTA.

1 *Anno* 235. Imò 232. qui erat Græcorum 1569. Hegiræ 656. Christi 1258. quo juxta Amrum citatum pag. 455. Bagdadum ab Hulacho expugnatum fuit.

ravit Rostamus Bech. *Anno* 3. *Solimanus Bech interfecit Basonkorum Jacobi Bech filium*. *Anno* 2. *fugerunt Navari* (hoc est, Arabes,) *qui Principi Ali obtemperabant*. Hucusque Noë. Atque hic Secundo Tomo Bibliothecæ Orientalis finis esto.

F I N I S.

AD-

ADDENDA, ET CORRIGENDA.

PAGINA 9. *columna* 1. *linea* 15. *ad illa verba*, Dioſcorus quidam cognomento Ebn-Dhau Jacobitarum Hieroſolymis degentium Epiſcopus, *hanc notam appone*. In Codice ms. Arabico XL. quem æqualis Dioſcoro Moyſes Ataſcia Presbyter Jacobita exaravit, ut ex Catalogo ad calcem hujus Tomi ſubjecto liquet, hic Dioſcorus *Damaſci Epiſcopus* appellatur, Sedemque in cœnobio S. Moyſis apud eandem urbem habuiſſe dicitur. Quia tamen Jacobitis omnibus in Phœnicia & Palæſtina diſperſis præerat, ab Edenenſi *Epiſcopus Hieroſolymorum* meritò vocatur.

Pag. 54. *col.* 1. *lin.* 22. *poſt ea verba*, in Biblioth. Medicea, *adde*: & in Codice Syriaco ms. 23. in Catalogo, qui ad calcem hujus Tomi ſubjicitur.

Pag. 54. *col.* 2. *lin.* 13. *ad ea verba*, Canſarinum urbem, *adde hanc Notam*. Iſmaël Abulpheda in Tabulis chorographicis Cod. Vatic. Arab. ms. 65. fol. 68. monet ejus urbis nomen ſic proferendum eſſe: قنسرين *Kennaſrin*; eam autem ab urbe Alepo مرحلة واحدة صغيرة *ſtationem unam parvam* diſtare. Vide Geographiam Nubienſem Climate 4. Par. 5. Syris dicitur ܩܢܫܪܐ *Kenneſre*, & ܩܢܫܪܝܢ *Kenneſrin*, quod *Nidum Aquilarum* latinè interpreteris.

Pag. 63. *col.* 2. *verſ.* 12. *dele ab iis verbis*, nec minus nugantur Jacobitæ &c. *& hæc ſubſtitue*. Nec minus nugatur Noë Jacobitarum Patriarcha in ms. Codice &c. dum fol. 46. Jacobi ſui geſta & obitum his verbis refert &c. *Auctorem illius Operis eſſe Noë, deprehendi ex Cod. ms. Arabico XL. in Catalogo ad calcem hujus Tomi.*

Pag. 68. *col.* 2. *lin.* 15. *dele*, id quod &c. *& hæc ſubſtitue*. Id quod recentiorem Baradæo auctorem arguit: *nimirùm Noë Libaniotam Jacobitarum Patriarcham, quem oſtendi cap. ult. pag* 468. *hanc Homiliam, nec non Cathecheſim & Encomium in Jacobitas, cujus ſuprà memini, edidiſſe. Quamobrem quod ſubjungitur ibidem lin.* 26. *auctorem ſcilicet Encomii* circa ſæculum duodecimum floruiſſe, *ſic emendandum*, ſæculo decimo quinto floruiſſe.

Pag. 70. *col.* 1. *lin.* 44. *dele*, ſubrogavit, *& lege* ſubrogare voluit. *Nam Jacobus Baradæus, ut ex Barhebræi chronico pag.* 331. *dixi, poſtquam ſententiam depoſitionis in Paulum tuliſſet, ad cœnobium Romani in Ægypti finibus ſitum unàcum Epiſcopis & Archimandritis Syris ſe contulit, ut Petrum in locum Pauli Patriarcham crearet. Sed conſilium ſuum, morte præventus, ad exitum perducere nequivit. Eo verò defuncto, Epiſcopi & Archimandritæ Petrum crearunt.*

Pag. 92. *col.* 2. *lin.* 34. *ad calcem adde*: vel religionis causâ ea prætermiſſa, aut denique ut minio deſcriberentur, locum vacuum relictum. *Vide quæ in idem argumentum diſſerui pag.* 200.

Pag. 94. *col.* 1. *lin. ult. poſt ea verba*, retuli pag. 23. *adde*: Lectiones pro hebdomada Paſſionis ex eadem verſione habentur in pervetuſto ac elegantiſſimo Evangeliorum Codice Bibliothecæ Barberinæ. Eadem à Jacobo Edeſſeno recenſetur in Onomaſtico Cod. Syr. XXII. Catalogi, qui ad calcem hujus Tomi ſubjicitur. Laudatur paſſim &c.

Pag. 116. *col.* 2. *lin.* 36. *ad ea verba*, circa annum Chriſti 790. *hanc notam adjice*. Cyriacum Patriarcham anno Chriſti 793. menſe Auguſto ordinatum fuiſſe, teſtatur Bar-hebræus in Chro-

Chronico citatus à nobis pag. 342. Quamobrem quum in Libro, qui Fides Patrum inscribitur, fol. 240. ad eum directa legatur Epistola Synodica Joannis quadragesimi octavi Patriarchæ Alexandrini, vel hunc anno Martyrum 502. Christi 786. mortuum esse fieri nequit; nondum enim eo anno Cyriacus in Patriarcham creatus fuerat: aut mendum in anno ordinationis Cyriaci apud Bar-hebræum irrepsit.

Ibid. col. 2. *lin.* 25. *dele ea verba*, anno à Nativitate Domini 58. fortasse 758. *& hæc substitue*, fortasse 808. *nam, ut dixi pag.* 342. *&* 343 *Cyriacus electus fuit anno Christi* 793. *obiitque anno* 817.

Pag. 119. *col.* 1. *lin.* 28. *post ea verba*, loco infrà citando, *adde*. Quem tamen hac in re hallucinatum fuisse constat ex Chronico Bar-hebræi, (*quod citavi pag.* 347.) ex quo liquet, Joannem Darensem in vivis fuisse anno Christi 837. quo Dionysius Telmarensis Patriarcha chronicon suum eidem Darensi nuncupatum scribebat.

Pag. 124. *col.* 1. *lin.* 4. *post ea verba*, ut infrà dicam, *adde*. Bar-hebræus in chronico (*citatus pag.* 346.) hunc Philoxenum à Dionysio Patriarcha anno Græcorum 1140. Christi 829. dignitate Episcopali dejectum affirmat.

Ibidem col. 1. *lin.* 32. *post ea verba*, mare tranquillitatis, *adde*. Philoxenum Mabugensis Xenajæ ex sorore nepotem pag. 89. commemoravi ex Actis Collationis Severianos inter & Catholicos habitæ Constantinopoli sub Justiniano Imp. sed ille Dulichii, non Bagdadi Episcopus fuit, ut ibidem legitur.

Ibid. col. 2. *lin.* 13. *post ea verba*, & alteram pag. 415. *adde*. Ejusdem Tractatus de Baptismo laudatur fol. 126. Cod. Syr. 31. Catalogi, quem ad calcem hujus Tomi subjicio.

Ibid. col. 2. *lin.* 21. *dele ab iis verbis*, Michaeli quinquagesimo tertio &c. *usque ad*, ut in Chronico Orientali pag. 131. *& hæc substitue*. Æqualis fuit Michaeli quinquagesimo sexto Coptorum Patriarchæ, ad quem Synodicam scripsit mox citandam. Obiit autem Michaël anno martyrum 625. hoc est, Christi 909. postquam annos 28. sedisset, testibus Severo Asmonæorum Episcopo in Historia Patriarcharum Alexandriæ, & Petro Ebnarrahebo in Chronico Orientali per Ecchellensem edito. *Hunc locum emendavi pag.* 349. *col.* 1.

Pag. 125. *col.* 1. *ad calcem adde*. Syntagma medicum ejusdem Theodosii laudatur in Chronico Bar-hebræi, cujus memini pag. 349. Id fortasse est, quod cum Arabica interpretatione habetur Cod. Syr. ms. XXXV. Catalogi, qui ad calcem hujus Tomi subjicitur.

Ibidem col. 2. *dele totum paragraphum primum*, *& hæc substitue*. Dionysius hujus nominis secundus, in Serie Patriarcharum Jacobitarum apud Barsalibæum septuagesimus nonus, Theodosium excepit eodem tempore, quo Michaël quinquagesimus sextus Coptis præerat. Sedit annos 13. obiitque die 18. Aprilis anno Græcorum 1220. Christi 909. quo & præfatus Michaël decessit, ut ex Chronico Bar-hebræi liquet. *Hunc locum emendavi pag.* 349.

Pag. 126. *col.* 2. *lin.* 14. *dele ea verba*, sub Cosma Alexandrino LIV. & Joanne Antiocheno LXXX. circa annum Christi 854. &c. *& hæc substitue*. Sub Cosma Alexandrino LVIII. & Joanne Antiocheno LXXX. circa annum Christi 920. &c. *Nam Cosmas Alexandrinus LIV. non Joanni Antiocheno LXXX. æqualis fuit, sed Joanni LXXVI. qui sedit ab anno Christi* 846. *ad annum* 874. *Idem autem Cosmas ab anno Martyrum* 568. *ad annum* 576. *hoc est, ab anno Christi* 852. *ad annum* 860. *Coptis præfuit, & fortasse ad prædictum Joannem LXXVI. Synodicam aliquam scripsit. Verùm quæ in Tractatu de Fide Patrum exstat epistola Cosmæ ad Joannem, non Cosmæ quinquagesimi quarti est ad Joannem septuagesimum sextum, sed Cosmæ quinquagesimi*

simi octavi ad Joannem octogesimum, ut demonstravi pag. 348. *col.* 2.

Pag. 131. *col.* 1. *ad calcem adde*. Alias nonnullas Barcephæ Homilias è Syriaco Arabicas fecit Moyses Atascia Presbyter Jacobita, quæ exstant Cod. Arab ms. 40. in Catalogo ad calcem hujus Tomi: videlicet, *De S. Cruce*: *De Ascensione Domini*: & *de Pentecoste*: ubi Syriacum Barcephæ nomen Arabicè sic reddit موسى الحجر *Moyses à Lapide*, eumque per summam inscitiam مفريان *Maphrianum*, hoc est, Primatem Orientis appellat. Denique Barcephæ gesta, Operumque Catalogum, ex Barhebræi chronico, & ex Cod. Syr. 32. qui ad calcem hujus Tomi recensetur, retuli pag. 218. & 219.

Ibid. col. 2. *lin.* 18. *post ea verba*, sedisse dicitur, *adde*. Atque hæc sententiam Dionysii Barsalibæi sequutus scripsi, qui in Serie Patriarcharum Jacobitarum inter hunc Dionysium & Basilium, unum dumtaxat Joannem Patriarcham collocat, ut liquet ex pag. 325. At Bar-hebræus in Chronico citatus pag. 350. duos ante Dionysium Tertium cognomines Joannes commemorat, quorum alterum ab anno Græcorum 1247. ad annum 1267. alterum ab hoc anno ad 1269. sedisse scribit; Dionysium autem, de quo hìc sermo est, ab anno Græcorum 1269. ad 1272. Syris Jacobitis præfuisse. Ex quo patet Dionysium non Joanni, ad quem Macarius Coptorum Patriarcha Synodicam dedit, successisse, sed alteri, qui Theophani Macarii successori æqualis erat, ut ex Historia eorum Patriarcharum colligitur.

Pag. 140. *col.* 2. *lin.* 16. *dele ab iis verbis*, An verò is noster Joannes sit, *usque ad*, ex Dionysii chronico observavi.

Ibid. lin. 42. *post ea verba*, de qua nos infrà, *adde*. Joannem Bar-Vehebun, qui & Theodorus, ejus Anaphoræ auctorem esse, deprehendi ex Cod. 32. Catalogi qui ad calcem hujus Tomi subjicitur, *ut notavi pag.* 216.

Pag. 141. *col.* 1. *lin.* 34. *pro Athanasio sexto* Quintum *substitue sic*. Athanasius quintus hujus nominis Patriarcha Jacobitarum, in Serie Barsalibæi octogesimus sextus, Dionysii, Abrahæ, & Joannis Sarightæ successor, æqualis fuit Philotheo &c. *Emendavi hunc locum pag.* 352.

Ibidem col. 2. *lin.* 16. *dele Dionysii nomen tàm in corpore, quàm in margine, & hæc substitue*. Eique fol. 302. præmittitur altera Synodica ejusdem Philothei ad eundem Athanasium, ex qua &c. *Nullus enim Dionysius Antiochenus sub Philotheo Alexandrino exstitit, ut notavi pag.* 352. *quod adhuc confirmatur ex ejusdem Synodicæ epocha, quæ scripta esse dicitur anno Martyrum* 703. *hoc est, Christi* 987. *quo non Dionysius, sed Athanasius Jacobitis præerat, ut ex Chronico Bar-hebræi ostenditur*.

Pag. 142. *col.* 2. *lin.* 7. Basilius Tiriæ Episcopus, *Fortasse* Turabdini, *aut* Tirhanæ, *quorum locorum frequens mentio in Historia Patriarcharum Jacobitarum & Nestorianorum*.

Pag. 143. *col.* 2. totum Cap. XXVII. in quo de Joanne Barsusan agitur, postponi debet Capitibus XXVIII. XXIX. & XXX. in quibus de Joanne Abdon, de Dionysio, & de altero Joanne Abdon, qui ante Barsusan vixere, ut ex Chronico Barhebræi liquet à pag. 352.

Ibid. col. 2. *lin.* 32. *dele ab iis verbis*, Atqui Joannes Abdon, *usque ad pag.* 144. ex typographorum oscitantia obrepsit, *& hæc substitue*. Atqui ex Chronico Bar-hebræi (*citato pag.* 355.) liquet Joannem Bar-Susan obiisse anno Græcorum 1384. Christi 1073. *Falsum est quod ibi de ætate Barsusan affirmavi, eam nimirùm ultrà annum Christi* 1010. *extendi non posse: Item falsum est, eum Joanne Abdone priorem fuisse. Hæc emendavi pag.* 356. *Errandi occasionem dedit Series Barsalibæi, in qua num.* 93. *recensetur Joannes Abdon Episcopus Synnadæ, quem quum eundem esse ac Joannem Abdonem magnum existimassem, Barsusan in eadem serie nonage-*

nagesimum primum Abdoni præmisi. Verùm ex Bar-hebræi Chronico errorem hunc emendavi pag. 357.

Pag. 145. *col.* 1. *lin.* 4. *dele ea verba*, Eadem de sale & oleo quæstio iterùm mota fuit, *& hæc substitue*: Hæc de sale & oleo quæstio mota fuit. *Semel enim mota fuit sub Joanne Barsusan Antiocheno & Christodulo Alexandrino*.

Ibid. lin. 40. *dele ea verba*, Fuit autem hic Joannes à Barsusan diversus, ut cap. sequenti ostendam. *Imò unus idemque fuit, ut ostendi pag.* 356.

Ibidem col. 2. *lin.* 4. *dele ab iis verbis*, Joannes hujus nominis decimus, *usque ad*, post Basilium Joannis Barsusan successorem, *& hæc substitue*. Joannes hujus nominis octavus, in serie autem Barsalibæi octogesimus septimus Jacobitarum Patriarcha, cognomento Abdon, post Athanasium Salachensem, & ante Dionysium quartum &c. *ut emendavi pag.* 353.

Pag. 146. *col.* 1. *lin.* 34. *dele priores quinque suprà viginti Notæ lineas ab iis verbis*, Fallitur Michael, *usque ad*, Michaelis errorem sequutus, *inclusivè*. *Et hæc substitue*. Is est Athanasius hujus appellationis quintus cognomento Salachensis, in serie Barsalibæi octogesimus sextus, de quo suprà dixi à pag. 141. Joannes cognomento Colzomita in vita Christoduli, *& cætera, ut in nota. Emendavi pag.* 353.

Pag. 147. *col.* 2. *lin.* 37. *dele ea Notæ verba*, ut suprà vidimus.

Ibid. lin. 51. *dele ab iis Notæ verbis*, Basilio autem, *usque ad*, Jacobitarum locus, *& hæc substitue*. Basilio autem & Dionysio non post Joannem Abdonem, sed post cognominem Barsusan in serie Patriarcharum Jacobitarum locus, *ut liquet ex Chronico Bar-hebræi pag.* 356. *&* 357.

Pag. 148. *col.* 2. *dele Notam, quæ iis verbis incipit*, quum in Patriarcham electus fuit, *ut emendavi pag.* 353.

Pag. 150. *col.* 2. *lin.* 45. *dele ab iis Notæ verbis*, Is fuit Joannes, *usque ad finem*, *& hæc substitue*. Is fuit Joannes in serie Barsalibæi octogesimus nonus, Abdonis ex sorore, vel ut alii scribunt, ex fratre nepos, cujus binæ ad Christodulum Synodicæ exstant apud Paulum Ebn-Regia in libro de Fide Patrum, ut infrà dicam.

Pag. 152. *col.* 1. *lin.* 31. *dele ab iis verbis*, Dionysius Quintus, *usque ad*, Jacobitarum Patriarcha, *& hæc substitue*. Dionysius Quartus Patriarcha. Dionysius hujus nominis Quartus cognomento Haje, in serie Barsalibæi octogesimus octavus Jacobitarum Patriarcha, Abdonis successor, sedebat anno Martyrum 751. &c. *ut emendavi pag.* 354.

Pag. 153. *col.* 1. *lin.* 12. *dele titulum & initium Capitis XXX. & hæc substitue*. Joannes IX. Patriarcha. Joannes hujus appellationis nonus, in serie Barsalibæi octogesimus nonus Jacobitarum Patriarcha, Joannis Abdonis ex fratre, vel ut alii malunt, ex sorore nepos, Theodorus antea appellatus, Dionysium de quo suprà dixi, excepit, eique sectæ præfuit &c.

Ibid. lin. 38. *dele ab iis verbis*, Responsivam ad Christodulum, *usque ad col.* 2. *lin.* 3. perperàm præfigitur, *& hæc substitue*. Verùm hæc non sub Joanne Theodoro, de quo hìc sermo est, contigere, sed sub Joanne Barsusan, qui Athanasium ejusdem Theodori successorem excepit, ut liquet ex Bar-hebræi Chronico, & colligitur ex epistola Synodica, quæ num. 42. tom. 1. Biblioth. nostræ pag. 625. ad Christodulum missa legitur anno Martyrum 782. hoc est, Christi 1066. quo Joannes Barsusan Jacobitis Syris præerat, non Theodorus. Ad Barsusan itaque, non ad Joannem Theodorum referendus est Tractatus ille *de sale, fermento, & oleo*, cui Paulus Ebn-Regia in libro de Fide Patrum fol. 347. hunc titulum præfigit &c.

Ibid. col. 2. *lin.* 42. *dele ea verba*, Tres Synodicæ Joannis, *& hæc substitue*. Binæ Joannis Synodicæ &c.

Nam

*Nam tertia ad Barsusan spectat, ut ostendi pag.*354.

*Pag.*154. *col.*1. *lin.*4. *dele ea verba*, Tertia denique, *& hæc substitue*. Synodicis Theodori Joannis subjungitur Epistola Barsusan ad eundem Christodulum Alexandrinum f. 363. cui titulus &c.

Ibid. col. 2. *lin.* 20. *dele ea verba*, idem Barsalibæus, *& hæc substitue*, ejusdem Barsalibæi continuator, *ut emendavi pag.*210.

Pag. 156. *col.* 1. *ante caput* 32. *hæc adde*. Vitam *S. Abæi Episcopi* emendasse dicitur Cod. Syr. 32. in Catalogo ad calcem hujus Tomi.

*Ibidem col.*2. *lin.*21. *dele ab iis verbis*, nec ante annum, *usque ad*, Patriarchæ refert, *& hæc substitue*. Obiit anno Græcorum 1483. exeunte mense Novembri, ut refert Barhebræus in Chronico *citat.pag.* 365. *& emendavi hunc locum pag.*210.

*Pag.*161. *col.* 1. *lin.* 36. *post ea verba*, propagati sunt, *adde*: quæ tamen Georgii sententia Patribus adversatur.

Pag. 184. *col.* 2. *lin.* 5. *dele ab iis verbis*, ut infra dicam, *usque ad*, Davide, *& hæc substitue*: ut liquet ex Nomocanone Danielis, de quo infrà sermo erit.

*Pag.*192. *col.*2. *lin.* 5. *post ea verba*, Codicis Berœensis I. *adde*: & fol.203. Cod. Syr. 22. in Catalogo, qui ad calcem hujus Tomi subjicitur, his verbis &c.

Pag. 203. *col.* 2. *lin.* 39. *dele ea verba*, insipientium ac stultorum, *& hæc substitue*, insipientium Crustenorum. *Syriacus enim textus habet* ܩܘܪ̈ܣܛܢܐ, *quæ vox à Lexicographis nonnullis Syris perperàm redditur* insipiens, *quum significet* Crustenos, *hoc est, Cyrrhesticæ regionis incolas, qui famosam controversiam de iis Liturgiæ verbis*, Panem cœlestem frangimus, *excitarunt temporibus Georgii, Cyriaci, & Dionysii Patriarcharum, ut dixi pag.* 203. 341.

*Pag.*211. *col.*2. *lin.* 2. *post ea verba*, commentaria scripsisse, *adde*. In Chronico Bar-hebræi duo Barsalibæi Carmina laudantur de expugnatione Edessæ, & tria de expugnatione urbis Marhas, quorum memini pag.317.

Pag. 237. *col.* 1. *lin.* 17. *post ea verba*, annum Christi 1230. *adde*. Barhebræus in tertia Parte Chronici Syriaci *Severum Bar-Sciacco* eum appellat, quod nomen quum Episcopus Tagritensis diœcesis, nimirùm *cœnobii S. Matthæi* electus est, assumpsit. *Vide quæ ex eodem Barhebræo de ejus gestis retuli pagina* 455.

Pag. 244. *col.* 1. *lin.* 4. *adde*. Ejusdem Carmen dodecasyllabum habetur in Cod. Syr. 28. Catalogi ad calcem hujus Tomi.

*Pag.*309. *col.*1.*lin.*28. *post ea verba*, in manuscripto Ecchellensi desunt, *adde*. Nec Bar-hebræi fœtus sunt, sed anonymi continuatoris, ut liquet ex testimonio Barsumæ ejusdem Barhebræi fratris, quod suprà retuli pag.264.

Pag. 328. *col.* 2. *lin.* 28. *ad illa verba*, Samuelis Petri Syri ex Rhesina in Mesopotamia viri docti, *hanc notam appone*. Non unum, sed duos Scriptores fuisse, Samuelem scilicet, & Petrum, ex Gennadio ostensum est tom. 1. pag. 259. Itaque vel nomen *Petri* hìc redundat, vel corruptus ab amanuensi locus sic restituendus; *Is porrò*, hoc est, Joannes Ascosnaghus, *Samuelis & Petri Syri* &c. Samuelem autem anno Christi 467. in vivis fuisse & multa adversùs Nestorianos, Eutychianos atque Timotheanos Constantinopoli scripsisse, disertè refert Gennadius in Catalogo cap.82.

*Pag.*348.*col.*2. *lin.*15. *post ea verba*, instaurata est, *adde*. Is autem Phacratius fuit filius Regis Armenorum, teste Galano in Conciliat. Eccl. Armenæ cum Latina tom. 1. cap. 18. num.48. pag. 210. ubi hæc de Georgio Charnensi Patriarcha: *Hujus ætate Asciut Pacratidem Abasi Pacratidis exercitus Armeni Ducis Generalis filium instituerunt Regem Arme-*

meniæ, qui regnum jampridem collapſum in integrum reſtituit.

Pag. 351. col. 2. dele totam lineam 17. ab iis verbis, Apamea Euphemiam, *Nam in epiſtola Joannis Patriarchæ Euphemia diſertè habetur, non Apamea.*

Pag. 352. col. 2. lin. 7. ad illud verbum, Nache-Bſiruotæ, *hanc notam adjice.* Suſpicor, ea voce nequaquam proprium fratris Emmanuelis nomen deſignari, ſed conceſſum ei ſcriptionis donum; ac proinde ſic legendum eſſe, [illegible] *ad defectus ſupplendos*, Emmanuelis ſcilicet fratris, & Joannis Epiſcopi Cartaminenſis, qui characteres Syriacos Stronghilos jam ferè obſoletos reſtituere ſatagerant.

Pag. 403. col. 1. lin. 47. ad nomen Maanæ *hanc notam adjice.* Hic nimirùm eſt, quem ab Epiſcopis Orientalibus ob Neſtorianam hæreſim depoſitum fuiſſe, ſuprà narravi p. 402. Nam in Perſidem juſſu Jezdegerdis Regis relegatus, ibidem uſque ad Babuæi tempora annis circiter 37. vixit, quibus conjunctis cum Narſe & Barſuma Niſibeno ſtudiis eam Eccleſiam evertit.

Pag. 429. col. 2. poſt lineam 5. adde. VII. Abraham ſub Athanaſio Baladenſi anno Græcorum 995. ordinatus, paucis menſibus ſupervixit.

Ibidem lin. 14. ad ea verba, Vacavit Sedes Tagritenſis ſex annos, *adde hanc notam.* Quum Abraham quidem Davidis præceſſor anno circiter Græcorum 995. obiiſſe dicatur; Joannes verò ejuſdem Davidis ſucceſſor annum unum cum dimidio ſediſſe, & die 2. Januarii anno Græcorum 995. obiiſſe; non igitur Sedes Tagritenſis ante Joannis Maphriani electionem ſex annis vacavit, ſed ſeſquianno dumtaxat.

Pag. 447. col. 2. lin. 9. ad ea verba, Vacavit Sedes annis 6. *adde hanc notam.* Imò *annis* 16. ut conſtat ex ordinatione Joannis Salibæ Maphriani, quæ peracta dicitur anno Græcorum 1386. Baſilius autem obiit anno Græcorum 1370. Hinc emendandum quod dicitur pag. 448. col. 1. lin. 24. Joannem nempè Salibam *ſexto ab obitu Baſilii anno* ordinatum, & legendum ſic; *decimo ſexto* &c.

C A-

CATALOGUS PATRIARCHARUM SYRO-JACOBITARUM.

1. SEVERUS Antiochenæ Sedis invaſor, depoſitus anno Chriſti 518. obiit anno 539.

2. SERGIUS Beth-Chartæ Telenſis monachus cœnobii Holæ, in locum Severi à Monophyſitis ſubſtitutus anno 539. obiit anno 542.

3. PAULUS Beth-Uchame, hoc eſt, Niger, Alexandrinus, monachus cœnobii Gubæ poſt Sergii obitum electus anno 542. depoſitus fuit anno 578.

4. PETRUS Junior, Callinicenſis, in locum Pauli ſubrogatus anno 578. obiit anno 591.

5. JULIANUS I. Petri Syncellus, monachus cœnobii Kenneſrinenſis, ſedit annos 3. menſes 5.

6. ATHANASIUS I. cognomento Camelarius, Samoſatenus, monachus Kenneſrinenſis, obiit anno 631.

7. JOANNES I. cognomento Sedrarum, Athanaſii diſcipulus, obiit anno 649.

8. THEODORUS monachus Scetenſis, obiit anno 667.

9. SEVERUS, cognomento Bar-Maske Epiſcopus Amidenſis, obiit anno 680.

10. ATHANASIUS II. cognomento Baladenſis obiit anno 687.

11. JULIANUS II. cognomento Miles, monachus Kenneſrinenſis, obiit anno 708.

12. ELIAS exmonacho Gubæ Epiſcopus Euphemiæ, obiit anno 723.

13. ATHANASIUS III. Abbas cœnobii Gubæ, obiit anno 740.

14. JOANNES II. ex monacho Zucheninenſi Epiſcopus Hauræ, obiit anno 754.

15. ISAAC Epiſcopus Haran eodem anno periit, quo ab Almanſore Abugiafar Chalipha intruſus fuit, nimirùm 754.

16. ATHANASIUS IV. cognomento Sandalenſis, Epiſcopus Maipheractæ, periit anno 759.

17. GEORGIUS Diaconus & monachus Kenneſrinenſis, obiit anno 790. Sub eo Sedem invaſere

JOANNES Epiſcopus Callinici, intruſus, &

DAVID Epiſcopus Daræ, intruſus.

18. JOSEPH Georgio ſuffectus anno 790. obiit anno 792.

19. CYRIACUS monachus cœnobii Bezonæ, obiit anno 818.

20. DIONYSIUS I. cognomento Telmaharenſis, obiit anno 845. Sub eo Sedem invaſit

ABRAHAM, qui & Abiron, intruſus, cui ſucceſſit anno 877.

SIMEON Patriarcha intruſus.

21. JOANNES III. monachus cœnobii Zachæ apud urbem Callinicum, obiit anno 873.

22. IGNATIUS I. Joſue antea appellatus, monachus cœnobii Herbaz, obiit anno 883.

23. THEODOSIUS, qui & Romanus medicus, obiit anno 896.

24. DIONYSIUS II. monachus cœnobii Beth-Batin, obiit anno 909.

25. JOANNES IV. Stylita in cœnobio Curzachel, obiit anno 922.

26. BASILIUS I. monachus cœnobii Saphyli obiit anno 935.

27. JOANNES V. monachus in monte Nigro, obiit anno 956.

28. JOANNES VI. Stylita in cœnobio Curzachel, obiit anno 959.

29. DIONYSIUS III. monachus cœnobii Cartaminenſis, obiit anno 961.

30. ABRAHAM monachus cœnobii Tarilenſis, obiit anno 963.

31. JOANNES VII. cognomento Sarighta, monachus Tarilenſis, obiit

anno 985. Hic à Nicephoro Imperatore in urbem Regiam abductus est.

32. ATHANASIUS V. qui & Lazarus cognomento Salachensis, monachus cœnobii Aaron in Sigara, obiit anno 1003.

33. JOANNES VIII. cognomento Abdon, monachus montis Nigri, ordinatus anno 1004. obiit anno 1033. in regione Bulgarorum, quo à Romano Lacapeno Imperatore relegatus fuerat.

34. Dionysius IV. qui & Haje Abbas cœnobii Lazari, ordinatus anno 1034. obiit anno 1044. Vacavit Sedes annos 5.

35. JOANNES IX. qui & Theodorus Abdon, Joannis VIII. nepos, monachus cœnobii Gaghæi, ordinatus anno 1049. obiit anno 1058.

36. ATHANASIUS VI. qui & Haje, Episcopus Arsamosatæ, deinde monachus cœnobii Aaron in Sigara, demùm Patriarcha electus anno 1058. sedit annos 5. menses 5. obiit in urbe Arca, quum à Græcis in regiam Urbem pertraheretur. Sub eo intrusus fuit Joannes Barsusan, qui tamen paulò post abdicavit.

37. JOANNES X. qui & Josue Barsusan, anno 1064. Patriarchalem dignitatem, quam pridem abjecerat, suscipere coactus, obiit anno 1073.

38. BASILIUS II. monachus & œconomus cœnobii Barsumæ, electus ineunte anno 1074. Sedit annum cum dimidio.

39. JOANNES XI. cognomento Abdon, Symnadæ olim Episcopus, Sedem invasit ab anno 1075. usque ad annum 1095. quo obiit.

40. DIONYSIUS V. qui & Lazarus Abbas cœnobii Barsumæ, electus adversùs Abdonem anno 1077. Sedit annum 1.

41. JOANNES XII. anachoreta in regione Carsenæ, electus adversùs Abdonem anno 1086. Sedit annum 1. menses 6.

42. DIONYSIUS VI. qui & Marcus Abbas cœnobii Bared, electus adversùs Abdonem anno 1088. obiit anno 1090.

43. ATHANASIUS VII. qui & Abulpharagius Bar-Chamore, monachus cœnobii Barsumæ, electus adversùs Abdonem exeunte anno 1090. Sedit annos 38. obiit anno 1129.

44. JOANNES XIII. qui & Maudiana Abbas cœnobii Duair, ordinatus anno 1129. Sedit annos 8.

45. ATHANASIUS VIII. qui & Josue Barchetre, ordinatus exeunte anno 1139. obiit anno 1166.

46. MICHAEL I. cognomento Magnus, Abbas cœnobii Barsumæ, ordinatus anno 1166. obiit anno 1199.

47. ATHANASIUS IX. qui & Saliba calvus, Abbas cœnobii Barsumæ, electus exeunte anno 1199. obiit anno 1207. Sub eo Michaël junior Sedem invasit.

48. MICHAEL II. cognomento Junior, qui & Josue Labeo, ordinatus anno 1199. obiit anno 1215. Sub eo Joannes XIV. Sedem invasit.

49. JOANNES XIV. qui & Josue Scriba, cognomento Pusillus, ordinatus anno 1208. obiit anno 1220.

50. IGNATIUS II. qui & David Maphrianus, electus anno 1222. obiit anno 1253.

51. DIONYSIUS VII. qui & Aaron Angur, Episcopus Melitinæ, ordinatus anno 1253. obiit anno 1261. Sub eo Joannes XV. Sedem invasit.

52. JOANNES XV. cognomento Aaron Bar-Maadani Maphrianus, electus exeunte anno 1253. obiit anno 1263.

53. IGNATIUS III. qui & Josue Abbas cœnobii Gavicathæ, electus anno 1264. obiit anno 1282.

54. IGNATIUS IV. qui & Philoxenus Nemrod, ordinatus anno 1283. obiit exeunte anno 1292.

55. IGNATIUS V. dictus I. qui & Joseph Bar-Vahib, electus ineunte anno 1293. obiit anno 1332. Sub eo schisma ortum inter Jacobitas, quibus tres Patriarchæ præfuere: nimirum Ignatius qui suprà, quique Sedem Mardæ fixit: &

IGNATIUS, qui & Michaël I. Bar-

suma

ſuma olim appellatus, Abbas cœnobii Gavicathæ, qui Sedem fixit in urbe Ciliciæ Siſide, & paulò poſt obiit, &

IGNATIUS, qui & Conſtantinus Epiſcopus Melitinæ, appellatus Patriarcha Syriæ, qui obiit anno 1349.

56. IGNATIUS VI. dictus II. qui & Iſmaël Magedus, Ignatii Bar-Vahibi ex fratre nepos, ordinatus Mardæ anno 1332. obiit anno 1365. Sub eo Patriarchatum Ciliciæ tenuit poſt Michaëlem I.

IGNATIUS, qui & Michaël II. obiit anno 1349. quo defuncto Patriarchatum Ciliciæ ac Syriæ tenuit poſt Ignatium Conſtantinum

BASILIUS, qui & Philoxenus Epiſcopus Damaſci. Tertius autem Jacobitis per id tempus Patriarcha præfuit.

IGNATIUS I. qui & Baſilius Saba Salachenſis, Patriarcha Turabdinenſium, ordinatus anno 1364. obiit anno 1389.

57. IGNATIUS VII. dictus III. qui & Sciahab, ſororis Iſmaelis filius ordinatus anno 1365. obiit anno 1381. Sub eo obiit Baſilius Philoxenus, cui ſucceſſit

BASILIUS, qui & Gabriel, obiit anno 1387.

58. IGNATIUS VIII. dictus IV. qui & Abraham Bar-Garib Cyrillus Epiſcopus Amidæ, electus anno 1381. obiit anno 1412. Sub eo poſt Baſilium Gabrielem electus fuit Patriarcha Syriæ.

PHILOXENUS Epiſcopus Damaſci, qui obiit anno 1421. Poſt Ignatium verò I. Turabdinenſem

IGNATIUS II. Patriarcha Turabdinenſium, qui & Joſue Mutæ Medenſis filius, electus anno 1389. depoſitus anno 1417.

59. IGNATIUS IX. dictus V. qui & Behenamus Baſilius Hedlenſis, electus anno 1412. Sedit annos 43. obiit anno 1455. Sub eo poſt Philoxenum Patriarcham Syriæ

BASILIUS, qui & Simeon Manemita Epiſcopus Gargar, electus anno 1421. obiit anno 1445. Tùm verò id ſchiſma ſublatum eſt, quod per Ciliciæ, Syriæ & Mardæ Patriarchas inductum fuerat. Poſt Ignatium verò II. Turabdinenſem

IGNATIUS III. Patriarcha Turabdinenſium, qui & Maſudus Salachenſis, electus anno 1417. obiit anno 1420.

IGNATIUS IV. Patriarcha Turabdinenſium, qui & Henoch Invardenſis, electus anno 1421. obiit anno 1445.

IGNATIUS V. Patriarcha Turabdinenſium, qui & Cuma Philoxenus Epiſcopus cœnobii Cartaminenſis, electus anno 1445. obiit anno 1456.

60. IGNATIUS X. dictus VI. qui & Chaleph Maadanenſis, filius ſororis Barſumæ Baſilii Maphriani, Epiſcopus Gozartæ, electus anno 1455. obiit anno 1484. Sub eo poſt Ignatium V. Turabdinenſem

IGNATIUS VI. Patriarcha Turabdinenſium, qui & Joſue Baſilius Invardenſis, electus anno 1456. obiit anno 1461.

IGNATIUS VII. Patriarcha Turabdinenſium, qui & Azizus Philoxenus Bar-Sabta Epiſcopus Haæ, electus anno 1461. obiit anno 1481. Poſt ejus obitum duo Turabdinenſibus Patriarchæ præfuere: nimirùm

IGNATIUS VIII. qui & Saba: &

IGNATIUS IX. qui & Joannes.

61. IGNATIUS XI. dictus VII. qui & Joannes Bar-Sila Epiſcopus Amidæ, electus anno 1484. obiit anno 1493.

62. IGNATIUS XII. dictus VIII. qui & Noë Bacuphenſis Libaniota, Epiſcopus Emeſæ, deinde Maphrianus, denùm Patriarcha anno 1493. Sub eo Turabdinenſibus poſtremus Patriarcha præfuit

IGNATIUS X. Maſudus: quo mortuo ſchiſma Turabdinenſes inter & Mardenſes ſublatum eſt, unuſque cunctis Jacobitis Syris Patriarcha præfuit Ignatius Noë Libaniota.

63. IGNATIUS XIII. Joſue ex caſtro Kelat, qui poſtquam à Chriſtiana fide defeciſſet, pœnitentiam ſui ſceleris egit.

64. IGNATIUS XIV. Jacobus Damascenus.

65. IGNATIUS XV. David Maadauensis.

66. IGNATIUS XVI. Abdalla ex castro Atta.

67. IGNATIUS XVII. Nehemes, seu Nehemetalla Mardensis, qui quum religionem Christianam ejurasset, Romam sub Gregorio XIII. se recepit.

68. IGNATIUS XVIII. Petrus David Sciah Mardensis, qui Jacobitis præerat anno Christi 1579. & 1586. Ad hunc anno 1583. Nuncius Apostolicus Leonardus Episcopus Sidoniensis missus est.

69. IGNATIUS XIX. Pilatus Mansurensis.

70. IGNATIUS XX. Abdalgani frater Pilati.

71. IGNATIUS XXI. Petrus Hodaje, seù Hudajes.

72. IGNATIUS XXII. Abdalmessias.

73. IGNATIUS XXIII. Simeon. Sub eo Jacobitas plurimos ad Catholicam fidem convertit, iisque Patriarcha præfuit

74. IGNATIUS XXIV. Andreas Achigian filius Abdalgal: cui successit orthodoxus Patriarcha

75. IGNATIUS XXV. Petrus, quem Jacobitæ hæretici, Georgio instigante, in exilium mitti Adanam curarunt.

76. IGNATIUS XXVI. Georgius Jacobita: cui successit

77. IGNATIUS XXVII. Isaac, qui Jacobitis usque in præsentem annum præest.

CATALOGUS
PRIMATUM
SEU
MAPHRIANORUM
JACOBITARUM.

1. ACHUDEMES ordinatus anno Christi 559. cæsus fuit anno 575. vacavit ea dignitas annos 3.

2. KAMJESU ordinatus anno 578. sedit annos 31. obiit anno 609. vacavit Sedes annos 5.

3. SAMUEL ordinatus anno 614. obiit anno 624.

4. MARUTHAS ordinatus anno 629. obiit anno 649.

5. DENHA I. sedit annos 10. ordinatus à Theodoro Patriarcha. Vacavit Sedes annos 10.

6. BARJESU ordinatus à Severo Bar-maske Patriarcha anno 669. obiit anno 683.

7. ABRAHAM I. ordinatus anno Christi 684. obiit eodem anno.

8. DAVID ab Orientalibus Episcopis ordinatus anno 685. obiit sexto post mense. Vacavit Sedes annum cum dimidio.

9. JOANNES I. cognomento Saba seù senex ab Orientalibus ordinatus, sedit annum cum dimidio: obiit anno 688.

10. DENHA II. ab Orientalibus ordinatus anno 688. obiit anno 728.

11. PAULUS Presbyter cœnobii Canosciæ ab Athanasio Patriarcha ordinatus obiit anno 757. quum sedisset annos 29.

12. JOANNES II. Bionita monachus cœnobii S. Matthæi ab Orientalibus electus, à Georgio Patriarcha depositus fuit.

13. Jo-

13. JOSEPH à Georgio Patriarcha ordinatus, paucis post mensibus obiit.

14. SARBELIUS Episcopus Carsabachæ ordinatus à Cyriaco Patriarcha, paucis post annis sponte dignitatem abdicavit.

15. SIMEON Cyriaci Patriarchæ discipulus, ab eodem ordinatus & paulò post depositus.

16. BASILIUS I. Baladensis à Cyriaco ordinatus, obiit anno 830.

17. DANIEL à Dionysio Patriarcha anno 830. ordinatus obiit anno 834.

18. THOMAS I. Tagritensis, monachus cœnobii Severi in monte Edessæ â Dionysio ordinatus anno 834. obiit anno 847.

19. BASILIUS II. qui & Lazarus Stylita in columna Beth-Batin ditionis Haran, à Joanne Patriarcha anno 848. ordinatus, obiit anno 468.

20. MELCHISEDECH ex Ephræmia pago ditionis Tel-aphar, à Joanne Patriarcha adversùs præfatum Basilium Maphrianum anno 458. ordinatus, obiit anno 468. quo & Basilius, ut mox dixi, decessit.

21. SERGIUS monachus cœnobii Aluch, ordinatus anno 872. obiit anno 884.

22. ATHANASIUS I. qui & Sergius Tagritensis, monachus cœnobii Severi in monte Edessæ, à Theodosio Patriarcha anno 887. ordinatus, obiit anno 913.

23. THOMAS II. Stylita in monte Edessæ à Joanne Patirarcha anno Hegiræ 298. ordinatus, quarto post mense obiit. Vacavit Sedes annis 2.

24. DENHA III. Presbyter secularis ab eodem Joanne Patriarcha anno Hegiræ 300. ordinatus, sedit annos 20.

25. BASILIUS III. Diaconus secularis, Nisibenus anno Hegiræ 325. ordinatus, obiit anno Hegiræ 349.

26. CYRIACUS Horanus, Presbyter Tagritensium Nisibi, à Patriarcha Abrahamo anno Hegiræ 351. ordinatus, obiit anno Hegiræ 369.

27. JOANNES III. Dinara Barjesu Damascenus à Joanne Sarighta Patriarcha anno Christi 980. ordinatus, obiit anno 988.

28. IGNATIUS I. qui & Marcus Barchichi Archidiaconus Mosulanus ab Athanasio Salachensi anno 991. ordinatus, à Christiana fide ad Mahometanam superstitionem defecit anno 1016. Vacavit Sedes annis 11.

29. ATHANASIUS II. Abdelmessias, Diaconus Edessenus, à Joanne Abdone ordinatus anno 1027. obiit anno 1041.

30. BASILIUS IV. Tagritensis Cavadæ filius ab Orientalibus Episcopis anno 1046. ordinatus, obiit anno 1059.

31. JOANNES IV. qui & Saliba monachus cœnobii Gabrielis à Basilio Patriarcha anno 1075. ordinatus, obiit anno 1106.

32. DIONYSIUS I. qui & Moyses monachus, ab Athanasio Patriarcha anno 1112. ordinatus, obiit anno 1142.

33. IGNATIUS II. qui & Lazarus, monachus cœnobii Sergii, ab Athanasio Barchetre Patriarcha anno 1143. ordinatus, obiit anno 1164.

34. JOANNES V. Sarugensis Abbas cœnobii Jacobi in monte Edessæ, ab eodem Athanasio anno 1164. ordinatus, obiit anno 1188.

35. GREGORIUS I. qui & Jacobus Melitinensis, à Michaële magno patruo anno 1189. ordinatus, obiit anno 1214.

36. IGNATIUS III. qui & David monachus à Joanne Josue Patriarcha anno 1215. ordinatus, eidem Joanni in Patriarcham subrogatus fuit anno 1222.

37. DIONYSIUS II. qui & Saliba Capharsaltensis, ab eodem Ignatio Davide ex Episcopo Gozartæ Maphrianus ordinatus, obiit anno 1231.

38. JOANNES VI. qui & Aaron Bar-

Barmaadani Epiſcopus Mardæ, ab Ignatio Patriarcha anno 1232. ordinatus, eidem Ignatio adversùs Dionyſium Angur in Patriarcham ſuffectus fuit anno 1253.

39. IGNATIUS IV. qui & Baſilius Saliba Vagius Edeſſenus, Epiſcopus Alepi à Joanne Barmaadani anno 1253. Maphrianus ordinatus, obiit anno 1258.

40. GREGORIUS II. qui & Abulpharagius Bar-hebræus, Melitinenſis, ab Ignatio Joſue anno 1264. ordinatus, obiit anno 1286.

41. GREGORIUS III. qui & Barſuma Saphi Bar-hebræus Abulpharagii frater, à Philoxeno Patriarcha anno 1288. ordinatus, obiit anno 1308.

42. GREGORIUS IV. qui & Matthæus Annæ filius, Abbas cœnobii S. Matthæi, ab Ignatio Bar-Vahib Patriarcha anno 1317. ordinatus, obiit anno 1345. Vacavit Sedes circiter annos 20.

43. ATHANASIUS III. qui & Abraham, ab Iſmaele Patriarcha anno 1364. ordinatus, obiit anno 1389.

44. GREGORIUS V. qui & Dioſcorus Jacobus Bar-Kainæus Epiſcopus Damaſci, anno 1361. Sedem Maphriani invaſit: à Mahometanis Bagdadi interemptus fuit.

45. BASILIUS V. qui & Behenamus Hedlenſis, ab Ignatio Bar-Garib Patriarcha anno 1404. ordinatus, eidem Ignatio anno 1412. ſuffectus fuit.

46. DIOSCORUS, qui & Behenamus Sciatti Arabs, ab eodem Baſilio anno 1415. ordinatus, obiit anno 1417.

47. BASILIUS VI. qui & Barſuma Maadanenſis ab eodem Baſilio Behenamo anno 1422. ordinatus, obiit anno 1455.

48. CYRILLUS, qui & Joſeph Bar-Niſan Epiſcopus Damaſci & Emeſæ, ab Ignatio Chaleph anno 1458. ordinatus, paucis poſt diebus deceſſit.

49. BASILIUS VII. qui & Azizus filius ſororis Ignatii Chalephi Patriarchæ, anno 1471. ordinatus, obiit anno 1487.

50. NOE Bacuphenſis Libaniota Epiſcopus Emeſæ ab Ignatio Barſila anno 1489. ordinatus, eidem Barſilæ anno 1494. in Patriarcham ſubrogatus eſt.

51. ABRAHAM II. ex caſtro Atta ab eodem Noë anno 1496. Maphrianus ordinatus eſt.

IN-

INDEX
CODICUM MSS.

QVOS

CLEMENS XI. PONT. MAX.

Bibliothecæ Vaticanæ addixit:

VNA CVM IIS,

QUOS SANCTISSIMUS PATER

INNOCENTIUS XIII.

In eandem Bibliothecam inferri jussit.

CODICES MANUSCRIPTI

AB ANDREA SCANDAR

Sacerdote Maronita comparati.

QUos in subjecto Indice Codices recensemus, attulit Vir amicissimus Andreas Scandar Sacerdos Syrus Maronita, Arabicæ linguæ in Romano Sapientiæ Archigymnasio Professor, nupera Chaldaici Missalis editione, atque hoc etiam nomine de Republica literaria optimè meritus: cujus proinde in conquirendis, comparandis, avehendisque tot Syriacæ, Arabicæ, Græcæ, Hebraicæque eruditionis thesauris labor & industria, hac qualicumque mercede sequuturæ apud posteros famæ à me fraudari minimè debuerunt. Ille jussu Clementis XI. optimi & memoria æterna digni Pontificis, instante vigilantissimo & doctissimo Bibliothecæ nostræ Vaticanæ Præfecto D. Carolo Majello, anno 1718. ad procurandam hanc provinciam missus, Ægyptum, Arabiam, Syriam, Mesopotamiam, & ultimos Chaldææ Assyriæque recessus per summos labores perque præsentissima vitæ discrimina, grassante per Orientem pestilentia, eum tandem fructum diuturnæ (triennium enim illud iter tenuit,) & periculosæ peregrinationis reportavit, quem sequens Tabula tibi, amice Lector, repræsentat.

CODICES SYRIACI.

I.

ELIÆ III. Chaldæorum Patriarchæ, cognomento Abu-Halim, Homiliæ, quæ in Officio Chaldæorum ad matutinum recitantur: videlicet, De Nativitate Domini II. De B. Maria. De Epiphania Domini, II. De Feria secunda Rogationum, III. De Sanctis, II. De Defunctis, II. De Jejunio quadragesimali, II. De Dominicis Jejunii. De Dominica Palmarum, II. De Dominica Resurrectionis, II. De Feria secunda Hebdomadæ in Albis, II. De Ascensione Domini, II. De Pentecoste. De Adoratione in die Pentecostes, II. De Transfiguratione Domini, II. De S. Cruce, II.

Scialitæ Episcopi Rhesinæ, Homilia de B. Maria. De Feria tertia Rogationum.

Georgii Episcopi Arbelæ Homiliæ de Feria tertia Rogationum. De Dominicis Jejunii.

Eliæ Episcopi Nisibis Homiliæ de Feria tertia Rogationum, II. De Feria quarta Rogationum, IV.

Pauli Episcopi Anbaræ Homilia de Pentecoste.

Abulezzi Chedri Presbyteri de Dedicatione Ecclesiæ Homiliæ II.

Clausulæ Officii Vespertini, & Missæ: seù Benedictiones à Sacerdote ad populum recitandæ in fine Liturgiæ, & Officii Divini.

Subarjesu filii Pauli clausula in fine Liturgiæ.

Preces, quæ Canticis ante, & post Nativitatem Domini præmittuntur.

Preces pro Nativitate Domini. Pro Epiphania Domini. Pro pluvia. Pro feminibus. Pro energumeno. Pro puero. Pro vino. Pro oleo. Quum aliquid legitur. Pro fidelibus.

Benedictio domus. Crucis. Evangelii. Reliquiarum Sanctorum. Mensæ.

Preces pro iter agentibus. Pro navigantibus. Quum Sacerdos manus abluit. Quum manus abstergit. Quum quis cubitum it: est autem precatio Sancti Ephræmi Syri.

Benedictio Evangelii veteris.

Macbichæ Episcopi Geslunæ Annotatio in fine cujusdam Codicis Evangeliorum ab amanuensi hìc transcripta.

Annotatio ad calcem Codicis Evangeliorum ab Achæo descripti, quam amanuensis in hæc verba describit. *De quodam pervetusto Evangelio, quod exstabat in sacra Ecclesia Ædium Romæorum in urbe Bagdado. Erat quoddam Evangelium Edessenum* (hoc est, Syriacum Edessæ exaratum) *pervetustum quidem, sed clarum ac dilucidum, ex quo ne jota quidem unum deletum fuerat, legebatur autem clarius quàm libri recens exarati, & unus dumtaxat prior quinternio præ antiquitate ex eo exciderat. Ad ejus verò calcem ita scriptum erat.* ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ ܒܚܡܫܒܫ ܒܬܡܢܥܣܪ ܒܟܢܘܢ ܩܕܝܡ ܫܢܬ ܬܠܬܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܫܥ ܕܝܘܢܝܐ ܒܐܝܕܝܐ ܕܐܚܝ ܫܠܝܚܐ ܚܒܪܗ ܕܡܪܝ ܡܪܝ ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܪܝ ܐܕܝ ܫܠܝܚܐ ܨܠܘܬܗ ܥܡܢ ܐܡܝܢ : *Absolutus est sanctus iste liber Feria quinta, die 18. Canun prioris* (hoc est, Decembris) *Anno Græcorum* 389. (Christi 78.) *propria manu Achæi Apostoli, socii Mar Maris Discipuli Mar Adæi Apostoli, cujus oratio nobiscum sit Amen.*

Simeonis Carmen Arabicum paracleticum pro secunda die à depositione defuncti.

Codex in 8. *bombycinus* continet chartas scriptas 149. Syriacis Stronghilis, hoc est, rotundis antiquisque Chaldæorum literis exaratus à Presbytero Abrahamo pro usu fratris Simeonis Presbyteri ex oppido Seleuciæ, mense Octobri, anno Græcorum 1842. (*Christi* 1531.) in monasterio S. Eugenii, sub Simeone Patriarcha Orientis, ejusque fratre Jesujabo Metropolita; uti adnotatur manu ipsius Abrahami Presbyteri fol. 121.

I I.

Ordo Sponsalium, juxta Ritum Chaldæorum, qui observatur in monasterio SS. Abrahæ & Gabrielis.

Ordo benedictionis sponsi & sponsæ.

Be-

Benedictio vestium.
Coronatio Conjugum.
Benedictio Thalami.
In 8. *bombyc. chart. scr.* 60. Codex scriptus ab Ebedjesu Diacono filio Abdi, filii Simeonis, ex oppido Tel-Chepha: absolutus autem Sabbato, die 13. Aprilis, anno Græcorum 1920. (*Christi* 1609.) sub Elia Patriarcha Chaldæorum. Literis Chaldaicis seù Stronghilis exaratus.

III.

Georgii Episcopi Arbelæ & Mosul, Quæstiones de ministerio Altaris, per modum interrogationis & responsionis.
Ejusdem Quæstiones de Baptismo.
Ejusdem Quæstiones de sacra Ordinatione.
Jaballahæ Patriarchæ, qui fuerat Nuhadræ Episcopus, Quæstiones de Baptismo.
Quæstiones de Sponsalibus, & de Convivio.
Canones XXVII. de ministerio Altaris.
Quæstiones in Novum & Vetus Testamentum.
Theodori Episcopi Mopsvesteni, vulgò Commentatoris, Quæstiones in Scripturam.
Quæstiones Ecclesiasticæ.
Ebedmessiæ Epistola ad Bochtjesum doctorem.
Jesujabi quæstiones.
Ænigmata varia.
In 8. *bombyc.* 215. Chaldaicis literis exaratus ab Abdalachad filio Chedri Kainæi, anno Græcorum 2020. (*Christi* 1709.)

IV.

Simeonis Sancalabarensis Carmen morale.
Ebedjesu Episcopi Sobæ & Armeniæ, Elucidatio ejusdem Carminis, ad Abrahamum Presbyterum.
Expositio locorum obscuriorum Evangelii, ex libro, cui titulus *Paradisus voluptatis*.
Expositio quorundam locorum Geneseos, & Exodi.
Vocum Syriacarum interpretatio.
Josue Bar-Nun Patriarchæ, Quæstiones, & Responsiones.
Theodori Commentatoris Quæstiones, & Responsiones.
Hymni Angelici expositio.
In 8. *bombyc.* 102. Chaldaicis literis exaratus ab Ebedjesu feria 3. die 20. Aprilis, anno Græcorum 1980. (*Christi* 1669.)

V.

Eliæ Metropolitæ Nisibis Tractatus Arabicus de mundi creatione, de Unitate Creatoris, & de Trinitate Personarum.
Joannis Chrysostomi Homilia de die Dominica.
Ejusdem Homilia de Pœnitentia.
Homilia Arabico-Syriaca, recitanda secunda die à depositione defuncti.
Homiliæ Arabicæ recitandæ tertia die à depositione *Defunctorum* in genere. *Patriarchæ* defuncti. *Episcopi* defuncti. *Presbyteri* defuncti, II. *Diaconi* & principis viri defuncti. *Cujuslibet* defuncti.
Eliæ Patriarchæ Orationes dicendæ ad monumentum, II.
Ejusdem Parænesis.
Orationes dicendæ pro defunctis ad monumentum. Pro Episcopis, Presbyteris, & Diaconis. Pro quolibet defuncto.
Acclamationes pro Regibus, Patriarchis, & Episcopis.
Precatio pro defunctis, die 3. depositionis.
Paracletica oratio ad consanguineos defuncti.
Parænesis post officium defuncti.
De Divinitate & Humanitate Christi Tractatus.
Joannis Bar-Maadani Patriarchæ Jacobitarum, Carmen Syriacum metro dodecasyllabo de Anima, inscriptum *Avis*.
Ejusdem Bar-Maadani Carmen de excellentia originis animæ, deque ejus vilitate post prævaricationem.
Ejusdem de via perfectorum, deque diversis perfectionis gradibus Carmen metro dodecasyllabo.
Gregorii Bar-hebræi, vulgò Abulpharagii, Maphriani Orientis, Carmen dodecasyllabum de Sapientia Divina.
Ejusdem Carmen aliud de eadem.
Ejusdem Carmina diversa.
Ebedjesu Sobensis Carmina.
Historia Monachorum, qui ex India in Mesopotamiam venerunt anno Græcorum 1801. (*Christi* 1490.) sub Simeone Patriarcha Chaldæorum, Episcopos pro Indiarum regione postulaturi. Nimirùm Georgius, & Josephus, quos Simeon Patriarcha in urbe Gezira Presbyteros ordinavit, & cum iis ad regionem Malabar duos Episcopos

scopos Josephos misit, quorum alterum Thomam, Joannem alterum appellavit. Hi Presbyteros & Clericos in India ordinarunt. Mox regresso in Assyriam Thoma, Joannes solus Episcopus remansit. Anno Græcorum 1813. (*Christi* 1502.) obiit Simeon Patriarcha, eique Elias successit: qui anno sequenti tres Episcopos ordinavit, Davidem scilicet, quem Jaballaham appellavit, Georgium quem Denham, & Masudum quem Jacobum, eosque in Indiam allegavit: qui eò pervenerunt vivente adhuc Joanne Episcopo. Anno Græcorum 1815. mittunt Epistolam ad Eliam Patriarcham (qui tamen jam obierat, ejusque in locum Simeon suffectus fuerat) in qua numerum Nestorianorum in Malabar referunt, adventumque Lusitanorum in eam regionem significant.

Carmen morale dodecasyllabum.

Fides Orientalium, idest, Chaldæorum, Arabica, ubi Symboli expositio: Scripta autem esse dicitur Vespere Nativitatis Domini anno Græcorum 1902.

Oratio Dominica Arabicè & Persicè.

Cantus de Passione Domini, Syriacè.

Historia Jonæ Prophetæ, ejusque prædicatio in Ninive, Arabicè.

Eliæ Patriarchæ Chaldæorum, Orationes Arabicæ pro Sponsalibus.

In 4. *bombyc.* 202. Chaldaicis literis, sermone partim Syriaco & partim Arabico exaratus die 18. Januarii, Dominica exeunte, anno Græcorum 1844. (*Christi* 1533.) ut adnotatur fol. 157. & partim anno Græcorum 1902. ut fol. 169.

V I.

Ebedjesu Metropolitæ Sobæ & Armeniæ Liber inscriptus *Margarita* de veritate Christianæ Fidei, in Partes quinque distributus. *Proœmium. Pars I.* De Deo, capita 5. complectens. *Pars II.* De Creatione, capita 4. *Pars III.* De Incarnatione, capita 8. *Pars IV.* De Sacramentis Ecclesiæ, capita 8. *Pars V.* De iis, quæ ad futurum sæculum respiciunt, capita 7. ubi de oratione ad orientem, de Cruce, de Dominicis & Festis Domini, de Feria sexta, de jejunio, oratione & eleemosyna, de cingulo, de resurrectione, judicio, Paradiso, & Inferno.

In 8. *bombyc.* 85. Chaldaicis literis & sermone exaratus in Alcus patria Nahum Prophetæ sub Elia Patriarcha à Presbytero Humo filio Danielis Presbyteri, Sabbato die 11. Aprilis, anno Græcorum 2024. (*Christi* 1713.)

V I I.

Apologia pro Apocalypsi B. Pauli Apostoli: initio mutila.

Apocalypsis B. Pauli Apostoli. Apocrypha.

Gabrielis Metropolitæ Mosul Carmen compositum ab eo, quum monachum ageret in cœnobio S. Sabarjesu in Coche: ubi postquam de creatione mundi, Incarnatione Verbi, œconomia Domini, prædicatione Apostolorum, & de laudibus Patrum & Doctorum disseruit, encomium & vitam S. Sabarjesu texit.

In 8. *bombyc.* 81. Chaldaicis literis & sermone, mutilus in fine.

V I I I.

Officium Feriale Chaldæorum.

Vesperæ feriales, Priorum, ut vocant, & Posteriorum.

Cantus Feriales.

Matutini Feriales.

Cantica Ferialia.

Kalendarium.

Odæ Sanctorum, Auctoribus Abraham Seleuciensi anno Græcorum 1837. Gabriele anno 1908. & Ebedjesu Episcopo Gozartæ, quam Geziram vocant.

Cantus XII. pro Martyribus.

Narsetis Doctoris Psalmi II.

S. Ephræm Syri Psalmus.

Theodori Commentatoris Hymnus.

De Eucharistia Hymni II.

Eliæ Patriarchæ Oratio. Arabicè.

Nomina mensium Arabicorum. Arabicè.

In 12. *bombyc.* 120. Chaldaicis literis & sermone, exaratus à Presbytero Abdalcarimo filio Abdarrachmani in urbe Mosul sub Elia Patriarcha Chaldæorum, Sabbato die 24. Decembris, anno Græcorum 1982. (*Christi* 1671.) ut adnotatur fol. 109.

I X.

Salomonis Episcopi Bassoræ Liber Spicilegii, qui & Apum inscribitur. *Proœmium* ad Narsetem Episcopum Conisapor in Vazich. *Pars I.* Capita 32. complectens, de rebus gestis in Testamento vetere; hoc est, de creatione mundi, de Adam & Eva, de Patribus

tribus ante & post Diluvium usque ad Christum Dominum. *Pars II.* Capita 28. de rebus Testamenti novi, hoc est, de Incarnatione Verbi, de dispensatione Domini, de Apostolis & Discipulis, Catalogus Patriarcharum Chaldæorum, Catalogus Regum & Imperatorum Romanorum, Græcorum, Persarum: de Antichristo, de Resurrectione, de Judicio, de Paradiso & Inferno. Totum opus in capita 60. divisum, ex quo in præsenti Codice à cap. 40. usque ad finem desideratur.

In 4. *bombyc.* 82. Chaldaicis literis & sermone.

X.

Babæi Archimandritæ cœnobii S. Abraham in monte Izla apud Nisibin, Apologia pro Evagrio Pontico; ubi ejus scripta refert, eumque ab errore Origenistarum liberare contendit.

Ejusdem Babæi ad Gregorium Tractatus in sex Centurias Evagrii, Partes duæ. *Præfatio* ad Gregorium. *Pars I.* in tres priores Evagrii Centurias. *Pars II.* in tres posteriores Centurias Evagrii.

Ejusdem Babæi Commentaria in Capita sexaginta Evagrii, quæ extra Centurias sunt.

Ejusdem Babæi Oratio adversùs eos, qui dicunt, *Sicuti anima rationalis & corpus una sunt persona, sic Deus Verbum & homo una persona.*

In fol. bombyc. 236. Chaldaicis literis & sermone. Codex pervetustus.

X I.

Declaratio Officiorum Ecclesiasticorum, & causa Festorum Dominicorum. Partes VII. *Proœmium* ad Danielem. *Pars I.* capita 23. De dispensatione Domini in carne, & anno & mense, quibus Christus conceptus, natus, baptizatus, præsentatus in templo, & passus est. *Pars II.* capita 21. De Vespertinis horis. *Pars III.* capita 9. De Horis Nocturnis & Matutinis. *Pars IV.* capita 30. De divina Liturgia. *Pars V.* capita 9. De Baptismo. *Pars VI.* capita 8. De Ecclesia. *Pars VII.* capita 6. De exequiis Defunctorum.

In fol. bombyc. 181. Chaldaicis literis & sermone exaratus die 21. Maji, feria quarta, anno Græcorum 2018. in Tel-Chepha ditionis Mosul, sub Elia Patriarcha à Presbytero Georgio filio Israëlis Presbyteri, filii Hormisdæ Presbyteri, filii Israëlis Presbyteri Elcesæi.

X I I.

Ebedmessiæ sermones Ascetici ad monachos, III. Responsio ad interrogationem Domitii. Epistola ad eundem Domitium. Epistola ad Stephanum. De lucta animæ cum corpore. De monastico instituto ad Simeonem Presbyterum. Responsio ad Epistolam Bacchi. De Fide. De Charitate. Ad eos, qui se Christi discipulos dicunt, præcepta tamen ejus minimè observant. De Virginitate. Responsio ad interrogationem cujusdam monachi. Paræneses ad fratres, III. De primatu. Quomodo se gerere debeant Superiores, VII. De timore Dei. De observandis præceptis, VI. Epistola ad Buzaidum. In eos, qui dicunt & non faciunt. Parænеses ad fratres, II. De amore. De ira. De invidia. De somniis. Parænеses ad fratres, IV. Epistola ad Sergium monachum. De infirmis. Adversùs sui temporis Superiores & Abbates. Responsio ad interrogationem cujusdam monachi. Ad Abraham monachum. De meditatione. Epistola ad Xystum. Adversùs sui temporis monachos: ubi quædam profert ex historia Moysis Beth-Sajore, & Abraham magni. Ad pueros, ut cum monachis non cohabitent. Adhortatio ad monachos: ubi citat librum Margaritæ de re ascetica. Adhortatio ad sui custodiam & curam: & quod vitare quis debeat dissolutos ac perversos homines, ex quibus trahi solent pigritia morumque dissolutio, & omnes pravi affectus: item quod sibi cavere quis debeat à puerorum consortio, ne fortè mentis puritas impudicis cogitationibus labefactetur: quod caput integrum ex Joanne Saba descriptum est.

Chamisii Doctoris, cognomento Bar-Cardachi, Cantus morales XVI. Ejusdem carmina diversa, XV. De Jejunio Cantus II. Præparatio ad lectionem Evangelii. Ad Patres, quum Diœcesim visitant. Cantus pro Dominicis anni.

In 4. *bombyc.* 206. Chaldaicis literis & sermone exaratus in cœnobio S. Cyriaci à Sabarjesu Diacono ex Tel-Chepha, die 6. Aprilis, feria 4. anno Græcorum 2014. Absolutus verò eo-

dem anno à Diacono Joanne filio Diaconi Hormifdæ, filii Gabrielis Elcefæi; ut adnotatur fol. 141. & 204.

XIII.

Thomæ Epifcopi Maragenfis, Hiftoria monaftica Orientis, in fex libros divifa.

Liber I. capita 35. complectitur.

*Cap.*1. Præfatio Auctoris ad Ebedjefu.

*Cap.*2. & 3. Præfatio in Hiftoriam monafticam.

*Cap.*4. De Abraham, qui primus vitam monafticam apud Chaldæos propagavit, vixitque in cœnobio in monte Izla apud Nifibin urbem. Cujus vitam defcripfere Joannes & Roftamus.

*Cap.*5. De Dadjefu, qui Abrahamo in præfectura cœnobii fucceffit.

Cap. 6. De Jacobo Abrahami difcipulo, fundatore monafterii in Beth-Abe.

Cap. 7. De Babæo Abrahami difcipulo, qui fucceffit Dadjefu in præfectura cœnobii.

*Cap.*8. De monachis, qui Babæi tempore à difciplina monaftica aberrarunt.

*Cap.*9. De Elia, qui eorum monachorum hypocrifim & flagitia deprehendit.

*Cap.*10. Quomodo idem Elias eos monachos coram Babæo Archimandrita convicit.

*Cap.*11. Quomodo ii monachi cum filiis & uxoribus è cœnobiis ejecti funt.

*Cap.*12. Quod Jacobus injuriâ condemnatus fuit & cœnobio expulfus, quafi flagitiorum eorum monachorum particeps: & quomodo cum difcipulo fuo Bar-Nun in montes Cardoos fe recepit.

*Cap.*13. Quod monachi tumultuati funt adversùs Babæum Archimandritam propter Jacobi expulfionem. De injufta autem Jacobi expulfione citatur epiftola ad eundem Jacobum Jefujabi Epifcopi Baladæ, qui poftea Patriarcha Chaldæorum fuit.

*Cap.*14. De difperfione monachorum in varias Affyriæ partes. Nimirùm Elias & Ananjefu Niniven profecti funt ad Joannem fenem, qui illuc ab Abraham magno miffus fuerat: Benjamin, Paulus, Joannes, Adadus, & Ifai in Beth-Abe: Jacobus ad Abbatem Habifam, feù Inclufum: Joannes ad Nehel, feù torrentem: Uchama, Sebochtes in Beth-Zabda: Saharoës in Arzun: Sabarjefu in filvam pulchram: Joannes Adramah in Dafen: Zacha-Jefu, & Abraham in eundem locum.

*Cap.*15. De Bar-hadbefciaba, qui ex cœnobio magno abiit in Beth-Abe, ibique monafterium extruxit in valle fupra Hodud pagum, unde oriundus erat, ubi & deceffit.

*Cap.*16. De monachis incontinentibus, qui è cœnobio pulfi fuerant: quod fimul congregati in Phughita, pœnitentiam ibi egerunt.

*Cap.*17. De Abbate Jona, qui ex Cœnobio magno profectus, eos monachos adiit, iifque præfectus fuit.

*Cap.*18. De Salomone Bar-Garaph monacho cœnobii Barturæ, qui æqualis fuit Ananjefu Patriarchæ, fcripfitque gefta monachorum & anachoretarum, qui ante ipfum floruere: ubi de Jacobo Beth-Abe differens, teftatur eum in montes Cardoos primùm, deinde in Beth-Abe profectum fuiffe. Narrat etiam de Mariabo, & quadam Virgine: quorum meminit & Aphnimaranus in fuo commentario.

*Cap.*19. De Marjabo monacho, & quadam Virgine, quæ poftquam annos quadraginta religiofæ vitæ duxiffet, in fornicationem lapfa, filiam procreavit, quæ anachoreticum inftitutum amplexa eft.

Cap. 20. De Jacobo Beth-Abe, qui à Marjabo & ab illa Virgine admonitus fuit, ne eremo relicta ad Cœnobium rediret.

*Cap.*21. Quomodo Jacobus in cœnobium Beth-Abe venit, ibique apud Barhadbefciabam manfit. Et quomodo Babæus quoque ex cœnobio magno illuc venit cum aliquot fratribus.

Cap. 22. Quod Benjaminus cum reliquis ejus cœnobii fratribus de adventu Jacobi gavifus eft.

*Cap.*23. Quo tempore Jacobus illuc advenit. Nimirùm fub Chofroë Hormifdæ filio, qui regnare cœpit anno Græcorum 901. regnavitque annis 38. cujus regni anno quinto accidit adventus Jacobi in illud cœnobium, ut narrant Raban Jefu-Zacha, & Raban Bar-Ita in fuis hiftoriis monafticis. Tunc verò præerat Jefujabus pofterior. Quum autem (ut narrat Barita) voluiffet Chofroës Sirinæ uxori fuæ cœnobium in regione Balfafar exftruere, mifit Samatam Jazdini filium in urbem Edeffam, ut inde libros Ecclefiafticos circuli per annum afferret. Quos autem Samatas libros attulit, eos Jacobus pro illo cœnobio defcripfit, addita ad calcem uniufcujufque Codicis hac nota: *Attulit hunc Codicem Mar Samatas Jazdini filius, princeps fidelium.*

Cap.24.

Cap. 24. De Baſtumago patre Jeſujabi Patriarchæ, qui monachum egit in cœnobio Jacobi. Ejus meminere Sahadunas, Gabriel, Aphnimaranus, & Salomon Bar-Garaph in Vita Jacobi ab ipſis ſcripta.

Cap. 25. De Gregorio aromatario, qui in Patriarcham electus fuit. Sabarjeſu Patriarchatum geſſit annos circiter octo, obiitque Niſibi anno 14. Choſroæ. Anno hujus 13. obiit Jeſu-Zacha Archimandrita. Anno 15. expugnavit Daram urbem. Poſt Sabarjeſu obitum Choſroës in Patriarcham eligi jubet Gregorium Niſibis Metropolitam. Chriſtiani contrà, Gregorium alterum elegerunt, qui in Mahuza ludimagiſtrum agebat.

Cap. 26. De calamitatibus Eccleſiæ poſt obitum Sabarjeſu Patriarchæ. Choſroës indignatus, quod Gregorium illum Chriſtiani elegiſſent, juſſit, nullum ſe vivente Patriarcham eligi aut agnoſci debere.

Cap. 27. De Babæo Archimandrita, & de miniſterio Eccleſiæ, quo functus eſt. Nam Cyriacus Epiſcopus Niſibis, Jonadab Adiabenæ, & Gabriel oppidi Seleuciæ præceperunt Babæo, ut diœceſim Patriarchalem viſitaret regeretque, donec novus Patriarcha eligi poſſet: quod ille præſtitit uſque ad obitum Choſroæ Regis.

Cap. 28. Cur Patres Babæi operâ uſi ſunt. Quia ſcilicet vir doctus erat, ut liquet ex ejus operibus: nam tomos quatuor ſuprà octoginta de variis rebus compoſuit: & quia hæreſis Meſſalianorum, quæ per monachos initium duxerat, à monachis profligari debebat: ſicuti olim Melchiſedechianorum hæreſim, quam monachi Scetenſes excogitaverant, juſſu Theophili Patriarchæ Alexandrini Macarius Abbas evertit. Simile quid accidit ſub Ananjeſu Patriarcha, qui accuſatos Meſſalianiſmi Abam, Thomam, & Baritam monachos cœnobii Raban Salibæ, quod juxta Haiglam pagum ad Tigrim ſitum eſt, examinandos miſit ad cœnobium Beth-Abe, cui Archimandrita præerat Georgius Bar-Sajore, monachique clarebant Natanael, Saliba, Abarues, & Gabriel cognomento Sephruna, à quibus tamquam innocentes declarati ſunt.

Cap. 29. De adventu Babæi in cœnobium Beth-Abe, & de miraculo, quod coram ipſo patratum eſt: Quum enim juſſiſſet Babæus abrogari lectiones, quæ in Dominicis in Eccleſia legebantur, aſſerens hunc Clericorum, non monachorum ritum eſſe; Jacobus rogavit eum, ut ſaltem permitteret monachis lectiones eâ Dominica recitare, pollicitus ſe in poſterum eas omiſſurum. Lecto igitur Paralytici à Chriſto ſanati Evangelio, Paralyticus quidam, qui in Eccleſia aderat, curatus eſt. Quo miraculo Babæus viſo, præcepit, ut nihil de ſuo ritu ii cœnobitæ mutarent.

Cap. 30. De octoginta diſcipulis Jacobi in cœnobio Beth-Abe.

Cap. 31. De Joanne Abbate ex Beth-Garma oriundo, qui fuit primus Jacobi diſcipulus, eique in præfectura cœnobii ſucceſſit: de quo ſcribit Jeſujabus in epiſtola ad hoc cœnobium; quum eſſet Ninives Epiſcopus. Sahadunas quoque de eodem Orationem habuit, quæ inter ejus orationes ſecundum locum occupat. Is autem ſexto præfecturæ menſe cœnobio relicto, fugit in Beth-Garmam ad montem, qui inter orientem & meridiem urbis Dokukæ ſitus eſt in loco, ubi poſteà exſtructum fuit cœnobium Ezechielis, qui fuit diſcipulus Raban Chodavæ Beth-Alenſis, æqualiſque Raban Joanni, qui in eo cœnobio uſque ad obitum commoratus eſt. Ezechiel autem Abrahæ Patriarchæ à ſecretis fuit.

Cap. 32. De Raban Joſeph, & Raban Abraham ejus fratre, diſcipulis Jacobi: de quibus ſcripſere R. Aphnimaranus, & R. Sabarjeſu, cognomento Roſtamus.

Cap. 33. De Raban Sergio, cognomento *Diſperſore ſuperborum*. Hic diſcipulus fuerat R. Kamjeſu Garmakenſis, quo vita functo, adiit Jacobum, cujus hortatu ſcripſit librum de laudibus Virorum illuſtrium, qui in regione Beth-Garma floruerunt, eique titulum fecit ܡܒܕܪ ܫܝ̈ܚܐ *Diſperſor ſuperborum*, unde Auctori cognomentum inditum. Numerantur quoque inter Jacobi diſcipulos Mar Jeſujabus, & Raban Kamjeſu, quorum Hiſtoriæ præ manibus circumferuntur.

Cap. 34. De Sahaduna, ejuſque libris. Hic erat (ut Barita in ſuo libro narrat,) ex pago Helmon regionis Nuhadræ. Niſibi autem literas didicit, & ſub Jacobo inſtitutum monaſticum profeſſus eſt. Scripſit tomos duos de re monaſtica: & Paracleticas epiſtolas, & alia opuſcula. Vitam quoque

Jacobi & monachorum, qui in Oriente claruerunt. Sermonem denique fecit de sepultura Jacobi, cujus initium: *caput magnum*. Sed in fine vitæ obscurus fuit, ut infrà dicam. *Ita Nestorianus Auctor Sabadunam sugillat, qui orthodoxam fidem amplexus est.*

Cap. 35. De cæde Chosroæ Regis. Mortuo Jazdino fidelium principe Chosroës Samatam & Kurtam ejus filios bonis spoliavit. Samatas in urbem Mahuzam profectus, viginti quatuor filios Chosroæ, qui ibi educabantur, interficiens, Siroëm, qui alio nomine Cavades dicebatur, solum servavit eumque Regem proclamavit. Mox commisso cum Chosroë prælio, eum è medio sustulit: regnavitque Siroës, qui statim lata lege sanxit, ut Christiani Patriarcham eligerent. Elegerunt autem Jesujabum Baladæ Episcopum, qui Gadalensis ex Gadala Arabiæ vico appellatur: idque, postquam Babæus delatum sibi ab omnibus in Synodo Patriarchatus honorem constanter recusasset.

Liber II. Capita 44. continet.

Cap. 1. De Abbate Paulo, qui post Joannis fugam cœnobio Jacobi præfuit: & de Kamjesu, qui Paulo successit.

Cap. 2. De Raban Jacobo Nuhadrensi, qui fuit discipulus Kamjesu, deinde perrexit in cœnobium Raban Jesujabi, quo vita functo, ei cœnobio præfuit. Ejus temporibus Jesujabus Patriarcha Ecclesiam in cœnobio Jacobi ædificavit, dedicavitque præsentibus Metropolitis & Episcopis.

Cap. 3. De Raban Aphnimarano, discipulo Kamjesu, cujus multa exstant opera: sed post mortem veluti Messalianus condemnatus est.

Cap. 4. De profectione Jesujabi Patriarchæ ejusque sociorum Episcoporum ad ditionem Romanorum: quos Siroës Persarum Rex pro pace cum Romanis facienda allegavit: nempè Jesujabum Gadalensem Patriarcham, Cyriacum Episcopum Nisibis, Paulum Adjabenæ, Gabrielem oppidi Seleuciæ: nec non Jesujabum Jacobi discipulum, Bastumagi filium, quem Ninivitæ post Maræ obitum elegerant, & Sahadunam, Jacobi item discipulum, quem Mahuzitæ in Episcopum Ariunæ Garmæorum urbis ordinari curaverant: quos Romani cum gaudio exceperunt.

Cap. 5. De Arca ossium Apostolorum, quam Jesujabus Patriarcha quum per urbem Antiochiam transiret, ex Templo, ubi diversabatur, furatus est, & in cœnobio Jacobi reposuit.

Cap. 6. Quomodo Sahadunas à monacho quodam regionis Apamensis ad Græcorum fidem adductus est: quamobrem à Jesujabo Adjabeno Patriarcha, juxta prædictionem Baritæ monachi, damnatus fuit.

Cap. 7. De Jesujabo Patriarcha, & quomodo postquam excitatum in cœnobio Jacobi templum cum Sabarjesu Episcopo Garmæorum, Georgio Adjabenorum, aliisque dedicavit, Scholam ibidem fundare voluit.

Cap. 8. De Raban Kamjesu Archimandrita & monachis, qui sese Jesujabo Patriarchæ opposuere; & quomodo Jesujabus in sua sententia constanter perstitit, affirmans, contemplativam monachorum vitam in cellis, activam in schola agi simul debere.

Cap. 9. Quomodo Kamjesu, & Raban Surinus, qui eum in præfectura cœnobii excepit, cum septuaginta aliis monachis, noctu arcam Jacobi fundatoris tollentes, abjerunt in Herpham Saphsaphæ regionis pagum, ut ibi cœnobium exstruerent.

Cap. 10. De visione, quam vidit Jesujabus Patriarcha ea nocte, qua monachi è cœnobio excesserunt: & quomodo eos ad cœnobium reducens, scholam in Colphana pago condidit.

Cap. 11. De R. Ananjesu doctore, monacho & auctore libri *Paradisi*, ejusque fratre Jesujabo. Ambo Adjabeni erant, Nisibi literas edocti, & in cœnobio magno monasticam vitam professi, ut liquet ex libris manu Ananjesu exaratis, qui in Archivo ejusdem cœnobii conservantur. Porrò Ananjesu Hierosolymam primùm, deinde in Scetim profectus est: mox in Orientem regressus, adiit Joannem Episcopum Mobadræ (*quæ & Seered*) regionis Dormesenæ: demùm unàcum fratre in hoc cœnobium (*nimirùm Beth-Abe*) advenit. Quo tempore quidam invidi è cœnobio expulere Narsem discipulum Babæi, qui posteà fuit Archimandrita: eaque de re Jesujabus Ninivæ tùm Episcopus eos reprehendit in sua epistola. Quum autem idem Jesujabus esset Arbelæ Episcopus velletque canones condere, usus est operâ Ananjesu: cujus frater Jesujabus ordinatus fuit Episcopus Cardaliabedæ seù Senæ urbis in regione Beth-Raman. Scripsit autem Ananjesu sententias quasdam, quas suæ cellæ muris affixit: easdem verò Jesu-

Jesujabus ejus frater commentatus est, ut patet ex initio ejus Epistolæ. Intereà Jesujabus Adjabenus Patriarcha obiit, eique Georgius successit.

Cap. 12. De Georgio Patriarcha. Fuit hic monachus in cœnobio Beth-Abe sub Kamjesu, & à Jesujabo Patriarcha ordinatus est metropolita Adiabenus, deinde post ejus obitum ad Patriarchæ dignitatem ascendit. Idem Jesujabus duos alios Georgios metropolitas ordinavit: alterum Bassoræ, quam *Euphratem Mesenæ* appellant: Nisibis alterum, qui edidit hymnum de Dedicatione Ecclesiæ, initium, *Laus miserationibus tuis Christe Rex noster Fili Dei ab omnibus adorande*.

Cap. 13. De humilitate ac mansuetudine Georgii Patriarchæ, qui Georgium Nisibenum adjit, ut ipsum sibi conciliaret: indignatus enim erat, quod in Patriarcham nequaquam electus fuisset. Id factum testatur Auctor se hausisse ex Historia Ecclesiastica Mar-Atkeni, cognomento *vellentis barbam*.

Cap. 14. De Georgio altero Bassoræ metropolita, qui ob eandem causam in Georgium Patriarcham rebellaverat. Hunc quum per Raban Codahem cœnobii Beth-Alensis archimandritam sibi conciliasset, ad monasterium Beth-Abe se contulit, cui & vasa altaris largitus est: præcepitque Ananjesu, ut Patrum dicta & gesta in unum volumen colligeret.

Cap. 15. De compositione libri, qui Paradisus dicitur. Ananjesu monachus sub Jesujabo Patriarcha Canones Officii Ecclesiastici per anni circulum composuit: sub Georgio autem Paradisum in duas partes distributum, quarum prior Palladii & Hieronymi nomen præfert: altera gesta Patrum & dicta complectitur: ubi quædam inserta sunt ex opere Abrahæ Natpharensis.

Cap. 16. De obitu Georgii Patriarchæ, qui juxta Atkenum in Historia Ecclesiastica, eodem anno sedere cœpit, quo regnum Arabum iniit Hasanus Ali filius: eodemque anno, quo ille, decessit: nimirùm vigesimo secundo. Sepultus autem fuit Georgius in Hirta Arabum urbe unàcum Mar-Aba Patriarcha. Edidit Precationem, cujus initium, *Deus existens ab æterno*.

Cap. 17. De Raban Sabarjesu, cognomento Rostamo, qui scripsit historiam monachorum hujus cœnobii (*nimirùm Beth-Abe*) Hic discipulus fuerat Narsetis Archimandritæ: mox in cœnobium Beth-Abe advenit: deinde ad Cochense monasterium invitatus fuit: ubi scripsit librum in octo sermones divisum de dispensatione Domini, deque Apostolorum prædicatione &c. Rogante autem Abbate Kardago syncello Jesujabi Patriarchæ publicavit Historiam Jesu-Zachæ: & Abrahæ: & Jesujabi: & Abrahæ Natpharensis: & Job Persæ: & Sabarjesu: denique tractatum edidit de causa Feriæ sextæ, quam *Auri* appellant.

Cap. 18. De Raban Gabriele, cognomento Taurata, qui scripsit historiam Narsetis archimandritæ: & disputationem adversùs Severianos cœnobii Cartaminensis: & alia opuscula. Sahadunam quoque Edessam usque insectatus est.

Cap. 19. De Abraham archimandrita cœnobii Raban Zachajesu, quod Beth-Raban appellatur. Cujus vitam scripsit Rostamus.

Cap. 20. De aliis archimandritis hujus cœnobii, qui Episcopi facti sunt: Georgio nimirùm Adiabeno, cognomento Bar-Saiore: Sarua ejus fratre: Natanaële: Saliba: Gabriele cognomento Sephruna: & Davide.

Cap. 21. De Abbate Simeone, cognomento Sanuta.

Cap. 22. De profectione Abbatis Simeonis ad Georgium Patriarcham.

Cap. 23. De Joanne Dilumita, qui sterilibus parentibus ob Simeonis Abbatis orationem natus est. Ejus Vitam scripsit Abu-Noë.

Cap. 24. De fame, quæ iis diebus in hac regione accidit. In libro Davidis, qui vocatur *Paradisus minor* cujus initium, *Historia Raban Georgii Bar-Sajore archimandritæ*, in narratione de Abbate Saliba, dicitur fames magna accidisse in hac regione. Ex quo colligitur, Joannem Dilumitam monachali habitu indutum fuisse manibus Abrahæ archimandritæ, qui eo famis tempore jam obierat.

Cap. 25. Quomodo Joannes Dilumita à barbaris in captivitatem abductus est.

Cap. 26. De Josepho archimandrita affini Gabrielis Rakodæ, de quo infrà.

Cap. 27. De Saliba-Zacha Patriarcha, qui successit Ananjesu. Hic Evangeliorum Codicem eleganter exaratum auroque coopertum, quod in Cœnobio servabatur, sibi afferri à Josepho archimandrita jussit: sed impetu monachorum in ipsum facto, restituere illum compulsus fuit.

Cap. 28.

Cap. 28. De profectione Josephi archimandritæ in cœnobium Baritæ. Videns enim, quæ monachi adversùs Patriarcham moliti fuerant, relicto cœnobio fugit ad monasterium Baritæ: sed paulò post ab iisdem monachis reductus fuit.

Cap. 29. Quomodo voluit Aias Sobanita interficere Josephum archimandritam: qui inde aufugit. Ejus vitam scripsit Atkenus monachus cœnobii Aphnimarani.

Cap. 30. De Joanne metropolita Adiabeno, fratre Ananjesu, de quo suprà cap. 11. & 15. Hic Joannes libros fratrum suorum Ananjesu & Jesujabi in Archivum intulit. Posteà fuit archimandrita hujus cœnobii: deinde Episcopus Beth-Bagas: demùm metropolita Adiabenus post Simeonis obitum à Saliba-Zacha Patriarcha ordinatus. Templum ejusdem cœnobii unàcum Ephræmo Nínives Episcopo dedicavit, ibique vita functus est.

Cap. 31. De Dindoë, qui à præfato Joanne metropolita ordinatus fuit Episcopus Maaltæ & Honitæ: multosque Codices pro hoc cœnobio descripsit. Ei vita functo successit Sergius Episcopus.

Cap. 32. De Jesu-Zacha Episcopo Seleuciæ, quem Joannes metropolita Adiabenus ordinavit. Ejus historiam scripsit Raban Gabriel.

Cap. 33. De Gabriele cognomento Rakoda, quem Saliba-Zacha Patriarcha instituit Episcopum oppidi Seleuciæ. Scripsit carmen de Jacobo fundatore cœnobii Beth-Abe, de quo & Michæas aliud composuit.

Cap. 34. De Acha metropolita Arbelæ, ejusque fratre Subchalmarano. Acha quidem Codices pro cœnobio scribebat; frater verò scriptos compingebat.

Cap. 35. Quod Acha huic cœnobio præfectus fuit, postquam Joannes metropolita Adiabenus factus est.

Cap. 36. Quod Acha post Joannis obitum à Mar-Aba Patriarcha in Metropolitam Adiab & Athur ordinatus est.

Cap. 37. De Jesujabo archimandrita, quem Acha creavit Episcopum Nínives, post obitum Abrahæ.

Cap. 38. De miraculo Achæ.

Cap. 39. De obitu Achæ, & Simeonis Episcopi Beth-Bagas: & quod Acha utramque mortem prædixit. Achæ autem successit Maraname.

Cap. 40. De Abbate Anania, qui olera comedebat, & cum feris pascebat. Vixit autem in hoc cœnobio tempore Achæ. Item de Maran-Zacha, qui fuit Episcopus Maragæ. Ubi Auctor testatur se ejus gesta didicisse à Matthæo illius cœnobii monacho; se autem in id cœnobium venisse anno Hegiræ 217.

Cap. 41. De Maran-Zacha Episcopo Hadathæ, & de Episcopo, quem is pascentem camelos invenit. Fuit autem Maran-Zacha discipulus Aphnimarani: qui cùm aliquando per desertum iter ageret, offendit quendam senem, qui gregem camelorum pascebat, dixitque ei, se fuisse Episcopum Chaldæorum dispersorum per Ægyptum, & à Saracenis captivum abductum.

Cap. 42. De Sergio Episcopo Honitæ, qui ab Acha post obitum Dindoæ ordinatus fuit.

Cap. 43. De Hughæro nobili viro, & de cœnobio, quod inter Besciusam & Salmatham pagum condidit, quod tamen Acha dedicare noluit.

Cap. 44. De obitu Achæ metropolitæ, qui quum schisma ob electionem duorum Patriarcharum, Surini scilicet & Jacobi, natum esset, pro Jacobo stetit.

Liber III. continet Capita 14.

Cap. 1. Præfatio Auctoris ad Hasanum de Babæo & Maraname.

Cap. 2. De Babæo doctore, qui ex Gabiltha urbe regionis Tirhanæ ortum duxit: & sub Saliba-Zacha Patriarcha fundavit Scholam in Caphar-Huzal: deinde in regionem Maragæ profectus, ibi Scholas quatuor suprà viginti condidit.

Cap. 3. Nomina Scholarum viginti quatuor, quas Babæus in regione Maragæ fundavit.

Cap. 4. De libris, quos Babæus scripsit, deque ejus obitu. Composuit autem Homilias alphabeticas tres suprà viginti: Orationes paracleticas, & Benedictiones ordine alphabetico: plures epistolas: Benedictionem Sponsi & Sponsæ: Cantica viginti duo de Jacobo Beth-Abe, juxta ordinem alphabeti: Cantica 12. de defunctis: Canticum de Nestorio: & diversa alia opera, quæ in cœnobio Beth-Abe prostant. Relictà verò regione Maragæ, in patriam reversus, ibi decessit.

Cap. 5. Præfatio in historiam Maranamæ metropolitæ. Ejus genus ex urbe Chetra regionis Tirhanæ. Sub Babæo autem in Gabiltha literis operam dedit, & ab eodem Scholæ Caphar-Huzal præfectus fuit.

Cap. 6.

Cap. 6. Quod Maraname ab Acha Adiabeno ordinatus est Episcopus oppidi Seleuciæ in locum Jesu-Zachæ. Miracula per ipsum patrata.
Cap. 7. Quod post Achæ obitum à Jacobo Patriarcha initiatus est metropolita Arbelæ & Adiab.
Cap. 8. Quæ loca Sedi Adiabenæ vindicavit ex aliis Sedibus, & quæ eorum loco cessit.
Cap. 9. De ejus visione.
Cap. 10. Quod relicto Episcopio fugere cogitavit, & quod ab Angelo reverti jussus est.
Cap. 11. De ejus profectione in regionem Maragæ, deque miraculis ibi patratis.
Cap. 12. De fame, quæ ejus tempore accidit, & de miraculo, quod per baculum suum operatus est.
Cap. 13. De ejus infirmitate & morte.
Cap. 14. Auctoris carmen dodecasyllabum de Maranamæ laudibus.
Liber IV. Continet capita 25.
Cap. 1. Præfatio Auctoris.
Cap. 2. De Jesujabo Archimandrita, qui affinis erat Jesujabi magni Patriarchæ, & genus ex Maraga ducebat: natus est autem in Tela pago regionis Birthæ. Sub Joanne metropolita, qui tùm cœnobii Abbas erat, literis operam dedit. Post Acham autem, qui Joanni defuncto in Archiepiscopatu Adiabeno successerat, eidem cœnobio præfectus fuit. Mox ab eodem Acha post Abrahæ obitum Episcopus Ninives ordinatus est: demùm in Synodo post Ananjesu Secundi Patriarchæ mortem ad eam dignitatem evectus fuit.
Cap. 3. De Timotheo Episcopo Beth-Bagas.
Cap. 4. Quod Timotheus in Patriarcham electus est, & Jesujabum post Maranamæ obitum metropolitam Adiabenæ ordinavit.
Cap. 5. De Rostamo Honitæ Episcopo, qui à Salomone Episcopo Hadathæ & à Josepho Episcopo Maru, illegitimus Arbelæ metropolita ordinatus est.
Cap. 6. De adventu Jesujabi Metropolitæ in Adiabenen.
Cap. 7. De pœna à Deo inflicta Rostamo Episcopo, qui miserè periit: & quod Salomon eo casu motus, relicto Episcopatu, in cœnobium Aaron secessit, ubi diem clausit: Josephus verò à fide Christiana defecit.
Cap. 8. Quod Adiabeni pœnitentiâ ducti, Jesujabum rogarunt, ut eos adiret.
Cap. 9. Quod Jesujabus reluctantibus licet monachis cœnobium instauravit auxitque.
Cap. 10. Quod à nonnullis fidelibus adjutus fuit, expensas subministrantibus.
Cap. 11. Quod Jesudadus monachus inventam pecuniam Jesujabo attulit.
Cap. 12. Quod in fabricam ejusdem cœnobii conversum est depositum quoddam ibidem casu inventum.
Cap. 13. De miraculo per Jesujabum facto.
Cap. 14. De fabrica Templi, quam imperfectam reliquit: & de obitu Jesujabi.
Cap. 15. De Cyriaco Archimandrita. Prologus.
Cap. 16. De genere Cyriaci, qui in Gabiltha urbe regionis Tirhanæ natus, monachum in hoc cœnobio sub Acha egit: deinde anachoreticam vitam ducere maluit.
Cap. 17. Quod Cyriacus cœnobio præfectus fuit.
Cap. 18. Quod Maran-Zacha Episcopus Ninives Mahometanum quendam, cujus filius ægrotabat, monuit, ut ad Cyriacum confugeret.
Cap. 19. Quod Mahometanus ille filium suum ad cœnobium Beth-Abe adduxit, quem Cyriacus curavit: & de aliis ejusdem miraculis.
Cap. 20. De Visione, quam vidit.
Cap. 21. De Amrano Mohammadi filio, qui regionem hanc depopulatus, terras etiam ad cœnobium spectantes occupare, & Cyriacum interficere cogitavit.
Cap. 22. Quod Amranus satellites misit, ut caput Cyriaci amputarent: qui viso miraculo, re infecta redierunt. Amranus autem morti proximus præcepit filiis, ne ullam molestiam cœnobio Beth-Abe crearent.
Cap. 23. De visione quam vidit Cyriacus, quod scilicet ad Episcopatum promovendus esset, & paulò post moriturus.
Cap. 24. Quod Cyriacus à Timotheo Patriarcha ordinatus est Episcopus urbis Baladæ.
Cap. 25. De miraculo quod Cyriacus in urbe Balada fecit: deque ejus obitu.
Liber V. continet capita 17.
Cap. 1. Prologus Auctoris.
Cap. 2. De Subchaljesu, qui ex Hirta Naamanis ortum ducens, in cœnobio Beth-Abe monachum egit, unde à cœnobitis injuriâ ejectus fuit.

Cap. 3.

Cap. 3. De pœna, quam subiere monachi ob injustam Subchaljesu expulsionem.

Cap. 4. Quod Subchaljesu à Timotheo Patriarcha ordinatus est Episcopus Galan & Dilumitarum.

Cap. 5. Quod Subchaljesu à gentilibus ob Christi fidem occisus est.

Cap. 6. De Jaballaha & Cardago fratribus: quorum prior Codices pro cœnobio Beth-Abe describebat, alter descriptos compingebat.

Cap. 7. Quod à Timotheo Patriarcha ordinatus fuit Jaballaha Episcopus Galan, & Cardagus Episcopus Dilumitarum: & quod Jaballaha ad eundem Timotheum scripsit Epistolam de conversione earum gentium ad Christi fidem: quamobrem Timotheus eis facultatem dedit, ut Episcopos ordinarent: qui ordinarunt Thomam, Zacchæum, Sem, Ephræm, Simeonem, Hananum, & Davidem.

Cap. 8. De Elia hujus cœnobii monacho, qui fuit Episcopus Mukan.

Cap. 9. De ejus conversatione & oratione.

Cap. 10. Quod à Timotheo Patriarcha missus fuit ad urbem Mukan in regionem Barbarorum apud Dilumitas, & quod ab eodem Timotheo & à Nestorio metropolita Adiabeno ordinatus fuit ejusdem loci Episcopus.

Cap. 11. De ejus prædicatione in urbe Mukan, deque ejus obitu.

Cap. 12. De Narse Episcopo urbis Senæ. Prologus.

Cap. 13. De genere Narsis, qui ex regione Beth-Bagas ortum ducens, in hoc cœnobio sub Cyriaco archimandrita monachum egit.

Cap. 14. Quod Narses à Timotheo Patriarcha ordinatus est Episcopus urbis Senæ in Arabia, quæ & Cardaliabed dicitur.

Cap. 15. De ejus contemplatione & meditatione.

Cap. 16. De ejus gestis, & obitu.

Cap. 17. Historia Abbatis Josephi, qui è regione Garmæorum genus duxit, & in cœnobio Beth-Abe monasticum institutum amplexus est. Hunc se vidisse testatur Auctor, qui in fine hujus capitis hæc verba apponit: *Explicit Historia monachorum cœnobii Beth-Abe*.

Liber VI. Historia Cypriani, & Gabrielis Abbatum cœnobii oppidi Birthæ in regione Maragæ. Partes II.

Pars I. Historia Cypriani Abbatis, capita 7.

Cap. 1. Prologus Auctoris.

Cap. 2. Cypriani genus, studium, & profectio Hierosolymitana: unde in montem Synai se contulit, deinde Alexandriam, & in desertum Ægypti, ubi in quodam cœnobio monachum egit.

Cap. 3. Quod Cyprianus ex deserto Ægypti in quandam Insulam, quam Javan appellant, profectus est.

Cap. 4. Quod ex insula Javan in regionem Maragæ venit, ibique in quadam silva vixit.

Cap. 5. Quod cœnobium Birthæ ædificavit.

Cap. 6. Ejus miracula.

Cap. 7. Ejus monita ad fratres, & mors.

Pars II. Historia Gabrielis Abbatis cœnobii Cypriani: capita 11.

Cap. 1. Prologus Auctoris, qui asserit se Gabrielis gesta ab iis audivisse, qui ipsum viderunt.

Cap. 2. Gabrielis genus & educatio: natus in pago Luz regionis Garmæorum.

Cap. 3. Ejusdem Gabrielis fratrisque Pauli educatio in cœnobio Cypriani.

Cap. 4. Quod Gabriel anachoreticæ vitæ studio in regionem Cardoam abiit, deinde huc (*hoc est: in cœnobium Cypriani*) regressus est.

Cap. 5. De Joanne fundatore cœnobii Barzi.

Cap. 6. De adventu Gabrielis in cœnobium Barzi, cui & præfectus fuit: & de obitu Pauli ejus fratris.

Cap. 7. Quod Gabriel post obitum Pauli fratris præfectus fuit cœnobio Cypriani.

Cap. 8. De illustribus monachis, qui tempore Gabrielis habitabant in diversis cœnobiis: videlicet, in cœnobio Beth-Abe Domitius. In cœnobio Baritæ Jesusabran Bar-Mami. In Naresa Phetion. In monte Janan Abibus & Jacobus fratres. In cœnobio Kokæ Sabarjesu cognomento gibbus, & Ebedjesu Cartuæus. In monte Zæna Ammonius. Metropolitæ Adiabeni Acha, Maraname, & Jesujabus. His æqualis Gabriel Chamis. Subchalmaran Episcopus Nisibis in regione Sigar. Maruaës monachus in regione Honitæ. Jesu-Zacha Episcopus Seleuciæ. Bardaira Abbas in cœnobio Aphnimaran. Marcus Abbas in cœnobio Bartura. Simeon Episcopus Beth-Bagas. Iisdem temporibus Ananjesu condidit cœnobium apud urbem Hadatham.

Cap. 9. De visionibus quas vidit Gabriel.

Cap. 10.

Cap. 10. De miraculis Gabrielis.
Cap. 11. De obitu Gabrielis.
In 4. *bombyc.* 318. Chaldaicis literis & sermone exaratus feria sexta, mense Augusto, Anno Græcorum 1974. (*Christi* 1663.)

X I V.

Constitutiones Apostolorum per Clementem. Initio mutil.

Ebedjesu Episcopi Sobæ & Armeniæ collectio Canonum Synodalium, Tractatus quinque complectens. *Tractatus I.* De iis, quorum notitia præmittenda est: de nomine scilicet & Etymo Synodi, quis Canones Synodales condere possit &c. Ubi historia Nicænæ Synodi ex Marutha Episcopo, & nomina Patrum, qui ei Synodo interfuere: capita 5. *Tractatus II.* De matrimonio & sponsalibus Christianorum, capita 27. *Tractatus III.* De divisione Hæreditatis, cap. 25. *Tractatus IV.* De Judiciis & causis, cap. 79. *Tractatus V.* De iis, ad quæ Christiani secundùm canones tenentur, capita 28. ubi de Orationibus & Psalmodia, de observatione diei Dominicæ & Festorum, de adoratione ad Orientem, de Jejuniis, de cultu Martyrum, de commercio Judæorum & Gentilium, de operibus misericordiæ, & de exequiis defunctorum.

Timothei Patriarchæ Canones XII. conditi in Synodo Episcoporum Josephi Elamitidis, Ebedjesu Nisibis, Simeonis Mosul, Simeonis Beth-Garmæ, Simeonis Tirhanæ, Simeonis Baladæ, Joannis Beth-Vazich, Joannis Sigaræ, Ededjesu Honitæ, Isaac Beth-Daron, Jesujabi Telæ & Barbelæ.

Collectio Canonum Patriarcharum & Episcoporum Orientalium & Occidentalium: nimirùm, Jesujabi Patriarchæ ejusque Synodi: Scholæ Nisibis: Sabarjesu: Theodosii Patriarchæ: Abraham Patriarchæ: Apostolorum: Nicænæ Synodi: Joannis Patriarchæ: Dadjesu archimandritæ qui Abrahæ successit: Ebedjesu Patriarchæ: Isaaci Patriarchæ in Synodo: Ezechielis Patriarchæ in Synodo: Timothei Patriarchæ: Georgii Patriarchæ in Synodo: Mar-Abæ Patriarchæ.

Epistola Synodica Patrum Occidentalium ad Orientales transmissa per Agapitum Elamitam Episcopum Lapethæ, qua Primatum Seleuciensis Ecclesiæ confirmant: ubi Timotheus notat, hanc Epistolam ante Concilium Nicænum scriptam anno quadragesimo à morte Apostolorum Petri & Pauli. *Sed mendum est in epocha.*

Eliæ metropolitæ Nisibis Epistola canonica ad Diœcesim Bagdadensem de illegitima Jesujabi Patriarchæ ordinatione.

In 4. *bomb.* 185. Chaldaicis literis & sermone exaratus die 15. Augusti anno Græcorum 1643. Hegiræ 731. (*Christi* 1332.) in urbe Bagdado à Saido Isæ filio.

X V.

Symboli Nicæni Expositio, auctore anonymo Nestoriano.

De Verbi Incarnatione: & utrùm Maria dicenda sit Deipara.

Nestorii Capita XII.

Excerpta ex ejusdem operibus.

Compendium historiæ hæreseon, quæ in Occidente ortæ sunt: ubi de Synodo Ephesina.

In 4. *bomb.* 113. exaratus in urbe Mosul literis & sermone Chaldaico ab Hormisda Diacono filio Cyriaci Mosulani sub Elia Patriarcha die 8. Julii, feria quinta, anno Græcorum 2014.

X V I.

Epistolæ ad diversos, quas Jesujabus scripsit, quum esset Episcopus, Metropolita, & Patriarcha Chaldæorum: & primùm Epistolæ, quas Episcopus scripsit: 1. Ad Babæum Archimandritam. 2. Ananjesu monacho. 3. Danieli doctori Arbelæ. 4. Sabruæo. 5. Sabarjesu Diacono. 6. Sergio. 7. Abibo & monachis montis Izlæ post obitum Archimandritæ. 8. iisdem. 9. Paulo archimandritæ. 10. Ananiæ Presbytero. 11. Abibo, Zonæo, Gregorio, Lucæ, Razjesu, Stephano, Jazdino, Barduæo, & Simeoni monachis Izlæ. 12. Kamjesu archimandritæ Izlæ. 13. Jezdesapori. 14. eidem. 15. Jesujabo Patriarchæ. 16. eidem. 17. monachis montis Lepheph. 18. Lulachæ. 19. Narseti & Maramæ. 20. Sabarjesu Episcopo. 21. Samueli Presbytero. 22. Joanni Presbytero. 23. Hormisdæ. 24. Allazachæ Presbytero. 25. Abæ Episcopo. 26. Patriarchæ. 27. eidem. 28. Moysi Presbytero. 29. Cyriaco metropolitæ. 30. Gabrieli metropolitæ. 31. Amico. 32. Kamjesu, Saviæ, Babusæ, Ananjesu, Isaaco, & aliis Ninivitis. 33.

33. Gabrieli metropolitæ. 34. Abibo, Dazunuæ, Narsi, & Maramæ. *Inter Epistolas à Jesujabo scriptas, dum Episcopus Baladæ esset, una erat ad Jacobum monachum fundatorem cœnobii Beth-Abe, quæ citatur à Thoma Maragensi in hist. monast. lib. 1. cap. 13. sed ea cum nonnullis aliis ex Codice nostro excidit, cujus aliquot folia initio desiderantur.*

Epistolæ, quas idem Jesujabus metropolita Adiabenus scripsit. 1. Ad Clerum & populum Lapethæ. 2. monachis suæ diœceseos. 3. Trisjesu Chorepiscopo. 4. Clero & populo Ecclesiæ Mahuzæ Ariunæ. 5. Saadæ Episcopo. 6. Guriæ. 7. Presbyteris, Clericis, & populo Nisibis. 8. Ad Nuhadrenses. 9. Henoch Episcopo. 10. Bar-hadbesciabæ archimandritæ. 11. Moysi Presbytero. 12. Abrahæ archimandritæ. 13. Hormisdæ Episcopo. 14. Abæ Episcopo. 15. Sabarjesu metropolitæ. 16. Ad quendam. 17. Ad quendam. 18. Maremæ Patriarchæ. 19. Joanni Catarensi. 20. Hormisdæ Episcopo. 21. Eidem. 22. Episcopo Garmæorum. 23. Isaaco Nisibis Episcopo.

Epistolæ, quas idem Jesujabus Patriarcha scripsit. 1. Isaaco Episcopo Nisibis. 2. Ad monachos montis Izlæ. 3. Ad Nisibenos de hæreticis; ubi Nestorianam ipse hæresim propugnat. 4. Ad eosdem. 5. Ad Bricham de Mahuzitis. 6. Monachis Izlæ. 7. Maruæ Presbytero & medico Huzitæ. 8. Doctori Scholæ Nisibis. 9. Cuidam Nisibeno. 10. Sabæ Episcopo Mahuzæ Ariunæ. 11. Eliæ Presbytero, Paulo Archidiacono, Theodosio Diacono, & aliis Hierosolymæ commorantibus. 12. Simeoni Episcopo Ravardscir. 13. Metropolitæ & Episcopis Persidis. 14. Monachis Cataræ. 15. Eisdem. 16. Eisdem. 17. Joanni Archipresbytero, Theodoro Archidiacono, & Andreæ laicorum principi, in urbe Edessa commorantibus. *Desiderantur in nostro Codice aliquot aliæ Epistolæ, quæ avulsis postremis foliis exciderunt.*

In 4. pergamen. 123. Codex pervetustus Chaldaicis literis & sermone exaratus, initio & fine mutilus.

XVII.

Spelunca Thesaurorum, hoc est, Chronicon è Scriptura desumptum ab Adam ad Christum, & in partes VI. divisum, quarum unaquæque res gestas per mille annos complectitur. Pars 1. millenarium 1. Ab Adam ad Jared. Pars 2. millenarium 2. à Jared ad Diluvium. Pars 3. millenarium 3. à Diluvio ad Reu. Pars 4. millenarium 4. à Reu ad Ahod Judicem. Pars 5. millenarium 5. ab Ahod Judice ad Cyrum Regem. Pars 6. millenarium 6. à Cyro ad Christum Dominum.

Simeonis Cephæ quæsita de Sacramentis, & de Baptismo, per modum interrogationis & responsionis.

Esdræ Scribæ apocryphum Vaticinium de regno Ismaelitarum.

Adæ Testamentum.

Prophetarum Vaticinia de Christo.

In 4. bombyc. 108. Chaldaicis literis & sermone exaratus ab Hormisda Diacono filio Cyriaci filii Ascar Mosulani sub Elia Patriarcha, feria 6. die 14. Februarii, anno Græcorum 2013.

XVIII.

Canones Apostolorum 81.

Constitutiones Apostolorum per Hippolytum.

Nicæni Canones XX.

Ancyrani Canones XXIV.

Neocæsarienses Canones XIV.

Gangrenses Canones XX.

Antiocheni Canones XXV.

Laodiceni Canones LIX.

Constantinopolitani Canones IV.

Ephesinæ Synodi definitio.

Chalcedonenses Canones XXVII.

Timothei Patriarchæ Alexandrini quæsita & responsa Canonica XV.

In 4. pergam. 96. Codex pervetustus, Chaldaicis literis & sermone exaratus.

XIX.

Expositio Evangeliorum, quæ leguntur per anni circulum in Dominicis, Festis, & Feriis juxta Ritum Chaldæorum.

In fol. bomb. 247. Chaldaicis literis, sed Arabico sermone exaratus ab Abdalcarimo Diacono filio Isæ Presbyteri filii Abdallæ Mosulani sub Elia Patriarcha, Marvagii Presbyteri filio, die 1. Septembris, feria sexta, anno Græcorum 1993. Hegiræ 1093. (*Christi* 1682.)

XX.

Eliæ Episcopi Pheroz-Sapor, seù Anbaræ,

baræ, Carmina Theologica in Scripturam & Patres admirabili artificio composita, & in tres partes divisa, quæ universim continent quadraginta mille versus.

Ejusdem Eliæ Carmen aliud extra numerum, quod continet versus biscentum.

Fragmentum ex historia Sabarjesu primi Patriarchæ, de Mauricio Imperatore, cujus temporibus is vivebat.

In fol. bomb. 367. Chaldaicis literis & sermone nitidissimè exaratus à Causaba Diacono filio Danielis Presbyteri, filii Eliæ Presbyteri, filii Danielis Presbyteri, in Alcus pago, quæ fuit patria Nahum Prophetæ, apud cœnobium Hormisdæ, sub Elia Patriarcha, Sabbato, die 20. Februarii, anno Græcorum 2014.

X X I.

Emmanuelis magistri Scholæ S. Gabrielis, quæ in cœnobio Mosulano est, Carmina XXVIII. partim heptasyllabo, partim dodecasyllabo metro. 1. In illud, in principio erat Verbum. 2. In Hexaëmeron: & primo de iis, quæ prima die creata sunt. 3. De secundæ diei opere. 4. De tertiæ diei opere. 5. De quartæ diei opere. 6. De opere sextæ diei. 7. De luminaribus. 8. De opere quintæ diei, ubi de volucribus, piscibus, & reptilibus. 9. De animalibus, quæ sexto die creata sunt. 10. De creatione hominis. 11. De Adam & Eva. 12. De prævaricatione Adæ. 13. De sententia à Deo lata in Adam & Evam. 14. De Sabbato. 15. De resurrectione, & de symbolo septem dierum. 16. De libero hominis arbitrio. 17. De Christi adventu. 18. De Visione Moysis in monte Sinai. 19. De dispensatione Christi. 20. De miraculis à Christo patratis. 21. De verbis Christi. 22. In idem. 23. De doctrina Christi. 24. De veritate Christianæ Fidei. 25. De resurrectione corporum. 26. De anima. 27. De Vita æterna. 28. De Baptismo.

In fol. magno 273. Chaldaicis literis & sermone nitidissimè exaratus à Joanne Diacono filio Eliæ Presbyteri Mosulani sub Elia Patriarcha, feria 3. die 18. Februarii, anno Græcorum 2018.

X X I I.

Jacobi Episcopi Edesseni, Vocum difficiliorum, quæ in Syriaca Veteris & Novi Testamenti Versione occurrunt, recensio & punctatio: nimirùm, Genesis, Exodi, Levitici, Numerorum, Deuteronomii, Josue, Judicum, Job, Samuelis, Davidis, Regum, Isaiæ, Duodecim minorum prophetarum, Hieremiæ, Threnorum, Baruch, Ezechielis, Danielis, Proverbiorum Salomonis, Sapientiæ, Canticorum, Ruth, Esther, Judith, Ecclesiastici, Actuum Apostolorum, Epistolæ Jacobi, Petri, Joannis, Epistolarum XIV. Pauli, Evangelii Matthæi, Marci, Lucæ, & Joannis.

Ejusdem Jacobi recensio & punctatio Vocum Novi Testamenti juxta Versionem Thomæ Heracleensis: scilicet, Actuum Apostolorum, Epistolarum Pauli, Evangelii Matthæi, Marci, Lucæ, & Joannis. Ubi in margine Græcis cubitalibus vocibus appositis difficiliora vocabula Syriaca elucidantur.

Ejusdem Jacobi Edesseni recensio vocum, quæ occurrunt in libris Doctorum è Græco in Syriacum sermonem translatis: & primò in libris Severi Patriarchæ Antiocheni: scilicet in prima, secunda, & tertia parte Homiliarum Epithroniarum, & in Epistola Synodica. Deinde in prima, & secunda parte Operum S. Gregorii Theologi, quibus Orationes 95. continentur. Demùm in Epistolis SS. Basilii & Gregorii.

Ejusdem Jacobi Edesseni Epistola ad Georgium Episcopum Sarugensem, & ad omnes in quorum manus hic liber devenerit, ubi rationem suscepti hujus operis exponit.

Ejusdem Jacobi Edesseni Grammatica parva Syriaca: ubi de Punctis, de Generibus, & de Temporibus.

Thomæ Diaconi de Punctis.

Epiphanii de Punctis: de Ponderibus & mensuris: & de significatione literarum Alphabeti.

Versus Veteris & Novi Testamenti.

De morte Prophetarum & Apostolorum.

Vocum similium per Puncta distinctio.

Vocum Hebraicarum, quæ in veteri Testamento occurrunt, significatio, ex recensione Jacobi Edesseni.

De septem mundi climatibus carmen heptasyllabum.

S. Ephræm de compositione hominis carmen.

Tractatus de Unione Corporis Christi in Eucharistia auctore quodam peregrino circulatore.

Severi Antiocheni Tractatus, quomodo opor-

oporteat nos sentire de proprietatibus & operationibus Christi. *Recentiori manu exaratus*.

In fol. pergam. 205. exaratus anno Græcorum 1291. (*Christi* 980.) in cœnobio S. Aaron in Sigara ditionis Callisuræ sub Patriarchis Joanne *Antiochen*o, & Mina *Alexandrino Jacobitarum*. Titulus libri *Onomasticon*, seu lectiones Veteris & Novi Testamenti juxta traditionem Karkaphitarum, hoc est, Syrorum in montanis habitantium. Chaldaicis literis & sermone.

XXIII.

Gregorii Bar-hebræi, vulgò Abulpharagii, Primatis Orientis, Nomocanon, cui titulus, Liber Directionum de Canonibus Ecclesiasticis, & Legibus secularibus.

Præfatio, de sacrorum Canonum observantia.

Caput 1. De Ecclesia ejusque regimine, continet sectiones septem.

Cap, 2. De Baptismo, sectiones 5.

Cap. 3. De Chrismate, sectiones 5.

Cap. 4. De Eucharistia, sectiones 8.

Cap. 5. De Jejuniis, Festis, & Orationibus, sectiones 5.

Cap. 6. De exequiis defunctorum, sectiones 2.

Cap. 7. De ordinibus Sacerdotalibus, sectiones 10.

Cap. 8. De sponsalibus, sectiones 6.

Cap. 9. De testamentis, sectiones 4.

Cap. 10. De hæreditate, sectiones 2.

Cap. 11. De emptione & venditione, sectiones 5.

Cap. 12. De mutuo & commodo, sectiones 4.

Cap. 13. De pignore, sectiones 3.

Cap. 14. De impedimentis usus rerum, sectiones 3.

Cap. 15. De consensu, sectiones 3.

Cap. 16. De translatione juris, sectiones 2.

Cap. 17. De fidejussione, sectiones 2.

Cap. 18. De societate, sectiones 3.

Cap. 19. De tutela, sectiones 3.

Cap. 20. De confessione, sectiones 3.

Cap. 21. De deposito, sectiones 3.

Cap. 22. De usufructus, sectiones 3.

Cap. 23. De donatione, sectiones 2.

Cap. 24. De legato, sectiones 4.

Cap. 25. De censu, sectiones 3.

Cap. 26. De mercatura, sectiones 3.

Cap. 27. De irrigatione, sectiones 2.

Cap. 28. De cultu terræ desertæ, sectiones 3.

Cap. 29. De mercede conductione, sectiones 5.

Cap. 30. De inventis, sect. 2.

Cap. 31. De puerorum projectorum inventione, sect. 2.

Cap. 32. De manumissione servorum, sectiones 3.

Cap. 33. De raptu, sect. 3.

Cap. 34. De gravibus facinoribus: nimirùm, homicidio, mutilatione membrorum, apostasia à fide, fornicatione & furto, sect. 7.

Cap. 35. De immolatione, & venatione, & de ciborum delectu, sect. 3.

Cap. 36. De juramentis, sect. 2.

Cap. 37. De votis, sect. 3.

Cap. 38. De judiciis, sect. 3.

Cap. 39. De testimoniis, sect. 6.

Cap. 40. De causis, sect. 5.

In fol. bomb. 239. Syriacis literis recentioribus, & sermone nitidissimè exaratus à Presbytero Ebednura filio Stephani Diaconi ex pago Dair-Elia ditionis Mardensis, sub Ignatio David-Sciah Patriarcha Jacobitarum, & Timotheo Elia Episcopo, mense Decembri, die 2. feria 2. Anno Græcorum 1901. (*Christi* 1589.)

XXIV.

Gregorii Bar-hebræi Primatis Orientis, Chronicon Syriacum ab Adamo ad suam usque ætatem perductum, & in Partes tres divisum.

Pars I. Chronicon Patrum & Regum: ubi de rebus gestis ab Adam ad regnum Chaldæorum sub Nabuchodonosor; à Chaldæis ad Medos & Persas: ab his ad Alexandrum magnum & Ptolemæos Reges Ægypti: mox de Imperatoribus Romanorum in Occidente & Oriente usque ad Heraclium: demùm à Mahomete Arabumque imperio usque ad regnum Tartarorum, ad annum Græcorum 1600. Christi 1289. per capita 332.

Pars II. Chronicon Patriarcharum Occidentis: quo nomine Patriarchas Antiochenos intelligit. Opus bifariam subdivisum: in priori parte describitur series Summorum Pontificum Veteris Testamenti ab Aaron usque ad Hananum Caiphæ socerum, sub quo passus est Dominus noster. In altera parte, quæ historia Summorum Sacerdotum Novi Testamenti inscribitur, gesta Patriarcharum Antiochiæ accuratè recensentur à S. Petro Apostolorum principe ejusque discipulo Evodio, usque ad Ephræmum Amiden-

densem,qui eo tempore Ecclesiam Antiochenam rexit, quo Severus ob hæresim Sede pulsus, Ægyptum & Syriam Monophysiticis erroribus inficiebat. Post Severi obitum sequitur exacta Patriarcharum Jacobitarum historia à Sergio, qui primus ei genti præfuit, usque ad Philoxenum Nemrod, qui obiit anno Græcorum 1596. Christi 1285.

Continuatur eadem Patriarcharum Jacobitarum historia à Philoxeno Nemrod, qui suprà, usque ad Noë Libaniotam, qui Jacobitis Patriarcha præfuit anno Græcorum 1804. Christi 1493. Auctore anonymo.

Pars III. Chronicon Primatum, Patriarcharum, & Maphrianorum Orientis, tùm Chaldæorum Orthodoxorum, tùm hæreticorum Nestorianorum & Jacobitarum: à Thoma scilicet Apostolo ejusque discipulis Adæo Aghæo & Mari usque ad Jaballaham, qui anno Græcor. 1593. Christi 1282. Nestorianis præerat: & à Marutha primo Jacobitarum Maphriano, qui anno Græcorum 940. ordinatus fuit, usque ad annum 1597. quo Bar-hebræus ipse eam dignitatem apud suos gerebat.

Continuatur ab Auctore anonymo Historia Maphrianorum Jacobitarum ab anno Græcorum 1597. usque ad annum 1807. quo Abraham à Noë Patriarcha Orienti præfectus fuit.

In 4. *bombyc.* 421. Syriacis partim antiquis, partim recentibus literis, & sermone exaratus. Pertinuit olim Codex ad Ephræmum Diaconum Malchi filium ex Kusiana pago apud Haam castrum Turabdini sub Ignatio Patriarcha, & Cyrillo ejusdem Haæ Episcopo. Opus luce dignum.

X X V.

Gregorii Bar-hebræi Primatis Orientis, Ethica de virtutibus & vitiis animi & corporis, juxta mentem Patrum anachoretarum, & Doctorum probatorum. Opus in Partes IV. divisum.

Pars I. De motibus & exercitiis corporis componendis: capita 9. continens. Caput 1. de oratione, & horis canonicis & Liturgia. 2. de opere manuum, de lectione librorum, de meditatione, de distributione horarum, de flexione genuum. 3. de vigilia & somno. 4. de Psalmodia. 5. de Cantibus. 6. de Jejunio. 7. de silentio. 8. de peregrinatione. 9. de profectione in urbem Hierusalem.

Pars II. De regimine corporis circa victum, capita sex. 1. de cibo & potu. 2. de conjugio & virginitate. 3. de purificatione corporis. 4. de regimine ætatum & conditionum. 5. de opere manuum. 6. de eleemosynis & decimis.

Pars III. De pravis animi affectibus purgandis, capita duodecim. 1. de anima ejusque potentiis, actibus & motibus. 2. de exercitiis animæ & de morum directione. 3. de gula ejusque remediis. 4. de luxuria. 5. de linguæ lapsu. 6. de ira & invidia. 7. de voluptatibus hujus sæculi. 8. de amore pecuniæ. 9. de inani gloria. 10. de hypocrisi. 11. & 12. de superbia.

Pars IV. De anima virtutibus exornanda, capita sexdecim. 1. de doctrina. 2. de admonitione & correptione. 3. de fide. 4. de pœnitentia & confessione. 5. de patientia. 6. de gratiarum actione. 7. de spe. 8. de timore Dei. 9. de paupertate. 10. de rerum contemptu. 11. de fiducia. 12. de amore fratrum. 13. de recordatione Dei & de contemplatione mirabilium ejus. 14. de puritate cogitationum. 15. de amore Dei. 16. de recordatione mortis.

In 8. *bombyc.* 219. Syriacis literis & sermone, eâdemque manu exaratus, ac liber Radiorum ejusdem Bar-hebræi, cujus memini tom. 1. pag: 575. hoc est, circa annum Græcorum 1641. Christi 1330. In fine mutilus.

X X V I.

Gregorii Bar-hebræi Primatis Orientis, Theologia, cui titulus, Candelabrum Sanctorum de Fundamentis Ecclesiasticis. Opus in Fundamenta XII. divisum.

Fundamentum 1. De scientia simpliciter, sectiones 3.

Fundamentum 2. De natura universi, sectiones 3. ubi de opere sex dierum.

Fundamentum 3. De Deo uno & Trino, sectiones 10.

Fundamentum 4. De Incarnatione Dei Verbi, sectiones 6.

Fundamentum 5. De Angelis, sectiones 5.

Fundamentum 6. De Sacerdotio, sectiones 2.

Fundamentum 7. De Dæmoniis, sectiones 2.

Fundamentum 8. De anima rationali, sectiones 8.

Fun-

Fundamentum 9. De libero arbitrio, sectiones 5.

Fundamentum 10. De resurrectione corporum, sectiones 3.

Fundamentum 11. De fine mundi, de Judicio, de Paradiso, & Inferno, sectiones 6.

Fundamentum 12. De Paradiso terrestri, sectiones 4.

In fol. parvo bombyc. 333. Syriacis literis, & sermone, eademque, ac praecedens Codex, manu exaratus.

XXVII.

Carmen morale dodecasyllabum; initio mutilum.

Ordo consecrationis Chrismatis.

De Jejunio carmen dodecasyllabum.

De Patribus decem, qui simul Reges, Sacerdotes, & Prophetæ fuerunt.

Cyrilli Alexandrini Capita XII.

Aitallahæ Presbyteri in cœnobio S. Zachææ apud urbem Callinicum, Tractatus adversùs Nestorianos per modum interrogationis & responsionis.

Chronici Syriaci Bar-hebræi fragmentum.

Jacobi carmen dodecasyllabum de Fide adversùs Nestorium.

Gregorii Bar-hebræi Symbolum, seù Professio Fidei.

Kalendarium Syrorum: eodem Bar-hebræo, ut videtur, Auctore.

Gregorii Bar-hebræi Liber narrationum facetarum, in capita 20. distributus. Caput 1. Sententiæ Græcorum Philosophorum. 2. Sententiæ Sapientum Persarum. 3. Sententiæ Sapientum Indorum. 4. Sententiæ Sapientum Hebræorum. 5. Sententiæ monachorum Christianorum. 6. Sententiæ Regum & sapientum Mahometanorum. 7. Sententiæ quorundam Sapientum. 8. Sententiæ Continentium & Seniorum Arabum. 9. Apophthegmata Medicorum. 10. Fabulæ animalium irrationalium. 11. Narrationes eorum qui somnia & incantationrs jnterpretati sunt. 12. Narrationes de viris liberalibus. 13. de avaris. 14. de artificibus. 15. de comicis & mimis. 16. de idiotis. 17. de stultis & energumenis. 18. de furibus & latronibus. 19. Casus admirabiles. 20. Apophthegmata Sapientum.

In 8. bombyc. 159. Syriacis literis & sermone.

XXVIII.

Sermo de Judicio: initio mutilus.

Homilia de Transfiguratione Domini.

Dionysii Barsalibæi fragmentum in Evangelia.

Vita Joannis Episcopi Mardæ, Daræ, Haran, & Chaboræ.

Bar-hebræi Nomocanonis fragmentum.

Epiphanii de linguis & characteribus.

Excerpta ex Basilio, Chrysostomo, Nysseno, Sarugensi, Severo, & Cyrillo.

Jacobi Sarugensis carmen de Eucharistia.

Dionysii Barsalibæi Tractatus adversùs Mahometanos, ex libro, cui titulus, Confutatio hæreticorum.

Gregorii Theologi de miraculis Eliæ prophetæ Homilia, quam è Græco in Syriacum sermonem transtulit Theodosius Presbyter Edessenus ex monasterio Kenesrinensi, qui eam interpretationem inchoasse dicitur mense Junio anni Græcorum 1113. absolvisse verò mense Decembri anni sequentis.

Ejusdem Gregorii Theologi Episcopi Nazianzeni fragmentum ex metris, quæ è Græco Syriaca fecit Senorinus Chididatus Amidensis anno Græc. 976.

Ammonis Presbyteri & medici carmen heptasyllabum de resurrectione.

Macarii Ægyptii Abbatis visio de animabus exutis corpore.

Computus pro Paschate inveniendo, metro dodecasyllabo.

David filii Pauli carmen dodecasyllabum.

Jacobi Sarugensis carmen de doctrina.

Marci Abbatis montis Tarmakæ, visio de animabus è corpore solutis.

Dionysii Barsalibæi Episcopi Amidæ, expositio Psalmorum.

Ejusdem Barsalibæi Tractatus de Prophetis, eorumque ætate.

Xenajæ Mabugensis sententiæ ex libro primo decerptæ.

Jacobi Edesseni Canon de Psalmodia.

Kalendarium Festorum mobilium.

Bardesanis Alphabetum.

Basilii interrogatio de apostatis, & Gregorii responsio.

Chrysostomi de humilitate ac superbia fragmentum.

Ephræm Syri de correptione fragmentum.

Isaac Syri de dilectione fragmentnm.

Ephræm Syri de Vidua fragmentum.

Cyrilli ex Oratione 6. Glaphyr. fragmentum.

Ejusdem ex Oratione 16. adversùs Julianum.

Bar-

Barsalibæi ex commentario 47. in Psalmum 125.
Ejusdem fragmentum in Psalmum 104.
Sarugensis, ut videtur, carmen dodecasyllabum de tintinnabulo.
De translatione ossium Josephi Patriarchæ filii Jacob in urbem Constantinopolim sub Honorio Imperatore, carmen metro heptasyllabo sub nomine S. Ephræm: in fine mutilum.
In 8. *bombyc.* 178. Syriacis literis & sermone exaratus circa annum Græcorum 1664. quo amanuensis fol. 160. notat matrem suam vita functam fuisse.

XXIX.

Magistri & Discipuli Interrogationes & responsiones, literis Syriacis, sed Arabico sermone, de octo quæstionibus. 1. de Trinitate. 2. de Incarnatione. 3. de divinis officiis. 4. de missa. 5. de jejunio. 6. de eleemosyna, 7. cur homines, non dæmones à Deo redempti. 8. cur Deus incarnari & pati voluit, quum homines redimere alio modo potuisset.
Ordo Lampadis, seù Unctionis oleo, juxta ritum Syrorum & Ægyptiorum, in quinque Officia divisus. Officium 1. pro Infirmis. 2. pro iter agentibus. 3. pro quacumque necessitate. 4. pro gratiarum actione. 5. pro catechumenis, energumenis, & pœnitentibus.
Ordo orationis pro infirmo, qui in agone versatur.
Oratio super puerum, quum magistro traditur.
Ordo Sacri Schematis, seù habitus monastici S. Antonii, ex lingua Ægyptiaca in Syriacam translatus.
Oratio super pueros.
Adhortatio ad Presbyteros & Diaconos.
Benedictio rei immundæ.
Testamentum Adæ.
Vitæ Prophetarum.
Methodii Episcopi Olympi & martyris Sermo de successione Regum, & de fine mundi.
Epistola Christi ad Abgarum.
De ordinibus Angelorum.
Severi Patriarchæ interrogatio de Deo, & Jacobi Sarugensis responsio.
Philoxeni de fide fragmentum.
Officium infirmorum.
Canones ex tribus Synodis, ut dicitur, excerpti.
Severi precatio.
Absolutio pœnitentis, postquam sua peccata confessus est.
Oratio Sacerdotis pro seipso.
Excerpta ex Prophetis & Chronologis.
David Syri Rithmus Arabicus de pœnitentia.
Isæ Hazari Poëtæ Syri Rithmi duo Arabici de laudibus Beatæ Virginis Mariæ.
Gregorii interrogatio, & Basilii responsio, Arabicè.
B. Virginis miraculum, Arabicè.
De resurrectione & judicio, Arabicè.
Sybillæ historia, Arabicè.
Kalendarium pro festis mobilibus, Arabicè.
Canones Pœnitentiales XL. Syriacè.
Oratio Sacerdotis pro seipso.
Orationes pro horis diei, mane scilicet, meridie, vespere, & nocte.
Orationes super rebus immundis.
Canones Pœnitentiales XVIII.
Oratio pro parentibus, quorum filius absque Baptismo mortuus est.
In 8. *bomb.* 203. Syriacis literis, sed sermone partim Syriaco, partim Arabico exaratus à Joanne monacho Gargarensi die 6. Martii anno Græcor. 1895. sub Ignatio David-Sciah Patriarcha, ejusque fratre Timotheo Thoma Episcopo, & Joanne Mina Episcopo, ut adnotatur fol. 152. nec non anno Græcorum 1897. in Sermed pago regionis Maadanensis apud urbem Hizan sub eodem Ignatio David-Sciah Patriarcha, & Dionysio David Episcopo Maadan, uti adnotatur fol. 108.

XXX.

Joannis Ebn-Maadani Patriarchæ Homiliæ Arabicæ literis Syriacis. 1. de Nativitate Domini. 2. de Epiphania. 3. de Præsentatione Domini in Templum. 4. de Jejunio Ninivitico & Jona propheta. 5. de Jejunio quadragesimali. 6. de festo Hosannarum. 7. de feria sexta crucifixionis. 8. de eadem & de bono latrone. 9. de Resurrectione Domini. 10. de Ascensione. 11. de Pentecoste, 12. de SS. Apostolis. 13. de Transfiguratione Domini. 14. de dormitione Deiparæ. 15. de Cruce. 16. Homilia parænetica pro quolibet die. 17. Parænesis. 18. Parænesis dicenda in fine cujuslibet orationis.
Eliæ filii Hadethensis, Oratio ad Maarinenses, qui habitant apud Nisibin. Arabicè.

Cy-

Cyrilli homilia de decem Virginibus. Arabicè.
Epigramma Syriacum.
De constitutione hominis Arabicè.
Homilia de S. Behenamo martyre, Arabicè: in fine mutila.
De constitutione corporis humani carmen Syriacum heptasyllabum, initio mutilum.
Ebedjesu Sobensis carmen Syriacum dodecasyllabum, quod sive ad dexteram, sive ad sinistram legatur, perfectum sensum reddit.
Ejusdem Ebedjesu carmen Syriacum dodecasyllabum, cujus singuli versus integras Alphabeti literas continent, nec plures, nec pauciores.
Oratio in sponsalibus dicenda. Arabicè.
Benedictio mensæ, Arabicè.
Nomina Regum, quos Mahir-Sapor Persarum Rex ad Christum adorandum misit. Arabicè.
Noë Libaniotæ Patriarchæ Chronicon ab Adamo ad annum Græcorum 1807. ubi præsertim res in Mesopotamia gestæ describuntur. Arabicè.
Kalendarium & Lunarium, Arabicè.
Homilia composita à Noë Patriarcha in urbe Mosul anno Græcorum 1803. adversùs hæreticos, qui B. Virginem Deiparam esse negant, nec celebrant festum Annunciationis. Arabicè, in fine mutila.
In 4. bomb. 143. Syriacis literis, sed sermone partim Syriaco, partim Arabico exaratus à Noë Jacobitarum Patriarcha ex Bacupha montis Libani oppido in urbe Berœa, feria 3. die 11. Aprilis anno Græcorum 1819. uti adnotatur fol. 133.

XXXI.

Moysis Barcephæ Episcopi liber de Anima, capita quadraginta continens.
Cap. 1. Quid sit Anima, & quotuplex. 2. Animam existere. 3. Opiniones Philosophorum de Anima. 4. Impugnantur errores Philosophorum de Anima. 5. Animam esse substantiam. 6. Animam esse incorpoream. 7. Animam esse simplicem. 8. Quid primum de Anima inquirendum: de ejus natura, an de virtute & operatione. 9. Quæ sit natura animæ. 10. De virtute & operationibus Animæ. 11. Animam hominis esse rationalem & perpetuo moveri. 12. Quis sit animæ motus & quotuplex. 13. Animam esse cogitativam. 14. Quæ & quot Animæ proprietates. 15. Quæ sit animæ definitio & qualis. 16. Animam esse immortalem. 17. An immortalitas animæ sit quid positivum, an negativum. 18. Animam esse indivisibilem. 19. Animam regere corpus. 20. De animarum differentia & distinctione. 21. An alia sit animarum è corporibus solutarum differentia. 22. An differant animæ infantium ab animabus juvenum & senum. 23. Unde sit anima. 24. Ubinam creatur anima? in corpore, an extrà corpus. 25. An creatur anima ante corpus, an cum corpore, an post corpus. 26. An quotiescumque semen humanum decidit, creatur anima, nec ne. 27. Cur animæ puerorum non discernunt inter bonum & malum, & inter verum & falsum. 28. An anima sit intra, an extra corpus. 29. An anima unita sit omnibus & singulis membris corporis, an aliquibus dumtaxat. 30. Quum anima à bono ad malum & ex odio in amorem transitum facit, an ejus natura mutatur, an solùm voluntas. 31. In quo differat mens, spiritus, & anima. 32. Quod anima quum à corpore separatur, non perit, sed subsistit in sua subsistentia. 33. Quod anima postquam à corpore separata est, non amittit scientiam, neque sensum, neque memoriam. 34. An quemadmodum corpus per unum membrum videt, per aliud audit &c. sic anima per unam partem videt, & per aliam audit &c. 35. Quum anima à corpore separatur, quænam novit, & quæ ignorat. 36. Adversùs eos, qui Transmigrationem animarum admittunt. 37. Quænam accidunt animæ, quum à corpore separatur. 38. Ubinam manent animæ usque ad diem resurrectionis. *In Paradiso scilicet terrestri, ut idem Barcepha docet in Commentario de eodem Paradiso*. 39. Cum quibus ordinibus miscentur animæ corporibus solutæ: hoc est, bonæ quidem cum Angelis, malæ autem cum dœmoniis. 40. Anima ne, an corpus sit ad imaginem Dei: an utrumque: & quænam sit Imago Dei.
Ejusdem Moysis Barcephæ Episcopi Beth-Raman & Mosul, Expositio in Sacrum Chrisma, opus in capita 50. divisum; ubi de his disserit: quis scilicet docuit Apostolos, ut Chrisma consecrarent, & ubi: & quo sermone *Myron* dicatur, & quid significet, & à quo consecretur, & cur à solo Ponti-

tifice, & cur feria quinta majoris hebdomadæ, & cur à Pontifice miscetur, & cur cooperitur, & cur in Ecclesia fit processio, & cur Diaconi flabella gestant & Sacerdotes thuribula, & Hypodiaconi luminaria: & cur in quatuor mundi partes circumfertur, & comparatio Chrismatis cum Eucharistia: aliaque id genus ad ritum consecrationis Chrismatis ejusque materiam spectantia.

Danielis monachi Tractatus, qua in re Chrisma ab Eucharistia differt. *Ubi Chrisma plus justo extollens, de Eucharistia malè sentit.*

Moysis Barcephæ Tractatus de Sacramento Baptismi ad Ignatium, in capita 24. divisus.

Lazari Episcopi Bagdadensis de Baptismo.

Moysis Barcephæ commentarius de Ascensione Domini in cœlum, in capita 20. distributus.

Joannis Episcopi Daræ Fragmenta ex libro de Anima, ubi describuntur quædam ex Tractatu 8. cap. 1. & Tractatu 3. cap. 1. & 2.

In 4. *bombyc.* 170. Syriacis literis & sermone exaratus à Daniele Diacono discipulo Josephi monachi, feria 1. die 8. Octobris, anno Græcorum 1546. (*Christi* 1234.) in monasterio australi Barsumæ juxta Hasrai & Begadsciam vicos regionis Mardæ, uti adnotatur fol. 93.

XXXII.

Exequiæ virorum secularium.

Exequiæ mulierum.

Exequiæ puerorum.

Oratio pro defuncto post depositionem cadaveris. Arabicè.

Oratio recitanda in Missa, quæ *Proœmialis* dicitur. Arabicè.

Jacobi Edesseni de gradibus consanguinitatis & affinitatis.

Historia S. Jacobi Ægyptii inclusi, qui anachoreticam vitam duxit in cœnobio Salachæ regionis Turabdinensis. Arabicè.

Historia Hermiani ejusque conjugis & filiorum.

Officium Dominicæ: initio mutilum.

Anaphora parva S. Jacobi fratris Domini.

Joannis Patriarchæ, cognomento Barvehebun, Anaphora.

Nota apposita ad calcem Evangelii scripti anno Græcorum 1474. in cœnobio S. Abraham magistri Barsumæ Garbiensis, hoc est, aquilonaris, apud Modiad castrum regionis Turabdinensis, à Josue ejusdem cœnobii monacho pro Joanne Episcopo Mardæ.

Vita Joannis Episcopi Mardæ & Caphartutæ, ex diversis annotationibus descriptis ex Evangelio, quod idem Joannes exaravit.

Vita S. Ab-Hai Episcopi Nicææ sub Arcadio, Honorio, & Theodosio Imperatoribus, emendata à Michaële Magno Patriarcha Jacobitarum.

De obitu Constantini Magni, & imperio ejus filiorum.

Vita S. Jacobi Episcopi Sarugensis.

Vita Achæ sub Marciano Imperatore.

Index Operum Dionysii Barsalibæi.

Kalendarium Sanctorum per integrum annum.

Nomina Monachorum illustrium Chaldæorum.

Vita Moysis Barcephæ.

In 4. *bombyc.* 189. Syriacis literis & sermone exaratus à diversis: nimirùm anno Græcorum 1871. die 19. Septembris, feria 5. in pago Dair-Hul, uti adnotatur fol. 140. Anno Græcorum 1889. à Denha, ut adnotatur fol. 120. Anno Græcorum 1890. in urbe Amida sub Patriarcha David-Sciah, ut fol. 127. Anno Græcorum 1938. à Pilato Gargarensi Diacono ex pago Urbiso, ut fol. 56. Denique anno Græcorum 1946. ut adnotatur fol. 61.

XXXIII.

Menæi Græcorum, mensis November, in Syriacam linguam translatus.

In fol. bombyc. 199. Syriacis literis & sermone exaratus feria 3. die 22. Octobris, anno ab orbe condito 6714. Græcorum 1520. Hegiræ 604. à Joanne Josephi filio Presbytero & monacho, in Saidanaja in cœnobio S. Christophori pro Paulo Catiri filio, fratre Joannis Episcopi.

XXXIV.

Psalterium Syriacum, cum Canticis Moysis, Annæ, Habacuc, Isaiæ, Jonæ, Puerorum, Deiparæ, & Zachariæ. Nec non Hymnus Angelorum, Symbolum Nicænum, & Oratio Dominica.

Troparia, & Stichira de Angelis, de S. Joanne Baptista, de Cruce, de Apostolis, de Martyribus, de Monachis, de

de Resurrectione, de Natali Domini, de Epiphania, de Præsentatione Domini in Templum, & de Ascensione Domini. Nec non de Sabbato, de Dominica, de filio prodigo, & de Dominica carnis privii.

Oratio S. Ephræm dicenda antequam quis cubitum eat: metro heptasyllabo.

In 12. *bombyc.* 303. Syriacis literis & sermone exaratus feria quarta die 2. Novembris anno Græcorum 1573. à Joanne Isæ filio ex oppido Kara.

XXXV.

Syntagma medicum Syriacum cum interpretatione Arabica, initio & fine mutilum. Videtur esse Theodosii Patriarchæ, cujus meminit Bar-hebræus in Chronico Syriaco, ut dixi suprà pag. 349.

In fol. parvo bombyc. 152.

ELEN-

ELENCHUS
CODICUM ORIENTALIUM,
QUOS AB EODEM
ANDREA SCANDAR
COMPARATOS
SANCTISSIMUS PATER
INNOCENTIUS XIII.
Bibliothecæ Vaticanæ addixit.

CODICES ARABICI.

XXXVI.

CANONES Apoſtolorum, initio mutili.
Conſtitutiones Apoſtolorum 20.
Ancyrani Canones 24.
Neocæſarienſes Canones 14.
Nicæni Canones 20.
Nicæni alii Canones 73. quos dicitur Maruthas Epiſcopus rogatu Iſaaci Catholici Seleuciæ tranſtuliſſe.
Gangrenſes Canones 20.
Antiocheni Canones 25.
Laodiceni Canones 59.
Conſtantinopolitani Canones 4.
Damaſi Papæ Canones 14.
Carthaginienſes Canones 20.
Chalcedonenſes Canones 27. hucuſque Canones Occidentalium.
Canones Orientalium: videlicet.
Iſaaci Catholici & Maruthæ Epiſcopi, Canones 21.
Jaballahæ Synodus.
Dadjeſu Synodus.
Synodus Acacii, cui interfuit Barſuma Epiſcopus Niſibis.
Synodus Babæi, cui interfuit Hoſee Epiſcopus Niſibis.
Synodus Mar-Abæ, ejuſque Canones.
Regulæ Xenodochii, & Scholæ.
Narſetis Canones 22. de Schola Niſibis.
Hanani Canones 21. de Schola Niſibis.
Canones Scholæ cœnobii ſuperioris, quod S. Gabrielis appellatur.
Georgii Patriarchæ Canones.
Timothei Patriarchæ Canones.
Joſephi Patriarchæ Canones.
Ezechielis Patriarchæ Canones.
Jeſujabi Patriarchæ Canones, & Reſcriptum ad Jacobum Epiſcopum.
Sabarjeſu Patriarchæ Canones.
Gregorii Patriarchæ Canones.
Joſue Bar-Nun Patriarchæ Canones.
Joannis Bar-Abgari Patriarchæ Canones.
Conſtantini & Leonis Imperatorum Statuta.
Monita pro miniſterio Altaris.
Collectanea de Sacerdotio, de matrimonio, de contractibus, & de hæreditate.
In fol. bombycin. Arabicis literis & ſermone elegantiſſimè exaratus, ſed initio & fine mutilus, foliiſque confuſis atque permiſtis.

XXXVII.

Eliæ Metropolitæ Damaſci Neſtorianorum, Nomocanon duas partes complectens.
Pars I. Canones Occidentalium: videlicet: *Vitæ* Apoſtolorum & Diſcipulorum. *Canones* Apoſtolici. *Ancyrani* Canones. *Neocæſarienſes* Canones. *Hæreſeon* Catalogus: & de Conſtantini Magni imperio. *Nicæni* Canones. *Conſtantinopolitani* Canones.
Pars II. Canones Orientalium: videli-

cet : *Synodus* ſub Iſaac Primate Seleuciæ & Maiutha Epiſcopo Maipherkin. *Synodus* ſub Jaballaha Patriarcha & Acacio Epiſcopo Amidæ, anno 21. Iſdegerdis. *Synodus* ſub Dadjeſu anno 4. Vararanis filii Iſdegerdis. *Synodus* ſub Acacio anno 3. Balaſci Regis Perſarum. *Synodus* ſub Maraba temporibus Choſroæ Anuſcervani. *Synodus* ſub Joſeph Patriarcha. *Synodus* ſub Ezechiele anno 45. Choſroæ. *Synodus* ſub Jeſujabo anno 8. Hormiſdæ filii Choſroæ. *Jeſujabi* Epiſtola Canonica ad Jacobum Epiſcopum. *Synodus* ſub Sabarjeſu anno 6. Choſroæ filii Hormiſdæ. *Nomina* Patriarcharum Orientis ab Adæo Apoſtolo uſque ad Timotheum, qui Jaballahæ ſucceſſit. *Nomina* Epiſcopatuum ditionis Patriarchæ Orientis. *De Jejunio* Ninivitico, & de Jejunio Virginum, Joannis Patriarchæ Reſcriptum ad Abulabbaſum. *Joannis* Iſæ filii Patriarchæ epiſtola Canonica ad Haſanum Joſephi filium Presbyterum Jamanitam, per interrogationes 28. totidemque reſponſiones. *Abulpharagii* Abdallæ Benattibi Presbyteri Tractatus de matrimonio & repudio.

In 4. *bombyc.* 93. Arabicis literis & ſermone exaratus ab Ebetalla Tagritenſi medico in urbe Tagrit die 13. menſis Scival anno Hegiræ 617.

XXXVIII.

Eliæ Metropolitæ Niſibis Seſſiones VII. ſeù Diſputatio habita cum Abilcaſemo Hoſaino filio Ali Africano anno Hegiræ 419.

Seſſio 1. De Deo Uno & Trino. 2. De Incarnatione Verbi. 3. Quod ex Alcorano demonſtratur, Chriſtianos unum Deum colere. 4. De veritate Chriſtianæ religionis. 5. Chriſtianos ab omni errore liberos eſſe. 6. De grammatica & charactere Syriaco & Arabico. 7. Quid Chriſtiani ſentiant de Aſtrologia, de Mahometanis, & de anima.

Abulpharagii Abdallæ Benattibi Preſbyteri Approbatio hujus operis Eliæ Niſibeni.

Expoſitio Symboli Nicæni, textu Syriaco, cum interpretatione Arabica.

In 8. *bombyc.* 149. Codex pervetuſtus Arabicis literis & ſermone.

XXXIX.

Clementis Libri VIII. qui Arcani appellantur, & Chronicon Patrum apocryphaſque Petri Revelationes continent. Liber 1. Chronicon Patrum ab Adam ad Diluvium. 2. A Diluvio ad Reu. 3. A Sarug ad Chriſtum. 4. De Chriſti genealogia. 5. Revelatio Petri. 6. Revelatio Petri. 7. Revelatio Petri de Antichriſto. 8. Revelatio Petri & aliorum Apoſtolorum.

In fol. bombyc. 99. Arabicis literis & ſermone, mutilus in fine.

XL.

Homiliæ de Jejunio: de Dominica Hoſannarum; de Feria Quinta majoris hebdomadæ: de Reſurrectione Domini II. De Aſcenſione II. De Pentecoſte II. De Inventione Crucis: & de Transfiguratione Domini: à Moyſe Ataſcia Hadethenſi Presbytero Jacobita deſcriptæ.

Petri, qui & Severus, Liber Polemicus adversùs Armenos, Melchitas, Maronitas, & Latinos, inſcriptus, Liber Radiorum: quem amanuenſis Severo Antiocheno Patriarchæ perperàm tribuit, aitque commentariis illuſtratum fuiſſe à Petro Alexandrino.

Ejuſdem Petri Severi liber adversùs Neſtorianos.

Ejuſdem de Fide Severi Antiocheni, quam Orthodoxam vocat & exponit.

Ejuſdem liber de Synodis.

Ejuſdem de fide Apoſtolorum.

Ejuſdem de hæreſibus.

Moyſis Ataſciæ Presbyteri Liber de fide Jacobitarum; ubi multa nugatur de Dioſcoro, Barſuma, Severo, & Jacobo Baradæo; aſſeritque ſe hunc librum memoriter ex diverſis Auctorum operibus ac præſertim ex Barſalibæo collegiſſe, ſub Dioſcoro Nabachæo Epiſcopo Damaſci anno Græcorum 1766. Hegiræ 859.

Joannis Bar-Suſan Patriarchæ Antiocheni Jacobitarum Epiſtola ad Chriſtodulum Alexandrinum de ſale & oleo, quæ à Syris Jacobitis pani Euchariſtico admiſcentur, ſcripta, ut dicitur, anno Græcorum 1396. ſed mendum eſt in anno.

Hicari Philoſophi Moſulani præcepta.

Celeſtini Papæ Homilia, è Syriaco in Arabicum translata.

Dialogus inter Jacobitam & Melchitam de duabus Chriſti naturis & voluntatibus.

Moyſis Barcephæ, qui Maphrianus ab amanuenſi perperàm appellatur, Homiliæ è Syriaco in Arabicum translatæ

tæ à Moyse Atascia Presbytero; videlicet, de S. Cruce: de Ascensione Domini: & de Pentecoste.

Dionysii Barsalibæi Expositio Liturgiæ Syriacæ, è Syriaco in Arabicum translata ab eodem Moyse Atascia, & partim ab ipso, partim à Nesralla filio Abdalcarimi exarata.

Clausula in fine Missæ, & benedictio Eulogiarum, eodem Atascia interprete.

Danielis Alchettabi liber inscriptus *de fundamentis fidei Christianæ juxta sententiam Jacobitarum*, in capita 14. divisus: 1. Deum existere. 2. Deum æternum esse. 3. Deum esse incomprehensibilem. 4. Deum esse simplicem & incorporeum. 5. Deum esse infinitum. 6. Deum esse unum natura & trinum personis. 7. Responsio ad objectiones Judæorum. 8. De vera fide in Jesum Christum. 9. Cur persona Filii incarnata, & non aliæ personæ. 10. Quod non Dei voluntas, sed Verbum æternum in Maria Virgine inhabitavit. 11. Adversùs eos, qui dicunt Christum esse puram creaturam. 12. Cur Christus Dei Verbum incarnatus est. 13. Cur mundum redemit. 14. Corpus Domini creatum esse: ubi demonstrat Mariam esse Deiparam, & Christum probare contendit una natura & persona constare: de Trisagio etiam, & de corpore Christi, passibile ne, an impassibile sit, multa differit.

Jacobi Sarugensis Homilia de pœnitentia.

Ejusdem de præsentatione Domini in templum.

Ejusdem de feria sexta Passionis.

Ejusdem de resurrectione Domini.

Ejusdem de Pentecoste.

Ejusdem de Dormitione Deiparæ homiliæ II.

In fol. bomb. 159. Arabicis literis & sermone exaratus à Moyse Atascia Presbytero Hadethensi Jacobita, anno Græcorum 1766. die 24. Novembris sub Patriarchis Ignatio Antiocheno & Matthæo Alexandrino, & Basilio Maadani Maphriano, & Josepho Cyrillo Episcopo, & Dioscoro cognomento Ebn-Dsau, Nabachæo, Episcopo Damasceno, uti adnotatur fol. 28.

X L I.

Amri filii Matthæi Nestoriani, ex Tirhana, Liber Polemicus, inscriptus *Turris*, in septem Partes divisus.

Pars I. Sectio unica, inscripta, *Ædificium*.

Pars II. inscripta *Demonstratio*, sectiones 3. de Deo, de Incarnatione, & de Trinitate.

Pars III. Fundamentum, sectiones 4. de Baptismo, de Eucharistia, de Evangelio, & de Cruce.

Pars IV. Candelabrum, sectiones 7. de pietate, de dilectione, de oratione, de jejunio, de utilitate orationis, de humilitate, de puritate.

Pars V. Columna, sectiones 7. de conditu orbis, de resurrectione & judicio, de Isaaci sacrificio, de adventu Christi, de Canonibus & Statutis Apostolorum eorumque successorum, de veritate fidei & falsitate hæreseon, de libris veteris & novi Testamenti.

Pars VI. Disputatio, sectiones 4. de adoratione ad orientem, de observantia diei Dominicæ, de cingulo & thure, de pœnitentia.

Pars VII. Subtilitas, sectiones 4. de circumcisionis abrogatione, quod licitum sit opus die Sabbati, de ciborum indifferentia, & adversùs Judæos. Ubi addit Historiam Patriarcharum Orientis ab Apostolo Thoma usque ad Jaballaham qui Denhæ successit: nec non Tabulam Sedium Metropolitanarum eidem Patriarchæ subjectarum: Vitas prætereà Apostolorum, Catalogum hæreseon, & Conciliorum, & breve Chronicon ex Eutychio Alexandrino desumptum. Quæ omnia eo consilio ab Amro ordinata, ut probet Orientalium, hoc est, Nestorianorum fidem illibatam esse. *Codex, ut videtur, autographus: sed initio & fine mutilus, multique quinterniones suo loco moti, & aliò translati.*

Eliæ Patriarchæ Orientis, liber de Fundamentis fidei in capita 22. divisus: ex quo Amrus fragmentum bene longum colligit.

Eliæ Metropolitæ Nisibis liber de veritate Fidei, apud eundem Amrum.

Machichæ Patriarchæ Orientis Oratio de Incarnatione apud eundem Amrum.

Michaelis Episcopi Amidæ & Maipherkin Professio Fidei juxta mentem Nestorianorum.

Jesujabi filii Malchonis, Metropolitæ Nisibis, Fides.

Machichæ Patriarchæ, qui Mosul & Arbelæ Metropolita fuerat, Epistola ad Syros Nestorianos Aspahani commorantes.

Georgii Metropolitæ Mosul de Fide Nestorianorum.

Ebed-

Ebedjesu Metropolitæ Nisibis de Fide Nestorianorum.
Sabarjesu filii Pauli Presbyteri Disputatio cum Judæis.
In 4. *bomb.* 257.

X L I I.

Petri Abusciacheri Ebnarrahebi Abilcarami ex gente Coptorum Diaconi Ecclesiæ S. Mariæ in Moallaka in Cairo vetere, Liber inscriptus, *Demonstratio*, compositus anno Martyrum 987. Hegiræ 669. in capita 50. divisus.
Cap. 1. De composito. 2. Quod Deus ubique est, & quo pacto. 3. De unione. 4. De substantia. 5. De persona. 6. De differentia personæ, substantiæ, & naturæ. 7. De natura. 8. De voluntate & operatione. 9. De signo Crucis. 10. De processione Spiritus Sancti. 11. De Sacerdotibus, qui Deum peccatis offendunt. 12. De iis, qui blasphemant in Spiritum Sanctum. 13. Quod justitia fidei ex justitia operum demonstratur. 14. De circumcisione. 15. De repudio. 16. De Eucharistia. 17. De azymo & fermentato. 18. De sumptione aquæ, & eulogiæ post Eucharistiam. 19. De esu Christi post resurrectionem, de esu Angelorum, deque multiplicatione panis à Christo facta. 20. De arbore, quam Deus Adæ interdixit. 21. Quod Adam feria sexta creatus est, eademque peccavit, & eâdem ejectus est de paradiso. 22. In illud Christi Domini, non est bonus, nisi Deus. 23. In illud, quodcumque ligaveritis super terram, erit ligatum & in cœlo. 24. De sacrificiis, & idolotytis. 25. De ablutione manuum & pedum; & de purificatione. 26. De cultu Creatori, non creaturis exhibendo. 27. De Angelico Trisagio. 28. Quod Deus omnia potest. 29. Quod opera Dei non pendeant à causa. 30. Quod Deus prænoscit id quod agit. 31. Quod Deus est scientia, potentia, & vita. 32. Quod Deus est potens. 33. Quod Deus est vivens. 34. Quod Deus est audiens & videns. 35. Quod Deus est loquens. 36. Quod Deus est volens. 37. Quod existentia Dei est ipsa ejus potentia, non quid superadditum. 38. Quod unus est mundi opifex, non plures. 39. Quod Deus est unus natura, & trinus personis. 40. Quod essentia non est quid superadditum attributis. 41. Quod Christus est Deus, & quod Maria est ejus mater: & de sessione ad dexteram Patris, deque resurrectione & judicio. 42. Unam esse Christi substantiam, & unam personam. 43. De mansione Christi in utero suæ matris. 44. De bonis naturæ, & hominum ætatibus, quæ à Deo definita sunt. 45. De fato. 46. De statu spirituum corporibus solutorum. 47. De ordinibus Sacerdotii. 48. De Jejunio quadragesimæ. 49. De hora solvendi jejunium. 50. De Judice, & Judicio.
In 4. *bomb.* 305. Arabicis literis & sermone exaratus die 28. Januarii anno Græcorum 1890. in monasterio Zapharanensi, ubi Sedes Patriarchæ Jacobitarum est, quod & dicitur cœnobium S. Ananiæ, Eugenii, & XII. millium Sanctorum, à Raban Ephræmo Danielis filio.

X L I I I.

Homilia de die Judicii: initio mutila.
Dioscori Patriarchæ Alexandrini vita, auctore Theopisto ejus discipulo.
Davidis filii Pauli Dialogus inter Melchitam & Jacobitam de hymno Trisagio.
De Sacris Synodis, & quænam fuerit hæreseon & schismatum causa: ubi auctor Jacobita multa effutit de Dioscoro & Synodo Chalcedonensi.
Disputatio de religione Christiana & secta Mahometana inter Abdalmalechum Meruani filium Arabum Regem, & Abraham Tiberiadensem monachum: in fine mutila.
In 4. *bomb.* 58. Arabico sermone, sed literis Syriacis.

X L I V.

S. Simeonis Stylitæ junioris, cognomento Thaumastoritæ, Sermones ascetici XXXVI.
Ejusdem Responsiones ad quæsita XXV.
Ejusdem sententiæ XXXVI.
In fol. bomb. 414. Arabicis literis & sermone, Codex pervetustus in fine mutilus, cui initio hęc nota Syriacè pręfigitur: obiit Severus qui & Paulus Bar-Gehę anno Gręcorum 1832. die 28. Julii.

X L V.

S. Epiphanii Episcopi Cypri Vita, auctore Joanne Presbytero Constantinensi.
Vita S. Euphemii Abbatis, fundatoris Lau-

Lauræ in Palæſtina : capita 53. complectitur.

Vita S. Sabæ Abbatis, auctore Cyrillo Scythopolitano.

Anaſtaſii Abbatis montis Sinai Homilia de Pœnitentia, in Pſalmum ſextum.

Vita Xenophontis ejuſque conjugis Mariæ, & filiorum Joannis & Arcadii.

Caſſiani Abbatis ad Leontium, de Patribus Scetenſibus.

Nili Abbatis parænefis ad Thomam monachum.

Ejuſdem Nili Abbatis de pravis conſuetudinibus.

Eſaiæ Abbatis Sermones III.

Patrum monachorum dicta & geſta.

Macarii Abbatis ſermo de oratione.

Ejuſdem epiſtola ad monachos.

Stephani Thebæi de inſtituto monaſtico.

Teſtamentum cujuſdam monachi ad diſcipulum ſuum.

In fol. parvo pergam. 226. Arabicis literis & ſermone Codex exaratus prin[illegible] monacho Antonio Davide filium [illegible]pmonis Bagdadenſis in Laura [illegible]o Sæ: deinde ex eo exemplari deſc[illegible]s ab Iſaaco monacho pro monte Sin[illegible] menſe Rabi priori, anno Hegiræ 2[illegible]. (*Chriſti* 885.)

X L V I.

Antiochi monachi lauræ S. Sabæ epiſtola ad Euſtathium Abbatem Ancyræ in Galatia.

Ejuſdem Pandecte divinæ ſcripturæ; ſive compendium totius Religionis Chriſtianæ & Sacrarum Scripturarum doctrinæ, capitibus 130. comprehenſum.

In fol. parvo bomb. 258. Arabicis literis & ſermone exaratus pro Simeone Epiſcopo montis Sinai.

X L V I I.

Macarii Abbatis epiſtolæ & ſermones ad monachos XXVI.

In 4. *bomb.* 323. Arabicis literis & ſermone exaratus à Geraſimo ineunte Sabbato hebdomadæ caſei, die 25. Februarii, Indictione 8. Anno mundi 6563.

X L V I I I.

Georgii monachi lauræ S. Simeonis apud Antiochiam, Diſputatio de Chriſtiana religione cum quibuſdam Mahometicæ ſuperſtitionis cultoribus habita coram Duce Moſciammar fratre Daheri Gazi Ben-Joſeph, Ben-Job Arabum Regis, ſub Leone Armeno Imperatore, Indictione X. anno mundi 6615.

In 8. *bomb.* 64. Arabicis literis & ſermone.

X L I X.

Abulpharagii Abdallæ Benattibi Preſbyteri, Expoſitionis Pſalmorum Pars ſecunda, à Pſalmo 33. ad 61.

In 8. *bomb.* 209. Arabicis literis & ſermone.

L.

Pauli Antiocheni, Epiſcopi Sidonienſis Epitome Theologiæ in capita 22. diviſa.

Cap. 1. De exiſtentia Dei. 2. De præcedentia Dei, & contingentia mundi. 3. Quod Deus eſt incorporeus. 4. Quod Deus eſt unus. 5. Quod Deus eſt ſubſtantia ſimplex & incompoſita. 6. Quod eſt qui mundum ordinat & regit. 7. Quod mundus non eſt prior propter Dei prioritatem. 8. Reſponſio ad eos qui dicunt Deum & mundum coæternos eſſe. 9. Quod mundi contingentia non conſequitur ad remotionem obicis in Deo, ſed ex pura ejus voluntate pendet. 10. De inconvenienti quod ſequitur ex eorum ſententia, qui ita de mundi contingentia ſentiunt. 11. De Philoſophorum placitis, & de eorum contemptu mundi. 12. Reſponſio ad eos, qui dicunt, attributa eſſe qualitates in Deo. 13. De tempore & loco. 14. Reſponſio ad eos, qui quærunt, ubinam erat antequam locus eſſet qui locum fecit. 15. Quod Pater & Filius & Spiritus Sanctus ſunt unus Deus. 16. De Paternitate & Filiatione. 17. De eo quod dicimus, Pater Deus perfectus, Filius Deus perfectus, & Spiritus Sanctus Deus perfectus: non tamen tres Dii, ſed unus Deus, 18. Quod non eſt neceſſe omnia Dei attributa perſonas eſſe. 19. Quomodo, & quo ſenſu appellatur Chriſtus Dominus Filius Dei. 20. Quomodo dicimus Chriſtum Dominum Deum, quum ſit & æternus, & factus. 21. De eo quod ajunt Philoſophi, Deum cauſam cauſarum eſſe. 22. De reſurrectione poſt reſolutionem carnis.

Ejuſdem Pauli Epiſcopi Sidonienſis de adventu Meſſiæ adversùs Judæos.

Ejuſdem Epiſtola ad quendam Mahometanum Sidonienſem, quid Chriſtiani ſen-

fentiant de Mahometo ejusque impura lege: & de Christianæ Religionis veritate.

Ejusdem de Hæresibus: idest Apologia pro fide Melchitarum adversùs Nestorianos, Jacobitas, & Maronitas.

Ejusdem de Trinitate & Incarnatione ad Abusorurum Taniotam.

Homilia anonymi in Evangelium: ac præsertim in illud, qui viderit mulierem ad concupiscendum eam &c.

De Fide Orthodoxa.

Quæstiones de diversis LXXX.

Liber de virtutum exercitio, auctore anonymo: Capita LXXI. Sententiæ è Scriptura & Patribus desumptæ.

In fol. bomb. 164. Arabicis literis & sermone.

L I.

De opere sex dierum, de adventu Christi, ejusque ac matris Deiparæ genealogia: auctore anonymo.

Liber Demonstrationis, auctore, ut dicitur, Joanne Chrysostomo, in capita 8. divisus.

Cap. 1. De Deo Uno & Trino. 2. de Incarnatione & passione. 3. Vaticinia de Christo è Scriptura. 4. de mysteriis Agni, qui immolabatur in lege vetere: deque Eucharistia, in qua panis in corpus Christi, & vinum aqua mistum in sanguinem convertitur. 5. de pugna Diaboli cum hominibus. 6. de die Dominica observanda. 7. de Jejunio Feriæ quartæ & sextæ. 8 de Jejunio magno, idest, quadragesimali.

In 4. bomb. 333. Arabicis literis & sermone exaratus à Michaële feria 2. die 15. Martii, anno mundi 7086. initio mutilus.

L I I.

Jahiæ Sciarafaddini filii Giani, descriptio provinciarum, urbium, pagorum, villarumque Ægypti, unàcum nota redituum & tributorum uniuscujusque loci, prout solvebantur mense Scival anno Hegiræ 777. sub Scioabano Hosaini filio, cujus temporibus Auctor scribebat.

In 4. bomb. 143. Arabicis literis & sermone exaratus mense Rabi priori, anno Hegiræ 1131.

L I I I.

Alcorani postrema pars.

In 8. bomb. 87. Arabicis literis & sermone.

L I V.

Naamanis Abi-Hanipha, ebn Thabet, Jus Mahometanum, quod ex ejus nomine Hanephense appellatur: cum Commentariis Anonymi: in titulos hosce distributum. 1. de purificatione, seù ablutione. 2. de oratione. 3. de decimis. 4. de jejunio. 5. de peregrinatione Meccana. 6. de sacrificio. 7. de venatione. 8. de immolatione. 9. de militia. 10. de cultu terræ desertæ. 11. de licito & illicito. 12. de matrimonio. 13. de puerorum educatione. 14. de d[illegible]ortio. 15. de manumissione. 16. de pretio pacto pro manumissione. 17. de affinitate. 18. de juramento. 19. de pœnis. 20. de furto. 21. de homicidio. 22. de fuga servorum. 23. de rebus perditis. 24. de filiis projectis, seù nothis. 25. de legato. 26. de contractibus. 27. de emphitheusi. 28. de donatione. 29. de conductione. 30. de commodo & mutuo. 31. de pignore. 32. de vi & violentia. 33. de raptu. 34. de minoritate. 35. de tutela. 36. de fidejussione. 37. de translatione juris. 38. de societate. 39. de fœnore. 40. de societate in rebus irriguis. 41. de societate in rebus quæ seminantur. 42. de causis. 43. de testamentis.

In fol. bomb. 386. Arabicis literis, & sermone exaratus ineunte mense Gemadi priore anno Hegiræ 1084. uti adnotatur. fol. 1.

CODICES GRÆCI.

L V.

HOSEE Prophetia, cum commentariis Hesychii Presbyteri Hierosolymitani, & Theodoreti Episcopi Cyri.

Joelis Prophetia, cum commentariis Hesychii & Theodoreti.

Abdiæ Prophetia, cum commentariis eorundem.

Jonæ Prophetia, cum commentariis eorundem.

Michææ Prophetia, cum commentariis Theodoreti.

Nahum Prophetia, cum commentariis Theodoreti & Hesychii.

Habacuch Prophetia, cum commentariis eorundem.

Sophoniæ Prophetia, cum commentariis utriusque.

Haggæi Prophetia, cum commentariis utriusque.

Zachariæ Prophetia, cum commentariis utriusque.

Malachiæ Prophetia, cum commentariis utriusque.

Isaiæ Prophetia, cum commentariis Basilii Magni, & Cyrilli Alexandrini, nec non Theodoreti, Eusebii Cæsareensis, & Severi Antiocheni, cujus fragmenta exhibentur ex Apologetico 90. 101. & 107.

Jeremiæ Prophetia, cum commentariis Joannis Chrysostomi, nec non Origenis, Apollinarii, Hippolyti Episcopi Romæ, Victoris Presbyteri, Eusebii Cæsareensis, Cyrilli Alexandrini, Severi ex Apologetico 17. & 47. & Olympiodori, cujus plura fragmenta proferuntur.

Baruch, cum commentariis Olympiodori.

Threni Jeremiæ, cum Commentariis Olympiodori, Origenis, & Eusebii.

Jeremiæ Epistola, cum commentariis Olympiodori.

Ezechielis Prophetia, cum commentariis Theodoreti, Polychronii, Origenis, & Apollinarii, nec non Cyrilli, cujus duo loca in Matthæum producuntur.

Susannæ historia, cum Prologo Africani, & Origenis epistola ad Africanum: nec non Hippolyti in eandem historiam; & Joannis Chrysostomi sermo in Susannam.

Danielis Prophetia, cum commentariis Chrysostomi, Ammonii Presbyteri, Hippolyti, Cyrilli, Origenis, Polychronii, Apollinarii, & Victoris.

In fol. pergam. 260. Græcis literis & sermone codex pervetustus, cujus in corpore textus Prophetarum, in margine commentaria, seù Catena Patrum, ut suprà dixi, refertur. Dono oblatus fuit Athanasio Patriarchæ Alexandrino ab Andronico Palæologo Imperatore Michaëlis filio, ut ex utriusque, Andronici scilicet & Athanasii, subscriptione fol. 1. apposita liquet.

L V I.

Matthæi Blastaris Syntagmata Canonum Apostolorum, Carthaginiensis Synodi, Dionysii Alexandrini, Antiochenæ primæ, Gregorii Thaumaturgi, Petri Alexandrini, Ancyranæ Synodi, Neocæsariensis, Nicænæ, Sardicensis, Laodicenæ, Athanasii, Basilii, Gregorii Nysseni, Gangrensis, Secundæ œcumenicæ, Timothei Alex. Theophili, Cyrilli Alex. Tertiæ œcumenicæ: Charthaginiensis, Quartæ œcumenicæ: Gennadii Constantinopolitani, Quintæ œcumenicæ, Sextæ, Quinisextæ, Septimæ, Tarasii Constantinopolitani, Synodi in templo Apostolorum, quæ prima & secunda dicitur, Synodi sub Photio.

Joannis Episcopi Citri Responsa ad Cabasilam Episcopum Dyrrhachiensem.

Ejusdem Matthæi de sacris Synodis, & de politicis legibus.

Ejusdem Index Alphabeticus continens materias Canonum.

Ecclesiæ Metropolitanæ subjectæ Constantinopolitano Patriarchæ.

Joannis Jejunatoris Patriarchæ Constantinopolitani Nomocanon.

Nicephori Confessoris Patriarchæ Constantinopolitani Canones.

Officia magnæ Ecclesiæ.

Canones Apoſtolorum.
Joannis Jejunatoris ſermo paræneticus.
Conſtantini Harmenopuli Nomophylacis & Judicis Theſſalonicæ Promptuarium Juris civilis in ſex libros diviſum.
Lib. I. de Legibus & judiciario ſtatu: deque in integrum reſtitutione, & libertatibus, Tituli 18. II. de poſſeſſione, & dominio, Tituli 11. III. de contractibus, Tituli 11. IV. de ſponſalibus & matrimonio, Tituli 12. V. de teſtamentis & tutoribus, Tituli 11. VI. de pœnis, Tituli 15.
Ejuſdem Conſtantini Leges variæ, Tituli 4.
Ejuſdem Epitome Sacrorum Canonum, in ſex Tractatus. 1. de Epiſcopis. 2. de Presbyteris, Diaconis, & Hypodiaconis. 3. de Clericis. 4. de Monachis & monaſteriis. 5. de laicis. 6. de mulieribus.
In fol. bombyc. 378. mutilus in fine.

L V I I.

Gregorii Nazianzeni, cognomento Theologi, Orationes, 1. de Spiritu Sancto: initio mutila. 2. de moderatione in diſputationibus ſervanda, & quod non ſit cujuſvis hominis, nec cujuſvis temporis de Deo diſputare. 3. Ad Arianos, & de ſeipſo. 4. Oratio Tertia de pace. 5. Ad Cledonium Presbyterum adversùs Apollinarium Oratio prima, quæ inter editas ſecundum locum occupat. 6. Ad Cledonium Presbyterum adversùs Apollinarium Oratio ſecunda, quæ prima eſt inter editas. 7. de ſeipſo, & ad eos, qui ipſum Cathedram Conſtantinopolitanam affectare dicebant. 8. de ſeipſo, quum poſt ea, quæ á Maximo perpetrata fuerant, rure in urbem rediiſſet. 9. Oratio præſentibus CL. Epiſcopis Conſtantinopoli habita. 10. Invectiva prima in Julianum Imperatorem. 11. Invectiva ſecunda in Julianum Imp. 12. Oratio in illud Evangelii, *quum conſummaſſet Jeſus hos ſermones &c.* 13. Ad Nectarium Conſtantinopolitanum, adversùs Apollinarium. 14. de Ordinatione Eulalii Doarenſium Epiſcopi. 15. Doxologia.
Gregorii Nazianzeni Vita ſcripta à Gregorio Presbytero: in fine mutila.
In fol. pergam 140. literis majuſculis.

L V I I I.

Maximi de Amore ad Elpidium Presbyterum Centuriæ IV.
Ejuſdem ſermo aſceticus, per modum Dialogi.
Cyrilli Capita XII.
In 4. *pergam.* 112. Codex pervetuſtus, cujus ad calcem fragmentum in fol. bomb. Kalendarii Sanctorum menſis Maii, Julii, & Auguſti.

L I X.

Interrogationes & reſponſiones LXXII. de diverſis: ubi de Chriſti Domini œconomia, Vitæ Prophetarum, Apoſtolorum, & Diſcipulorum: nec non Catalogus Pontificum Romanorum uſque ad Honorium Papam: Patriarcharum Hieroſolymæ uſque ad Modeſtum qui Zachariæ ſucceſſit: Alexandriæ uſque ad Petrum Cyrilli ſucceſſorem, qui quintus ab Eulogio numeratur: Antiochiæ uſque ad Anaſtaſium, qui Gregorium excepit: Conſtantinopoleos uſque ad Nicolaum à Photio ſeptimum.
Dialogus Judæum inter & Chriſtianum.
Gregorii Thaumaturgi liber de Anima.
Paſchalion.
Anaſtaſii Synaitæ ſermo de ſacra Synaxi divinæ & myſticæ Liturgiæ.
In 4. *pergam.* 238. pervetuſtus, initio & fine mutilus.

L X.

Sermones morales VI. anonymi.
Gregorii Synaitæ, ſermones aſcetici XVIII.
Nicephori monachi de cuſtodia cordis.
Heſychii Presbyteri capita aſcetica.
Philothei Synaitæ ſermo.
Diadochi capita.
Nili capita.
Petri Damaſceni Dicta.
Eſaiæ Abbatis capita 5.
Marci Abbatis capita 29.
Simeonis novi Theologi ſermones 2.
Ammonæ Abbatis capita.
Simeonis novi Theologi ſermones 2.
Joannis Carpathii Epiſcopi capita aſcetica.
Maximi Confeſſoris ad Elpidium centuturiæ IV.
Ejuſdem de vita aſcetica.
Tractatus aſceticus anonymi.
Collectanea ex Jo: Damaſceno, Chryſoſtomo,

ſtomo, Maximo, Sophronii Limonario, aliiſque, de re monaſtica.
Joannis Climaci ſermones 30.
Simeonis novi Theologi ſermones 70.
Sermones aſcetici, anonymo collectore.
In 4, bomb. 515. initio & fine mutilus.

LXI.

Pentateuchus Hebraicus.
Excerpta ex Scriptura Lectiones per anni circulum.
Pſalterium.
Proverbia Salomonis.
Job.
Ruth.
Canticum Canticorum.
Eſther.
Eccleſiaſtes.
Eſdras.
In fol. pergam. 358. Hebraicis literis.

QUOS SUBJICIMUS CODICES

ILLUSTRISS. ET REVERENDISS.

PETRUS ALOYSIUS CARAFA

ARCHIEPISCOPUS LARISSÆUS

A Secretis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide.

Missorum Apostolicorum operâ collegit, & Sanctissimo Pontifici CLEMENTI XI. *in Bibliothecam Vaticanam inferendos obtulit: qui quum parem nobilissimo generi humanitatem erga omnes præseferat; nostræ potissimùm Genti multis est nominibus commendandus: egregiis enim vestigiis insistit celeberrimi S.R.E. Cardinalis Bibliothecarii* ANTONII CARAFÆ *gentilis sui, qui literas Orientales Græcas præsertim & Arabicas & summo studio promovit & instituendo Maronitarum in Urbe Collegio suisque opibus ditando sui in gentes Orientales amoris monumentum reliquit.*

CODICES SYRIACI.

LXII.

PONTIFICALE *Syriacum* juxta Ritum Maronitarum: hoc est, ordinatio Cantoris, Lectoris, Subdiaconi, Diaconi, Archidiaconi, Presbyteri, Periodeutæ, Chorepiscopi, Episcopi, Archiepiscopi, & Patriarchæ.

In fol. bombyc. Syriacis literis & sermone exaratus anno Græcorum 1870. (*Christi* 1559.)

LXIII.

Ordo Baptismi.
Professio Fidei ab hæreticis facienda.
Reconciliatio hæreticorum.
Benedictio Aquæ in Epiphania.
Ritus Lampadis, hoc est, extremæ Unctionis.
Benedictiones diversæ.
Ordo Adorationis in Pentecoste.
In 8. *bomb.* Syriacè & Arabicè.

LXIV.

Evangeliorum Lectiones per anni circulum, juxta Ritum Syrorum Melchitarum.

In fol. bombyc. Syriacè exaratus à Josepho Diacono filio Masudi filii Danielis ex pago Cauta Diœcesis Damascenæ, feria 2. die 14. Decembris. anno Græcorum 1527. (*Christi* 1215.)

LXV.

Triodium, seù Officium Græcorum in Syriacam linguam conversum, quo Melchitæ utuntur à Dominica Septuagesimæ usque ad Sabbatum majoris hebdomadæ inclusivè.

In fol. bombyc. Syriacus pervetustus, ex quo additiones à Schismaticis recentioribus factæ deprehenduntur.

LXVI.

Menæi Græcorum Syriacè conversi mensis Januarius.

In fol. bomb. Syriacè.

CO-

CODICES ARABICI.

LXVII.

IOannis *Chryfoftomi* Homiliæ 44. in Joannem: hoc eft, ab Homilia 45. ufque ad Homiliam 88. inclufivè.

In fol. bombyc. è Græco in Arabicum fermonem tranftulit Antonius Abbas monafterii Sancti Simeonis Thaumaftoritæ apud Antiochiam; defcripfit verò Joannes Stephani Presbyteri filius feria fexta, die 19. Maii, Indictione 9. an. mundi 6759. (*ideft, Chrifti* 1251.) uti ad calcem adnotatur.

LXVIII.

Joannis filii Abi-Zachariæ, cognomento Ebn-Sabaa, Ægyptii, Liber infcriptus *Margarita pretiofa de doctrina Ecclefiaftica*, in capita 113. divifus: in quo agitur de Deo trino & uno: de opere fex dierum: de Patribus rebufque geftis in Veteri Teftamento: de Ethnicis: de Prophetis: de Incarnatione Verbi & veritate Evangelii: de Baptifmo: de Jejunio: de oratione Dominica: de Fide orthodoxa: de horis Canonicis: de eleemofyna: de matrimonio: de facris Ordinibus: de Euchariftia: de Ecclefia & Officiis Ecclefiafticis: de Liturgia: de monachis: de Confeffione facramentali: de diebus dominicis, feftis, & ferialibus: de Cruce: de Oleo infirmorum: de oratione pro defunctis: de campana &c.

In 4. bombyc. Arabicè exaratus à Mafudo Presbytero anno martyrum 1413. (*Chrifti* 1697.)

LXIX.

Maximi monachi Peloponefii, difcipuli Meletii Patriarchæ Alexandrini, Liber infcriptus, *Gladius acutus*, adversùs Romani Pontificis Primatum in capita 35. diftributus.

Ejufdem Liber adversùs Latinos, in fectiones 6. divifus.

In 4. bombyc. Arabicè exaratus à Fr. Bernardino anno Chrifti 1714.

LXX.

Hiftoria fugæ Deiparæ & S. Jofeph in Ægyptum, Theophilo Alexandrino falsò infcripta.

Confecratio Ecclefiæ, Altaris, & Urnæ Baptifmalis.

Ordinatio Patriarchæ, Epifcopi, Presbyteri, Diaconi, & Subdiaconi, juxta Ritum Coptorum.

In 8. bomb. Arabicè.

LXXI.

Confecratio Ecclefiæ & Altaris Copto-Arabicè.

Liturgia S. Gregorii Theologi, Copto-Arabica.

Liturgia S. Cyrilli Alexandrini, Copto-Arabica.

In 4. bomb. Copto-Arabicè.

LXXII.

Confecratio Chrifmatis, Copticè & Arabicè.

Ritus confecrationis Chrifmatis, quem celebravit Gabriel Patriarcha in monafterio S. Macarii feria quinta majoris hebdomadæ, anno Martyrum 849. (*Chrifti* 933.) Arabicè.

In fol. bomb. Codex pervetuftus, Copticus, & Arabicus.

CODICES GRÆCI.

LXXIII.

LEctiones Evangeliorum per anni circulum, juxta Ritum Græcorum.

In fol. pergam. Codex pervetuftus, in fine mutilus: cui aliquot folia bombycina manu recentiori addita funt.

LXXIV.

Horologion Græco-Arabicum, in 8. bombyc.

LXXV.

Liturgiæ S. Bafilii, Chryfoftomi, & Præfanctificatorum.

Ado-

Adoratio in Pentecoſte.
Benedictio Aquæ in Epiphania.
Benedictiones diverſæ.
Ritus Baptiſmi.
Lychnicon: ſeù Officium veſpertinum.
Tonſura monachorum.
Ordinationes Cantoris, & Lectoris.
Precationes variæ.

In 4. *pergam.* Codex Græcus pervetuſtus.

LXXVI.

Officium Armenorum impreſſum in 8. Armenicè.

INDEX RERUM.

A

AARON Angur Patriarcha Jacobitarum. Vide Dionysius.
Aaron Joannes Bar-Maadani Patriarcha. Vide Joannes.
Aaron Episcopus Hadithæ. 362.
Aaron Episcopus Lacabenæ. 246.
Aaron cognomento Tanzig, Episcopus Lacabenæ. 375.
Aaron Persa, cognomento Interpres. 104.
Aaron Presbyter Alexandrinus, auctor Syntagmatis medici, quod è Syriaco in Arabicum translatum est. 311.
Aaron Rascidus Chalipha. 342.
S. Aaron in Sigara cœnobium. 284. 350. 351. 354. 355. 361.
Abæ martyris cœnobium. 221. 227. 228.
Aba Patriarcha Nestorianorum. Vide Maraba.
Aba Episcopus Amidæ. 48. 111. 112. 114.
Abæi cœnobium. Vide Ab-hai.
Abaka, seù Apaga Rex Tartarorum. 258. 261. 380.
Abar. Vide Habar.
Abattanius. Vide Albategnius.
Abbasus Chalipha. 103.
Abbasus Ameras Geziræ. 113.
Abbasidæ Chaliphæ. 470.
S. Abda Episcopus Huzitarum in Perside. 401.
Abda Durkonensis, fundator cœnobii. 400.
Abda Abbas. 418.
Abdalazizus filius Hatemi. 67.
Abdalla Batal. 106.
Abdalla Zobairi. 104.
Abdalla filius Ali. 110.
Abdalla filius Mohammad, appellatus Abu-Giaafar Almansor, Chalipha. 110. in Christianos desævit. 114. 115. obit. 116.
Abdalla filius Mohammad, Chalipha, appellatus Saphahus filius Abbasi. 110.
Abdalla Ebn-Sahel. 311.
Abdalla Dux Callinici. 345.
Abdalla filius Bostri. 109.
Abdalla Benattibus. Vide Benattibus.
Abdalmalechus Meruani filius, Chalipha. 67. 104. 424.
Abdalmessias Episcopus Bassoræ. 442.
Abdalmessias Episcopus Halavanæ. 448.
Abdalmessias Athanasius Maphrianus. Vide Athanasius.
Abdalmessias Melchita. 359.
Abdalmonemus Libani præfectus. 9. Alter. ibidem.
Abdarrachmanus Suphi Razensis. 311.
Abdarrachmanus Sarcasensis. 311.
Abdase Episcopatus Chaldæorum. 459.
Abdjesu. Vide Ebedjesu.
Abdinensis Episcopus Haran. 339.
Abdinum urbs. 113.
Abdon Patriarcha. Vide Joannes VIII.
Abdon Episcopus Synnadæ. Vide Joannes XI.
Abednura Presbyter, Calligraphus. 300.
Abel cœnobium. 110. 462. in regione Maadan. 224. 230.
Abgarus Rex Edessæ. 391. ejus epistola ad Christum. 393. an filius ejus Ethnicus. 392.
Ab-Hai cœnobium. 355. 359.
Abibus, quem impugnat Xenajas. 45.
Abibus Episcopus Edessæ. 105. 336.
Abibi cœnobium in Arzenun. 111.
Abibus Episcopus Tagrit, cujus epistola citatur à Barsusan. 154.
Abibus magister Barcephæ. 219.
Abibus Episcopus Tarsi. 348.
Abibus Episcopus Anazarbi. 349.
Abimelech fundator cœnobii apud Nisibin. 413.
Abissini. Vide Æthiopes.
Abraham magister Barsumæ. 1.
Abraham Episcopus Arabum. 27.
Abraham Presbyter Edessenus. 30.
Abraham discipulus Stephani Barsudaili. 33.
Abraham Episcopus Amidæ, cognomento Bar.Chili. 48. 51. 52. 58.
Abraham alter Episcopus Amidæ. 213. 368.
S. Abraham cœnobium. 216. in Lahaka. 256.
Abraham Cartaminensis. 227.
Abraham Abbas cœnobii Baximatæ. 236.
Abraham Basilius Episcopus Beth-Saidæ. 255.
Abraham Ebn-Tacuin. 311.
Abraham Ebn-Helal Sabæus. 311.
Abraham Patriarcha Jacobitarum. 325. 351.
Abraham, qui & Abiron, Antipatriarcha. 98. 342. & seqq. Depositus à Dionysio Patriarcha. 345. Ejus successor Simeon. 357.
Abraham Episcopus Nisibis. 335.
Abraham Episcopus Emesæ. 335.
Abraham Episcopus Callinici. 353.
Abraham Athanasius Maphrianus Jacobitarum. 384. Vide Athanasius.
Abraham Episcopus Seleuciæ. 395.
Abraham Bar-Garib Patriarcha. Vide Ignatius VIII.
Abraham Magnus, Archimandrita, qui monasticam vitam apud Chaldæos propagavit. 408.
Abraham Patriarcha Syro-Nestorianorum, seù Chaldæorum. 435.
Abraham alter, cognomento Abraza, Patriarcha Chaldæorum. 440.
Abraham Episcopus Zuabiæ. 440.
Abraham Episcopus Bassoræ. 443.
Abraham Episcopus Haræ. 443.
Abraham Episcopus Hierusalem Chaldæorum. 356.
Abraham Episcopus Asnochæ. 456.
Abraham Maphrianus Jacobitarum. 462.
Abrahamiani schismatici Jacobitæ. 343.
Abrahimia pagus. 228.

Abres Episcopus Seleuciæ. 355.
Abu Ali Ebn Sina. Vide Avicenna.
Abu Ali Hasan Geometra. 317.
Abu Ali Hasan filius Saheli. Vide Hasanus.
Abu Ali Isa Ebn Zaraa. Vide Isa.
Abubacrus Chalipha. 102.
Abuchairus Bar-hebræi discipulus. 260.
Abugaleb Barsabuni. Vide Basilius.
Abugaleb Episcopus Gehon. 363.
Abugaleb castrum, aliàs Duanech. 238. cœnobium in regione Gargar. 365. 371.
Abujaferus Episcopus Telaphar. 452.
Abulbesciar Archiater Jacobita. 145.
Abulcasemus Amidæ prætor. 213.
Abulchairus medicus, filius Hebatollæ. 311.
Abulhasan Astrologus. 311.
Abulhasanus Hebatolla. Vide Hebatolla.
Abulmasar. Vide Abumaasar.
Abulpharagius. Vide Gregorius Bar-hebræus.
Abulpharagius Abdalla Benattibus. 309. 310. 311. 317. 441. 445.
Abulpharagius Barchamore Patriarcha. Vide Athanasius VII.
Abulpharagius præfectus Chori cœnobii Barsumæ. 234.
Abulrihan Mohammad Birunensis. Vide Birunensis.
Abumaasar, Archiater. 311.
Abu Maria vicus Arabiæ. 452.
Abu Masalmas. 110. 470.
Abu Nasr. Vide Alpharabius.
Aburin Ameras, seu præfectus Mesopotamiæ. 105.
Abusaidus Abbas cœnobii Eliæ. 446.
Acacius Persa, Nestorianus. 34. Patriarcha Chaldæorum. 406. Legatus mittitur ad Zenonem Imperatorem. 407. obit. 408. Ejus scripta. ibidem. An primus Patriarcha Orientis, qui Nestorianismum professus est. 406.
Acacius Presbyter. 38.
Acacius Episcopus Amidæ. 48.
Acha Episcopus Pheroz-Sapor. 419.
Achadabues Episcopus Seleuciæ. 396. an primus Patriarcha Orientis. ibidem. an idem cum Jabachne. 396. obit 397.
Achæus Vicarius Geziræ. 109. 110.
Achæus Episcopus Seleuciæ. 401. Scribit Acta Martyrum Orientalium, & Vitam S. Abdæ præceptoris sui. ibidem.
Achedonum vicus apud Amidam. 58.
Achmed, Mohammad, & Hasan filii Musæ filii Sciacher. 311.
Achmed Castrum. 228.
Achmed Rex Tartarorum. 258.
Achudemes primus Jacobitarum in Oriente Metropolita, quem Bar-hebræus Maphrianum vocat. 414. Ejus Ecclesia Tagriti. 441. ab Arabibus direpta. 448.
Aco, seu Ptolemais, urbs. 246.
Adabinum urbs Armeniæ. 103.
Adæus Xenajæ Mabugensis frater. 11.
Adæus Apostolus Edessæ. 391.
Adæus Abbas cœnobii S. Matthæi. 419.
Adam Presbyter & Chorepiscopus & Papas Sinarum. 256.
Adam Diaconus filius Jazedbuzidi Chorepiscopi. 256.
Adatchuristan regio. 256.
Adiab, Adiabene. 420. Haza dicta. ibidem. & 453. Episcopatus conjunctus Mosulano. 450. & Arbelæ. 453.
Adorbigana urbs & regio. 251. 258. 264.
Adrama Episcopatus Chaldæorum. 449.
Adrur spelunca anachoretarum. 225.
Adulteræ historia in Evangelio Joannis. 169.
Ædes Romæorum Bagdadi, ubi Sedes Patriarcharum Chaldæorum. 439. 440. Instauratæ. 450.
Ægyptiaca versio. Vide Coptica.
Æthiopes, seu Abissini, quando Monophysismo infecti. 329. Eorum Metropolita à Patriarcha Alexandrino ordinatur, 373.
Africani Julii opera citata à Barcepha. 129. à Barsalibæo. 158. à Barhebræo. 283. 310. 313.
Agapius Græcorum Patriarcha Antiochenus, 351.
Aghæus Adæi discipulus. 394.
Aghel oppidum Mesopotamiæ. 82.
Aitallaha Presbyter Jacobita, monachus cœnobii S. Zachæ. 307. ejus opus adversùs Nestorianos. ibid.
Aitallaha Episc. Gumal. 419.
Akula urbs. 19. Vide Cupha.
Alani populi. 113.
Aladdinus Chikobad Rex Melitinæ. 371.
Albategnius Mohammad ebn Giaber. 311.
Albi & nigri. factio scilicet Arabum & Persarum. 108. 109.
Albumasar 311.
Alcoranus. Lex Mahometanorum. Quæstio inter Mahometanos, creatus ne, an increatus esset. 435.
Alepus urbs Syriæ. 245. 248. Beroea. 260. Episcopatus Nestorianorum. 459.
Alexandri Aphrodisii opera apud Syros. 271. 315.
Alexander Episc. Hierapolis. 13.
Alexandrinæ Synodi duæ. 18. Alexandrini & Antiocheni Jacobitarum Patriarchatus limites 372.
Ali filius Isa medicus Nestorianus, qui & David Abulhosain. 445.
Ali ebn Abi Taleb Chalipha. 103.
Ali ebn Habal. 311.
Alpharabius Abu Nasr. 311.
Alpharganus. 311.
Aluch cœnobium. 439.
Amantius monachus Edessenus. 329.
Amazonius Episcopus Edessæ 325.
Ameras, idest Dux seu præfectus 105.
Amidæ Episcoporum series. 48. ejusdem urbis expugnatio. 57. 322. liberatio. 58. pestis & fames. 86. major Ecclesia ædificatur. 102. instauratur. 114. comburitur. 348. Synodus in electione Theodosii Patriarchæ. 349. altera in electione Joannis Patriarchæ. 354.
Amidenses monachi, ad quos scribit Xenajas. 37.
Aminaddinus Mardæ dominus. 365.
Aminaddinus Nestorianus 378.
Aminaddaules archiater. 449. Ebn Talmid. 450.
Ammodia urbs. 58.
Ammonii Diatessaron. 158.
Amphilochius cit. à Bar-hebræo. 295.
Amrus Matthæi filius, Scriptor Nestorianus, qui Seriem Patriarcharum Chaldæorum ex Mari Salomonis filio compilavit. 387.
ejus

ejus anachronismus. 397. ætas. 425.
S. Ananiæ cœnobium apud urbem Marden. 154. 210. 215. 303 & alibi passim. Ignotum cuinam dicatum sit. 222. instauratum ab Anania Episcopo Mardæ. ibid. & ab Ignatio Xenaja Patriarcha. 229. cœnobium alterum propè Sur castrum. 228. aliud inter Balam & Callinicum. 332.
Ananias Xenajas Patriarcha. Vide, Ignatius XI.
Ananias Episcopus cœnobii Cartaminensis. 335.
Ananias Episcopus Mardæ 217. instaurator cognominis cœnobii. 222. ordinatus à Cyriaco Patriarcha. ibid. obiit in cœnobio Naphtæ. 223.
Ananjesu I. Patriarcha Chaldæorum. 423. ejus cadaver, ut dicitur, incorruptum. 424. scripta. 425.
Ananjesu II. Patriarcha Chaldæorum. 432. sub eo præcones Evangelii in Sinarum regionem missi. 256.
Ananjesu Episcopus Gandisapor. 443.
Ananjesu Episcopus Baltadaræ. 449.
Ananjesu Episc. Chalatæ. 456.
Ananitæ, secta Judæorum. 346.
Anastasii Imp. inauguratio. 56. obitus. 60.
Anastasius Patriarcha Antiochiæ. 75. 90.
Anastasii Sinaitæ error circa Eucharistiam. 191.
Anastasius Episcopus Damasci. 344.
Anastasius Episcopus Alepi. 351.
Anastasius Æthiops monachus. 112.
Anazarba urbs Episcopalis Jacobitarum. 349. 351. & alibi.
Anbara urbs Episcopalis Chaldæorum. 412. 459.
Anchala vicus. 452. cœnobium. 415.
Andreas Episcopus Callisuræ. 381.
Andronicus Chronologus. 310. 313.
Anianus monachus & Chronologus. 310. 313.
Antaradus urbs Phœniciæ. 89.
Anthimus Patriarcha Constantinop. 327.
Anthimus Patriarcha cit. à Bar-hebræo. 300. 329.
Anthimus Episcopus Baalbech. 341.
Antiochus Episcopus Constantinæ, citatus à Bar-hebræo 295.
Antiochia desolata. 260. Antiocheni Patriarchæ, ex Barsalibæo & Barhebræo. 321. & seqq. Antiocheni & Alexandrini Patriarchatus Jacobitarum limites. 372. Antiocheni Concilii Canones ab Arianis conditi juxta Barhebræum. 302. Antiochena Synodus in ordinatione Severi. 18.
Antonius Rhetor Syrus. 307. 345.
Antoninus Episcopus Alepi. 327.
Antonianorum monasterium, Anton dictum. 91. 93. 334.
Apameæ urbis expugnatio. 62.
Aphnimaranus Abbas, scriptor. 422.
Aphtonii cœnobium. Vide Cansarense.
Aphriha ebn Adi, ebn Zachariæ 311.
Apollonii opera sub Mamone Calipha Arabicè reddita. 310.
Apostolorum Constitutiones 301. Jejunium. 304.
Aquilæ Versio. 283.
Arabes. 102. 103. & alibi passim. Vide Taii, Saraceni, & Mahometani.
Arabestiæ lacus 252.
Arach, seù Arak urbs & regio. 395. 400.
Arad Chananæus, scriptor. 313.
Aradus Phœniciæ urbs. 103.
Arbela urbs Adiabenæ. 455. & regio. 251. Episcopatus Chaldæorum. 458.
Arbyla, seù Sandalia urbs Arabiæ. 339.
Arca urbs circa Melitinam. 260. 353. 355.
Arcæ cœnobium in montibus Cardois, ubi Arca Noë requievit. 113.
Architei sermones. 303.
Ardabel urbs. 67.
Ardua urbs Tartarorum. 379. 380.
Aretha Rex Arabum Monophysita. 64. Gabalæ filius. 325. 331.
Arghis, seù Argisa urbs 252. 470.
Arias Abbas Hesnæ 371.
Arias Episcopus Melitinæ. 374.
Ariadnæ Imperatricis obitus. 60.
Arianorum reliquiæ Bagdadi. 436. 438.
Armeniæ & Sobæ metropolita Nestorianus. 460.
Armenica Versio Scripturæ. 283.
Armenii Nativitatem & Epiphaniam Domini simul celebrant. 164. Incorrupticolarum sententiam admittunt. 169. Azymo utuntur in Eucharistia. 182. an pro vivis orent. 203. crucem baptizant. 205. eorum errores. 296. Unio cum Jacobitis. ibidem. Diffidium inter Patriarchas eorum. 368. Mardensis eorum Episcopus interest electioni Patriarchæ Jacobitarum. 382.
Arsamosata, Arsamote, & Armosata, castrum. 113. 354.
Arsania fluvius. 113. 370.
Arsania Tela urbs. 380.
Arselam Calig Soltanus Iconii. 212.
Artabasus, seù Artabasdus, Imperium affectat. 106.
Artach locus, ubi cœnobium Sancti Eustathii. 76.
Artakidæ Reges. 470.
Artemonis epistola. 313.
Aruritæ Arabes. 108.
Arzun urbs Episcopalis. 459.
Arzunense, seù Arzenunense cœnobium. 111. Arzunitæ, ad quos scribit Xenajas. 45.
Asaph historicus. 313.
Ascolius Episcopus Rhesinæ. 323.
Aseth pagus regionis Sarugensis 349.
Asna urbs. 256.
Asnocha Episcopatus. 456.
Aspahan urbs Episcopalis. 449.
Assasia regio ditionis Tagritensis. 320.
Assassini, seù Assissini populi. 320. Saraceni. ibid. an iidem cum Nazaræis. ibid.
Assassanitæ, seù Assassinitæ, vel Assassini, populi ditionis Tagritensis Jacobitæ. 215. 366. 440. 452.
Assumptionis B. Virginis Jejunium. 304.
Astachar Episcopatus. 466.
Asterius Episcopus Amidæ. 48.
Asus Dux Arabum. 103.
Asutus Ameras. 257.
S. Athanasii Alexandrini opera citata à Barcepha. 129. à Barsalibæo. 158. 166. à Bar-hebræo. 283. 295. 302.
Athanasii cœnobium in Telbesme, conditum ab Athanasio Sandalensi. 111. 221. 228. 341.

Athanasius I. Patriarcha Jacobitarum, cognomento Camelarius. 34. 102. 325. 333. ejus obitus. 334.
Athanasius II. Patriarcha Jacobitarum, cognomento Baladensis. 75. 78. 105. 325. 335.
Athanasius III. Patriarcha Jacobitarum. 106. unionem Armenorum procurat. 296. 338.
Athanasius IV. cognomento Sandalensis, Episcopus Maipheractæ. 107. 110. 338. Patriarcha Jacobitarum. 111. 325. 339.
Athanasius V. cognomento Salachensis, Patriarcha Jacobitarum. 41. 351. Lazarus antea appellatus. 351. ejus epistola Synodica ad Philotheum Alexandrinum, in qua Christum ex duabus personis & naturis compositum asserit. 41. Quintus hujus nominis, non Sextus. 352.
Athanasius VI qui & Haje, Patriarcha Jacobitarum. 354.
Athanasius VII. qui & Abulpharagius Barchamore, Patriarcha Jacobitarum. 208. 357. iterat ordinationes. 359. in mortis articulo constitutos non absolvit. ibid.
Athanasius VIII. qui & Josue Bar-chetre, Patriarcha Jacobitarum. 360.
Athanasius IX. qui & Sa'iba Abbas cœnobii Barsumæ, Patriarcha Jacobitarum. 231. 325. 369. obit. 370.
Athanasius I. qui & Sergius, Maphrianus Jacobitarum. 439.
Athanasius II. qui & Abdelmessias, Maphrianus Jacobitarum. 447.
Athanasius III. qui & Abraham, Maphrianus Jacobitarum. 384. 460. 462.
Athanasius monachus monophysita. 325. 329. Theodoræ Imperatricis ex filia nepos. 329. 331.
Athanasius Amidensis medicus Syrus. 315.
Athanasius, qui & Behenamus Barsummane, Episcopus Nuhadræ. 247. 255.
Athanasius Episcopus Sarugensis. 337.
Athanasius Episcopus Euphemiæ. 348.
Athanasius Episcopus Tarsi. 350.
Athanasius Episcopus Edessæ. 356.
Athanasius Episcopus Samosatæ. 356.
Athanasii duo Episcopi Anazarbæ. 363.
Athanasius Denha Episcopus Edessæ. 364.
Athanasius Episcopus Maipheractæ. 364.
Athanasius Episcopus Hierusalem. 368.
Athanasius Josue Episcopus Lacabenæ, deinde Ptolemaidis. 375. 377.
Athanasius Episcopus Mabugi. 379.
Athanasius Episcopus Cypri. 379.
Athanasius Episcopus Hierusalem. 379.
Athanasius Episcopus Tarsi. 379.
Athanasius, qui & Pharagus, Episcopus Lacabenæ. 380. Melitinæ. 380. 381.
Athanasius, qui & Barsummane, Episcopus Bagdadi. 455.
Athur, seu Mosul, Episcopatus. 458. 480.
Atichus Dux. 107.
Attæ Hesna, seu castrum mulieris. 462.
Avas Bech, seu Regulus. 471.
Avicenna, seu ebn Sina 311. 317.
Autan vicus Samosateni agri. 1.
Aytonus, qui & Haitam, Rex Armenorum. 247. 375. 378. 382.
Azizus Bar-Sabta, Patriarcha Turabdini. Vide Ignatius.
Azizus Maphrianus. Vide Basilius.
Azymi usus in Eucharistia à Jacobitis rejicitur. 182.

B

Baalbech, seu Heliopolis, urbs. 341. 342.
Baalcan pagus 340.
Babæus Nestorianus, Patriarcha Chaldæorum. 408. decernit, ut Patriarcha, Episcopi, & Presbyteri ducant uxores. ibid. abrogat excommunicationem latam à Babuæo Patriarcha in Barsumam Nisibenum. ibid.
Babæus Nisibenus, archimandrita. 415. 416. ejus scripta. ibid.
Babuæus Patriarcha Chaldæorum. 403. insidiis Barsumæ Nisibeni occisus. ibid. non Gabrielis Singarensis medici. 404.
Babylon. Vide Bagdadum.
Bacara pagus. 228.
Bacchus Episcopus Alepi, 342.
Bacchus Episcopus Akulæ. 430.
Bactjesu, seu Bactisva. Vide Bochtjesu.
Bad locus. 228.
Bacia, Episcopatus. 459.
Badraja pagus. 394. Episcopatus conjunctus Naamaniæ & Nilo. 449. 459.
Badraja Baxaja, Episcopatus adjunctus Cascaræ. 459.
Badrus Dux Libani. 9.
Bagas, seu Beth-Bagas, urbs Episcopalis. 433. 449. 459.
Bagdadum urbs. 118. ejus conditus. 123. 470. dicta Medinat-Alsalam, hoc est, urbs pacis. ibid. alia à Babylone, tametsi à recentioribus Babylon dicatur. ibid. excisa. 248. aquis submersa. 471. Sedes Patriarchæ Chaldæorum. 441. Ecclesia Sabarjesu. 450. in Ædibus Duidari. 455.
Bagerme Vide Beth-Garme.
Baidar Patriarcha Armenorum. 369.
Bakerda, seu Beth-Kerda, Episcopatus. 459.
Bala urbs. 332.
Balach urbs. 256.
Balad, Balada seu Balat, urbs Episcopalis. 127. 219. 346. 459.
Balaices Rex Persarum 407.
Balek. Vide Chan Balek.
Baptismi dilatio reprehensa. 347.
Bar-Asaad Dux. 113.
Bar-Andreas. Vide Joannes.
Bar-cepha. Vide Moyses.
Bar-chichi. Vide Ignatius.
Bar-Gaghi cœnobium. Vide Gaghæi.
Bar-Garib. Vide Ignatius VIII.
Bar-hebræus. Vide Gregorius.
Bar-hadbesciaba. Vide Barhadbesciaba.
Bar-Sabta. Vide Azizus.
Bar-Sabuni. Vide Joannes, & Basilius.
Bar-Salibi. Vide Dionysius.
Bar-Turca Episcopus Mabugi. 360.
Bar-Vahib. Vide Ignatius.
Bar-Vehebun. Vide Theodorus.
Baradæus. Vide Jacobus.
Barbaria Episcopatus conjunctus Telæ. 456.
Barbaseminus Episcopus Seleuciæ. 399.
Barbutela Episcopus cœnobii Sancti Matthæi. 449.
Bardaa urbs Episcopalis. 67. 440. 458.

Barde

Bared cœnobium. 351. 357. 363.
Barhadbeſciaba Carduenſis. 11.
Barhadbeſciaba Epiſcopus Maragæ. 344.
Barhadbeſciaba monachus. 416.
Barjeſu Maphrianus Jacobitarum. 422.
Barita monachus. 415.
Barkainæus. Vide Dioſcorus.
S. Barnabæ Apoſtoli corpus cum Evangelio S. Matthæi repertum. 81.
Barnaſicha Epiſcopus Moſul Haſſaſſinitarum 440. Naſicha dictus. 442.
Barſaba Epiſcopus Sciahakerdæ. 412.
Barſebia Epiſcopus Chaldæus. 400.
Barſohedes Epiſcopus Ninives à Barſuma Niſibeno occiſus. 403.
Barſuma Presbyter & archimandrita. 1. ejus hiſtoria citata à Barhebræo. 295. patria & inſtitutum. 1. ficta miracula. 2. jejunia & hypocriſis. ibid. S. Simeonem Stylitam conſulit. 3. in errorem Eutychianorum abripitur. 3. à Barhebræo vindicatur. 296. ſed fruſtrà 297. Conciliabulo Epheſino intereſt. 4. in S. Flaviani necem conſpirat. 6. in Concilio Chalcedonenſi condemnatur. 7. Quid de ejus geſtis & morte Jacobitæ. 7. ejus interitus. 8. memoria apud Jacobitas 9. Templum in Monte Libano. 9. ejus epiſtolæ. 10.
Barſumæ cœnobium celeberrimum apud urbem Melitinam. 147. 215. 231. 252. 253. 352. 357. ubi digitus ejus aſſervari dicitur. 362. privilegium ei cœnobio conceſſum à Barſuſan Patriarcha. 366. revocatur à Michaele Patriarcha. ibid. templum novum ibidem ab eodem Michaele conditum. 368. à tributo liberum. 368. comburitur. 368. inſtauratur. ibidem.
Barſumæ cœnobium in urbe Sena. 154. aliud apud Tel-Cobab, & Begadſcia pagos. 222. 228. apud cœnobium Ananiæ. 216. in regione Claudiæ. 341.
Barſuma Ægyptius, cognomento Nudus. 10.
Barſuma Niſibenus. 10. Neſtorianiſmum in Orientem invehit. 403. Ejus perditi mores. ibidem. Conjugium Presbyterorum, Monachorum, & Epiſcoporum inducit. 404 Babuæum interfici curat. 406. ab eodem excommunicatur. ibidem. Ejus interitus. 407.
Barſuma Patriarcha Chaldæorum. 449.
Barſuma Abbas cœnobii Gavicathæ, Patriarcha Jacobitarum. Vide Ignatius Michaël.
Barſuma Maadanenſis, Maphrianus Jacobitarum. Vide Baſilius.
Barſuma Sciatti, Arabum Epiſcopus, deinde Maphrianus. 385. Vide Behenamus Dioſcorus.
Barſuma Saphius, frater Bar-hebræi, Maphrianus. 258. Vide Gregorius.
Barſuma Epiſcopus Gubæ. 246. 375.
Barſuma Epiſcopus Salachæ. 382.
Barſuma Epiſcopus Suſæ. 417.
Barſuma archimandrita Gavicathæ. 381.
Barſuma monachus cœnobii Barſumæ. 234.
Barſummana Athanaſius, Epiſcopus Bagdad. 455. Vide Athanaſius.
Barſumna Epiſcopus Chiſumæ. Vide Baſilius.
Bartela Caſtrum. 237. 255. 261. 451.
Barturæ cœnobium in monte Singaræ. 415.
S. Baſilii Magni opera citata à Barcepha. 129. à Bar-hebræo. 295. 302. 303.
Baſilius I. Patriarcha Jacobitarum. 126. 349. ejus epiſtola ad Coſmam Alexandrinum. 126.
Baſilius II. Patriarcha Jacobitarum. 147. 356.
Baſilius Saba Epiſcopus Salachenſis, deinde Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 383. Vide Ignatius Baſilius.
Baſilius Gabriel, Patriarcha Jacobitarum in Cilicia. 384.
Baſilius Philoxenus, Patriarcha Jacobitarum in Cilicia. 461.
Baſilius, Simeon Manemita, olim Epiſcopus Gargar, deinde Patriarcha Jacobitarum in Syria 385.
Baſilius I. Baladenſis Maphrianus Jacobitarum. 434.
Baſilius II. Maphrianus Jacobitarum, Lazarus Stylita antea appellatus. 437.
Baſilius III. Niſibenus, Maphrianus Jacobitarum. 441.
Baſilius IV. Tagritenſis, Maphrianus Jacobitarum. 447.
Baſilius V. qui & Behenamus Hedlenſis, Maphrianus. 462. deinde Patriarcha. Vide Ignatius IX.
Baſilius VI. qui & Barſuma Maadanenſis, Maphrianus. 462.
Baſilius VII. qui & Azizus, Maphrianus. 385. 386. 462.
Baſilius Saliba Vagius Epiſcopus Alepi. 374. 376. deinde Maphrianus. Vide Ignatius Saliba.
Baſilius Epiſcopus Tirhanæ. 142.
Baſilius Elias Epiſcopus. 238.
Baſilius Epiſcopus Tabrizi. 253.
Baſilius Abugaleb Barſabuni, Epiſcopus Edeſſæ. 212. 358. 359.
Baſilius Abraham Epiſcopus Bethſaidæ. 255.
Baſilius Barſumna Epiſcopus Chiſumæ. 360. 361.
Baſilius Epiſcopus Gehon. 360. 361. 362.
Baſilius Epiſcopus Lacabenæ. 361. depoſitus. ibidem.
Baſilius Epiſcopus Sibabarchæ. 362.
Baſilius Epiſcopus Edeſſæ. 364.
Baſilius Epiſcopus Caſtri Zaidi. 371.
Baſilius Damianus, Epiſcopus Cæſareæ. 247. 363. 376.
Baſilius Epiſcopus Arcæ. 371.
Baſilius Epiſcopus Roaban. 376.
Baſilius Epiſcopus Chataræ. 379.
Baſilius Marcianus Epiſcopus Gozartæ Cardoæ. 452.
Baſilius Matthæus Epiſcopus Bagdadi. 453.
Baſſora, ſeu Boſtra, Epiſcopatus. 458. 459.
Baſſus martyr. 45.
Baſſi monaſterium. 15.
Batnæ. Vide Sarug.
Bautha monachus. 415.
Baximatæ cœnobium. 232. 236. 242. 370. 381.
Bedia pagus ad Euphratem. 338.
Bedia pagus in regione Haran. 341. Synodus. ibidem.
Begadſcia pagus. 222. 228.
Behenami martyris acta deperdita. 222. Eccleſia in urbe Tripoli. 378. cœnobium in

in Beth-Guba. 449. Ecclesia Arbelæ. 455.
Behenamus Basilius Maphrianus. Vide Basilius.
Behenamus Dioscorus Maphrianus. Vide Dioscorus.
Behenamus Bar-Summane, Episcopus Nuhadræ. 249. Athanasius appellatus. 255.
Beherinum urbs Episcopalis. 437.
Benattibus. Vide, Abulpharagius Abdalla.
Benebil pagus. 221. 228.
Beniaminus Assyrius. 11.
Beria castrum. 221.
Berytus urbs Pheniciæ. 89.
Besciara oppidum montis Libani. 9.
Bestadara urbs Episcopalis. 449.
Beth-Abe cœnobium. 415. 420.
Beth-Arca locus. 221.
Beth-Arsam pagus. 409.
Beth-Bagas urbs. 433. Vide Bagas.
Beth-Botin, seu Batin, pagus ditionis Haran. 342. 349. 437. cœnobium in Aseth regionis Sarugensis. 349.
Beth-Calas fluvius. 106.
Beth-Cheduna. Vide Cheduna.
Beth-Cheno, seu Beth-Chionia. 219.
Beth-Cudidia pagus. Vide Cudidia.
Beth-Darona. Vide Darona.
Beth-Dial, urbs Episcopalis. 456.
Beth-Ebre pagus. 261.
Beth-Elaja pagus. 419.
Beth-Ele locus. 221.
Beth-Garma, Episcopatus. Vide Garma. 114. 139. 458. 459.
Beth-Katara. 228.
Beth-Kerda. Vide Bakerda.
Beth-Kogiak. Vide Kogiak.
Beth-Koke cœnobium. 455.
Beth-Maade. Vide Maade.
Beth-Manem. Vide Manem.
Beth-Norkos pagus. 228.
Beth-Nuhadra. Vide Nuhadra.
Beth-Raman. 219. 255. 419.
Beth-Razich, seu, Beth-Vazich. 346. 419.
Beth-Saida pagus regionis Arbelæ. 251.
Beth-Tabitha. 221.
Beth-Urbe cœnobium. 429.
Bezonæ cœnobium, quod & de Columna. 341. 344.
Bimaii, & Bimaidæ. Vide Byamitæ.
Bina-Catona Regina Tartarorum. 261.
Birunensis Abulihan. 311.
Biznitæ cœnobium. 404.
Bochræ, ideſt S. Stephani, cœnobium. Vide Stephani.
Bochtjesu filius Gabrielis. 311. 436.
Bochtjesu filius Georgii. 315.
Bochtjesu fundator cœnobii Hadathæ. 430.
Bochtjesu Episcopus Tirhanæ: 440.
Bondekdarus Soltanus Ægypti. 381.
Bostra. Vide Bassora.
Botlan. Vide Ebn-Botlan.
Botrus urbi Phœniciæ. 89.
Brejus mons. 228.
Brichjesu Episcopus Vasetæ. 455. 456.
Brichjesu Episcopus Bnazichæ. 456.
Brichjesu Episcopus Tirhanæ. 456.
Bschammyritæ. Vide Byamitæ.
Bnazicha, urbs Episcopalis. 431. 459.
Bugdisa pagus 228.
Buricha princeps. 109. 110.
Byamitæ Christiani. 346. 347.
Byblus urbs Phœniciæ. 89.

C

CADNA urbs Episcopalis. 429.
Cæsarea Palestinæ expugnatur. 103.
Caipha, an conversus ad fidem Christi. 165.
Cairum urbs, seù Mesra. 145.
Caiuma Episcopus Seleuciæ. 400.
Cajuma Episcopus Tirhanæ, & Nisibis. 439.
Calas. Vide Beth Calas.
Calig Arselan Soltanus Iconii. 212. 368.
Calilesu cœnobium. 434. dictum Timothei, & Catholici. ibid. dirutum. 439.
Calin dux Hisciami Chaliphæ. 107.
Callinicum urbs. 111. 260. 332. Ejus muri refecti. 114. Synodus Episcoporum quadraginta quinque. 344.
Callisura urbs circa Melitinam. 260. 353.
Camachum castrum. 113. 471.
Camaloddinus Jonæ filius, Philosophus Mosulanus. 455.
Campanæ usus in Oriente. 178.
Camula urbs Episcopalis. 455.
Cancrata vicus ditionis Amidæ. 212. 363. cœnobium. 365.
Canisapor urbs. 115.
Canones Conciliorum. 301.
Canosciæ cœnobium. 430.
Cansara, & Cansarinum, seù Kennesrin, urbs. 54. 111.
Cansarense cœnobium, Bar-Aphtonii appellatum. 111. 333. 336. 340. 344. instauratum. 345.
Capharnabo pagus. 351.
Caphartuta oppidum apud Marden. 216. desolata. 223. 227. Synodus ibi habita. 437.
Caramaniæ Episcopatus. 460.
Carcha urbs. 412. 471.
Carchana oppidum. 430.
Cardagus martyr. 400.
Cardag Episcopus. 256.
Cardaliabed urbs. Vide Sena.
Cardoi montes, ubi Arca Noë consedit. 113.
Cardu, Cardoa Gozarta, seù Insula. 262. Vide Gozarta.
Cares, seu Mares, Episcopus Sigaræ. 411.
Carmelisa urbs. 460.
Carsabacha Episcopatus. 435.
Carsena regio. 357. 359.
Cartaminense cœnobium. 57. 107. 335. 338.
Cascara urbs. 394. Ejus Episcopus primas tenet post Patriarcham Chaldæorum. 395. 459.
Casgar Episcopatus. 450.
Castrum Romanum in Cilicia. 216. 369. 374.
Cataræ, seu Catarorum cœnoblum. 58. 110.
Catholicus, ideſt, Primas, seù Patriarcha Nestorianorum. 249.
Catholicus Orientis, seù Primas. Vide Maphrianus.
Catin pagus. 351.
Cavades Persarum Rex. 58. 407. & seq. obit 349. 350. 400. Alter, Siroës appellatus. Vide Siroës.

Ce-

Cepha castrum. 299. 344.
Cessunium. Vide Chiluma.
Chabura, Chabora, seu Habura urbs. 111. 227.
Chabur fluvius. Vide Chobar.
Chadra urbs Episcopalis. 455.
Chaiata urbs Episcopalis. 450. terræmotu corruit. 470. 475.
Chaldæi, Assyrii, Orientales, & Nestoriani appellati. Eorum error circa Eucharistiam. 39 Quæstio inter eos mota, an Christi humanitas viderit divinitatem. 287. Locum Pauli Apostoli depravant. 290. Quid de Christi voluntatibus sentiant. 292. Clerici eorum, monachi, & Episcopi vestibus secularium utuntur. 400. Nestorianismo infecti sub Barsuma Nisibeno. 403. & seqq. Patriarcha, Episcopi, Presbyteri, & monachi uxores ducunt. 404. 406 408. Acacius primus eorum Patriarcharum fuit, qui Nestorianam hæresim amplexus est. 406 Nestorianismi initia in Oriente. 403. & seqq. Conjugia Patriarcharum, & Episcoporum interdicta. 412. Cum Mahometa pseudo-propheta fœdus ineunt. 418. Liturgiam vespertinis horis celebrant. 441. Episcopum Græcorum & Jacobitarum in urbe Bagdado residere prohibent. 441. Dissidium inter Macnicham Patriarcham & populum circa Orationem Dominicam. 448. Patriarcharum eorum series. 387. Appendix ex mss. Codicibus. 456. Sedes Episcopales. 458. Tres iis Patriarchæ præsunt, Simeon scilicet in Ormi, Elias in Mosul & Joseph Amidæ. 457.
Chaleph Patriarcha. Vide Ignatius X.
Chamisius Episcopus Turabdini. 371.
Chamulæ cœnobium in Gezira. 400.
Chan-Balek, & Phalek, Metropolis. 458.
Changiara Episcopatus. 435. Conjunctus Lasciumæ. 439.
Charcha. Vide Carcha.
Charimus Maseæ filius, Maphrianus. Vide Dionysius.
Charma urbs. 111. 419. 437.
Charræ. Vide Haran.
Chasemgaræ Metropolita. 458.
Chasota, seu Sacha. 321.
Chazaria regio, & Chazari populi. 100. 113.
Chazruna Episcopatus. 403.
Cheduna pagus. 111.
Cherda. Vide Kerda.
Chittuma, seu Cessunium, urbs. 336. 356. 364. Synodus ibi habita. 360.
Chobar, seu Chabur fluvius. 221. 226. Cœnobium apud eundem. ibid.
Chodahes Abbas. 418.
Chosanitæ populi. 113.
Chorasan, & Chorasanitæ. 110. 255.
Chosroës Anuscervanus, Rex Persarum. 410.
Chosroës, cognomento Abruizus, Rex Persarum. 415.
Chosroës Presbyter Edessenus, Calligraphus. 449.
Chuchtæ cœnobium. Vide S. Matthæi.
Christi Domini genealogia. 162. Nativitas & passio quo anno. 163. Nativitas & Epiphania diversis diebus. 164.
Christodulus Patriarcha Alexandrinus. 145. 153.
Christophorus Patriarcha Armenorum. 411. 414.
Christophorus Episcopus S. Matthæi. 415. 419.
Chronicon Syriacum anonymi. 310.
Chudidia castrum. 260. 368. 451.
Chumdana urbs. 256.
Chusanus Armenus. 110.
Claudia regio circa Melitinam. 234. 260. 341. 350.
Clementis Romani epistola citata à Barsalibæo. 158. Libri Constitutionum citati ab eodem Barsalibæo. 187. 207. & à Bar-hebræo. 301.
Clemens Alexandrinus citatus à Bar-hebræo. 313.
Clementis XI. Pont. Max. in literas Orientales beneficentia. 207. 243. 333. & alibi frequenter.
Cocha urbs. 115. Cochensis Ecclesia. 316. Cochitæ. ibid.
Coche castrum. 115.
Cohail pagus ad Tigrim. 218.
Coluc pagus. 106.
Columnæ monasterium. Vide Bezonæ.
Comum collis, seu Tela-Comum. 106.
Confessionis Sacramentum à Coptis impugnatur. 155. 366. à Syris Jacobitis defenditur. ibid. ejus ritus, disciplina, & usus. 171. 265.
Conon Tarsensis. 325. 329.
Constans Lucæ filius. 311.
Constantinopolis terræmotu concutitur. 89.
Constantinus Episcopus Seleuciæ. 16.
Constantinus Episcopus Haranitarum. 96.
Constantinus Episcopus Edessæ. 105. 107.
Constantinus Episcopus Samosatæ. 107. 110. 111. 112. 114.
Constantinus Episcopus Garmæ. 139.
Constantinus Episcopus Laodiceæ. 327. 329.
Constantinus Patriarcha Armenorum. 375.
Constantinus Episcopus Melitinæ, deinde Patriarcha Jacobitarum in Syria. Vide Ignatius Constantinus.
Coptica, seu Ægyptiaca, Scripturæ Versio. 283.
Corara regio. 375.
Corruptibile & Incorruptibile. Controversia de corpore Christi orta Severum inter & Julianum. 62. 206.
Cosairum Sedes Patriarchæ Græcorum. 383.
Cosmas Episcopus Amidæ. 48. 98. 107.
Cosmas Patriarcha Alexandrinus. 348.
Crucis signum. 178. 179. Cœnobium apud Sarsaram fluvium. 400.
Crusteni. Vide Cyrrhenses.
Cubæ monasterium. 110.
Cudidia. Vide Chudidia.
Cuma Philoxenus Patriarcha. Vide Ignatius.
Culab clima. 109.
Cupha urbs Arabiæ, quæ & Akula. 110. 113. 319. 410. ejus muri refecti. 115.
Cuphlidæ cœnobium. 371. 379.
Curdi populi. 221. 366. 379. 452.
Cursoris cœnobium & Ecclesia Melitinæ. 351. 352. 358. 365. 371. 374.
Curzachel cœnobium. 349. 350.
Cyprus insula à Saracenis expugnatur. 103. ejus Episcopus Jacobita. 383.

Cy-

Cyprianus Episcopus Nisibis. 432.
Cyriaci martyris reliquiæ. 61. cœnobium appellatum Diuch. 277. alterum Zonicratæ in regione castri Zaidi. 370. 378.
Cyriacus Patriarcha Jacobitarum. 116. 325. 341. Ætas ejus & gesta. ibid. obitus. 343. Epistola Synodica. 117. Canones. 117. 325. 342. Liturgia. 117. Expositio Missæ. ibid. Citatus à Barsalibæo. 189. 224. Ordinat Mardæ Episcopos Ananiam & Ignatium. 222. 223. Synodum Gubrini indicit. 342. Gubenses monachos excommunicat. ibid.
Cyriacus Episcopus Amidæ. 48. 90. 102. ejus canones. ibid. & 202.
Cyriacus Maphrianus Jacobitarum, Horanus appellatus. 351. 442.
Cyriacus Episcopus Edessæ. 104.
Cyriacus Episcopus Turabdini. 111.
Cyriacus Episcopus S. Matthæi. 115.
Cyriacus Abbas cœnobii Sergii, præceptor Barcephæ. 219.
Cyriacus Episcopus Nisibis. 416.
Cyriacus Episcopus Chanigiaræ. 435.
Cyriacus Episcopus Socotoræ. 456.
S. Cyrilli Alexandrini opera citata à Joanne Sarighta Patriarcha. 136. & à Bar-hebræo. 295. 303.
Cyrillus Simeon Elianita, Episcopus Hazæ. 382. 383. 460.
Cyrillus Maphrianus. Vide Joseph Bar-Nisan.
Cyrillus Laklak Patriarcha Alexandrinus cum Ignatio Antiocheno contendit. 373.
Cyrillus Joseph Episcopus Jacobita. 244.
Cyrinus Episcopus Amidæ apostata. 357.
Cyrrhenses, seu Crusteni, Jacobitæ Schismatici. 342. 343. 345. conjuncti Gubensibus adversùs reliquos Jacobitas Syros. Vide Gubenses.
Cyrus Episcopus Hierapolis. 11. 15.
Cyrus Presbyter. 52.
Cyrus Adun Presbyter. 58.
Cyrus Arabs. 109.
Cyrus, seu Kajura doctor 412.
Cyrus Nestorianus. 433.
Cyzicum urbs terræmotu concutitur. 85. 89.

D

DAabarsanaja Episcopatus. 459.
Dacachus rebellis adversùs Meruanum. 107.
Dadamia pagus. 228.
Dadjesu Episcopus Seleuciæ. 403.
Daherus Mardæ dominus. 471.
Dailam regio. 256. Vide Dilumitæ.
Dair-Abugaleb. Vide Abugalebi cœnobium.
Dair-Elia. Vide Eliæ cœnobium,
Dair-Hannes Episcopatus. 460.
Dair-Havil. Vide Havil.
Dair-Heraclii Episcopatus. 459.
Dakucha Episcopatus. 459.
Dair-Kona, seu Dur-Kona. 393. 442. 480. Vide Dor-Kena.
Damadutha Episcopatus. 460.
Damascus urbs direpta. 471. ejus metropolita Nestorianus. 458. 459.
Damianus Episcopus Cæsareæ. Vide Basilius.
Damianus Alexandrinus cum Petro Antiocheno contendit. 71. 332. Summa ejus controversiæ. 78. ejus epistola enthronistica. 79. Synodica ad Jacobum Baradæum. ibid. Epistolæ Paschales. 80. Epistola ad Zachariam. ibid. opus de divinis proprietatibus, & personis. ibid.
S. Danielis cœnobium. 221. 228. Ecclesia. 249. pagus superior. 451.
Daniel Bar-chettab Scriptor. 244.
Daniel Syrus auctor Nomocanonis. 181. 463. 464.
Daniel Maphrianus Jacobitarum. 346. 436.
Daniel Salachensis citatus à Barhebræo. 283.
Daniel Episcopus Mosul. 343.
Daniel Episcopus Chaboræ, apostata. 375. 377.
Daniel Abilus monachus. 413.
Daniel Episcopus Nuhadræ. 419.
Daniel filius Mariæ, Historicus. 420.
Dara urbs conditur 58. expugnatur. 62. invaditur ab Arabibus. 103. Primi ejus Episcopi. 119. diruitur. 223.
Darabaca Episcopatus. 459.
Dar-Eirum. Vide Romæorum ædes.
Darona urbs Episcopalis. 455.
Daiena Episcopatus. 456. 459.
David Pauli filius Scriptor. 243. ejus Dialogus de Trisagio. ibid. citatus à Bar-hebræo. 283.
David Episcopus Daræ. 110. 111. 112. in Patriarcham Jacobitarum eligitur. 113. 340.
David Syncellus Joannis Abdonis Patriarchæ. 352.
David filius Honaini medici. 272.
David Maphrianus Jacobitarum. 429.
David alter ex Maphriano Jacobitarum Patriarcha. 232. 371.
David Emesenus Scriptor. 181.
David, seu David-Sciah, Ignatius Patriarcha Jacobitarum. 242. 300.
David archimandrita Phesechinensis. 359.
David Episcopus Maisanæ. 397.
David Episcopus Maru. 409. 412.
David Abul-hosain, qui & Ali filius Isa, medicus, 445.
David Ignatius Maphrianus. Vide Ignatius David.
Deba fluvius. 370.
Denha Episcopus Arbelæ, Hazæ, & Hodonæ. 455. Patriarcha Chaldæorum. ibidem, & 251. 254. 255. 256. Joannes appellatus. 257.
Denha Patriarcha Chaldæorum. 456. 457. alter 461.
Denha Joannes Episcopus Adorbiganæ. 251.
Denha Joannes Episcopus cœnobii Sergii. 255.
Denha Episcopus Indiarum. 257.
Denha Inclusus interfectus à Curdis. 452.
Denha I. Maphrianus Jacobitarum. 337. 421.
Denha II. Maphrianus Jacobitarum. 430. 441.
Derasa Patriarcha Armenorum. 368. depositus. 369.
Der-Kena. Vide Dor-Kena.
Desta urbs Episcopalis. 455. 459.
Destesana. Vide Desta.
Diacrinomeni. 329.
Diar-Bechir, seu Amida. 471.

Dilu-

Dilumitarum Metropolita. 558.
Dimatia pagus. 228.
Dinur Episcopatus. 460.
Diodori Tarsensis opera citata à Darensi. 120. ejus nomen restituitur apud Evagrium. 14.
Dionysii Areopagitæ opera illustrata à Joanne Darensi. 120. 121. citata à Barsalibæo. 158 207 à Bar-hebræo. 295. 302. 307. à Joanne Scythopolitano. 295. Libri apud Jacobitas. 302.
Dionysius Patriarcha Alexandrinus, citatus à Bar-hebræo. 302.
Dionysius I. cognomento Telmaharensis, Patriarcha Jacobitarum. 98. ejus gesta. 344. & seqq. obitus. 348. Annales. 98. 347. citatus à Barsalibæo. 204. 3:3.
Dionysius II. Patriarcha Jacobitarum. 349. ejus epistola. ibidem.
Dionysius III. Patriarcha Jacobitarum. 131. 350. ejus Synodicæ ad Mennam Alexandrinum. 131. Spiritum S. ex Patre Filioque procedere affirmat. 131.
Dionysius IV. qui & Haje, Patriarcha Jacobitarum. 152. 353. ejus Synodica ad Sanuthium Alexandrinum. 152. naturam cum persona confundit. ibid.
Dionysius V. qui & Lazarus, Patriarcha Jacobitarum. 147. 357.
Dionysius VI. qui & Marcus, Patriarcha Jacobitarum. 357.
Dionysius VII. qui & Aaron Angur, Patriarcha Jacobitarum. 242. 325. 376. olim Episcopus Melitinæ. 371. obit. 379.
Dionysius I. qui & Moyses Maphrianus Jacobitarum. 359: obit. 361. 449.
Dionysius II. qui & Saliba Capharsaltensis, ex Episcopo Gozartæ Maphrianus. 275. 454.
Dionysius Charinus Maseæ filius, Maphrianus 454. depositus à Gregorio Jacobo Maphriano. ibidem.
Dionysius, qui & Jacobus, Barsalibi, ab Athanasio Patriarcha ordinatus Episcopus Marhas. 208. 362. Mabugensi Episcopatu auctus. ibid. ad Episcopatum Amidensem à Michaële Patriarcha translatus. ibid. Opera sua nuncupat Salibæ Carigaræ Presbytero. 362. ejus obitus. 210. 365. Catalogus operum ejus. ibid. & 211. Scripta. 156. 157. Commentaria in Scripturam. 157. error ejus de beatitudine Sanctorum. 165. error de descensu animæ Christi ad inferos. 166. Sententia de præputio Christi. 167. de Adamo, mortalis ne, an immortalis creatus est. 169. Historiam Adulteræ in Evangelio Joannis vindicat. 169. ejus Theologia. 170. Liber adversùs Hæreses. ibid. Oratio de laudibus Michaëlis Patriarchæ. ibid. expositio in sacrum Chrisma. 171. expositio in sacras ordinationes. ibid. Canones de sacramento Confessionis. ibid. Anaphoræ tres. 175. Precationes tres. ibid. expositio Liturgiæ. 176. Azymum respuit. 182. error ejus circa Eucharistiam. 191. & circa Invocationem Spiritus Sancti. 194. & seqq. incohærentia. 198. Armenios calumniatur. 203. 205. Liber de divina providentia adversùs Joannem Episcopum Mardæ. 207. 361. duo carmina de expugnatione Edessæ 317. tria alia de expugnatione Marhas. ibid. Series Patriarcharum Jacobitarum. 323. duo carmina. 452.
Dionysius Sciocralla Episcopus Jacobita Alepi 170.
Dionysius Episcopus Haran. 110. 111. alter. 114.
Dionysius Episcopus Melitinæ. 245.
Dionysius Episcopus Claudiæ, Saliba Haripha appellatus. 234. 373. Melitinæ præficitur. 374. suspensus à divinis. 375. 380.
Dionysius Joseph Episcopus Tabrizi. 254.
Dionysius ex Ecclesia Gubç Melitinam translatus. 212.
Dionysius Episcopus Tel Patriciæ. 353.
Dionysius Bar-Maudiana, Gubæ primùm, deinde Melitinæ Episcopus. 358. depositus. 359.
Dionysius Episcopus Chisumæ. 360.
Dionysius Episcopus Gubæ. 362.
Dionysius, qui & Basilius Jeremiæ filius, Episcopus Melitinæ 368. 371. Alepum translatus. 374. obit. 375.
Dionysius Matthæus Episcopus Gumarum. 377. deinde Alepi. 379.
Dionysius Episcopus Sisidis. 379.
Dionysius Joseph Episcopus Amidæ. 384.
Dioscorus ebn-Dsau, Episcopus Jacobita. 9. 244.
Dioscorus Episcopus à Baradæo ordinatus. 64.
Dioscorus Gabriel Episcopus Gozartæ Cardoæ. 262.
Dioscorus Episcopus Castri Zaidi. 378. Maphrianus intrusus. 380.
Dioscorus Moyses Episcopus Salachæ. 382.
Dioscorus Jacobus Bar-Kainæus, Episcopus Damasci. 460. Maphrianus illegitimus. 461. ejus obitus. 462. Anaphora. 463.
Dioscorus Behenamus, cognomento Sciatti, Episcopus Arabum. 364. Maphrianus. ibidem & 462. 466.
Dodjesu. Vide Dadjesu.
Dokuka, seù Dakuka urbs. 432. 453. eadem ac Lasciuma. ibid.
Dokra vicus ditionis Cascaræ. 431. cœnobium. 432.
Dokuscatona Regina Tartarorum. 251.
Dolichia, seù Dulichia urbs. 106. 350.
Domitii cœnobium. 226. 228 353.
Domitianus Episcopus Melitinæ. 334.
Donatus Joannis Scholastici Amidensis frater. 57. 58.
Donisar castrum. 228.
Drangerda Episcopatus. 460.
Duair cœnobium. 359. 360.
Duanech castrum. 238.
Duidari Ædes, Bagdadi. 455.

E

EBDIESU, seù Abdjesu, fundator cœnobii apud Hirtam. 400.
Ebedjesu Patriarcha Chaldæorum. 442.
Ebedjesu monachus cœnobii Der-Konæ. 442.
Ebedjesu Episcopus Maru. 443. scribit de conversione Turcorum. 444.
Ebedjesu Episcopus Beth-Garmæ. 450.
Ebedjesu ex Episcopo Nisibis, Patriarcha Chaldæorum. 447. 448.

Ebed-

Ebedjeſu Epiſcopus Arſahan. 449.
Ebedjeſu Epiſcopus Themanon. 449.
Ebedjeſu Epiſcopus Urmiæ. 449.
Ebedjeſu ex Epiſcopo Beth-Garmæ, Patriarcha Chaldæorum. 450.
Ebedjeſu Epiſcopus Perſidis. 450.
Ebedjeſu Abulganajem martyr. 453.
Ebedjeſu Epiſcopus Gandiſapor. 453.
Ebedjeſu Epiſcopus Moſul. 455.
Ebedjeſu Epiſcopus Maaltæ. 456.
Ebedjeſu Sobenſis ſcriptor. 456.
Ebn-Senan medicus. 442.
Ebnattibus. Vide Benattibus.
Ebn-Botlan medicus. 311.
Ebn-Sagiala medicus. 442.
Ebn-Sina. Vide Avicenna.
Ebra caſtrum regionis Gubæ. 361. 450.
Edeſſæ Eccleſia vetus terræmotu concuſſa. 105. Eccleſiæ ejus urbis. 368. Edeſſa deſolata. 260. Epiſcopatus inſignis Syrorum Jacobitarum. paſſim.
Eliæ cœnobium. 212. 228. in regione Moſul. 435. 446. caſtrum in regione Mardæ. 300.
Elias Patriarcha Jacobitarum. 95. 105. 337. 430. ejus apologeticus liber ad Leonem. 95.
Elias Epiſcopus Sigaræ. 111. 338. 339.
Elias Epiſcopus Edeſſæ. 114.
Elias Patriarcha Alexandrinus Græcorum. 133.
Elias Salamenſis, qui & Aphtonius, Syrus, Diateſſaron ſcribit. 159.
Elias Epiſcopus Mukan Neſtorianus. 256.
Elias Maphrianus Jacobitarum. 300.
Elias Gaphæi fundator cœnobii. 284. 351.
Elias Epiſcopus Melitinæ. 284.
Elias Gajatæ archimandritæ diſcipulus & ſucceſſor. 284.
Elias Epiſcopus Melitinæ. 350.
Elias Abbas cœnobii Sergii. 350.
Elias Epiſcopus Synnadæ. 353.
Elias Epiſcopus Zeugmæ. 354.
Elias Joannes Epiſcopus Chitumæ. 361.
Elias Epiſcopus Damaſci Neſtorianus auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum 391.
Elias fundator cœnobii Saidi. 415.
Elias Epiſcopus Maru. 420.
Elias metropolita Damaſci Neſtorianus. 440.
Elias I. Patriarcha Chaldæorum. 446. ejus ſcripta. 447.
Elias II. Patriarcha Chaldæorum. 448.
Elias III. cognomento Abu-Halim, Patriarcha Chaldæorum. 450. ejus ſcripta. ibid.
Elias Patriarcha Antiochenus Græcorum. 441.
Elias Epiſcopus Arabiæ. 443.
Elias Epiſcopus Baraaæ. 443.
Elias Epiſcopus Niſibis. 447.
Elias Epiſcopus Beth-Garmæ. 453. alter. 456.
Elias Epiſcopus Ocbaræ. 453.
Elias Epiſcopus Gandiſapor. 455. 456.
Elias Epiſcopus Heſnæ. 455.
Elias Patriarcha Chaldæorum. 457. alter. ibid. quatuor alii. ibid.
Eliſæi cœnobium. 83.
Eliſæus Patriarcha Chaldæorum illegitimus. 409.
Eliſæus Epiſcopus Niſibis. Vide Hoſee.
Elmacinus, ſeu Machinus, Hamidi vel Homaidi filius. 377.
Elphepb, ſeu Elphephius mons, ubi cœnobium S. Matthæi 242. 404. 460.
Emil locus ditionis Maipheracinæ. 109.
Euphrates urbs expugnatur. 107.
Emmanuel inſignis calligraphus. 352.
Emmanuel Epiſcopus Zuabiæ. 439.
Emmanuel Epiſcopus Halavanæ. 440.
Emmanuel Patriarcha Chaldæorum. 442.
Emmanuel Epiſcopus Gandiſapor. 445.
Emmanuel Epiſcopus Naamaniæ, Nili, & Badrajæ. 449.
Emmanuel Epiſcopus Arzuni. 455.
Emmanuel Epiſcopus Tirhanæ. 455. 456.
Emmanuel Epiſcopus Heſnæ. 456.
Enos Epiſcopus Moſul. 439.
Enos Patriarcha Chaldæorum. 439.
S. Ephræm Syri opera citata à Xenaja. 28. à Joanne Darenſi. 120. à Baſilio Patriarcha, 126. à Barcepha. 129. à Barſalibæo. 158. 160. 189. 193. 207. à Jacobo Tagritenſi 229. à Bar-hebræo. 282. 283. 295. 303. 306. 310. ejuſdem S. Ephræmi epiſtola ad Papam Epiſcopum Seleuciæ, an ſuppoſititia 358.
Ephræm tabellio Xenajæ. 38.
Ephræm Phigana calligraphus. 238.
Ephræm Amidenſis Patriarcha Antiochiæ. 321. 322.
Ephræm Epiſcopus Gandiſapor. 433.
Ephræmia pagus. 427.
Epiphanius citatus à Bar-hebræo. 313.
Epiſcopus à Presbyteris nequit ordinari. 88.
Eſaias Baſilius Epiſcopus Jacobita. 238.
Eſaias Epiſcopus Edeſſæ intruſus. 334.
Eſaias Epiſcopus Aſpharini. 338.
Eſaias Presbyter Severinita. 384. Joſue ejus filius. 385.
Evagrius Ponticus citatus à Bar-hebræo. 295. 306.
Evangelium S. Matthæi, unàcum corpore S. Barnabæ repertum. Vide S. Matthæi.
Euchariſtia. In ea corpus Chriſti realiter. 39. 178. 189. 190. Sal & oleum pani Euchariſtico à Jacobitis admiſcentur. 144. 152. 356. ea quæſtio ſub Joanne Barſuſan. 153. 356. Miſſæ nomina 177. inſtitutio & ritus. 178. quantitas & qualitas Hoſtiæ. 180. 183. & Vini. 180. Semel in die ſuper uno Altari celebratur à Jacobitis. 184. Euchariſtia niſi à jejuno, ſumi non debet. ibid. Liturgiæ partes. ibid. Statio in Miſſa. 185. mendum in Secreta Hymni Angelici. 187. verba conſecratoria. 188. Chriſtus ex Euchariſtia participavit. ibid. error Neſtorianorum circa Euchariſtiam. 39. error Anaſtaſii Sinaitæ & Ruperti Abbatis circa eandem. 191. error Barſalibæi, & Barhebræi, & cujuſdam anonymi Syri. 191. 192. 293. Invocatio Spiritus Sancti. 194. & ſeqq. communis Syrorum ſententia circa conſecrationem Euchariſtiæ. 199. Verba Domini in quibuſdam Syrorum Liturgiis deſiderantur. ibid. Verus & genuinus ſenſus Invocationis Spiritus Sancti. 201. commemorationes vivorum & defunctorum. 202. famoſa controverſia de iis Liturgiæ Syriacæ verbis, *Panem cœleſtem frangimus*. 203. 215. 341. 342. Veſpertinis horis Neſtoriani Liturgiam celebrant in Dominicis & Sabbatis quadrageſimæ. 441.
Eudochus, ſeu Eudoxius, Presbyter Melitinenſis

nenfis, auctor Tractatus de vocibus æquivocis Syriacis. 308.
Eudoxius Bar-Bitra, Epifcopus Lacabenæ. 377.
Eugenius Ægyptius martyr. 398.
Eugenius Seleuciæ in Ifauria Epifcopus. 325. 329.
Eunomius Epifcopus Amidæ. 48.
Euphemia urbs Epifcopalis. 337. 348.
Eufebius Barfumæ interpres. 3. 6.
Eufebii Cæfareenfis Chronicon. 310. 313.
Eufebii Edeffeni hærefis. 290.
Eufebonæ cœnobium. 335. 337. 345.
Euftathius Antiochenus citatus à Bar-hebræo 302. locus de Trinitate examinatus. 81.
Euftathii in Artach cœnobium. 76.
Eutelius archimandrita. 99.
Eutherius Tyanenfis, male Eleutherius apud Evagrium. 14.
Eutropius Julianiftarum in Afia Epifcopus. 84. 87.
Eutychen Jacobitæ rejiciunt. 28.
Eutychianus Presbyter. 58. Epifcopus Daræ, ibid & 119.
Ezechiel Epifcopus Znabiæ. 412.
Ezechiel Patriarcha Chaldæorum. 413. ejus fcripta. ibid obitus. 415.
Ezechiel Epifcopus Naamaniæ. 446.
Ezzaddinus Soltanus Cæfareæ. 232. 370. Iconii. 377.

F

FACHREDDINUS Razi. Vide Razes.
Felicis liber de opinionibus citatus à Darenfi. 120.
Fermentatus panis Euchariftiæ. 182.
Franci martyres. 450.

G

GABRIELIS cœnobium. 448.
Gabriel Bafilius Patriarcha Sifidis. Vide Bafilius.
Gabriel Epifcopus Gozartæ. Vide Diofcorus.
Gabriel Ignatius. Vide Ignatius Epifcopus Urmiæ.
Gabriel Epifcopus oppidi Seleuciæ. 416.
Gabriel Epifcopus Moful. 446. alter. 456.
Gabriel Epifcopus Haphton. 455.
Gabriel Epifcopus Roftakæ. 456.
Gabriel præfectus Melitinæ. 212.
Gabriel Presbyter & Archidiaconus in regione Sinarum. 256.
Gabriel filius Bochtjeſu. 271. 315. 435.
Gabriel Sciamabir Epifcopus Marhas. 362.
Gabriel Patriarcha Julianiftarum. 342.
Gabriel difcipulus Athanafii Patriarchæ. 143.
Gabriel Epifcopus Saæ. 149.
Gabriel Epifcopus Bafforæ. 439.
Gabriex Singarenfis medicus. 404. 416.
Gadala Arabiæ pagus. 417.
Gaghæi cœnobium. 354. 356.
Gajafa fundator cœnobii. 284. 350.
Galan regio. 256.
Galeni opera apud Syros. 315.
Gamua pagus. 327.
Gangrenfe Concilium à Bar-hebræo Macedonianis tributum. 302.
Gandifapor urbs Epifcopalis. 398. 458. 459.
Gargar regio circa Melitinam. 238. 260. 360.
Garma. Vide Beth-garma.
Garmæus Epifcopus Ninives, feù cœnobii S. Matthæi. 411.
Garumitarum cœnobium. 324.
Gaugalius mons apud Amidam. 37.
Gaugalenfes monachi. 35.
Gavicathæ cœnobium. 231. 232. 247. 370. ab Achudeme conditum. 414.
Gebruna fundator cœnobii. 413.
Gedan pagus. 415. 442.
Gehon regio. 351 360.
Gelaleddinus Salginkenfis Soltanus. 470.
Gemaleddinus. Vide Giamaladdinus.
Gentiles Conftantinopoli fub Juftiniano Imperatore deprehenfi. 85.
S. Georgii cœnobium in Bethefe. 221. 228. Ecclefia Melitinæ. 357. Ecclefia Tagriti. 449.
Georgius Epifcopus Baradæi focius. 63.
Georgius Epifcopus Tagritenfium. 96.
Georgius Chorepifcopus Amidæ. 99.
Georgius Patriarcha Jacobitarum. 111. 204. 432. in carcerem conjicitur. 113. ejus fcripta. 311.
Georgius Epifcopus Arabum. 335. 338. ejus opera citata à Barfalibæo. 158. 160. & à Bar-hebræo. 283. 302. 313.
Georgius alter Epifcopus Arabum, difcipulus Jacobi Sarugenfis. 322.
Georgius Abbas auctor Nomocanonis. 182.
Georgius Presbyter & hiftoricus, citatus à Bar-hebræo. 313. 314.
Georgius filius Bochtjefu. 311. 315.
Georgius Epifcopus Beherini apoftata. 437.
Georgius Rex Iberorum 452.
Georgius monachus. 415.
Georgius Severinita, Epifcopus Cartaminenfis. 385.
Georgius Epifcopus cœnobii S. Matthæi. 462.
Georgius Epifcopus Sigaræ. 419.
Georgius Patriarcha Chaldæorum. 421. ejus fcripta. 422. alter. 435.
Georgius Epifcopus Baforæ. 421. alter. 438.
Georgius Abbas fundator cœnobii Maru. 430.
Georgius Epifcopus Moful. 442 443.
Georgius Epifcopus Gandifapor. 442.
Georgius Epifcopus Maaltæ. 456
Georgianæ, & Gergianæ Epifcopatus. 459. 460.
Georgius Mefve medicus. 435.
Germanicia à Mabugo diverfa. 91. eadem cum Marhas & Banicia. ibid. direpta. 109.
Geslona Epifcopatus conjunctus Baladæ. 456.
Gezira, feù Gozarta. 103. 108. Cardoa. 251. Zebedæa infula. 419. 450.
Ghifira pagus territorii Antiocheni. 323.
Giaaphar caftrum. 361.
Giaapharia pagus. 228.
Giamaladdinus Kophti. 311.
Gianchiz-Chan, primus Regum Mogulenfium. 471.
Giavarus Epifcopus Nifibis. 409.

Gingabad locus ditionis Nisibenæ. 455.
Goselinus Dux Edessæ. 359 360. 361. 362.
Gosius Syrus librorum interpres. 315.
Gozarta. Vide Gezira.
Græcorum epocha. Vide Seleucidarum.
Gregorii Nazianzeni opera citata à Barcepha. 129. à Joanne Sarighta. 136. à Barsalibæo. 158. à Bar-hebræo. 295. 302. binæ eorum tralationes. 307.
Gregorii Nysseni opera citata à Barcepha. 129. à Barsalibæo. 158. à Bar-hebræo. 295.
Gregorii Thaumaturgi opera citata à Joanne Sarighta. 136. à Bar-hebræo. 295.
Gregorius Bar-hebræus Abulpharagius. 244. ejus patria, parentes, & gesta. ibid. Episcopus Gubæ. 245. 374. Lacabenæ. 246. 375. Dionysium Angur Patriarcham fovet adversùs Joannem Bar-Maadani. 376. Episcopus Alepi. 246. 378. Maphrianus seù Primas Orientis eligitur. 247. 379. gesta ejus in Primatu Orientis. 247. & seqq. Euclidem exponit. 253. & Almagestum Ptolemæi. illudem. Chronicon Arabicum componit. 264. ejus testamentum. 265. obitus. 263. 266. exequiæ. 266. alius ab Abulpharagio Mahometano. ibid. Catalogus librorum ejus. 267. 268. & seqq. ædificatæ & instauratæ ab eo Ecclesiæ. 273. ejus Anaphora. 275. Liturgia S. Jacobi in compendium redacta. ibid. Symbolum. 276. Horreum mysteriorum. 277. Candelabrum Sanctuarii de fundamentis Ecclesiasticis. 284. error ejus circa Eucharistiam. 293. & circa statum Animarum corporibus exutarum. 294. Liber Radiorum. 297. Liber Directionum, seu Nomocanon. 299. Ethica. 303. narrationes facetæ. 306. Lunarium & Kalendarium. 307. Liber Splendorum, seù Grammatica Syriaca fusior. 307. Grammatica brevior sub metro Sancti Ephræm. 308. Carmina. 308. Chronicon Arabicum, seù historia Dynastiarum. 309. Bar-hebræus alius ab Abulpharagio Benattibo. ibid. fabula de ejus apostasia à fide Christiana. 310. Auctores qui in historia Dynastiarum citantur. 310 Chronicon Syriacum tripartitum. 311. Historici, quos in eo Chronico sequitur. 312. ex archivo Maragæ id Chronicon concinnavit. 313. anni ab orbe condito ad ætatem Bar-hebræi. 314. ad passionem Domini. ibid. epocha Hegiræ. 315. Auctores quorum scripta laudat. ibid. Epitome historiæ Jacobitarum & Nestorianorum 320. & seqq. Vitæ Bar-hebræi Sylloge. 460.
Gregorius Patriarcha Armenorum. 360. 368.
Gregorius Patriarcha Chaldæorum. 416.
Gregorius I. qui & Jacobus, Maphrianus Jacobitarum. 231. 378. 453.
Gregorius II. Maphrianus. Vide Gregorius Bar-hebræus.
Gregorius III. Maphrianus, qui & Barsuma Saphi Bar-hebræus, Abulpharagii frater. 258 264. 382. 460.
Gregorius IV. Maphrianus, qui & Matthæus Annæ filius. 460.
Gregorius V. qui & Dioscorus Jacobus Bar-Kainæus, Maphrianus. 460.
Gregorius Episcopus, Baradæi socius. 63.
Gregorius Iberus. 109.
Gregorius Episcopus Syrus, medicus. 315.
Gregorius Episcopus Castri Mansur. 376. Melitinæ. 379
Gregorius Episcopus Nisibis. 415. 416. alter. 420. 421.
Gregorius Episcopus Beth-Raman. 419.
Gregorius Episcopus Haran. 431.
Gregorius Joseph Episcopus Gozartæ. 454.
Gregorianus pagus. 350.
Guba Baraja, castrum Mesopotamiæ. 74. 75. 33?.
Guba urbs circa Melitinam. 246. 260. regio. 284. 350.
Gubæ cœnobium. 337. 345. ibi monumenta Maphrianorum. 385.
Gubensis Synodus. 74.
Gubenses monachi. 342. 343.
Gubrinum castrum Crustenorum. 342.
Guma urbs. 260.
Gumal urbs. 419.
Gumia pagus. 228. regio agri Antiocheni. 336.
Guria Diaconus Edessenus. 341.

H

HAA urbs. 366. 382. 460.
Habacuch Abbas Pheschinensis. 360.
Habar castrum. 221. 226. 228.
Habasus astronomus 311.
Habibus. Vide Abibus.
Hachima Episcopus Ocbaræ. 439.
Hadar vicus. 109.
Hadatha, seu Hadeth, urbs. 353. 459.
Hadethense cœnobium. 420.
Haël castrum. 232. 454.
Haje, hoc est, Athanasius, anachoreta. 225.
Haita urbs. 449.
Haitama regio. 462.
Halavana urbs. 403. 458. 460.
Hamdana urbs. 450. 460.
Hanichitarum cœnobium. 346.
Haphton urbs Episcopalis. 455.
Hara fluvius. 109.
Hara urbs Episcopalis. 435. 458. 459.
Haran, seu Charræ, urbs Mesopotamiæ. 107. 260 & alibi frequenter.
Harapha pagus. 228.
Harchel vicus. 91.
Haret-baret. 245.
Harnua urbs Chorasanæ. 420.
Hasanus filius Ali. 103.
Hasanus Dux, Caatabæ filius. 113.
Hasan Ebn-Sahel Astrologus. 311.
Hasan Abu-ali, filius Haitam, geometra. 317.
Hasan, Achmed, & Mohammad filii Sciacher. 311.
Hasan Bar-Culib Presbyter. 365.
Hasanus Abu-ali, filius Saheli, medicus. 445.
Hasrai vicus. 226.
Hasron Edessenus. 311.
Hassassinitæ populi. Vide Assassinitæ.
Hatacha urbs. 382. 460. regio. 454.
Havil cœnobium. 229.
Havra vicus regionis Sarugensis. 322.
Haza, seù Adiab schola. 412.
Hebatolla, cognomento Ebn-Talmid, Abulhasanus, filius Saëdi archiater. 449.
Hebatolla medicus Christianus. 311. alter Ma-

Mahometanus. ibid. alter Judæus. ibid.
Hebedjesu. Vide Ebedjesu.
Hegiræ epocha. 315. 470.
Heliopolis urbs Phœniciæ. 89.
Heliia pagus. 228.
Henoch Invardensis Patriarcha. Vide Ignatius.
Heraclius Imperator. 102. 103.
Heraclea & Heraclium, urbs Cyrrhesticæ. 91.
Heraclea ad radices Tauri montis. 91.
Heracleensis versio. 94. 283.
Heraclii, seu Heracleæ Episcopatus. Vide Dair-Heraclii.
Herbaz cœnobium. 348.
Hermetis Trismegisti opera. 310.
Heimæ cœnobium. 110.
Hesna, hoc est, Castrum, Zaidi. 213. 362. Vide Zaidi Castrum.
Hesna Mansur. Vide Mansur Castrum.
Hesna Cepha. Vide Cepha Castrum.
Hesnæ cœnobium. 371.
Heza. 115. vide Haza, & Adiab.
Hierapolis urbs. Vide Mabug.
Hierothei opus supposititium. 120. Barsudaili Stephani fœtus. 290. 302. à Bar-hebræo commentariis illustratum. 269. 272.
Hierusalem metropolis Nestorianorum. 458. Episcopatus. 459. Hierosolymitana peregrinatio. 306.
Hipparchus Mathematicus. 315.
Hippocratis opera. 315.
Hippolytus Romæ, citatus à Barsalibæo. 158. à Bar-hebræo. 283. 314.
Hirta urbs. 271. 400. 459.
Hisciamus Chalipha. 105.
Historiæ Patrum & Sanctorum. 125.
Hobaisus filius Hasan, interpres librorum. 272. 311. 316.
Hodona urbs Episcopalis conjuncta Arbelæ. 455.
Holæ, idest, arenæ cœnobium. 324.
Homeritæ martyres. 60.
Honainus, seu, Joannes, filius Isaac, medicus Syrus. 270. 271. 438. ejus opera. 272. 308. 310. 311. 315.
Honita urbs Episcopalis. 433.
Hormisda Persarum Rex. 415.
Hormisda Persa Abbas. 418.
Hosainus filius Ali. 103.
Hosee, seu Elisæus Episcopus Nisibis. 407.
Hulachus Rex Tartarorum. 251. 261. 378. 455. 471.
Hur castrum. 221. 226. 228.
Hurzam collis. 226. 228.
Huzitæ populi. 395. eorum Episcopus. 459.

I

JABACHUES Episcopus. Vide Achadabues.
Jaballaha Episcopus Nestorianorum. 256.
Jaballaha Indiarum Episcopus. 257.
Jaballaha Episcopus Nisibis. 443. alter. 450.
Jaballaha Episcopus Mosul. 447.
Jaballaha Episcopus Beth-garmæ. 448.
Jaballaha I. Patriarcha Chaldæorum. 401.
Jaballaha II. Patriarcha Chaldæorum. 453.
Jaballaha Episcopus Susæ. 455.
Jaballaha III. Patriarcha Chaldæorum. 456. ex genere Turcorum. 257. Episcopus Sinensium à Denha ordinatus. ibid. post ejus obitum in Patriarcham eligitur. ibid. exequias Bar-hebræi celebrat. 266.
Jabjesu socius Achadabuæ. Vide Kamjesu.
S. Jacobi fratris Domini Anaphora. 178. 295.
S. Jacobi Nisibeni epistola ad Papam Seleuciæ Episcopum. 398.
S. Jacobi Intercisi martyrium. 403.
Jacobi cœnobium Chisumæ. 336. 344. Cyri. 342. Edessæ. 362. Bethabæ. 420. Salachæ. 384. 462. suprà cœnobium Ananiæ. 461.
Jacobi Sarugensis opera citata à Joanne Darensi. 119. 120. à Basilio Patriarcha. 126. à Barcepha. 129. à Barsalibæo. 158. 162. 207. à Jacobo Tagritensi. 239. 240. à Barhebræo. 282. 295. 303. 306. 310. ejus vita ex Barhebræo. 321.
Jacobus Edessenus, cognomento librorum Interpres. 104. ejus vita ex Bar-hebræo. 335. obitus. 105. fides dubia. 337. opera Gregorii Nazianzeni in Syriacum translata. 307 ejus Chronicon. 310. 313. opera citata à Barcepha. 129. à Barsalibæo. 158. 163. 189. 207. à Jacobo Tagritensi. 239. à Bar-hebræo. 283. 295. 302. 303. 305. 306.
Jacobus Baradæus, seu Zanzalus. 62. monachus cœnobii Phasiltæ. ibidem. Episcopus Edessenus. ibid. & 90. Monophysitarum sectam propagat. 63. quid de ipso Nestoriani. ibidem. Jacobitarum fabulæ de ejus gestis. ibid. & 332. Paulum ordinat Patriarcham post Sergii obitum. 331. Episcopi, Presbyteri, & Diaconi ab ipso ordinati. 63. 64. ejus obitus. 65. 332. memoria apud Jacobitas, quibus nomen dedit. 65. an Trinitatem personarum in divinis negavit. 66. Baradæi & Zanzali cognomen. 66. 414. Anaphora. 67. scripta quæ falso ei adjudicantur. 67. Vita ex Bar-hebræo. 326. 331. 409. 414.
Jacobus Diaconus & archimandrita Syrorum. 4.
Jacobus Dux Libani. 9.
Jacobus Episcopus Emesæ. 349.
Jacobus Episcopus Mabugi. 27. ejus sermo de Jejunio. ibid.
Jacobus Episcopus Callinici. 350.
Jacobus Rhetor Nestorianus. 246. 374.
Jacobus Doctor Nestorianus. 412.
Jacobus Patriarcha Alexandrinus. 346.
Jacob Judæus. 132.
Jacobus Episcopus Synnadæ. 139. 351.
Jacobus Barsalibi. Vide Dionysius.
Jacobus Episcopus Seleuciæ. 395.
Jacobus Episcopus Melitinæ, cujus opus citatur à Barsalibæo. 158.
Jacobus Abbas cœnobii Barsumæ. 381.
Jacobus Episcopus Tagritensis. 237. ejus patria. ibid. liber Thesaurorum. ibidem. Symbolum fidei. 241. expositio divinorum officiorum. 241. Liber Dialogi. 455. ejus vita ex Bar-hebræo. ibid. & 477.
Jacobus Presbyter frater Simeonis Presbyteri & medici. 253. Episcopus Melitinæ. ibidem.
Jacobus Episcopus Reschiphæ. 339.
Jacobus Indiarum Episcopus. 257.
Jacobus Episcopus Beth-garmæ. 412.
Jacobus Episcopus Cæsareæ. 381.
Jacob Al-Cendi. 311.

Jacobus Episcopus Gandisapor. 409.
Jacobus fundator cœnobii Bethabe. 415.
Jacobus Arabs. 421.
Jacobus Patriarcha Chaldæorum. 421. 422.
Jacobus Gregorius Maphrianus. Vide Gregorius.
Jacobus Dioscorus Barkainæus. Vide Dioscorus.
Jacobitæ Syri. Eorum opinio de Incarnatione qualis. 24. & seqq 96. ex Jacobo Baradæo appellati. 63. 65. 327. non à Jacobo fratre Domini, nec à Dioscoro Alexandrino id nomen ipsis impositum. ibid. & 240. 327. eorum Patriarchæ. 325. feria quarta & sexta post solis occasum solvunt jejunium. 285. præcipuum eorum argumentum circa naturas Christi. 289. depravata ab iis Patrum opera. ibid. communicant cum aliis hæreticis 291. duplicem Christi naturam dicunt. 297. Libri Patrum quos recipiunt. 302. altercantur cum Coptis ob limites Patriarchatus. 372. Ecclesiam Hierosolymitanam Antiochenæ subjiciunt. 374. nominum mutatio in ordinationibus Episcoporum. 325. & alibi passim. Improbant Episcoporum promotiones ad Patriarchalem dignitatem. 377. Tres Patriarchas habent: nimirùm Sifidis, Syriæ, & Mardæ. 382. duos tantùm, scilicet Syriæ & Mardæ. 383. Iterùm tres, scilicet Mardæ, Syriæ, & Turabdini. 384. duos tantùm, videlicet Turabdini & Mardæ. 385. id schisma tollitur, & unus cunctis Jacobitis Syris Patriarcha præficitur. 386. eorum initia & progressus in Oriente, ubi Nestorianis adversantur, & proprium sibi Primatem, seù Maphrianum constituunt. 410. 411. 414. eorum Ecclesia Bagdadi inceditur à Mahometanis. 444. Jacobitarum colonia Arbe æ. 455.
Jaguritæ, seù Turci 257.
Jahia, seù Joannes Ebn-Adi, citatus à Barsusan Patriarcha 154. ejus opera. 311.
Jahia, seù Joannes Ebn-Isa Ebn-Giazla. 311. 317.
Jahia Ebn-Said medicus. 311.
Jamana, seù Arabia felix. 395.
Jazdephanes Episcopus Sciaharzul. 419.
Jazdephanes Episcopus Cascaræ. 420.
Jazdephanæ cœnobium. 436.
Jazedbuzid Presbyter & Chorepiscopus Chumdanæ. 256.
Jazidus Maviæ filius Chalipha. 104.
Jazidus alter Chalipha, Omari successor. 105. edictum ejus de tollendis Imaginibus, canibus albis, aliisque animalibus. ibid. persecutio in Christianos. ibid.
Jejunium quadragesimæ. 304. abstinentia à carne. 88. ob famem permissus carnium usus. 115. permittitur lac, ubi non adsunt cibi quadragesimales. 445.
Jejunium nativitatis Domini. 304.
Jejunium Apostolorum. 304.
Jejunium Assumptionis B. Virginis. 304.
Jejunium Ninivitarum. 304. 413. 427.
Jejunium Virginum. 425. 426. 428.
Jejunium feriæ quartæ & sextæ. 305.
Jesudad Episcopus Hadeth. 436.
Jesudenha Nestorianus scriptor. 341.
Jesudenha Episcopus Mardæ. 456.
Jesudenha Episcopus Maipherkin. 456.
Jesudost. Vide Saadost.
Jesujab I. Arzunita, Patriarcha Chaldæorum. 415 ejus scripta. ibid.
Jesujab II. Gadalensis, Patriarcha Chaldæorum. 416. ejus scripta. 418.
Jesujab III. Adjabenus, Patriarcha Chaldæorum. 420 ejus scripta. ibid.
Jesujab IV. filius Ezechielis, Patriarcha Chaldæorum. 446.
Jesujab V. Baladensis, Patriarcha Chaldæorum. 450.
Jesujab Bar-Kosra fundator cœnobii Mosulensis. 414. 415.
Jesujab Episcopus Bassoræ. 423.
Jesujab Episcopus Halavanæ. 440.
Jesujab Episcopus Ocbaræ. 440.
Jesujab Episc. Mosul. 443.
Jesujab Episc Damasci. 443.
Jesujab Episc. Nisibis. 448. & 453.
Jesujab Episc. Nuhadræ. 455.
Jesujab Episc. Chadiræ. 455.
Jesujab metropolita. 457.
Jesu-Rachme Episcopus Beth-garmæ. 442.
Jesu-Sabran Episcopus Tanchet. 456.
Jesuzacha Episc. S. Matthæi. 414.
Jesuzacha monachus. 415.
Jesuzacha Nestorianus. 433.
Jesuzacha Episcopus Bagas. 456.
Jesuzacha Episcopus Nisibis. 456.
Jezdegerdes Rex Persarum. 401.
S. Ignatius M. Episcopus Antiochiæ, instituit, ut Psalmi alternatim in Ecclesia canantur. 398.
Ignatius I. qui & Josue, Patriarcha Jacobitarum. 325. 348.
Ignatius II. qui & David ex Maphriano Patriarcha Jacobitarum. 242. 255. 300. 371. ordinat Thomam Æthiopem Episcopum Abissinorum 371. obit 376. ejus cimelia. ibid.
Ignatius III. qui & Josue Abbas cœnobii Gavicathæ, Patriarcha Jacobitarum. 247. 248. 379. obit. 381.
Ignatius IV. qui & Philoxenus Nemrod, Patriarcha Jacobitarum. 259. 381. obit. 382.
Ignatius V. dictus I. qui & Joseph Bader Zache Bar-Vahib, Patriarcha Jacobitarum. 381. 382. 464. ejus scripta. ibid. schisma sub eo natum, quo ipse Patriarcha Mardæ, alii duo Sifidis & Syriæ Patriarchatum usurparunt. ibid.
Ignatius VI. dictus II. qui & Joannes Ismaël Magedus, Barvahibi ex fratre nepos, Patriarcha Jacobitarum Mardæ. 382. obit. 384.
Ignatius VII. dictus III. qui & Sciahab filius sororis Ismaëlis Magedi Patriarcha Jacobitarum Mardæ. 384.
Ignatius VIII. dictus IV. qui & Abraham Cyrillus Xenajas Bargarib, Patriarcha Jacobitarum Mardæ. 229. 384.
Ignatius IX. dictus V. qui & Behenamus Basilius Hedlensis, Patriarcha Jacobitarum Mardæ. 384. 465. Patriarchatum Syriæ occupat. 385. ejus Anaphora & scripta. 385. 467.
Ignatius X. dictus VI. qui & Chaleph filius sororis Basilii Barsumæ Maphriani Patriarcha Jacobitarum Mardæ & Syriæ. 385. olim Episcopus Gozartæ. ibid. obit. 386.
Ignatius XI. dictus VII. qui & Joannes Barsila

fila Patriarcha Jacobitarum Mardæ & Syriæ. 386. pacem cum Basilio Maphriano facit. ibid. Zapharanense cœnobium instaurat. ibid. dictus Joannes Ananias Xenajas. 468. ejus Anaphora. ibid.
Ignatius XII. dictus VIII. qui & Noë Libaniota, Patriarcha Jacobitarum. 386. Sub eo schisma sublatum. 462. ejus scripta. 468. Carmina. ibid. Orationes & homiliæ. ibid. Breviarium chronici de rebus in regione Mardensi gestis. 469.
Ignatius XIII. qui & Josue ex castro Kelat, Patriarcha Jacobitarum. 481.
Ignatius XIV. qui & Jacobus Damascenus, Patriarcha Jacobitarum. 482.
Ignatius XV. qui & David Maadanensis, Patriarcha Jacobitarum. 482.
Ignatius XVI. qui & Abdalla ex castro Atta, Patriarcha Jacobitarum. 482.
Ignatius XVII. qui & Nehemes, seu Nehemetalla, Patriarcha Jacobitarum. 229. 482.
Ignatius XVIII. qui & Petrus David-Sciah, Patriarcha Jacobitarum. 242. 275. 300. 482.
Ignatius XIX. qui & Pilatus Patriarcha Jacobitarum. 482.
Ignatius XX. qui & Abdalgani, Patriarcha Jacobitarum. 482.
Ignatius XXI. qui & Hodaje, seu Hudajes, Patriarcha Jacobitarum. 238. 482.
Ignatius XXII. qui & Abdalmessias, Patriarcha Jacobitarum. 482.
Ignatius XXIII. qui & Simeon, Patriarcha Jacobitarum. 482.
Ignatius XXIV. qui & Andreas Achigian, Patriarcha. 482.
Ignatius XXV. qui & Petrus, Patriarcha. 482.
Ignatius XXVI. qui & Georgius, Patriarcha Jacobitarum. 482.
Ignatius XXVII qui & Isaac, Patriarcha Jacobitarum. 482.
Ignatii nomen commune Patriarchis Jacobitarum, ex quo anno. 382.
Ignatius, qui & Michaël I. Barsuma ex Abbate cœnobii Gavicathæ, fit Patriarcha Jacobitarum Siside in Cilicia. 382.
Ignatius, qui & Constantinus, ex Episcopo Melitinæ fit Patriarcha Jacobitarum in Syria. 382. obit 383.
Ignatius, qui & Michaël II. post Ignatium Constantinum fit Patriarcha Ciliciæ & Syriæ. 481.
Ignatius I., qui & Basilius Saba Salachensis, primus Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 383. obit. 384.
Ignatius II., qui & Josue Mutæ Medensis filius, secundus Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 384. depositus. ibidem. obit. 385.
Ignatius III., qui & Masudus Salachensis, tertius Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 384. veneno sublatus. ibid.
Ignatius IV., qui & Henoch Invardensis, quartus Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 385. olim Episcopus Cartaminensis. ibid.
Ignatius V., qui & Cuma Philoxenus ex Episcopo Cartaminensi quintus Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 385.
Ignatius VI, qui & Josue Basilius Invardensis, sextus Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 385.
Ignatius VII., qui & Azizus Barsabta, septimus Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 385. olim Philoxenus appellatus, Episcopus Hææ. ibid.
Ignatius VIII., qui & Saba, octavus Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 386.
Ignatius IX., qui & Joannes, nonus Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 386.
Ignatius X., qui & Masudus, decimus & postremus Patriarcha Jacobitarum Turabdini. 386. abdicat. ibid.
Ignatius I., qui & Marcus Barchichi, Maphrianus Jacobitarum. 351. apostata. ib. ejus carmen. 443.
Ignatius II. qui & Lazarus, Maphrianus Jacobitarum. 361. 362. 450.
Ignatius III. qui & David, Maphrianus Jacobitarum. 242. fit Patriarcha. 371. 454. Vide Ignatius II. Patriarcha.
Ignatius IV. qui & Basilius Saliba Vagius Edessenus, Maphrianus Jacobitarum. 246. 248. 377. 383. olim Episcopus Alepi. 455. abdicat & moritur. 378. 455.
Ignatius Episcopus Gargar. 363.
Ignatius Episcopus Cartaminensis 382.
Ignatius Gabriel Episcopus Maipheractæ. 368.
Ignatius Episcopus Hierusalem Jacobitarum. 156. 177. 207.
Ignatius Sahada Episcopus Hierusalem. 368.
Ignatius Episcopus Hææ. 366.
Ignatius Episcopus castri Mansur. 381.
Ignatius Episcopus Melitinæ. 212.
Ignatius Ananiæ discipulus & successor in Episcopatu Mardæ. 223.
Ignatius Karontæ. 219.
Ignatius Abugaleb Episcopus Maipheractæ. 364. 368.
Ignatius Barsuma Episcopus castri Mansur. 376. 380.
Ignatius Episcopus Telæ Arsaniæ. 380.
Ignatius Cursor, Episcopus Melitinæ. 351. 365. ejus cœnobium. 352. 365.
Ignatius alter Episcopus Melitinæ, sectam Jacobitarum deserit. 353. alter. 355. 357. 358.
Ignatius Theodorus Episcopus Melitinæ. 361.
Ignatius Romanus Episcopus Hierusalem. 361. 368.
Ignatius Gabriel Episcopus Urmiæ. 453.
Imago Christi in Ecclesia Amidæ. 58. Imagines in Ecclesiis. 371. Imaginum cultus etiam apud Nestorianos. 438.
Indaba castellum. 336.
Inkenæ cœnobium. 414.
Innocentius Episcopus Maroniæ. 89.
Invocatio Spiritus Sancti in Liturgia. Vide Eucharistia.
S. Joannis Ecclesia Edessæ. 368. in Assyria. 456.
S. Joannis Baptistæ corpus an in cœnobio Scetensi. 64.
S. Joannis Evangelistæ liber ad B. Virginem. 180.
S. Joannis Chrysostomi opera citata à Barcepha 129. à Barsalibæo. 158. 166. 179. 207. à Barhebræo. 295. homiliæ & commentaria. 302.
S. Joannes Damascenus. 97.

Jo-

Joannis Maronis liber de Sacerdotio suppositius. 122. Darensi restituendus. ibid. Expositio Missæ non Maronis est, sed Barsalibæi. 176. alius à Joanne Marone Edesseno. 282. & à Bar-Finchoje. 306.
Joannes Maro Edessenus auctor commentariorum in Scripturam. 283. alius à Joanne Marone Patriarcha. 289. 350.
Joannes Episcopus Asiæ. 313. ejus historia Ecclesiastica. 83. 319. patria & religio. 83. Monophysitarum in Asia Episcopus. 84. Anthimi successor in Episcopatu Constantinopolitano Monophysitarum. 329. alius à Joanne Rhetore & à Joanne Epiphaniensi. 84. Specimen ex ejus historia. 85. in gentiles Byzantii inquirit. ibid. plures ad Christi fidem adducit in Asia, Caria, Lydia, & Phrygia. ibid. ejus itinera. 86. Ossa Montani comburit. 88.
Joannes Episcopus Bassoræ. 97. 102. 103. ejus Anaphora. 97. citatur à Bar-hebræo. 295. an commentaria in Scripturam edidit. 97. ejus dictum de pane Eucharistico. 153. citatur à Joanne Tagritensi. 239.
Joannes Episcopus Daræ. 118. ejus ætas. ibid. & 219. 342. libri quatuor de resurrectione corporum. 119. libri duo de cœlesti & Ecclesiastica Hierarchia. 120. libri quatuor de Sacerdotio. 121. Anaphora. 123. citatur à Barsalibæo. 158. ejus liber de Anima. 219.
Joannes Aphtonius, seù Bar-Aphtonius, Abbas monasterii Seleuciæ apud Cansarum urbem. 46. 54. ejus cantus. 54.
Joannes Episcopus Telæ seù Constantinæ. 53. 89. 114. 327. ejus canones. 54. 181. 302. citatur à Bar-hebræo. 306.
Joannes Abbas Cansarensis. 54. ejus cantus in Joannem Aphtonium. ibid.
Joannes Bar Barsus Abbas. 54.
Joannes Barbur Abbas cum Petro Antiocheno contendit. 72. orthodoxam fidem amplectitur fitque Abbas cœnobii S. Eusthathii in Artach. 76.
Joannes I. cognomento Sedrarum, Patriarcha Jacobitarum. 103. 107. 110. 325. 334. 421.
Joannes II. Patriarcha Jacobitarum, olim Episcopus Hauræ, 325. 338.
Joannes Episcopus Callinici. 111. 340. in Patriarcham eligitur. ibid. obit. 112.
Joannes III. Patriarcha Jacobitarum. 348. ejus Synodus Caphartutæ & canones citati à Bar-hebræo. 302. 437.
Joannes IV. Stylita in cœnobio Curzachel, Patriarcha Jacobitarum. 126. 349.
Joannes V. monachus in monte Nigro, Patriarcha Jacobitarum. 350.
Joannes VI. Stylita in cœnobio Curzachel, Patriarcha Jacobitarum. 350.
Joannes VII. cognomento Sarighta, monachus in cœnobio Tarilensi, Patriarcha Jacobitarum. 132. 351. binæ ejus Synodicæ ad Mennam Alexandrinum. 132. disputatio Constantinopoli. ibidem. an auctor Anaphoræ SS. Doctorum. 140.
Joannes VIII. cognomento Abdon, monachus montis Nigri, Patriarcha Jacobitarum. 145. 352. ejus vita. 146. tumulus Amidæ. 210. Synodicæ ad Zachariam Alexandrinum. 151. 353.
Joannes IX. Abdonis nepos, qui & Theodorus Abdon, Patriarcha Jacobitarum. 146. 147. 153. 354. Christodulo Alexandrino æqualis 153. binæ ejus Synodicæ ad eundem Christodulum. 153. 354. obitus. 355.
Joannes X qui & Josue Barsusan, Patriarcha Jacobitarum. 143. 354. ejus ætas. ibid. tumulus Amidæ. 210. Anaphora. 143. Tractatus de sale & oleo, quæ pani Eucharistico à Jacobitis admiscentur. 144. ea quæstio sub Christodulo Alexandrino orta. 145. 356. Joannis Synodica ad eundem Christodulum. 154. ejus opera 355. citata à Barsalibæo. 158. Epistola ad Armenios. 211. 383. quatuor carmina citata à Barhebræo. 317.
Joannes XI. cognomento Abdon, olim Synnadæ Episcopus, Patriarcha Jacobitarum. 325. 356. obit. 358. absolvitur. ibid
Joannes XII. anachoreta in regione Carsenæ, Patriarcha Jacobitarum. 357.
Joannes XIII. qui & Maudiana Abbas cœnobii Duair, Patriarcha Jacobitarum. 360.
Joannes XIV. qui & Josue scriba, cognomento Pusillus, & Gandaphulus, Patriarcha Jacobitarum. 231. 370. legatos mittit ad Joannem Alexandrinum. 235. ejus Anaphora. 236.
Joannes XV. cognomento Aaron Bar-Maadani, Patriarcha Jacobitarum. 242. 377. 454. olim Episcopus Mardæ. 375. deinde Maphrianus 375. 454. Dionysium Angur impugnat. 376. ejus obitus. 379. 242. Anaphora. 242. Carmina. 243. Homiliæ Arabicæ ibid. Carmen Syriacum. 454.
Joannes I. cognomento Saba, seù senex, Maphrianus Jacobitarum. 335. olim Episcopus S. Matthæi. 429. ejus Anaphora. 463.
Joannes II. cognomento Bionita, monachus cœnobii S. Matthæi, Maphrianus Jacobitarum. 431.
Joannes III. cognomento Dinara Barjesu, Maphrianus Jacobitarum. 443.
Joannes IV. qui & Saliba monachus cœnobii Gabrielis, Maphrianus Jacobitarum. 356. 448.
Joannes V. Sarugensis, Abbas cœnobii Sancti Jacobi, Maphrianus Jacobitarum. 362. 368. 452. abdicat. 452. repetit dignitatem. 453. moritur. ibid.
Joannes VI. qui & Aaron Bar-Maadani, Maphrianus Jacobitarum. 484. Vide Joannes XV. Patriarcha.
Joannes I. Marthæ filius, Patriarcha Chaldæorum. 422.
Joannes II. cognomento Leprosus, ex Episcopo Nisibis, Patriarcha Chaldæorum, intrusus. 423. 429. ejectus. 424. 429.
Joannes III. filius Narsetis, Patriarcha Chaldæorum. 439.
Joannes IV. Bar-abgare, Bar-Isa, seù Bar-Haghire, Patriarcha Chaldæorum. 426. 427. 440.
Joannes V. Theodosii nepos, Patriarcha Chaldæorum. 440.
Joannes VI. Patriarcha Chaldæorum. 444.
Joannes VII. Bar-Nazul, Patriarcha Chaldæorum. 446.

Joan-

Joannes VIII. Patriarcha Chaldæorum. 447.
Joannes Theodorus Bar-Vehebun. Vide Theodorus.
Joannes Ananias Xenajas Vide Ignatius. Patriarcha Jacobitarum.
Joannes Barsila Patriarcha: Vide Ignatius.
Joannes Abugaleb Abulmaged, Patriarcha Alexandrinus. 154. 236.
Joannes Patriarcha Alexandrinus legatos mittit ad Michaelem Patriarcham Jacobitarum. 368.
Joannes Patriarcha Turabdinensium. Vide Ignatius IX.
Joannes Oznensis, Patriarcha Armenorum. 296.
Joannes Metropolita Græcorum Bagdadi. 440.
Joannis monachi sermones citati à Barcepha. 129. à Barhebræo. 295.
Joannes Episcopus Amidæ. 48. 50. Alter. 48.
Joannes Elias Episcopus Chisumæ. 361.
Joannes Scholasticus Amidensis. 57.
Joannes Diaconus. 58.
Joannes Xenodochus Daræ præfectus. 58.
Joannes Saidi filius, continuator Annalium Eutychii. 393.
S. Joannes Calcarensis. 403.
Joannes Philoponus Grammaticus Alexandrinus. 96. 411. Tritheita 325. 329. auctor historiæ quam citat Bar-hebræus. 310.
Joannes Tritheitarum parens, Ascosnaghus dictus. 325. Samuelis in Cathedra Constantinopolitana successor 328.
Joannes Dux Syrorum in montanis Maipheractæ habitantium. 108. 109. 110.
Joannes Episcopus Marhas. 349.
Joannes Episcopus Ramatuæ. 139.
Joannes Presbyter, discipulus Athanasii Patriarchæ. 142.
Joannes monachus ob ambitionem exoculatus. 148.
Joannes cognomento Videns, cujus opera laudat Bar-hebræus. 158.
Joannes Said Barsabuni Episcopus Melitinæ. 211. 358. ejus cantus. 212.
Joannes Episcopus Hadeth. 353.
Joannes Episcopus Mardæ, Daræ, Haran, Chaburæ, Caphartutæ & Nisibis. 207. 208. 217. & Telbesinæ. 227. ejus vita. 217. cœnobia ab eo ædificata & instaurata. 220. 228. ejus obitus. 225. 227. libros describit. 225. Chrisma vicibus tredecim consecravit. ibid. quot Presbyteros & Diaconos ordinavit. 227. ejus Liber de Providentia. 208. 361. Anaphora. 230. Jacobus antea appellatus. ibidem.
Joannes Episcopus Chisumæ. 208.
Joannes Bar-Andreas, Episcopus Mabugi. 208. 360. ejus obitus. 362. Tractatus. 211. Carmen Armenicè. 360. Carmen Syriacè. 362.
Joannes Abbas cœnobii Sergii. 350.
Joannes Archimandrita citatus à Bar-hebræo. 306. fortasse Climacus. ibid.
Joannes Dilaitæ citatus à Bar-hebræo. 306.
Joannes Episcopus Damasci. 236. alter. 379. alter. 436.
Joannes Sergius Episcopus Castri Zaidi. 362.
Joannes Bar-Conon, Episcopus Callisuræ, deinde Melitinæ. 368. 371.
Joannes Calligraphus. 379.
Joannes Josue Bar-Sophre, Episcopus Severinita & Cartaminensis. 382. 383.
Joannes Episcopus Cartaminensis, instaurator characteris Stronghili Syriaci. 352.
Joannes Episcopus Melitinæ. 352.
Joannes Episcopus Hesnæ Zaidi. 213. 368.
Joannes Elisæus Episcopus Melitinæ. 359. 360.
Joannes Saliba Episcopus Amidæ. 376.
Joannes Episcopus Germaniciæ. 344.
Joannes Episcopus Maipheractæ. 376.
Joannes Episcopus Anazarbæ. 324.
Joannes Episcopus Euphemiæ. 324.
Joannes Ægyptius Monophysita. 327.
Joannes Episcopus Cartaminensis. 332.
Joannes Episcopus Chisumæ. 364.
Joannes Denha Episcopus Adorbiganæ. 251.
Joannes Denha Episcopus Callinici. 265.
Joannes Vehebus Episcopus Gozartæ. 251. 256.
Joannes Denha Episcopus cœnobii Sergii. 255.
Joannes Moyses Episcopus Sigaræ. 255.
Joannes Episcopus Tarsi. 335.
Joannes Episcopus Indiarum. 257.
Joannes Bar-hebræi discipulus medicus. 260.
Joannes fundator cœnobii Anchalæ. 415.
Joannes Jobus Episcopus Nuhadræ. 260.
Joannes Bar-Nagore martyr. 261. ejus Ecclesia à Bar-hebræo instaurata, & reliquiæ repertæ. ibidem.
Joannes filius Isaac. Vide Honainus.
Joannes filius Masviæ, seu Mesve, medicus. 311. 408. 435. 436.
Joannes Gariri, filius Abdallæ, Presbyter & monachus Calligraphus. 278. 303.
Joannes Scholastici s Scythopolitanus citatus à Bar-hebræo. 295. 302.
Joannes Bar-Finchoje scriptor Nestorianus, alius à Joanne Marone. 306.
Joannes Ebn-Batrik interpres librorum. 311.
Joannes Bartura fundator cœnobii montis Sigaræ. 415.
Joannes Dilamita. 425.
Joannes Azrak, Episcopus Hirtæ. 425.
Joannes Episcopus Hadathæ. 431.
Joannes Episcopus Buazichæ. 431.
Joannes Episcopus Nisibis. 435. alter. 450.
Joannes Episcopus Tirhanæ 439.
Joannes Episcopus Maru. 439.
Joannes filius Bochtjesu, Episcopus Mosul. 440.
Joannes Episcopus Halavanæ. 442. 443. alter. 448. translatus ad Ecclesiam Gandisapor. 449.
Joannes Episcopus Persidis. 443.
Joannes Episcopus Kosræ & Naharvanæ. 449.
Joannes Episcopus Mosul. 450.
Joannes Episcopus Sarchasæ. 450.
Joannes Episcopus Gandisapor. 450.
Joannes Episcopus Hamdanæ. 450.
Joannes Episcopus Casgar. 450.
Joannes Rahedus Episcopus Arabum. 452. 453.
Joannes Bar-Zugbi monachus Nestorianus. 455.
Joannes Episcopus Maipherkin. 455.
Joannes Episcopus Camulæ. 455. 456.
Joannes Episcopus Adorbiganæ. 456.
Joannes Episcopus Susæ. 456.

Job Episcopus Zeugmæ. 351.
Jobus Joannes Episcopus Nuhadræ. 260.
Job Edessenus Philosophus. 434.
Jonas Episcopus Nuhadræ. 111.
Jonas Abdalmagi monachus. 415.
Jonas Episcopus Telæ intrusus. 334.
Jonæ cœnobium in Mosul. 424. 439. Joannis dictum. ibid. in Arak. 400.
Jonas Episcopus Gulmargæ. 432.
Jonas Episcopus Haræ 435.
Jonadab Episcopus Adjabenæ. 416.
Joseph Judæus scriptor, an Christianus. 165. 313.
Joseph Patriarcha Alexandrinus. 347.
Joseph Dionysius Episcopus Amidæ. 384.
Joseph Bar-Nisan Episcopus Damasci & Emesæ. 385. Maphrianus, Cyrillus appellatus. 462.
Joseph Patriarcha Jacobitarum. 325. 341.
Joseph Dionysius Episcopus Tabrizi. 254.
Joseph Episcopus Maru apostata. 433.
Joseph Jahiæ Septensis filius. 311.
Joseph Episcopus Amidæ. 332.
Joseph Saher. 311.
Joseph Patriarcha Chaldæorum. 413. ejus epistola. 268. Synodus & canones. 413.
Joseph Huzita, doctor Scholæ Nisibenæ. 407. lectionem Edessenam in Nestoriano-Chaldæam hodiernam immutavit. ibidem. ejus Tractatus de vocibus æquivocis laudatus à Bar-hebræo. 308.
Joseph Maphrianus Jacobitarum. 434.
Joseph Episcopus Bardaæ. 440.
Joseph Episcopus Mosul. 453.
Joseph Episcopus Basoræ. 443.
Joseph Gregorius Episcopus Gozartæ. 454.
Joseph Episcopus Salmasæ. 456.
Joseph Bar-garib Metropolita, Scriptor. 464.
Joseph Bar Vahib. Vide Ignatius V.
Josephi cœnobium Baladæ. 442.
Josephi tres Patriarchæ Chaldæorum. 457.
Josue discipulus Athanasii Patriarchæ Jacobitarum. 143.
Josue Pherson Episcopus Tripolis. 377.
Josue Labeo. Vide Michaël II. Patriarcha Jacobitarum.
Josue monachus cœnobi S. Abraham. 216.
Josue Ignatius Patriarcha Turabdini. Vide Ignatius II.
Josue Invardensis Patriarcha Turabdini. Vide Ignatius VI.
Josue Patriarcha Jacobitarum. Vide Ignatius I.
Josue Abbas cœnobii Gavicathæ, Patriarcha Jacobitarum. Vide Ignatius III.
Josue ex castro Kelat, Patriarcha Jacobitarum. Vide Ignatius XIII.
Josue Episcopus Bagdadi. Vide Timotheus.
Josue Severus Episcopus Adorbiganæ. 251.
Josue Episcopus Sigaræ. 338. 339.
Josue monachus ac Presbyter, filius Joannis, Calligraphus. 278. 299.
Josue Athanasius Episcopus Lacabenæ. 375.
Josue Episcopus Cascaræ. 443.
Josue Bar-Nun, Patriarcha Chaldæorum. 434. ejus scripta. 435. Tractatus de vocibus Syriacis æquivocis laudatus à Bar-hebræo. 304.
Jozachus Episcopus Huzitarum. 409.
Isa Abu-Ali, Ebn Zaraa. 311. 444.
Isa Abu-Coraisi. 315.
Isa Episcopus Hierusalem & totius Palæstinæ. 385.
Isa medicus. 432.
Isaac Barai filius, vir consularis, Amidensis. 58.
S. Isaac Syrus laudatus à Bar-hebræo. 158. & à Michaële Patriarcha. 310. ejus carmina. 183. 355. numerus sermonum ejus atque S. Ephræmi. 303.
Isaac Ninivita, cujus meminit Bar-hebræus. 306.
Isaac ex Episcopo Haran, Patriarcha Jacobitarum. 111. 325. 338. 339.
Isaac Junior Patriarcha Jacobitarum. 325.
Isaac Episcopus Seleuciæ, Patriarcha Chaldæorum. 400. Synodus ejus. 401.
Isaac Episcopus Arcæ. 353.
Isaac filius Honaini medici, interpres librorum. 272. 316.
Isaac Episcopus Nisibis. 420.
Isaac Episcopus Susæ. 422.
Isaias Abbas citatus à Bar-hebræo. 306.
Isidorus Episcopus Cansarensis. 51.
Ismaël Magedus, qui & Ignatius Joannes. Vide Ignatius VI. Patriarcha Jacobitarum.
Israël medicus. 432.
Israël Tiphurensis. 438.
Israël Episcopus Cascaræ. 439.
Israël Patriarcha Chaldæorum. 442.
Judæi à Justiniano Imperatore compressi. 89. à Phoca Imperatore coacti baptismum suscipere. 102. Tiberiadensium & Babyloniorum dissidium 346.
Julius Africanus. Vide Africanus.
Julii Papæ opera citata à Joanne Sarighta. 136. & à Bar-hebræo. 283. 295.
Julianistarum illegitima ordinatio. 87. Patriarcha. 342. errores. 296. quibus imbuti Armenii. 297.
Julianus I. Patriarcha Jacobitarum. 105. 325. 333. scribit librum adversùs Sergium Episcopum Edessæ ejusque fratrem Joannem. 333.
Julianus II. cognomento Romanus, Patriarcha Jacobitarum. 337. 430.
Julianus Syncellus Jacobi Baradæi. 331.
Izla mons. 107. 327.

K

Kaiuma. Vide Cajuma.
Kajura, seù Cyrus, doctor Hirtæ. 412.
Kalig. Vide Calig.
Kallisura urbs. Vide Callisura.
Kamjesu Metropolita Jacobitarum in Oriente. 414. obit. 416.
Kamjesu socius Achadabuæ. 396.
Kamjesu Abbas. 420.
Kandæ Metropolita. Vide Samarkandæ.
Karæ cœnobium. 415.
Karamis castrum. 358.
Kardagus. Vide Cardagus.
Karkaphensis versio Scripturæ Syriaca. 283.
Katara. Vide Beth-Katara, & Catara.
Katraba Episcopatus. 458.
Karima pagus. 228.
Kelat cœnobium. 221. Castrum. 325.

Ken-

Kennefrin, feù Kennafrin. Vide Canfara.
Kennefrinenfe cœnobium. Vide Canfarenfe.
Kerda Epifcopatus. Vide Bakerda.
Kogiak pagus. 228.
Kok, & Kokita. 323.
Koluk pagus. 228.
Kona. Vide Dair-Kona.
Kofra urbs Epifcopalis. 449. 459. pagus. 228.
Kofur pagus. 228.
Kofta. Vide Conftans Lucæ filius.

L

LACABENA urbs circa Melitinam. 246. 260.
Lahaka urbs. 256.
Lafciuma. Vide Lofciuma.
Lazari cœnobium. 110. 353.
Lazarus Barfabta, qui & Philoxenus, Epifcopus Bagdad, Eleazarus & Bafilius appellatus. 123. alius à nepote Xenajæ. 327. circa ejus ætatem hallucinatur auctor Catalogi Anaphorarum, & Edenenfis. 124. depofitus à Dionyfio I. Patriarcha. 346. ejus liber de officiis Ecclefiafticis. 124. Anaphora. ibidem. ejus meminit Bar-hebræus. 306.
Lazarus Stylita, Maphrianus Jacobitarum, qui & Bafilius II. 437.
Lazarus Ignatius Maphrianus. Vide Ignatius.
Lazarus Patriarcha. Vide Dionyfius V.
Lazarus Epifcopus Anazarbæ. 351.
Lazarus Epifcopus Gubæ. 375.
Lazarus monachus ac Presbyter. 236.
Ledan & Sufa, Epifcopatus. 459.
Lehepha pagus. 228.
Leo Epifcopus Haran. 95. 96.
Leo Rex Armenorum. 368. 370. alter filius Aytoni. 381.
Lepheph mons. Vide Elpheph.
Libanus mons. 320.
Licinii monafterium. 83.
Lifus citatus à Bar-hebræo. 302.
Lithoprofopos, feù facies faxi, promontorium in Phœnicia. 89.
Liturgia. Vide Euchariftia.
Lofciuma urbs, eadem ac Dokuka. 415. 432. 459.
Lucas Epifcopus Mofùl. 442.

M

MAADAN regio. 224. 230. 242.
Maadæ monafterium. 110.
Maaddeni Arabes. 115.
Maalta urbs Epifcopalis. 419.
Maanes Epifcopus Seleuciæ, Patriarcha Chaldæorum. 401. depofitus propter hærefim Neftorianorum. 402.
Maanes Abgari filius, Rex Edeffæ. 394.
Maarræ Epifcopatus conjunctus Nifibi. 460. Vide Moarra.
Mabug urbs, quæ & Manbeg, & Hierapolis. 22. 209. 260. alia à Germanicia. 23. 91. 334.
Mabugenfis Synodus in Ecclefia S. Thomæ. 111. 340.
Macarii, Ægyptius, & Alexandrinus, quorum opera laudat Bar-hebræus. 306.
Macarius Epifcopus Mempheos. 139. 143.
Machicha Patriarcha Chaldæorum. 249.
Machicha Epifcopus Tirhanæ, & Mofùl, deinde Patriarcha Chaldæorum. 447. 448.
Machicha alter, Patriarcha Chaldæorum. 455.
Machinus. Vide Elmacinus.
Macronæ cœnobium. 361. 362. 371.
Magdalorum cœnobium. 78.
Magdalenæ cœnobium. 363. 371.
Magedus Ifmael. Vide Ignatius VI.
Mahadius Abdallæ filius Chalipha. 116. 432.
Mahargan-Kadak Epifcopatus. 459.
Mahometus pfeudopropheta. 102. 418. 470.
Mahometani fcriptores. 311. 317.
Mahubus filius Manfuri hiftoricus. 149.
Mahuza urbs & regio. 378. 410.
Maipheracta, feù Maipherkin, urbs. 107. & alibi frequenter.
Maifana urbs. 397.
Malatia urbs. Vide Melitina. Epifcopatus Neftorianorum. 459.
Malchus Epifcopus Maipheractæ. 382.
Malchi cœnobium. 335.
Malechjefu Abbas. 420.
Malechjefu Epifcopus Nuhadræ. 456.
Mamon Chalipha. 345. 346.
Manaem pagus regionis Turabdinenfis. 236. 384. 385. Beth-Manem dictus, Haitamæ pagus. 385.
Manangerda oppidum. 299. 378.
Manbegæ, feù Mabugi Epifcopatus. 459.
Mangalona filia Regis Tartarorum. 258.
Manichæi in urbe Haran deprehenfi. 112.
Manfur caftrum. 231. 354. 356.
Manforis cœnobium in urbe Ninive. 415.
Maphrianus, feù Primas Orientis: dignitas apud Jacobitas Syros. 215. Patriarcham inconfulto Maphriano creari non licet, & viceverfa. 259. 380. 383. 447. 419. 421. Canones Synodi Capharturæ hac de re. 437. Diœcefes Maphriano additæ. 357. 362 fubjectæ. 419. Maphriani in Patriarcham creari foliti. 466. Series Maphrianorum. 414. Maphrianus novus quo ritu à fuis fubditis excipitur. 451.
Maras, qui & Mareas, Epifcopus Amidæ. 48. Maras alter ejufdem urbis Epifcopus. ibid.
Maras Epifcopus Amidæ Monophyfita. 48. ob hærefim fede pulfus. 51. ejus fcripta. 52. 61. 169.
Maraba I. feù Aba, Patriarcha Chaldæorum. 411. ejus fcripta & conftitutiones. 412.
Maraba II. Patriarcha Chaldæorum. 431.
Maraba Archidiaconus. 416.
Marabochtus, feù Karabochtus, Patriarcha Chaldæorum. 403. depofitus. ibid.
Maraga urbs provinciæ Adorbiganæ. 253. 263. 264. 266. 268. 313.
Maraname Epifcopus Naphatæ. 443.
Maraname Epifcopus Beth-Daronæ. 455.
Maraname Epifcopus Beth-Dial. 456.
Maraname Epifcopus Gandifapor. 436.
S. Marci Liturgia citata à Georgio Patriarcha Jacobitarum. 341.
Marcus Abbas, cujus meminit Bar-hebræus. 306.
Marcus Konbari filius. 366.

Marcus Zaraæ filius, Patriarcha Alexandrinus. 155. 367.
Marcus discipulus Athanasii Patriarchæ Jacobitarum. 143.
Marcus Episcopus Behensium. 143.
Marcus Episcopus Raiæ. 440.
Marcus Episcopus Bassoræ. 448.
Marcus Abbas cœnobii Bared. Vide Dionysius VI.
Marcianus Basilius. Vide Basilius.
Marcianus monachus Monophysita. 56.
Mardas præfectus Mesopotamiæ. 105.
Marde urbs. 110. 154. desolata 223. Sedes Patriarchæ Jacobitarum. 210. gesta in ea regione. 470. 471.
Mares S. Adæi discipulus, primus Seleuciæ & Ctesiphontis Episcopus. 394. ejus cœnobium, dictum Dair-kena. 450. Schola. 442. 447.
Mares, seu Cares, Episcopus Sigaræ. 327. 411.
Mares Bar-Tobi, Patriarcha Chaldæorum. 443.
Mareme Patriarcha Chaldæorum. 420.
Marga urbs. 115.
Marhas urbs, quæ & Germanicia. 91. 209. 443.
S. Mariæ cœnobium in Beth-Tabitha. 221. Ecclesia Bagdadi. 254. cœnobium apud Sidum pagum. 299. Jejunium Assumptionis. 304. Ecclesia Siside in Cilicia. 375. Ecclesia in Ædibus Romæorum Bagdadi. 440.
S. Mariæ Magdalenæ capilli in cœnobio Scetensi. 64. Cœnobium. Vide Magdalenæ.
Maria Palæologina. Vide Bina-Catona.
Maria Huzita. 439.
Marinus Apameensis. 59. Maximus appellatus. ibid.
Marmadit Episcopatus. 460.
Maro. Vide Joannes Maro.
Maronitæ à Jacobitis perperàm reprehensi. 204. Monothelismi accusati. 291. & Monophysitismi. 298. Ad Maronitas profugit Episcopus Jacobita, olim apostata. 364.
Martyres XL. Vide Quadraginta.
Maru urbs Episcopalis. 409. 458. 459.
S. Maruthas Episcopus Tagritensis. 401.
Maruthas Episcopus Tagritensis, Maphrianus Jacobitarum. 334. ejus vita. 416. 418. obitus. 420.
Masalmas Dux, obsidet Byzantium. 105. Neocæsaream, & Cæsaream occupat. 106. Turcos repellit. ibid.
Masius fluvius. 110
Maserjavajus interpres librorum. 311.
Maskok pagus. 228.
Masrita collis. 108.
Masud Salachensis Patriarcha. Vide Ignatius Masud.
Masvia. Vide Joannes Mesve.
Matotha oppidum. 422.
S. Matthæi Evangelium in Cypro repertum. 81.
S. Matthæi cœnobium apud Mosul. 114. 232. 237. 251. 253. 255. 262. 263. à Curdis direptum. 462. ejus loci Metropolitæ privilegium. 419. Cuchtæ appellatum. 403. ejus monachi à Barsuma Nisibeno interfecti. 344. Matthæani cœnobitæ cum Tagritensibus contendunt. 342. 347. Canones condunt. 408.
Matthæus Abbas cœnobii S. Matthæi. 452.
Matthæus Episcopus Alepi. 103. 335.
Matthæus Annæ filius Maphrianus. 383. 460. Vide Gregorius.
Matthæus Ebn-Junes, dialecticus. 311.
Matthæus Basilius Episcopus Bagdad. 453.
Matthæus Episcopus Dasenæ. 456.
Maudiana Episcopus Mardæ. 368.
Mavias Chalipha. 103. 104. 470.
Maurophori Persæ. 108.
Medi populi. 113.
Melchitæ Jacobitis infensi. 64. Monothelismi ab iisdem accusati. 291. 177.
Melchisedech Maphrianus Jacobitarum. 437.
Melechjesu. Vide Malechjesu.
Melich præpositus Melitinæ. 106.
Melitina, seu Melitene urbs. 109. ab Abdalla instauratur. 112. Syris Jacobitis frequens. 149. septem urbes Episcopales Jacobitarum, quæ circa Melitinam sunt. 260. ejus Ecclesia. 351. Cursoris nuncupata. 352. S. Georgii Ecclesia. 357.
Mennas Episcopus Amidæ. 231. 232. 369. 370.
S. Mercurii Ecclesia in urbe Cairo. 145.
Meruanus Chalipha. 104.
Meruanus præfectus Armeniæ. 106.
Meruanus ex Turcorum terra egressus Syriam depopulatur. 107.
Meira. Vide Cairum.
Methodius, cujus meminit Bar-hebræus. 295. 313. Methodii opera quæ citat Darensis. 120.
S. Michaëlis cœnobium Arbelæ. 456.
Michaël Risius Patriarcha Maronitarum. 9.
Michaël I. cognomento Magnus, Patriarcha Jacobitarum. 154. olim Abbas cœnobii Barsumæ. 362. ejus gesta. 363. Confessionis sacramentum propugnat adversùs Coptos. 369. Schisma ipsum inter & Bar-Vehebun. 213. 214. 368. ejus obitus. 369. scripta. 155. 210. historia. 215. Codex Scripturæ ab eo exaratus. 283. Canones ab eo conditi. 302. Carmen metro S. Balæi. 452.
Michaël II. qui & Josue Labeo, Patriarcha Jacobitarum, Michaëlis I. nepos. 215. 230. 369. obit. 231. 232. 370. ejus Anaphora. 232.
Michaël I. qui & Barsuma, Patriarcha Sisidis. 382. Vide Ignatius.
Michaël II. Patriarcha Sisidis. 382.
Michaël Patriarcha Alexandriæ. 110.
Michaël Episcopus Damiatæ. 155.
Michaël Episcopus Taneos. 149.
Michaël Cardus, Abbas cœnobii Barsumæ. 234. 369. 370.
Michaël Episcopus Huzitarum. 436.
Michaël Mochles Episcopus Beth-Raman. 255.
Michaël, Gabræ, seu Gabrielis filius, medicus. 378.
Millenariorum errorem tuetur Barsudaili. 32.
Millesius Episcopus Zuabiæ. 431.
Missa. Vide Eucharistia.
Moallaka Ecclesia Cairi. 154.
Moallaka cœnobium in Arabia. 452. 460.
Moarra urbs. 320. Vide Maarra.
Mobadra urbs. Vide Seered.

Mo-

Mochimus. Vide Mokimus.
Mochles Episcopus Bethraman. Vide Michaël.
Modaina. Vide Seleucia.
Modik cœnobium. 234. 369. 371.
Mogulenses populi. 247. 257. eorum Reges. 456.
Mohaddab filius Habal. 318.
Mohammad pseudopropheta. Vide Mahometus.
Mohammad Ebn-Jahia Al-Buzjani. 311.
Mohammad Ebn-Musa. 311.
Mohammad, Achmed, & Hasan, filii Sciacher. 311.
Mohammad Ebn-Giaber. 311. Vide Albategnius.
Mohammad Abulrihan Birunensis. 311.
Mohammad Razes. Vide Razes.
Mohammad, Kara. 471.
Mokan. Vide Mukan.
Mokimus monachus magister Joannis Maronis. 284.
Monderus Arethæ filius, Rex Arabum. 331.
Monophysitæ. Ejus sectæ apud Syros auctor Barsuma. 3. propagator Xenajas. 13. & Jacobus Baradæus. 63. in quo stet eorum error circa Incarnationem. 24. 96. Convocantur Constantinopoli sub Justiniano. 89. Severiani dicti. ibid. Julianistis infensi. 87. Vide Jacobitæ.
Montagebus Melitinæ dominus. 370.
Montani ossa effossa. 88.
Mopsvestiæ Episcopus Nestorianus. 459.
Moriba castrum. 349.
Moses. Vide Moyses.
Mostasemus Chalipha. 471.
Mosul urbs. 110. 209. 215. 242. Episcopatus Nestorianorum. 458. 459.
Mosulmani, idest, Mahometo credentes. 109.
Moyses Dionysius Maphrianus. Vide Dionysius.
Moyses Barcepha, Severus appellatus. 127. ejus vita. 218. 349. 440. scripta. 128. 219. error circa Paradisum terrestrem. 130. citatus à Barsalibæo. 158. 159. 189. 197. à Jacobo Tagritensi. 239. à Bar-hebræo. 283. 295. ejus commentaria in Scripturam. 303.
Moyses patruus Barcephæ. 219.
Moyses Ebn-Atascia, Presbyter Jacobita. 9. 244.
Moyses Turabdinensis. 163.
Moyses monachus cœnobii Tarmel. 61. 62.
Moyses Aghelæus Glaphyra S. Cyrilli Syriacè reddit. 82. ejus epistola ad Paphnutium. ibid.
Moyses pseudo-episcopus Julianista. 87.
Moyses Syrus pseudopropheta. 106.
Moyses Mardenus cum Barcepha confunditur à Binio. 128.
Moyses Nisibenus, Abbas cœnobi Scetensis. 118.
Moyses Musaabi Vicarius in Mosul, in Christianos delævit. 114. 115.
Moyses Episcopus Hesnæ. 353.
Moyses Joannes Episcopus Sigaræ. 255.
Moyses Maimonides Judæus. 311.
Moyses Episcopus Carchæ. 412.
Moyses medicus Nisibenus. 413.
Moyses Episcopus Ninives. 420.
Moyses Episcopus Adramæ. 449.
Moyses Episcopus Arbelæ. 456.
Mukan urbs. 256.

N

NAAMANES Arabum Christianorum Rex. 415.
Naamania urbs Episcopalis. 446. 449. conjuncta Nilo & Badrajæ. ibid.
Naarda. Vide Nuhadra.
Nabach pagus. 244.
Nadisolnaphsus librorum interpres. 311.
Nagran urbs. 395.
Naharalmara Episcopatus. 459.
Naharvana Episcopatus. 449.
Nahavand Episcopatus. 460.
Naironi hallucinatio circa ætatem Barsalibæi. 156.
Naphara Episcopatus. 443 459.
Narde cœnobium. 416.
Narses doctor Nestorianus. 295. ejus rixa cum Barsuma. 406. carmen. 407.
Narses Patriarcha Chaldæorum illegitimus. 409.
Narses, seu Nierses, Patriarcha Armenorum. 364. 365.
Narses Episcopus Anbaræ. 412.
Narses Episcopus Senæ. 256.
Narses Episcopus Tirhanæ. 453.
Naserus Rex Damasci. 377.
Nasicha discipulus Barcephæ. Vide Barnasicha.
Nasir Tausensis. 311. 318.
Nataphа Episcopatus. 382.
Nataphæ cœnobium. 222. Bibliotheca ibi condita ab Anania Episcopo Mardæ. 223. haud procul ab urbe Marde. 460.
Nativitatis Domini Jejunium. 304. epocha. 470.
Nazaria pagus regionis Cuphæ. 319.
Nazaræorum sectæ origo & historia. 318.
Nearda, seu Neardea. Vide Nuhadra.
Necaimus Dux. 107.
Negemus Naxivanensis. 375.
Negemaddinus Nahagevinensis. 311.
Negemaddinus Kazuinensis. 311.
Negemaddinus Mardæ dominus. 470.
Nehemes. Vide Nemetalla.
Nemesius, cujus opera laudat Barcepha. 129.
Nemetalla, seu Nehemes. Vide Ignatius Patriarcha.
Nemrod Patriarcha Jacobitarum. Vide Philoxenus.
Nestorii hæresiarchæ epistola. 40. interitus. 55. sepulchrum. 315.
Nestorius Episcopus Bethgarmæ. 443.
Nestoriani. Vide Chaldæi.
Nicephorus Phocas Imperator. 132.
Nicephorus Episcopus Melitinæ Græcorum. 353.
Nicolai liber Syriacè de summa Philosophiæ Aristotelicæ. 310.
Niger mons Antiochiæ. 350. 352.
Nigri & Albi: Persæ scilicet & Arabes. 108. 109.
Nilus Episcopatus conjunctus Naamaniæ & Badrajæ. 449.
Ninive urbs. 253. 459. & alibi passim.

Niniviticum Jejunium. 304. 305. 413. 426. 427.
Niphara. Vide Naphara.
Nisibis Episcopatus. 458. 459.
Noë Bacuphensis, Libaniota. 9. Episcopus Emesæ. 462. Maphrianus Jacobitarum. 462. deinde Patriarcha. 468. Vide Ignatius XII.
Nonnus Episcopus Amidæ. 48. in exilium pulsus. 49. obit. 51. ex Seleucia in eam Sedem translatus. 49.
Nonnus Episcopus Cerefinæ Monophysita. 89.
Nuachetæ & Chasemgaræ Metropolita. 458.
Nubæ Monophysismo infecti. 329. eorum Rex. 347.
Nuhadra, quæ & Naarda, Nearda & Neardea urbs. 111. 249. 459.

O

OCBARA urbs Episcopalis. 439. 440. 449. 459.
Occidentis nomine quid intelligant Syri. 252. 259. 305. 313. 396.
Omarus Calipha. 102. 470. alter. 105.
Omara ager. 228.
Ommiadæ Chaliphæ. 470.
Oph dux Arabum. 109.
Ordinatio illegitima Julianistarum. 86. & Maphriani Jacobitarum. 461.
Orestes Presbyter Edessenus. 30.
Origenis opera citata à Barsalibæo. 158. à Barhebræo. 302. Pentapla & Hexapla. 283.
Origenistarum errores in Syria & Palæstina. 33.
Orientis nomine quid intelligant Syri. 252. 259. 305. 313. 396.
Orientis Patriarchæ, Catholici, seù Maphriani. 387.
Ormia. Vide Urmia.
Osna urbs Adorbiganæ. 350.
Othmanus Chalipha. 103. 470.

P

PALLADIUS Patriarcha Antiochiæ. 13.
Palladii Paradisus, seù Historia Lausiaca. 303. 306.
Palutianus Abbas cœnobii Pheschinensis. 359.
Papas Lapethensis. 11.
Papas Episcopus Seleuciæ & Ctesiphontis. 397. 398.
Paphnutius Diaconus. 58.
Paphnutii epistola ad Moysen Aghelæum. 82.
Paradisus. error Barcephæ circa Paradisum terrestrem. 130. Barsalibæi. 165. & Barhebræi. 294.
Pascha. Dissidium de Paschate. 88. 111. 369.
Patriarchæ Orientis. 387. eorum series à S. Thoma deinceps. ibid. Catholici & Maphriani dicti. ibid. quis primus Patriarcha, & quando hanc dignitatem obtinuit. 396. in duos divisi, quorum alter Nestorianis, alter Jacobitis præfuit, 414. Vide Maphrianus. Patriarchæ Nestorianorum, seù Chaldæorum tres. 457. Episcopatus subjecti Patriarchæ Orientis, idest Chaldæorum. 458. Episcopatus subjecti Maphriano Jacobitarum. 419.
Patriarchæ Jacobitarum ex Barhebræo. 321. ex Barsalibæo. 323. ex diptychis ejusdem sectæ. 325.
Patricius Edessenus. 46.
Patricius Armeniæ dux. 115.
Paulus Episcopus Anbaræ. 431.
Paulus Patriarcha Antiochiæ, an Eutychianus. 43. 50.
Paulus Persa Scriptor. 414.
Paulus Episcopus Gandisapor. 327.
Paulus Patriarcha Antiochiæ Monophysita. 69. 90. 102. Beth-Uchame, seù niger appellatus. 331. ejus obitus. 332.
Paulus Æginetа medicus, cujus opera Honainus transtulit. 311.
Paulus Maphrianus Jacobitarum. 430.
Paulus Episcopus Huzitarum. 409.
Paulus Episcopus Callinici monophysita. 46. Sede sua ob hæresim pulsus. ibid. libros Severi in Syrorum linguam convertit. ib.
Paulus Telæ seù Constantinæ Episcopus Testamentum Vetus Syriacum fecit. 48.
Paulus Episcopus Edessæ, an is qui librorum interpres appellatur. 47.
Paulus Episcopus Tagrit. 111. 114. 115.
Paulus Patriarcha Chaldæorum. 411.
Pelozonium castrum, Ferreum dictum. 106.
Persæ pugnant cum Arabibus. 108. 110. Maurophori appellati. 108. Syriam vastant. 110. civile bellum inter ipsos ortum. ibid. Persarum regni initium ex Barhebræo. 318. Persidis metropolita Nestorianus. 458. 460. ejus privilegium. 433. Persarum Synodus. 302. Schola Edessæ. 402. inde ejecti. ibid.
Pestis sub Justiniano Imp. 85.
S. Petri Apostolorum Principis Reliquiæ. 368. SS. Petri & Pauli Jejunium. 304.
Petri Alexandrini opus citatum à Barsalibæo. 158.
Petrus Cnapheus seù Fullo, Patriarcha Antiochiæ, in appendice ad Trisagium quos errores occultabat. 13. 36. ejus sermo. 80.
Petrus Junior, Callinicensis, Patriarcha Antiochiæ. 69. 332. ejus obitus. 77. 102. controversia cum Damiano Alexandrino de Trinitatis mysterio. 70. 332. in qua Damianus, non Petrus erravit. 71. Alia ejusdem controversia de Incarnatione cum Probo, Joanne & Stephano. 71. 332. Anaphora. 77. Liber adversùs Damianum. ibid.
Petrus Episcopus Rhesinæ. 327.
Petrus Episcopus Haran. 352.
Petrus Episcopus ab Joanne Alexandrino legatus ad Michaëlem Antiochenum. 368.
Petrus Iberus Episcopus Gazæ. 56. 439. an Majumæ. ibid.
Petrus Episcopus Theodosiopolis. 89.
Phaghimtæ cœnobium. 335.
Phalek metropolita. Vide Chan-Balek.
Pharaades Persa Scriptor. 398.
Phares cœnobium. 354.
Pharucus calligraphus. 227. 229.
Phasiltæ cœnobium. 62. 327.
Phasphasat locus ditionis Maipheractæ. 109.
Pheraa Episcopus Hassassinitarum. 440.
Pherozes Persarum Rex. 403. obit. 407.
Pherozabad pagus. 415.

Pherozes-Sapor urbs. 419. eadem ac Anbara. 459.
Phefchinenfe cœnobium. 359. 360.
S. Phetion martyr. 403. ejus cœnobium Bagdadi, ubi Sedes Patriarchæ Chaldæorum. 433. 435.
Phetion Patriarcha Chaldæorum. 430.
Phetion Presbyter Patriarchatum ambit. 442.
Philagrius medicus Syrus. 315.
Philemonis Phyfiognomi liber Syriacè. 310.
Philothei Patriarchæ Alexandrini Synodica ad Athanafium Antiochenum. 141.
Philoxenus Mabugenfis. Epifcopus Hierapolis Vide Xenajas.
Philoxenus, Lazarus Epifcopus Bagdad. Vide Lazarus Barfabta.
Philoxenus Epifcopus Dulichii ex monophyfita orthodoxus. 89.
Philoxenus Epifcopus Seered. 382.
Philoxenus Epifcopus Damafci, deinde Patriarcha Jacobitarum in Syria, Bafilius appellatus. 383. 385.
Philoxenus ex Epifcopo Damafci, Patriarcha Jacobitarum, in Cilicia. 384.
Philoxenus Epifcopus Nifibis. 345. 434.
Philoxenus Epifcopus Adorbiganæ, apoftata. 442.
Philoxenus Azizus Barfabta, Patriarcha. Vide Azizus.
Philoxenus Cuma Patriarcha. Vide Ignatius.
Philoxenus Ignatius Patriarcha. 259.
Philoxenus Nemrod Patriarcha. 381. Vide Ignatius.
Phis cœnobium. 109.
Pilatus Patriarcha Jacobitarum. 325.
Platonis opera apud Syros. 315.
Pocockius Eduardus Barhebræum cum Abulpharagio Abdalla Benattibo confundit. 309. malè reprehenfus à Renaudotio. 310.
Polycarpus Chorepifcopus Pfalterium & novum Teftamentum rogatu Xenajæ Syriacè reddit. 83.
Pœnitentia. Vide Confeffionis Sacramentum.
Porphyrii opera Syriacè reddita. 310. non Siculus, fed Tyrius. 395.
Presbyteri Epifcopum ordinare nequeunt. 88.
Primates Orientis. Vide Patriarchæ.
Probus cum Petro Antiocheno contendit. 72. 96. fit Epifcopus Chalcedonenfis. 77.
Procopius Epifcopus Ephefi Julianifta. 86.
S. Procli Epiftola ad Armenios. 295.
Procli medici opera Syriacè reddita. 307.
Pfalterium è Græco Syriacè redditum à Polycarpo Chorepifcopo. 83. & à Simeone Abbate. ibid.
Ptolemæi opera Syriacè reddita. 315.

Q

QUADRAGESIMALE Jejunium. 304.
Quadraginta martyrum Ecclefia Edeffæ. 345. Amidæ. 57. in cœnobio Melitinæ. 284. 350.

R

RABULÆ Edeffeni Canones. 182. 302.
Radanum urbs epifcopalis. 394. 459.
Ragam urbs. 2.
Raja metropolis. 440. 458. 459.
Rama vicus. 11.
Ramatua urbs. 139.
Ramjefu doctor. 412.
Razes Mohammad. 311.
Razes Fachreddinus. 318.
Razich. Vide Beth-Razich.
Reliquiæ Sanctorum. 61. 262. 350. 368.
Renaudotius Eufebius Proterium Alexandrinum à Barfuma interfectum perperàm fcribit. 6. Catechifmum Jacobitarum à Maronitis confictum fufpicatur 69. Thomam Heracleenfem ignorat. 94. injuriâ Mafium traducit. 128. jure Margarinum Binium reprehendit. ibid. hallucinatur circa Liturgiam Syriacam. 185. 186. 206. vanus ejus labor in excufandis Orientalibus circa invocationem Spiritus Sancti 200. Ecclefiafticæ Syrorum hiftoriæ ignarus. 236. 321. Abbreviatorem Liturgiæ S. Jacobi exiftimat effe Gregorium Epifcopum Hierufalem, quum fit Gregorius Barhebræus. 275. Pocockium immeritò reprehendit. 310. Dubitat de tempore quo Nubæ Æthiopefque monophyfifmo infecti funt. 331. Ignarus controverfiæ inter Petrum Antiochenum & Damianum Alexandrinum. 333. hallucinatur circa translationem Epifcoporum. 337. fallitur. 338. 339. 343. 347. 348. 351. 395.
Refcalla dux Libani. 9.
Refchipha urbs. 339. 349.
Refe urbs. 115.
Refinat cœnobium in Taifapha. 110.
Rhefina urbs. 223.
Rhefinenfis Synodus. 335.
Roabanum urbs. 209. 362.
Rocnaddinus Melitinæ dominus. 370.
Romæ expugnatio fub Totila. 62.
Romanus monachus monophyfita. 56.
Romanus Imperator. 353.
Romanus Patriarcha Jacobitarum. Vide Theodofius.
Romanus Pontifex. An Patriarchæ Chaldæorum ab eo ordinati. 397.
Romæorum Edes Bagdadi. Vide Ædes.
Rofemil, & Rofinil, pagus. 221. 228.
Roftaka Epifcopatus. 456.
Roftamus Epifcopus Honitæ. 433.
Rubel difcipulus Joannis Patriarchæ. 234.

S

SAADOST, Sadoch, feu Jefudoft, Epifcopus Seleuciæ & martyr. 399.
Saba Bafilius Salachenfis. Vide Bafilius.
Saba Patriarcha Turabdinenfium. 386.
Saba Epifcopus Nataphæ. 382.
Saba Epifcopus Amidæ. 48. alter. 48. 98. 107.
Saba Matthæus Maphrianus. Vide Matthæus.
Sababarech. 361. Vide Sibabarcha.

Sabarjesu Presbyter in regione Sinarum. 256.
Sabarjesu Episcopus Lasciumæ. 415.
Sabarjesu Patriarcha Chaldæorum. 415. carmen de ejus gestis. ibid.
Sabarjesu alter Patriarcha Chaldæorum, dictus Ananjesu. 435.
Sabarjesu Kokensis Abbas. 418.
Sabarjesu Episcopus Bethgarmæ. 427.
Sabarjesu, cognomento Zanbur, Patriarcha Chaldæorum. 447. alter cognomento filius Messiæ. 453.
Sabarjesu Episcopus Nisibis. 430. alter. 449.
Sabarjesu fundator cœnobii Vasetæ. 431. 442.
Sabarjesu Episcopus Senæ. 439.
Sabarjesu Episcopus Gandisapor. 443.
Sabarjesu Episcopus Buazichæ. 443.
Sabarjesu Episcopus Ocbaræ. 449.
Sabarjesu Episcopus Cascaræ & Vasetæ. 449. 450.
Sabarjesu Episcopus Bagas, 449.
Sabarjesu Episcopus Caigar. 450.
Sabarjesu Ecclesia Bagdadi. 450.
Sabarjesu Episcopus Dokukæ. 453.
Sabinus Episcopus Teiæ 114.
Sacha locus in Ægypto. 321.
Saed Thomæ filius. 311.
Sahaduna Episcopus Ariunæ. 418.
Sabada Episcopus S. Matthæi. 414.
Sahed filius Hebatollæ. 311.
Saidi cœnobium in Mosul. 415.
Saidus princeps Nagranensium. 418.
Saidus Barsabuni. Vide Joannes.
Saidus Diaconus & medicus discipulus Barhebræi. 265.
Saimia pagus. 221. 226.
Sajus mons. 109. 110. 127. 219.
Salacha urbs. 115. 382.
Saliba Abbas Cuphlidæ. 371.
Salgiukenses Reges. 470.
Saliba Arabs Barsila, Abbas Cartaminensis. 385.
Saliba Carigara, Presbyter Jacobita, 208. 361. obit. 362.
Saliba Vagius filius Jacobi. Vide Ignatius, & Basilius.
Saliba archimandrita. Vide Athanasius Patriarcha.
Saliba-Zacha Patriarcha Chaldæorum. 430.
Saliba-Zacha Episcopus Tirhanæ. 432.
Saliba Episcopus cœnobii S. Matthæi. 453.
Saliba Dionysius Maphrianus. Vide Dionysius.
Saliba-Zacha Episcopus Chalatæ. 456.
Saliba-Zacha Episcopus Beth-Daronæ. 456.
Salich filius Sabichi, Dux. 110.
Salmasa Episcopatus. 456.
Salomonis Dolichæ cœnobium. 350.
Salomon Diaconus Athanasii Patriarchæ. 142.
Salomon monachus Alepi. 342. alter monophysita. 56.
Salomon Episcopus Bassoræ, auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum. 387. 453.
Salomon Episcopus Hadathæ. 433.
Salomon Episcopus Persidis. 443.
Samaritani à Justiniano Imp. coerciti. 89.
Samaritana versio. 283.
Samarkanda, & Kanda, metropolis. 458. 460.
Samiriæ cœnobium apud Telbesme. 228.
Samosata urbs. 110.
Samuel Petrus Syrus ex Rhesina. 328.
Samuel Episcopus Amidæ intrusus. 334.
Samuel Episcopus Cascaræ. 409.
Samuel discipulus Barsumæ. 296.
Samuel Judæ filius, Andalutius medicus. 311.
Samuel monachus cœnobii Cataræ. 58.
Samuel Maphrianus Jacobitarum. 416.
Sandalia urbs Arabiæ. 339.
Sanuthius Patr. Alex. Synodicas scribit ad Dionysium Antioch. 152.
Saphius Barsuma. Vide Barsuma Bar-hebræus.
Saphyli cœnobium. 348. 349. 370.
Sapores monachus. 415.
Saporis cœnobium in regione Huzitarum. 422.
Sapor, seu Nisapor Episcopatus. 460.
Saraceni. Vide Arabes.
Saraga urbs. 256.
Sarbelius Maphrianus Jacobitarum. 434.
Sarchasa urbs Episcopalis. 450.
Sarepta urbs Phœniciæ. 89.
Sariara fluvius. 400.
Sarug, seu Batnæ, urbs Mesopotamiæ. 103. 104. 321. Sarugensis Synodus. 112.
Saura urbs Episcopalis conjuncta Amidæ. 385.
Sbaniræ Ecclesia Ctesiphonte. 409.
Scetense cœnobium. 64. 78. 118. 143. 335. Deiparæ nuncupatum. 236. beneficia ab Ignatio XI. Patriarcha ei collata. 386.
Sciaaba castrum. 221. 228.
Sciaadost. Vide Saadost.
Sciaadost Episcopus Tirhanæ. 431.
Sciaakerda urbs. 412.
Sciachlupha Episcopus Seleuciæ. 397.
Sciahab Patriarcha. Vide Ignatius VII.
Sciaharkadra Episcopatus. 459.
Sciaharzul urbs Episcopalis. 419.
Scialaz pagus. 342.
Sciraz Episcopatus. 460.
Sciubchalmaranus Episcopus Cascaræ. 412.
Sciubchalmaran monachus. 422.
Sciurzak pagus. 416.
Seered, seu Mobadra urbs. 382. 462.
Segestanæ Episcopus Jacobita. 420. cœnobium Nestorianorum. 430. metropolis Nestorianorum. 458. 459.
Seleucia urbs 394. ubi Sedes Patriarchæ Orientis. 395.
Seleucidarum epocha. 313.
Seleuciæ S. Thomæ cœnobium. 46.
Semaha, seu Semcha, urbs circa Melitinam. 234. 260. 350.
Sena urbs, aliàs Scena & Cardaliabed. 154. 256. 439. 459.
Senan ebn Thabeth Sabæus 311.
Sendria pagus. 228.
Senin cœnobium. 110.
Senunense cœnobium apud Edessam. 38. 45.
Serapionis medici opera Syriacè. 307.
SS. Sergii & Bacchi Ecclesia Tagriti. 218. 219. 255. 284. 349. 350. 371. 422. Ecclesia Cairi. 154. Reliquiæ. 350.
S. Sergii cœnobium, Moallaka dictum. 127. 460.
Sergius Zachonius Episcopus. 335.
Sergius Telensis, cognomento Beth-Chartæ, Patriarcha Jacobitarum. 323. 324. ejus sectarii. 329.

Ser-

Sergius Episcopus Armeniorum. 378.
Sergius Syncellus Jacobi Baradæi. 331.
Sergius Episcopus Euphemię. 139.
Sergius Presbyter & Chorepiscopus in regione Sinarum. 256.
Sergius Athanasius Maphrianus. Vide Athanasius.
Sergius Episcopus Sarug. 351.
Sergius Episcopus Edessæ Armenus. 333.
Sergius Episcopus Suræ. 327.
Sergius Risius calligraphus. 308.
Sergius Rhesinensis medicus. 272. 310. 315. 323.
Sergius doctor Hazæ. 412.
Sergius Presbyter filius Aaron Archipresbyteri. 9.
Sergius Diaconus. 58.
Sergius Homeritarum Episcopus Julianista. 84. 87.
Sergius Episcopus Cyri. 89.
Sergius Episcopus Hirtæ. 420.
Sergius Episcopus Gandisapor. 420.
Sergius Duda. 425.
Sergius Episcopus Maaltæ. 434.
Sergius Arianus medicus. 436. 438.
Sergius Patriarcha Chaldæorum. 437. 439.
Sergius Maphrianus Jacobitarum. 439.
Sergiuna Episcopus Mardæ. 110. 111. 112. 114.
Severi Antiocheni Patriarchæ opera in Syriacum conversa. 46 interitus. 54. opera citata à Petro juniore. 80. 96. à Darensi. 120. à Basilio Patriarcha. 126. à Barcepha. 129. à Barsalibæo. 158. 180. 205. 207. à Barhebræo. 283. 295. 298. 302. 303. ejus gesta ex eodem Barhebræo. 321. 327.
Severiani. Vide Jacobitæ.
Severus Bar-Masche, Patriarcha Jacobitarum. 104. 335.
Severus Sabocht Episcopus Kennesrinensis. 335.
Severus Episcopus Amidæ. 48. 107. alter. 48. 112. alter. 388.
Severus Episcopus Asmonæorum. 143.
Severus Barcepha. Vide Moyses.
Severus Episcopus Tabrizi. 253. 254.
Severus Episcopus Samosatæ. 334. 342.
Severus Episcopus Hazæ. 382.
Severus Episcopus Hierusalem. 334.
Severus Joliæ Episcopus Adorbiganç. 251.
Severi Mokaffæi hallucinatio de controversia Petrum inter & Damianum. 70.
Severus Episcopus Edessæ. 102.
Severus Philensis. 109.
Severus Jacobus Bar-Sciacco, seu Bar-Esan, Episcopus cœnobii S. Matthæi. 455. Vide Jacobus Tagritensis.
Severus Episcopus Kennesrinensis, auctor Anaphoræ. 463.
Severinus pagus. 382. 448.
Sibabarcha urbs. 213. 361. 362.
Sidon urbs Phœniciæ. 89.
Sidus pagus. 299.
Sigara urbs. Vide Singara.
Sigar. 111. 232.
Silæ templum. 51. cœnobium in territorio Sarugensi. 105. Synodus. ibidem, & 348.
Silas Patriarcha Chaldæorum. 409.
Simeon Episcopus Amidæ. 48. alter. ibid.
Simeon Beth-Arsamensis. 60. 409.
Simeon Maphrianus Jacobitarum. 342. 434.
Simeon Kokita scriptor. 322.
Simeon Episcopus Arzun. 213. 368.
Simeon Episcopus Chisumæ. 356.
Simeon Zabdæ Episcopus Manemita. 384. Vide Basilius Patriarcha.
Simeon Episcopus Hatachæ 382.
Simeon Hesnensis instaurator cœnobii Sancti Cyriaci. 370.
Simeon Patriarcha Chaldæorum. 256.
Simeon Patriarcha Jacobitarum Abrahamianorum. 347.
Simeon Tabakan Abbas cœnobii Barsumæ. 234. 235.
Simeon Presbyter & medicus. 252. 259. 379. 380. 381.
Simeon Bar-Kalig Nestorianus, Episcopus Tausæ, deinde metropolita Sinensium, 255. depositus à Denha Patriarcha, & in carcerem detrusus. 256.
Simeon Taibutha, monachus & medicus. 315. 425.
Simeon Episcopus S. Matthæi. 414.
Simeon Elianita. Vide Cyrillus.
Simeon Episcopus Persidis. 433.
Simeon Abbas Gabulæ. 60.
Simeon Abbas cœnobii Licinii, Psalterium è Græco Syriacum reddit. 83. ejus epistola ad Elisæum. ibid.
Simeon Episcopus Edessæ. 103. alter ex Beth-cheduna pago. 111. abdicat Episcopatum. ibid.
Simeon Episcopus Haran. 100. 105. 107.
S. Simeon Barsaboë Episcopus Seleuciæ. 399. instituit, ut duobus choris in Orientalibus Ecclesiis Psalmi canerentur, utque id fieret memoriter, non ex codice. ibidem.
Simeon Episcopus Anbaræ. 413.
Simeon Episcopus Hirtæ. 415.
Simeon Episcopus Sigaræ. 443.
Simeon Episcopus Deltæ. 455.
Simeon Episcopus Buazichæ. 455.
Simeon Episcopus Mosul. 455. 456.
Simeon Episcopus Telæ & Barbariæ. 456.
Simeon Episcopus Baladæ & Geslunæ. 456.
Simeon Episcopus Arzuni. 456.
Simeon Patriarcha Chaldæorum. 457. alii quatuor. ibidem. Simeon cognomento Mama. ibid. Simeon Denha. ibid. alii duo. ibid. Simeon Bar-mama. ibid.
Sinarum metropolita. 458. Sinarum regio à Patriarchis Chaldæorum Episcopos accepit & præcones Evangelii. 255.
Sindi populi. 113.
Singara urbs. 107. 108.
Singaræ montis cœnobium. 415. Vide Sigar.
Siran Episcopatus. 460.
Siroës monachus. 415
Siroës Persarum Rex, Cavades dictus. 416.
Sis urbs Ciliciæ. 247. 252. Ecclesia Deiparæ & Barsumæ. 375.
Sobensis. Vide Ebedjesu Episcopus Sobæ.
Socotora Episcopatus. 456. 460.
Socratis historia Ecclesiastica. 313.
Sogdes Episcopus S. Matthæi. Vide Timotheus Sogdes.
Solimanus. Vide Salomon.
Solimanus Chalipha. 105.
Solimanus filius Hisciami Chaliphæ. 107.
Solimanus Bar-Gamali Saphiaddaule. 254.
Sophene regio. 114.

Sote-

Soterichus Episcopus Cæsareæ Cappadociæ. 16.
Spiritus Sancti processio ex Filio. 131. Invocatio. 194. 201.
S. Stephani, seù Bochræ, cœnobium apud Benebil & Rosmil. 221. 228.
Stephanus Barsudaili Edessenus. 30. ejus errores. 31. commentaria. 32. expositio in Psalmos. 33. gesta. ibid. inter hæreticos recensetur. 34. liber cui titulus *Hierotheus*. 290.
Stephanus Pauli filius dux. 109. 110.
Stephanus Edenensis Patriarcha Maronitarum, Abdalmonemum juniorem cum seniore Libani duce confundit. 9. & Mabugum cum urbe Marhas. 23. 91. & Callinicensem Petrum cum Cnapheo. 77.
Stephanus Sophista Alexandrinus. 72.
Stephanus Episcopus Chaboræ. 111. 114.
Stephanus Episcopus Halavanæ. 439.
Stephanus Severinita Episcopus S. Matthæi. 462.
Subchaljesu Episcopus. 256.
Subchalmaran. Vide Sciubchalmaran.
Sur castrum. 221 228.
Surinus Patriarcha Chaldæorum illegitimus. 431.
Susa & Ledan Episcopatus. 459.
Symmachi versio. 283.
Synnada urbs. 106. 136. 139.

T

TAADIL. Vide Tributum.
Taalabenses Arabes. 115. 419.
Taban pagus. 221. 226.
Tabos cœnobium. 368.
Tabristan & Raje metropolita, 458.
Tabrizum urbs. Vide Tauriz.
Tagiaddaules discipulus Barhebræi. 259.
Tagrit urbs. 111. 209. 254. 410. novis ædificiis ornata à Dionysio Maphriano. 449. ejus Ecclesiæ. 449. Tagritenses cum Matthæanis cœnobitis contendunt. 342.
Tahal oppidum Garmæorum. 10.
Taii. Vide Arabes.
Taisapha locus. 110
Tamarlangus, seù Tamerlanus, Tartarorum Rex. 229. Timur Bech dictus. 471.
Tamenin pagus. 353.
Tamuza Episcopus Seleuciæ. 400.
Tanchet metropolis. 456. 458.
Tangu pagus. 353.
Taril cœnobium. 91. 334. 351.
Tarmanæ Synodus. 338.
Tarmel cœnobium. 61.
Tarsus Episcopatus. 459. exundante fluvio obruitur. 88.
Tatiani Diatessaron. 158.
Tauriz urbs Episcopalis. 253. 258. 378.
Tausa urbs Chorasanitarum. 255.
Tazacum urbs. 258.
Tela, seù Constantina, urbs Mesopotamiæ, aliàs Tela Mauzalat. 54. 114.
Tela Arsania. 380.
Tela & Barbaria, Episcopatus. 456.
Telmahar vicus. 98.
Tela-Comum. 106. 113.
Tel-Masrita. Vide Masrita.
Telbesme oppidum. 221. 228. cœnobium. 111.
Telbaser Oppidum. 360.
Teledæ cœnobium. 337. Teledenses monachi. 37. Teleda castrum. 350.
Telaphar regio. 437. pagus. 451. Episcopatus. 452.
Telsephre cœnobium. 349.
Tel-Patricia urbs. 353.
Tel-Cobab pagus. 222. 228.
Tesra Episcopatus. 459.
Testamentum novum à Xenaja è Græco Syriacè redditum. 23. à Polycarpo Chorepiscopo. 83 à Thoma Heracleensi. 92. 334. Vide Versio.
Thabeth ebn-Senan Sabæus. 311. 317.
Thabeth ebn-Korra Abulhasan Sabæus. 311. 316. ejus libri. ibid.
Themanon Episcopatus. 449.
Theodorus Mopsuestenus citatus à Bar-hebræo 283.
Theodorus Abucara Archiepiscopus Cariæ, aliàs Haran. 292.
Theodorus Episcopus Edessæ. 325. alter cognomento Sukair. 231. 232. 370.
Theodorus Smakrensis, ideft rufus. 247. 379.
Theodorus Episcopus Samosatæ. 340.
Theodorus Bar-Vehebun monachus. 364. intrusus Patriarcha Jacobitarum, Joannes appellatus. 368- 213. depositus. 214. fuga elapsus. 215. Patriarcha in Cilicia proclamatus. ibid. obiit. 216. ejus scripta. ibid.
Theodorus Patriarcha Jacobitarum. 103. 335. 421.
Theodorus Abbas Cuphlidensis. 379.
Theodorus Episcopus Gandisapor. 440.
Theodorus Episcopus Lasciumæ. 440.
Theodorus Antiochenus medicus. 311.
Theodorus Episcopus Bethgarmæ. 440.
Theodoritus Patriarcha Græcorum. 432.
Theodosius Patriarcha Alexandriæ. 327. 330. ejus obitus. 89. 329. opus de Trinitate adversùs Tritheitas. 80.
Theodosius Patriarcha Jacobitarum, cognomento Romanus. 124. 349. 364 ejus epistolæ. 125, 349. Syntagma medicum. 315. 349.
Theodosius Episcopus Callinici. 434. 344.
Theodosius Episcopus Edessæ frater Dionysii Patriarchæ. 345.
Theodosius Episcopus Rhesinæ. 338.
Theodosius Episcopus Baalbech. 342.
Theodosius monachus Hierosolymitanæ Sedis invasor. 55.
Theodosius Patriarcha Chaldæorum. 436.
Theodotionis versio. 283.
Theodotus Ancyræ. 295. 303.
Theodotus Episcopus Amidæ. 48. 58. 105. abdicat ibid. perperàm Patriarcha appellatur. 106.
Theodoti cœnobium. 221. 228.
Theoduni Syntagma medicum. 311.
Theonis Alexandrini opera Syriacè. 315.
Theophilus Edessenus Maronita. 311. 313. 315.
Theophilus Episcopus Damascenus. 142.
Theophilus seù Theophanes, Patriarcha Antiochiæ. 70. 333.
Theopaschitarum error à Jacobitis profligatur. 117. 187.
Theophrasti libri translati à Jahia ebn-Adi. 311.

Theorianus à Manuele Imp. ad Armenios & Jacobitas allegatus. 364. 365.
Thilaticomum. Vide Tel-Comum.
S. Thomas Apostolus Orientis. 387. S. Thomæ Seleuciæ monasterium. 46. Ecclesia Mardæ 365. Tagriti. 431. Bagdadi. 254.
Thomas Episcopus Amidæ. 48. 58. alter. 90. 103. 105.
Thomas Gothus Dux Amidæ. 52.
Thomas Telensis Stylita. 105.
Thomas Rhesinensis, Episcopus Daræ. 58. 119. 327.
Thomas Episcopus Turabdini. 377.
Thomas Heracleensis, Episcopus Germaniciæ. 90. 158. 411. ejus vita auctore anonymo. 91. Vita ex Barhebræo. 334. Anaphora. 92. novum Testamentum è Græco Syriacum facit. 92. 334. Anaphoras Patrum Syriacas reddit. 92.
Thomas Edessenus, Jacobita. 411. alius à Thoma Heracleensi. 412.
Thomas Senior, Episcopus Germaniciæ. 89. 327. obit Samosatæ. 92. alius à Thoma Heracleensi. ibid.
Thomas Episcopus Damasci. 327.
Thomas I. Maphrianus Jacobitarum. 347. 437.
Thomas II. Stylita, Maphrianus Jacobitarum. 441.
Thomas Episcopus Bagdadi. 147.
Thomas Episcopus Edessæ. 331.
Thomas Timotheus Episcopus Jacobita. 300.
Thomas Episcopus Cascaræ. 433.
Thomas Æthiops Episcopus Abissinorum. 371.
Thomas Episcopus Bethgarmæ. 447.
Thomas Archidiaconus Nestorianus. 254.
Thomas Episcopus Indiarum. 257.
Tigris fluvius exundat. 112.
Timotheus Patr. Alex. 301.
Timotheus Patriarcha Chaldæorum. 287. 433. ejus cœnobium. 434. scripta. ibid.
Timotheus alter Patriarcha Chaldæorum. 456.
Timotheus Episcopus Hierusalem Jacobitarum. 154.
Timotheus Josue Episcopus Bagdadi. 251.
Timotheus Episcopus Edessæ. 110. 111.
Timotheus Thomas Episcopus Jacobita. 300.
Timotheus Episcopus Damasci. 348.
Timotheus Episcopus Samosatæ. 348.
Timotheus Episcopus Tel-patriciæ. 358.
Timotheus Episcopus Carsenæ. 361.
Timotheus Episcopus Gargar, deinde Samosatæ. 361. 362.
Timotheus Episcopus Arabum. 452.
Timotheus Sogdes Episcopus S. Matthæi. 448. 449.
Tirense cœnobium. 59.
Tirhana urbs. 142. fortassè Tiria. ibid. regio. 430. Episcopatus. 459.
Titus Episcopus Mosul & Adiab. 450.
Tobias Episcopus S. Matthæi. 414.
Torsena pagus. 350.
Trazereg cœnobium. 360.
Tributum Christianis impositum, dictum Taadil, & Charagium. 104. auctum ab Abdalla chalipha. 116.
Trinitas. Controversia de Uno ex Trinitate carne passo. 28.
Tripolis urbs Phœniciæ. 89. 245.
Trisagius hymnus. Errores Petri Cnaphei in appendice ad Trisagium. 36. an appendix illa facta sit sub Eustathio Antiocheno. 60. ejus origo. 180.
Tritheitarum origo. 327. hæresis 328. 329. disputatio cum Monophysitis. 329.
Turabdin regio. 110. 209. 220. 236. Patriarchæ ejus regionis. 384. cæteris Jacobitis uniuntur. 386.
Turci populi. 113. Christiana fide imbuti. 444.
Turrium cœnobium. 339.
Tyrus urbs Phœniciæ. 89. Tyria Synodus sub Severo & Xenaja. 18.

V

Valid filius Abdalmalechi Chalipha. 105. 337.
Vaseta urbs Episcopalis conjuncta Cascaræ. 449.
Valetæ cœnobium. 439. dictum Sabarjesu. 442.
Uchama Abbas. 418.
Vehebus Joannes Episcopus Gozartæ. Vide Joannes.
Versio Scripturæ Syriaca quæ simplex appellatur. 23. 83. 91. 130. 307. quando & à quibus elaborata. 279. altera è Græco confecta. 307. Evangelium Matthæi ex Hebraico translatum. 160. nævi in Versione Syriaca ex animadversione Bar-hebræi. 279. comparata cum Versione septuaginta Interpretum. 280. Versio Heracleensis & Karkaphensis. 283. 307. 334. Alexandrinus Codex Evangeliorum. 170.
Vinum exsiccatum & in pulverem redactum, quod Clerici Amidenses in calicem immittere solebant. 58.
Virgines MM. in flumen se præcipites agunt, ne in barbarorum manus deveniant. 62.
Virginum jejunium, ejusque institutio. 425. 426. 428.
Ulanitæ. 308.
Umarus. Vide Omarus.
Uphrinus fluvius. 350.
Urmia urbs Episcopalis. 449. ibi Sedes Patriarchæ Nestorianorum. 457.

X

Xenaias Mabugensis, qui & Philoxenus Episcopus Hierapolis. 10. ejus patria & conditio. ibid. an servus & divini baptismatis exsors. 11. 35. Nestorianos in Perside insectatur. 402. quo anno Episcopus Mabugi seù Hierapolis. 12. Flavianum Antiochenum ad suscipiendum Henoticum Zenonis adigere conatur. 13. bis Constantinopolim proficiscitur. 14. Sidoniensi Synodo interest. 16. in Flaviani depositionem conspirat. 17. Severum in Antiochena Synodo ordinat. ibid. in Catholicos Syriæ secundæ debacchatur. 18. ejus exilium & interitus. 19. memoria apud Jacobitas. 20. Stylus. ibid. errores de una Christi natura, de processione Spiritus Sancti, & de tollendis Imaginibus In-

cor-

corporeorum. 20. in errorem Incorrupticolarum impegit. 22. examinatur ejus sententia de passionibus Christi. 168. ejus opera. 23. fides circa Incarnationem. 25. controversia de Uno ex Trinitate carne passo. 28. Stephani Edesseni errores impugnat. 30. Professio Fidei. 33. Monothelismum adstruit. ibid. Epistola ad Zenonem Imperatorem. 34. Epistolæ duæ ad monachos Gaugalenses. 35. quo sensu appendicem ad Trisagium usurpavit. 36. Epistola ad monachos Amidenses. 37. Epistolæ duæ ad monachos Teledenses. ibid. Epistola ad monachos Senunenses. 38. Disputatio cum Nestoriano. 45. Tractatus in Nestorianos & Eutychianos. ibid. Tractatus de Fide. ibidem. Epistola adversus Abibum. ibid. Epistola ad Arzunitas. ibid. Epistola ad monachum novitium. 46. Epistola ad Patricium Edessenum. ibid Tractatus de castitate. ibid. de Interdicto & excommunicatione. ibid. Cantus Xenajæ tributus. ibid. Versio Testamenti novi ab eo confecta. 23. 91. 334. an Polycarpo Chorepiscopo tribuenda. 83 opera citata à Darensi. 120. à Barcepha. 129 à Barsalibæo. 158. error ejus de tempore creationis Animæ Christi. 158. opera citata à Bar-hebræo. 283. 295. 302. 329.

Xenajas Ananias Joannes Patriarcha. Vide Ananias.

Xenajas Ignatius Patriarcha. Vide Ignatius VIII.

Xystus citatus à Jacobo Tagritensi. 239.

Z

ZABA Mesopotamiæ locus. 108. Episcopatus. 459.

Zabar cœnobium. 361.

S. Zachæ, idest, Nicolai, cœnobium apud Callinicum. 307. 344. 348. 385. 416.

Zachæus Episcopus Arzuni. 449.

Zachæus Episcopus Charmæ. 111. 115.

Zacharias Malela, seu Rhetor, Episcopus Melitinæ. 54. ejus historia Ecclesiastica. 54. 169. 313.

Zacharias Episcopus Edessæ. 112. 114.

Zacharias Patriarcha Alexandriæ. 151.

Zacharias, ut dicitur, martyr. 439.

Zacharias Episcopus Aubaræ & Haitæ. 449.

Zacharias Episcopus Cascaræ. 435.

Zachonius. Vide Sergius.

Zaidi castrum. Vide Hesna-Zaidi.

Zaidus Scytharum præfectus. 114.

Zainæ Ecclesia in Mosul. 448.

Zaita, Zaitun, & Zeita. 106.

Zamasphes Rex Persarum. 408.

Zanzalus. Vide Jacobus Baradæus.

Zapharanense cœnobium. 154. ubi Sedes Patriarchæ Jacobitarum. 386. instauratum ab Ignatio XI. ibid.

Zarchia arx. 471.

Zarnuchæ cœnobium. 337. 448.

Zeba. Vide Zaba.

Zebedæa insula. Vide Gozarta.

Zebina Patriarcha Assassinitarum. 440.

Zebina calligraphus. 230. 378.

Zelotæ Arabes, Aruritæ dicti. 108.

Zeno monachus. 415.

Zenonis Imperatoris obitus. 56.

Zeugma urbs. 354.

Zoara martyr Amidæ. 58. 226. ejus templum ibidem. 335.

Zoara hæreticus Stylita. 226.

Zoara monachus. 114.

Zohair Dux. 107.

Zonicratæ cœnobium. 371. 378.

Zuabia urbs Episcopalis. 412. 431.

Zuchenin cœnobium. 98. 107. 284. 344.

FINIS.

ERRATA.

Pagina 3. columna 1. versu 8. فاشتهي lege فاشتهى. Pag. 7. col. 2. vers. 4. فاتحضره lege فاستحضره. Pag. 9. col. 1. vers. 18. ابن عطيه lege ابن عطشه.

Ibidem *Ebn Athia*, lege *Ebn Atscia*. Pag. 39. col. 2. vers. 38. ܘܐܬܦܠܓ lege ܘܐܬܦܠܓ.

Pag. 53. col. 1. vers. 22. ܘܐܬܚܡ lege ܘܐܬܚܡ. Pag. 75. col. 2. vers. 39. ܦܘܪܢܣܐ

lege ܦܘܪܢܣܐ. Pag. 82. col. 2. vers. 17. *Christi* 550. lege 570. Pag. 103. col. 2.

vers. 45. *Haseunum* lege *Hasunum*. Pag. 104. col. 1. vers. 1. *expunxere*, lege *expunxit*. Ibid. vers. 3. *retulerunt*, lege *retulit*. Ibid. vers. 7. *Haseni*, lege *Hasuni*. Pag. 105. col. 2. vers. 22. *annos*, lege *anno*. Pag. 109. col. 1. vers. 27. *annum*, lege *annum*. Pag. 114. col. 2. vers. 42. *censuluere*, lege *consuluere*.

Pag. 121. col. 1. vers. 42. ܠܐܠܗܘܬܐ lege ܠܐܠܗܘܬܐ. Pag. 125. col. 1. vers. 7. اقتروا, lege اقتربوا. Pag. 132. col. 1. vers. 18. *promanatio*, lege *promanationem*. Pag. 139. col. 1. vers. 51. *Apameæ*, lege *Euphemiæ*. Pag. 141. col. 1. vers. 34. *Athanasius VI.* lege *Athanasius V.* Ibid. in postilla, *Athanasii VI. ætas*, lege *Athanasii V. ætas*. Ibidem vers. 36. *Athanasius Sextus*, lege *Quintus*. Ibidem vers. 40. *nonagesimus*, lege *octogesimus sextus*. Pag. 141. col. 2. vers. 25. مسروز, lege مسرور. Pag. 142. col. 1. vers. 1. *Dionysius*, lege *Athanasius*. Pag. 142. col. 2. vers. 36. *monachis*, lege *monachis*. Pag. 143. col. 1. vers. 26. *Dionysium*, lege *Athanasium*. Pag. 143. col. 2. vers. 36. *hic*, lege *hic*. Pag. 144. col. 2. vers. 23. توقع, lege فوقع. Pag. 154. col. 1. in margine *Joannes Magnus*, lege

Michaël Magnus. Pag. 154. col. 2. vers. 12. ܘܫܡܥܐ lege ܘܫܡܥܐ. Ibid. vers. 15.

Scianensis, lege *Senensis*. Pag. 166. col. 2. vers. 6. ܢܚܡܘܗܝ lege ܢܚܡܘܗܝ. Ibidem vers. 24. *sciliiet*, lege *scilicet*. Pag. 181. col. 2. vers. 10. تغسير, lege تفسير. Ibid.

col. 2. vers. 7. *annot. In*, lege *annot. in*. Pag. 186. col. 2. vers. 26. ܡܫܝܚܐ

lege ܡܫܝܚܐ. Pag. 189. col. 2. vers. 6. ܘܡܠܟܐ lege ܘܡܠܟܐ. Pag. 212. col. 1. vers. 25. *Præcursoris*, lege *Cursoris*. Pag. 213. col. 1. vers. 1. 1172. lege 1170. Pag. 215. col. 1. vers. 12. & col. 2. vers. 45. *Assanitas*, lege *Assassanitas*. Pag. 217. col. 2. vers. 13. *Caput* 36. lege 35. & sic in seqq. Pag. 222. col. 1. vers. 31. *oraculis*,

lege *oralis*. Pag. 223. col. 2. vers. 27. ܥܡܠܐ, lege ܥܡܠܐ. Ibid. vers. penult.

ܙܢܝܐ, lege ܙܢܝܐ. Pag. 225. col. 2. vers. 25. ܡܫܡܫܢܘܬܐ, lege ܡܫܡܫܢܘܬܐ. Ibid.

vers. 29. *Jahiam*, lege *Haje*. Pag. 228. col. 2. vers. 26. ܡܚܣܕܢܐ, lege

ܡܚܣܕܢܐ. Pag. 229. col. 2. vers. 24. ܚܡܐ, lege ܚܡܐ. Ibid. ܡܢܫܐ, lege

ܡܢܫܐ. Pag. 230. col. 2. vers. 9. ܡܬܩܢܢܐ, lege ܡܬܩܢܢܐ. Pag. 242. col. 2. vers. 18. *totiusque*, lege *totique*. Pag. 248. col. 1. vers. 9. 1596. lege 1569. Ibid. vers. 10. 1285. lege 1258. Ibid. vers. 12. *Alepum*, lege *Alepus*. Pag. 251. col. 1. vers. 11. *Adorbigani*, lege *Adorbiganæ*. Ibid. vers. 25. *Adorbigano*, lege *Adorbiganæ*. Pag. 257. col. 2. vers. 30. ܐܘ, lege ܐܘ. Ibid. vers. 32. *Judæorum*,

lege *Indorum*. Pag. 263. col. 1. vers. 40. ܗܢܘܟܐ, lege ܗܢܘܟܐ. Pag. 264. col. 1. vers. 32. *eam*, lege *id*. Ibid. vers. 33. *ea*, lege *eo*. Pag. 272. col. 2. vers. 36. *nam ex*, lege *nam*. Pag. 276. col. 1. vers. 41. *infra*, lege *infra*. Pag. 279. col. 1. vers. 30.

ܡܥܡܕܢܘܬܐ, lege ܡܥܡܕܢܘܬܐ. Pag. 280. col. 1. vers. 18. ܡܫܟܢܐ, lege

lege ܡܫܟܢܐ. Ibid. vers. 27. & 30. ܐܘܣܛܐܬܝܘܣ, lege ܐܘܣܛܐܬܝܘܣ. Ibid.

col. 2. vers. 13. ܡܠܟܘܬܐ, lege ܡܠܟܘܬܐ. Pag. 283. col. 2. vers. 24. ܡܫܡܫܢ

lege

lege ܡܕܡܘܡ. Pag. 284. col. 1. verſ. 33. *Maikam*, lege *Mokimum*. Pag. 297. col. 1. verſ. 9. *Ætiopem*, lege *Æthiopem*. Pag. 302. col. 1. verſ. 17. dele *Baſilium*. Pag. 312. col. 1. verſ. 43. *Stephanus*, lege *Abraham*. Pag. 330. col. 2. verſ. 30. *pamprimum*, lege *quamprimum*. Pag. 341. col. 2. verſ. 21. *nobis*, lege *nobis*. Pag. 342. col. 1. verſ. 15. *Beth-Boten*, lege *Beth-Botin*. Pag. 352. col. 2. verſ. 1. *Stronghylos*, lege *Stronghilos*. Pag. 361. col. 2. verſ. 36. *anno* 1436. lege 1456. Pag. 369. col. 2. verſ. 12. 1551. lege 1511. Pag. 381. col. 1. verſ. 28. *ſequeſtris*, lege *ſequeſtribus*. Pag. 382. col. 1. verſ. 45. *Iguatii*, lege *Ignatii*. Pag. 382. col. 2. verſ. ult. *dlem*, lege *diem*. à pag. 387. ad 399. pro *Patriarchæ Jacobitarum*, in titulo ſubſtitue *Primates Orientis*. Pag. 388. col. 2. verſ. 28. *Bubuæi*, lege *Babuæi*. Pag. 394. col. 2. verſ. 18. تلماز, lege تلماذ. Ibid. verſ. 19. الاهواذ, lege الاهواز. Pag. 406. col. 1. verſ. 3. *cgo*, lege *ego*. Pag. 412. col. 1. verſ. 35. اسقـغـا, lege اسقفا. Pag. 413. col. 2. verſ. 22. *indicerent*, lege *indicere*. Pag. 441. col. 1. verſ. 28.

٩٠٥, lege ٥٠٥. Ibid. col. 2. verſ. 31. *anno Græcorum*, lege *Hegiræ*. Ibidem col. 2. in margine, *Baſilius ſecundus*, lege *Baſilius tertius*. Pag. 454. col. 2. verſ. 17. *anno Græcorum* 1553. lege 1533.